Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES

Google Livres

LVCIANI
SAMOSATENI
OPERVM

Tomus III.

Cum
GILBERTI COGNATI
&
IOANNIS SAMBVC
Annotationibus,

Quæ ad finem cuiusque DIALOGI
auctiores & emendatiores
sunt adiecta.

BASILEÆ.

1563

Bayerische
Staatsbibliothek
München

<36626417280013

<36626417280013

Bayer. Staatsbibliothek

DEORVM Dialogi.

ΗΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΟΣ. IVNONIS ET Iouis.

Iacobo Micyllo interprete.

IVNO.

ΟΝΙ ξίονα τὸν ὀρᾷς, ὦ Ζεῦ; ποῖόν τινα τὸν τρόπον ἀνθρωπον ἂν χρησὸν, ὦ Ηρα, καὶ συμποτικὸν ὑπολάβοις ἄν; ἐμοὶ μὲν γὰρ ἄν σοι καὶ ἐμὲ, ἀνάξιος δοκεῖ συμποσίου εἶναι. Ηρα. ἀλλ' ἀνάξιός γε, ὦ βέλτιστε, καὶ μηκέτι σοι τοῦτο. Ζ. τί δ' ὕβρεως καὶ ἀσελγείας; ἐμὲ μὲν οὖν οὐκ ἐᾷ. Ηρα. τί δ' ἄλλο καὶ χρὴ ἀσχολεῖσθαι ἀνδρὶ κακῷ καὶ ὑβριστῇ; Ζ. καὶ μὴν δεῖ τοῦτο καὶ μάλιστα ἴσθι ἄν, ὅταν μὴ ἀσχολοῖς ἐπιχείρησι, μᾶλλον δὲ ἐπάρᾳ τινὰ σοφίσασθαι δοκῇ ὁ κοῖός τε τὰ ἀσχολίαν.

XIONEM hūc vides, Iupiter? quibusnā moribus affectum putas? IVP. Hominem esse vtilē, Iuno, & combibonem: non enim cōuersaretur nobiscum, si indignus conuiuio foret. IVN. At indignus est, contumelioſus certè existens. quapropter nō amplius conuersetur nobiscum IVP. Quid autem cōtumeliæ intulit? oportet enim (vt puto) & me scire. IVN. Quid verò aliud? Etenim erubescō dicere ipſum: tale est quod sibi sumpsit. IVP. Atqui ob hoc tanto etiam magis dicere debebas, in quantum ille turpia quoque conatus est. Num igitur ſolicitauit aliquam ad ſtuprum? intelligo enim cuiuſmodi turpe ſit,

ὅτιρ ἄρ᾽ ὀκνήσαιτ᾽ ἀπᾶρ. Ηρ. αὐτὸν ἐμὶ, ἐκ ἄλλου τινὸς, ὦ Ζεῦ, ποιῶ ἤδη χρόνον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἠγνόουν τὸ πρᾶγμα, διότι ἀτρεμὶς ἀφιόμην ἐς ἐμέ. ὁπότε καὶ ἔνιοι ἐδόκουν λάπαροι, καὶ ἅποτε μᾶλλα παραδοίην ὧν Γανυμήδει τὸ ἔκπωμα, ὁ δ᾽ ἔτι μᾶλλον ἐκκαίετο μᾶλλον. καὶ λαβὼν ἐφίλει μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ πρὸς τὸς ὀφθαλμὸς προσῄει, καὶ αὖθις ἀφιόμην ἐς ἐμέ. ταῦτα ἤδη συνίλλων ἐρωτικὰ ὄντα, καὶ ἐκείνου μὲν ἐδόμλου λίγαν πρὸς σὲ, καὶ ἔμολιν ἀναδιδόναι τῆς μανίας τὸν ἄνθρωπον. ἐκὶ δ᾽ καὶ νόος ἐτόλμησέ μοι προσγενέσθαι, ἐγὼ μὲν ἀφεῖσα αὐτὸ ἴτι λαμπρύνεσθαι, πεπυνθανόμην, ἐπειφαξαμένη τὰ ὦτα ὡς μὴ δ᾽ ἀκούσαμι αὐτῦ ὑβριστὰ ἐκπλώντος, ἀπῆλθόν οἱ φράσουσα. σὺ δ᾽ αὐτὸς ὅρα ὅπως μέλεται ἄνδρα. Ζ. οἶγε ὁ ἐκ ταράττει ἐκ᾽ ἐμὲ αὐτὸν, καὶ μέχρι τ Ηρας γάμων; δοκεῖν ἐμοὶ

quòd reformidaueris dicere. IVN. Ipſam me, non aliam quampiam Iupiter, longo iam tempore. Ac primùm quidem ignorabam quid rei eſſet cur attentè adeò in me aſpiceret: ille autem etiam ingemiſcebat, & ſublachrymabatur: & ſi quando bibens tradidiſſem Ganymedi poculum, hic petebat ex eo iam ipſo bibere, & capiens oſculabatur interea, & ad oculos admouebat, & rurſus proſpectum in me intendebat: hæc intelligebam amatoria eſſe: & multò quidem tempore verecundabar dicere ad te, putabamq; ceſſaturum à furore hominem. Poſtquam verò & ſetmones auſus ei mihi adhibere, ego dimittens illum adhuc lachrymantem, & ad genua prouolutum, obturatis auribus, ne contumelias ſupplicantis illius audirem, abijt vt tibi dicerem. Tu verò ipſe vide quomodo explores virum. IVPIT. Euge, ſceleratus ille, in me ipſum, & vſque ad Iunonis nuptias etiam? adeóne inebria-

ἐμεθύσθη τῦ νέκταρος; ἀλλ' ἡμᾶς τέτορ αἴτιοι, καὶ μάλα τῦ μητρὸς φιλάνθρωποι, ἵνα καὶ συμπότας αὐτὸς ἐποιησάμεθα. συγγνωστὸν ἔρ, ἃ πόντες ὅμοια ἡμῖν, καὶ ἰδόντες ἐράσια ἐάσαντες, καὶ οἷα ἔκοτε ἄλλορ ἐπὶ γῆς, ἐπιθύμησαν ἀφικέσθαι αὐτῶν, ἔρωτι ἁλόντων. ὁ δ' ἔρως, βιαιόρ τι δῆτα, καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνον ἄρχει, ἀλλὰ καὶ ἡμῶν αὐτῶν ἐνίοτε. Ηρ. οὐ μὴν καὶ νῦν γέ μοι δοκεῖ τοιόσδε τις εἶναι, καὶ ἄγει σε, καὶ φέρει τῆς ῥινός, φασίν, ἕλκων. καὶ ἴσως αὐτός, ἵνθα ἂν ἡγῆται σοι, καὶ ἀπάγεις ῥᾳδίως ἐκεῖσε, τί ἂν μάθοις. καὶ ὅλως ἐπῶμα καὶ παιδιὰ τὸ ἔρωτος σύγε. καὶ γάρ ὦ Ἰξίονι οἶδα καθότι συγγάμῳ ἀποίμας, ἅτι καὶ αὐτὸς μοιχεύσας ποτὲ αὐτῦ τὴν γυναῖκα, ἣ σοι τὸν Πειρίθοον ἔτεκεν. Ζ. ἔτι γὰρ σὺ μέμνησαι ἐκείνων, ἅτι ἐγὼ ἔποιη-

inebriatus est nectare? Cæterùm nos authores horum fumus, & vltra modum amatores hominum, qui quidem & conuiuatores noſtros ipſos fecimus. Digni igitur venia ſunt, ſi bibentes ſimilia, atque eadem nobiſcum: deinde & aſpicientes cœleſtes iſtas formas, & quales nunquam viderunt in terra, concupiuerunt frui illis, amore capti videlicet. Eſt autem amor violentum quiddam, & non hominibus ſolùm imperat, ſed & nobis ipſis interdum. IVN. Tuus quidem & valde hic dominus eſt, & [a] ducit te, & fert naſo (vt aiunt) trahens, & ſequeris ipſum quòcumque duxerit te, & immutaris facilè in quodcunque iuſſerit, & prorſus poſſeſſio & ludus Amoris es tu. Et nunc Ixioni ſcio quòd veniam tribuis, vt qui & ipſe adulterio cognoueris aliquando illius vxorem quæ tibi Pirithoum peperit. IVPIT. Adhuc enim tu meminiſti illorum, ſi quid ego lu-

ξα ἐς γῆν ἱκανὸν ἀφ. ἀτὰρ εἶδα, ὦ μοι λοιπὸν περὶ τῆς Ἰξίονος; λιπαίνειν μὲν μηδαμῶς αὐτὸν, μήτ' ἀποθλίβειν τῆς συμπλοκῆς. σκαιὸν γάρ. ἐπὶ δ' ἱρᾶ, φησὶν, ἀγροικότερα, καὶ ἀφορήτως πάσχει. Ηρ. τί, ὦ Ζεῦ; ἤδεια γάρ μέ τι ὑφεστηκὸς μὴ σὺ ἄπῃς. Ζ. ὀλαμῶς. ἀπ' ἄλλου δὲ ἴσως νιφέλης πλασάμενοι αὐτῇ ὅμοιον, ἐπάλαιον λυθὲν τὸ συμπόσιον, μὴ καὶ σὺ ἀχρυνθῇς, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐπὶ τῆς ἔρωτος, παρακαλοῦντες αὐτὸν φέροντες. οὕτω γὰρ παύσεσθε ἀνιώμενοι, ὁπόταν τύχωσιν τῆς ἐπιθυμίας. Ηρα. ἄπαγε. μὴ ἔρασιν ἴσως, τῶν ἐπὶ σὲ αὐτὸν ἐπιθυμῶν. Ζ. ὅμως ἐπόμενον, ὦ Ηρα. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοις ἄλλο ἀπὸ τῆς πλάσματος, ἢ νιφέλη ὁ Ἰξίων σωίσαι; Ηρα. ἀλλὰ νιφέλη ἐγὼ ἐν λόξῳ, καὶ τὸ αἰσχρὸν ἐπ' ἐμὲ ποιήσει δι' τὴν ὁμοιότητα. Ζ. ἀλλ' τοῦτο φής.

si in terram descendens. Sed nôsti quid mihi videatur de Ixione? multandum quidem ipsum nequaquam, neque à conuiuio extrudendum esse. rusticum enim foret. Sed quia amat, & vt ais, lachrymatur, & intolerabilia patitur. IVN. Quidnam, ô Iupiter? metuo enim ne & tu contumelioſum aliquid dicas. IVPIT. Nequaquam: sed [b] simulachrum ex nube fingentes tibi simile, postquam solutum fuerit conuiuium, & ille vigilat (vt par est) præamore, ad concubitum adhibeamus, ipsi afferentes. sic enim ab angendo animo fortasis desistet, putans se consecutum esse desiderium. IVN. Apage, vt nunquam quicquam tempestiuum illi contingat, quando ea ita quæ supra ipsum sunt, concupiscit. IVPIT. Attamen patere, ô Iuno. Quid enim adeò graue tibi accidet ex hoc figmento, si cũ nube Ixion cõgredietur? IVN. Sed nubes ego esse apparebo, & turpitudinẽ istam in me cõmittet propter similitudinẽ. IVP. Nihil istud dicis.

φέρ. ἆρα ἐγὼ ἡ νεφέλη περὶ Ἥρα γένοιτ' ἄρ, ὅτι σὺ νεφέλη, ὁ δὲ Ἰξίων μόνον ἐλαύσεται. Η. ἀλλὰ οἶσει πάντως ἄνθρωποι ἀνδράποδοι ὄντες, ὡς ἐγὼ ὑπερήσομαι τοῦ ἔρωτος, μὴ διηγήσεται ἅπασι, λέγων συγγεγονέναι τῇ Ἥρᾳ, μὴ σύμπαντες δὲ ὡς Διΐ, καὶ τὰ τάχα ἐρᾷν μὲ φήσουσιν αὐτῆς, οἱ δὲ πιστεύσουσιν, ἐπειδήπερ ὡς νεφέλῃ συνῆν. Ζ. ἐπεὶ οὖν τοιοῦτόν ἐστι. τὸ δὲ ἐξ ἀδύνατον ἐμπεσὸν, προχωρῶ ἄδικον κρεμάσαι, συμπεριχέουσα μετ' αὐτοῦ ἀεὶ, μὴ κόπου ἄπαυστον ἔχουσα, δίκην δι' ὃν τῷ ἔρωτι. Ηρα. ὁ δὲ ἀνὴρ τῷ τόνῳ ἐκ τῆς μηχανῆς.

dicis. neq; enim nubes hæc vnquam Iuno erit, neque tu nubes: Ixion autē ſolùm deripietur. IVN. Sed (vt omnes homines arrogātes ſunt) gloriabitur deſcendens forſitan, & narrabit omnibus, dicens coiſſe cum Iunone, & Iouis vxalem eſſe. forſitan etiā dixerit me ipſum amare: illi verò credetur, quando nō viderūt quomodo cū nube coierit. IVP. Igitur ſi quid tale dixerit, in infernū præcipitabitur, [c] ac rotæ miſer alligatus, cū ipſa perpetuò circumuoluetur, et laborem nunquam ceſſaturum ſuſtinebit: pœnas videlicet has pro amore dependens. IVN. Non enim graue hoc quidem ob iactantiam.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

COnqueritur Iuno apud Iouem ſe de ſtupro ab Ixione appellatam. De Ixione notiſſima fabula eſt, quā ex Pindari interprete ἀόλ. β. aliàs attingemus, in poſtrema Saturnalium epiſtola fortaſſis.

[c] DVCIT te & fert naſo, vt aiunt, trahens.] *Eraſmus noſter ſic tranſtulit: Ille quidem modis omnibus tibi dominatur, ducitque te, & circumagit ipſa, quòd dici ſolet, nare trahens. Hoc τοῦ ſuis Lucianus vſus eſt in Hermotimo, ſine de Sectis, vbi plura ex eodem Eraſmo annotauimus.*

b Simulachrum ex nube.] *Ixion Iunonem persequutus, eiq́; stuprum inferre conatus, in nube libidinẽ suam expromptsit, specie deceptus.* c Acrotę.] *Ixion cùm Iunonem ad adulterium sollicitauerat, panas dat apud inferos. Nam perpetua rotæ vertigine circumtorquetur, de quo sic Tibullus:*

Illic Iunonem tentare Ixionis ausi,
Versantur sceleri noxia mẽbra rotæ. *Ouid. 4. Met.*
Voluitur Ixion & se sequiturq́; fugitq́;.

Ea fusiùs explanantur in 10. Metam. Ouid. & in 6. Aen. Virg.

ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ ΚΑΙ Σιλλώνης.

VENERIS ET Lunæ.

Iacobo Micyllo interprete.

VENVS.

ΤΙ ταῦτα, ὦ Σιλλώνη, φασὶ ποιῆσαι, ὁπότ' ἂν κατὰ τὴν Καρίαν γένῃ, ἐσάναι μέν σε τὸ ζεῦγος, ἀφορῶσαν ἐς τὸν Ενδυμίονα κατὰ δουλα παίθειον, ἅτε κυνηγέτην ὄντα, ἐνίοτε δὲ καὶ καταβαίνειν αὐτὸν ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ. Σε. ἐρώτα, ὦ Αφροδίτη, τὸν σὸν υἱόν, ὅς μοι τούτων αἴτιος. Αφρο. ἔα· ἐκεῖνον ὑβριστὴν ὄντα, ἐμὲ γὰρ αὐτὸ τὸ μητέρα οἷα δεδράκοι, ἄρτι μὲν ἐς τὴν Ἴδαν κατάγων, Αγχίσου ἕνεκα τοῦ Ιλιέως. ἄρτι δ' ἐς τὸν Λίβανον, ἐπὶ τὸ Ασσύριον ἐκεῖνο μειράκιον, ὃ καὶ τῇ Περσεφόνῃ ἐπέρα-

QVid hæc, ô Luna, facere te aiũt, quoties ad Cariã peruenis, vt currũ sistas, ac desuper aspectes [a] Endymionẽ dormentẽ sub dio tanquã venatorẽ aliquem: interdũ autem etiam descendas ad ipsum ex media via? LVN. Interroga, ô Venus, filium tuũ, qui mihi harum rerum author est. VENVS. Sine: contumelioſus ille est. [b] Me quippe matrem ipsius quibus modis affecit? nunc quidem in Idam adigens Anchisæ causa Troiani: nunc autẽ in Libanum ad [c] Assyrium illum adolescentem, quem & Proserpinæ desiderabilem

πρᾶττοῦσας, ἐξ ἡμίσους
ἐφάνητό μοι τὸν ἑρμῆν,
ὅτι τοσάκις ἐπέλησα, ἃ
μὲν παύσεται διαττὰ ποιῶν,
ἐλάσαν μὲν αὐτῷ τὰ τόξα,
καὶ τὴν φαρέτραν, πτερυ-
γίσαν δὲ καὶ τὰ σφυρά. ἦλθε
δὲ καὶ πληγὰς αὖθις ἐνέτηγε
ταῖς πυγαῖς ὁ σανδάλου.
ὁ δὲ ἐκεῖνος οὐδ' ὅπως τὸ παραυ-
τίκα ἀνδρὸς, καὶ ἐκτάσιμος,
μετ' ὀλίγον ἐπελήσετο ἁ-
πάντων. ἀτὰρ ἐπί μοι, ἆρα
καλὸς ὁ Ἐνδυμίων ἦν; ὑπο-
ραμύθιόν γέ ἐστι τὸ δε-
νόν. Σ. ἐμοὶ μὲν οὐ φαίνη καλὸς,
ὦ Ἀφροδίτη, δοκεῖ, καὶ
μάλιστα ὅταν ἐπιβαπόμε-
νος ἐπὶ τῆς πέτρας τὸν χλαμύ-
δα καθεύδῃ, τῇ λαιᾷ μὲν
ἔχων τὰ ἀκόντια, ἤδη ἐκ
τῆς χειρὸς ὑποῤῥέοντα. ὁ
δὲ δεξιὰ δὴ, πρὸ τοῦ πρόσ-
που ἀνακεκλασμένην
ἐμφὺς ἐπιπέπτωκε, ὥσπερ ὑπο-
πτερωτάμενος. ὀλίγη δὲ τῆ
ἄνω ἀνειλυμένη, ἀναπέμπει
τὸ ἀμβρόσιον ἐκεῖνο ἄθμα,
τότε δίνων ἐγὼ ἀφοσιοῦμαι
λαπῆ-

lem fecit, & me ex di-
midia parte amoribus meis
priuauit. Quare iam sae-
pe illi interminata sum: nè
desinat talia facere, fra-
cturam esse me ipsius & ar-
cus & pharetram: ampu-
taturam autem etiam alas:
Iampridem verò & plagas
ipsi in nates incusi sanda-
lio: sed ille, nescio quo
pacto, tum quidem sta-
tim metuens ac supplicans,
paulò pòst omnium obli-
uiscitur. Verùm die mihi,
formosúsne Endymion iste
est? Nam hoc quidem so-
latio fuerit malo huic.
LVN. Mihi quidem etiam
admodum formosus, ô Ve-
nus, videtur, & maximè
quando instrata super ru-
pem chlamyde dormit, le-
ua tenens sagittas pau-
latim è manu prolaben-
tes. Dextra autem circa
caput sursum versus refle-
xa, decorem affert faciei,
cui circumfunditur. Ipse ve-
rò solutus somno, anhelat
ambrosium illũ halitum. Tunc igitur taciteè equidem, & sine

καθιῶσα, ἵν' ἄκρον τὸν δακτύλων βιβασθῇ, ὡς ἂν μὴ ἀνυπόπτως ἐκταραχθείη. οἶδα τί ἂν ὄν σοι λέγοιμι τὰ μετὰ ταῦτα, πλὴν ἀχθομαί γε ἐπὶ τῷ ἔρωτι.

ullo strepitu descendens, ac summis digitis insistèt, vt ne expergefactus ille perturbari possit. Scis igitur quid tibi post hæc dictura fuerim, sed pereo equidem amore.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a ENDYMIONEM dormientem.] *Endymionẽ in monte Cariæ Latmo, diuturno somno iacentem, Luna ita adamasse fertur, vt sæpe ad ipsum de cælo descenderit. Occasio fabulæ inde sumpta videtur, quòd Endymion motum Lunæ primus obseruâsse, atque aliis ostendisse dicitur, teste Plin. lib. 2. cap. 9.*

b Me matrem ipsius.] *Conqueritur quoque de filij sui nequitia in amore fugitiuo, carmine scripto.* c Assyrium illum adolescentem.] *Assyrij enim præ cæteris studiosi & periti rerum Magicarum fuerunt, & veneficiorum.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

μυθικὸς quòd Luna deperiat Endymionem, & ὀδυρτικός.

Cynthia perpulchri capitur forma Endymionis,
Quem solita è media visere sæpe via est.
Pòst etiam queritur Cytherëia mater Amoris,
De gnati factis, nequitiaq; graui.

QVID hæc, ô Luna.] τὸ ἐγκλημα κατ' ἀφήγησιν θαυμασιολογῶ. Interroga, ô Venus, filium.] μετάστασις ἀφυρτικήν. Sine: contumelioſus ille est.] παροιμιολογία ὀδυρτικὴ ἀπὸ τῶν ὑλάκτων κατ' ἀπροσδόκητον, τὸ καλυπικόν. Sæpe illi interminata.] αἱ ἀπειλαί. Fracturam esse me.] αἱ πλῆγαι. Verùm dic mihi.] ἐπάνοδος κατ' ἐρώτησιν. Mihi quidem admo-

adhuc dum.]Δείκεται τοιμφανῆ. Quando in strata super.] ἔκφασις & causa. Tunc igitur tacité.]Οἶδ' ἐυτυν. Scis igitur.] præcipio.

ΕΡΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ.

MERCVRII ET Apollinis.

Eodem interprete.

MERCVRIVS.

Τὸν δὲ καὶ χωλὸν αὐτὸν ὄντα, Ἥφαιστον, καὶ τέχνην ἔχοντα βάναυσον, ὦ Ἀπολλον, τὰς καλλίστας γυναῖκας ἔγημας, τὴν τε Ἀφροδίτην, καὶ τὴν Χάριν; Απ. ἀποτομία τις, ὦ Ἑρμῆ. καλὸν γὰρ οὐδέν ἐστιν ὃ θαυμάζω, τὸ ἐπιχωρεῖν συνοίσειν αὐτῷ, καὶ μάλιστα ὅταν ὁρῶσιν ἐσθῆτι φιλόκαλον τὸν κάμινον ἐν φιλοσοφίᾳ, καὶ λαμπρὸν ἀλλάττοντα ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἔχοντα, καὶ ὅλως ζηλωτὸν ὄντα αὐτὸν πανδάσασί τι, καὶ φιλῆσι, καὶ συγκαθεύδουσι. Ερ. τοῦτο καὶ αὐτὸς ἀγανακτῶ, καὶ ὦ Ἥφαιστε φίλτατε. σὺ δὲ λύσμα, ὦ Ἀπολλον, καὶ λιθάκεσι, καὶ μίτρᾳ ἐπὶ ὦ κάμα φρόνημα,

ITan' autem Vulcanum, cùm & claudus ipse sit, & artem adeò fabrilem & contemptam exerceat, Apollo, pulcherrimas duas uxores duxisse, Venerem atque Gratiam? APOL. Felicitas quædam hæc, Mercuri. Veruntamen illud equidem miror, quòd cum illo rem habere sustinent, & maximè quando vident suo dore fluentem, in fornacem demittere atque incurvare sese, multa adeò fuligine facie illius oppleta. Et tamen talis ipse cùm sit, amplectitur ipsum & osculantur, & vnà dormiunt. MERC. Hoc & ipse indignor, & Vulcano inuideo. At tu comam nutri Apollo, ac citharam persona, animum ob pulchritudinem elatum atque superbum præ te fe-

rens;

ται. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῇ ἁρμονίᾳ, καὶ τῇ κόμῃ. ἔστι δὲ καὶ τοιμᾶσθαι δίοι, μόνοι καθαιρόμεθα. Απ. ἐγὼ δὲ καὶ ἅπασι ἀναφρόδιτός εἰμι ἐς τὰ ἐρωτικὰ, καὶ δύο γοῦν, οὓς μάλιστα ἐτιμησάμην, τὸν Δαφνὶν, καὶ τὸν Υάκινθον, ἃ μὲν ἅπασι διαφέρουσι μοι, καὶ μισεῖ ὥστε ἅπαντα ξύλον γνώσεσθαι μᾶλλον ἢ ἐμοὶ συνεῖναι. ὁ δὲ ἐπὶ τῇ δίσκῳ ἀπόλλυσι, καὶ νῦν ἀντ' ἐκείνων παρέσχε ἔχω. Βρ. ἐγὼ δὲ ἤδη ποτὲ τὸν Αφροδίτην. ἀπ' ἐμοῦ γὰρ ἐώχετο. Απ. οἶδα, καὶ τὸν Ερμαφρόδιτον ἐκ σοῦ λέγεται τεκέσθαι. καλῶ ἐκεῖνό μοι ἀπὸ, ἅτι οἶδα, ὅτι ὁ ξηλοτυπῶν ἢ Αφροδίτη τὸν Χάριν, ἢ ἡ Χαρὶς τοῦτον; Βρ. ὅτι, ὦ Απολλον, ἐκείνη μὲν αὐτὸν ἐν τῇ Λήμνῳ σωίζει, ἀλ' Αφροδίτην ἐν τῷ οὐρανῷ. ἄλλος τις περὶ τῆς Αφροδίτης ἔχει τὰ πολλὰ, ἐκείνην ἐφ' ὅσον ὀλίγον αὐτῇ τῆς χαρίτος

rens: ego autem etiam ob habitudinem corporis, & lyram: cæterùm ubi cubitum eundum fuerit & soli dormiemus. APOLL. Ego verò aliàs quoque habeo Venerem minus propitiam ad res amatorias quippe etiam quos duos maximè præter cæteros amaui, [a] Daphnem & Hyacinthum, illa quidem aufugit atque odit me, adeò vt in lignum conuerti maluerit, quàm mecum rem habere: hic autem à disco interfectus est, & nunc pro illis coronas habeo. MERC. At ego iam aliquando Venerem, sed non oportet gloriari. APOL. Noui, atque etiam [b] Hermaphroditum istum ex te aiunt peperisse ipsam. Veruntamen illud mihi dic, si non soli quomodo non æmulatur Venus Gratiam, aut contrà illa Venerem? MERC. Quoniam, Apollo, illa in Lemno cum ipso consuetudinem habet. Venus autem in cœlo: præsertim autè hæc [c] cũ Marte plerũq; versatur, atq; illũ amat: quapropter nõ ita multùm fa-

brum

ἄνος τάτε μίαν. Ατ. καὶ ταῦτα οἶα τὸν Ηφαιστον ἀδελφόν. Ερ. οἶδα. ἀλλὰ τί ἂν φήσαιμι ἀνίκατε, γενόμενον ἤδη νεανίαν, καὶ στρατιώτην αὐτόν, ὅτι πολὺ ἰσχυρότερόν ἐστι, πολὺ ἀπεπλέκει δεσμά τινα λεπτὰ μηχανήσασθαι αὐτοῖς, καὶ συναναπλέξαι, καὶ λαθόντας ἐπὶ τῆς ἀνύτε. Ατ. ἐκ οἶδα. ἀλλ' ἴσως ἂν ἄρ' αὐτὸς ὁ γεγονὼς φθησόμενος ἦν.

brum istum curat. APOL. Atq; hæc putas ipsum Vulcanum scire. MERC. Scit, sed quid agat, cùm generosum adeò adolescentem, & præterea militarem ipsum esse videat? Quare silentium agit, nisi quòd minatur quidem vincula quædam excogitasse contra illos sese, ijsq; ipsos comprehensurum esse, circumdato veluti retibus quibusdam lecto. APOL. Nescio sanè: optárim verò ipse, ille qui sic comprehenderetur esse.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a DAPHNEM.] *Daphne cùm ardentiùs amaretur à Phœbo, quæ virginitatem perpetuam vouerat, implorato patris sui Penei fluminis auxilio, in laurum arborem est commutata, quam mediam amplexus Phœbus sibi dicauit. Hanc fabulam vide latiùs apud Ouid. lib. 1. Metamorph.* b Hermaphroditum.] *Ex ipsa statim vocis compositione apparet Mercurij & Veneris filium esse. Nam Mercurius ἑρμῆς, Venus ἀφροδίτη à Græcis dicitur. De hoc iterum in dialogo Apollinis & Bacchi, & in Musicæ encomio.* c Cum Marte.] *Hic Deus inter alias multas Venerem adamauit, & Cupidinem genuit. De quibus vide lepidissimam fabulam apud Homerum Odyss. 11. Ouidium quoque libro quarto Metamorph.*

ΠΑΝΟΣ ΚΑΙ Ερμῆ.

PANOS ET MERcurij.

Iacobo Micyllo interprete.

PAN.

Χαῖρε, ὦ πάτερ Ερμῆ. Ερ. νὴ καὶ σύ γε. ἀλλὰ πῶς ἐγὼ σὸς πατήρ; Πα. ἦ οὐ Κυλλήνιός ἐστιν Ερμῆς ὅδε τυγχάνει; Ερ. καὶ μάλα. πῶς δ' οὐ; ὑὸς ἐμὸς εἶ; Πάν. μοιχίδιός ἁμι, ἐξ ἔρωτός σοι γεγώς. Ερ. νὴ Δία, πράγε ἴσως τινὸς μοιχεύσαντος αἶγα, ἐμὸς δ' ὦν πῶς λέγεται τὰ ἴχνη ἔνια διαπλῶ, καὶ πόδα γαστρὸς κάτω, καὶ σκέλη λεπτὰ, καὶ τραγικὰ, καὶ ἐρᾷν ἀνὴρ τὰς αἰγάς. Πάν. ὅσα δ' ἂν ἀφροσύνης εἰς ἐμὲ, τὸν σαυτοῦ υἱὸν, ὦ πάτερ, ἐπονειδίσῃς ἀφροσύνῃ, μᾶλλον δὲ σαυτὸν, ὃς διαῦτα γεγονυῖας, καὶ παιδοποιεῖς, ἐγὼ δὲ ἀναίτιος. Ερ. τίνα δὲ καὶ φὴς σου μητέρα; ἢ οὐκ οἶσθ' ὅστις αἶγα μοιχεύσας ἔτεκεν; Πάν.

SAlue, pater Mercuri. MERC. Salue vtique & tu. Sed quomodo ego pater tuus sum? PAN. An non Cyllenius ille Mercurius es tu? MER. Atque admodum. Quopacto igitur filius meus es? PAN. Adulterinus sum, ex amore tibi natus. MER. Per Iouem hirci fortassé cuiusdam, qui capram per adulterium cognouit. Nam meus quomodo fueris, qui & cornua habes, & naſum talem, & barbam hirſutam, & pedes bifidos, hircinosq; , præterea & caudam super natibus? PAN. Quæcunque in me conuiciando dicis, ijs tuum ipſius filium, pater, probrosum ac turpem declaras: imò potius teipſum, qui eiuſmodi generas, & tales liberos procreas: ego verò extra culpam ſum. MER. Quam autē etiam matrem tuam ais eſſe? Num ignorās alicubi cū capra adulterium exercui ego?

PAN.

Πάν. ἐκ αἶγα ἱμοίχωσας, ἀπ' ἀνάμνησον σαυτὸν, ἂν ποτὲ ἐν Ἀρκαδίᾳ παῖδα λαθραίαν ἐβιάσω. τί λακὼν τὸν δάκτυλον ἐρευνᾷς, καὶ ἐπὶ πολὺ ἀπορεῖς; τὴν Ἰκαρίου λέγω Πηνελόπην. Ερ. ἄτα τί σιγᾷς ἐκείνην ἀντ' ἐμοῦ φάσκων σε ὅμοιον τετοκέναι. Π. ἀνίησιν ἐκείνης λόγον σοὶ ἐρῶ. ὅτι γὰρ μοι ἐξέπεμπεν ἐπὶ τὸν Ἀρκαδίαν, ὦ παῖ, μήτηρ μέν σου, ἔφη, ἡ δὲ ἀμὶ Πηνελόπη ἐστὶν ἀπατήσασα. τὸν πατέρα δὲ ἡγοῦσιν ὑμῶν ἔχον, Ἑρμοῦ τε Μαίας καὶ Διός. ἃ δὲ ἐγὼ ἐρωτῶ καὶ φαγοσκοπῶ, μὴ λανθάνωσι. ὁπότε γάρ μοι σοφὸν ὁ πατὴρ ὁ σὸς, φάσκων ἑαυτὸν ἀπέφηνεν, ὡς λάθοι. καὶ δὴ τῷ ὁμοίως ἀκίνδυνος ὢν πάσχω. Ερ. νὴ Δία μνησθεὶς ποιήσας τι δεινόν. ἐγὼ δὲ ὁ ἐκ κάπρα μιγεὶς φρονῶ, ὅτι ἀγρίᾳ καὶ αὐτὸς ὤν, οὐκ πατὴρ ἐκπλήσομαι, καὶ

PAN. *Non cum capra, ſed tibi ipſe in memoriam reuoca, num in Arcadia quandoque puellam liberam per vim ſtupraris. Quid mordendo digitum, quæris, ac diu dubitas? Icarij filiam, dico Penelopen.* MERC. *Quid igitur illi accidit, quòd pro me, hirco ſimilem te peperit.* PAN. *Dicam tibi, quæ ex illa ipſa audiui. Quando enim me in Arcadiam ablegabat: O puer, inquit, mater quidem tua ego ſum, Penelope ex Sparta nata: cæterùm patrem nôſtris habere te Deum, Mercurium illum Maiæ ac Iouis filium. Quòd ſi igitur cornutus ipſe es, ac pedes hircinos habes, ne id ægrè feras. Quando enim mecum rem habebat pater tuus, hirco ſeipſum aſſimilauerat, quò facilius*

lateret: & ob id ſimilis hirco tu quoque euaſiſti. MER. *Per Iouem, memini me tale quiddam facere. Ego igitur formoſus ille, qui ob formam ac pulchritudinem animũ elatum præ me fero, qui adhuc imberbis ipſe ſum, pater tuus vocabor? & ab*

μηχίλωτα ὀφθήσομαι παρὰ πᾶσιν ἐπὶ τῇ ἐυγενείᾳ. Πάν. καὶ μὴν ἐ κατασχωνῶ σε, ὦ πάτερ, μυσικός τε γάρ εἰμι, καὶ συρίσαι πάνυ λαμπρόν. καὶ ὁ Διόνυσος ἤδη ἐμοὶ ἅπαν ποιεῖν δύναται, ἀλλὰ ἱτέαν μοι, καὶ διαδήσω πνεούσῃ μοι, καὶ ἥξομαι αὐτῷ τῷ χορῷ. καὶ τὰ πρόβατα ἀθυμήσει, ὅσα μοι Τεγεᾶτις καὶ ἀνὰ τὸ Παρθένιον ἴχνη, πάνυ ἡδέως, ἄρχοντος καὶ τῆς Ἀρκαδίας ἁπάσης. πρόθυμός τε καὶ Ἀθηναίοις συμμαχήσας. οὕτως εἰσιόντα ἐν Μαραθῶνι, ὡς καὶ ἀσπάσονται ἑρίθημοι, τὸ ἐν τῷ ἀκρωτηρίῳ σπήλαιον. ἢν γὰρ ἐς Ἀθήνας ἔλθῃς, ἅπερ ὄφελον ἐκεῖνα τὸ Πανὸς ὄνομα. Βρ. ἀπὸ δή μοι, γενάμενος, ὦ Πάν, ἤδη τοῦτο; ἢ οἶμαι καλοῦσί σε Πάνα. ἐδάμην, ὦ πάτερ, ἐρωτικὸς γάρ εἰμι, καὶ ἐκ ἂν ἀπαύσαιμι σιωπῇ μιᾷ. Βρ. τῶν ἀφῆ ληλαδὴ ἐπιβαίνας. Πάν. σὺ μὲν σκόπει. ἐγὼ δὲ

ab omnibus risu accipiar ob præclaram liberorum procreationem. PAN. At verò dedecori tibi pater non sum: Nam & musicus sum; & fistula cano, admodum pleno spiritu: & Bacchus ille nihil absque me facere quicquam potest: sed & socium & consultatorem fecit me, & duco ipsi chorum. Iam & ouilia mea si videas, quot & per Tegeam & per Parthenium habeo, admodum delectaret te. Impero autem & Arcadiæ toti. Nuper verò etiam Athenienſibus auxilium ferens, ita præclarè rem gessi in Marathone, vt ceu donum militare quoddam retulerim, antrum illud quod est sub arce. Quòd si igitur Athenas veneris, cognoſces quantum ibi sit nomen Panos. MER. Ac dic mihi, duxistine vxorem iam? Hoc enim opinor, dicitant te. PAN. Nequaquam, pater, amator enim sum: neque cum vna aliqua rem habere contentus forem. MERC. Capras videlicet consectaris. PAN. Tu quidè irrides me, at ego tamen

[illegible] tamen * & cum Echo & cum Pythonem habeo, præterea & cum omnibus Bacchi Mænadibus, atq; admodum studiosè ab illis observor. MERC. Scis igitur quid te gratificari mihi, fili, primum omnium velim? PAN. Impera pater, nos autem videbimus huic vti fiant. MERC. Et accedat ad me, & osculetur licet: patrem autem vide ne me appellâsse quoquam audiatur.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

PAN Arcadis, Pastorum musicus, Bacchi socius, Mercurio natus, sive, Ioue Mercurius natus creditus. Superiori parti humana effigie erat, reliquum capripes: cui insuper in Nymphas procacitas, & nunquam satiata libido attributa fuit, qui caprinis pedibus Tragosceles vocabatur. De eo Herod libro 2. circa finem, & Plin. lib. 35. cap. 9. Penelope autem cùm apud Patrem Icarium, adhuc in patria Lacedæmone viueret, & in [illegible] ad inspicienda patris pecora egressa [illegible] a Mercurio, & adamata atque appetita [illegible] autem ea alio modo potiri non posset, in [illegible] transformauit, atq; ita sub specie hirci [illegible] admissus, ex ea genuit Pana capite [illegible] & pedibus hircinis. Quem illa furtim [illegible] Arcadiam ablegauit, vbi deinde & [illegible] cultus est. Alij ipsum ex promiscuo

procorum concubitu, absente Vlysse, conceptum ferunt, & inde Panа dictum: vnde & sine patre natum ipsum Theocritus in Syringe ait. Porrò Pan Baccho socius expeditionis in Indiam fuisse dicitur, & Athenienſibus ope sua peperisse victoriam contra Persas in campo Marathonio, vbi quum Miltiades cum hoste congressurus esset, Pan exercitui Græcorum maiore quàm humana statura præijsse dicitur, & nouo atque horribili sono inflatæ conchæ hostibus terrorem incussisse, vnde subiti terrores & tumultus, quorum neque causa, neque authores apparerent. Posteà prouerbiali figura Panici motus dicti sunt. In Philopseude aliquid addidimus.

a ET cum Echo.] *Iactat Pan amorẽ suũ, cùm erga alias Nymphas, tum præcipuè erga Echo Et conuenit hoc. Cùm enim in solis scopulis & syluis degat, non habet cui loquatur, cui accinat, aut ὑπακούσει, præter solam Echo. Nemo enim alius audit, aut illi respondere potest. Ouid. lib. 3. Met. de Echo:*

Inde latet syluis, nullóque in monte videtur,
Omnibus auditur, sonus est qui viuit in illa.

ΑΠΟΛΛΟΝΟΣ ΚΑΙ Διονύσου. *APOLLINIS ET Bacchi.*

Iacobo Micyllo interprete.

APOLLO.

Τί ἄρ' οὖν, ὦ μόμμε τέκνε, ὦ Διόννσε, ἀδελφοὶ μὲν Ἔρωτα, καὶ Ἑρμαφρόδιτόν μ', καὶ Πρίαπον λέγουσιν ὑμᾶς τὰς μορφὰς, καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα; ὁ μὲν γὰρ καλός, καὶ τοξότης, καὶ ἁπαλὸς μὲν ὁ μικρὰν, ταυρόκλοπος δὲ

QVid igitur? dicendúmne est, Bacche, fratres esse [a] Cupidinem, [b] Hermaphroditũ & [c] Priapum, adeò dissimiles forma & studijs cũ sint? Nã hic quidem formosus omninò & iaculator est, [d] & pro testate nõ parua comparata sibi, om-

sibi, omnib. imperat. Ille aut mulierosus ac seminir, ambiguam quoq; faciem præ se ferens, vt non facilè dignoscas adolescentisne sit, an virgo. Tertius verò etiam supra modum virilis est. Priapus videlicet. BAC. Ne mireris, Apollo. nō enim ipsa Venus in causa est, sed patres, q̄ diuersi fuēre: quandoquidem & [e] ij q̄ eodē patre, eademq; matre nascūtur, sæpenumerò alius vir, alius fœmina, quēadmodum & vos, nascūtur. APOL. Ita sanè est, vt dicis: [f] sed nos tamē similes sumus, & circa eadem studia versamur: & sagittarij enim ambo sumus. BAC. Quantū quidem ad arcū & sagittas attinet, eadem ambo exercetis, Apollo: illa verò similia nequaquā sunt, quòd Diana quidem [h] hospites mactat apud Scythas, tu autē vaticinaris & medicaris ægro-

An tu putas sororem delectari Scythis? adornauit, si quis Græcus aliquando in merit, vt cum eo inde enauiget, iam olim illas. BAEC. Rectè sanè illa. Sed hic

Πείαπ& (γελοῖον γάρ τι ὑμῖν διηγήσομαι) παρ' ἐμὲ λαμψάκῃ γενόμενος, ἐγὼ μὲν ἐπεδήμουν τὴν πόλιν ὁ δὲ ἐπεξελθών μου καὶ ξενίσας παρ' αὑτῷ, ἐπειδὴ ἀνεπαυσάμεθα ἐν τῷ συμποσίῳ ἱκανῶς ἐπιβρεγμένοι, κατ' αὐτὰς πως μέσας νύκτας ἐπανασὰς ὁ γεωργός, αὐδᾶν μοι δοκεῖ. Απολ. ἐπέρασε; Διόν. τοιοῦτόν τι. Απολ. σὺ δὲ τί πρὸς ταῦτα; Διόν. τί γὰρ ἄλλο, ἢ ἐγέλασα; Απολ. εὖγε τὸ μὴ χαλεπῶς, μὴ δὲ ἀγροίκως. συνῆκας γὰρ, ὡς καλόν σε ἔτως ὄνλα ἐπέρα. Διόν. τάτα μὲν δὴ ἴσως, ἀλλ' οἱ θεοὶ τὴν πέραν. Λαμπάδος γὰρ εἶ, καὶ λομήτης, ὡς καὶ νήφουσα ἄν σοι ἡ Πείαπος ἐπιχειρήσαι. Απολ. ἀλλ' ὀκ ἐπιχειρήσει, ὦ Διόνυσε: ἐγὼ γὰρ μετὰ τῆς λόμης καὶ τόξα.

Priapus? Ridiculũ enim quidam narrabo tibi, quod cũ Lampſaci nuper eſſem, mihi accidit. Ego quidẽ ad vrbẽ acceſſeram, ille autẽ me recepit hoſpitio apud ſe præbito. Poſteaquã igitur quieti nos dedimus in conuiuio affatim madefacti, circa mediam prope noctem exurgens generoſus ille: ſed pudet dicere. APOL. *Solicitauitne te?* BAC. *Huiuſmodi quippiam eſt.* APOL. *Quid tu autem porrò ad hæc?* BAC. *Quid enim aliud quàm riſi?* APOL. *Recte ſanè, quòd neque acerbè, neque ruſticè quicquam. Venia enim dignus eſt, ſi te formoſum adeò ſolicitauit.* BAC. *Huius igitur gratia etiam te Apollo ſolicitatum meritò venerit. Formoſus enim es tu, & præterea comatus, vt vel ſobrius Priapus ille aggredi te queat.* APOL. *Sed non aggredietur, Bacche, me facilè: nam præter comam etiam arcum gero.*

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

Diuersi patres diuersorum in liberis causa.

a CVPIDINEM.] *Hunc Semonides & Cicero ex Venere & Marte natum volunt: Sappho, ex Venere & Calo: Seneca ex Venere & Vulcano: alij ex Venere & Ioue. Socrates in Sympolio Xenophontis ideò pharetratum dici ait, quòd amantes quasi sagittis feriat.* b Hermaphroditum.] *Mercurij & Veneris filiũ, vt ex ipsa statim vocis compositione apparet. Nam Mercurius ἑρμῆς, Venus ἀφροδίτη à Græcis dicitur. In Dialogo Apollinis & Mercurij, Hermaphroditum inquit Apollo, ex te Mercurio aiunt Venerem peperisse. Hinc factum est, vt omnes ἀνδρόγυνοι.* i. *vtrumque sexum habentes ab huius vnius nomine vocentur ἑρμαφρόδιτοι. Vide Musæ encomium, vbi, vt Mercurij & Veneris filius, qui mista natura fuit, & duplici forma.*

c Priapum.] *Liberi patris & Veneris filium, quem superstitiosa antiquitas hortorum præsidem credidit. Idem Lampsacenus dicebatur, à Lampsaco non ignobili Troadis vrbe ad Hellespontum sita, in qua natus creditur, vbi cùm mater recèns natum deformem vidisset, pudore affecta, pro neglecto habuit. Vide Ouid. lib. 1. Fast. & Hyginum.* d Et potestate non parua.] *Hinc notissimum est distichon:*

Perstringunt, penetrant, vrunt mea spicula fulmen.

Scilicet hinc nomẽ est mihi παντοκράτωρ. i. *omnium domitor. Nam etiam dijs imperat.* e Ij qui ex eodem patre.] *In Greco est prolepsis explicata, genere.* f Sed nos tamen similes sumus.] *Apollo Iouis & Latonæ filius, in Delo insula eodem cum Diana partu editus. Quatuor in primis artibus præfuisse legimus, idque ex Homeri & Orphei hymnis colligimus. Nam cisharadum primium & cisharadorum deum putauit antiquitas: deinde Medicinæ inuentorem, & ipsum etiam Medicum constituit tum iaculatorem, & sagittarium: postremò vatem & vaticinij deum exiſtimauit. Sectator promiscui coitus, vocatur χρυσοχαίτης, à nostris Crinitus, vt Cicero in Academ. Intendit crinitus Apollo arcum. Pindarus in Pyth. χαίτην ὡς quasi inibatus*

& comosus. Sagittarij ambo.] *Diana arcum & pharetram ferebat, succincta semper incedens, & cothurno induta.*

b Hospites mactat.] *Fuerunt Tauri omnino inhospitales, moribus q; immanissimis, vt qui hospites omnes Dianæ soleant immolare, à quibus Taurica appellatur regio. Sunt Sarmatiæ Europeæ populi, Scythia à meridie Tauro terminatur. Vtrumque varię sunt gentes.*

ΑΠΟΛΛΩΝ ΚΑΙ Ερμης. — APOLLINIS ET Mercurij.

Iacobo Micyllo interprete.

APOLLO.

ΕΧετ μοι ἀπᾶρ, ὦ Ερμῆ, πότερ' ὁ Κάστωρ δὴ τοῦτο, ἢ πότερ' ὁ Πολυδεύκης; ἐγὼ γὰρ οὐκ ἂν ῥᾳδίως διακείμαι σαφῶς. Ερμ. ὁ μὲν χθὲς ἡμῖν ξυγγενόμενος, ἰκανῶς Κάστωρ ὦν, οὗτος ἦν Πολυδεύκης. Απ. πῶς οὖν γιγνώσκεις; ὅμοιοι γάρ. Ερ. ὅτι οὖν τῷ σῷ, ὦ Απολλον, ἔχει ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τὰ ἴχνη τοῦ τραύματος τοῦ, ἃ ἔλαβε παρὰ τοῦ ἀνταγωνιστοῦ τοῦ] φῶν, καὶ μάλιστα, ὅσα ὑπὸ τοῦ βίβρυκος Αμύκου ἐπόθη, ὡς ἔφασαν συμπλέοντι. ἆρ' οὖν καὶ ἐκεῖνον τοιοῦτον ἐμφαίνει, ἀλλὰ καθαρὸς ὤν, καὶ

POtérne mihi dicere, Mercuri, vter istorum Castor est, aut vter Pollux? Nam ego quidem non facilè discreuero ipsos. MER. *Ille qui heri conuersatus nobis est, Castor erat; hic aũt Pollux est.* APOL. *Quomodo dignoscis? similes enim sunt.* MER. *Quòd hic quidem, Apollo, habet* a *in facie vestigia vulnerũ, quæ aliquando ab ijs accepit quibuscum pugillatu certauit, & maximè quibus à* b *Bebryce Amyci filio vulneratus fuit, quando cum Iasone in Colchum nauigabat. Alter autem nil tale præ se fert, sed purus est, atque*

ἢ ἀκριβὲς τὸ πρόσωπον. ΑΠ. Ὅπως ἂν, ἀνδρῶν τὸ γνωρίσματα, ἐπὶ τούτοις ἅπασι πάντα ἴσα, τὸ δὲ τὸ ἐμπρόσθιον, καὶ ἀεὶ ἐν ἀκροφάρῳ, ἢ ἀκόντιον ἐν τῇ χειρὶ, ἢ ἵππος ἐπιτρέχων λευκός. ὅς τις ποτ' ἐστὶν ὁ μὲν ἕτερος Κάστωρ, Πολυδεύκης ὄνομα, ἢ δὲ ἢ Πολυδεύκης ὀνόματι. ἀτὰρ ἐπί μοι τῷδέ τι εἰπὲ, ἦν ἄμφω ξύγγονοι ὑμῖν, ἐπεὶ ἐξ ἀμφοῖν ἕτερος μὲν θνητὸς, ἕτερος δὲ θεός ἐστον ἀμφοῖν; ΕΡ. Τὸ φιλαδελφίας ἕνεκα τοῦτο ποιοῦσιν, ἐπεὶ γὰρ ἔδει τὸν μὲν τελευτᾶν τῶν Λήδας υἱῶν, ἵνα δὲ ἀθάνατον εἴη, ἐνέμοντο ἑκάτεροι αὐτοὶ τὴν ἀθανασίαν. ΑΠ. ἐξυνετῶς, ὦ Ἑρμῆ, καὶ νομίζω ἄν σε ἐκ ὀφθαλμῶν ἔτι ἀφανοῦς, ὅτι μὴ ὑπόθοιμι, εἶναι, μᾶλλον. πῶς δὲ ὁ μὲν πατὴρ θεὸς ὁ Κρονίδης ἐστὶν; ἀλλὰ δῆλος, ἐξ οὗ ἐγὼ μαντεύομαι, ὁ Κρονίδης ἐστὶ, οὐ

atque integer facie totus. APOL. Operæprecium feciſti, qui diſcrimina, quibus internoſci queant, docueris me. Nam cætera certè omnia æqualia ſunt, oui pars dimidia, & ſtella ſupernè imminens, & iaculum in manu, & equus vtrique candidus. Quare ſæpè equidem appellaui hunc Caſtorem, qui Pollux erat: & rurſus Caſtorem Pollucis nomine. Sed & illud mihi dic, cur non ambo pariter nobiſcum verſantur, ſed ex diuiſo nunc quidem mortuus, nunc autem Deus eſt alteruter ipſorum? MERC. Fraterno amore hoc faciũt. Nam cùm oporteret [c] alterum ex Ledæ filijs [d] mortem obire, alterum autem immortalem eſſe, diuiſerũt ita inter ſe ipſi immortalitatem. APOL. Non ſanè prudenti, Mercuri, diuiſione. Siquidem nec aſpicient ſeſe mutuò hoc pacto, quod vel maximè opinor deſiderabant. Aut quomodo enim, vbi alter apud Deos, alter apud manes exiſtat? Veruntamen, quemadmodum ego vaticinor, Aeſculapius medetur, tu

ἢ παλαίειν διδάσκεις, παιδοτρίβης ἄρα ἦν, ἢ Ἄρτεμις μαιώσεται, ἢ τἄλλα ἅπαντα ἴσασιν ἕκαστος ἐπί τινα τέχνην, ἢ θεοῖς ἢ ἀνθρώποις χρήσιμον. οὗτοι δὲ τί ποιήσουσιν ἡμῖν, ἢ ἀρχοὶ ὠφελήσουσι, πλὴν τοῦτο ὄνται; Ἑρμ. ἀθάμβει, ἀλλὰ πειρᾶσθαι αὐτῶν ἕτοιμον ὦ Ποσειδῶνι, ἢ καθιππάσαι δεῖ τὸ πέλαγος, ἢ ἄν τι νοσῶσι χαλεπαίνουσι ἐθέσαν, ἐπὶ καθύσαντας, ἐπὶ τὸ πλοῖον, σάλῳ τοὺς ἐμπλέοντας. Απ. ἀγαθῇ, ὦ Ἑρμῆ, καὶ σωτήριον πλοῦν τὴν τέχνην.

palæstricam docet, puerorũ exercitator optimus? Diana autem obstetricatur, atq; aliorum suam quisque artem habet, vel dijs vel hominibus vtilem: hi verò quid agent nobis? an inertes atq; ocioſi conuiuabuntur nobiscum, tam grandes cũ sint? MER. Haudquaquam, sed iniunctum illis est, Neptuno, vt ministrent & subseruiant, & obequitare ipsos oportet pelagus: & ſicubi c nautas tempestate periclitantes aſpexerint, insidentes nauigio præstare incolumes nauigantes. APOL. Bonam, Mercuri, & salutarem narras artem.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

DE Polluce, quomodo à Castore internoſcatur, quorum diuersa ſtudia fuerunt: nam Pollux pugil clariſſimus fuit, Castor verò optimus eques. Horatius lib. 2. Serm. Sat. 1:

Caſtor gaudet equis, ouo prognatus eodem
Pugnis. — Homerus:

Κάστορα δ' ἰππόδαμον, καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα.

a IN facie vulnerum veſtigia.] *Caſtor eques nobilis & victor, Pollux pugil præſtantiſſimus. Colchos profecti cum Argonautis, Pollux Amycum Bebryciorũ regẽ, inſidias ſibi ſtruentem interfecit. Deinde domum reuerſi, Helenam ſyrorem à Theſeo ra-*

ſuo raptam, receperunt, Aphidna vrbe, Theſeo abſente recepta.

b **Bebryce.**] *Hæc aliter ab alijs referuntur: nam Caſtor à Lynceo occiſus dicitur. Theocritus Eidyllio 27. de laudibus Caſtoris & Pollucis Dioſcurorum:* id eſt, *geminorum, Iouis Ledæq; filiorum, commemorat certamen inter Pollucem & Amycum, Neptuni & Melies Nymphæ filium Bebryciorũ principem, athletam crudelem, atq; hoſpitum interfectorem. Is enim cum robore corporis & arte pugilum ſuperaret omnes, crudelem tulit legem, ne quis hoſpes aut peregrinus, qui ea loca adiiſſet, inde diſcederet, quin priùs ſecum caſtu decertaret. Atqui cum ita multos hoſpites interfeciſſet, tãdem & Pollucem, qui cum Iaſone & Argonautis eò venerat, ſecum decertare cogit, à quo victus & occiſus eſt. Hæc pugna etiam deſcribitur ab Apollonio lib. 2. Argonaut. Sunt autem Bebryces Bithyniæ populi, quos olim Thraces fuiſſe Strabo teſtatur, à Bebryce rege ſuo nomen ſortiti. Ex hac gente & Buthen athletam producit Virg. in 5. Aeneid. cuius victorem* Darentem *facit his verſibus:*

Idemq; ad tumulũ quo maximus occupat Hector
Victorem Buten immani corpore, qui ſe
Bebrycia veniens Amyci de gente ferebat,
Perculit, & fulua moribundum extendit arena.

c **Alterum ex Ledæ filijs mortẽ obire.**] *Caſtoris mortis occaſio fuit hæc. Caſtor & Pollux rapuerunt filias Leucippi, Phœben & Talayran, Lynceo atque Idæ fratribus, filijs Aphareï deſponſatas. Spenſi eas belli repetiuerunt. In eo bello Caſtor à Lynceo interfectus eſt, & Pollux Lynceã interemit: fuiſſetq; & ab ipſo Ida interfectus, niſi Iupiter id fulmine prohibuiſſet, à quo Ida interfectus eſt. Hæc ab Ouidio referuntur in fine lib. 5. Faſtorum, & à Propertio. Theocritus etiam hoc certamen deſcribit in Dioſcuribus.* *d* Mortem obire.] *Homerus Caſtorem & Pollucem vocauit ἑτεραμέρους, hoc eſt, qui alternis diebus fata ſubirent. Virg. 6. Aeneid.*

Si fratrem Pollux alterna morte redemit
Itq; reditq; viam toties——. *Caſtore autem occiſo, Polluci optio data eſt, vtrum immortalitate ſolus vt vellet, an cum fratre vitam communicare. Ille cum fratre maluit alternis viuere, proinde apud ſuperos nunc Caſtor, nunc Pollux, & contrà appa-*

rare videntur. Hinc Homerus ἐπεφημίσθους, aiz eos viuere & mori. e Nautas tempestate periclit.] *In magna tempestate Geminis cœleste signum apparuit quasi stellæ in cælo insidentes: adiunariq; se tunc periclitantes existimant Pollucis & Castoris nomine.* A Columella dicitur Geminum astrum, *quod* 14. *Cal. Iunij Sol ingreditur. Plin. lib. 2. naturalis hist. Cùm geminas illas flammas inquit, quæ Castoris ac Pollucis esse putabantur salutares ac prosperi cursus præsagias esse dixisse. Harum, inquit, aduentu fugari diram illam ac minacem appellatam Helenam ferunt. Quinetiam Franc. Vicomercatus Arist. Meteorologica exponens cur Castor & Pollux salutares sint, explicat.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

De Castore & Polluce colloquuntur.

Michaël Tenites.

Mercurius fratres Helenæ discernit, & alter
Cur cœlo stygijs luceat alter aquis.
Quodq; sit illorum munus, quæ gratia, quorum
Summus diuisa morte refulsit amor.

POTI'ENE mihi dicere.] *καὶ ἐρώτησις.* Non ego quidem.] *Ratio.* Ille qui heri conuersatus.] *Responsio.* Quomodo dignoscis.] *Rogatio de modo.* Quod hic quidem habet.] *αἰτιολογία τοῦτο ἀποδίδωσιν.* Operæ pretium feci.] *ὠφελεία, & post discrimina similitudinem indicat.* Quare sæpe equidem.] *Ratio.* Appellaui hunc Castorem.] *Conclusio.* Cur non ambo.] *Secunda interrogatio.* Fraterno more hoc faciunt.] *Expositio causæ.* Nam cùm oporteret.] *ἔκθεσις.* Non sanè prudenti.] *Improbatio.* Aut quomodo enim.] *Tertia interrogatio per comparationem.* Haudquaquam.] *Responsio ab officio illorum.* Bonam, Mercuri.] *ἐπίτασις.*

MAR-

MARINORVM DIALOGI.

ΤΡΙΤΩΝΟΣ, ΑΜΥΜΩΝΗΣ, ΚΑΙ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ.

TRITONIS, AMYMONES, & Neptuni.

Iacobo Micyllo interprete.

TRITON.

Ἐπὶ τὴν Λίμνην, ἐφ' ἣν ὁ Πόσειδων, καταβὰς ἐς τὴν θάλατταν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐθεασάμην ποτὲ παρθένον τι κάλλος ἔχουσαν ἐπιεικῶς καὶ ἐμοὶ δοκοῦσαν ἐλευθέριον τὸ σχῆμα ἔχειν. ἐπειδὴ οὖν ἀπῆλθεν, εἶπον, ἆρα δούλη ἐστὶν ἡ κόρη; ἢ τί ἐστιν; ὁ δὲ Τρίτων ὑπολαβὼν τὸν λόγον, Οὐκ ἔστιν, ἔφη, δούλη, ἀλλὰ τῶν Δαναΐδων μία ἐστὶν ἡ παῖς, καὶ τῶν πεντήκοντα ἐκείνων ἐστὶν ἀδελφή. ἐπειδὴ γὰρ ἐπυθόμην αὐτῆς τό τε ὄνομα καὶ ὅστις εἴη, καὶ τὸ γένος ἐξηρώτησα, καὶ ὅπως ἐκεῖνοι ἀνατρέφουσιν αὐτὴν, καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἐκπέμπουσιν αὐτὴν, ἵνα ἀντλῇ

D Lernam, Neptune, quotidie venit aquatum virago, pulchra omnino species. Haud equidem scio formosiorem vllam puellam vidisse me. NEP. Liberámne dicis, Triton, an verò serua quapiam est, quæ ac quam ferre solet? TRITON. Minimè verò. sed Danaï illius filia, vna ex quinquaginta istis etiam ipsa est, Amymone nomine. Interrogaui enim & quæ vocaretur, & genus ipsius. Danaus autem duriter admodum educat filias, & opus manu facere

ad

πρὸς τὰ ἄλλα, παιδαγώγει ἀσύντονους ἔτι ὄντας. Πο. μόνη δὲ παραγίγνεται μακρὰν ὅτω πλοῦν ὁδὸν ἐξ Ἄργους ἐς Λέρνην; Τρι. μόνη. πολυθύψιον δὲ τὸ Ἄργος, ὡς οἶσθα, ὄντως ἀναγκαίως δὲ ὑδροφορεῖν. Πο. ὦ Τρίτων, οὐ μετρίως μεθυστάραξας, ἀπὸν τὸ περὶ σὲ παιδὸς, ὥστε ἰωμὲν ἐπ' αὐτήν. Τρι. ἴωμεν. ἤδη γὰρ καιρὸς τῆς ὑδροφορείας, καὶ σχεδόν τι κατὰ μέσην πλοῦν ὁδόν ἐστιν, ἵνα ἐς πλοῦν Λέρνην. Πο. ἰτέον ἐπὶ ζεῦγος τὸ ἅρμα, ἢ τοῦτο μὲν πολὺν χρόνον ἄγει, πάσης τὰς ἡμέρας, καὶ τὸ ἅρμα ἐπισκευάσας, σὺ δὲ ἄλλα δή τινά μοι τῶν ὠκίστων παράσχου. ἁρμάσομεν γὰρ ἐπ' αὐτῷ τάχιστα. Τρι. ἰδοὺ σοι ἵππους ὁ Δελφίνας ὠκυτάτους. Πο. ὄχει ἀπολάσας μὲν, σὺ δὲ παράνεχου, ὦ Τρίτων, ἐμβὰς πάρισθι ἐς πλοῦν Λέρνην, ἐγὼ μὲν λοιχήσω

ad alias res agendas instituit, impigræ ipsæ vt sint. NEP. *Solane autem venire solet longam adeò viam ex Argis ad Lernam vsque?* TRI. *Sola. nam siticulosum ipsum Argos est, vt nosti: quare necesse est semper aquatum venire illam.* NEPT. *Non mediocriter affecisti me animo, ô Triton, qui mihi hæc de puella narraris. Quare eamus ad ipsam.* TRIT. *Eamus. iam enim tempus quoque est cùm aquatum ire solet. Ac propè mediam circa viam alicubi est petendo Lernam.* NEPT. *Proinde currum iunge, vel, an hoc longiorē rebus moram iniiciet, subemittere equos iugo, & curarum apparare? Tu verò potius delphinem mihi alium quem ex velocibus illis huc sistite: inequitando enim illi quamcelerrimè prouehar.* TRIT. *Ecce tibi hunc delphinum omnium velocissimum.* NEP. *Probè sanè. prouehamur igitur. Tu verò iuxta natando consequere me, Triton. Ac posteaquam ad Lernā iam aduenimus, ego quidem*

hîc in

χάσω ἐνταῦθά που, σὺ δ' ἀκριβέστερον ἐκεῖθεν ἄρα ἄσθῃ πόσον ἀπωλεῖς. Τρι. αὕτη σοι πλησίον. Πο. ἰδοὺ, ὦ Τρίτων, ἡ ἐρασία παρθένος, ἀπολὲ συμπαίσασα ἡμῖν ὥρα. Αμυ. ἄνθρωπε, τί με ξυναρπάσας ἄγεις; ἀνθρακοδίκης ἦ, ἢ ἕτοιμος ἡμῖν ἐκ ἀγχόνης τοῦ θείου ἐκπεμφθῆναι, ὡς βιάσωμαι τὸν πατέρα. Τρι. σιώπησον, ὦ Ἀμυμώνη, Ποσειδῶν ἐστι. Αμ. τί Ποσειδῶν λέγεις; τί βιάζῃ με, ὦ ἄνθρωπε, καὶ ἐς τὴν θάλατταν ἀπάγεις; ἐγὼ δ' ἀποπνιγήσομαι ἐν ὀλίγῳ ἐκτὸς ὕδατος. Πο. θάρρει, οὐδὲν ἀδικήσομέν σε, ἀλλὰ καὶ ἀγαθὸν ἐκόντα σοι ἀναδησόμεθα ἐκ τοῦ ἐνταῦθα, κατάξας δὲ πρὸς τὴν γῆν ἐν ὥρᾳ, πλησίον τῶν ἑταίρων, καὶ οὐ δυσχέρανῃ ἔτι, καὶ μόνη τῶν ἀδελφῶν οὐχ ὑδροφορήσεις.

hîc in insidijs ero: tu autem speculando obserua quando illam accedêtem sentias. TRIT. *Eccam tibi, propè est.* NEP. *Formosa, Triton, & in ipso ætatis flore puella hæc: sed comprehendêda nobis est.* AMY. *Heus homo, quò me hinc correptâ abducis? plagiarius quispiam es, ac videris ab Aegypto patruo nostro allegatus esse: quare clamando patrem vocabo.* TRI. *Tace, Amymone, Neptunus hic est.* AMY. *Quid Neptunũ mihi narras? Cur mihi, ô homo, vim facis, atq; hinc in mare abstrahis? Ego verò suffocabor misera, submersa aquis.* NEP. *Bono animo sis: nihil graue patiaris, faciam: sed & a fontem cognominem tibi emanare hîc sinam, percusso tridente saxo hoc iuxta æstuarium, &*

in ipsa felix atque beata eris, ac sola sororum obita morte aquam non gestabis.

GILBER-

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

DAnaus Beli filius, in Aegypto regnauit, & quinquaginta filias habuit, quarum vna dicta Amymone, cuius amore obrectitus, Neptunus fontes aperuit Lernæos. Vnde aquis abundare contigit Argiuis, atque factum est vt Amymoniæ aquæ dicantur Argiuæ.

a FONTEM cognominem.] *Est Amymone fons iuxta Lernam, ab Amymone Danai filia nomen habens, cuius meminerunt Plinius lib. 4. cap. 5. & Strabo lib. 8.*

ΝΟΤΟΥ ΚΑΙ ΖΕΦΥΡΟΥ.

Noti et Zephyri.

Iacobo Micyllo interprete.

NOTVS.

ΤΑὐτὴν, ὦ Ζέφυρε, τὴν δάμαλιν, ὧν ἀφ' οὗ πλάνευσε τὸν ἄγνυθλον ὁ Ἑρμῆς ἄγει, ὁ Ζεὺς ἀνηκέστως ἔρωτι; Ζεῦ, ὦ Νότε, οὐ δάμαλις ἦν τότε, ἀλλὰ κόρη, ἣν ἐκ τοῦ ποταμοῦ Ἰνάχου. νῦν δὲ ἡ Ἥρα διαπλάσασα, ὅτι καὶ πάνυ ἐφθόνησε

NVm hanc, Zephyre, iuuencam, quam per mare in Aegyptum Mercurius ducit, Iupiter amore captus vitiauit? ZEPH. Hanc ipsam, Note, sed iuuenca tum non erat, sed puella, Inachi fluuij filia. Nunc autem Iuno talem ipsam effigiauit, æmulatione amoris commota, propterea quòd videbat Iouem illam prorsus

τὴν Δία. Νο. πῶ ἴσ ἔτι ἐρᾷ τῆς βοός; Ζε. καὶ μάλα, καὶ δὴ τοῦτο ἐς ἄγνοιαν αὐτῷ ἔστησεν, καὶ ἡμῖν τοσοῦτον, μὴ κυμαίνοντα τὸν θάλασσαν, ἐς ἂν ἐκπλεύσωμεν, ὡς ἀφετέον ἐκεῖ. Νό. ἡ δάμαλις θεός; Ζε. καὶ μάλα, ὦ Νότε. ἄρξει τι, ὁ Ἑρμῆς ἔφη, τῶν πλοίων, καὶ ἡμῶν ἔσται δεσποινα, ὅ τινα ἂν ἡμῶν ἐθέλῃ ἐκπέμψαι, ἢ κωλύσαι ἐκπνεῦσαι. Νό. θηλυκὸν τοίνυν τοῦτο ἀφῶ, ὦ Ζέφυρε, ἤδη δεσποινά γε οὖσα, νὴ Δία. δυσπρόσοδον γὰρ οὕτω γίνεσθε. Ζε. ἀπ' ἤδη γὰρ διαπνεύσομεν, καὶ ἐξόψεσθε τὴν γλῶ. ἀφετέ, ὅπως σὺν τῇ μὴ παρασχεῖν βαδίζῃ, ἀνορθώσας δ' αὐτὴν ὁ Ἑρμῆς, γυναῖκα μεγαλοπρεπῆ αὖθις ἐποίησεν; Νό. παράδοξα γοῦν ταῦτα, ὦ Ζέφυρε. οὐκ ἔτι τὰ κέρατα, οὐδ' οὐρὰ, καὶ διχηλὰ τὰ σκέλη, ἀπ' ἴσης δ' ἐρᾷ.

prorsus deperire. NOT. Proinde etiam nunc bouem illam amat? ZEPH. Atque admodum: & propterea in Aegyptum ipsam misit, nobisq; edixit ne conturbaremus mare, donec illa transnataſſet, vt quae illi partura sit: fert autem vterū modò, Deusq; fiet [a] cum ipsa, tum quod ex ea partum erit. NOT. An iuuenca Deus? ZEPH. Atque admodum, Note, imperabitq; (inquit Mercurius) nauigantibus, ac noſtra erit domina, vt quemcunque volet, emittat, vel prohibeat ſpirare. NOT. Colenda igitur obſeruandaque nobis erit, Zephyre, iam domina certè cùm ſit. nam per Iouem, beneuolentior eo pacto nobis erit. ZEPH. Sedenim iam traiecit, & in terram enatauit. Vides vt non ampliùs quadrupes incedat, ſed erectam ipſam Mercurius demùm mulierem formoſam prorſus reddidit. NOT. Mira nimirum hæc, Zephyre: nuſquam ampliùs neq; cornua illius, neque cauda, neque tibiæ biſidæ, ſed amabilis puella eſt.

λόρη, ὁ μὲν τοι Ερμῆς τι παθὼν, μεταβεβληκὼς ἑαυτὸν, καὶ ἀντὶ νεανίου, γυναικώδης; Ζε. μὴ πολυπραγμονῶμεν, ὅτι ἄμεινον ἴσως ἐστὶ τὰ πραττόμενα.

puella est. Cæterùm Mercurio quódnam accidit, qui sexum ipsum mutauit, & ex adolescente factus est quispiam caninam faciem præ se ferens? ZEPH. Ne curiosiùs persequamur ista, quandoquidem meliùs ille quæ faciendi sunt nouit.

GILBERTI CÔGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM EIVSDEM.

FAbulam quidem vulgatam apud poëtas de Io, minus hîc ascribo, eam cùm ex Græcis tum Latinis leges, sed in primis apud Ouid. in 1. Metam. & Luciani nostri dialogũ Iouis & Mercurij, vbi eã descripsimus.

a CVM ipsa.] *Io coniugio loco habita fertur ab Osyride Aegyptiorum rege, & post mortem culta pro Dea nomine Isidis, quam singulari superstitione coluit & Germania, ante receptã Christianam religionem. Huius sacra ex Aegypto Romam sunt translata, eiusq; templum in campo Martio fuit. Isidis capillos Memphitæ pro miraculo ostendunt. Idem Lucianus aduersus Indoctum.*

ΔΟΡΙΔΟΣ ΚΑΙ ΘΕΤΙΔΟΣ. DORIDIS ET THETIDIS.

Iacobo Micyllo interprete.

DORIS.

Τί δακρύεις, ὦ Θέτι; Θέτι καλὴ ἰδεῖν, ὦ Δωρὶ, κόρην εἶδον ἐς λίθου τινὰ ἐμβεβλημένην ὑπὸ πατρὸς καθειργμένην ὑπὸ τῶν

QVid lachrymaris, Theti? THET. Pulcherrimam, Dori, puellam vidi in arcam à patre coniectam, tum ipsam,

τὴν τε, καὶ βρέφος αὐτὴ ἀρτιγέννητον ἐκκλασαι ἢ ὁ πατὴρ τὸν ναύτας, ἀναλαβόντας τὸ ἐλεεινότερον, ἐπεὶ ἀφ' ὅσον ἐξ ἤδη γῆς ἀποσπάσουσιν, ἀφεῖναι εἰς τὴν θάλασσαν, ἵν' ἀπόλοιτο ἡ ἄθλια καὶ αὐτὴ, καὶ τὸ βρέφος. Δω. τίνος δ' ἕνεκα, ὦ ἀδελφὴ, ἐπὶ ἴσαις ἀκριβῶς ἅπαντα; Θέ. Ἀκέσιος ὁ πατὴρ αὐτὴ, καλλίστην οὖσαν ἐκ παρθένου, ἐς χαλκῆν τινὰ θάλαμον ἐμβαλὼν: ἔπειτα τὸ μὲν ἀληθὲς οὐκ ἴσχυε φράσαι. φασὶ δ' ἔνιοι τὸν Δία, χρυσὸν γενόμενον ῥεῦσαι διὰ τοῦ ὀρόφου ἐπ' αὐτὴν, διαφανέντα δ' ἐπὶ τὸν κόλπον καταφέρεσθαι τῆς θεᾶς, ἐγκύμονα γενέσθαι. τοῦτο ἀποθέμενος ὁ πατὴρ, ἄγριός τις, καὶ ζηλότυπος γέρων ἀναπέπτωκε, καὶ ὑπό τινος μοιχεύεσθαι οἰηθεὶς αὐτὴν, ἐμβάλλει εἰς τὴν κιβωτὸν ἅρτι πλουτοῦσαν. Δω. ἀλλά τί ἔπραξεν, ὦ Θέτι, ὁπότε καθίκετο; Θέ. Ἐπεὶ αὐτῆς μὲν ἐσίγα, ὦ Δωρὶ, καὶ ἔφη ipſam, [a] tũ infantem abs ea paulò antè genitũ. Iuſsit aũt pater nautas, arcẽ illam acceptam, poſtquam in altum à terra prouecti eſſent, in mare abĩcere, vt ita periret & miſera illa, & infans vnà cum ea. DOR. Quamobrem aũt, ô ſoror, hoc quandoquidem comperta habes exactè omnia. THE. Pater illius Acriſius, quia pulcherrima erat, in æreum quendam thalamũ incluſam, perpetuæ virginitati deſtinarat. Deinde, verum quidem dicere non poſſum, Iouem autem aiunt, conuerſum in aurum, delapſum per impluiũ ad ipſam eſſe. Accipiente autem illa in ſinu demanantem Deum, grauidam ex eo factam fuiſſe. Quod cùm pater animaduertiſſet, vtpotè durus quidam & zelotypus ſenex, grauiter indignatus eſt. Et quia ab aliquo ſtupratam fuiſſe illam arbitratus eſt, conĩcit in arcam hanc cùm paulò antè peperiſſet. DOR. Cæterùm illa quid agebat, Theti, quando abripiebatur? THE. Pro ſe quidem nihil dicebat, Dori, ſed tacitè

ρι τῷ καταδίκῳ, τὸ βρέφος δὲ παρητεῖτο μὴ ἀποθανεῖν λακρύουσα, καὶ ὧν πάππω δακρύουσα αὐτὸ, καὶ πίσευον ὅτι τὸ δι' ἄγνοιαν τῶν κακῶν, καὶ ἡμαθία πρὸς τῷ θάλασσαν. προσίμπλαμεν αὖθις τὰς ὀφθαλμὸς λακρύων, μνημονεύουσα αὐτῆ. Δω. κἀμὲ δακρύσαι ἐποίησας. ἀλλ' ἄθη τεθνᾶσιν; Θέ. ἐθαμῶς. νύκτωρ γὰρ ἔτι ἡ λίβωτὸς ἀμφὶ τῷ Σεριφον, ἔοντας αὐτοὺς φιλάπτουσα. Δω. τί οὖν ἐχὶ σώζομεν αὐτῷ, τοῖς ἁλιεῦσι τοῦ βίου ἐμβαλόσαι ἐς τὰ δίκτυα ἔξ Σεριφίοις; οἱ δ' ἀνασπάσαντες σώσουσι δηλονότι. Θέ. εὖ λέγεις, οὕτω ποιῶμεν. μὴ γὰρ ἀπολέσθω μήτε αὐτὴ, μήτε τὸ παιδίον, οὕτως ὄν καλόν.

ferebat damnationem: pro infante autem deprecabatur, ne morti traderetur, lachrymando, atque illum auo ostentando pulcherrimũ sanè puerum, Dori. Ille autem præ ignorantia malorũ, etiam arridebat matri. Oppleor rursum lachrymis, cùm in mentem illius venit. DO. *Et me flere feciſti.* Sed nũquid iã mortui sunt? THE. *Haudquaquam, nam tot enim adhuc arca circa Seriphum, viuis illis custoditis.* DO. *Cur igitur non conſeruamus ipſam, piſcatoribus iſtis Seriphijs in retia immittendo, qui extractos illos, incolumes præſtabunt ſcilicet?* THE. *Rectè dicis, atque ita faciamus. Non enim perire decet, neque ipſam, neque infantem, adeò cùm ſit formoſus.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

DAnaë Acriſij Argiuorum regis filia, à patre in quadam turri concluſa fuit, ob id quòd in reſponſis habuit, ſe manu eius qui ex filia naſceretur, moriturũ; ac hanc Iupiter (cùm alia via non pateret) in aureum imbrem

imbrem ex tegulis per impluuium in gremium eius se demisit, quæ ex eo congressu Perseum genuit, qui ob crudelitatem erga se, & matrem Danaën Acrisium Argiuorum regem, auum maternum interfecit. Ea fabula in fine quarti, & in initio 5. lib. Metamorphoseôn commemorarur, cuius etiam in alio quodã Dialogo meminit Lucianus noster. Iouis autem Metamorphoses Ouid. alias habet lib. 6. Metamorph. Idem Lucianus in Gallo. In tantum conuersus est proximo dialogo Noti & Zephyri.

a TVM infantem.] *Hanc fabulam tangit Lucianus in Tritonis & Nereidum dialogo: vbi de Balaena cui Andromeda erat exposita à Perseo occisa.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Argumentum de vnica filia Acrisij Danaë, à Ioue in aureum commerso decepta, & à patre in mare exposita.

Notum est quod Danaën clausam deluserit imbre
Aureus: vt ponto post dederitq; pater.
Heu nil tam firmum quicquam sanctęq; pudicum,
Quinetiam maculet pernicios⁹ amor.

b QVID lachrymaris.] *Interrogatio.* Pulchertimam Dori.] *Narratio generalis.* Iussit autem pater.] *ἐπιδιηγήσεις, quæ copiosius exponit superiora.* Vt ita periret.] *λογικὴ πλοκή.* Quamobrem autem.] *Rogatio causæ* Patris illius.] *ἐπιδιηγήσεις δραστικὴ, & fabulæ expositio ἀπὸ τέχνης.* In thalamum inclusam.] *Factum & causa.* Deinde verum quidem.] *πρόληψις & præmunitio.* Accipiente autem illa.] *τὸ πρᾶγμα.* Stupratam fuisse illam arbitratus.] *τὸ μίσος. Horat. lib. 3. Carmin. ode. 16.* Ferebat damnationem.] *τὸ ἐπίφθονον.* Oppleo rursum oculos.] *πάθος muliebre.* Sed nunquid iam.] *Alia interrogatio.* Cur igitur non.] *Effectus commiserationis, hortantis interrogatio.* Rectè dicis.] *Assensus ad illam.*

ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΝΙΠΕΩΣ. — NEPTVNI ET ENIPEI.

Iacobo Micyllo interprete.

ENIPEVS.

Ο Υ καλὰ ταῦτα, ὦ Πόσειδον, ἀρύσιτον γὴ τάληθές. ὑπέλαβέ μοι τὴν ἐρωμένην, ἐπεδείξατο ἐμοί, διεκόρησας τὴν παῖδα, ἣ δ' ὤιτο ὑπ' ἐμοῦ ταῦτα πεπονθέναι, καὶ δι' τοῦτο παρέσχεν ἑαυτήν. Πο. σὺ γάρ, ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερόπλικος εἶ καὶ βραδύς, ὃς κόρης ὅτω καλῆς ποιτάσης ὁσημέραι παρὰ σὲ, ἀρτιμνήστης εἶ τῆς ἔρωτος. ὑπερίδρας, καὶ ἔχαιρον λυπῶν αὐτήν. ἣ δὲ παρὰ τὰς ὄχθας ἀλύουσα καὶ ἐπιμβάλλουσα, καὶ λυομένη ἐνίοτε ὤμοι τόσοι ἐντυχεῖν: σὺ δ' ἐθρύπτου πρὸς αὐτήν. Ενι. τί ἔμελλον, δι' ἣν ἐχρῆν σε προαρπάσαι τὴν ἔρωτα, καὶ καθυποκείνεσθαι Ἐνιπέα ἀντὶ Ποσειδῶνος εἶναι, καὶ κατασοφίσασθαι τὴν Τυρὼ, ἀφελῆ κόρην οὖσαν; Πο.

Mihi nimirum verò præclara hæc, Neptune (dicetur enim verum) qui circumuenta amica mea, assimilatus in formam meam, vitiasti puellã. Putabat enim illa mecũ rem esse sibi, & ob id exhibebat sese. NEP. Tu enim, Enipeu, fastuosus es & tardus, qui puella adeò formosa quotidie ad te nante, ac præ amore pereunte, despexeris illam, & gauisus sis si posses illi ægrè facere. Illa verò iuxta ripas mœrore affecta, atque ibi inambulans, sese & lauans, nõ semel optabat in conspectum sibi venire te, at tu fastuosus deludebas illam. ENIP. Quid igitur? an propterea oportebat te præripere amorem mihi, & velut histrionem aliquem pro Neptuno Enipeum te gerere, atque ita decipere Tyro istam, puellam adeò simplicem? NEP.

Πο. ὀψὲ μεταμέλεται, ὦ Ἐνιπεῦ, ὑπερόπλως πρότερον ὢν πρὸς Τυρὼ τὴν Σαλμωνέως ὑπερήφανος, οἰομένη σὲ ἀγεννοῦς εἶναι. Ἐνι. Ἐμοὶ μὲν οὖν οὐκ ἔστι ταῦτα, ὅτι Ποσειδῶν ἔδοξε, ὃ καὶ μάλιστα ἐλυπήσατο ἀκούσασα, καὶ ἐγὼ τοῦτο ἐδίωκον, ὅτι τὰ ἐμὰ οὐ διέφαινε τότε, καὶ παρεισήσας ποτέ τι κῦμα, ὅπερ ἐστὶ μὴ σαφὲς ἀκριβῶς, ἅμα σωθῆναι τῷ παιδὶ ἐκεῖ. Πο. σὺ δὲ οὐκ ἔδει σε, ὦ Ἐνιπεῦ.

NEP. Serò verò nunc zelotypus es [b] Enipeu, cùm priùs superbum & contemptorem te gesseris. Ipsa autem Tyro nihil graue passa est, quando se putauit à te vitiatam esse. ENIP. Nihil autem? Dixisti enim abiens Neptunum esse te, quod vel maximè dolore affecit ipsã: atq; ipse eò abs te iniuria affectus sum, quòd & quæ mea esse debuerat, eam voluptatem percepisti tu, & præterea à composito circa vos fluctu purpureo, sub quo absconditi iacuistis, cùm puella pro me aute rem habuisti. NEP. Tu enim non volebas, Enipeu.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a TYRO.] *Virgunculæ fuit Thessalæ, Salmonei filia, & Enipei amica, ex qua Neptunus Neleum & Peliam suscepit: de quæ infrà in Philopatre, & lib. 2. Historiarum verarum.*

b Enipeu.] *Thessaliæ fluuium est.*

MORTVORVM DIALOGI.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΟΥ. ALEXANDRI ET Philippi.

Ottomaro Luscinio interprete.

PHILIPPVS.

ΥΝ μὲν, ὦ Ἀλέξανδρε, ἂν ἔχαιρον γνοὺς, εἰ ἄρα ἔχαιρον γνοὺς, μὴ οὐκ ἐμὲ

NON igitur insiciaberis, [a] Alexander, ex me prognatũ te esse filium.

ὑὸς ἦν; οὐ γὰρ ἂν ἐτεθνήκεις, Ἀμμωνος γε ὤν. Αλ. ἀλλ' αὐτὸς ἠγνόουν, ὦ πάτερ, ὡς Φιλίππου τοῦ Ἀμύντα ὑὸς ἐμὶ ἀπ' ἐξ ἀμφοῖν τὸ μάντευμα, ὡς χρήσιμον εἰς τὰ πράγματα οἰόμενον εἶναι. Φί. πῶς λέγεις; χρήσιμον ἐδόκει σοι, τὸ παρίσχειν σαυτὸν ἐξαπατηθησόμενον ὑπὸ τῶν βαρβάρων; Αλ. οὐ τοῦτο, ἀλλ' οἱ Βάρβαροι ἐμὲ κατεπλάγησάν μοι, καὶ οὐδὰς ἔτι ἀνθίστατο, οἱόμενοι θεῷ μάχεσθαι, ὥστε ῥᾷον ἐκράτησεν αὐτῶν. Φί. τίνων ἐκράτησας σύ γε ἀξιομάχων ἀνδρῶν, ὃς Ἕλλησι μὲν σωφρονίζῃς, τοξεύειν καὶ πελτάζειν, καὶ γέρρα οἰσύϊνα περιβάλλεσθαι; Βαλιῶν ἐμοὶ ἱππέων ἦρχον ἐγώ. Βοίων τε καὶ Φωκίων, καὶ Ἀθηναίων, καὶ τῶν Ἀρκάδων ὁπλιτικῶν, καὶ τῶν Θετταλῶν ἵππον, καὶ τοὺς Ηλείων ἀκοντιστὰς, καὶ τὸ Μαντινέων πελταστικόν, καὶ Θρᾳκας,

se filiũ. nam ad Iouem Flaminonem genus paternum referens, mortem non obisses. ALEX. Neq; verò nescius eram, pater, Philippi Amyntæ me esse filium: sed quia ad res gerendas sic mihi visum erat conducere, commento hoc vsus sum vaticinij. PHIL. Quid ais? Conducibile id tibi visum, vt [b] vatibus impostoribus fallendum te exponeres? ALEX. Non isthuc, sed barbaros in mei admirationem tractos, facilius hoc prætextu nostro subdidimus imperio: quum nemo vnus viribus nostris hactenus restiterit, quippe hac sola opinione ductis, quòd aduersus Deũ sibi esset præliandũ. PHIL. Quos tu igitur tanto conatu dignos vsquã vicisti, quã cum timidis illis [c] arculis, [d] peltarijs ac [e] gerris vimineis pugnare solitis, semper congressus es? Atqui Græcos armis domare, Bœotios, Phocenses, Athenienses, & id genus alios, operis fuerat strenui atque magnifici. [f] Arcadum insuper sustinere armaturam, & equitatũ Thessalum [h] Eleorũ iaculatores, [i] Mantineos [k] peltis instructos, aut cũ [l] Thracibus,

πας, ἢ Ἰλλυριοῖς, ἢ τοῖς Παίοσι μαχέσασθαι, ταῦτα μιγάλα. Μέλλων δὲ τὴν Περσῶν τὴν Χαλδαίων, τὴν χρυσοφόρον ἀνθρώπων, τὴν ἁβρῶν, ἐπ' οἶδα ἐς τὸ σῶν μέγιστον, μετὰ Κλεάρχου ἀπολλύντας, ἀφάτοισιν, ὑπ' ἐς χεῖρας ἐλθεῖν ἑκατόντων χιλιάδων ἀνδρῶν, ἀπὸ μιᾶς ῥοπῆς τόξωμα ἐξενεχθῆναι, φυγόντων; Ἀλλ' οἱ Σκύθαι γε, ὦ πάτερ, τὴν οἱ ὑπὲρ χιλίαντας, ἐπ' ὀλίγαις ἀκροβολίσμασι τρέψαντο, ἐπ' ἐλάσαντες ἀνύμνους τὰς νίκας, ἀφάτους ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ ἐμὲ ἀποπέμψαντες ἐφοβήθησαν, ἢ ἔκτορα ἀφαλοῦ ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα. τὸν μὲν ἀπειμοῦ παρὰ Θηβαίους, ἵνα ἀκριδῶς ὅλας μάθω. Φοιδᾶ δὲ ἀπάγαμαι, ὃν οὐ δορὶ ἀπλάστως, ἀλλὰ δόλῳ ἀπενίγκας ἐφόνευσα, ἵνα μὴ τὰς σὰς ἀράς ἐπιλάβωσι ἐπ' ἐμοί.

bus, m Illyricis, n Paeonibus ve manum conserere, operosum profecto atque arduum id fuisset in primis. Cæterùm o Medos, Persas & Chaldæos delicatos, ac plurimo auro conspicuos, non satis compertum habeo quonam modo ante te p duce Clearcho mille viri bello adorti expugnârint, fœdè in fugam actos antequam ad manus ventum fuisset. ALEX. At verò q Scythæ pater, & r Indici elephantes, res sunt non vsq; adeò abiecta & contemptibiles: s & tamen neque concitatis inter ipsos intestinis odijs, neque per proditionē mihi venundari passus sum victoriam. Sed neq; peieraui vnquam, aut per nugas à pollicito recessi, fidemq; solui victoriæ gratia. Adde quòd & Græcos alios sine sanguine in deditionem accepi: t Thebanos autem fortassis ipse audisti quomodo aggressus fuerim. PHIL. u Noui hæc omnia ex Clito, quem tu inter epulas, eò quòd nomen meum celebraret, & meas res gestas cum tuis conferre auderet, traiecto per corpus telo tū iugulâras.

σὺ Ἀ κὴ τὴν Μακεδονικὴν χλαμύδα καταβαλὼν, λάνθανω, ὡς φασι, μιτρηνίδνς, κὴ τιάραν ὀρθὴν ἐπέθης, κὴ πεσκευωρῆσθε τὸν Μακεδόνων, ὑπὲρ ἀνθρώπων ἀνδρῶν ἥξιους κὴ τὸ πάντων γελοιότατον, μίσει μετὰ τῶν ὑφικνουμένων. ἐῶ γὰρ λέγειν ὅσα ἄμα ἔπραξας, λέγουσι συγκατακλείων σκωπτόμενους ἄνδρας, κὴ γάμους τοιούτους γαμῶν, κὴ Ηφαιστίωνα ὑπεραπῶν. ἐν ἐπῄνεσα μόνον ἀκούσας, ὅτι ἐπίσχου τῆς τοῦ Δαρείου γυναικὸς, καλῆς οὔσης, κὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, κὴ τῶν θυγατέρων ἐπιμελήθης, βασιλικὰ γὰρ ταῦτα. Αλ. τὸ φιλοκίνδυνόν σε, ὦ πάτερ, ἐκ ἐπῄνεσας, κὴ τὸ ἐν Οξυδράκαις πρῶτον καθάπτεσθαι ἐς τὸ ἐν τοῖς τῶν τάφρους, κὴ τοσαῦτα καταβὰν πρόμαχος; Φί. ἐκ ἐπῄνεσα τοῦτο, ὦ Αλέξανδρε, ἐχ ὅτι μὴ καλὸν

Tu verò & [x] Macedonicam chlamydem abijciens, [y] candyn Persicum amictum recepisti (vt aiunt) [z] & tiaram rectam. Vt ne interim commemorem, quòd à Macedombus viris vtique liberis, [A] adorari debere te, in animũ duxeris, & qui quod maximè omnium erat ridiculum, hominum abs te [B] victorum mores imitatus es. Tempero mihi ne memorem alia quæ turpiter admiseris, [C] viris doctis in leonũ claustra inclusis, & [D] nuptijs talibus peractis: quodq; [E] Hephæstionem plus quam esset satis, amaris. Vnũ est quod solum laudo abs te gestum, in [F] Darij vxore videlicet, forma præstante, quia ab illius complexu abstinueris: & genetricis illius, atque filiarum, ne vim paterentur, curam susceperis. Regium certè id opus extitit, quod tum facilitasse te accepimus. ALEX. *Quomodo autem tibi non probatur, pater, quòd [G] in Oxydracis, gente Indica lubẽs me in periculum conijcerim, atq; acceptis plurimis vulneribus, muros primus omniũ transilierim?* PHIL. *Non probo, Alexander: neque id quia pulchrum*

ἔπειτ' ἂν οἶμαι τὴν τιμὴν σκο-
πεῖσθαι τοῦ βασιλέως, καὶ πρότε-
ρον ἀνασώσασθαι τὸ σῶμα, ἀλλ' ὅτι οἱ
τοιοῦτοι κίνδυνοι σωτήριοι. θεὸς
μὲν ἴσως ἂν δοκῶν, ἃ νῦν πρὸς
θάνατον, καὶ βλέπων σε φερόμενον
ὑπὸ πολλῶν ἐκπεμπόμενον, αἵ-
ματι ῥεόμενον, οἰμωγὰς ἐκ τῶν
περιεστώτων, ταῦτα γέλωτος ἄξια
ὄντα ὁρῶσι, καὶ ὁ Ἄμμων, γέλως
καὶ φενακίσματος ἀληθῶς, καὶ σὲ
προῆται, λέγων, ἃ τίς οὐκ
ἂν γνοίη σοφός, ὁρῶν τὸ Διὸς
ἐκ παραψυχῆς, ἀνόμενον
τὸ ἰατρῶν βοηθῶν; νῦν μὲν δὴ
ἐκάστοτε ἤδη τίθνηκας ἐκ οἵα
πολλοὺς ἂν τῶν τῶν προπολε-
μίων ἐκπνέοντας ἐκπυρσομοῦντας,
ὁρῶντας τὸ πυρὸν τὸ θεῖον ἐπάν-
δρων, μυδῶντα ἤδη
καὶ ἐξοδικότα, καὶ νόμον
σωμάτων ἀπάντων· ἄπαν
τι, καὶ τὸ χρήσιμον, ὁ ἴσως, Ἀλλ'
ἔμοιγε, τὸ δὲ τοῦτο κρατῶν,
φαδίως, πολύσε τὸ δόξης ἀφι-
ἕστο

pulchrum esse negem vulnerari, quando Imperatorē, & in subeūdis periculis prætentare viam: sed quia H ex re tua istiuc erat minimé. Si quidem pro Deo habitus, quos, oro, risus præbebat spectatoribus, quando post acceptū vulnus, ab exercitu magno tumultu direptus, mœrens ac eiulans sanguine fluitabas? Adde quòd Iupiter Hammon tanquam præstigiator quispiam & vanus propheta, reus mendacij palàm tum arguebatur. Non enim video qualiter risum contineat, qui Iouis filiū videret animū deijcere, & I in desperatione rerum efflagitare medicorū auxilia. Denique quum iam tandem mortem obieris, quē credas obsecto esse, qui confictam illam adoptionē, qua Iouis dictus es filius, non carpat maledictis? Potissimùm vbi Dei istius cadauer porrectum iacere, turgidum sanè, & iuxta aliorū corporū morem contactu suo omnia labefactans aspexerit. Cæterùm quòd ais, Alexander, tibi fuisse conducibile, K quò facilius rerum potireris: id profectò multum tibi gloriæ ex benè etiam ac strenuè ge-

φῆτο ἢ καλοβιωμένων. πᾶν ἢ ἰδικὸν ἐνδιὸς, καὶ θεῷ γίνεσθαι δοκῶν. ΑΛ. Ἀ ταῦτα φρονοῦσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ ἐμοῦ, ὦν Ἡρακλεῖ μὴ Διονύσῳ ἐναμιλλᾶσθαί τινα σέ μοι, καὶ ζηλοῦν Ἀόρνου ἐκείνου, ὃς ἐστέφθη ἐκείνων καθόν[Ω], ἡνίκα μόνω ἐχαρισάμην. ΦΙΛ. ἀρᾷς ὅτι ταῦτα ὡς ὑὸς Ἀμμωνος λέγεις, ὃς Ἡρακλεῖ μὴ Διονύσῳ παραβάντας σαυτὸ, μὴ ἐκ ἀσχολίας, ἢ Ἀλέξανδρε, ἀλλὰ τύφου ἀκριβοῦς, μὴ γνῶσι σαυτὸ, μὴ σωθῇς ἤδη νεκρὸς ὤν; *stis eripuit. Nã quanq̃ insigne ter multa, tamẽ diis lõgè inferiora agere visus, vacillare ob hoc iudicatus es, & tota ratione deficere.* AL. *Haud quaquam de me isthuc sentiunt mortales: sed cum Hercule me & Baccho conferunt, veluti æmulum, pariq̃ cum illis gloria certantem. Nam & L Aornum à neutro etiam illorum armis subactum, ego facilè cœpi.* PHIL. *Etiam dum videris ista vt Hammonis filius dicere, quando nec Baccho quidem cedis, aut Herculi.* M *Sed nec erubescere nosti. Alexander, solitámve dedisce arrogantiam, teipsum dein noscere, vel iam tandem sapere, etiamsi seriùs, vbi fato occubueris?*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

PHilippi Macedonum regis & Alexandri filij compa ratio. Duo aũt contraria sunt exempla, alterum moderati animi, alterũ immoderati. Quorum historiæ requirantur è Plutarcho, Q. Curtio, Arriano, & Diod Siculo lib. 6. De ijs Cic. lib. 1. Offic. cap. de Prudentia, Philippum quidem Macedonũ regem, rebus gestis & gloria superatum à filio, facilitate & humanitate video superiorem fuisse. Itaq; alter semper magnus, alter sæpè turpissimus fuit. Cicero rebus gestis animi constãtiam & moderationem antefert. Increpuit Philippus Alexandrum

dram filiũ, vt Valerius commemorat, quòd Macedonum beneuolentiam largitione ad ſe attraheret, quum ipſe maiore ex parte Græciæ mercatoꝝ, q̃ victor fuerit: atque vt Diodorus teſtatur, auro ſibi q̃ imperio magis acquiſierit. Neq; à Demoſthene alio nomine peius audit, q̃ quòd malis artibus imperium ſibi acquiſiuerit. Quid ꝙ & poſt ſecundùm fortunæ afflatum, tyrannum factum legimus. Eius vituperatio habetur apud Aphthonium rhetorem in Progymnaſmatis, vbi dicitur, ꝙ Græca iuuentus in vituperando Philippo ſe exercuit. Caruit ergo vera & ſolida gloria, quæ, vt Cic. dicit, incorrupta vox benè iudicantium eſt, & conſentiens laus bonorũ. Ad hiſtoriæ Philippi Macedonis cognitionem pertinẽt etiam ea, quæ Iuſtin habet lib. 8. & 9. Thucyd. belli Pelop. lib. 2. Plutar. in vita Alexand. Paul. Oroſius lib. 3. cap. 12. ad 15. Philippo autem primum certamen fuit cum Athenienſibus, quibus per inſidias victis, in Illyrios bellum tranſtulit, & nobiliſſimam Lariſſeam cepit, vt ait Iuſtinus lib. 10. Diodor. lib. 2. de rebus Alexandri ait, Philippus anno ſecundi regni ſui in Illyrici fines cum decẽ millibus peditum & 600. equitibus intrauit.

a ALEXANDER Amyntæ me eſſe fil.] *Amyntas Alexandri Magni auus & Philippi Macedonis pater, Macedonum rex, rei militaris peritiſſ. robuſtiſq; geſtis clariſſ. de quo Diodor. & Trog. lib. 7. 8. & 9.* *b* Vatib.] *Scilicet Hammonis. De Hammone verò & eius vatibus in Dialogis Diogenis & Alexandri. Item Alexandri, Annibalis & Scipionis latè annotauimus.*

c Arculis.] *Arculus diminutiuum ab arcus, τοξάριον, à quo ſit aliud diminutiuum Arcellus.* *d* Peltarijs.] *πέλτη ſcutum exiguum, Lunæ ſemiplenæ imaginem referens, quo genere Amazones præcipuè in prælijs vti ſolebant. Virgil. 1. Aeneid.*

Ducit Amazonidum lunatis agmina Peltis.

Scuta Amazonica vocat Nonius. Pelta cetræ haud diſſimilis eſt, qua armatus πελτάριος, πελτικὸς, & πελτοφόρος dicitur: i. peltarius & peltatus. Liu. lib. 8. bel. Pun. Menippũ quendam ex regijs ducibus cũ mille peltaſtis Chalcidem miſit. Hi etiam πελτάσται Græcis dicuntur. Liu. lib. 1. bel. Macedo. Noſtræ cetra-

tos,

sos, quos peltastas vocant, loco opportuno inter bina castra in insidijs abdideras. e Gerris vimineis.] *Suidas neutro genere ait, vt Persicam vocem, quæ quidem tũ arma declaret, tũ quoduis defensaculum siue protectionem siue è corio, aut alia quauis materia: dicitur & κάνναβος. Porrò gerras Graci crates vimineas appellãt.* f Arcadũ armaturã.] *Peloponnesi regionis intimæ populorũ.* g Equitatũ Thessal.] *Thessalorum, quos ingenti clade profligauit Philippus ipse in agro Thessalonico.* h Eleorũ iaculatores.] *Eles populi in Peloponneso Elidem incolentes.* i Mantineos.] *Mantineã Arcadiæ vrbem incolentes, apud quã cõtigit prælium inter Thebanos & Lacedæmonios.* k Peltis.] *Scutis.* l Thracib.] *Europę populis feris & asperis, Macedonib. finitimis ab Oriente.* m Illyricis.] *Regionis Europæ populis, qui hodie Sclauones dicti sunt, Macedonibus finitimi ab Occidente.* n Pæonib.] *Populis Pæoniæ regionis Macedoniæ, qui fortissimi olim habiti sint, magnumq; sibi ex rei militaris scientia nomen pepererunt. Vide Plin. lib. 4. Macedonib. finitimi à Septentrione.* o Medos.] *Asiæ populos, de quib. antè in dialogo Alexandri, Annibalis, Minois & Scipionis. Aduersus Medos & Armenios, qui anteq̃ quisquam sequatur, fugiunt.* p Duce Clearcho.] *Darius Nothus Persarũ rex moriens duos reliquit filios, Artaxerxem, qui vocatur Mnemon, & Cyrum iuniorẽ: inter hos fratres cũ excitatum esset bellũ, Clearchus vnus fuit de ducib. exercitus belli, qui deinde interfecto iam Cyro ab Artaxerxe captus, necatus est, de quo Plutarch. in Artax.* q Scythæ.] *Septẽtrionales populi Europæi & Asiatici ad bella magis q̃ ad vllũ humanitatis studiũ idonei.* r Indici elephãtes.] *India orientalis regio Asiæ terminus elephantis abundat, & in ea maiora q̃ in cæteris regionibus nascuntur animalia.* s Et tñ neq; concitatis.] *Demosthenes Philippũ Macedonem depingit, versutũ hominem, qui in omnẽ partem animũ versabat, nihilq; intentatũ relinquebat, quo suis rationib. consulturus esset, sine vllo veritatis, virtutis & constantiæ respectu. Mentiebatur, fallebat, fraudabat, peierabat, assentabatur, si expedire videretur.* πολύτροπος καὶ ποικίλος *dicebatur. Diuturno enim rerum vsu ita eruditus, ex aliorũ incommodis sua vt pararet commoda, vt loquitur*

quietus Comicus, nec à malis artibus abhorrebat. Græciã totam propè consiliis præsentem viribus domuit. Oros. lib. 3. cap. 12.

s Thebanos.] *Bœotiæ regionis, à Thebe præcipua vrbe, quã Alexander euertit, dictos.* u Noui hæc ex Clito.] *Seneca lib. de Ira 3. cõparatione simili Alexandrũ ab aui patrisq; humanitate degenerasse, Clisi & Lysimachi optimorũ amicorũ lachrymabili cæde docet. Fuit aũt Clitus inter præcipuos Alexãdri familiares, eidemq; charissimus, tum q. filius esset nutricis ipsius, sũ q. ab illo in dubio vitæ discrimine fuisset seruatus. Hũc tamen in conuiuio quodã liberiùs in Persicos mores inuectum, rex iam temulentus spiculo traiecit. Cuius facti eũ postridie tanta capit pœnitentia, discussa iam ebrietate, vt totũ triduũ cibo abstinuerit, decreuerit q; omninò inedia sibi necem consciscere, amicumq; de se optimè meritũ ad inferos persequi. Tandẽ ægrè admissa amicorũ consolatione, qui Clitum iure occisum asserebant, sumptuosissimo eũ funere sepeliuit. Latiùs habetur hæc historia apud Arrianũ, Q. Curt. & Plutar. in vita Alex. Non igitur ἔκφρασις in Alexandro fuit, sed ἀκφρασία, quæ in ipso non vltrò, sed ἀπὸ τύχης excitauit. Eousq; enim Alexandrũ præcipitè egit impotens animi, vt in amicissimos etiã ferrũ distrinxerit.* x Macedonicã chlamydẽ.] *Paludamentũ dicitur, autore Nonio, pallio militare. fagulũ à Politiano vertitur.* y Candyn Persicum amictũ.] *De quo Cæl. Lect. ant. lib. 14. cap. 56.* z Et tiaram rectã.] *Ornamentũ capitis, quod erectũ soli reges apud Persas gestabant, duces verò inflexũ. Herod. lib. 7. Lucian. ναῦφρ ἰχθὺς ideò dixit.* A Adorari debere te.] *Alexandrum Magnũ Iouis Ammonis filium fabulosè creditum & adorari se passum iam antè in Scipione annotasse me recordor. Verũ de Alexandri stulta ambitione, ac execranda scelerati sacerdotis adulatione Q. Curt. lib. 5. & lib. 9. vbi stolida eius ambitio describitur, qua se Dei filiũ non solùm dici, sed vt credi voluit, inflatus à duobus malis Poetis, Agide Argiuo, & Cleone Siculo, contemptibilibus omnib. Macedonibus, & præsertim Callisthene Philosopho, optimo viro.* B Victorum mores imitatus es.] *Vino & morũ externorũ desiderio, & se & suos perdidit, vt scribit Q. Curt. lib. 7.* C Vitis doctis in leonũ claustra inclusis.] *Lysimachus Agathoclis filius è successorib. Alexandri Ma-*

dri Magni, Pergamo præfuit, vbi thesauri regis fuerunt. Hic illustri quidem Macedoniæ loco natus, virtute illustrior fuit, amore literarum ac philosophiæ ardebat adeò, vt Callisthenem tunc ab Alexandro afflictum, atque in vinculis habitu, de virtute disserentem sæpiùs audiuerit, poculumq; ei, ac remedium miseriæ optanti propinauerit. Quod ægrè ferens Alexander, Lysimachum leoni obiecisse dicitur: sed ille viribus fretus, rem posteris prodendam fecit, manu amiculo conuolutam in os leonis inferens, arrepta lingua feram exanimauit, quo facto vehementiùs posteà Alexandro dilectus, & apud eum in maximo honore fuit. Vide Trogum lib. 15. Alexandri autem rebus prosperis Theophrastus angebatur, interitu Callisthenis deplorãs. Itaq; dicebat, Callisthenem incidisse in hominẽ summa potentia, summaq; fortuna, sed ignarum quemadmodum rebus secundis vti conueniret. Cic. Tusc. quæst. 3. Q. Curt. lib. 9. D Nuptijs talibus peractis.] *Alexander Rhoxanes Oxyartis fratris sui filiæ amore deuinctus, eam vxorem cœpit, non absq; Macedonum indignatione. Plura lege apud Q. Curtium lib. 9. & Arrianum*

E Hephęstionem.] *Inter amicos quos habebat præcipuos, omnium maximè videbatur honorare Craterũ, sed omnium maximè diligere Hephæstionem. Illum ornauit dignitate, hunc ad intimam admisit familiaritatem, quẽ posteà apud Babylonem vita functum, tanta fuisse magnificentia prosequutus est, vt facilè omnes, quæ toto terrarum orbe editæ sunt, pompas superaret. Vide Q. Curt. & Plutar. in vita Alex.* F Darij vxorem.] *Sysigambem Darij genitricem, vxorem & puellas captiuas, quanta integritate seruauerit, ignorat nemo, quas nisi demissis oculis salutauit, idq; raro, sibi metuens ab illarum insigni forma.* G In Oxydracis, gente Indica.] *Ab his Indiæ populis cùm Alexandrũ liberasset Ptolemæus, Soter: i. Seruator cognominatus est. Cùm autem in illo bello crus esset illi vulneratum, ac Chirurgum accersissent, multiq; accurrerent, qui ipsum frequenter Deum appellare consueuerãt, exporrecta hilariq́ue fronte inquit: Omnes me prædicant Iouis esse filium, sed vulnus hoc, hominem esse me declarat. Aliys item duabus potissimùm rebus, se quòd mortalis esset, deprehendere dicebat, somno & coitu, quòd hæc præcipuè proderent humani corporis im-*

rie imbecillitatem. Somnus enim mortis imago est, & coitus species est morbi ventralis. Periculum autē Alexandri grauiter vulnerati in Oxydracis, alij authores, in Mallis factum perhibent. H Exretua.] *Alexander cum latronibus pugnans sagitta vulneratur. Ad Memacenos vrbem, saxo in ceruicem acto, vulneratur. Deinde in Oxydracis grauiter vulneratur. Q. Curt. lib. 4. & 10.* I In desperatione rerū.] *Apud Curtium lib. 4. Alexāder fatigatur, deficit, desperat, & dubius est: vulneratus Medicos habet Philippū & Crisobulum.* K Quò facilius.] *Alexandri ingens conatus de acquirēdo orbis imperio describitur à Q. Curtio lib. 11.* L Aornum.] *De Petræ, quæ Aoρν, expugnatione oppidò difficili Q. Curt. lib. 9. Arrianus lib. 4. Scribit Plutarchus Alexandrum, quum intellexisset hanc Petram teneri ab homine ineticuloso, dixisse: Nunc locus iste facillimus est captu.* M Sed nec erubescere nō-sti.] *Alexander modestiæ mediocritatisque oblitus, sibi blandiebatur, & quantum alijs prætur æquum detrahebat, tantum sibi philautiæ vitio præter meritum tribuebat.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Culpatur Alexandri arrogantia & commentum, quo Deum se haberi voluit.

Factus Alexander successibus ipse superbus:
Innumeris voluit cultibus esse Deus,
Vituperat cæcos sensus, mentemq; Philippus
In quibus & fuerit strenuus enumerat.

Non igitur.] *Propositio.* Nam.] *Ratio à repugnātibus.* Neque verò nescius.] λόγος ἀντικατηγορικός. Quid ais?] ἀπόφασις. Non isthuc.] ὑποθετικὸς λόγος ἐπὶ ἐναντίον ἀναίρεσιν. Hac opinione ducti.] ἀπόφασις ἐπὶ ἐναντίον. Atqui Græcos.] cōparatio. Arcadū insuper.] πολεμικὸν μὲν ἀφαιρετικόν. Cæterū Medos.] λόγος facilia nō tā prædara. At verò Scythę.] ἐπιτίθησι opponit ea quæ difficul ter vinci poterant. Adde qđ &.] αὔξησις ἀπ' ἀποβάσεως.

Assumit

Assumis quod antè de Græcis ille affirmauerat. Noui hæc.] *φθόγγεις illi Clitum ἀναδισμῶ.* Tu verò.] *τὰ ἄλλα ψιλὰ πρόχθες.* Tempero mihi.] *πρόφασις.* Vnum est.] *Correctio κατ' ἐξώρισιν.* Regiũ certè id.] *ἐπιφώνημα ἐγκωμιαστικόν.* Quomodo aũt tibi nõ probatur.] *Compescat inuectionem oppositione audacissimi facti.* Non probo.] *ἐπίφασις ἀπ' ἐπαινετικήν.* Neq; id quia pulchrũ.] *αἰτιολογία κατ' ἄρσιν τοῦ ἤθους.* Adde quod.] *Latior probatio κ τὰ ψιλά.* Non eũ video.] *A repugnantibus.* Denique.] *Expolitio.* Cęterùm quod ais.] *Occupatio.* Id profectò.] *ἀφαίρεσις.* Nam quanq̃.] *Ratio.* Haudquaq̃.] *Inficiatio.* Sed cum Hercule.] *Collatio.* Nam &.] *A suo præclarè facto.* Sed nec erubescere.] *Arguis eum arrogantiæ, & concludis.*

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ Ηρακλέους. *DIOGENIS ET Herculis.*

P. Virunio interprete.

DIOGENES.

ΟΥχ Ηρακλῆς οὗτός ἐστιν; ἔμοιγε δοκεῖ. ἀπὸ μὲν τοῦ Ηρακλέα. τὸ τόξον, τὸ ῥόπαλον, ἡ λεοντῆ, τὸ μέγεθος, ὅλος Ηρακλῆς ἐστίν. ἔτα τί φήσεις Διὸς υἱὸς εἶναι, ἅπαν μοι, ὦ Καλλίνικε, νικηφόρος ἆ; ἐγὼ γάρ σοι τεθνεῶτα ὑπὲρ γῆς, ὡς θεῷ. Ηρακ. μὴ ὀρθῶς τεθνεῶτα. αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ηρακλῆς ἐν ἀρχαῖς τοῖς θεοῖς σύνεστι; μὴ ἐχέλαλκαλίσφυρος Ηβλυ: ἐγὼ δ' ἄθλιον ἀμὶ αὖ.

NVnquid [a] *Hercules hic est? Haud quisquam mehercule alius. arcus, clauа, pellis leonina, magnitudo ipsa, totus denique Hercules est. Igitur è vita decessit, q Iouis erat filius? Dic, quæso, ô victorioſe, mortuúsne es? Ego enim cũ terræ superessem, tibi haud secus quàm deo sacrificaui.* HER. *Rectè quippe sacrificásti: Hercules enim ipse in cœlo vnà cũ dijs immortalib. consistit. Heben apud se habens eruirib. formosissimã. Ego verò q te alloquor, sua sum vmbra.*

DIO.

Δι. πῶς λέγεις ἄδωλον τὸν θεόν, καὶ δυνατὸν ἐξ ἀμαθίας μερίσαι θάτερα ἄνω, τὰ δὲ κάτω τῶν ἡμίσεων; Ηρ. ναί. ἡ δὲ ἰκὼν ὅλη ἦν, ἀπ' ἐκείνου ἀπέβη. Δι. μανθάνω. ἄντανδρός σε τὸν Πλούτωνι προέδωκεν ἡ εἰκών. καὶ σὺ νῦν ἀντ' ἐκείνου νεκρὸς εἶ. Ηρ. ἔοικέ τι. Δι. πῶς δ' ἂν ἀκεραίως ἄρ' ὁ Αἰακὸς, ἐκεῖνον μὲν ὄντα ἀθάνατον, ἀπὸ σοῦ δὲ ἐξαλλοτριωθέντα Ηρακλέα προσιόντας; Ηρ. ὅτι μὴν ἀκεραίως. Δί. ἀληθῆ λέγεις· ἀκεραίως γε, ἐπεὶ αὐτὸς ἰκὼν ἦν. ὅρα δ' ὦν μὴ τὸ ἐναντίον ᾖ. σὺ μὲν δὴ ὁ Ηρακλῆς, τὸ δὲ ἄδωλον γυμνάσιόν τι τὸ Ηρακλοῦς περὶ τὰς θύρας. Ηρ. ὅρα σὺ δὴ καὶ σκόπει, καὶ ἐμὲ μείονος σκοπεῖν ἐᾶν, ἐπεὶ σύνοιδα οἷον θεὸν ἄδωλόν μοι. Δι. τὸ μὲν τόξον γυμνὸν καὶ πρόχειρον· λέγε δ' εἰ ἄρ' ἔτι φοβερὸς, ἢ ἤδη τοῦτόν γε ἀτὰρ

Dio. Quidnam dicis amabò? vmbra ipsius dei? fieri enim potest, altera eiusdem ex parte deum esse, altera viuâ decessisse? Her. Vtiq. Ille enim nequaquâ mortuus est, sed ego duntaxat imago ipsius fui. Diog. Intelligo rem. Te virum pro viro Plutoni pro se dedit, & tu nunc pro illo mortuus es. Her. Sic res se habet. Diog. Quo pacto igitur callidissimus Aeacus, cùm sit Aeacus, te nequaquam illum esse non nouit, sed admisit tanquam suppositicium Herculem? Hercvl. Quoniam ille ipse esse videor. Diog. Vera autumas: nam ita pene similis es, vt si ille ipse sis. Caueas igitur ne contra sis: vt tu quidem Hercules existas, imago verò apud Deos immortales Heben in vxorem duxerit. Her. Audax nimium es atque loquax: & nisi à scommatibus, quæ in me iacis, abstinueris, senties quamprimùm qualis Dei imago sim. Diog. Arcus enim nudus est atque paratus. Cur autem de cætero te timeam, quum semel mortuus sis?

ἀτὰρ ἀκί μοι πρὸς Διὸς Ἡρακλέους, ὁπότε ἐκεῖνον ἔζη, συνῆσθα αὐτῷ, καὶ τότε ἄλλος ἦν; ἢ ὡς μὲν ἔτι περὶ τὸν βίον, ἐπειδὴ ἀπεθάνετε, δόξαι θεῖναι, ὁ μὲν ἐς θεὸς ἀπέπτα, σὺ δὲ τὸ εἴδωλον, ὥσπερ ἐκεῖ λῷ, εἰς Ἅιδου πάρει; Ἡρ. ἔγωγε μὲν μάλ' ἀρκείσασθαι πρὸς ἄνδρα ἰωνίτην δόξαι ἐρωτηθέντα· ὅμως δ' οὖν καὶ τοῦτ' ἄκουσον. ὁπόταν μὲν Ἀμφιτρύωνι ἐν τῷ Ἡρακλεῖ λῷ, ἕτερόν τινα, καὶ ἐμοὶ ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ πατρὸς. ὁπόταν δὲ λῷ τῷ Διὸς, ἐν ἐρανῷ σώτειρα ζοῖς θεοῖς. Δι. ἔφως νυν μανθάνω. Λύο γάρ, φὴς, ἔστην ἡ Ἀλκμήνη κατὰ τὸν αὐτὸν Ἡρακλέα, τὸν μὲν Ἀμφιτρύωνι, τὸν δὲ παρὰ Διὸς, ὡς ἐκεῖθεν δίδυμοι ὄντες ὁμομήτριοι. Ἡρ. ἔκ, ὦ μάταιε, ὁ γὰρ αὐτὸς ἄμφω ἦμεν. Δι. οὐκ ἴσ' μαθὼν τόδε ῥᾴδιον, σωθέντες δ' ὄντας Ἡρακλέας, ἐκτὸς ἀμὴ ὥσπερ ἵππος

Sed per tuum Herculem dic quæso, dum ille viuebat, eráme vnà cum ipso, & tunc imago existens, aut vnus quidem eratis in vita, posteaquàm autem è vita decessistis, separati: ille quidem ad deos immortales auolauit, tu verò vmbra, vt dignum videtur, ad inferos aduenisti? HER. *Etsi fas equidem foret nequaquam respondere viro sophisticè percunctanti: atamen audi quoque ad hoc porrigas. Quicquid enim Amphytrionis in Hercule erat, idipsum morte affectum est, quod nempe ego sum (vt dixi) totum: quod autem ex Ioue erat, cum Dijs immortalibus conuersatur.* DIO. *Perspicuè nunc intelligo. duo tunas enim eadem vice Alcmenam tibi peperisse Hercules: vnum quidem ex Amphytrione, alterum verò ex summo Ioue: ex quo factum est, vt gemini vnius matris vtero latetetis.* HER. *Nequaquam, ô insane: idem profectò ipsi eramus ambo.* DIOG. *Neque adhuc ad intelligendum id facile est, duos Hercules in vnum esse compositos, nisi quis diceret vos tanquam Hippo-*

ἱππόκενταύρῳ τινὶ ἐπὶ τὴν θνητὴν μητέρα, ἄνθρωπον, καὶ θεόν. Ηρ. ὑφ' ἡμῶν οὖν τοῦτο ἔτι δοκεῖ συγκεῖσθαι ἐκ δυοῖν ψυχῆς, καὶ σώματος; ἢ τί τὸ κωλῦον δῆτα, ἀλλ' ἐμὲ ψυχὴν ὄντα οὐρανῷ ἄνω, ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ Διὸς, τὸ δὲ σῶμα τοῦτο ἐνταῦθα, παρὰ τοῖς νεκροῖς; Δι. ἀλλ' ὦ βέλτιστε Ἀμφιτρυωνιάδη, εἰκὸς ἂν ἦν οὕτως ἔχειν, εἰ σῶμα ἦσθα. νῦν δὲ ἐνδεεστέρῳ ἄλλῳ ἢ, ὥστε μυδαλέας ἴσως ἂν ἡμῖν ποιῆσαι τὰς Ἡρακλείας. Ηρ. πῶς τοῦτο; Δι. ὅτι σύ, ὦ ἥδιστε μὲν τῶν ἡρώων, οὐκ ἄνευ ἀνδρὸς δὲ τὸ ἄλλο, τὸ δὲ σῶμα ἐν Οἴτῃ κάτεισιν ἤδη γεγόμενον, τρία δὲ ταῦτα γίνεται. τὴν μὲν ψυχὴν ὅτι ἔστιν ἀθάνατον τῷ ἀθανάτῳ σώματι. Ηρ. ἔστω τοῦτο ἤδη, εἰ βούλει. τίς δὲ ἡ ἐν ἅδου ψυχή; Δι. Διογένους τοῦ Σινωπέως ἄλλο μὲν οὐδέν. αὐτὸς δέ, ὃ δὴ ἄλλοις ἀθανάτοις θεοῖς ὄντα ἐν ἐμβασίσιν νεκρῶν οὐδέν. Οὐκοῦν, εἰ τοσαύτης ἐστὶν ἡ διαφορὰ ἐκ τοῦ ζῆν καὶ τεθνάναι.

Hippocentaurũ in vnum fuisse copulatos: hominẽ videlicet & Deũ. HER. *An non & homines eodem pacto ex duobus componi tibi videntur, animo videlicet & corpore? Vnde quid prohibet animum quidẽ ipsum ex summo Ioue natum adesse cœlo, me verò mortalẽ ad inferos venisse?* DIOG. *Vtique eleganter hæc disseruisses, ô optime Amphitryoniade, si corpus hac tempestate esses: sed incorporea es imago: itaque periculum est, te triplicẽ iã feriisse Herculem.* HER. *Quònam modo triplicem?* DIO. *Hoc quidem modo: nam si vnus in cœlo existit, tũ verò apud nos imago, corpus autẽm in Oeta iam in puluerẽ versum, hæc tria iam sunt. animaduertas igitur velim, quẽ tertiũ corpori esse intelligas patrẽ.* HER. *Audaces, atq; sophista: sed quod nomen tibi est?* DIO. *Diogenis Sinopei imago: ipse autẽ nihil ad Ioue, minimè cũ dijs immortalibus, sed cum mortuorũ ostento versor, Homerũ atq; huiusce modi fabulas deridens,*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

AN idola siue formæ defunctorum aliæ sint ab animalibus, videndum hîc & in Platonis Phædone.

a HERCVLES.] *Vlysses* εἰδ. λ. ἄιδλον *quidem Herculis apud inferos esse narrat, ipsum autem in cœlo cum cæteris dijs immortalibus oblectari, vnde hic facetissimus & argutissimus dialogus finxit. Sic Virgil. 4. Aen.*

Et nunc magna mei sub terras ibit imago.

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Ridetur diuinitas Herculis.

Diogenes ridet celebrem præstantibus ausis
Amphitryoniadem, quòd Ioue natus erat.
Ridet: nilominus diuinos esse putamus,
Dotibus heroïs quid valuêre boni.

NVNQVID Hercules.] ἐκφασις ἐσκεμμένη. Igitur è vita discessit.] ἐρώτησις. Dic quæso.] ἐρώτησις. Ego enim.] *Arepugnanti.* Rectè.] *Collaudatio.* Hercules enim.] ἀπόκρισις *ad rogationem.* Quidnam dicis.] ἀνάκρισις. Vtique.] κατάκρισις. Quo pacto igitur.] ἐπιτροπὴ *in eadem re.* Caueas igitur.] σκῶμμα. Audax nimiùm.] ἀπορία. Cur autem.] *Contemptio.* Sed per.] *Sophistica percunctatio.* Etsi fas quidem.] *Occupatio.* Nequaquam respondere.] ἀξίωσις. Quicquid enim.] ἀπόκρισις ἀμφίβολος. Perspicuè nunc.] πίστωμα. Nequaquam.] *Consecutionis illusio.* Neque adhuc.] *Confirmat eam ab absurdo.* An non &c.] *Assimili distinctio probatur.* Vnde quid prohibet.] *Conclusio.* Vtiq; eleganter.] σκῶμμα. Nam si vnus.] σκώμματος *ridicula ratio.* Audax es.] *Epilogus.* Minimè cum dijs.] *Epicurea de animorum immortalitate sententia.*

MENIP-

Erasmo Roterodamo interprete.

MENIPPVS.

Τί λέγεις, ὦ Τάνταλε, ἢ τὴν συμφορὰν ὀδύρῃ, ἐπὶ τῇ λίμνῃ ἑστώς. Τάντ. ὅτι, ὦ Μένιππε, ἀποθνήσκω ὑπὸ δίψους. Μέν. οὕτως ἐρᾷς ὕδατος, ὡς μὴ ἐπὶ λίψαι πίνειν, ἢ μὴ τὸ ἀπ' ἀμυδάμενον καίειν; Τάν. ἔλαθον, ὦ ἑταῖρε, ἐπιπλήσσων φέρεσθαι τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ πρόσθεν ἀποστὰν μικρὸν ἀπ' ἐμοῦ, καὶ πρόσθεν ἢ ἐγγίσαι μου τῷ στόματι, ἐφεύγει με, ἢν ποτε βραχέα ἀναρροφήσω, καὶ ἐπιθεῖναι τὰ χείλη ἐθέλω, ἀπορρεῖ, καὶ οὐκ ὄντως ἐπιβρέχει τὴν χεῖρα ἐν τῷ καταβαίνειν. Μέν. σφόδρα τι παράδοξα, ὦ Τάνταλε, ἐπᾴδεις μοι· εἰ δὲ μὴ διὰ τοῦτο, ἀλλ' ἵνα μὴ διψῇς, τί κατέβης εἰς Ἅιδου; σὺ δὲ τὸ σῶμα, πῶς ἔχει πρὸς δίψος, ἢ νέκυς; Τάν. οὐδὲν ἔχει πρὸς αὐτό· ἀλλὰ τὸ μὲν σῶμα ἐν Λυδίᾳ κεῖται· ἐγὼ δὲ ἐνταῦθα ἀπεσταλμένος ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, ἵνα ἐν τῇ λίμνῃ ταύτῃ ἑστὼς διψῶ. σὺ δὲ τί ψυχή, πῶς ἔχεις πρὸς δίψος, ἢ νέκυς; ἔτι δὲ διψᾷς, ἢ οὐκέτι;

QVid eiulas, ô Tantale, aut quid tuam deploras fortunam ſtagno imminens? TANT. *Quoniã ſiti enecor, Menippe.* MEN. *Vſqueadeò piger es atq; iners, vti non vel pronus incumbens bibere noris, vel caua vola hauriés.* TAN. *Nihil profecero ſi procumbã: refugit.n. aqua ſimul atq; me propiùs admoueri ſenſerit, quòd ſi quando hauſero, oriq; coner applicare, priùs effluit, quá ſumma rigem labia: atq; inter digitos effluẽs aqua, haud ſcio quomodo rurſus manum meam aridam relinquit.* MEN. *Prodigioſum quiddam de te narras Tantale: verùm dic mihi, iſthuc ipſum quorſum opus eſt bibere, quũ corpore careas? nam illud quòd eſurire potuit, aut ſitire,* [b] *in Lydia ſepultum eſt: cæterùm tu quum ſis umbra, quinam poſthac aut ſitire queas, aut bibere?*

Ταν. τοῦτ' αὐτὸ ἡ ἱκέτευσις ἦν, τὸ διψῶντι μου τὴν ψυχὴν, ὡς σῶμα ἔχοντι. Μι. ἀπὸ ζώντος μὲν ἴσως τοιοῦτόν τι ἐχρῆν αἰτεῖσθαι. τί δ' οὖν οἱ τὸ πινεῖν ἴσως; ἢ δίκαιον, μὴ ἐνδεᾶ σοῦ τοῦτο ἀποθανεῖσθαι; οὐχ ὁρῶ γάρ ἄλλον μετὰ σοῦν Ἅιδην, ἢ θάλατταν ἐντεῦθεν ἐς ἕτερον τόπον. Ταν. ὀρθῶς μὲν λέγεις. καὶ τοῦτό γ' ἂν μέγα τῆς κατατίμησις, τὸ ἐπιθυμεῖν πιεῖν, μηδὲν διώφορον. Μι. πῶς, ὦ Τάνταλε, καὶ ὡς ἀληθῶς τοῦτο δοκεῖ σοὶ δοκεῖν, δεῆσθαι γε ἐπιθύρου, νὴ Δία, ὅπως ἐναντίον ἔσῃ τῶν ἄλλων τῶν ἀπαγμένων τοῖς ὑπὸ τῶν κυνῶν πίνουσι, οὐ τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ τὸν δίψαν ἀποφυγμένοις. Ταν. ἀλλὰ τὸν ἐπιθύρου, ὦ Μένιππε, ἀναίνομαι πιεῖν, εἰ γοῦν τό μοι μόνον. Μι. θάῤῥει, ὦ Τάνταλε, ὡς οὔτε σὺ, οὔτε ἄλλος πίνεται τῶν νεκρῶν. ἀλλὰ-

TANT. *Atqui hoc ipſum ſupplicij genus eſt, vt anima perinde quaſi corpus ſit, ita ſitiat.* MENIP. *Age, hoc ita habere credamus, quandoquidem affirmas te ſiti puniri: at quid hinc acerbi tibi poterit accidere? Num metuis ne potus inopia moriare? At equidem haud video alteros inferos, ſi quis hos relinquat, neque locum alium in quem morte demigret quiſpiam.* TANT. *Rectè tu quidem dicis: verùm hoc ipſum ſupplicij genus eſt, ſitire, quum nihil ſit opus.* MENIP. *Deſipis, Tantale, & vti verum tibi fatear, non alio potu videris egere, quàm* [c] *veratro meró, nam diuerſum quiddam pateris ijs quos* [d] *canes rabioſi momorderint, vt qui non aquam quemadmodum illi, ſed ſitim horreat.* TANT. *Ne veratrum quidem recuſârim bibere, Menippe, ſi licerat modò.* MENIP. *Bono es animo, Tantale, certum habens, numquam fore vt vel tu vel reliquorum manium quiſpiam bibat,*

nec

nec enim fieri potest; quamquam non omnibus quemadmodum tibi, pœna adiudicata est, vt sitiant aqua illos non expectante.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

1 TANTALE.] *Poëtæ tradunt Tantalum Iouis ex Plotæ Nymphæ filium, ac Phrygiæ regem, amicum dijs fuisse, qui eum eos frequenter hospitio susciperet, & quodam tempore deessent epulæ, filium suum Pelopem occidit, ac dijs cœlum epulandum appositit, vt eorum diuinitatem experiretur. Sola autem Ceres, reliquis abstinentibus, humerum exedit. Vitæ demum restituto Pelope, pro humero comesto à dijs eburneum recepit: vt testantur Seneca in Thyeste, & Virgilius tertio Georgicôn:*

—humeroq; Pelops insignis eburno.

Tantalum verò propterea apud inferos fingunt damnatum, atque assistere Eridano flumini sitientem, quòd si quando admouerit, se potaturus repentè aquam à labris contactam refugere. Tum & pomis imminere arborem onustam, sed eam subitò porrigenti manum aliò subducere sese, atque ita miserum præsentes copia, inopia discruciari. Bolognimus ex 4. Metamorph. Ouid.

Tantalus hic etiam sitiens potare vetatur,
Corpora quòd Pelopis dijs epulanda dedit.

Meminit etiam Virgilius 6. Aen. Ouidius scribit hoc illi tormentum inditum esse, quòd deorum secreta mortalibus reuelauerit:

Quærit aquas in aquis, & poma fugacia captat
Tantalus: hoc illi garrula lingua dedit.

Idem lib. 3. Elegiarum:

Proditor in medio Tantalus amne ſitit.

b In Lydia.] *Minoris Aſiæ regio eſt, Craſo rege & Pactolo aurifero flumine notiſſima, Phrygia ab exortu Solis vicina.*

c Veratro.] *Elleboro poto tibi opus eſt, eoque ſine mora. Qui autem parùm animo conſtant, & inſaniunt, elleboro opus habere dicuntur, & elleboro ſeſe purgare iubentur. Rhadamanthus in ſecundo Verarum narrationum li[illegible] ita pronunciat, vt Aiax traditum ab Hippocrate elleborum bibat, priuſquam in heroum conſortium recipiatur: alludens ad eius inſaniam. Ibidem ſcribitur, non licuiſſe Chryſippo in beatorum inſulam immigrare, niſi quartùm iam ſumpto ellebore. Nimirum illuc alluditur, quòd ter in vita bibiſſe memoratur, vt teſtatur etiam Petronius in carmine quodam.* d Canes rabioſi.] *Canes rabie percitii, quæcunque momorderint, rabieſcunt, aquam horrent, & tandem intereunt.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Διηγήματα de Tantalo fabulæ Ouid.

Quærit aquas in aquis, & poma fugacia captat
Tantalus, hoc illi garrula lingua dedit.

ARGVMENTVM.

Tantalus ob factum fugientia flumina captat:
Quo dijs vix alius gratior antea erat.
Auſus conſilium tandem eſt aperire Deorum,
Cogitur idcirco nunc tolerare ſitim.

Qvid eiulas.] *ἐρώτησις & αἰτία.* Quoniam ſiti.] *Cauſæ redditio querula.* Vſque adeò.] *ἐρώτησις ἀπορήσεως.* Nihil profecero.] *Narratio.*

Tantalus à labris ſitiens fugientia captat
Flumina —.

Hor. lib. 1. Satyra 1. Prodigioſum quiddam.] *ἀποστροφή.* Dic mihi iſthuc.] *ἀποστροφὴ & ἀδιαφόρου.* Cæterùm tu cùm

cùm fis.] *Sublata re eius quoque actio desinit.* Atqui hoc ipſum.] *ἀντίστροφη.* Age hoc ita habere.] *ὁμολογία εἰς ἀδύνατον.* Num metuis.] *Extenuatio.* At equidem haud.] *Immutatio causæ fitis.* Verùm hoc ipſum.] *ἀξίωσις.* Deliris, Tantale.] *Reprehenſio.* Bono es animo.] *Conſolatio.*

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΑΙ ΜΑΥΣΩΛΟΥ.

DIOGENIS ET Mauſoli.

Eraſmo Roterodamo interprete.

DIOGENES.

Ὦ Κὰρ, ἐπὶ τίνι μέγα φρονεῖς, καὶ πάντων ἡμῶν πρόκριτα ἀξιοῖς; Μαύ. καὶ ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ μὲν, ὦ Σινωπεῦ, ὅτι ἐδοκίμασε Καρίας μὲν ἄνδρας, ἔρξα δὲ καὶ Λυδῶν ἐπάρξας, καὶ νήσους δέ τινας ὑποχειρίους, καὶ Ἕλλησι Μιλήσιον ἐπιβὰς τὰ πρωτεῖα τῆς Ἰωνίας κατανικήσας, καὶ καλὸς ὢν καὶ μέγας, καὶ ἐν πολέμοις ἀγαθός. τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι ἐν Ἁλικαρνασσῷ μνῆμα

O Hę [a] tu Car, quare tandem inſolentes, tibique places, ac dignum te credis qui vnus nobis omnibus anteponare? MAVS. Primùm regni nomine, ô tu [b] Sinopenſis: quippe qui Cariæ imperauerim vniuerſæ, præterea [c] Lydiæ quoque gentibus aliquot: tum autē & inſulas nonnullas ſubegerim: [d] Miletum vſque peruenerim, pleriſque [e] Ioniæ partibus vaſtatis. Ad hæc formoſus eram ac procerus, ac bellicis in rebus præualidus. Poſtremò quod eſt omnium maximum, in Halicarnaſſo

ρεῖμα κεκμήκοθεις ἔχω ἐπι-
κάμψον, ἀλίγον ἐκ ἄπος τι-
κρὸς, ἀπ' ἐκ ἴσως ἐς κάπ-
ἐξικνεμένον, ἴσως μὴ ἀνδρῶν
τις ἔτι ἀκεισθήσεται ἀκαεμφόν,
λίθε ἔ λαμπρὸς οἷον ἐκ νεὼν
ἔρυτ[illegible]ις ἂν ἐφάλοις. ἐ λοιπὸν ἐι
δικαίως ἐπὶ τέτοις μέγα φρο-
νῶμεν; Δι. ἐπὶ τῇ βασιλέως φέτε, μὴ
ὦ λάκκ, μὴ ὦ βάρ ἔ τάφε;
Μαύ. τὶ Δί' ἐπὶ τέτοις, Δι. ἀπ',
ὃ λαλὶ Μαύσωλε, ὅτι ἐ ἰσχὺς
ἔτι ἐδ' ἐκείνη, ὅτι ἐ μορφὴ πά-
ρεστιν. ἐ γὰρ τινα ἐλοίμεθα
δικαιολὺ ἀμορφίας τέτε, ἀν
ἔχω ἀπᾶν, τίν ἕνεκα τὸ σὸν
ἐρανίον πρτιμηθείη ἂν ἔ ἐ-
μῦ· φαλακρὰ ἔ ἄμφω, κὴ
ῥυμά. μὴ τὰς ὀδόντας ὁμοίως
ἐκφαίνοιθε μὴ τὰς ὀφθαλμὰς
ἀφῃρήμεθα, μὴ τὰς ῥῖνας ἀπε-
σεσιμώμεθα, ὀῆ τάφ, μὴ οἱ
πολυτελεῖς ἐκεῖνοι λίθοι, Αλι-
κρνασσεῦσι μὴ ἴσως ἄφ ἑαυτ-
λείψουσι, μὴ φιλοτιμῆσθαι
πρὸς τὸς ξένες, ὡς ἔστι μὲ-
γα οἰκοδόμημα αὐτοῖς δια.

*tionumetũ erectũ habeo ſin-
gulari magnitudine, quantũ
videlicet defunctorum alius
nemo poſsidet, neq; pari etiã
pulchritudine conditũ, viri
ſilicet atq; equis pulcherri-
mo è ſaxo ad viuam formam
abſolutiſsimo artificio ex-
preſsis, adeò vt vel phanum
aliquod ſimile haud facilè
quis inueniat. Nũ iniuria tibi
videor has ob res mihi pla-
cere atq; efferri? DIO. Num
ob imperium ais, ob formam,
atque ob ſepulchri molem?
MAV. Per Iouem ob hæc
inquam. DIO. Atque, ô for-
moſe Mauſole, neq; vires iam
illæ, neq; forma tibi iã adeſt,
adeò vt ſi quẽ arbitrũ de for-
mæ præcellẽtia delegerimus,
haud quaquã dicere potis ſit,
quam obrẽ tua caluaria meæ
ſint anteferẽda: ſiquidẽ vtraq;
pariter tum calua, tũ nuda:
vtriq; dentes pariter oſtendi-
mus: pariter oculis orbati ſu-
mus: pariter naribus ſimis ac ſurſum hiantibus deformes.
Cæterùm ſepulchrum ac ſaxa illa preciosa Halicarnaſſeis
forſitan iactare licebit, & hoſpitibus gloriæ cauſa oſtentare,
tanquam qui magnificã quandam apud ſe ſtructurã habeant:*

verùm

οὖν ἔχει τι, ἢ ἐρῶ ὅ, τι ἀφελήσει σε ταῦτα, ἀλλὰ μὰ τὸν Ἀθηνᾶν ἐπιτάφιόν σου ἐμοὶ μὲν ἀχθοφορία, σὺ δὲ τρισὶ λίθοις πιεζόμενος. ΜΑΥ. ἀνόνητα ἄρα μοι ἐλήλυθε πόνα, εἰ ἀσύμφορος ἔσται Μαύσωλος, εἰ Διογένης; ἀλλ' ἐπιτάφιος, ἢ γοναί ὁ τάχιστα ἐμοὶ ἔσται. ΜΑΥΣΩΛΟΣ δὲ ἐπιτάφιος μνημεῖόν τῶν ἐμῶν πόνων, ὃ νεκρὸς ἀλαμονῆ ἔσται. ΔΙΟΓΕΝΗΣ δὲ καταγελάσεται αὐτοῦ. καὶ γάρ ὁ μὲν ὑπ' ἀλυπαρασσοῦ ἰρᾶ ἑαυτῆ, καὶ Ἀρτεμισίας ἢ γυναικὸς, καὶ ἀδελφῆς κατασκευασμένου ὁ Διογένης δὲ, τὸ μὲν σῶμα ἐν ἐμοὶ τινα γάρον ἔχει, ἐκ οἶδα. ὅδε γε ἔμοιγε οὐδὲν τάτε. πόθεν δὲ τοῖς ἀεὶ σοὶ τρὶ πόδῶν καταλιπόντος, ἀνήρ βίον βιβλιοκάπ ἐνδιάτριβον, ὃ Καρῶν ἀνδραποδιζεται, τοῦ σοῦ μνήματος ἐν βιβλιοτάφῳ χωρίῳ καταπεπαυμένου.

verùm quid hinc commoditatis ad te redeat, vir egregie, nequaquam video, nisi forsan illud commodum vocas, quòd plus oneris atque nos sustines, sub tam ingentibus saxis pressus ac laborans. MAV. Itáne nihil illa mihi conducunt omnia? planéque pares erunt Mausolus ac Diogenes? DI. Imò haud pares, inquam, vir clarissime: nam Mausolus discruciabitur quoties earum rerum in mentem veniet, quibus in vita florere consueuit: at Diogenes interim eum ridebit. Atque ille quidem de suo illo monumento quod est in Halicarnasso, memorabit, ab vxore Artemisia atque sorore parato: contrà Diogenes nec id quidem suo de corpore nouit, nunquid habeat sepulchrum. Neque enim ille res est, verùm apud viros excellentissimos sui memoriam famamque aliquit, vt qui vitam peregerit viro dignam, tuo monumento, Carum abiectissime, celsiorem, ac tutiore in loco substructam.

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a Tv Car.] *Mausolum Cariæ regem intelligis, qui fuit maritus Artemisiæ, quæ illum tam ingenti amore prosecuta est, vt eius fato perfuncti cineres vino permistos, tradatur ebibisse. Adhæc sepulchrum eidem sumptuosissimum extruxit, quod à nomine eius Mausolum est appellatum, ob operis magnificentiam inter septem orbis miracula numeratum: vt Plinius scripsit lib. 36. cap. 5. Opere nondum absoluto periit Artemisia. Caria autem regio est minoris Asiæ inter Lyciam & Ioniam sita, à quo Car caros, aliquis de Caria. Hinc Aristophanes in Auibus:* ἀ ὦ Ἀλλ' ἦν τις Κὰρ: *Quòd si seruus est, & Car. Carum mores quoque proverbijs aliquot locum fecêre, de quibus Erasmus noster.* b Sinopensis.] *Sinope vrbs Ponti, frequenti gymnasio clarissima, & patria Diogenis. Hinc Ouid. lib. 1. de Ponto:*

Non doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus.

c Lydiæ.] *Lydia quoque Asiæ minoris regio est, Cræso rege & Pactolo aurifero flumine notissima.* d Miletum.] *Miletum Cariæ oppidum, præstantissimæ lanæ prouentu nobilitatum: hinc Milesii populi, & Milesiæ vestes.* e Ioniæ partibus.] *Ionia regio est in extremitate minoris Asiæ: media inter Cariam & Aeolidem, tum cœli bonitate, tum situs commoditate nulli regionum posthabenda. Huius incolæ dicti sunt Iones, & metropolis Miletus, vt Cariæ Halicarnassus, in qua nobile Mausolum extat.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Contentio de sepultura, alterius quidem magnificentissima, alterius verò negligentissima.

Vult alijs se Mausolus præferri sepultis,
Forma quòd multos vicerit, atq; manu.
Diogenes ridet formam monumentaq; clara,
Illo & felicem se magis esse probat.

OBIIT

Ore in Cam.] *Propositio ἐμπλοκὴ, ἢ ἐπιπλοκὴ κατ' ἐπαναβολήν.* Primum regni nomine.] *ἀπόκρισις αἰνιγματώδης κατ' ἀναγόρευσιν.* Postremò quod est omnium.] *Amplificatio postremi membri per κατάχρησιν.* Adeò vt vel phanum.] *Concinsio.* Num ob imperium ais.] *Negatio.* Per Iouem.] *Assueratio.* Atqui, ô formose.] *ἀποσκευή, fuisse & habuisse miserum est.* Siquidem.] *Ratio ab æqualitate.* Cæterùm.] *Responsio ad quartum membrum.* Verùm quid huic.] *Remotio.* Vir egregie.] *ἐξαίρεσις ἀναγκαία.* Illud commodum vocas.] *Epilogus comparationis.* Itáne nihil illa mihi conducunt.] *Propositio.* Nam Mausolus discruciabitur, quoties ear.rer.] *Ratio: attulerat autem Diogenes se Mausolo.* Neque enim illi res ea curæ est.] *Approbatio.* Apud viros excellentissimos.] *παράχρησις, quæ animi bona reliquis anteponit.*

ΝΙΡΕΟΣ, ΘΕΡΣΕ. Ex τῆς Μενίππου.

NIREI, THERSITÆ, & Menippi.

Erasmo Roterodamo interprete.

NIREVS.

Ἰδὲ δὴ Μένιππε οὗτοι Ἀτρεΐδαι, καὶ ὁ μισόγυνος Ἀχιλλεὺς ὅσον ἡμῶν ὡραιότερός ἐστιν. ἀνὶ, ἢ Μένιππε, οὐ δοκεῖ σοι ἐμὲ κάλλιον ἔχειν ἢ τοῦτον; Μ. πρὸς Διὸς ἀστεῖος εἶ καὶ ἱκανὸς πρόσωπον, εἰπεῖν· καὶ τί δεῖ τοῦτο ἀναβαλέσθαι. Νι. Νιρεύς, ἢ Θερσίτης. Μ. πότερος ὁ Νιρεύς, καὶ

ECce denique vel Menippus hic iudex erit, vter nostrûm sit formosior. Die, Menippe, annon tibi videor forma præstantior? MENIP. Imò quinam sitis, priùs arbitror indicandum: nam hoc opinor scito est opus. NI. Nireus ac Therstites. MENIP. Vter Nireus, vter

καὶ πότερ' ἔρρ' ὁ Θερσίτης ἀλλ' ἔτι γὰρ τοῦτο ἄδηλον. Θερ. Ἴσμεν μὲν ἄνδρα τοῦτο ἴσως, ὅτι δεινὸς καὶ ἐμοὶ οὐδὲν ὑπολοιπον ἀφεῖναι, ὑπόλοιπος εἶ Ὁμήρου καὶ ἐκεῖνος ὁ τοιαῦτα ἐπαινέσας, ἀπαύστων ἀμοιρότατον πεφυκώς. ἀλλ' ὁ φοξὸς ἐγὼ, καὶ ψιλὸς, οὐδὲν κάρηνον ἐφέλω ὡς δικαίῳ ὄντα σε μὴ δοκεῖν, ὦ Μέμιππε, ὄν τινα ἀμείνω σοῦ ἀγεννῆ. Νι. Ἐμὲ γὰρ Ἀγλαΐας καὶ Χάρητος, ὃς καλλιστος ἀνὴρ ἐπὶ Ἰλιον ἦλθεν. Μι. ἀλλ' ἀχιλῆος ἐπὶ γλῶ, ὃς εἶμεν, καλλιστος ἦλθε, πλὴν τὰ μὲν ὀφθαλμὼ ὅμοια, τὸ δὲ λοιπὸν παντὶ μόνον ἄρα ἀμείνοις, ἢ δ' Θερσίτης καλὸς, ὅτι δόθρυπλον τὸ σόν· ἀκαλανθρὸν γὰρ αὐτὸ, ἢ ἐκ ἀνθρώπου ἔχεις. Νι. ἦ μὴν ἔρον Ὁμήρου, ὀπόιος ἦν, ἐπόησεν ἀπρεπὲς τοῖς Ἀχαιοῖς. Μι. ὀρθῶς

viter Thersites? nondum enim vel hoc satis liquet. THER. *Iam vnum hoc vinco, quòd tibi sum similis, neque tantopere nè præcellis, quantopere tu* [b] *cæcus ille Homerus extulit, vnum omnium formosissimum appellans: quin ego fastigiato vertice, rarisque & impexis capillis ille, nihil te inferior visus sum arbitro. Iam verò temperatus est vti pronuncies, Mennippe, virum altero formosiorem existimes.* NIR. *Mirum ni me, Agalia Charopéque prognatum:*

—qui vir pulcherrimus vnus,
Omnibus è Graijs Priameia ad Pergama veni.

MEN. *Atqui non item sub terram opinor pulcherrimus venisti, quippe qui reliquis quidè ossibus alijs appareat assimilis: porrò caluaria hoc vno insigni à Thersitæ caluaria dignosci possit, quòd tua delicata est ac mollicula: quandoquidem isthuc habes effœminatum, ac neutiquam viro decorum.* NIR. *Attamen Homerum percomage, qua specie tum fuerim, quum inter Græcorum copias militaremus.* MEN. *Tu quis*

ὑγιαίνετε μὲν οὖν, ἐγὼ δὲ ἀπέρχομαι, καὶ ὑμεῖς ἐπειγέσθω καὶ οἱ ἄλλοι. ΝΙ. ἄκουε ἐγὼ ἐντεῦθεν ἀπέρχομαι, ὦ Μένιππε. ΜΕ. ἐπὶ τί; ΝΙ. ὅτι μὲν οὐκ ἄν σοι φθάνοιμι, ἴσθι μὲν· ἐπὶ τί δὲ ἐγὼ ἐνθένδε, ἵνα ὅμοιος γένωμαι. ΜΕ. οὐκοῦν μὴ ἐπὶ τοῦτο ἴῃς.

Tu quidem sana sis, ego abeo, & alij festinent. NI. Audi me hinc abeuntem, Menippe. ME. Quorsum? NI. Quòd me non antecedam, scito: quorsum autem hinc abeam, vt similis fiam. ME. Ne quo eas.

ΘΕΡ. ἐμοὶ μὲν οὖν καὶ ταῦτα ἱκανά.

THER. Mihi quidem vel hoc satis est.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

THersites cum Nireo de forma contendit apud inferos, vbi pares sunt omnes, sub Menippo iudice, & moriendum esse omnibus docetur.

a NIREVS ac Thersites.] *Nireus Charopi & Aglaiæ filius, Græcorum omnium formosissimus, quemadmodũ Thersites omnium maximè deformis. Ouid. lib. 4. de Ponto:*

Tam mala Thersiten prohibebat forma latere,
Quàm pulchra Nireus conspiciendus erat.

Homerus Iliad. 2. Thersiten totum à capite, quod aiunt, vsque ad pedes ita graphicè depingit, vt corporis vitia & animi morbos, vt dicas pessimum ingenium in domicilio se digno habitasse. Itidem facis Lucianus noster aduersus Indoctum librorum copia tumentem. Hinc cùm hominem vehementer fœdum significare volumus, Θερσιτικὸν βλέμμα: id est, Thersitæ faciem habere dicamus. Iuuenal. Satyra 8:

Malo pater tibi sit Thersites, dummodo tu sis
Aeacidæ similis —.

b Cæcus ille Homerus.] *Quum priùs Meleſigenes diceretur,*

eretur, quòd ad Meletem fluuium natus eſſet, ob id tamen quòd cæcus eſſet, Homeri nomen ſortitus eſt. Cumæi nanque & Ioues captos oculis ὁμήρους appellant, quòd ὁμήρους: id eſt, itineris ductibus egeant. Hinc cæcutiens Mæonius nuncupatur à Martiano lib. 1. de Nuptijs Philolog. c Somnia.] *Lucianus hic & in Harmonide, ἐνέφαλα prouerbio dicit rem futilem, inanem & nihili. Idem in Somnio ſuo, introduxit quempiam, qui ſuum ſomnium, tanquam orationem ineptam ac futilem reijcit. Vide in noſtro adagiorum chiliarcho Extra ſomnium.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Contentio de pulchritudine, quæ apud inferos nulla eſt.

Lis eſt egregia de forma: pulchrior alter
Vult eſſe, Aglaia de genetrice ſatus.
Cedere Therſites non vult, turpiſsimus olim:
Omnia mors æquat: gratia nulla valet.

Ecce deniq;.] *Propoſitio.* Dic, Menippe.] *Inſsio, cum rogatione.* Imò quinam ſitis.] ἐρώτησις. Nireus ac.] *Reſponſio.* Vter Nireus.] *Alia rogatio.* Nondum enim.] *Ratio.* Iam vnum hoc vinco.] *Concluſio.* Neque tantopere.] *Homeri reprehenſio.* Quin ego.] αὔξησις. Iam verò tempus.] ἀποροφή. Mirum ni me.] *Aſſeueratio à parentibus, & Homeri teſtimonio.* Atqui non item.] *Refutatio, cum Menippi comparatione.* Attamen Homerum.] *Inſsio, & confirmatio* ἀπιχνής. Tu quidem ſomnia.] *Contemnit teſtimonium comparatione.* Quid igitur.] *Rogatio.* Neque tu.] *Epilogus cum generali ſententia.*

ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ, ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ, ΚΡΑΤΗΤΟΣ ΚΥΝΙΚΩΝ.

DIOGENIS, ANTISTHENIS & CRATETIS.

Iacobo Micyllo interprete.

DIOGENES.

ΑΝτίσθενες, καὶ Κράτης, σχολὴν ἄγομεν. ἆρα τί οὐκ ἄπιμεν ἐπὶ τὰ καθόδια περιπατήσοντες, ἐφ' ὁμίλους τοὺς καταίοντας, εἰσί τινες ἆρα, καὶ τί ἕκαστος αὐτῶν ποιεῖ; ΑΝ. ἀπιμεν, ὦ Διόγενες· καὶ γὰρ τὸ θέαμα ἡδὺ γήσεσθε, τοὺς μὲν ἁλισκομένους αὐτῶν ὁρᾶν, τοὺς δ' ἑκουσίως καταβαίνοντας, ἐνίους δὲ μόλις καταίοντας, καὶ ἐπὶ πολὺ ἀπόντος τοῦ Ἑρμοῦ, ἅμα ἀντιβαίνοντας, καὶ ἐνίους ἀντιβάλλοντας οὐδὲν ὅλως. ΚΡΑ. ἐγὼ γὰρ καὶ λιμηνάσθαι ἐμοὶ δοκῶ, ἐπεὶ ἔδοξε, σωτὴρ κατὰ τὴν ὁδόν. ΔΙ. ἀλλήσεται, ὦ Κράτης. ἴσως γάρ τινα σπουδαῖα ἐρᾷ. ΚΡΑ.

OCium nunc agimus, Antisthenes, & tu Crates: quare cur non, obsecro, imus deambulatum rectà ad ingressum & fauces orci, vt ibi spectemus eos qui descendunt, quinam sint, & quid quisque eorum agat? ANT. Eamus, Diogenes. Etenim spectaculum hoc iucundum fuerit, videre alios quidem ipsorum lachrymari, alios autem vt dimittantur supplicare: quosdam autem ægrè descedere, & quanquam cervicem vrgente ac impelente Mercurio, reluctari tamen, & resupinos obniti, nulla necessitate aut cõmodo suo. CR. Ego verò etiam exponam vobis quæ ipse vidi in via quando huc descendebam. DIOG. Exponas licet, Crates. videris enim quædã omnino risu digna dicturus esse.

Κρά. καὶ ἄλλοι μὲν πολλοὶ συγκατέβαινον ἡμῖν, ἐν αὐτοῖς δ' ἐπισήμοις, ἰσμηνόδωρός τις ὁ πλούσιος, ὁ ἡμέτερος, καὶ Ἀρσάκης, ὁ Μηδίας ὕπαρχος, καὶ Ὀροίτης ὁ Ἀρμένιος. ὁ μὲν ἰσμηνόδωρος (ἐπεφόνευτο γὰρ ὑπὸ λῃστῶν πλησίον τοῦ Κιθαιρῶνος, ἐς Ἐλευσῖνα οἶμαι βαδίζων) ἔστενεν, καὶ τὸ φάσμα ἐν ταῖς χερσὶν εἶχεν, καὶ τὰ παιδία τὰ νηπιώτατα, ἃ καταλελοίπει, ἀνεκαλεῖτο, καὶ ἑαυτῷ ἐπεμέμφετο τῆς τόλμης. ὡς Κιθαιρῶνα διαβαλὼν, καὶ τὰ περὶ τὰς Ἐλευθερὰς χωρία, πανήγυριν ὄντα ὑπὸ τῶν πολίτων, διοδεύων, ἄνδρε μόνους οἰκέτας ἐπήγετο, καὶ ταῦτα, θάλπει πρότι χρυσᾶς, καὶ λυμβίας τρεῖς μετ' ἐαυτοῦ ἔχων. ὁ δ' Ἀρσάκης (γεραιὸς γὰρ ἤδη, καὶ νὺ Δί' ἐπ ἄσημον τοῦ ὄψιν ἐς τὸ βάδισμον) ἤχθετο, καὶ ἀγανάκτει, ποσὶν βαδίζων, καὶ ἐξίστο τὸν ἵππον αὐτῷ προσαχθῆναι, καὶ

CRA. Cùm alij multi nobiscū descendebant, tum verò inter ipsos maximè nobiles, Ismenodorus ille diues ex nostris, & Arsaces Medorum præfectus, & Armenius Orates. Ismenodorus igitur (occisus enim fuerat à latronibus circa Citheronem, quando Eleusinem, vt arbitror, proficiscebatur) & gemebat, & vulnus in manibus præ se ferebat, liberos suos paruos, quos reliquerat, identidem vocando, sibiq; ipsi ob audaciam succensendo, qui cùm Citheronem transisset, ac loca illa circa Eleutheras deserta ac bellis vastata peragrasset, non amplius quàm duos seruos secum adduxisset, idque etiam cùm phialas quinque aureas & cymbia quatuor secum haberet. Arsaces autem (senior enim iam erat, & per Iouem, pro Barbarico illo ritu, facie non adeò inhonesta aut contemnenda) grauiter ferebat atque indignabatur quòd pedibus incederet, volebatq; sibi equum suum adduci.

Nam

ἡ γὰρ ἵππος αὐτῷ συνετρώθη καὶ μιᾷ πληγῇ ἀμφοτέρους διαπερᾷ ὑπὸ Θρᾳκός τινος συνεσκευασμένος, ἐν τῇ ἐπὶ τῷ Ἀράξῃ, ὅτε τὸν Καππαδόκων στρατὸν συμβαλεῖν, ὁ μὲν γὰρ Ἀρσάκης ἐπιλαύνων, ὡς λέγεται, πολὺ τῶν ἄλλων προεφέρετο. ἐπεὶ δὲ ὁ Θρᾷξ, τῇ ἀσπίδι μὲν ὑποδὺς, ἀπροσδόκητον τὸν Ἀρσάκην ἐνέτρωσε· οὗτος δὲ ἐπιὼν τῷ σαυρωτῷ, αὐτόν τε διαπείρει, καὶ τὸν ἵππον. Αν. πῶς οἴει τι, ὦ Κράτιππε, μιᾷ πληγῇ δύο γενέσθαι; Κρά. ῥᾴδιον, ὦ Ἀντίσθενες· ὁ μὲν γὰρ ἐπιλαύνων, ἀκοσάκη χώ τινα ἑαυτοῦ προβεβλημένος. ὁ Θρᾷξ ἀναλαβὼν τῇ ἀσπίδι ἀτρεμοῦντα τὸν προσβολέα, καὶ ἐμβαλὼν αὐτῷ ἐς ἀγκῶνα, ἐς γόνυ ἐκλάσας, ἔτυπτε τῷ ξυστῷ τὸν ἐπιλάσιον, καὶ τιτρώσκει τὸν ἵππον ὑπὸ τὸ στῆθος, ὑπὸ θυμῷ καὶ σφοδρὸν ἐφέντα ἑαυτὸν διαπείραντα.

Nam & equus vnà cum eo mortuus fuerat, vna plaga ambobus transfossis à Thrace nsi quodam scutato in eo prælio quod cum rege Cappadocum ad Araxem flumen commissum fuerat. [a] Nam Arsaces quidem infesto cursu in hostem ferebatur, longè vt quidem ipse narrabat, ante alios euectus. Thrax autem expectato illo subsistens, ac scutum præ se te tenens, venientem Arsacis hastam excutiendo diuertit: ipse autem submissa parumper sarissa sua, & equum & insidentem illum transuerberat. ANT. *Sed quo pacto fieri potuit, Crates, vt vno ictu ambos transuerberaret?* CRA. *Facillimè Antisthenes: nam ille quidem cursu ferebatur, contum quendam vicinticubitalem prætentum habens: Thrax autem vbi pelta obiecta plagam excussisset, & iam cuspis ipsum præteruecta esset, in genu procumbens excipit sarissa venientis impetum, ac equum sub pectus transfigit: quo mox præ furore ac vehementia cursus seipsum*

ζα. Διὰ καὶ νῦν ἔσω ἢ ὁ Ἀρσάκης ἐς τὴν βυβῶνα διαμπὰξ, ἄχρις ἐπὶ τὰ πυγαῖα. ὁρᾷς, οἷόν τι ἐγένετο; ἐπ' ἀνδρὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον τὸ ἔργον. καὶ ἀνάκτα ὅμως, ὁμότιμος ὢν τοῖς ἄλλοις, καὶ ἀξίως ἱππικὸς λατίνα. ὁ δὲ Ἑρμῆς Ὀρθίτης, ὁ ἰδιώτης, καὶ πάνυ ἀπαλὸς τὸ πόδε, καὶ οὐδ' ἐσάναι χαμαὶ, οὐχ ὅπως βαδίζειν ἰδιωάζοντας πάσχοντι δ' αὐτὸ ἀτυχῶς Μῆδοι πάντες, ἐπεὶ ἀφρῶσι τῶν ἵππων, ὥσπερ οἱ ἐπὶ τ ἀκανθῶν ἐπιβάνοντες ἀπροσδοκήτοις, μόλις βαδίζουσιν. ὥστε ἐπὰ καταβαλὼν ἑαυτὸν ἐκεῖ, καὶ ἀδημιᾷ μηχανῇ ἀνίσασθαι ἄθλιον, ὁ βίαιος Ἑρμῆς ἀράμενος αὐτὸ, ἐκόμισεν ἄχρι πρὸς τὸ πορθμεῖον, ἐγὼ δ' ἐγέλων. Αν. Ἐκεῖνο δὲ, ὅτι κατῆμεν, οὐδ' ἀνέμιξα ἐμαυτὸν τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ἀφεὶς σιμόν τας αὐτὸς, πρόσθαμὰ ἐπὶ τὸ πορθμεῖον, καὶ κατέλαβον χώραν ὡς ἂν ἐπιτηδείως πλούσαμι.

transadigente. eadem hasta etiam Arsaces per inguina vtrinque ad nates vsque penetrante transfoditur. Intelligis nimirum quo pacto acciderit, cùm non viri, sed equi magis hoc opus fuerit. Veruntamen indignabatur ille, quòd non ampliore honore quàm cæteri habebatur, volebatq; eques huc descendere. Orcites autem, priuatus quispiam erat, atq; admodũ debilis pedibus: quippe qui neq; stare humi, nedum incedere vllo modo poterat. Accidit autẽ hoc prorsum Medis omnibus, vt postquam ab equis descenderint, veluti quũ super spinas ingrediuntur, summis pedum digitis vix atq; ægrè incedant. Quamobrem cùm per se ipsum humi deiectus iaceret, neque vllo prorsum pacto resurgere vellet, bonus ille Mercurius sublatum in se hominem ad cymbam vsque portauit: ego verò sequens ridebam. AN. Et ego porrò quando huc descendebam, neque admiscui me ipsum cæteris, sed relictis plorantibus illis ad cymbam accurrendo, præoccupaui mihi locum, quò commodiùs nauigarem.

σπαμι. σὺ δὲ ἡ πλεῖν ἔοι μὲν ἀ-
δακρυόν τι, καὶ ἀναπίμπρ, ἐγὼ
δ' μάλα ἀσχάλλω ἐν αὐτοῖς.
Δι. σὺ μὲν, ὦ Κράτες, καὶ Αντί-
σθενες, διὰ τοῦτον ἐπιχθόνιον ξυνο-
δοιπόρον. ἐμοὶ δὲ Βλεψίας τε
ὁ δανειστὴς, ὁ ἐκ Πειραιῶς, καὶ
Λάμπις ὁ Ακαρνὰν, ξυναγὸς
ἦν, καὶ Δάμις ὁ πλούσιος ἐκ Κο-
ρίνθου, συναπήιμεν. ὁ μὲν Δά-
μις, ὡς ἐγὼ πυθόμην ἐκ βραχέ-
ως ἐξηνάρο. ὁ δὲ Λάμπις
ἄγων στρατιώτας. ἡ Μυρτίς τ' ἑταίρας,
ἐπεφάδει ἐκεῖνος ὁ Βλεψίας,
μικρῷ ἔμπροσθεν ἐκείνου ἀπεπλέ-
κησε. τὸν μὲν Δάμιδα ὀχθὸς ἐκ παι-
δὸς ὢν ἀπέκτεινε. καὶ ἐφαίνετο
ὠχρὸς ἔτι καὶ νῦν. ἐπὶ δὲ τῇ Μυρτίδι
ἐπιμανεὶς ἐς τὸ ἀκριβὲς
ὑπ' ἐραστοῦ. ἐγὼ δ', καί πῃ
ἤδη, ἀνέκραγον ὀρχηστὸν ἀ-
ποθάνοι. ὅτα τῶν μὲν Δάμιδι
ἀπεμέμφετο τὴν ἡλικίαν, οὐκ ἄδι-
κα μέν γε ἐνόμιζε, ἔφη, ὑπ'
αὐτῶν, ὃς τάλαντα ἔχων ὀκτὼ
χίλια, καὶ τρυφῶν αὐτὸς, ἐ-
πενηκονταέτης ἂν, ὀκτωκαι-
δεκαέτει νεανίσκῳ τέτταρας
ὀβολοὺς ἐφθόνει. σὺ δέ, ὦ

uigarem. Inter nauigandum verò alij quidem lachrymabantur, alij autem nauseabant: ego verò inter ipsos sedens admodum oblectabar.

DIO. Tu quidem, Crates, & tu Antisthenes, huiusmodi sortiti estis itineris comites. mecum autem Blepsias ille fœnerator ex Piræo, & Lampis Acarnan, qui mercenarios milites ductauerat, & Damis diues ille Corinthius, simul descendebant. Quorum Damis quidem à puero veneno interemptus fuerat, Lampis autè ob amorem Myrtij meretricis se ipsum iugulârat: Blepsias verò fame miser periisse dicebatur. & apparebat sanè adhuc pallidus supra modum, ac tenuis maximè. Ego verò quanquã antea noram, interrogabam tamen quo pacto quisq; mortuus esset. Ac Damidi quidem accusanti filium: Non iniusta verò inquam, passus es ab illo, qui talenta cùm haberes coacervata mille, ac ipse in deliciis viueres annos nonaginta natus, adolescenti illi quatuor obolos scilicet suppeditabas. Tu

Ακρι-

Ακρνὰν (ἔγημε γὰρ καὶ ἐκεῖνος, καὶ λαμπρὰς τὰς Μυρτίδι) τί αὐτῇ τὸν ἔρωτα, σαυτὸν δὲ οὐ; ὃς τὰς μὲν πολεμίους ἴδοι ποτὲ ἔρως, ἀπὸ φιλοσιγκλώστου ἀγωνίας τὸ τ' ἄκλαυτον, ἵνα δὲ καὶ τυχόντος πανδιοσκαεὶς, καὶ δακρύων ἐπὶ πολὺν καὶ σφαγιῶν, ἐπὶ μὲν γὰρ βλίψίας, αὐτὸς ἑαυτὸν καταγόμενα, φαύλως πολλῷ πλὼ ἄν ποιῶν, ὅτι χρήματα ἐφυλάττει ζῶν μηδὲν πεφύκοντι κληρονόμοις, ἃς ἀεὶ βιάσιμα ὁ μάταιος νομίζων. πλὴν ἔμοιγε ὁ πλοῦτος τρυφᾶν πρόσχαστο κίνδυνος. ἀλλ' ἴδη μὲν ἐπὶ τῷ γαμῷ ἐμοὶ δοκεῖ ἀφθόνως, καὶ ἀκαταπαύστως πόρρω τὸν ἀνανδρουμένους. βαβαὶ, πολοὶ γὲ, καὶ ποικίλοι, καὶ πάντες δακρύοντες, πλὴν τῶν γυναικῶν τούτων, καὶ νηπίων. ἀλλὰ καὶ οἱ πάνυ γεγηρακότες ὀδύρονται. τί τοῦτο; ἆρα τὸ ἄλγος αὐτὸς

verò Acarnan, (gemebat enim & ille, ac deuouebat Myrtium) quid amorem accusas, inquam, & non potius te ipsum? qui hostes quidem haud vnquam perhorruerit, sed te vltrò periculis offerendo, ante alios in prælium descenderis, à puella verò vulgari illa quidem, ac fortè oblata, & à lachrymis atque singultibus fictitijs, generosus ipse ac captus fueris. Nam Blepsias quidem ipse sese accusat ob nimiam stultitiam, quòd pecuniam videlicet custodierit hæredibus nulla necessitudine sibi coniunctis, dum vanus ipse in perpetuum victurum esse se putat. Verùm mihi quidem non vulgarem voluptatem præbuerūt tunc lamentantes isti. Sed iam circa fauces sumus. Aspicere nos illuc oportet, atque à longè contemplari aduenientes. Papæ! multi certè, & varij, omnésque lachrymantes, præter pullos istos & infantes. Quin & ætate nimia confecti illi lugent. Sed quid hoc? num philtro aliquo

ἀπὸ ἦρα τοῦ βίου; τοῦτον ὃν τὸν ἀνάγηρων ἤρτηται βίλος μεν. τί δακρύεις τηλικοῦτος ἀναπεπταμένος; τί ἀγανακτεῖς, ὦ βέλτιστε, καὶ ταῦτα, γέρων ἀποθανούμενος; ἴσθι βασιλικὸς ἔσῃ. Πτω. ὀλαμῶς. Δι. ἀλλὰ σφόδρα; Πτω. οὐ τοῦτο. Δι. ἆρα ὃν ἰσχνὸς, ἅτε ἀνιῶσι τὸ πολὺ πνεῦμα ἀπὸ πολυσίτου τινὸς ἀνάγκης; Πτω. οὐδ' ὃν τοῦτο. ἀλλ' ἴσθι μὲν ἐγγεγονὼς ἁβρῶς τὰ ἐπιτήδεια, βίον δὲ ἄπορον ἀπὸ λαλάγος καὶ ὀψωνίδος ἄγων, ὡς ὑπὲρ βοτάνης ἅλις ἄν, ἀτεχνός τις, καὶ πόσου τινὸς, καὶ ἀμυδρὸν βλέπων. Δι. ἅτε τοιοῦτος ὤν, ζῆν ἤθελες; Πτω. ναί. ἡδὺ γὰρ ἦν τὸ φῶς. καὶ τὸ τεθνάναι, δεινὸν καὶ φοβερόν. Δι. σβαυσίας, ὦ γέρον, καὶ μαραπώδους τοῦ τε χρόνου, καὶ ταῦτα, ἀπειθήσεις ὤν γε παρθένιος. τί γὰρ ἄν τις ἔτι πλείοι περὶ τοῦ ἄνω, ὁπόταν οἱ τηλικοῦτοι

liquo vitæ tenentur? Istum igitur decrepitum interrogare lubet: Quid ploras, heus tu, tam prouecta ætate mortuus? Quid indignaris, bone vir, præsertim cùm senex huc aduenieris? Eccubi rex fuisti? MEND. Haudquaquam. DIOG. Verùm satrapa. MEND. Neque hoc. DIOG. Num igitur diues fuisti, idcòque malè te habet, quòd relictis multis deliciis ac voluptatibus mori coactus fueris? MEND. Nihil tale: sed annos quidem circiter nonaginta natus fui, vitam autem difficilem egi, arundine & linea victum quæritans, vltra modum egenus ac pauper, liberis carens, & prætereà claudus quoque, & parùm oculis videns. DIOG. Et viuere cupiebas, cùm talis esses? MEND. Certè quidem, dulcis enim erat lux: mori autem graue & horrendum. DIOG. Deliras, ô senex, & inuenilitèr te geris erga necessitatem: & hoc, cùm sis coæqualis portitori huic. Proinde quid iam de adolescentibus dicamus, quando etiam decre-

πῶς οὐκ ἔσθ' ὅστις ἐστὶν, ὃς οὐχὶ μισεῖ τὸν θάνατον, ὃς τῶν ἐνθάδε κακῶν φεύγειν; ἀλλ' ἀνίωμεν, μὴ καί τις ὑμᾶς ὑπόληται, ὡς ἀνθρώπους βουλομένους, ὁρᾶν τὸ σκυθρωπὸν ἀληθῶς.

pitii isti tantopere viuere cupiunt, quos decebat ipsam mortem etiam consectari, tanquam remedium quoddam eorum malorum quæ secum fert senectus? Sed abeamus iam, ne quis & nos suspicetur tales esse, qui hinc aufugere cupiamus, quando circa fauces hic nos oberrare viderit.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a NAM Arsaces.] *De Arsace Medorum præfecto, qui à Thrace pedite vnà cum equo suffossus fuit. Tale quoddam certamen peditis cum equite describitur in Commentarijs Cæsaris lib. 4. vt videre possis vnusquisque, quomodo à peditibus suffoderentur equi.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Διηγηλοὺς καὶ ἐφαπτικούς.

Tænarias adeunt fauces & limina nigra,
Vt spectent ducat quos ibi Atlantiades.
Quisq; suos narrat comites: quos inter habetur
Pauper, qui vitæ stamina longa petit.

OMNIVM nunc.] *Occasio.* Cur non obsecro.] *Horatio.* Recta ad.] *A loco.* Vt ibi spectemus.] *A causa.* Eamus.] *Assensus.* Etenim.] *Ratio à iucundo & præsumpto.* Ego verò exponam.] ἐφόδιοις ἢ ὑπόθεσις. Exponas licet.] ἀξίωσις. Tum alij multi.] ἰκέτεις καὶ σωτῆρες. Ismenodorus ille.] τὸ σκέφασμα ἀφανισθέν. A latronibus.] *Mortis genus.* Circa Citheronem.] *Locus.*

Quando

Quando Eleusinum.] *Tempus.* Et gemebat.] *πλεοναζοντος.* Arsaces autem.] *Secunda pars de Arsace.* Nam Arsaces.] *ὁ προτερον.* Thrax.] *Narratio luminosa.* Ille quidem cuiusdam.] *ἐκεινου τινος.* Contum quendam.] *Modi locutionis descriptio.* Intelligis nimirum.] *Conclusio.* Veruntamen.] *ἀλλ' ἐγωγε μὴν τηνδε τὴν ἀπορειαν.* Et ego porrò.] *Interfatio Antisthenis, per narrationem.* Tu quidem.] *Diogenis narratio.* Ac Damidi quidem.] *Capita orationis sunt, ad singulos habitæ.* Tu verò Acarnan.] *ἀνθρωφή.* Qui hostes quidem.] *Comparatio ab indigno.* Verùm mihi quidem.] *τὸ ἐμοὶ δὲ δή.* Sed iam circa.] *Ambulationis finis.* Papæ.] *θαύματος.* Quid ploras.] *ἐρώτησις.* Quid indignaris.] *Multiplex scisitatio.* Nihil tale.] *Responso negans.* Sed annos.] *Affirmatio, & narratio.* Mori autem graue.] *αὐάθησις.* Deliras.] *ἐπιτίμησις.* Proinde quid iam.] *Finis παραινέσεως.* Sed abeamus.] *Conclusio.*

ΑΙΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΓΑΜΕΜΝΟΝΟΣ.

AIACIS ET AGAMEMNONIS.

Iacobo Micyllo interprete.

AGAMEMNON.

Εἰ σὺ καὶς, ὦ Αἶαν, σαυτὸν ἐφύτευες, ἐμοί τε καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀχαιοῖς ἀνὴ ἀμᾶς ἄνασσας, τί ἂν τις τὸν Ὀδυσσέα; καὶ πάλιν ἔτι πεσόντα σὲ ἀμφὶ σαυτῷ, οὐκ ἂν ποτε ἐφάνη ἀνδρειότατος, ἀλλ' ἀνὴρ ἀγεννὴς μηδὲν βαίνων, καρῶθεν.

SI tu, dum furore correptus fuisti, Aiax: te ipsum interfeciſti: nos autem cunctos etiam membris, vt putabas, detruncatis, deformâsti: quid quæso Vlyſſem accuſas? Ac paulò antè neque aſpicere ipſum voluiſti, cùm veniſſet huc vaterè ſuſturus: neq; alioqui dignatus es virum commilitonem

aſpectum: ſed ſuperbè admodum ac grandi incedens greſ-

ρῆλεις. Αἴ. ἀκόντως, ὦ Ἀγάμεμνον· ἀλλὸς γάρ μοι τὸ μανίας αἴτιος κατέστη, μόνος ἀντεξελθὼν ἐπὶ ζῶν ὅπλοις. Αγ. ἄξιον δὲ ἀναντιρρήτως καὶ ἄνευ, καὶ ἀκόντιτι μαχεσάμενον; Αἴ. καὶ, τάχα ζηλωτὸν οἰκεῖα γάρ μοι ἐν ἀφανεστέρᾳ, ζῶ ἀνεψιῷ ὄντι. καὶ ὑμᾶς οἱ ἄλλοι, πολὺ ἀμείνους ὄντας, ἀπέκαμεν τὸν ἀγῶνα, καὶ περιχαρέσι μοι τῶν ἄθλων. ὁ δὲ Λαέρτου, ὃν ἐγὼ πολλάκις ἴσως, διὰ δύο τὰ κατακτάσθαι ὑπὸ τῶν Φρυγῶν, ἀμείνονα ἄξιον ἦναι, καὶ ἱππικώτερον ἴχναν τὰ ὅπλα. Αγ. αὐτῷ ζηλωτὸν, ὦ γενναῖε, τῶν θείων, ἢ δίον θεὶς τὴν κληρονομίαν τῶν ὅπλων παραδιδόναι, συγγνώμη γε ὅτι φίλους, εἰς τὸ λοιπὸν κατίθεσθαι αὐτά. Αἴ. οὔκ, ἀλλὰ ἡ Ὀδυσσία, ὃς ἀντικείσθαι μόνος. Αγ. συγγνώμη, ὦ Αἶαν,

su præteriſti. AIAX. *Meritò Agamemnon. Ille enim mihi furoris huius author extitit, vt qui ſolus mecum pro armis iudicio contendere auſus fuerit.* AGA. *An verò dignum cenſebas te, qui abſque aduerſario, atque abſque puluere, vt dicitur, ſuperares omnes?* AIAX. *Quid ni in tali vtique cauſa? Nam armatura ea cognitionis quodam iure ad me pertinebat, cùm fratris mei patruelis certè fuerit. Deinde vos cæteri, qui multò quàm ille præſtantiores eratis, detrectáſtis certamen, & ceſſiſtis mihi arma: ipſe autem* [b] *Laërtæ filius, quem ego non ſemel in ſummo periculo ſeruaui, cùm iam à Troianis propè conciderer, melior eſſe me voluit, ac dignior qui armis illis potiretur.* AGA. *Accuſa igitur, ô generoſe, Thetim, quæ cùm tibi debuiſſet armorum ſucceſſionem ac hæreditatem, vtpotè cognato, tradere, in medium allata illa poſuit.* AIAX. *Haudquaquam, ſed Vlyſſem, vt qui ſolus ſeſe mihi oppoſueris.* AGA. *Ignoſcendũ,*

Aiax,

Αἶαν, ἆ ἄνθρωπος ἂν ἀρίζηλα δέξης, ἰδίᾳ πράγματ' ἂν ἔχοις· ἀλλ' οὖν καὶ ἡμῖν ἔνεστι καὶ ἐπιθυμῆσαι τιμῆς, καὶ καὶ ἐπιτρέπειν τινὶ, καὶ ταῦτα παρὰ Τρωσὶ δικασταῖς. Αἴ. οἶδα· ἀλλ' εἴ τίς με κατηδίκασεν· ἐμοὶ οὐ θέμις λέγειν τι περὶ τῶν θεῶν. τὸν γοῦν Ὀδυσσέα μὴ οὐχὶ μισῶν οὐκ ἂν δυναίμην, ὦ Ἀγάμεμνον, οὐδ' ἂ αὐτή μοι Ἀθηνᾶ τοῦτο ἐπιτάττοι.

Aiax, est, si homo cùm esset, appetiuit [d] *gloriâ, rem dulcissimam, cuius gratia etiam nostrûm quilibet obire pericula sustinet : præcipuè quando & vicit te postea, & hoc Troianis ipsis iudicibus.* AIAX. *Noui ego quæ me damnârit, sed fas non est de dijs aliquid dicere. Vlyssem igitur aliud quàm odisse non possum, Agamemnon, non si mihi ipsa Minerua hoc imperet.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

[a] AIAX.] *Post Achillem præstantissimi Græcorum fuêre apud Troiam, Aiax & Vlysses, id quod passim Homerus in sua Musa docet. Lege apud Ouidium lib. 3. Metamorph. orationes contrarias Aiacis & Vlyssis pro armis Achillis contendentium. Duo fuêre Aiaces furiosi, alter amore, alter ira: de quibus Plutarchus in vita Sertorij. Hic adeò grauiter tulisse legimur, Vlyssem sibi prælatum in capessenda successione armorum Achillis, vt præ dolore in insaniam versus sit. itaque gladio dimicasse in gregè pecorum institit, existimans se Græcorum copias cædere. Tu duos quosdã maximos suos à trabe suspensos, flagris cædis, arbitrãs hos esse Agamemnonẽ & Vlyssem, quorum alterum vt iudici, alterum vt victori potissimùm erat iratus. Deinde postquam resipuisset, partim pudore, partim metu sibi mortem conscisse.* [b] Laërtę filius.] *Vlysses, qui ab eo Laërtiades dicitur.* [c] Thetin.] *Achillis matrẽ, an Peleo Aeaci filio.* [d] Gloriam.]

riam.] *Insignis enim gloria non nisi magnis periculis contingit. Neque triumphum egit quisquam, qui non sit ausus Martis euentum experiri. Omnes enim qui maximo ingenio præditi sunt, stimulis gloriæ concitati, res præclaras aggrediuntur. Gloria nihil est in rebus humanis pulchrius, nihil dulcius & amabilius, nihil cum virtutis altitudine copulatius.*

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Κατηγορικὸς, καὶ ἀπολογητικός.

Ausus quòd pro armis Aiaci congredi Vlyſſes,
Iudicio captus ille furore fuit:
Idcirco ſemper contemnens odit Vlyſſes,
Nec Thetidos culpam cæruleæ eſſe putat.

SI tu dum furore.] κατηγορία ἀπὸ παρατηρήσεως. Meritò.] ἀπὸ γελοίου. An verò dignum.] *Obiectio.* Quid ni.] *Reſponſio.* Nam armatura.] *Ratio à iuſto, & ἀφύλακτος.* Accuſa igitur.] *Regeſſio.* Haudquaquam.] *Inficiatio.* Ignoſcendum eſt.] παραίτησις ἀπὸ. Sed fas non eſt.] *Præciſio.* Vlyſſem igitur.] *Concluſio.*

ΜΙΝΩΟΣ ΚΑΙ ΣΟΦΡΑΤΟΥ. *MINOIS ET SOſtrati.*

Iacobo Micyllo interprete.

MINOS.

Ὁ Μὲν λῃστὴς οὗτος Σώστρατος, ἐς τὸν Πυριφλεγεθοντα ἐμβεβλήσθω. ὁδὶ ἱερόσυλος ὑπὸ τῆς Χιμαίρας διασπάσθω. ὁ δὲ τύραννος, ὦ Ἑρμῆ, παρὰ τὸν Τιτυὸν ἐκτεταθεὶς, ὑπὸ τῶν γυπῶν καρέσθω καὶ αὐτοῦ τὸ ἧπαρ.

PRædo hic quidem Soſtratus in Pyriphlegethontem præcipitetur, ſacrilegus autem ille à Chimæra diſcerpatur: tyrannus verò iſte, Mercurii, iuxta Tityum in longum extentus, arrodendum & ipſe hepar præbeat vulturibus.

Vos

ὑμᾶς δ' οἱ ἀγαθοὶ, ἄπιτε κατὰ τάχος ἐς τὸ Ηλύσιον πεδίον, καὶ τὰς Μακάρων νήσους καλουμένας, ἀνθ' ὧν δίκαια ἐποιήσατε πρὸς τὸν βίον. Σώ. ἄκουσον, ὦ Μίνως, εἰ δίκαια δόξω λέγειν. Μί. πάνυ ἀκούσομαι αὐθωρὶ γὰρ ἐξελαύνοντος, ὦ Σώστρατε, μανθάνοις ἂν, καὶ ζῶντες ἀνακαλοῖς; Σώ. ἐλήλυθα μὲν, ἀπ' ὄρους ἐ δικαίως κολασθέντος. Μί. καὶ πάνυ, εἶγε ἀνατίναν τὸν ἀξίαν δίκαιον. Σώ. ὅμως ἀπόκριναί μου, ὦ Μίνως· βραχὺν γάρ τοι ἐρήσομαί σε. Μί. λέγε, μὰ μακρὰ μόρον, ὅσον καὶ τὰς ἄλλας σχολάσομεν ἔθη. Σώ. ἐπεὶ ἔπραξον ἐν τῷ βίῳ, πότερα ἐπὶ σὺν ἔπραξον, ἢ ἐπικεκλωσμένα μοι ἦν τῶν Μοιρῶν; Μί. ἀπὸ τῶν Μοιρῶν δηλαδή. Σώ. οὐκοῦν καὶ οἱ χρηστοὶ ἅπαντες, καὶ οἱ πονηροὶ δοκοῦντες ὑμῖν, ἐκ πάνυ ἀναγκαίας ἕνεκα, ταῦτα δρῶμεν. Μί. ναί, τῇ Κλωθοῖ, καὶ ἐκάστῳ ἐπιτροχάδην γενομένῃ τὰ πρα-

Vos autē boni ac probi, abite quàm celeriter in campū Elysium, insulasq; beatorum habitate, pro ijs quæ rectè ac iustè in vita feciſtis. SOS. *Audi, ô Minos, num tibi iusta dicere videar.* MIN. *Anego denuò nunc audiam? An'non conuictus es, Soſtrate, quòd & malus fueris, & tam multos occideris?* SOS. *Conuictus quidem fui, ſed vide num iustè ob id ſupplicio afficiar.* MIN. *Atque admodum, ſi modò id iuſtum eſt, pro merito quemque ſuo pœnam dependere.* SOS. *Attamen reſponde mihi, ô Minos. breue enim quiddam interrogabo te.* MIN. *Dic, ſed ne prolixè modò: quò deinceps & cæteros diiudicare poſſimus.* SOSTR. *Quæcunque in vita egi, vtrum volens ea feci, an ita à Parca agglomeratum mihi fuit?* MIN. *A' Parca ſcilicet.* SOS. *Proinde & boni pariter omnes, & nos qui mali videmur, eadem agimus, dum illi obſecundamus.* MIN. *Ita profectò, Clotho videlicet, illi parenti: quæ vnicuique iniungit, cùm primùm natus eſt: quæ agen-*

πραττία. Σώ. ἆ οὖν τις ἀναγκασθεὶς ὑπ' ἄλλου φονεύσας τινα, ἢ λωποδύτην ἀντιλαβών ἰσχύσας, βιασάμενος εἶτα ἀμυνόμενος ἀπολωλεκὼς, ὃν μὴ δικαίως ἔπραξε, ὁ κτείνας τινὰ αἰτιάσεται τὸν φόνον; Μί. ἄλλον ἢ τὸν δικαστήν, ἢ τὸν τύραννον, ἐπεὶ ἐκεῖνόν γε ἐξεργάσατο· σοὶ δὲ ἔμοιγε οὐδὲν ἂν δόξειεν εἶναι τοῦτο, ὅτι ἄνευ ὀργάνου δὲ οὐδὲν τὸν θυμὸν, ὃν πρότερος πράσσοντι τῷ αἰτίαν. Σώ. Οὐκ, ὦ Μίνως, ὅτι μὴ ἐπιδαψιλεύσῃ ὧν παραδείγματι. ἐῶ δὲ τὸν ἀποσταλέντα τὸ δεσπότου, ἵνα αὐτὸς, χρυσὸν ἢ ἄργυρον κομίσας, τίνι τῶν χάριν ἴσον, ἢ τίνα ἀμοιβὴν ἀναγραπτέον; Μί. τὸν πέμψαντα, ὦ Σώκρατες· δίκαιον γὰρ ὁ μὲν ἐῶ. Σώ. ἐπὰν ἐρᾷς πῶς ἄδικα ποιεῖς, ἀνόσιον ἅμα ἀμυνόμενος ἀποκτείνας γὰρ ὁμολογεῖς ἢ ἐκεῖνος τὸν κελεύσαντα, μὴ τοῦτο τὸν

agenda ipsi sint. SOST. Si quis igitur vi compulsus ab alio, occiderit aliquem, cùm non posset illi contradicere à quo compellitur, vt verbi gratia, si carnifex aut satelles quispiam alter iudici parendo, alter tyranno, quémnam caedis istius reum agent? MIN. Quem alium, nisi iudicem aut tyrannum: quoniam neque ipsum gladium accusare possimus: subseruit enim hic tanquam instrumentum quoddam, animis atque furori accommodatus illius qui primò causam hanc praebuit. SOST. Rectè sanè, ô Minos. laudo quòd hoc etiam exemplo quasi quodam auctario locupletas. Si quis autem mittente hero veniat ipse, aurum vel argentum afferens, vtrinam ea gratia habere debet, aut vtri beneficium hoc acceptum referendum est? MIN. Ei qui misit, Sostrate: nam ille qui attulit, minister tantùm fuit. SOST. Vidésne igitur quàm iniusta facis, dum supplicio afficis nos, qui ministri tantùm fuimus eorum, quae Clotho nobis imperauit; & rursum,

dum

μᾶρ τὸν ἀγαθοεργημένους ἀνθρώπους ἀγαθοῖς; ὁ δὲ οὐκοῦν ἀνάγκη ἔχοιτις ἄν, ὃς ἐπιτάττων ἀναπαύεσθαι τῷ τοῦ πολέμου ἀνάγκης κεκρατημένους. Μί. ὦ Σώστρατε, μετὰ ἴδιος ἄρ' οὐκ ἄλλα οὐ κατὰ λόγον γινόμενα, ἀ ἀκουσῶς ἐξετάζοις· πλὴν ἀλλ' οὐ τῶν ἀρπάσαντας τὸν ἱεροσύλον, διότι οὐ λῃστὴν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἱερόσυλόν τις ἄνδρα δοκεῖς. ἐκόνουν αὐτὸν, ὦ Ἑρμῆ, καὶ μηκέτι κακοδαίμονα. ὅρα δὲ μὴ καὶ τὸν ἄλλους νεκροὺς ἐρωτᾷν τὰ ὅμοια διδάξῃς.

dum honore prosequeris eos qui in alienis bonis veluti dispensatores quosdam sese gesserunt? Non enim illud dicere quisquam poterit, quòd contradicere, aut impetrata detrectare, licitum fuerit in ijs quæ cum omni prorsum vi ac necessitate imperata fuêre. MIM. Multa, ô Sostrate, & alia videas, licet minimè secundum rationem fieri, si diligenter expendas. verumtamen ut ex hac quæstione hoc boni consequêris, quandoquidem non prædo solùm, verumetiam Sophista quidam esse videris: Solve ipsum, Mercuri, néve deinceps ampliùs puniatur. Cæterùm illud vide, ne & cæteros manes similia interrogare doceas.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

HVius Sostrati idem Lucianus meminit in Alexandro Pseudomãte, & inter sceleribus nobilitatos annumerat. Hic Prædo habetur, & suæ nequitiæ conflictus peccatorum causam in fatum transfert.

IOAN-

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Disputatorius, Num iure puniantur fontes. locus communis de Stoico fato: Si fatali necessitate omnia peraguntur, immeritò puniuntur fontes.

Iudicium expectant Minois, qui periêre,
Quorum de vita iudicat atq; statu.
Sostratus excusat facinus, fatoq; coactum
Se dicit, quicquid fecerit vsq; mali.

PRAEDO hic.] ὑπόστασις κατηγόρου. Vos autem boni.] ἀποστροφὴ *ad bonos & probos, quos beatos esse vult.* Audi, ô Minos.] Αἴτησις *ad defensionem.* An ego denuó.] *Recusatio.* An non conuictus es.] πρόληψις, τὸ ἔγκλημα. Conuictus quidem fui.] παρομολογία, *confessio facti.* Sed vide num iustè.] *Asseueratio ex defensione.* Attamen responde mihi.] ἀπαίτησις τῆς ἀπολογίας. Dic, sed ne prolixè.] *Permissio conditionalis.* Quæcunque in vita egi.] κατάστασις ἀναλυτικὴ κατὰ δίλημμα. A Parca scilicet.] ἀπολογία μεταστατικὴ *ex causis.* Rectè sanè, ô Minos.] ἐπίκρισις. Si quis autem mittente hero.] *Aliud simile* τῆς συκοφαντικῆς ἐπαγωγῆς. Et qui misit.] *Responsio Minois ad ἐπερώτησιν.* Nam ille qui attulit.] *Conclusio.* Vidésne igitur.] μετάστασις συμπλοκὴ ἐκ τῶν μερῶν. Et rursum.] *Altera pars.* Non enim illud.] αἰτιολογία. Multa, ô Sostrate.] ἐπίλογος. Veruntamen tu] τὸ σύμπαν. Solue ipsum.] κατάστασις.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. *DE SACRIFICIIS.*

Eraſmo Roterodamo interprete.

ΑΛΛ' ἐγὼ μὲν τῶν θυσιῶν οἱ μὲν πολλοὶ πράττουσι, καὶ τῶν ἱερῶν καὶ προσόδων τῶν θεῶν,

Enimuero ego ſi quis recenſere velit quæ ſtultiſſimi mortales facitãt in ſacris, in feſtis diebus, in adeũdis ſaluãdiſq; dijs,

θεῶν, καὶ ἃ αὐτοῖσι, καὶ ἃ ἔνιοι τῶν ἄλλων, καὶ ἃ γιγνώσκουσι περὶ αὐτῶν, ὅπως ἕκαστα ἔχει τις ὅτου διαγνώσεσθαι, καὶ λογιεῖται, ὅστις ἐστὶ γελάσεται, πολὺ δήπου ἐκείνου ἀνοϊδέστερος τῶν θυμούμενον. καὶ μὴν ἴσως, οἶμαι, πρότερον τῇ γελᾷν πρὸς ἑαυτὸν ἐξετάσει, πότερον δυσεβῆς αὐτὸς μᾶλλον, ἢ τυραννίδων θεοῖς ἐχθρὸς, καὶ δαιδαλόμορος, οἵτινες ὅταν τοιαῦτα, καὶ ἀγνοοῦσι τὸ θεῖον ἀπολύφασιν, ὅτι ἂν ἀνθρώπων ἐναντίοι, καὶ δολεροὺς καὶ ἀθέους, καὶ ἀναιτίους ἀποδίδωσι. τὰ μὲν Αἰτωλικὰ πάθη, καὶ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, καὶ τοὺς Θεστίου φόνους, καὶ πολὺ Μελεάγρου διάνοιαν, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν ἂν ἡ Ἀρτεμὶς, μεμψιμοιρίσειν ὅτι μὴ παρελύθη πρὸς πολὺ ἐνοίαν ὑπὸ τῶ Οἰνέως. ὅστις ἄρα βαθέως λαβίπτο αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐκείνων ἁμαρτία· καί

dijs tum quas res ab illis petant, quæ vota faciant, cuiusmodi sint quæ de illis sentiunt, statuunt̃q; : equidem haud scio, sit'ne quisquam animo curis ita confecto, vsq; adeò mœsto, quin risurus sit, vbi perpenderit negocij tum absurditatem, tum amentiam. [b] *At multò antè quàm ridere incipiat, opinor secum illud expendet, vtrum pios istos appellari cõueniat, an contrà dijs inimicos, atque infelices, ac Genios malos, qui quidem numen ipsum, rem vsque adeo humilem atque abiectam existimant esse, vt humanis egeat obsequijs, vtique adulatione capiatur ac gaudeat : rursum vt stomachetur, atque iracundè ferat si negligatur.* [c] *Nam Aetolica illa mala, simul̃q; Calydoniorum calamitates, totq; hominum cædes, ad hæc & Meleagri interitũ, hæc omnia à Diana authore profecta esse prædicant, quæ videlicet grauiter ferret quòd ab Oeneo non esset ad sacrificium adhibita. Vsque adeò nimirum altè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis esset frustrata.*

ἐπὶ δ' ἄπαξ τῷ Ἀπόλλωνι μνησθῶ, βέλομαι καὶ τἄλλα ἀπᾶν, ἃ περὶ αὐτῶ οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν. ἐκ ὧν περὶ ἧς ἔρωτας ἐμνήσθην, ἐπὶ τῷ Υακίνθῳ τὸν φόνον, ἐπὶ τῇ Δάφνης τῷ ὑπερφυσίαν, ἀλλ' ὅτι καὶ καταλιθωθεὶς ὑπὸ τῶν Κυκλώπων θανάτῳ, ἐξοστρακισθεὶς δὲ τοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταπέμφθη ἐς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησόμενος τῇ τύχῃ. ὅτι δὲ καὶ ἐθήτευσεν ὁ Θεσσαλίᾳ παρ' Ἀδμήτου, καὶ ἐν Φρυγίᾳ παρὰ Λαομέδοντι, παρὰ τοῦτο μόνος, ἀλλὰ μετὰ Ἀπόλλωνος, ἀμφοτέροις συνθεώσουσιν ἀφ' ἁρπαίας, καὶ ἐργασόμενοι ἐς τὸ τεῖχος· καὶ ἐπὶ τούτῳ μισθὸν ἐκομίσαντο παρὰ τῆ Φρυγὸς, ἀπὸ πεντωβόλου ὠνοῦς πλέον, ἢ τριάκοντά, φασὶ, δραχμὰς Τρωϊκάς. ἢ γὰρ ἐ ταῦτα συμβολοῦσιν οἱ ποιηταὶ περὶ τῶν θεῶν, καὶ πολὺ τὸ τοῦ ἱερότερα τιθέντι Φοίβῳ καὶ Ποσειδῶνι, καὶ Κρόνῳ καὶ

f Sed quoniam de Apolline incidit mentio, referam de eodem & alia quæ de illo sapientes isti tradunt: non illa quidē, quoties, quàm infeliciter amārit: non Hyacinthi cædem, neq; Daphnes superbiam: verùm, quemadmodū damnatus etiā fuerit, & ob Cyclopes interfectos in exilium exactus. Vnde factū, vt è cœlo in terrā demitteretur, humana iam sorte vsurus, nostrisq; malis factus obnoxius. Præterea aūt, quemadmodū in Thessalia mercenariā operam suā locārit apud Admetū, tum itē & in Phrygia apud Laomedontē: atq; apud hunc quidē haud solus, verùm cū Neptuno, quū ambo propter egestatem lateres componerent, inq; construēdis mœnibus operā præstarēt. Ac ne mercedē quidē solidam à Phryge illo tulerūt, verùm debebat illis adhuc de summa, vt ferūt, plus trigінta drachmas Troiani nomismatis. Quid enim? An non hæc in Deorum honorem fabulantur poētæ? atque his etiam multò diuiniora de Neptuno, de Prometheo, de Saturno, de Rhea,

Ῥέας, καὶ σχεδὸν ὅλης τῆς τοῦ Διὸς οἰκίας, καὶ ταῦτα, παρακαλέσαντος τοὺς Μούσας σωφρόνως ἐν ἀρχῇ τῆς ἑστιάσεως, ὑφ' ἡδονῆς τινὸς ἐνθουσιῶντας, ὡς τὸ εἰκὸς, καὶ ἄδοντας, ὡς ὁ μὲν Κρόνος, ἐκδὰς τάχιστα ἐξίστατο τῆς πατρῴας Οὐρανοῦ, βασιλεύσας τὰ πρῶτα· καὶ τοὺς παῖδας, καὶ τὰ τέκνα καταπίοι, ὅσπερ ὁ Ἀργεῖος Θυέστης· ὕστερον δὲ ὁ Ζεὺς, ἁλοὺς ὑπὸ τῆς Ῥέας, ὑποβαλομένης τὸν λίθον, ἐς τὴν Κρήτην ἐκπεσὼν, ἵν' Αἰγὸς ἀνηράφη· καθάπερ ὁ Τήλεφος ὑπ' ἐλάφου, καὶ ὁ Πύρρος (Κῦρος ὁ πρότερον) ὑπὸ τῆς θηλυός. ἔστα ἐξελάσας τὸν πατέρα, καὶ ἐς τὸ ἀνομαστότερον καταβαλὼν, αὐτὸς ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἔγημε δὲ καὶ τὰς μὲν ἄλλας, ὑστάτην δὲ τὴν Ἥραν τὴν ἀδελφήν, κατὰ τὰ Περσῶν τε καὶ Ἀσσυρίων νόμιμα ἐρωτικὸς ἦν, καὶ ἐς Ἀφροδίσια ἐκκαυθείς, ῥᾳδίως ἐπέκλασε παίδων τὴν Ἥρανὸν, τὰς μὲν ἐξ ὁμοτίμων ποιησάμενος

Rhea, denique de vniuersa fermè Iouis familia, idque inuocatis vt adsint conuiuantibus, in exordio poëmatũ, Musis: à quibus tandem velut afflati numine, id quod apparet huiusmodi quædã cantant, quèadmodum Saturnus vt primùm Cœlũ patrem suũ executus esset, ipse in eo regnauerit, deinde [h] liberos suos deuorârit, simulque ferũt feciſſe & [i] Argiuũ illum Thyeſtem. Deinde quemadmodum Iupiter furtim occultatus à Rhea, saxũ pueri loco subijciente, in Cretam sit ablegatus, atque inibi [k] à capella nutrice sit alitus: itidem videlicet vt Telephus à cerua. Cyrus Perſa (is qui prior regnauit) à cane narratur enutritus. Postea, quemadmodum expulso patre, atque in vincula coniecto, ipse [l] potitus sit imperio. Duxerat autem vxores complureis quidem alias, sed postremo loco [m] Iunonem germanam, [n] idque iuxta Persarũ & Assyriorũ institutum. Tum autem quòd esset in amores propensus, atque in Venerem effusus, facilè [o] cœlum liberis expleuerit. Quorum alios ex suæ sortis deabus crea-

νθ', ἐνίους δ' καὶ νόθους, ἐκ θνητῆς καὶ ἐπιγείας γενέσεως, ἄρτι μὲν ὁ γεννάδας χρυσοῦν, ἄρτι δὲ ταῦρον, ἢ κύκνον, ἢ ἀετὸν, καὶ ὅλως ποικιλώτερον αὐτῆ Πρωτέως. μόνην δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἑαυτοῦ κεφαλῆς, ἣν αὐτὸν ἀτιχνῶς τὸν ἐγκέφαλον συλλαβόν. τὸν μὲν δὴ Διόνυσον ἀμφιτιλῆ, φασὶν, ἐκ τῆς μητρὸς ἔτι λαομυγὴς ἁρπάσας, ἐν ᾧ μηρῷ φέρων ἐκύησεν, ἐκτὸς ἐξίστησι, τὰ ὀστᾶ ἐνσάσας. ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ περὶ τῆς Ἥρας ἔδοξεν, ἄνευ τοῦ πρὸς τὸν ἄνδρα ὁμιλίας, ἐκλιμιον αὐτὴν παῖδα γεννῆσαι, τὸν Ἥφαιστον, ὃ μάλα ἀτυχῆ ὄντα, ἀπὸ βάναυσον καὶ χαλκέα καὶ πυρίτην, καὶ ἐν λαπύῃ τὸ πᾶν βιοῦντα καὶ σπινθήρων ἀνάπλεων, οἷα δὴ καμινευτὴν, καὶ δὴ ἄρτιον τὸν πόδα. χωλαθῶσα δὲ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πτώματος, ὁπότε ἐρρίφη ὑπὸ τοῦ Διὸς, ἐξ οὐρανοῦ. καὶ

rit: alios contrà nothos ex mortali terrestríq; genere sustulerit, quum interim generosus ille nunc in aurum, nunc in taurum, nunc in cygnum aut aquilam verteretur: ac in summa plures sibi formas assumeret, quàm vel Proteus ipse. Porrò Minerua è suo ipsius capite progenuit, hanc planè sub ipso cerebro complexus. Nam Bacchum imperfectũ adhuc (vt aiunt) è matre etiamnum conflagrante surreptum, in suum femur illatum defodit: deinde vrgente partu execuit. Nec his dissimilia de Iunone etiam canunt. Nempe hanc ♀ citra virilem congressum subuentaneo conceptu grauidam, puerum edidisse Vulcanum, atque eum quidem non admodum fortunatum, verũ excusorem ac fabrũ erarium: quíq; perpetuò tum in igni, tum in fumo versetur, ac scintillis oppletum: quippe cuius ars in fornacibus exerceatur. Tum autem ne pedibus quidem integris. claudicare enim è ruina, quum à Ioue præceps datus esset è cœlo.

Quòd

καὶ ἄγε μὰ τοὺς Λήμνιους, καλῶς ποιοῦντες, ὅτι φερόμενον αὐτὸν διεκλέξαντο ἐτιθήνησαν ἀρτίμιν ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀσυάναξ ἀπὸ τοῦ πύργου καταπεσών. καίτοι μὴν Ἡφαίστου μήτηρ, τὴν δὲ Προμηθέως τίς ἂν οἶδεν οἵα ἔπαθεν, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος ὢν; καὶ γὰρ αὖ καὶ τὸν ἐς τὴν Σκυθίαν ἀγαγόντα ὁ Ζεὺς, ἀνασώσασθαι ἐπὶ τοῦ Καυκάσου, καὶ τὸν ἀετὸν αὖθις παραλαβήσας, τὸ ἧπαρ ὁσημέραι κολάζοντα. οὕτως ἦν ἐξετίνυσεν τὴν καλοκἀγαθίαν. ἡ Ῥέα δὲ (καὶ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα ἔπαθεν) πῶς ἂν ἀσχημονοῦσα, καὶ λανὰ ποιοῦσα, γραῦς ἤδη, καὶ ἴξορος ὄσα, καὶ τοσούτων μήτηρ θεῶν, παιδεραστοῦσα δ' ἔτι, καὶ ζηλοτυποῦσα, καὶ τὸν Ἄττιν ἐπὶ τῶν λεόντων φέρουσα, καὶ ταῦτα, μηκέτι χρήσιμον ὄντα λοιπὸν ἔρως; ὡς πᾶς ἄν τις μιμφοιτό τις τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μαχόμενον

Quòd ni Lemnij pro sua bonitate eum, dum adhuc ferretur in aëre, susce pissent, perierat nobis Vulcanus. non aliter quàm Astyanax è turri deiectus. Quanquam quæ de Vulcano narrant, toleranda videantur: cæterùm de Prometheo, cui non cognitum est, quàm atrocia sit passus, propterea quòd supra modum humanæ gentis amans fuerit? Siquidem hunc Iupiter in Scythiam deportatum, super Caucasum montem cruci suffixit, adhibita illi aquila, quæ iecur illius assiduè circumroderet. Hîc itaque pœnas pendit. [a] Porrò Rhea (nam sint hæc quoque simul referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus quum sit, & ætate exacta, ijsq; rebus intempestiua, deinde tam multorum mater deorum, dum pueros adhuc adamat, eosq; zelotypia prosequitur, dumq; Attin ipsum leonibus secum circumuectat, præsertim quum iam utilis esse non queat? Itaq; quinam posthac vitio vertat aliquis vel Veneri quòd

μοιχεύεσθαι, ἢ τῇ Σελήνῃ, πρὸς τὸν Ενδυμίωνα καθιέσης πολλάκις, ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ; φέρε δὴ ἄλλα τέτταρα ἀφέμενοι τῶν λόγων, ἐς αὐτὸν ἀνίωμεν τὸν οὐρανόν, ποιητικῶς ἀναπαύμενοι κατὰ τὸν αὐτὸν Ομήρῳ καὶ Ησιόδῳ ὁδόν, καὶ θεασόμεθα ὅπως ἕκαστα διακεκόσμηται τῶν ἄνω. καὶ ὅτι μὲν χαλκῆς ἡ τὰ ἔξω, καὶ πρὸς ἡμᾶς τὸ Ομήρου λίγουσι καὶ ἀκούσαμεν. ὑπερβάντι δὲ καὶ ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἀτιχνῶς ἐπὶ τὸ νῶτα γεγομφώμενα, φῶς τι λαμπρότερον φαίνεται καὶ ἥλιος καθαρώτερος, καὶ ἄστρα διαυγέστερα, καὶ τὸ πᾶν, ἡμέρα, καὶ χρυσοῦν τὸ λαμπρόν. ἰσόνυτι δὲ πρῶτον μὲν οἰκήσεσιν αἱ Ὧραι, πυλωροῦσι γάρ. ἔπειτα δὲ ἡ Ἶρις, καὶ ὁ Ερμῆς, ὄντες ὑπηρέται, καὶ ἀγγελιαφόροι τοῦ Διός. ἐξῆς δὲ τοῦ Ηφαίστου τὸ χαλκεῖον, ἀνάμεσον ἁπάσης τέχνης. μετὰ δὲ αὐτῶν θεῶν οἰκίαι, καὶ τὸ Διὶ

adulteretur, vel Dianæ quòd ad Endymionem frequenter medio è cursu diuertens descēdat? Sed age missas faciamus has fabulas: atq; ipsum cœlum conscendamus, poëtico illo more subuolantes: ea nimirum via, quam vnam pariter cum Homero Hesiodus commonstrat, contemplaturi quem in modum singula apud illos sint ordinata. Ac primùm quidem quòd forinsecùs sit ferreum, vel ab Homero, qui id ante nostrā ætatem dixit, audiuimus. Quod si superas, ac sublato paulùm capite sursum aspexeris, ac planè in ipsum quasi dorsum perueneris, ibi simul & lumen apparet candidius, & feremor sol, & astra fulgentiora, nihilq; vsquam oculis occurrit nisi clarus dies, ac solum vndique aureum. Cæterùm introgredienti, primo loco manſitant Horæ: quippe portas seruant. Post eas Iris, ac Mercurius: vtpote ministri, ac Iouis internunciij. Deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Postea deorum ædes, ac Iouis

δὲ τὰ βασίλεια, ταῦτα πάντα μετεκαλεῖτο τὸν Ἡφαιστον καταστρωσάσοντα. οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Διὶ καθήμενοι (πρέπει γάρ, οἶμαι, ἄνευ ὄντα μεγαληγορεῖν) ἀθρόοι ποθεῖν ἐς τὸν Δία, καὶ πάντη περιβλέποντες ἐπικύπτουσιν, ἄλλοθεν ὄψονται πῦρ ἀναπτόμενον, ἢ ἀναφερομένην ἐπιθυμίαν περὶ καπνόν. λάβρα μὲν θύη τις, ἀνω χωροῦντα πάντες, ἐπισχήνοντες τὸν καπνόν, καὶ τὸ αἷμα οἰνοῦνται, οἷς βωμοῖς προσχόμενον, ὥσπερ αἱ μῆλαι. ὑπὲρ δὲ οἰκέσιοι ὦσι, νύκταρ καὶ ἀμβροσίαν τὸ λίπνον. πάλαι μὲν οὖν καὶ ἄνθρωποι συνεπίνοντο, καὶ συνίπνουν αὐτοῖς ὁ Ἰξίων καὶ ὁ Τάνταλος. ἐπὶ δὲ ἔσαν ὑβρισταὶ καὶ λάλοι, ἐκείνοι μέν τι καὶ νῦν ἐπαίονται: ἄβατος δὲ ὧν τοῖς θνητοῖς γέμει, καὶ ἀπόῤῥητος ὁ ὑμένος. δι' ὃ καὶ ὁ βίος τῶν θεῶν. διαφέρει καὶ οἱ ἄνθρωποι

uis ipsius regia: quæ quidem omnia Vulcanus pulcherrimè fabricatus sit. At verò diÿ iuxta Iouem assidentes (conuenit enim opinor, vt in supernis illis sedibus magno strepitu fastuóq; viuatur) in terram despiciunt & quoquouersum intento capite circũspectant, sicunde [u] subuolantem ignè videant, aut nidorem in aëre surgentem, circaque fumum rotantem sese. Quòd si quis fortè sacrum faciat, epulantur omnes fumo inhiantes, ac muscarum in morem sanguinem exugentes, circum aras effusum. Alioqui si domi cibum capiant, nectare atque ambrosia victitant. Nam olim homines etiam ab illis in conuiuium sunt adhibiti, vnaque cum eis potârunt, [x] nempe Ixion, [y] Tantalus: verùm illi quoniam vim & raptum pararent, essentq; futiles & garruli, ob id in hunc quoq; diem pœnas luunt. Porrò reliquo mortalium generi cœlum iam inaccessum est, atq; occultũ. Et in hunc quidem modum viuitur à diÿs. Proinde videlicet etiam morta-

IOANNIS SAMBVCI ANNOTATIONES.

Diſputatorius, Num iure puniantur ſontes. locus communis de Stoico fato: Si fatali neceſſitate omnia peraguntur, immeritò puniuntur ſontes.

Iudicium expectant Minois, qui perière,
Quorum de vita iudicat atq; ſtatu.
Softratus excuſat facinus, fatoq; coactum
Se dicit, quicquid fecerit vſq; mali.

PRAEDO hic.] προσωπεῖον πονηρότατος. Vos autem boni.] ἀποσροφὴ *ad bonos & probos, quos beatos eſſe vult.* Audi, ô Minos.] ἀξίωσις *ad defenſionem.* An ego denuó.] *Recuſatio.* An'non conuictus es.] κατηγορία, καὶ τὸ ἐγκλημα. Conuictus quidem fui.] παρομολογία, *confeſſio facti.* Sed vide num iuſtè.] *Aſſeueratio ex defenſione.* Attamen reſponde mihi.] ἀπαίτησις τῆς ἀπολογίας. Dic, ſed ne prolixè.] *Permiſſio conditionalis.* Quæcunque in vita egi.] συγχώρησις ἁπλῆ καὶ ὁλόκληρος. A' Parca ſcilicet.] ἀπόκρισις μεταληπτικὴ *ex cauſis.* Rectè ſanè, ô Minos.] ἐπίκρισις. Si quis autem mittente hero.] *Aliud ſimile* τῆς συγχωρήσεως ἐπανωγῆς. Et qui miſit.] *Reſponſio Minois ad* ἐπερώτησιν. Nam ille qui attulit.] *Concluſio.* Vidésne igitur.] μετάληψις συνεχὴς ὡς πρὸ μικροῦ. Et rurſum.] *Altera pars.* Non enim illud.] παλιλογία. Multa, ô Softrate.] ἐπίλογος. Veruntamen tu] τὸ ἐπιζήτημα. Solue ipſum.] ἀπόκρισις.

ΠΕΡΙ ΘΥΣΙΩΝ. *DE SACRIFICIIS.*

Eraſmo Roterodamo interprete.

Μὴν γὲ ἐν τοῖς θύσιμοις οἱ μὲν πλεῖστοι πράττουσι, καὶ τοῖς ἑορταῖς καὶ πανηγύρεσι τῶν θεῶν,

Nimuero a ſi quis recenſere velit quæ ſtultiſſimi mortales faciũt in ſacris, in feſtis diebus, in adcũdis ſalutãdiſq; dijs,

θεῶν, καὶ ἃ αὐτὸς, ἢ ἃ ἕτερος τις, ἢ ἃ γιγνόμενα περὶ αὐτῶν, καὶ ὁπόσα ἄλλα ἔστι τοιαῦτα διανοήματα, καὶ πολυπραγμονῶν, ὅσα τοὺς γεγάσιν, πλὴν ἀδιαφθόρως ὑπολήψεται τῶν ἡμετέρων τις, εἰμὶ, πρόσορος τῇ γνώμῃ τοῦ ἰαυτοῦ ἕκαστος, πότερον δοκιβᾶς αὐτὸς μὲν φαλῶν, ἢ τὐναντίον θεοὺς ἀσεβεῖν, καὶ κακοδαίμονας εἶναι τοὺς τοιαῦτα, καὶ ἀγνοεῖν τὸ θεῖον ἀπαλίφασιν, ὅτι δὴ ἀνθρώπων ἐχθροὶ, καὶ κακοδαιμόνων ἄλλων, καὶ ἀγριωτάτων ἀνιώμενον. τὰ γὰρ Αἰτωλικὰ πάθη, καὶ τὰς τῶν Καλυδωνίων συμφορὰς, ἢ τὸν τοῦτος φόνον, καὶ τὰς Μελάγρου διανοεῖν, πάντα ταῦτα ἔργα φασὶν ἂν ὁ Ἀρτεμις, μεμψιμοιρίσειν ὅτι μὴ παρελήφθη πρὸς τὴν θυσίαν ἐν τῷ Οἰνέως. ὃν γὰρ βαθὺν καθεῖλε αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἐφέων ἁμαρτία καὶ

dijs tum quas res ab illis petant, quæ vota faciant, cuiusmodi sint quæ de illis sentiunt, statuuntq; : equidem haud scio, sit ne quisquam animo curis ita confecto, vsquadeò mœsto, quin risurus sit, vbi perpenderit negocij tum absurditatem, tum amentiam. [b] At multò antè quàm ridere incipiat, opinor secum illud expendet, vtrum pios istos appellari conueniat, an contrà dijs inimicos, atque infelices, ac Genios malos, qui quidem numen ipsum, rem vsqueadeo humilem atque abiectam existimant esse, vt humanis egeat obsequijs, vtique adulatione capiatur ac gaudeat : rursum vt stomachetur, atque iracundè ferat si negligatur. [c] Nam Aetolica illa mala, simulq; Calydoniorum calamitates, totq; hominum cædes, ad hæc & Meleagri interitū, hæc omnia à Diana authore profecta esse prædicant, quæ videlicet grauiter ferret quòd ab Oeneo non esset ad sacrificium adhibita. Vsqueadeò nimirum aliè dolor hic animo illius insederat, quòd sacris epulis esset frustrata.

καί μοι δοκῶ ὁρᾷν αὐτὼ ἐν τῷ ὑρανῷ τότε μόνω, τῶν ἄλλων θεῶν ἐν Ὠκεανῷ ἀποφοιτώντων, δανὰ ποιῆσαι, καὶ σχιτιάζεσθαι, οἷας ἑορτῆς ἀφηρημένους. τὸν δ' αὖ Αἰθίοπας, καὶ μακαρίσειε τις ἂν, εἴπερ ἄλλους ἀπολαύοντας ἔοικε μνημονεύοι τῷ χάριν αὐτοῖς ὁ Ζεύς, ἐν ἀρχῇ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως πρὸς αὐτὸν εἰπὼν ἀλλάξαντο, δώδεκα ἐξῆς ἡμέρας ἱστέασιν, καὶ ταῦτα, ἀναγόμενον καὶ τὸν ἄλλον βίον. ἔτως ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἀπαμοιβὴ ποιῆσαι, ἃν ποιῆσαι, ἀλλὰ πωλῆσι ζῶσι ἀνθρώποις τἀγαθά. καὶ ἔνεστι πρίασθαι παρ' αὐτῶν, τὸν μὲν ὑγιάνοντα, ἐὰν τύχοι, βοιδίου· τὸν δὲ πλουτοῦντα, βοῶν τεττάρων· τὸν δὲ βασιλεύοντα, ἑκατόμβης· τὸν δὲ σῶον ἐκπλεύσαντα ἐξ Ἰλίου εἰς Πύλον, τεττάρων ἑνός· καὶ τὸ ἐκ τῆς Αὐλίδος εἰς Ἴλιον διαπλεῦσαι, παρθένος βασιλικῆς. ὁ μὲν γὰρ ἑκατόμβης, τὸ μὲν ἀλλᾶναι τότε τῷ πόλιν

Quin illam iam mihi videre videor, vt erat id temporis, in cœlo solitariam, reliquis diis ad Oenei conuiuiũ profectis foras, miseris modis gerentem seſe, ac miserabiliter eiulantem, quòd ab eiuſmodi feſto eſſet abfutura. Contrà Aethiopes illos fortunatos, ac multis modis felices quis dixerit, ſi modò Iupiter illis gratiam referret pro humanitate quam in initio poëmatis Homerici in ipſum exhibuerant, duodecim perpetuos dies epulis acceptum, idq; quum reliquis etiam diis comitatus ad conuiuium veniret. [d] Vſque adeò nihil, vt apparet, quicquid faciunt illi, gratis faciunt: verùm ſua bona vendunt mortalibus: atq; emere quidem ab illis licet omnia, puta bonam valetudinẽ bucula, diuitias bobus quatuor, tum regnum bobus centum: præterea ſoſpitem ab Troia in Pylum reditum tauris nouem, iam ex Aulide ad Ilium tranſmittendi facultatem regia puella. Nam alius quidam, ne id temporis

καὶ ἱερεῖαν παρὰ τῆ Αθηνᾶς, βοῦν Μέλιτα, καὶ πέπλον. ἀπάξαι δὲ χρὴ πομπὴ ἐν καὶ ἀλιτηρούσης, καὶ στεφάνης, καὶ λιβανωτοῦ μόνα παρὰ αὐτοῖς ὄνια. ταῦτα δ', οἶμαι, καὶ Χρύσης ἐπισάμενος, ἅτε ἱερεὺς καὶ γέρων καὶ τὰ θεῖα δρᾶν, ἐπανῆλθε ἄπρακτος ἀπίτα παρὰ τῆ Ἀγαμέμνονος, ὡς ἂν καὶ κομισάμενος ὧν Ἀπόλλωνι τῶν χάριν, δικαιολογήσατο, καὶ ἀποτιμήσαιτο ἀμοιβὴν, καὶ μόνον ἂν ὀνησάμενος λιτῶν, ὦ βέλτιστε Ἀπολλον, εἰ ἐγὼ μέν σε ἐτίμων, τίνα ἀστεφάνωτον ὄντα, πολλάκις ἐστεφάνωσα, καὶ δοκοῦντά σοι μηρία ταύρων τε καὶ αἰγῶν ἔκαυσα ἐπὶ τῶν βωμῶν, σὺ δ' ἀμυνᾶς μοι τοιαῦτα πεπονθότι, καὶ παρ' ὀλίγα τίθησαι τὸν ἀντεράστην. δι' ἃ δὴ καὶ νῦν αὐτὸν ἐκ τῶν λόγων, ὥστε ἁρπασάμενος τὸ τόξον, καὶ ὑπὲρ τῶν ναυσάλων ἐκβήσας ἐκεῖ καταστὰς ἐκ τοῦ ἐπάνω τῶν Ἀχαιῶν, αὐτοῖς ἀμύνου καὶ λυσίπ.

vrbs caperetur, à Minerua mercatu est bobus duodecim, ac peplo. Verisimile est autē esse prætereà quædā, quæ vel gallo, vel corolla, vel solo thure ab illis redimi queant. Hæc igitur quū non ignoraret, opinor, Chryses ille, vtpotè tum sacerdos, tum senex, diuinarumq; rerū egregiè peritus, posteaquā re infecta rediisset ab Agamemnone, tanquā qui pridem Apollini mutuum dedisset beneficium, ita nūc imputat ac reposcit vicem, quin conueniatur etiam propemodum, nempe quum sic ait: Equidē, Apollo egregie, templum tuū, quū id temporis adhuc esset incoronatū, sæpenumerò coronis ornaui, deinde tam multas tibi in aris adoleui coxas taurorum pariter atq; caprarum: at tu contrà me negligis, quum huiusmodi patiar iniurias, proq; nihilo ducis hominem bene de te meritum. Qua quidē oratione in tantum ille pudefactus est, vt protinus arrepto arcu, ac supra nauium stationem sese collocans, pestem in Græcorum copias iacularetur, ne mulis quidem & canibus intactis.

ἐπὶ δ' ἄπαξ τῶ Ἀχίλλεως μνησθῆν, βέλομαι κἀγὼ τἄλλα ἀπᾶν, ἃ περὶ αὐτῦ οἱ σοφοὶ τῶν ἀνθρώπων λέγουσιν. ἐκ ὧν περὶ μὲν Ἰσμηνὸς ἐραστὰς ἐλυσύχησεν, ἐπὶ τῶ Υακίνθῳ τὸν φόνον, ἐπὶ τῆς Δάφνης τὴν ὑπερηφανίαν, ἀπ' ὅτι καὶ καταδικασθεὶς ὑπ' ἐκείνων τῶν Κυκλώπων θανάτῳ, διὰ ξοραπιδιὰς ἐξ οὐρανῦ καταπεμφθεὶς ἐς γῆν, ἀνθρωπίνῃ χρησόμενος τῇ τύχῃ. ὅτι δὲ καὶ ἐπὶ τοσῶτον ἐν Θετταλίᾳ παρ' Ἀδμήτῳ, καὶ ἐν Φρυγίᾳ παρὰ Λαομέδοντι, παρὰ τοῦτο μόνον ἐμίσθωσεν, ἀπὸ μισθῦ ἡ Ποσειδῶνος, ἀμφότεροι πλινθεύοντες ἐν ἀφείᾳ, καὶ ἐργαζόμενοι ἐς τὸ τᾶχος· καὶ ἐκ ἐπὶ τῷ μισθὸν ἐκομίσαντο παρὰ τῆ Φρυγὸς, ἀπὸ πεσῶν πλοῖον, ἢ τριάκοντα, φασὶ, ἀργυρᾶς Τρωϊκάς. ἢ δὲ ταῦτα συμπολεμῆσαι οἱ ποιητὰ περὶ τῶν, καὶ πολὺ τὸν ἱερώτερα καί τι Ἡφαίστῳ καὶ Προμηθέως, καὶ Κρόνῳ καὶ

[f] *Sed quoniam de Apolline incidit mentio, referam de eodem & alia quæ de illo sapientes isti tradunt: non illa quidē, quoties, quàm infeliciter amārit: non Hyacinthī cædem, neq; Daphnes superbiam: verūm, quemadmodū damnatus etiā fuerit, & ob Cyclopes interfectos in exilium exactus. Vnde factū, vt è cœlo in terrā demitteretur, humana iam sorte vsurus, noſtriſq; malis factus obnoxius. Præterea aūt, quemadmodū in Theſſalia mercenariā operam ſuā locārit apud Admetū, tum itē & in Phrygia apud Laomedontē: atq; apud hunc quidē haud ſolus, verūm cū Neptuno, quū ambo propter egeſtatem lateres componerent, inq; conſtruēdis mœnibus operā præſtarēt. Ac ne mercedē quidē ſolidam à Phryge illo tulerūt, verūm debebat illis adhuc de ſumma, vt ferūt, plus trigінta drachmas Troiani nomiſmatis. Quid enim? An non hæc in Deorum honorem fabulantur poētæ? atque his etiam multò diuiniora de Neptuno, de Prometheo, de Saturno, de Rhea,*

Rhea, deniq; de vniuersa fermè Iouis familia, idq; inuocatis vt adsint cœtibus, in exordio poëmatũ, Musis: à quibus tandẽ velut afflati numine, id quod apparet huiusmodi quædã cantant, quëadmodum Saturnus vt primùm Cœlũ patrem suũ execuisset, ipse in eo regnauerit, deinde [h] liberos suos deuorârit, sectuti ferũt feciſſe & [i] Argiuũ illum Thyeſtem. Deinde quemadmodum Iupiter furtim occultatus à Rhea, saxũ pueri loco subiiciente, in Cretam sit ablegatus, atque inibi [k] à capella nutrice sit alitus: itidé videlicet vt Telephum à cerua. Cyrus Perſa (is qui prior regnauit) à cane narratur enutritus. Poſtea, quemadmodum expulſo patre, atq; in vincula coniecto, ipſe [l] potitus sit imperio. Duxerat autem vxores complureis quidem alias, ſed poſtremo loco [m] Iunonem germanam, [n] idq; iuxta Perſarũ & Aſyriorũ inſtitutum. Tum autem quòd eſſet in amores propenſus, atque in Venerem effuſus, facilè [o] cœlum libens expleuerit. Quorum alios ex ſuæ ſortis deabus credã-

νος, ἐνίοις δὲ καὶ νόθοις, ἐκ θνητῆς καὶ ἐπιγείου γενέσεως, ἄρτι μὲν ὁ γενάδας γιγνόμενος χρυσίον, ἄρτι δὲ ταῦρος, ἢ λύκος, ἢ ἀετὸς, καὶ ὅλως ποικιλώτερος αὐτῆ Πρωτέως. μόνην δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἔφυσεν ἐκ τῆς ἑαυτῆ κεφαλῆς, ἀλλ' αὐτὸν ἀντὶ νεὸς τὸν ἐγκέφαλον συλλαβόν. τὸν μὲν γὰρ Διόνυσον ἀμήτορα, φασὶν, ἐκ τοῦ μηροῦ ἔτι ἀπομοχθοῦντα ἁρπάσαι, ἐν δὲ μηρῷ φέρων ἐκάλυψε, κἄπειτα ἐξέτεμεν, τοῦ ὠδῖνος ἐνέσαντος. ὅμοια δὲ τούτοις καὶ περὶ τῆς Ἥρας ᾄδουσιν, ἄνωθέ πως τὸν ἄνδρα ὁμιλίας, ἀπλωίμιον αὐτὴν πᾶσαν γενέσαι, τὸν Ἥφαιστον, ὃ μάλα ἀτυχῆ ὄντα, ἀπὸ βάναυσον καὶ χαλκέα καὶ πυρίτην, καὶ ἐν καπνῷ τὸ πᾶν βιοῦντα καὶ σπινθήρων ἀνάπλεων, οἷα δὴ καμινωτὴν, καὶ δὴ ἄρτιον τὸν πόδα. χωλωθῆναι δὲ αὐτὸν ἐκ τοῦ πτώματος, ὁπότε ἐρρίφη ὑπὸ τοῦ Διὸς, ἐξ οὐρανοῦ καὶ

rit : alios contrà nothos ex mortali terrestríq; genere suſtulerit, quum interim generoſus ille nunc in aurum, nunc in taurum, nunc in cygnum aut aquilam verteretur: ac in ſumma plures ſibi formas aſſumeret, quàm vel Proteus ipſe. Porrò Minerua m è ſuo ipſius capite progenuit, hanc planè ſub ipſo cerebro complexus. Nam Bacchum imperfectũ adhuc (vt aiunt) è matre etiamnum conflagrante ſurreptum, in ſuum femur illatum defodit : deinde vrgente partu executi. Nec his diſſimilia de Iunone etiam canunt. Nempe hanc ſine virilem congreſſum ſubuentaneo conceptu grauidam, puerum edidiſſe Vulcanum, atque eum quidem non admodum fortunatum, verũ excuſorem ac fabrũ ærarium : qui ſ perpetuò tum in igni, tum in fumo verſetur, ac ſcintillis oppletum : quippe cuius ars in fornacibus exerceatur. Tum autem ne pedibus quidem integris. claudicare enim è ruina, quum à Ioue præceps datus eſſet è cœlo.

Quòd

καὶ ἄγε, μὴ οἱ Λήμνιοι, καλῶς ποιοῦντες, ἵτι φερόμενον αὐτὸν ἐδέξαντο ἐπιβύντα ἀέρι ἐμῷ ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀσυάναξ ἀπὸ Φ πύργου κατεπιόν. καίτοι μὲν Ἥφαίστου μίτρια, τὸν δὲ Προμηθέα τίς ἂν οἴδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος; ἀλλ' ὅμως καὶ ταῦτα ἀνεκτὰ νομιζέσθω· εἰς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεὺς, ἀνεσκόλοπισεν ἐπὶ τῆ Καυκάσῳ, ᾗ τὸν ἀετὸν αὐτῷ παραλαβήσας, ὃς ἐπαρ-ῳνιμέρως μοιλάφοιτο. οὕτως ἦν ἐξετίνασι τὴν καλαδίκην. ἡ Ῥέα δὲ (καὶ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα ἀνεκτέον) πῶς ἂν ἀσχημονεῖ, καὶ ἀνὰ ποιεῖ, γέρων ἤδη, καὶ ἔξορος ὄσα, καὶ τοσοῦτον μίτρης θεῶν, παιδαριῶδες δὲ ἔτι, καὶ ζηλοτυποῦσα, καὶ τὸν Ἄττιν ἐπὶ τῶν λεόντων φέρουσα, καὶ ταῦτα, μηδέπω χρήσιμον ἐὸν λοιπὸν μέρος; ὥστε πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μαχόμενον μὲν οἱ Λήμνιοι, καλῶς ποιοῦντες, ἵτι φερόμενον αὐτὸν ἐδέξαντο ἐπιβύντα ἀέρι ἐμῷ ὁ Ἥφαιστος, ὥσπερ ὁ Ἀσυάναξ ἀπὸ Φ πύργου κατεπιόν. καίτοι μὲν Ἥφαίστου μίτρια, τὸν δὲ Προμηθέα τίς ἂν οἴδεν οἷα ἔπαθε, διότι καθ' ὑπερβολὴν φιλάνθρωπος; ἀλλ' ὅμως καὶ ταῦτα ἀνεκτὰ νομιζέσθω· εἰς τὴν Σκυθίαν ἀγαγὼν ὁ Ζεὺς, ἀνεσκόλοπισεν ἐπὶ τῆ Καυκάσῳ, ᾗ τὸν ἀετὸν αὐτῷ παραλαβήσας, ὃς ἐπαρ-ῳνιμέρως μοιλάφοιτο. οὕτως ἦν ἐξετίνασι τὴν καλαδίκην. ἡ Ῥέα δὲ (καὶ γὰρ ἴσως καὶ ταῦτα ἀνεκτέον) πῶς ἂν ἀσχημονεῖ, καὶ ἀνὰ ποιεῖ, γέρων ἤδη, καὶ ἔξορος ὄσα, καὶ τοσοῦτον μίτρης θεῶν, παιδαριῶδες δὲ ἔτι, καὶ ζηλοτυποῦσα, καὶ τὸν Ἄττιν ἐπὶ τῶν λεόντων φέρουσα, καὶ ταῦτα, μηδέπω χρήσιμον ἐὸν λοιπὸν μέρος; ὥστε πῶς ἂν ἔτι μέμφοιτό τις τῇ Ἀφροδίτῃ, ὅτι μαχόμενον

Quòd ni Lemnij pro sua bonitate eum, dum adhuc ferretur in aëre, suscepissent, perierat nobis Vulcanus, non aliter quàm Astyanax è turri deiectus. Quanquam quæ de Vulcano narrant, toleranda videantur: cæterùm de Prometheo, cui non cognitum est, quàm atrocia sit passus, propterea quòd supra modum humanæ gentis amans fuerit? Siquidem hunc Iupiter in Scythiam deportatum, super Caucasum montem cruci suffixit, adhibita illi aquila, quæ iecur illius assiduè circumroderet. Hic itaque pœnas pendit. Porrò Rhea (nam sunt hæc quoque simul referenda) annon indecorè atque indignè facit? Iam anus quum sit, & ætate exacta, ijsq; rebus intempestiua, deinde tam multorum mater deorum, dum pueros adhuc adamat, eosq; zelotypia prosequitur, dumq; Attin ipsum leonibus secum circumuectat, præsertim quum iam vtilis esse non queat? Itaq; quinam posthac vitio vertat aliquis vel Veneri quòd

μοιχεύσαι, ἢ τῇ Σελήνῃ, πρὸς τὸν Ενδυμίωνα λαθραίως πολλάκις, ἐκ μέσης τῆς ὁδοῦ φοιτᾷ δι' ὕδατος τούτων ἀφιγμένοι τῶν λόγων, ἐς αὐτὸν ἀνέλθωμεν τὸν οὐρανὸν, ποιητικῶς ἀναπλάττοντες κατὰ τὸν αὐτὸν Ομηρον καὶ Ησίοδον ὁδὸν, καὶ θεασόμεθα ὅπως ἕκαστα διακοσμήσεται τῶν ἄνω. καὶ ὅτι μὴ χαλκοῦς ἐστι τὰ ἔξω, καὶ πρὸς ὑμᾶς τοῦ Ομήρου λέγοντος· ὑπερβάντι δὲ καὶ ἀνακύψαντι μικρὸν ἐς τὸ ἄνω, καὶ ἀτυχῶς ἐπὶ τοῦ νότου γεγονόσι, φῶς τι λαμπρότερον φαίνεται καὶ ἠλίου καθαρώτερον, καὶ ἄστρα διαυγέστερα, καὶ τὸ πᾶν, ὑμέτερα, καὶ χρυσοῦν τὸ πλάτος. ἰοῦσι δὲ πρῶτον μὲν οἰκήσεις ἃς Ωρας, φυλάττουσι γάρ. ἔπειτα δὲ ἡ Ἶρις, καὶ ὁ Ερμῆς, ὄντες ὑπηρέται, καὶ ἀγγελιαφόροι τοῦ Διός. ἐξῆς δὲ τοῦ Ηφαίστου τὸ χαλκοῦν, ἀνάμεσον ἀπάσης τέχνης. μετὰ δὲ αὐτῶν θεῶν οἰκίαι, καὶ τοῦ Διὸς

adulteretur, vel Dianæ quòd ad Endymionem frequenter medio è curſu diuertens deſcēdat? Sed age miſſas faciamus has fabulas: atq; ipſum cœlum conſcendamus, poëtico illo more ſubuolantes: ea nimirum via, quam vnam pariter cum Homero Heſiodus commonſtrat, contemplaturi quem in modum ſingula apud illos ſint ordinata. Ac primùm quidem quòd forinſecùs ſit ferreum, vel ab Homero, qui id ante noſtrā ætatem dixit, audiuimus. Quod ſi ſuperas, ac ſublato paulùm capite ſurſum aſpexeris, ac planè in ipſum quaſi dorſum perueneris, ibi ſimul & lumen apparet candidius, & ſerenior ſol, & aſtra fulgentiora, nihilq; vſquam oculis occurrit miſi clarus dies, ac ſolum vndique aureum. Cæterùm introgredienti, primo loco manſitant Horæ: quippe portas ſeruant. Poſt eas Iris, ac Mercurius: vtpote miniſtri, ac Iouis internuncij. Deinde Vulcani fabrilis officina, omnigeno referta artificio. Poſtea deorum ædes, ac Iouis

ἐντὸς βασιλέως, ταῦτα πάντα μιμούμενοι τῷ Ἡφαίστῳ κατασκευάσαντι. οἱ δὲ θεοὶ παρὰ Διὶ καθήμενοι (πρέπει γὰρ, οἶμαι, ἅμα ὄντα μετὰ μακαριότητος) ἀφικνοῦνται εἰς τὸν γάμον, καὶ πάντη πανταχῇ βαδίσαντες ἱκνοῦνται, ἄνωθεν ὁρῶντα τὸν ἀναπεφυσημένον, ἢ ἀναφερομένην ἱστορεῖται πυρὶ καιομένῳ. ἐὰν μὲν δὲ τίς τι, ἅτε χορτασθέντα πάντων, ἱκανῶς ἐστενωμένος, καὶ τὸ αἷμα πίνοντες, οἷς βωμοῖς προσκείμενον, ὥσπερ ἀπὸ μιᾶς. ἢν δ' οἰκέσιόν τι ᾖ, σίτῳ καὶ ἀμβροσίᾳ τὸ δεῖπνον. πάλαι μὲν οὖν καὶ ἄνθρωποι συνεστιῶντο, καὶ συνίκνουν ὡς λέγεται ὁ Ἰξίων καὶ ὁ Τάνταλος. ἐπεὶ δ' ἔλεσαν ἐβρεσὰ καὶ λάθρα, ἐπῆσαι μὲν ἔτι καὶ νῦν δοκοῦσιν· ἄβατος δὲ ὢν ἐκείνοις, καὶ ἀπόῤῥητος ὁ [illegible] ὁ βίος τῶν θεῶν· ἐπεὶ καὶ οἱ ἄνθρωποι

uis ipsius regia: quæ quidem omnia Vulcanus pulcherrimè fabricatus sit. At verò dij iuxta Iouem assidentes (conuenit enim opinor, vt in supernis illis sedibus magno strepitu fastuq; viuatur) in terram despiciunt & quoquouersum intento capite circūspectant, si cunde u subuolantem ignè videant, aut nidorem in aëre surgentem, circaque fumum rotantem sese. Quòd si quis fortè sacrum faciat, epulantur omnes fumo inhiantes, ac muscarum in morem sanguinem exugentes, circum aras effusum. Alioqui si domi cibum capiant, nectare atque ambrosia victitant. Nam olim homines etiam ab illis in conuiuium sunt adhibiti, vnaque cum eis potârunt, x nempe Ixion, Y Tantalus: verùm illi quoniam vim & raptum pararent, essentq; futiles & garruli, ob id in

hunc quoq; diem pœnas luunt. Porrò reliquo mortalium genere cælum iam inaccessum est, atq; occultū. Et in hunc quidem modum visitur à dijs. Proinde videlicet etiam morta-

ποιοῦσιν παραπλήσια τοῖς, καὶ ἀκόλουθα περὶ τὰς θρησκείας ἐπιτηδεύουσι. καὶ πρῶτον μὲν ὕλας ἀπονέμουσι, καὶ ὄρη ἀφιέρωσαν, καὶ ὄρνια ἐκλέξαντες, καὶ τὰ φυτὰ ἑκάστῳ θεῷ, μετὰ ἀναμάξεως κατὰ ἔθνη σύσσωσι, καὶ πολίτας αὐτῶν ἀποφαίνουσιν, ὁ μὲν Δελφὸς τὸν Ἀπόλλω, καὶ ὁ Δήλιος, ὅτι Ἀθηναῖος πλὴν Ἀθηναῖα μαρτυρᾶται γὰρ πλὴν οἰκειότητα τῷ ὀνόματι, καὶ πλὴν Ἥραν ὁ Ἀργεῖος, καὶ ὁ Μυγδόνιος πλὴν Ῥέαν, καὶ πλὴν Ἀφροδίτην ὁ Πάφιος. οἱ δὲ αὖ Κρῆτες, ὑφ' ἑαυτῶν φασὶ παρ' αὐτοῖς, ὅτι ταφῆναι μόνον τὸν Δία λέγουσι, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτῷ δεικνύουσι. καὶ ἡμᾶς ἄρα ἔοικεν ἀπατᾶσθαι χρόνον, οἰόμενοι τὸν Δία βροντᾶν τε καὶ ὕειν, καὶ τἄλλα πάντα ἐπιτηδᾶν· ὁ δὲ ἐκλάθεται πάλαι τεθνηκὼς, παρὰ Κρησὶ τεθαμμένος. ἔπειτα δὲ ναοὺς ἐγείραντες, ἵν' αὐτοῖς μὴ ἄοικοι,

les ipſi in colendis illis conſimilia quædam, atque iſtis cõſentanea moliuntur. Nam primùm lucos illis attribuerunt, tum & montes dicârunt, præterea aues conſecrârunt, deinde ſuam cuique arborem aſsignârũt. His factis, per regiones illos diſtributos colunt, eoſq; vestiut in ciuitatem ſuam recęptant, nempe Apolliné Delphi Deliũq;, Mineruam Athenienſes, quæ quidem Græcis Athena dicta, vel ipſo vocabulo ſe ei Reip. familiarem eſſe teſtatur. Argiui Iunonẽ: Mygdonij Rheam: Venerem Paphij. Rurſum autem Cretenſes Iouem affirmant non modò vixiſſe apud ſeſe, nutritumq; fuiſſe: verùm etiam ſepulchrum illius oſtendunt. At nos ſcilicet interim tam multis iam ſeculis fallimur, qui quidem opinemur Iouem tonare, pluere, reliquáq; omnia peragere. Et illud nos latuit, cum iam olim fuiſſe defunctum, & apud Cretenſes ſepultum. Deinde verò phanis in honorem illorum erectis, ne tectis

videlis

ἔοικεν, μὴ δὲ ἀνέστιοι δῆθεν ὦσιν, εἰκόνας αὐτῶν ἀπεικάζουσι, παρακαλέσαντες ἢ Πραξιτέλην, ἢ Πολύκλειτον, ἢ Φειδίαν· οἱ δὲ, οὐκ οἶδ' ὅπου ἰδόντες, ἀναπλάττουσι γενειήτην μὲν τὸν Δία, παῖδα δ' εἰς ἀεὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ τὸν Ἑρμῆν ὑπηνήτην, καὶ Ποσειδῶνα κυανοχαίτην, καὶ γλαυκῶπιν τὴν Ἀθηνᾶν. ὅμως δ' οὖν οἱ παριόντες εἰς τὸν νεὼν, οὔτε τὸν ἐξ Ἰνδῶν ἐλέφαντα ἔτι οἴονται ὁρᾶν, οὔτε τὸ ἐκ τῆς Θρᾴκης μεταλλευθὲν χρυσίον, ἀλλὰ τὸν Κρόνου καὶ Ῥέας εἰς τὴν γῆν ὑπὸ Φειδίου μετῳκισμένον, καὶ τὴν Πισαίων ἐρημίαν ἐπισκοπεῖν κεκελευσμένον, καὶ ἀγαπῶντα εἰ διὰ πέντε ὅλων ἐτῶν θύσει τις αὐτῷ πάρεργον Ὀλυμπίων. θέμενοι δὲ βωμοὺς καὶ προρρήσεις καὶ περιρραντήρια, προσάγουσι τὰς θυσίας, βοῦν μὲν ἀροτῆρα ὁ γεωργὸς, ἄρνα δὲ ὁ ποιμὴν, καὶ αἶγα ὁ αἰπόλος

videlicet aut penatibus careant, formas illorum exprimunt, adhibito ad id vel Praxitele, vel Polycleto, vel Phidia. At hi quidē artifices haud scio vbinam visam eorum effigiem repraesentant. Ac Iouem quidem barbatum fingunt, Apollinem verò semper puerum. A *Mercurium iam pubescentem, primam'q; ducentem lanuginem.* B *Neptunum nigro capillitio, caesiis oculis Mineruam. Attamē qui templa ingrediuntur, non iam arbitrantur sese videre vel ebur ab Indis aductum, vel è Thracum venis effossum aurum: verùm ipsum Saturni Rheae'q; filium à Phidia in terram hospitem adductum, iussum Pisanorum in solitudine custodem ac speculatorem assistere: idque hoc contentum praemio, boni'q; consulentem, si intra quinq; perpetuos annos, dum Olympia celebrantur, interim obiter illi sacrificet aliquis. Tum autem constitutis aris, designatis sacrorum septis, puris vasis collocatis, victimas offerunt, bouem aratorem agricola, agnum opilio, capram*

ἀπόλ☞, ὁ δὲ τις λιβανωτὸν ἢ πάπανον. ὁ δὲ πτωχὸς ἱλάσ☞ το τὸν θεὸν, φιλήσας μόνον τὴν αὐτῆς δεξιάν. ἀλλ' οἶσθ' ὅτι θύοντός (ἐπ' ἐκείνοις γὰρ ἐκέ νειμι) προφάσαντο τὸ ἱερεῖον, καὶ πολύ γε πρότερον ἐξετάσαντες εἰ ἐντελὴς ἔστιν, ἵνα μή τῶν ἀχρήστων τι λαπισφάττωσι, πρόσεισι τῷ βωμῷ, καὶ φονεύσειν ἐμ ὀφθαλμοῖς τῆ θεῷ, γόητρόν τι μυκήσμενον, καὶ ὡς τὸ ἀκὸς ἐφημμῦν καὶ ἡμίφωνον ἤδη τῇ θυσίᾳ ἐκπλῆν. τίς ἂν οὖν πάσαν ἤδιόθαι ταῦθ' ὁρῶντας τὸς θεὸς; καὶ τὸ μὲν πρόγραμμα φησὶ μὴ παιεῖν ἄσω πεφορτισμένων, ὅσις μὴ καθαρός ὅτι τὰς χεῖρας. ὁ δ' ἱερεὺς αὐτὸς ἑαυτῷ ἡμαγμένος☞, καὶ ὅσπερ ὁ Κύκλωψ ἐκεῖνος, ἀναλίσκων, καὶ λὰ ἔγκαλα ἐξαίρων, καὶ καρδιοκλοπῶν, καὶ τὸ αἷμα τῷ βωμῷ περιχέων, καὶ τί γὰρ οὐκ ὠσιδὲς ἐπιτελῶν; ἐπὶ πᾶσι δὲ πῦρ

capratum. Est qui thus, est qui placentulam offerat. At si quis pauper, is ita deo lætatur, vt dextram duntaxat suam ipsius exosculetur. Iam verò quum immolant (nam ad illos redeo) primùm sertis coronant pecudem, multoque antè explorant num legitima sit, & sacris idonea, ne quid fortè mactent ex his quæ religio repudiat: deinde ad aram applicant, ac sub oculis dei iugulant, flebile quiddam emugientem, beneque (sicuti licet coniicere) ominatam, denique voce iam leuiore ad sacri tibias respondentem. C *Quis verò non facilè coniecterit gaudere deos, quum ista spectent? Quin & in frontispicio posita scriptura denunciat, ne quis intra pura vasa consistat, qui manibus sit impuris. Atqui sacrificus ipse sanguine fœdatus, neque aliter quàm Cyclops ille pecudem incidit, intestina educit, cor euellit, cruorem aræ circumfundit, & quid tandem non obiens peragensque quod ad pietatem, sacrorumque ritum pertinet? Post omnia demum incenso igni,*

capram

ἀφαιρεῖσας, ἐπίθηκε φίρων αὐτῇ λοιρᾶ τλὴν αἴγα, καὶ αὐζοῖς ἰδίοις τὸ πρόβατον. ἐν ἱνίσσα θυσιάσι καὶ ἐπιστρεπὰς χωρεῖ ἄνω, καὶ ἐς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἀφυσιάνεται πρῆμα. ὁ μὲν οὖν Σκύθης, καὶ πάσας τὰς θυσίας ἀφεὰς, καὶ ἀγνοάμβους ταπεινὰς, αὐτὸς ἀνθρώπους τῇ Ἀρτέμιδι παείσησι, καὶ οὕτω ποιεῖν ἀρίσκει τῇ θεῷ. ταῦτα μὲν ἴσως μίτρια, καὶ τὰ ἐπ' Ἀσσυρίοις γιγνόμενα, καὶ ἐπὸ Φρυξῶν καὶ Λυδῶν. ἐπὶ δ' ἐς τλὴν Αἴγυπτον ἔλθῃς, τότε δὴ τότε ὄψει ποικὰ τὰ σεμνὰ, καὶ ὡς ἀληθῶς ἄξια τῦ ἔργου, ἑρμοπρόσωπον μὲν τὸν Δία, λυκοπρόσωπον δὲ τὸν Βίλτιστον Ἑρμέλεω, καὶ τὸν Πᾶνα ὅλον πράγον, καὶ ἴβιν τινὰ καὶ ἱερακόμορφον ἕτερον καὶ πίθηκον. ἐπὶ δ' ἰδίοις καὶ ταῦτα λαμπρὰ, ὅσῳ τῦ ἀδῆς, ἀκέσῃ ποικῶν σοφιστῶν καὶ γραμματέων καὶ προφητῶν ἐξυρημένων, διηγεμένων. πρότερον δὲ φησὶν ὁ λόγος (θύρας

capram ipsam pariter cum pelle deportatam imponit: ipsam item cum lanis ouem. Nidor interim ille sacer atque diuinus sursum fertur, atque in ipsum vsque cœlum subuectus paulatim diffunditur. Iam verò Scythæ reliquis omnibus hostijs omissis, vt quas viles atque humiles existiment, ipsos homines mactent Dianæ, atque eo ritu deam placant. Verùm hæc fortasse modesta videantur, cum his ea quæ factitant Assyrij, quæ Phryges, quæ Lydi: verùm si in Aegyptum proficiscaris, ibi demum, ibi videbis permulta religiosa, planè cœlo digna: puta Iouem arietino vultu, Mercurium illum optimum, facie canina, Panem verò totum hircum. Ad hæc alium ibin, alium crocodilum, alium etiam simiam. Quod si his quoque de rebus, Quò planè pernoscere queas, didicisse libebit, complureis sophistas audies, tum scribas ac prophetas mento raso, qui tibi narrent (sed prius,

ρας δ' ἐπίθηδα βιβλοι) ὡς ἄρα ἀπὸ τῶν πολιμίων, καὶ τῶν Γιγάντων τὴν ἐπανάστασιν οἱ θεοὶ φοβηθέντες, ἦκον ἐς τὴν Αἴγυπτον, ὡς δὴ ἐνταῦθα κρυβόμενοι τὸν πολεμίους. ἔθ' ὁ μὲν αὐτῶν ὑπὶλυν φάγον. ὁ δ' λεὸν, ἄλλος τῦ ἄλλους, ὁ δ' θηρίον ἢ ὄρνιον, διὸ δὴ ἔτι καὶ νῦν φυλάττονται τὰς τότε μορφὰς ζῶν θεοῖς, ταῦτα γὰρ ἀμίλα ἐν ζῶν ἀλλοίοις ἀπόκειται γραφέντα, πρὶν ἢ πᾶ ἐτῶν μυρίων. ἃ δ' θυσίαι καὶ παρ' ἐκείνοις ἃ αὐτὰ, πλὴν ὅτι ἐνθάδε τὸ ἱερεῖον, καὶ κόσμον περιθέντες ἤδη πολυτελῆ σφαγιάζουσιν. οἱ δ' καὶ θάπτουσι, μόνον ἀφοσιώσαντες. ὁ μὲν γὰρ Απις, ὁ μόχις & θεὸς αὐτοῖς, ἂν ἀφθάνῃ, τίς ἄτω περὶ πολλῦ ποιῆται τὴν κόμην, ὅστις ἂν ἀπεξύρηται, καὶ ψιλὸν ἐπὶ τ λιφαλῆς τὸ σῶμα θ & ἐπιδάξατο, κἂν τ Νίσος ἔχῃ

priùs, vt dici ſolet, fores occlude prophane) quemadmodum videlicet quondam ea ſeditione territi, quam mouerant hoſtes atque Gigantes, in Aegyptum deuenerint, vt illic in poſterum ſuti ab hoſtibus latitarent: & ob eam cauſam alius hircum induerit, alius arietem, nimirum præ formidine, alius feram, alius auem. Atque hinc eſſe, vt diꝫ nunc etiam eas obtineant formas, quas id temporis aſſumpſerant. Nam hæc diligenter mandata literis, idq; annos plus decies mille, in adytis illorum repoſita ſeruantur. Porrò ſacrorum peragendorum idem ferme apud illos ritus, niſi quòd hoſtiam luctu proſequuntur, iamq; mactatæ circumfuſi membra laniant. Sunt qui ſepeliant dum taxat, poſteaquam occiderint. E Nam Apis ille, qui quidem deus apud illos eſt maximus, ſiquando moriatur, quis vſqueadeò magni faciat cæſariem ſuam, qui non eam detondeat, ac nudo capite luctum præ ſe ferat, etiam ſi vel purpuream. Niſi

coman

ἔχῃ πλέκταμον τὸν οὐρανόν; ἔστι δὲ ὁ Ἄπις ἐξ ἀρχῆς θεὸς, ἐπὶ τῶν πατέρων χαριστήριος, πολὺ λαμπρότερος καὶ σεμνότερος τῶν ἰδίων βοῶν, ταῦτα ἅτε γηγενόμενα, καὶ ἐκ τῶν πατρῴων αἰσχρόμενα λέγειν μοι δοκεῖ τὸν μὴ ἐπιτιμᾶσθαι δίκαιος, Ἡρακλείτου δίκην, ἢ Δημοκρίτου, τὸν μὲν γελασόμενον τὴν ἄνοιαν αὐτῶν, τὸν δὲ τὴν ἄγνοιαν ὀδυρόμενον.

comam habuerit? Est autem hic Apis deus, ex armento iam antea suffragijs designatus, vtpote multò formosior ac venerabilior reliquis illis priuatis & gregarijs bubus. Haec igitur quàm sic habeant, & tamè à vulgo vera seriáq credantur, mihi quidè postulare videntur nō quis reprehendat, sed vel Heraclitum potius aliquem, vel Democritum: quorum hic amentiam eorum rideat, ille deploret inscitiam.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a ENIMVERO'.] *Propositio.*
Mōstrat vbi, p quos, q quomodo, quādo, libellus, Sacra sui gentes exhibuére deis.
Atque adeò in primis de templis, aris, simulachris, sacerdotibus, celebritatibus & varijs & multiplicibus sacrificiorum genium ceremonijs, pro etiam personae sacrificantis qualitate.
b At multò anté.] *Amplificatio propositionis à finitione nominis.* *c* Nam Aetolica.] *Confirmatio per expositionem, quae & causam tamae superstitionis continet.* *d* Vsqueadeò nihil.] *Epiphonema.* *e* Haec igitur.] *Amplificatio à consequentibus.* *f* Sed quoniam.] *Redit ad expositionem, & propositae rei confirmationem.* *g* In Phrygia apud Laomedontem.] *Fabulae tradunt Apollinem & Neptunū cōditores fuisse Troiae, vnde & eos semper à Troianorū partibus stetisse fingit Homerus. Caeterùm de ipsa Troia, ac eius situ, istē casibus & bellis, lege Strabonē lib. 13. & Palinurū.*
h Liberos

b Liberos ſuos deuorârit.] *Cùm Saturnus liberos mox natos deuoraret, Rhea pro Ioue ei ſaxum deuorandum obiecit. Iupiter illum regno expulisse dicitur. Virg. 8. Aeneid.*

Primus ab æthereo venit Saturnus olympo,
Arma Iouis fugiens, & regnis exul ademptis.

Suos liberos denique ideo deuorasse dicitur, quòd sit dominus temporis, & tempus omnia deuoret. i Argiuum Thyeſtē.] *Thyestæ fabula satis protrita est. Habetur antè, de Mercede conductis. k* A' capella nutrice.] *De Iouis origine, successione & rebus gestis, & quòd à capra fuerit enutritus, vt Romulus à lupa. l* Potitus ſit imperio.] *Regnare in cœlo Iouē vulgus existimat (inquit Lactant. lib. 1. de falsa religione c. 11.) id doctis pariter & indoctis persuasum est, quod & religio ipsa, & precationes & hymno, & delubra, & simulachra demonstrant. m* Iunonem germanam.] *Iunonem quo pacto duxerit Iupiter, olim Theocriti Scholiastes in Syracusanas ostendit: Iupiter, inquit, insidians sororis pudicitiæ, quum fortè vidisset illam semotam ab reliquis dijs (nam ne dijs quidem virginibus tutum est obambulare solas) seipsum vertit in cuculum, cōe sedstq; in monte qui priùs dictus erat Thronax, nunc Coccyx dicitur. Eo verò die Iupiter excitauit ingentem tempestatem. Iuno itaque sola peruenit in montem, consediteque eo loci vbi nunc est Iunonis Teliæ, hoc est, perfectæ, templum. cuculus autem ob tempestatem horridus ac tremens desoluit, consedisque in Iunonis genibus. Eum Iuno misertа, texit veste sua. Hic rex deorum repentè è cuculo factus Iupiter, Iunonem complexus est. Quumq; illa metu matris recusaret coitum, Iupiter promisit se ducturum illam in vxorem. Virgil. lib. 1. Aeneid.*

Aſt ego quæ diuùm incedo regina, Iouisq;
Et ſoror & coniunx—.

Lucianus in Tragopodagra, vocat Iunonem coniugem & sororem Tonantis. Sed cur ita dicatur, refert Macrobius in Somnio Scipionis lib. 1. cap. 17. n Idq; iuxta Perſarum.] *De Persis & alijs quibusdam nationibus sæpe id legimus. De Atheniensibus nihil tale nisi quod habetur apud Aemilium Probum de Græcis imperatoribus, in prafatione: Negat enim, Cimoni, summo Atheniensium viro, turpe fuisse, sororem germanam habere in matri-*

in matrimonio. o Cœlum liberis expleuit.] *De Iouis adulteriis & turpibus amoribus vide Annotationem nostram in Deorum concilio.* p Quam vel Proteus ipse.] *Ionem τὸν πολύτροπον αὐτοῦ πρωτέως appellat, q se subinde in alias aues, alias formas transfiguraret.* q Citra virilem.] *Vulcanum ex sola Iunone natũ Hesiodus ait, quẽ multi sequuti sunt, inter quos Apollonius Rhodius in primo, quod eius planiùs ostendunt interpretes. Idem Lucianus noster & Ouid. r* Præceps datus.] *Vulcanus simulatque natus fuit, à Ioue præcipitatus fingitur è cœlo in Lemnum insulam. Causa autem deiectionis huius fuit, summa infantis deformitas. Vnde quidam de Vulcano intelligunt versus istos apud Virgilium:*

——cui non risere parentes,
Nec Deus hunc mensa, dea nec dignata cubili est.

Ab hac autem præcipitatione dicitur Homero Iliad. υ. χωλοποδίων: id est, claudicans. Huius præcipitationis alia habetur occasio apud eundem Homerum in fine primi Iliad. Iupiter aliquando cum Iunone, quod inter coniuges non ita rarum est, rixatus, cùm verbera huic infligere cœpisset, Vulcanus qui tum fortè aderat, accurrens Iunoni subsidium ferre volebat. At Iupiter iratus, hunc pedibus arreptum è cœlo præcipitauit, qui quum totũ diem decidendo consumpsisset, tandem in Lemnum insulam (manè enim deiectus fuerat) sub vesperam lapsus, ibi statim ab indigenis subleuatus est. Quod apud Homerum ipse sese facit, dum Iunonem monet, ne marito aduersetur, sin illius in se furorem concitet, Vulcanum nequaquam suppetias laturum, vtpotè qui Iouis iram olim senserit. s Porrò Rhea.] *Rhea, quæ & Cybele, Berecynthia & Ops dicitur, filia fuit Cœli & Vestæ, & Saturni fratris coniunx. Hanc Poetæ Iouis & aliorum plurium deorum matrem dixerunt, eique quadrigam à quatuor leonibus tractam assignauerunt, & capiti eius turritam coronam, & sceptrum manibus addiderunt. Et cùm incederet, sacerdotes dicti Galli, tympana tangentes & æra, præcedebant, & corybantes armati illam ambibãt. Atys puer Phrygius, à Rhea adamatus, cùm ei castitatem promisisset, quam nõ seruauit, in furorem versus, seipsum excæcauit. Vide Dialogum Veneris & Cupidinis, in quo etiam de Endymione pasto-*

re ex Caria, quem cùm Diana siue Luna ob formæ præstantiam adamaret, in Latmo monte sopiuit, vt eum dormientem exosculareţur. Ouid. 2. Amorum:

Latmius Endymion non est tibi Luna rubori.

s Horæ portas seruant.] *Horas Homerus Iliad. 8. ait cœli portis præesse, curamque habere vt modò serenum, modò nubilum sit. Ouid. lib. Metam. 2. Horas Solis assectas cum aliis temporis partibus facit. ita enim ait:*

A' dextra læuaque dies & mensis & annus,
Seculaque, & positæ spatijs æqualibus Horæ.

De his idem Lucianus in Tragœdo. *u* Subuolantem ignem.] *In hostijs eam dicabant Arrigera, quæ cornua habeat, quoniam is cui oui mari testiculi dempti, & ideò vt natura versa verues declinatur, sed etiam coxas cum inguinibus cnissa, quam & cnissarion dicebant:* id est, *adipe operientes comburebant.* Κνισσὰ *enim propriè in sacrificijs nidor, euaporatio & arruina dicitur. Hinc Lucianus hîc* εἰσφερόμενον κνισοῦν: id est, *insurgentem nidorem, vel ascendentem dixit, quod & κνισος ἀερος vocatur. Censebatur enim hæc pars preciosa præcipuè, & propter incessum, & quia inde semen genitale deducitur.* *x* Nempe Ixion.] *Ixion apud inferos rotæ alligatus, assiduè circumfertur.* *y* Ac Tantalus.] *Pœna, qua Tantalus apud inferos torquetur, notissima est. Is enim, licet in medijs aquis adusque humeros constitutus sit, siti tamen enecatur. Ouidius quoque scribit hoc illi tormentum inditum esse, quòd deorum secreta mortalibus reuelauerit:*

Quærit aquas in aquis, & poma fugacia captat
Tantalus, hoc illi garrula lingua dedit.

De Tantalo diximus in Timone, & in Dipsadibus. *z* Rursum Cretenses Iouem.] *Iupiter Cretæ rex apud suos consecutus est, diuinitatis opinionẽ, stulto gentilium errore, quorum ineptias circa cultum & religionem tanquam effectum describit Lucianus, postquam vanas opiniones de dijs recensuit, tanquam causam superstitionis.* *A* Mercurium pubescentem.] *Iuuenis effingebatur Mercurius. Hinc Galenus in Suasoria: Mercurium, inquit, vt orationis parentem & artium omnium authorem, in aliam effigiem quàm Fortunæ, effinxe-*

runt

rum tum pictores, tum plastæ. effingunt enim iuuenem formosum, non tamen fucatum, aut comptum, sed natiua quadam virtutis specie, vultu hilari, acribus oculis: in basi quadrata, quæ stabilitatis & firmitatis figura est: tum cætera quæ in eius dei commendationem & assectarum comitumque subiungit. Hic à Luciano κυλλήνης, *labro malioque barbatus nominatur.* B Neptunum nigro capillitio.] *Neptunus variè à dis pingebatur, nunc pacatus & tranquillus, nunc commotus, vt in Homero & Virgilio videmus. nunc nudus etiam, cum tridente & concha: nunc in veste cyanea, vt Phurnutus ait. Lucianus hic nigris capillis effingit.* C Quis verò.] *Amplificatio vanitatis à repugnantibus.* D Verùm si in Aegyptum.] *Aegyptiorum superstitio & prodigiosi dij.* E Nam Apis ille.] *Apud Aegyptios, gentem præ cæteris nationibus superstitioni altissimè immersam, à mortuo Api boue, nemo non coram radebat, si vel puniceos Nisi cincinnos (vt Luciani verbis vtar) illa superasset: itaque alium quæsituri, qui in exiimcti locum sufficeretur, velut publico luctu præpediti capita radebant, testante Plinio libro 8. Natur. hist. Idem faciebant & Byblij in sacris Adonidis, authoritate Luciani de dea Syria.* F Est autem hic Apis Deus.] *Apis rex Argiuorum & Sicyoniorum, filius Iouis & Niobes filiæ Phoronei, à quo Græcia Apis & Apia dicta est: vixisse dicitur tempore Abrahæ. Hic quum Aegialeum fratrem regno Argiuorum præfecisset, ipse in Aegyptum traiecit: & ibi dicta Iside vxore regnauit. Cumque homines ibi multis beneficijs affecisset, & vini vsum illis ostendisset, post mortem pro maximo deo sub specie bouis vini, cultus est ab Aegyptijs, & dictus Apis atque Serapis: de quo Eusebij historiam Ecclesiasticam vide. Beneficium inuentionis Nili & fertilitatis terræ illi acceptum referebant.* G Hæc igitur.]

Epilogus.

VITARVM AVCTIO.

Martino Bolero interprete.

ARGVMENTVM.

ARgumentum huius Dialogi planum est vel ex ipsa inscriptione. Deridet enim Philosophos, enumerãdo omnes propè illorum sectas, & exagitando ea quæ in vnaquaque earum ridiculè maximè docentur. Fingit autẽ venales illas proponi hominibus à Ioue, mercatorum exemplo: vt quemadmodum illi, cùm mancipia, iumẽta, aut etiam alias res vendunt, vsum ac precium cuiusque indicant, ita ipse quoque occasione hac mores, doctrinam, ac totam denique vitæ omnium rationem, maiore licentia exponere atq; irridere posset.

ΔΙΟΣ, ΕΡΜΟΥ, Ἀγορᾶτου, Πυθαγόρου, Δημοκρίτου, Ἡρακλείτου, Σωκράτους, Διογένους, Χρυσίππου, καὶ Φιλοσόφου.

INTERLOCVTORES, Iupiter, Mercurius, Mercator, Pythagoras, Diogenes, Democritus, Heraclitus, Socrates, Chrysippus, Philosophus.

ΒΙΩΝ ΠΡΑΣΙΣ.

IVPITER.

ΥΜΕῖΣ μὲν ἀγορᾶσθε τὰ πάθρα, καὶ παρασκευάζεσθε τόπον τοῖς ἀφικνουμένοις· σὺ δὲ Ἑρμῆ ἔξω παράγαγε τοὺς βίους· ἀπὸ κοσμήσας πρότερον, ὡς ἀπροσώπητος φανῇ τοῖς, καὶ ὅτι πλείστοις

VOS quidem cõponite scamna, & locum adornate his, qui aduenient: tu verò vitas (id est, philosophorum sectas) adducito, easque ordine sistite: veruntamen exornatas prius, vt formosæ appareant, & quamplurimos emptores allici-

ἀπάξονται. σὺ δὲ, ὦ Ἑρμῆ, κήρυττε, καὶ συγκάλει ἀγαθῇ τύχῃ τοὺς ὠνητὰς ἤδη παρεῖναι πρὸς τὸ πωλητήριον. ἀποκηρύξομεν δὲ βίους φιλοσόφους παντὸς εἴδους, καὶ προαιρέσεων ποικίλων. εἰ δέ τις μὴ ἔχει τὸ παραυτίκα τἀργύριον καταβαλέσθαι, εἰς νέωτα ἐκτίσει, καταστήσας ἐγγυητήν. Ερ. πολλοὶ συνίασιν, ὥστε χρὴ μὴ διατρίβειν, μηδὲ κατέχειν αὐτούς. Ζεὺς. πωλῶμεν. Ερ. τίνα θέλεις πρῶτον παραγάγωμεν; Ζεὺς. τουτονὶ τὸν κομήτην, τὸν Ἰωνικὸν, ἐπεὶ καὶ σεμνός τις ὢν φαίνεται. Ερμ. οὗτος ὁ Πυθαγορικὸς κατάβηθι, καὶ πάρεχε σεαυτὸν ἀναθεωρεῖσθαι τοῖς συνειλεγμένοις. Ζεὺς. κήρυττε δή. Ερ. τὸν ἄριστον βίον πωλῶ, τὸν σεμνότατον. τίς ὠνήσεται; τίς ὑπὲρ ἄνθρωπον εἶναι βούλεται, τίς ἀθρῆσαι τὴν τοῦ παντὸς ἁρμονίαν, καὶ ἀναβιῶναι πάλιν; Αγό. τὸ μὲν εἶδος οὐκ ἀγεννής. τί δὲ μάλιστα οἶδεν; Ερ. ἀριθμητικὴν, ἀστρονομίαν, τερα-

alliciant. Tu autem, Mercuri, quod felix faustumq́ sit, proclama, & aduoca emptores, vt iam adsint ad forũ. Proclamabimus autẽ omnis generis Philosophicas vitas, & variarũ sectarum. Quòd si quis in præsentia pecuniam numerare nequit, is saltem constituto aliquo qui pro se sponsor sit, in futurum annũ soluat. MERC. *Multi accidunt. itaq; nõ oportet differre, neque diu detinere eos.* IVP. *Vendamus igitur.* MERC. Quem vis vt primum producamus. IVP. *Ionicum illum comatũ: grauitatem enim quandam præ se fert.* MERC. *Heus tu Pythagorice, descende, teq́; conspiciendum præbe his, q̃ congregati sunt.* IVP. *Proclama.* MERC. Optimam vitã *maximeq́; venerandam vendo. quis emet? quis maior homine esse vult? q̃s cupit vniuersitatis, adeoq́; omniũ rerum harmoniam cognoscere? quis vult reuiuiscere?* MERCAT. *Forma certè est non illiberali: verùm quid potissimũ scit?* MERC. *Arithmeticam, Astronomiam, prodigiorum*

τείαν, γεωμετρίαν, μουσικὴν, γεντεΐαν, μάντιν ἄκρον βλέπειας. Αγο. ἴξιν αὖ ἀνακείμαι; Εφ. ἀνάκειται ἀγαθῇ τύχῃ. Αγορ. ποδαπὸς εἶ; Πυθ. Σάμιος. Αγορ. πῶς ἥκεις ἐνθάδε; Πυθ. ἐν Αἰγύπτῳ, παρὰ τοῖς ἐκεῖ σοφοῖς. Αγορ. φέρε δὴ ἐμὲ πείσωμαί σε, τί μοι διδάξεις; Πυθ. διδάξω μὲν οὐδέν, ἀναμνήσω δέ. Αγορ. πῶς ἀναμνήσεις; Πυθ. καθαρὰν πρότερον τὴν ψυχὴν ἐργασάμενος, καὶ τὸν ἐπ' αὐτῇ βύπον ἐκκλύσας. Αγορ. καὶ δὴ νόμιζον ἤδη ἱκανῶς καθαρθαί με, τίς ὁ τρόπος τῆς ἀναμνήσεως; Πυθ. τὸ μὲν πρῶτον, ἡσυχίᾳ μακρᾷ, καὶ ἐρωνίᾳ, καὶ σιγῇ τινὶ ὅλων ἐτῶν πολλῷ μιθῷ. Αγορ. ὥρα σοί, ὦ βέλτιστε, τὸν Κροίσου παῖδα παιδεύειν· ἐγὼ γὰρ λάλος, οὐκ ἀνθρώπου εἶναι βούλομαι. τί δὲ μετὰ τὴν σιωπὴν ταύτην, καὶ τὴν σιγὴν; Πυθ. μουσικὴν καὶ γεωμετρικὴν ἀνασκήσεις. Αγορ. Χαίρων λέγεις, ὦ πρότερον

scientiam, Geometriam, Musicam, præstigiorum artem: vatem vides summũ. MERCAT. *Licétne eum interrogare?* MERCV. *Quod faustũ sit, interroga.* MERCAT. *Cuias es tu?* PYTH. *Samius.* MERCA. *Vbi vero institutus es?* PYTH. [b] *In Aegypto apud sapientes qui illic sunt.* MERCA. *Age, quòd si te emam, quid me docebis.* PYTH. *Nihil equidẽ docebo te, verũ cõmonefaciã.* MERCA. *Quomodo?* PYTH. *Primùm quidẽ animam tuã purã faciam, repurgans eam à sordibus, quibus nũc immersa est.* MERCA. *Equidem finge me iam purũ esse, quis modus est commonefaciendi?* PYTH. *Principiũ quidem est longa quies, & taciturnitas, et totis quinque annis nihil loqui.* MERCA. *Ergo, bone vir,* [c] *Crœsi te filium erudire conuenit: ego enim loquax, non statuta esse volo. verùm quid post illud silentium & quinquennium fiet?* PYTHAG. *In Musica & Geometria exercebere.* MERCAT. *Rem sanè gratam narras, si priùs quàm*

πρὸν μὲ θαρρῆσαι φρόνιμον γενόμενον, καὶ τότε ἂν δοκεῖν σοφὸν εἶναι. Πυθ. ἆρ' ἐπὶ τετρασιν ἀριθμίαν. Αγλ. οἶδα γὰρ νῶν ἀριθμεῖν. Πυ. πῶς ἀριθμεῖς; Αγλ. ἓν, δύο, τρία, τέτταρα. Πυθ. ὀρᾷς, ᾧ σὺ δοκεῖς τέτταρα, ταῦτα δέκα εἶναι, καὶ τέλειον ἰσοπλευρον, καὶ ἡμῖν πρόσορμον τὰ τέτταρα, ὅσπερ θεοτίμητος λόγος ἥκει, ὁ δὲ μάθημα ἱερόν. Πυ. μετὰ τοῦτο, ὦ ξεῖνε, ἆρα γῆς τι οἴει, καὶ ἀέρος, καὶ ὕδατος καὶ πυρὸς, ἅττις ἐστὶν ἑκάστου φορὰ, καὶ ὁποῖα τύπου μορφὴν, καὶ ὅπως κινεῖται. Αγλ. μορφὴν γὰρ ἴσμεν τὸ πῦρ, ἢ ἀέρ, ἢ ὕδωρ; Πυ. καὶ μάλα εὐφυᾶ. ὁ γὰρ εἰδὼς τι ἁρμονίας καὶ ἀσχημοσύνης λόγον, καὶ ἐπὶ τετρασιν ἑκάστου γνώσεται τὸν ἀριθμὸν τύπου, καὶ ἁρμονίαν. Αγλ. θαυμάσια λέγεις. Πυ. πῶς γὰρ ἄνευ τούτων ἄρχειν μέλλοις, καὶ σαυτὸν ἕνα δοκίμως, καὶ ἄλλον ὁρίζειν, καὶ ἄλλου τύπου ἄσκειν. Αγλ. τί φῄς; ἔστι καὶ ἁρμονία τις οὗτος, ὅσπερ ἐμοὶ πρός σε διαλέγεται; Πύθ.

quàm sapiens fiam, citharœdum me esse oportet. PYT. Post hæc numerandi artem addisces. MER. Nunc etiã numerare scio. PYT. Quomodo numeras? MERCA. [d] Vnum, duo, tria, quatuor. PYTH. Vides decẽ esse ea, quæ tibi videtur quatuor, & [e] perfectum trigonum, [f] nostrum & iusiurandũ? MER. Per maximũ igitur iuramentum quatuor, nunq; nec disertiores, nec sanctiores sermones audiui. PYTH. Post hæc verò hospes, de terra, aëre, de aqua & igne scies, cuiusmodi sit illis impetus, quã habeant formã, & quomodo moueãtur. MERCA. Formámne habẽt ignis, aër, & aqua? PYTH. Certè minimè obscuram. nec enim sine specie & forma moueri possent. Præterea ipsum etiã Deum numerum esse & harmoniam cognosces. MERCAT. Mira narras. PYT. Ad hæc te ipsum quoque venum videri scies, nec pro eo qui es, conspici. MERCA. Quid narras? alius sum, & nõ is, qui nunc tecum colloquor?

Πυθ. νῦν μὲν οὕτω, πάλαι δὲ ἐν ἄλλῳ σώματι, καὶ ἐν ἄλλῳ ὀνόματι ἐφαίνου, χρόνῳ δὲ αὖθις εἰς ἄλλο μεταβήσεται. Αγ. Οὕτω φῂς, ἀθάνατόν με ἔσεσθαι, ἀλλαττόμενον εἰς μορφὰς πλείονας; ἄλλα τάδε μὴ ἱκανῶς, τὰ δ' ἀμφὶ ἀλίταμβος ποιός τις ἦν; Πυθ. ψυχεῖον μὲν δὴ ἴμοιγε σιτίσεται· τὰ δ' ἄλλα, πλὴν κυάμων. Αγ. τίνος ἕνεκα μυσάττῃ τοὺς κυάμους; Πυθ. ἐκ, ἄλλ' ἱεροί εἰσι, καὶ θεῶν μετὰ αὐτῶν ἡ φύσις. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ πᾶν γονή ἐσι, καὶ λίαν ἀφρόδισος κύαμος, ἔτι χλωρὸν ὀσφραίνεσθαι, ὄψιμα τοῖσιν ἀνθρώποις μοιρίοισιν ἐμφερίζεται· φυλὴ, ἐψευσμένη δὲ λίαν ἐπαφῆς ἐς τὸ σπερματικὸν, ἐξ οὗ μιν μιτρομυζήσιν, ἅμα ποιοῦσι. τὸ δὲ μᾶζον, Ἀθηναίοισι νόμος. κυάμοισι τὰς ἀρχὰς ἀποφαίνειν. Αγ. καλῶς πάντα ἴσθι, καὶ ἰσοπρεπῶς. ἀλλ' ἀνάστηθι, καὶ γυμνὸν γάρ σε ἰδεῖν βούλομαι. ὦ Ἡράκλεις, χρυσοῦς αὐτῷ

PYTH. *Nunc quidem ille es, quondam verò in alio corpore, & alio sub nomine videbaris, & temporis progressu rursum aliud corpus indues.* MERCAT. *Itáne dicis? Immortalem me fore subinde alias atque alias formas induendo? Verùm de his satis. Iam quod ad rationem victus attinet, qualia es?* PYTH. *Nullum quidem animal edo, reliqua verò omnia præter fabas.* MERCA. *Quamobrem odisti fabas?* PYTH. *Nullo quidè odio illas prosequor: verùm, quia sacræ sunt, & h mirabilem quandam naturam obtinent, ab illis abstineo. Primùm quidem plánè genitales sunt: & si fabam adhuc viridem exuas, videbis eam omninò virilibus membris simulem naturam habere: elixam autem si deponas, certis noctibus sanguinem feceris: & quod maius est, Atheniensium lex est, fabis magistratus eligere.* MERCAT. *Præclarè & religiosè omnia dicis. verùm exue te vestibus: nam nudum te videre cupio. O Hercules, aureũ illi*

αὐτῷ ὁ μηρός ἐστι. θεὸς, οὐ βροτός τις ἄνευ φαίνεται, ὥστε οὐκ ἀποσοβήσω πάντως αὐτόν. πόσου τοῦτον ἀγοράσεις; Ερ. δέκα μνῶν. Αγο. ἔχω, τοσούτου πάνυ. Ζεύξ. γράφε τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὅθεν ἐστίν. Ερ. Ἰταλιώτης, ὦ Ζεῦ, Δοκεῖ τις εἶναι, τῶν ἀμφὶ Κρότωνα καὶ Τάραντα, καὶ τῶν τούτῃ Ελλάδα, καί τι ἐκ ταύτης ἀπὸ φιαλήσιον σκιδνὸν ἰόντα, κατὰ κοινὸν αὐτόν. Ζεύξ. ἀπαγέτωσαν. ἄπορ περιάγωμεν. Ερ. βέλτιον ἀποκρίνασθαι ἱκανὸν τὸν Ποντικόν; Ζεύξ. πάνυ μὲν οὖν. Ερ. Ἦ ὁ τῶν πήρων ἐξηρτημένος, ὁ ἰξυμίας; ἰλαῦ, καὶ πωρίτου ἐν ὕλῃ τὸ σωφρόνιον. βίον ἀνθρικὸν πωλῶ, βίον ἄριστον καὶ γυναικόν. βίον ἰλαρόφρονα. τίς ἀνήσεται; Αγ. ὁ κάρυξ πῶς ἔφης; πωλεῖς; ἰλαρόφρονα. Ερ. ἔγωγε. Αγ. ἄκουσον δὴ τοῦ ἀνδρός, μή σοι δικάσῃ ἀνὴρ ἀποδιδρᾶναι, ἢ μὴ πεκαλεῖσθαί σε ἐς Ἄρειον πάγον; Ερ. ἰλαρ

illi femur est. Deus aliquis & nō mortalis esse videtur. itaque omnino illum emam. Quanti illum æstimas? MERCV. *Decē drachmis.* MER. *Habeo tanti accē ptum.* IVP. *Scribe nomen emptoris, & vnde sit.* MER. CV. *Ex ea parte Italiæ esse videtur, quæ circa Crotonem & Tarentum, atq eius loci Græciam sita est. Atqui non vnus tantùm, sed propè trecenti communiter ipsum emerunt.* IVP. *Abducant, alium adducamus.* MER. CVR. *Vis squalidum illum ex Ponto?* IVP. *Omnino quidem.* MERCV. *Heus tu peram dependentem habens ex humeris, accede, & totum hunc consessum circumeas. Vitam vendo plenè virilem, vitam optimam & generosam, vitam liberam: quis emet?* MERC. *Quomodo inquis præco? an liberum tu vendes hominem?* MERCV. *Maximè.* MERCAT. *An'non times, ne te accusēt tanquam plagiarium, aut in Areopago litem intendat?* MERCV.

ὧδε αὐτῷ μέλει τῆς πράσεως, οὕτω γὰρ ἅπαν παντάπασιν ἀπόλωλεν. Αγ. τί δ' ἄν τις αὐτῷ χρήσαιτο ῥυπῶντι, καὶ οὕτω κακοδαιμόνως ἔχοντι πάμπαν; ἢ μὴ σκαπανέα τινὰ καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἐμισθώσατο. Ερ. οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ θυρωρὸν αὐτὸν ἱστήσεις, πολὺ πιστότερον κύνος τῶν ἐνταῦθα, μᾶλλον δὲ καὶ τοῦνομα. Αγ. πόθεν δέ ἐστι, καὶ τίνα τρόπον ἄσκησιν ἐπαγγέλλεται; Ερ. αὐτὸν ἐρωτᾷ, κάλλιστον γὰρ οὕτω ποιεῖν. Αγ. ἀλλὰ τὸ σκυθρωπὸν αὐτοῦ, καὶ κατηφὲς, μή μοι ὑλακτήσας προσπηδήσῃ, ἢ καὶ νὴ Δία δάξῃ με; οὐχ ὁρᾷς ὡς ἀλίβρεκτι τὸ ξύλον, καὶ σιωπῶσαν τὰς ὀφρῦς, καὶ ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ἐνορῶσαν; Ερ. μὴ φοβοῦ, τιθασὸς γάρ ἐστι. Αγ. τὸ πρῶτον, ὦ βέλτιστε, ποδαπὸς ἦν; Δι. παντοδαπός. Α. πῶς λέγεις; Δι. ἐκ κόσμου πολίτου ὁρᾷς. Α. ἑλληνὶς ἢ τίνα; Δ. τὸν

Non eſt illi curæ quòd vendatur: omnino enim ſe liberum eſſe putat. MERCA. *Quis autem illius tam ſordidi & miſerè affecti vſus eſſe poteſt? niſi foſſorem forte aut lixam aliquis ex ipſo facere velit.* MERCV. *Non hoc tantùm, imò ſi ipſum quoque cuſtodem domus conſtitueris, multò fidelior erit quàm vlli canes. ſiquidem & ille canis appellatur.* MERCA. *Cuias autem eſt? aut quam artem profitetur?* MERCV. *Ipſum interroga: iſtud enim præſtiterit.* MERCA. *Timeo vultum ipſius, ſeuerum admodum, & triſtem, & ne me accedentem allatret, aut per Iouem mordeat. Nonne vides quomodo lignum ſuſtuleris, & contractis ſuperciliis minaciter frementi & irato ſimilis appareat?* MERCV. *Ne time. cicur enim eſt.* MERCAT. *Primùm quidem, ô bone, dic*

vnde es? DIO. *Vnde vis?* MERCA. *Quomodo dicis?* DI. *Mundi ciue vides.* MERCA. *Què verò imitaris?* DI. *Herculem.*

τὴν Ἡρακλέα. Αγο. τί ἄνευ, φύλλου καὶ λεοντῆς ἀμπέχῃ. τὸ μὲν γὰρ ξύλον λοιπὸς ἀνῶ. Δι. τουτί μοι λεοντῆ τὸ ῥιβάνιον σκυτάσομαι ἀ, ὥσπερ ἐκεῖνος, ἐπὶ τὰς ἡδονὰς, οὐ πλαγίως, ἀλλ' ἰθύσιος, ἐκ παθάρσιον τὸν βίον πεπρούμενος. Αγο. ἴθι νυν τῇ πρὸς ῥᾴστας· ἀπὸ τί μάλιστα ἀδίκως σε φῶμεν; ἢ τίνα τρόπον τίχνην ἔχεις; Δι. ἀλαζονικώτατός ἁμὶ τῶν ἀνθρώπων, καὶ λαμπρὸς τῶν παλαιῶν. τὸ δ' ἔλεγχε, ἐλευθέρως καὶ παῤῥησίας πέρι φύσεως ἕνα βούλομαι. Αγο. ἔχει, ὃ πρέπει, ἵν' ἀ ποιῶμαί σε, τίνα μοι τὸν τρόπον διασκέψας; Δι. πρῶτον μὲν παραλαβὼν σε, καὶ ἀρθύσας τὼ τριβωνίω, καὶ ἀρεῖσα συγκατακλάσας, ῥιβάνιον ἀναβαλῶ. μετὰ δὲ πονέσῃ καὶ κάμνοντα κατανοήσω, χαμαὶ καθέζομαι, καὶ ὕδωρ πίνοντα, καὶ ὅ τι τύχοι μικρὰ παράψομαι. τὰ δὲ χείματα, ἢν ἔχῃς, ἐμοὶ συνοίσῃ, ἐς τὼ βάραθρον φέρων ἐμβαλῶν. χάμου

Herculem. MER. *Cur igitur & leoninam non induis?* *nam baculo illum quidem refers.* DIOG. *Hoc quidem palliolum leoninæ pelis vice mihi est: pugno autem non secus atque ille adversus voluptates: idq; nec mine imperante, sed mea sponte facio. sic enim vitam meam repurgare constitui.* MERCAT. *Euge quàm præclarum institutum: verùm quid maximè te scire dicamus, aut qualem artem nouisti?* DIOG. *Homines liberos facio, præterea medeor illorum affectibus. In summa, veritatis & audaciæ in loquendo propheta esse volo.* MERC. *Age, ô propheta, si te emam, quare me exercebis?* DIOG. *Primùm cùm accepero, exutum delicijs, palliolo amictum, in egestatem conclusdam. postea ad labores compellam: tũ humi dormire, aquâ bibere, atq; ijs rebus quæ casu offeruntur, vesci faciã.*

Quòd si pecuniam habes, hanc meo cõsilio in mare abijcies.

Neque

γάμου δ' ἀμελήσας, καὶ παι-
δων, καὶ πατρίδος, καὶ πάν-
των σοι κάρη ἔσται. καὶ τὴν
παφίαν εἰκίαν ἀφεὶς, τὸν
τάφον εἰκάσας, ἢ πυργίον
ἔρημον, ἢ καὶ φίλον. ἢ πύρα
δι σοι εἴρμων ἔσται μετὰ, καὶ
ὀπισθογράφων βιβλίων. καὶ
οὕτως ἔχων, ἀθάμβητος δὲ
ἔσει φύσας τὸ μεγάλου βα-
σιλέως. ἢν μαστιγοῖ δέ τις, ἢ
σιβλοῖ, τούτων οὐδὲν ἀπαί-
ρων ἀγάσῃ. Αγ. πῶς τοῦν
τὸ φῆς, τὸ μὴ ἀλγεῖν μαστι-
γούμενον; οὐ γὰρ χιλάνης ἢ
παράδοξον τὸ δέρμα πεφυ-
βλημαι. Δι. τὸ Βρεττίδιον
ἐκεῖνο ξηλώσῃς, μικρὸν ἐπαλ-
λάξας. Αγ. τὸ ποῖον; Δι. Η
φερώ σοι ἀλγήσαι, ἢ ἄλλως
σα ἔσαι ἀνάλγητος. ἃ δὲ μάλι-
στα δεῖ πεσεῖσθαι, ταῦτά σε
χρή. ἐταμὸν χρὴ εἶναι, καὶ θρα-
σὺν, καὶ λοιδορεῖσθαι πᾶσιν
ἐξῆς καὶ βασιλεῦσι καὶ ἰδιώ-
ταις. οὕτω γὰρ ἀφθόνητοί
σι, καὶ ἀνήρατον πολύψονται.

Neque tibi uxor, liberi, aut patria curæ esse debebunt: quin ista omnia tâquam deliramenta existimare oportet, & relicta patria domo, specum, aut desertam turriculam, aut dolium inhabitabis. [k] peram præterea lupulo & libris opisthographis refertam habebis. Hoc modo instructus, vel magno aliquo rege felicior eris. Quòd si vapulabis, aut ab aliquo torquebere, nihil horum molestum esse putabis. MER. *Quid narras? num cæsus non dolebo? neque enim testudinis aut [l] carabi cutem circumfero.* DIO. *illud [m] Euripidis imitari te oportet, paucis tantùm immutatis verbis.* MERC. *Quale hoc est?* DIOG. *Dolente mente, lingua sit dolens mihi.*

Hæc verò ante omnia tibi adesse necesse est, Impudentem te esse oportet, & audacem, & omnibus sine delectu tam regibus quàm privatis maledicere. ita enim fiet ut omnes in te oculos conjiciant, teque fortem esse existiment.

Βάρ-

Bar-

βάρβαρ & λι ἡ φωνὴ ἴσον, καὶ ἀπηχὲς τὸ φθέγμα, καὶ ἀτυχῶς ὅμοιον λωΐ. καὶ πρόσωπον ἢ ἐστυγμένον, καὶ βάδισμα τοιοῦτον ποδῶν πρέπον. καὶ ὅλως, θηριώδη τὰ πάντα, καὶ ἄγρια. ἀπὸ δὲ ἢ καὶ ἐπιείκεια, καὶ μετριότης ἀπέστω. καὶ τὸ ἐρυθρὸν ἀπὸ προσώπου σπεύσῃς. λίθοις ἢ τὰ πολυανθρωπότατα τῶν χωρίων, καὶ ἐν αὐτοῖς τούτοις μόνος καὶ ἀπεινόκρυπτος ἴνα θέλῃ, μὴ φίλον, μὴ ξένον πρόσῃ μηδένα. καταλύσεις γὰρ τὰ ζωσῶντα τῆς ἀρχῆς. ἐν ὕφα ἢ πάντων, ἃ μόνῃ ἰδίᾳ ποιεῖσθαι ἔστιν, θαρρῶν ποίει. καὶ τῶν Ἀφροδισίων ἀμοῦ τὰ γλοιότατα. καὶ τέλος, λύσει σοι δεῖν, πολύποδα ὠμὸν, ἢ σηπίαν φαγεῖν, ἀπόθου. τοῦτο σοι τέλος ἀδαιμονίας πρόξενον. Αγ. ἄπαγε, μιαρὰ γὰρ, καὶ οὐκ ἀνθρώπινα λέγεις. Δ. ἀλλὰ ῥᾴστα γε, ἢ οὕτω, καὶ πάσῃ ἀχλῇ μετέλθῃ.

Barbara quoq; vox, & absonus fonitus tibi ſit, quique camino planè ſimilis exiſtat. Vultus ſit intentus, tum ingreſſus ſit qui talem vultum deceat. In ſumma, belluinè & agreſtes planè ſint tibi mores, pudor autem & manſuetudo & modeſtia procul abſint. Ruborem quoq; omnem de facie abſtergas: loca autem quæque celeberrima, & in quibus maxima eſt hominum frequentia, accedito, & in his ipſis ſolus ſine vllo commercio eſſe velis, neque amicum neque hoſpitem accedendo. his enim rebus hoc regnum ſoluetur. In conſpectu verò omnium ea facias, quæ ne priuatim quiſquam alius facere: & audentem in re venerea exercenda, ea quæ ſunt maximè ridicula eligito. Poſtremò, ſi tibi videtur, crudũ aliquem polypum vel ſepiam deuorando morere. Hæc illa felicitas quam tibi procuramus.

MER. *Apage, ſceleſta enim & inhumana ſunt iſta quæ narras.* DIOG. *Sed heus tu, nemo nõ iſta facilimè aſſequi poteſt.*

τιλᾶν. ἐγὼ γάρ σοι δικασὶ πολλὰς, καὶ λόγων, καὶ λήρων, ἀλλ' ἐπίτομον αὕτη σοι τῶν λόγων ἡ ὁδός. καὶ ἰδιώτης γὰρ ἂν εἷς, ἴσως συνδήσῃς, ἢ τεκτονικὸς, ἢ τέκτων, ἢ σκυτοτόμος, εἰδὼς ὅτι κωλύσει θανάσιμον ἄνια, μὴ μόνον ἀναίδεια καὶ τὸ θράσος σοι παρῇ, καὶ μὴ δεδοῆσθαι κακῶς ἐν μάθῃς. Αγο. πρὸς ταῦτα μὲν ἐγὼ ἀκούσομαί σου. νοῦτης δ' ἂν ἴσως ἢ κηπωρὸς ἐν καιρῷ γένοιτο. καὶ ταῦτα, ἢν ἐθέλῃς σὺ ἀποδόσθαι οὕτως, τὸ μέγιστον δύ' ὀβολῶν. Ερ. ἔχει λαβών. καὶ γὰρ ἄσμενοι ἀπαλλαξόμεθα, ἵνα λοιδορῆται αὐτῷ, καὶ βοᾷ τε καὶ ἅπαντας ἀπαξαπλῶς ὑβρίζοντε καὶ ἀγοραίως κακῶς. Ζεύς. ἄλλον κάλει τὸν Κυρλωπῶν, ἢ ἐν τῇ πορφυρίδι, ἢ στεφανωμένον. Ερμ. ἄγε δή, πρόσιχε πᾶς. πολυτελὲς τὸ χρῆμα, καὶ πλουσίων ἀνόμων. βίος οὗτος ἁβύς, βίος τρυφερὸς καὶ

teſt. Neque enim ad gloriam conſequendam opus erit eruditione, orationibus, atque his magis: verùm compendiaria ad illam via eſt: Etiáſi ex vulgo aliquis fueris idiota, coriarius videlicet, aut ſalſamentarius, aut faber, aut numularius, tamen nihil vetat quò minus te mirentur, ſi modò inſignis ter impudens & audax fueris, atque omnibus egregiè cõuiciari didiceris. MERCAT. *Ad has artes tui minimè indigeo. Nauta verò, aut hortulanus fortaſſe per occaſionem fieri poſſes, præſertim ſi te ille ad maximum duobus obolis vendere velit.* MERCVR. *Recipe eum. etenim libenter liberamur ab illo, qui clamoribus ſic nos obtundit, proſus ſuſq; omnes iniuria & contumelijs afficit.* IVP. *Accerſe illum purpura amictum, & coronatum.* MERCVR. *Agite, animum aduortite omnes. Res ſumptuoſa eſt, quæque diuitibus indiget. Vita eſt hæc iucunda, vita ter beata.*

Qui

τίς ἐπιθυμᾷ τρυφῆς; τίς ἐμ-
πάτα τὸν ἀβρότατον; Αγο.
ἐμοὶ σὺ, καὶ λίγει ἅπερ οἶδας
τυγχάνει. πρίσομαι γάρ σε,
ἢν ἀφέλιμος ᾖς. Ερμ. μὴ
ὀχλήσῃς αὐτὸν, ὦ βέλτιστε,
μηδ' ἀνάκρουε, μεθύει γάρ.
ἂν γὰρ ἔρῃ ἅ σε ἐκεῖνος οἶδε,
οὐ γνώσεται, ὡς ὁρᾷς, διολι-
σθάνων. Αγο. καὶ τίς ἂν
οὕτω φρενῶν, ἐπίστατο ἀνῃθαρ-
μένον οὕτω, καὶ ἀκόλαστον
ἀνδράποδον; ὅσων δὲ καὶ
ἀσέλγειαν μύρων; ὡς δὲ καὶ σφα-
λερῷ βαδίζει, καὶ παραφο-
ρᾷ; ἀλλὰ τίνα σὺ, ὦ Ερμῆ,
λέγει, ἐπίσης πρόσεσιν αὐτῷ
καὶ ἅ μετὰ τοῦτο τυγχάνει. Ερμ.
τὰ μὲν ἄλλα, συμβιῶναι, δεξ-
τὸν γὰρ συμπαίγνιον ἱκανὸς, καὶ
ἁπάσαις μετὰ ἀκμητρίδος
ἱππάδος ἱρῶντι καὶ ἀσέλ-
γαινόντι· τὰ δὲ σκυ-
μάτων ἀπείρως, καὶ ὄψο-
ποιὸς ἀπαράτατος, καὶ ὅ-
λως σοφιστὴς ἀδυναθείας· ἐ-
πεδάθη μὲν ἐν Ἀθήναισιν,
ἐδίδασκε δὲ περὶ Σικελίαν
τοῖς

Quis cupit delicias? quis emet molliſsimum? MERCATO. Accede tu, & dic quid noris: emam enim te, ſi vtilis fueris. MERCVRIVS. Ne obturba, ô bone, neq; interroga ipſum. ebrius enim eſt: itaq; nõ poterit tibi reſpondere, lingua, vt vides, titubãs. MERCA. Quis mentis compos emat tam corruptum & immodeſtum mancipium, quódque tot vnguenta olet? quàm verò greſſu lubrico, & ratione carente incedit? Sed vtique, Mercuri, dic quibus artibus præditus ſit, vt quæ tractare ſoleat. MERCV. In ſumma, conuiuator eſt, & compotor egregius. quin ad exercendas impudicas & laſciuas ſaltationes vnà cũ tibicina admodum idoneus eſſet amatori cuidam & perdito hero. Quod ad alia attinet, parandorum bellariorum gnarus eſt: & in adornãdis edulijs exercitatiſsimus. Breuiter, volu-

ptuoſiſsex eſt: inſtitutus enim eſt Athenis, atque Siciliæ tyran-

τοῖς τυράννοις, ἢ σφόδρα ἐνδοξίμα παρ' αὐτοῖς. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς προαιρέσεως, ἀνάντων καταφρονεῖν, ἅπασι μᾶλλον, παρ' ἡδονὴν ἐραστὴν γενέσθαι τῶν ἡδονῶν. Αγ. ὅρα σοι ἄλλον τινὰ λείπεται τῶν πλουσίων τούτων, καὶ πολυχρημάτων, ἢ σὺ μόνη ἐπιτήδεα εἰς ἀρίστην ἀνθρώπου βίον. Ερ. ἄπραγμον ἴσως, ὦ Ζεῦ, οὗτος ἐμοὶ μέλει. Ζεύς. μετάστησον. ἄλλον παράγαγε, μᾶλλον δὲ τὸ δύο τούτω, τὸν γελῶντα τὸν Ἀβδηρίτην, καὶ τὸν κλαίοντα τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πιπράσθω βούλομαι. Ερ. κατάβητον εἰς τὸ μέσον. τὸ ἀρίστω βίω πωλῶ, τὸ σοφωτάτω πάντων ἀνθρώπων. Αγ. ὦ Ζεῦ, τῆς ἐκκλησιάστου. ὁ μὲν οὐ διαβάκτην γελᾷ, ὁ δὲ τινὰ ἴσως καὶ πικρόν, λακρύει γὰρ τὸ παράπαν. τί ταῦτ' ὦ οὗτος τοῦ, τί γελᾷς; Δη. ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμῖν, καὶ αὐτοὶ

tyrannis seruiuit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi sui, seu doctrinæ est, omnia contemnere, & omnibus rebus uti, undique voluptatem conquirere. MERCAT. Tempus est vt alium emptorem, nempe diuitem, & multas habentem pecunias, quæras: ego enim minimè idoneus sum, qui tam hilarē vitā emam. MERCV. Ille, ô Iupiter, quantū apparet, inemptus nobis manebit. IVP. Traducito, atque alium adduc, vel potius duos istos, [n] quorum alter, Abderites scilicet, ridet: alter verò Ephesius, plorat: simul enim vēdi volūt. MERCV. Descendite in medium. Optimas vitas vendo, omnium sapientissimos proclamo. MERCA. O Iupiter, quāta dissimilitudo: alter enim non desinit ridere, alter autem aliquem lugere videtur: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc sibi vult, cur rides? DEMOC. Interrogas? quia mihi omnia quæ vos facitis, ridicula videntur, adeò vos ipsi

τοῖ ὑμῖσιν. Αγο. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ παρ' οὐδὲν τίθησαι τὰ ὑμέτερα πράγματα; Δη. ἔστι γὰρ οὕτως. σπουδαῖον γὰρ ἐν αὐτοῖσιν οὐδέν· ληρώδη δὲ τὰ πάντα, καὶ ἀτόμων φορὰ, καὶ ἄπειρία. Αγο. σὺ μανθάνεις. ἀλλὰ σὺ λυποῦ ὡς ἀληθῶς, καὶ ἅμα σὺ ὦ τῆς ὕβρεως, ὃ παύσῃ γελῶν; σὺ δέ τί λαλεῖς, ὦ βάπτισι; σολοικεῖν γὰρ, οἶμαι, διάπορον σοὶ πρόσταλαῖν. Ηρ. ἀγνοεῖται γὰρ, ὦ ξένε, τὰ ἀνθρώπινα πράγματα οἰκτρὰ καὶ λαμπρά, καὶ ἄδην αὐτέων ὅ, τι μὴ ἐπικύσειεν, ὧδε δὴ οἰκτείρω τὴν σοφίαν καὶ ὀδύρομαι. καὶ τὰ μὲν παρόντα ὑποπτεύω μεγάλα, τὰ δ' ὑστέρω ἰόμβῳ πάμπαν ἀνιηρὰ, λιγαίνω δὲ τὰς ἐπερρώσιας, καὶ τῶν ὅλων συμφορὴν αὖτ' ὀδύρομαι, καὶ ὅτι ἔμπεδον ἔδαφος, ἀκάκως ἂς κυκλοῦσα πάντα σωθήσεται, καὶ ἐς ταὐτὸ τέρψας, ἀτερψίᾳ, γνώσεις,

ipsi etiam. MERCAT. Quid narras? nos omnes tu derides? atq; omnia nostra opera nihili facis? DEM. Sic sanè est. Nam in illis nihil est præclarum, aut studio dignum. inania enim sunt omnia, & atomorum cumulus, & infinitum quippiam. MERCAT. Nequaquam: imò tu vanus es reuerà, & experientia cas res. O contumeliam, nondum desinis ridere? Tu verò, ô bone, quid ploras? multò enim melius erit, vt existimo, tecum quàm cum Democrito loqui. HERA. O hospes, ego omnes humanas res calamitosas & deflendas esse existimo, atque in illis nihil nō esse fato obnoxium: ideoq; miseret me ipsarum, & deploro eas. Neque magnifacio præsentia, futura verò puto planèærumnosa fore: conflagrationes dico, & totius mundi calamitatem. Ista sunt quæ ego deploro, quodq; nihil solidum est, sed quodammodo omnia in cyceonem commeiuntur, tum quòd eadem res delectat & offendit,

γνῶσις, ἀγνωσία, μίγα, μικρὸν, ἄνω, κάτω, πάντα ῥᾳδίως ῥώοντα, καὶ ἀμαθόμενα ἐν τῇ τοῦ ἀῶνος παιδιᾷ. Αγο. τί γὰρ ὁ ἀνὴρ ὅδε; Ηρ. παῖς παίζων, σπουδῶν, ἄμφις ῥόμβῳ. Αγο. τί δὲ καὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηρ. θεοὶ θνητοί. Αγο. τί δὲ καὶ οἱ θεοί; Ηρ. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγο. αἰνίγματα λέγεις, ὦ οὗτος, ἢ γρίφους σωτίθης. ἀτεχνῶς γὰρ, ὥσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν ἐκφαίνεις. Ηρ. οὐδὲν γάρ μοι μέλει ὑμῶν. Αγο. τοι γαροῦν οὐδὲ ἀνύσεταί τι τὶς, ἐὺφρονῶν. Ηρ. ἐγὼ δὲ λέγω μὰ τοῦτον ὑμῖν οὐδὲν, οὐδὲ ἐπιμέλομαι, οὔτε ἀντομένοισι, μὴ θέλουσιν ἐκ ἀντομένοισι. Αγο. τί δὲ τὸ κακὸν οὐ πέρᾳ μελαγχολίας ἐστὶν, ὅτ' ἄλλον ἄλλοι κάτω ὀνήσομαι. Ερ. ἄπρακτοι καὶ οὗτοι μέμυσιν. Ζεύς. ἄκλαυτον ἀκήρυττε. Ερ. βούλει τὸν Αθλιώτατον ἰκάνω, τὸν σωμάλον; Ζεύς. πάνυ μὲν οὖν.

Ερ.

est & cognitio ignorantia, magnum, paruum: atque o sursum deorsumq; feruntur omnia, & per vices mutantur in ludo huius seculi. MERCV. Quid est seculũ? HER. Puer ludens, ludens talis, cõtendens. MERCA. Quid verò homines sunt? HERACL. Dij mortales. MERCAT. Quid verò dij? HERA. Homines immortales. MERCAT. Heus, tu ænigmata loqueris, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas. HERACL. Nihil vos curo. MERCA. Igitur neq; quisquam mentis compos te emptorus est. HERAC. Ego verò à pueris iubeo plorare omnes, tam eos qui me emũt, quàm qui non emunt. MERCA. Hoc certè malum parũ differt ab insania: neutrum horum emam. MERCVR. Et illi quoq; apud nos manebunt, cùm non sint vendibiles. IVPIT. Alium accerse. MERCVR. Visne Athenienſem illum facundum? IVPITER. Maximè.

MERCV.

Βρ. δεῦρ' ἐλθὲ σύ. βίον ἀγαθὸν καὶ σωφρονοῦντα κηρύττομεν. τίς ὠνεῖται τὸν ἱκανώτατον; Αγο. ἐπί μοι, τί μάλιστα ἀνθρώπου τυγχάνεις; Σω. παιδαγωγοῦ δεῖται καὶ σοφιστοῦ τῶν ἐρωτικῶν. Αγο. πῶς οὖν ἐγὼ πείσομαί σοι; παιδαγωγοῦ γὰρ ἐδεόμην τοῦ παιδὶ καλῷ ὄντι μοι. Σω. τίς δ' ἂν ἐπιτηδειότερος ἐμοῦ γένοιτο συνεῖναι καλῷ; καὶ γὰρ οὐ τῶν σωμάτων ἐραστὴς εἰμι, τῶν ψυχῶν δὲ ἄγομαι καλῶν. ἀμέλει καὶ ἐπὶ ταυτονὶ ἐμὰ τρίβων μοι κατακείνονται, ἀκούσῃ αὐτῶν λεγόντων μηδὲν ἄνευ ἐμοῦ λαβεῖν παιδάριον. Αγ. ἔπεισας λέγων, τὸ παιδάριον ὄντα, μὰ τὴν ἀρετὴν τῆς ψυχῆς τι πολυπραγμονῶν, καὶ ταῦτα, ἐν ἐξουσίᾳ ἐν τῷ αὐτῷ ἱματίῳ κατακείμενον. Σο. καὶ μὲν δὴ ὀμνύω γέ σοι τὴν ἵππον, καὶ τὴν πλάτανον, οὕτω ταῦτ' ἔχειν. Αγο. Ηράκλεις, τῆς ἀδολεσχίας τὸ θεῖον. Σω. τί δὲ λέγεις; οὐ δο-

MERCV. *Heus tu, huc veni. Vitam bonam & prudentem proclamamus. quis emet Sanctissimum hominem?* MERCAT. *Dic mihi, quam potissimum nosti artem?* SOCR. *Pæderastes sum, & in rebus quæ ad amorem spectant prudens.* MERCA. *Quanti igitur emam te? nam pædagogo indigeo. est enim mihi puer egregius.* SOC. *Quis magis idoneus me esse queat, qui cum formoso puero versetur? Neque enim corporum amator sum. animam enim formosam esse existimo: & quanquam sub eodem palliolo mecum recūbat, audies illos, vel ipsis testibus, nihil graue à me peti.* MERCAT. *Incredibilia sunt quæ dicis, pæderastes cùm sis: tamen nulla de re te esse solicitum, quàm de anima, præsertim cùm copia fiat vt sub eadem veste iaceatis.* SOC. *Atqui per canem & per platanum iuro, rem sic habere.* MERCAT. *Hercle, quanta absurditas deorū.* SOC. *Quid ais?*

οὐ δοκῶ σοι ὁ κύων ἐν θεοῖς εἶναι; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἀνουβίν; ἐν Αἰγύπτῳ, ὅσος καὶ τὸν ἐν οὐρανῷ σείριον, καὶ τὸν παρὰ τοῖς κάτω Κέρβερον; Αγο. οὐκοῦν, ἐπεὶ ἥμαρτανον· ἀπὸ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἷον μέν, ἐμαυτῷ τινα πόλιν ἀνεπλάσας· χώραν δὲ καὶ πολιτείαν ξένην, καὶ νόμους νομίζω τοὺς ἐμούς. Αγο. ἐγὼ δὲ βουλόμαι ἀκοῦσαι τῶν δογμάτων. Σω. ἄκουε δὴ τὸ μέγιστον, ὃ περὶ τῶν γυναικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μιᾶς ἑκάστῳ μιᾶνδρὸς ἄνευ μόνου, παντὶ δὲ μιτεῖναι τῶν βουλομένων τοῦ γάμου; Αγο. τί τοῦτο φῂς, ἀνηρῆσθαι τοὺς περὶ μοιχείας νόμους; Σω. τὴν Δία, καὶ ἁπάσης γε πᾶσαν τὴν περὶ τὰ ζῷα μικρολογίαν. Αγο. τί δὲ περὶ τῶν ὡρῶν παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ οὗτοι ἴσονται τοῖς ἀρίστοις ἄθλον φιλῆσαι, καμπρόν τι καὶ στεφανῖτον ἐργασαμένοις

An non videtur tibi canis esse deus? Nonne vides quàtus sit in Aegypto? Anubis, atque ille in cœlo Sirius, necnon apud inferos Cerberus? MERCA. *Rectè dicis: ego verò peccaui. Verùm quale habes genus vitæ?* SOCRAT. *Mihi ipsi ciuitatem quandam extruo: peregrina autem vtor politia, measque præscribo leges.* MERCAT. *Vnum aliquod ex tuis dogmatibus audire cupio.* SOC. *Audi ergo maximum quidem illud, in quo mea de vxoribus sententia comprehensa est. Videtur mihi nullam debere cuiusquam esse propriam, verùm vnam quamque passim debere accedere ad eum qui eam appetat.* MERCAT. *Quid ais? Num abrogandas esse leges de adulterio?* SOC. *Per Iouem non illas solùm, verùm omnes reliquas nugas ea de re constitutas.* MERCA. *Quid verò tibi de pueris iam maturis videtur?* SOC. *Et illi quidem optimatibus qui aliquid præclari gesserunt, præmium erunt, vt eos amant scis*

σαμφοῖν. Αγο. Βαβαὶ τῆς φιλοσωφείας. τῆς δὲ σοφίας τί σοι τὸ διαφέρον; Σω. ἀ ἰδέα, καὶ τὰ τῶν ὄντων παραδείγματα. ὁπόσα γὰρ δὴ ὁρᾷς, τὴν γῆν, ταπεινὴν, τὸν οὐρανὸν, τὴν θάλατταν, ἀπάντων τούτων ἐκόνες ἀφανεῖς ἰσασιν, ἔξω τῶν ὅλων. Αγο. ποῦ δὲ ἰσασιν; Σω. ὑπερμεγέθη γάρ που ἂν εἴη, οὐκ ἂν ἄλλη. Αγο. οὐχ ὁρῶ ταῦθ' ἅπαντα λίαν τὰ παραδείγματα. Σω. ἀκότως, τυφλὸς γὰρ εἶ τῆς ψυχῆς τὸν ὀφθαλμὸν, ἐγὼ δὲ πάντων ὁρῶ ἐκόνας, καὶ σὲ ἀφανῆ, λεληθέναι, καὶ ἄλλον, καὶ ὅλως διπλᾶ πάντα. Αγ. πειρατέον ὠνητέ ἂ, σοφὸς καὶ ὀξυδερκής τις ὤν. φέρ' ἴδω τί καὶ πράξεις μοι ὑπὲρ αὐτοῦ σύ; Ερ. δὸς δύο τάλαντα. Αγο. ὠνησάμην ὅσου φῂς. τάργύριον μήτοι ἐς αὖθις καταβαλῶ. Ερ. τί οὖν σοι τὄνομα; Αγο. Δίων Συρρακόσιος. Ερ. ἄγε λαβὼν ἀγαθῇ

mêt scilicet. MERC. Papæ quanta libertas, quæ sapientia. Verùm quæ est tuæ doctrinæ summa? SOC. Ideæ, & eorum quæ existunt paradigmata. Quæcunque enim vides, terram ipsam, quæque super terram sunt, cœlum, mare, horum omnium imagines obscuræ existunt extra totius vniuersitatem. MERCA. Vbi autem existût? SOC. Nusquam. Nam si alicubi essent, non essent. MERCAT. Non video ista quæ tu dicis paradigmata. SCO. Meritò: cæcus est enim tibi animæ oculus. ego verò omnium video imagines, & te latentem, & me alium. in summa, duplicia video omnia. MERCA. Ergo emendus es, sapiens cum sis, & acutè cernas. Age, scire volo quid tu à me exigas pro ipso. MERCV. Da duo talêta. MERCA. Emi ita, vt dixisti, pecuniam verò in posterum numerabo. MERCVR. Quod igitur tibi nomen est? MERCAT. Dion Syracusius. MERCVR. Age, quòd felix

ὑπόσον ἀπέχουσιν ἀλλήλων. Λυ. πῶς τῆς φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς ἡμῖν τοῦτο εἰπεῖν, ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί παράσυμβαμα· καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ὑπολήψομαι ἀπὸ τοῦ ῥυθμοῦ τῶν ὀνομάτων. Χρ. ἀπ' ἐμοῦ δὲ φθόνος· ἔν γάρ τις χωλὸς ὤν, αὐτῷ τούτῳ ἱκάνῳ ὢν χωλαίνειν πρὸς πεσπλάσας λίθῳ, πρᾶσμα εἰς ἀφανοῦς λάβῃ, ὁ τοιοῦτος ἄχι μὴν λίπον σύμβασμα τῶν χωλάσαι, τὸ πρᾶσμα ἢ παράσυμβαμα προσλαβών. Λυ. ὦ ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μάλιστα φῂς αὐτόν; Χρύ. τῶν λόγων ὑπολαμβάνειν, ὡς συμποδίζω τοὺς προσομιλοῦντας, καὶ ἀφαρπάζω, καὶ σιωπᾶν ποιῶ, φιμὸν ἀτιχνοῦς αὐτοῖς περιτιθείς. ὄνομα δὲ τῇ δυνάμει ταύτῃ, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. Λυ. Ηράκλες, ἄμαχόν τινα καὶ βίαιον λέγεις. Χρύ. σκόπα γοῦν. ἔστι σοι παιδίον; Λυ. τί μήν; Χρύ. τοῦδε λῶν ποτε προκόψαι καὶ ἀρπάσαι, πλησίον ποτὲ μοῦ

praeter accidens inter se differant. MERCAT. Per Philosophiam quaeso, ne inuideas explicare, quid nam accidens sit, & praeter accidens: nescio enim quomodo perculsus sim pre numero vocum istarum. CHRYS. Citra inuidiam dixero. Si quis claudus existat, illiso pede quo claudicat, ad lapidem, ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationē, vulnus autem praeter accidens accepit. MERCAT. O' argutiam: praeterea verò, quid nam scire te potissimùm profiteris? CHRYS. Retia sermonum, quibus capio & obstringo, denique tacere cogo eos qui contra me disputant, planè frenū quoddam illis imponens. isti verò tantæ orationis vi nomen est, Syllogismus celeberrimus. MERCAT. Hercle fortè quendam & inexpugnabilem syllogismum refers. CHR. Vide ergo, éstne tibi puer? MERC. Quid ni? CHRY. Quid si hunc ad flumen fortè ambu-

μοῦ πλαζόμενον ἐρεῖν, λέγε τοῦ Οἱ ἐκδόσεως ἀποχωρῆσαν αὐτὸ, ἢν ἔτης τὰληθῆς, ὃ, τι διάνοιαν περὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ βρέφους, τί φίσεως αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγορ. Δυσαπόκριτον ἐρωτᾷς. ἀρρῶ δ', ὑπόπτερον ἀκόν ἀπολαβοιμι. ἀπὸ σὺ πρὸς Διὸς ἀπκρινάμην, ἀνάσσοσά μοι τὸ παιδίον, μὴ κὴ φθάσῃ αὐτὸ καταπιεῖν. Χρύσ. θάῤῥει, κὴ ἔσα γάρ σε διδάξομαι θαυμασιώτερα. Αγορ. τὰ ποῖα; Χρύσ. τὸν θηρίουλα, κὴ τὸν ὑακινθουλα, κὴ ὑπὲ πᾶσι τοῦ Ηλίκτραν, κὴ τὸν ἐγκεκαλυμμένον. Αγορ. τίνα τοῦτον τὸν ἐγκεκαλυμμένον, ἢ τίνα τοῦ Ηλίκτραν λέγεις; Χρύσ. Ηλίκτραν μὲν ἐκείνου τοῦ πάνυ, τοῦ Αγαμέμνονος, ἢ τὰ αὐτὰ οἶδε τι ἅμα, κὴ ἐκ οἶδε. παρεσῶν γὰρ αὐτῷ τῷ Ορέστῃ ἔτι ἀγνώστῳ, οἶδε

ambulante [x] crocodilus rapiat, posteà verò se redditurum polliceatur hac lege, vt illi verum dicas, quidnam de puero reddendo apud se decreuerit: quid tu dicis ipsum in animo constituisse? MERCAT. Quæstionem rogas, ad quam difficile admodum est respondere. dubito enim vtrum dicere debeam, quò puerum recipiam. Sed per Iouem, quæso te, responde tu, & puerum mihi serua incolumem, ne præuortat, ipsumq; deuoret. CHRYS. Bonos animo. etenim & alia quædam docebo te, quæ plus admirationis habent. MERCAT. Quænam sunt ista? CHRYS. Istum inquam, colligentem sermones, tum quoque illum dominantem, prætereà illam quæ supra omnes est, [y] Electram, tandem opertũ illum sermonẽ.

MERC. Quis ille [z] opertus sermo, aut quæ illa tandem Electra est, de quibus dicis? CHRYS. Electrã illam dico Agamemnonis valdè celebrẽ, quæ quidem eãdem rem simul norat, & non norat. Astante enim illi Oreste adhuc incognito.

οἶδ᾽ μὲν Ορέστην, ὅτι ἀδελφὸς αὐτῦ. ὅτι δ᾽ οὗτος Ορέστης, ἀγνοῶ. τὸν δ᾽ αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμαστὸν ἀκοῦσαι λόγον. ἀπόκριναι γάρ μοι, τὸν πατέρα οἶδα τὸν σαυτοῦ; Αγορ. ναί. Χρύσ. τί οὖν, εἰ σὲ περὶ τοῦ πατρὸς ἐγκεκαλυμμένον, ἔρωμαι, ζῶντα οἶδας, τί φήσεις; Αγορ. Δηλαδὴ ἀγνοῆν. Χρύσ. ἀπὸ μέν αὐτὸς οὕτως ἐστὶν ὁ πατὴρ ὁ σός· ὥστε οὐδὲ τὸν ἀγνοεῖν, δῆλος ἂν εἴη τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοῶν. Αγορ. ὀμόσω. ἀπ᾽ ἀρχῆς γὰρ ἀκούσας αὐτὸν, ἅπασιν ἦν ἀπόδημον. ὅμως δ᾽ οὖν τί σοι τῆς σοφίας τὸ τέλος; ἢ τί πράξεις, πρὸς τὸ ἀκρότατον τῆς ἀρετῆς ἀφικόμενος; Χρύσ. περὶ τὰ πρῶτα κατὰ φύσιν καταγυμνόσομαι, λέγω δὲ πλοῦτον, ὑγίειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. πρόσπορον ἢ ἀνάγκη πολὺ προκεκυφέναι, πολυγράφοις βιβλίοις παραπεσοῦσι τῷ ὄψει, καὶ

A nouit quidem, Oreſtem ſuum eſſe fratrem: quòd verò ille Oreſtes eſt, ignorat. Rurſum verò opertum illum, adeóque omninò mirabilem, audies ſermonem. Reſponde mihi: noſtin' tuũ patrem? MERCAT. Maximé. CHRYS. Quid igitur, ſi propè te ſtatuerem aliquem coopertum, atque interrogarem, Noſtin' hunc? quid diceres? MERCAT. Scilicet me non noſſe dicerè. CHRYS. Sed ille ipſe pater erat tuus. Itaque ſi iſtum non noſti, palàm eſt te patrem tuum non nouiſſe. MERCAT. Nequaquam. verùm ego detracto velo, num verum ſit, explorabo. Sed quiſnam tuæ ſapientiæ finis eſt? aut quid tandem facturus es, ſi ad virtutis ſummum perueneris? CHRYSIP. In his, quæ in natura prima ſunt, verſabor. Dico autem diuitias, ſanitatẽ, & his ſimilia. Primùm autẽ oportet multos labores impendere. libris enim exiguis literis deſcriptis incumbere oportet, &

καὶ σχόλια συναγείρονται, καὶ διοικισμῶν ἐπιπλοὺς μέσον, καὶ ἀτόκων ῥημάτων. καὶ τὸ λιφάλαιον, ὃ θέμις γυναῖκα σοφὴν, λῶ μὰ τρὶς ἐριξῆς τῶ ἑλλεβόρω πίνειν. Λέγοις ταῦτα σὺ καὶ ἀνὴρ ἀνδρικά· τὸ κλυνόμενα ἄνω, καὶ τοκογλύφον (καὶ γὰρ τοῦς ὀρῶ σε τοσόντα) τί φῶμεν, ἀνθρώπε ἆρα μανικόν; καὶ τὸν ἐλλέβορον, καὶ τηλοῦ πρὸς ἀριστεῖ; Χρύσ. ναὶ, μόνον οὖν τὸ δανείζειν πρέπει ἄρ' ἐσθ' ὃ φῶ. ἐπὶ γὰρ ἴδιον αὐτῷ συλλογίζεσθαι, τὸ δανείζειν καὶ λογίζεσθαι τοὺς τόκους, πλησίον ἔοικε δοκεῖν συλλογίζεσθαι, μόνε ἄρ' ἡμῖν τοῦ σπείρειν δοῦναι, λαβάντι ἐκεῖνο, καὶ τὸ τοιοῦτον ἀ μόνον γε ἁπλῶς, ὡς σπεῖρ οἱ ἄνθρωποι, τοὺς τόκους, ἀλλὰ καὶ τόκων ἐτέρους τόκους λαμβάνειν. ἢ γὰρ ἀγνοεῖς, ὅτι τῶν τόκων οἱ μὲν ἐσθ πρῶτοί τις νῶν, οἱ δ' ἑξῆς λαβάντι αὐτῷ ἐκεῖνο ἀπόγονοι; ὁρᾷς δ' ἅπτα καὶ τὸν συλλογισμὸν, οἷοῖσθ

& interpretationes congerere, & solœcismis, & absurdis vocibus impleri. In summa, nequaquam decet sapientem fieri priùs, quàm ter ex ordine helleborum bibas. MERCAT. Egregia sunt ista tua, & forti viro digna. Verùm auarum fœneratorem esse (ista enim tibi ineſſe video) num illa dicemus esse viri, qui helleborum biberit, & iam ad virtutē idoneus sit? CHRYS. Certè: solùm enim sapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium est, syllogismis concludere: vsuras autem colligere, & fœnus computare, atque syllogismis colligere, parùm differre videntur: quemadmodum hoc soli studioso competit, ita quoque illud: nec decet illum fœnus simpliciter, quemadmodum alij solent, accipere, verùm etiam alterius quoq; fœnoris fœnus.

Nisi forte ignoras, fœnus aliud esse primū, aliud secundū, velut quandam illius progeniem. Vides autem & syllogismum quendam

ὁποῖόν φησιν, ἢ τὸν πρῶτον τόκον λήψεσθαι, καὶ τὸν δεύτερον· ἀπὸ μὲν γὰρ τοῦ πρώτου λήψεσθαι, ἄρα καὶ τὸ δεύτερον. Λογ. ἐοικεν γὰρ μισθῶν τινὶ τὰ αὐτὰ φαίνειν, ἢς σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ ὑφίξ, παρὰ τῶν νέων· καὶ δῆλον, ὅτι μόνους ὁ σπουδαίους μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεσθαι. Χρ. μανθάνεις, ἐ γὰρ ἐμοῦ ἕνεκα λαμβάνω, ἀλλ' ἐκείνου ἕνεκα ἀλλ' ἀγαθόν ὁ αὐτὸς χάριν. ἐπὶ γὰρ ὅτῳ ὁ μέτοις ἐκχύτως, ὁ δὲ πιστικὸς ἑαυτὸν μὲν ἀσκῶ ἕνεκα πιστικὸν, τὸν δὲ μάθητὴν ἐκχύτων. Λογ. καὶ μὴν ζηλωτὸν ἔχεις, τὸν νέον μὴ ἕνεκα πιστικὸν, σὲ δὲ τὸν μόνον πλούσιον ἐκχύτων. Χρυσ. σκώπτεις, ὦ οὗτος· ἀλλ' ὅρα μή σε ἐκτοξόσω ἀναποδείκτῳ συλλογισμῷ. Λογ. καὶ τί δεινὸν ἐκ τοῦ βίλους; Χρυσ. ὀκνεία καὶ σιωπὴ, καὶ ἐκπεπλῆχθαι τὴν διάνοιαν ὁ δὲ μέγιστον, ἢν ἐθέλω, τάχιστά σε ἐκ-

quendam vulgò iactari: Si primum fœnus acceperit, accipiat etiam secundum. Verùm accepit primum, igitur & secundum accipiet. MERCAT. Num ergo & de mercede, quam tu à iuuenibus, quos instituis, capere soles, similia dicenda sunt: quippe cùm manifestum sit, solos studiosos mercedem à virtute accepturos esse? CHRYS. Disce: certè non mea causa accipio, verùm illius gratia qui dat. Nam cùm alius sit effusor, alius verò comprehensor, ego quidem ipsum comprehensor vt sim præparo, discipulum verò vt fiat effusor. MERCAT. Atque contrarium dicis, iuuenem esse comprehensorem: te verò qui solus diues es, effusorem. CHRYS. Heus tu, scommate me perstringis? sed vide tu, ne te petam syllogismo ineuitabili. MERCAT. Quid verò mali ex hoc telo accidet? CHRYS. Dubitatio & silentium, præterea mentis & intellectus subuersio: & quod omnium est maximum, si voluero, in lapi-

dem

σὶ ἀφθάρτῳ λίθον. Αγορ. πῶς λίθον; ὁ γὰρ Περσεὺς, ὦ βέλτιστε, ἔνεστί μοι δοκεῖς. Χρ. ὦ δι' ὅτου. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; Αγορ. ναί. Χρύσ. τί δέ, τὸ ζῶον ὁ σῶμα; Αγορ. ναί. Χρύ. σὺ δὲ ζῶον; Αγορ. ἔοικα γοῦν. Χρύσ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγορ. μηθαμῶς, ἀλλ' ἀνθρωπόν μι πρὸς τοῦ Διός, καὶ ἐξ ἀπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. Χρύσ. οὐ χαλεπόν, ἀλλ' ἕκαστον ἴσθι ἄνθρακα τοῦτ'. ἀλλ' ὅρα μοι, πῶς σῶμα ζῶον; Αγορ. ὅ. Χρύσ. τί δέ, λίθος, ζῶον; Αγορ. ὅ. Χρύ. οὐ δὲ σῶμα εἶ; Αγορ. ναί. Χρύσ. σῶμα δὲ ὤν, ζῶον εἶ. Αγορ. ναί. Χρύσ. ἐκ ἀραλίθου εἶ, ζῶον γε ὤν. Αγορ. νῦν γε ποιήσεις, ὡς ἔοικε μετὰ σκιλλῶν, καθάπερ τοὺς Νιόβης, ἀποψύχων, καὶ πάγια ἐμοὶ ἔσῃ. ἀλλὰ ἀντίσοσόν γε σύ. πόσου ὑπὲρ αὐτοῦ καταβαλεῖς; Ερμῆς ἀδάμας. Αγορ. λάμβανε. Ερμ. μόνος

dem te conuertam. MERCAT. *Quomodo lapidem feceris? neque enim Perseus, ô bone, mihi esse videris.* CHRYS. *Hoc modo. Lapis est corpus.* MERC. *Certè.* CHRYS. *Quid verò? Nónne & animal corpus est?* MERCAT. *Imò maximè.* CHRYS. *Tu verò animal es.* MERCAT. *Sic videtur.* CHRYS. *Lapis igitur es, cùm corpus sis.* MERCAT. *Nequaquam, sed per Iouem solue me, & de nodo hominem me fac.* CHRYS. *Non est difficile factu. igitur rursus sis homo. Dic verò mihi, nónne omne corpus animal est?* MERC. *Non.* CHRYS. *An verò lapis animal est?* MERC. *Non.* CHRYS. *Tu verò corpúsne es?* MERCAT. *Maximè.* CHRYS. *Corpus autem cùm sis, animálne es.* MERCAT. *Euge, effecisti, vt iã mea crura non aliter atq; Niobes refrigerata & saxea facta sint. verùm coëmãte. Quantum pro ipso numerabo?* MERCV. *Duodecim minas.* MERCAT. *Accipe.* MERCV. *Solus*

τοῖς τυράννοις, ᾗ σφόδρα ἐνδοξότιμα παρ' αὐτοῖς. τὸ δὲ κεφάλαιον τῆς προαιρέσεως, ἀνάντων καταφρονεῖν, ἅπασι χαίρειν, παρ' ἀχόθον ἱρανίζειν τῷ ἀδονλίᾳ. Αγ. ὥρα σοι ἄλλον πωλεῖν τὸν πλοῦσιον τούτων καὶ πολυχρυσότατον, ἐγὼ δὲ οὐκ ἐπιτήδειος εἰς ἀργὸν ἀνῆσθαι βίον. Ερ. ἄπαντες ἴσμεν, ὦ Ζεῦ, οὗτος ἡμῖν μένει. Ζεύς. μετάσχες. ἄλλον παράγαγε, μᾶλλον δὲ τὼ δύο τούτω, τὸν γελῶντα τὸν Αβδηρίτην, καὶ τὸν κλαίοντα τὸν ἐξ Ἐφέσου. ἅμα γὰρ αὐτὼ πωλῆσαι βούλομαι. Ερ. κατάβητον εἰς τὸ μέσον. τὸ ἀρίστω βίω πωλῶ, τὸ σοφωτάτω πάντων ἀνθρώπων. Αγ. ὦ Ζεῦ, τῆς ἐναντιότητος. ὁ μὲν οὐδεμιᾶς γελᾷ, ὁ δὲ τινὰ ἴσως καὶ κλαίει, λαμπρὰ γὰρ τὰ παράκαιρα. τί ταῦτ' ὦ οὗτος, τί γελᾷς; Δη. ἐρωτᾷς; ὅτι μοι γελοῖα πάντα δοκεῖ τὰ πράγματα ὑμῖν, καὶ αὐτοὶ

tyrannis seruiuit, apud quos in magno precio fuit. Summa verò propositi sui, seu doctrinæ est, omnia contemnere, & omnibus rebus vti, vndique voluptatem conquirere. MERCAT. Tempus est vt alium emptorem, nempe diuitem, & multas habentem pecunias, quæras: ego enim minimè idoneus sum, qui tam hilarè vistã emam. MERCV. Ille, ô Iupiter, quantũ apparet, insemptus nobis manebit. IVP. Traducito, atque alium ãdduc, vel potius duos istos, [a] quorum alter, Abderites scilicet, ridet: alter verò Ephesius, plorat: simul enim vẽdi volũt. MERCV. Descendite in medium. Optimas vitas vendo, omnium sapientissimos proclamo. MERCA. O Iupiter, quãta dissimilitudo: alter enim non desinit ridere, alter autem aliquem lugere videtur: omnino enim plorat. Heus tu, quid hoc sibi vult, cur rides? DEMOC. Interrogas? quia mihi omnia quæ vos facitis, ridicula videntẽ, adeoq; vos ipsi

τοῖ ὑμῖῶν. Αγο. πῶς λέγεις; καταγελᾷς ἡμῶν ἁπάντων, καὶ παρ' οὐδὲν τίθησαι τὰ ἡμέτερα πράγματα; Δη. ὧδε δὲ ἔχει· σπουδαῖον γὰρ ἐν αὐτοῖσιν οὐδέν· ληρώδη δὲ τὰ πάντα, καὶ ἀτόμων φορὰ, καὶ ἄπειρία. Αγο. οὐμενοῖ. ἀλλὰ σὺ λυπεῖς ὡς ἀληθῶς, καὶ ἄκαιρ' ὦ τῆς ὕβρεως, ἐπαύσῃ γελῶν; σὺ δὲ τί λαλεῖς, ὦ βέλτιστε; φολὺ γὰρ, οἶμαι, λάκωνα σοὶ προσλαλῶ. Ηρ. ἡγοῦμαι γὰρ, ὦ ξένε, τὰ ἀνθρώπινα πράγματα ὀϊζυρὰ καὶ δακρυώδη, καὶ οὐδὲν αὐτῶν ὅ,τι μὴ ἐπικήδειον, ὥσ' δὲ οἰκτείρω τὴν σοφίαν καὶ ὀδύρομαι. καὶ τὰ μὲν παρόντα ὑποκίω μεγάλα, τὰ δ' ὑπὲρ ὠκεανὸν πάμπαν ἀνήκεστα, καὶ τὰς ἐκπυρώσιας, καὶ πλὴν τοῦ ὅλου συμφορῶν ἕνεκ' ὀδύρομαι, καὶ ὅτι ἔμπαλιν ἄκρα, ἀκάματος ἡ κύκλωσις πάντα σωματίουσα, καὶ ἐς τὠυτὸ τίθησι, ἀτιμίας, γνώσεις,

ipſi etiam. MERCAT. Quid narras? nos omnes tu derides? atq; omnia noſtra opera nihili facis? DEM. Sic ſanè eſt. Nam in illis nihil eſt præclarum, aut ſtudio dignum. inania enim ſunt omnia, & atomorum cumulus, & infinitum quippiam. MERCAT. Nequaquam: imò tu vanus es reuerà, & experientia cas res. O contumeliam, nondum deſinis ridere? Tu verò, ô bone, quid ploras? multò enim melius erit, vt exiſtimo, tecum quàm cum Democrito loqui. HERA. O hoſpes, ego omnes humanas res calamitoſas & deflendas eſſe exiſtimo, atque in illis nihil nō eſſe fato obnoxium: ideóq; miſeret me ipſarum, & deploro eas. Neque magnifacio præſentia, futura verò puto planè erumnoſa fore: conflagrationes dico, & totius mundi calamitatem. Iſta ſunt quæ ego deploro, quodq; nihil ſolidum eſt, ſed quodammodo omnia in cyceonem conuoluuntur, tum quòd eadem res delectat & offendit,

γνῶσις, ἀγνωσία, μέγα, μικρὸν, ἄνω, κάτω, στριφόμενα ῥώοντα, καὶ ἀμαβόμενα ἐν τῷ τοῦ ἀιῶνος παιδιᾷ. Αγο. τί γὰρ ὁ αἰὼν οὗτος; Ηρ. παῖς παίζων, σισσύφων, ἁμαξιδρόμος. Αγο. τί δαὶ οἱ ἄνθρωποι; Ηρ. θνητοί. Αγο. τί δαὶ οἱ θεοί; Ηρ. ἄνθρωποι ἀθάνατοι. Αγο. αἰνίγματα λέγεις, ἢ οὕτως, ἢ γρίφους συντίθης. ἀτεχνῶς γὰρ, ὥσπερ ὁ Λοξίας, οὐδὲν ἀφαναφές. Ηρ. οὐδὲν γάρ μοι μέλει ὑμέων. Αγο. τοι γαροιῶ οὐδὲ ἀνήσεταί σε τὶς, ὑβρονῶν. Ηρ. ἐγὼ δὲ κέλευσμαι πᾶσιν ὑβριστὴν εἶμαι, ἵνα σῖσιν ἀνθρώποισι, μὴ ἶσον ἐκ ἀνθρώποισι. Αγο. τοῦτο τὸ κακὸν οὐ πόρρω μελαγχολίας ἐστίν, ἐὰν ἕτερον ἴωμεν αὐτῶν ὀνήσομεν. Ερ. ἄπρακτοι καὶ οὗτοι μήσουσιν. Ζεύς. ἄλλον ἀκριβῆ. Ερ. βούλει τὸν Αβδηρίτην ἐκεῖνον, τὸν σκώπτην; Ζεύς. πάνυ μὲν οὖν. Ερ.

est & cognitio ignorantia, magnum, parvum: atque o sursum deorsumq; feruntur omnia, & per vices mutantur in ludo huius seculi. MERCV. *Quid est seculũ?* HER. *Puer ludens, ludens talis, cõtendens.* MERCA. *Quid verò homines sunt?* HERACL. *Dij mortales.* MERCAT. *Quid verò dij?* HERA. *Homines immortales.* MERCAT. *Heus, tu ænigmata loqueris, an griphos componis? planè enim tanquam Apollo, nihil explicas.* HERACL. *Nihil vos curo.* MERCA. *Igitur neq; quisquam mentis compos te empturus est.* HERAC. *Ego verò à pueris iubeo plorare omnes, tam eos qui me emũt, quàm qui non emunt.* MERCA. *Hoc certè malum parũ differt ab insania: neutrum horum emam.* MERCVR. *Et illi quoq; apud nos manebunt, cùm non sint vendibiles.* IVPIT. *Alium accerse.* MERCVR. *Visne Athenienſem illum facundum?* IVPITER. *Maximè.*

MERCV.

Ερ. ἀνὴρ ἰλθὶ σύ. βίον ἀγαθὸν καὶ σωφρονοῦντα κηρύττομεν. τίς ὠνεῖται τὸν ἱερώτατον; Αγο. ἐπί μοι, τί μάλιστα ἐθέλεις τυγχάνειν; Σω. παιδαγωγίας ἐμοί, καὶ σοφιστὰ ἐρωτικά. Αγο. πῶς οὖν ἐγὼ πείσομαί σοι; παιδαγωγοῦ γὰρ ἐνδέομαι ὡς παιδὶ καλῷ ὄντι μοι. Σω. τίς δ' ἂν ἐπιτηδειότερος ἐμοῦ γένοιτο συνεῖναι καλῷ; καὶ γὰρ οὐ τῶν σωμάτων ἐρασής εἰμι, τῶν ψυχῶν δ' ἄν μοι καλεῖν. ἀμέλει καὶ ἐν τοῦτον ἐμάτιόν μοι καταπίωντα, ἀκούσῃ αὐτῶν λιγόντων μηδὲν ἧσσον ἐμοῦ ἀνὸν παθεῖν. Αγ. ἔπισα λίγεις, τὸ παιδεραστῶν ὄντα, μὴ πειρατῆς ψυχῆς τι πολυπραγμονεῖν, καὶ ταῦτα, ἐν ἐξουσίᾳ ἐν τῷ αὐτῷ ἱματίῳ καταπέπλευκον. Σο. καὶ μὲν ἐμνόω γέ σοι ἕλωα, καὶ τὸν πλάτανον, οὕτω ταῦτ' ἔχειν. Αγο. Ηράκλεις, τῆς ἀλογίας τῶν θεῶν. Σω. τί σὺ λίγεις; οὐ δο-

MERCV. *Heus tu, huc veni. Vitam bonam & prudentem proclamamus. quis emet sanctissimum hominem?* MERCAT. *Dic mihi, quam potissimum nosti artem?* SOCR. *Pœderastes sum, & in rebus quæ ad amorem spectant prudens.* MERCA. *Quanti igitur emam te? nam pœdagogo indigeo. est enim mihi puer egregius.* SOC. *Quis magis idoneus me esse queat, qui cum formoso puero versetur? Neque enim corporum amator sum. animam enim formosam esse existimo: & quanquam sub eodem palliolo mecum recubãt, audies illos, vel ipsis testibus, nihil graue à me perpeti.* MERCAT. *Incredibilia sunt quæ dicis, pœderastes cùm sis: tamen nulla de re te esse solicitum, quàm de anima, præsertim cùm copia fiat vt sub eadem veste iaceatis.* SOC. *Atqui per canem & per platanum iuro, rem sic habere.* MERCAT. *Hercle, quanta absurditas deorũ.* SOC. *Quid ais?*

οὐ δοκῶ σοι ὁ Κύων ἂν θεὸς εἶναι; οὐχ ὁρᾷς τὸν Ἀνουβίν ἐν Αἰγύπτῳ, ὅσον καὶ τὸν ἐν οὐρανῷ σείριον, καὶ τὸν παρὰ τοῖς κάτω Κέρβερον; Αγο. οὐκοῦν, ἐγὼ δ' ἁμαρτάνων· ἀπὸ τίνα βιοῖς τὸν τρόπον; Σω. οἰκῶ μὲν, ἀμαυρῶ τινα πόλιν ἀναπλάσας· χρῶμαι δὲ πολιτείᾳ ξένῃ, καὶ νόμους νομίζω τοὺς ἐμούς. Αγο. ἐγὼ βουλόμην ἀκοῦσαι τῶν δογμάτων. Σω. ἄκουε δὴ τὸ μέγιστον, ὃ περὶ τῶν γαμικῶν μοι δοκεῖ. δοκεῖ μηδεμίαν αὐτῶν μηδενὸς ἶναι μόνου, πάντα δὲ μιᾶναι ὡς βούλομένῳ τοῦ γάμου; Αγο. τί τοῦτο φῂς, ἀνῃρῆσθαι τοὺς περὶ μοιχείας νόμους; Σω. νὴ Δία, καὶ ἁπλῶς γε πᾶσαν τὴν περὶ τὰ ἀφροδίσια μικρολογίαν. Αγο. τί δὲ περὶ τῶν ἐν ὥρᾳ παίδων σοι δοκεῖ; Σω. καὶ οὗτοι ἴσουται τοῖς ἀείσοις ἅπασι φιλῆσαι, καμπρόσω τι καὶ γενναιότερα ἐργασαμένοις

An non videtur tibi canis esse deus? Nonne vides quàtus sit in Aegypto? Anubis, atque ille in cœlo Sirius, necnon apud inferos Cerberus? MERCA. *Recte dicis: ego verò peccaui. Verùm quale habes genus vitæ?* SOCRAT. *Mihi ipsi ciuitatem quandam extruo: peregrina autem vtor politia, measque præscribo leges.* MERCAT. *Vnum aliquod ex tuis dogmatibus audire cupio.* SOC. *Audi ergo maximum quidem illud, in quo mea de vxoribus sententia comprehensa est. Videtur mihi nullam debere cuiusquam esse propriam, verùm vnam quamque passim debere accedere ad eum qui eam appetat.* MERCAT. *Quid ais? Num abrogandas esse leges de adulterio?* SOC. *Per Iouem non illas solùm, verùm omnes reliquas nugas*

ea de re constitutas. MERCA. *Quid verò tibi de pueris iam maturis videtur?* SOC. *Et illi quidem optimatibus qui aliquid præclari gesserunt, præmium erunt, vt eos a-*

ment scis

σαφῶς. Αγο. βαβαὶ τῆς φιλοσοφίας. τῆς δὲ σοφίας τίνα τὸ ὑπερέχον; Σω. ἃ ἴδοις, τὰ τῶν ὄντων παραδείγματα. ἰδέαι γὰρ δὴ αὗται, τοῦτ' ἔστι, τὰ πάντων τούτων ἀπόῤῥητα ἀφανῆ ἐστιν, ἔξω τῶν ὅλων. Αγο. ποῦ δ' ἐστίν; Σω. ὅπου μὲν οὐκ ἔγωγε, οὐκ ἄν ἔνθ'. Αγο. οὐχ ὁρᾷ ταῦθ' ἅπερ ἐστὶ τὰ παραδείγματα. Σω. ἀπόντες, τυφλὸς γὰρ ἔνδον τὴν ψυχὴν τὸν ὀφθαλμὸν, ἐγὼ δὲ πάντων ὁρῶ ἀπόντας, καὶ σὲ ἀφανῆ, καὶ ἄλλον, καὶ ἔτι ἄλλα πάντα. Αγ. τυφλοῦ ὄντι σ' ἔοικε, σοφὸν καὶ ὀξυδερκῆ τινα ὄντ'. ἀτὰρ ἴδω τί καὶ πράξας μ' ὑπερφρονεῖς σύ; Βρ. δὶς δύο τάλαντα. Αγο. ἀνησάμην. ἴδου φέρε. τάρχαῖον μήτοι γε ἀλλὰ καινά. Βρ. τί οὖν σοι τοὔνομα; Αγο. Δίων Συρακούσιος. Βρ. ἄγε δὴ λαβὲ ἀγαθῇ

mét ſcilicet. MERC. Papæ quanta libertas, quæ ſapientia. Verùm quæ eſt tuæ doctrinæ ſumma? SOC. Ideæ, & eorum quæ exiſtunt paradigmata. Quæcunque enim vides, terram ipſam, quæque ſuper terram ſunt, cœlum, mare, horum omnium imagines obſcuræ exiſtunt extra totius vniuerſitatem. MERCA. Vbi autem exiſtũt? SOC. Nuſquam. Nam ſi alicubi eſſent, non eſſent. MERCAT. Non video iſta quæ tu dicis paradigmata. SCO. Meritò: cæcus eſt enim tibi animæ oculus. ego verò omnium video imagines, & te latentem, & me alium. in ſumma, duplicia video omnia. MERCA. Ergo emendus es, ſapiens cum ſis, & acutè cernas. Age, ſcire volo quid tu à me exigas pro ipſo. MERCV. Da duo talẽta. MERCA. Eſto ita, vt dixiſti, pecuniam verò in poſterum numerabo. MERCVR. Quod igitur tibi nomen eſt? MERCAT. Dion Syracuſius. MERCVR. Age, quòd felix

ἀγαθῇ τύχῃ. τὸν Ἐπικούρου σιλλήβδην καλῶ. τίς ἀνήτατο τοῦτον; ἢ μὴ τοῦ γελοίου & ἱσταμένου μαθητὴς, καὶ τοῦ μεθύοντος, οὗς μικρῷ πρόσθεν ἀπεκηρύξαμεν· ἦ κἀκείνου οἶδας αὐτῶν, παρ' ὅσον ἀσελγαίνει & τυγχάνει, τὰ δ' ἄλλα ἁβρὸν, καὶ λιχνεύει φίλον. Αγο. τίς ἡ τιμή; Ερμ. λύει μνᾶ. Αγο. λάμβανε. τὸν δ' ἄνθρακα ἐκεῖνον ὅπως ἴδω, τίσι χαίρει & ἡδύσμασιν; Βρ. τὰ γλυκέα σιτᾶται, καὶ μελιτόεντα, καὶ μάλιστα τὰς ἰσχάδας. Αγο. χαλεπὸν μὲν οὐδέν. ἀνήσομαι γὰρ αὐτῶν παλάθας τῶν καλλίστων. Ζώς. ἄκουε κἀκεῖνα τὸν ἐν χρῷ κενεόν, τὸν σκυθρωπὸν, τὸν ἐκ τῆς κάμης. Ερμ. οὗτος, οἱ λίγης, οἱ σὲ καλοῦσι δ' ἔγωγε πάλαι τι πλῆθος & αὐτὸν ἀνθρώπων, τῶν περὶ τὸν ἀγορᾶν ἀπλῶς ἀκούτων. αὐλῷ ἢ λύρᾳ ἀριστὸν ἀκοῦσαι, ἢ βίᾳ, τὸν γελοιότατον, τίς πάντα μόνος ἐθέλει εἰδέναι; Αγο. πῶς τοῦτο φῄς; Ερ. ὅτι μόνος οὗτος φοιτᾷ,

faustumque sit, recipe eum. Tolam voco, Epicure. Quis emet hunc? Est enim illius risoris discipulus, nec non illius qui ebrius est, quos haud multò ante proclamauimus: vnius autem cuiusdã rei cognitione illos vincit. multò magis enim impius est, quàm illi. Quod verò ad cætera attinet suauis & gulæ amãs est. MERCAT. *Quo precio vendis tur?* MERCVR. *Duabus minis.* MERCAT. *Accipe: verùm vt hoc quoque sciam, quibus delectatur edulijs?* MERCV. *Dulcia edit, & mellita, maximè verò ficus.* MERCA. *Bene se res habet. emam enim illi totas massas caryocarum.* IVP. *Alium accerse, illum corpore hirsuto, vultu seuero,* [r] *ex Stoa.* MERCVR. *Rectè dicis. videtur enim magna ipsum multitudo, quæ ad forum accurrit, exspectare. Ipsam virtutè vendo, vitam perfectissimam. Quis cupit omnia scire solus?*

MERCA. *Quid tu dicis?* MERCV. *Quia solus ille sapiens*

φὸς, μόνος πανὸς, μόνος δί- piens est, solus bonus, solus
καιος, ἀνδρεῖος, βασιλικὸς, iustus, fortis, rex, rhetor, di-
ῥήτωρ, νομοθέτης, νομικὸς, ues, legislator, & quæcunq;
καὶ τἄλλα, ἅπερ ἐκεῖνα. Αγο. alia sunt his similia. MER-
οὐκοῦν ὁ γαὶ, καὶ μάλα γε CAT. Num, ô bone, & co-
μὰ Δία γε. Ερμ. καὶ νὴ Δία γε quus solus est, & per Iouem
σκυτοτόμος, καὶ τέκτων, καὶ coriarius, & faber, & his si-
τὰ τοιαῦτα. Αγ. ἐοικεν. ἰδοὺ milia? MERCVR. Sic vi-
δὲ γαθὸς, ἐπίβλεπε πρὸς τὸν ὠ- detur. MERCA. Accede,
νούμενον ἡμᾶς, ποῖός τις ἔ καὶ ô bone, & dic mihi tuo em-
πρόσθεν, ἆ οὐκ ἄχθῃ πωλοῦ- ptori, qualisnam sis: ante
σαν ἐμέ, καὶ δοῦλον ὄν; omnia autem, num tibi do-
Χρύ. οὐδαμῶς, οὐ γὰρ ἐφ' ἡ- leat quòd venderis & ser-
μῖν ταῦτά ἐστιν. ὅσα δὲ οὐκ uis. CHRYS. Nequaquã,
ἐφ' ἡμῖν, διάφορα εἶναι συμ- neq; enim in nobis hæc sunt:
βέβηκεν. Αγ. ἐμανθάνω ἤδη quæcunq; verò in nobis non
λέγων. Χρύ. τίφησι; οὐ μανθά- sunt, ista indifferentia esse
νειν, ὅτι τῶν τοιούτων τὰ μὲν solent. MERCA. Non in-
ἔμπροσθεν, τὰ δ' ἔμπρο- telligo quid dicas. CHRY.
σθεν; Αγο. οὐδ' Quid ais? non intelligis
οὐ μανθάνω. Χρύ. ἀκόντως, ὦ quòd horum quædam sunt
γὰρ ἐνενόησας τοῖς ἀμυήτοις prælata, quædam verò retro
ὄντα ἡμῖν, οὐδὲ καταληπτὰ sus non prælata? MER-
τὴν φαντασίαν ἔχεις. ὁ δὲ CAT. Ne nunc quidem in-
συνήθης τῷ λογικῷ θεω- telligo. CHRYS. Meri-
ρίᾳ προσβλέπων, μόνον ταῦτ' tò quidem, neque enim af-
οἶδεν, ἅπερ καὶ σύμβαινα, fuetus es nostris nominibus:
καὶ παρασήμαινα ἑκάστοις, καὶ neque imaginationem habes
ὑπόσων quæ facilè apprehendat: ve-

rùm studiosus Dialecticæ contemplationis, non hæc tan-
tùmmodò, verùm etiam qualiter & quantum accidens, &

ἐπίσαν ἀκάνθων ἀμφίρια.
Αγο. πῶς τῆς φιλοσοφίας, μὴ φθονήσῃς κἄμ τοῦτο εἰπεῖν, ὅ, τι σύμβαμα, καὶ τί παρασύμβαμα· καὶ γὰρ οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκπέπληγμαι ἀπὸ τοῦ ῥυθμοῦ τῶν ὀνομάτων. Χρ. ἀπ' ἐπιδὰς φθόνῳ· ἦν γάρ τις χωλὸς ἀνὴρ, ἀνῶν ἱκανῶς ὧν χωλῷ ποδὶ πεσὼν λίθῳ, πρόσπαμα ἐξ ἀφανοῦς λάβῃ, ὃ τοιοῦτ' ἔχει μὲν δῆπου σύμβασμα πρὸς χωλίαν, τὸ πρόσπαμα δ' παρασύμβαμα πεπλάβηκεν. Αγο. ὦ τῆς ἀγχινοίας. τί δ' ἄλλο μάλιστα φῂς ἀδύνατα; Χρύ. τῶν λόγων συλλαβάς, ἃς συμποδίσω τοὺς πεσουμένους, καὶ ἀφορμὰς, καὶ σιωπᾶν ποιῶ, φιμὸν ἀτιχνοῦς ἀνδρῶν συλλαβάς. ὄνομα δὲ τῇ δυνάμει τούτῃ, ὁ ἀοίδιμος συλλογισμός. Αγο. Ηράκλες, ἄμαχόν τινα καὶ βίαιον λέγεις. Χρύσ. σπάνια γοιῶ. ἦν σοι παιδιὰ; Αγο. τί μήν; Χρύ. τοῦδε δὴ τοῦ προκόπτοντος ἀνδρὸς, πλησίον ποτὲ μοῦ

præter accidens inter se differant. MERCAT. *Per Philosophiam quæso, ne inuideas explicare, quidnam accidens sit, & præter accidens: nescio enim quomodo perculsus sim præ numero vocum istarum.* CHRYS. *Citra inuidiam dixero. Si quis claudus existat, illiso pede quo claudicat, ad lapidem, ex inopinato vulnus acceperit, is certè accidens habet claudicationé, vulnus autem præter accidens accepit.* MERCAT. *O' argutiam: præterea verò, quid nam scire te potissimùm profiteris?* CHRYS. *Retia sermonum, quibus capio & obstringo, denique tacere cogo eos qui contra me disputant, planè frenũ quoddam illis imponens. isti verò tantæ orationis vi nomen est, Syllogismus celeberrimus.* MERCAT. *Hercle fortè quendam & inexpugnabilem syllogismum refert.* CHR. *Vide ergo, éstne tibi puer?* MERC. *Quid ni?* CHRY. *Quid si hunc ad flumen fortè ambu-*

μοῦ περιπόμπου ὄρνεως, ἐκ-
τοῦ δι ἀφάσσων ἀνισχνᾶ-
των αὐτὸ, ἢν ἅπαξ τἀληθῆ,
ὃ, τι διάνοιαν περὶ τῆς ἀφ-
έσεως τοῦ βρέφους, τί φή-
σεις αὐτὸν ἐγνωκέναι; Αγορ.
ἀνασκόπει ἐρωτᾷς. ἀφεῖ
μι, ἐπίτροπον ἀκόμη ἀφικάθοι-
μι. ἀπὰ σὺ πῶς Διὸς ἀφικ-
νῇ; Χρύσ. θάῤῥει, ἐπ
ἔμοιγάρ σε διαφέρειν ἔοικ-
μαιθητοῦ. Αγορ. τὰ ποῖα;
Χρύ. τὸν θεῖόν τε, καὶ τὸν
ἐκεῖνον, καὶ ἐπὶ πᾶσι τὸν
Πλάτωνα, καὶ τὸν ἐμπεκα-
λυμμένον. Αγορ. τίνα τοῦν-
τον τὸν ἐμπεκαλυμμένον,
ἢ τίνα τῶν Πλάτωνα λέγεις;
Χρύσ. Πλάτωνα μὲν ἐκεῖνον
τὸν πάνυ, τὸν Αγαμέμνο-
νος, ἃ τὰ αὐτὰ οἶδέ τι ἅμα,
καὶ ἐκ οἶδε. παρεστὼς γὰρ
αὐτῷ τῷ Ορέστῃ ἔτι ἀγνῶτος,
οἶδε

ambulante [x] *crocodilus ra-*
piat, poſteà verò ſe reddi-
turum polliceatur hac lege, vt
illi verum dicas, quódnam
de puero reddendo apud ſe
decreuerit: quid tu dicis
ipſum in animo conſtituiſ-
ſe? MERCAT. *Quæſtio-*
nem rogas, ad quam diffi-
cile admodum eſt reſpon-
dere. dubito enim vtrum di-
cere debeam, quò puerum
recipiam. Sed per Iouem,
quæſo te, reſponde tu, &
puerum mihi ſerua incolu-
mem, ne præuortat, ipſumq;
deuoret. CHRYS. *Bono*
es animo. etenim & alia
quædam docebo te, quæ plus
admirationis habent. MER
CAT. *Quænam ſunt iſta?*
CHRYS. *Iſtum inquam,*
colligentem ſermones, tum
quoque illum dominantem,
prætereà illam quæ ſupra
omnes eſt, [y] *Electram, tan-*
dem opertũ illum ſermonẽ.

MERC. *Quis ille* [z] *opertus ſermo, aut quæ illa tandem E-*
lectra eſt, de quibus dicis? CHRYS. *Electrã illam dico A-*
gamemnonis valdè celebrẽ, quæ quidem eãdem rem ſimul no-
rat, & non notat. Aſtante enim illi Oreſte adhuc incognito,

οἶδ' μὲν Ορέστην, ὅτι ἀδελφὸς αὐτῆς. ὅτι δ' οὗτος Ορέστης, ἀγνοῶ. τὸν δ' αὖ ἐγκεκαλυμμένον, καὶ πάνυ θαυμαστὸν ἀνέσει λόγον. ἀπόκριναι γάρ μοι, τὸν πατέρα οἶδα τὸν σαυτοῦ; Αγορ. νάι. Χρύσ. τί οὖν, εἰ σοι παρασκευάσας τινὰ ἐγκεκαλυμμένον, ἔρωμαι, ζῶντα οἶδα, τί φήσεις; Αγορ. Δηλαδὴ ἀγνοῶν. Χρύσ. ἀπὸ μιᾶς αὐτὸς οὕτως εἶ τοῦτον ἀγνοεῖς, ἀλλὰ τὸν πατέρα τὸν σὸν ἀγνοῶν. Αγορ. ὀμφυῶ. ἀπ' ἀρχαλύψας αὐτὸν, ὅσομαι τὸν ἀληθέστερον. ὅμως δ' οὖν τί σοι τῆς σοφίας τὸ τέλος; ἢ τί πράξεις, ἐς τὸ ἀκριβέστερον τῆς ἀριτῆς ἀφικόμενος; Χρύσ. περὶ τὰ πρῶτα κατὰ φύσιν καταγινόσομαι, λέγω δὲ πλοῦτον, ὑγίειαν, καὶ τὰ τοιαῦτα. πρόσπορον δ' ἀνάγκη πολὺ πρόσεσθαι, πολυγράφοις βιβλίοις παραθήσουσα τὸν ὄψιν, καὶ

A nouit quidem, Oreſtem ſuum eſſe fratrem: quòd verò ille Oreſtes eſt, ignorat. Rurſum verò opertum illum, adeóque omninò mirabilem, audies ſermonem. Reſponde mihi: noſtin' tuũ patrem? MERCAT. Maximé. CHRYS. Quid igitur, ſi propè te ſtatuerem aliquem coopertum, atque interrogarem, Noſtin' hunc? quid diceres? MERCAT. Scilicet me non noſſe dicerẽ. CHRYS. Sed ille ipſe pater erat tuus. Itaque ſi iſtum non noſti, palàm eſt te patrem tuum non nouiſſe. MERCAT. Nequaquam. verùm ego detracto velo, num verum ſit, explorabo. Sed quisnam tuæ ſapientiæ finis eſt? aut quid tandem futurus es, ſi ad virtutis ſummum perueneris? CHRYSIP. In his, quæ in natura prima ſunt, verſabor. Dico autem diuitias, ſanitatẽ, & his ſimilia. Primùm autẽ oportet multos labores impendere. libris enim exiguis literis deſcriptis incumbere oportet, &

καὶ σχόλια συναγείροντα, καὶ ὑποκισμοῦ ἐμπιπλάς μηδεν, καὶ ἀτόπων ῥημάτων. καὶ τὸ λιφάλαιον, ἢ θέμις γενέσθαι θεόν, εἰ μὴ πρὶς ἐφιξῆς τὸ ἑλλεβόρου πίης. Ἀγαθῶς ποιεῖς σε ταῦτα καὶ ἀνδρὸς ἀνδρικοῦ· τὸ δὲ γενναῖον εἶναι, καὶ τοκογλύφον (καὶ γὰρ τοῦτο ὁρῶ σοι προσόντα) τί φῶμεν, ἀνδρὸς ἔδει σπουδαίου καὶ τὸν ἐλλέβορον, καὶ τινὸς πρὸς ἀρετὴν; Χρύσ. ναὶ, μόνον οὖν τὸ δανείζειν πρέποι ἂν τῷ σοφῷ. ἁπλοῦν γὰρ ἴδιον αὐτῷ συνορίζεσθαι, τὸ δανείζειν δὲ καὶ συνορίζεσθαι τοὺς τόκους, σπουδαῖον ἂν εἴη δοκεῖν τοῦ συνορίζεσθαι, μόνα ἂν ἐᾷ τοῦ σπουδάσαι, καθάπερ ἐκεῖνο, καὶ τὸ μόνον τιθέναι ἁπλῶς, ὡς σφόδρα οἱ ἄλλοι, τοὺς τόκους, ἀπὸ καὶ τόκων ἑτέρους τόκους λαμβάνειν. ἓν δὲ ἀγνοεῖς, ὅτι τῶν τόκων οἱ μὲν ἐσι πρῶτοί τινες, οἱ δὲ δεύτεροι καθάπερ αὐτῶν ἐκείνων ἀπόγονοι· ὁρᾷς δὲ ταῦτα καὶ τὸν συνορισμὸν, ὁποῖον

& interpretationes congerere, & solœcismis, & absurdis vocibus impleri. In summa, nequaquam decet sapientem fieri priùs, quàm ter ex ordine helleborum bibas. MERCAT Egregia sunt ista tua, & forti viro digna. Verùm auarum fœneratorem esse (ista enim tibi ineſſe video) num illa dicemus esse viri, qui helleborum biberit, & iam ad virtutē idoneus sit? CHRYS. Certè: solùm enim sapientem fœnus exercere decet. Quandoquidem enim illius proprium est, syllogiſmis concludere: vſuras autem colligere, & fœnus computare, atque syllogiſmis colligere, parùm differre videntur: quemadmodum hoc soli studioſo competit, ita quoque illud: nec decet illum fœnus ſimpliciter, quemadmodum alij ſolent, accipere, verùm etiam alterius quoq; fœnoris fœnus.

Nisi fortè ignoras, fœnus aliud esse primū, aliud ſecundū, velut quandam illius progeniem. Vides autem & syllogiſmum

quendam

ὀπωῖῳ φησὶν, ὃ τὸν πρῶτον τόκον λήψεται, καὶ τὸν ἔσχατον· ἀπὸ μὲν γὰρ τὸν πρῶτον λήψεται, ἆρα καὶ τὸν ἔσχατον. Λογ. ἀκούω γὰρ μισθὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ φῶμεν, ἢ σὺ λαμβάνεις ἐπὶ τῇ ὠφελίᾳ, παρὰ τῶν νέων; καὶ δῆλον, ὅτι μόνῳ ὁ σπουδαίῳ μισθὸν ἐπὶ τῇ ἀρετῇ λήψεται. Χρ. μανθάνεις, ὃ ἐγὼ ἐμαυτοῦ αἴνιγμα λαμβάνω, ἢ ἀποδίδοντος αὐτὴν χάριν. ἐπὶ γὰρ δόσει ὁ μέν ἐστιν ἐκχύτης, ὁ δὲ συνεκτικός· ἐμαυτὸν μὲν ἀσπὸν ἄνω συνεκτικὸν, τὸν δὲ μάθον τλῶ ἐκχύτλω. Λογ. καὶ μὰν ζοὺς ναυτίον ἔφυς, τὸν νέον ἢ ἔνα συνεκτικὸν, σὺ δὲ τὸν μόνον πλήσιον ἐκχύτλω. Χρύσ. σκάπτεις, ὦ οὗτος· ἀπ' ὄρα μή σε ἐστοξάσω ἀναποδάστῳ συλλογισμῷ. Λογ. καὶ τί δεινὸν ἀπ' ζοῦ βίλος; Χρύσ. ἀφελεῖα καὶ σιωπὴ, καὶ ἀσφαλῶς τλῶ διάνοιαν ὁ δὲ μίγιστον, ἦν ἰθίλω, τάχιστά σε ἀπ-

quendam vulgò iactari: Sî primum fœnus acceperit, accipiat etiam secundum. Verùm accepit primum, igitur & secundum accipiet. MERCAT. *Num ergo & de mercede, quam tu à inuenibus, quos instituis, compere soles, similia dicenda sunt: quippe cùm manifestum sit, solos studiosos mercedem à virtute accepturos esse?* CHRYS. *Discis: certè non mea causa accipio, verùm illius gratia qui dat. Nam cùm alius sit effusor, alius verò compreheusor, me quidem ipsum comprehensor vt sim præparo, discipulum verò vt fiat effusor.* MERCAT. *Atque contrarium dicis, iuuenem esse comprehensorem: te verò, qui solus diues es, effusorem.* CHRYS. *Heus tu, scommate me perstringis? sed vide tu, ne te petam syllogismo ineuitabili.* MERCAT. *Quid verò mali ex hoc telo accidet?* CHRYS. *Dubitatio & silentium, prætereà mentis & intellectus subuersio: & quod omnium est maximum, si voluero, in lapi-*

dem

ἀφθάξω λίθον. Αγορ. πῶς λίθον; ὁ γὰρ Περσεὺς, ὦ βέλτιστε, ἔναί μοι δοκᾶς. Χρ. ἦ δ' ὃς. ὁ λίθος σῶμα ἐστί; Αγορ. ναί. Χρύσ. τί δ', τὸ ζῶον ὁ σῶμα; Αγορ. ναί. Χρύ. σὺ δ' ζῶον; Αγορ. ἴσικα γοῦν. Χρύσ. λίθος ἄρα εἶ, σῶμα ὤν. Αγορ. μηδαμῶς, ἀλλ' ἀνθρωπούρ μι πρὸς τῦ Διός, μὴ ἐξ ἀπαρχῆς ποίησον ἄνθρωπον. Χρύσ. οὐ χαλεπὸν, ἀλλ' ἔμπαλιν ἴσθι ἄνθρωπος ὢν. ἀπὸ γάρ μοι, πῶρ σῶμα ζῶον; Αγορ. ὄ. Χρύσ. τί δ', λίθος, ζῶον; Αγορ. ὄ. Χρύσ. οὐ δὲ σῶμα ἔ; Αγορ. ναί. Χρύσ. σῶμα δ' ὤν, ζῶον εἶ. Αγορ. ναί. Χρύσ. οὐκ ἄρα λίθος εἶ, ζῶον γὰρ ὤν. Αγορ. οὖν γε ἐποίησας, ὡς ἤδη μοι τὰ σπλάγχνα, καθάπερ τῆς Νιόβης, ἀπεψύχθη, καὶ σάγια λῶ. ἀλλὰ ἀπόπεμπέ γε σύ. πόσου ἀποδώσεις αὐτῆ καβαλῶ; Ερ. μνᾶς δέκα. Αγο. λάμβανε. Ερμ. μόνος

dem te conuertam. MERCAT. *Quomodo lapidem feceris? neque enim Perseus; ô bone, mihi esse videris.* CHRYS. *Hoc modo. Lapis est corpus.* MERC. *Certè.* CHRYS. *Quid verò? Nónne & animal corpus est?* MERCAT. *Imò maximè.* CHRYS. *Tu verò animal es.* MERCAT. *Sic videtur.* CHRYS. *Lapis igitur es, cùm corpus sis.* MERCAT. *Nequaquam. sed per Iouem solue me, & de nodo hominem me fac.* CHRYS. *Non est difficile factu. igitur rursus sis homo. Dic verò mihi, nónne omne corpus animal est?* MERC. *Non.* CHRYS. *An verò lapis animal est?* MERC. *Non.* CHRYS. *Tu verò corpúsne es?* MERCAT. *Maximè.* CHRYS. *Corpus autem cùm sis, animálne es?* MERCAT. *Euge, effecisti, vt iã mea crura non aliter atq; Niobes refrigerata & saxea facta sint. Verùm coëmãte. Quantum pro ipso numerabo?* MERCV. *Decem minas.* MERCAT. *Accipe.* MERCV. *Solue*

μόν & ἀ' αὐτὸν ἐνηγαγες; Αγορ. μὰ Δί' ἀπ' οὐτοι πάντων, ὃς ὁρᾷς. Ερμ. ποῖοι λέγεις, καὶ ζῶν ὤμους ἐκαρτεροῦν, καὶ ζῦν θεσπέσιον & λόγου ἄξιοι. Ζωσ. μὰ Δι' ἀπριβῶς, ἄνδρα ἐκάλεσας. Ερμ. τὸν περιπατητικὸν σε φημὶ, τὸν καλὸν, τὸν πλούσιον. ἄγε δὴ, ὠνήσασθε τὸν σωφρονέστατον, τὸν πάντα ὅλως ἐπισάμενον. Αγορ. ποῖος & δέ τις ἐστί. Ερμ. μητρι & ἐπιδεᾶς, ἀρμόδιος & ὠβίου. τὸ δὲ μίγιστον, ἀπλοῦς. Αγ. πῶς λέγεις; Ερμ. ἆρα & μὴ ὁ ἰκέσθαι φανόμενος, ἆρα & δὲ ἕνδοθεν ἔνεα λοιπά. ὥστε ἐῶν πείθ' αὐτὸν, μίμνειν τὸν μὲν ἐσωτερικὸν, τὸν δὲ ἐξωτερικὸν καλεῖν. Αγορ. τί δὲ γινώσκειν μάλιστα; Ερμ. πρὸς ἕνεα τὰ ἀγαθὰ, ἐν ψυχῇ, ἐν σώματί τι, ἐν τοῖς ἐκτός. Αγο ἀνθρώπινα φρονεῖ. πόσου δὲ ἄνδρ; Βρ. ἄσσοι μυῶν Αγορ. πολὺ πλείους. Ερμ. ἐκ, ὃ μακάριε. καὶ γὰρ

Solúsne ipsum emisti? MERCAT. *Non per Iouem, verùm illi omnes, quos vides.* MERCVR. *Certè multi sunt, & fortes habentes humeros, & digni sermone colligante.* IVP. *Quid moraris? alium aduoca.* MERCV. *Peripateticum accerso, te inquam honestum & diuitem. Age, te quidem aptissimum, qui vendaris, quippe qui omnia solus nôris.* MERCA. *Qualis nam ille est?* MERCV. *Modestus, æquus, vitâ benè compositâ: &, quod maximum est, duplex existit.* MERCAT. *Quomodò dicis?* MERCV. *Alium quidem foris apparet, quàm intus esse videtur. Itaque si ipsum emes, memento vt hùc internum, illum verò externum appelles.* MERCAT. *Quid verò potissimùm nouit?* MERCV. *Nouit* BB *triplicia esse bona: animæ scilicet, corporis, & rerum externarum.* MERCA. *Humana sapit. quanti verò venditur?* MERCV. *Viginti minis.* MERCAT. *Pluris certè.* MERCV. *Nequaquam equidem: &*

ipse

χὴ αὐτὸν ἔχειν τι ἀργύριον δηπου, ὅστις γε ἂν φθάνοις ὠνούμενος. ἔτι δ' ἔστι αὐτίκα μάλα παρ' αὐτοῦ, πόσον μὴν ὁ ἥλιος βιοῖ τὸν χρόνον, ἢ φ' ὅσον δ' βάλλει [illegible] βάλασσαν ἐπὶ μέτρον ἐκτανύσας, καὶ ὁποῖόν τις ἄρα, ἡ ψυχὴ τῶν ὀστρέων. Λυσ. Ἡράκλεις, τῆς ἀκοσμολογίας. Ερμ. τί δ', ἃ ἀκούοις ἂν ἄλλα πολλὰ ζώντων ὀξυθυμότερα, γονῆς τε πέρι, καὶ γήρους, καὶ τῆς ἐν τοῖς ἄρσεσι τῶν ἐμβρύων διαπλάσεως; καὶ ὡς ἄνθρωπος μὴ γελασείων, ἀλλ' δ' οὐ γελασείων, οὐδ' τιτθευόμενον ὑποζύγιόν ἐστιν; Λυσ. ἀπόρρητα φῂς, καὶ ὑπὲρ ὄνησιν φόρτα, καὶ τὰ μαθήματα, ὥστε οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἄνοιτο. Ερμ. ἔστι τοίνυν ἃ μὲν καταλαλιὰ, ὁ σκεπτικὸς οὗτος. σὺ δ' ἀνήρ εἶ παράδοξος, καὶ ἀκριβῶς κατὰ τάχος. ἤδη μὲν ἀπέρρυσιν οἱ πολλοὶ, καὶ ὀλίγοις ἂ πράσις ἔσται. ὅμως δὲ τίς καὶ ὠνήσεται; Λυσ.

ipse pecuniam habere videtur. Itaque non est quòd in illo emendo possis esse cellerior quàm deceat: præterea non ita multò post discès ab eo quamdiu viuat culex, & quàm profundè Sol radios immittat in mare: denique qualem animam habeat ostrea. MERCAT. *O Hercules, quanta argutia?* MERCVR. *Quid si audias alia multa hîc acutiora, de femine videlicet & generatione, déque embryonis formatione in vtero, & quomodo homo risibilis sit: asinus verò animal quod neque videre, neque ædificare, neque nauigare possit?* MERCAT. *Planè admiranda sunt ea, quæ narras, & valdè vtilia dogmata. Itaque emam ipsum viginti minis.* MERCVR. *Quis adhuc reliquus est? O Scepticus ille. Heus tu Pyrrhia, accede, illicò proclamandus es: iam enim multi abeunt, & diffluunt, atque in paucis erit venditio. Veruntamen quis emet illum?*

MERCAT.

Αγορ. ἴσως· ἀλλ' οὐ πᾶσιν μοι, οὐ τί ἐπίσασαι; Φιλ. οὐδέν. Αγορ. πῶς οὖν ἔφησθα; Φιλ. ὅτι οὐδὲν ὅλως ἄρα μοι δοκεῖ. Αγορ. οὐκ ἡμᾶς ἄρα ἐσμέν τινες; Φιλ. οὐ τοῦτο οἶδα. Αγορ. οὐδ' ὅτι σύ τις ἂρ τυγχάνεις; Φιλ. πολὺ μᾶλλον ἔτι τοῦτ' ἀγνοῶ. Αγορ. ὦ τῆς ἀφελείας· τί δαὶ δοκεῖ σοι τὰ ἑαυτοῦ πάντα βέλτιον; Φιλ. ξυγγνώσῃ μοι αὐτοῖς τοῖς λόγοις, ἢν πῶς τὸ ἴσον ἀπωθοῦμαι, καὶ ἐπιδὰν ἀκριβῶς ὁμοίους τι καὶ ἰσοβαρεῖς ἴδω, τότε δὴ ἀγνοῶ ἢ ἀληθίσταμαι. Αγορ. τῶν ἄλλων δέ τί ἂρ πράττοις ἐμμελῶς; Φιλ. τὰ πάντα, μᾶλλον δὲ ἁπλῶς μισαδικῶ. Αγορ. τί δαὶ τοῦτό σοι ἀδυνατεῖ, Φιλ. ὅτι, ὦ γαθέ, οὐ καταλαμβάνω. Αγορ. ἀπόπως· βραδὺς γὰρ, καὶ νωθής τις ἄνωθεν δοκεῖς. ἀλλὰ τί σοι τὸ τίλος τῆς ἐπισάσεως; Φιλ. ἃ ἀμαθία, καὶ τὸ μήτε ἀκοῦσαι, μήτε τι ἀ-

MERCAT. *Ego, Sed prætermittam, dic mihi,* D *quid nam sisti?* PHILOS. *Nihil.* MERCAT. *Quid itaque,* PHILOS. *Quia omnino nihil videtur existere.* MERCAT. *Igitur nec nos aliq; sumus?* PHILOS. *Nec hoc quidem scio.* MERCAT. *Neque tu aliquis existis.* PHILOS. *Hoc ego multò magis ignoro.* MERCAT. *O' ignorantiam! verùm quid sibi volunt hæ statera?* PHILOS. *Sermones in illis trutino, & ad æqualitatem redigo: postquam autem illos planè similes, &* E *æquale pondus habere cognouero, tunc ignoro quis horum verior sit.* MERCAT. *In aliis autem rebus quid potissimùm facere soles?* PHILOS. *Omnia facio, præterquam quòd fugitiuos non perfequor.* MERCAT. *Quid? An' ne hoc tibi impossibile est?* PHILOS. *Quia, ô bone, non comprehendo.* MERCAT. *Iure, tardus enim & piger esse videris. Verùm quis tuæ sapientiæ finis est?* PHILOS. *Ignorantia, & nihil* [illegible] *audire,*

μὰ τὸν Δί' οὐκ ἔγωγε. Ἀκούεις ἀνδρὸς ἀκούοντος καὶ βλέποντος; Φι. ἀκούω μὲν, ὦ Μέρκατορ, οὐ μὴν ὁρῶ γε. Ἀγο. ἐκεῖνο μὴ λανθάνει σε, ὅτι ὁ κωφὸς ἅμα καὶ τυφλὸς ἄνους λέγεται; Φι. καὶ ἄνους γε πάνυ εἰκότως, εἴπερ ἀναίσθητος ἐστὶ καὶ ἄλογος. Ἀγο. οὐκοῦν ἐγὼ τί διαφέρω; Φι. οὐδὲν ἔμοιγε δοκεῖς διαφέρειν. Ἀγο. οὐκοῦν ἐγὼ τοιοῦτος ὢν ἄξιός εἰμι καὶ φάναι; Βρ. μᾶς Ἀθηνᾶς. Ἀγο. λάμβανε. τί φῄς, ὦ οὗτος, ἐπριάμην σε; Φι. ἀδύνατον. Ἀγο. μὴ λαμβάνε ἀλλὰ τοῦτο γὲ, μὴ ἀργύριον κατίδῃς. Φι. ἐπίχω περὶ τούτου, καὶ διασκέψομαι. Ἀγ. καὶ μὴν ἀκούσθητί μοι, καθάπερ καὶ ἐμοὶ σὺ πρότερον. Φι. τίς οὗτος, ὦ ἀληθῶς ταῦτα φῄς; Ἀγο. ὁ κῆρυξ, καὶ ἡ μνᾶ, καὶ οἱ παρόντες. Φι. πάρεισί γέ τινες; Ἀγο. ἀπ' ἐμοῦ ἴσως σὺ δὲ ἡμῖν ἐμβαλὼν εἰς τὴν μνᾶν, πᾶσιν ἀναβλητέον ἐστὶ κατὰ τὸν χθὲς λόγον. Φι. ἐπίχω περὶ τούτου. Ἀγο. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε ἀνατρέχω. Ε. σὺ δὲ πάσασθαι ἀντιτάττου, καὶ ἀκολούθει ὥσπερ ἐγώ.

audire, neq; videre. MERCAT. *Num ergo & surdus simul & cæcus es?* PHIL. *Imò sensu etiam & iudicio carco. breuiter nihil à vere me differo.* MERCAT. *Propterea emēdus es. Quātillum æstimas?* MERCV. *Attica mina.* MERCA. *Accipe. Heus tu quid ais? ego te emi.* PHILOS. *Non est certum.* MERCAT. *Nequaquam. emi enim, & pecuniam numeraui.* PHILOSO. *De eo nunc cogitato, atque G istud considero.* MERCAT. *Atqui sequere me quemadmodum seruum decet.* PHILOS. *Quis nouit nū vera sint quæ dicis?* MERCA. *Præco, & Attica mina, & illi qui adfuerunt.* PHIL. *An aliqui etiam nobiscum sunt?* MERCAT. *At ego te iam coniiciens in pistrinum, persuadebo tibi secundum peiorem causam, me tuum esse herum.* PHILOS. *Ea de re nunc mecum delibero.* MERCAT. *Sed per Iouem iam pronunciaui, & sententiam tuli.* MERCVR. *Tu quidem desine te huic opponere, atque sequere eum.*

πριαμένῳ. ὑμᾶς δ' ἐς αὖειον παρακαλοῦμεν, ἀκηκοέναι φήσοντας ἰδιώτας, καὶ βαναύσους, καὶ ἀγοραίους βίους μίλλοντας.

quandoquidem te emit. Vos autem eras aduocabimus, proclamaturi idiotas & sordidos atque vilem vitam.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM EIVSDEM.

NOn est dubium quin sapientissimi quique semper homines malè de philosophia senserint. id enim testantur non solùm comœdiæ, in quibus exagitantur philosophi, sed noster etiam Lucianus. Nec immeritò id factum esse iudico à prudentissimis viris. Quid enim ineptius, quid magis vnquam ridiculum fuit, quàm istæ stultissimæ philosophorum opiniones, quas commenti sunt de Deo, de infinito, de rerum principijs, de bonorum fine, dum alius Deum vult esse nullum, alius infinitos, hic per canem, ille per numeros iurat, alius atomos rerum principia, alius ideas statuit, & si qua similia sunt deliramenta? Cùm itaque Lucianus miro quodam artificio illorum stultitiam irriserit aliàs sæpè, elegantissimè quoque hoc Dialogo, dum omnis generis philosophicas vitas vendi fingit: vt clariùs cerni posset, quàm absurda & à communi sensu aliena phanatici homines docuerint. Neque verò existimandum est, totum philosophiæ studium abijciendum esse. Nam qui de moribus, de rebus naturalibus ita scripserunt, vt non omnino à cõmuni sensu discesserint, optimè de rebus humanis meriti sunt. Sed Lucianus noster commodissimè arrepta ex falsa Pythagoræ opinione, ansa, in eo Dialogo qui ὁπόσας ἢ ἁλιτηριάσει inscribitur, & in hac Vitarum auctione, miris modis eum derisit, cùm in illo,

Pytha-

Pythagoræ animam gallo ineſſe iocosè fingat: hic vero primùm ei in philoſophorum auctione locum tribuerit, credo quòd Græcorum philoſophorum vetuſtiſſimus extiterit. Miranda de fabis quoque ſcribit, & illud præcipuè, quòd ſi viridem fabam folliculo exuas, reperiatur virilibus genitalibus ſimilem, coctam autem ſi nocturno tempore ad lunam certo ſpacio dimiſeris, ſanguini perſimilem fieri.

a Tv quidem compone ſtamna.] *Exordium ab ipſa auctione & more vendentium.* b In Aegypto.] *Plerique philoſophorum diſcendi & videndi varia, cauſa eò profecti ſunt: Pythagoras, Plato, Euripides, quòd ibi & ſtudia floruerunt, & multi ſapientes viri reperirentur, de quo Laërtius & Philoſtratus de Apollonio Tyaneo.* c Croeſi te filium.] *De quo ex Herodoto, Gellio, atque Cælio Rhodigino prolixè multa habes alibi.* d Vnum, duo, tria, quatuor.] *Hic ſanè numeri ſimul compoſiti decem efficiunt.* e Perfectum trigonum.] τὸ τέλειον ἐστιλὶς. *Si eos ita colloces:*

ἐστιλὶς τρίγωνον *vocat, cui quin ſit perfectus triangulus, nihil deeſt: neque enim rectangulo aut obtuſiangulo triangulo abſolutior eſt.* f Noſtrumque iuſiurandum.] *Per quaternarium numerum iurare conſueuerunt Pythagorici, decem ſcilicet, vt admonui, valentem, quo quidem omnia ſolidiora poſſe putabant. De hoc iureiurando & triangulo perfecto Lucianus pro eo quod inter ſalutandum verbo laſſi ſimus. Sed minùs vſitate interpres iusiurandum dicit. Eſt autem iusiurandum, vt Cic. in 3. de Officijs ait, affirmatio religioſa. De affirmata autem & cuſtodita apud Romanos iuſiurandi ſanctimonia. Gell. lib. 7. cap. 18. ſcribit.* g Nullum animal edit.] *Athenæus Lyconis teſtimonio Pythagoram animalia vitaſſe probat, & Philoxeni muſici, Gell. lib. 4. c. 11. Ad & fabas (fabulum vertit κύαμος) ſeſitaſſe indicat.* h Fabulabilem naturam obtinent.] *Idem ferè his verbis ait: A fabis, inquit, Pythagoras abſtinuit, quòd viridis in*

pixide ærea ſeruata vertitur in ſanguinem. Plutarchus vtitur in eo qui eſt de educandis Liberis, abſtinendum interpretatur à ſuffragijs, quæ per bicolores fabas vt plurimùm ferantur: quod Athenienſes in primis feciſſe in principibus & magiſtratibus ſortiendis, teſtis eſt hic Lucianus: vnde ἐν ἀφετῇ, Græcos proverbij vice dicitur, in eum qui inde victitat, hoc eſt in dandis præſtandiſq; ſuffragijs, quaſi Latinè dicas, fabæ ſpectator. Hinc fortaſſis & illud emanauit, quod in ænigmatibus Gregor. Girardus retulit: Ne alium nè ve fabam edas, i. Canis appellatur.] Cùm aſſiſteret Alexander Diogeni, ait: Ego ſum Alexander Magnus rex: Egoſum, ait Diogenes, canis. Rogatus quidnam faciens canis vocaretur? Quod, inquit, eis blandior qui dant: in eos verò qui non dant, oblatro, malos autem mordeo. k Peram.] Baculus & peræ erant ἐμπορικὰ σκεύη. l Carabi.] Locuſtæ marinæ. m Euripidis.] in Hippolyto. n Quorum alter Abderites, ridet; alter verò Epheſius plorat.] De Democrito Abderite hoc memoriæ proditum eſt, quod quocunq; fortunæ caſu & mutabilium rerum auditu in riſum ſoluebatur, ſicut Heraclitus in fletum, vnde Gelaſinus dictus eſt. Omnia enim illi inepti a videbantur quæ agimus, alteri, miſeriæ. Horat. lib. 2. Epiſt.

Si foret in terris, rideret Democritus —.

Hunc quoq; commemorat Cic. de riſu verba facturus lib. 2. de Oratore ad Q. Fratrem: Atq; illud primum, quid ſit ipſe riſus, quo pacto concitetur, vbi ſit, quomodo exiſtat, atq; ita repentè erumpat, vt eũ cupientes tenere nequeamus, & quomodo ſimul latera, os, vultũ, oculos occupet, videris Democritus. De vtroq; Budæus lib. 4. epiſt. Phileroo ſcribens: Qui rerum inquit, præpoſterus ſtatus, & ſi hodie multos Democritos extitat inter homines dicaces, ridiculisq́ue gaudentes, vereor tamen ne Heraclitos longè plures mox faciat. Et Alexius Luiſinus de compeſcendis animi affectibus lib. 2. cap. 10. Fruſtra Democritus eſſe contendis, cùm iam ob habitum diu contractum Heraclitus effectus ſis. o Surſum ac deorſum.] Metaphora, qua nullum ordinem, nullumq́ue rerum diſcrimen ſignificamus. Ea vtitur Plato in Theæteto, & in Parmenide: Ariſtides rhetor cùm alijs aliquot locis, tum in Cimone. itidem Lucianus. p Quanquam

sub eodem palliolo.] *Hîc Alcibiadem digito ostendit Lucretius, quæ de re Plato in Symposio, nõ procul à fine. q Amictilla.*] *Mercurius in forma canis ab Aegyptijs veneratus. Alij filium Osyridis, quòd canem insigne gestaret, sub canis imagine cultum dicunt. r* Ex Stoa.] *Quum sectarum omnium philosophos flagellet Lucianus, tum Stoicos maximè tangit, qui præseferebant magnam in vultu severitatem, cùm tamen interea clàm fœdis libidinibus dediti essent. Hi quod alere comam delicatum putarent, & parum virile, capillum rasurant, & ἐν ηξῷ χυρίαν erant. Hinc illud Iuvenalis in eos:*

Atq; supercilio breuior coma —. *Idem Lucian. in Hermotimo. s* Quia solus ille sapiens.] *Chrysippus Solensis, Stoicus philosophus, Cleanthis discipulus (vt ait Cic. in Lucullo) floruit Olympiade 143. & tantum se scire dicebat, vt audiosum in Philosophia sibi parem esse diceret: vnde passim illud carmen de eo:*

Hic solus sapit. aſt alij velut vmbra feruntur.

Et ille Chrysippus fuisset, porticus non esset. Dicitur finitor aeternus à Persio Satyra 6. & ab eo 4. libros de sortitis conscriptos refert Laërtius. t Quædam sunt prælata, quædam rursus non.] προηγμένα & ἀποπροηγμένα *Cicero producta & præcipua vertit. Vide 3. de Finibus bonorum, vbi hæc Chrysippi ænigmata explanat. Itidem facit Laërtius in Zenone:* » Quidnam accidens sit.] *Scendum est, inquit Priscianus, quòd has quidem constructiones quæ per nominativum absolvuntur, Stoici ἀξιώματα, συμβάματα: id est, dignitates vel congruitates vocabant. Vt: Ego Priscianus scribo, Apollonius ambulat. Illa verò quibus transitiones ab alia ad aliam fiunt personam, in quibus necesse est cum nominativo etiam obliquum aliquem casum proferri, πτωσυμβάματα dicebant, hoc est, minus quàm congruitates: vt, Cicero patriam seruat. x* Crocodilus rapiat.] *Ex hac fabula Crocodilus sophisma nomen habet. Hanc fabulam fusiùs tractam in libro 1. meorum Narrationum. Cuius Lucianus iterum meminit infrà in Hermotimo. y* Electram.] *Electram sophisma etiam proponunt Stoici. z* Opertus sermo.] *Qui sit ἐγκεκαλυμμένος λόγος, ipse Lucianus docet atque aperit, à*

quo diſſentit Laërtius in Zenone: quem, ſi hæc tibi curæ ſunt, conſule. *A* Nouit Oreſtem.] *Sophocles in Oreſte.* *B* Triplicia bona.] *Bona animi noſtra ſunt, quæ nec viuentibus nobis, nec etiam vita defunctis auferri poſſunt, imò per illa viuimus in perpetuum. In his abſque dubio primas tenet eruditio, quæ hoc nobis præſtat, vt ea re cæteris hominibus ſuperiores habeamur. Bona quæ corporis appellantur, cuilibet iniuriæ ſunt obnoxia. Quæ verò rerum externarum, hoc eſt, fortunæ dicuntur, in ipſius ſunt poteſtate. Lucianus, cùm exteros philoſophos penè omnes deriſiſſet, Ariſtotelem autem audiuiſſe tria bonorum genera, animi, corporis & fortunæ, recenſentem: Nunc demum, inquit, vocem hominis audio. Ariſtotelica enim philoſophia naturæ conſentanea eſt. Vide quæ adſcripſimus dialogo Diogenis & Alexandri.* *C* Scepticus ille.] *Scepticiphiloſophi ſunt, qui nihil vnquam cõſtituunt, ſed ſemper conſultare ſe dicunt, ob id à Budæo de aſſe Ephectici dicti. Academici, quod nihil certò, neq; pronunciare, neq; conſtituere de re aliqua volebant more aliorum philoſophorum, ſed ſententiam ſuam animo continebant, ſemperque ſe melius adhuc conſultaturos dicebãt. Ideo idem Budæus Com. αὐτολυτὸς cunctatores & hæſitatores dici poſſe autumat, ἀπὸ τοῦ ἐπέχειν, quod aſſenſionem retinere ſignificat. Dicebantur etiam ζητητικοὶ ἢ ἀπορητικοί. Vide Lucian. in Icaromenippo & in his Accuſato. Item Hermotimũ, qui nihil præter incertas opiniones reliquit.* *D* Quid noſti.] *Lucianus quidem facetiſſimè, ſuo more in verbo ἐπίστασθαι & ἐπιστάτης ludit. cuius tamẽ loci ſenſum Bolerus nõ aſſequutus eſt, quippe, qui ἐπίστασιν, qua Lucianus ſignificare vult reſtitutionem, ſiue inſiſtentiam (ſi à verbo inſiſtere hoc nomen formare fas eſt) interpretatus eſt ſapientiam. Quia videlicet ἐπιστασίαν (quod ab ἐφίστημι deductum eſt) ab ἐπίστημι, vnde & ἐπιστήμη, ortũ eſſe credidit.* *E* Aequale pondus habere.] *Scepticus interrogatus quid ſibi vellent lances, quas circumferebat, ἰσοσθενεῖς λόγους appellat, quos Sextus philoſophus in Pyrrhonijs ἰσοσθενεῖς.* *F* Omnia facio.] *Introducit Scepticũ philoſophũ mercatori reſpondentẽ ſe omnia præſtare poſſe præterquam δραπέτην μὴ δραπέτην, & cauſam reddentem ὅτι ἡ προαίρεσις μου.* *Elegantiſſimè enim ludit in ſignificatione*

cationē huius verbi καταλαμβάνω. i. non comprehendo, non percipio, pro quo etiā reperitur ἀκαταλήπτως cùm apud alios, tum apud Sextum philosophum in Pyrrhoniarum hypotyposeon libris. De Academicis Scepticis Cic. in Lucullo: Quoniam enim id haberēt Academici decretum, nihil posse percipi. Et paulò pòst: Certè hoc ipsum, ex quo omne veri falsiq; iudiciū esset, percipere eos debuisse. In eodem libro: Nec definiri aiebant necesse esse quid esset, cognitio, aut perceptio, aut (si verbū è verbo voluimus) comprehensio, quam καταληψιν illi vocant: eosq; qui persuadere vellent, esse aliquid quod comprehendi, & percipi posset, ino scienter facere dicebant. G Istud considero.] *pro ἀγνοήτως, quo hic vtitur Scepticus, apud Xenophontem dicitur σκέψεως ἀξ, qui aliquid considerat de quo interrogatus est, responsionem ad id meditans.*

PISCATOR, SEV REVIVISCENTES.

Bilibaldo Birkheimero interprete.

ARGVMENTVM.

Hic Dialogus quasi quædam apologia superioris est, quantum ad Luciani personam attinet. Exponit enim ille causam hîc, cur toties in philosophos inuehatur: nempe quòd plerique simulato nomine pro veris falsos se gerant, quæstumque magis quàm virtutem sectentur. Series argumenti ita se habet. Finguntur philosophi illi vetustiores, Pythagoras, Socrates, Plato, Aristoteles, Chrysippus, Diogenes, atque alij ad vlciscendum Lucianum, cùm propter alia conuicia, tum quòd proximo Dialogo venales eos proposuerat, idque etiam vilissimo precio, ab inferis redire, ac reuiuiscere, commeatu in vnum diem impetrato. Quj cùm illum saxis persequi, in fugam conuersum cepissent, occidere primùm statuerunt. Ille verò prouocando ad ipsam philosophiam, eoque obtento, vt causam sibi dicere liceret, postquam à Diogene, vtpote Cynico & cæteris liberiore, communi omniū nomine accusatus est, tan-

ſet, tanquam qui contumelioſiſſimè omnes Philoſophiæ cultores, viros de tota virtute & rebus mortalium optimè meritos, proſcidiſſet, ita ſeſe defendit, vt diceret ſe minimè negare obiecta, ſed conſilio & ratione adductum, & hæc, & plura etiam his feciſſe: non quidem in veros philoſophos, ſed in eos qui nomine tùm illo ſeſe iactarent, cùm interim non modò philoſophiam veram ignorarent, ſed planè diuerſa etiam à præceptis & regulis illius factitarent. Proinde ſe non modò ſupplicio nullo dignum eſſe, ſed contrà etiam præmijs tanquam veræ philoſophiæ amatorem atque aſſertorem donari debere. Hoc iudicio peracto, cùm ille non ſolùm ab accuſatione liberatus, verùm etiam in ſocietatem eorum à quibus antè accuſabatur, aſcitus fuiſſet, à Philoſophia deinceps & falſi illi philoſophiæ ſimulatores citantur, vt ſuæ profeſsionis cauſam redderent. Qui cùm iudicium hoc omnes fermè declinâſſent, mittitur Lucianus vnà cum Elencho, vt illos inquirant, ac bonos quidem honoribus afficiant, malos autem adempto habitu ſtigmate inurant. Sed priùs quàm id fieret, Lucianus, ſeu Parrhiſiades (ita enim ſe apud Philoſophiam appellat) puta quò iam re ipſa comprobaret, quod verbis antea dixerat, accepto hamo, eoque auro, carycis & placentis abſcondito, quaſi piſcator aliquis allectos & attractos ſimulatores iſtos capit, captos autem de communi reliquorum conſenſu de ſaxo præcipites mittit. Habet autem Dialogus hic duos titulos, quorum alter ab ijs quæ à principio geruntur, nomen accepit: alter ab exitu ſeu cataſtrophe ſumptus eſt: ſimilimusque, quod ad argumentum & eius tractationem attinet, alicui veteris comœdiæ fabulæ eſt.

ΙΧΘΥΣ, Η ΑΝΑ- ΒΙΩΣΑΜΕΝΟΙ. PISCATOR, SEV Reuiuiscentes.

SOCRATES.

ΑΛΛ' ἐκεῖνο λάβε τὸν λίθον τὸν ἐπιτήδειον, καὶ βάλλε, καὶ ἐπίβαλλε τῷ ἀνδρὶ, καὶ τοῖς ξύλοις τοῖς ἀπτομένοις. ἔφα μὴ ἐκφύγῃ. σὺ δὲ, ὦ Πλάτων, βάλλε, καὶ σὺ, ὦ Χρύσιππε, καὶ σὺ. πάντα ἡμᾶς ξυναισχύνομεν ἐν αὐτῷ. ὡς πόρρω πάντων ἀφίκῃ, βάλλων ἐκ βάθρου. λοιπὸν δὲ τοῦτο, καὶ ἐκ δόμων ἥκων ἀπὸ ὑβρισοῦ ἐκ, ὦ Διόγενες, ἄπαγε ἄπαγε, μὴ ἔχων ἀνῆς. λιθόν τινα δεῖ ἐμοὶ, βαθροφόρον ὄντα. τί τοῦτο μαίνεται, ὁ Ἀνύτης; μὴ μέλει ἐκ ἐμοῦ. ἐκ ἐθέλει, μὰ Δία ἐκ θέλει. ἐκ ἐρεῖ. ἀλλ' ἐπίσωμεν ἐπὶ θάτερα. καλῶς ἔχει, ἰδοὺ τὸ θηρίον. ἀλλ' ἐφαψόμεθά σου, ἢν μιαρὸς ἦσθα τὸν τρόπον, οὔτε τινὰς ὄντας

Iace lapides crebros exercendum in hunc: proiice glebas, adiice testas, persecute fustibus calumniatorem videsis ne effugiat. & tu Plato iacta, & tu Chrysippe, tu quoque: agite omnes pariter in illum obarmemur,

[a] Pera vt reddat opem pereæ, baculúsque bacillo. Siquidem communis est hostis: nec quispiam è nobis existit quem non iniurijs affecerit. Tu verò, ô Diogenes, si vnquam aliàs, præcipuè nũc baculo vtere. nõ dem sinas dignas cõuiciator pœnas luat. Quid hoc rei est? nunquid, Aristippe, defessũ estis? atq minimè oportebat.

[b] Este cati, atque acris nemo nunc immemor iræ. Aristoteles, accelera, quin propiùs accede. Bene habet, capta est fera. deprehensissime es scelerate? Porrò confestim intelliges, quósnam

ἡμᾶς ἰκανὸν ὄρος. ὦ πρόσθε λέ τις αὐτὸν καὶ μυρίοθοι; ποικίλον γάρ τινα ἐπινοῦμεν θάνατον κατ' αὐτὸ, πᾶσιν ἡμῖν ἐξαρκέσει δυσαλγήτου, κατ' ἄνδρα γὰρ ἑκάστου τὴν ἀπόνοιαν ἐκτιμᾶσθαι δυνάμεθα. Πλά. ἐμοὶ μὲν ἀνασκολοπίζεσθαι δοκεῖ αὐτὸν, νὴ Δία, μᾶλλον δὲ τῶν ἄλλων πρότερον, τὸν ὀφθαλμὸν ἐκκαυθέντα αὐτῷ ἐπειτα πρότερον ἐκτετμήσθω. Εἰ δὲ τί Ἐμπεδόκλεις δοκεῖ; Ἐμ. ἐς τὸν κρατῆρα ἐμπεσεῖν αὐτὸν, ἵνα μαθοι μὴ λοιδορεῖσθαι τοῖς κρείττοσι. Πλά. καὶ μὲν δὴ ἄμεινον ἔτι. καθαίρειν τινα Πυθίαν, ἢ Ὀρφέα, λακτίσαι ἐν πέτραισιν ὑψηλαῖς μόρον, ἵνα ἄν καὶ τὸ μέτριον αὐτῷ ἐκαστος ἔχων ἀναπάλοιτο. Αν. μηδαμῶς, ἀπὸ τοῦ ἐκκόπου φείδου μου. Σω. ἄραρεν ἐκ ἂν ἀφιείης ἴσως. ὁρᾷς ἢ δὴ καὶ ὁ Ὅμηρος, ἃ λίγξ, ὡς ἐκ ἔστι λύκοισι καὶ ἀνδράσιν ὅρκια πίστα; Αν.

viros maledictis tuis lacessieris. Verùm qualénam fatum ipsum manebit? siquidem varium quoddam mortis excogitabimus genus, crudelitate cuius omnes exsatiari valeamus. etenim æquum est septies eum singulis nobis morte pœnas expendere. PLATO. Mihi quidem per Iouem, erutis oculis, abscisáq; lingua, crucei suffigendus videtur, priùs tamen flagris cæsus. Tibi verò Empedocles quid? EMP. In Ætnæ craterâs præcipitandus, vt meliores conuicijs incessendos haud esse addiscat. PLAT. Quinimo optimum esset, si Penthei vel Orphei instar inter petras dilaniatus inueniretur, ita vt particulam vnusquisque digrediens secum auferre posset. LVCIANVS. Minimè, verùm mihi parcatis obsecro. SOCRAT. Arctius adstringe. Amplius non dimittêris. num, quid Homerus dicat, vides:

Non est tuta fides hominum generi atque leonum?

LVCIA-

Λυ. καὶ μὴν ἐμοὶ καθ' Ὁμήρου ὑμεῖς καὶ αὐτὸς ἐπιτάττετε. ἀκούσεσθε γὰρ ἴσως τὰ ἐμά, καὶ οὐ παρόψεσθε ῥαψῳδοῦντά με. Ζωγρεῖτε· οὐ μακρὸν ἄνθρα, καὶ ἄξια ἀκοῆς ἄσοινα, Χαλκέου τε χρυσόν σε, τὰ δὲ φρένες ὄφρ' ἔχουσι βροτῶν. Πλα. ἀλλ' οὐδὲ ἡμᾶς ἀπρόβουλον πρὸς σὲ Ὁμηρικῆς ἀντιλογίας. ἄκουε δή, Μὴ δή μοι φύξιν γε μαχησόμενος βαλέσθαι θυμῷ, Χρυσόν τοι λίσσε, ἐπεὶ ἴσχει χάρας ἐς ἀμάς. Λυ. οἴμοι τῶν μακρῶν, ὃ μὲν Ὁμηρ' ἡμῖν ἄπρακτος, ἃ μηδὲν ἐπὶ τὸν Εὐριπίδην δή μοι καταφυκτέον· τάχα γὰρ ἂν ἐκεῖνος σώσαί με. Μὴ κτάνῃς τὸν ἱκέτην· ἐὰν γὰρ θίγῃς μιασθῇς. Πλά. τί δ' οὐχὶ μᾶλλον ἐμοὶ σοῦ, Οὐ δικαὶ πάσχειν, δικαὶ ζῆν ἀργαμέσους; Λυ. νῦν ὄρ' ἐκεῖνα ῥήματα λέγεταί μοι; Πλά. νὴ Δία, φησὶ γὰρ ἐκεῖνος αὐτὸς, Ἀχαλι-

LVCIANVS. *Atqui & ego quoque per Homerum vos oro. forsitan enim illius reueremini carmina, méque versus connectentem haud spernetis.*

[d] *Me viuum capite, haud hominē prauum. hæc quoque dona*

Suscipite, æs, aurum, quæ curant & sapientes.

PLATO. *Verùm neq; nobis aduersum te Homerica deerit responsio. audi igitur:*

Nec mihi mente fugam tu persuadere valebis,

Postquam te teneo, licet aurea verba loquaris.

LVCIA. *Hei malorum. siquidem spes maxima Homerus nos frustratur. ad Euripidem igitur mihi confugiendum erit. siquidem ille me forsitan saluabit:*

Ne supplicem interficite, haud fas occidere est.

PLATO. *Atqui nunquid & hæc sunt Euripidis:*

Scelesta qui patrârunt, mala decet pati?

LVCIA. *Igitur iuxta verba hæc me interficietis?* PLAT. *Rectè per Iouem.* inquit enim ille idem:

Effre-

Αχαπίνορ πρώτορ, ἀνόμω ἀφροσύνας, ὃ Ζῆλος ὑπνοχία. Λυ. ἐπὶ ἀλλὰ δικαίως πάντας ἀπολλύναι, καὶ ἀδικία μεγάλη ὃ ἄρχων ἄρ μι, φύριτι ἔτι τοῦτ᾽ ἄρ, ἅπαντά μοι, οἵτινες ὦντες, ἤ τι ὑπεύθυνόν σε ἐγκλημα πρὸς ἡμᾶς, ἀνίκητα ὀργίσθη, καὶ ὡς θανάτου σωδὲ πάρατί μι; Πλ. ἆ τινα ἢ ἄρ᾽ ἀσεβήματα τὰ ἀληθῆ, σιωπᾶν ὀράτα, ἃ λάκιτε, καὶ τὰ καλὰ ἐκεῖνα συλλόγους, ἐν οἷς ἔνιοι δοίαν τι ὠφελῶ λακᾶς ἀγόρευε, καὶ ἐτὰ ἡμᾶς ὕβρις, ὥσπερ ἐξ ἀγορᾶς ἀκκεχυθότορ δοῦσ᾽ ἄνδρας, καὶ τὸ μέγιστον ἐλωβήσω. ἐφ᾽ οἷς ἀγανακτήσαντες, ἀνηλκύσαμεν ἐπί σε, παρακαθήμενοι πρὸς ὀλίγον ἢ Αἰδωνία, Χρύσιππος ὅδε, καὶ Ἐπίκουρος, καὶ Πλάτων ἐγὼ καὶ Ἀριστοτέλης ἐκεῖνος, καὶ ὁ σιωπῶν οὗτος Πυθαγόρας, καὶ Διογένης, καὶ ἅπαντες ἑπόμενοι ἀνέσυρόμεθα ἐπὶ σοῖς λόγοις. Λυ. ἀνίκητοι, οὐ μὰ δι᾽ ἀλλ᾽ ἀληθῆ μι, ἀ μάθητε

Effrenioris & ex legis dementiæ extremum infæliciras occupat.

LVCIA. *Proinde quoniam omnino me interficere decreuistis, nullum̃q̃ mihi restat effugium, agite saltem hoc mihi indicate, quisnam estis, quæve tam intolerranda à nobis perpessi sitis, vt tam inuiolenter irascaremini, ac me mortis causa cesperitis.* PLAT. *Quibus nos affeceris contumelijs, à teipso, sceleratissime, perquire, bellisq̃ illis tuis sermonibus, in quibus Philosophiam ipsam conuicijs lacessiuisti, ergaq̃ nos iniurius fuisti, cum tanquam ex conciliabulis viros sapientes præconio diuulgares, & quod maximum est, liberos: quapropter indignatione moti, propter te emersimus, ac tantisper inferos dereliquimus, Chrysippus iste ac Epicurus, ego quoque Plato, & Aristoteles ille, silénsque hic Pythagoras, necnon Diogenes, omnes denique quos sermonibus tuis infamásti.* LVCIA. *Respirani. siquidem non me interficietis, si intellexe-*

ἀντὶ τούτων ἐγὼ περὶ ὑμᾶς εἰς
φρόνημα. ἆρα ἀφεῖφατε τὸν
λίθον, μᾶλλον δὲ φυλάξατε χρή
σιμον ἔτι καὶ εἰς τὰ ἄξιον.
ΠΑΡΡΗ. σὺ δὲ χρὴ τύμβον
ἀρκεῖσθαι. ἤδη γὰρ λάινον
ἔσθ' ἑτέραν λαβὼν ἴσως, ἴσως
ἔσται. ΛΥ. ἦ μὴν, ὦ ἄνανδρε,
ὅτι ἐγὼ μόνον ἐξ ἁπάντων
ἀνανδρότατον, εἰπεῖν τι ὑμῖν ὄντα,
καὶ ὄντως καὶ ὁμογνώμο
να, καὶ ἁπλῆ φορτικὸν ἀνδρα,
ἐμβριθέντα τῶν ἀπιτηδευμά
των. νῦν ἐκπεπληγότες, ἢν
μὲν ἐκπεπληγητε, ἴσασθε ἐπὶ τὸ
ὑμῶν ἀνανεηκότα· ὁρᾶτε γὰρ
μὴ τὸ τῶν υἱῶν φιλοσόφων
αὐτὸ ποιῆτε, μᾶλλον δὲ μὴ ὀργί
λοι, μὴ ἀγνώμονες φανῆσθε
τὸν ἄνδρα ἀφελίτην. ΠΛ. ὦ
τῆς ἀναισχυντίας, καὶ χαίρων
ἔτι τῆς κακηγορίας πεφρέ
νηκε; οὕτως ἀνθρωπόδοις
ἀνθρώποις οἷα δεῖ γίγνεσθαι; ἢ
καὶ ἀφροσύνης, καταλογεῖ
πεῖ ἡμᾶς ἐπὶ τῇ τοσαύτῃ
ὕβρει, καὶ παροινίᾳ τῶν λό
γων; ΛΥ. καὶ μὴν ἐγὼ ὑμᾶς, ἢ πό-

tellexeritis qualisnam ego erga vos extiterim: quas propter lapides abiicite, quin potius reseruate: nam contra meritos vsui erunt. PLA. *Nugaris, te etenim hodie perire necesse est: iàq; adeò, ob perpetrata scelera, lapideũ mduas amictum.* LVCIA. *Atqui viri optimi, quem solum ex omnibus laudare oportebat, familiarem vestrum, beneuolum & conuenientem, quin (si proloqui molestum non est) studiorum vestrorum procuratorem, vt intelligatis, interficietis, si me occideritis, qui tot propter vos laborem exantlaui. Videte igitur ne instar Philosophorum qui nunc sunt, agatis, vt ingrati, iracundi, ac perfidi erga virum beneficum videamini.* PLATO. *Proh impudentiam: nunquid tibi ob conuicia gratias debemus? Verè hic cum mancipijs sibi rem esse existimat, quando-*

quidem ob tentas iniurias, verborúmque debacchationem, beneficia nobis enumerare conatur. LVCIA. *Vbinam ego,*

vel

ἢ νότι ὕβρεσε; ὃς ἀὲ φιλοβ-
φλαρτι θαυμάζων ἀφ᾽ἑτέρου
πα, καὶ ὑμᾶς αὐτὸς ὑπερε-
παινῶν, καὶ τοῖς λόγοις, ὃς ἐπ-
ταλιπεσπατι, ὁμιλῶν. αὐτὰ
γὰρ ἃ ῥημι, ταῦτα πόθεν ἄλ-
λοθεν, ἢ παρ᾽ ὑμῶν παραλα-
βὼν, καὶ ἐπὶ τῶν μικιπλαν
ἀπανθισάμενος, ἐπιδείκνυ-
μαι τοῖς ἀνθρώποις; οἱ δὲ
ἐπαινοῦσι, καὶ γνωρίζουσιν
ἕκαστον τὸ ἄνθος, ὅθεν, καὶ
παρ᾽ ὅλου, καὶ ὅπως ἀνειλι-
ξάμενοι καὶ λόγῳ μὲν ὑμὶ ξη-
λοῦσι τῆς ἀνθολογίας. τὸ
δ᾽ ἀληθὲς, ὑμᾶς καὶ τὸν πε-
μένα τὸν ὑμίτερον οἱ τοι-
αῦτα ἐξυθάκατι ποικίλα,
καὶ ποικιλῆ τὰς βαφὰς, εἴ
τις ἀναμίξασθαί τι αὐτὰ ἐπί-
σταιτο, καὶ ἀναπλέξασθαι, καὶ
ἁρμόσασθαι, ὡς μὴ ἀνωλλὰν
θάτερον θατέρου, ἴσθ᾽ ὅς τις
οὖν ταῦτα ἐν πικοτὲς παρ᾽
ὑμῶν, κακῶς ἂν ἐπαρέπιχλ-
ρέσαιμ; ἀνεγίτας ἄνδρας,
ἀφ᾽ ὧν ἄνα τις ἔλοξεν; ἐκτὸς
ἀμὴ κατὰ τὸν Θαμυρι, ἢ
τὸν

vel quando vos iniuria affe-
ci, qui semper philoso-
phiam sum admiratus, ac
vos ipsos summis extuli
laudibus cum sermonibus
quoq; à vobis derelictis assi-
duè conuersatus? Quin &
hæc ipsa quæ proloquor, un-
de quàm à vobis accepi, ac
instar apiculæ decerpens,
hominibus ostendo? at ille
laudant, ac vniuscuiusque
florem, vnde, à quo, &
quemadmodum collegerim,
cognoscunt, méque oratio-
ne quidem ob florigeram
hanc messem commendant:
sed veriùs vosipsos, ac præ-
clara vestra amœnissima, quæ
tam varia & versicoloria
produxistis, extollunt: quæ
si quis rectè secernere, con-
nectere, ac concinnare no-
uerit, ita vt minimè alte-
rum ab altero discrepet,
numquid cùm tam egregiè
quis à vobis affectus fuerit,
obloqui conabitur viris be-
nefactoribus, quorum gra-
tia existimationis alicuius
esse reputatur? ni eiusdem sit naturæ, cuius & Thamyris, vel

* Eurytus,

ἐκ Εὐρυτοῦ ἢ τινὸς φύσιν, ἐξ ὧν τοῖς Μούσαις ἀντάδειν, παρ' ἧς ἔλαβε τινὰ ἀφορμὴν τοῦ ἀνθρώπου ἰαδάνειν, ἐπιτηδείαν ἐξέσθαι, καὶ ταῦτα, ἴσως ἂν τις ἐρεῖ. Πλ. τοῦτο μέν, ἐξήνεγκας, κατὰ τὸν ῥήτορας ἅπαντα ποιήσαντα ἐναντιώτερον ἢ ὧν πράγματι, καὶ καταισχυντέραν σου ἐπιδείκνυσι τὴν τόλμαν, ἅτε τὴν ἀδικίαν καὶ ἀχαριστίαν προσιέμενον. ὃς παρ' ἡμῶν τὰ ἐξ ὧν μαθὼν, ὡς φὴς, λαβὼν καθ' ἡμῶν, ἐπέξιθι ἵνα τοῦτον ὑποβλέπῃ τὸν σκοπὸν, ἅπαντας ἡμᾶς ἐχθρὸν ἔχοντα κακῶς. ἐκεῖνα παρὰ σοῦ ἀπολήψεσθε, ἐπὶ ὧν τὸν λεμῶνα ἐκεῖνον ἀναπτερώσαντα, οὐκ ἐκπλεύσεσθε φίλιοι, καὶ τὸ λειόμενον ἐμπλησθέντες ἀπολείψετε, ὅτι διάγει τοῦτο μᾶλλον δίκαιον ἂν ἄνδρα ἀφελέσθαι. Λουκ. ὁρᾶτε; κἄς ὀργὴν ἀκούετε, καὶ οὐδὲν τῶν δικαίων ποιεῖτε. διὰ ταῦτα οὐκ ἄρ' ἀξίως ἔστι, ὡς ὀργὴ Πλάτων, ἢ Χρυσίππου, ἢ Ἀριστο-

[c] *Eurytus, ita vt vel Musas, à quibus canendi normam acceperit, canendo, vel Apollinem iaculationis præceptorem iaculando prouocare audeat.* PLAT. *Verùm, generosè, hæc omnia Rhetorum more, ac maximè rebus contraria protulisti: siquidem proteruiorem tuam ostendunt audaciam, manifestamq; præ se ferunt iniustitiam ac ingratitudinem, si cùm à nobis (vt ipse fateris) iacula acceperis, ea contra nos iaculatus es, hunc vanum scopum obseruans, vt nos omnes conuicijs lacessas. talem siquidem à te consequimur gratiam, quoniam prata illa florida tibi reserauimus, nec vt ne decerperes, sinúque repleto discederes, inhibuimus. ideò maximè ob hanc noxam mori dignus es.* LVCIA. *Videte, iræ aures præbetis: & quæ iusta sunt, minimè consideratis. ego verò nunquam in Platonis, vel Chrysippi, seu Aristo-*

telis,

σπίνους, ἢ τ' ἄλλον ὑμῶν τὸν βίαιόν ἄρ' ἀπάμοι λοιπὸν μόνοι δὴ πόῤῥω ἔναι δοκῶ τοιούτου. ἀλλὰ μὰ Δία οὐ δοκῶ, ὦ θαυμάσιοι, μὰ Δ' οὐδὲ δίκης ἀκριβοῦς μι. ὑμῖν τοῦτον γὰρ μὴ τῶν ἴσων, μὰ βίᾳ, μηδὲ τὸ ἰσχυρότερον πολιτῶνται. δίκην δὲ τὰ διάφορα δηλαδὴ, διδόντας λόγους καὶ δεχομένους ἐν ᾧ μέρα. ὥστε δίκαιον οὐδὲν ἡμᾶς, ἢ ἅμα πάντα, ἢ ὅ τινα ἂν χαριζόμενος ἕνα ἀνὴρ ἀπάντων. ἐγὼ δ' ἀκριβῶς τὰ ἐγκλήματα δέξομαι πρὸς τὰ ἐμοὶ δοκοῦντα φαίνομαι, καὶ τῶν πρὸς ἐμὲ τὸ δικαστήριον, ὑπόξυρον λαβὼν τὴν ἀξίαν, ὑμᾶς δ' βίαιον ἀνὴρ ὅλως ἐμέσειν. ἢν δ' ἐγὼ τὰς φθονίας ὑποσχῶ, καθαρὸς ὑμῖν καὶ ἀνυπαίτητος καὶ ἀνείσκωμαι, ἀφίσεσι μὲν οἱ δικασταί. ὑμᾶς δ' ὡς τὸν ἐξαπατήσαντας ὑμᾶς, καὶ προξενήσαντας κἀμὲ ὑμῶν, πλὴν ὀργῆς φίλτατοι. Πλά. τῶν ἐκείνου, ὡς πραγματεύομαι καὶ τὰς δίκας,

telis aut reliquorum vestr ordinis iram incidere posse existimássem: sed longè ab illis mihi distare videmini. Verùm, ô admirandi, ne indemnatum causáq; non cognita me interficiatis, quamuis & id vos deceat, ne vehementia ac manifesta violentia grassari videamini, iure scilicet controuersias dissoluere, rationes dantes: pariter & accipientes, iudicem eligere: meq; vel vnà omnes accusare, aut qui omnium vice id agat, eligere. Ego verò obiectis respondere sum paratus: & si aliqua in re iniurius esse conuictus fuero, ac ita deme statuerit iudicium, merita expendam supplicia, voráq; violentum' ml perpetrabitis. Si verò crimina diluere videbor, ac insons & ab omni culpa alienus esse inueniar, me iudices dimittent: vos verò in eos qui vos deceperunt, ac contra nos instigárunt, iram conuertetis.

PLAT. [f] Hoc illud est, Equũ in campũ, vt iudices eludere queat,

ἀλλὰ πείθοις. φασὶ γὰρ εἶναί τινα καὶ δικανικὸν τρόπον, καὶ σοφιστὴν ἐν τοῖς λόγοις τινὰ καὶ καλὸν δικαστὴν εἶναι, ἔνθα τινὰ μὲν οὐ δικαιοδικάζει, οἷα πολλὰ ποιεῖ ἄδικα, πείσας τὸν δῆμον. Αν. θαῤῥεῖτε τοίνυν γνώσεσθαι, ἐάν γε τοῦτον δικαστὴν ἕλησθε, ἃ ἀμφίβολον ἐξαπατῆσαι. ἂν γνῶτε, καὶ ὅσα ἐμοὶ πρὸς τὴν ψῆφον. ὁρᾶτε γὰρ τὴν φαυλότητα αὐτοῦ καὶ τὴν ὑμῶν ποτὲ ἁμαρτίαν ἴσχοντα. Πλ. καὶ τίς ἂν καταγνοίη, ἂν ὑμᾶς δικάζῃς; Αν. οἱ αὐτοί ἴσασιν, καὶ δικάσετε, οὐδὲν οὐδὲ τοῦτο δίκαιον. Σοῦτον ὑπερφέρω δὲ δικαίοις, καὶ ἐκ πολλοῦ ἀγωνίζεσθαι ἐπιδεδειγμένος. Πλ. τί ποιοῦμεν, ὦ Πυθαγόρα, καὶ Σώκρατες; ἴσως δὲ ἀνὴρ οὐκ ἄλογα προκαλεῖται, δικασθῆναι ἐξῆν. Σω. τί δ' ἄλλο, ἢ βαδίσαντε ἐπὶ τὸ δικαστή-ριον.

queas, educere conaris. sin quidem te Rhetorem & callidum sophistam vehementem, in orationibusq; admodum calidum esse dicunt. Proinde quemnam iudicem fieri cupis? quem muneribus, vt pro te sententiam ferat (qualia iniusta multa perpetrare consueuistis) corrumpere haud valeas. LVC. Confidite. huius enim rei gratia nullum arbitrum spectum, vel ancipitem, seu qui pro me iniustè calculum ferat, mihi euenire desidero. & vt certius id cognoscere possitis, ego Philosophiam ipsam vnà vobis cum iudicem eligo. PLAT. At quisnam accusabit, si nos iudicauerimus? LVCIA. Vosmetipsi accusate, & iudicate: neque enim illud tibi meo, quoniam tam iusta antecello causa, támque luculenter & abundè me responsurum confido. PLA. Quid faciemus, ô Pythagora & Socrates? nam vir iste quoniam iudicio experiri dignũ ducit, haud absurdè prouocare videtur. SOC. Quid verò aliud, quàm vt ad iudicium pergamus,

μεν. καὶ τὴν φιλοσοφίαν πως μαλαβόντων, ἀκόσωμεν, ὅ, τι καὶ ἀπολογίσεται· τὸ γὰρ μὴ ἐξ ἀμαθοῦς, ἀλλὰ παντὸς μᾶλλον, ὀργίλων τινῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ δίκαιον ἐν τῇ χαρᾷ τιθεμένων. πρέπος μὲν γὰρ ἀφορμὰς δοῦναι λαμπρὸν ἀπολογήσασθαι, καταλῦσαι τὴν ἀνθρακιάν, μὴ ἀπολογησάμενον· νῦν δὲ ἴσως. καὶ ταῦτα, διὰ παντὸς ὠσθῆναι χωρὶς τοῦ λέγειν τι. ἢ τί ἂν ἄποιμεν Ἄνυτος καὶ Μελίτος πρὸς τοὺς ἐμοῦ κατηγορηκότων, ἢ τότε δικασταῖς, ἂν οὗτος ἁλῷ, μᾶλλον δὲ πεφάναι ὕδατος μεταλαβών; Πλά. ἄδικα πρᾶγμα εἶς, ὦ Σώκρατες, ὃν ἀνιώμεθα ἐπὶ τῇ φιλοσοφίᾳ. ἢ δικασάτω, καὶ ἡμεῖς ἀγανακτήσομεν οἷς ἂν ἐπάνη δόξῃ. Λυ. οὐκοῦν, ὦ Σώφρονες, ἀμείνω ταῦτα, καὶ νομιμώτερα· τοὺς μὲν λίθους φυλάττειν, ὡς ἔφην. λύσει γὰρ αὐτῶν μικρὸν ὕστερον ἐν τῷ δικαστηρίῳ. τὴν δὲ τῆς φιλοσοφίας ἄρα τις ἂν; οὐ γὰρ οἶδα

mus, assumptáque philosophia, quidnam responsurus sit audiamus. nam absque cognitione quid conari, non ad nos, sed potius ad viros quosdam iracundos, & qui iustitiam in manibus sitam continent, spectare videtur. præbebimus enim occasionem obloqui volentibus, si virum lapidabimus, nec pro se respondere permittemus, & hæc nosmetipsi iustitiæ valedicentes. Proinde quid Anyto & Melito accusatoribus meis, vel qui me tum damnârunt iudicibus, respondebo, si hic inauditus occubuerit, & h aquæ omnino compos non fuerit? PLAT. Rectè, ô Socrates, admones, ad Philosophiam igitur pergamus: & illa quidem diiudicet: nos verò, quicquid statuerit, amplectemur. LVCIA. Euge viri sapientiss. meliora hæc & iustiora: lapides vero

vt dicebam, seruate, si quidem paulò pòst in iudicio indigebitis. Verùm vbinam philosophiam quis inueniet? vbi enim

ἀλλ' ἴσθα οἰκεῖ· ἐμοὶ δοκῶ πάνυ πολλῷ ὑστεραιότερον χρόνον, ἀναζητοῦντι τὴν οἰκίαν, ὡς ξυγγενοίμην αὐτῇ. ἔστι δὲ ὑπερῷά τινα ξύλινα τριβώνια ῥιβδηλοῖς, καὶ πώγωνας βαθεῖς ἐκβαμβάσι, παρ' οὓς ἰκανὰς ἄκαιρα φάσκουσιν, οἱόσπερ κἀμὲ ἀλήθειαν αὐτὸς, ἀνηρώτων, οἱ δὲ πολὺ μᾶλλον ἐμοῦ ἀγνοοῦντες, ἢ οὔτ' ὅλως ἀπαιτεῖν μοι, ὡς μὴ ἐπίσχοιεν οὐκ ἀλόγως, ἢ ἄλλως θύραν ἐστ' ἄλλης ἀπαλλάττουσαν. ἐδίδασκον τὸν γοῦν καὶ τύμβον ἑκάστῳ ἀλλοίαν τὴν οἰκίαν. πολλάκις δὲ αὐτὸς ἀπάγων, ἢ ξυναγάγοντός τινος, ἦλθον ἄρα ἐπὶ τινὰς θύρας, βεβαίως ἐλπίζων τότε γοῦν εὑρήκειν. τυπτομένῳ δὲ ὧν πλήθει τῶν ἰόντων τε καὶ ἐξιόντων ἁπάντων σκυθρωπῶν, καὶ τὰ σχήματα ὠσπερῶν, καὶ φρόντιδι καὶ τῇ πρόσψει. μετὰ τούτων δὴ ξυμπαρῆνεσάς, καὶ αὐτὸς ἐσῆλθον ἄρα ἔτ' ἀόρατόν τι καὶ οὐκ ἀπλοϊκόν, εἰ μὴ ὅτι

habitet, non noui, quamuis lõgo circumerrauerim tempore, domum, vt eam commuenire possem, quærens: inde in quosdam vilibus amictos vestibus, barbaſq; promissas gestantes incidi. qui cùm ad eandem se pergere assererent, eos scire existimans, interrogaui. at illi, quoniam me longè plus ignari essent, ne de ignorantia redargui possent, vel omnino nil respondebat, vel ianuam aliam pro alia ostendebant: ego verò in hunc vsque diem domum reperire haud quiui. Sapiùs verò ipse suspicans, vel ductore quopiam, ad quasdam ianuas perueni, certissimè tum inuenisse sperans, à multitudine ingredientium & egredientium conieciturā sumens, qui omnes seueritatem quandam præse ferebant. forma erant decora, vultu verò meditabundi. hospes insciius, & ipse quoque sum ingressus. vbi viraginem conspexi quandam, non incuriosè, sordi-

ὅτι μέλιτα ἐς τὸ ἀσφαλὲς κὴ ἀκόσμως ἐαυτὸν ἐπιφέρεθαι ἦν. ἀπὸ δὲ ἀστραφάνη μοι αὐτίκα, ἐς τὸ ἄφιλον λουτρὸν ἢ λύμης ἀκαθάρτου ἐᾶν, οὐδ' ἢ ἱματίοις πάνυ ἀναβολὴν ἀντὶ τῆς λύτους ἡδίσμου. πρόσαγε δὲ ἐμοὶ ἀσυμμέτρῳ αὐτοῖς κὴ πᾶς ἀφίεσαν ὧν ἀδρανῶτο λοιπόν τι πρόσχημα. ὑπεραίνει δέ τι κὴ ψιμύθιον, κὴ φύκη, κὴ τὰ βάμματα πάνυ ἐπιτηδεύ. κὴ ἐπαινημένῳ ὑπὸ τῶν ἐραστῶν ἐς τὸ μάλιστ', ἐχαιρεν ἐ λοιπὸς, πρὸς ἀφίλους ἐλίχνο. κὴ τὸς πλουσιωτέρους ἂν προσάγετο ἐμφὺς πανσίου, τοὺς πένητας τῶν ἐραστῶν οὐδ' πρόσβλεπεν. μόνακις δ' κὴ γυμνωθέσης αὐτῆς κατὰ τὸ ἀκόσιον, ἐφόρουν μεσόφρια χρυσᾶ, κὴ ἐχόλιναν παχύτατα. ταῦτα ἰδὼν, ἐπὶ πόδας αὖ ἀνῆν αὐτὸν ἀνίστορον, οἱ τέρας ἀγαλλὰ τὸς κακοδαίμονας ἐκείνους, ἐλεομένους πᾶς αὐτῆς, οὐ τὰς ἥνιδε, ἀπὸ τοῦ πώγωνος, κὴ κατὰ τὸν Ἰξίονα, ἀλλὰ πρὸς ἀντὶ τῆς Ἥρας ξυόντας.

Πλ.

dè vel inconcinnè exculcatum: verum quamprimum deprehendi eâ dependulos cincinnos minimè ornando negligere, vestitusq; cultum studiosè affectare: & quamuis tam exquisitis mundicijs ornata esset, cultum tamen decoris gratia dissimulare nitebatur. apparebat & fucus quidam, lenocinióque: & verba perquam meretricia. ab amatoribus verò laudata, admodum gaudebat, & si quis aliquid dedisset, auidè suscipiebat: opulentiores quoque iuxta se locabat, amatores autem inopes nec aspicere dignabatur. Scenpius quoque cùm se casu denudassett, torques aureas anguillis crassiores conspiciebam. Hæc cùm vidissem, confestim ad pedes sum conuersus, oppidoquam miseratione commotus ob infelices illos non naribus, sed barbis ad illam pertrahentes, ac Ixionis instar pro Iunone idolo congredientes.

PLATO.

Πλ. τῶς μὲν ὀρθῶς ἐλήλυθας. οὐ γὰρ φράσεις, ἀλλ' ἅπασι γνώριμον ἡ θύρα. πολὺ δὲ μᾶλλον ἐπειδὴ ἀνεῳγμένην βαδίζων ἐπὶ τὴν οἰκίαν, ἐντεῦθεν γὰρ ἐν δεξιᾷ τὴν ἐπαύλιν ἐπόψεσθαι αὐτοῦ. ἀλλὰ τί ἐν τῷ κεραμεικῷ ἐπανιὼν ἐξ Ἀκαδημίας, ὡς πιθανόν· ἐνταῦθα γὰρ ἐν τῇ Ποικίλῃ· ζῶν δὲ ἐσημήνατο τάδε ποιεῖν αὐτόν. μᾶλλον δὲ ἤδη πρόσεισιν, ὁρᾷς τὸν Λύσωνα τὸν ἀπὸ τοῦ σχήματος, τὸν πρεσβυτικὸν τὸ βάδισμα, τὸν ἐπὶ σωφροσύνῃ ἠρέμα βαδίζοντα; Λυ. πῶς δ' ὁμοίως ὁρᾷς τό γε σχῆμα, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὸν ἐπιβολὴν, καὶ τοῦ μίαν πάντων ἴσην ἀκριβῆ φιλοσοφίαν ἐν αὐτοῖς. Φι. οὐ λέγεις. ἀπὸ δηλοῖ ὅτις δὴ φθέγξαμένη μόνον. Φι. Παπαῖ, τί Πλάτων καὶ Χρύσιππος ἄνω, καὶ Ἀριστοτέλης, καὶ οἱ λοιποὶ ἅπαντες, ἀπὸ τὰ ἐν φάλαγγι μαθημάτων; τί αὖθις ἐς τὸν βίον; ἆρα τὰς ὑμᾶς ἐνθυμεῖσθον ἀδικεῖν; ὀργίζεσθε γοῦν ἐοικότως. καὶ

PLATO. *Hæc quidem rectè dixisti. non enim manifestum, nec cunctis notum est ostium. atque haud necesse erit ad illius accedere domum. hic enim in Ceramico ipsam opperiemur. illa iam verò aderit, ex Academia reuertens, vt etiam in Pœcilo obambulet: id enim quotidie facere consueuit. quin potius iam est præstò. Vidésne ex effigie decorem, mansuetudinem ex aspectu: ipsam verò cogitabundam placidè incedere?* LVCIA. *Multas effigie, incessu & vestitu simules video: atqui inter has omnes solùm vna vera est Philosophia.*

PLAT. *Rectè loqueris. verùm quænám sit, cùm solùm loqui cœperit, ostendet.*

PHILOSOPHIA. *Papæ: cur Plato, Chrysippus quoque, & Aristoteles, nec non reliqui omnes, ipsa mea disciplinarum capita, apud superos? Cur rursus in vitam? Ecquis vos ex inferis læsit? Iracundis similes estis. Quis-*

καὶ τίνα τῶν ξυναβόντων ἔχετε; ἢ νεωστὶ καταδύτης τις, ἢ ἀνδροφόνος, ἢ ἱερόσυλός ἐστι; Πλά. νὴ Δία, ὦ φιλοσοφία, πάντων γε ἱεροσυλώτατον ἀσεβέστατόν, ὃς τὴν ἱερωτάτην τε καὶ ὁσιωτάτην ἐπιχειρήσεσι, καὶ ὑμᾶς ἅπαντας, ὀπόσοι τε παρὰ σοῦ μαθόντες, οἷς μετ' ὑμᾶς καταλιποίμεθα. Φι. ἆρα ἀγανακτεῖτε καὶ λοιδορεῖσθέ τινες, καὶ ταῦτα ἀδόντος ἐμοῦ τινὸς, οἷα πρὸς τῶν κωμῳδίας ἀκούοντες ἐν Διονυσίοις, ὅταν εἴληφ τι αὐτῶν ἔγκλημα, μὴ οὔτι διαπαίζωμεν, οὔτι διασύρωμεν κοσμίως; ἐγὼ μὲν οὖν ἡδέως τὰ ἀκόσματα, καὶ τὰ ξωκράτη τῇ ἑορτῇ; οἶδα γάρ, ὡς ἂν ἄρτι τὸν σκόμματον χάριν γήσεται, ἀπὸ ξύλου τινὸς, ὅπως ἂν ἐπὶ καλὸν, ὅσπερ τὸ χρυσίον, ἀποστόμωμον τοῖς κόμμασι, καμπρόσδοκον ἀποπλῆξαι καὶ φανερώτερον γίνεται. ὑμᾶς δὲ οὐκ οἶδα ὅπως ὀργίλοι καὶ ἀγανακτητοὶ γεγόνατε. τί δ' οὖν αὐτὸ ἄχθε-

nam hic exiſtit, quem comprehenſum ducitis? nuncquid fur eſt, ſeu homicida, vel ſacrilegus? PLATO. Ita per Iouem, ô Philoſophia, & omnium ſacrilegorum inquinatiſſimus, quì te ſanctiſſimam maledictis inceſſere conatus eſt, peritèrque nos omnes, quotquot abs te quippiam dimicimus, ac poſteris tradendum dereliquimus. PHILOS. Itaque maledicente quopiam indignamini, cùm ſciatis quænam ego è Comœdia in Dionyſiis audire ſoleo? attamen ipſam amicam eſſe duco, neque in ius voco, ſeu accedens incuſo, verùm conuenientia & feſto congruentia ludere permitto. Noui enim quòd nil ob ſcommata redditur deterius, ſed econtrà quodcunque bonum exiſtit, tanquam aurum cùm erutum inciditur, clarius relucet, fitq; ſplendidius. At vos neſcio quemadmodum iracundia ac indignatione accenſi eſtis. proinde cum

cum

ἔγχυτος; Πλ. μίαν ἡμέραν τοῦτον παρατησάμενοι, ἄκομψε ἐπ' αὐτὸν, ὃς ἂν ὄσχῃ τῷ ἀεὶ παρ' ἡμῖν διάγοντι, οἷα ἔλεγχ' ἐπιόντες τὰ παλαιὰ ἃ δ' ἡμῶν. Φι. Ἆρα πᾶ λέγεις, ὃν ἄρτι λόγον σάμενον ἀπατᾶτε; ἀλλ' ὦ γῆ θεῶν ἀνθρώπων τί δίλωρ. Πλ. ἐᾶν, ἀλλ' ἐπεὶ σὺ τὰ πρὸ ἀνιβαλόμενα καὶ δι' ὅ, τι ἂν λοιπὸν, τοῦτο ποιήσας τιλᾶ τῆς δίκης. Φι. τί φῂς σύ; Λα. τοῦτο αὐτὸ, ὦ δέσποινα φιλοσοφία, ἅπερ καὶ μόνη δύνασαι ἐξευρεῖν ἀνυσιμώτατα. μόλις γὰρ ἐγὼμαι, πολλὰ ἐκτετάσθαι, τὸ δὲ φυλαχθῆναι τὴν δίκην. Πλ. νὴ, ὦ κατάρατε, δέσποιναν αὐτὴν καλεῖς, πρὸ τοῦ ἀτιμοτάτην φιλοσοφίαν ἀπέφαινες, ἐν τούτῳ ἀγωνιζόμενον θεάτρου κατὰ μίαν ἀπ' ὀβολῶν ἕκαστον ἀλλ' οὐ τῆς τιμωρίας; Φι. ὁρᾶτε, μὴ οὐ φιλοσοφίαν σύτός γε, ἀλλὰ γόητας ἄνδρας ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ὀνόματι πολλὰ καὶ μιαρὰ πρατ-

eum ſtrangulatis? PLAT. *Vnũ hunc poſtulantes diem, contra illum emerſimus, vt ob commiſſa malefacta dignas perſoluat pœnas. Fama etenim cognouimus, qualia contra nos in vulgus ſparſerit.* PHIL. *Igitur eum indemnatum ac mauditum interficietis? Atqui dicere quid velle videtur.* PLAT. *Minimè: verùm negocium omne tibi committemus, vt cognita cauſſa, quicquid vijum fuerit, ſtatuas.* PHIL. *Quid tu ais?* LVCIA. *Hoc idem, ô hera Philoſophia, quandoquidem ſola veritatem inuenire potes: vix enim multis obtinui precibus, vt tibi cauſa delegaretur.* PLAT. *Nunc, ô execrande, ipſam appellas, paulò antè verò rem eſſe turpiſſimam philoſophiam aſſerebas, cùm in hâc theatro etiam pro duobus obolis vnũquemq; ſingulatim venalem proponeres mercemmiſtine ſermonem?* PHIL. *Atqui videte ne non philoſophiam iſte, verùm præſtigiatores viros ſub veſtri nomiais obtentu multa ac fœ-*

ὄντας, ἢ ὁρᾷς ἐκεῖθεν. Λυ. ἔσῃ αὐτίκα, ἢν ἐθέλῃς ἀφροσύνῃ μὲν ἀπέχεσθαι μόνον ἀπίωμεν ἐπ' Ἄρειον πάγον, μᾶλλον δὲ ἐς τὸν Ἀριστοκλείδου αὐτόν, ὡς ἂν ἐκ περιωπῆς ἅμα καταφανὴ πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει. Φι. ἐμοὶ δοκεῖ, ὦ φίλαι, ἐν τῇ Ποικίλῃ τοῦτο περιπατοῦσιν ἧττον γὰρ ὑμῖν ἐκδιηθήσεται τὸν λίθον. Λυ. τίνες δέ εἰσιν, ὦ Φιλοσοφία; πάνυ γὰρ ἐσόμεθα καὶ αὐτοὶ λοχῆσαι. Φι. Ἀρετὴ μὲν ἡ ἀνδρώδης ἥδε αὕτη, Σωφροσύνη δ' ἐκείνη, καὶ Δικαιοσύνη παρ' αὐτὸν τὸν Πειραιᾶ, Παιδεία ἡ ἀμυδρὰ δὲ αὖτη, καὶ ἀδόξως ἔχει τὸ χρῶμα, ἡ Ἀλήθεια ἐστίν. Λυ. οὐχ ὁρῶ ἔγωγε τίνα καὶ φῂς. Φι. τὸν ἀκαμπῆ τοῦτον ἐκεῖνον ἐχ ὁρᾷς; τὸν γυμνὸν, τὸν ἀπροφάσιστον ἀεὶ καὶ ἁπλοῦν; Λυ. ὁρῶ νὴ μία. ἀλλὰ τί ἐκεῖ καὶ ταῦτας ἄγεις, ὡς πλήρη γέροντος καὶ ἐνυπνίου τὸ σωφρονιστήριον τὸν Ἀλήθειαν

da committentes, maledictis infectatus sit. LVCIA. Quamprimùm cognoscet, si saltem respondentem audire velis. tantummodo [k] ad Arium abeamus pagum, seu potius in arcem ipsam, vt tanquam ex specula, cuncta pariter quæ in vrbe sunt, manifestè pateant. PHILOSOPHIA. At vos, ô amicæ, in Pœcile tantisper deambuletis porticu: adero etenim quam primùm dijudicatum fuerit. LVC. Quænam, ô Philosophia, hæ sunt? nam & ipse admodum ornatæ esse videntur. PHILOSO. Virilis hæc Virtus ipsa, illa verò Modestia, penes quam Iustitia: at anteà gnara Disciplina: dubio verò colore, & vix apparens illa, Veritas est. LVC. Non video. quámnam dicis? PHIL. Nónne inornatam illam cernis, nudam inquam, subterfugientem semper, ac subterlabentem? LVC. Vix nunc tandem cerno: verùm cur non & hanc ducis, vt penitùs repleatur confessus? siquidem Veritatem

θεαν δ' ἐγὼ καὶ ξυνήγορον ἀναβιβάζεσθαι πρὸς τὸν δίκην βάσομαι. ΦΙ. νὴ Διὰ, ἀκολουθοῦντι καὶ ὑμᾶς. οὐ βραχὺ γὰρ, μίαν δικάσαι δίκην· καὶ ταῦτα, περὶ τῶν ἐμετήρων ἰόντος. ΑΛ. ἄπιτε ὑμεῖς· ἐγὼ δὲ οὐδὲν δίομαι ἀκούειν, ἃ πάντα οἶδα ἐκεῖ ὄντα. ΑΛ. ἀλλ' ἐμοὶ, ὦ Ἀλήθεια, μᾶλλον δίκαιον ξυνδικάσαι ἂν, ὡς καὶ διαφυλάττοντι ἴσασι. ΦΙ. ἀλλὰ γὰρ ἐπάγομαι καὶ τὸ θεραπαινίδιον τοῦτο, ἀνοικειότατόν μοι ὄντος; ΑΛ. καὶ μάλα ὀπόθεν ἂν ἔλθῃς. ΦΙ. ἴσως μὲν, ὦ Ἐλευθερία καὶ Παῤῥησία, μετ' ἐμοῦ, ὡς τὸν δίκαιον ἕξον ἀνδρωπίσκον, ἡγοῦμαι ἐμοὶ μᾶλλον ὄντα, καὶ διαδιωκόντα ἐκεῖσε μεθ' ἡμῶν πορεύεσθαι· ἐλευθέρας, οὔσας ἀμφοτέρας. οὐ δ' ἔπειτα ἀνδρὸς ὑβρίμονος. ΑΛ. μηδαμῶς, ὦ δέσποινα, μὴ πείθου δὲ καὶ οὕτω, καὶ ἄπιτε ἄν· οὐ γὰρ οἷς τυχοῦσι τοῖσδε πρᾶσσειν δίκαιόν μοι, ἀλλὰ τοῖσιν ἀνθρώ-

ritatem & Patrocinium ad iudicium pariter ascendere volo. PHIL. Rectè per Iouem. sequimini igitur & vos: non enim difficile erit vnicum iudicare iudicium, præcipuè cùm de nostris agetur. VERITAS. Abite vos. nil enim mea refert ea audire, quæ quidem qualia sint noui. LVCIA. Verùm, ô Veritas, vt iudicio adsis, ac singula diligenter exquiras, maximè nostra interest. PHILO. Nunquid famulitium hoc mihi admodum beneuolum deducam? LVCIA. Valde quidem, & quemcumque volueris. PHIL. Sequimini, ô Ingenuitas, Loquenadique libertas, vt miserum hunc homuncionem, amatorem nostrum, ac nullo prætextu iusto periclitantem, saluare possimus. at tu, Elenche, illic remane. LVCIA. Minimè, ô hera: quin ille quoque veniat, & si quis alius. haud enim cum fortuitis necesse est me depugnare fortis, verùm cũ arrogãtibus difficilimaq; redarguionis homi-

ὀρθώσεις, καὶ ἀνασκολόψεις, ἀπό τινας ἀφορμὰς ἰδίσεως μήκους, ὅτι ἀναγκαῖον ἐστὶ βοηθῆσαι. Φι. ἀναγκαιότατον μὲν οὖν. ἄμεινον δ', εἰ καὶ τῶν ἀποδείξεων παλαίοις. Ἀλλ' ἴωμεν πάντες, ἵνα μὴ ἀναγκαῖοι λοιπὸν ὦμεν τῶν λίθων. Δευτ. ὁρᾷς, πρόσεστί σοι τὰ καλὰ ἡμῶν, ὦ Φιλοσοφία, τὸν Ἀλήθειαν φιλεῖν καὶ διδάσκειν, ὦ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε, καὶ Ἀριστοτέλες, μὴ τι ψεύσηται ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀλήθεια ὤν; Plat. ἐπεῖ, ἀπὸ δυνάμεως παῤῥησίας δή, καὶ ἐμπαικτικὸς, ὥστε ὑπανάγκη αὐτόν. Ἀλλ. ἐπῤῥᾴθη, οὐδὲν ὑμῖν γένηται δεινὸν, Δικαιοσύνης ταύτης συμπαρόσης. ἀνίεμεν οὖν· ἀλλ' ἐμοί σὺ, τί δοκεῖ τοῦτο; Λουκ. ἐμοὶ παῤῥησιάδης, Ἀληθίωνος τῦ Ἐπιξηλίτου. Φι. πατρὸς δή; Λουκ. Σύρου, ὦ Φιλοσοφία, τὸν ἐπ' Εὐφρατηδίων· ἀπὸ τί τοῦτο; καὶ γὰρ ἴσως τινὰς οἶδα τῶν ἐντιδίκων μου, οὐχ ἥδιον ἐμοῦ βαρ-

nibus, & qui semper effugia quædam inueniant, ita vt necessarius sit Elenchus. PHILO. Igitur admodum necessarius. melius verò si & Demonstrationem tecum assumas. VER. Sed quinam omnes, quandoquidem ad iudicium necessitari videmini. ARISTO. Cernisne, ô Philosophia quemadmodum propter nos Veritati subblanditur? PHILOS. Numquid, ô Plato, Chrysippe, & Aristoteles, veremini, ne sui causa, cùm Veritas sit, mentiatur? PLA. Non hoc: sed admodum callidus est, & blandicus, ita vt illi persuadere posset. PHIL. Confidite. nil iniqui, cùm Iustitia hæc adsit, fieri poterit. Abeamus igitur. Verùm dic mihi tu, quod tibi nomen est? LVC. Mihi? Parrhisiades Alethionis Elenxickei. PHILOS. Patria verò quænam? LVC. Syria, ô Philosophia, iuxta Euphratem. Sed quid hoc est? noui n. quosdam ex his meis aduersarijs, non minùs quàm ego

suos

βαρβάρους· τὸ γὰρ ὁτῳοῦν οὐδὲν διαφέρει, ἐὰν Ἑλλὰς ᾖ, ἐὰν Κύπρις, ἐὰν Σκύθης, ἐὰν Κυπρίας, ἐὰν Βαβυλώνιος, ἐὰν Σταγειρίτης. καὶ δι πρόσεχε σὺ ἐάν σε γνῶμαι δίκαιόν τι, οὐδὲ ἡ τῶν φωνῶν βάρβαρος ἢ τις, ἄνωμα ἡ γνώμη ὀρθὴ καὶ δικαία φαίνοιτο οὖσα. Φι. οὐ λέγεις. ἄλλως γὰρ τοῦτο ἐρόμενον, ἐπίσκοπον δι τίς; ἄξιον γὰρ ἐπίστασθαι τοῦτό γε. Λουκ. μισόπλαστος ἐμοί, καὶ μισογόης, καὶ μισοψεύδης, καὶ μισότεχνος, καὶ μισοπονηρίας, καὶ μισοῦντός ἐστιν ὅλος τῶν μιαρῶν ἀνθρώπων. πάντα δὲ πονηροί εἰσιν, ὡς οἶδα. Φι. Ἡράκλεις, πολυμισῆ τινα μίτον τῶν τέχνων. Λουκ. οὐ λέγεις. ὀρθῶς γὰρ ὠνόμασαι, καὶ ὡς ἐπιδεικνύομαι, καὶ τῶν τέχνων δὲ οὐκ ἀπεικότως· οὐ μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἐναντίαν αὐτῇ πᾶσαν ἐκτρέπεσθαι οἶδα. λέγω δὲ τὴν ἐμὴν τῶν ἀρχὴν ἔχουσαν. φιλαλήθης γάρ, καὶ φιλόκαλος, καὶ φιλανθρωπίας, καὶ ὅλως τοῦ φιλεῖσθαι συγκαμνούσης· τὸ γὰρ ἐρᾶν ἀρχὴ καὶ τοῦτο τῆς ἐπιστήμης.

sum, barbaros genere, moribus verò & disciplina non Solenses vel Cyprios, seu Babylonios, aut Stagiritas. Siquidem quantum ad te pertinet, nil refert siquis voce sit barbarus, dummodo iustè ac rectè sentire videatur. PHILOS. *Benè dicis: verùm & hoc quæro, quámnam artem nosti? quoniam & id scire decet.* LVCIAN. *Arrogantiæ sum osor, & versutiæ osor, & mendacij osor, & insolentiæ osor: omnésque eiusmodi coinquinatorum hominum odi species: sunt enim, vt nosti, perquàm multæ.* PHILOS. *Hercules, odij plenam exercet artem.* LVCIA. *Rectè dicis. cernis etenim quibúsnam odio sim, & quemadmodum propter eam periclitor. Verùm & contrariam admodum probè noui artem, eam inquam, quæ ab amare exordium sumit. sum enim veritatis amator, & honesti amator, & synceritatis amator, ac omnium quæ ad amare spectare*

συμπεσεῖ. πλὴν ἀπ' ὀλίγοι πάνυ τούτων ἄξιοι τῆς τέχνης. οἱ δ' ἐν τῇ ἐναντίᾳ ταραττόμενοι, καὶ ὧν μίσει οἰκειότατοι, ὑπερτακισμένοι. διὸ δυσχερῶ διηγήσομαι πλὴν μὴ ἐπ' ἀργίας ἐκμαθεῖν ἄλλῳ, πλὴν ἢ σοὶ μόνῃ ἀκριβοκήρυκι. Φι. καὶ μὴν οὐκ ἰχθῦν. δεῖ γὰρ αὐδεῖ καὶ ταῦτα φασὶ, καὶ τάδε. ὥστε μὴ διαίρει τὴν τέχνην. μία γὰρ ἐστὶν ἀμφοῖν δοκοῦσιν. Λου. ἄμεινον σὺ οἶσθα ταῦτα, ὦ Φιλοσοφία. τὸ μὲν δὴ ἐμὸν δυσερές ἄνω, οἷον τὸν μὲν πονηροὺς μισεῖν, ἐπαινεῖν δὲ τοὺς χρηστούς, καὶ φιλεῖν. Φι. ἔγωγε δή, καθάπερ γὰρ ἔνθα ἰχθῦν. ἐνταῦθα που ἐν τῷ πυλῶνι τῆς πολιτικῆς δικάζομεν. ἡ Λίρκα δικαίως ἐμὲν τὰ βάθρα, ἡμᾶς δὲ ἐν τοῖς τοῦ πρωτομύστου πλὴν θεόν. Λου. ὦ πομπεῖε, ἀλλὰ μοι λάβε τῶν ἀναξόνων σύμμαχος, ἀναμνησθεὶς ὁποῖ ἐπιορκίσουν ὀσημέραι ἀκόμη αὐτῶν. καὶ ἃ πρώην σε μόνῃ ὁρᾷς, ἄτιμ δὲ ἐπίσκοπ ἐῖ,

spectare videntur. Verùm pauci admodum hac arte sunt digni: qui verò ex aduerso sunt constituti, ac odio magis familiares, infinitis. Periclitor igitur illam quidem ob segnitiem iam dedicere, hanc verò etiam nimium callere. PHILOS. *Atqui haud oportebat: eadem enim ferunt esse & illa & ista, ita vt indiuisibilis sit ars. vnica etenim est, quamuis binæ esse videantur.* LVCIA. *Melius tu hæc, ô Philosophia, nosti: meum verò ita se habet, vt prauos odio habere, bonos autem laudare & amare consueuerim.* PHILOS. *Age, quò oportebat, iam deuenimus, hîc in Mineruæ iudicabimus vestibulo. Heus facerdos, dispone sedilia: nos interim deam adorabimus.* LVCIA. *Obsecro, Pallas, contra arrogantes mihi auxilium ferto, ac recordare quanta ipsorum peruia quotidie audis: sola enim tanquam speculatrix*

que

ἔᾳ, νῦν καιρὸς ἀμυνάσθαι αὐτούς. ἀλλ' ἤδη σου καταπέφθορεν ἴλαξ, καὶ πλέους ὄντας ἀναγκάσεται μίλανας, σὺ πρόσθες τὸν σεαυτοῦ, σῶσον. Φιλ. ἄγωμεν· ὑμᾶς μὲν ὑμῖν καὶ λίαν θαμὰ θέμις, ἔτιμοι ἀκούειν τῶν λόγων· ὑμᾶς δὲ πολλάκις τινὰ εἰς ἀνάγκην, ὅσις ἄν ἐκ κατηγορῆσαι ἄρ' ἔλοιτο, ξυνάψειν τὸν κατηγορίαν, καὶ διαλήξεται· ἐπεὶ οὐδέν τι πάντας ἅμα λέγειν. σὺ δέ, ὦ Παρρησιάδη, ἀπολογήσῃ μετὰ ταῦτα. Ανα. τίς οὖν ὁ ἐπιτήδειότατος εἰς ὑμῶν ἂν γένοιτο πρὸς τὸν λόγον; σύ, ὦ Πλάτων, ἔτι μεγαλόνοια θαυμαστὴ, καὶ καθαρεύουσα ἀνθηρὰ, καὶ τὸ κεχαρισμένον, καὶ παθῶν μεστὸν, ἔτι σώφρων, καὶ τὸ ἀπειθὲς, καὶ τὸ ἐναγώνιον ἐν καιρῷ τῶν ἀρμοττόντων· πάντα ταῦτα οἱ ἀθρόα πρόσεστιν, ὥστε τὸν πρόσθεν ἀκοῦσαι, ἢ ὑπὲρ ἁπάντων αὖ τὰ ἀπόντα. νῦν ἀναμνήσθητι πάντων ἐκείνων, καὶ συμφόρα

que perpetrant vides. nunc tempus illos vlciscendi adest: si verò me victum cernes, nigrósque superare. tuum adjice calculum, méque saluato. PHILOS. *Agite iam consedimus, vestras parati audire querelas: vos verò ex omnibus quempiam eligatis, qui egregiè accusare ac redarguere nouerit, quandoquidem impossibile est vos omnes pariter loqui. Tu autem Parrhisiades debinc respondebis.* REVIVISCENTES. *Quis igitur è nobis, vt potissimùm hanc agat causam, idoneus erit?* [n] *Tua, ô Plato, excellens prudentia est admiranda, eloquentia verò redundans, & Attico lepôre referta, flexanima & venusta: cognitio autem ac diligentia, necnon temperatiua demonstrationum inductio, hæc omnia copiosè tibi adsunt: quapropter accusationem suscipe, & pro cunctis, quæ digna sunt, eloquere: ac omnium illorum nunc reminiscaris, & in hoc*

συμφέρει ἢ τὸ αὐτὸ, ἢ τι δι πρὸς Γοργίαν, ἢ Πῶλον, ἢ Πρόδικον, ἢ Ἱππίαν ἄρτιον. λανθάνει δ' οὗτος ἡμᾶς ἐν πολλοῖς οὖν καὶ τὰς ἀφυΐας, καὶ τὰ κομψὰ ἐκεῖνα, καὶ σωρηδὸν ῥήματα. ὥστε δι λοιδ ὑμῶν ἀκόλουθόν που φαίνεται, ὡς μέγας Ζεὺς ἅμα ἐλαύνων, ἀγανακτήσειεν ἄν, ἢ μὴ οὕτω ταχέως ἐλίλιξ. Πλατ. μανθάνω, ἀλλά τινα τῶν σφοδροτέρων κεκτησόμεθα, Διογένη τοῦτον, ἢ Ἀντισθένη, ἢ Κράτητα, ἢ καὶ σὲ, ὦ Χρύσιππε. οὐ γὰρ νῦν καλὸς ἐν τῷ παρόντι, καὶ ἀποτόμου συγγραφικῆς ὁ καιρὸς, ἀλλά τινος ἐλεγκτικῆς καὶ δικανικῆς πραγματείας. φέτωσαν δὲ ὁ Παρρήσιάδης ἐν ἐμοὶ. Δι. ἀλλ' ἐγὼ αὐτῷ καταχωρίσω, καὶ γὰρ οὐκ πάνυ μακρῶν οἶμαι τῶν λόγων δεήσεσθαι. καὶ ἅμα ἴσως ἂν, ὅπερ ἔφην πάντας ὕβεσμαι δι' ὀδόντων πρᾶλιν ἐκπεπηδηκώς. Πλατ.

in hoc vnum confer ſiquid aduerſus Gorgiam, aut Polum, ſeu Prodicum, vel Hippiam à te dictum eſt. Vehementior hic exiſtit: expedi igitur ironias & ſales, copioſaſq; illas & incendat comitates: quin, ſi videbitur, nonnunquam exuperes, & vt magnus Iupiter & latum impellat currum, ac indignatione moueatur, nè ille debitas expendat pœnas. PLAT. Minimè, ſed vehementiorem quendam eligamus. Diogenem hunc, vel Antiſthenem, aut Cratetem, ſeu te, Chryſippe. non enim elegantiæ perpolitæ in præſenti, nec conſcribendi acrimoniæ eſt tempus, ſed redargutionis cuiuſdam, ac iudicialis exercitationis. Rhethor enim eſt Parrhiſiades. DIOG. Proinde ego ipſe accuſabo. non enim ſermonibus nimiùm longis opus eſt, arbitror. Accedit, quòd præ cunctis reliquis iniuria ſim affectus, paulò antè precio duorum obolorum præconis voce venalis expoſitus.

PLAT.

Παῤ. ὁ Διογένης, ὦ Φιλοσοφία, ἐφᾶ τὸν λόγον τὸν ὑπὲρ ἁπάντων. μίμνησο δ', ὦ γύναι σῶν, μὴ τὰ σαυτῆ μόνον πρυτάνευε ἐν τῇ κατηγορίᾳ, τὰ κοινὰ δ' ὁρᾷν. ἀ γάρ τι πρὸς ἀλλήλους διαφερόμεθα ἐν τοῖς λόγοις, οὐ δι' τοῦτο μὴ μιᾷ ἐξέτασις, μηδ' ὅπως ὀρθῶς ἀκηκόεσθον, νῦν λίαν ὄκνος ἦν, ὑπὲρ φιλοσοφίας αὐτῆς ἐγκαίνια πεπονθυίας, πρὸς λοιδορίαις ἐν τοῖς παῤῥησιαστικοῖς λόγοις. καὶ τὰς προσῳδίας ἀφεὶς, ἐν αἷς ἐβλασφήμησθε, ὃ κοινὸν ἅπασιν ἄχθος, τοῦτο διαπραξῃ. ὅπερ σὺ μόνον προσηκάμεθα, πρὸ ἐν οἷ τὰ πάντα ἡμῖν νῦν κινδυνεύονται, ἃ συμφέρει σε λέξαι, ἃ διαπεῖ πᾶσιν ἥδιστα, οἷα οὕτω ἀκίνδυνα. Δι. Θαῤῥεῖτε. οὐδὲν ὑπόφοβον. ὑπὲρ ἁπάντων ἐρῶ. ἐμὲ μὲν ἡ φιλοσοφία καὶ πρὸς τοὺς λόγους ἐπιπλαττῆς (φύσει δὲ βαρὺ καὶ πρᾶον ὄν) ἀφῆκεν ἐμβλασφήμησαι αὐτὴν, ἀλλ'

PLAT. *Diogenes, ô Philosophia pro cunctis loquendi prouinciam subibit. Verùm, ô generose, memineris te accusatione ista non solùm rem tuam, sed communem agere. si enim inuicem in quibusdam discrepamus, tu id nunc minimè scruteris: nec quis rectiùs sentiat, inquirere curabis: sed ob hoc solum, quoniam philosophia ipsa iniuria sit affecta, ac malè in Parrhisiadis audieris sermonibus, indigneris. Opiniones verò in quibus dissidere videmur, omitte: pro ea re quæ omnibus communis est, digladiare videsis. Te solum præposuimus, ac nunc in te cuncta nostra periclitentur, vt vel maximè syncera videantur: vel talia, qualia ille desipuit, esse credantur.*

DIOG. *Confidite. nihil prætermittemus: pro omnibus verba faciam. Proinde etsi Philosophia sermonibus commota, (natura enim mansueta ac mitis est) ipsum absoluere statuerit,*

non

ἐπ' οὐ τὰ ἡμὰ ἐνδιάσω. Λάε ξω γὲ αὐτῶ ὅτι μὴ μάτλω ξυλοφορῆμεν. Φι. τῦτο μὲν μεγαλαμῶς, ἀπὸ τῦ λόγο μᾶλλον· ἄσυφ γὲ, ἢπερ ὦ ξύλο. μὴ μίμι δ' οὖν, ἤδη γὲ ἐκπέχυται τὸ ὕδωρ, καὶ πῶς σὺ τὸ δικαστήριον ἀναλήψα. Λυ. οἱ λοιποὶ λαβέσθωσαν, ὦ Φιλοσοφία, καὶ ψηφοφορέτωσαν μὲν ὑμῶν· Διογένης δ' ἐκατηγορέτω μόνος. Φι. ὁ δίκαιος οὖν, μή σε καταψηφίσηται; Λυ. οὐδαμῶς, πολλοσι γοῦν ἐραῦσαι βέλομαι. Φι. γνναῖα ἂν ταῦτα. λαβέσθε δ' οὖν· σὺ δ' ὦ Διόγνητε λέγε. Δι. οἷοι μὲν ἡμῖν ἄνδρες ἐγενόμεθα περὶ τὸν βίον, ὦ Φιλοσοφία, πάνυ ἀκριβῶς οἶσθα, καὶ οὐδὲν δεῖ λόγων. ἵνα γὲ τὸ καθ' ἑμὲ σιωπήσω, ἀπὸ Πυθαγόραν τῦτον καὶ Πλάτωνα, καὶ Ἀριστότελη, καὶ Χρύσιππον, καὶ τὰς ἄλλας τὰς οὐκ οἶδ' ὅσας εἰς τὸν βίον ἐλαλήσαμεν; ἃ δ' ἐκεῖνοι ὄντας ἡμᾶς

non tamen mea deerunt. illa enim, quòd baculos haud frustra geramus, ostendam. PHIL. Minimè hoc: verùm potius sermone, patius enim lingua quàm ligno rem agere. ne igitur cunctaris: iam enim effusa est aqua, conciliumque in te oculos coniecit. LVC. At reliqui quoque, ô Philosophia, consideant, ac vobiscum dijudicent: Diogenes verò solus accuset. PHIL. Verùm nunquid vereris ne contra te calculum ferant? LVC. Minimè: plures enim superare volo. PHIL. Generosa hæc tua: desidete igitur tu verò Diogenes loquere. DIOG. Quæstionem circa vitam, ô Philosophia, viri exiterimus, tute optimè nosti, verbisque minimè indiget: nam vt de me fileam, quisnam ignorat quanta bona Pythagoras iste, & Plato, & Aristoteles, & Chrysippus, reliqui denique in vitæ humanæ vsum con-

tulerint? Verùm quibusnam contumelijs, quamuis tales exiuerit-

ἡμᾶς ὁ τρισκατάρατος ἐτόλ-
μησε παρρησιάσασθαι ὅδε ἀν-
δρίδιον, ἐάσατε γάρ τις, ὡς
φασιν, ὦν, ἀφεθέντος τὰ
δικαστήρια, καὶ τὰς ἐν ἐκεί-
νοις ἀδικημάτων, ὑπόσον
ἂν δυνήσεται, ἡ δικῆς ἰσχυ-
σάσης ἐν τοῖς λόγοις, τὸν
πάνυ ἐφ' ἡμᾶς συκοφαντή-
σαντος, ὁ πανοῦργος μὴ ἄχρι
φόβου ἔλαθε, γόητας καὶ
ἀπατεῶνας ἐγκαλῶν, τὰ
πλήθη ἀνασείσαντα κατα-
γελᾶν ἡμῶν, καὶ καταφρο-
νεῖν ὡς τὰ μηδενὸς ὄντος μᾶλ-
λον ἢ καὶ μισεῖσθαι ὑπὸ τῶν
φοιτώντων ἔθη πολυπλήθη αὐ-
τός τε ἡμᾶς, καὶ σὺ τὸν φίλον
σοφίαν, φιλοῦσά τε καὶ λέγε-
σθαι τὰ σά, καὶ τὰ σπουδαιότατα, ἂν ἡμᾶς ἐπαίδω-
σας, ἐπὶ χλευασμῷ δυσχεῖν,
ὅτι ἑαυτὸν μὲν ἐροτᾶσθαι
καὶ ἐπαινεῖσθαι πρὸς τῶν θεα-
τῶν, ἡμᾶς δ' ὑβρίζεσθαι. φύ-
ετα δὲ τοιοῦτον ὄχλον ὁ νοῦς
λιᾶς, χαίρειν τοῖς ἐγκαλ-
λωπισμοῖς καὶ λοιδορημάτοις, καὶ
μάλιστ' ὅταν τὰ σπουδαιό-
τατα δι-

exiterimus, sceleſtiſſimus hic Parrhiſiades nos laceſſierit, iam dicere pergam. Cùm enim Rhetor, vt aiunt, fuiſſet, derelicto foro, ac illius exiſtimatione, quàm quid vehementiæ ac oratorij vigoris conſecutus eſt, vniuerſo illo contra nos ſe inſtruens, non deſinit malos dictis inſectari, præſtigiatores ac deceptores ſubinde vocans: multitudiniq; vt nos derideat & contemnat, tanquam nullius fimus momenti, perſuadet: quintimo multorum iam odium non in nos ſolùm, ſed contra te quoque, ô Philoſophia, ſuſcitauit, potiſſima etiam tua mendacia ac nugas appellans, & quæ nos edocuiſti, ſubſannatione inceſſens, ita vt à ſpectatoribus laudetur, ac non vulgariter illi applaudatur, nos verò intolerandis afficiamur iniurijs. Vulgus ſiquidem eiuſmodi eſt vt plurimùm eſt natura, vt eũ res cauillatione ac male-

dicentia agatur, gaudeat: præcipuè cùm ea quæ abſoluiſſi-

τα δὴ λειούντα ἁμάρτη-
τα. ὅσπερ ἀμέλει καὶ πάλαι ἔχαιρον ἀκούοντες καὶ
ἀπάλλει, συκοφάντῃ τουτονὶ
ἐπὶ χλευασίᾳ παράγουσιν ἐ-
πὶ τὴν σκηνὴν, καὶ κωμῳδῖ-
σιν ἀποκότους τινὰς περὶ αὐ-
τῷ κωμῳδίας. καί τοι ἐκεῖνοι
μὲν κατ' ἐνίους ἀνδρὸς ἐτόλ-
μων τὰ τοιαῦτα, καὶ ἐν Διο-
νυσίοις ἐφαμίλλων αὐτὸ ἠξίουν.
καὶ τὸ σκῶμμα, μὴ ἐπί τι ἐ-
δόκει τῶν ἑορτῶν. καὶ ὁ θεὸς
ἥσως χαίρει, φιλόγελώς ἐστιν ἄρ.
ὁ δὲ τοὺς δεινοὺς ξυγκαλῶν
ἐκ νομῆς φροντίσας ἡ παρα-
σκευασάμενος, καὶ βλασφη-
μίας τινὰς ἐς παχὺ βιβλίον
ἐγγράψας, μεγάλῃ τῇ φωνῇ
διαγορεύει λαοῖς Πλάτων-
να, Πυθαγόραν, Ἀριστόξε-
νον τόδε, χρυσίππου ἐκεῖνον, ἐ-
μοὶ, καὶ ὅλοις ἅπασιν, ὅτι
ἑορτῆς ἐφέστηκε, οὐτιδία τι
πρὸς ἐμὲ πεπόνθει. ἔχει δὲ
ἄρ τινα συγγνώμην αὐτῷ τὸ
πρᾶγμα, ἀμυνόμενος, ἀλ-
λὰ μὴ ἄρχων αὐτὸς ἔδρασε,
καὶ τὸ πάντων ἀνιάτατον,
ὅτι

ma esse videntur, mordā-
cùs arripiúntur : quemad-
modum olim gaudebat, cùm
Aristophanes & Eupo-
lis irrisionis gratia Socra-
tem hunc in scenam intro-
ducerent, Comœdiasq; ab-
surdas quasdam de illo cō-
mentarentur. Et illi qui-
dem contra virum unum ta-
lia sunt ausi : ac in Dionys-
siis, cùm id facere conces-
sum esset, scommatáq; pau-
quædam festiuitatis vide-
rentur, forsitanq; deus, cùm
lepidus quispiam esset, de-
lectaretur. at iste deliberat-
è, ac multo studio instruc-
tus, in optimos quosque in-
uectus est : librum enim in-
gentem blasphemijs quibus-
dam refertum conscripsit,
magnáq; voce Platoni, Py-
thagoræ, Aristoteli huic,
Chrysippo illi, mihi, omni-
bus demiq; maledicit, cùm id
nec festiuitas permittat, nec
priuatim aliqua in re à no-
bis læsus fuerit. Parcendum
enim illi foret, si talia inim-
icum repellendo non inferendo ageret. Et quod omnium

grae-

ἐπὶ τούτοις ποιῶν, καὶ ὑπὸ τὸ τούτου ὄνομα, ὦ φιλοσοφία, τοιάδε τινὰ καὶ ἀκολάστου τὸν διάλογον, ἰδιώτερον οἰκείως ὄντα, τοῦτο ξυναγωνιζόμενος ἡμῖν χρῆται καθ' ἡμῶν, ἔτι καὶ Μένιππον ἀναπείσας, ἑταῖρον ἡμῶν ἄνδρα, ξυμπονεῖσθαι αὐτῷ τὰ τοιαῦτα. ὃς μὲν οὖν ἐ παρὸν, ἐπὶ κατηγορεῖ μετ' αὐτοῦ τοιούτου τὸ λοιπὸν, ἀνὴρ ἑκάστων ἄξιόν ἐστιν, αὐτὸν ὑπέχειν τῶν δίκων. εἰ τί γὰρ ἄρα ἐκεῖνον ἔχει, τὰ ἀκριβέστατα ἀσφαλῶς ἐπὶ τοσούτων μαρτύρων; χάριν μὲν γὰρ καὶ τοῦτο ἐκείνους τὸ τοιοῦτον, εἰ θελήσαντος αὐτὸν ἐκλαθέσθαι, ἂν μὴ ἄν τις ἐπιδείξει καταφρονήσῃ Φιλοσοφίας. ἐπὶ τούτοις τῶν ἀνοχῶν ἄρα, καὶ ὠφελησόμενον ἀνίκητον, ἐ μετρίως ἂν ἀναφθήσεσθαι καὶ ἀθλίους ἐπὶ τοῖς ἄρα νομίσειν. τὰ μὲν γὰρ τοιαῦτα τίνι φορητά; ὃς ἐκ βάσιν ἐκβήσεσθαι, παραγαγὼν

grauissimum existit, sub tui nominis prætextu talia, ô Philosophia, facere audet: nec non eodem conatu, dialogo familiari nostro auxiliatore & mimo, contra nos vtitur. Quinetiam Menippo, viro nobis amico persuasit, vt quamplurimùm in comiciis illis cauillis sibi assistat: qui solus non adest, neque nobiscum, prodita societate, accusat. pro quibus omnibus pœnas luere est dignus. Quid enim contra hæc dicere posset, cum exactissima quoque coram tot testibus carpere ausus fuerit? In quorum vtilitatem hoc quoque redundabit, si ipsum pœna affectum spectauerint: nemo enim deinde philosophiã tam facilè contemnere audebit. Proinde in hac re quietem agere, & iniuriantem tolerare, non modestiæ, sed extremæ ignauiæ & amentiæ indiciũ censendum esset. Cæterũ pœ-

stremæ cuiuam ferenda sunt? Siquidem nos tanquam man-

γαλὼν ἡμᾶς ἐπὶ τὸ πολυτέλειον, καὶ λάρυκα ἐπισύσας, ἀκηκοέναμεν, ὡς φασι, τὸν μὲν ἐπὶ πολλῷ, ἐνίοτε δὲ μνᾶς ἀπλοῦς, ἐμὲ δ' ὁ πονηρότατος οὗτος λύ' ὀβολοῦ. οἱ παρόντες δ' ἐγέλασαν, ἐπ' ὀλίγον τι ἀνακλινόμενον ἀγανακτήσαντες· καὶ σὲ ἀξίως τιμωρήσασθαι ἡμῖν, τὰ αἴσχιστα ὑβρισμένοις. Φι. ἴθι νυν, ὦ Διόγνητε, ὑπὲρ ἁπάντων ἀπόκριναι, ὅσα ἐγκλῶ, ἅπαντα ἄρνησαι. ΡΟΜ. ἐπῄνουν ἐγὼ ὡς ἄλλοτε ἅπαντα. σὺ δέ, ὦ Παρρησιάδη, λέγε ἤδη τὸ μέρος. σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν, μὴ μέντοι ἔμοί. ΠΑΡ. ἀ πάντα μου, ὦ Φιλοσοφία, κατηγόρηται Διογένους, ἀπὸ τῶν πλείστων, ὅσα ἐγὼ ἐκλιπάστερα, ἐπειδὴ ὑπνοῦ ἔδοξεν, ἐπῄνουν· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπαύσατο, ἐγὼ μὲν ἐσίγων, ἐννοούμενος ὅτι οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἐλλείποιμι τοῦ ἐπαινεῖν, ὅσον ἐν ἄκρῳ αὐτὸν, ἢ ἀκριβεστάτην τινὰ μεμιμῆσθαι ἀρετὴν ἐνόμιζον, ὅστις γέ τινα ἢ αὐτὸς οὕτως ἀνοσιώτατος, ἢ ἐγὼ μὴ πρότερον ἐπῄνουν ἐπὶ τὸ πολυτέλειον, καὶ λάρυγα ἐπισύσας, ἀκηκοέναμεν, ὡς φασι, τὸν μὲν ἐπὶ πολλῷ, ἐνίοτε δὲ μνᾶς ἀπλοῦς, ἐμὲ δ' ὁ πονηρότατος οὗτος λύ' ὀβολοῦ. οἱ παρόντες δ' ἐγέλασαν, ἐπ' ὀλίγον τι ἀνακλινόμενον ἀγανακτήσαντες· καὶ σὲ ἀξίως τιμωρήσασθαι ἡμῖν, τὰ αἴσχιστα ὑβρισμένοις. Φι. ἴθι νυν, ὦ Διόγνητε, ὑπὲρ ἁπάντων ἀπόκριναι, ὅσα ἐγκλῶ, ἅπαντα ἄρνησαι. ΡΟΜ. ἐπῄνουν ἐγὼ ὡς ἄλλοτε ἅπαντα. σὺ δέ, ὦ Παρρησιάδη, λέγε ἤδη τὸ μέρος. σοὶ γὰρ τὸ ὕδωρ ῥεῖ νῦν, μὴ μέντοι ἔμοί. ΠΑΡ. ἀ πάντα μου, ὦ Φιλοσοφία, κατηγόρηται Διογένους, ἀπὸ τῶν πλείστων, ὅσα ἐγὼ ἐκλιπάστερα, ἐπειδὴ ὑπνοῦ ἔδοξεν, ἐπῄνουν· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος ἐπαύσατο, ἐγὼ μὲν ἐσίγων, ἐννοούμενος ὅτι οὐκ ἐπὶ τοσοῦτον ἐλλείποιμι τοῦ ἐπαινεῖν, ὅσον ἐν ἄκρῳ αὐτὸν, ἢ ἀκριβεστάτην τινὰ μεμιμῆσθαι ἀρετὴν ἐνόμιζον, ὅστις γέ τινα ἢ αὐτὸς οὕτως ἀνοσιώτατος, ἢ ἐγὼ μὴ πρότερον

cipia in venalitium deducens, præconis, vt aiunt, voce diuendidit, nonnullos precio ingenti, quosdam mina Attica, me verò scleratissimus ille obolis duobus, ita vt circunstantibus risum moueret. Eam ob causam indignatione percitî, in illum manus iniecimus, teque rogamus, vt nos turpissimis affectos iniuriis vlciscaris. REVIVISC. Euge, ô Diogenes, pro cunctis, vt decebat, egregiè perorâsti. PHILOS. Desinite inuicem laudare. [t] Infunde responsuro: tu verò Parrhisiades dicere pergas: nunc enim tibi aqua defluit. ne igitur cuncteris. PARR. Non omnia mea, ô Philosophia, in accusatione sua Diogenes recensuit: verùm magna ex parte, quæ difficiliora erant, nescio qua ratione ductus, prætermisit. tamtùm verò aberit vt me illa minus dixisse negem, vel præmeditatam excusationem quandam prætendam, vt si qua ille idem reticuit, vel ego antè hand

πότερον ἔφθην ἀφεὶς, τοῖς τοιούτοις μου δοκῶ. ὅτου γὲ ἔμ μάθοις ἔς τινας ἀπειρόκαλον ὄντ, καὶ λοιδόρους ὑπέρογκον, ἀλαζόνας καὶ γόητας ἀποκαλοῦντ. καὶ μου μάλιστ τοῦτο παραφυλάξειν, ἐὰν ἐμοὶ περὶ πάντων ἐφεξῆς σκοπεῖν βλάσφημον, ἢ ἀνόσιόν τι φαίνωμαι λέγων ὁ λόγος καὶ τὴν ἀπολογίαν ἰμοὶ, μᾶλλον ἂν οἶμαι δικαιότερον ἐπιθεῖναι, τὸ δικαίως ποιῆσαι. ἐγὼ γὲ, μᾶλλον τάχιστ ξυνῆδον ἑαυτῷ τοῖς ῥητορεύουσι τὰ δυσχερῆ ἀναγκαῖον ποιεῖν, ἀπάτῃ καὶ ψεύδεσι, καὶ θρασύτητι καὶ βοῇ, καὶ ὀλισθηροῖς καὶ μυρίοις ἄλλοις, ταῦτα μὲν, ὥσπερ εἰκὸς ἦν, ἀπιέναι. ἐπὶ δὲ τῇ σοφίᾳ, ὦ φιλοσοφία, μᾶλλον ἁρμόσας ἡδίων, ἐπόσον ἔτι μοι λοιπὸν τοῦ βίου, διαπερᾶν ἐν ἡσυχίᾳ καὶ εὐδίᾳ, εἰ δὴ δίκην τινὰ ἀφῆκα ἑαυτῷ ἀδικοῦσα. ἐὰν σοὶ συνοίσῃ καταθέσθαι. ἐκπεπλῆ μόνον παρῆκα ἐς τὸ ὑπόπτερα, σὺ μὲν,

haud protulerim, nunc vel præcipuè expedire videar. ita enim intelliget quósnam arrogantes & præstigiatores appellans diuulgauerim, aut maledictis meis lacessierim. Proinde hoc solùm mihi considerate, nunquid in cunctis veritatem dixero. Quòd si blasphemi vel impij quid in se oratio habere videbitur, non me recusarguendum, sed rectiùs (vt arbitror) illos qui talia committunt, accusandos esse puto. Ego siquidem confestim ac percepissem, quantis incommodis Rhetores degrauari necessum esset, deceptionibus scilicet, mendacijs, temeritate, clamore, pressionibus, infinitis denique alijs: hæc quidem, vt decebat, cuncta declinaui, ad tuáq, ô Philosophia, bona aspirás, quantū mihi vitæ adhuc reliqui esset, tanquam ex fluctuatione ac tempestate in tranquillū quendam subiens portū, sub tua protectione viuere expetebā, ac posteaquam ad vestra tantummodo transgressus essem,

μὲν, ὅσον ἀναγκαῖον ἦν, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας ἐθαύμαζον, ἀεὶ τοὺς βίους νομοθέτας ὄντας, καὶ οἷς ἐπ' αὐτὸν ἕκαστος μᾶλλον χεῖρα ὀρέγοντας, τὰ λαμπρὰ καὶ συμφορώτατα καὶ ῥᾳδιουργοῦντας, ὡς τις μὴ παρὰ βαίνοι αὐτὰ, μὴ ἀποδιοδράσαι, ἀλλὰ ἀτρεμεῖν ἀβλαβῶς ἐν τοῖς ἐκείνων, ὃς πειθόμενος, καὶ τοὺς τέλους ῥυθμίζοι καὶ ἀκριβώσοι τὸν ἑαυτοῦ βίον, ἅπερ καὶ Δία καὶ τοὺς ἐκεῖ ἀμεῖς αὐτοὶ ὀλίγοι ποιοῦμεν. ἐρῶν δὲ πολλοὺς, ἐκ ἴσασι φιλοσοφίας ἐχομένους, ἀλλὰ δόξης μόνον τῆς ἐκ τοῦ πράγματος, τὰ μὲν πρόχειρα ταῦτα, καὶ δημόσια, καὶ ὅσα πάντα μιμεῖσθαι ῥᾴδιον, τὸ μάλα ἐοικότας ἀγαθοῖς ἀνθρώποις, ἢ γνήσιον λίχνῳ, καὶ τὸ βάδισμα, καὶ τὴν ἀναβολήν. ἐπὶ δὲ τῷ βίῳ, καὶ τοῖς πράγμασιν ἀντιφθεγγομένους τῷ σχήματι, τἀναντία ἀμφ' ἑκάτερα ἀδόντας, καὶ ἐξαφθείροντας τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποκρίσεως, ἀγανάκτουν, καὶ τὸ

te quidem, prout conueniens erat, ac reliquos omnes qui vitæ optimæ institutores fuissent, admirabar, tanquam qui manus ad eos festinantibus porrigerent, ad optima & vtilissima adhortarentur, si quis solum ea transgressus non esset, seu neglexisset, verùm summiter regulas quas tulissetis inspexisset, ad illamque vitam suam direxisset ac instruxisset: quod quidem per Iouem inter nos pauci facere consueuerunt. Cùm verò quàm plurimos cernerem philosophiæ amore minimè teneri, verùm ob huius rei gloriolam solam, prompta hæc ac vulgaria, & quæcunque omnino faciliter imitantur, admodum rectè bonorum instar virorum assimilare, barbam inquam, ac incessum, necnon induuium, cæterùm vitam ac eorum actus fore mæ contradicere, vobisq; penitùs contraria exercere, ac professionis dignitatem corrumpere: indignabar, videbam

τὸ πρᾶγμα ὅμοιον ἰδόκει μοι, διαβάντι ἄν ἤ τις ἐπὶ τὴν τραγῳδίαν, μαλθακὸν ὄντα ἄν, καὶ γυναικίαν, Ἀχιλλέα ἢ Θησέα, ἢ καὶ τὸν Ἡρακλέα ὑποκείμενον αὐτῷ, μήτι βαδίζοντα, μήτι φθεγγόμενον ἢ ῥητεύοντα, ἀλλὰ θρυπτόμενον ἢ ὑπὸ τρυφῆς πεσσοπόνον, ὅν δὴ ἄν ἡ Ἑλένη ποτὲ ἢ Πολυξένη ἀράσχοιτο, εἶτα τοῦ μιμεῖσθαι αὐτὰς πεπαυκότα, ἢ τὸν Ἡρακλῆν τὸν Λυδίου. ἀλλά μοι δοκεῖ, τέως μὲν ὑπορρίψαι τῷ ῥοπαλίῳ παίοντα τὸν Διδύμου, αὐτὸν τε καὶ τὸ πεσσοπόνον, ὅτας ἐτύπτετο λατανθηλυμανῶν πέδε αὐτό. διαῦτα καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς πάσχοντας ὑπ' ἐκείνων ὁρῶν, ἐξ ἰδίνκα τῶν ὑποκειμένων τῆς ὑποκείσεως. ἃ οἶδα μὲν ὅτι οὐκ ἐτόλμησαν ἄρδην πεσεῖν, ἢ τὸν ἐμὲ ὄνον μιμήσασθαι, ὃς διεπτῶ πεδαπόνος ῥᾳδίως, ἀφῆκα λέων αὐτοὺς ἂν οὐδὲ ἀνεσύροντας τὰς Κυμαίας, ἐγωὶ μάλα πρᾳὺ καὶ λατας

videbatur, mihi res admodum similis esse Tragico mimo, qui mollis esset ac muliebris, Achillem verò seu Theseum vel [x] Herculem ageret ipsum: cùm tamen neque heroicè incederet, neque loqueretur, verùm ita sub tali lasciuiret persona, vt nec Helena vel Penelope, cùm id earum moribus minus conueniret, tolerare possent. taceo Herculem Callinicum, qui, vt mihi videtur, quamprimum conuersus clauam talem verò berasset, ipsum inquam, ac personam illam quæ tam effœminatè cum repræsentando contaminasset. Talia igitur cùm vosipsos quoque ab illis perpeti viderem, non tuli hypocriseos impudentiam, si cùm simiæ essent, heroum personas assumerent, vel [y] Cimonium illum asinum imitari auderent, qui leonina indutus pelle, leo quoque ipse videri volebat, cùm aduersus [z] Cumenses in gruares admodum horrendè & asperè

καταπαρθήναι, ἄχρι δή τις
αὐτὸν ἔφθη, καὶ λέοντα ἰ-
δὼν καὶ ὄνον, ποικάμιν ἔ-
λαφον, καὶ ἀπολιπόντα τοὺς
ἑταίρους. ὁ δὲ μάλιστά μοι δο-
κεῖ, ὦ Φιλοσοφία, καταφά-
νηναι, τῷ λῶ.οι δὴ ἀνθρώποι,
εἴ τινα τῶν ἀθρόων πονηρὸν,
ἢ ἀσχήμονα ἢ ἀσελγῆ τι ἐπι-
τηδεύοντα, ἐπὶ ἴσης ὃς τις ἐ
σκόψασθαι αὐτὸν ἐτόλμα, καὶ
τὸν Κρύσιππον εἴτε ἢ Πλά
τωνα ἢ Πυθαγόραν, ἢ ὅτε αὖ
τὸν ἐκάνομον ὁ ἁμαρτά
νων ἐκεῖνον ἐποιεῖτο, καὶ τὸν
δόγμα ἐποιεῖτο, καὶ ἐκ τῶν ἐκε
κῶν βίων ἐπονηρὰ ψηφὶ
ὑμῶν ἔπαιρον, τῶν δὲ νεκρῶ
τεθνηκότων· ἦν δὲ παρὰ ξῶν
τας ὑμᾶς ἡ ἐξέτασις αὐτῶ ἐκ
γένητο, ἀλλ' ὑμᾶς μὴ ἐκ νε-
κρῶν. ἐκείνων δ' ἐφ' ὑμῶν πά
σῶν ἅπαντα λανθάνει καὶ ἄσυ-
μφορα ἐπιτηδεύοντα, ὅτι τὰ
ἱμάτια ἀπόσκωθεν μὲν αὐ-
τῶν, καὶ ἐπὶ πλεῖον ὀφθαλ-
μὸν συγκατιόντα. ταῦτ-
τα οὖν ἐγὼ ἐπεὶ ἐθεώρουν, ἐγὼ,
ἀλλ' ἤλγουν αὐτὸς καὶ διε-

asperè rugiret, donec ha-
spes quidam ipsum non leo-
nem, sed asinum esse depre-
hendisset, verbis redarguis-
set, fustibusq; insecutus ver-
berasset. Proinde quod ma-
xime intolerandum mihi vi-
debatur, id erat: nemo
non hominum, si quem
piam ex illis flagitiosum,
seu turpe, aut impudicum a-
liquid committere vidisset,
confestim Philosophiam i-
psam, siue Chrysippum, aut
Platonem, seu Pythago-
ram, vel cuiuscunque co-
gnomen vel doctrinam de-
linquens ille assumpserat, ac-
cusabat: & quoniam ille
z coinquinatè viuebat, ho-
mines malè quoque de vo-
bis multis antea seculis de-
functis, coniectabantur. (nō
enim de viuentibus vobis in-
quisitio fiebat, sed iam ex pe-
dibus sublatis) omnes verò
cùm manifestè cernerent
quàm molesta & impudica
ille committeret, vos quoq;
indicta causa condemnabant, ac pari calumnia dilacera-
bant. Ego verò cùm hæc cernerem, ferre non potui: verùm eos

redar-

ἐπέρρ' ἀρ' ὑμῶρ· ὑμᾶς ἦ, redarguebam, à vobis{q} se-
ἐμοῦρ ἰπὶ τάδεις ἄλορ, ἀς cernebam: vos verò ho-
δικαιότεορ ἄγοντ. ἰκὸρ ἰῶ nore propter hæc me di-
τοῦτ' οὐ τῶρ μυμημάτωρ gnum, in iudicium rapitis.
ἕνεκ', ἐξαγορεύοντα τῶρ Nunquid igitur si initia-
θεῶρ τὰ ἀπόῤῥητα, καὶ ἐξορ- tum quempiam viderem oc-
χήσορ ἀφανιζόμενορ, οὐ δίκα culta deorum prodentem,
ἂρ ἐγὼ τὸρ ἀσεβοῦντα ἐπ- ac in publicum efferentem
ῄσχυρόμην ἂρ; ἀλλ' ὁ δίκαιορ, mysteria, ideóque indigna-
ἐπεὶ μὴ οἱ ἀθλοθέται μα- rer & reprehenderem, me
στῆρ ἀφέωσιρ, ἰῶ τις ἀσε- impium esse existimaretis?
βεστὰς Ἀθωνᾶ, ἢ Ποσειδῶ- Atqui minùs iustè, quan-
να, ἢ τὸρ Δία ἀποδιδυκὰς, doquidem certaminum quo-
μὴ ἐκεῖνοί γε ἀσχέτοι, μὴ que præfecti, mimos qui
ἢ κατ' ἀξίαρ τῶρ θεῶρ vel Palladis, vel Neptuni,
μὴ ὀλίγα τε ὀργίζονται αὐ- seu Iouis assumptêre per-
τοῖς ἐκεῖνοι, ὅτι τὸρ σκευ- sonam, non tamen com-
αζόμενορ αὐτὸρ τὰ πρόσωπα, modè nec ex deorum ege-
καὶ τὸ φᾶμα ἐνδιδυκότα, re dignitate, flagellare con-
ἐμάστιξαρ ποίαρ τοῖς μα- sueuerunt: at ij minimè ira-
σκοφόροις, ἅπερ καὶ ἔδοιν- scuntur illis, si flagellife-
το ἄρ, οἶμαι, μαστιγουμέρωρ· ros quempiam personâ or-
οἰκέτωρ μέν γε, ἢ ἄγγελορ natum, seu forma deco-
μὴ δικαίως ἐκεῖνοι, ratum verberare iusserunt,
μικρὸρ τὸ βλάσφημα· τὸρ Δία verùm (vt arbitror) vapu-
δέ, ἢ τὸρ Ἡρακλέα μὴ κατ' lantes potius laudare con-
ἀξίαρ ἐπιδείξασθαι τοῖς θεα- sueuerunt. Seruum enim,
ταῖς, ἀπρόπτωτορ ὡς, καὶ vel nuncium minus aptè
αἰσχρόρ. repræsentare, paruus er-
ror: at Iouem ipsum, seu Herculem, haud pro dignita-
te spectatoribus ostendere, turpe, ac piaculo simile esse

ἀνηρέθη· καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε πάντων ἀτοπώτατόν ἐστιν, ὅτι τοὺς μὲν λόγους ὑμῶν πάνυ ἀκριβῶσιν οἱ πολλοὶ αὐτῶν καθάπερ ἐκ νεὼ τέτοκε φύσιν ἀναγινώσκοντες αὐτὸ τοῦτο καὶ μανθάνοντες, ὡς τὰ ναυτία ἐπιτηδείοις, οὕτω βιῶσι. πάντα μὲν γὰρ, ὅσα φασὶν, οἷον χρήματα καταφρονοῦσι, καὶ δόξης, καὶ μόνον τὸ καλὸν αἱροῦνται ἀγαθὸν εἶναι, καὶ δόρυκτον ἄν, καὶ τῶν ἀνθρωπίνων τὸν ὑπεροφρύν, καὶ ἐξ ἴσου τιμίας αὐτοῖς ἅπαντας ἡγοῦνται, καλὰ, ὦ θεοί, καὶ σοφὰ καὶ θαυμάσια λίαν ὡς ἀληθῶς. οἱ δὲ καὶ αὐτὰ ταῦτα ἐπὶ μισθῷ διδάσκουσι, καὶ τοὺς πλουσίους τιθηνοῦσι, καὶ πρὸς τὸ ἀργύριον ἅπαν χάσκουσιν, ὀργιλώτεροι μὲν τῶν λαγωῶν ὄντες, δειλότεροι δὲ τῶν ἐλάφων ἅπαν ἀκαθεκτότεροι δὲ τῶν πτερνιστήρων, ἀσελγέστεροι δὲ τῶν ὄνων, ἀρπακτικώτεροι δὲ τῶν γαλῶν, φιλονεικότεροι δὲ τῶν ἀλεκτρυόνων, τοιγαροῦν γέλωτα ὀφλισκάνουσιν, ἀθλιόφθοροι ἐπὶ τούτοις, καὶ περὶ τῶν πλουσίων θύρας ἀκόπως

videtur. Quinimò & hoc omnium est absurdissimum, quòd cùm multi dogmata ex eis vestra exactè calleant, ita tamen viuunt, ac si ideo tantùm illa legerint, ac meditando operam impenderint, vt contraria exercere possint. Cuncta enim quæ dicunt, veluti pecuniæ & gloriæ contemptum, solumq; honestum bonum esse arbitrari, ita vacuum esse, & splendida quoque deo spici debere, bonis æqualiter perfruendum esse, honesta per deum admiranda: sapientiæ & veritatis sunt plena. at ij quæ hæc ipsa sub mercede docent, & diuites admirantur, & argento inhiant, & caniculis iracundiores, leporibus timidiores, simijs blandiores, asinis petulantiores, felibus rapaciores, gallis cõtentiosiores. ita igitur affecti, quid aliud quàm risum mouent, inuicè circa diuitum ianuas se cõculcantes, cornaq; diuersa

παροπτώμενοι, καὶ λάπτα πο-
λυτέλεια ἀπτόμενοι, καὶ
ἐν αὐτοῖς τούτοις ὑπαινίττον-
φορτικῶς, καὶ πέρα τῆς λα-
λῆς ἔχοντες ἐμφορούμενοι, καὶ
μεμψίμοιροι φανόμενοι, καὶ
ἐπὶ τῶν ἐνίων ἀτιμοῦν καὶ
ἐκπλὴν φιλοσοφοῦντες, καὶ
τὸν ἄκρατον ἐ φέροντες. οἱ
ἰδιῶται δὲ, ὁπόσοι ξυμπίνου-
σι, γελῶσι δηλαδὴ, καὶ λα-
ταξόμενοι φιλοσοφίας ἢ τοι-
αῦτα καθάρματα ἐκτρέφει.
τὸ γὰρ πάντων αἴσχιστον, ὅτι μη-
δενὸς ἀξίους λόγου ἵπας ἑ-
αὐτῶν, ἅμα μόνον πλούσιον
δὲ τὸν σοφὸν ἀκούσαντες,
μικρὸν ὕστερον αὐτῷ προσιό-
ντα, καὶ ἀγανακτῶ μὴ λα-
βόν, ὅμοιον ὡς ἤ τις ἐν βα-
σιλικῷ σχήματι ὀρθὴν τιά-
ραν ἔχων, καὶ διάδημα καὶ
ἄλλα, ὅσα βασιλέως γνωρίσ-
ματα προσοπτεύη, τῶν ἐπο-
δυτήρων δεόμενον. ὅταν μὲν
δὲν αὐτὸς τι μὴ λαμβάνειν,
πολὺς ὁ περὶ τὸ ἰσονόμικὸν
δὲν λόγον, καὶ ὡς ἀδικία-
φορὸν ὁ πᾶν, καί τι γὲ τὸ
χρυσίον, ἢ ταρχύσιον, ἐδὲν
διάφορον τῶν ὀχιαλοῖς ψηφίδων

appetentes, & in illis ipsis male-
stè laudantes, ac vltra hone-
statè se ingurgitantes, cùm
reprehendentes, & inter
calices illepida & absona
philosophantes, merum de-
nique minimè ferentes? Idiotæ
verò, quos conuiuio interesse
se contingit, rident scilicet, &
ac Philosophiæ, quoniam
piacula talia producat, in-
sultant. Est & illud omnium
absurdissimum, quòd cum
vnusquisque nullius se rei
indigere affirmat, sed so-
lum sapiente diuitem esse
vociferatur, paulò tamen
pòst accedens postulat: & si
nõ accipit, indignatur, pari-
ter ac si quis regiè ornatus
arduam gestet tiaram, nec
non diadema, & reliqua si-
gna regia, sriuolarum ta-
men rerum indigus mendi-
cet. Proinde cùm ipsi quid
accipere debent, multas
quòd omnia communia es-
se cõueniat, fermo, & quòd
indifferentes diuitiæ, & au-
rum vel argentum nil à lite-
toralibus differat lapillis.

At

ἀμφίρροον· ὅταν δέ τις ἐπικου-
ρίας δεόμενος ἑτέρου ἐπιτύχῃ καὶ παρ-
ὼν τῷ φίλῳ ἀναπαύσῃ τὸν πόνον, ἀπο-
λύσας αὐτὸν τῆς ἀπορίας, εἰστὸν
μὲν ἀχρεῖα, καὶ ἀμαθῆ, καὶ παλι-
νῳδίαν τῶν λόγων, πλὴν τὸ
ἀναγκαῖον. οἱ δὲ πολλοὶ πρὸς
φιλίαν ἐπαίνους λόγοι, καὶ ἡ ἀρε-
τὴ καὶ τὸ δίκαιον, ὧν οὐδὲν ὅτου
τις ποτὲ οἴεται πάντα ταῦτα
ἀκριβέμβολα, ἀνυφόρητα
ὡς ἀληθῶς ἐστι, μάτην ὅσοις
μέλει πρὸς αὐτὸν ἐν τοῖς
ἀνυποβλήτοις σκιαμαχοῦμεν μά-
χαις δὲ τίνος φίλου ἕνεκεν
αὐτῶν, ἐς ὅσον ἂν μὴ ἀργυ-
ρίου ἢ χρυσίου ἢ πραγμάτων
ἐν τῷ μέσῳ, ἐν δέ τις ὀβο-
λὸν ἐπιδέηται μόνον, πλέ-
ονται μὲν ἀφωνίᾳ, ἄπονοι
δὲ καὶ ἀκίνητα πάντα, καὶ
τὰ βιβλία ἐξαίφνης, καὶ ἡ ἀρε-
τὴ ἀνέφυγεν. οἷόν τι καὶ οἱ
κυνῶν πάσχουσιν. ἐπειδάν
τις ὀστοῦν ἐς μέσους αὐτοὺς ἐμ-
βάλῃ ἀναγκάσασθαι δάκνου-
σιν ἀλλήλους, ἢ τὸν πλησιά-
σαντα τὸ ὀστοῦν ἐλαύνουσι. λέ-
γεται δὴ καὶ βασιλέα τινὰ Αἰγύ-
πτιον, ἀθύμως ποτὲ πυρέτ-
τοντα διαλέξαι, καὶ τὰ θυμὰ

At cùm vetus quispiam amicus & familiaris auxilij in-
digens accedit, & pauculà quædà ex multis postulat, ta-
citurnitas & indigentia, & ruditas, & dictorũ in cõtro-
uium palinodia, varijq; de ac-
quisitis sermones illi, nec nõ
virtus ac honestum quinam
habeant, ignoro. Sunt enim
verba hæc verè pennata,
& penitùs euanescentia, quæ
illi frustra in quotidiana
cõuersatione, umbratili in-
ter sese iactitãt pugna. Ex-
usq; enim vnusquisq; eorũ a-
micus existit, quousq; nec de
argento neq; de auro, seu de
cõmodo agitur. quòd si quis
obolũ tantummodo ostende-
rit, cõfestim pax soluitur, ac
omnia turbantur, implacabi-
lisq; redditur: libri excidũt,
& virtus aufugit: quidam o-
dium & cænibus eurnit, inter
quos si quispiã os proiecerit,
cõfestim exiliunt, ac inimicè
mordent, & illi qui prior os
rapuit, allatrant. Fertur Ae-
gyptius rex quidã simias ve-
tripudiantes inflatissimè, ami-

maliq;

(μιμητάς ἢ ὄντ' ἀνθρωπίνων) ἰκανῶς τάχιστα καὶ ὀρχήσασθαι, ἀλαζονίδας ἀμπεχόμενα, καὶ πορφυρᾶ κεκαλλωπισμένα, καὶ μέχρι τινὸς εὐλογιμῶν τῶν ἐνταῦθα, ἄχρι δὴ τις θεατὴς ἀστεῖος εἰσάπαξ τὸ λοιπὸν ἴσχων, ἀποφέρεται τὸ μέσον. οἱ δὲ πίθηκοι ἐδίδοσαν, καὶ ἁλισθόμενοι τὰ ὀρχήματα, τοῦ ὅτου χάριν, πίθηκοι ἦσαν, ἀντὶ πυρρίχιστῶν, καὶ βωμίστριβον τὰ προσωπεῖα καὶ τὰ ἱδρῶτα διατρέχοντο, καὶ ἐμάχοντο περὶ τῶν ἐσθήτων τῶν δικαίων· τὸ δὲ σκάφος ἐπυρρίχιζεν διὰ τοῦ θεάτρου. ὅπερ τοιοῦτοι καὶ οὗτοι ποιοῦσι, καὶ ἔγωγε τὰς δίκτυς διαπέφευγα, καὶ οὔποτε παύσομαι ἀπολέγων καὶ λοιδορῶν περὶ ὑμῶν δ, ἢ τὰ ὑμῖν παραπλήσια (ἔστι γάρ, ἔστι πολλοὺς ἀληθῶς φιλοσοφίαν ἀσπάζεσθαι, καὶ ὑμῖν τοῖς ὑμετέροις τρόποις ἐπομένους) μὴ οὐ τὸν μανίαν ὠνομακέναι, ὡς βλασφημίαν τινὰ ἐστὶν ἢ σκαιόν· ἢ τί μᾶλλον ἐπᾴδω ἔχοιμι; τί δὲ ὑμῖν τοιοῦτο βιβλίοτα; maliaq; (nam admodum ad res humanas imitandas ſunt apta) celerrimè didiciſſe vt perſonata ac purpurata ſaltarent: eratq; admodum viſu res digna, donec ſpectator quiſpiam vrbanus nuces è ſinu depromptas in medium abiiceret. id ſimiæ videntes tripudij oblitæ, id quod erant, ſimiæ pro ſaltatoribus euaſerunt, perſonas conterebant, veſtitum diſcerpebant, inuicemq; pro fructibus depugnabant, ita vt pyrriches ordo diſſolueretur, à theatro; rideretur. Talia & hi perpetrant, quos ego conuiciis inſectatus ſum, nec vnquam redarguere & comicis morſibus impetere deſinam. Verùm non ita infamio, vt in vos, ſeu vobis ſimiles (ſunt enim, ſunt profectò nonnulli qui verè philoſophiam amplectantur) blaſphemiæ quid, vel ſimiſtrum euomam, quamuis ſi quid haberem quod diceretur, nunquid hoc non ad vitam reducere deberet?

At ve-

τὸν δ' ἀναίδηκτικώτατα, καὶ θεοῖς ἐχθρὸν, ἄξιον οἶμαι μισεῖν. ἢ σὺ γὲ, ὦ Πυθαγόρα καὶ Πλάτων, καὶ Χρύσιππε καὶ Ἀριστοτέλη, τί φατὲ πρὸς ταῦτα ὑμῖν τοὺς τοιούτους, ἢ οἰκεῖόν τι καὶ ξυγγενὲς ἐπιδείκνυσθαι τὸν βίον τὸν Διὸς Ἡρακλῆς, φασὶ, καὶ Πύθιον; ἢ διότι μὲν γυμνοὺς ἔχουσι, καὶ φιλοσοφεῖν ἀσκοῦσι, καὶ σκυθρωποί ἀσι, δῆλον τοῦτο χὲ ὑμῖν ἀπέφηνε· τὸ δὲ τοῦτο; ἀλλ' ἴσως ἄρ, ἀπατεωνίγειν ἔοικε, καὶ ἐπὶ τῇ προκείσθαι αὐτῷ· νῦν δ' θέλον ἂν γένοιτο μιμήσασθαι, ἢ οὗτοι φιλοσοφοῦσι. ἄρτι τὰ ὑμῖν ἐμαντῷ, ὑπέρα ἔχον· σὺ δ', ὦ Ἀλήθεια, μαρτύρα πρὸς αὐτὸς, ἃ ἀληθῆ ὄντα. Φι. μιτάσχου, ὦ Παῤῥησιάδη, ποῤῥωτέρω ἴσι. τί τοιοῦτον ὑμᾶς πᾶς ὑμῖν ἀρτιχόνα ἀνὴρ ἔδοξεν; Αρε. ἐγὼ μὲν, ὦ Φιλοσοφία, μιτασχὼν αὐτοῦ, κατὰ τὴν γῆν ἅμα ἀνεχόμην, οὕτως ἀληθῆ πάντα ἦν. ἐγὼ δ' οὖν

At verò vt glorioſi illi ac deo inimici odio habeantur, admodum dignè exiſtimo. Proinde tu Pythagora & Plato, & Chryſippe, & Ariſtoteles, nunquid tales vobis congruere, vel in humanæ vitæ vſum familiare ſeu cõueniens quid oſtendiſſe diciris? Ita per Iouem, inquiunt, Hercules & ſimia. An quia barbas nutriunt, & ſeueritatem præ ſe ferre, philoſophiam quoque exercere videntur, ideo vobis ſimulet erunt? Quinimò perridiſſem, ſi ad ſimulationem ipſam quoque apti fuiſſent: nunc verò citiùs vultur luſciniam imitabitur, quàm illi Philoſophos. Proinde quæ pro me ipſo dicenda erant, expoſui: at tu Veritas, nunquid vera ſint teſtificare. PHIL. *Nunc longiùs, ô Parrhiſiade, abſiſte. quid vobis agendum erit? quomodo vobis vir diciſſe videtur.* VIRT. *Ego quidé, ô Philoſophia, interim cùm iſte paſſet, terram ſubire optabam. adeò vera omnia protulit. Sic quidem*

γνώσομαι γάρ, ἀπέσπασα ἕκαστα τοιούτων αὐτὰ, ἀφόρμους μιταλὺ τοῖς πλησίοις τοῦτο μὲν ἐς ἐμέ, τοῦτο δὲ ἐκεῖνα ποιῶ. τὴν ὄλως ἐλέγχω τοὺς ἄνθρας ἀναρχῶς· καθάπερ ἐν πίνακι γράφῃς, τὰ πάντα κατοικότας, οὐ τὰ σώματα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς ψυχὰς αὐτὰς ἐς τὸ ἀκριβέστατον ἀπεικάσας. ΧΙ. κἀγὼ πάνυ ἠρυθρίασα, ὦ Ἀρετή. ὑμᾶς δὲ τί φατέ; ΑΝΑ. τί δ' ἄλλο ἢ ἀρᾶσθαι αὐτὸν τῷ γεγενημένῳ, καὶ φίλον ἡμῖν, καὶ ἀναγκαίως ἀναγεγράφθαι τὰ γὰρ τῶν φίλων ἀτυχήματα πάσχομεν, παραφρόνησίν τινα τοῦτον ἐφ' ἡμᾶς κεκινήκαμεν, ἐπόμενον τὰς Φρυγῶν ξυμφοράς. ἐβλήτο γάρ, καὶ τὰς θεοῖς ἐχθρὰς ἐπράγθειτο. ΦΙ. καὶ αὐτὸς, ὦ Φιλοσοφία, πάνυ ἐπαινῶ τὸν ἄνδρα, καὶ ἀποτίθεμαι τὰ κατηγορήματα, καὶ φίλον ποιοῦμαι αὐτὸν, γενναῖον ὄντα. ΦΙ. ἴθι γε, ὦ Παρρησιάδη, ἀφίημί σοι τῆς

quidem audiens vnumquemque qui talia faceret, agnoscebam, interimq; dicta alia qua in hunc, alia verò in eum qui grauia perpetraret, referebam. etenim perquàm manifestè viros tanquam picturam quadam cum acta conferens, expressit: ac non solùm corpora, sed & animas ipsas admodum exactè designauit. PHIL. Et ego quoque, ô Virtus, admodum erubui: vos verò quid dicitis? REVIVISC. Quid aliud, quàm à crimine eum absolui, inter amicos & benefactores nostros ascribi debere? Planè etenim C nobis idem quod Ilienſibus euenit, qui hunc tanquam Tragœdum quempiam aduersus nos excitantem, qui Phrygum decantaret calamitates. Canat igitur, & dei inimicos tragicè exagitet. DIOG. Et ego quoque, ô Philosophia, admodum virũ laudo, ac cuncta quæ illi obieci execror: & quia generosus est, amicum eum facio. PHIL. Euge, ô Parrhisiades, quoniam in omni-

σι τῆς ἀτιμίας, καὶ ἀπάσας τῆς, καὶ τὸ λοιπὸν ἴσθι ἡμῖν τηρ& ἄφ. Παῤ. πρωτίστην σα τιμῶ γε πρότιμα, μᾶλλον δὲ πραγματικώτερον αὐτὸ ποιήσαν μοι δοκᾶ· σεμνότερον ἦν, ὦ μίαν σεμνὴ νίκη, τὸν ἐμὸν βίστον κατέχοις, καὶ μὴ λάχοις σφαυτῆσα. Αρε. ἐκεῖν δοκίμου κρατῆρ& ἵνα δὲ καταρχάμενα, πρόσκαι πάλιν κελεύσεις; ὡς δίκαιον ὑπόσχεσιν, ἀνθ' ὧν αἱ ἐμοὶ ὀφείλουσι. κατηγορία σα δὲ Παῤῥησιάδης ἐκάσε. Παῤ. ὀρθῶς, ὦ Αρετὴ, ἔλεξας, ὅτι σὺ νῦν Συλλογισμὸν, καταπύψας τὸ ἄκρον, προσέρχεθι ζῶν φιλοσόφοις. Ζεὺ. ἄκουε, εἶτα ζῶν φιλοσόφους ἄκρον ἐς Ακρόπολιν, ἐκλογισαμένους ἐπὶ τῆς Αρετῆς, καὶ Φιλοσοφίας, καὶ Δίκης. Παῤ. ὁρᾷς; ὀλίγοι σαμένου, γενόμενοι τὸ λήμμα· ἄκρος δὲ Διάλεκτος ἐπὶ τῶν Διάλεκτον οἱ μὲν πολλοὶ δὲ αὐτῶν ἐπὶ σχολὴν ἄγουσιν, ἀμφὶ τὰς πλουσίας ἔχοντες.

in omnibus superior euasse sti, ab accusatione te absoluimus. deinde verò non ster eris. PARRH. *Hanc primam adoraui: verùm as liud magis Tragicum opus mihi superesse puto: siquis dem, ô valde* D *veneranda Victoria, quotidie vis tam meam venerabilem reddis, nec coronare desinis.* VIRTVS. *Nunquid igitur & illos citemus, ac* E *à secundo iam ordiamur erastere? vt pœnas ob ea propter quæ in nos iniuriæ fuêre, expendant: Parrhisiades autem vnumquemque accusabit.* PARRH. *Rectè, ô Virtus, elocuta es. quapropter heus tu ministri Syllogisme, ocyùs in vrbem deflectere, Philosophosq; vt præstò sint, citare pergam.* SYLL. *Audi, tace, philosophos vt in arcem ascendant, ac de virtute, philosophia, ac iustitia ratione reddant, exito.* PAR. *Vidêrne? pauci citationi obedientes conueniunt: partim verò iudicium timent. ac plurimi ociosi nō sunt. circa diuites enim versant.*

ἐμβάλλα πάσιας ἴκαν, ἀλλ' εἰ τοῦτό σοι, ὦ Συλλογισμὲ, δύσκολον. Φιλ. μηδαμῶς, ἀλλὰ σὺ ὦ Παρρησιάδη, προσκάλεσαι τοὺς ἰδίους ἐκ λαχῆ. Παρ. ἐξὸν τοῦτο χαλεπόν. ἄκουε, εἴ τις· ὅσοι φιλόσοφοι εἶναι λέγουσιν, καὶ ὅσοι πρόκειται αὐτοῖς οὕσπερ τὸν ὀνόμα τοῦτο, ἔκειτο εἰς διαίρεσιν ἐπὶ τῷ ἀγορανόμῳ. δύο μνᾶς ἑκάστῳ διδόασιν, καὶ σκαμμῶν καὶ πλακοῦς· ὃς δ' ἂν μόγενα βαθὺν ἐπιδείξηται, καὶ πάλαι θλιβόμενος ἀνάσχηται, οὗτός τι προσπαλήψεται ἡμίσειαν δ' ἑκάστου σκορόδου ἢ καὶ δικαιοσύνης, ἢ ἐγκράτειαν μηδαμῶς· ὃν δεήσει καὶ ταῦτα γε, ἢν μὴ πᾶσι. πρότι ἢ συλλογισμὸς ἐξ ἁπάντων. ἐὰν δὲ θέμις ἄνευ τούτων ἂν θεόν. λάβοι δ' ἐν μέσῳ χρυσοῦ τάλαντα. Τῷ δόμεν, ὃς μετὰ πᾶσιν ἐσθλὸν ἔρχεται ἄγχι. βαβαὶ, ὡς σπάνιος μὲν ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται

si verò cunctos aduenire cupis, de ijs præconum, ô Syllogisme, pronuncia.

PHILOSOPH. *Minimè: verùm tu, Parrhisiade, ex arbitrio tuo illos conuoca.*

PARRH. *Atqui minimè hoc difficile erit. Audi, tace: quicunque se philosophos esse dicunt, & quicunque nomen hoc ad se spectare arbitrantur, ad distributionem in arcem veniant. singulis enim minæ dabuntur duæ, sesaminaque placenta. Quicunque verò barbam profundam ostenderit, ille & carycarum massam accipiet. Nemo verò seu modestiam, vel iustitiam, aut continentiam afferat: siquidem hæc si non aderint, necessaria sunt minimè. Quinque præterea syllogismos vnusquisque apportet: non enim fas absque his sapientem esse.* F *Duo denique auri talenta in medio exponentur, quibus illum donabimus:*

Qui verbis omnes possit contendere contra.

Pepa: quàm refertus est impellentium multitudine ascen-

μήνων, ἐπὶ τὰς δύο μυᾶς ὡς ἄκρως μόνον. παρὰ δὲ τὸ Πελασγικὸν ἄστυ, καὶ κατὰ τὸ Ασκληπιεῖον ἔτεροι, καὶ περὶ τὸν Αρδηττὸν ἔτι πλείους. ἔνιοι δὲ καὶ κατὰ τὸν τοῦ Ταλὼ τάφον. οἱδὲ καὶ πρὸς τὸ Ανακεῖον πρόβυμβοι ἐλίμακας, ἀνίσχουσι βομβοῦντα, νὴ Δία, καὶ βοῶντα, ἰσμοῦ δίκλω, ἵνα καὶ ἐγὼ Ομήρου εἴπω, Ἀμὰ δὲ πάντες ἐύ μάλα πολλοὶ ἐμάντυθον Μυείοι, ὅσοι τε φύσιν καὶ ἄνθια γίνεται ἔαρος. μετὰ δὲ ἡ Ακρόπολις ἐμβραχέα, ἐλαγκάνουσα πρὸς τοῖς ὄγδοον, καὶ πανταχοῦ πύρα, πλῆθος, λοιδορία, ἀναισχυντία, βακχεία, λιχνεία, συλλογισμός, φιλαργυρία. οἱ ὀλίγοι δέ, ὅπόσοι πρὸς τὸ πρῶτον κήρυγμα ἐκεῖνο ἀνήκουσαν, ἀφανεῖς καὶ ἄσημοι, ἀναμιχθέντες ὡς πλήθει τῶν ἄλλων καὶ λιθόμενοι ἐν τῷ ὁμοιότητι τῶν ἄλλων σχημάτων. τοῦτο γοῦν τὸ δυσκατάτρητον ὄν, ὦ Φιλοσοφία, καὶ ὅτις ἄρ᾽ μιμήσατό σου μᾶλλον, τὸ μὲν ἐπιβάλ-

sus, quemadmodum ob dona tantum accelerant multi, & apud Pelasgicū quidem, & iuxta Aesculapij templum alij, circa Arion pagum quoque multi, nonnulli & penes Tali sepulchrum. quin reliqui admotis scalis per H Geminorum ædem ascendunt, vt pœnas dent, irrumpunt: & per Iouem adoptum instar racematim, vt Homeri verbis vtar. sed & hinc quamplures, illinc quoque innumeri,

I *Quot folia & flores nascuntur tempore verno.*

Atqui breuiter, considerationē clangore repleta est arx, ac vndique pera, barba, assentatio, impudentia, baculi, gulositas, syllogismus, auaritia. ac pauci illi quicunq; ad primum illud conuenerant præconium, latentes & ignoti reliquorum multitudini intermixti, sub aliarum formarum similitudine delitescūt. Est & hoc, ô Philosophia, molestissimum, &

in quo te maximè quis reprehendere queat, quòd minimè

notas

λοιδόρημα γνώρισμα καὶ σημεῖον αὐτοῖς· πιθανότεροι γὰρ οἱ γόητες οὗτοι πολλάκις τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων. Φιλ. Ἴσως ταῦτα μὲν ὀλίγον, ἀπὸ δὲ μικροῦ μεθήσομεν. Πλατωνικός. σὲ δὴ ἡμᾶς πρώτους χρὴ δοῦναι Πλατωνικοὺς λαβεῖν. Πυθαγ. ἔα, ἀπὸ δὲ Πυθαγορείους ἡμᾶς· πρότερος γὰρ Πυθαγόρας ἦν. Στωϊκός. μηδέτι, ἀμείνους ἡμᾶς, οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς. Περιπατητικός. ἐμοὶ μὲν οὖν, ἀλλ' ἔγωγε δοῖς χάρισαι πρῶτοι ἆραι ἡμᾶς ἔμπροσθεν, οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου. Ἐπικούρειος. ἐμοὶ δοῖς Ἐπικούρειοι τὰς πλακοῦντας δότε, καὶ τὰς μαλάθας. περὶ δὲ τῶν ἄλλων μετεμφήσομαι, ἐὰν ὑστάτους ἡμᾶς λαμβάνητε. Ακα. πῶ τὰ δύο τάλαντα; δεξόμεθα δὲ οἱ Ακαδημαϊκοὶ, ὅσον τὸ ἔλαττον ἴσως ἐπιστάτροι. Στω. ἀλλ, ἄνδρες γε τῶν Στωϊκῶν παρόντων. Φιλ. παύσασθε φιλονεικοῦντες· ὑμεῖς δὲ οἱ Κυνικοί, μηδὲ σθένει ἀκόντες, μήτε δοῖς ξύλοις παίσῃ ἀλλήλους

notas & signa illis inussisti. siquidem præstigiatores isti sæpiùs ad persuadendum vtè philosophantibus sunt aptiores. PHILOS. Paulò pòst hoc fiet, verùm iam animum aduertamus. PLATO. Primos nos Platonicos ipsos accipere decet. PYTHAGORICVS. Minimè, sed nos Pythagoricos: prior enim erat Pythagoras. STOICVS. Desipitis: præstantiores nos, qui à porticu. PERIPATETICVS. Minimè quidem, verùm nos de Peripato κ in rebus sumus priores. EPICVREVS. Nobis Epicureis placentas, date & caryocarum massas: de minis verò expectabimus, donec vltimi accipere debeãt. ACADEMICVS. Vbi duo sunt talenta? siquidem nos Academici ostendemus quantum simus aliis contentioſiores. STOIC. Nõ, nobis Stoicis præsentibus. PHIL. A contentionibus desistatis: vos verò Cynici ne inuicẽ impellatis, nève baculis verberetis. nam

ἅπαντα γὰρ ἴσα λειπομένοις. καὶ νῦν ἴσως, ἡ φιλοσοφία, καὶ ἡ Ἀρετὴν αὕτη, καὶ ἡ Ἀλήθεια, διακάσομεν, τίνες οἱ ὀρθῶς φιλοσοφοῦντες ἀνῆν, ἅπαντα, ὅσοι μὴ ἂν ἀρτιθῶσι μετὰ τὰ ὑμῖν λοιπὰ βιῶντες, ἀνδραποδισθήσονται, ἄδικοι λειπόμενοι· ζῶντες γὰρ ἅμα, καὶ οὐδὲν ὑμῖν προσήκοντας, κακοὺς κακῶς ἐπιψίξομεν, ὡς μὴ ἀντιποιῶνται τῶν ἡμῖν αὐτῶν, ἀλαζόνες ὄντες τῷ. τί ζῶντο; φύγετε; μὰ Δία, κατὰ τῶν γε ἐρημιῶν οἱ πολλοὶ ἀπόμενοι; ἐγὼ δ' οὐδ' ἡ Ἀκρόπολις, πλὴν ὀλίγων τέτων ὀκόσοι μεμφήκασιν, οὐ φοβηθέντες τὸ κόσμον. οἱ ὑπηρέται ἀνέλιπόν τὸν πύραν λίθ ὁ Κυνίσκος ἀπορρίψας ἐν τῇ τροπῇ, φέρε ἴδω τί καὶ ἦχε, ἦπου θέρμος, ἢ βιβλίον, ἢ ἄρτος τῶν ἐν τοπνεστῶν; Παρ. οὐκ, ἀλλὰ χρυσίον ζυτὶ καὶ μύρον, καὶ μαχαιρίδιον θυτικὸν, καὶ λάτομπρον, καὶ λύδιος. Φι. νὴ γῆν, ὦ γενναῖε. τοιαῦτα δὴ λῶ τὰ ἐφόδια τῆς ἀσκήσεως, καὶ μετὰ

propter alia vocati estis. Ego enim Philosophia tuam cum Virtute & Veritate dijudicabimus, quinam sint, qui verè philosophentur: inde qui nostris institutis vivere inuenientur, felices erunt, & optimi esse iudicabuntur. At subdolos illos, nihilq; ad nos spectantes, malos malè perdemus, ne dum sibi ipsis contraria committunt, arrogantia tamen efferantur. Verùm quid hoc est? fugitisne? Ita per Iouem. multi per confragosa desiliunt, adeò vt penitùs euacuata sit area, praeter paucos illos, qui iudicium haud formidantes remanere. Vos verò ministri puram, quam Cyniculus fugiendo abiecit, tollatis. Sed quid in illa latet? num quid lupini, seu libri, vel panis esse? PARR. Minimè, sed thus & vnguentum & CULTER sacrificulus, speculum quoq; & tali. PHIL. Euge, ô generose, haec tibi exercitij erant viatica? eam illis

μετὰ ὑμῶν ἀξίους λεῖδον φάσθαι ἄπασι, καὶ ὑμᾶς ἄλλους παιδαγωγᾶν. Παρρ. Ἡμῖν μὲν οὖν οὗτοι. καὶ δὴ ὑμᾶς σκοπεῖν. ὅπῃ τινα τρόπον ἀγνοούμενα ταῦτα γνωσθήσεται, καὶ ἀναγνώσονται οἱ ἐντυγχάνοντες. οἵ τινες οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν, καὶ οἵ τινες αὖ κάκιον οἱ ὑπ' ἐκείνου βίον. σὺ δέ, ὦ Ἀλήθεια, ἐξέσται· ἧκιστα γὰρ ὑπὸ τούτου γένοιτ' ἄν, ὡς μὴ ἐπιπρατῇ ὑπὸ τὸ ψεῦδος, μὴ δὲ ὑπὸ τῆς ἀγνοίας ταυτάσωσιν οἱ φαῦλοι τὸν ἐνάρετον, ὡς ὑπὸ χρεὼν μιγνύμενοι. Ἀλή. ἐπ' αὐτῷ, ὦ δοκῶ, Παρρησιάδῃ ποιησόμεθα τὸ τοιοῦτον, ὑμᾶ χρεὼν ὄντως καὶ ὄντως ἡμῖν, καὶ σὺ, ὦ Φιλοσοφία, μάλιστα θεσπέσιον, παραλείπεται μὲν αὐτὸν τὸν ἐς ἀγχίνοιαν, ἅπασι δὲ φάσκουσι φιλοσοφεῖν ἐντυγχάνειν. ἐπ' ὀρθὸν δὲ ἴσως ἥκιστα ὡς ἀληθῆ φιλοσοφίαν, φαιδρύνασά τε ἁπαλῇ χειρὶ, καὶ ὡς τὸ πρυτανεῖον ἀναγάγοι. εἰ δέ τινι (οἷοι πολλοί εἰσι) κατεφάτο ἀνδρὶ μιαιφόνῳ φιλοσοφίᾳ

illisque omnibus communicari, ac alios docere audebas? PARRH. Nobis itaque illi tales. Cæterùm vos considerare decet, quo pacto error hic tollatur, ac homines agnosci queant, quinam ex illis boni, & qui rursus alterius vitæ existant. Tu verò, ô Veritas, inquire: tua enim interest, ne tibi mendacium prævaleat, nève propter errorem viri mali bonis intermixti deliteant. VERITAS. Hac in re ex Parrhisiadis arbitrio, quoniam probus, ac nobis benevolus esse videtur, téque Philosophia præcipuè admiratur, ita agemus. secum Elenchum assumat. & omnes qui se philosophari profitentur, conveniat, ac quemcunque inuenerit legitimum, & veræ Philosophiæ alumnum, illum corona coronet oleagina, & in Prytaneum connocet. Si verò alicui (quemadmodú multi sunt) viro execrando ac Philoso-

φίας ἐντύχῃ τὸ τειβώνιον ἀπο-
σκάσας, ἀφαιρέτω τὸν πώ-
γωνα ἐμ χῷ πάνυ τραχέου-
σῃ μαχαίρᾳ, καὶ ἐπὶ ὀφρῦν μι-
τάκτε σίγμα ἐπιβαλέτω, ἢ
ἐγκαυσάτω διατὰ τὸ μισό-
φρυον. ὁ δὲ τύπος ὀφρῦν ἑαυτῷ
ρος ἔσω, ἀλώπηξ, ἢ κίθηκος.
Φιλ. οὐχί, ὦ Αλήθεια. ὁ δ' Ε-
νύχος, ὦ Παρρησιάδη, οἷός
δὲ ἔσω, οἵος ὁ τῶν ἀετῶν
πρὸς τὸν ἥλιον ἔνια λέγεται, ἃ
μὰ Δία, ὥσε καλάπους ἀντι-
βλέπειν ὧν φωτὶ, καὶ πρὸς ἐ-
κεῖνο ἀσκιμάζεσθαι. ἀλλὰ πρό-
θες χρυσίον, καὶ δόξαν, καὶ
ἡδονὴν, ὃν μὴ ἂν αὐτῶν ἐκ-
δῇς ἀπροφρόντα, καὶ μηδα-
μῶς ἐπιόμφορον πρὸς τὸ ὄψιν,
οὕτος ἔσω ὁ ὧν θαλῷ σιφό-
μυος. ὃν δ' ἂν ἀτρὼς ἀπο-
βλέποντα, καὶ τῷ χεῖρα ὁρί-
γοντα ἐπὶ τὸ χρυσίον, ἀπάγαγ'
ἐπὶ τὸ καυτήριον οὗτον, ἀπο-
κάρατα πρότερον τὸν πώ-
γωνα. Παρρ. ὡς ἔοικεν, ἔσα
ταῦτα, ὦ Φιλοσοφία. καὶ ὅσ-
ψα αὐτίκα μαλα ὁρᾷς πολ-
λοὺς αὐτῶν ἀλωπεκίας, ἢ κίθη
κοφόρους, ὀλίγους δ' ἐστεφανω-

phiæ hypocritæ, obuiam fa-
ctus fuerit, attritam dila-
ceret veſtem, barbamque.
M Tragica abradat nouacula, frontiq; ſtigmata imprimat, vel intermedia. N inuratat ſupercilia: ſit verò deriſionis figura, vulpes, vel ſimia. PHILOS. Euge, Veritas, ſiquidem Elenchus, ô Parrhiſiade, talis erit, quales & aquilarum pulli, contra Solem eſſe feruntur, non per Iouem, tamen vt ij quoque luminis ſplendore prohibentur, ac æſtimentur: verùm coram illis aurum, gloriam ac voluptatem exponas: & quemcunque videris ea negligere, ac minimè eorum aſpectu moueri, is erit, qui oleagina coronetur. quem verò fixè intuentem, manumque ad aurum protendentem videbis, hunc vt inuratum abducas, abraſa tamen priùs barba. PARRH. Hæc, ô Philoſophia, vt ceſſes erunt, ac confeſtim perquàm multos eorum ſimia, vel vulpecula notatos, videbis, paucos verò corona-

μήσους. ἀ βούλεσθαι μήτοι λάσασθαι ἀνάξω τινὰς ὑμῖν, νὴ Δί' ἐκ τῶν. Φιλ. πῶς λέγεις; ἀνάξεις ζῶς φυγόντας; Παῤῥ. καὶ μάλα, λὶν ἡ ἱέρακι μοι ἐθέλῃ πρὸς ὀλίγον χρῆσαι τὴν ὁρμίαν ἐκείνην, καὶ τὸ ἄγκιστρον, ὥπερ ὁ Αλιεὺς ἀνέθηκεν, ὁ ἐν Παραιῷ. Ιέρ. ἰδοὺ δὶ κάδι καὶ τὸν κάλαμόν γε ἅμα, ὡς πάντ' ἔχοις. Παῤῥ. ἐκκωῶ, ὦ Ιέρακα, καὶ ἰσχάδας μοι τινὰς δὸς ἀνύσας, καὶ ὀλίγον ζῦ χρυσίν. Ιέρ. λάμβανε. Φιλ. τί πράττειν ἀνὴρ ἐμπυθόμενος; Ιέρ. δελεάσας τὸ ἄγκιστρον ἰσχάδι καὶ χρυσίῳ, καθεζόμενος ἐπὶ τὸ ἄκρον ζῦ τειχίου, καθῆκεν ἐς τὴν πόλιν. Φιλ. τί ταῦτα, ὦ Παῤῥησιάδη, φαίης; ἦπα ζῦς λίθους ἁλιάσειν λίγυακας ἐκ ζῦ Πελασγικῦ, Παῤῥ. σιάπησον, ὦ Φιλοσοφία, καὶ τὴν ἄγραν περίμενε. σὺ δ' Πόσειδον ἀγρευτὰ, καὶ Αμφιτρίτη φίλη πομποὺς ἡμῖν ἀναπεμπε τῶν ἐχθύων. ἐκ' ὀρᾶ τινα λάβρακα ἀμυγίδων, μᾶλλον δ' ἰχθύοσοφώτερον.

tos. quinimò, si placuerit, nonnullos per Iouem vobis huc reduxero. PHILOS. Quid ais? nunquid fugientes reduces? PARRH. Et maximè, si sacerdos parumper O funiculum hunc & hamum, quos ex Piraeo piscator sacrauit, mihi commodare voluerit. SACER. En accipe, pariter & calamum, vt cuncta habeas. PARRH. Nunquid, ô sacerdos, & carycas aliquas mihi suppeditabis, ac auri pauxillum? SACERD. Accipe. PHILOS. Quidnam vir hic facere intendit? PARRH. Hamum placenta & auro illescare, in summitatéque muri consedens, in vrbem demittere. PHILO. Quid agis, ô Parrhisiade? nunquid ex Pelagisco lapides piscari decreuisti? PARRH. Tace, ô Philosophia, ac praedā expecta. Tu verò, Neptune venator, ac optima Amphitrite, varios nobis mittito pisces.

Verùm O lupum quendam maximum cerno, qui potiùs au-

ϑερμω. Ελ. ὄκ. ἀκὰ γαλιός ὅτι, πϑοίρχιται δὲ τῷ ἀγκίστρῳ δελεασθείς. ὁσφραίται τῦ χρυσίου, παγίσιον ἤδη ἰσίν. ἕψαυσεν. ἤπηπλιε. ἀνασπασθήσεται. Παρ. χρὴ σὺ, ὦ Ελιγχε, νυῶ ξυνιπιλαβοῦ τῆς ὁρμιᾶς. ἄνω ἴσι. φρ' ἴδω τίς ἐι, ὦ βέλτιστε, ἰχθύων αὖων οὗτός γε. Ηράκλεις τῶν ὀδόντων. τί ἦτο, ὦ γενναιότατε, ἅλιψαι, λιχνεύων περὶ τὰς πέτρας, ἔνθα λάσιαν ἔλπισας τὴν θήραν; ἀκὰ νυῦ ἴσῃ φανερὸς ἅπασιν, ἐκ τῶν βραγχίων ἀπηρτημένος. ἐξελυμῆν τὸ δέλεαρ, καὶ τὸ ἄγκιστρον τετί. λινοῦν ἐι τὸ ἄγκιστρον, ἀλλ' ἰσχὰς ἤδη πϑοίχηται καὶ χρυσίον ἐν τῇ κοιλίᾳ; Διογ. μὰ Δία ἐξημισάτω, ὡς δὴ καὶ ἐπ' ἄκρους ἀπελάσομεν. Παρ. οὔκουν ἔχει, τί φῄς, ὦ Διόγενες; οἶσθα ζῶντον, ὃς τίς ὄνειρ' ἢ πϑοίπαι ἐι τί ἀνήρ; Διογ. οἶδα μῶς. Παρ. τί οὖν; πόσου ἄξιον αὐτὸν καὶ φάναι; ἢ κὰ μὴ γε δύ' ὀβολῶν πρόσθεν αὐτὸν ἐτιμιάσατο. Lib. Minimè, sed felis est. hians enim ad hamum natare videtur. aurum subolet. propè iam adest. tetigit. captus est. attrahamus. Par. Et tu, ô Elenche, pariter nunc funiculum apprehende. attractus est. Age, ô optime, inspiciamus quis nam piscis exiſtat. hiat iste. Hercules, qualésnam dentes: quid hoc rei est? Nunquid, ô generose, circa petras liguriendo discurrens, captus es? Vbi prædari sperabas, ibi tu præda facta es: at nunc omnibus à branchijs appensus manifestus eris. Extrahamus illecebras huic, & hamum vacuus en hamus. placenta iam cum auro in ventre descendit. Diog. At per Iouem euomuit: quapropter & alios ineſcemus. Par. Benè habet. quid ais, ô Diogenes? tu hunc quis nam siet noſtrum ad te attinet? Diog. Minimè. Par. Proinde quo precio dignum hunc asſerere oportet? ego etenim paulò antè duobus obolis eum appreciaueram.

μισάφλω. Διο. νεανὶ λίχνος, ἄβρωτός γε γάρ ἐστι, καὶ ἀδρὸς καὶ σκληρὸς καὶ ἄτιμος. ἄφρων αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς ἀπὸ τῆς πέτρας. σὺ δ' ἄγκιστρον ἐνάσκησον, καθὰς τὸ ἄγκιστρον. ἰκανὸν μέν τοι ὅρα, ὦ Παρῤῥησιάδη, μὴ καμπύλωται σοι ὁ κάλαμος ἀπόκλασθῇ. Παῤ. θάῤῥει, ὦ Διόγενες, λεῖοί εἰσι, καὶ τῶν ἀφύων ὀλιγαρκέστεροι. Διο. νὴ Δία ἀφυέστατοί γε ἐνάσκα ἤδη ὅρας. Παῤ. ἰδοὺ. τίς ἄνθρωπος, ὥσπερ ἰκτῖνος ἐξαίφνης προσέρχεται; ψαθά τις ἐκχανὼν εἰς τὸ ἄγκιστρον. κατέπιεν. ἔλκεται. ἀνασπάσθω. τίς εἶ σύ; ὁ Πλάτων πολὺ ἄνω λίχνος. Πλ. καὶ σύ, ὦ κατάρατε, ἥκεις ἐπὶ τὸ χρυσίον. Παῤ. τί φῂς, ὦ Πλάτων; τί ποιῶμεν αὐτόν; Πλά. ἀπὸ τῆς αὐτῆς πέτρας καὶ οὗτος. Διο. ἴσ' ἄνθρωπον πεπαίδευσαι. Παῤ. καὶ μὴν ὁρῶ τινα πάγκαλον προσιόντα, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ λέξει ποικίλον καὶ χρόαν, ταινίας τινὰς ἐπὶ τῇ

ciaueram. DIOG. *Nimium dicis: mollis enim est, & turpis, & monosus, & iners. verso capite hunc tu à petra præcipitato, & aliũ demisso hamo attrahe. At qui videris, ô Parrhisiade, ne tibi calamus inflexus abrumpatur.* PARRH. *Cõfide, ô Diogenes, tenues sunt, & S Aphyis leuiores.* DIOG. *Et per Iouem leuissimi quoque. subinde tamẽ extrahe.* PARR. *En, quisnam alius hic latus tanquam semiscelus piscis accedit?* T *Pfetta quædam, in hamum impegit. deglutiuit. capta est.* DIOG. *Attrahatur. quis'nam est?* PARRH. *Platonicum se asserit.* PLAT. *Et tu exescrande, ad aurum accedis?* PARR. *Quid ais, ô Plato? quid cum illo agamus?* PLAT. *Ab hac eadem petra & ille.* DIOG. *Ad alium capiendum consideas.* PARR. *Proinde perquam bellulum quendam accedentem video (veluti in profundo apparet colore vario, ac vittas*

τὸ νότον ἐπιχρύσους ἔχοντα. ὁρᾷς, ὦ Ἐλεγχε; ὁ τὸν Ἀριστοτέλη παρασιώπητον, οὗτός ἐστιν. ἦλθεν, ἅτε πάλαι ἀπενέγκατο, περισκόπει ἀκριβῶς, αὖθις ἐπανῆλθεν. ἔχαπτον. ἕλκωμεν· ἀνιμῶμεθα. Ἀριμὴ ἀνὴρ μὲ περὶ αὐτοῦ, ὦ Παρρησιάδη· ἀγνοῶ γὰρ ὃς τίς ἐστίν. Παρ. οὐκοῦν κἀὶ ὅστις Ἀριστοτέλης κατὰ τοῦτον περῶμεν; Διο. ἀλλ' ἰδοὺ πολλούς μου τοὺς ἰχθῦς ὁρῶ, καστὰ ταυτὸν ὁμόχροας, ἀκανθώδεις, καὶ τῷ ὄντι ἐπιφάνειαν ἀσπερμαχυομένους, ἐχίων δυσπροσίτους. ὅπου σαγήνης ἐν αὐτοὺς ἀνάσω; ἀλλ' οὐ πάρεστιν. ἱκανὸν, εἰ λάβοιμεν ἵνα τινὰ ἐκ τῆς ἀγέλης ἀνασπάσωμεν. ἔξω δ' ἐπὶ τὸ ἄγκιστρον ληπτέον, ὅς αὐτῶν θρασύτατος ἦ. Ελ. λάβοις, εἰ λοιπὸν, σὺν θράσει γε πρότερον ἐπιποληθῆς ὀφθῆναι, ὡς μὴ ἔκπρεπὲς ᾖ τοῖς ἀθροῖσι, καταπιὼν τὸ χρυσίον. Παρ. καθῆκα· σὺ δ', Πόσειδον, ἐπιτίλα τῷ ἀγκίστρῳ. βαβαὶ, μάχονται ψῆφοι ἀνιάτως.

quasdam aureas in humeris habentem. cernisne, ô Elenche? Aristotelem hic refert. accessit. Atqui rursus abijt. diligenter arbitratur. iterum redit. degustauit. captus est. extrahatur. num hic tibi Aristoteles cognitus est? ARISTOT. *Ne me, ô Parrhisiade, de ipso interroga. nam quis sit ignoro.* PARRH. *Nunquid igitur & hunc, ô Aristoteles, per petras?* ARISTO. *Et maximè.* DIOG. *Sed ecce multos hic conspicio pisces paricolores, spinosos, in superficie asperiores, Vechimis magis aculeatos. verum riculo aliquo opus esset, verum non adest. satis erit, si vnum ex grege tantùm extrahamus, atqui ad hanum accessit, qui ipsorum est ferocissimus.* ELENCHVS. *Conside, si videtur, ac priùs funiculum longè ferro circunda, ne dentibus abrodant, & aurum deglutiat.* PARRH. *Desedi. at, tu Neptune, capturam secunda. Papæ: pro illecebris depu-*

ἁλίαετ. ἡ δὲ οἱ μὲν ξωάμα πομποὶ περιτρώγουσι τὼ ἐσχάδα, οἱ δὲ περιωτίς ἴχονται τοῦ χρυσίου. ἔνδον ἔχει, περιπάρηται μάλα καρτεροῦ. φίλ' ἴδω τίν. ἰπάννυμον σεαυτὸν ἔνα λίγεις, καί τοι γελοῖ. τί ἐμοι, ἀναγκάζων ἰχθῦν καλεῖν· ἄφωνοι γὰρ αὐτοί. ἀλλὰ σὺ, ὦ Ἐλεγχε, ἀπὸ ὅτου τινὰ ἔχει διδάσκαλον αὐτοῦ. Ελ. Χρύσιππον τουτονί. Παῤ. μανθάνω, διότι χρυσίον, οἶμαι, πρὸς σὲ τὸ ὄνομα τι. σὺ δ' οὖν Χρύσιππε πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς ἀπὶ, οἶσθα τοὺς ἄνδρας, ἃ τοιαῦτα παρὰ νᾶς αὐτοὺς ποιεῖν; Χρ. νὴ Δία ἐρωτικὰ ἐρωτᾷς, ὦ Παῤῥησιάδη, πρόσκαιρα τὶ ἡμῖν ὑποπεμφάνων τοιούτους ὄντας. Παῤ. ἴσως, ὦ Χρύσιππε, γνησίως ἄ, ἔτω γὰρ ἂν ἡ αὐτὸς ἐπὶ κεφαλὴν μετὰ τ' ἄκρων, ἐπεὶ ἡ ἀκανθώδης ἐστὶ ἡ λίθος, μὴ ἁμαρτῇ τις τὸν λιμὸν, ἰδίωμ. Φι. ἄλις, ὦ Παῤῥησιάδης, ἦ ἄρρας, μὴ καί τις σοι, οἷον πομποὶ ἀσιν, οἴχῃ) ἀποσπάσας

depugnant. partim congregati carycas circumrodunt, alij verò deuorantes, ab auro detinentur. Bene habet, adhæsit quidam admodum robustus. Age dic, cuius tu cognomen refers? Atqui ridiculus sum, piscem loq cogens: muti siquidem sunt. cæterùm, tu Elenche, dic, quémnam hic magistrũ habet? ELENCH. Chrysippum hunc. PARRH. Intelligo, quoniam aurum, vt arbitror, nomini conuenire videtur. At, tu Chrysippe, per Mineruam refer, nostine viros? vel talia ipsos facere doces? CHRYS. Contumeliosè per Iouẽ, ô Parrhisiade, interrogas, qui nobis quicquã cũ ijs qui tales existant, conuenire suspicaris. PARR. Euge generosus es, ô Chrysippe: igitur & iste cum alijs in caput præcipitetur, quoniam spinosus est, ac timendum ne si à quopiam comestus fuerit, guttur offendat. PHILOS. Satis, ô Parrhisiade, piscatus, ne quis (veluti multi solent) abrupto

σπέσας τὸ χρυσίον, καὶ τὸ ἄγκιστρον, ἅτα σι ἀπτίσιν τῇ ἱερέᾳ δώσει. ὅσι ἡμᾶς μὲν ἀναπίσμῳ περιπατήσομεν· καιρὸς δὲ καὶ ὑμᾶς ἀπιέναι, ὅθεν ἥκετε, μὴ καὶ ὑπερήμεροι γενώμεθα τῆς παθισμίας. σὺ δὲ καὶ ὦ Ελιγχε, ὦ Παρρησιάδη, λύκλῳ ἰκὶ πάντας αὖτις ἰόντες ἢ σιφανῆτε, ἢ ἐγκαλακώμεν τι, ὡς ἔφιν. Παρ. ἔσα ταῦτα, ὦ Φιλοσοφία. χαίρετε, ὦ βέλτιστοι ἀνθρῶν. ἡμᾶς δὲ καπίωμεν, ὦ Ελιγχε, καὶ τιὰ ἡμῖν τὰ παρακελευσία. σοὶ δὲ καὶ πρῶτον ἀπιέναι δώσει; μᾶν ἐς τὸν Ακαδημίαν ἢ ἐς τὸν Στοάν; ἀπὸ τῦ Λυκέω ποιησόμεθα τὸν ἀρχὸν, οὐδὲν διοίσει τῆτο. πλὸν οἶδα ἐγὼ, ὃς ὅποι πόθ' ἅμ ἀπέλθωμεν, ὀλίγων μὲν ἢ σιφάνων, πολλῶν δὲ τῶν καυσείων δεησόμεθα.

pto auro & hamo aufugiat, indeq; sacerdoti abs te repetere sit necesse. Proinde nos ad deambulationem pergamus. Tempus quoq; instat vt & vos eò vnde venistis, rei uertatis, ne vltra præscriptũ tempus moram ducere videamini. Tu verò, Parrhisiade, & Eléche, per gyrum ad cunctos accedatis, & quemadmodum iussi, illos aut coronate, aut inurite. PARRH. Fient hæc, ô Philosophia. Valete virorum optimi: nos verò, ô Elenche, proficiscamur, ac iussa exequamur. Verùm quò primum pergere necesse erit? nunquid in Academiam, vel Stoam? Ab Lyceo exordium faciamus: nil hoc refert. Attamen hoc noui, quocunque gentium perueniemus, paucis equidem coronis, multis verò indigebimus cauterijs.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

HAbet hic dialogus, captiui titulum apud Erasmum in adagio: In planiciem equum. In eo introducuntur Philosophi in Lucianum, quòd is & ipsos & Philosophiam scriptis suis infectatus esse videretur.

a PERA

a PERA vt reddat opem.] *Alludit ad hunc Homericum versum, Iliad. 16:*

ὡς φάτο φερέτην ἀρύσσαι, φῦλα τῷ φύλοις.

Ferebant autem peram & baculum aliquando philosophi, sed in primis Cynici. In Graco pro ἀρύσσαι sunt qui legunt ἀρύειν.

b Este cati.] *Homerus Iliad. Ζ:*

— μαίεσθε δὲ τοὔγε καθ' ὕλης.

c Aetnę Crateras.] *In quos præcipitem se dedisse memorat Empedocles.* *d* Me vium.] *Homerus Iliad. Ζ:*

ζώ γε Λητί- ἠὲ, σὺ δ' ἄξιος ἔπλευ ἄπασιν, &c.

Lucianus è suo μὴ δὴ φιλέων σφοίμην addidit. *e* Eurytus.] *Eurytum artem iaculandi sagittis, ab Apolline accepit, à quo deinde Hercules didicit.* *f* Hoc illud est.] *Scilicet, quod dici solet.* *g* Equum in campum.] *Hîc παροιμιολαβῶν, aut quid simile elegantèr subauditur. In campum, id est, planiciem videlicet hominem rhetoricum significans, & in agendis causis exercitatum. Hac vsi sunt Plato in Theateto, & Synesius in epistola quadam.* *h* Aquæ omnino compos non fuerit.] *Oratores ad aquæ mensuram perorabant. Et idem Lucian. in Solœcista.* *i* In Ceramico.] *Ceramicus locus Athenis, vbi qui in bello ceciderant, sepeliebantur, autore Suida. A' varietate verò picturarum Pœcilus porticus dictus est: nam ibi bella, quæ Atheniensis aduersus hostes gesserant, depicta erant. meminit Pausanias & Lucianus in Scytha: item in Meretricio Melissa & Bachide.* *k* Ad Arium abeamus pagũ.] *Arium pagum, pro Areopagum vnico verbo, locum esse Athenis, vbi Orestes causam dixit, & vbi qua ad Rempub. spectabant, seuerissimè administrabantur. Sic dictus, teste Pausania in Atticis, quòd eò primò vocatus sit Mars (quem Græci Arem vocant) in ius, eò quòd Alirrothium interfecerat. Ἀρεοπαγίτης propterea quòd cædes sibi indicaretur, vt ait Suidas: παγὸς ὃν τὸ πάγος ἰσχύς.*

l Parrhisiades.] *παῤῥησιάστης dicitur, qui liberè loquitur, vnde Demochares ob nimiam & procacem linguam Parrhesiastes dictus est. Is Demosthenis ex sorore nepos, missus ab Atheniensibus cum aliis ad Philippum regem legatus, expositis mandatis, percontanti regi, quid gratum Atheniensibus facere posset: respondit procaciter: Suspende te. indignantibus ob eam rem cæteris,*

veris rex dimisit incolumem, vos (inquiens) rogate ab Athenien-sibus, quos censeam superiores, qui talia dicunt, an qui audiunt patienter. Seneca lib. 3. de Ira. m Tuum adijce calculū.] *Hæc ad fabulam de iudicio Oresti spectant, in quo ei Minerua auxilium tulit, ac suo illum suffragio liberauit.* n Tua, ô Plato, excellens prudentia.] *De Platone quis & quantus fuerit, & quid scripserit, vide Diogenem Laërtium in Platonis vita.* o Vt magnus Iupiter.] *Lucianus Platonem subsannat, cuius in Phædro verba hæc sunt: ὁ μὲν δὴ μέγας ἡγεμὼν ἐν οὐρανῷ Ζεὺς ἐλαύνων.* p Satius enim lingua, quàm ligno rem agere.] *Omnia prius consilio quàm armis experiri decet.* q Vulgus siquidem.] *Vulgi & multitudinis natura. In Græco synthesis numeri: vulgus enim non tam prudentia, ad iudicandum ducitur, quàm animi quodam impetu & furore rapi solet. Nec mirum cùm delectu careat, si etiam absq; discrimine sententiam ferat. Quo pacto enim rectè iudicare posset? vbi stoliditas prudentiam, temeritas rationem, consilium animi superat impotentia: vnde & diuus Plato rectè censebat, quicquid vulgo placeret, vel solum ideo suspicione dignū esse, etiam si virtutis specimen quoddam præ se ferre videretur.*

r Aristophanes & Eupolis.] *De ijs priscæ comœdiæ scriptoribus, sic Horatius 1. Serm. Sat. 4:*

Eupolis atq; Cratinus Aristophanesq́; poëtæ,
Atque alij, quorum comœdia prisca virorum est,
Si quis erat dignus describi, quòd malus aut fur,
Quòd mœchus foret, aut sicarius, aut alioqui,
Famosus, multa cum libertate notabant, *&c. fuerunt summa ingenij dexteritate, & libertate, qua etiam principes lacessiuerunt dignum philosophis ingenium, nisi in philosophiæ parentem Socratem stylum impiè exercuissem, Aristoph. meminit Cic. 2. de leg. cùm ait:* Nouos verò deos, *& in ijs colendis nocturnas pernigilationes, sic Aristophanes facetissimus poëta veteris comœdiæ vexat, vt apud eum Sibaxim, & quidam alij dij de peregrinis iudicati, è ciuitate ejiciantur. Eupolis floruit 88. Olympiade, principe Apollodoro, vt Eusebius obseruauit. Huius meminit Cic. in Bruto, ac Quintil. de prisca comœdia agens. Bepteas eiusdem fabulæ à nostro Luciano celebratur.* s Menippe.]

pe.] *Consule in eius vita Laertium.* t Infunde re-sponsuro.] *Verte horologium.* u Herculem ageret.] *Herculem saltantem & Cerberum ab inferu extrahentem meminit Hesychius.* x Cumanum illum asinum.] *Refertur hoc apologus & in fugitiuis, sed strictius: Planeq; ita mecum agunt, quemadmodum Aesopus Cumanum illum asinum fecisse refert, qui cùm leoninam indu isset pellem, & asperè derudesset, se quoque leonem esse videri cupiebat, & erant fortasse nonnulli qui ei crederent.* y Cumenses.] *Cumanos autem hìc appellat, non qui sunt in Italia, sed qui sunt in Aeolide supra Lesbum.* Nam & Lesbij & Cumani notati sunt stoliditatis, vt indicat Stephanus. z Coinquinatè viuebat.] *Et propter eos qui improbè viuerent, malè de vobis (philosophia & veris philosophis) existimabant. Sic propter malè viuentes doctrina sana malè audit.* A Canibulis iracundiores.] *De improbis philosophis ac monachis per comparationem aliquot proverbia congerit ab animantibus sumpta.* B Verba pennata.] *Imitatur Homerum qui dicit: ἔπεα πτερόεντα προΐηλε.* C Nobis idem quod Ilienſibus.] *Ilienſis tragœdos conducens, dicitur vbi quis vltrò provocat quempiam, vide sua audeat probra, veluti si Troiani accersant historiam, quæ ipsis calamitates, quas semel pertulere, denuò quasi renouet.* Idem in Pseudologista. *Postquam enim iuxta proverbium, Ilienſis cùm sis, tragœdos conduxisti.* D Veneranda victoria.] *ὦ μεγα σεμνὴ νικη.* Hoc in fine quarundam tragœdiarum videre licet. E A secundo crate-re?] *Aut à compotitoribus translatum, aut à clepsydram rejiciendum.* F Duo denique auri talenta.] Homerus *Iliad. σ*:

Κεῖτο δ' ἄρ' ἐν μέσσοισι δύω χρυσοῖο τάλαντα
τῷ δόμεν, ὃς μετὰ τοῖσι δίκῃσι ἰθυντατα εἰπῃ.

G Apud Pelasg cum circa Arion.] *Loca Athenis iuxta arcem.* H Geminor. ædem.] *Pollucis & Castoris templum intelligit.* I Quot folia.] *Vide Homer. Iliad β.* K In rebus.] *χρήμασι quæ inter bona annumerant Peripatetici.* L Culter sacrificulus.] *μαχαιρίδιον τοῦθυτοῦ, Delphicũ gladiũ.* M Tragica nouacula radebat.] *ὁ χρώς, ὁ χρὼν:*

ad

ad vinū, ad cutē. N Inurat ſupercilia.] *Alludit ad veterē morem, qui fugitiuorū frontibus ſtigmata inurebant.* O Funiculum & hamum.] *Inſtrumenta piſcatoria.* ὁρμεὰ *funiculus piſcatorius ex ſetis equinis contextus: Theocritus in Piſcatoribus vſus eſt.* P Ex Pelaſgico.] *Pelaſgicum locum fuiſſe Athenis iuxta arcem, vt iam diximus.* Q Lupum.] *Lupus marinus. Meminit Ariſtot. & Plin.* R Felis.] *Galenus. Gaza muſtellam interpretatur.* Eſt *piſcis rapax.* S Aphyis leniores.] *Aphyæ piſciculi quos parit limus, vermiculorum inſtar ſcaturientes, meminit Aelianus. Plinius verò aquas à Latinis apellari dicit, quòd ex aqua & pluuia procreentur.* T Pſetta.] *Piſcis lasus. Meminit Ariſtot. & Suidas.* V Echinis.] *Echinus, Latinè* Erinaceus, *ſpinis aculeatis.*

PRO EO QVOD INTER SALVtandum verbo lapſus fuerat.

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΝ ΤΗ ΠΡΟΣΑΓΟρεύσει πλαίσματος.

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

REſpondet hac apologia pro errato quod inter ſalutandum ipſi exciderat, cùm mane & in prima ſalutatione quando χαῖρε, *hoc eſt*, aue ſeu ſalue dicēdum fuerat, ipſe ὑγίαινε, *hoc eſt*, vale dixiſſet. Orationis ſtatus eſt iuridicialis aſſumptitius. Fatetur enim & ipſe peccaſſe ſe, quia ordinem inuerterit, & quod poſtremum dici conueniebat, à principio vſurpârit: ſed tamen culpam hanc mitigat atque eleuat, primùm vſu ac poteſtate ipſorum verborum, oſtendens τὸ χαίρειν non in principijs tantùm à veteribus, ſed etiã fine atq; diſceſſu vſurpatũ fuiſſe, ὑγιαίνειν autem vtroq; loco frequenter à multis, à quibuſdam etiam in principio ſemper poſitũ fuiſſe: deinde & efficaciorem atque auſpicatiorem vim ac ſignificationem habere: idq; probat multis & poetarum & aliorum teſtimonijs, adductis item hiſtoriarum exemplis, vbi vel eodem errore ὑγιαίνειν

pro

pro χαίρειν positũ fuiſſet, vel aliàs vſurpatum, cõmodum aliquod vtentibus attuliſſet. Poſt hæc ordinis inuerſioni opponit euentum erroris, quòd tale verbum pro alio dixerit, cuius vis ſeu poteſtas, *hoc eſt*, valere ſeu ſanum eſſe, cuius tempori non matutino tantùm conueniat, & quòd hæc ſalutatio cæteris potior atque efficacior ſit. Denique & principes hoc idem primum atque præcipuum ſuis mandant, vt ſalutis ſeu valetudinis curam gerant: & priuati quoque in reſalutando ſaluos eſſe iubeant. Hinc & cauſam erroris ſiue euentus huius in deum alioquẽ transfert. Animi autem conſternationem, quæ cauſam errori dederit, à conſueto & obiecto ſeu caſu defendit. Deinde & voluntatem principis pro ſe interpretatur, ficta conformatione, idq; argumento à conſequentibus & exemplo ducto. Ad finem ficta alia ac noua obiectione, orationem in votum ſeu precationem deſinit. Exordium à loco cõmuni ſumitur. Verbum χαίρειν vbique ſaluere expoſuimus, propter commodum verſionis: quãquam non ignorem à Martiale atque aliis frequentiùs per Auere reddi, quando ſalutantis eſt. Nam alioqui & gaudere ſignificat, interdum & valere, vt infrà, cùm diſcedentium mutuò eſt: vt & τὸ ὑγιαίνειν, quod nos vbique valere vertimus, & ſaluum ſiue ſanum eſſe interim ſignificat, ad quas ſignificationes infrà in Græcis teſtimonijs quæ citantur, crebræ alluſiones fiunt, præſertim cùm à principio ponitur.

Αλλὰ μὴν, ἄνθρωπον ὄντα ἀδύνατόν τινος ἐπιφέρειν ἀβρυχῆν· πολὺ δὲ χαλεπώτερον, ἀπρονοησίαν ὑφεῖναι παραλόγως δαιμονίου πάσματος.

Ifficile [a] *ſanè eſt, homo cùm ſis, alicui* [b] *Dei impulſionẽ ac vim euitare. Multò autem difficilius, defenſionẽ inuenire erranti eius, quo qs præter rationem, & ceu numine quodam impellente lapſus eſt.*

ἄπῃ ἀμφότερα νεῶ ἐμοὶ συμβήσεται, ὃτ ἀφικόμενος παρὰ σὲ, ὡς πρόσθεν εἰπὼν τὸ ἐωθινὸν χαῖρον τῶν σωκλῆ ἀσπάζωμαι φωνῆσαι, ἀφεῖναι μὲ χαίρειν κελεύσας, ἐγὼ δ' ὁ χρυσοῦς ἐπιλαθόμενος, ὑγιαίνειν σε ἄξιον, ὡς φασὶν, ἐῶ, καὶ τοῦτο, ἐὰν ἐμὲ κατορρῶς δῇ, ὡς ὁ καλὸς τῶν ἐω. ἐγὼ μὲν ὅμως ἐπὶ τούτῳ οὐδὲν ἧττον χαίρω ἀρνθείσῃ καὶ πανδοκεῖος ὢν ἀποείας οἰ. παρόντες ἦ, οἱ μὴ παραπαίειν, ὡς τὸ ἀκὸς, οἱ δὲ ληρεῖν ὑφ' ἡλικίας, οἱ δὲ χθιζὰ οὖσι κραιπάλης ἀνάμνησον ἔτι ᾤοντό μι εἶναι, ἃ μὴ ὅτι μάλιστα σὺ ἐπίστασθ' ὡς ἐγὼ πρὸ γλωττόνος. ἐδ' ὅσον ἄκρῳ τῷ μαθήματι ἐπισημαινόμενος ἢ γλώττης τῶν διαμαρτίαν. ἐδόξεν ἔμ μοι καλῶς ἔχειν παραμυθίαν τινὰ ἐμαυτῷ συγγράψαι, ὡς μὴ πάνυ ἀνιώμην ἐπὶ τῷ πλαίσματι, μήδ' ἀφορητον ἡγοίμην ἃ χρισθύτης ἀνὴρ τοῦτον ἀπεσφάλην καλῶς ἔχοντος, ἐπὶ βοσθῶν μαρτύρων.

quod vtrunq; mihi nunc acà cidit, qui cùm ad te venissē, quò te ex more primo mane salutarem, deberemq; consueta ista voce vti, ac te salvere iubere: ego aureus ille, nescio quo pacto oblitus, valere te iussi, verbo & ipso nō malo aut ominoso, sed interim pestiuo tamen, vt quod vesperi non auroræ conueniat. Ipse igitur confestim pudani atq; erubui, varieq; meipsum gessi, cùm quid agerem, non haberem. At cæteri qui tum aderant, alij quidem lapsum me esse lingua, ita vt consentaneum erat, alij præ ætate delirare, alij verò ex hesterna crapula repletum atq; ebrium adhuc esse existimabant: tametsi tu ipse animo maximè æquo accipiebas: id quod tum acciderat, ne risu quidem modico notãdo linguæ erratum. [b] Visus igitur mihi sum operæ quoddam preciũ facturus esse, si consolationem aliquam mihi ipsi cõponerem, ne nimis ægrè ob lapsum hũc animo afficerer: nève intolerabile putarē, si senex aliquis præsentib. tot testibus nõnihil ab eo quod decorum fuerat, aberrando deflexissem.

Nam

ἀπολογίας μὲν τῆς ὑπὲρ ἐκείνης ἔδει, οἶμαι, ὑπὲρ γλώττης, ὡς οὕτως εὔφημον ἀρχὴν ὀλισθούσης. ἀρχόμενος δ' οὖν τῆς γραφῆς, πάνυ ἀπόρῳ ἐντεύξεσθαι ᾤμην τῷ πράγματι. προϊόντι δὲ πολλὰ προὐφαίνετο τὰ λεκτέα, οὐ μὴν πρότερον ἐρῶ αὐτά, ἢ μὴ περὶ τοῦ χαίρειν αὐτοῦ, καὶ τοῦ εὖ πράττειν, καὶ τοῦ ὑγιαίνειν διελθεῖν τὰ εἰκότα· τὸ μὲν δὴ χαίρειν ἀρχαία μὲν ἡ προσαγόρευσις οὐ μὴν ἑωθινὴ μόνον, οὐδ' ἐπὶ τὴν πρώτην ἔντευξιν, ἀλλὰ καὶ πρῶτον μὲν ἰδόντες ἀλλήλους, ἔλεγον αὐτό, ὡς τό, Χαῖρ', ὦ δυνάστα τῆσδε γῆς Τιρυνθίας. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον ἐς λόγους ἤδη παροινίους τρεπόμενοι, ὡς τό, Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, δαιτὸς μὲν ἐΐσης οὐκ ἐπιδευεῖς. Ὀδυσσεὺς ὁπότε τὴν ἐντεταλμένην πρεσβείαν αὐτῷ ἐρρητόρευε.

καὶ

Nam quantum quidem ad ipsam linguā attinet, defensione aliqua opus puto non erat, præsertim quando in tā bonam & auspicatam precationem errando prolapsa fuerit. Incipienti itaq; mihi ab initio statim videbar in difficilem quæstionem incursurus esse: at verò vbi iā progressus aliquantulū fuissem, offerebant se multa quæ cōmodè dici posse videbantur. Quæ tamen non antea dicā quàm de ipso verbo Saluere, de verbo Bene agere, & de verbo Valere, quæ consentaneum atq; æquum erit, exposuero. Verbum igitur χαίρειν (quod saluere nos dicimus) antiqua vox est, & in salutationibus iam olim vsurpata, veruntamen nō manè tantùm, neq; in primo solùm congressu, sed etiā cùm qui antea se mutuò nunquam viderant, alius in alium incideret, salutatione hac vti solebant, quale illud est: Salue, ô sospes rex istius Tirynthij. Deinde & à cœna, cùm iam ad mutuas confabulationes ventū esset, vt apud Homerū: Salue Pelide, tal cœnæ æqualis eges nunc. quo tū Vlysses vsus est, quando in legatione missus, oratorio modo mandata illi exponebat.

καὶ ἤδη ἀπιόντες παρ' ἀλλήλων, ὡς τὸ, Χαῖρετ', ἐγὼ δ' ὑμῖν θεὸς ἄμβροτος, οὐκέτι θνητός. ἤδη δὲ καιρὸς ἦν ἀφεψήματος τῇ πόσει ἐκ δὲ νεῶ μόνον ὁ ἰωβίνης, ἵνα γνῷ ἐπὶ τὸν ἀπαίσιον καὶ ἀσωτότατον ὁμῶς ἐχθῶντο αὐτῇ, ὡς ὁ τῆ Εὐριπίδη Πολυνείκης, ἤδη τηλωτὸν βίον. Καὶ χαίρετ', ἤδη γάρ μι σεβάσμα σκότος. καὶ οὐ μόνον φιλοφροσύνης αὐτοῖς ἓν τοῦτο σύμβολον, ἀλλὰ καὶ ἀπεχθείας, καὶ τῷ μηδέτι χρῆσθαι ἀλλήλοις, τὸ γοῦν μακρὰν χαίρειν φράσαι, τὸ μηδέτι φροντιεῖν ἄλλοι. πρῶτος δ' αὐτὸ Φιλιππίδης, ὁ ἡμεροδρομήσας, λέγεται ἀπὸ Μαραθῶνος ἀγγείλαι τῷ νίκῃ, φασὶν, πρὸς τοὺς ἄρχοντας ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς μάχης, Χαίρετε, νικῶμεν· καὶ

Prætereà & cùm à se mutuò iam discedere vellēt, eadem vtebantur, quale est illud, Saluete, atq; deum me agnoscite, morte carentem. Certum autem tempus nullum præfinitum fuit salutationi huic, neque vt nunc, matutino solùm tempore vsurpabatur, quandoquidem & in infaustis & abominabilibus rebus eadem aliquando vsi quidam reperiūtur. vt apud Euripidem Polynices iam moriturus: Saluete (inquit) nam totus tenebris iam tegor. Neque etiam amicorum inter se nota tantùm fuit indicium erat, sed & ad eos quibus infensi erant, adhibebatur, cùm significare volent nihil rei sibi mutuò cum illis posthac fore. nam hoc, cùm c μακρὰν χαίρειν, hoc est, longum salucre dicunt, intelligunt, nempe nullam ampliùs curam alterius alteri futuram esse. Primus autem hoc verbo vsus fertur Philippides, is qui vno eodemq; die narratur ex Marathone cursu itinere peracto Athenas victoriā annunciasse, & ad magistratus quo loco cōsederant, atq; inter de euentu pugnæ cogitabāt, dixisse: Saluete, vincimus.

eoq;

καὶ τέλος ἅπαν σωματοῦσθαι
τῷ ἀγγελίᾳ, καὶ ὡς χαίρειν
σημαίνοντα. ἐν ἐπιστολῇ δὲ
ἀρχῇ, Κλέων ὁ Ἀθηναίων δή-
μαρχος, ἀντὶ Σφακτηρίας
πρῶτον χαίρειν προέθηκεν, ἀ-
γγελίζόμενος τοῖς νικῶσι τοῖς
ἐκείθεν, καὶ τοὺς Σπαρτιάτας
ἁλῶσαν. καὶ ὅλως γε, μετ' ἐκεί-
νους ὁ Νικίας, ἀπὸ Σικελίας ἐ-
πιστέλλων, ἐν ᾧ ἀρχαῖόν τι ἐ-
πιστολῆν διέμενεν, ἀπ' αὐτ
ἀρξάμενος τῶν πραγμάτων.
ἀλλ' ὁ θαυμασιὸς Πλάτων, ἀ-
νὴρ ἀξιόπιστος, νομοθέτης τ
δίκαιος, τὸ μὴ χαίρειν λυμαί,
καὶ πάνυ ἀκριβοκιμάζων, ὡς
μοχθηρὸν ὄν, καὶ οὐδὲν σπου-
δαῖον ἐμφαῖνον· τὸ δ' εὖ
πράττειν ἀντ' αὐτῆ ἀσάγε, ὡς
καινὸν σήματός τι καὶ ψυχῆς
εὖ διακειμένου σύμβολον. καὶ
ἐπιστέλλων γε τῷ Διονυσίῳ, ἀ-
τιᾶται αὐτ, ὅτι ποιῶν ἐς τὸν
Ἀπόλλω, χαίρειν τ θεὸν κελεύ-
ει, ὡς ἀνάξιον τοῦ Πυθίου,

eoq; dicto ſtatim concidiſſe mortuus, peracto iam nuncio, vnà cum ipſo illo verbo expirans. In epiſtolæ autem initio Cleon ille Athenienſium tribunus, cùm ex Sphacteria ſcriberet, primus omnium hoc verbum præpoſuit gratulari videlicet illis volens ob victoriã eo loco partam, & quòd Spartanos captos in poteſtatẽ redegiſſet. Ac prorſus certè poſt illum Nicias dux cùm ex Sicilia ſcriberet, antiquã epiſtolarũ formam retinuit, ſtatim ab ipſis rebꝰ exordiendo: Quin & admirabilis ille Plato, vir fide dignꝰ, ac legislator huiuſcemodi rerũ, verbum hoc ſaluere, planè valere iubet, atq; omnino improbat veluti malum ac prauũ, & quod nihil ſerium aut dignũ præ ſe ferat: contrà autem [d] τὸ εὖ πράττειν, hoc eſt, bene agendi verbum, pro eo introducit, tanquam cõmune tam corporis quàm animi bene rectèq; affecti ſymbolũ ſiue indicium: ac muſis ad Dionyſium literis, reprehendit ipſum, quòd cùm ad Apollinem verſus quoſdam cõpoſuiſſet, deum ipſum ſaluere iuſſiſſet, quippe quod hoc ipſo Pythio indignum foret,

ἢ ἐχ ὅπως θεοῖς, ἀλλ' οὐδ' ἀνθρώποις ἀξιοῖς πρέπον. ὁ μὲν γε θεσπέσιος Πυθαγόρας, ἃ μὴ μηδὲν αὐτὸς ἡμῖν ἴδιον καταλιπὼν τῷ ὄντι ἐξίωσεν, ὅσαν Ὀϊκίμῳ, ὦ Λωκανῷ, καὶ Ἀρχύτᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις ὁμιλητᾶς αὐτῶ τιμαίρωδι, οὔτι τὸ ὖ πράττειν πρὸ γραφῳ, ἀλλ' ὀφθῆ τῶ ὑγιαίνειν ἄρχεδι ἐκέλευε. ἔπαντα γὰρ αἰ ἀπ' αὐτῶ ἀληθέος ἐπίσταντο, ὁπότε σπουδαῖόν τι γράφοιεν, ὑγιαίνειν ὠθὺς ἐν ἀρχῇ παρήνεων, ὡς καὶ αὐτὸ ψυχῇ τι καὶ σώματι ἁρμοδιώτατον, καὶ σωόλως ἅπαντα περιπλεκὲς τἀνθρώπε ἀγαθά. καὶ τόχ' ἁπλοῦν αὐτοῖς πρίγωνον, τὸ ϝσοπλεῦρον, τὸ πυθαγόραμμον, ᾧ συμβόλῳ πᾶς τοῦτο ὁμοδόξους ἐχρῶντο, ὑγιὲα πᾶς αὐτὸν ὠνομάζιτο. καὶ ὅλως ἡγοιῶ τὸ μὲν ὑγιαίνειν εἶναι, οὔτι δὲ τὸ ὖ πράττειν, & non modò dñs, verumetiã ne hominibus quidem paulò dexterioribus decorũ. Diuinus quidẽ Pythagoras ille, tametsi ipse nihil proprium suorũ scriptorũ nobis reliquere posti se volucrit, quantũ tamen ex Occello, Lucano, & Archyta, & cæteris ipsius discipulis cõiecturã facere licet, nec verbũ bene agere, ab initio literis suis præmisit, sed ab [c] ὑγιαίνειν quod est valere seu sanũ esse, exordiri iubebat. Cuncti itaq; illi qui professionẽ atq; doctrinã ipsius secuti fuêre, quoties missis inter se mutuò literis graue aut seriũ aliqd scriberẽt, valere siue sanos esse fesse, statim ab exordio iubebãt, tãquã & hoc ipsũ verbũ tam animæ quàm corpori accõmodatũ maximè foret, summatimq; cõprehenderet uniuersa hominis bona. Præterea & triplex ipsorũ triãgulus ille, qui alternatim inter se iũctus, quinquelinearẽ figurã cõstituit: quo symbolo ac ueluti nota quadã ĩdẽ ad eos qui eiusdẽ professionis erãt, eandemq; doctrinã sectabantur, uti solebant, valetudo, siue salus ab ipsis appellatur. Et in summa ipsum quidem valere putabant esse: uerùm neq; bene agere, neque

οὔτι τὸ χαίρειν πάντως καὶ τὸ ὑγιαίνειν. ἔσοι δ', οἳ καὶ τὸν τετραπλοῦν, τὸν μέγιστον ὅρκον ὀμνύουσιν, ἢ τὸν τετράδα, αὐτοῖς ἀριθμὸν ἀποτελεῖν οἵονται καὶ ὑγιάζειν ἀρχὴν ἐκάλεσαν, ἅμα καὶ φιλόλαος ὄντα. καὶ τί σοι τοὺς παλαιοὺς λέγω, ὅπου καὶ Ἐπίκουροι, ἀνὴρ πάνυ χαίρειν καὶ χαίρειν, καὶ τὸν ἄδολον τὸν ἀπάντων ἀρούμενος, ἐν τοῖς φιλοσοφωτέραις ἐπιστολαῖς (ἔσοι δ' αὐτῶν ὀλίγαι) καὶ ἐν τοῖς πρὸς τοὺς φιλτάτους μάλιστα, ὑγιαίνειν ἀνώγει ἐν τῇ ἀρχῇ τιθέμενος· τοιοῦτον δ' ἂν καὶ ἐν πράγμασίν τε καὶ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ κωμῳδίᾳ τοῖς λογίοις τὸ ὑγιαίνειν πρῶτον ἀποδιδόμενον. Τὸ γὰρ Οὐλέ τι καὶ μίαν χάριν, σοφῶς τεταγμένον ἐχαίρειν τὸ ὑγιαίνειν ἴχει. ὁ δ' Ἀλεξις, Ὦ δέσποθ' ὑγίαινε, ὡς χρόνιος ἀπῆλθες. ὁ δ' Ἀχαιὸς, Ἥκω νικηφόρος δευρὶ, σὺ δ' ὑγίαινέ μοι.

neque ſaluere, omnino idem quod valere. Sunt aũt & qui quaternionem maximum ipſorum iuſiurandum, aut perfectiſſimum ipſis numerũ perficere dicant: alij verò etiam ſalutis ſeu valetudinis principiũm vocârunt, inter quos & Philolaus eſt. Et quid attinet vetuſtiores commemorare, quando & Epicurus, q̃ alioqui ὦ χαίρειν, hoc eſt, gaudẽdi verbo, admodũ gaudebat, voluptatẽq; cæteris rebus omnibus anteponebat, in epiſtolis quas de rebus paulò grauioribꝰ ſcrìbebat (ſunt autem earum perquàm paucæ, & non niſi ad præcipuos amicorum datæ) ſtatim à principio valere iubebat? Prequens autem & in Tragœdia & Comœdia, veteri illa quidem, reperias idem hoc verbũ à principio fermè poſitum. nam illud: *Vale & multum mihi ſalue*: doctè prudenterq; valendi verbum, *auere*, ſiue *ſaluere*, illi præpoſitum habet.

Alexis autem: O here, *vale* (inquit) vt tardè admodum aduenis? *Et Achæus*:

Venio peracta re graui, at tu mihi vale.

καὶ οἱ Φιλήμωνι. Αἰτῶ δ' ὑγιαίνειν πρῶτον, εἶτ' εὐπραξίαν, εἶτα δὲ χαίρειν, εἶτ' εὐφραίνεσθαι μεθύοντι. ὁ μὲν γὰρ τὸ σκολιὸν γράψας, οὗ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ οὐτός φησιν; Ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον, τὸ δεύτερον, καλὸν γενέσθαι, τρίτον δὲ πλουτεῖν. τὸ χαίρειν δὲ τὸ παρὰ τούτων οὐκ ἐμνήσθη, ἵνα σοι τὸ γνωσιμαχαῖον ἐκεῖνο, καὶ πᾶσι δῆλον σόμαθος λέγω, Ὑγεία πρώτιστα μακάρων, μετὰ σωφρονοῦσι μὲν τὸ λοιπόμενον βιοτᾶς. ὥστε ἃ πρωΐστη ἐστὶν ὑγεία καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, πεντακοσιοστὸν τῶν ἄλλων ἀγαθῶν. μυεῖα δὲ καὶ ἄλλα ἔστι ποιητῶν καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων καταδεῖξαί σοι ἔνεστιν τὸ ὑγιαίνειν τετιμημένον· τοῦτο μὲν παρατίθεσθαι, ὡς μὴ ἐς ἀπαρρησίαν τινὰ μαρακιώδη ἐκπέσῃς μοῖ τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύσωμεν ἄλλο ἀντὶ ἄλλου τὸν

& Philemon quoque:

Primùm (inquit) valere cupio, deinde agere bene:

Saluere tertiò, vltimò deinde bene nil. Nam qui [h] *consuetudinis illud carmen compositum, cuius & Plato meminit, an non & ille ait: Equidem hoc iudico primùm, Valere, deinde pulchrum videri, Pòst esse ditem? Verbum autem saluere, siue auere, omnino ne meminit quidem. Et vt notissimum quoq; illud, & quod omnibus in ore est, tibi dicam, Supersum antiquissima diua salus, Tecum mihi liceat Viuere quod supersit.*

Quare si antiquissima salus seu valetudo est meritò etiã ipsius opus, hoc est, valere, saluumq; ac sanum esse, reliquis omnibus anteponẽdum est. Infinita autem & alia exempla tum ex poëtis, tum ex historicis & philosophis commemorare tibi possim, vbi idem hoc verbum valere, antepositum reliquis atque prælatum reperitur. Quæ tamen omnia in præsentia omittam, ne mihi scriptum hoc in loquacitatem quandam ineptam ac puerilem adeò prolabatur, videarq́ue ipse [i] *clauo alio e-*

lium

μορ. ὀλίγα δὲ οἶδ' ἐγὼ ἀρχαίας ἱστορίας, ὅσα μέμνημαι ὁλως ἔτι παρόντι, συμφέροντα εἰπεῖν, ἐκείνῃ τῇ αἰτίᾳ. ὅτι Ἀλέξανδρος τῷ ἐμῷ ἰσοῦ μάχῃ ἀγωνιῶντι ἔμοιγε, ὡς Εὐμένης ὁ Καρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατρον ἐπιστολῇ λέγει, ἰόντι ἐπὶ τοῦτον τὸν ἀγῶνα, ἦλθεν εἰσελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ ὁ Ἡφαιστίων, ἔτ' ἐπιταθίμενος, ἔτ' ἐκταραχθείς, ὅστις ἐγὼ, ἔτι καὶ τότε τινὸς ζόφου κατανεφέσαντος, ταυτὸν ἐμοὶ ἔφη, Ὑγίαινε βασιλεῦ, καιρὸς ἤδη παρατάξασθαι. ταραχθέντων δὲ τῶν παρόντων πρὸς τὸ παραῤῥῆσαι τοῖς πρώτοις ἐφ' ἑαυτοῖς, καὶ τὸ Ἡφαιστίωνος εἶναι δόξαν ἐκ θεοῦ ἐπιφανῆναι τοῦτον, Ἀλέξανδρος λέγεται, ἔχειν, τῷ ὄντι ἐκεῖνο. τὸ δὲ σθένος ἐπανέξειν ἐκ τῆς μάχης ἤδη μοι φαίνεται. Ἀντίοχος δὲ ὁ Σωτὴρ, ὅτι ἐπὶ Γαλάταις συμβάλλων ἔμελλε, τέλος ἔχων

lium trudere velle. Pauca verò veteris historiæ, quantum adhuc memoria teneo, quantumque ad hanc præsentem causam pertinere propriè videtur, non incommodùm hac ascribi posse existimaui. Nam cùm Alexander Magnus pugnam illam ad Issum initurus esset, quemadmodum Eumenes Sardianus in epistola ad Antipatrum refert, manè in tabernaculum eius ingressus Hephæstio, siue tum ita oblitus sui fuerat, siue consternatus, quemadmodum & ego, siue etiam numine aliquo impellente, idem tum quod ego, dixit, ὑγίαινε βασιλεῦ, hoc est, Vale rex: tempus iam est in aciem educi exercitū. Conturbatis autem cæteris, qui tum aderant, ob inopinatam ac nouam salutandi formam, ac ipso Hephæstione propemodū præ men-

tu emoriente, Alexander respondens: Recipio, inquit, omen. nam nos saluos atque integros è pugna reuersuros esse, hoc verbum mihi nunc pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Gallis confertus prælium esset, per

καὶ οἱ Φιλήμων. Αἰτῶ δ' ὑγιαίνειν πρῶτον, ἔπειτα εὐπραξίαν, φιλῶ δὲ χαίρειν, ἔπειτα ὀφέλειαν μεθύειν. ὁ μὲν γὰρ τὸ σκόλιον γράψας, οὐ καὶ Πλάτων μέμνηται, τί καὶ οὗτός φησιν; Ὑγιαίνειν μὲν ἄριστον, τὸ δεύτερον, καλὸν γενέσθαι, τρίτον δὲ πλουτεῖν. τὸ χαίρειν δὲ τὸ παρ' ἐμοῦ οὐκ ἐμνήσθη, ἵνα σοι τὸ γνωσιμώτατον ἐκεῖνο, καὶ πᾶσι δῆλον τόμαζοις λέγω, Ὑγιαίνειν πρὸ βίου μακάριον, μετὰ σωφρονίσαι τὸ λοιπόν. ὥσπερ ἃ προδίδειν ἐστὶν ὑγιαίνειν καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ ὑγιαίνειν, πάντων τιμιώτατον ἄντων ἀγαθῶν. μυεῖα δὲ καὶ ἄμα ἔστι ποιητῶν καὶ συγγραφέων, καὶ φιλοσόφων καταβάλλειν σοι ἔμπροσθεν πεπαιδευμένων τὸ ὑγιαίνειν· τοῦτο μὲν παραπέσομαι, ὡς μὴ εἰς ἀπεροκαλίαν τινὰ μακρολογίαν ἐκπέσω μοι τὸ σύγγραμμα, καὶ κινδυνεύσω μὴ ἄκων ἄλλο ἐπιγράψαι τὸν

& Philemon quoque:

Primùm (inquit) valere cupio, deinde agere bene: Saluere tertiò, vltimò deinde nil. Nam qui [h] *conuiuiale illud carmen compoſuit, cuius & Plato meminit, an non & ille ait: Equidem hoc iudico primùm, Valere, deinde pulchrum videri, Pòſt eſſe ditem? Verbò autem ſaluere, ſiue auere, omnino ne meminit quidem. Et vt notiſſimum quoq; illud, & quod omnibus in ore eſt, tibi dicam, Superùm antiqſſima diua ſalus, Tecum mihi liceat Viuere quod ſupereſt. Quare ſi antiquiſſima ſalus ſeu valetudo eſt, meritò etiã ipſius opus, hoc eſt, valere, ſaluumq; ac ſanum eſſe, reliquis omnibus anteponẽdum eſt. Infinita autem & alia exempla tum ex poëtis, tum ex hiſtoricis & philoſophis commemorare tibi poſſim, vbi idem hoc verbum valere, antepoſitum reliquis atque prælatum reperitur. Quæ tamen omnia in præſentia omittam, ne mihi ſcriptum hoc in loquacitatem quandam ineptam ac puerilem adeò prolabatur, videarq́ ipſe* [i] *clauo alio alium*

λαμπρ. ὑγίαινε δὴ οὖν ἐφ' ἁρπαίας ἐκείνας, ὑπόσα μέμνημαι οἷμαι καὶ παρόντι, πεσοῦμαι, καλῶς ἔχειν φαίνεται. ὅτι Ἀλέξανδρος ὁ τῷ ἰσοῦ μάχῃ διαπεσεῖσθαι ἔμπαλιν, ὡς Εὐμένης ὁ Καρδιανὸς ἐν τῇ πρὸς Ἀντίπατον ἐπιστολῇ λέγει, ἐοικότως ἂν οἶμαι καὶ τῷ παλαιῷ κἀκεῖνον, ἐπ' ἰατρομαχοῦντ', ἐπ' ἰατρομάχαις, ὅσπερ ἐγὼ, ἔτι καὶ νῦν τινὶ τοῦτο διανοηθέντ', τοιοῦτον ἐμοὶ ἔφη, Ὑγίαινε βασιλεῦ, λαμπρὸς ἤδη παρεστάθη. παρελθόντων δὲ τῶν παρόντων πρὸς τὸ πρᾶγμα ἐκείνου τε τὸν Ἡφαιστίωνα ἰδόντος ἐπαινέσαντος, καὶ τῷ Ἡφαίστῳ ὀλίγα δὴ τὰ ἀλλόκοτα ἐπανύσαντος, Ἀλέξανδρος ἀκούσας, ἔφη, τοῦτο ἐπαινῶ. τὸ δὲ σόβον ἐπαρεῖσθαι δὲ τῇ μάχῃ ἤδη μοι δοκοῦσιν. Ἀντίοχος δὲ ὁ Σωτὴρ, ὅτι τοῖς Γαλάταις συμβαλὼν ἔμπαλιν, ἴδιον ἐφ

lium trudere velle. Pauca verò veteris historiæ, quanquam adhuc memoria teneo, quantumq; ad hanc præsentem causam pertinere propriè videtur, non incommodùm hùc ascribi posse existimaui. Nam cùm Alexander Magnus pugnam illam ad Issum initurus esset, quemadmodum Eumenes Sardianus in epistola ad Antipatrum refert, manè in tabernaculum eius ingressus Hephæstio, siue tum ita oblitus sui fuerat, siue consternatus, quemadmodum & ego, siue etiam numine aliquo impellente, idem tum quod ego, dixit, ὑγίαινε βασιλεῦ, hoc est, Vale rex: tempus iam est in aciem educi exercitū. Conturbatis autem cæteris, qui tum aderant, ob inopinatam ac nouam salutandi formam, ac ipso Hephæstione propemodū præmentu emoriente, Alexander respondens: Recipio, inquit, omen. nam nos saluos atque integros è pugna reuersuros esse, hoc verbum mihi nunc pollicetur. Antiochus autem cognomento Soter, quando cum Gallis conserturus prælium esset, per

ξῳ ὅταν ἐπιβάλλα οἱ τὸν Αλέξανδρον, ἡσυχάζειν σωθῆναι πρὸ τῆς μάχης παραδοῦναι τῇ στρατιᾷ τὸ ὑγιαίνειν, καὶ ἅμα ζῶντι σωθῆναι τῷ θαυμαστῷ ἐκείνῳ νίκῃ ἐνίκησεν. καὶ Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου, Σελεύκῳ ἐπιστέλλων, σαφῶς ἀνέγραψε τῷ τάξιν, ἐν ἀρχῇ μὲν τῆς ἐπιστολῆς ὑγιαίνειν αὐτὸν προσήκειν· ἐπὶ τέλει δὲ ἀντὶ τοῦ ἐρρῶσθαι ἐγράψατο τὸ χαίρειν, ὡς Διονυσόδωρος, ὁ τὰς ἐπιστολὰς αὐτοῦ συναγαγών φησιν. ἄξιον δὲ καὶ Πύρρου τοῦ Ηπειρότου μνημονῦσαι, ἑπόμενος μετ' Αλέξανδρον, τὰ μάλιστα ἐν στρατηγίαις ἐνηκαμένου, καὶ μυρίας τροπὰς τῆς τύχης ἐνηνοχότος. οὗτος τοίνυν ἀεὶ θεοῖς εὐχόμενος, καὶ θύων, καὶ ἀναπιμπλὰς ἱερεῖα νίκην, ἢ βασιλείας ἄξιόν τι μεῖζον, ἢ ὠφέλειαν, ἢ πλοῦτον ἐπηρώτα παρ' αὐτῶν, ἀλλ' ἐν ζῶντι νυχτὸς, ὑγιαίνειν, ὡς ἐν

quietem vidit adstare sibi Alexandrum, & iubere vt tesseram hanc ante pugnam militibus daret, ὑγιαίνειν videlicet, ac sub hac tessera seu nota militari præclaram illam victoriam mox consecutus est. Prætereà & Ptolemæus Lagi missis ad Seleucum literis planè ordine inuertit, principio quidem epistolæ valere illum iubens, pro eo autem vbi alij valere scribunt, in fine τὸ [k] χαίρειν, hoc est, auere subscribens: quemadmodum Dionysodorus tradit, is qui epistolas illius collegit. Non iniquum autem fuerit & [l] Pyrrhi Epirotæ illius mentionem facere, qui post Magnum Alexandrum secundas in re militari tenuit, variasq; fortunæ mutationes ac vices pertulit. Hic igitur cùm Deos precando, sacrificando, donariaq; consecrando quotidie veneraretur: numquam tamen vel victoriam ab illis, vel regni alicuius ampliorem maiestatem, vel gloriam, vel diuitiarum abundantiam postulauit, sed vnum hoc ὑγιαίνειν, hoc est,

valere,

ξε' ἂν ζῶντ' ἴσχε ῥᾳδίως ἀπ-
τῷ τῶν ἄλλων προσφυησομέ-
νων. καὶ ἄειστα, οἶμαι, ἰφρό-
νει, λογιζόμενος ὅτι ἀδὲν ὧν
φιλεῖ τῶν ἀπάντων ἀγα-
θῶν, ἐς' ἂν τὸ ὑγιαίνειν μό-
νον ἀπῇ, ἀπὰ νοῦ ἑκάστου
ἐσοῖτο, ὑφ' ἡμῶν ἀφέλε-
σθαι, τάχα ἄν ἔποι τις,
οὐ δ' ζῶντα ἐπανάξας, ἐ καὶ
μᾶλλον ἄλλο ἔφασκα, ὅμως
ὦ λιπαρὲ λόγῳ οὐκ ἂν ἐ-
ξω εἶναι ζῶν ἁμαρτικρίνων, ὥσ-
περ ἂν εἴ τις περὶ τῇ λύπ-
ῃ τὸ λεγόμενον, ἢ περὶ τῇ λι-
θιάσῃ τὰς λυπηδόνας ἐπιδύ-
σατο, ἀπ', ὦ βέλτιστε. φαίην
ἂν ἐγὼ τὸς αὐτὸν, ἐκό-
τος ἂν ταῦτ' ἔλεγεν, εἴ τις ὅ-
λως ἐπεὶς ἐῶ ὑγείας μὲ δεό-
μενον. νῦν δ' καὶ ἐωθὼν, καὶ
μεσούσης ἡμέρας, καὶ νύκ]ωρ,
καὶ τὸ ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον,
καὶ μάλιστα ζῆς ἄρχουσι, καὶ
πολλὰ

valere ac sanum esse, precari solebat: vt qui putaret, quandiu hoc vno frueretur, & cætera facillimè euentura sibi esse. Ac rectissimè, opinor, sentiebat, illud ni mirum secum reputãs, quòd cæterorum bonorum omnium nullus fructus foret, quamdiu vnum τὸ ὑγιαίνειν, hoc est, sanitas ista corporis atque animi sola abesset. Sed iam satis de eo, qua quicque horum verborum tempore propriè dici solitum fuerit, à nobis expositum est. Fortassis autẽ dixerit quispiam, [m] Tu verò immutato ordine illo, etiam si nihil aliud dixisses, tamen iure optimo accusandus, ac reprehendendus fores, perinde ac si quis galeam tibiæ, aut rursum ocreas capiti alligatas imponat. Verùm, ô optime, (responderem & ego illi) meritò sanè hæc diceres, si quid in vniuersum tempus foret, quod sanitate siue salute opus non haberet. Nunc autem & mane, & meridie, & noctu quoque salute ac sanitate semper opus est, & maximè principibus vobis, qui multis occupati negotijs estis, eóq; ad plura corpore integro ac

sano

ωσπὰ πράττουσιν ὑμῖν, ὅπ
ου καὶ πῶς ωσπὰ λέγω ζῶ
σάμα]. ἴσως δ', ὁ μὲν χαῖρε
ἀπὸν, μόνον ἀρχόμε τῆ ἀρ-
χῆ ἐμφαίνει, καὶ ὑπὲρ ἀρχὴ τὸ
πρᾶγμα· ὁ δ' ὑγιαίναν πα-
ρακελεύεθ', καὶ χρήσιμόν
τι ἅπᾶ, καὶ ὑπομιμνήσκει τῶν
πῶς τὸ ὑγιαίναν σωτηλοιῶν
των, καὶ ὁ σωθῆναι μόνον,
ἀλλὰ καὶ παραγίνεται. τίς
γὰρ καὶ ἐν τοῖς τοῦτο βιβλίοις,
ὃ ἀεὶ καὶ παρὰ βασιλέως λαμ-
βάνετε, ζῆτο πρῶτον ὑμῖν
ἐν παράγγελμα, τῆς ὑγείας,
τῆς ὑμετέρας αὐτῶν ἐπιμε-
λεῖσθαι; καὶ μάλα εἰκότως· εἰ
μὲν γὰρ ἄλλη ἦν ὑφ' ὑμῶν, εἰ-
μὲν πῶς τάλλα μὴ ἔτι ἀχ-
θομένων· ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐ-
τοὶ, ἅτε καὶ τῆς Ρωμαίων
φωνῆς ἐπαίοντας, ζῆς πῶς ἀ-
ρώνται ἀντιδιξιούμενοι, ὦ
τῆς ὑγείας ὀνόματι πολλα-
πλῆς ἀμείβεσθαι. καὶ ταῦτα
πάντα ἔπεται, εἰ μὴ ὡς ἐκ προ-
νοίας ἀρχὴν μὲν τὸ χαίρειν
ἐπιτη-

sano necesse habetis. [a] Prætereà autem ille qui χαῖρε, hoc est, aue, seu gaude dicit, auspicato tantum principio vtitur, ipsáq; res non aliud quàm precatio, siue optatio quædam est. at qui valere iubet, ille & vtile quiddam facit, & omnium eorum admonet simul, quæ ad sanitatem, siue salutem aliquid conferunt: neque solùm eam precatur, verùm etiam denúnciat, atq; imperat. [b] Quid autem? annon & in libello mandatorum seu negotiorũ, quod semper & à rege quoque accipitis, hoc primum esse solet, quod vobis præcipitur, quod sanitatis atque salutis vestræ curam habeatis? Ac meritò sané. Neque enim vlla vestri vtilitas ad res cæteras obeundas foret: nisi integri ac salui essetis. Sed & ipsi vos (si modò Romanum sermonem ego quoque nonnihil intelligo) cùm salutátes vicissim verbis accipitis, salutis nomine plerunq; respondere illis soletis. Atque hæc omnia dixi, non quod de industria omisso verbo χαίρε, pro

ἐπιτηδεύσας δ' ἀντ' αὐτῆς ἀσθένειαν τὸ ὑγιαίνειν, ἀλλ' ὃς τῆς τοῦ ἄλλου παθὼν ἔγνωκοῦ ἂν ὦ ξυμφορᾶς, καὶ ζῶν ὑμῶν τῶν κεκαγορώσιν ἐναντία. χάριν ἴ ὁμολογῶ ζῶν θεοῖς, ὅτι μοι τὸ σφάλμα ἐς ἄλλο μαρτῆ ἀσυβατώτερον ἐπεπράκτη, καὶ ἀς τὸ ἄμεινον παρέλιθον. καὶ τάχα τῆς Υγείας ἢ Ασκληπιῆ αὐτοῦ ἐπιστοίας ζῶν ἐπράχθη, δι' ἐμοῦ δὲ τὸ ὑγιαίνειν ἐπισχυμένου, ἐπὰ ἔχοιτ' ἂν ἄν αὐτὸ ἔπαθον ἄνω θεῖ, μηδένα πότερον ἐν ὧ μαρτῆ βίῳ παραχθὰς ὁμοίων ἀ Κᾶ καὶ ἀνθρωπίνων τινα ἐπὶ τῷ γίγνεσθαι ἀπολογίαν ἐπᾶν ἐδὲν ξυνῆν, ἀ πάνυ ἐσπεδακὼς ἐπὶ ζῶν ἀσίαις ὑπὸ σῶ γνωρίζεσθαι, ἐν τῆς ἄλλης ἐπιθυμίας ἀς τοῦναντίον ἀγαπαχθὰς ἐνίοτα ἂν. τάχα δ' ἄν τινα ἐπιπόνης ξυν

pro eo ὑγιαίνειν dicere ſtudio quodam affectārim, ſed quia hoc ipſum inuito mihi accidit. Aut quomodo enim non ridiculus forem, ſi & aliena lingua loquerer, & tempora ſalutationum immutarem? Gratiam autem & dijs ago, quòd mihi erratum hoc in aliud longè auſpicatius verbum conuerſum fuit, atque ipſe in melius, errando prolapſus ſum. Et quid ſi hoc Salutis, aut etiam Aeſculapij ipſius prouidentia quadam factum eſt, qui tibi per me ſalutem ac ſanitatem promittere ita voluerit? Nā quo pacto ipſe equidem, ᵖ niſi à Deo aliquo impulſus, quicquam eiuſmodi committerem, qui antea per omnem ætatem nullo ſimili pacto turbatus atque animo perculſus fuerim? ᵠ Quod ſi verò & hu-

manam quandam defenſionem pro eo quod accidit, afferre conuenit: nihil nouum aut peregrinum hoc eſt, ſi cùm admodum in eo elaborauerim, vt ex optimo atq; potiſſimo tibi notus fierem, deinde ex nimia cupiditate ac feſtinantia in diuerſum animi conſternatione quadam incidō? Iam & à recta

cogita-

ξαι τ λαῶ ὀρθὴν λογισμὸν καὶ στρατιωτῶν πλῆθος, ἂν οἱ μὲν προσθοῦντες, οἱ δὲ κατὰ τάξιν τῆς προσαγορεύσεως μὴ μένοντες. σὺ δ' ἴσως οἶδ' ὅτι λέγεις οἱ ἄκοι εἰς ἄνοιαν ἢ ἀπαθοσίαν, ἢ παραφροσύνῃ παραφέρουσι τὸ πρᾶγμα, ἀθόνης αὐτὸ σύμβολον καὶ ἀφελείας ἐποιήσω, καὶ ψυχῆς μηδὲν ἀγοραῖον καὶ ἐπιτήδευμα ἐχούσης, ὡς τόγε παρ' ἐμοὶ δοκεῖν ἐστὶ τοιοῦτο, ὃ πόρρω βρασύτητος καὶ ἀπαιδευσίας ἐστί. καὶ ἔμοιγε ἂν μηδὲν μὴ τοιοῦτον σφαλῆναι, ἢ συμβαίνῃ κατὰ δημοσίαν αὐτὸ πρᾶξαι. ἐπὶ γοῦν τοῦ πρώτου Σεβαστοῦ καὶ Διὸς εἴ τι λέγεται γένεσθαι. ὁ μὲν ἔτυχε δίκῃ τινὰ δικάσας ὀρθῶς, καὶ ἀφελόμενος ἐγκλήματος τοῦ μεγίστου ἀδίκως συκοφαντούμενον ἄνθρωπον,

cogitatione atque animi consilio facilè etiam deturbauerit aliquem militum multitudo atq; frequentia, quorum alij quidem aduersos protrudunt & impellunt, alij autem ordinem salutantium impediunt, & disturbant. [r] Tu verò, sat scio, [s] quantumuis alij dementiam, aut insciti am, aut etiam delirationem quandam, factum hoc interpretantur, pro verecundiæ & simplicitatis quodam symbolo atque indicio ipse accepisti, animique nihil forense aut vafrum, nihil artis aut calliditatis habentis signum esse existimâsti: quando certè nimia in his rebus audacitas, non multùm à temeritate atque impudentia distat. [t] At ipse quidem optârim, vt ne vnquam contingat mihi in hùc modum errare: quòd si verò aliquando contingat, vt id in fausti am & auspicatam comprecationem aliquam semper euadat. Temporibus igitur primi Augusti etiã tale quiddam accidisse dicitur. [u] Nam cùm ipse forte quadam iudicio cuidam præsedisset, atque causa rectè ac legitimè indicata, hos

nunc

πορ, ὁ δ' χάειν ὁμολογῶν, μι-
χθὴς τῇ φωνῇ χάειν οἶδα σοι,
ἔφη· ὦ αὐτοκράτωρ, ὅτι μα-
λακῶς καὶ ἀδίκως ἐδίκασας. καὶ
τῶν περὶ Σιλανὸν ἀγανα-
κτησάντων, καὶ βιασάσθαι
τὸ ἀνθρωπον ἐπιχειρησάν-
των, κωλῦσαι χαλεπαίνοντα, ἐκέ-
λευσε· ἔφη· σὺ δὲ τῷ γλώττῃ
μὲν ἔοικας, ἀπὸ τῷ γνώμῃ ἐξε-
τάζειν ἄξιον. ἐκεῖνος δὲ μὴ ὅτι,
σὺ δ' ἅπτει τῷ γνώμῃ σκέ-
ψασθαι, πάσῃ ἄνευ ἐρίσεως ἄπ-
τει τῷ γλώττῃ, δῆλον καὶ
διὰ τοῦτο, ἔοικα δ' ἐντεῦθεν ἔδη
χρήσθαι, ἀκόσμως ἀπό τι φο-
βηθέντα. μὴ τοίνυν δόξω ἐξε-
πίτηδες ἐμαρτυρῆσαι, ὡς τῷ
ἀκριβείᾳ τῶν τῷ συγγρα-
φέων. καὶ ἴσως, ὦ φίλτατε Α-
σκληπιέ, ζητῶν φαυλῶν τὸν
λόγον, ὡς μὲ ἀκριβείαν, ἀλ'
ἐπιδείξεως ἀφορμὴν
ἔσχον ἔσεσθαι.

minem quendam iniustè ca-
lumnioseq; delatum, à maxi-
mo quodam crimine absol-
uisse, ille gratiam agere vo-
lens, alta voce proclamauit:
Gratiam tibi, inquiens, Im-
perator, habeo, quòd malè
atque iniustè iudicâsti. Ibi
cum cæteri, qui circa Augu-
stum erant, grauiter indi-
gnarentur, hominemq; dis-
cerpere ac lacerare vellent:
Desiste, inquit ille, ab indi-
gnatione. Neque enim lin-
guam ipsius, sed animum exa
minare atque inspicere æqui
est. Ita tum ille: At tu siue an
nimum inspicere & contem-
plari voles, beneuolum repe-
ries: siue linguam, neque ipsa
inauspicatum aut ominosum
aliquid dixit. ˣ Cæterùm vi-
deor hoc loci iam constitu-
tus non immeritò & aliud
quiddam vereri debere, vi-
delicet ne quis me putet ex composito errasse hoc pacto, quò
hanc apologiæ scribendæ causam haberem, atq; vinam qui-
dem, ô optime Æsculapi, eiusmodi hæc appareat oratio, vt
non apologiæ speciem, sed ostentationis ali-
cuius captatam occasionem
præ se ferat.

GILBER-

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM EIVSDEM.

LVcianus in hac apologia vſum verborum τὸ χαίρειν καὶ ὑγιαίνειν oſtendit, & cui tempori, à quibuſque accommodata fuerint: atque exempla eorum recenſet, qui vel ſimili errore aliquando lapſi ſuêre, vel meditatò, eodem quo ipſe, verbo vſi, magnũ ex eo commodum conſecuti ſunt, Hephæſtionis & Alexãdri, Antiochi, Ptolemæi, Lagi, Pyrrhi. Hoc ego vnum addam et Dione in Adriano: Cornelius, inquit, Fronto peruſperi quandoque ab cœna domum repetẽs, officium cuidam præſtituturus, εἰς φιλῆ δοκεῖν δεῖ, eſt iudicium ingreſſus: iudices ita ſalutauit, vt non matutino vteretur verbo χαῖρε, *id eſt*, aue: ſed veſpertino ὑγίαινε, quod ſalue interpretantur. Cæterùm ὑγιαίνειν ambiguum verbum ferè in malum ſonat, quum ſignificamus abeſſe ſanitatem mentis. Eo verbo quidam Cæſari exprobrauit inſaniam, Philippus Menecrati. Auguſtus Cæſar Fuluio dicenti χαῖρε, ille reſpondens, nõ retulit χαῖρε, ſed ὑγίαινε, *id eſt*, ſanus ſis. velut inſaniam exprobrans, non precans ſalutem. Ageſilaus Menecrati, cui cognomen erat Iupiter, quum is ad ipſum ſcribens, non abſtinuiſſet ab ambitioſo titulo, ſic exorſus epiſtolam: Menecrates Iupiter Ageſilao χαίρειν ſalutem reſcripſit hunc in modum: Rex Ageſilaus Menecrati ὑγιαίνειν, *hoc eſt*, ſanitatem, vnius verbi mutatione exprobrans illi inſaniam, q Iouis cognomine gloriaretur, quum nihil aliud eſſet, q̃ homo, forteſſe cæteris deterior. Græci quib⁹ benè precantur, χαίρειν dicũt. Semper verò χαίρειν dicunt Græci, quibus benè precãtur. Eraſmus noſter in opere de Conſcribendis epiſtolis: Græci, inquit, fermè in hũc modum ſalutant, Πλάτων τῷ Δίωνι εὖ πράττειν. Quæ verba non hoc ſonant Græcis, quod quidam exiſtimant, quaſi irrideamus illos, quos ita ſalutamus, benè viuere, ſed q̃ felicitatem precemur. Nam quibus res ſunt ſecundæ, i

Græcus

Græcis κατάτιθι dicuntur. Quidam pro κατάτιθι, dicunt χαῖρε, quod apud nos sonat gaudere. Vtrunque vno versu expressit Flaccus lib. 1. Epist

Celso gaudere, & bene rem gerere Albinouano.

Pythagoras quoq; in Epistolis non alia vsus est consalutatione, quàm vt iuberet ὑγιαίνειν. Inter Mazas portò dijs sacra erat & ὑγιεία. quo nomine propriè significatur sanitas. Compertum id quoque nobis, eum qui tuendæ sanitatis artem profiteatur omnifariam, ὑγιεινὸν à Græcis nuncupari. χαίρειν primus scripsit in Epistolis Cleon, cùm iam Athenienſis imperij habenas gubernare cœpisset, quem Aristophanes in Pluto comico sale perstringit, dicens: Verbum esse vetus iam & obsoletum. Pro quo subiungit aliud, nempe ἀπαίζομαι

χαίρειν μὲν ὑμᾶς ἐᾶν, ὦ ἄνδρες εἰωθότων
ἀρχαῖόν ἐστι πρόσρημα· νῦν δὲ καὶ παρὼν
ἀπαίζομαι: hoc est,
Gaudere vos iubere, populares ô viri:
Moue alloquendi iam obsoleto atque vereri,
Saluere vos.

a DIFFICILE sanè est.] *Exordium à loco communi.*

b Vsus igitur.] *Propositio.* c μακρὰν χαίρειν.] *Erasmus meus hunc locum ita vertit in Chiliad. Hoc dictum longum valere, declarat nobis non amplius curæ futurum. Metaphora est, inquit, sumpta ab iis qui discedunt diutiùs abfuturi, seu nunquam reditur i. Est ja primùm apud nostrum Lucianum, vt in Ioue Tragœdo, item in Gallo, dialogo de Humanorum statuum vanitate pulcherrimo,* μακρὰν χαίρειν φράζειν id est, *longum valere iussisse. Cicero ad Atticum lib. 8: Atilie πολλὰ χαίρειν tuæ quidem dicens, consulit te Brundusium. Item Hippolytus apud Euripidem: πλὼ σὸν ὦ κύπριε πολλὰ χαίρειν λέγω. Vetera tua studium valere renuncio. Cicero lib. 13. Epist. famil. pro* πέμψαι χαίρειν, *dixit nuncium remittere: Virtutis, inquis, nuncium remisisti, delinimus illecebris voluptatis. Virgilius:*

Et longum formose, vale, vale, inquit Iole.

d τὸ ἔστι καλόν.] *Socrates apud Platonem in Euthydemo*

dovet, τὸ Εὐπραγεῖν: id eſt, *commoditatem proſperitatemque agendi, non ex ijs, quæ materiæ & organi rationem ſubierint potiùs, quàm ex vſus cognitione, quam ſecuritatem eſſe vult, pendere. In hac enim illud eſt ſtabile, de quo Cebes loquitur, firmum & immutabile. e ὑγιαίνον.] Inter innumeras & eximias cùm corporis tum animi dotes, quæ diuina homini largita eſt benignitas, nō eſt ſanitate vel vtilior alia, vel iucundior: id quod (quiſquis ille tandem fuerit) breui teſtatus eſt ſenarioloc οὐκ ἐστ' ὑγείας κρεῖττον ἀνδρὶ οὐ βίῳ. Siquidem ea eſt, cuius, vel vulgo teſte, nunquam obrepit hominis ſatietas. Faſtidiuntur opes, libido, luxus omnis, atque, vt ſemel dicam, omnia, non raro & ipſa vita: hæc ſola, ſiue animum ſpectes, ſiue corpus, non faſtiditur vnquam. Pyrrhus Epyrotarum bellicoſiſſimus rex, ſolam ſalutem precatus eſt, vatis facilè adfuturæ vetuſtate, vbi illa adeſſet: optimeque putans, nihil deeſſe homini, ſi illa adſit. Id contemplati olim veteres illi Græcorum philoſophi, hanc vnam precabantur ijs, cum quibus de rebus eſſent ardua collaturi, arbitrati (id quod res erat) ὡς τῷ αὐτὸ ψυχῇ τῷ σώματι ἀγαθὸν ἀμιγὲς ἀλλοίου, τῷ σωτῆρος ἄπαντα εἶναι λαμπρὸς τ' αὐξάνειν ἀγαθά. Tantumque fuit illis cordi ſanitas, vt contracta illius Græca voce, quæ ὑγιὰ eſt, in hanc figuram expreſſerint, quam*

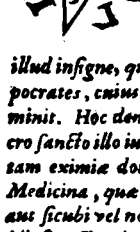

Lucianus hic triplicem quinque linearem triangulum vocat. Græcè verò hæc figura, ſeu ſchema πεντάγωνον dicitur, qua voce & noſtri vtuntur. Hæc eſt militaris illa teſſera, cui Antigonus Soter, vt teſtatur idem Lucianus hic inſignem illam & admirabilem de Galatis victoriam acceptam retulit. Hoc eſt nobile illud inſigne, quo nobilitari cupiebat Aſclepiadem nauem Hippocrates, cuius in epiſt. quadam ad Damagetum amicum meminit. Hoc denique illud eſt numen, quod non pudet in ſacro ſancto illo iureiurando eundem iurare Hippocratem. Huic tam eximiæ dotis diuinitùs additæ eſt conſeruatrix ac cuſtos Medicina, quæ hoc præſtare poteſt, vt ſalua nobis ſit ſanitas, aut ſicubi vel noſtra vel naturæ iniuria labefactata fuerit, ſibiipſi poſtliminio reſtituatur. f Quaternionem.] *De perfecto triangulo, deque Pythagoreorum iureiurando, quadam*

annota-

immoderatissimus in Vitarum auctione. g Philemon quoque.] *Sententia est de ordine votorum, seu summi boni, à multis authoribus celebrata.* h Conuiuiale carmen.] *Locus Platonis est in Gorgiâ, & hic ordo votorum olim popularibus etiam cantilenis celebrabatur. Idem Plato de Legibus 1. effert ad hunc modum. Primum locum obtinet bona valetudo. Secundum forma, tertium robur, quartum opes, haud cæcæ, sed acutum cernentes. Idem de leg. 2: Aiunt enim optimum ac potissimum esse bonam valetudinem, proximam formam, tertium diuitias. Huc etiam illud Iuuenalis satyr. 10 spectat:*

Orandum est vt sit mens sana in corpore sano.

Meminit eius rei Theodorius Cyrensis lib. 11. Therapeuticen. i Clauo alio alium clauum.] id est, *malum alio malo. Idem Lucianus in Philopsi.* κῆλον φοιτᾷ ἐκκρούσῃς τῷ κῆλῳ: id est, *Es clauo, quod aiunt, extundis clauum. Sed hunc apologiæ locum Erasmus noster sic vertit: Vereor ne si ad intentatum crimen, etiam adulationis accusationem adiunxero, clauum quod aiunt, clauo pellere videar, maiore minorem. Hoc prouerbio vsus est Aristot. lib. 5. Polit. cap. penult. & Cic. Tusc. q. libro 4.*

k χαίρειν.] χαίρειν *ad secundam valetudinem in epistolis atque salutationibus locum inuenit communi loquendi vsu, tametsi Plato manuit διὰ τρίτου. Est enim lætitiæ affectio animi in corpore sano. Hinc Horat. lib. 1. Epistol. 8:*

Celso gaudere, & bene rem gerere Albinouano.

l Pyrrhi Epirotæ.] *De Pyrrho Epirotarum rege, vide lib. 18. Institu.* m Tu verò.] *Obiectio mutati ordinis, cui respondet primò à vi & potestate verbi, quòd ea omni tempori conueniat.* n Præterea.] *A collatione salutationum.* o Quid autem.] *A proprio exemplo & vsu eorum, à quibus reprehenditur.* p Nisi à deo.] *Translatio erroris in Deum alterum.* q Quòd si verò.] *Alia defensio qua & pro errore & animi perturbatione respondet.* r Tu verò.] *A consueto.* s Quantumuis alij.] *A remotione causæ.* t Ipse quidem.] *Confirmatio qua voluntatem principis pro se interpretatur, à consequentibus.* u Nam cùm ipse.] *Ab exemplis.* x Cæterum.] *Alia obiectio κατ' ἀνθύπαιον, cui respondendo orationem concludit κατ' ἀξίωμα.*

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Η ἀέτιων. HERODOTVS vel Actio.

Vincentio Obſopœo interprete.

ARGVMENTVM.

OStendit hac præfatione Lucianus, ſed exemplo Herodoti, & poſt hunc Actionis pictoris, adductum vt in conuentu totius Macedoniæ exhibere ſe, ac ſpecimen aliquod ſui præbere voluerit. Eſſe enim compendioſiorem hanc viam ad laudem & gloriam comparàndam, quàm ſingulas ciuitates circumeundo, magno negocio, multoque tandem tempore inclareſcere. Exordium à voto incipit, pòſt narratione vtriuſque Herodoti & Actionis exemplum exponit: quæ quia maiorem ſcripti huius partem abſoluit, vtriuſque nominis titulũ quoq; dedit. Hinc adoptatio ſequitur, qua ſuum inſtitutum cum ſuperioribus exemplis comparat, amplificata per collationem, præſenti conuentu cum Olympico, à loci & hominum qualitate. Poſtremò petit, vt illorum exemplo ſe quoque pro aliquo mediocri oratore habeant, non cum optimis ac veteriſſimis illis, ſed cum præſentibus conferendo.

Ποδότυ ἄθ᾽ μὲν κὴ τἄλλα μιμήσασθαι λωστὸν ὦ, ὰ πάντα φημί, ὅσῳ πολλῶ αὐτῶν μεῖζον ἦν τοῦτό γε, ἀλλὰ διαφερόντως ἁπάντων, οἷον ἢ λόγων τ κάλλος, ἢ ἁρμονίαν

Tinam à vero & alias Herodoti virtutes mihi imitari conceſſum fuiſſet, non omnes dico quibus ille præditus præcelluit (maior enim voto hæc res fuerit) verùm vnam ex omnibus, videlicet aut orationum elegantiſſimarum mundiciem, aut illarum numeroſam concinnitatem,

μίαν αὐτῶν, ἢ τῷ εἰκῆ τῇ Ἰονίᾳ καὶ σοφιστικῇ, ἢ τὸ γνώμης τὸ πρέπον, ἢ ὅ τι μοῖα ἑκατὰ ἐκάν & ἅμα συμβῇ ἔχειν, πᾶσα τὰς ἀς μίμησιν ἐκπίπτ. ἃ δ' ἐποίησεν ἐκ τῶν συγγράμματος, καὶ ὡς πολλαχοῦ τῶν Ἑλλήνων ἐν βραχεῖ διατίθη, ἐγὼ μὲ σὺ καὶ ἄλλ & ἄν μιμησαίμεθα. πολλῷ γὰρ οἴκοθεν, ἐκ τῆς Καρίας, ἀθὺ τῆς Ἑλλάδ, ἐσκοπεῖτ πρὸς ἑαυτὸν, ὅπως ἂν τάχιστα καὶ ἀπραγμονέστατα ἐκβήσεται & ἐκ τοῦ πρέποντ & γνώσοιτο, καὶ αὐτὸς, καὶ τὰ συγγράμματα· τὸ μὲν ἔν πρεσβεύοντα, νῦν μὲν Αἰθιοπεῦσι, νῦν δ' Κουρήτοις ἀναγιγνώσκων, ἢ Ἀργείοις, ἢ Λακεδαιμονίοις ἐν ὧν μέρει, ἐργῶδες μὲ μανθάνειν ὑγιᾶς ἄνευ, καὶ πιθανὸν ὀλίγον ἐν ὧν διατρίβειν ἐοικώς.

tem, aut propriam & naturalem linguæ Ionicæ dictionem, aut sententiarum grauitatem & præstantiam, aut quæcunque alia (quæ & infimata sunt & elegantia) ille vno quasi fasciculo comprehensa possidet, omnem imitationis spem excedentia. Cæterùm quæ cùm libris à se elucubratis fecerit, tum quemadmodum passim in breui temporis spacio apud Græcos in notitiam venerit, mihi & tibi & alteri cuicunque tandem imitari haudquaquam fuerit difficile.[b] Cùm enim relicta patria soluisset ex Caria, recto cursu in Græciam delatus est, vbi de seipso eam cogitationem suscepit, quo pacto quamcelerrimè & minimo cum negocio inclarescaret, ac fæ-

ἰκῆρ

migerabilis fieret cùm ipse, tum eius quoque elucubratæ vigiliæ. Etenim obambulantem, nunc quidem Atheniensibus, nunc autem Corinthijs recitare historiarum monumenta à se condita, mox Argiuis aut Lacedæmonijs, partim laboriosum esse existimabat & longum: partim cunctationem & moram non mediocrem in illo fore prospiciebat.

ἐκεῖνο ἠξίου ἅπαντα τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ κατὰ διαίρεσιν ἕτερα ἕτερα ὀλίγον ἀγείρων καὶ συλλίγον τῷ γνώσιμα, ἐπιβάλλων ἅμα, ἀφιλοπόνως πως παθεῖν τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας. ἐνίοτε δὲ Ὀλύμπια τὰ μεγάλα ἦν ἡ Ἡρόδοτος τότ' ἐκεῖνο, ἅπαν οἱ νομίζοντες τὸν ἀγῶνα, ἀπανταχόθεν ἤδη τῶν ἀείδων συναλισμένων, παρελθὼν ἐς τὸν Ὀπισθόδομον, ἀλλ' ἀγωνιστὴς ἦν Ὀλυμπίων παρέχων ἑαυτὸν, ἄδων τὰς ἱστορίας, καὶ ἐκ πάντων τῶν παρόντων, ἄκρος ἦν Μούσης ἐκλεξάμενα τὰ βέλτιστα αὐτῶν, ἐνθα καὶ αὐτὰς ἔθος. ἅπαντι δὲν ἔπαντος αὐτὸν ἡδίονος πολὺ μᾶλλον, ἢ τοὺς Ὀλυμπιονίκας αὐλοὺς. καὶ οὐκ ἔστιν ὅπως ἀνήκοος ἐκεῖνος ἦν Ἡροδότου ἐνθυμήσεως. εἰ μὴ αὐτὸ

Voluit ergo negocium omne in compendium contrahere, neque ita particulatim innoteſcere, notitiam modicè & pedetentim congregans & colligens. Callidè verò obſervabat, ſi ex ipſa locorum Græcos undè congregatos omnes deprehenderet. Commodùm iisque inſtabant magna Olympia. Herodotus autem hanc ſolam ſibi veniſſe occaſionem arbitratus, cuius maximè erat cupidus, frequentiſſimis ludis obſervatis: iámque ex omnibus locis collectis Græcorum optimatibus, progreſſus in Opiſthodomum, non ſpectatorem, ſed certatorem ſe ipſe exhibebat, cantillans hiſtorias memoriæ à ſe proditas, ac præſentium aures orationis ſuauitate demulcens, donec & Muſarum nominibus eius libri nobilitari & vocari cœpti ſint, & illis c nouem exiſtentibus. Proinde iam omnes illum nouerant, multòque profectò magis quæ Olympicorũ certaminum victores: nec quiſquam erat, cui Herodoti nomen inauditum fuerat, quem nonnulli i-

ipſi

ψὴ ἀκούσαντα ἐν Ὀλυμπίῃ, ἄλλα τε τῶν ἐς παγκράτιον ἀπηγμένων, καὶ ἐν τῷ δρόμῳ μοῦνον, ἐόντα ἀνδρῶν ἀρίστου, οὗτος ἦν Ἡρόδοτος ὅδε, ὁ τὰς νίκας τὰς Περσικὰς ἐξυμνήσας, ὁ τὰς νίκας ἡμῖν ἀρίστας. Ἰωνικῇ ἐπέων συνθέσιος τῶν ἱστορίων, ἐν τῷ μάλιστα πανδημεὶ τιμᾶται ἥρωος ἐπάξιος. Ἑλλάδος δὲ ἅπασα, καὶ ἀναμνησθεῖσα ἐκ παλαιοῦ μὲν Διὶ Κτησίῳ, ἔθος ἐστὶ πανηγύρεων πολλῶν. Ἐπὶ τοῦτον ἐπαινούσης, ἐκ τοῦ πάντων ὁ λόγος ἐκηρύσσετο, Ἱππίας τε ὁ ἐμὸς πατὴρ, καὶ Ἄναξις ὁ Χῖος, καὶ Πῶλος ὁ Ἀκραγαντῖνος, καὶ ἄλλοι συχνοὶ ἐπιστάμενοι ἐμὲ μὲν ἀπ' ἀρχῆς ἐπιμελέως, ἀφ' οὗ ἐδόκουν ἐν βραχεῖ ὁδὸν εὑρεῖν, καὶ δι' ἐμὲ τοὺς παλαιοὺς ἀνὰ

psi audiuerant in Olympia: alij verò ex ijs qui ex ludis regressi fuerant, audita & ipsi perceperant. Tum verò vbicunque in publico saltem apparuisset, certatim commonstrabatur digitis: Hic ille est Herodotus qui pugnas Persicas lingua Ionica condidit atq; conscripsit, quâ victorias nostras venustissimè concelebrauit. Talem ipse laudem historiarum nomine confecutus est, in vno conuentu ab omni populo totius Græciæ commune nactus suffragium, non ab vno per Iouem præcone ebucinatus, sed in ommbus quaquauersum ciuitatibus, vnde quisque erat eorum qui ad ludos publicos confluxerant. Hoc cùm animaduertissent postea ad parandam cognitionem viam esse compendiosissimam, & Hippias illius gentis Sophista, [d] Prodicus Cius, & Anaximenes Chius, tum Polus Acragantinus, alijsq; complures semper habuerunt, & in ludis publicis, vnde

ἱκανούς λέγω θεωρεῖν, καὶ συγγραφέας καὶ λογογράφους ὅτι καὶ τὰ τηλικαῦτα τοῦτα, καὶ Αετίωνα φασὶ τὸν ζωγράφον, συγγράψαντα τὸν Ῥωξάνης καὶ Αλεξάνδρου γάμον, εἰς Ολυμπίαν, καὶ αὐτὸ ἀγαγόντα, τῷ ἀκόνα ἐπιδείξασθαι, ὥστε Προξενίδαν, Επανοδίλλῳ τότε ὄντα, ὐαθέστατα τὸ τίχνυ, γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Αετίωνα. καὶ τί τὸ θαῦμα ἐν γλῶ τῇ γραφῇ καὶ; ἤρετό τις, ὡς τὸν Επανοδίλλῳ δὶ αὐτὸ, ἐπιτηδείῳ ὄντι Αετίωνι συνάψαι ἢ θυγατρὸς τὸν γάμον; ἔστι γὰρ ἀκὸν ἐν Ιταλίᾳ, λάγυ ἄλλο, ὥστε καὶ σὶ ἄν ἀνῦν ἴχοιμι. θάλαμός ὅτι ποικίλος καὶ λίνῃ νυμφικῇ. καὶ ἡ Ῥωξάνη λάθητα, καλόν τι χῦμα παρθένου, ἐς γλῶ ὁρᾶς, αἰδημόνη ἑστῶσα ἢ Αλεξάνδρου ἔρωτα δι τινὸς μαλιῶντος, ὁ μὲν λαπόπιν ἀφεὼς, ἀπάγων τὴς λιφας, illos percenseo sophistas, & historicos, & oratores, cùm & hæc inter vetera commodè locum habere posimus? Etenim perhibent Aetionem quoq; pictorem, Rhoxanes & Alexandri depictam in tabula nuptias, in Olympiam pertulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò vt Proxenides, quem tunc certaminum iudicem Græci constituerant, artis præstantia delectatus, Aetionem generum sibi asciuerit. Sed quæret aliquis, quódnam tantum affuerit picturæ miraculum, per quod adductus Proxenides Aetioni peregrino filiam suam nuptam tradiderit? Est enim quidem imago in Italia, quam egomet vidi, adeò vt tibi quoque de ea compertam veritatem dicere possim. Thalamus est supra modum elegans, & lectus nuptialis vestimentis instratus. Hunc iuxta locata est Rhoxane virgo, corpore & facie venustissima, terram modestè intuens, Alexandri astantis præsentiam honorificè reuerens. Cæterùm Cupidines quidam ridentes, alter quidem à tergo

λυμαλῆς τὴν λαμπτῆρα, καὶ ἀπὸ κεφαλῆς τῶν νυμφίων τὴν Ροξάνην· ὁ δὲ τις μάλα ἁπαλῶς ἀφαιρεῖται τὸ ἀνδάλιον ἐκ τῆς κεφαλῆς, ὡς καταχλίνειν ἤδη. ἄλλος δὲ τὴν χλανίδα τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐμπεπλεγμένος ἕρπει, καὶ οὗτος ἕλκει αὐτὸν πρὸς τὴν Ροξάνην, πολὺ βιαίως ἐπιπόμπος. ὁ βασιλεὺς δὲ αὐτὸς μὲν στέφανόν τινα ὁρίζει τῇ παιδί. πάρεστι δὲ, καὶ νυμφαγωγὸς Ηφαιστίων σὺν μητρὶ, δᾷδα ἐπομένη ἔχων, μαρτυρῶ πολὺ ὑφαὸ ἐκφαδόμπος, Υμέναον, οἶμαι δὲ· ὁ γὰρ ἐπιγέγραπται τοῦνομα. ἐτέρωθι δὲ τῆς αὐλῆς, ἄλλοι ἕρωτες παῖζουσιν ἐν τοῖς ὅπλοις τοῦ Ἀλεξάνδρου· δύο μὲν τὴν λόγχην αὐτοῦ φέροντες, μιμούμενοι τοὺς ἀχθοφόρους, ἑτέρους δὲ ἕρωτες βαροῦσι· ἄλλοι δὲ δύο ἕνα τινὰ, ἐπὶ τῆς δορυφορικῆς καταπέμψαντα, βασιλικὰ μᾶθον καὶ αὐτὸν εὑρόντες τῶν ὀχάνων τῆς ἀσπίδος ἐπεμβαίνοντες. εἷς δὲ ἐκ τῶν θεραπαινίδων

tergo ſtans digitis redimiculum aufert à capite, ac Rhoxanen ſponſo commonſtrat: alter nimiùm ſeruiliter à plantis aufert ſandalium vt iam decumberet. alius Alexandri chlamyde inuolutus, illum ad Rhoxanen pertrahit, valde violenter annixus. Sed enim ipſe rex coronam quandam puellæ porrigit. Adeſt præterea & Parochus ſponſæ ductor Hephæſtion, ardentem facem tenens in manibus, formoſo admodum adoleſcenti innixus. hunc ego Hymenæum eſſe opinor: neque enim nomen adſcriptum fuerat. Ex alia autem parte tabulæ alij Cupidines in armis Alexandri colludebant. duo quidem haſtam illius ferentes, eos imitabantur, qui ferendis oneribus grauari videntur. Alij duo vnum alium quem iacentem, ſuper clypeum penè ipſum vt regem Porrò vnus in thorace ſupi-

ἐκείνους λέγω θρέσας, καὶ συγγραφέας καὶ λογογράφους; ὅπως μὴ τὰ τιλευταῖα ταῦτα, καὶ Αετίωνα φασὶ τὸν ζωγράφον, συγγράψαντα τὸν Ροξάνης καὶ Αλεξάνδρου γάμον, ἐς Ολυμπίαν, καὶ αὐτὴ ἀγαγόντα, τιλὼ εἰκόνα ἐπιδείξασθαι, ὥστε Προξενίδαν, Επανοδεῖλαι τότε ὄντα, ἡδυθέντα τὸ τέχνη, γαμβρὸν ποιήσασθαι τὸν Αετίωνα. Καὶ τί τὸ θαῦμα ἐν τῇ γραφῇ αὐτῇ, ἤρετό τις, ὥστε τὸν Επανοδεῖλαι δι' αὐτὸ, ἐπιτιμήσαι τῷ Αετίωνι σωφάψαι τὴν θυγατρὸς τὸν γάμον; ἴσμεν ἐκὼν ἐν Ιταλίᾳ, Καὶγὼ ἄλλον, ὥστε καὶ σὲ ἂν ἔχοιμι. θάλαμός ἐστι περικαλὴς καὶ λινῆ συμφορά. καὶ ἡ Ροξάνη κάθηται, καλόν τι χρῆμα πρόσωπον, ἐς γῆν ὁρῶσα, αἰδημόνη ἑστῶσα ἡ Αλέξανδρον ἵμερος δέ τινος μαθεῖν τῶν, ὁ μὲν κατόπιν ἵστησι, ἀπάγει τῆς κόμης

illos percenseo sophistas, & historicos, & oratores, cùm & hæc inter vetera commodè locum habere possint? Etenim perhibent Actionem quoq; pictorem, Rhoxanes & Alexandri depictas in tabula nuptias, in Olympiam pertulisse, ac imaginem spectandam ostentasse, adeò vt Proxenides, quem tunc Græci constituerant, artis præstantia delectatus. Actionem generum sibi asciuerit. Sed quæret aliquis, quódnam tantum affuerit picturæ miraculum, per quod adductus Proxenides Actioni peregrino filiam suam nuptam tradiderit? Est enim quidem imago in Italia, quam egomet vidi, adeò vt tibi quoque de ea compertam veritatem dicere possim. Thalamus est supra modum elegans, & lectus nuptialis vestimentis instratus. Hunc iuxta locata est Rhoxane virgo, corpore & facie venustissima, terram modestè intuens, Alexandri assistētis præsentiam honorificè reuerens. Cæterùm Cupidines quidam ridentes, alter quidem à tergo

ἀνδραλῆς τὴν κεφαλὴν ὄπιθεν, καὶ ἀπαίρεσι τῷ νυμφίῳ τὴν Ῥοξάνην· ὁ δὲ ἕτερος μάλα ἀσελγέως ἀφαιρέεται τὸ σανδάλιον ἐκ τῆς κλίνης, ὡς κατακλινοῦς ἤδη. ἔπεσθαι δὲ τοῦτον χλανίδα φοινικέην Ἀλεξάνδρου ἐπαλλημένον ἕρως, καὶ οὗτος ἕλκει αὐτὸν πρὸς τὴν Ῥοξάνην, πολλὴν βίαιος ἐπιστάμενος. ὁ βασιλεὺς δὲ αὐτὸς μὲν στέφανόν τινα ὀρίζει τῇ κεφαλῇ. πάρεστι δὲ, καὶ νυμφαγωγὸς Ἡφαιστίων ἐνεστήκει, δᾷδα ἐπομένην ἔχων, μειρακίῳ πολὺ ἡφαιστιῶντι, Ὑμέναιον, οἶμαι δὴν· οὐ γὰρ ἐπιγέγραπται τοῦνομα. ἐπέρωθι δὲ τοῖς ἀνδράσι, ἄλλοι ἕρωτες πάμπολλοι ἐν τοῖς ὅπλοισι τοῦ Ἀλεξάνδρου· δύο μὲν τὴν λόγχην αὐτοῦ φέροντε, μιμεόμενοι τοὺς ἀλεκτρυόνας, ὁκόταν δοκέωσι φέροντα βαρέως· ἄλλοι δὲ δύο ἑνὶ τινὰ, ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κατακάμπτοντε, βασιλέα δῆθεν καὶ αὐτὸν εὑρόντε τῶν ἀλάστων τῆς ἀσπίδος ἐπιφανέστατον. ἐπὶ δὲ τῷ θώρηκι ἐπὶ τῷ

tergo ſtans digitis redimi culum aufert à capite, ac Rhoxanen ſponſo commonſtrat: alter nimium ſeruiliter à plantis aufert ſandalium vt iam decumbe ret. alius Alexandri chlamyde inuolutus, illum ad Rhoxanen pertrahit, valde violenter animus. Sed enim ipſe rex coronam quandam puellæ porrigit. Adeſt præterea & Paranchus ſponſæ ductor Hephæſtion, ardentem facem tenens in manibus, formoſo admodum adoleſcenti innixus. hunc ego Hymenæum eſſe opinor: neque enim nomen adſcriptum fuerat. Ex alia autem tabulæ alij Cupidines in armis Alexandri colludebant. duo quidem haſtam illius ferentes, eos imitabantur, qui ferendis oneribus grauari videntur. Alij duo vnum alium iacentem, ſuper clypeum penè ipſum vt regem Porrò vnus in thorace ſupinè iacen-

θὼν, βλίτον ἐλάμβανον, ποτὲ χώρῃ τοιοῦτο, ὡς φοβήσοιμι αὐτὸς ὀπόταν ἐπ' αὐτὸν γένοιντο ἐπερωτῶν. οὐ πάνυ δὲ ἄλλως ταῦτά φημι, οὐδὲ ἄτεχνα ἐπράξατο ἐν αὐτοῖς ὁ Ἀετίων, ἀλλὰ λήρους ὄντ' Ἀλεξάνδρου, καὶ τὰ πολεμικὰ ἔρωτα, καὶ ὅτι ἄμα καὶ Ῥοδάνης ἦρα, καὶ τῶν ὅπλων οὐκ ἐπελήσθη· πάλιν ἀπ' ἄλλου ἀρξάμενος καὶ ἄμα γαμήλιόν τι ἐν τῇ ἀληθείᾳ Ἀλεξάνδρῳ ἴχνος, ἐμνησικακημένῃ τῷ Ἀετίωνι, πλὴν τῶν Προξενίδου θυγατέρα, καὶ ἀνῃλθε γῆμας, καὶ αὐτὸς, παρ' ἐργον τῶν Ἀλεξάνδρου γάμων τῷ βασιλικῷ μιᾷ τῶν ἅμα ἐμοὶ νέον γάμον, πεσκαβὼν ἀπαθῆ γάμον. βιβάσθω δὲ μὴ οὖν (ἐπαινέσαι γὰρ ἐπ' ἐκεῖνον) ἐναγὲς τῶν Ὀλυμπίων πλὴν πανήγυρις ἦγε, καὶ συγγραφεὺς θαυμαστὸν ἆθλα τοῖς Ἕλλησι, τὰς Ἑλληνικὰς Διονυσίους

nè iacentem ingressus inscius tendenti similis esse videtur, vt illos ex improuiso perterrefaciat, vbi trahendo ad se peruenissent. Neq; verò hæc ludicra sunt aut puerilia, & in quibus exprimendis temerè elaborasset Aetion, sed quibus Alexandri ad res bellicas animum adumbrare voluit, & quòd eadem opera & Rhoxanes amore flagrãsset, & armorum curam per obliuionem non abiecerit. Quanquam verò & aliàs in ipsa imagine nuptiale quiddam reuera ostensum est, nempe Proxenidæ natam antè Aetioni fuisse desponsam, illaq; in matrimonium ducta abijt, lusis successiua opera Alexandri nuptijs, sub rege sponso ductore pro nuptijs colore & penicillo expressis, veras nuptias præmium reportans. § Proinde Herodotus (regredior enim ad illum) satis superq; sufficere Olympiorum ludos existimauit ad faciendam fidem, Græcis eum scriptorem esse admiratione non indignum, qui Græcorum gesta illis

ξιόντα, ὡς ἐκεῖνον ὁ Διὶ ξυνθῆσθαι. ἐγὼ δὲ (καὶ γὰρ ἐστὶ φίλιον μὲν Διὶ Λαρισαίῳ ἐπωνύμιον, μὲν δὲ τὰμὰ ἐπάξαν ὑμῖν ἐκείνου σφόν, ἵνα μοι ὁ ἀνὴρ) ἀπὸ τοῦτό γε ἄριστος ἐμοὶ ἐκείνου εἶναι φημὶ αὐτῷ. ὅτι γὰρ τὸ πρῶτον ἐπειδέ=ξατό με Μακεδονίης, τότε ἐμαυτὸν ἐπωνείδιζον ὅ, τι, μοὶ χρεῖος ἦν πρήγματι. καὶ ὁμῶς ἐμοὶ οὕτω ἐδόκεε, ἐς Μακεδονίην γενόμενον, καὶ ὅτι ἐπιδώσοιτο Μακεδόνων δόξα τὰμὰ, τὸ δ' αὐτὸν τοῦτο πλεῦνα ποιήσασθαι τοῦ ἔνεστι ξυγγίνεσθαι πόλα ἑκάστῃ, οὐκ ἄμαχος ἐμαυτῷ. ἐπὶ δὲ τοῦτο ἐστήκεε μὲν ὑμῖν μὲν ἐνέος ἄλον, ἵνα περιθῶ ἐς μέζω, λέξαμι τὸν λόγον, ἐς ἄλον οὕτως ἐκβήσεσθαί μοι τὰ τῆς ἡλικίης. ἀτὰρ ἔν ἤδη ἐνιγηράσκοντα, ὅτι περ ὅμιλος ἐξεμάσσε πάντας, αὐτὸ δὲ τὸ ἐπιτήδειον Μακεδόνων ἀ=πάντων,

sta illis recitaret, quemadmodum ipse facilitare solitus est. Ego verò ac per Iouem Philium vos precor, ne insanire me suspicemini, neque mea me cum illius conferre velle. Propitius sit mihi vir ille. Verùm hoc mihi cum illo non dissimile accidisse arbitror. Etenim quo tempore primùm in Macedoniam suscepta peregrè profectione veni, apud me ipse cogitabam, strenuè mihi adnigilandum esse, eáq; iam tenebar cupiditate omnibus innotescendi, ac quamplurimis Macedonum vigilias meas ostendendi. Porrò autem singulas adeuntem ciuitates, interea ingraueſcente ætate conſeneſcere, haudquaquam facile factu apparebat. Sed enim ſi conuentu veſtro obſeruato, deinde progreſſus in medium orationem propalàm habuiſſem, ſperabam omnibus ex ſententia ſuccedentibus voti me compotem futurum. & Vos itaque conueniſtis, ex ſingulis equidem ciuitatibus quique præſtantiſſimi, neque non ipſa ſumma vniuerſorum Macedonum de=

lectiſſima.

πάντων, καὶ ἐπιλέξαι πόλις ἡ ἀρίστη οὖσα, οὐ κατὰ Πίσαν, μὰ Δί', ἀλλ' ἣ τῶν ἰκανῶν ἐστὶ χωρεῖν καὶ σκιὰς καὶ λουτρὰ καὶ καλύβας καὶ πνίγος, οἷπερ αὖ πανηγυριστὰς, οὐ συρφετὸν ὄχλος, ἀλλὰ λαμπρὸν μάλιστα φιλοθεάμονας, ἐν παρέργῳ οἱ ποιηταὶ τὴν Ἡρόδοτον τιθέμενοι, ἀπὸ ἑτέρων τε καὶ συγγραφέων καὶ ἐξαιρέτως οἱ λογιμώτατοι, ὅσον ἐμικρὸν ἄλλη, μὴ τὸμὲν πανταπασιν ἐνδιατρῖψον φαίνηται τῶν Ὀλυμπίων. ἀλλ' ὦ μὴ ὑμᾶς Πολυδάμαντι ἢ Γλαύκῳ ἢ Μίλωνι παραβαρῦναι μοι, δοκῶ δὲ ὑμῖν δόξω θρασὺς ἂν θρασὺς καὶ ἄνους. ἐμὲ δὲ πολὺ ἐλάττονα ἀπαγαγόντων τῶν μύθων, ἐφ' αὐτῷ μόνῳ ἀφεθέντα ἴδητε, τάχ' ἂν ἐπάνω μαινόμενον ὑμῖν δόξαιμι, ὡς ἐμοὶ γοῦν ἔδοξε καὶ πάνυ ἐκπεπληγμένος ἐμαυτὸν ἔμοιγε ἔδοξα.

lectissima. Excepit verò vestrum conuentum ciuitas omnium optima, qua cum nulla ex parte Pisa conferenda est, neque ea quæ illic est loci angustia, neque tabernacula aut tuguria & suffocatio. h Iam neq; conuentum celebrantes, vulgaris fex & turba est, magis cupida spectãdi athletas, nempe vulgus Herodoti negligens, sed profectò cùm rhetorum tum scriptorum atque sophistarum omnium celeberrimi, adeò vt parùm mihi deesse videatur, quò minus & mea actio perinde vt Olympiorum piorum celebris habenda sit. i Cæterùm si me cum Polydamante, aut Glauco, aut Milone compositum contemplamini, valde audax homo vobis esse videbor. Sin verò ab illis memoria longè lateq; auorata, in hunc solùm intenti fueritis, fortasse non admodum vobis flagellandus esse videbor, ita vt in tanto stadio & hoc mihi sufficiat.

GILBER-

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM EIVSDEM.

Hîc nihil aliud agit Lucianus quàm quòd felicissimè, sed obscuriùs indicat, quibúsnam modis solida nominis existimatio, atq; adeò minimè personata gloria comparanda sit: deniq; quorum iudicio cumprimis fidere conueniat. Eiusdem argumenti ferè est Harmonides.

a VTINAM.] *Exordium à voto.* *b* Cùm enim.] *Narratio.* *c* Nouem.] *Herodoti libri inscripti Musarum nominibus. Sunt autem nouem Musæ, & totidem libri, videlicet Clio, Euterpe, Thalia, Melpomene, Therpsichore, Erato, Polymnia, Vrania & Calliope. id quod Suidas eiusdem poëtæ vitam succincte & suo que more perstringens, testatur: & idem Lucianus, Quomodo historia scribenda sit.* *d* Prodicus Cius.] *Prodici Cei Sophistæ Socrates in Protagora se discipulum fatetur, eiusque doctrinam & sapientiam diuinam ad Simonidem refert. Quintilianus etiam hunc Protagoræ σύγχρονον facit. Plato in Lacheta hunc mirificum in explicandis nominibus artificem fuisse testatur: & in Axiocho, neminem eum gratis docuisse. quod & Laërtius in Protagora fatetur. Et in Hippia maiore ex primata doctrina, magnam pecuniæ vim lucratum fuisse legitur. Xenophon lib. 2.* ἀπομνημονευμάτων, *i. commemorationum de amico comparando cum Aristippo disputans, ea Prodico* σύγχρονος ἐπὶ τῶν ἡρακλέους *citat. ἀρχὴ huius operis, si Suida credimus, titulus fuit.* *e* Est equidem.] *Tabula & pictura Autionis.* *f* Proinde.] *Adaptatio sui instituti ad exempla superiora.* *g* Vos itaque.] *Collatio præsentis conuentus, & Olympiaci veteris.* *h* Iam neq;.] *A conditione hominum.* *i* Cæterúm.] *Petitio.*

ΦΑΑΑ-

ΦΑΛΑΡΙΣ Α. PHALARIS PRIMVS.

Vincentio Obſopœo interprete.

ARGVMENTVM.

PHalaris Agrigẽtinorum tyrannus fuit, cui faber quidam Perillus, ſiue Perilaus taurum æreum obtulit, ita factum, vt in eum homines damnati conjecti ſuccenſo igne torrerentur, atq; inter cruciandum dum vociferarentur, mugitus boum ederent. Hunc taurum fingitur hic Delphos mittere, vt ibi in templo inter cætera donaria Deo conſecraretur. Et quia apud omnes pro crudeliſſimo atq; immaniſſimo idem habebatur, & ob id metuebat ne donum hoc Delphi, vt ab impio & nefario profectum, reijcerent, oratione hac contra famam hanc de ſe ſparſam, per legatos ſeſe defendit. Oratio generis iudicialis eſt, ſtatus qualitatis. Nam & tyrannidem occupaſſe, & nocentes quoſdam puniſſe ſe fatetur, ſed id iure ac neceſsitate quadam factum oſtendit. Exordium à voto incipit. Narratione conſilia & cauſas ſuſceptæ tyrannidis, & quomodo eandem geſſerit, poſtremò etiam qua neceſſitate ad ſupplicia ſumenda, & cuſtodiam corporis comparandam compulſus fuerit, exponit, quæ & ipſa confirmandi vicem habent. Poſt hæc autem confirmatio ſequitur, qua ſe à crimine crudelitatis defendit, argumentis à ſimili, à legibus, & cauſa, à ſignis & comparatione ſumptum, eleuando interim etiam tyranni nomen, & inuidiam ab exemplis, & exaggerando neceſſitatem puniendi, ob multitudinem periculorum indies in hoc genere ſuccreſcentium. Peracta cauſa ad commendationem muneris tranſit, quam à cauſis & honeſtate dedicationis trahit. Peroratio ex perſona legatorum fit, quæ aſſeuerationē dictorum, & ipſorum obteſtatione perficitur.

Ierom

Πεμψον ἡμᾶς, ὦ Δελφοί, ὁ ἡμέτερος ἡγεμὼν Φάλαρις ἄξοντας τὸν ταῦρον τοῦτον, καὶ ὑμῖν ἀγαγόμενος τὰ ἐκεῖσε ἀκούσια περὶ αὐτοῦ ἐκείνου, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀναθήματος. ἂν μὲν οὖν ἴσα ἔχωμεν, ταῦτα τὰ δῶρα. ἃ δὲ γε πεῖν ὑμᾶς ὑπέσχημεν. Ἐγὼ, φησὶν, ὦ Δελφοί, καὶ παρὰ πᾶσι μὲν τοῖς Ἕλλησι, διοῦτι καὶ καλὰ ἐπράχθη, ἐνοχλοῦμαι, ἐμοὶ δὲ μὴ ὀσίου ἢ παρὰ τῶν μιαιφόνων καὶ φθονερωτάτων φήμην τοῦτο τῶν ἀγνοούντων ἐκεῖσε προσδιαβλῆσθαι, ἀντὶ τῶν πάντων ἀπαξάπασιν ἂν, μάλιστα δὲ παρ' ὑμῖν, ὅσον ἱδρῦται ἐν, καὶ πάρεδροι τῷ Πυθίῳ, καὶ μονονοὺ συνοίκιοι, καὶ ὁμορόφιοι τοῦ θεοῦ. ἡδέως γε, ἃ ὑμῖν ἀπολογοίμην, καὶ πείσαιμι, μᾶλλον ὑμᾶς ἀποδέχεσθαι, ἢ τοῖς ἄλλοις ἅπασι. Δι' ὑμᾶς, ἀπολογούμενος ἐν

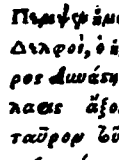

Isit nos huc legatos, ô Delphi, princeps noſter Phalaris, taurum hunc Apollini adducturos, ac vobis pauca quædam auditu non idonea, cùm ſuper duce noſtro, tum ſuper oblato munere verba facturos. Itaq; quorum gratia huc profecti venimus, hæc ſunt. Cæterùm hæc vos bis exponenda nobis in mandatis dedit. Ego, inquit, ô Delphi, talè de me apud omnes Græcos eſſe exiſtimationem, qualis ſum, at non qualem me odio proſequētium, aut inuidorum mendax fama apud ignotos traduxit: præ omnibus rebus permutatione facta amplecti velim. Maximè verò omnium apud vos talem de me opinionem eſſe optārim, qui & cæteros vitæ ſanctimonia anteceſſitis, & Pythij aſſeſſores eſtis, ac tantum non Dei familiares atque domeſtici. Etenim perſuaſiſſimum habeo, ſi me vobis purgauero, atque oſtendero fruſtra crudelitatis ſuſpicionem de me incidiſſe, etiam alijs omnibus me per vos purgatum fo-

re.

θεὸν. λαπᾶ δ' οὖν ἐρῶ τὴν θεὸν αὐτὸν μάρτυρα, ὃν ἐκεῖνοι λάνθανον ὑφαινόμενοι, καὶ ψευδῆ λόγον πραγματεύεσθαι. ἀνθρώπους μὲν γὰρ ἴσως ἐξαπατῆσαι ῥᾴδιον, θεὸν δ', καὶ μάλιστα τοῦτον, δυσπαθές, ἀλλ' ἐγὼ γὰρ ἐπ' ἀμφοτέροις ἐν Ἀκραγαντίνοις εἰμὶ, καὶ τὰ μὲν ἄλλα τῶν γεγονότων, καὶ παιδείας πεσσαχηκὼς, ἐν μὲν Ἀκραγαντίνοις οὐκ ἐν φαυλοτέροις εἰμὶ, τῇ μέντοι πόλει ἐν μοτικὸν ἐμαυτὸν πρίχωμαι, οἷς δὲ συμπολιτευομένοις ἐπιεικῆ καὶ μέτριον βίαιον δ' οὐκ ἐν ἀνατραφὴν, ἢ ὑοεισκὸν, ἢ ἀθήκασον ἔδδας ἄδην ἐπικτήσασθαι μου, τοῖς πολίταις ἐνεὼν βίῳ. ἐπαδὴ ἐθέλω δοὺς τἀναντία μοι πολιτευομένους, ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἄκαιρον πρόσωπον ἀνελθεῖν μεμηνότας (δείλη ῥοὶ δ' ὑμῶν τότε ἡ πόλις) μίαν

re. Porrò autem ipsum deum eorum quæ dicturus sum, testem inuoco, quem nullo modo possum decipere, aut falso & ficto sermone circumducere. Fortasse enim hominibus imponere haud operosum est: at Deo verba dare, maximè verò huic, id verò nullo modo fieri potest. Cæterùm ego inter Acragantinos non ex obscuris sum maioribus: verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, ac liberaliter educatus, tum ingenuis disciplinis & artibus imbutus, vrbi meæ populærem exhibere non destiti: ijs verò qui mecum in eadem versabantur Repub. æquum & modestum me præstiti. Violentiæ autem, aut illatæ iniuriæ, aut contumeliæ, aut præcipitati iudicij, nemo me vnquam sub prioribus vitæ annis insimulauit. Verùm cum argumentis non dubijs perspicerem eos qui diuersam à me in administranda Repub. rationem sequebantur, vitæ meæ insidiari, ac omnibus modis mei è medio tollendi occasionem captare ac quærere, nostra verò ciuitas seditionibus [illegible] difficilia ferueret: vnicum illud ejusgium in tanta re-

rum

μίαν ταύτην ἀφορμὴν καὶ ἀσφάλειαν εὑρεῖν, τήν τε αὐτὴν ἅμα καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, ἐὰν ἰσιβίῳ καὶ τῇ ἀρχῇ ἐκείνους μὲν ἀναστήσωμαι, καὶ παύσωμαι ἰσιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δὲ σωφρονεῖν καταναγκάσωμαι. καὶ ἦν γὰρ οὐκ ὀλίγοι ταῦτ' ἐπαινοῦντες, ἄνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἳ καὶ τὴν γνώμην ἤδη τὴν ἐμὴν, καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις τὴν ἀνάγκην τῶν σωτηρίσας χαλεπῶς καὶ ῥᾳδίως ἰκράτησε τῆς ἐπιχειρήσεως. τούτοις οὖν οὐκ ἔτι ἐτάραττον, ἀπ' ἐκείνου· ἐγὼ δὲ ἤρχον, ἡ πόλις δ' ἀσταρρήσιαστος ἦν. σφαγὰς δὲ οὐδὲ ἐλάσεις ἦν, οὐδὲ λιμώδης, οὐδὲ λαὸς ἐπιβουλευσάντων ἀργαλέως, καί τι ἀναγκαῖον τὰ τοιαῦτα ὅλως ἐν ἀρχῇ ἢ ἀναστάσεως μάλιστα. Φιλανθρω-

rum difficultatibus, securitatémque reperi, pariter & ciuitati tuendæ salutem, si occupato per vim principatu, illorum ferociam refrenarem, eosq; à struendarum insidiarũ studio sedatos traherem, eademq; opera ciuitatem popularium factionibus flagrantem, ad modestũ & tranquillum statum adigerem. Et erant sanè non parùm multi hoc meum institutum collaudantes viri & modesti, & amantes Reipub. quibus & mea sententia & instituti iam conatus necessitas non fuit obscura. Horum itaque vsus & opera & consilio, haud difficulter voti compos reddebar. Ex illo itaq; illi quidem nõ amplius rebus nouandis, aut turbis concitandis studentes, inter se discordantes dissidebant, sed iussis obtemperabant: ego verò imperium obtinebam: ipsa autem ciuitas sua libertate carebat. Cæterùm cædes aut insectationes, aut proscriptiones; ne in eos quidem à quibus sæpenumerò insidiosè petitus eram, vsurpaui, aut exercui. Atqui operæpretium audere eiusmodi, in tuendo principatus imperio potissimùm. Etenim humani-

σθαι. καλῶ δ' ὧν ἱερὸν θεὸν αὐτὸν μάρτυρα, ὃν οὐκ ἔνι λάθρου πρᾶγμά τι ποιῆσαι, καὶ ψεύσασθαι λόγῳ πρᾶγμα τοιοῦτον. ἀνθρώπους μὲν γὰρ ἴσως ἐξαπατῆσαι ῥᾴδιον, θεὸν δ', καὶ μάλιστα τοῦτον, δύσκολον, ἀδιάπλαστον, ἀδιαίτητον· ἐγὼ γοῦν οὐκ ἀφανῶν ἐν Ἀκραγαντίνοις ὤν, ἀλλ' ἐκ λαμπρᾶς τινος οἰκίας τῶν γονέων, καὶ παιδείας κατασχούσης, ἀλλ' ἀνατεθραμμένος, καὶ πεπαιδευμένος ἐλευθερίως, καὶ μήτε πόλεως ἀγοραστικὸν ἐμαυτὸν πρίζων, οἷς δὲ συμπολιτευομένοις ἐπιεικῶς καὶ μέτριον βίαιον ἢ σκαιὸν, ἢ ὑβριστὴν, ἢ αὐθάδη τινὰ ἄλλως ἄλλην ἐπιεικέλαμον, ὡς πολίτην ἱκανὸν βίῳ. ἐπειδὴ ἴδοιμι τοὺς ταὐτά μοι πολιτευομένους, ἐπιβουλεύοντας, καὶ ἐξ ἄπαντος τρόπου ἀνελεῖν μιχθέντας (δίκης δὲ ὑμῶν τότε ἡ πόλις) μίαν

re. Porrò autem ipsum deum eorum quæ dicturus sum, testem inuoco, quem nullo modo possum decipere, aut falso & ficto sermone circunducere. Fortasse enim hominibus imponere haud operosum est: at Deo verba dare, maximè verò huic, id verò nullo modo fieri potest. Cæterùm ego inter Acragantinos non ex obscuris sum maioribus: verùm si quisquam alius, ex illustri loco natus, ac liberaliter educatus, tum ingenuis disciplinis & artibus imbutus, vrbi meæ popularem exhibere non desiti: ijs verò qui mecum in eadem versabantur Repub. æquum & moderatum me præstiti. Violentiæ autem, aut illatæ iniuriæ, aut contumeliæ, aut præcipitati iudicij, nemo me vnquam sub prioribus vitæ annis insimulauit. Verùm cum argumentis non dubijs perspicerem eos qui diuersam à me in administranda Repub. rationem sequebantur, vitæ meæ nouerri insidias, ac omnibus modis mei è medio tollendi occasionem captare ac quærere, nostra verò ciuitas seditionibus fessa, dissecta foret: vnicum illud esse signum in tantis ter-

rem

μίαν ταύτην ἐκφυγὼν καὶ ἀσφάλειαν εὑρόσκον, τὴν αὐτὴν ἅμα καὶ τῇ πόλει σωτηρίαν, ἐπιθέμενος τῇ ἀρχῇ· ἐκείνους μὲν ἀναστάλαμι, καὶ παύσασθαι ἐπιβουλεύοντας, τὴν πόλιν δ' σωφρονεῖν διατανύσασθαι. καὶ ἦσαν οὐκ ὀλίγοι ταῦτ' ἐπαινοῦντες, ἄνδρες μέτριοι, καὶ φιλοπόλιδες, οἳ καὶ τὴν γνώμην ἦσαν ἐμοὶ, καὶ τὰς ἐπιχειρήσεις τὴν ἀνάγκην τοῖς σωσαγωνισαῖς χρησάμενοι· ῥᾳδίως ἐκράτουν τὰ ἐπιχειρούμενα. τούτων οὖν οἱ μὲν οὐκ ἦσαν ἐναντίοι, ἀλλ' ὑπήκοοι· ἐγὼ δ' ἦρχον, ἡ πόλις δ' ἀσφαλεστέρα διὰ τοῦτο, σφαγὰς δὲ ἢ ἐλάσεις ἢ ἀμφόδων, δι' ἃς ἐδόκουν ἐπιβουλεύσειν ἐμοὶ, οὐκ ἐποιούμην, καὶ τοι ἀναγκαῖον τὰ τοιαῦτα τολμᾶν, τὴν ἀρχὴν ἢ ἀναστάσεως μᾶλλον. Φιλανθρω-

rum difficultatibus, securitatémque reperi, pariter & ciuitati tuendæ salutem, si occupato per vim principatu, illorum ferociam refrenarem, eosq; à struendarum insidiarū studio sedatos traherem, eademq; opera ciuitatem popularium factionibus flagrantem, ad modestū & tranquillum statum adigerem. Et erant sanè non parùm multi hoc meum institutum collaudantes viri & modesti, & amantes Reipub. quibus mea sententia & instituti iam conatus necessitas non fuit obscura. Horum itaque vsus & opera & consilio, haud difficulter voti compos reddebar. Ex illo itaq; illi quidem nō amplius rebus nouandis, aut turbis concitandis studentes, inter se discordantes dissidebant, sed iussis obtemperabant: ego verò imperium obtinebam: ipsa autem ciuitas sua libertate carebat. Cæterùm cædes aut infectationes, aut proscriptiones; ne in eos quidem à quibus sæpenumerò insidiosè petitus eram, vsurpaui, aut exercui. Atqui operæpretium audere eiusmodi, in tuendo principatus imperio potissimùm. Etenim humani-

θρωπίᾳ δὲ καὶ πραότητι, καὶ τὸ ἀμέρω, καὶ ἀξιοτιμίας, θαυμασίας ἐγὼ ἄπιστον ἐς τὸ πάθος ἀπεδέξατο τοὺς. θεοὺς γοῦν τοῖς μὲν ἐχθροῖς ἐσπεσόμην, καὶ διωκόμην, καὶ συμβούλοις καὶ σωτῆρσι ἐχόμην τοῖς πλείστοις αὐτῶν. τὴν δὲ πόλιν αὐτὴν ὁρῶν ὀλιγωρίᾳ τῶν πολιτῶν διαφθειρομένην, τῶν μὲν πολλῶν πλουτούντων, μάλιστα δὲ ἁρπαζόντων τὰ λοιπὰ, ὑπάτων τε ἐπιῤῥοίας ἀνακτωμένων, καὶ οἰκοδομημάτων ἀνατροπαῖς ἐχομένων, καὶ τάχους πρὸς βιβλιῆ ἐκπλήττοντος, καὶ τὰς πόρους, ὅσαι ἦσαν λοιπαὶ, τῇ τῶν ἐφεστώτων ἐπιμελείᾳ, ῥᾳδίως ἐπηυξημένας, καὶ τὰς νεοσσιὰς ἐπιμελουμένην, καὶ τῶν γηρόντων πρόνοιαν· καὶ τὸν δῆμον ἐν θέαις, καὶ θεωρίαις, καὶ πανηγύρεσι, καὶ δημοθοινίαις διῆγον. ὕβρεως δὲ

tate, comitate, & manſuetudine, præterea ex honoris & dignitatis æqualitate mirificam in ſpem veniebam, fore vt ad obediendum omnes pertraherentur. Statim igitur omni ſimultate depoſita, cum inimicis in priſtinam & gratiam & concordiam redij, ac illorum plurimis & in dandis ineundisq; conſiliis, & in conuerſatione domeſtica vtebar familiariſſimè. Porrò cùm ipſam vrbem animaduerterem magiſtratuum negligentia atque incuria incurruptam, multa furantium, aut potius communes ciuitatis opes rapientium, & aquæ ductus reparaui, & ædificiorum ſumptuoſis extructionibus exornaui, ac muro circumduclo firmaui: prouentúsque, quotquot magiſtratuum cura communes erant, acceſſione non modica cumulaui: iuuentutis rectè educandæ impendiò magnam curam habui: ſenes peculiari reuerentia proſequebar. Populum verò ſpectaculis ac largitionibus, præterea ſolennitatibus atque epulis publicis mihi deuinctum detinui. Virginum verò

conu-

ἀνωφελῶν, ἢ ἐφήβων ἀθεμίτων, ἢ γυναικῶν ἀνοσίων, ἢ δορυφόρων ἐπιπλήκτων, ἢ δεσμοτικίτιδος ἀναιδοῦς, ἀνεγίνωσκόν μοι καὶ ἀκροᾶσθαι ὤλλ. ἦλθ δὲ καὶ περὶ ζῶν ἀφεῖναι τὴν ἀρχὴν, καὶ καταθεῖναι τὴν ἀναπαίρεσιν σκοπεῖσθαι, ὅπως μόνον ἀσφαλῶς πανσόμενος ἄρτι ἴσυχάσω. ἐσκόπουν γὰρ ἄρχειν αὐτὸ, καὶ πάντα πράττειν, ἵνα χρὴς ἦλθ καὶ σοὶ φόνου λαμπρὸν ἐλάκα μοι ἔναι, τὸ δ' ὅπως μηκίστη διατήτε τοῖς ὑφεωμένοις διάγοιτο πόλις, τῶν ἰσίλων ἕτι. ἐμὲ δὲ ὁ ἀρχὴ περὶ ταῦτα ἔσχεν, οἱ δ' ἦλθ τι σκίπτεσθ ἐπ' ἐμέ. καὶ περὶ ζῶν πόνον ἦς ἐνεβουλῆς καὶ ἐκστάσιος ἐσκοπούμην. καὶ συναμοσίας συνεκρότουν, καὶ ὅπλα διεσκεύαζον, καὶ χρήματα ἐκοίνουν,

contumelioſas corruptiones, aut epheborum ſtupra abominanda & nefaria, aut iniurioſas ſatellitum immiſiones, aut comminationes tyrannicas ita aduerſabar, vt ne audire quidem fas putarem. Iam verò de dimittendo quoque imperio, principatuque deponendo mecum inito conſilio deliberabam, ſi quo modo tranquillè atque ſecurè à curarum fluctibus liberatus quieſcerem. Etenim principem agere, ac res omnes vt rectè fierent adminiſtrare, prouinciam grauem ac odioſam eſſe exiſtimabam, & rem non ſine inuidia laborioſam. Sedenim ne poſthac tali adminiſtratione egeret ciuitas, in ea cogitatione ſuſcepta adhuc verſabar, ac iam olim ea animo cogitabundo quærebam. Porrò autem ciues mei concitata ſeditione iam aduerſus me inſurrexerant, déque ſtruendarum inſidiarum ratione, faciendáque defectione deliberabant. Quin etiam clandeſtinis conſpirationibus iam coniurauerant, armáque collegerant, pecunias priuatis impenſis comportauerant, ciuitates finitimas ad ferendum

ξους, καὶ τοὺς ἀσυμάτους ἐπικαλοῦντο, καὶ ἐς τὴν Ἑλλάδα, παρὰ Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους ἐπρεσβεύοντο. ἃ μὲν γὰρ περὶ ἐμοῦ ἐβούλοντο, ἀληθείᾳ, ὦ Πύθιε, ἐβούλοντο αὐτοῖς, καὶ ὅσα μὲ ἐβουλεύσαντο ἀποσφάξαι ἐπέλουν, καὶ ἐς ἐπαίσας ἐπῄεσαν, δημοσίᾳ σφίσι βεβλημένοι, ἐξῆσαν τὸ μὲν δὴ μυδρὸν παθεῖν τοιοῦτοι ἔρωτες τοὺς θεοὺς ἔπεισι, φοράδην τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ μάλιστα ὑπὸ Πύθιον, ὀνείρατά τε πλάξας, καὶ τοὺς μιαιφόντας ἔκλαπε ἐπιτίμησεν. ἐγὼ δὲ ἐνταῦθα ἤδη ὑμᾶς, ὦ Δελφοί, ἐπὶ ἐμαυτῷ δίκην νῦν ὧν λογισμῷ γνόμενος, ἀξιῶ περὶ τῶν τότε πραχθέντων μοι συμβουλεῦσαι, ὅτι ἀφυλάκτως ὀλίγου λεῖν ληφθεὶς, ἐξέζων τινὰ σωτηρίαν περὶ τῶν παρόντων. πρὸς ὀλίγον οὖν, τῷ

dum missis copijs auxilium accersiuerant, iamq; in Graeciam ad Lacedæmonios atque Athenienses legatos petitum subsidium miserant. Quorum autem criminum reum me facturi essent, iam illis deliberatum erat, tum quemadmodũ ad mortem memetipsum mihi extrahendam adducturi essent, atrociter comminabantur. Præterea quæ supplicia excogitabant his qui publicè puniendi forent, occultè non tulerunt. Atenim quòd mihi tale, præter illorum spem atque sententiam perpessus sim, dijs immortalibus acceptum refero, quorum opera mihi detectæ sunt insidiæ: omnium verò, maximè Pythio, cuius beneficio & insomnia mihi ostensa sunt, illiq; missi, quorum indicio singula cognoui, atq; sagaciter deprehendi. Ego verò hoc loco vos, ô Delphi, in hoc ipso metu, quem nunc ipsa oratione quàm acerbus fuerit, facilè sentitis, volo super his quæ tunc acta sunt, consilium mihi detis, quo tempore nulla munitus custodia fermè captus, rebus difficilimis vrgentibus salutem quærebam. Proinde

pauliſper

παρελθεῖν ἐς Ἀκράγαντα παρ' ἐμὲ ἐπανελθόντα, καὶ ἐπιδόντα τὰς παρασκευὰς αὐτῶν, καὶ τὰς ἀπειλὰς ἀκούσαντα, ἄπαντα, τί δῆ ποιῶν; ἀνανδρότερος ἐφάνην πρὸς αὐτοὺς ἔτι, ἢ φαδίως, ἢ ἀνίκητος, ὅδε αὐτίκα μισθὸν τὰ ὕστατα μέλλον ἔχειν τὴν ἴσην τῷ σφαγῇ, καὶ τὰ φίλτατα ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρᾶν ἀπολλύμενα; ἢ τὰ μὲν δικαίως πολὺν ἐλέου τινὸς ἄξια, γνώμῃ δὲ αὐθαδεῖ δρασθέντα, καὶ χαλεπὸν ἴσως ἐπανορθώσασθαι, καὶ ἀδικεῖσθαι ἀνθρώπους ἀπολαβόντα, σπουδῇ ἰκάνους, ἰμαυτῷ δ' ἐκ τῶν ἐνόντων, ἥκιστα τὸ ἐπιὸν ἀσφάλειαν πρασχάμενος, ταῦτ' οἶδ' ὅτι σωφρονοῦντι ἦν. τί ἂν ἐγὼ μετὰ ταῦτ' ἐν ποίᾳ; μετασκευῇ δὲ ἀτίνων, καὶ λόγου μεταδοὺς

pauliſper animo ſaltem ſua ſcepta Acragantem verſus peregrinatione ad me, viſiſq; illorum apparatibus, ac minis auditis, dicite quidnam faciendum ſit. Humanitaténe erga illos ampliùs vtendum eſt, conceſſaque impunitate, perditorum ciuium malignitati & nefarijs conatibus parcendum, & diſſimulanter ferendum ſcelus illorum eſt, tametſi mihi acturum extrema perpetienda forent? Magis autem conueniebat, vt nudus à cruentis ciuibus miſeram cædem ſuſtinerem, eosq; qui mihi fuerunt charisſimi, coràm crudeliter peremptos perire cernerem? An verò talia hominis ſuiſſent nimiùm inſenſati, ſed conſentaneum erat generoſiori, viróque digniore cogitatione animo concepta, hominisque prudentis & iniuria affecti, iracundia ſuſcepta illos proſequi: mihi verò ipſe è præſentibus periculis emerſo in poſterum ſecuritatem præpararem? Hæc ſat ſcio mihi facienda ſuaſiſſetis. Quid ergo ego poſt hæc feci, qui accerſitis reis atque noxijs, & conceſſa illis fandi atque reſpondendi copia, & adductis ar-

ταδοὺς ἀδδῆς, καὶ τοὺς ἐγκλήτους παραγαγὼν, καὶ ἐξετάσεις ἱκανὰς, ἐπεὶ μηδ' αὐτοὶ ἔτι ἔχαρνοι ὦσιν, ἐπιτιθέμενα ἀγανακτῶν τὸ πλῆθος, οὐχ ὅτι ἐπιβουλεύομαι, ἀλλ' ὅτι μὴ ἀδόκιμον ἐπ' αὐτῶν ἐν ἐκείνῃ τῇ πεδαίρεσι μᾶλλον, ὧν ἐξ ἀρχῆς ἐπισπόμην. καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου, φυλάττων μὴ ἐμαυτὸν ἐξαπατῶ, ἐκείνων ἃ τὰς ἀπ' ἐπιβουλεύσεις μοι διδάξων, ἃ οἱ ἄνθρωποι ἐμὲ τῆς ὠμότητος αἰτιῶνται, οὐκ ἔτι λογιζόμενοι, ὡς ἐκ τοιούτου ὑμῶν ὧν ἐγὼ πρῶτα τούτων ἀρχή. σωφρόνως δὲ τὰν μίσθ, καὶ ἐφ' οἷς ἐκολάζοντο, τὰς τιμωρίας αὐτὰς ἐτιῶνδ, καὶ τὰς διδοὺς ἐν αὐτοῖς ὠμότητας. ὅμοιον δὲ ἄν τις παρ' ὑμῖν ἐκ ῥᾳθύμου τινὰ ἰδὼν ἐκ τῆς πίτρας ῥιπτοῦμενον, ἃ μὴ ἐπόλ-

gumentis, singulisque diligenter & accurate explo-ratis atq; coniectis, poste-quam nihil amplius insi-ciari poterant, meritum de illis sumpsi supplicium, ve-hementer excandescens, non quòd mihi perniciem ma-chinati fuerant, sed quòd in illo proposito me perma-nere non siuissent, quod ab in-itio prosequendum mihi constituerat? Et iam ab illo tempore me ipse comi-tatu satellitum stipatum cu-stodire non desino, atque ex illis quotquot ex occul-to insidiosè me petierint, supplicio afficere pergo. Deinde homines crudelita-tis me accusant, non valde reputantes ab vtro nostrûm primum huius mali initium subintroductum sit: ea quæ in medio euenêre, & quam ob rem de ciuibus nefarijs sumptum sit supplicium, negligenter complectentes: pœ-nas tamen sceleritatis ciuibus irrogatas, in crimen vocant, eaq; quæ sibi in illis excruciandis committi visæ sunt cru-delitates. Non dissimile factum, si quis apud vos sacrile-gum quendam præcipitio mulctatum vidisset, cæterùm quæ nefariè

ἐτόλμησεν, μὴ κοσίῳ δὲ, ὡς
ἔοικεν, ἐς τὸ ἱερὸν παρῆλθε,
καὶ κατέσκαψε τὰ ἀναθήμα-
τα, καὶ ζῶν ξοάνου ἥψατο,
κατηγορίᾳ δ' ὑμῶν πολλῶν
ἀγριότητα, ὅτι ἕκλωπός
τι, καὶ ἱερὸν ἔνα λίχνοντος,
ἀνημάρτη ἄρδρα τοιοῦτον ἕκη-
σε, μιαρὸν δὲ ἱεροῦ (καὶ
γὰρ οὐ πολὺν πόρρω τῆς πό-
λεως ἔναγες λίχνες ἀ πίτρα)
δοκοῦσα διαφθεῖραι πρὸς ἐμοῦ. ἀλλ' ὦ ἄνδρες, αὐτοί τι χαλάσε-
τε, ἢν τοῦτο λίχνος τις ἐκ
ὑμῶν, καὶ οἱ ἄλλοι πάντες
ἐπαινέσονται ὑμῶν τὸν κα-
τὰ τῶν ἀσεβούντων ὁμότη-
τα. τὸ δ' ὅλον, οἱ δῆμοι ὅτ'
ἐξιστάμενοι τῶν, ὁποῖός τις ὁ ζῶν
πράγμασιν ἐφεστὼς δῆμος, ἄ-
τιμα δίκαια καὶ ἄδικα καὶ αὖ-
τὸ ἀνελὲς τὸ τῆς τυραννίδος
ἔνεμα μισοῦσι, καὶ τὸ ζυμφορ.
ἐκῶν Αἰακὸς ἢ Μίνως ἢ Ῥαδά-
μανθυς ἦ, ὁμοίως ἐξ ἅπαν[τα]
ἀνελεῖν σπεύδουσι, τὰς μὲν ὠφυ-

nefariè designasset, non re-
putaret, quemadmodum no-
ctu in templum ingressus,
sublatis furtim pretiosissi-
mis quibusq; donarijs, fanum
religiosissimum impiè depe-
culatus esset, ac etiam statuis
manus sceleratas admouis-
set, magnæ tandem crudeli-
tatis vos accusaret, quòd
cùm & Græci & sancti esse
perhibeamini, supplicio af-
feciss etis hominem Græcum
prope templum. Etenim non
ita procul ab vrbe fertur
esse petra huic destinata sup-
plicio. At vos, vt opinor, ei-
usmodi hominis stoliditā-
tem risu prosequuturi esse-
tis, si quis hæc aduersus vos
dicere auderet: alij autem o-
mnes vestram aduersus im-
pios maleficos crudelitatem
collaudabunt. In summa po-
puli non perpendentes qua-
lisnam ille sit qui rebus im-
perio præest, siue iustus, siue
iniustus, simpliciter ipsum nomen tyrannidis prosequuntur
odio, ipsiq; tyranno extremè infensi sunt, & tametsi Aeacus
aut Minos aut Rhadamantus principatum gesserit, omnes
tamen ex æquo è medio tollere approperant, malos illorum

πονηρούς αὐτῶν, πρὸ ὀφθαλμῶν τιθέμενοι, τοὺς δὲ χρηστὰς τῇ κοινωνίᾳ τῆς προσηγορίας, τῷ ὁμοίῳ μίσει συμπεριλαμβάνοντες. ἴσως οὖν ἂν πολλοὺς καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι πονηροὺς γενέσθαι τυράννους σοφοὺς, τῷ φαύλῳ ὀνόματι λοιπόν, χρηστὸν καὶ ἔμβριθες ἐπιπλαγμένους, ἅμα ἐνίοις καὶ πόνους ἄναντας βραχᾶς, ἐν οἷς ἐρῷ ὑμῶν ἀκροατηρίους, ἀγάπματα καὶ ἀναθέματα τῷ Πυθίῳ. ὁρᾶτε δὴ καὶ τοὺς νομοθέτας, τῷ λοιπικῷ ἄθλῃ τὸ πλέον ἐπιμονλας, ὡς τῶν γε ἄλλων οὐδὲν ὄφελος, ἀμὴ φόβος προσάγῃ, καὶ ἐλπὶς τῆς λοιπόσης. ἡμῖν δὲ τοῦτο πολὺ ἀναγκαότερον τοῖς τυράννοις, ὅσῳ πρὸς ἀνάγκλῃ ἐξηγούμεθα, καὶ μισθοί τε ἅμα καὶ ἐπιβουλαὶ φυσιν ἀνθρώποις συνόντες, ὅπου

ante oculos sibi proponentes, bonos verò communi accusationi innocenter obnoxios eodem odio complectentes. Cæterùm audio apud vos quoque in Græcia multos fuisse tyrannos sapientes, qui sub hoc vitioso (vt videtur) nomine commodos & mansuetos omnibus sese vendos præbuerint: è quorum numero nonnullorum orationes quoque breues & succinctæ in delubro vestro vnà cum statuis ac muneribus Pythio repositæ continentur. Respicite autem ad legum scriptores etiam irrogandarum pœnarum ratiom & consuetudinem pluriùm tribuentes, quasi cæterarum rerum nulla expectanda sit utilitas, nisi metus malefactoribus esset propositus, ac certa spes constituta luendi pro flagitijs supplicij. Cæterùm nobis tyrannis in hoc longè maior imposita est necessitas, qui cæteris necessariò præsumus, quique communem cum nobis odiosè inuidentibus, tum necem machinantibus consuetudinem agimus, vbi ne personati quidem vllam securitatis

σου μηδ' τῶν μορμολυκείων ὅ φησί τι ἡμῖν λόγου τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοῦ ὑδρικοῦ τῆς Ὑδρας μύθου τὸ πρᾶγμα· ὅσῳ γὰρ ἂν ἐκκόπτωμεν, τὸ αὖθις πλείονας ἀναφύεσθαι τοῦ Ἰολάου ἕνεκα μᾶλλον ἀναγκαῖον, καὶ ἐπικαίειν νὴ Δία, ἵνα τὰς ῥίζας, ἃ μήποτε μὲν ἐπικρατήσειεν· τὸν δὲ ἅπαξ εἰς τὰ ζῶντα ἐμπεσόντα ἰὸν παραχαράξειεν, ὅμοιον καὶ τοῦτον ὄντα, ἢ φαλάκρου τῶν πλησίον, ἐκτιλήσειεν ἔλως ἄν, τίνα οἰόμεθα οὕτως ἄγριον, ἢ ἀνάμνησιν ἀνθρώπου ἔχοντα, ὃς ἴδοι ταῦτα μαστιγουμένους καὶ σφαττομένους ὀρῶντα, ἃ μὴ ἔχοι τινὰ μηχάνην τῷ Ἰολάου κτίσαι; πῶς οὐκ ἂν γοῦν ἰδόντος μαστιγουμένων ἄκων; πῶς οὐκ ἂν θρηνῶν, καὶ ὀδυρόμενος τὸν ἐμαυτοῦ

curitatis vtilitatem sentimus, sed omnis nostra vestra perinde vt fabula, quæ de Hydra fertur, se habet. Quantò enim plures præciderimus, tantò plures nobis puniendi occasiones supra pullulant. Est autem operæ pretium, vt ista feramus, ac capita subinde recrescentia semper recidamus, & per Iouem iuxta Iolai institutum, igne quoque absumamus, si salui verum potiri cupimus. Etenim eum qui necessitate coactus semel in hæc inciderit, & ipsum materiæ non dissimilem esse necesse est, aut scelestis ciuibus parcentem, perire funditùs. In summa, quem putatis vsque adeò mentis esse agrestis, efferatæque immanitatis hominem, cui voluptati sit alios flagellis cædere, aut cruciatorum audire gemitus, aut cædes & carnificinas spectare, nisi vehementem infligendarum pœnarum causam haberet? Quoties igitur dum alij flagris cæderentur, lachrymatus sum? Quoties autem meam ipsius fortunam lugere ac deplorare cogor,

ἐμαυτῷ τηλίκῳ ἀναγκαῖόν μοι, μείζω λύπας αὐτὸς, καὶ χρονιωτέραν παρασχόμενον; ἀνθρώπῳ γὲ φύσει μὲν ἀγαθῷ, διὰ δ' ἀνάγκην πικρῷ, πολὺ τῷ λυπεῖσθαι τὸ ῥᾳδίως ἀποθνήσκειν ἀνιαρότερον. ἃ δὲ δὴ μετὰ παῤῥησίας ἀνῶν, ἐγὼ μὲν, εἰ ἄρα μοι προτιθείη πότερα βούλομαι, λυπῆσαι τινὰς ἀδίκως, ἢ αὐτὸς ἀρθῆναι μᾶλλον, ἵν' ἴσθι, ὡς οὐδὲν μικρὸν ἐμαυτὸν, εἰ οἷμαι ἄρ' ἂν θανεῖν μᾶλλον, ἢ μηδὲν ἀδικοῦντας λυπῆσαι. εἰ δέ τις φαίη, βούλει, ὦ Φάλαρι, αὐτὸς τινὰ ἀδίκως, ἢ δικαίως λυπῆσαι τοὺς ἐπιβάλλοντας, τοῦτο βουλοίμην ἄν. αὐθις γὰρ ὑμᾶς, ὦ Δελφοὶ, συμβούλους καλῶ, πότερον ἄμεινον ἦναι, ἀδίκως ἀποθανεῖν, ἢ ἀδίκως σώζειν τὸν ἐπιβιβάσαντα. ἀλλ' ἴστω, οἶμαι, ἀνόητός ὅτις, ὃς ἂν ἄρα τιμήσαιτο μᾶλλον, ἢ σώζων τοὺς ἐχθροὺς, ἀπολωλέναι.

gratius ego supplicium & diuturnius sufferens? Etenim viro natura bono, necessitate autem sæuo & amarulento, multa durius est de alijs sumere, quàm de se sumi supplicium. Si verò liberè quod sentio proferendum est, ego profectò, si mihi daretur optio, vtrum velim nonnullos innocenter punire, an me ipsum potiùs mortem oppetere: planè persuasum habete, quòd nihil cunctatus mori potiùs eligerem, quàm homines nihil mali præter æquum commeritos, supplicio afficere. Dixerit verò aliquis: Præoptas potiùs, ô Phalari, ipse iniustè interire, quàm iustis ex causis pœna affligere insidiatores? Velim profectò hoc. Rursus enim vos Delphos in consilium voco, vtrum præstabilius esse putatis, iniusta morte oppetere, an iniustè seruare eum qui exitium machinatus sit? Nemo, vt opinor, adeò vecors est, & egens animi, qui non vincere potiùs præeligat, quàm seruatis hostibus interire.

Et

καὶ ὅτι πόσους ἐγὼ καὶ τῶν ἐπιχαρισάντων μοι, καὶ φασθῆναι ἐπιτηδείων, ὅμως ἔσωσα; νῦν μὲν Ἀκανθον τινὰ, καὶ Τιμοκράτην, καὶ Λεωγόραν τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν, ἃς πάλαι συνηθείας τῆς πρὸς αὐτοὺς μνημονεύσας. ὅταν δὲ βαλλάττωμαι τὴν ἀδελφίαν, τοὺς ἀφορίζοντας ἐς Ἀκράγαντα ξένους ἐρωτήσατε, οἵοις ἐγὼ περὶ αὐτούς ἀμι, καὶ ἐθέλω προσφέρεσθαι τοῖς καταίρουσιν· ὅτι γε μὴ σκαιὸς ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἔχω, καὶ παθεῖν τινα, καὶ ὅθεν καταπλεύσωσιν, ὡς κατ' ἀξίαν τιμᾶν, ἀποπέμπομαι αὐτούς. ἔνιοι δὲ καὶ ἐξετάζεσθαι φασὶ παρ' ἐμοὶ, οἱ σοφώτατοι τῶν Ἑλλήνων, καὶ οὐ φεύγουσι τὴν συνουσίαν τὴν ἐμήν. ὅσῳ δ' ἄμεινον καὶ κρεῖττον ὁ σοφὸς Πυθαγόρας ἦκεν ἐς ἡμᾶς, ἀλλὰ μὴ πάλαι ἐμοῦ ἀκηκοὼς, ἐπεὶ δὲ ἐπαύσθη, ἀνῆλθε

Et quòtnam ego ex ijs quæ manus mihi admouere conati sunt, seruaui, (quorum de numero est Acanthus ille cum Timocrate & Leogora) veteris quæ mihi cum illis fuit consuetudinis & amicitiæ recordatus? Cæterùm si ita vester fert animus, atque adeò vobis cordi est meos mores nosse propiùs, eos qui in Acraganta frequenter commeant hospites interrogate, cuiusmodi ego me erga illos gerere soleam, aut ostendere, & num humanum & liberalem me præbeam accedentibus, qui exploratores etiam in portis constitutos habeo, neque nō auditores, quinam & vnde nauigârint, vt certior factus, pro dignitate honorem habens dimittam illos. Nonnulli quoq; studiosè & sua sponte me visunt, Græcorum quidem sapientissimi, neque nostram conuersationem respuunt, aut subterfugiunt: quemadmodum nuper sapiens ille Pythagoras ad me venit, cùm longè audita de fama mea inaudisset. Postea verò quàm omnia secus se

θῳ ἐπαινῶ μι τῆς δικαιο-
συνης καὶ ἐλευθερ τῆς ἀναγ-
καίας ὠμότητ. ἔτα οἴε-
σθαι, τὸν πᾶς τὸν ὀθνεῖον ἐλ-
λάνθρωπον οὕτως, ἀδίκως
ζῶις οἰκείοις πεσφέρεσθαι, ἃ
μή τι δεξιρόντος ἀδικῆς;
ταῦτα μὲν δὴ ὑπὲρ ἐμαυτ ἀπο-
λελόγημαι ὑμῖν, ἀληθῆ μὲ δέο-
κατα, καὶ ἐπαίνου μᾶλλον, ὡς
ἐμαυτὸν πείθω, ἢ μίσους ἄ-
ξια. ὑπὲρ δ τῆ ἀναθήμα-
τ, ἱκανὸς ὑμᾶς ἀκοῦσαι, ὅ-
θεν, καὶ ὅπως τὸν ταῦρον ἐ-
δν ἐκτησαίμλιν, οὐκ ἐκλοὺς
αὐτὸς ὦ ἀνδριανζοποιῶ· μὴ
γὴ οὕτω μανείλω, ὡς ζιοὺ-
τον ἐπιθυμῆσαι ἐτημάτων.
ἀπὰ Πρίλα λῶ τις ἐμιλα-
τὸς, χαλκεὺς μὲν ἀγαθὸς, πο-
νηρὸς δ ἄνθρα· οὕτ
πάμπολυ τῆς ἐμῆς γνώμης
ἀπημῆτηκὸς, ὥστο χαριῆ-
σθαί μοι, ἐκαινίω τινα κόλ-
λασιν ἐπινοήσας, ὡς ἐξ ἄν-
παντ

cus se habere comperit, discessit collaudans me insciitiæ: ob crudelitatem verò necessariò mihi exercendam mei misereſcens. Poſtremò putatíne eum qui erga peregrinos tam humano affectus eſt animo, aduerſus domeſticos tantam exercere iniuſtitiam, niſi præter modum iniuria afficeretur? Hæc ferè ſunt quibus me vobis abundè purgatum eſſe opinor, vera profectò & iuſta, ac multò magis laude, vt ego mihi perſuadeo, quàm odio digna. Sedenim de miſſo donario iam tempus eſt, vt audiatis quénam & qua ratione tantum hunc poſſederim, ſtatuarij opera non locata. Neque enim tam demens tis ſum animi, vt talem poſſeſſionem mihi deſiderandam eſſe putem. Sed erat quidam Perilaus noſtratis gentis homo, egregius quidem & ingenioſus artifex, cæterùm naturâ malus & improbus. Ille tota via cùm à ſententia mea aberraſſet, putauit ſe mihi rem admodum gratam facturũ, ſi nouum quoddam ſupplicij genus excogitaſſet, quaſi præ omnibus rebus præcipuam in

mendis

σάντ' ἐμοὶ λοιπὸν ἐνθυμεῖσθαι
καὶ δὴ κατασκευάζει τὸν βοῦν
ἐπὶ μοι λοιπὸν, ἀνάπλεων
ἰδεῖν, καὶ πρὸς τὸ ἀκριβὲς πᾶν
ἐκπεπαιδευμένον. εἰνίσεως γὰρ
αὐτῷ καὶ μυκήματος ἐδεῖ μόνον
πρὸς τὸ καὶ ἔμψυχον ἄντα λα-
βεῖν. ἐλεῖν δ', ἀνίκατον ὄντα
θυμὸ· ἄξιον τὸ μὴ μὰ τὸν Πυ-
θίον, πεμπτέον ὁ ταῦρος ὡς
ἀληθῶς· ὁ δὲ Περίλαος παρι-
στὰς, τί δ' ἂ μάθοις, ἔφη, τὸν
σοφὸν, τὸν ἐν αὐτῷ, καὶ τὸν
μέτρον ὧν παρίηται; καὶ ἀνοί-
ξας ἅμα τὸν ταῦρον, κατὰ
τὸ νῶτα, ὦ τίνα, ἔφη, βούλε-
σθαι λέγεις, ἐμβιβάζειν ἐς τὸ
μηχάνημα τοῦδε, καὶ κατα-
πλέξειν, πεσθέντα μὲν ὧδε
αὐτὸν τόδε πρὸς ζυγὸν πυκτώ-
σαντα βοὸς, σῦραι δ' ὑποκαύσαι
τὸν ὑπὸ γαστέρα. καὶ ὃ μὴ οἰμώξεται, καὶ
βοήσεται, ἀλύσεις τῶν ὀδό-
ντων ἐκφήξεται. ἐπὶ βοὴν δὲ τὸν
αὖθις μὴ σοι ἀρτιλίσας
εἶα λαγαρώτατα, καὶ ἐπαυλή-
σεται θρηνῶδες, καὶ μυκήσεται
γοερὸν

mendis ſuppliciis voluptatem cupientiſſimè caperem. Iam verò bouem fabricato ad me venit ferens illum, aſpectu ſanè pulcherrimum, atque accuratiſſimè ad veri bouis imaginem expreſſum. Tantum illi motus & mugitus deerant, quò minus vitulus eſſe putaretur. Viſo autem illo, ſtatim exclamabam: Dignum munus Pythio, mittendus eſt hic taurus Apollini. Porrò Perilaus aſſiſtens: Quid ſi, inquit, ſapientiam quæ in illo eſt, perdiſceres, ac noſtrum cui præbendo formatus eſt? Et cum dicto taurum per dorſum aperuit. Si quem, inquit, cruciatibus torquere volueris, conjecto illo in machinam, ac dorſo iterum concluſo, haſce tibias naribus bouis admotas accommoda: ignem autem ſuccendere iubeas: ac ille quidem incluſus plorabit vociferabiturq; inſuſitatis & ineffugibilibus detentus doloribus, cæterùm vociferatio per tibias cantum tibi abſoluet tenuem ſtridulum, & lugubre quiddam modulabitur: quin

γοντα ταῦτα, ὡς ἐμὲ λυπήσει ὦ Περίλαε, ὅτι ἀκροᾶσθαι, μεταξὺ διαπονούμενον. ἐγὼ δὲ ὡς τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον ἐμισάχθην τῷ ἀνοήτῳ μηχανίαν τῷ ἀνδρὶ, καὶ τῷ ἀποίνοιαν ἐμίσουν τῷ διαπεπαίσματι, καὶ οἰκείαν αὐτῷ τιμωρίαν ἐπίθηκα. τί οὖν λέγω, ἔφην, ὦ Περίλαε, ἃ μὲ ἐχρῆν ἅπαξ ὑποσχόμενος ταῦτά σοι, λαβεῖν ὑμῖν, αὐτὸς ἀσπάσασθαι, τῷ ἀληθείαν ἐτίχνης, τὴ μίμησαι τὸς βοῦντας, ἵν' ἀλλῶμεν, ἐκ, ἃ φὴς, μίλη σῷ τῶν αὐλῶν φθέγγεσθαι πάθος μὲν τόδε ὁ Περίλαος· ἐγὼ δὲ, ἐπεὶ ἔνδον ἦν, διανοίγω τὴν θύραν ἐπιλαβόμενος ἀναλάμβανε, ἔφην, τὸν ἄξιον μισθὸν τῆς θαυμασίης σε τίχνης, ἵν' ὁ Διόνυσος τῆς μουσικῆς πρῶτος αὐτὸν αὐλῇς. καὶ ὁ μὲν λίκνα ἐπασχε, ἀφειδῶν τῆς αὐτοῦ δημιουργίας· ἐγὼ δὲ ἔφην, καὶ ἔτι ἔμπνουν ὄντα τὸν ἄνδρα, ἐξαμιλλῶμαι διανέμει, ὡς μὲ μιάνει

quumetiam insuper mugilem ciebit tristissimos, ita vt ille inter modulandum tormentis crucietur: tu verò singulari voluptate afficiaris. Porrò ego his auditis crudelem machinâ extremè auersatus sum, & immanem illi instrumenti indolem pressus respui, conuenienti & debitum illi supplicium imposui. Et age, inquam, ô Perilaë, ne vana videamur esse tua promissio, ipse nobis in taurum ingressus, veritatis tuæ industriam compro bato, ac vociferantes imitare, vt certò cognoscam tuum ea quæ iactas carmina per tibias cantata exaudiantur. Perilaus nihil cunctatus his dictis promptè obtemperat. Ego autem postquam ingressus est, concluso tauro, ignem iussi succendere. Recipe, dixi, debitum artis tuæ tam admirandæ præmium, vt magister musices ipse primus omnium canas. Ac ille enimuerò iustissima passus est, sua ipsius excellenti fruens industria. Porrò autem ego vix uentem, & adhuc semiuiuum spirantem iussi eximere, ne si

inuen-

μάνον τὸ ἔργον ἀναπολαβεῖν· ἐκεῖνον μὲν ἄταφον καὶ τὰ ἁρπαμένων ῥίπτειν ἐπέλευσε· καθάρας δὲ τὸν βοῦν, ἀνέθηκα μνήμα ὑμῖν, ἀνατιθεὶς ὁμοίως τῷ θεῷ, καὶ ἐπιγράψας γε ἐπ' αὐτῷ ἐκείνου τοὺς πάθεσιν ἀδίκημασιν, τοῦ ἀναθέντος ἐμοῦ τέχνημα, τὸν τοῦ χαλκεῖα τὸν Περίλαον, τὴν ἐπίνοιαν τὴν ἐκείνου, τὴν ἀπανθρωπίαν τὴν ἐμὴν, τὴν πρὸς τοὺς πρεσβείαν, τὰ τῆ βορᾶ χαλκοῦς μέλη, τὴν πρώτην πεῖραν τῆς μουσικῆς. ὑμᾶς δέ, ὦ Δελφοί, δίκαια ποιήσετε· θύσετε μὲν ἅπερ ἐγὼ μετὰ τῶν πρέσβεων, ἀναθήσετε δὲ τὸν ταῦρον ἐν καλῷ τοῦ ἱεροῦ, ὡς πάντες ἀκούσωσιν, οἷόν ἐγὼ πρὸς τοὺς τοιούτους εἰμι, καὶ ὅπως ἀμύνομαι τὰς ὀξυτάτας ἐς κακίαν ἐπιθυμίας αὐτῶν. ἱκανὸν γὰρ μὴ μόνον, ἀπολωλέναι μετὰ πόνου, Περίλαον καὶ κακοδαίμονα, μὴ ὁ ταῦρος ἀναθεὶς, μηκέτι φυλα-

immoreretur, nece sua opus contaminatum impiaret: illum inhumatum per scopulos præcipitari imperaui. Taurum verò piaculis mundatum, deo dedicandum legaui, omnemq; de illo historiam insti adscribere, dedicantis mei nomen, Perilaum artificem illius, immanem sententiam, meam in puniendis maleficis æquitatem, conueniens supplicium, primos artificis concentus & modulationes, prætereà primam meam fices experientiam. Vos autem, Delphi, iustè facietis si pro me vnà cum legatis sacra feceritis, taurumq; deo in eleganti delubro dedicaueritis, vt omnibus perspicuum fiat, quo ego aduersus criminosos sim animo, tum qua acerbitate vlciscì soleam superuacuas illorum ad perpetrandam malitiam cupiditates. Itaque hoc ipso solo facto satis superq; quibus moribus præditus sim, manifestatum est, Perilaum supplicijs affecto, ac tauro dedicato, neque amplius

ad

φυλαχθέις τὸν ἄπορον μουσικὴν ἀνήρατον, μηδὲ μελῳδίας ἄλλο ἔτι, πλὴν μόνα τὰ τῦ τιχνίου μυκήματα, κὴ ἔτι γε μόνα αὐτῶ κὴ τῶν ἄρα ἡδέα τῆς τίχνης, κὴ διατεταμένα τὴν ἄμουσον ἐκάνλω κὴ ἀνάνθρωπον ψυλήν. κὴ τὰ μὲν παρόντα ταῦτα παρ' ἐμοῦ ὦ θεῷ, ἀναθέσω ἂ κὴ ἄλλα ποικίλα, ἐπαλάμοι ποτὲ ἐπέχῃ μηκέτι λάθοι λοιδόρων. ταῦτα μὲν, ὦ Δελφοί, τὰ παρὰ τοῦ Φαλάριδος, ἀκηκοῦ πάντα, κὴ οἷα ἐπάχθη ἴκασι. κὴ δίκαιοι ἂν εἶμεν πιστεύθαι ὑφ' ὑμῶν, μαρτυρῆντος, ὡς ἂν κὴ ἀδίκως, μὴ μεγάλως ἐφέλκεσθαι νῦν αἰτίαν ἔχοντος. ἃ δὲ λέγω κὴ ἀνηθλίως ὑπὲρ ἀνθρώπων μάτην πονηρῶν λοιδοῦμαι, μὴ ἄκοντος λοιδόρων ἐμοῦ, ἱκετεύομεν ὑμᾶς ἡμᾶς οἱ Ἀκραγαντῖνοι, βλέπειν

ad aliorum torquendorum musicam reseruato, quam nihil aliud modulatum esse pro certo affirmo, præterquam solos mugitus artificis: quòdque in solis ipso artis periculum fecerim, ac statim barbaram illius & inhumanam musicam compescuerim. Atque hæc quidem in præsens Deo offerre libuit. Dedicabo verò illi & alia sæpenumerò, vbi tantùm illius munificentia consecutus fuero, vt ampliùs pœnarum asperitate erga noxios non egeam. Hæc equidem, ô Delphi, quemadmodum à Phalaride facta sunt, singula quàmverissimè percensuimus. Iusti verò vtique habendi simus, si fidem vobis facientes, veritatis testimonium illi præstiterimus: quippe qui harum rerum non imprudentes, nullam nunc mentiendi occasionem aut causam habeamus. Quòd si quoque necesse est precibus nos esse supplices, quem falsò multi suspicantur esse improbum, quippe qui inuitus & coactus in malos euaserit: supplicamus vobis nos Acragantini, qui & Phala-

ri-

νίστι ὄντα, καὶ τὸ ἀρχαῖον Δωρικῆς, κεκοίνωται δ' ἄνδρα, ἐλεύθερον ἂν ἐθέλοντα, καὶ πολλὰ καὶ δημοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ ἕκαστον ὑμῶν εὖ ποιῆσαι ἁρμόττοντα. πειρᾶσθε δὴ καὶ ὑμεῖς τοῦτον, καὶ ἀναθῆτε, καὶ εὔξασθε ὑπὲρ τῆς Ἀκράγαντος, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ Φαλάριδος. καὶ μήτε ἡμᾶς ἀπράκτους ἀπολύσητε, μήτ' ἐκεῖνον ὑβρίσητε, μήτε τὸν θεὸν ἀχαρίστοις λαμίσι τὰ ἆθλα καὶ δυσμοτάτῃ ἀναθήματι.

cisumus, & ex antiquo Dorum more, complectamini humanitate vestra virum amicitiam vobiscum iungere cupientem, ac eum qui multùm & publicè & priuatim vnicuique vestrûm benefacere & prodesse studeat. Assumite igitur vos ipsi taurũ, deóq; dedicatum offerte; de prò Acragante ipsiusq; Phalaride salute precantes, vota facite. Et nolite nos infecta legatione dimittere, ne & illi

contumelia afficiatis, eademq; opera Deum elegantissimo muneri ac iustissimo munere priuetis.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM EIVSDEM.

PHalaris Astyalensis tyrannus Siculus fuit, cui Perillus taurum æneum conflauit, quo nouum haberet miseros torquendi genus. In quem tamen ipse autor inclusus, subiecto igni primus (vt decuit) artificij sui verum experimentum præbuit, mugitumq; pro humana voce moriens dedit. Phalaris postea taurum Delphos misisse legitur, vt Phœbo dicatus, in eius templo reponeretur, monumentum simul futurum & artis exquisitissimæ, & inuenti crudelissimi, & pœnæ meritò in autorem retortæ. Verùm Delphi munus vt à tyranno missum repudiárunt. Hisce verò duabus Luciani orationibus Phalaridis legati taurum Delphis principibus commendare satagunt. Historiam scribunt Orosius lib. 1. cap. 20. Sa-

bell. lib. 4. Ennead. 2. Huius taurus nobilitatus est ab omni autorum genere. Facit quoq; huius mentionem Augustin. ad Maced. de Vera felicitate. Cic. Tusc. quæst. 2. Seneca de Ira & Clemētia lib. 2. cap. 4. Pindarus Od. 1. Pyth. Persius Satyra. 3. Ouid. lib. 1. de Arte amandi:

Et Phalaris tauro violenti membra Perilli
Torruit—.. idem lib. 3. Tristium:
Quiq; bouem Siculo fertur donasse tyranno.

item lib. 5. ibidem:

Vtq; dedit iustas tauri fabricator aheni.

Postremò meminit quoq; eius Pontanus, videlicet:

—*clausus boue mugit aheno*
Infelix faber—.

a ETENIM viro natura bono.] *Viro bono natura nihil æquè aduersum, quàm pœnas sumere de merentibus.*

ΦΑΛΑΡΙΣ Β. PHALARIS II.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

DEclamatio breuis, sed arguta est, qua ex Delphicis sacerdotibus quidam suadere fingitur, quò donum Phalaridis de quo in superiore oratione agitur, in templum recipiatur, ac Deo consecretur. Genus causæ deliberatiuum est, status negocialis. Exordium habet densum, vt in quo vna ferè periodo & suspiciones eas quibus fauore aliquo adducti aut aliàs corruptus ad suadendum accessisse videri poterat; à se remouet, & sola beneuolentia studioq; communis vtilitatis ad dicendū se progressum esse docet: deinde, & dociles & attentos eadem breuitate facit. Post exordium Propositio sequitur. Hanc confirmat primùm ex locis honestatis, ostendens impium, ac propè sacrilegum fore, si donum hoc à templo excludatur: neque enim quenquam posthac quicquam oblaturum esse, & deum suis sacris ac debito cultu priuatum iri. Deinde contra voluntatem ipsius Dei esse, vt qui certis indicijs ac signis declarārit gratam

istam

istam legationem sibi esse. Hinc quod de crudelitate tyranni obijciebatur, diluit, confutatis testimonijs à conditione personæ, & incertitudine: & contrà ab officio admonet, vt sacra magis procurent, & deo operentur potiùs, quàm iudicijs vacent. Posthæc ad locum vtilitatis transit, docetque contra communem vtilitatem fore, si dona excludantur. Nam ex his omnem prouentum esse Delphorum, & omnem item famã & gloriam. Denique nullo veterum exemplo hoc fieri. Et si maximè in deliberationem hanc rem vocare velint, officio eos vti debere iustè ac liberè iudicantium, non ex affectu aliquo rem æstimare. Peroratio repetitione argumentorum, cum admonitione eorum incommodorum quæ ex hac re consecutura sint, & quòd nihil temerè innouandum sit, perficitur.

Ὅτι Ἀκραγαντῖνοι, ὦ ἄνδρες Δελφοί, πρόξενόν μου, ὅτι διέφθαρται πρὸς Φαλάριδα, ὅτ' ἄλλων ἕνεκα πρὸς αὐτὸν ἐπολέμησαν ἰδίαν αἰτίαν, ἢ φιλίας οἰκείας ἐπιτηδεία, τῶν ἀρχόντων ἀπέσταλκα τ ἐκόντων παρ' αὐτῶν, ἐπειδὴ μὴ μία ἡμῖν ἀφίσταται, μηδὲ τὸ ἀσφαλὲς ἅμα, μηδὲ τὸ κοινῇ συμφέρον, μηδὲ μάλιστα τὸ Δελφοῖς πρέπον σκοπῶν, ἀνίκα πλεῖστα παραπίπτουσιν ὑμῖν, μήτε τὸ μεῖον ἐπιδιώκειν, μήτε τὸ μεῖζον ἐκκλίνειν, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐπιτρέπειν τῇ τύχῃ, τὰ δὲ τῇ γνώμῃ κρατεῖν, ἐπιδεικνύμενον ὅτι τὸ μὲν ἀνθρώπινον ἐν τῷ τυχεῖν ἐστιν, τὸ δὲ ἐν τῷ γνῶναι τὸ καλῶς ἔχον.

Quum antehac nulla mihi, ô viri Delphi, neq; cum Acraganitis ciuibus hospitalitas intercessisset, neque cum ipso Phalaride priuatim vlla domesticæ familiaritatis contracta esset societas, neque aliam haberem ergà illum, aut peculiarem causam fouendæ beneuolentiæ, aut olim iungendæ cum illo amicitiæ spem, tantum veròmissos ab eo legatos audierim æqua & modesta perorantes, callideq; prospicerem, & quid piè à vobis fieri posset, & quid publicæ vtilitati conducibile foret, cum primis verò quid Delphis non indecorum factu futurum esset: surrexi in medium oratione mea

ὑβείσαν ἄνθρα λωασλὶ ὑπο-
σιβῆντα, μὶτ' ἀνάθημα ἤδη
ὧ θεῷ καθομολογημένον
ἀπαλοτριῶν, καὶ ταῦτα, πρὶν
τῶν μηδίσων τε ἀὰ ὑπόμνη-
μα γενησόμενον, τίνυσις
καλλίστη, καὶ ἐπιτοίας καλλί-
στης, καὶ δικαίας καλάσεως·
ἐγὼ μὲν ἔν καὶ τὸ ἐνθλοιᾶσαι
ὑμᾶς ὅλως περὶ τότε, καὶ δυ-
μισεγὲς ὑμῖν πεθέσθαι τὸν
λιᾶσσιν, ἃ χὴ λιχεθαι
τὸ ἀνάθημα, ἢ ὁπίσω αὖθις
ἀπαίμεν, ἀνόσιον ἤδη ἂν
νομίσα· μᾶλλον δ', ὅλ' ὑπερ-
βολὴν ἀσεβείας ἀπολοιπέ-
ναι· ἤδη γὲ ἂν, ἢ ἐπροσυλία
τὸ πρᾶγμά ὅτι, μαρῷ τῶν
ἄλλων χαλεπωτέρα, καὶ ὅ-
σον τῷ τὰ ἤδη ἀνατεθέντα
συλᾶν, τὸ μηδ' τὸν ἀρχὴν
τοῖς ἀνατεθῆναι βουλομέ-
νοις ἐπιτρέπειν, ἀσεβέστερον.
Λέομαι δ' ὑμῶν Δελφοὶ καὶ
αὐτὸς ἄν, καὶ τὸ ἴσον μοι-
ρίχον

vos cohortaturus ne ob-
rum principem, & pie de
gentem, contumelia tene-
rè afficeretis: neque munus
ipsum quod Deo iam dedi-
natum est, à vobis alie-
retis: præsertim trium ma-
ximarum rerum perpetuò
monimentum futurum, ar-
tis præstantissimæ, cogi-
tationis crudelissimæ, &
iusti supplicij. Itaque ego,
quòd & in incerto habetis
quid hac de re statuendum
sit, quódque magistratus de
liberandum vobis propo-
fuerint num munus susci-
piendum, an iterum re-
trò ablegandum sit, parum
religiosum esse arbitror.
Multò autem potiùs impie-
tati nullum modum re-
linquetis: neque enim aliud
hæc res erit, quàm nefa-
rium sacrilegium, quòd tan-
pitudine sua omnia longè
late{que} excedit flagitia. Nec minus impium erit factu, Deo
donaria dedicare volentibus, ne facultatem quidem offe-
rendorum munerum concedere, quàm ea quæ Deus iam
oblata possidet, depeculari. Precor autem vos, cùm & ego
unus sim è Delphorum numero, ac ex æquo publicæ glo-
riæ par-

τῆς τῶ δημοσίῳ ὠφελείας, ἢ φυλάξοιτο καὶ τῆς ἐναντίας δόξης, ἂν τῶν παρόντων τινὰ ἐγκλήσεως, μήτ' ἀφελείαν τὸ ἱερὸν βίῳ ἀσεβεῖ, μήτε πλὼ πόλει πᾶσι ἅπασιν ἀνθρώποις ἀφανίσαι, ὡς τὰ νόμιμα τοῖς θεῖς συνοφαντῆς σαν, καὶ φύσιν καὶ δικαιοσύνῃ δοκιμάζουσαν τὰς ἀνατιθεμένας· οὐδὲ γὰρ ἔτι ἀναθεῖναι τοιμήσομεν ἄν, ἀλλὰς ἐπεξουσίαν τὸν θεὸν ὄ, τι ἂν μὴ πρόσφορον Διλφοῖς δοκῇ. ὁ δὲ Πύθιος τῷ δικαίᾳ κρίσει τῆς ἀναθήματος ψήφου λαμβάνων. ἐγὼ μὲν οὐδένα ἂν τὸν Φάλαριν, εἰ τὸ δῶρον αὐτὸ ἐπισκήπτει, ῥᾴδιον ἂν τῷ Ἰονίῳ μέσῳ καταδῦσαι αὐτὸ, μετὰ τῆς ἀγίους ὁλκάδος. ὁ δὲ πολὺ τἀναντίον ἐν ἀθλίᾳ τι ἀμεριμνοτέρῳ ὧν, ὡς φασι, παίζων αὐτοῖς, καὶ φῶς ἐς

riæ particeps, si conseruata fuerit: tum diuersæ opinioni obnoxius, si quid in præsens aduersus existimationem nostram perperam admissum fuerit, ne templum obseretis piis & religiosis hominibus, neque ciuitatem nostram omnium mortalium contumeliæ atque calumniis traducendam obijciatis, quasi ea quæ Deo offerenda mittuntur, sycophantijs illudentem, calculisq; & iudicio donaria dedicantes rectificantem. Si quidem nemo quicquã posthac muneris offerre audebit, certior factus, Deum nulla beneuolentia susceppturum, quod priùs Delphis non visum sit probabile. Proinde Pythius iam antè non iniquam de missio donario tulit sententiam. Si enim aut Phalarim odio haberet, aut eius munus contempsisse arbitraretur, facilè ac promptum illi fuerat illud vnà cum naui oneraria, qua allatum est, in mediis Ionij maris fluctibus submergere. Iam verò ille à vestra sententia longè longq; dissentit, cùm & sereno cœlo illis Ionium traijcere præstitit (quemadmodum ipsi testificantur) ac

σᾶς ἐς τὸν Κίρραν καταῤῥᾷ, ὦ καὶ δῆλον ὅτι πᾶσίτε τὸν τῆ μονάρχῃ ὠφέλιμον. χρὴ δὲ καὶ ὑμᾶς τὰ αὐτὰ ἐκείνῳ ψηφισαμένους, πᾶσθαι καὶ τὸν ταῦρον τοῦτον ὡς ἄμα λύσμα τοῦ ἱεροῦ. ἐπὶ πάντων ἂρ ἄν τὸν ἀποκόσμον, πλάσαντά τινα μυθικὸν λόγον ἔτω δῶρον θεῷ, σὺν καταδικάζοιμεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ ψῆφον λαβόντ, καὶ μισθὸν δομίσασθαι τῆς ὠφελείας, τὸ ἐκκόπτεσθαι μηδὲ τὸ ἀναπόδυναι ἄξιον. ὁ μὲν δὴ τἀναντία μοι γνώσεται, καβάπερ ἐκ τοῦ Ἀκράγαντος ἄρτι καταπλωτὰς, σφαγάς τινας, καὶ βίας, καὶ ἁρπαγὰς, καὶ ἐπαγωγὰς ἐπαγόμενος τὸ τυράννου, μόνον ἐκ αὐτάρκης γεγενῆσθαι λιμένων, ὃν ἴσμεν οὐδ' ἄχρι τοῦ πλοίου ἀφελόμενος κότα. καὶ δὴ τὰ μὲν τοιαῦτα μηδὲ τοῖς ὑπονθύουσι φάσκουσι πάνυ πιστὰ εἶναι

saluos in Cirram vsque patulit: quo facto satis manifestum est [a] monarcha patentatem sibi non improbari. Oportet autem & vos diuinæ sententiæ adiectis calculis, & hunc taurum reliquis templi ornamentis adiungere: quandoquidem hauddubiè rei foret omnium absurdissima, si quis adeò magnifico & excellenti munere huc missio, uestris calculis ab ingressu templi arceretur, ac præmium impietatis auferret, videlicet indignus iudicatus qui donum offerret Apollini. Cæterùm ille eius diuersa est à me sententia, quemadmodum ex Acragante huc delatus nauigio, cædes quaspiam & iniurias, & rapinas, & deprædationes à tyranno factas sustinuit, nimium tragica vociferatione extulit, dicens propemodum omnia sibi coràm visa esse oculis: quem non ignoramus, ne ad portum quidem vsque peregrè profectum esse. Non autem dissentaneum est, talia ne iis quidem omnino credere, qui ista se perpessos esse commemorant.

διηγησόμεθα· ἄδηλον δὲ ἀ
νθρώποις τὸ μέλλον, ἐκ ὅτου φω
νὴν λάβωσιν, ἐκ ὅτου ἀφῶ
τες, ἃ μὴ ἐπίστανται, καταγε
λῶσιν. ἀ δ' ἴσμεν τι καὶ πέπρακται
τοιοῦτον ἐν Σικελίᾳ, τοῦτ' ἐ
φιλοτιμούμεθα ἀποκρύπτειν πολυπρα
γμονοῦντες, ἀ μὴ αὐτοῖς ἐφίκτον ἦν
εἰδέναι. ἀλλὰ τί ταῦτα περὶ τῶν
Δελφῶν ἀξιοῦμεν. καὶ
φίλον ὑμῖν, καὶ ἄλλα περι
πάσας τὰς θύρας, καὶ σωφρο
νεστέρους, ἂ πέμψαί τις, σκο
πουμένοις καταίμασθαι, ἃ τινὶ
τῶν ἀεὶ ζώντων νόμον δικαίως,
ἢ ἀδίκως τεθραμμένοις. καὶ τὰ
μὲν τῶν ἄλλων ἐχέτω ὅπη καὶ
βούλεται· ἡμῖν δ' ἀναγκαῖον
εἶναι τὰ ἐπίτριτα αὐτῶν ἀπο
δόσεως, ἔστιν τι πάλαι δίκαιον,
καὶ ἔστιν νῦν ἴσχυ, καὶ τί ποιοῦ
σι κἄξον ἴσως. ὅτι μὲν δὴ ἐν
ἡμετέροις τι οἰκοῦμεν αὐτοῖ
σι, καὶ πάντας γιγνώσκο
μεν, οὐχ Ὅμηρον χὠ μετεμέ
νους δεδιότα ἡμῖν, ἀλλ'
ὁρῶν πάντα ταῦτα καὶ ὅσον

memorãt. Etenim nobis ob
scurũ est num vera prædicẽt,
ne quo modo eos de quibus
nihil certi nobis compertum
est, iniustè sceleris accuse
mus. Quòd si tale quippiam
in Sicilia quoq; peractũ est,
quid hac de re Delphos so
licitè curiosos esse attinet, ni
si pro sacerdotũ officio, iu
dicum partes nobis præpo
sterè vẽdicemus? Et iam no
bis sacrificandum erat, atq;
cæteris omnibus deus colen
dus: ac si quis misisset dona
ria, ea dedicare nostri fuerat
officij. Num hîc expenden
tes sedemus, si qui ex illis
qui trans Ionium continen
tem incolunt, legitimè an se
cus administrent imperia?
Atque aliorum quidem res
prout ipsi voluerint, se ha
beant: porrò nobis perneces
sarium esse opinor, ne nostra
ipsorũ nobis ignota sint, tum
qui olim rerum nostrarum status fuerit, & quomodo nunc in
præsens eadem se habeant, & quid magis ex vsu nostro sit fa
cere. Nam quòd in præcipitijs & arduis cautibus habitemus,
ac steriles petras colere soleamus, Homerus monitor nobis
non est exspectandus, qui nobis hæc palàm faciat, sed ista

ἐπὶ τῆς γῆς, βαθεῖ μιμῷ ἀεὶ συνιῶμεν ἄρ. τὸ δ' ἱερὸν, καὶ ὁ Πύθιος, καὶ τὸ χρησήριον, καὶ οἱ θύοντες, καὶ οἱ ἀσιβοῶντες, ταῦτα διαφανῆ τε καὶ μᾶλλα, ταῦθ' ἃ πρόσοδος, ἐντεῦθεν ἡ ἀφορία, ἐντεῦθεν ἡ προφά· καὶ γὰρ τἀληθῆ πρός γε ἡμᾶς αὐτοὺς λέγωμεν. καὶ τὸ λιγόμβροτον ἐκ τῶν ποιητῶν, ἅσπαρτα καὶ μὴ καὶ ἀνήροτα φύεται τὰ πάντα, ἐκ γεωργοῦ θεοῦ. ὃς ἐμόνον τὰ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀγαθὰ γιγνόμενα παρέχει, ἀλλ' ἔστιν ὅτι καὶ φρυκτὸν ἡ Λύδοις, ἢ Πέρσαις, ἢ Ἀσσυρίοις, ἢ Φοίνιξιν, ἢ Ἰταλιώταις, ἢ Ὑπερβορείοις αὐτοῖς, πάντα εἰς Δελφοὺς ἀφικνεῖται. καὶ τὰ λοιπὰ μετὰ θεὸν, ἡμῖν τε μάλιστα ὑφ' ἁπάντων καὶ ἀφθόνως καὶ ἀδαπανῶς. καὶ τὸ ἀρχαῖον, ταῦτα

coràm ipsi oculis intuemur tum quantum semper in terra versemur, cui portus sit profundus; haud obscurè animaduertimus. Cæterùm templum ipsum, & Pythius, & oraculum, tum sacrificantes, & pectatis operibus seruientes, ij sunt Delphorum campi, ij prouentus: inde abundantia, inde commeatus nobis abundè & affatim offunditur. Par enim est, vt apud vos, quod verum mihi videtur, tacitum non habeam, aut dissimulanter præteream: [b] & quod à poëtis dicitur, citra sementem, citráque arationem nobis omnia proueniunt, Dei agricolæ opera: qui non solùm ea quæ apud alios bona nascuntur, nobis ampliter & cumulatè exhibet: sed si quid precioſi aut rari apud Phryges est, aut Lydos, aut Persas, aut Assyrios, aut Phœnices, aut Italos, aut apud ipsos denique Hyperboreos, omnia certatim ad Delphos perferuntur. Ac nos secundo loco post Deum ab omnibus mirificè colimur, paratáque rerum copia affluentes felicem vitam agimus. Sed hæc iam olim vobis ignota non

τὰ μήχρι νεῦ, καὶ μὴ πανσ-
ραιμεὰ γε ὅτω βιωτῶ.
μίμνηται δ' ἐδὲν πάντι,
ψᾶφον ἀπὸ ἀναθήματῶ
παρ' ἡμῖν ἀναδοθᾶσαν, ὐδ'
ἐμπυθόντα τινὰ θύραν ἀνα-
τιθῆσα. καὶ ὅρᾳ τᾶτ', οἶμαι,
καὶ αὐτὸ ἐς ὑπερβολὴν ἄυξη-
τα τὸ ἐνθὸν, καὶ ὑπερπλυτᾶ
ἐν τοῖς ἀναθήμασι. δᾶ τοί-
νυν μήδ' ἐν ᾧ παρόντι ἐμ-
πεδόμᾶν μηδὲν, μηδ' παρὰ τὰ
πάτρια νόμον ἐκβιάσαντα, ψυ-
λευεῖν τὰ ἀναθήματα,
καὶ χρηματολογᾶν τὰ πα-
ρόντα, ὅθεν, καὶ ἀφ' ὅτω,
καὶ ἐπὶοῖα· δίξαμενόν δ', ἀν-
παγμένον ἀναπιθῆσα, ὑπη-
ρετῆσαι ἀμφοῖν, καὶ ᾧ
θεῷ, καὶ τοῖς ἀφικνεῖσι. δοκᾶτα
δέ μοι, ὦ ἄνδρες Δελφοὶ, ἄ-
ξια βουλεύσασθαι περὶ τᾶν
παρόντων, ἀ λογίσασθαι πρῶ-
τον, ὁπόσα τὰ δῶρα ἐς τὸν θεὸν
ἐπιτήδεα. καὶ τὰ μὲν ἐς τὸν
παρόντα καιρὸν βουλεύσασθαι
ἀξιοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως ἂν ἐκ τᾶ
παρόντος ἐπιτήδεα ἔχωμεν τὰ
δῶρα· τὰ δὲ ἐς τὸν ἔπειτα χρό-
νον, ὅπως ἂν ἀεὶ τὰ ἐπιτήδεια
ἔχωμεν. ἐδὲν γὰρ ἐδὲ τᾶν ἐπι-
τηδείων ἐδὲν ἐδὲ τᾶν ἀναγκαίων
ἐστὶν ἐν τοῖς ἀναθήμασιν. ἐδὲν
γὰρ ἐδὲ τᾶν ἐπιτηδείων ἐδὲν ἐδὲ
τᾶν ἀναγκαίων ἐστὶν ἐν τοῖς ἀνα-
θήμασιν. ἐδὲν γὰρ ἐδὲ τᾶν ἐπι-
τηδείων ἐδὲν ἐδὲ τᾶν ἀναγκαίων
ἐστὶν ἐν τοῖς ἀναθήμασιν.

ta non ſunt. Quod autem ad præſentem deliberationem attinet, danda eſt nobis opera, vt in hoc vita ſemel inſtitutæ tuendo propoſito conſtanter perſeueremus. Nullus, vt mea fert opinio, memoria tenet, vllo tempore de quoquam donario apud nos latam eſſe ſententiam, neque quenquam à ſacrificando aut donario dedicando fuiſſe excluſum aut prohibitum: eamq; ob cauſam opinor delubrũ Apollinis tantopere auctum eſſe, in tantum, vt iam ſupra modum abundet muneribus. Oportet itaque neque in præſens quicquam temerè innouare, neque aliquid præter morem patrium conſtituere. Sed nec amoris reſpectu iudicanda ſunt nobis donaria, nec generis ratione ea quæ mittuntur eſtimanda, vndénam, aut à quo, aut cuiuſmodi ſint quæ huc legantur. Suſcepta autem munera nulla curioſitate delubro ſacranda ſunt, ac ambabus manibus per nos inſeruiendum eſt cùm Deo, tum pietatis gratia huc venientibus. Videmini verò mihi, ô viri Delphi, ſuper rebus quas in præſentia deliberationi expendẽ-

τον, ἀπὸ ὅσων καὶ ἀπίστων ἐ-
είν ἡ σκέψις πρῶτον μὲν
ἀπὸ τῦ θεῦ, καὶ τῦ ἱερῦ, καὶ
θυσιῶν, καὶ ἀναθημάτων,
καὶ ἱδῶν ἀρχαίων, καὶ θεσμῶν
πατρίων, καὶ δόξης τῦ παν-
τός· ἔπειτα ἀπὸ τῆς πόλεως
ὅλης, καὶ τῶν συμφερόντων
ἑῶ τινοιῦν ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ
ἑκάστῳ Δελφῶν, καὶ πᾶσι δὴ,
τῆς παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις
δοκούσης ἢ κακοδοξίας. τού-
των γὰρ ἐκ οἷόν τε μᾶλ-
λον, ἢ συμφορᾶτε, ἢ ἀναγ-
καίτερον ἐξέσεσθαι ἄν. περὶ μὲν δὴ ἄλλων βουλεύεσθαι
ταῦτά ἐστιν, ἃ Φάλαυς τὸν
ραυνῶ υἱὸς, οὐκ ταῦρ ὄν-
τος, οὐκ χαλκὸς μόνον, ἀπὸ
πάντων βασιλέων, καὶ πάν-
των δωρήσεται, ὅσοι νῦν χρῶν-
ται τῷ ἱερῷ· καὶ χρυσὸς, καὶ ἄρ-
γυρος, καὶ ὅσα ἄλλα τίμια,
πολλὰ πολλάκις ἀνατεθησόμε-
νά ἐστιν ἑῶ θεῷ. πρῶτον μὲν γὰρ
τὸ λαβεῖν τὸν θεὸν ἐξιλασθῆναι
ἄξιον.

das subieciſtis, conſulendũ ſunt facturi, ſi primùm omnium eam cogitationem ſuſceperitis, de qualibus nam ac quantis rebus conſilium ineatis. Principiò enim ſuper deo ipſo ac templo, tum ſacrificijs atque donarijs, ſuper ritibus ac moribus antiquis, ſimul atque legibus veteſtis, ac gloria vaticinij: exinde ſuper vniuerſa ciuitate, ac rebus priuatim & publicè omnibus Delphis conducentibus. Præter hæc omnia conſultantes non contemnendum in diſcrimen venietis apud omnes homines, aut fruendæ gloriæ, aut toleràndæ infamiæ. His profectò nihil maius (ſiquidem rationis compotes eſtis) aut perinde neceſſarium eſſe exiſtimabitis. De quibus igitur in præſens conſultamus, hæc ſunt, non equidem ſolùm Phalaris, neque taurus ille, neque æs tantùm, ſed omnes reges ac principes, quotquot nunc templũ vtuntur opera. Prætereà aurum, argentum, & quæcunque alia preciоſa multa, ac ſæpenumero deo dedicanda veniunt.

ἔξιον. τίν ὃν ἕνεκα, μᾶλλ' ὡς οἷόν τε πάλαι, τὰ περὶ τῶν ἀναθημάτων ποιώμεθα, ἢ τί μιμούμενοι τοῖς παλαιοῖς ἔθεσι, καινοτομήσομεν καὶ ὃ μηδέπω πότε, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν οἰκοῦμεν, καὶ ὁ Πύθιος ἔχρη, καὶ ὃ πάτριος φθέγγεται, καὶ ἐν ἅπασι μεμνῆται, γνησιώτατα ἐπιτιμῶντες, νεωτερίζομεν, καταγνόντες ἡμῶν καὶ ἐξετάζεσθαι τὰς ἀναθήσεις; καὶ μὴν ἐξ οὗ κατῳκήσαμεν τὴν πόλιν ταύτην, καὶ ὁ Πύθιος ἔχρησεν, καὶ πάσιν ἐξῆν ὁρᾶν ὅσων ἀγαθῶν ἐμπέπλησται τὸ ἱερὸν, ἅπασιν ἀναθήμασι, καὶ πρὸ τῶν ἀφάρτων δωρεῶν δωρεὰν τὸν θεόν. ἀλλ' ἡμᾶς αὐτοὺς δοκιμάσας καὶ ἐξετάσας ἐπὶ τοῖς ἀναθήμασιν, ἐκεῖνα μὲν ἀρξόμεθα τῶν δοκιμασθησομένων ἔτι, ἐλπίδες ὑπομένουσι, ὑπόδικον αὐτὸν

nium. Primùm enim iuxtà dei consilium expendere cõuenit. Cuius ergo rei gratia non vt semper nobis moris fuit, neque vt iam olim consueuimus, de dedicandis muneribus faciemus? Aut quid in antiquis constitutionibus censoria nota reprehendentes, rebus nouis studemus? Et quod nunquam ex quo hanc vrbem incolimus, ac Pythius interrogatus reddidit oracula, & tripos loquitur, & ipsa sacerdos diuino afflatur numine, facimus, nunc faciendum constituemus, iudicantes videlicet, ac expendentes eos qui huc missitant munera. Quin potiùs illud apud animum vestrum cogitatis ex prisco illo more & instituto, quo munerum offerendorum facultas intercluſa fuit

nerum, quantis bonis templum auctum & cumulatum fiet, omnibus offerentibus, ac quibuſuis pro ſubſtantiæ ſuæ modulo donarijs deum cumulantibus. Quòd ſi nobis ipſi iudicum & cenſorum prouinciam ſumemus miſſorum huc munerum, vereor ne citò eorum qui nobis probandi aut expendendi ſunt, penuria laboremus, nemine ſcilicet ſufferente

ſemen-

αὐτὸν καθικέσθαι, καὶ ἀναλίσκοντα καὶ καταδαπανῶντα, παρ' αὐτὸ μείνῃ, καὶ ἐκ τῶν ὄντων διαδαπανήσαντα τίνι βιοτὸν, ἀ μεθύοντα τὴ ἀναπλήσαι ἀνάξι.

semetipsum reum obiectam iudicio, & in hoc ipsum impensas & sumptus facientem, vt iudicetur, de quo omnibus in periculum veniat. Aut cui humaniter patiendum existimatis, si donariorum dedicandorum liberalitate indignus esse iudicabitur?

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a MONARCHAE pietatem.] μοναρχὰς seu μοναρχὸς, pro, tyranno, & μοναρχεῖν, pro, tyrannidem gerere apud Graecos sæpe dicuntur, vt hic. Nimirum id vocabuli tum eum significat, qui solus rerum potitur, idq; iniuste. b Et quod à poëtis dicitur citra sementem.] Quæ autem citra nostram operam casu nobis eueniunt, ἄσπαρτα τὴ αὐτόματα contingere dicūt Graeci. Idē in Parasito, & in Rhetorum didascalo vsus est. Natum à fabula insularum fortunatarum, de quibus Lucianus & Horat. in Odis. Hom. Odyss. lib. 9.

ΠΕΡΙ ΑΣΤΡΟΛΟΓΙΑΣ. DE ASTROLOGIA.

D. Erasmo Roterodamo interprete.

ARGVMENTVM.

ASTrologiæ defensio quędam est, à dignitate videlicet quam ab antiquitate & præstantia eorum qui illam ab initio coluêre, trahit: & à certitudine, quam ex similibus & signis ratiocinatione quadā colligit. Recenset aūt principiò varias gentes & populos à quibus illa inuenta, tractata ac locupletata fuerit. Deinde & homi-

nes,

res, & quid quisq; in illa singulatim vel obseruârit, vel tractârit: quo loco & fabulas plerasq; Græcorum poëtarũ de Orpheo, Tiresia, Atreo, Thyeste, Bellerophonte, Phryxo, Dædalo, Endymione, Phaëthonte, ac cæteris quibusdam explicat. Postremò & vtilitatẽ artis tradit, quò futuris rebus per hanc obseruatis, & mala faciliùs tolerare, vtpote prǽuidentes illa, possimus: & bonorum spe nos ipsos confirmare. Exordio dociles facit, statim proposito de quo & qualiter dicturus sit: & obiurgat eos qui artem ob imperitiam vtentium ac profitentium reprehendunt.

Ἀμφί τε οὐρανοῦ, ἀμφί τε ἀστέρων ἡ γραφὴ, οὐκ αὐτῶν ἀστέρων οὐδ' αὐτοῦ πέρι οὐρανοῦ, ἀλλὰ μαντοσύνης καὶ ἀληθείης, ἣ δὴ ἐκ τουτέων ἐς ἀνθρώπων βίον ἔρχεται. ὁ δέ μοι λόγος οὐχ ὑποθημοσύνην ἔχει, οὐδὲ διδασκαλίην ἐπαγγέλλεται, ὅκως ταύτην τὴν μαντοσύνην διαπρήσσειν, ἀλλὰ μέμφομαι, ὅτι οἱ σοφοὶ ἐόντες, τὰ μὲν ἄλλα ἀσκέουσι, καὶ πᾶσι τοῖς ἑωυτῶν ἐξηγέονται, μούνην δ' ἀστρολογίην οὔτε τιμέουσιν, οὔτε ἀσκέουσι. καὶ ἡ μὲν σοφίη παλαιή, οὐδὲ νέον ἐς ἡμέας ἀφίκετο, ἀλλ'

De cælo, deq; astris est nobis institutus sermo: non de ipsis quidem astris, neque ipso de cælo, verùm de diuinatione ac veritate, quæ ab illis in hominum vitam proficiscitur. Neque rursum mihi libellus hic se traditurum aut docturum profitetur, quo pacto diuinationem hanc assequi liceat: sed illud queror, doctos omneis cùm in cæteris omnibus exerceant sese, suisq; omnibus tradant, solam Astrologiam nec habere in precio, nec exercere. Atqui hoc doctrinæ genus vetustum est, neque nuper ad nos peruénit, sed

ἀπ' ἴσης ἔχουσι ἀρχαίων Βασιλέων, θνητοῖς, οἱ δὲ νεωτέρων ἀμαθίᾳ καὶ ἐρεθισμῷ. καὶ πολλάκις τὴν μισοπονηρίαν, διὰ νοσεῖν τὸν ἀντίξοα φρονεῖν, καὶ ἵνα μὴ ἄρα ἀνεφάσιν ἐκπυρώσει, ψεύδεται μαντευόμενοι, ἄστρων τὴν διατριβὴν αἰτιώμενοι, καὶ οὐτιδανὰ ἀστρολογίαν μισοῦσιν, ὅτι μὴ ὑγιᾶ, οὔτε ἀληθῆ νομίζουσιν, ἀπὸ λόγων ψευδῆ καὶ ἀνιαρὰ λιπαίνειν, ἐμοὶ δοκεῖν, φρονοῦντες. ὅτι γὰρ τέχνην ἀεὶ φαύλην, τεκταινούσης οὐτῆς ἀφυΐαν, οὐκ αὐλητικὴν ἀπομυσίαν, μουσικῆς ἄσοφίαν· ἀπ' οἱ μὴ ἀμαθεῖς τῶν τεχνίων, ἐν κάστῃ δ' ἐν ἑαυτῇ σοφόν. πρῶτον μὲν ἔν Αἰθίοψι τόν δι τὸν λόγον ἀνθρώποισι διαλιπόντες, ἀτὴν ἢ αὐτοῖσι τὰ μὲν ἐν τῇ ἴδιον, καὶ γὰρ τἄπαν τἄπαν ξοφώτεροι Αἰθίοπες, τὰ δ', ἢ τῆς οἰκήσιος ἡ ὁμοιότης. διὰ γὰρ σοφίας ἀεὶ καὶ μαλακίαν πυκνοτάτου, οὐκ τῶν τῇ ἴσιν ποσίων ἀνίχνευτα, ἀπ' ἐν μιᾷ ὥρᾳ οἰκήσιν. διόπερ ἔν πρῶτα πλὴν σις

sed inuentum est priscorũ regũ, quos dij amabãt. At huiusce ætatis mortales nõ solùm insciti a socordiáq́, verumetiã odio laboris diuersa ab illis sentiũt. Cumq́ fortè incederint in eos q falsa prædicũt, tum et astra culpãt, & ipsam Astrologiã habent exosam, neq́ salutarẽ eam, neq́ veridicã arbitrantes, sed aũt magis falsam atq́ inanem haud rectè, siquidẽ mihi quidã videtur, sentientes. [b] *Neq́ enim ob imperitiam fabri, ars ipsa culpatur: neq́ ob cãtoris insciti ipsa musica parũ est erudita, quin illi potiùs artiũ sunt ignari: cæterũ ars unaquæq́ suapte natura scita est.* [c] *Primũ igitur Aethiopes hãc rationẽ mortalibus tradiderunt. In causa fuit partim gẽtis eius sapientia (nam cæteroquin in rebus Aethiopes reliquos homines antecellũt sapientia) partim regionis quam incolũt, opportunitas, propterea quòd apud eos perpetua sit cœli serenitas, tranquillitasq́, neq́ patiuntur anni mutationes, sed eadẽ tẽperie viuũt. Itaq́ cùm primũ vidẽt lu-*

nam

ἀλλ' οὐκ ἐς πάμπαν ὁμοίων φαινομένων, ἀλλὰ πολλάκις τε γιγνομένων, καὶ ἐν ἅπασιν ἄλλῃ μορφῇ προμιγνύμενον, ἐθάμβησαν αὐτοῖσι τὸ χρῆμα θαύματος καὶ ἀρχείης ἄξιον. ἐνθεῦτεν δὲ ζητέοντες, εὗρον τάδε τῶν πέρι τῶν αὐτέων, ὅτι οὐκ ἴδιον τῇ σελήνῃ τὸ φέγγος, ἀλλὰ οἱ παρ' ἡλίου ἔρχεσθαι. εὗρον δὲ καὶ τὴν ἄλλην φορὴν, τήν τε πλανᾶσθαι ἡμέας λανθάνουσαν, φύσιος αὐτῇ καὶ ἀνάγκαι, καὶ ἔργα, τά ἑκάστων ἐπιτηδεύσιος. ἐν δὲ καὶ ὀνόματα αὐτοῖσιν ἐκθέσθαι, ἐς ὑπόμνησιν, ὅκως ἐκείνοισι, ἀλλὰ καὶ σφίσι, ἔσοιτο Αἰγυπτίοισι σφι, ἀτελὴς τὸν λόγον ποιήσασθαι. Αἰγύπτιοι δὲ παρὰ σφίσιν ἐκλιπόντες ἀμπρωτίαν τῶν πανσελήνων ἐπὶ μῆνα ἕνα ἄγαγον. μίμησιν τῶν ἐκείνοισι ἐσημήναντο, καὶ ἐτέων ἀριθμὸν, καὶ μηνῶν καὶ ὡρέων διετάξαντο.

nam non semper eodem vultu apparentē, sed varia subinde specie & in aliam atq; aliā verti formā, visa est illis ea res admiratione atq; disquisitione digna. Deinde cū inquisissent, reperierunt hanc esse earum rerum causam, [d] quòd lunæ non esset lumen proprium, sed à sole mutuatum. Inuenerunt aūt & reliquarum stellarū motus, harum quas nos errones appellamus (nam stellarū hæ solæ mouentur) naturamq; earum ac potestatem, & effectus quos vnaquæq; præstet nominibus quoque inditis, non illis quidem vtcunq; visum est, conflictis, sed quà notæ rerum essent. Hæc igitur in cœlo perspexerunt Aethiopes: mox Aegyptijs finitimis artem imperfectam tradiderunt. [e] Porrò Aegyptij diuinandi ratione quam ab illis dimidiatam acceperant, in maius prouexerunt: quippe qui mensuram etiam ad quam vnaquæq; stella moueretur, indicārint. Ad hæc annorum, mensium, horarumq; numerum instituerunt. Ac mensę

καὶ μείωσιν μὴ σφίσι μήπορ, ἀ σελήνη, καὶ ἀ ταύτης ἀναφορὰ ἰχνέυει, ἔτι δ ἡ, κύκλῳ, καὶ ἀ τῷ ἡλίῳ περίφορ. οἱ δ καὶ ἄλλα ἐμήσαντο πολλῷ μείζο τετίμορ· ἐκ γὰρ δὴ τῆ παντὸς ἄφ, καὶ ἀπέρανθ τῶν ἄλλων ἀπλανέων τι καὶ ἀνωθέων, καὶ ἅμα ἐνεπομένων, δυόδεκα μοίρας ἐτάμοντο ἐν ζῴοις ἐνεπομένοις, καὶ οἰκεῖα ἕκαστα, ἕκασορ αὐτῶν ἐς ἄλλο μορφὴν μιμεῖσθαι, τὰ μὲν ἐνάλια, τὰ δ ἀνθρώπορ, τὰ δ θηρῶν τὰ δ πτερῶν, τὰ δ ἑρπετῶν. διὰ τέλορ δὴ καὶ ἱρὰ τὰ Αἰγύπτια πολυειδία ποιεῖται· ἐ γὰρ πάντ Αἰγύπτιοι ἐκ τ δυόδεκα μοιρίων πασέων ἐμαντεύοντο, ἄλλοι δ ἄλλοισι μοίρησιν ἐχρέοντο· καὶ ἐκείνων μὴ σέβεσθαι, ὁκόσοι ἐς ἐκείνορ ἀπέβλεπορ· ἐχθύας δ ἐ σιτέονται, ὁκόσοι ἐχθύας ἐπισημήναντο· δὲ πρόβορ ἐτέρεσθαι, ὅσοι αἰγόκερωρ ἔθεσαν. καὶ οἱ ἄλλοι τἄλλα, ὡς ἕκασοι, ἐπόσκοπεα. καὶ μὴν καὶ ταῦρορ ἐς τιμὴν τῆ ἀνέι ταύρε σεβίζονται.

Ac menses quidem illi lunæ metiuntur, atq; eius recursus finiunt: f annum verò Sole. & huius circuitu metiuntur, Quin his etiam maiora extenderunt. Nam ex vniuerso cœlo, reliquisq; stellis, & errantibus, & fixis, neque simul cum cæteris sese mouentibus, duodecim partes effecerunt in his quæ mouentur, & vnamquamque suis animantibus repræsentârunt, partim marinis, partim homine, partim feris, partim volatilibus, partim pecudibus. Vnde & sacra Aegyptiorum varie fiunt. Neque enim omnes Aegyptij ex omnibus duodecim partibus diuinabant, sed alij aliis vtebantur partibus. Itaque arietem colunt, qui ad arietem spectabant, piscibus non vescuntur, qui pisces annotârant. Nec hircum mactant, qui Capricornum viderant: atque alij item alia venerabãtur, quæ quisque inuenerat. Quin taurum etiam ob honorem cœlestis Tauri colunt.

8 *Nam*

καὶ ὁ Ἄπις αὐτοῖς χρῆμα ἱερώτατον τὴν χώραν τήνδε, καί οἱ ἱκνεῦμενοι μαντήιόν τι ἀνατιθέασι, σημήιον τῆς ἐκάστου μαντικῆς. ἐς μὲν δὴ τοῦτο μαντικῆς ἐς τὸν Λίβυσσι ἐκίνησαν τὸν νόμον· καὶ γὰρ τὸ Λίβυσσι μαντήιον τοῦ Ἀμμωνός, καὶ τοῦτο ἐς τὸν αὐτὸν ἔρχεται τρόπον τοῦτον τὸν περὶ τὰς θυσίας, παρὰ τὸν Ἀμμωνα, καὶ οὐτι διαφέρον ποιεῦνται. γινώσκει δὲ τοιῶνδε ἕκαστα καὶ Βαβυλώνιοι, οὗτοι μέν, λέγουσι, καὶ πρῶτοι τῶν ἁπάντων, ἐμοὶ δοκέειν, πρῶτον ἐς τοῦτο ὁλόγῳ ἐφάνησαν. Ἑλλήνων δέ, ὅτι παρ' Αἰθιόπων, ὅτι παρ' Αἰγυπτίων ἀφορολογίης πέρι ἐδόκεε ἔσεσθαι, ἐμοὶ σοφίσαι Ὀρφέα, ὁ Οἰάγρου καὶ Καλλιόπης, πρώτους τούτους ἀπηγήσασθαι· ὁ μέντοι ἀμαθίης, ἐδὲ ἐς φάος τὸν λόγον προήκειν, ἀπ' ἐμεῦ γε πεπύσθαι καὶ ἱροφορίῃ, οἵη δηθὰ ἐκάνη. σημήνασθαι δὲ λόγῳ, ὄργια τε ἐποιήσατο, καὶ τὰ ἱρὰ ἔπαθεν· ἐδὲ κάρη,

8 *Nam Apis apud illos res in primis ſacra, regionem ſortitus eſt: & qui eam incolunt partem, oraculum quoque dicârunt, ſignum videlicet diuinationis, quam à cœleſti Tauro petunt. Ac non multò pòſt Libyes quoque hanc artem ſunt aggreſſi. Siquidem & h oraculum quod eſt apud illos Ammonis, ad cœlum & huius ſententiam refertur, iuxta Ammonem, quem illi arietis ſpecie fingunt. Calluerunt autem hæc omnia & Babylonij: atque hi quidem affirmant ſe primos omnium fuiſſe. Verùm, vt ego exiſtimo, multò poſteriùs ad hos ſcientia peruénit. At verò Græci nec ab Aethiopibus, nec Aegyptijs de Aſtrologia quicquid audiérunt: verum illis Orpheus Aeagro Calliopéque prognatus primus iſta monſtrauit. nõ ille quidem admodum dilucidè, neq; rem clarè docuit, ſed præſtigijs ac myſticis inuolucris obtexit. Sic enim illi viſum eſt. Nã concinnata lyra Orgia inſtituit, ſacraſq; cantiones decantabat. Porrò*

λύρη, ἑπτάμιτος ἰοῦσα πλὴν τῶν ἐν οὐρανῷ ἀστέρων ἁρμονίαν ἀπετέλει. ταῦτα Ὀρφεὺς διζήμενος, καὶ ταῦτα ἀνακινούμενος, πάντα ἐθέλγει, καὶ πάντων ἐκράτει. οὐ γὰρ ἐκείνην τὴν λύραν ἐθαύμαζον, οὐδὲ οἱ ἄλλης ἔμελε μουσουργίης, ἀπ' αὐτῆς Ὀρφέως ἡ μεγάλη λύρη. Βουλοίς τι τάδε τιμιώτερα, μοίρην ἐν αὐτῷ οὐρανῷ ἀπέφηναν· καὶ ἀστέρων πολοὶ λαλεῦσαι λύρην Ὀρφέως. ἔστι δὲ ποτε Ὀρφέα ἰδεῖς, ἢ λίθοισιν ἢ χροιῇ μιμημένον, μιν σφεῖς ἕστασι ἄκλιν καὶ ἀείδοντι, μετὰ χεροὶν ἔχοντα τὴν λύρην· ἀμφὶ δὲ μιν ξῶα μυρία ἕστηκεν, ἐν οἷς καὶ ἄνθρωπος καὶ τῶν καὶ λέων. καὶ τῶν ἕκαστον ἰδεῖν ἔστι ἔμπνουν ἰδεῖς, μίμνουσά μοι τετίων, λοιὸς ἐς πάντα ἀοιδὴν, λοιὸς δὲ καὶ ἡ λύρη, λοῖος δὲ καὶ ταῦρος, ἠδὲ λοῖος λέων, Ὀρφέως ἐπαΐοντα. ἦ δὲ τὰ λέγω, αἴτια γνοίης, οὐ δὲ καὶ ἐν τῷ οὐρανῷ διέπειν ἕκαστον τούτων. λέγουσι δὲ Τυρσηνοί.

lyra cùm septem haberet chordas, concentum mobilium stellarum repræsentabat. Hæc conquirens atque hæc agitans Orpheus omnia delenibat, omniáque vincebat. Neque enim illam hominis lyram spectabant, neque illi alterius musices studium erat, verùm hæc magna illa Orphei lyra. Hîsce rebus cùm Græci honorem habere vellent, locum illi in ipso cælo designârunt, & eò plusculæ stellæ vocâtæ Orphei lyra. Quòd si quando Orpheum videris vel sano expressum, vel coloribus effictum, sedet in medio, cuinenti similis, manibus tenens lyram. circum hunc animantiũ innumera multitudo, inter quæ & homo, & taurus, & leo. Cúmque horum singula videris, fac horũ mihi memineris, cuiusmodi sit illius cantus, cuiusmodi lyra, cuiusmodi taurus, & cuiusmodi leo Orpheum audiant. Quòd si eorum quæ dico, causas intelligas, tum & in cælo horum unumquodque contemplator. Ferunt aũt Tyrrhe-

ρυσίου. ἔνθα Βοιώτιον, ὃν ἀπὸ καὶ μανθανόμενος πίστα πολλὰ ἀφῖκται, τοῦτον δὲ Τειρεσίαν ἐν Ἕλλησιν ἀκοῦσαι, ὅτι τῶν πλανωμένων ἀστέρων, οἱ μὲν θήλεις, οἱ δὲ ἄῤῥενες εἰσὶν, οὐ ἴσα δὲ τελοῦσι. ὧν καὶ μιν διφυᾶ γενέσθαι, καὶ ἀμφίβολον Τειρεσίαν μυθολογέουσιν, ἄλοτε μὲν θῆλυν, ἄλοτε δὲ ἄῤῥενα. Ἀτρέως δὲ καὶ Θυέσεω, περὶ τῆς πατρώης βασιλητίης ἐπανεμόσθην, ἔδοξε σφίσι Ἕλλησιν ἀνάῤῥανδον ἐπιστοσύνης τι καὶ ὄφιος τῶν ἱρηίων μάλιστ' ἴμεν, καὶ τὸ ξανθὸν τὸ Ἀργείων, ἄρχειν ἑκατέρους τοὺς ἐπιστοσύνης. ἔνθα δὴ Θυέστης μὲν ἐκέλευε σφίσι, τὸν ἐν τῷ ἱρηίῳ σημανάμενον ἀπὸ τοῦ δαίμονος, ἀεὶ τινὰ δὲ ἄρνα χρύσεον Θυέστην γενέσθαι μυθολογέουσι. Ἀτρέα δὲ τοῦ ἡλίου φάσιν, καὶ τῶν ἀνατολέων αὐτοῦ, λόγον ἐποιήσατο, ὅτι οὐκ ἐκ ὁμοίου φορέει ἥλιός τε, καὶ ὁ κόσμος κινέονται, ἀπ' ἐκ ἐναντίου ἀπόλλοις ἀφορμέωνται. καὶ οἱ νῦν δύνειν, δοκέοντα τοῦ κόσμου λύσιν ἴσεσθαι, τοῦ ἡλίου ἀναδρομὴ ἐσομένου, τοῦ δὲ

resia genere Bœotius, diuinandi gloria multùm celebris fuisse. Hùc Tiresiam ex Græcis aiunt dixisse, stellarum erraticarum alias esse fœmininas, alias mares, non tamen eadem efficere. Vnde eundem ancipiti sexu fuisse fabulantur, aliquando fœminam, aliquando marem. Post rò Atreo & Thyeste de regno paterno decertantibus, iam tum maximam Astrologiæ cœlestiis doctrinæ curam fuisse Græcis, palàm est. Ac publico consensu statuerunt Argiui, vt vter scientia præcelleret, is imperio potiretur. Ibi Thyestes arietem illis in cœlo demonstrauit, atque hinc aureum arietem Thyestæ fuisse proditum est fabulis. At Atreus de Sole, de vario illius exortu locutus est, ostendens non eodem modo ferri Solem & mundum, sed contrario inter se cursu rapi: & qui nunc videtur occasus, cùm sit occasus mundi, Solis exortum esse.

τὰ Ἀπίνλα βασιλῆϊ μὴν Ἀργεῖοι ἱκετεύσαντι, καὶ μίγα κλέος ἐπὶ σοφίᾳ αὐτοῦ γενέσθαι. ἐγὼ δὲ καὶ περὶ Βελλεροφόντου τοιάδε φρονέω· πλησιόν μοι δοκέει γενέσθαι ἵππον ἀμαλλα πάσεσθαι, λοιπὸν δὲ μὴν τούτῳ τῷ σοφίσματι πιθήκενται, ὑψηλά τι φρονέοντα, καὶ ἄστροισι ὁμιλέοντα, ἐς οὐρανὸν ἐκ τοῦ ἵππου ἀναβῆναι, ἀλλὰ τῇ ἀμαξιῇ. ἴσα δὲ μοι καὶ ἐς Φρίξον τὸν Ἀθάμαντος ἀρήσω, τὸν διὰ κριοῦ χρυσέου δι' ἀέρος ἐπάσαι μυθίζονται. καὶ μήν τοι καὶ Δαίδαλον τὸν Ἀθηναῖον, ξάνθην μὲν ἐόντα ἐς στρολογίης, ἀλλὰ οἱ αὐτὸς μαλλὸν ἐχέσαι, καὶ πάντῃ ὧν ἐωυτοῦ κατηγήσαι. ἐπαρθέντα δέ, νεότητι τῇ ἀπαθανάτῳ χρεώμενον, καὶ ἐν ἐπιπλοΐῃ λιβὸς ἐόντα, ἀπ' ἐς πόλον ἀείρεσθαι τῷ πτερῷ, ἐξίστασι τῆς ἀληθείης, καὶ πάντως ἀποφαίνεσθαι τοῦ λόγου, καὶ ἐς πίλαγος κατωίχεσθαι ἀβύσσου πραγμάτων. τὸν Ἐπίωνα δὲ μῦθος

Hæc locutum Argiuũ regem creârunt, magnámque doctrinæ laudem eſt aſſecutus. Equidem & de Bellerophõte ſimilia ſentio. Nam alatum equum illi fuiſſe, nõ admodum credo: verùm arbitror illum hanc diſciplinam ſectantem, ſublimiáq; cogitantem, & inter aſtra verſantem, in cœlum non quo aſcendiſſe, ſed animo. Eadem de Phrixo Athamantis filio dixerim, quem aureo ariete per aërem vectum fabulantur. Quin & ipſum ſanè [1] Dædalum Athenienſem, etiam ſi res eſt noua auditu, tamen hand oxiſtimo eum ab Aſtrologia fuiſſe alienum: ſed cùm ipſe ea maximè eſt vſus, tum ſilium ſuum eandem perdiscuit. Aſt Icarus cum immoderatis calore & inſcitia, nõ ea diſquireret quæ conuenientia bant, ſed ad ipſum quoq; pellũ animo tolleretur, delapſus eſt à vero, totáq; aberrauit arte, & in mare præceps

decidit rerum immenſæ profunditatis; de quo Græci ſecus fabulan-

fabulantur, q ex huius nomine sinum eius maris Icarium frustra vocant. Fieri potest, vt Pasiphaë quoque cùm ex Dædalo de Tauro audîsset, inter stellas apparente, déq ipsa Astrologia, in artis amorē inciderit. ob id existimant factum, vt Dædalus illā tauro copulārit. Sunt autem qui scientiam in portiones partiti, in singulis partibus singulis elaborārint, alij in ijs quæ ad Lunam, alij quæ ad Iouem, alij quæ ad Solem pertinent, congerentes, neq non cursum ac motum & vim illorum. Atque [k] Endymion Lunæ rationem tradidit, Phaëthon Solis cursum deprehendit, non ille quidem verè, sed moriens imperfectam artem reliquit. Hæc qui ignorant, [l] Phaëthontem Solis filium credunt, fabulamq de illo haudquaq veram narrant, adijsse Solem patrem, ac postulasse ab eo vt sibi liceret lucis currū moderari. illum id eō cessisse, monuisseq qua ratione foret aurigandum.

ὁ δὲ Φαέθων ἐπαδὴ ἀνίδη τὸ ἅρμα, ἐλπίδι καὶ ἀπειρίᾳ, ἄλλοτε μὲν πρόσγε ἐλάσας, ἄλλοτε δὲ πόρρω, ἄλλοτε πολὺν τῆς γῆς ἀπεωρούμενος· ὧν δὲ ἀνθρώπους καὶ θάλασσαν ἐκ ἀναισχυντὸν διέφθαργε. καὶ τοῖσι μὲν τὸν Δία ἀγανακτοῦντα, βαλεῖν κρηπῖδι Φαέθοντα μιγάλῃ, καὶ σόντα δὲ μὲν ἀδελφεὰ καὶ ἐρασθαι, καθεῖσε μίγα ἐποίησε, ἵνα μὴ τίθαπον τὰ ἄλλα, καὶ νῦν ἔσιν ἄγαλμοι, καὶ τὸ ἠλεκτρὸν ἐν αὐτῷ δάκρυον πλάουσιν. οὐχ ὅτω ταῦτα ἐγένετο, οὐδὲ ὅσιον αὐτοῖσι πάθεα ἐποιήσατο, οὐδὲ ἴλεοι πᾶσα ἐποιήσατο, ἐδὲ ὁ πᾶς αὐτῷ ἀπέθανε. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλα Ἕλληνες πολλὰ μυθώδεα, τοῖσι ἐγὼ οὐ μάλα τι πάθομαι. οὔτε γὰρ δὴ ὅσιον ἐστὶ ψεύδεα, πᾶσα Αἰνείαν τῆς Ἀφροδίτης γενέσθαι, καὶ Διὸς Μίνω, καὶ Ἀμφιτρύωνος, καὶ Ἀσκάλαφον, καὶ Αὐτόλυκον Ἑρμέω; ἀνθρώπους ἐόντας, ἔπειτα θνητοὺς γενομένους. ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἐς ἕκαστος ἐθέλει πιστεύειν, ἐμοὶ δὲ ἐκ ἔστι.

Phaëthontem verò conſtitiſſo curru, partim ob ætatem, partim ob imperitiam ita egiſſe, vt aliquando eſſet vicinus terræ, aliquando longo ſemotus ſpatio à terra, interim mortales frigus atque æſtus intolerabilis conficiebat. Ob hæc indignatum Iouem ingentiſſimis telo percuſſiſſe Phaëthontem. eum deiectum ſorores circumſtantes magno luctu proſequebantur, nec immutarent formam, quæ nunc ſunt Populi, & lachrymarum vice, quibus fratrem deplorabant, electrum deſtillant. Hæcquamquam hæc ita geſta ſint, neque pium eſt his habere fidem, neque Soli fuit ſolium, neque illi filius interijt. Sed narrant Græci & alia permulta fabuloſa, quibus ego non admodum credo. Nam quâ conſentaneum eſt credere Aeneam Veneris fuiſſe filium, aut Minoa Iouis, aut Aſcalaphum Martis, aut Autolychum Mercurij? Verùm hi homines pij, & grati

ὑμῶν, καὶ σφίσι γνωμοφόροις
τῶν μὲν ὁ Ἀφροδίτης, ὃν δὲ ὁ
Ζεὺς, ὃν δὲ, ὁ Ἄρης ἐπέβλεψεν.
οἰκέσει δὲ δὴ ἀνθρώποις ἐν
τῇ γενέσει ταύτῃ οἰκοδεσπότης
σιν, οὕτοι ὅπως τοιοῦτοι, ἑαυ
τοῖσι πάντα ἄπαντα ἐκτελέου
σι, καὶ χόλω, καὶ μορφῇ, καὶ
ἄρχῃ, καὶ ἀγκοίλιῃ· καὶ βα
σιλεὺς μὲν ὁ Μίνως, Διὸς ἀ
γομένῳ, καλὸς δὲ Αἰνείας, Α
φροδίτης βουλῇσι ἐμφύλῳ· καὶ
δόλιος δὲ Αὐτόλυκος ἦεν οἱ κλο
πὴ, ἐξ Ἑρμέω ἀπίκετο. ὁμοί
ην δὲ ἦ Κρόνου μὲν ὁ Ζεὺς ἔδη
σεν, οὐδὲ Τάρταρον ἔρριψεν,
οὐδὲ τἆλλα ἐμήσατο οὐσέα
ἀνθρώποισι νομίζουσιν· ἀτὰρ φέ
ρεται δὴ ὁ Κρόνος τῷ ἔῳ
φορῷ, ὅσσον ἀφ' ἡμέων, οὐ
οἱ τυφλοὶ ἐ κίνησις, οὐ ὀξυ
δίη τοῖσι ἀνθρώποισι ὁράα
σθαι, διὰ δὲ μιν ἐσάγαν λίγω
σιν, ὅσος πεπόηται· τὸ
δὲ βάθος τὸ ὅσσον ἔστ' ἄν
ρος, Τάρταρος καλέεται.
μάλιστα δὲ τι Ὁμήρου ἔστ'
ποιητέω, οὐδὲ Ἡσιόδου ἐπίσ
ταται ἔστις τὰ πάλαι ἔπε
σι ἀμοιρογίουσι ὁμοφωνίουσα.

grati fuerunt, eosq; nascentes, hunc Venus, illum Iupiter, alium respiciebat Mars. Etenim qui patresfamiliâs sunt mortalibus in hoc progignendi genere, ij veluti parentes sibi similia producunt omnia, & colorem, & formam, & facta, & animum. At rex quidem Minos Iouis auspicijs, Aeneas formosus, Veneris fauore natus est, fur Autolycus: at ea furacitas illi ex Mercurio contigit. Iam verò nec Saturnum Iupiter coniecit in vincula, nec in tartara præcipitem dedit, neque cætera machinatus est, quæ putât homines: verùm Saturnus extremus mouetur, proculq; à nobis semotus est, Segnis illi motus, neque facilis animaduersu mortalibus: atq; hanc ob causam illum stare dicũt, ceu vinculis alligatum. Cæterùm ingens aëris multitudo, Tartarus appellatur. Sed potissimùm ex Homeri poëtæ, Hesiodiq; carminibus licet intelligere, priscorum fabulas cũ Astrologia consentire.

ὧν· ἅμα γὰρ καὶ τὰ σαρκὸς τοῦ Διὸς ἀπαγγέλλουσι, καὶ τὰ βολὰς, τὰς δ' ἐγὼ ἡμᾶς ἐῶν συμβάλλομαι, καὶ τὰς πόλιας, τὰς ἐν τῇ ἀσπίδι Ηφαιστος ἐποίησε, καὶ τὸν χορὸν, καὶ τὸν ἀμπελῶνα. τὰ μὲν γὰρ ὁπόσα ἐς τὸν Ἀφροδίτου αὐτῷ καὶ Ἄρεος τὸν μοιχείαν λέλεκται, καὶ τὰ ἀμφανία, ἐκ ἄδηλον, ἢ ἐκ τῆς ἐμῆς τῆς ἐφίης ποιημάτων ἢ δὲ δὴ ὧν Ἀφροδίτης καὶ Ἄρεος ὁμοβρομοίη, τὸν Ομήρου ἀοιδὸν ἀπεργάσηται ἐν ἄλλοισι ἔπεσι τὰ ἔργα ἑκάστου αὐτῶν διοίσειν, τῇ Ἀφροδίτῃ μὲν ἀκόσμου, Ἀμὰ σύν' ἱμερόεντα μετέρχεσθον ἐργαζόμενον. τὰ δὲ τοῦ πολέμου, Ταῦτα γ' Ἄρηι θεῷ, καὶ Ἀθηνῇ πάντα μελήσει. Ἀπορεῖ οἱ παλαιοὶ ἰδόντες, μάλιστα μαντίσεσι ἐχρέοντο, καὶ ἐπάργυρον αὐτὸν ἐποίουν. ἀπ' ὅτι πόλιας ὤκιζον οὐδὲ τάχιστα πρὸ ἐβάδιζον, οὔτε φόνους ἐργάζοντο, ὅτι γυναῖκας ἠγάμουν, πρὶν ἂν δὴ παρὰ μάντεων ἀκέσωσι ἕκαστα. καὶ

Siquidem vbi Iouis caterua narrat, ac Solis iacula (quæ quidem ego radiorum illum esse coniicio) tũ vrbes quas in clypeo finxerat Vulcanus, præterea choream & vineam, ad hæc quæcunque de n *Veneris ac Martis adulterio dixit, déque detectione, haud aliundè quàm ex hac scientia sunt confecta: quandoquidem Veneris & Martis concursus, Homericæ cantilenæ præbet argumentum: in alijs autem vtrisque vtriusque diuersum effectum descripsit: Veneris cùm ait illi:*

Tute Venus iucunda tuo gis connubia cura.

Porrò de belli negotijs:

Cuncta citò hæc cura fuerint Marti atque Minerua.

Hæc cũ intelligerent veteres illi, maximè diuinationibus vtebantur, nec eam ociosam esse putabant, adeò vt nec vrbes conderẽt, neq; mœnia cũ cunducerent, neque quenquam occiderent, neque ducerent vxorem priusquam de singulis à vate responsum accepissent.

* *Denique*

καὶ γὰρ δὴ τὰ μαντεῖα αὐτῆς οὐκ ἔξω ἀστρολογίας ἦν. ἀπὸ παρὰ μὲν Δελφοῖς, παρθένος ἦν τὸ πρότερον, συμβολαν, τῆς παρθένου, τῆς οὐρανίας· καὶ ἡ ἄκανθος ὑπὸ τῷ τρίποδι φθέγγεται, ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἄστροις ἡ ἄκανθος φαίνεται· καὶ ἐν Διδύμοις ἡ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐμοὶ δοκεῖ καὶ τοῦτο ἐκ τῶν ἐν οὐρανῷ Διδύμων ὀνομάζεται. οὕτω δὲ αὐτοῖς χρῆμα ἱερώτατον ἡ μαντοσύνη ἐδόκει, ὥστε καὶ Ὀδυσσεὺς, ἐπειδὴ ἔπαθε πολλὰ πλανηθείς, ἐθελήσας ἐρωτικὸς ἐκεῖνα περὶ τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων, ἐς τὸν Ἅιδλω ἀπέπλευσε, οὐκ ἔρρα ἄλλη νίκυας, καὶ ἀτερπέα χῶρον, ἀλλ' ἐς λόγους ἐλθεῖν Τειρεσίης ἐπιθυμέων. καὶ ἐπειδὴ ἐς τὸν χῶρον ἦλθε, ἵνα ἡ Κίρκη ἐπάμησε, καὶ ἔσκαψε τὸν βόθρον, καὶ τὰ μῆλα ἔσφαξε, πομπῆν νεκύων παριόντων, ἐν τοῖσι καὶ τῆς μητρὸς τῆς ἑαυτοῦ, τοῦ ἄμαλος υἱεῖ ἐπιθυμέοντος, ἀπρόϊτον ἐφῆκεν οὐδενί, οὐδὲ αὐτῇ τῇ μητρὶ, πρὶν

[o] *Denique nec ipsa deorum oracula ab arte astrologica erant aliena: verùm apud Delphos virgo prædicendi munus administrat, quæ cœlestem illam virginem res præsentat: ac Draco sub tripode vocem edit, quoniam & inter stellas Draco conspicitur: in Didymis verò templum est Apollinis, & hoc, sicuti mihi videtur, ex his Didymis, id est, gemmis qui in cœlo sunt, appellatum. Vsqueadeò verò diuinatio visa est illis res sacra, vt Vlysses etiam cùm errando fessus vellet certò de rebus suis cognoscere, ad inferos penetrârit, non quò videret vmbras & locum inamœnum, sed quòd cuperet cum Tiresia colloqui. Qui simulatque in locum peruenerat, quem Circe monstrârat, foueam fodit, oues mactauit: cumq; complures essent vmbræ, atque inter has matris quoq; sanguinem bibere cupientes: non priùs permisit vlli, ne matri quidē,*

πρὶν Τειρεσίαν γεύσασθαι, καὶ ἐξανακάσαι ἀπ' αὐτοῦ τὸ μαντεῖον. καὶ ἄνισχετο, διψῶσαν ὁρῶν τὴν μητρὸς τὴν σκιὰν. Λακεδαιμονίοις δὲ Λυκοῦργος τὴν πολιτείαν πᾶσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ διετάξατο, καὶ νόμον αὐτοῖς ἐποιήσατο, μὴ δαμᾶ μηδὲ ἐς πόλεμον πρώτοις χωρεῖν, πρὶν τὴν σελήνην πανόπλους γενέσθαι· ἐν γὰρ ἴσῃ νομίζων εἶναι τὴν διοικησιν τὴν ἀμφοτέρων αὐξανομένης, τῆς σελήνης καὶ ἀφανιζομένης, πάντα δὲ ὑπ' αὐτῇ διοικεῖσθαι. ἀλλὰ μέντοι Ἀρκάδες ταῦτα οὐκ ἐδέξαντο, οὐδὲ ἐτίμησαν ἀστρολογίαν, ἄνοιάν δὲ καὶ ἀσοφίαν, φάσκουσι καὶ τῆς σελήνης ἔμπροσθεν πρεσβύτεροι. οἱ μὲν οὖν πρὸ ἡμῶν οὕτω πάντα ἔσαν φιλομάντεις, οἱ δὲ νῦν, οἱ μὲν αὐτῶν ἀφώνατα ἄνευ λόγου, ἀνθρώποισι τὸ ὦν ῥᾳδὶ μαντικῆς· ἐ γὰρ ἂν εἷς μιν οὔτε σοφὸν οὔτε ἀληθέα. οὐδὲ τὸν Ἄρεα, ἢ τὸν Δία, ἐν ᾧ ἐ ἐρανῷ ἡμῖν ἴσπαι κινέεσθαι, ἀλλὰ

quàm Tireſia guſtaſſet, eaq; actusque eſſet ſibi vaticinium edere: potuitque interim matris vmbram videre ſitientem. ¶ Ad hæc Lycurgus Lacedæmonijs omnem Reipublicæ adminiſtrationem è cœlo temperabat, ac legem illis dedit, ne quando in bellum prodirent ante plenilunium. Non enim exiſtimabat eandem eſſe ciuitatis adminiſtrationem, creſcente luna, & euaneſcente, propterea quòd omnia ab illa regerentur. Porrò ¶ Arcades ſoli hæc non receperunt, nec in precio habuerunt aſtrologiam, ſed eadem ob imperitiam & ſtultitiam aiunt ſe luna antiquiores eſſe. Proinde cùm noſtri maiores vſqueadeò fuerint aſtrologiæ ſtudioſi, huius ætatis homines parùm aiunt fieri non poſſe vt homines finem inueniant diuinandi ſcientiæ, propterea quòd neq; certa ſit, neq; vera, neque Martem, aut Iouem noſtra cauſa moueri in cœlo; verùm

ἀλλὰ τῶν μὲν ἀνθρωπίνων πραγμάτων οὐδαμίλλων ὤρλων ἐκεῖνοι ποιοῦνται, οὐδ' ἔστιν αὐτοῖσι πρὸς τάδε κοινωνία, κατὰ σοφίας δὲ χρήσεως περιφορῆς ἀναστρέφονται. φασὶ δὲ ἀστρολογίλων ἀψευδία μὲν, ἀνωφελία δ' εἶναι λέγουσιν· οὐ γὰρ ἐᾶν μαντοσύνης ἀλλάσσεσθαι, ἐόντα τῆσι μοίρησι δεδογμένα ἐπέρχεται. ἐγὼ δὲ πρὸς τάδ' ἄμφω ἐπαναίσχυντα ἔχω ἀπᾶσι, ὅτι οἱ μὲν ἀστρολογίλων, ἐν τῷ οὐρανῷ πλὴν σφετέρλῳ ἀπείροντα, πάρεργον δὲ σοφίσι τῆσι περὶ τῶν καθ' ἡμέρας ἕκαστον ἐπιγίγνεται. ἡ δὲ ἐθέλης ἔπειτα μὲν θέοντ', καὶ ἀγνίλῳ, καὶ ἀνδρῶν κλόνον κινέοντα, λίθους ἀναπαλάσσεσθαι, καὶ πάρεστι δεδογμένα ὑπὸ τῶν ἀνέμων τοῦ θερμοῦ, ὑπὸ δὲ τῆ δίνῃ τῶν ἀστέρων μηδὲν ἄπο γίγνεσθαι; καὶ ἐπὶ μὲν ὀλίγον πυρὸς ἀποῤῥοίης ἐς ἡμέας ἔρχεται, καὶ τὸ πῦρ οὐδὲν ἡμέας καίνει, οὐδὲ οἱ μέλει τοῦ ὑμετέρου θάλπεσ, ἀστέρων δ' οὐδαμίλλων ἀποῤῥοίλς δεχόμεθα; καὶ μήν τοι τῆ ἀστρολογίῃ, τὰ μὲν φαῦλα ἐόντα ποιεῦσα, δεδωκότα ἔστιν, οὐδὲ

verùm illis humanarum rerum nullam esse curam, neq; quicquã esse eis cum his negocijs cõmercij, verùm secũdum hos necessitate circũaguntur: partim dicunt Astrologiam non esse quidem mendacem, at inutilem. Non enim mutari vaticinio quæ cunq; fatis decreta instant. At ego sanè vtriq; respondere possum, stellas in cælo suo quidem motu volui, cæterùm obiter eius motus effectum ad nos peruenire. An vis equo currẽte, & gallinis aut hominibus tumultuantibus lapides subsilire, stipulasq; moueri vẽtis cursu cõcitatis, siderum verò vertigine nihil præterea efficis? tũ ab igni exiguo calor ad nos permanat, neq; nostra tamen causa quicquam erit ignis, neque illi curæ est æstus noster, ab astris autem nihil ad nos defluit? At sanè fieri nõ potest, vt per Astrologiam ex malis bona faciamus, neq;

οὐδ' ἀπάξει τι τῶν ἐπορ-
ρώντων πραγμάτων, ἀπὸ
τοὺς χρωμένους τάδε ὠφε-
λία, τὰ μὲν ἡδονὰς ἀδότας ἀ-
φιξόμενα ποθὲν ἐπιπροσθεν
θερσαίνει, τὰ δ' ἀγνοίσεσι
φαῦλα ἀμαρίως λίχοντα. ἐ
γὰρ ὁρισι ὑπάρχοντα, ἀπ' ἐμ
μελέτης καὶ προσδοκίης ῥηϊδία
καὶ κρηία ἀχθέντα. τάδε μὲ
προλογίσιος μέν ἐγὼ
ἀπολαμβάνω.

neq; mutare quicquã eorum
rerũ quæ ab illis ad nos de-
manant: sed hãc vtilitatem
ars adfert vtentibus. Bona
multò ante delectant eos quæ
ventura præscierint; mala
verò facilè cùm non impru-
dentibus venerint, accipiun-
tur. Neque enim in illos ir-
ruunt, sed quia meditata ex-
pectataq; sunt, leuia mitiaq;
videntur. Hæc mea est de
Astrologia sententia.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a DE COELO.] *Propositio.* *b* Neque enim.] *A simili.* *c* Primùm igitur.] *Commemorat à quibus principiò hæc ars inuenta, culta & locupletata fuerit.* *d* Quod lunæ non esse lumen propriũ.] *Lunæ adscititio lumine:* hoc est, *Solis radijs fulget, vnde ab Apuleio alimen lucis indigæ vocatur, eiusq; globus, lucens à Virgilio 6. Aen. dicitur, quod (si Seruio credimus) lucens illud sit, quod alienum illuminatur.* Ideo *in Icaromenippo de philosophis conqueritur.* *e* Porrò Aegyptij.] *Hic Lucianus apertissimè docet Astrologiam, atq; ex ea diuinationem in causa fuisse, vt diuersa animalia monstruosa in honore apud Aegyptios habita fuerint.* *f* Annum verò Sole.] *Solis annus quem peragit, ab vno signo ad idem rediens, vnde annus vertens vocatur, & habetur magnus, cùm Lunæ annus breuis putetur. Arcades annum tribus mensibus, Acarnanes verò vj. mensibus dimensi sunt. Graci verò ccclxiij. diebus.* *g* Nam apis.] *Osiris rex Aegypti tandem in deos relatus cum vxore sua Isida, colitur sub imagine bouis, quam Apim seu*

ſen Serapin appellant, propterea quòd ab vxore poſt eadem eius à fratre ſactam, quæſitus & inuentus, laceratus ibidem poſtea repertus, bos creditus ſit fuiſſe Oſiris. h Ammonis oraculum.] *Ammon Iouis epitheton,* hoc eſt, *arenarius. nam ἄμμος arenam ſignificat. Iupiter enim arietis ſpecie, in extremo Libyæ arenoſo colebatur: vt Apollo Clarius eſt dictus, quòd coleretur in Claro inſula. Ammonis oraculum erat olim, vt Mela ſcribit, fidei inclytæ, vbi reſponſa oratione non dabantur, vt Delphis, quemadmodum ſcribit Strabo, ſed nutu & ſignis, qui & oracula minore indignatione fuiſſe ex eo dicit, quod Romani, qui rerum potiebantur, alia diuinationis genera colerent, ex auibus, extis, libris Sibyllinis. Lege ea quæ in Diogenis & Alexandri dialogũ annotauimus.* i Dædalus.] *Dædali architecti inſignis Athenienſis, notiſſima eſt fabula, qui vnà cum Icaro è Creta alis, quas cera ſibi & filio agglutinârat, in altum ſe elevans, tyrannidem & iram Minois fugiebat. Virgilius 6. Aeneid. Ouidius libro 8. Metamorph.* k Endymion.] *Primus Lunæ motum obſeruaſſe atque aliis oſtendiſſe dicitur. Plinius lib. 2. cap. 9.* l Phaëthontẽ Solis filium.] *Hanc fabulam perſequitur Ouid. lib. 2. Met. initio. Plato in Timæo, quid hæc fabula ſignificet, docet Ariſt.* περὶ ϑαυμασίων ἀκουσμ. *ſcribit Electridas inſulas in Latebris, & receſſu Adriæ, ab Eridano fluuio quondam fuiſſe exoneratas. Huius autem loci incolas, dicere Phaëthontem fulmine percuſſum, in hanc paludem decidiſſe. Idem lib. 4. de mundo in extremo de eadem fabula. Lucr. lib. 5. hanc etiam refert.* m Aeneam Veneris.] *Putat Aeneam dictum eſſe Veneris filium, quoniam eum naſcentẽ reſpexit Venus:* hoc eſt, *quoniam habuit Venerem in horoſcopo. At non modò pœtæ, ſed etiam hiſtorici ſcribunt, eum fuiſſe Veneris & Anchiſæ filium. De eo Euſtath. in lib. 2. Iliad. Homerica. Vnde autem dictus ſit, docet Homerus in hymno Veneris 1. vbi loquitur Venus ad Anchiſen. Si enim, inquiunt Mathematici, Iupiter, ac Venus, Soli, feliciterq; collocati præſideant in geniturâ, eos qui naſcuntur, efficiunt pios, religioſos, beneficos, puros, innocentes, publici boni, iuſtiq; cultores, & prudentes, qualem Virgil. Aeneam deſcribit, tanquam ſit ita natus.* n Veneris ac Martis.] *Concubitus Veneris ac Martis ab Homero Odyſſ. 8. luculenter deſcribitur:*

tur: in Colloquijs quoque Luciani, & postea in Metamorphoseos Ouidij lib. 4. o Denique.] *Commemorat quomodo apud veteres oracula ad Astrologiæ rationem relata sint.*

p Ad hæc Lycurgus.] *Plenilunium magna superstitione antiqui colebatur, & in eo mulieres partu faciliùs leuari scribit Plutarchus. Prælium Lacedæmonij ante plenilunium a Lycurgi præscripto non inibant. In eam superstitionem intuetur Aristoph.* τὴν πανσελήνῳ: id est, *plenilunio, sero aut nunquam futurum significans. Vide Erasm. nostrum in Adagio: Accessit luna.* q Arcades.] *Arcades in summam usque immanitatem efferati sunt, quòd ceteris omnibus amplectendis Astrologiam, cæteraq; liberales disciplinas, quarum cultus mansuescunt hominum ingenia, soli contempserint, fœq; fecerint antiquiores ipsa luna: vnde & προσελήνους dicti. Seruius in 2. Georg. ita: Arcades se proselenos esse asserere: id est, antelunam natos esse, Cicero in Fundaniana commemorat.* r Ita ego.] *A similibus, & signis.*

EIKONES. IMAGINES.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

EFfigiat hoc dialogo Luciantis typum siue exemplar formosissimæ atque honestissimæ mulieris, quæ non tantùm pulchritudine corporis perfecta & numeris omnibus absoluta sit, verùm etiam eas animi dotes eamque morum venustatem ac gratiam habeat, quæ fœminarum proprijssimæ sint, & pro personæ qualitate quamque maximè commendent. Ac priorem quidem descriptionem, corporis ac formæ videlicet, ex sua persona effingit, collatione facta omnium earum, & statuarum, & imaginum, quæ vnquam à clarissimis artificibus factæ præcipuè celebrantur, sumendo ex vnaquaque quod in ea potissimum fuit,

ac plurima laude nobilitatum. Alteram autem quæ ſermonis ac vocis ſuauitatem, eloquentiam, ſtudia, cognitionemque liberalium ſcientiarum, præterea ſapientiam quoque ac prudentiam, modeſtiam, pudicitiam, & (quam in hac cum primis commendat) animi æquabilitatem ac moderationem deſcribit: ſub Polyſtrati cuiuſdam perſona, cum quo Dialogum hunc inſtituit, proponit, etiam ipſam collationibus exemplorum cum poëticorum, tum hiſtoricorum eodem modo illuſtratam. Vtrum autem Imperatoris alicuius eorum ſub quibus ipſe vixit, an externi regis cuiuſpiam vxorem aut etiam concubinam, hoc tam exquiſito ac ſingulari encomio celebret, dubitari poteſt. Nam Traiani quidem atque Adriani vxoribus, ſub quorum imperio pleraque ſcripſit, & nomen & patria repugnare videntur, cùm altera Plotina, altera Sabina dicta fuerit: hanc autem ipſe, vt illam apud Xenophontem Abradatæ vxorem, Pantheam vocari dicat, & ex Smyrna Ionica ciuitate natam fuiſſe. Et tamen appellatione regis Magni, qua veteres Græci ſolum Perſarum regem nominabant, idem infrà etiam imperatorem Romanum deſignat: cùm in Toxari ait Diniam à præfecto Aſiæ ad regem Magnum (quanquam ibi regem Perſarum, qui tum nullus fuit, Eraſmus quoque verterit) in Italiam miſſum, & ab eo damanatum in Gyarum inſulam relegatum fuiſſe.

AYKI-

ΛΥΚΙΝΟΥ ΚΑΙ ΠΟ-
λυστράτου.

Λλ' ἦ τοιοῦτόν
τι ἄρα ἔπασχον
οἱ πάλαι γοργῶ-
πες ὄντες, οἷον ἐμὲ
νῦν ἔναγχος ἔπαθον, ὦ Πολύ-
στρατε, παρὰ μίκρον τινὰ γενό-
μενα ἀΐδιον ἀπ' ἐμοῦ τὸ πρᾶγμα·
ἀτὰρ μύθος ἐκεῖ-
νος, μικρῷ δέω λίθος ἐξ ἀνθρώ-
που γενόμενα, παράδοξος νῦν
δὲ θαύματος. Πο. Ἡράκλεις,
ἀπροφύλακτόν τι τὸ θέαμα φῆς, μὴ
δόξῃς βίαιον, εἰπεῖν μὴ Λυκῖνον
ἐξεπλῆξαι γοῦν τινα ὅσα· σὺ γὰρ
ἐμὲ μὲν τὸν μέγα πάσχειν μὴ πάνυ
ῥᾳδίως αὐτὸ πάσχειν, ὡς τὸ
θαῦμα ἄρ' ἦν ὅλον τὸ Σίπυλον
μεταπεπόηκεν, ἢ σὲ τὸν καλὸν
ἀπάγει, μὴ ἐχὶ παρεστάναι αὐ-
τοῖς πηχυτόκα μὴ ἐπιδακρύουσι
τὰ γε πολλάκις, ὥσπερ ἐκεί-
νῳ αὐτῷ νῦν τῷ Ταντάλου.
ἀτὰρ ἐπεί μοι, τίς ἡ λιθοποιὸς
αὕτη Μέδουσα ἦν, δῆτα, καὶ
πόθεν, ὡς καὶ ἡμᾶς ἴδοιμεν;
οὐ

LVCIANVS, PO-
lystratus.

T profectò tales quopiam illi abſumpti ſunt exitio, quibus Gorgonis facies conſpecta eſt, quali ego paulò antè pene interijſſem, ô Polyſtrate, viſa ſumma forma muliere: & quod in ea fertur fabula, parùm aberat quòminus ego ſaxũ ex homine factus ſim. ſpectaculi admiratiõe vigore attracto. POL. O Hercules, inuſitatũ quoddam & nouum dicis ſpectaculũ, nimiſq; violentum, ſi Luciano quoque ſtuporem induxerit muliercula. Hoc equidẽ formoſis conſpectis iuuenibus facilè tibi ſolet accidere, ita vt quiſpiam citiùs totum Sipylum loco dimoueret ſuo, quã te à formoſis queat abſtrahere: qui nõ ſolùm hianti ore illis aſsiſtere conſueuiſti, ſed lachrymas quoq; non raro profundere tibi moris eſt, quemadmodum illam perhibent Tantali filiam. Veruntamen reſponde mihi, quæ illa tandem eſt Meduſa ſaxifica, & vnde generis ortum ducit, vt & nos illam videamus?

Neque

οὐ γὰρ οἶμαι, φθονήσεις ἡμῖν τὴν θέαν, ἀλλ' ἐλλοτυπήσεις ἀμιλλητὴν παιδίον· οὐ καὶ σοὶ παραπεσεῖται σκόπει σοὶ ἰδόντι.

Λυ. καὶ μὴν οὐ φθονήσω σοί, ὡς γε μὴ περιττῆς μόνον ἀπολαύσεις τοῦ κάλλους, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀνεμποδίστων ἀκινητότερον ἕξεις τὸν ἔρωτα. καὶ τοι τοῦτο μὲν ἴσως ἀφελοικότερόν ἐστι, τὸ τὴν κόμην εἶναι λαιόν, ἃ νῦν τοὺς Ἴωνας ἀλλὰ καὶ λακωνικὴν πόαν βαλλόμενος, τίς ἴσως μηχανὴ ἀσφαλεστέρα σοί; ἀκάλυπτα γάρ σου ἀναβλήσεται μήνη, ἔνθα ἂν ἰδίᾳ σε ἕλκῃ καὶ λίθος ἡ ἡρακλεία δρᾷ τὸ εἰθισμένον. Πο. παῦσαι, ὦ Λυκῖνε, τηράτσον τι κάλλος ἀπειλοῦσαν. ἀλλ' ἀπί μοι, τίς ἡ γυνή ἐστιν; Λυ. οἵα γάρ μοι φαίνεται καλὸν, ὃς λίθος ἐστὶν ἀδάμας τις ἐκπώματος λέξω, παραλόγου καὶ ἀκάτου ῥᾳστῆ). ἀλλὰ ἀπὸ ἔτι μᾶλλον εἰ ἄρ' ἀπὸν ἔχοιμι,

Neque enim, vt mea est opinio, nobis inuidebis spectaculũ, neq; zelotypiæ morbo laborabis, etsi nos illa conspecta rigore concreuerimus.

LVC. *Atqui hoc planè tibi cõpertũ esse oportet, quòd si ex sola specula illã intuitus fueris, mutũ ilicò ac ipsis statuis immobiliorem te faciet. Et fortasse quod dixi, leue est præ hoc quod dicturus sum. Vulnere quoq; non admodum tempestiuo te cõsauciabit, si coràm ipse illã intueberis. At si illa conuersis oculis temet inspexerit, quæ facultas tibi relinquetur te ab illa auellendi? Abducet te alligatũ quocunq; collibuerit, quemadmodum lapidem Heracleum ferrum ad se attrahere perhibent.*

POL. *Desine verò, ô Luciane, prodigiosam quandam & monstrificam effingere pulchritudinem. Sed hoc mihi expedi, quænam illa fuerit mulier.* LVC. *An tu mihi oratione eius formam immodicè attollere existimas, qui pereor ne eam tibi iam visam, ingenij culpa atque infirmitate mea minuisse laudãrim? Tantò tibi eius facies oratione mea amplior videbitur, atq; excellentior. Cæterùm quænam sit,*

θρασεία ἦ που λέγειν, ἢ ἄπορον τὸ περὶ αὐτῶν παρασκευὴ λαμπρὰ, καὶ οὐδέχωρ τι πλῆθος, καὶ ἄθροα πάνυ πομπαί. καὶ ὄλως μᾶζόν γε ἢ κατὰ ἰδιωτικὸν τύχην ἐδόκει τὸ πρᾶγμα εἶναι. Πο. ἐκ τίνομαι ἐπόθεν σύγε, ἢ τις λαλοῖς; Λυ. οὐκ ἀλαμὸς, ἢ τοῦτο μόνον, τῆς ἰωνίας εἰμί. τῶν θεατῶν γὰρ τις ἀπιδὼν εἰς τὸν πλησίον, ἐπὶ παρῆλθε, τοιαῦτα μέν τοι ἔφη τὰ Σμυρναικὰ λάθη. καὶ θαυμασὸν δ' ἐμὲ, ἃ καλλίστη Ἰωνικῶν πόλεων, τὸν καλλίστην γυναῖκα λέγειν ἐδόκει μοι Σμυρναῖον καὶ αὐτὸς ἀλλόφωρ εἶναι, οὔτως ἐσμυώζων ἐπ' αὐτῇ. Πο. ἐκοῦν ἐπὶ λίθῳ τοῦτό γε ὡς ἀληθῶς ἐποίησας, οὔτε παρακολουθήσας, οὔτε τὸν Σμυρναῖον ἰκανῶν ἱερόμφ ὅς τις λῷ, κἂν τὸ εἶδος, ὡς οἶόν τι, ὑπόσαφορ ὦ λόγῳ· τάχα γὰρ ἂν οὕτω

mihi non promptum eſt dicere. Magnus circa illã erat cultus, & apparatus ſplendidus. Eunuchorum numeroſo ſatellitio ſtipata: multis præterea alijs, & illis teneris puellis comitata incedebat. In ſumma, omnia erãt ampliora, quàm quæ priuatæ fortunæ mediocritas ſuſtentare poſſit. POL. Ergo ne nomen quidem inaudiſti tu, quænam vocaretur? LVC. Ne nomen quidem teneo, niſi hoc ſolum, illam eſſe oriundam ex Ionia. Siquidem ſpectatorum quiſpiam, conuerſus in proximum oculis, quando præteribat: Tales, inquit, Smyrnæ ſunt pulchritudines. Nihil autem mirandum eſt, ſi ex Ionicis vrbibus pulcherrima, mulierẽ produxerit pulcherrimam. Viſus verò eſt & ille mihi Smyrnæus eſſe, qui iſta dixerat, adeò inſolenter de illa iactabat. POL. Proinde hoc reuera vt lapis feciſti, qui neque illam conſecutus es, neque Smyrnæum illum quæ fuerit, interrogãris. Atqui ſaltem ſpeciem, quoad eius fieri poteſt, oratione mihi adumbrato, ſi queam fortaſſe iſta ratione illam

οὕτω γνωρίσωμεν. Λυ. ὁρᾷς, illam cognoscere. LVC. ἀλίκων τοῦτο ἔτησας, οὐ καὶ Vide quantam rem à me τὰ λόγῳ μόνον διώσομεν, καὶ μά- exigas. Neque enim tan-λιστά γε τῶν ἐμῶν, ἐμφανίσαι ta præstò est facultas ora-οὕτω θαρραλέαν εἰκόνα, πρὸς tionibus, præcipuè verò μὲν μόλις ἂν ἢ Ἀπελλῆς ἢ Ζεύ- meis, adeò admirandam i-ξις ἢ Παρράσιος ἱκανοὶ ἔδο- maginem in lucem produ-ξαν, ἢ εἴ τις Φειδίας ἢ Ἀλκα- cendi, ad quam delinean-μένης, ἐγὼ δ' ἂν μανοῦμαι τὸ dam vix Apelles, aut Zeu-ἀρχέτυπον, ἐσφαλῆ τῆς τέχ- xis, aut Parrhasius suffice-νης. Πο. ὄμοσον, ὦ Λυκῖνε, rent, aut si quis fuit vspiam ποιά τις ἦν τὼ ὄψιν; οὐ γὰρ Phidias, aut Alcamenes. E-ἱστορεῖς τὸ τόλμημα, ἐὰν φί- go verò artis imbecillitate λῳ ἀνδρὶ ἐντύχῃς τῶν ἀπό- non mediocriter læsum de-νων, ὅτου ἂν τῆς γραμμῆς ἴ- formabo archetypum. PO-χῃ. Λυ. καὶ μὴν ἀσφαλῶς LYSTR. Age tamen, σφῶν αὐτὸς ποιήσεταί μοι δο- effare obsecrò, quali fuerit κεῖ, τῶν παλαιῶν τινας ἐκεῖ vultu prædita. Neque enim σφῶν τιχυρτῶν παραλαβὼν περιπλεῖ periculosa erit audacia, si ται ἐπὶ τὸ ἔργον. ὡς ἀνα- familiari tuo ostenderis i-πλάσιάν μοι τὴν γυναῖκα. maginem, quibus lineamen-Πο. πῶς τοῦτο φῄς; ἢ πῶς tis adumbrata fuerit. LV-ἂν ἀφίκοιντό σοι πρὸ ζοσού- CIA. Atenim longè tutiùs τῳ ἔτεσι τεθνεῶτες; Λυ. ipse mihi facturus videor, si ἐρήσει, ἢν μὴ σὺ μὲν ὀ- quos priscorum illorum ar-κνήσῃς ἀποκρίνεσθαί τί μοι. tificum ad præsens opus ab-Πο. soluendum adsciuero, vt mulieris formam mihi depingant. POLYST. Quorsum ista dicis? aut quonam pacto illi tibi adsciti venient, qui tot retrò seculis fato functi sunt? LVCIANVS. Perfacile, dummodo te mihi non pigeat ad quæsita respondere.

Πο. ἐρώτα μόνον. Λυ. ἐπιθυμήσας ποτε, ὦ Πολύστρατε, τῆς Κνιδίας; Πο. καὶ μάλα. Λυ. οὐκοῦν καὶ τὸν Ἀφροδίτῃ ἅδον πάντως αὐτῶν; Πο. νὴ Δία τῶν Πραξιτέλους ποιημάτων τὸ κάλλιστον. Λυ. ἀλλὰ καὶ τὸν μῦθον, ὃν λέγουσιν, ἤκουσας, οἱ ἐπιχώριοι περὶ αὐτῆς, ὡς ἐρασθείη τις τοῦ ἀγάλματος, καὶ λαθὼν ἐσελθὼν ἐν ἱερῷ, συγγένοιτο, ὡς δοκεῖ, ἀγάλματι; τοῦτο μέν σοι ἄπιστα ἐσορᾶσθω. σὺ δὲ (τοιοῦτος γὰρ, ὡς φῂς, ἔρως) ἴθι μοι, καὶ τόδε ἀπόκεινα, εἰ καὶ τὸν ἐν κήποις Ἀθήνησι, τὸν Ἀλκαμένους ἑώρακας; Πο. ἅπαντων γ' ἄρ', Λυκῖνε, ῥᾳθυμότατος εἶ, εἰ τὸ κάλλιστον τῶν Ἀλκαμένους πλασμάτων παρῆλθον. Λυ. ἀλλ' ἐγώ μέν γε, ὦ Πολύστρατε, οὐκ ἐξερήσομαί σε, εἰ πολλάκις ἐς

POLYSTR. *Roga quæcunque fert animus.* LVCIA. *Nunquam'ne, Polystrate, ad Cnidios peregrè profectus es?* POL. *Imò maximè.* LVC. *Proinde ante omnia* [a] *Venerem quoque illorum vidisti?* POL. *Sanè per Iouem, Praxitelis monimentum pulcherrimum.* LVC. *Sed nunquid etiam fabulam memorantibus de illa incolis inaudisti, quomodo vnus aliquis eius imaginis insano amore correptus fuerit, tum quemadmodum latenter in templo derelictus, noctu cum imagine, quantum fieri potuit, rem habuerit? Sed hæc alio tempore inquirito, quippe hæc (vt ais) tibi planè visa est. Age verò, & hoc mihi responde, nunquid etiam illam Athenis quæ in hortis est, videlicet Alcamenis, conspexisti?* POL. *Sanè omnium incertissimus, ô Luciane, meritò censendus essem, si pulcherrimum Alcamenis figmentum negligenter contempsissem.* LVC. *Illud quidem, Polystrate, te non interrogabo, num sæpe*

in

ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνιόντες, καὶ τὴν Καλαμίδος Σωσάνδραν θεασάμενοι. Πο. ἄλλην ἰδεῖν πολλάκις. Λυ. ἀλλὰ καὶ ταῦτα μὲν ἱκανῶς. τῶν δὲ Φειδίου ἔργων τί μάλιστα ἐπῄνεσας; Πο. τί δ' ἄλλο, ἢ τὴν Λημνίαν, ἣ καὶ ἐπιγράψει τοὔνομα ὁ Φειδίας ποιήσας; καὶ γὰρ Διὸς, τὴν Ἀμαζόνα, τὴν ἐπιβαθρίδιον τὴν ὡραιοτάτην. Λυ. τὴν ἐκείνην, ὦ ἑταῖρε, ὡς τι οὐκ ἄκρων τεχνιτῶν ἀνδρῶν. φέρε δὴ ἐπειδὴ ἀνάγκη πόθεν τούτων, ὡς εἴ τι, σοφισμάτων, μίαν σοι εἰκόνα ἐπιθάσσω τὸ ἐξαίρετον παρ' ἑκάστης ἔχουσαν. Πο. καὶ τίνα ἄρα ποιήσῃ τοῦτο γενέσθαι; Λυ. οὐ χαλεπὸν, ὦ Πολύστρατε, ἀ τὸ ἐκ τῶν παραδόντων τὰς εἰκόνας ὠφελεῖν λόγῳ, ἐπιτρίψασθαι δὲ μαχεσομένῳ, καὶ σωτηρίᾳ καὶ ἁρμόσαι, ὡς ἂν ἀνθρώπειά δυνατὸν, φυλάττων ἅμα τὸ συμμιγὲς ἑκάστου, καὶ ποικίλον. Πο. ὦ λόγου καὶ

in arcem conſcenderis, ac Calamidis Soſandram ſpectâris. POL. *Et hanc vidi ſæpenumerò.* LVC. *Iam & iſta abundè ſufficiunt. At ex operibus Phidiæ quódnam maximè collaudâſti?* POL. *Quódnam aliud, quàm illam* [b] *Lemniam, quam hoc quoq; titulo nobilitare non dubitauit Phidias? Inſuper illam quoque Amazonem, quæ haſtæ innititur.* LVC. *Pulcherrima ſunt iſta, ô amice: itaque alijs non amplius egebis artificibus. Age verò iam ex omnib. his, quoad eius fieri poterit, vnicam imaginem compoſitam tibi oſtenſurus ſum, ab vnaquaque præcipuum ſpecimē habentem.* POL. *Et quo pacto hoc fieri poteſt?* LVC. *Haud difficili, ô Polyſtrate, ſi nunc in præſens traditis oratione imaginibus, illi permiſerimus exornandi copiā, tum cōponendi & coaptandi facultatem, quantum fieri poterit luculentiſsimè, eâdem opera temperaturam obſeruanti, & iucundam varietatem.* POLYST. *Rectè dicis:*

καὶ δὲ παρακαθῆσθαι δοκνύω τοι· ἰδίλω γὰρ ἀδφέα, ὅ, τι καὶ χάσιται αὐτῶς, ἢ ὅτως ἐκ τοσούτων μίαν τινὰ συνθῆς, οὐκ ἀκράδοναν ἀπεργάσεται. Λυ. καὶ μὲν ἤδη σοι ὁρᾶν παρίχειν νομίζω τὴν ἀκόνα, ὅθεν συναρμόσῃ, τῆς ἐκ Κνίδου ἀπέσης μόνον τὴν κεφαλὴν λαβών. οὐκοῦν γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος, συμμετρῆσαι, ἀλίσεται. τὰ μὲν ἀμφὶ τὸν κόλπον καὶ μίτωπον, ὀφρύων τε ὑγραμμον ἰέσας ἔχειν, ὥσπερ ὁ Πραξίτελης ἐκέλευσε· καὶ τὸ ὀφθαλμῶν ἢ τὸ ὑγρὸν, ἅμα τῷ φαιδρῷ καὶ κεχαυσμένῳ. καὶ τοῦτο ἀφυλάξῃ κατὰ τὸ Πραξιτέλη λοιπόν. τὰ μῆλα ἢ, καὶ ὅσα τῆς ὄψεως ἐντὸς, παρ' Ἀλκαμένους, καὶ τῆς ἐν κόμαις λήψεται. καὶ κόσμιτι, χαρῶν ἅπαν, καὶ καρπῶν τὸ ὠχρυθμον, καὶ λακτύλων τὸ ὑγρόχρων, ἐς κάλλιον ἀφελῶν, παρὰ

proinde assumptis illis demonstret. Perlibenter verò videre gestio, quinā illis tu fura sit, aut quomodo ex iis omnibus vnam compositam, nec vlla in parte discrepantem absolutura sit. LVCIAN. Atqui iam tibi videndi facultas præstabitur nascentem imaginem ita exponens: Veneris è Cnido adductæ, si tantùm caput sumpserit, reliquis nudi corporis partibus opus non habebit. Porrò quod ad comam & vultum attinet, ac decētem superciliorum ambitum, illi habendum concedes, quemadmodum à Praxiteli absolutum est. Quæetiam oculorum mobilem agilitatem amabili hilaritate & gratia temperatam retinebit, sicut visum est Praxiteli. Cæterùm vbera, & quæcunque vultus sunt partes priores, ab Alcamene c Venere quæ in hortis sua est, mutuò accipiet. Ad hæc manus teretes, carundemq; cum cinnam iunctura, digitorumq; tenellorum dictum non difficilem, in extremis in orbiculatam exilitatem desinentium,

ab

παρὰ τῆς ὑπηρετούσης τὰ τοιαῦτα· τὸν δὲ τοῦ παντὸς τοῦ σώματος περιγραφὴν, καὶ παραπλησίαν τὸ ἁπαλὸν, καὶ ἕνα σύμμετρον ἐκ λεπτότητος παρίξει, καὶ Φειδίας ἔτι, καὶ σύμμετρον ἀμφοτέρωθεν ὁ αὐτὸς, καὶ τὸν αὐχένα παρὰ τῆς Ἀμαζόνος λαβών. ὁ Σωσάνδρα δὲ καὶ ὁ Κάλαμις αὐτοῖς κοσμήσουσιν αὐτῶν. καὶ τὸ μειδίαμα ἀπλοῦν καὶ λιπαθὲς, ὅσον τὸ ἐκείνης ἴσως, καὶ τὸ ἁπαλὸν δὲ, καὶ τέρμιον τῆς ἀναιδείας, παρὰ τῆς Σωσάνδρας, πλὴν ὅτι ἀπάτης αὐτὴ ἴσως τῶν ὀφθαλμῶν, τῆς ἁπλότητος δὲ τὸ μέτρον, οἷόν περ ἂν γνοίης κατὰ τὴν ἐν Κνίδῳ ἐκείνην μάλιστα. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο κατὰ τὸν Πραξιτέλην μεμετρῆσθαί τί σοι, ὦ Πολύστρατε, δοκῶ καλῶς γνῶσεσθαι ἐκεῖνον, καὶ μάλιστα ἐν τοσούτῳ εἰς τὸ ἀκριβέστερον ἐπιτηδεῖ; Πο. ἔστι γὰρ, ὦ

ab ea quæ in hortis est, & illa vtenda recipiet. At verò totius faciei descriptionem & lineamenta, genarumque teneram mollitiem, & nasum intra rectum modum cohibitum, præstabit Lemnia & ᵈ Phidias. Idem quoque dabit oris conformem compositionem: cervicem verò lacteam sumet ab Amazone. Porrò autem Sosandra & Calamis eandem ornabunt verecundia. Risu prætereà tenui fallente intuentis oculos, animi orisque hilaritatem ostendet, qualis & illius esse solet. Vestitus frugalem mundiciem à Sosandra concessam habebit, præterquam quòd illa nudo & aperto erit capite. Aetatis autem mensura quantacunque illi fuerit, iuxta Cnidorum Venerem metienda est. Etenim & hanc Praxitelem diligenter emensum esse video. Ecquid tibi videtur, Polystrate? eritne imago satis ornata & elegans, & maximè posteaquam exactissimè absoluta fuerit? POLYSTRATVS. Adhuc,

ὦ γενναιότατε, καὶ ἁλιλοι πάντι πάνυ ἔχω τοῦ ἀγάλματος, οὕτω πάντα ἐς τὸ αὐτὸ συμπεφορημένος; Λυ. τοῦτο μικρότατον, ὦ φιλότης, ἃ μὴ σοι δόξει ὀλίγα πρὸς ὑμορφίαν σωτηλῆν χρόα, καὶ τὸ ἐκάστῳ πρέπον, ὡς μάλιστα μὲν εἶναι ἀκριβῶς, ὁπόσα μέλανα, λευκὰ δ' ὅσα τοιαῦτα χρὼ, καὶ τὸ ῥύθμια ἐκπαγῆν, καὶ τὰ τοιαῦτα κεφάλαια τοῦ μιγίσου ἔτι ἡμῖν πρόσθεν. πόθεν οὖν καὶ ταῦτα ποιησόμεθ' ἄν; ἢ παρακαλέσομεν, ἀγαθὰ τοὺς γραφίας καὶ μάλιστα, ὁπόσοι αὐτῶν ἄριστοι ἐγένοντο, πιράσασθαι τὰ χρώματα, καὶ ὄνπαρον ποιῆσθαι τῶν ἐπιβολῶν αὐτῶν. καὶ δὴ παρακεκλήσθω Πολύγνωτος, καὶ Εὐφράνωρ ἐκεῖνος, καὶ Ἀπελλῆς, καὶ Αετίων. οὗτοι δ' ἀναλόμφοι τὸ ἔργον, ὁ μὲν Εὐφράνωρ χρώματα

ô generosissime, nonnulla, formositatis pars in excolenda imagine tibi intermissa est, adeò omnes exornandi rationes in vnum contulisti. LVC. Illud enimuerò, amice, quod dixisti, maximè est, nisi tuo iudicio minimè momenti ad summam formæ præstantiam colores addere posse videantur, & cuius in quaque corporis parte maximè ratio habenda est, decorum: vt exactè, vt perfectè nigra sint, quæcunque nigra: & alba, quæcunque alba esse conuenit: véq; apto decentique rubore florescant omnia. Ac iam de his periclitamur, cùm ad huc quod maximum est, desideramus. Vnde ergo eius rei copiam nobis parabimus aut accersemus, videlicet pictores, cum primis verò illos, quos hoc artificio præcæteris longè præcelluisse cognouimus, vt colores nobis aptè commixtos temperent, eosdemq; pro decoro luculentè & artificiosè accommodent? Sanè verò accersatur Polygnotus, & Euphranor ille, atque etiam Apelles, Aetione vnà comitante. Illi diuiso inter se opere, Euphranor coman

σάτω πλὴν λόφου, οἷαν τῆς Ηραΐης γράψῃ. ὁ Πολύγνωτος δ' ὀφρύων τὸ ἱμερτὸν, καὶ παρειῶν τὸ ὑπόπυρρον, οἷαν πλὴν Κασάνδραν ἐν τῷ λέσχῃ ἐποίησε, ταῖς Δελφοῖς. καὶ ἐπίδεσιν δ' οὕτω ποιησάτω, ἵνα τὸ διαφάνεσον ἐξεργασάμενος, ὡς σαφέστατα μὴ, ὅσα χρὴ, δηλωμένα δ' ἀπολειπόμενα. τὸ δ' ἄλλο σῶμα ὁ Απελλῆς ἀφέτω, κατὰ πλὴν Πακάτου, μάλιστα μὲν ἄγαν λευκὸν, ἀπὸ ἐναμόρου ἀπλῶς. τὰ χείλη δ' οὐκ Ρυπάνης, ὁ Αετίων ποιησάτω. μάλιστα δὲ τὸν ἄσπρον τῶν γραφίων Ομηρον, παρόντ' Εὐφράνορ' καὶ Απελλῆ, ἀδίγμετα. οἷον γάρ τι ἔδοξε Μενελάου μηροῖς τὸ χρῶμα ἐπάγειν ἐπίδαπερ, ἐλέφαντι ἀπάσας ὑρίμα πυφοποιημένῳ, τοιόνδε δὴ ἴσως τὸ πᾶν. ὁ δ' αὐτὸς οὕτω καὶ ζῶντος ὀφθαλμοὺς γραψάτω, βοῶπίν τινα ποιήσας αὐτὴν.

comam pinget, qualem Iunonis depinxit. At Polygnotus superciliorum decoram distantiam, & malarum decentem rubedinem, cuiusmodi Cassandram apud Delphos fecit in conuenticulis, exprimat. Amictum verò ille quoque præparet, quàm poterit tenuissimè elaboratum, vt quæcunque par est, corpori decenter applicet, multa verò ventis diffunden da relinquat. Porrò reliquũ corpus ipse Apelles absoluat, secundùm Pacatæ simum lachrum, ita tamen ne nimium addat albedinis, sed planè temperanter rubescat. Labia autem non sint alia, atque Rhoxanæ Aetion addidit. Quin potiùs præstantissimum inter omnes pictores Homerum, Euphranore & Apelle posthabito, in partem operis suscipimus? Si quidem cuiusmodi ille colorem Menelai adiecit femoribus, ebori purpureo ostro infecto assimilatis, tali vniuersum corpus colore niteat. Cæterũ ille ipse pingat, & oculos e bominis, hoc est, pulchris & nitentib. oculis præditã exprimens.

συνεπιλήψεται δὲ ἔργου αὐτῷ καὶ ὁ Θηβαῖος Ὅμηρος, ὡς τὸ βλέφαρον ἐξεργάσηται. καὶ βλομαδὸν ἢ Ὅμηρος ποιήσει, καὶ λευκώλενον, καὶ ῥοδοδάκτυλον, καὶ ὅλως τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἀκόσμητον καὶ λιπαρότριχα, ἢ τῷ τὸ βλέφαρον ἐξεργασμένον. ταῦτα μὲν οὖν πλάσαι καὶ γράψαι καὶ ποιῆσαι ἔργα ἀκόσμητα ἐστιν. ἐπὶ πᾶσιν ἐπανθεῖ τούτοις, ἃ χάριτες μᾶλλον ἢ τὰ πάσας ἅμα ὁπόσας χάριτας, καὶ ὁπόσοι ἔρωτες συνεχορεύουσιν, τίς ἂν μιμήσασθαι λοιπὸς; Πολ. θεσπέσιόν τι χρῆμα, ὦ Λυκῖνε, φῂς, καὶ διπλοῦς ὡς ἀληθῶς, οἷόν τι τῶν ἐξ ὑπαίθρου γράφοιτο. τί δὲ πράσσουσαν ἄδω αὐτοῦ; Λυκ. βιβλίον ἐν τῶν χειρῶν ἔχων, ἐς δύο συμπλεκόμενον. καὶ ὁρᾷ τὸ μέντοι ἀναγινώσκουσα αὐτῆς, τὸ δὲ ἑτέρᾳ ἀναγινώσκεται. μεταξὺ δὲ

In partem laboris veniat illi opem ferens, & poëta ille Thebanus, vt venustate sua exornet palpebras. Homerus quoq; illam risus amatem & studiosam faciat, & candidis humeris atque lacertis decoram, & roseos hu bentem digitos. In summa, totam aureæ Veneris formosnati longè iustius illam comparet, quàm Brisei filii. Hæc, inquam, fictores aque pictores & poëtæ elaborabunt. Quòd autem per omnia amabili quadam elegantia niteat, hoc Gratiæ erit officium, aut potiùs omnium quotquot vspiam sunt Gratiæ atque Cupidines chorum ducentes. Quis talem imitatione assequi possit imaginem? POLYST. Diuinum quoddam opus producis, ô Luciane, & prorsus ab ipso Ioue demissum cœlitùs, & cuiusmodi apud superos absolutum esse credibile est. Quid autem rei ipsam facientem vidisti? LVC. Codicillos habebat in manibus, duabus partibus complicatos: videbaturq; alteram iam perlegisse, alteram verò etiamdùm legendo perlustrare. Porrò autem ius

ξὺ ἀποιῆσαι, διαλήγιόν τῶν παροιμιαστέντων τινί, ἐκ οἶδ' ὅ,τι· ἃ δὴ ἐς ἐπήκοον ἐφθέγγετο. καλὼ μαθιάσασθαί γε, ὦ Πολύστρατε, ἐδόκεις ἐξιφνης, πᾶς ἄν σοι φαίη, ὅπως μὴ λευκοὺς, ὅπως δὲ συμμέτρους, καὶ τοὺς ἀμύλους σὺν ὑπομοσμύσι, ἅπου διάκισον ὅρμου ἔδει, ἐκ τῶν σιτιστοτάτων καὶ ἰσομεγέθων μαργαριτῶν, ὅτως ἐπὶ σίχα ἐπιφύσαι, ἰσοσμοῦ τὸ δὲ μάλιστα τῶν χαλίων ἐρυθήματι. ὑπερφέροντο γοῦν αὐτῷ λὺ τῷ Ὁμήρῳ ἐλίφαντι, ὧν πρεσβῦ ὅμοιοι, ἐκ οἱ μὲν πλατύτεροι αὐτῶν, οἱ δ' προέχοντο δὲ ἐλεγκότερον, οἷοι τοῖς πλάσαι, ἅπαξ τις πάντων ἰσοτιμίαι καὶ ὁμόχροια, καὶ μίσγοιτο, καὶ πρόσχασι ὁμοίως. καὶ ὅλως, μέγα τὶ θαῦμα καὶ θέαμα, πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην ὑπερβαίνουσα μορφήν. ΠΟΛ. ἴσ' ἀφίμας· σωπῶ γὰρ ἤδη

tem inter progrediedum nescio quæ verba cum quadam ex pediſequis faciebat: neq; enim tam clarè vt exaudiri poſſit, loquebatur: veruntamen tenuiter ridendo, ô Polyſtrate, dentes oſtendebas, diij boni quàm albos, quàm mediocres, quàm aptè inter ſe conſtitutos. Sicubi ſegmentum aut monile vidiſti pulcherrimum nitidiſſimis & æquali magnitudine pollentibus margaritis confectum, tam concinna decentiq; ſerie erant enati. Plurimum verò decoris & ornatus illis accedebat ex labijs perpulchrè rubentibus. Elucebant itaque ipſi Homerico eburi recenter ſecto ſimiles. Neque verò alij alijs deformi latitudine excedebant, aut alij cæteris altiùs eminebant, aut præcedendo extabant, cuiuſmodi in multis eſt cernere, ſed erat vna omnibus æqualitas, idemq; color & magnitudo eadem, eâdem ſerie cõnexis. In ſumma, magnæ admirationis ſpectaculum de ſe præbebat, omnem humanæ formoſitatis venuſtatem exuperans. POL. *Quieſce parumper. Iam enim*

Ἴδη ϕῶς πάνυ, ἰὼ τίνα λέγεις τὴν γυναῖκα, ζώτοις τὶ αὐτοῖς γνωρίσας, καὶ τῷ πατρίδι. καὶ ἀνέχουσι τίνας ἔπεσθαι αὐτῇ ἔφης, νὴ Δία καὶ σρατιώτας τινάς. τὴν βασιλᾶ σωοῦσαν, ὦ μακάριε, τὴν ἀοίδιμον ταύτην λέγεις. Lvc. τί δὲ τὸν ἀνδρα αὐτῆ τύνομα; Pol. πάνυ καὶ ζῦτο γλαφυρὸν, ὦ Λυκῖνε, καὶ ἐπέρασυρ· ὀμώνυμον γάρ ἐστι τῇ ζῦ Ἀβραδάτᾳ ἐκείνῃ τῇ καλῇ, οἶσθα πομάκις ἀκέσας Ξενοφῶν]τα, ἐπαινοῖτός τινα σώφρονα καὶ καλὴν γυναῖκα; Lvc. νὴ Δία, καὶ ὡς πίρ γε ὁρῶν αὐτὴν, ἔτω ϕαίνομαι. ὁπόταρ δὲ κατ' ἐκεῖνό με ἀναγινώσκων γίγνομαι. καὶ μονονυχὶ καὶ ἀκούω λεγούσης αὐτῆς, ἃ ποιοῖσα λέγουσα, καὶ ὡς ὥπλιζε τὸν ἄνδρα, καὶ οἷα ἰῶν, παραπέμπουσα αὐτὸν ἐπὶ τὴν μάχην. Pol. ἀκ', ὦ ἄριστε, σὺ μὲν, ὡς πίρτινα ἀσρα enim planè intelligo, quam tu mulierem dicas. his omnibus quæ dixisti, atq; adeò ex ipsa patria coniecturam faciens mihi cognita est, tum quòd eunuchos quoq; illam comitatos esse confirmásti, & per Iouem etiam milites. Regis vxorem, ô beate, illam videlicet multis nominibus memorabilem tu memoras. Lvc. Et quod illi nomen est? Pol. Planè & illud nimis dulce & delicatum, ô Luciane, & omnibus modis amabile. Etenim cognominis est formosæ illi Abradatæ coniugi. Hauddubiè enim nouisti, sæpenumerò audito Xenophonte modestam quampiam & formosam admodum mulierem collaudante. Lvc. Sanè per Iouem quasi illã oculis coràm intuerer, ita animo affectus sum, quotiescunq; eum Xenophontis locum perlego: audiuisse tantùm non illam loquentem audio, dum quæ facta sint, commemorat, & quemadmodum maritum armis induat, tum qualis erat eundem in pugnam emandans. Pol. Atqui tu, ô optimè, illam tanquam fulgur

ἀστραπὴν παραθαμόσαν, ἅπαξ εἶδον αὐτὴν, καὶ ἔοικας τὰ πρόχαρα ταῦτα· λίγω δὲ τὸ σῶμα, καὶ τὴν μορφὴν ὑπερφέρειν, τῶν δὲ τῆς ψυχῆς ἀγαθῶν ἀθίατον. οὐκ οἶδα, ὅσον τὸ κάλλος ἐκείνου ἄνθρωπος αὐτῆς, μακρῷ τινι ἄμεινον, καὶ θεοειδέστερον ζῷ σώματος. ἐγὼ δὲ, συνήθης γάρ εἰμι, καὶ λόγων ἐκοινώνησα πολλάκις, ὁμοιοῦσθαι ἄρ. καὶ γὰρ, ὡς οἶδα καὶ αὐτὸς, τὸ ἔμφορον καὶ φιλάνθρωπον, καὶ τὸ μεγαλόφρον, καὶ σωφροσύνην καὶ παιδείαν πᾶν ζῷ κάλλους ἐκείνῳ. ἄξια γὲ προκαλεῖσθαι ταῦτα ζῷ σώματος. ἐκὰ ἄλογον ἄρ ἄν, καὶ γελοῖον, ὥσπερ ἄ τις τὴν ἐσθῆτα πᾶν ζῷ σώματος θαυμάζοι. τὸ δ' ἐντελὲς κάλλος, οἶμαι, ζῷτό ἄνθρ, ὁπόταν ἐς τὸ αὐτὸ συνέλθωμεν ψυχῆς ἀρετὴ,

fulgur prætercurrens saltem semel conspexisti: videris{q} facilia & prompta illa, nimirum corpus & formam, illustrare laudibus: cæterũ dotes animi, quibus prædita est, intuentium oculis non sunt obuiæ, neque compertum habes quantò præcellat ista pulchritudine, qua mens illius exornata est, quæ{q} corporis forma longè præstantior, deabúsque conformior esse solet. At ego, qui & familiaritate illi iunctus sum, & sæpè in colloquium veni, nimirum conterraneus illi existens, planè earum rerum certus sum. Quippe, quod nec tibi obscurum esse opinor, mihi moris est, morum suauitatem, humanitatem, animi magnitudinem, modestiam, & pudicitiam formositati anteponere. Digna enim sunt quæ modis omnibus corporis dotibus anteferantur: quoniam planè absurdum foret, atque factu ridiculum, si quis vestitum cultum atq; mundiciem præ corpore admiraretur. Porrò autem ea mihi demum omnibus numeris absoluta pulchritudo esse videtur, quoties in idem concurrunt anima exculta virtutibus,

τὰ, καὶ ἁρμοσθῆναι σώματος. ἀμίλλα γοῦν ἂν δοίη μοι, μορφῆς μὲν οὐ πάνυ, τὰ δ' ἄλλα ἀσχημονήσας τὸ λάθος, ὡς καὶ μόνον φθέγξασθαι, ἀφανὲς αὐτὸ, καὶ ἀφαιρούμενον, ἀλλοιούμενόν τι καὶ ἀσχημονοῦν, καὶ παρ' ἀξίαν σωθῆναι πονηρᾷ τινι ἀπορροίᾳ τῇ ψυχῇ. καίτοι γε οὐ ζητοῦσι ὅμοιόν μοι δοκοῦσι τοῖς Αἰγυπτίοις ἱεροῖς· λαμπρὰ γὰρ αὐτὸς μὲν ὁ ναὸς, λαμπρὸς τε καὶ μέγας, λίθοις τοῖς πολυτελέσιν ἠσκημένος, καὶ χρυσῷ, καὶ γραφαῖς ἀληθεσταταῖς, ἔνδοθεν δέ, ἂν ζητῇς τὸν θεὸν, ἢ πίθηκός ἐστιν, ἢ ἶβις, ἢ τράγος, ἢ κάλουφος. τοιαῦτας κόμας ἰδεῖν ἔοικεν, ὁ τοίνυν ἀπέχει τὸ λάθος, ἢν μὴ λιπόσμῳ τις ἐπιτύχῃ τοῖς δικαίοις λοσμήμασι. λίθος δὲ ἐν ἱδρύτῃ ἀπορρᾷ καὶ θρόμοις,

virtutibus, & corpus amabili forma exornatum. Omnino enim non paucas tibi commonstrare possum eorum corporis equidem & formæ elegantia vigentes, & scitulas & nitidas, cæterùm formæ præstantiam morum fœditate deturpantes, adeò vt id quod solum in tam speciosa corpore laudandum fuerat, ferè emoriatur atque flaccescat, reprehensioni & turpitudini obnoxium, ac planè præter dignitatem, hera tam pręuæ, vitiosæ nimirum animæ conuersans. Et sanè tales templis Ægyptijs indicio meo videntur esse persimiles. Illic enim ipsum quidem delubrum forinsecùs pulcherrimum est, simul atque maximum, sumptuosis lapidibus extructum atque compositum: cæterùm si intus deum requisieris, aut simiam inuenies, aut ciconiam, aut hircum, aut felem. Eius generis malieres nõ parùm multas passim est cernere. Proinde corporis nitor & venustas non sufficit, nisi veris & iustis ornamentis decorata & exculta sit. Non autem dico vt vestimentis purpureis & aureis,

aut

θρμοις, ἀπ' οἷς προῦπτον, ἐκ-
κείνοις ἀρετῇ καὶ σωφροσύνῃ,
καὶ ἐγκρατείᾳ καὶ φιλανθρω-
πίᾳ, καὶ τοῖς ἄλλοις, ὁπόσοις
ταῦτα ὅρ& ἱδρ. Λυκ. ἐκοιῶ,
ὦ Πολύστρατε, μύθον ἀντὶ μύ
θου ἄμαχον αὐτῷ ὦ μίπρε,
φασίν, ἢ καὶ λέβητα, λωάσα
γὰρ· καί τινα εἰκόνα γραφά-
μεν& τῆς ψυχῆς, ἐπίδειξον,
εἰ μὴ ἐξ ἀμισείας θαυμάζοι-
μι αὐτάν. Πολ. ἐ μικρὸν, ὦ
ἑτᾶρε, τὸ ἀγώνισμα πρόκει-
ται· οὐ γὰρ ὅμοιον, τὸ πᾶσι
πρόδηλον ἐκπλῆξαι, καὶ τὰ
ἄδηλα ἐμφανίσαι ὦ λόγῳ.
καί μοι δοκῶ σιωπῶν καὶ
αὐτὸς ἀλίσκεσθαι πρὸς πλὴ ἀ-
κόρεα, ἢ πλασῶν, ἢ γρα-
φέων μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλο-
σόφων, εἰς πρὸς ζῆν ἐκείνων
ἐπαίνους ἀκροθιῖνα τὸ ἄγαλ-
μα καὶ λείξαι κατὰ πλὴ ἀρ-
χαίαν πλαστικὴν κατεσκευα-
σμένον. καὶ δὴ κινεῖσθαι.
αὐθύνεσθ& μὲν τὸ πρῶτον, καὶ
λίγνα,

aut gemmeis monilibus ex-
ornata sit, sed ijs quæ prædi-
xi, nempe morum elegantia,
virtute, temperantia, æqui-
tate, humanitate, ac aliis,
quocunq; tandem fine com-
prehenduntur. LVCIAN.
Proinde, ô Polystrate, ser-
monem pensabis ipsa mensu-
ra (quod aiunt) aut etiam
cumulatiùs (potes enim) ac
quandam animi imaginem
adumbratam nobis ostен-
des, ne tantùm ex dimidio il-
lam admiremur. POL. Du-
ram & difficilem mihi in-
iungis prouinciam, ô amice:
neq; enim perinde facile at-
que promptum est, ea quæ
obscura sunt, oratione rete-
gere, quàm id quod manife-
stum est omnibus, laude ex-
tollere. Videor verò & ipse
ad hãc imaginem exprimen-
dam multorum egens esse o-
peræ, non fictorum saltem
& pictorum, sed philoso-
phorum etiam, vt ad illorũ
canonem & regulam hoc simulachrum rectè absoluatur, & in lucem ad antiquam plasticen formatum producatur. Sed ad rem accingamur. Sit ergo primùm fandi facultate prædi-

ta, ac

λίγεια, καὶ τὸ γλυκίων μίγνυται ἀεὶ τῆς γλώττης, περὶ αὐτῆς μᾶλλον, ἢ περὶ τοῦ Πυλίου γέροντος ἐκείνου, ὁ Ὅμηρος ἂν ἄρκυν. ὡς καὶ τὸν τοῦ ζοῦ φθόγγον, οἷος ἁπαλώτατος, ὅτι βαρὺς, ὡς ἂν τὸ ἀνδρῶδες ἁρμόσθαι, οὔτι πάνυ λιπὴς, ὡς θηλύτατός τις εἶναι, καὶ λεπτὸς ἴκελος, ἀπ' οἷος γίνοιτ' ἂν παιδὶ μὰ πω ἠβώσκοντι, ἁδὺς καὶ προσωπὴς, καὶ πρᾶος παραβύσσων τὸ τῶν ἀκοῶν, ὡς καὶ παυσαμένης, ἔναυλον ἔναι τῶν βολῶν, καί τι λείψανον ἐνσαλπεῦσαι, καὶ τιθυμβᾶν τὰ ὦτα· καθάπερ ἐγώ τινα, παρατείνουσαν τῶν ἀπροάσεων, καὶ ἴχνη τῶν λόγων μιλιχὰ ἄπλα, καὶ παθῶς μετὰ τῆς ψυχῆς ἀπομπάσασαν. ὁπόταν δὲ καὶ τὸ καλὸν ἐκεῖνο ᾄδῃ, καὶ μάλιστα

ta, ac dulci voce instructa, vt orationem melle dulciorem de illius fluxisse veriùs, quàm de senis illius Pylij concionatoris linguâ Homerus dixisse videatur. Omnis autem verborum & loquelæ tonus, cuiusmodi delicatissimus esse solet, neque nimiùm graui & aspero tinnitu insonet, quasi ad virilem vocem informatus sit: neque rursus nimium tenui, quasi impensè effœminatus, aut fermè fractus sit: sed qualis esse solet pueri nondum pubescentis, dulcis & blandus, comiter & mansuetè in auditum fernet inferens, vt etiam illa loqui desinente, verba audita iucundo murmure tinniat, ac quædam dulcissimæ vocis reliquiæ aliquantisper perdurent, auresq; blando susurro circumsonent. Tum quandã [f] Echo alterna vocis imitatione auditum prorogantem imitetur, mellitissima quædam verborum vestigia, neque non persuasionis plenissima in animo audientium relinquens. Cæterum quando voce illa tinnula canere adorta fuerit, præcipuè verò ad ci-

πρὸς τὴν κιθάραν, τότε δὲ τότε ὥρα μὲν σιωπᾶν τοῖτα ἁλκυόσι καὶ τέττιξι, καὶ ὄϊς κύκνοις· ἄμουσα γὰρ ὡς πρὸς ἐκείνου ἅπαντα. Κἂν τὴν Παυδίονος ἄτεχνος, ἀμούσου δὲ κείνη, καὶ ἄτεχνος, ἀκροᾶται μέντοι γε φωνὴν ἀφίησιν. Ὀρφεὺς δὲ καὶ Ἀμφίων, οἵπερ ἐκκαλέσασθαι λέγονται τῶν ἀκροατῶν, ὡς καὶ τὰ ἄψυχα ἑπισπᾶσθαι πρὸς τὸ μέλος, οὐδὲ ἄν, οἶμαι, ἄγνωτα ἦκουσεν, κατακηλήσαντα ἂν τὰς κιθάρας παρεστήκει ἂν, σιωπῇ ἀκροώμενοι· τὸ γὰρ τῆς τε ἁρμονίας τὸ ἀκριβέστατον ἁρμοττόμενον, ὡς μὴ παραβαίνειν τι τὸ ῥυθμοῦ, ἀλλ' ἀκαίρου τῆς ἄρσεως καὶ θέσεως ἁμαρτεῖν τὸ ἆσμα, καὶ σαφοῦς εἶναι τὴν κιθάραν, καὶ ὁμοχρόνου τῇ γλώττῃ τὸ πλῆκτρον, καὶ τὸ ἁφὴς τῶν δακτύλων, καὶ τὸ ἀκμαῖον τῶν μελῶν, πόθεν ἂν ταῦτα ἅπαντα ἐπῆρχεν ᾧ Θρᾳκὶ ἐκείνῳ, καὶ ᾧ ἀνὰ τὸν Κιτ-

ad citharam, tum verò tempus est æquo tacendi, & halcyonibus & cicadis & canoris oloribus. aliena enim à Musis hæc sunt omnia, si ad hanc collata fuerint. Et si 8 Pandionis nætam dixeris, rudis & inepta est, quanquam vocem multisonam edere soleat. h Orpheus autem & Amphion (à quibus maximè motos auditorum animos esse constat, quiq; syluas & saxa sequentia cantus dulcedine ad se pertraxerunt) illi, vt ego opinor, si hanc audissent, posthabitis citharis adstitissent auscultantes cum silentio. Quippe omnes harmoniæ rationes accuratissimè obseruare, vt ne quid rhythmus deliret, sed tempestiua decentiq; eleuatione atque depressione modulari ac emensurare concentum: præterea voce per omnia respondere citharæ, vtq; plectrum à lingua non discrepet, aptiq; digitorum tactus, & agilis membrorum flexabilitas, vndenam hæc suppetissent huic Thraci, ac illi in

Κιθαιρῶνα μηταξὺ βουκολοῦντι, καὶ λιβαείσαν μηκετάνταν; ὡς τι λῷον ποτε, ὦ Λυκῖνε, καὶ ἀλύσεως αὐτῆς ἀκόσας ἐπίτηδες τὸ τῶν Γοργόνων μόνον ἴσως πεπονθὼς, λίθος ἐξ ἀνθρώπου γενόμενος, ἀπὸ τῆς τῶν Σειρήνων ἄσεως ὑποδύσεταί τι λῷον· πάντως γὰρ, οἶδα, ὅτι ἐκκεκλημένος, παρίδοις καὶ οἰκείων ἐπιλαθόμενος. καὶ λῷον ἂν ῥᾳδίως ἐπιφράξειε τὰ ὦτα, καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ κηροῦ διαλύσειεν τὸ μέλος. διοῦτόν τι ἄκουσμα δεῖ Τερψιχόρης τινὸς, ἢ Μελπομένης, ἢ Καλλιόπης αὐτῆς παίλσωμα μυρία τὰ θέλγητρα, καὶ πανδαῖα ἐν ἑαυτῷ ἔχον. ἵνα τι λόγῳ σημανῶ, φαίλω ἄν, διαύτης μοι τῆς ᾠδῆς ἀκόην νόμιζε, οἵαν ἀκὸς ἂν τῶν διὰ τοίτων χαλῶν, ἢ ἐκ πάνυ ἢ ὀλόντων ἐξιοῦσαν. ἑώρακας δὲ καὶ αὐτὸς, λῷ φημι, ὥς τι καὶ ἀκηκοέναι νόμιζε. τὸ γὰρ ἀκριβὲς τοῦτο ἐ φανῆς, καὶ

Cithærone boues pascenti? Itaq; Luciane, si quando illam cantantem audieris, non ampliùs illatam à Gorgonibus monstrificam illam immutationem patieris, lapis factus ex homine, sed Sirenum modulationis virtutem qualisnam sit cognosces. Iam enim, sat scio, adductus demulceberis, vt patriæ ac familiarium tibi obrepturæ sis obliuio. Atq; etiam auribus cera obstructis, per eram quoq; oppositam penetrabit iucundissimæ vocis modulatio. tantam cantando volupratem audientibus exhibet. Terpsichores aut Melpomenes aut Calliopes vocem dixeris, infinita & omnifaria aurium animorumq; demulcimenta in se complectentem. Vt vno verbo dicam, optârim cum primis talem mihi & tam concinnam modulandi rationem auditam, cuiusmodi paret per talia labia & dentes illos emissam erumpere. Visa verò est tibi hæc eadem quam dico: itaque & auditam esse existima. Sedenim exacta & perfecta linguæ eloquentia,

καὶ καθαρᾶς Ἰωνικὴν, καὶ ὅτι ὁμιλῆσαι σοφὸν καὶ πολὺ τῶν Ἀττικῶν χαρίεντων ἴχνος, καὶ θαυμάζειν ἄξιον πάντων ἐστὶ καὶ τὴν πρὸς Ἰωνικὴν, καὶ ἅπαντα μᾶλλον μεμιγμένην Ἀθηναίων, καὶ τὰ πολλὰ ἀττικίαν. καὶ γὰρ καὶ τοῦτο θαυμάσεται ἄν, ὁ καὶ ποιήσει χάριεν, καὶ τὰ πρὸς τούτοις ὁμιλῶν, ἅτε Ὁμήρου πολίτης ὢν, μίαν μὲν λέξει, ὦ Λυκῖνε, καλλιφωνίας αὐτὴν καὶ ᾠδῆς ἀκοὴν, ὡς ἄν τις ἐπὶ τὸ ἥδιστον ἐμπέσοι, σκοπεῖ δὲ καὶ τὰς ἅπασας. εὖ γὰρ μίαν, ὡς πρὸ σοῦ δὴ, ἐν πολλῶν σοφῶν, ἐπὶ λέξεσι λιγυραῖς· ἕτερον δὲ τοῦτο, καὶ γραφικῆς συστάσεως ἐν, κἀμὲ ἐοικότα καὶ πολυειδῆ τι ἐν πολλῶν ἀρμονίαν αὐτὸ ὡς ἀνθαμιλλήσασθαι, ἀλλ' ἐν πᾶσι τῆς ψυχῆς ἀρετῆ,

quentia, ac vocis Ionicæ puritas, tum illa in familiari colloquio extemporalis dicendi facultas atq; suauitas, quæ gratijs Atticis vbiq; cõsperſa eſt & condîta, ne admiranda quidem eſt. Habet enim hoc à maioribus quaſi hæreditario iure patrium, neq; alia ratione conueniebat illam in hac peregrinatione Atheniẽſium eſſe participem. Atqui ne illud quidem admiratione mihi proſequendum videtur, poëticis lectionibus illam voluptuosè oblectari & gaudere, eandemq; multo iam tempore ſtudioſè in illis verſari, quando vnà cum Homero eiuſdem vrbis ciuis ſit & incola. Vnam equidem, Lucianę, illius iucundæ & amœnæ vocis ac modulationis imaginem expreſſam eſſe vides, ſi quis tenuiter admodum exprimere ſtuduerit. Iam verò & alias non oſcitanter conſidera. Neque enim vnam ſaltem, ſicut tu, ex multis compoſitam conſilium eſt abſoluere, (nam hoc eſſet perexile & ieiunum, tum more graphico abſolutum, ex tot formis támque multiplicibus ſpeciebus hinc inde collectam vnam corporis pulchritudinem componere, ſibiipſi diſcrepantem) ſed omnibus animi virtutibus va-

τοὺ, καὶ ἑκάστω, ἀκὸν μία γιγράψεται, πῶς τὸ ἀρχέτυπον μιμημένη. Λυ. Ἑορτὴν, ὦ Πολυστράτη, καὶ παρασκευὴν ἐπαγγέλλεις. ἑοικας δ' οὖν πλέον ὡς ἀληθῶς ἀφθόνως μοι τὸ μέτρον. ἐπιμέτρει δ' οὖν, ὡς ἐκ ἔστ' ὅ, τι ἄν ἄλλο ποιῇς, μᾶλλον χρίσασθαί μοι. Πο. οὐκ οὖν ἐπεὶ πάντων καλῶν παιδείαν ἡγεῖσθαι ἀνάγκη, καὶ μαλιστα τούτων, ὁπόσα μετέχεται φύσεως, καὶ ταύτην ἤδη συνηθεστάτην, ποικίλην μέν τοι, καὶ πολυμορφον, ὡς μηδὲ κατὰ τοῦτο ἀφθονώτεροι τῆς σῆς παιδιᾶς. καὶ δὴ γιγράφθω πάντα συμβάλλοντα ἐκ τοῦ Ἑλικῶνος ἀγαθὰ ἔχουσα, ἐκ ὅσ' ἐστὶν ἡ Κλειὼ, καὶ ἡ Πολύμνια, καὶ ἡ Καλλιόπη, καὶ εἰ ἄλλαι, ἔφ' τι ἑκάστη ἐπεσαμένη, ἀπὸ πασῶν, ἐς πρόσωπον, τὰ Ἑρμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος. ὁπόσα

na imago depingatur, imitata formam archetypi. LVC. *Diem festum & epulas publicas omnifariam instructas mihi annuncias, ô Polystrate. Videris itaq; multò cumulatiùs mensuram mihi remetiri. Proinde perge admetiendo. Nulla enim nunc res est qua perinde mihi possis gratificari.* POL. *Ego, quoniam omnium honestarum liberalium q; disciplinarum cognitio necessaria esse putatur, maximè verò earum quæ vsu ac meditatione constant: age & illam iam constituemus multifariam quandam, ac multiplici venustate conspicuam, ne qua in parte fingendi artificio te inferiores appareamus. Et sanè ita pingitur, vt omnia bona comprehensim possideat, quibuscunque Helicon affatim atq; abundanter affluit: nequaquam verò vt Clio, aut Polymnia, aut etiam vt Calliope, vtq; omnes aliæ, quarum vnaquæque vnius tantùm rei perita excellentèr præcellit, verùm nostra omnium ex æquo gnara & prudens sit: præterea nec minus Mercurij atque Apollinis dotibus*

ὅσῳ δὲ ἡ ποιητικὴ μίμησις ἀκριβεστέρα ἐστὶν, ἰσχνολογίαις, ἢ συγγραφαῖς ἱστορίας σιν, ἢ σκόλιοι παρῳχήκασι, πᾶσι τούτοις ἃ ἀεὶ διηκριβωμένα, ἐκ ἄχρι τῆς ἐπιγραφῆς μόνον, ἀλλ' ἐς βάθος, δοκοῦσιοῖς τισι φαρμακοις, ἐς λόγον καταβαφῆς. καὶ συγγνώμη, εἰ μικρὰ ἀρχέτυπον ἐπιδέξαι ταύτης λευκώματος γραφῆς· ἐ γὰρ ἐπ' ὀλίγον διέζωγρ ἐν τοῖς παλαιοῖς παιδίας οὐκ μεμιμεσθαι, πλὴ ἀλλὰ ἄχρι δοκῆ, ἀναπάσῃ καὶ αὐτὴν· οὐ μικρὰ δὲ, ὡς ἐμοὶ φαίνεται. Λυ. Ἐκπλήσει μὲν, ὦ Πολύστρατε, τῇ πάσας τὰς γραμμὰς ἀπηκριβωμένας. Πο. μετὰ δὲ ταῦτα, ἡ Θεῖος, καὶ σωφρόνως ἐκὰν γραφίαν. δώσει δὲ ἡμῖν ἐντεῦθεν ποθὲν τὸ παραδείγματος, ἀρχαῖον τὸ πλέον, ἐνίοις μὲν οὐ αὐτῶ Ιωνικῶ.

dotibus prædita sit. Quæcunque enim poëtæ lepidissimis celebrata versiculis in lucem dederunt, quæcunque à scriptoribus classicis literis ac memoriæ prodita sunt, quæcunque philosophi extulerunt laudibus: hisce simul omnibus imago præclarissimè exornata sit. Neq; verò tantum penicillo obiter colorata, sed pigmentis penitùs imbuta, & ad satietatem vsque tincta sit. Et ignoscendum est, si nullum huius picturæ archetypum queam ostendere: neque enim vspiam in veteribus de eiusmodi absoluta disciplinarum cognitione facta extat mentio. Venerunt tamen, si videtur, & hæc sacra superis dedicentur. neque enim, vt mea fert ratio, vspiam culpari potest. Luc. Elegantissimè profecto, ô Polystrate, ac omnibus cùm numeris, tum lineis absoluta. Pol. Iam deinceps post hanc ipsius quoq; sapientiæ & intelligentiæ imago depingenda est. Opus autem nobis erit ad hanc absoluendam exemplis quamplurimis, præcipuè verò multis veteribus, ac vno quidem, & illo Ioni-

γικὸ. γραφὰς δ' ἡ ἀκμὴ οἱ αὐτὸ, Αἰσχίνης, Σωκράτες ἐπ' αὐτῷ, ἡ αὐτὸς Σωκράτης, μιμησάσθαι ἴσχυι τῶν ἀπάντων, ὅσα ἡ μετ' ἴρωτος ἴγραφον. τὴν δ' ἐπ' Μιλήτε ἰκάτην Ἀσπασίαν, ἣ ἡ Ὀλύμπιος θαυμασιάτατος ἡ αὐτὸς σωλῶ, οὐ φαῦλον σωίσιως παράδειγμα τοθίμενον, ὑπόθεσιν ἐμπειρίας πράγματων καὶ ὀξύτητος ἐς τὰ πολιτικὰ, ἡ ἀγχινοίας ἡ φιλομήτητος ἐκάνης ποσῶ, τοῦτο μὲν ἐκ τῶν ἡμετέρων ἀνόνα μεταλαμβάνομεν ἐκεῖνα τῇ σάθμῃ, πολὺ ὅσον ἐκάνη μὲν ἐν μικρῷ πινακίῳ ἐζέγραπται, αὐτὴ δ' Κολοσσιαία ὁ μιμόθος ἔσι. Λυ. πῶς τοῦτο φὴς; Πο. ὅτι, ὦ Λυκῖνε, ἐκ ἰδμενίθας ἔνεκα ἐμὲ τὰς εἰκόνας, ὁμοίας ἔσεσθαι. ὁ μὲν ἴσον, ὁδὲ ἐγγὺς. Βθλωσάμην ἀ τότε πολίτεία ἡ ἀ παρεῦσα Ῥωμαίων δύναμις. ὥστε ἀ ἐκ τῇ ὁμοιότητι ἀ αὐτὴ, eo. Cæterùm pictores & artifices illius erunt Aeschines familiaris Socratis, atque ipse etiam Socrates imitandi dexteritate omnes longo interuallo posſt se relinquentes, qui aliqua cum gratia & venere vnquam pinxerunt aliquid. [1] Aſpaſiam porrò illam Mileſiam, qua cum & Olympius ipſe maximè admirandus conuerſatus eſt, exemplum intelligentiæ non malum proponentes, quanta rerum peritia, quanto in officijs ciuilibus acumine, quanta denique induſtria atque ſolertia perpolita fuerit, hoc omne ad noſtram hanc imaginem translatum accurata amuſii applicabimus: præterquam quòd illa modica in tabula depicta fuerat, hæc verò Coloſſea pugnat magnitudine. LVC. Quorſum iſta dicis? POL. Quoniam ego, Luciane, nequaquam æ qualiter magnas imagines eſſe opinor ſimiles exiſtentes. Nequaquam enim ſimilis eſt vetus Athenienſium reſpublica, ac præſens Romanorum potentia. Itaque etſi ſimilitudine illa reſpondeat,

ωῖξε, ἀλλὰ τῷ μεγέθει τὴν ἀμίνονα αὐτῆς, ὡς ἂν ἐπὶ πλατυτάτης γενέσθαι καὶ καταγράψαι μένης. Δεύτερον δὲ καὶ τρίτον ὑπόδειγμα, Θεανώ τις ἐκπάγλη, καὶ ἡ Λεσβία μελοποιὸς, καὶ Διοτίμα ἐπὶ τούτοις. ἡ μὲν τὸ μεγαλόνουν, ἡ Θεανὼ, συμβαλομένη ἂν τῇ γραφῇ, ἡ Σαπφὼ δὲ τὸ χαριέν· ἡ δὲ Διοτίμα δὲ ἐκ ἂν Σωκράτης ἐπήνεσεν αὐτὴν, ἰσοῖα ἴσως μόνος, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις εἰκότως τι καὶ συμβάλλοιτο, διαφέρειν δὲ καὶ αὐτὴ, Λυκῖνε, ἀναπείθω ἡ ἀλλ'. Λυκῖνος Δῆ, ὦ Πολύστρατε, θαυμάσιον οὐδὲν σὺ δὲ ἅπασι γράφε, τὰς τῶν χρειττόνων, ἔπειτα, καὶ φιλανθρωπίας, ἢ ἵλεφορ ἱμαντιᾶ ἐ πόνου, καὶ τὰς τῶν ἀνομένους παραμυθίας. Πῇ ἐπάσθω οὖν καὶ αὖθις Θεανοῦς ἰμάντι, τῇ Ἀντήνορος καὶ Ἀρίτῃ, καὶ τῇ θυγατρὶ αὐτῶν, τῇ Ναυσικάᾳ, καὶ ἅ τις

deat, hæc tamen potior est magnitudine, veluti in latissimam depictâ tabulam. Deinde secundum & tertium exemplum, si lubet, producamus, nimirum illam Theano, ac versificatricem Lesbiam, vnà cum Diotima. Theano quidem animi magnitudinem ad picturam conferet: Sappho autem institutæ vitæ iucunditatem adferet. Porrò Diotimæ non tantùm vt illam laudauit Socrates, fortasse similis erit, verùm illi omnibus ingenij ornatissimi dotibus comparata respondebit. Itaque & hanc, Luciane, imaginem dedicatam suspende. LVCIAN. Per Iouem, Polystrate, nihilum admirandam. Sed enim tu, ô amice, alias quoque benignitatis ac humanitatis imagines perge depingere, quæ morum mansuetudinem, tum placidam erga egentes comitatem consueuit ostendere. POL. Proinde & illa Theani comparetur illi, nempe Antenoris coniugi, neque non Aretæ & filiæ eius Nausicaæ: præterea

τις ἄλλη ἐμποδὼν γένοιτο πρὸς τὴν τῆς γυναικὸς εὐπρέπειαν, ἐξῆς ἂν μετὰ ταῦτα, ἡ τῆς σωφροσύνης αὐτῆς γραφὴ φανείη, καὶ τῆς πρὸς τὸν σωφρονοῦντα ἀνοίας, ὡς κατὰ τὴν τῆς Ἰκαρίου μαλακίαν ἐν τῇ σώφρονα ἀεὶ τὴν ἀφίφρονα, ὡς τὸ Ὁμήρου γεγραμμένον. Ζωιαύτη γὰρ τὴν τῆς Πηνελόπης εἰκόνα ἐκεῖνον ἔγραψε, καὶ γὰρ ἐκείνη Δία, κατὰ τὸν ὁμώνυμον αὐτῆς, τὸν τοῦ Ἀβραδάτα, ἧς μικρὸν ἔμπροσθεν ἐμνημονεύσαμεν. Λυ. παγκάλως καὶ ταῦτα, ὦ Πολύστρατε ἀπεργάσω· τὴν σχεδὸν ἅπαν τοῦτον ἔοικεν αὐτὸν ἀπεργάσθαι τὴν ψυχὴν, τὰ μὲν πολλὰ τῶν ἐπαίνων ἀφελόμενον τῆς ὑπερβολῆς· ἐγὼ δὲ τὸ μὲν τῆς λιπαρᾶς ὄγκον γνωμένην αὐτῇ, μάτην τύφον ἐπὶ τῇ ἀπραξίᾳ περιβάλλεσθαι, μάτην ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον ἐπῆρ-

si qua alia in fortunæ gentis affluentia animi destitam obtinuit. Deinde verò post hanc modestiæ imago depingatur, ac sæ erga conuersantem neuolentiæ, vt inuen Icari filiam maxime destæ & pudicæ sit admodum ab Homero umbrata est. Tale Penelopes effigiem, atque eius nem, propter nominis uem propter nomi nitatem, etiam A coniugis, cuius p te mentionem fecimus CIAN. *Omnibus* *sti modis & hanc re absoluisti imag Polystrate, iam exprimendarum finem attigisti. nullam animi ac laudum par terminasti.* POL. *omnes: summum maximæ laudis caput sum est. Dico verò, in tantam rerum dinem euecta sit, vt neq; fastu ob blandientis fortunæ ritatem intumescat, neque vltra humanæ sortis effrenatur,*

...βλῶσα, πισώσ&ῳ τὴ...
...φυλάξαν. Κἀκεῖ ἐ ἰδοκί...
...ἐαυτῷ, μηδὲν ἀπαρόκα...
...τὸ φορτικὸν φρονῆσ&ι, καὶ
...πλουσίοις λυμοτικῶς τι,
...τὸ ὁμοίου πεσφέρεσθαι,
...ἀξιώσας καὶ εὐλογροσώας
...φρονεῖσθαι, ζοῦτο ἀδίκως
...μβαπτέσιν, ὅσοι καὶ πα-
...πίλου & ὅμως γνώμῃσι,
...ἀλλὰ παχικὸν ἐμφαίνσιν.
...ἐκεῖνοι ὧ μίγα δυώσθαι
...τὸ ἀνθρωπίαν, ἀπὸ καὶ
...ἀνοίαν ἐχρῆνδ, οὖ-
...τοι καὶ ἄξιοι μάλισα τῶν πα-
...ρὰ τῆς τύχης δοθέντων ἀγα-
...θῶν ἄρξειν, μόνοι ἂν οὖ-
...τω δυνάμενοι τὸ ἐπίφθονον δι-
...φυγεῖν· δὲς ἂν φθονήσῃ
...καὶ ἀφίχοιτο, ἂν μικρὰ-
...βοηθα ἐπὶ τοῖς ἀτυχήμασιν
...αὐτοῦ ὀρᾷ, καὶ μὴ κατὰ τὸν
...Ὁμήρου Ἀτὼ ἐκείνην, ἐπ' ἀν-
...δρῶν ἰφάατα βεβηκότα, καὶ
...τὸ ὑπολίσθερον ποδοῖτα.
...ὅσπερ οἱ ταπεινοὶ τὰς γνά-
...μας

efferatur, temerè fortunæ confidens, sed seruata æquabilitate animi, seipsam cohibeat, nihil procacius aut insolentius, quod alijs foret molestiæ, animo concipiens, sed vt erga accedentes populariter affecta sit, ac dextris copulatis eosdem benignè atque amanter susciepiat. Tantò enim his quibuscum sermonem conferunt, sunt acceptiores, quantò altiori fortuna euectiæ, nihil superbi fastidij, aut contemptus tragici præ se ferunt: velut omnes illi qui sua potentia non in hoc vtuntur, vt procaciter contemnant alios, sed potiùs vt benignè aliorum subleuent inopiam, illi soli acceptis à fortuna bonis maximè digni habendi sunt: ac soli inuidentiæ malum possunt effugere. Nemo enim facilè ei fortunato inuidebit, quem prosperis rebus affluentibus moderato vtentem animo conspexerit, neq; iuxta k *Aten Homericam illam super hominum capita incedentem, ac inferiorem calcantem. Quod plerunq; euenire solet ijs qui*

μας τάσχυσιν ἀπαροκαλίᾳ τῆς τύχης, ἰσοδιὰν αὐτὸς ὑ τύχῃ μηδὲν τοιοῦτον ὑπιόντας ἄφνω ἀναβιβάσῃ ἐς ὕψος τι, καὶ μιτάρσιον ὄχημα, οὐ μόνον μ ἐπὶ τῶν ὑπερχόντων, ἀλλ' ἀφορῶσι καὶ τὸ ἀναντες βιαίως τα. διὰ ταῦτα οὐδὲν ὡσαύτως ὁ ἰκαρος, ταχύτης αὐτοῖς τὰ πτερὰ, καὶ τὰ πτερῶν συνερύγματα, γλίσχρα ὀφλισκάνουσιν, ἐπὶ μικρὰ γὰρ, ὡς ἔπος εἰπεῖν, καὶ ἀνάλωτα ὑπέμειναν. δίκη δὲ κατὰ τὸ Δαίδαλον ἰχῶρι ἐοικὸς τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ πολὺν ὑπόρυγα, ἀλλότριον ὅτι ὑπὸ πτερὸν ὧν αὐτοῖς συνοικημένα, ὑπαμείβουσι δὲ πρὸς τὸ ἀνθρωπάδον τῶν φορᾶν, καὶ ὑγρὰ πτερὰ ὑψηλότροι μόνον τῶν ὑμάτων ὑπερθέοντες, ὥστε μὴ δι νοτίζεσθαι αὐτοῖς ἀεὶ τὰ πτερὰ, καὶ μὴ παρίχειν αὐτὰ μάνον ὠμὰ λίῳ, οὐδὲ ὃ ἄσφαλὲς

humili atque abiecto sunt animo, [l] fortunæ arridentis procacitate intemperanter efferati. Postea enim quàm [m] à fortuna nil tale sperantes, ex improuiso sublimes in currum quendam volatilem euecti sunt: intra fortunæ mediocritatem consistere nequeunt: neque deorsum elatos torquent oculos, sed semper nituntur in arduum. Quare non male soluti Icarus liquefactis illis quamcelerrimè ceræ, quæ lis defluentibus, per præceps in marinos fluctus deuoluuntur, spectatoribus risum exhibentes. Quoquot autem instar Dædali alarum vtuntur remigio, neque admodum in sublime elati volant, certè quòd alæ ex cera illis conglutinatæ sunt, rerum autem abundantiã ad humanæ vitæ societatem subleuandam ex promunt: neque non contenti sunt saltem ab vndis paulò altiores inferri, adeò vt crebrò etiam alas volando humefaciant, nec Solis æstui & feruoribus easdem liquefaciendas exhibent, illi tutò iuxtà ac moderatè volatu vtuntur, quem vnusquisque

ἀξιον τιμᾶν καὶ σεμνύειν διὰ παντός. ὅπερ καὶ τοῦτον μάλιστα ἐπαινέσαι τις ἂν δικαίως καὶ ἄξιον, παρὰ πάντων ἀπολαμβάνειν τὸν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ ἡγούμενον ταῦτα ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις παραμένειν τὰ κρείττω, καὶ ἐπὶ πλεῖστον ἐπιρρεῖν τἀγαθά.

ΛΥ. καὶ ἔστω, ὦ Πολύστρατε, οὕτω· ἄξια γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη, καλὰ καὶ θεᾶς, καίτοι καὶ τοῦτο ἰδεῖν ἐπαινουμένης ὑπὸ τῶν ψυχῶν σπίχουσι. ἔστιν δὲ καὶ βασιλεῖ τῷ μεγάλῳ, γυναῖκα καὶ ἀνδρὸς ὄντι, καὶ ζῶντα μετὰ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ἐπόψεσθαι καὶ θαυμάσεσθαι, ὡς ἐν αὐτῇ καὶ φιλίαν γυναῖκα διαπλέκοντα, καὶ συνοῦσαν αὐτῷ, ποθεῖν αὐτὸν οὐ μικρὸν ἡγουμένην γυναῖκα, περὶ ἧς ἄν τις ὑπολόγως τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο εἴποι, χρυσέῃ μὲν ἀπολλὼν Ἀφροδίτῃ ἰείσατο

sum quispiam & in hac maximis efferre laudibus iure optimo posiit. Quocirca dignissimum etiam ab omnibus fructum percipit, optantibus vt hæ alæ quamdiutissimè illi permaneant, bonis subinde affatim affluentibus. LVCIAN. Sic quidem fiat, ô Polystrate: neque enim corporis venustate solùm conspicua est, vt Helenam admiranda forma fuisse constat, sed animo quoque lepido & amabili talibus expolita dotibus spectantes ad se allicit. Digna verò magno illo rege, mansueto existente & affabili habenda est, vt hac quoque præcipua felicitatis parte cum alijs bonis innumeris quibuscunque amplissimè instructus est, fruatur: vt sub illius imperio ea quoque forma & virtute mulier nata sit, & quæ cum illo conuersans arctissimo desiderio eum complectatur. Quippe haudquaquam mediocris felicitatis mulier existimanda est, de qua aliquis Homericum illud commodissimè dicere posiit, quod cum aurea Venere de formosi-

τὸ καλὸν, ἔργα δ' αὐτῶν Ἀθηναίης ἰδρεῖσθαι. γυναικὸς γὰρ σωφρονος οὐκ ἄν τις παραβλητὴν αὐτῇ, οὐ λίμας, ἐκ φυλῆς, φησὶν Ὅμηρος, ὅτ' ἄν ῥηϊδίως, οὔτέ τι ἔργα. Πολλὴ γὰρ εἰς, ὦ Λυκῖνε. ὥστε ἀ λοιπὸν, ἀναμίξαντες ὕδατι τὰς εἰκόνας, μὴ τι σὺ ἴσλασθε, τῷ τε σώματος, καὶ ἃς ἐγὼ τῆς ψυχῆς ἐγραψάμην, μίαν ἐξ ἁπασῶν συνθέντες, βιβλίον καταβάλλοιμεν, ἐπίχαρμα μὲν ἅπασι θαυμαστὸν, τοῖς τε νῦν οὖσι, καὶ τοῖς ἐν ὑστέρῳ ἐσομένοις. μονιμώτερα γοῦν τῶν Ἀπελλοῦ καὶ Παρρασίου καὶ Πολυγνώτου γέγονε ἄν, καὶ αὐτὴ ἐκείνη παρὰ πολὺ τῶν δεύτερον κεχαρισμένη, ὅσα μὴ ξύλον καὶ κηρὸν καὶ χρωμάτων κεκοίνται, ἀλλὰ τοῖς παρὰ Μουσῶν ἐπινοίαις ἅπασαι, ἔνθ' ἀκριβεστάτη ἐκεῖνο

formositatis palmario contendere possit, ingeniosis quidem operibus Mineruam æquiparare. Neque facile quispiam ex omni mulierum numero aliquam illi comparabit neq; corporis neq; ingenij gloria, vt idem dixit Homerus, neq; item mente & artificiosis operibus. PAR. Vera sunt quæ dicis, ô Lucciane. Quare si consultum factum tibi videtur commixtis iam in vnum imaginibus, & ea quæ tu corporis effinxisti, & ijs quibus ego mentis ingenijq; dotes adumbraui, vnam ex omnibus compositam collecto libello omnibus contemplandam admirandamque exhibeamus, & ijs qui hoc ætatis degunt apud superos, tum etiam illis qui posthàc pòst futuri sunt. Itaq; longè, vt mea fert opinio, hæc erit stabilior & diuturnior, quàm vlla fuit aut Apellis imago, aut Parrhasij, aut Polygnoti. Eaq; ipsa multò plus gratiæ spectantibus exhibuit, quatenus non ex ligno, aut cera, aut coloribus formata, sed solertia atque industria à Musis ad hoc adscitis expressa est: quæ haudquaquam

imago

ἀπάρχ γρᾶψ' ἄρ, σώματ& ἀκριβ& ἀπ' ἀρτιὼ ζῶα ἐμφανίσ&.

imago omnium accuratissima mè absoluta futura est, & corporis elegantiam & vires cuiusque animi iuxtà contemplandas ostendent.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

Hic ostendit ad cuius archetypi regulam formosa & pudica mulier exploranda sit. Cùm enim absolutissimam imaginem sibi perfici vellet, non ab vno, aut Apelle, aut Polygnoto, aut Euphranore, aut Aetione, sed ab his simul omnibus, diuiso inter se opere, sibi depingi optauit: ita vt Euphranor comam, Polygnotus decora supercilia, conuenientemque malarum ruborem amictumque: Aetion labia, Apelles autem reliquum corpus absoluat: cùm tamen Apelles (vt de tribus alijs nihil dicam) non minus egregius pictor fuerit, quàm Cicero orator. Quin potius, quasi quatuor ij quos nominauimus, pictores id opus omnibus modis consummatum reddere non possent, Homerum etiam in eius negocij partem susceperit, plurima quæ ille diuersis excellentissima tribuit, in vna exprimi gestiens: nempe quòd, licet quis aliquo in negocio maximè excellat, fieri tamen non possit, quin alij peculiaribus quibusdam virtutibus, magis quàm ille, emineant.

a VENEREM quoque illorum.] *Venerem Gnidiam marmoream, Euplotam à Gnidijs nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æstimat Lucianus in Amoribus: eam omnium illius statuarum pulcherrimam appellans, vt cui amore captus Macareus Perinthius cùm delituisset noctu, cohæsit. Nec non fugit id Sami contigisse, ab Athenæo id esse prodituin, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris simulachro effingendo Phrynes amica corporis venustatem quasi exemplar imitatum esse Praxitelem censuit. Valerius Maximus: Vulcani coniugem Praxiteles*

xiteles in marmore quaſi ſpirantem, in templo Gnidiorum collocauit, propter pulchritudinem operis, à libidinoſo cuiuſdam complexu parùm tutam. b Lemniam.] *Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen ſuum ad eam ſcripſiſſe Phidiam refert, ab his qui eam dicârunt, nomen ſortitam, credit in Atticis Pauſanias: nonnulli à loco, qui eſt in arce Athenenſium λήμνος nuncupato, vnde & Dionyſius λημνιᾶς.*

c Venere quæ in hortis.] *De Venere Hortenſi, vel potiùs in hortis poſita, (Græcè enim ἐν κήποις Ἀφροδίτη.) pluribus in dialogo Meretricio, Mater & Muſarium docebimus.* d Phidias.] *Phidias ſtatuarius dijs quàm hominibus effigiendis melior artifex traditur. In ebore verò longè citra æmulum, vel ſi nihil niſi Mineruam Athenis, aut Olympium in Elide Iouem feciſſet. cuius pulchritudo adieciſſe aliquid etiam receptæ religioni videtur adeò maieſtas operis deum æquauit.* [redacted] *Quintilianus lib.12. Cicero in libro de Oratore ad* [redacted] *Phidiæ ſimulachris quicquam in illo genere videri* [redacted] *Hic ſpeciem ſui ſimilem in Mineruæ clypeo incluſit,* [redacted] *bere non liceret, vt ait Cicero lib. Tuſc. quæſt. 1. Eam ſi quis dijs ſoluiſſet, collocationis vniuerſam ſpeciem ſuſtuliſſet, vt ait idem libro de Oratore ad Brutum. Vide ea quæ de eo annotauimus in Paraſito. De Phidia quoque memoranda tradit Plinius lib. 34. cap. 8.* e Bouinis.] *Bouis oculo quidem oculorum pulchritudo & niter ſignificatur. Neque tamen illud omitti debet obtutum amatorium, qui modeſtia ſeruata fiat, ad tauri oculos referri ſolitum à periuſſimis. Iisque plurimum fieri ſolet in obliquum, & id toruum eſt. Vnde illud* βλέπειν ταυρηδόν: id eſt, *tueri taurinè, ſiue toruè, quod in Platonis, tum in Xenophontis conuiuijs & Phædone, & alibi eadem ferè ſententia poſitum animaduertas. Tametſi nonnulli rem ad indignationis ſignificatum retraxêre, torumq; tueri interpretantur, quo ſignificato apud Ariſtoph. ſuper Aeſchylo dictum:* τὸλοιψε γοῦν ταυρηδὸν ὑγκύψας κάτω: id eſt, *Aſpexit igitur taurice ad hominum lumina deiectus. Hac enim facie iratus Aeſchylus inducitur ab Ariſtoph. Neq; ſum neſcius toruitatem à taurorum ferocia dictam, vt etymologiarum authores tradunt, qui toruitatem tauri acerbitatem interpretantur. Vide in Chiliarcho noſtro, Tauri-*

rimè tueri, & limis oculis. *f* Echo.] *Est ἠχὼ vocis imago, quæ in rupibus cauis aut vallibus repercussa resonat. Vltimas enim voces acceptas iteras, sicut Ouid. de ea ait:*

Reddere de multis vt verba nouissima posset. *Idem:*
Ingeminat voces, auditaq; verba reportat.

Physici vocant repercussionem sons ex obiectu laterum loci cauernosi aut concaui. *g* Pandionis natam.] *Philomelam intelligit, resciscq; ad fabulam de Progne & Philomela, Pandionis filiabus, tandem versis in aues, hæc in luscinium, illa in hirundinem: de quibus passim multa extant apud poëtas, præcipuè Ouid. in Metamorph.* *h* Orpheus & Amphion.] *De Orpheo alibi scripsimus. Amphion Mercurij & Antiopes filius testudinis suauitate saxa commouisse perhibetur ad construendos Thebanæ vrbis muros. Cuius meminit Horat. in arte Poëtica. Extat; illius simulachrum apud Plin. nat. hist. li. 36. ca. 5.*

i Aspasiam Milesiam.] *Huius & aliarum illustrium meretricum Lucianus meminit in Eunucho & in Amoribus.* *k* Atten Homericam.] *ἄτη dea fingitur ab Homero, Il. τ: quam interpretantur noxam, grauissimis mortales implicans calamitatibus, mentesque seducens & perturbans. cui repellendæ & placandæ, Litæ filiæ Iouis sunt oppositæ, quæ tanto sunt tardiores, quanto noxa est grauior. Vide Erasmum in Prouerb. Ira omnium tardissimè senescit, & Budæi annotationes, & lib. 5. de Asse.* *l* Fortunæ arridentis procacitate intemperanter efferati.] *Cicero in Lælio: Non enim sola ipsa fortuna cæca est, sed eos etiam plerunque efficit cæcos, quos complexa est. Itaque illi efferuntur fastidio & contumacia: neque nisi quam insipiente fortunato intolerabilius fieri potest. Atque hunc quidem videre licet, eos qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, potestate, prosperis rebus immutari.* m A fortuna nil tale sperantes.] *De fortunæ inconstantia Michaël Hospitalius in Epistola ad Franciscum Lotharingium sic scribit:*

Si gaudet rerum vicibus fortuna, diuq;
Stare loco nescit, si nos huc versat & illuc,
Arbitrioq; suo spoliat, vel honoribus auget,
Idq; alijs belli ducibus si contigit antè

Innume-

Innumeris: tibi ſi contingere poſſe putabis,
Noli præteritis nimiùm confidere factis,
Néve feras cœlo caput altius, aut tumidum cor.
Neu metue euentus dubios, triſtemq; futuri
Temporis inuidiam, leuis aut opprobria vulgi:
Sed quemcunq; dabit finem Deus, accipe grato
Præſentiq; animo cauſas mortalibus eſſe
Ignotas voluit, tua ſit modò culpa, caueto.

Idem de Caleti & Guinæ expugnatione:

Sic mutat fortuna vices, & ludit atrocem
More ſuo ludum, nunc his, nunc æquior illis.

Veteres cùm Fortunæ plurimùm tribuerent, eamq; negotiorum penè omnium quæcunq; mortales gererent, arbitrium opinarentur, ſimulachrum eius dextera clauum, ſiniſtra cornucopiæ tenere finxerunt, quòd bona & commoda ab eadem omnia proficiſci crediderunt: vnde diuitias & opulentiam, fortunæ appellauêre (vt diximus in Luciani Somnio ſeu Vita) vtì illi tribuendi elargiendiq; facultatem conceſſam arbitrati. Vt verò inconſtantiam eius notarent, vtpotè, quæ vt Horat. ait lib. 1. Carm. Od. 35. poſſit

Præſens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel ſuperbos
Vertere funeribus triumphos.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ἀγάλμ. *PRO IMAGINIBUS.*

Vincentio Obſopœo interprete.

ARGVMENTVM.

APologia hæc eſt eorum quæ ſuperiore dialogo, nimio extollendi ſtudio, vltrà quàm decet ac pium eſt, de Panthea dicta videri poterant. Priore igitur loco Polyſtratus accuſationem ac reprehẽſionem Pantheæ recenſet, quæ hiſce duobus capitibus potiſsimùm continetur. Primò, quòd immodicè ac nimiùm illam laudârit Lucianus. Deinde quòd etiam cum dijs illam comparârit: quorũ prius contra modum atq; officium verè laudan-

laudantium fit, & adulatoris ſpeciem præ ſe ferat: alterum verò etiam impium, & periculoſum, & ab illius natura & ingenio alienum: adeoque contraria ſibijpſi facere Lucianum, qui cùm tantum illius modeſtiã prædicet, interim vltra deos eandem efferat. Hanc accuſationem poſtea etiam ex ſua perſſona confirmat Polyſtratus, hortaturq; vt ſcriptum ſiue encomium hoc mutet. Ad quæ Lucianus ita reſpondet, primùm, vt dicat ſe neq; adhuc dum ſatis laudaſſe illam, nedum nimiùm: & quicquid huius fecerit, ex libertate atque officio laudatorum feciſſe: neque hoc adulatorum eſſe. nam alia ratione alioq; fine adulatores laudare, atque verè laudantes. eaque omnia exemplis ac rationibus oſtendit. Alterum autem, quòd illam cum dijs contulerit, ita defendit, non eſſe in eo aliquam impietatem, aut inſolentiam. Neque enim illam cum dijs ipſis, ſed cum eorum imaginibus ac ſtatuis compataſſe. Deinde etiam ſi hoc feciſſet, aliorum tamen exempla extare, quibus factum hoc ſuum tueatur, qui non modò homines cum dijs cõtulerint, ſed & deorum nomina ſibi vſurpârint. Ideoque nõ eſſe periculum hinc aliquod metuendum, cùm idem antea tam multi etiam philoſophi fecerint.

ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ, καὶ Λουκίνου.

ΕΓώ σοι, ὦ Λουκῖνε, φησὶ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα πολλὴν ἐνεδειξάμην τὴν εὐνοιαν πρὸς ἐμὲ, καὶ τιμὴν ἐν τῷ συγγράμματι· οὐ μὴν ἄρα οὕτως ἐσαφηνίσω τι, ἃ μὲ καὶ μετ' ἀνοίας σωτηρίαν. τὸ

POLYSTRATVS, & Lucianus.

EGO, Luciane, inquit mulier, aliàs quidem magnam tuam erga me benevolentiam euidenter perſpexi: tum etiam honorem ex libello edito per te mihi habitum, nõ obſcurè animaduerti. Neque enim ita effuse quiſpiam me laudaret, niſi benevolentia adductus talia ſcriberet. At vt neſcius

ἢ μόνον ὡς ἄμ' ἀλλήλοις, δοκῶ δέ σοι καὶ ἐμοὶ ταῦτα δοκεῖν. ἐγὼ μὲν οὖν ἄπασι μὲν χαίρω τοῖς λογικοῖς τὸν τρόπον, μάλιστα δέ μοι λοχῶσιν οἱ τοιοῦτοι, σπουδῇ ἄνευ, καὶ ἥκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. ὧν δὲ τοῖς ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ με, φορτικὰς καὶ ἀπρεπεῖς ποιούμενος τὰς ὑπερβολάς, ἐρυθριῶ τε, καὶ ὀλίγου δεῖν ἐπιῤῥάπτομαι τὰ ὦτα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἐλεύθερον μέντοι, ἢ ἐπαίνου ποιεῖταί μοι δοκεῖ· μᾶλλον δὲ τοῦτο οἱ ἐπαινοῦντες ἀνιαροί εἰσιν, ὡς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνωρίζῃ ἕκαστον τῶν λεγομένων πρὸς ἑαυτόν· τὸ δὲ ὑπὲρ τοῦτο, ἀπόπριον ἤδη, καὶ λοιδορία ἐφαίνετο. καί τοι πολλοὺς οἶδα, ἔφη, χαίροντας, εἴ τις αὐτοὺς ἐπαινῶν, καὶ ἃ μὴ ἔχουσι, προσάπτοι τῷ λόγῳ, οἷον, ἀγαθοὺς ὄντας ἄνδρα-

non sis quo ego sim animo, de me planè persuasum habe. Neque illàs quidem hominibus ad assentandum eruditis gaudere soleo, sed qui sunt eiusmodi, subdoli præstigiatores mihi esse videntur, ac minimè natura liberi. Cæterùm in laudibus quoties quispiam præter modum me extulerit, molestis ac immoderatis amplificationibus attollens atque exaggerans omnia pudore quodam afficior, nec parùm abest quò minùs ferè semper aures obstruere soleam. Eáque res subsannatione magis & risu quàm laude mihi digna videtur. Eatenus enim laudes tolerabiles atque ferendæ sunt, quatenus ille qui laudatur, sibi conscius est ab his quæ dicuntur, se non discrepare, sed parem esse encomio. Quodcunque super hoc additum fuerit, alienum est, & apertæ assentationis suspicione non carebit. Atqui ego permultos novi, inquit, quibus voluptati est, si quis eos laudibus cohonestans, etiam ea oratione adiecerit, à quibus longè latéque alieni sunt: veluti si quis confectæ ætatis veteres ob iuvenilem animorum

ἐλλαμπούσῃ τῇ ἀκμῇ, ἢ ἀπ μόρφοις οὖσι τὸ Νιρέως κάλλος ἢ τὸ Φαώνος ἐπιθείη· εἴποντα γὰρ ἂν τὸν ἐπαινον ἀπαχύνεσθαι σφίσι καὶ τὰς μορφὰς, καὶ αὐτοὺς ἀγηδόσαν αὖθις, ὅσπερ ὁ Πελίας φησὶ, τὸ δὲ ἰχ οὕτως ἴχα ποκὰ γὰρ ὁ ἴσως ἐμὲ νῦν τίμι, ἄ τι καὶ ἔργον αὐτοῦ ἐκπλαῦσαι δύναται μὲ, ἐκ τᾶς διαφορᾶς ὑπόνοιας. ναὶ μὰ Δία μοι δοκῆσαι, ἔφη, κάρτα, ὅσσον ἂν ἄτιτι ἀμόρφα φρενοπαθέοντι ἐμμορφον ἐπιθεῖναι τις φάρμακον· ὁ δὲ μέγα ἐπὶ τῷ κάλλει φρονοίη, καὶ ταῦτα, σφίσι γε ὦν ὅτι, μὴ ὑπὸ δυσμενεστάτου σοφιστοῦ διαβαλλόμενα δύναμαι, ὅτι καὶ χαλεπότατα ἂν γένοιτο, αὐτοπρόσωπα φανεὶς, οἷα ἂν, ὑφ' οἵῳ λίμνα κλύσθω. ἢ καὶ νὴ Δί' ἄ τις ὑπερηφάνως λοιδόρους

monorum vigorem felices pronunciauerit: aut illis qui informi sunt corpore, Nirei aut Phaonis adiungat pulchritudinem. Siquidem arbitrãtur immodicis laudum testimonijs suas formas immutatum iri, & senem denuò repubescere. quain opinione Peliam quoque fuisse non sum ignara. Hoc verò longè secus se habet: nam laus res esset quantiuis precij, si illa quoque re permade frui possemus ex eiusmodi dementiente superiectione. Iam verò tale quiddam mihi pati videntur, inquit, ita falsò laudati, ac si quis cupiam turpi facie atque deformi, laruam admodum venustam afferens apponat. porrò ille ob pulchritudinem sibi vehementer placeret, præsertim cùm hæc ab illo auferri possit, & ab occurrente comminui: vnde maiori quoque risu subsannandus foret, natiua faciei deformitate detecta, quam adscititia forma occultauerat. Aut per Iouem, si quis pusilla statura existens, indutis cothurnis super magnitudine contendat cum ijs qui toto cubito

μας πάσχουσιν ἀπαροκαλίᾳ τῆς τύχης, ἰσωλιὰν αὐτὸς ἐ τύχῃ μηδὲν τοιοῦτον ἐλπίζοντας ἄφνω ἀναβιβάσας ἐς ὕψος πόρ τι, καὶ μιτάρσιον ὄχημα, οὐ μόνον ἐ τῶν ὑπαρχόντων, ἀλλ' ἀφορῶσι αὐτῷ, ἀλλ' ἀὶ πρὸς τὸ ἄνωτέρω βιαζόμενα. διγαροιῶ ὥσωρ ὁ Ικαρος, ταχύτητος αὐτοῖς τοῖς πτερῶν ἐ ευρύνυτας, γλωζα ὀφλισκάνουσιν, ἐπὶ λιφαλῶ, ἐς πλάσιν καὶ λιλύδανα ἐμπίπλοντες. δοκῶ κατὰ τὸν Δαίδαλον ἐκείνον τοῖς πτεροῖς, καὶ μὴ ναῦν ἐπέρεσθαι, ἀλλότε ὅτι ἐκ πηρᾶ ὧν αὐτοῖς ἐποιημένα, ἐταμιόμενα δ πρὸς τὸ ἀνθρώπινον τῶν φορᾶν, καὶ ἠρέμα πτεσθαι ὑψηλότεροι μόνον τῶν λυμάτων ἐνιχθέντων, ὥστε μὴ δοτίζεσθαι αὐτοῖς ἀὶ τὰ πτερὰ, καὶ μὴ παρίχεσθαι αὐτὰ μόνα ὧν ἁλίσ, οὐδὲ ὁ ἄσσα πᾶς

humili atque abiecto sunt animo, [1] fortunæ arridentis procacitate intemperanter efferati. Postea enim quàm [m] à fortuna nil tale sperantes, ex improuiso sublimes in currum quendam volatilem euecti sunt: intra fortunæ mediocritatem consistere nequeunt: neque deorsum elatos torquent oculos, sed semper nituntur in arduum. Quare non rarò euenit Icarus liquefacta illis quamcelerrimè cera, & pennis defluentibus, per præceps in marinos fluctus deuoluuntur, spectatoribus risum exhibentes. Quotquot autem instar Dædali alarum vtuntur remigio, neque admodum in sublime elati volant, certè quòd de ex cera illis conglutinatæ sunt, rerum autem abundantiã ad humanæ vitæ societatem subleuandam exprompunt: neque non contenti sunt saltem ab vndis paulò altiores inferri, adeò vt crebrò etiam alas volando humefaciant, nec Solis æstui & feruoribus easdem liquefaciendas exhibent, illi tutò iuxtà ac moderatè volatu vtuntur, quem rursum quis

λὸς τι ἄμα καὶ σωφρόνως διανέμῃ. ὅτῳ γὰρ καὶ ταῦτα ἄρ τις μάλιστα ἁρμόσαι. δι χρὴ καὶ ἄξιον, παρὰ πάντων ἀπολαμβάνειν τὸν ἄριστον ὑπομένοντα ταῦτα, καὶ αὐτῇ παραμεῖναι τὰ πλεῖστα, καὶ ἐπὶ πλεῖον ἐπιρρεῖν τἀγαθά. Λυ. καὶ ἔστω, ὦ Πολύστρατε, γιγνέσθω· ἀξία γὰρ οὐ τὸ σῶμα μόνον, ὥσπερ ἡ Ἑλένη, λαμπρὸν ἰδεῖν, ἀλλὰ καὶ σώφρων ἅμα, καὶ ἱκανὸν ἐμποιῆσαι τῷ ψυχῇ πείθους. ἔστιν ἅ καὶ βασιλεῖ ὦν μεγάλῳ, χρυσῷ καὶ ἁβρῷ ὄντι, καὶ ζῶντα μετὰ τῶν ἄλλων ἀγαθῶν, ὀπαδὸν δεῖ αὐτῷ, ἀλλαμονῦσαν, ὡς ἐπ' αὐτῇ τῇ φιλίᾳ γυναῖκα διαιτᾶσθαι, καὶ σωφρονοῦσαν αὐτῷ, καθάπερ αὐτόν· οὐ γὰρ μικρὸν ἕξει τὸν ἀλαμόνημα γυνή, ἥτις ἂν τις ὀρθόνως τὸ Ὁμηρικὸν ἐκεῖνο ἄσαι, χρυσέῃ μὲν αὐτῷ Ἀφροδίτῃ ἰσόμορον τὸ

sum quispiam & in hac maximis efferre laudibus iure optimo posit. Quocirca dignissimum etiam ab omnibus fructum percipit, optantibus vt hæc alæ quamdiutissimè illi permaneant, bonis subinde affatim affluentibus. LVCIAN. Sic quidem fiat, ô Polystrate: neque enim corporis venustate solùm conspicua est, vt Helenam admiranda forma fuisse constat, sed animo quoque lepido & amabili talibus expolita dotibus spectantes ad se allicit. Digna verò magno illo rege, mansueto existente & affabili habenda est, vt hac quoque præcipua felicitatis parte cum alijs bonis innumeris quibuscunque amplissimè instructus est, fruatur: vt sub illius imperio ea quoque forma & virtute mulier nata sit, & quæ cum illo conuersans arctissimo desiderio eum complectatur. Quippe haudquaquam mediocris felicitatis mulier existimanda est, de qua aliquis Homericum illud commodissimè dicere posit, quod cum aurea Venere de formosi-

τὸ καλὸν, ἔργα ἃ αὐτῶν Ἀθηναίη ἰδφαίστου. γυναικῶν δὲ σωμάτων οὐκ ἄν τις παραβλητέη αὐτῇ, οὐ μᾶλλον, ἢ φυλή, φησὶν Ὅμηρος, ὅτ' ἄν ἄρρ ἄρσας, οὔτέ τι ἔργα. Πολ. ἀληθῆ φῂς, ὦ Λυκῖνε. ὥστε ἐοικὸς, ἀναμίξαντα ἅλη τὰς εἰκόνας, λίθ τι σὺ ἴσκασας, τῶν σώματος, καὶ ἐς ἐκεῖνο τὰς ψυχὰς ἐγράψαμεν, μίαν ἐξ ἁπασῶν σωθεῖσαν, βίβλον καταθέμενοι, θρέψασαν μὲν ἅπασι θαυμαστὴν, τοῖς τε νῦν οὖσι, καὶ οἷς ἐν ὑστέρῳ ἐδόμενοις. μονιμωτέρα γοῦν τῶν Ἀντιόχου καὶ Παρράσιον καὶ Πολυγνώτου γέγοιτ' ἄν, καὶ αὐτὴ ἱκανὴ παρὰ πολὺ τῶν ζώντων πιχαιρομένη, ὅσα μὴ ξύλου καὶ ληρῶν καὶ χρωμάτων πεποίηται, ἀλλὰ τῶν παρὰ Μουσῶν ἐπινοίαις ἅπασι, καὶ ἐς ἀκριβεστάτην ἐλθὼν

formositatis palmario contendere possit, ingeniosis autem operibus Mineruam exquiparare. Neque facilè quispiam ex omni mulierum numero aliquam illi comparabit neq; corporis neq; ingenij gloria, vt idem ait Homerus, neq; item nitè & artificiosis operibus. POL. Vera sunt quæ dicis, ô Luciane. Quare si consultum factum tibi videtur commixtis iam in vnum imaginibus, & ea quam tu corporis effinxisti, & ijs quibus ego mentis ingenijq; dotes adumbraui, vnam ex omnibus compositam collecto libello omnibus contemplandam admirandámque exhibeamus, & ijs qui hoc ætatis degunt apud superos, tum etiam illis qui paulò pòst futuri sunt. Itaq; longè, vt mea fert opinio, hæc erit stabilior & diuturnior, quàm vlla fuit aut Apellis imago, aut Parrhasij, aut Polygnoti. Eaq; ipsa multò plus gratiæ spectantibus exhibuit, quatenus non ex ligno, aut cera, aut coloribus formata, sed solertia atque industria à Musis ad hoc adscitis expressa est: quæ hauddubiè

imago

ἀκὴρ γὼοιτ' ἄρ, σὠματ☉ imago omnium accuratissima
ἐκδη☉, καὶ ψηχῆς ἀριτλὼ mè absoluta futura est, &
ἄμα ἐμφανίσῃ☉. corporis elegantiam & vir-
tutes animi iuxtà contemplandas ostendens.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

HÎc ostendit ad cuius archetypi regulam formosa & pudica mulier exploranda sit. Cùm enim absolutissimam imaginem sibi perfici vellet, non ab vno, aut Apelle, aut Polygnoto, aut Euphranore, aut Actione, sed ab his simul omnibus, diuiso inter se opere, sibi depingi optauit: ita vt Euphranor comam, Polygnotus decora supercilia, conuenientemque malarum ruborem amictumque: Aetion labia, Apelles autem reliquum corpus absoluat: cùm tamen Apelles (vt de tribus alijs nihil dicam) non minus egregius pictor fuerit, quàm Cicero orator. Quin potius, quasi quatuor ij quos nominauimus, pictores id opus omnibus modis consummatum reddere non possent, Homerum etiam in eius negocij partem suscepit, plurima quæ ille diuersis excellentissima tribuit, in vna exprimi gestiens: nempe quòd, licet quis aliquo in negocio maximè excellat, fieri tamen non possit, quin alij peculiaribus quibusdam virtutibus, magis quàm ille, emineant.

a VENEREM quoque illorum.] *Venerem Gnidiam marmoream, Euploiam à Gnidijs nuncupatam, quam Praxiteles fecit, magni æstimat Lucianus in Amoribus: eam omnium illius statuarum pulcherrimam appellans, vt cui amore captus Macareus Perinthius cùm delituisset noctu, cohæsit. Nec me fugit id Sami contigisse, ab Athenæo id esse prodituin, qui volumine 13. Gnidiæ Veneris simulachro effingendo Phrynes amicæ corporis venustatem quasi exemplar imitatum esse Praxitelem contexuit, Valerius Maximus: Vulcani coniugem Praxitelas*

xiteles in marmore quasi spirantem, in templo Gnidiorum collocauit, propter pulchritudinem operis, à libidinoso cuiusdam complexu parùm tutam. b Lemniam.] *Lemniam omnibus Phidiæ operibus anteponit, cui & nomen suum ad eam scripsisse Phidiam refert, ab his qui eam dicârunt, nomen fortitum, credit in Atticis Pausanias: nonnulli à loco, qui est in arce Athenæsium λίμνας nuncupato, vnde & Dionysius λιμναῖον.*

c Venere quæ in hortis.] *De Venere Horiensi, vel potius in hortis posita, (Græcè enim τὸ κήπιος Ἀφροδίτη.) pluribus in dialogo Meretricio, Mater & Musarium docebimus.* d Phidias.] *Phidias statuarius dijs quàm hominibus effigiendis melior artifex traditur. In ebore verò longè citra æmulum, vel si nihil nisi Minervam Athenis, aut Olympium in Elide Iouem fecisset. cuius pulchritudo adiecisse aliquid etiam receptæ religioni videtur adeò maiestas operis deum æquauit. Author est Quintilianus lib.12. Cicero in libro de Oratore ad Brutũ, negas Phidiæ simulachris quicquam in illo genere videri perfectius. Hic speciem sui similem in Minervæ clypeo inclusit, cùm inscribere non liceret, vt ait Cicero lib.Tusc.quæst.1. Eam si quis dissoluisset, collocationis vniuersam speciem sustuliisset, vt ait idem libro de Oratore ad Brutum. Vide ea quæ de eo annotauimus in Parasito. De Phidia quoque memoranda tradit Plinius lib.34. cap.8.* e Bouinis.] *Bouis oculo quidem oculorum pulchritudo & nitor significatur. Neque tamen illud omisti debet obtutum amatorium, qui modestia seruata fiat, ad tauri oculos referri solitum à periussimis. Isque plurimum fieri soles in obliquum, & id toruum est. Vnde illud βλέπειν ταύρειον: id est, tueri taurinè, siue torùè, quod in Platonis, tum in Xenophontis conuiuijs & Phædone, & alibi eadem ferè sententia positum animaduertas. Tametsi nonnulli rem ad indignationis significatum retraxêre, torumq; tueri interpretantur, quo significato apud Aristoph. super Aeschylo dictum: τὸλοιψὸ ζεὺς ταυρηδὸν ἐγκύψας κότῳ: id est, Aspexit igitur tauricè ad humana lumina deiectus. Hac enim facie iratus Aeschylus inducitur ab Aristoph. Neq; sum nescius torositatem à taurorum ferocia dictam, vt etymologiarum authores tradunt, qui torositatem tauri acerbitatem interpretantur. Vide in Chiliarcho nostro, Tauri-*

vinè tueri, & limis oculis. *f* Echo.] *Est ἠχὼ vocis imago, quæ in rupibus canis aut vallibus repercussa resonat. Vltimas enim voces acceptas iterat, sicut Ouid. de ea ait:*

Reddere de multis vt verba nouissima posset. *Idem:*
Ingeminat voces, auditaq; verba reportat.

Physici vocant repercussionem soni ex obiectu laterum loci cauernosi aut concaui. *g* Pandionis natam.] *Philomelam intelligit, respiciscq; ad fabulam de Progne & Philomela, Pandionis filiabus, tandem versis in aues, hac in luscinium, illa in hirundinem: de quibus passim multa extant apud poëtas, præcipuè Ouid. in Metamorph.* *h* Orpheus & Amphion.] *De Orpheo alibi scripsimus Amphion Mercurij & Antiopes filius testudinis suauitate saxa commouisse perhibetur ad construendos Thebanæ vrbis muros. Cuius meminit Horatius in arte Poëtica. Extatq; illius simulachrum apud Plin. nat. hist. li. 36. ca. 5.*

i Aspasiam Milesiam.] *Huius & aliarum illustrium mulierum Lucianus meminit in Eunucho & in Amoribus.* *k* Aten Homericam.] *Ἄτη dea fingitur ab Homero, Il. τ: quam interpretantur noxam, grauissimis mortales implicans calamitatibus, mentesque seducens & perturbans. cui repellendæ & placandæ, Litæ filiæ Iouis sunt oppositæ, quæ tanto sunt tardiores, quanto noxa est grauior. Vide Erasmum in Prouerb. Ira omnium tardissimè senescit, & Budæi annotationes, & lib. 5. de Asse.* *l* Fortunæ arridentis procacitate intemperanter efferati.] *Cicero in Lælio: Non enim sola ipsa fortuna cæca est, sed eos etiam plerunque efficis cæcos, quos complexa est. Itaque illi efferuntur superbia & contumacia: neque quicquam insipiente fortunato intolerabilius fieri potest. Atqui hinc quidem videre licet, eos qui antea commodis fuerunt moribus, imperio, potestate, prosperis rebus immutari.*

m A' fortuna nil tale sperantes.] *De fortunæ inconstantia Michaël Hospitalius in Epistola ad Franciscum Lotharingium sic scribit:*

Si gaudet rerum vicibus fortuna, diuq;
Stare loco nescit, si nos huc versat & illuc,
Arbitrioq; suo spoliat, vel honoribus auget,
Idq; alijs belli ducibus si contigit antè

Innume-

Innumeris: tibi si contingere posse putabis,
Noli præteritis nimiùm confidere factis,
Néve feras cœlo caput altius, aut tumidum cor:
Neu metue euentus dubios, tristemq; futuri
Temporis inuidiam, leuis aut opprobria vulgi:
Sed quemcunq; dabit finem Deus, accipe grato
Præsentiq; animo causas mortalibus esse
Ignotas voluit, tua sit modò culpa, caueto.

Idem de Caleti & Guinæ expugnatione:

Sic mutat fortuna vices, & ludit atrocem
More suo ludum, nunc his, nunc æquior illis.

Veteres cùm Fortunæ plurimùm tribuerent, eamq; negotiorum penè omnium quæcunq; mortales gererent, arbitrium opinarentur, simulachrum eius dextera clauum, sinistra cornucopiæ tenere finxerunt, quòd bona & commoda ab eadem omnia proficisci crediderunt: vnde diuitias & opulentiam, fortunas appellauêre (vt diximus in Luciani Somnio seu Vita) vti illi regendi elargiendiq; facultatem concessam arbitrati. Vt verò inconstantiam eius notarent, vtpotè, quæ vt Horat. ait lib. 1. Carm. Od. 35. possit

Præsens vel imo tollere de gradu
Mortale corpus, vel superbos
Vertere funeribus triumphos.

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ἀνδρίων. *PRO IMAGINIBUS.*

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

APologia hæc est eorum quæ superiore dialogo, animio extollendi studio, vltrà quàm decet ac pium est, de Panthea dicta videri poterant. Priore igitur loco Polystratus accusationem ac reprehẽsionem Pantheæ recenset, quæ hisce duobus capitibus potissimùm continetur. Primò, quòd immodicè ac nimiùm illam laudarit Lucianus. Deinde quòd etiam cum dijs illam comparârit: quorũ prius contra modum atq; officium vere laudan-

laudantium sit, & adulatoris speciem præ se ferat: alterum verò etiam impium, & periculosum, & ab illius natura & ingenio alienum: adeoque contraria sibijpsi facere Lucianum, qui cùm tantum illius modestiã prædicet, interim vltra deos eandem efferat. Hanc accusationem postea etiam ex sua persona confirmat Polystratus, hortaturq; vt scriptum siue encomium hoc mutet. Ad quæ Lucianus ita respondet, primùm, vt dicat se neq; adhuc dum satis laudasse illam, nedum nimiùm: & quicquid huius fecerit, ex libertate atque officio laudatorum feciſſe: neque hoc adulatorum esse. nam alia ratione alioq; fine adulatores laudare, atque verè laudantes. eaque omnia exemplis ac rationibus ostendit. Alterum autem, quòd illam cum dijs contulerit, ita defendit, non esse in eo aliquam impietatem, aut insolentiam. Neque enim illam cum dijs ipsis, sed cum eorum imaginibus ac statuis comparasse. Deinde etiam si hoc feciſſet, aliorum tamen exempla extare, quibus factum hoc suum tueatur, qui non modò homines cum dijs cõtulerint, sed & deorum nomina sibi vsurpârint. Ideoque nõ esse periculum hinc aliquod metuendum, cùm idem antea tam multi etiam philosophi fecerint.

ΠΟΛΥΣΤΡΑΤΟΥ, καὶ Λυκίνου.

ΕΓώ σοι, ὦ Λυκῖνε, φησὶν ἡ γυνὴ, τὰ μὲν ἄλλα πολλὴν ἐνεδειξάμην σοι τὴν πρὸς ἐμὲ, καὶ τιμὴν ἐν τῷ συγγράμματι· οὐ γὰρ ἂν οὕτως ἐπῃνέσας τις, ἃ μὴ κατὰ δόξαν συνεγράφετο. τὸ

POLYSTRATVS, & Lucianus.

EGo, Luciane, inquit mulier, aliàs quidem magnam tuam erga me beneuolentiam euidenter perspexi: tum etiam honorem ex libello edito per te mihi habitum, nõ obscurè animaduerti. Neque enim ita effusè quispiam me laudaret, nisi beneuolentia adductus talia scriberet. At vt nescius

ἢ μόνον ὡς ἄμ' ἀλλήλοις, ζώομεν δὲ ἄλλως. ἀλλ' ἅπασι μὲν χάρις ζῶσι λολακικοῖς τὸν τρόπον, ἀπό μοι δοκοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, οὐ τῶν ἔνδον ἔναι, καὶ ἥκιστα ἐλεύθεροι τὴν φύσιν. ὧν δὲ ζῶσι ἐπαίνοις μάλιστα, ὅταν τις ἐπαινῇ μὴ, φορτικὰς καὶ ἀπρεμίτους ποιουμένους τὰς περιβολὰς, ἰρυθιῶ τι, καὶ ὀλίγα δεῖν ἐπιφράσομαι τὰ ὦτα, καὶ τὸ πρᾶγμα, ἐλεύθερον μέσον, ἢ ἐπαίνοις οἰκείοις μοι δοκεῖ μέχρι γὰρ τῶδε οἱ ἔπαινοι ἀνεκτοί εἰσιν, ἐς ὅσον ἂν ὁ ἐπαινούμενος γνοείη ἕκαστον τῶν λεγομένων περὶ ἑαυτοῦ· τὸ δ' ὑπὲρ τοῦτο, ἀπόρριπτον ὕδατι, καὶ λολακεία ἔφυς. καί τοι πολλοὺς οἶδα, ἔφη, χαίροντας, ἢν τις αὐτοὺς ἐπαινῇ, καὶ ἃ μὲ ἴσασι, πεζάπολοι ὄντα λόγῳ, οἷον, ἀγίροντας ὄντας ὑλα-

non sit quo ego sum animatus animo, sic de me planè persuasum habeo. Neque adlàs quidem hominibus adassentandum eruditis gaudere soleo, sed qui sunt eiusmodi, subdoli præstigiatores mihi esse videntur, ac minimè natura liberi. Cæterùm in laudibus quoties quispiam præter modum me exulerit, molestis ac immoderatis amplificationibus attollens atque exaggerans omnia pudore quodam afficior, nec parùm abest quò minùs ferè semper aures obstruere soleam. Eóque res subsannatione magis & risu quàm laude mihi digna videtur. Eatenus enim laudes tolerabiles atque ferendæ sunt, quatenus ille qui laudatur, sibi conscius est ab his quæ dicuntur, se non discrepare, sed parem esse encomio. Quodcumque super hoc additum fuerit, alienum est, & apertæ assentationis suspicione non carebit. Atqui ego permultos novi, inquit, quibus voluptati est, si quis eos laudibus cohonestans, etiam ea oratione adiecerit, à quibus longè latéque alieni sunt: veluti si quis confectæ ætatis vetulos ob immunitum

annorum

δὲ ἀμφοτέροις τῆς ἁρμῆς, ἢ ἀπ μόρφοις οὖσι τὸ Νιρέως ἐπιλ- ΔΟΝ ἢ τὸ Φαώνος ΘΟΝ προσάγ- οἴοντα γὰρ ἂν τῶν ἐπαίνων ἀπαγόμενα σφίσι καὶ τὰς μορφὰς, καὶ αὐτοὶ ἀνηβῶσαν αὖθις, ὥσπερ ὁ Πελίας ἔφατο, τὸ λείχ ἐύτας ἔχειν σοκῆ γὰρ ἄρ' ἐίσαιν ΘΟΝ ἐμοὶ τίμιον, ἄ τι καὶ ἔργον αὐτοῦ ἀρκαῖα σπ διωατὰν ἐμοὶ, ἐκ τῆς ἐιάυτης ἀκριβοῦς. ναὶ μὰ Δί' μοίρ μοι δοκῆσιμ, ἔφη, πάσχειν, ὥσπερ ἄμ' ἄτινι ἀμόρφ φρ ἐξεπέσον ἀμορφον ἐπιθάτις φίλων· ὁ δὲ μίγα ἐπὶ τὶ ἐάσπα φρονοίη, καὶ ταῦτα, ὑβιαιρίως ὄντι, μὴ ἐπὶ τοῦ τυχόντ ΟΝ σιωπριβῶσι διωαμένῳ, ὅτι καὶ γελοιότ ΔΟΝ ἂμ γένοιτο, αὐτοπρόσωπ ΟΝ φανάς, οἷ ΟΝ ἄμ, ὑφ' οἵῳ λίκρυπλο. ἢ καὶ τὰ Δί' ἄ τις ἐπ- ΔΟΝ ἀγαλμ ΟΝ λοβόρνους, μικρὸς αὖτὸμ ἄμ, ἐείσοι ψῆι μιγάδους

annorum vigorem felices pronunciauerit: aut illis qui informi sunt corpore, Nirei aut Phaonis adiungat pulchritudinem. Siquidem arbitrātur immodicis laudum testimonijs suas formas immutatum iri, & senem denuò repubescere. quam opinione Peliam quoque fuisse non sum ignara. Hoc verò longè secus se habet: nam laus res esset quantiuis precij, si illa quoque re primum de frui possemus ex eiusmodi dementiente superiectione. Iam verò tale quiddam mihi pati videntur, inquit, ita falsò laudati, ac si quis cupiam turpi facie atque deformi, laruam admodum venustam afferens apponat. porrò ille ob pulchritudinem sibi vehementer placeret, præsertim cùm hæc ab illo auferri possit, & ab occurrente comminui: vnde maiori quoque risu subsannandus foret, natiua faciei deformitate detecta, quam adscititia forma occultauerat. Aut per Iouem, si quis pusilla statura existens, indutis cothurnis super magnitudine contendat cum ijs qui toto cu-

γίλους ὅτι δὴ ἰδιῶτον ὄλο πάχη ὑπερίχουσιν, ἐμίμνησ γὲ γ' ἐκείνης τινός. ἔφη γυνᾶ κά τινα τῶν ἐπιφανῶν, τὰ μ̀ ἄλλα καλὴ κἀγάθη, μικρὰν δ', καὶ πολὺ τὸ συμμέτρον ἀφεῖναι ἐπαινέσθαι πᾶς τις ἂν ποιητὴς ἐν ἑξαμέτροις τι, καὶ τὰ ἄλλα, καὶ ὅτι καλὴ καὶ μεγάλη ἦν. ἀγέρωχον δ' αὐτῆς ἄλλως ἐπῆν καὶ τὸ ὠμηστής τι καὶ ὄρθιον, τὸ μὲν δὴ γάννυσθαι ὡς ἐπαίνῳ, καθάπερ ἀξανομένῳ πᾶς τὸ μιλτῶν, καὶ τὸ χέρα ἐπισείειν, τὸν ποιητήν τι ποιμάνιον τὸ αὐτὸ ἄλαρ, ὁρῶντα ὡς ἥδοιτο ἐπαινεμένῃ, ἄχθεσθαι δὲ παρόντος ἐπαινεῖν, πᾶν τὸ δὲ, ἀνὴρ ἀνὴρ, πίπαυε, ὦ οὗτος, μὴ καὶ ἀναστῶσα ποιήσῃς τὴν γυναῖκα. παραπλήσιον δ', καὶ μακρῷ τούτου γελοιότερον Σπαρτιάτης ποιήσειν τὴν Σπάρτην

bito ex æquo illi collatæ cum excederent. Mentionem faciebat, & huiusmodi cuiusdam. Aiebat mulierē quandam ex matronis primarijs aliàs quidem pulchram & lepidam, corpore autem parùm sillam, & cui multùm de iustæ staturæ mensura deesset à quodam poëta carminibus celebratam, cùm ob alias quidem virtutes quamplurimas, tum quòd formæ esset scitula, & corpore magno & prægrandi: cuius staturam & longitudinis altitudinem assentatori Populo conferre non dubitabat. Cæterùm illam laudatam illecebris vehementer lætatam esse, quasi mendacij carminis assentatione aliquid exiguo corpusculo modulo accessisset: manibusque gestiendo concussisset. Porrò autem poëtam hoc illi crebriùs occinuisse, cùm videret mulierem laudibus vehementer delectari: donec quispiam ex præsentibus admoto ad aurem eius capite, dixisset illi: Desine, ô amice, ne mulierem etiam exurgere facias. Non dissimile quiddam huic, multò tamen magis ridiculum affirmabat fecisse Seleuci

Σελεύκου γυναῖκα. ὃς ἐπ' ἀνοσιωτάτῃ ἀγῶνα τοῦτον αὐτῷ προὔτεινε, ὅστις ἂν ἔμμονον ἐπιτήδευμα αὐτῆς τῇ κόμῃ. καὶ δὴ φαλακρὰ ἦν τὴν κεφαλὴν, καὶ δι' ὃ ὀλίγας εἶχε τὰς ἰδίας τρίχας ἔχων, καὶ ὅμως οὔτε ἀμελείᾳ τῆς κεφαλῆς, ἀπόντων ἀλόντων ὅτι ἐκ νόσου μακρᾶς τοῦτο ἐπέπεσε, ἅπαντων τῶν καταράτων ποιητῶν, ἐκκεκλίνας τὰς τρίχας αὐτῆς ἀνέντων, καὶ οὐδενός τινὰς πλοκαμους ἀναπλεκόντων, καὶ συνίουσι τὰς μηδ' ὅλως ὄντας ἀκαζόντων. ἀπέσκωπτεν οὖν τῶν βοστρύχων καὶ τηγάνια, τῶν ὑπερόντων αὐτὸν τὰς δὶς ἁλώσεις. καὶ πολυτίμητα ἦν, ὅτι μὲν ἐπαίνοις μέτρον, ἀπὸ δὲ μὴ ἐν γραφαῖς, τὰ ὅμοια πολλοὶ κολακεύοντά τι καὶ ἐξαπατᾶσθαι θέλουσι. χαίρουσι γοῦν, ἔφη, τῶν γραφέων ἐπαίνοις μᾶλλον, οἳ ἂν πρὸς τὸ ἐμφερέστερον αὐτὰς ἐπά-

Seleuci vxorem Stratonicen, quæ pœtis oblato talento certamen proposuit, quicunque maiori arte atque ingenio eius comam laudibus illustrasset. Atqui caput habebat turpi deformatum caluitio, cui non pauci quidem capilli inerant. Sedenim cùm deformiter calua esset, omnibus exploratum habentibus, ex diuturno morbo ægrotanti capillos defluxisse: nihilo secus tamen audiebat à pœtis execrandis illis assentatoribus, hyacinthinos illius crines dicentibus, & molles quospiam capillorum globos nectentibus, ac apijs nusquam existentem cæsariem comparantibus. Itaque hæc omnia deridebat, vnde adulandi materia assentatoribus suppetit. Addebat præterea illud non in laudibus tantùm vsurpare solere, sed in picturis quoque easdem assentandi & decipiendi occasiones homines studiosè quærere. Gaudent enim, inquit, mortales picturibus, cumprimis

ἀκάσασιν, ἔνια δὲ τινας, οἳ καὶ πεσσόθουσι ζοῖς τυχόντας, ἢ ἀφιλῆν τι τῆς ῥινὸς, μιλάντερα γράψαντα τὰ ὅμματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλοιωθὲν μίσωσιν αὐτοῖς πρόσωπα, ἔστα λανθάνειν αὐτοὺς, ἀποφίας εἰκόνας σφετερωτέρας, καὶ ἐδὲν αὐτοῖς ὁμοιώσας. ταῦτα δὲ καὶ τὰ ζιαῦτα ἔλεγεν. τὰ μὲν ἄλλα ἐπαινῶ τῷ συγγράμματι, ἓν δὲ τόδε οὐ φέρω, ὅτι θεᾶς αὐτῇ, Ἥρᾳ καὶ Ἀφροδίτῃ ἄκαιρος. ἀπὸν ἐμοὶ, γάρ φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἄπαντα ἀνθρωπίνῳ φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ σοι οὐδ' ἐπαίνα ἀξίουν, τῆς ὑφ' ἡμῶν παραβαλεῖν μι, Πηνελόπῃ καὶ Ἀρήτῃ καὶ Θεανοῖ, ἐγ' ὅπως θεᾶν τῆς ἀείσας. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε πάνυ ἔφη, τὰ πρὸς τὸς θεοὺς ἀνοσιόλατα μόνως, καὶ ψοφοδεῶς ἔχω. δίκαια τοίνυν, μὴ κατὰ τὴν

Καστ.

verò illis, à quibus paulò formosiores depicti sunt. Esse autem nonnullos qui eiusmodi artificibus iniungerent etiam, vt aut aliquid deformitatis aut magnitudinis naso detraherent, aut oculorũ nigritiem atriorem depingerent, aut aliud quiddam quod suae formae adiectum concupiuerint. Deinde fraudulenter imponunt alienas imagines coronantibus, quae nullo modo illis respondent similitudine. Haec atque eiusmodi dicere solebat, alia quidem in libello tuo collaudans, hoc autem vnum minimè sufferens quòd illam deabus Iunoni atque Veneri comparaueris. Longè enim ista me, ait, aut potius omnẽ humanam naturam excedit. Caeterùm ego ne illud quidem vnquam in votis habui, vt priscis heroidibus, nimirum Penelopae & Aretae, & Thcani meam formam conferret: tantum abst vt deabus omnium maximis & praestantissimis comparari postulârim. Etenim vehementer, inquit, res diuinas horreo, atque superstitioso animo reuereor. Itaque periculum est, ne vt

Cassiepea

Καστιέπεια ἔναι λόξα, τὴν διαῤῥῆν ἱκανὸν ποιημένην. καὶ δι Νηρείσιν ἱκάνη ἀντιτιθῆσθαι, Ἥραν καὶ Ἀφροδίτην ἔναι δοκῆν. ὥστι, ὦ Λυκῖνι, μεταγράψασι τὰ διαῦτα ἱκέλευσεν, ἃ φρὰ μὲν μαρτύρασθαι τὰς θεὰς, ὡς ἀπόσης αὐτῆς γίγραφας. σὶ δὲ ἀλόγως, ὅτι ἀνιάσει αὐτὼ τὸ βιβλίον, οὕτω πιστεύω, ὥσπιρ νῦν σοι δοκᾶτα, οὐ μάλα ἀσυβῶς, οὐδ' ὁσίως τὰ πρὸς τὰς θεάς. ἀλόγα τι δὲ σύνθημα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τῆτο λόξαν, ἃ ἐπομένη τῇ Κυθέρῃ, καὶ τῇ ἐρ Κύπρῳ διαφθείρειν δοκεῖ. καί σι ὑπομιμνήσκει τῶν πλησταίων ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτῆ ἀμαρτάνων, ὅτι μιᾶσμα ἢ ἄτυφον ἔφης αὐτὼ, ἐκ ἀναβλεπομένῳ ὑπὲρ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσωπον πλὴν θνητὸν ποιημένῳ. ὁ δὲ ταῦτα ἀκέσας, ὑπὲρ

Caſsiepéa eam laudem cupidè ac deſideranter effectaſſe videar. Atqui Nereidibus hæc tantum formæ præſtantia opponebatur, Iunonem & Venerem religioſè coluit. Quocirca, Luciane, iſta te ſancta recantatione iuſsit tranſcribere, aut ipſas deas tenſtatura eſt, hæc ipſa ſe inuitu per te ſcripta eſſe. Te autem ſcire voluit, quòd libello non mediocriter diſcrucietur ita propalàm obambulante, vt nunc is à te informatus eſt, non nimium piè neque ſanctè admodum deorum cultum perdocens. Exiſtimabat verò ab omnibus ſe viſum iri non vulgari peccato obnoxiam, ſi ſuſtineret Veneri Gnidiæ aut Hortenſi ſe dici ſimilem. Quare te eorum quæ libelli tui in extremis à te de illa prolata ſunt, iuſsit vt ſubmonefacerem, quibus eius animi moderationem omnis faſtus neſciam teſtatus es, quippe quæ ſuper humanam menſuram ſemet non efferret, ſed ſortæ vicina ſeruata mediocritate volaret. His ille di-

ἐπὶρ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἀναβιβάσας τὴν γυναῖκα, ὡς μὴ θεᾶς αὐτὴν ἀποκάσας. εἰκὸς δέ σε μὴ ἀξιωτυτέραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι τῦ Αλεξάνδρου, ὃς τὸ ἀρχιτέκτονα ἐπισχυνομένω τὸν Αθω ὅλον μεταχηματίσαι, καὶ μορφῶσαι πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἄναρ ἀνδρὸς βασιλέως, ἔχοντα δὲ πόλεις ἐν τῶν χερσὶν, οὐ προσήκατο τὴν θεᾶς τέχνης ὑπερβολὴν, ἀλλ' ἐπὶρ αὐτὸν ἡγησάμενος τὸ βούλημα, ἔπαυσε τὸν ἄνθρωπον, μὴ πιθανὸς Κολοσσοὺς ἀναπλάττοντα. καὶ τὸν Αθω κατὰ χώραν ἐᾶν ἐκέλευσε, μὴ καταμικρώσας ὄρος οὕτω μέγα πρὸς μικρᾶ σώματος ὁμοιότητα ἐκεῖνα δὲ τὸν Αλεξάνδρου τῆς μεγαλοψυχίας, καὶ ἀνδριάντα μείζω τῦ Ζῦ Αθω ἵστησεν αὐτῷ ἀκτίσανα, ἐν ταῖς τῶν ἀεὶ μεμνημένων ἀθανασίαις· οὐ γὰρ μικρᾶς ἄναγκα

ctis, nunc sui oblitus super ipsum cœlum mulierem extollit, deabus illam assimilans. Postulat verò à te nemesemet Alexandro incognitum rem esse putes, qui architecto quopiam pollicente se Atho totũ transformaturũ, & ad eius simulachrum accommodaturum, vt totum montis vastissima moles regis effigiem obtineret, dum in manibus vrbes haberetem: tam prodigiosis pollicitationibus non accessit animo, sed opus architecti viribus maius esse opinatus, hominis temerariam audaciam compescuit, non admodum credibiliter Colossorum magnitudinem effingendo assequentem. Iussit itaque vt suo loco Athon intactum relinqueret, neque montem ita magnum ad tam parui corpusculi similitudinem imminueret. Laudabat autem Alexandrum animi magnitudinis, dicens illum sibi hoc facto maiorem statuam quàm Atho erexisse in hominum animis, apud quos eius rei memoria nunquam esset immoritura. neque enim parui

γνώμης, ὥσπερ καὶ ἐμοὶ δοκεῖ τοῦτο καταφρονῆσαι τιμῆς. καὶ σοὶ δὲ τὸ μὲν πλάσμα σου ἐπαινῶ, καὶ τὴν ἐπίνοιαν τῶν ἀνόμων, μὴ γυναικείαν δὲ τὴν ὁμοιότητα· μὴ γὰρ ἄρα τῶν τηλικούτων ἀξίαν, μηδὲ ἴσην, ὅτι μηδὲ ἄλλην τινὰ γυναῖκα γνῶναι. ὅσαι δὲ αἱ τοιαῦται τοιούτων καὶ τοσούτων σοι τὰ ἀρχέτυπα παραδείγματα. σὺ δὲ τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα ἐπαίνου ἀπολιπὼν, μηδὲ ἀνὴρ ἢ πόλις ἔστω τὸ ἐπαινούμενον, μὴ καὶ ἐπισοφίσῃ μοι, φησὶν, ἐμπεπαικὼς ἐμοὶ σαυτῷ. ἐμοὶ μὲν γὰρ ἐξαρκεῖ τὰ ἐμὰ ἐπιτηδεύειν, ἀκοῦσαι, ἔφη, πολλῶν μὲν ἤδη, ἀεὶ δὲ ἀκοῦσαι, ὑμᾶς δὲ οἱ ἄνθρωποι ἴσασι, μόνον ὁλυμπιάσιν ἐξάνδρασι, ζωῖς εἰκόσι μᾶλλον ἢ σωμάτων ἀνατάσεσι τὰς ἀνδριάντας ἀναμιμνήσκεσθαι τῶν Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ ἐν ἀνθρώποις τὴν ἀλήθειαν ἐν τῇ τῶν ἐξετασίων τῶν ἀνδριάντων ἀκριβείᾳ γίγνεσθαι

aut abiecti erat animi, honorem adeò amplum atque inusitatum cõtemnere. Quum se quoque tuum figmentum laudare dicebat, neq; nõ imaginum industriam admiraris cæterùm similitudinem non agnoscere. Quippe nequaquam dignam esse tantis ac talibus, & minimè harum esse affinem, sed ne aliam quidem mulierem vllam ad eos posse aspirare. Itaq; libenter tuos admirandos honores ei habitos tibi remittit, teq; orat vt natiuo ac proprio archetypo suam faciem adumbres, vtque humano more illam laudibus illustres, neq; pedis modum excedat calceus: ne os quoq; mihi, inquit, forte illi occurrenti obturet. Illud quoque vt tibi exponerem, mihi mandatis dedit. Audio, inquit, multis confirmantibus (num autem verum sit, vobis viris exploratè compertum) neq; victoribus Olympicis maiores corpore statuas ex tigi cõcessum esse: sed curæ esse Hellanodicis, vt ne vnus quidem veritatem excedat temerè, atq; exactissimè statua expen-

νᾶδαι, ὁ μέτρον ἐπὶ τὸν ὑπερέχοντα, καὶ ταπεινότερον ἑαυτὸν ἀποφαίνειν ἑαυτόν. ἀσαύτως καὶ ἐπὶ τῶν θειοτάτων ἀνδρῶν, οὐχ οὕτως ἄνθρωπον μέτρον γίγνεσθαι, ὡς τις αὐτὸν θεῷ ἀντιπαραβάλοι, ὡς τὸ θεῖον ἐνάρετον ὑπερβάλλεσθαι, πρὸς τὸ ὑπ' ἀνδρὸς ὑπερεπαινούμενον. καὶ ἀμέλει, ὑπὸ ἀπειρίας τῶν ὑπερόντων, ἐπὶ τὰ ἐνδεέστερα ἐκτείνειτό τις τὸν λόγον, ἤδεσαν ἂν ὁ ἰδιώτης οὐ σμικρὰν ἔχει ὑπὸ ἀσεβείας αἰτίαν. εἰ δὲ τοσαῦτα ἔχοντα ἐκάλουν γυναῖκα, Ἀφροδίτῃ καὶ Ἥρᾳ ἐπάσας αὐτὴν ἐπέρριπτες, ἐκεῖνον. ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο καὶ ἐπιφθονον ἀφαίρει, ὦ Λυκῖνε· σὺ γὰρ πρὸς τῷ οὐ πρόχειρα τὰ ἰδιώτου, οὐδὲ πάνυ ῥᾴδιον πρὸς τὸν ἐπαινούμενον καὶ πρόχειρον ὄντα ἐπιτυχανειν· ἀπὸ νῦν οὖν οὐκ ὄντως ἀθρόαν πτοίησον τὴν μεταβολὴν, ἐπιλαμβανόμενον, καὶ ἐκ τοῦ τίνος φαδυμέστερον

da est æqualitas, maior ille demittat caput necesse est, ac se humiliorem ostendat oportet. Non secus in eiusmodi accidit imaginibus. neque enim perinde tantis incrementis hominis virtus augetur Deo comparati, quàm Dei magnitudo immunitur ad id quod vilius est inæqualiter deriuata. Atq; si quis terrestriũ imperitus ad cœlestia oratione temerè repereretur, minorem ille suspicandi causam præstaret hominibus, hoc à se impietatis impulsu factum esse. Sed enim tibi nulla fuit necessitas tot mulierum speciosissimarũ pulchritudinibus extantibus, hanc tam audaciter cum Venere atque Iunone comparandi. Itaq; vide, Luciane, quo pacto hoc tam graui inuidia te & illam exoneres. Neq; enim valde hoc moribus tuis familiare est, qui ne aliàs quidem ad laudandũ facilis ac propensus esse cõsueristi: at nunc, nescio quo fato impulsus tam subito mores mutaris tuos, omnem laudum mediocritatem excedendo. Et qui hactenus laudũ eras parcissimus,

μήτε ἄδετον ἐν τοῖς ἐπαίνοις ἀναπέμψας. ἀλλὰ μηδὲ ἐπῆνε σοφιστικῶς, ἀμετρουμένης τὸν λόγον ἄλλῃ ἀφελομένου. ἐπεὶ καὶ Φειδίᾳ φασὶν οὕτω ποιῆσαι, ὁπότε ἐξεργάζετο τοῖς Ἠλείοις τὸν Δία. πάντα γὰρ αὐτὸν ἑκατόμπυρ τῶν θυμῶν, ὁπότε τὸ πρῶτον ἐπανατάξεις ἐπαλάμνυτο τὸ ἔργον, ἐπαινέσαι τ' αὐτὸν μέλλοντα τι, ἐπισκευάσαι. ἐτιάζε δ' ὁ μὲν πλῶν εἶναι, ὡς ταχέως, ὁ δ', ὡς ἐπιμελέστερον τὸ πρόσωπον, ὁ δ' ἄλλο τι. ἐπεὶ δὲ ἀνηκάγκασεν αἰσθέσθαι, αὖθις τὸν Φειδίαν ἐπὶ σκήπτρου ἑαυτὸν, ἐπανορθῶσαι τὸ ἄγαλμα, πλέον τὸ τοῖς πολίταις δοκοῦν. οὐ μὴν ἤρεσε μικρὸν ἔτι συμβουλὴ λέγειν τοῖς πολλοῖς· ἀλλ' ἀεὶ ἀναγκαῖον ἐν πάσῃ τοῖς κοινοῖς πιθανότατον ὁρᾶν τὴν γνώμην, ἢ τὸν Φειδίαν ἐῶν.

ciſſimus, nunc in eiſdem effundendis, omnium apparet intemperantiſſimus. Sed ne hoc quidem dedecori tibi fore putato, ſi orationem iam editam adhibita lima retractes: quandoquidem hoc Phidiam quoque feciſſe perhibent, quo tempore apud Eléos Iouem iam abſoluerat. Stetiſſe enim illum poſti ianuam, vbi primum opus in lucem productum hominibus viſendum oſtendiſſet, ſub auſcultaſséque quid quiſque ſpectantium laudaret aut reprehenderet. Cæterùm hic quidem naſum reprehendebat, quaſi plus æquo craſſiorem: alius verò faciem tanquam oblongam: tertius aliud quiddam pictori vertebat vitio. Deinde diſceſſis ſpectatoribus, rurſus Phidiam ſemet concludentem correxiſſe, atq; ad multorum opinionem & iudicium imaginem emendaſſe. Neq; enim mediocre aut contemnendum eſſe exiſtimabat populi tam numeroſi conſilium, ſed hoc ſibi perſuaſerat neceſſariò fore, vt multi ſemper plus quàm vnus perniderent: tametſi ipſe ſemet Phidiam

eſſe

λω. ταῦτά σοι ἀπ' ἐκείνης λοιπὸν φίλη, καὶ αὐτὸς παραινῶ, ἐπιτήδειός τι καὶ ὄντως ὤν. ΛΥ. Πολύστρατε, οἶδ' ἄμ' ἔγωγε ἱκανόν σε ῥήτορα γενόμενον μὴ ῥᾳδίως μοι συγγνώσεσθαι τὴν μακρηγορίαν, καὶ λαμπρότερόν σοι δόξειν ἐξηλικόχαι κατὰ τὸ συγγράμματον, ὡς μηδ' ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καταλείπειν. πλὴν ἀπ' ἐκείνου γε οὐ δικαιοῦμεν ἐποιήσατο, καὶ μαθὼν σὺ, ἵνα μὴ καταβεβλῆσθαι δοκῇ βιβλίον, μὴ παρόντος ἀπολογίας συνηγόρου. ἔᾳς δὲ, οἶμαι, τοῦτό γε, κατὰ γοῦν παροιμίαν, μόνον θύοντα κρατῆσαι. ὅτι οὐδὲν θαυμαστὸν, ἃ καὶ ἐμοὶ ἐφάνη, οὔτι ὕδατος ἐμοὶ ἐπιχυθέντος ἔτι ἀπολογίας ἀπολειφθείσης. μᾶλλον δὲ τοῦδε ποιητέον ἀδικώτατον, οἱ ἀνδρὶ, κατήγοροι καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερα δ' ἂν ἡδίους, ἀγανακτοῦσι τοῖς ἐγκωμιάζουσι ἐοικότας

esse non ignorabat. Haec ubi ab illa venio adferens, quae & ipse non possum non probare, ac tibi suadere ut facias, qui & singulari familiaritate & benevolentia tibi coniunctus sim. LVCIAN. Hactenus quidem ignoraui, Polystrate, te tantum esse rhetorem. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita verbosam aduersus libellum meum effudisti, vt nullam paranda apologiae spem mihi feceris reliquam. Verùm enimuerò in hoc forensis iudicij ratione & morem egressus es, cum primis verò in, quòd lucubrationem meam indicta causa condemnaueris, non assistente illi patrono. Facillimum autem, vt opinor, illud est, inuia paroemiam, solum curcuitem vincere. Itaque nihil mirandum est, si nos comprehensi sumus, neq; aqua nobis effusa, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud omnium est absurdissimum, si vos & accusatoris & iudicis officio iuxtà functi estis. Verum ergo vis, vt rebus iam senatusconsulto decretis

contentus

Εὐχίαν ἄγω, ἢ καλὰ λὲν ἰαμ-
βεῖον περιτιθῶ, παλινῳδίαν
τινὰ συγγράφω; ἢ λέγεταί μοι
εὐφύσιμόν τινα γένοιτο τῷ
λίνῳ; Πο. νὴ Δί', ὦ ἥρως ἔχεις
τι λέγειν ἀναθόν· οὐ γὰρ ἀντι-
λέγοις, ὡς οὐ φῂς, ἀπ' ἐμοῦ εἰς
ἅπαντα ποιήσεσθαι τῷ ἀγῶνι. Λυ.
ἐγὼ δὲ σωφρονίζεσθαί σοι δο-
κῶ ἐπὶ τῇ λίνῳ. Λυ. ἀπ' ἐκείνου ἀνιαρὸν, ὦ Πολυ-
στράτη, ὅτι μὴ ἱκανὴν παρου-
σίαν ποιήσομαι τοὺς λόγους. μα-
θεῖν γὰρ ἂν οὕτως ἄμεινον ἦν
καὶ ἐνάγκην, ἀπ' ἐνδελεχῶς
ἀκροάσασθαι. ἀπ' ἔμοιγε δὴ
ἀγωνιαφόρως γένοιτο
πρὸς αὐτῷ, εἰ παρ' ἐμοὶ
γένοιτο πρός με γενέσθαι, τολμῶ
σε ἀναρρίψαι τὸν κύβον. Πο.
θάρρει, ὦ Λυκῖνε, τοῦτο γενή-
σεται, ὡς οὐ φαῦλόν μοι ἔσεσθαι
τὸν ἔχοντα τῆς ἀκροάσεως, πα-
ρόντος γε δὴ βραχίονος ἀκμῆς,
ὡς ἂν μᾶλλον μνημονεύσω-
μι.

contentus quiescam, an potiùs iuxta Himereum poëtam, palinodiam quandam conscribam? Aut dabitis mihi, prouocandi copiam ad aliud iudicium? POL. Senè per Iouem, dummodo habeas quod probabiliter & iustè ad obiecta respondere possis. Neq; aduersarijs præsidentibus, vt tu ais, sed amicis cognoscentibus causam perorabis tuam. Ego verò vnà tecum iudicium perpendere quoque paratus sum. LVCIAN. At hoc me non mediocriter conturbat, Polystrate, quòd illa non præsente causa mihi dicenda sit. etenim hoc longè fuerat præstabilius. Nunc verò mihi iussso velim nolim necessarium est defensionem aggredi. At si pollicitus fueris, te talem mihi fore apud illam internuncium, qualem illius apud me egisti, [a] audebo iactare aliam. POL. Enimuerò illius rei gratia bonum habe animum, Luciane, quòd me non malum habiturus sis in defendendo responsorem aut interprete, si quampauciss tuis dicere conatus fueris, quò facilius memoria complectar singu-

μι. Λυ. νὴ μὲν ναὶ μὴ ἴδοι μακρῶν τῶν λόγων, ὃς οὕτω σφοδρὰν τὴν κατηγορίαν ἤμυσε κοὐ ἵνα ἐπιτιμῶμι τῇ ἀκριβείᾳ. νὴ παῖ ἐμοῦ ζώντος τοῦτο οὐκ ἀνάξιον. Πολ. μακάριε, ὦ Λυκῖνε, ἀπ' ὄψε αὐτῆς ἐπάιεις παρούσης λέγειν τὸν λόγον, ἐπ' ἐκείνῃ μιμήσομαί σε πρὸς αὐτόν. Λυ. οὐκοῦν, ἐπειδὴ οὕτω δοκεῖ, ὦ Πολύστρατε, ἐμὲ μὲν ἄφες, καὶ πρόφρων λέγε παλαιὰ ἐκεῖνα, ἐμοῦ δὲ παρ' αὐτῆς ἀκούσεσθαι, ἡμᾶς δὲ χρὴ τὸν δεύτερον λόγον ἐνάρχεσθαι. καί τοι (ἐγὼ γὰρ ὃ πάσχω πρὸς σὲ ἀνύσω, ὁ πέπονθα) ἐκ οἷ' ὅπως φοβοῦμαι μὴ τὸ πρᾶγμα πεποίηκας. νὴ τὰς ὀρᾶς, ἱδρῶτι ἅλῃ, καὶ δείδοικα, καὶ μανούσῃ καὶ ὀρᾷ αὐτῶν οἶμαι, καὶ τὸ πρᾶγμα ποιῶν μοι τὴν ταραχὴν πεποίηκεν ἄρξομαι δ' ὅμως, οὐ γὰρ οἷόν τι ἀναδῦναι, ἅλῃ παρόντος. Πο. καὶ νὴ Δία

singula. LVC. *Atqui admodum mihi opus fuerat oratione longissima ad tam vehementem & acerbam accusationem refellendam. In tuam tamen gratiam quantum potero defensionem decurtabo. Itaque illi haec à me annuncianda curabis.* POL. *Nullo modo, Luciane, sed tanquam illa praesente orationem habebis. Deinde ego te apud illam imitabor.* LVC. *Proinde quando ita tibi videtur, Polystrate, illa praestò est, eáq; praedixit videlicet, quaecumque tu ab illa mihi enunciásti. Nobis autem secunda oratio exordienda est. Et sanè non verebor hoc tibi palàm facere quod mihi accidit. Nescio quem mihi trepidationē incusseris, ut plane meticuloso sim animo: & quemadmodum vides, iam totus fudo & horreo, ac tantum non illam videre videor, ipsáq; res magnam mihi iniecit perturbationem. Attamen incipiam: neq; enim ibi-la iam praesente mihi patet locus effugij.* POL. *Verùm per Iovem*

Iouem magnam vultu præ
se fert beneuolentiã. Viden'
vt læta sit atque alacris, &
mansuetà animo? quare sum-
pta audacia animo præsen-
ti orationẽ aggredere. Lv.
Ego te, fœminarum præ-
stantissima, mirificè, vt ais,
& præter modum laudata,
non video quo tantò præ-
conio tuas virtutes extule-
rim, quanto te ipsa nobilita-
ris encomio, cùm Deorum
cultum ita in magnis pone-
re soleas. Hoc enim fer-
mè omnibus quæ à me di-
cta sunt, maius est, atque ex-
cellentius. Et precor vt be-
nignè mihi des veniam, quòd
neque hac adscripta imagi-
ne te honestârim, quæ ob-
stante ignorantia nunquam
mihi in mentem venit. Ne-
que enim aliam ante hanc
depinxissem citiùs: non vt
hæc adiuncta aliquo mo-
do reginæ excelleret, sed mihi multò minus dixisse
videor quàm rei dignitas exigebat. Igitur consideta, quan-
tum à me solidæ laudis testimonium prætermissum sit,
quæque significatio ad faciendum indicium vitæ opti-
mæ & sanctis probatissimæ neglecta. Nam[b] quibuscunque

ἀκάσασιν, ἅτινα δή τινας, οἳ καὶ πρεσβύτεροι ζῶντες τυγχάνουσι, ἢ ἀφιλήμονά τι τῆς ῥινὸς, μιλάντρια γράψαιεν τὰ ὁμοιώματα, ἢ ὅ, τι ἂν ἄλλοιότερον μέσοισιν αὐτοῖς προσῆναι, ἢ τὰ λαυθάνοντα οὐλὰς, ἀμορφίας εἰκόνας περιαιρῶντας, καὶ ἐλλὰν αὐτοῖς ἐνιπήσαι. ταῦτα δὲ καὶ τὰ ζιαῦτα ἔλιγε. τὰ δὲ ἄλλα ἐπαινῶ τῇ συγγράμματι, ἓν δὲ τοῦτο οὐ φέρω, ὅτι θεᾶς αὐτῶν, Ἥρᾳ καὶ Ἀφροδίτῃ ἄλλας. ἐγὼ γὰρ ἐμὶ, γάρ φησι, μᾶλλον δὲ ὑπὲρ ἅπαντα ἀνθρωπίνην φύσιν τὰ τοιαῦτα. ἐγὼ δὲ σε οὐδὲ ἐπαινῶ ἀξίουν, τοῖς ἐμοῖς ἐπαίνοις παραθεωρῆσαι μὲν, Πλάτωνα καὶ Ἀρίστην καὶ Θιανοῦ, ἐγὼ ὅπως θεῶν τῶν ἀρίστων. καὶ γὰρ αὖ καὶ τόδε πάνυ ἔφη, τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς δεισιδαιμόνως, καὶ φοβερῶς ἔχω. δίδαξ τοίνυν, μὴ κατὰ τὸν Καλ-

verò illis, à quibus paulò formosiores depicti sunt. Esse autem nonnullos qui eiusmodi artificibus inimicarentur etiam, vt aut aliquid deformitatis aut magnitudinis nasso detraherent, aut oculorũ nigritiem atriorem depingerent, aut aliud quiddam quod suae formae adiectum concupiuerint. Deinde fraudulenter imponunt alienas imagines coronantibus, quae nullo modo illis respondent similitudine. Haec atque eiusmodi dicere solebat, alia quidem in libello tuo collaudans, hoc autem vnum minimè sufferens quòd illam deabus Iunoni atque Veneri comparaueris. Longè enim ista me, ait, aut potius omnẽ humanam naturam excedit. Caeterùm ego ne illud quidem vnquam in votis habui, vt priscis heroidibus, nimirum Penelopae & Arctae, & Thcani meam formam conferret: tantum abest vt deabus omnium maximis & praestantissimis comparari postularim. Etenim vehementer, inquit, res diuinas horreo, atque superstitioso animo reuereor. Itaque periculum est, ne vt

Caesarpeã

Καττιέπεια ἔναι δόξαν, τὴν διαφορὰν ἐπαινοῦσαν καὶ μάλα σπουδῇ ζηλούσαν, Ἥρας καὶ Ἀφροδίτης δίκην ἐστᾶσαν. ἔστι, ὃ Λουκιανὲ μεταγράψασι τὰ διαφορα ἐπιλαθέσθαι, ἢ αὐτὴ μὲν μαρτύρασθαι τὰς θεὰς, ὡς ἀκόσης αὐτῆς γεγραφας. σὺ δὲ ἀδελφῶν, ὅτι ἀνιάσα αὐτὴν τὸ βιβλίον, οὕτω πεπυσοῦν, ὥσπερ νῦν σοι διάπεται, σὺ μάλα ἀκριβῶς, οὐδὲ ὁσίως τὰ πρὸς τὰς θεάς. ἰδόντα τε ἀκ σύβημα ἑαυτῆς, καὶ πλημμέλημα τοῦτο δόξαν, ἃ ἐνομίσατο ἐν Κνίδῳ, καὶ ἐν Λίνδοις ὁμοίαν ἐπιτρέψαι. διὰ σὺ ἐπιμέμψασι τῶν τοιούτων ἐν τῷ βιβλίῳ περὶ αὐτὴ ἁμαρτάνειν, ὅτι μικρίαν καὶ ἄτυφον ἔφης αὐτὴν, ἐκ ἀναξιόμισθον ἐπὶ τὸ ἀνθρώπινον μέτρον, ἀλλὰ πρόσωπον τῶν θεῶν ποιουμένην. ὁ δὲ ταῦτα ἀνὴρ,

Cassiepéa eam laudem cupidè ac desiderantèr affectasse videar. Atqui Nereidibus hæc tantum formæ præstantia opponebatur, Iunonem & Venerem religiosè coluit. Quocirca, Luciane, ista te facta recantatione iussit transscribere, aut ipsas deas testatura est, hæc ipsa se inuita per te scripta esse. Te autem scire voluit, quòd libello non mediocriter discrucietur ita propalàm obambulante, vt nunc is à te informatus est, non nisi minùm piè neque sanctè admodum deorum cultum perdocens. Existimabat verò ab omnibus se visum iri non vulgari peccato obnoxiam, si sustineret Veneri Gnidiæ aut Hortensi se dici simlem. Quare te eorum quæ libelli tui in extremis à te de illa prolata sunt, iustit vt submonefacerem, quibus eius animi moderationem omnis fastus nesciam testatus es, quippe quæ super humanam mensuram semet non efferret, sed terræ vicina seruata mediocritate volaret. His ille di-

ἀπὸ αὐτὸν τὸν οὐρανὸν ἀναβιβάσας τὴν γυναῖκα, ὡς μὴ θνητὸς αὐτὴν ἀπαπάσαιτο. ἄξιον δέ σε μὴ ἀξιωτυτέραν αὐτὴν ἡγεῖσθαι τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὃς τὸ ἀρχιτέκτονα ὑποσχόμενον μίξαι τὸν Ἄθω ὅλον μιᾷ σκηπτρούχῳ, καὶ μορφώσαντα πρὸς αὐτὸν, ὡς τὸ ὄρος ἅπαν ἀνδριὰς τοῦ βασιλέως, ἔχοντα δὲ πόλεις ἐν τοῖς χερσὶν, οὐ προσήκατο τὴν θρασυτέραν τῆς ἐπαγγελίας, ἀλλ' ἀπὸ αὐτοῦ ἡνωφάμην τὸ ζόλμημα, ἵνα σε τὸν ἄνθρωπον, ὦ κιβδηλοποιὲ Κολοσσὲ ἀνασπάσαντα τὸν Ἄθω κατὰ χεῖρα ἐξ ὑπολήψεως, μὴ καταμικρύνῃ ὄρος οὕτω μέγα πρὸς μικροῦ σώματος ὁμοιότητα ὑπὲρ δὲ τὸν Ἀλέξανδρον τῆς μεγαλοψυχίας, ὃν ἀνδριάντα μέγα τοῦ ζοῦ Ἄθω ἵστησιν αὐτὸ ἀντικάνα, ἐν τοῖς τῶν ἀεὶ μεμνημένων ἀγαθοῖς· οὐ γὰρ μικρὸς ἀναγνώ-

ctis, nunc sui oblitus super ipsum cœlum mulierem extollit, deabus illam assimilans. Postulat verò à te ne semet Alexandro incognitationem esse putes, qui architecto quopiam pollicente se Atho totũ transformaturũ, & ad eius simulachrum accommodaturum, vt totius montis vastissima moles regis effigiem obtineret, duas in manibus urbes habentem: tam prodigiosa pollicitationibus non accessit animo, sed opus arbitratus viribus maius esse opinamini hominis temerariam audaciam compescuit, non admodum credibiliter Colossorum magnitudinem effungendo assequentem. Iussit itaque vt suo loco Athon intactum relinqueret, neque montem ita magnum ad eam parui corpusculi similitudinem imminueret. Laudabat autem Alexandrum animi magnitudinis, dicens illum sibi hoc facto maiorem statuam quàm Atho erexisse in hominum animis, apud quos eius rei memoria nunquam esset immoritura. neque enim parui aut

γνώμης, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὕτω μεγαλόξυχον τιμᾶν, μὴ ἑαυτῷ οὕτω τὸ μὲν πλάσμα σε ἐπαινεῖν, μὴ τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν εἰκόνων, μὴ γνωρίζειν δὲ τὴν ὁμοιότητα· μὴ δὲ ἔχειν τῶν τηλικούτων ἀξίαν, μηδὲ ἐγγὺς, ὅτι μηδὲ ἄπωθέν τινα χωρὰν πρὸς ἄλληλα ἔχειν. ὅσοι δὲ ἐοίκασι τοῖς τοιούτοις τιμᾶν, μὴ προσκωμᾶν σε τὰ ἀρχέτυπα ἀγάλματα. σὺ δὲ τὰ ἀνθρώπινα ταῦτα ἐπάνω ἀνῆκε, μηδὲ ὑπὲρ ἢ πόδα ἔστω τὸ ἀνάθημα, μὴ τῇ ἐπισυμμίσει μᾶλλον, φησὶν, ἐμπνεόμενον φαίνῃ. ἐμοὶ μὲν γὰρ δοκεῖ, ἐκεῖνο, ἔφη, πρῶτον ἀναγκαῖον εἶναι, ἀληθῆ, ἐφ' ὅσον ἀνθρώπῳ ἐξεῖναι, τοῖς νικῶσι μὴ ἐλάττω σωμάτων ἀνιστάναι τὰς ἀνδριάντας, ἀπ' ἐπιμελείαν τὰς Ἑλλανοδίκας, ὅπως μηδὲ ὑπερβαίνηται τὴν ἀλήθειαν, μὴ τῇ ἐξέστασιν τῶν ἀνθρώπων ἀκριβεστέραν γίγνεσθαι

aut abiecti erat animi, honorem adeò amplum atque inusitatum cõtemnere. Quum se quoque tuum figmentum laudare aiebat, neq; nõ imaginum industriam admiraris cæterùm similitudinem non agnoscere. Quippe nequaquam dignam esse tantis ac talibus, & minimè harum esse affinem, sed ne aliam quidem mulierem ullam ad eos posse aspirare. Itaq; libenter tuos admirandos honores ei habitos tibi remittit, teq; orat vt natiuo ac proprio archetypo suam faciem adumbres, vtque humano more illam laudibus illustres, neq; pedis modum excedat calceus: ne os quoq; mihi, inquit, forte illi occurrenti obturet. Illud quoque vt tibi exponerem, mihi in mandatis dedit. Audio, inquit, multis confirmantibus (num autem verum sit, vobis viris exploratè compertum) neq; victoribus Olympicis maiores corpore statuas extrigi cõcessum esse: sed curæ esse Hellanodicis, vt ne vnus quidem veritatem excedat temerè, atq; exactissimè statua expen-

datur ad athletæ certamen, & corporis quantitatem. Quocirca tibi videndum est, inquit, necunde mentiendi causam sumamus in mensura, ac deinde Hellanodicæ vestram subuertant imaginem. Hæc profectò ab ipsa dicta sunt. Cæterùm tu, Luciane, eam cogitationem suscipe, vt diligenter consideres quo pacto libellum mutatum aliter exornes, eáq; auferas, ne impietate additus in deos flagitiosè peccet: veluti ipsa omnium grauissimè ista tulit, ac planè inter legendum inhorrescebat animo, ac deas vt sibi essent propitiæ suppliciter precabatur. Et sanè ignoscendum est si muliebre quiddam passa est. Atqui si veritas non diffitenda est, ego mihi ipse tale quiddam dixisse visus sum. Quippe initiò audiens delictum non animaduerti, oculos in scripta defixos habens. Postea verò quàm illa mihi fecit indicium, incipio & ipse sentire de illis non dissimilia. Ac propemodum consimile quiddam passus sum, quod in ijs quæ inuenimus, sæpenumerò nobis euenit.

Contem-

ἢν μὴ πάνυ ἐγγὺθεν σκοπῶ μή τι, τῷ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ἧττον ἀκριβὲς διαγινόμενον σκοπῶ· ἢν δὲ ἀφεστῶτα, ὡς τὸ σύμμετρον διαστήματος ἕδωμεν, ἅπαντα ὁρῶμεν καταφαίνοντα τὰ εὖ, καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα. τὸ δὲ ἄνθρωπον ὄντα Ἀφροδίτῃ καὶ Ἥρᾳ εἰκάσαι, τί ἄλλο ἢ ἀντικρὺς ὕβρει τὴν τιμίαν τὰς θεὰς; ἢν δὲ τοῖς διὰ βίου, οὐχ οὕτω τὸ μικρὸν μεῖζον γίγνεσθαι τῇ παραβολῇ, ὡς τὸ μεῖζον ἧττον σμικρύνεται, πρὸς τὸ ταπεινότερον καταστάμενον. οἷον, εἴ τινα ἅμα βαδίζοιεν, ὁ μὲν μέγας, ὁ δὲ πάνυ τῇ ἡλικίᾳ χαμαίζηλος, ἕτερα ἑτέρου ἐπισπῶσα αὐξάνει, ἵν' μὴ ἀκριβὲς θατέρου τὸ ἕτερον, τὸ δὲ βραχυτέρῳ ὑπερεκτεινομένῳ, τοῦ γίνεσθαι ἧττον, ἢν ὅτι μάλιστα ἀποσταθμεῖται ἑαυτόν. ἀπ' ἀμφοτέρων ὁμάλως φανῆναι,

Contemplantes enim quippiam in propinquo sub ipsis oculis constitutum, nequaquam accuratè peruidere possumus: at si iusto interuallo disiuncti illud intuemur, omnia liquidiùs comparent obtutui, & quæ bene, & quæ secus se habuerint. Iam hanc hominem existentem Iunoni conferre ac Veneri, quid aliud est quàm præfractè eleuare tantarum dearum existimationem? Siquidem in eiusmodi comparationibus non tam quod modicum est, collatione crescit & maius fit, quàm quod maius est, imminuitur, dum ad id quod vilius fuerat, pertrahitur. Exempli gratia, si duo pariter incederent, alter quidem corpore præ grandi, alter verò per ætatem admodum exiguo, pene humi repens, tandem si æquandi essent, ne alter alterum longitudine excederet: illud nunquam breuiore quantumuis semet extendente fiet, etiam si summis pedibus ipse semet attexerit. At si eadem ipsis longitudinis obtinenda est

νᾶσθαι, ὁ μέτρον ἰσῶν ἰσο-
νύψια, καὶ ταπεινότερον ἀρ-
μοσῶ ἑαυτόν. ὁσοῦτος γὰρ
ἐν τοῖς ἰδιώταις ἀνάγκη, οὐχ
οὕτως ἄνθρωπῳ μέτρον γί-
γνεσθαι, ᾧ τις αὐτὸν θεῷ ἀπέ-
κρινε, ὡς τὸ θεῖον ἀνάγκη ἐν
πολλῷ εἶναι, πρὸς τὸ ἐν ἕλιον
ἀπειρομένον. καὶ ἀμή, ἐπὶ
ἀρχαίας τῶν ἀπιστίας, ἐπὶ τὰ
ἐρήνια ἐκτέτροπτό τις τὸν λό-
γον, ἵλεων ἂν ὁ ἰδιώτης ἂν
τίαν ἔχοι ὑπὸ δεισιδαίας αὐτὸ
φῆσαι. σὺ δὲ τοσαῦτα ἔχον
ἐκάλλη γυναῖκα, Ἀφροδίτῃ
καὶ Ἥρᾳ ἀκόσμα αὐτῷ ἐπέ-
ρχεσθαι, ἐκεῖ ἕλιον. ὅτι τὸ ἄτ-
τον ἴσως καὶ ἀπίθανον ἀ-
φαίρει, ὦ Λυκῖνε· οὐ γὰρ
ἔστι τὸ σὸν πρόσωπον ἰδιώτου,
ὃς οὐδὲ ἅπαξ φάδιον πρὸς
τὸν ἐπαινοῦντα, μὴ πρόχαρον ἂν
ἐπέχειν· ἀπὸ νῦν ἂν οἶδ'
ὅπως ἀθρόως πεποίησαι τὴν
μεταβολήν, ἐπιλαμπόμε-
νον, καί τις ἐκ τοῦ τίνος φαδιο-
μέτρου

da est æqualitas, maior ille demittat caput necesse est, ac se humiliorem ostendat oportet. Non secus in eiusmodi accidit imaginibus. neque enim perinde tantis incrementis hominis virtus augetur Deo comparati, quàm Dei magnitudo imminuitur ad id quod vilius est inæqualiter deriuata. Atq; si quis terrestrium imperitus ad cœlestia oratione temerè raperetur, minorem ille suspicandi causam præstaret hominibus; hoc à se impietatis impulsu factum esse. Sedenim tibi nulla fuit necessitas tot mulierum speciosissimarũ pulchritudinibus extantibus, hanc tam audaciter cum Venere atque Iunone comparandi. Itaq; vide, Luciane, quo pacto hoc tam graui inuidia te & illam exoneres. Neq; enim valde hoc moribus tuis familiare est, qui ne aliàs quidem ad laudandũ facilis ac propensus esse cõsueuisti: at nunc, nescio quo fato impulsus tam subitò mores mutaris tuos, omnem laudum mediocritatem excedendo. Et qui hactenus laudũ eras parcissimus,

μήτε ἄθτ@ ἐν τοῖς ἱκανοῖς ἀναπέφηνας. ἀπὸ μηδ' ἱκανῆς τοῦ σώματος ἕξεως, ἀμετρωτάτης ἡδονῆς καὶ ἀνελευθερίας. ἱκανὸν γὰρ Φειδίαν φασὶν οὕτω ποιῆσαι, ἐπότε ἐξεργάσατο τοῖς Ηλείοις τὸν Δία, εἰ μὴ αὐτὸν ἐκατόμπυρ τῶν ἔργων, ἐπότε τὸ πρῶτον ἀνεστάσατο ἐπὶ λείκνυι τὸ ἔργον, ἱκανῶν ἦν αἰτιᾶσθαί τι, ἢ ἐπανόντων. ἐτιδὲ καὶ ὁ μὴ τῷ ζῆνα, ὡς πολλῶν, ὁ δὲ, ὡς ἐπιμηκέστερον τὸ πρόσωπον, ὁ δὲ ἄλλ@ ἄλό τι, ἕτ' ἐπαλλὰ ἀναγιγνώσκων αἱ θαλῶ, αὖθις ἦ Φειδίαν ἐπαλλάξαι αὐτὸν, ἐπανορθῶν τὸ ἔγκλημα, πρὸς τὸ τοῖς πολλοῖς δοκοῦν. ὁ δὲ ἄγαθος μικρὰν ἔνια συμβουλὴν λόγου τοσοῦτου· ἀπ' ἀρχῆς γὰρ ἀναγκαῖον ἐστὶ πάντα, ὅσα τοῖς πολλοῖς ἀρέσκειν μέλλει, ἢ τοῖς, μᾶλλον Φειδίᾳ δοκῶ.

cissimus, nunc in eisdem effundendis, omnium apparet intemperantissimus. Sed ne hoc quidem dedecori tibi fore putato, si orationem iam editam adhibita lima retractet: quandoquidem hoc Phidiam quoque fecisse perhibent, quo tempore apud Eleos Iouem iam absoluerat. Stetisse enim illum post iamdiu, vbi primum opus in lucem productum hominibus visendum ostendisset, sub auscultasséque quid quisque spectantium laudaret aut reprehenderet. Caeterùm hic quidem nasum reprehendebat, quasi plus aequo crassiorem: alius verò faciem tanquam oblongam: tertius aliud quiddam picturi vertebat vitio. Deinde digressiis spectatoribus, rursus Phidiam semet concludentem correxisse, atq; ad multorum opinionem & iudicium imaginem emendasse. Neq; enim mediocre aut contemnendum esse existimabat populi tam numerosi consilium, sed hoc sibi persuaserat necessariò fore, vt multi semper plus quàm vnus perviderent; tametsi ipse semet Phidiam esse

ἦν. ταῦτά σοι ἀπ᾽ ἐκείνης κομίζω, καὶ αὐτὸς παραινῶ, ὡς ποιήσῃς τι καὶ εὔνους ὤν. Λυ. Πολύστρατε, οἷος ἦν ῥήτωρ ἐλελήθεις με, ῥῆσιν γοῦν οὕτω μακρὰν, καὶ κατηγορίαν τοσαύτην ἐξελήλυθας κατὰ τοῦ συγγράμματος, ὥστε μηδὲ ἐλπίδα μοι ἀπολογίας ἔτι καταλελεῖφθαι. πλὴν ἀλλ᾽ ἐκεῖνό γε οὐ δικαστικὸν ἐποιήσατε, καὶ μάλιστα σὺ, ἐρήμην καταδικάζων τοῦ βιβλίου, μὴ παρόντος αὐτῷ τοῦ συνηγόρου. ῥᾷστον δὲ, οἶμαι, τοῦτό ἐστι, κατὰ τὴν παροιμίαν, μόνον θέοντα κρατεῖν. ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ καὶ ἡμεῖς ἑάλωμεν, οὔτε ὕδατος ἡμῖν ἐγχυθέντος ἔτι, ἀπολογίας ἀποδοθείσης. μᾶλλον δὲ τῶν πάντων ἀτοπώτατον, οἱ αὐτοὶ, κατήγοροι καὶ δικασταὶ ἦτε. πότερα δ᾽ ὂν ἐθέλεις, ἀγαπήσεις τοῖς ἐγνωσμένοις ἐμ-

esse non ignorabat. Haec tibi ab illa venio adferens, quae & ipse non possum non probare, ac tibi suadere ut facias, qui & singulari familiaritate & beneuolentia tibi coniunctus sim. LVCIAN. Hactenus quidem ignoraui, Polystrate, te tantum esse rhetorem. Itaque orationem ita prolixam, accusationem ita verbosam aduersus libellum meum effudisti, ut nullam parandae apologiae spem mihi feceris reliquam. Verum enimuero in hoc forensis iudicij rationem & morem egressi estis, cum primis verò tu, quòd lucubrationem meam indicta causa condemnaueris, non assistente illi patrono. Facillimum autem, ut opinor, illud est, iuxta paroemiam, solum currentem vincere Itaque nihil mirandum est, si nos comprehensi sumus, neq; aqua nobis effusa, neque respondendi facultate concessa. Quin potiùs illud omnium est absurdissimum, si vos & accusatoris & iudicis officio iuxtà functi estis. Vtrum ergo vis, ut rebus iam senatusconsulto decretis contentus

ἔυνοιαν ἄγων, ἢ καὶ τὸν Ἱμεραῖον παρῳδῶν, παλινῳδίαν τινὰ συγγράφω; ἢ δόκεῖ σοι ἱκανόν τινα γνώσεσθαι τὸν Λιγλαν; Πο. νὴ Δί', ὥσπερ ἔχεις τι δίκαιον ἀπαρ· οὐ γὰρ ἀντιδίκοις, ὡς οὐ φῂς, ἀπ' ἴσης ἐλεγχοις ποιήσεσθαι τὸν ἀγῶνα. ἐγὼ δὲ ἡδέως συνεξετάζεσθαί σοι ἐθέλω καὶ τῆς δίκης. Λυ. ἀπ' ἐκείνου ἀνιαρὸν, ὦ Πολύστρατε, ὅτι μὴ ἱκάνης παρόντως ποιήσασθαι τοὺς λόγους. μαχαιρᾷ γὰρ οὕτως ἄμεινον ἴσως ἢ ἀνάγκη, ἀπ' ἐνδόξου ἀγωνίσασθαι. ἀπ' ἄλλου δὲ ἀγχιφόρου γένοιτο πρός σοῦ, οἷος παρ' ἐκείνου πρός με γενέσθαι, τολμῶντα ἀναβρίψαι τὸν κύδιον. Πο. θάρρει, ὦ Λυκῖνε, τοιοῦτον γὰρ ἔσται σε, ὡς οὐ φανερόν μοι ποιήσειν ἔμελλες τῆς ἀγωνίας, παρόντος δὲ βραχίονος ἀπαρ, ὡς ἂν μᾶλλον μνημονεύσωμι.

contentus quiescam, an potiùs iuxta Himereum poëtam, palinodiam quandam conscribam? Aut dabitis mihi, prouocandi copiam ad aliud iudicium? POL. Sanè per Iouem, dummodo habeas quod probabiliter & iustè ad obiecta respondere possis. Neq; aduersarijs præsidentibus, vt tu ais, sed amicis cognoscentibus causam perorabis tuam. Ego verò vnà tecum iudicium perpendere quoque paratus sum. LVCIAN. At hoc me non mediocriter conturbat, Polystrate, quòd illa non præsente causa mihi dicenda sit. etenim hoc longè foret præstabilius. Nunc verò mihi iusso velim nolim necessarium est defensionem aggredi. At si pollicitus fueris, te talem mihi fore apud illam intermuncium, qualem illius apud me egisti, audebo iactare aliam. POL. Enimuerò illius rei gratia bonum habe animum, Luciane, quòd me non malum habiturus sis in defendendo responsorem aut interprete, si quampaucissimis tuis dicere conatus fueris, quò facilius memoria complectar singu-

μι. Λυ. καὶ μὲν δὴ οὐδὲν μὴ ἴδῃ μακρᾶς τῶν λόγων, ὡς οὕτω σφοδρᾶς τῆς διαβολῆς· ἔμοιγε δὲ σοὶ ἵνα καὶ ἐπιτιμῶμι τῇ ἀφελείᾳ. καὶ παρ' ἐμοῦ δίκην τοῦτο αὐτῇ ἀνάγνωθι. Πολ. μακάριος, ὦ Λυκῖνε, ὅστις αὐτῆς ἱκάνης παρέσται λέγειν τὸν λόγον, ἔτ' ἐγὼ μιμήσομαί σε ὡς αὐτήν. Λυ. οὐκοῦν, ἐπειδὴ οὕτω δοκεῖ, ὦ Πολύστρατε, μὴ πάρει, καὶ παρέσται λέγειν ἐκείνη, ἐγὼ δὲ σὲ παρ' αὐτῆς ἀνάγεται, ἅπερ δὴ καὶ τὸν λοιπὸν λόγον ἐπάρξασθαι. καί τοι (ἐγὼ δὲ οὐκ οἶδα, εἰ πιστεύσεις ὡς ἀληθῆ λέγω) οὐκ οἶδ' ὅπως φοβοῦμαι μοι τὸ πρᾶγμα ταραττόμενον. καὶ ὡς ὁρᾷς, ἱδρῶτι ἅλη, καὶ λιποψυχῶ καὶ μετανοῶ καὶ ὁρᾷν αὐτῆς οἴομαι, καὶ τὸ πρᾶγμα σοβεῖν μοι δοκῶ καὶ ταράττειν μικρολογίᾳ ἄρξομαι δ' ὅμως, οὐ γὰρ οἷόν τε ἀναδῦναι, ἅλη παρέσται. Πο. καὶ τὰ Δία

singula. LVC. Atqui adeò modum mihi opus fuerat ea oratione longissima ad tam vehementem & acerbam accusationem refellendam. Ita tuam tamen gratiam quantum potero defensione decurtabo. Itaque illi haec à me annuncianda curabis. POL. Nullo modo, Luciane, sed tanquam illa praesente orationem habebis. Deinde ego te apud illam imitabor. LVC. Proinde quando ita tibi videtur, Polystrate, illa praesto est, eáq; praedixit videlicet, quaecunque tu ab illa mihi annunciâsti. Nobis autem secunda oratio exordienda est. Ne sanè non verebor hoc tibi palàm facere quod mihi accidit. Nescio quam mihi trepidationē incusserit, ut plenè meticuloso sum animo: & quemadmodum vides, iam totus sudo & horreo, ac tantum non illam videre videor, ipsáq; res magnam mihi iniecit perturbationem. Attamen incipiam: neq; enim illa iam praesente mihi patet locus effugij. POL. Verùm per Iouem

Δία μεγάλῳ τῷ ἀμείνονι προσώπῳ φαίνῃ ὡς πρόσφορα φρονῶν, ὡς ὁρᾷς, καὶ πρόσωπος, ὥστε θαρρῶν λέγε τὸν λόγον. Λυ. ἐγώ σε, ὦ γυναικῶν ἀείσεα, μεγάλα, ὡς φῄς, καὶ μέρα τῶ μέτρῳ ὑπερβάσας, οὐχ' ὁρῶ ὅτι τερπικὸν ἐμέμνησο, ἀλλ' οὐ σὺ τῶν ἐγκώμιον ὑπὲρ σεαυτῆς ἐξηλώσας, τῷ πῶς τὸ θεῖον τιμῶν ἐν μεγάλῳ τιθεμένη. σχεδὸν γὰρ ἁπάντων ἧττον μᾶλλον, ὧν ἤρξω περὶ σοῦ, καὶ συγγνώμῃ, ἃ μὲν καὶ ταύτῃ δι πρόσγραψα τῷ ἀκόνα, ὦ' ἀγνοίας μὲ δέξασθαι. ἃ δὲ ἄμεινον πρὸς αὐτὰ ἐγραψάμην. ὅστε ταύτῃ γε οὐχ' ὅπως ὑπερβάσεσθαι τοὺς ἐπαίνους, ἀπὸ πολὺ κατελείποντό μοι λόγῳ τῆς ἀξίας ἀρετῆς μνησθῆναι. λείπει γοῦν, λείπον τοῦτο παρέλιπον, ὡς παμμέγεθες ἐπίδειξιν τόπος καὶ γνώμης ὀρθῆς. ὡς ὅσοι τὸ θεῖον

Iouem magnam vultu præ se fert beneuolentiã. Videns vt læta sit atque alacris, & mansueta animo: quare sumpta audacia animo præsenti orationẽ aggredere. Lv. *Ego te, fœminarum præstantissima, mirificè, vt ais, & præter modum laudata, non video quo tanto præconio tuas virtutes extulerim; quanto te ipsa nobilitaris encomio, cùm Deorum cultum ita in magnis ponere soleas. Hoc enim fere mihi omnibus quæ à me dicta sunt, maius est, atque excellentius. Et precor vt benignè mihi des veniam, quòd neque hac adscripta imagine te honestárim, quæ obstante ignorantia nunquam mihi in mentem venit. Neque enim aliam ante hanc depinxissem citiùs: non vt hæc adiuncta aliquo modo reliquas excelleret, sed mihi multò minus dixisse videor, quàm rei dignitas exigebat. Igitur cõsidera, quantum à me solidæ laudis testimonium prætermissum sit, quanta significatio ad faciendum indicium vitæ optimæ & mentis probatissimæ neglecta. Nam* [b] *quibuscunque*

θεῶν μὴ ἐν παρέργῳ σίεσθαι, οὕτω καὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων ἀγαθὰ εἶναι ἄν δοκεῖ. ὥστε ἅ πάντως μετακοσμεῖσθαι δεῖ τὸν λόγον καὶ τὸ ἄγαλμα ἐπανορθώσασθαι, ἀφελὼν μὲν ὅτι ἂν τι δοκῶ μεῖον εἰρῆσθαι αὐτῷ, προσθεὶς δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι τινα ἐμφανῆ πλὴν τῶν παντὸς ἔργων, καὶ λοιπὸν εἰκόνα μὲν οὐκ ἂν ἔτι καὶ πάνυ πολλοῖς σοι ἀδίκως πλὴν χάριν ὁμολογῶ· ἐμοὶ δὲ ἐπαινέσαντι τὸ μέτριον τῆς σῆς τρόπου, καὶ ὅτι μηδὲν ὑπερβατὸς, μηδὲ τύφου μεστὸν ἐν-ποιοῖ σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων, οὐ τὰ δικαῖα τὰ τοιαῦτα ἀπιασαμένῳ τοῦ λόγου, ἐπισθοῖ τῷ ἐπαίνου πλὴν ἀπλήθειαν. τὸ δὲ μὴ παρπάσαι τὰ τοιαῦτα τῶν ἐγκωμίων, ἀπ' ἀδιάθεσιν ἐπ' αὐτοῖς, καὶ μέγα, ἢ κατὰ σὲ, ἔστω λέγειν, μετρίας καὶ δημοτικῆς τινος διανοίας δᾶγμά ἐστι. πλὴν ἀπ' ὅσον μὲ ἄν πως τὸ ἐπαινεῖσθαι αὐτὸ ἔτι

moris est deorum immortalium numina neglegenter colere, illi quoque in humanis actionibus optimi censendi sunt. Itaque si omnis oratio retexta denuò mihi exornanda foret, & imago emendanda, nihil esset quod peroperam adimere auderem: illud verò essem additurus, tanquam totius corporis caput atque fastigium. Magnas ergo me tibi gratias debere hoc nomine non diffitebor. Siquidem ego cùm animi tui moderationem laudâssem, & quòd nihil procacitatis, aut insolentiæ, aut fastus tanta tibi conciliasset rerum magnitudo: his tu in oratione mea reprehensis, veram laudandi rationem compleuisti. Quippe tales laudationes non auis dè arripere, sed hisce auditis rubore affici, easq; ma-

iores esse testari, quàm vt tuæ mediocritati conueniant, moderati & popularis animi est indicium. At tu quanto impensius hoc erga laudes affecta es animo, tanto te di-

gniorem

ἔτυ ἀμαυρώτυχάνεις, ζη-
τῶν ἀξιοτέραν ὑπερπαινέ-
σεως ἐπιφανείας σαυτοῦ. καὶ
σχεδὸν ὡς τὸν Διογένους πό-
νον πεπόνθατε. ὃς τὸ πρό-
γμα ἔτι ἐρομένῳ τινὸς, ὅπως
ἂν τις ἥδιστ' ἂν γένοιτο, ἢ δόξης, ἢ
πλούτου, ἢ ἡδονῆς, καταφρονήσας.
φαίη ἄν καὶ αὐτὸς, ἅ τις
ἔροιτό με, τίνος ἂν μάλιστα
ἐπαίνου ἄξιοι, ἐπόθει ἐπαινεῖ-
σθαι μὴ δήπουθεν. ἀπὸ ταὐτὰ
γὰρ ἴσως ἐγκώμια, καὶ πόρ-
ρω τοῦ πράγματος. ὡς ἂ
εὖ γὰ ἐπαινήσασθαι, τοῦτό
ἔστιν, ὅτι τῷ ἐν Κνίδῳ, καὶ
Ἐφέσου, καὶ Ἥρᾳ, καὶ Ἀθήνᾳ,
τῶν μορφῶν ἀναπλάττων, ἁ-
μιλλᾶσθαι ταῦτά θ' ἁμιπρέπειν δό-
ξει, καὶ ὑπὲρ τὸν πόδα. περὶ
αὐτὸν δὲ τοῦτον ἐρῶ. καί θ' ὁ
πανοῦργος οὗτος ὁ λόγος, ἀ-
ναθώμενός ποιητὰς ἡγεμο-
νίας, τοὺς δ' ἐπαινοῦντας καὶ
μάσσονα λέγειν, ἀ καὶ χάσκειν, ἢ
βάδην, ὥσπερ ἡμᾶς, ἀπὸ μὲ
ἐπὶ μέτρου φέροιντο. ἐγὼ-
θεν

gniorem esse ostendis, quæ immodicis laudibus certatim celebreris. Ac penè tibi res iuxta Diogenis cecidit sententiam, qui interroganti quopiam, quo pacto quis gloriam potissimùm consequi posset: Si gloriam, inquit, contempserit. Diceremnimirum & ipse interroganti me quopiam, quinam laude digni essent, maximè quotquot laudari grauatè ferunt. At hæc alienæ sunt, & præsenti instituto parùm respondentia. Cæterùm de quo mihi respondendi cura incumbit, illud est, quòd Veneri Cnidiæ, atque ei quæ in hortis est, ad hæc Iunoni & Mineruæ formam tuam effingens comparauerim: Hæc, inquam, tibi omnem modum excedere, & vltra pedem visa sunt. Adhæc iam mea delabetur oratio. Et sanè vetus verbum est, [c] poëtas atque pictores esse libe-

ror. Ego verò laudantes maiori libertate dignos esse censeo, [d] tametsi humi aut gressim incedant, quemadmodum nos; quæ vlla versiculorum infrenatur magniloquentia. Etenim

θερμὸν γάρ τι ὁ ἔπαινος, ἐλεύθερον αὐτὸ μέτρον, ἃς μέγεθος ἢ βραχύτητα νενομοθετημένον. ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἐξ ἅπαντος ὁρᾷ ὅπως ὑπερθαυμάσεται, καὶ ἡντινα τὸν ἐγκωμιαζόμενον. ἐμοὶ δὲ ταύτῃ ἰτέον βαδίσματα, μὴ καὶ σοὶ δόξω ἀπ' ἀρχῆς αὐτὸ δρᾶν. ἐκεῖνο δέ σοι φημὶ διαύτας ἡμῖν τὰς ἀφορμὰς τῶν ἐπαινετικῶν τούτων λόγων, ὡς καὶ τὸν ἐπαινούμενον καὶ ἀκούοντα ὁμοίως σοι προσήκειν, καὶ σχεδὸν ἐν τούτῳ ὡς μέγιστον ὄφελος ἐν ἑκάστοις. τὸ δὲ ἐν ᾧ-δέ μάλιστα δείκνυσι, ἐν οἷς τις διὰ ὁμοίοις παραβάλλῃ, ἐλάττω πρὸς τὸ ὑπερέχον, ὡς οἷόν τι, ἐμβιβάζῃ τὸ ἐπαινούμενον. οἷον. οἷς τις ἀλώπεκα ἐπαινῶν, ἅπερ ἀληθῶς μέλλοι ἂν αὐτὸν, ἢ ἀλωπέρου, ἆρά

laus res quædam libera, cuius licentia nullis mensuræ aut magnitudinis, aut breuitatis legibus adstricta est: sed in hoc solo præ omnibus elaborat, vt admirandum, vt omnium amore dignum declaret eum quem laudarit. At ego hac via non incedam, ne imprudens dubium imperitiæ hoc tibi facere videar. Illud autem puto tibi non obscurum esse, eiusmodi nobis esse laudatoriarum orationum occasiones, quemadmodum oporteat laudantem vti ad demonstrandum comparationibus, imaginibus, atque similitudinibus. Et fermè summa in hoc sita est, recte aliquid adumbrandi & effingendi: quod ita optimè iudicari potest, non si quis quiddam cum similibus composuerit, neque si cum eo quod vilius est, illud comparauerit: sed si id quod effertur laudibus, quàm poterit effusissimè ad excellentioris archetypum extulerit. Exempli gratia, si quis canem laudaturus, eundem dixerit vulpe maiorem esse, aut fele,

nunquid

numquid ille laudandi ra-
tionem tibi callere videbi-
tur? non vtique dixeris.
Sed neque, quanquam lupo
illum æqualem esse dixerit,
admodum laudauit magni-
ficè. Sed ibi tandem ve-
ra laus absoluitur, si ca-
nis leoni similis esse perhi-
betur, & magnitudine, &
membrorum robore; ve-
luti Orionis canem laus
dans poëta, leonicidam il-
lum esse affirmauit. Et hæc
perfecta laus canis est. Rur-
sus sicuti Milonem Cro-
toniaten, aut Glaucum il-
lum ex Caryſto, aut Pol-
lydamantem laudare fo-
ret animus, ac tandem ve-
numquenam illorum mu-
liere robuſtiorem fuiſſe per-
hiberet, nónne iure opti-
mo ob laudis vecordem
ſtultitiam deridendus es-
set: quem ſi vnius viri for-
titudinem exceſsiſſe dixiſ-
set, neque tamen hoc ad cu-
mulatam laudem ſuffeciſ-
set? At quibus laudibus ille

eminentis ingenij poëta Glaucum extulit, neque Pollucem

βίαν φέρας ἀνατέναθαι ἄν
αὐτῷ ἐναντίας τὰς χάρας,
δεῖ σιλάρχου Ἀλκμάνας τι-
κ' ὁρᾷς ὁποίοις αὐτὸν θεοῖς
ἅπασι, μᾶλλον δ' καὶ αὐτ-
τῶν ἐκείνων ἀπέφηνε; καὶ ὅτ-
τι αὐτὸς ὁ Γλαῦκος ἠγα-
γάκτησε τοῖς ἐφόροις τῶν
ἀθλητῶν, θεοῖς ἀντιπαιδὸς
μὲν, ὅτι ἐκεῖνοι ἡμάρτο
ἢ τὸν Γλαῦκον, ἢ τὸν ποιη-
τὴν, ὡς ἀσεβοῦντα περὶ
τὸν ἔπαινον, ἀπὸ ἀφθονί-
μοιν ἄμφω, καὶ ἐτιμῶντο
ὑπὸ τῶν Ελλήνων, ὁ μὲν ἐπὶ
τῇ ἀλκῇ, ὁ Γλαῦκος, ὁ δὲ
ποιητὴς ἐπί τε τοῖς ἄθλοις,
καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ μάλιστα
τῷ ἄσματι. μὴ δὴ θαυμά-
σῃς, ἐὰν καὶ αὐτὸς ἀπάσῃ βε-
λόμενος, ὅπερ ἐν τῷ ἐπαι-
νοῦντι ἀναγκαῖον, ὑψηλοτ-
τέρῳ ἐχρησάμην τῷ παρα-
δείγματι, τοῦτο ἐφελόντ-
τος τὸ λέγειν. ἐπεὶ δ' καὶ Δε-
λακέας ἐπιμνήσθης, ὅτι μὴ
καὶ σὺ μισθὸς τὸν Δελακικὸν,
ἐπαι-

robustissimum, cui
aduerso manus au
ferre, neque ferre
animosum Alcmena
videt cuiusmodi ill
comparauit, quin
psis imaginibus ill
verissimè expressit
que Glaucus ipse in
ter tulit, Deis inv
primarijs collatus
ri: neque illi vlli
Glaucum, at poëta
si impiè & conten
Deos circa laud
tem: sed vtrique
gna fuerunt gloria
pud Græcos honor
tia floruerunt, alac
ob præcipuum in
boris specimen, nem
cus: poëta verò
pter alia, tum in
doctissimi carmin
nem. Itaque ne
tibi veniat, si & ego
lare volens, quod
perneceſſarium est,

altiori vsus sim, oratione illud subiiciente. Postea ver
& in assentationis mentionem incidisti, confirman
homines assentatione gratiam eblandientes habere

σε, καὶ ἐκ ἐμοῦ laudo te equidem, nec aliter
ἐπαινεῖσθαι δίκαιον ἁρπάζειν, fieri conueniebat: sedenim
μὴ εἰσπετός, τε τὸ ἐπαινοῦντος ego tibi & laudantis opus
ἔργον, καὶ τοῦ τὸ κόλακος & adulatoris dementiem
ἀπηβολήν. ὁ μὲν δὴ κό- tem superiectionem discer-
λαξ, ἵνα τῆς χρείας ἕνεκα τῆς nere & diffinire volo. Ita-
ἑαυτοῦ ἕκαστον, ἀληθείας δὲ que assentator quæcunque
οὐδεμιᾶς φειδόμενος καὶ πρό- sui compendij gratia lau-
σεστιν, ἕκαστα ὑπερεπαινεῖ dat: nulla veritatis ratio-
οὕτω δὴ, ἐπιψευδόμενος, ne habita, ea omnia immo-
καὶ πολλὰ παρ' αὐτὸ τὰ dicis laudibus extollenda
ὄντα, ἃς μὲν ἂν οἴεται καὶ esse existimat. Impudenter
τὴν Θερσίτου ἀμορφότερον autem mentiendo, plura ad-
ἀποφῆναι τὸ Ἀχιλέως, καὶ dit de suo, adeò vt non ve-
τὸν Νέστορα φάναι τῶν ἐπὶ reatur Thersiten quoq; for-
Ἴλιον στρατευσάντων τὸν νέ- ma turpissimum, ipso Achil-
ον εἶναι. διομόσασθαι δ' ἂν le pulchriorem esse ostendere, ac Nestorem inter
αὐτὸν Κρόισον ὀξυηκοώτερον omnes eos quotquot ad Iliũ
εἶναι τοῦ Μελάμποδος, καὶ τὸν Ἰφικλέα ὀξύ- pugnaturi venerant, natu
τερον ἀκοῆς τοῦ Λυγκέως, esse minimum. Perfanctè
ὡς πᾶν μόνον διαφθεί- quoque deieraret Cræsi fi-
σαντα ἐπὶ τῷ ψεύσασθαι lium acutiori auditu esse
τι. δόξαν γὰρ αὐτὸ τοῦτο ἐπαι- præditum Melampode, præ-
σόμενόν τι, ἢ ὅπως ἐλπὶς ἂν ψεύ- tereà Iphnea acutiùs cerne-
σασθέ τι, ἢ παθεῖν τῶν μη- re quàm Lyncea, dummo-
δέποτε πεσόντων, τάλλ' ὑ- do spes aliqua consequendi
πάρχοντα αὐτῷ φύσει ἀγα- lucri ob mendacium appa-
θά, reat. Porrò autem laudator nequaquam mentitur, aut addere solet aliquid quod in
rem in laudato non compareat: sed ea quibus natura præ-

θὰ, λέξω μὲν πάνυ μεγάλα ἦ, παραλαβὼν ἐπήυξησε, καὶ μείζω ἀπέφηνε, καὶ τολμήσειεν ἂν εἰπεῖν, ἵππον ἵππαισα ὑίσαι βέλτιον, φύσει λέξον, ὧν ἴσμεν ζώων, καὶ θρομικὸν, ὅτι Ακρον ἐπ' ἀνθρείκων καρπὸν θέον, ἀλλ' ἀτέλεια. καὶ πάλιν ὅτι ἂν ὀκνήσαι φάναι ἀκροπόδων θρόμον ἵππων. καὶ ἢν οἰκίαν ἐπαινῇ καλλίω, καὶ ἄειτα κατδεκεκασμένην, ἔποι ἂν, Ζηνός μοι τοίνυν μὴ γ' Ολυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. ὁ δὲ λόλαξ τότε τὸ ἐπ' ἐξέμπειρίας τῆς συβώτου καλύβης ἔποι, ἢ μόνον τι παρὰ τοῦ συβώτου λαβεῖν ἐλπίσας. ὅπερ Κωμῳδ' ὁ Δημητρίου τὸν πολιορκητὴν λόλαξ, ἁπάντων ὧν τῶν πρὸς τὴν κολακείαν καταναλωμένων ἐπήνει τὸν βηχὸς ἐνοχλούμενον τὸν Δημήτριον, ὅτι ἐμμελῶς ἐχρεμπτίζετο. ἐμόνον δὲ τοῦτο

ditus est bonit, tametsi non admodum magna sint, extollit, ac maiora cumulatius esse ostendit. Nec dubitaret dicere, equum laudare volens, natura leuem (vt eas scimus esse animantia) & cursu valentem:

Ille per intactæ segetis vel summa volaret
Gramina, nec teneræ cursu læsisset aristas.

Rursus non formidaret dicere velocipedum cursus equorum. Præterea si domus elegans & sumptuosissimè exornata illi laudibus illustranda foret, nihil hæsitabundus diceret:

Talis & intus erat magni
Iouis aula suprema.

At hunc versiculū assentator etiā subulci scrofipasci sordidissimo tugurio accōmodare auderet, si qua modò muneris à sybota recipiendi spes reluceret: veluti Cynæthus ille Demetrij Poliorcetæ assentator, cùm iam omnes assentandi rationes & vias sua parasitatione consumptas cerneret, laudare solitus est Demetrium, quem frequens tussis molestissimè infestabat, quòd dulciter atq; modulatè tussiendo sonaret. Nonsolùm autem hoc

...ra discrimina vtcunq; ab-
...ctro intercipi possit, quod
...y qui ad assentationem audi-
...diti sunt, non verentur ad
...gratiam laudatorum imo-
...rerundis mentiri: laudato-
...res verò, corporis animiq;
...dotes plus iusto extollere:
...sed & in hoc non mediocri
...intervallo inter se discre-
...pant, quòd assentatores vbi-
...cunq; potuerint, immodicis
...utuntur hyperbolis: porrò
...autem encomiastæ in hisce
...tendit moderationem ma-
...gistram sequuntur, ac in-
...tra certos fines se cohibent.
...Hæc sanè perpauca ex in-
...finitis adduxi, adulatoris
...& veri laudatoris signa at-
...que discrimina, ne omnes
...quotquot aliorum concin-
...nandis studeant præconijs,
...innocenter in suspicionem
...à te rapiantur; sed dili-
...genter discernas, atque ve-
...trumque proprio pede ac

...Age itaque si videtur, & ea quæ à me dic-
...ta sunt canonem expende, vt cognoscas num
...illi sint conferendus. Siquidem ego si imma-
...ginem formæ Cascam quandam Cridio simula-

τι ὁμοίαν, ἢ ἐγὼ ἄν, καὶ τοῦ Κυνάθου λοιδορίαν ὑπὲρ ὄνειδος νομίσαιμι. ἀ δὲ Κλειὼ τὴν ὑπάρχουσαν, οἵαν πάντες ἴσασιν, ὑπάνυ εἰκὸς ἦν ἀξιώματος ἓν τὸ τέλμμενα. τάχα δ' ἴσως φαίης, μᾶλλον δ' ἤδη ἄρνας, ἐπαινεῖν μοί σοι εἰς τὸ λάλον καὶ ἐπαφρόδιτον, ἀνυπίφθονον μέν τοι ποιήσασθαι τὸ ἐπαινον ἐγὼ, ἀλλὰ μὴ θεᾶς ἀπαράλλαξαν ἄνθρωπον ἔσαν. ἐγὼ δ' (ἤδη γάρ μοι θαῤῥεῖται τἀληθὲς ἅπαν) ὑ θεᾶς γε, ὦ βελτίστη, ἅπασα, τυχεῖν δ' ἂν γαθῶν ἠμιμορημάσι, λίθου καὶ χαλκοῦ, ἢ ἐλέφαντος καὶ ποιημάτοις. τὰ δ' ἀνθρώπων ἐγγυμνάσια, ἐκ ἀσεβὲς οἶμαι ἀνθρώποις ἀπάσαν. ἐκτὸς δὲ μὴ σὺ τοῦτο ἦν τὴν Ἀθηνᾶν ἐπάληφας, τὸ τοῦ Φειδίου πλασμάφορ, ἢ τῆδε τὴν ἐρατὴν Ἀφροδίτην, ὃ ἐποίησεν

chro comparâſſem, meritò præſtigiatoris vituperationem apud te incurrerem, ipſóq; Cynætho adulantiùs eſſe iuſtiſsimè exiſtimaret. Sin verò eam quam omnes eiuſmodi eſſe non ignoramus, non erit mihi vehementer vitio vertenda iſta audacia. At dices fortaſſe, aut potiùs iam dixiſti, Quod ad pulchritudinem laudandam attinet, tibi cōceſſum ſit: ſedenim conuenit laudem nulli inuidiæ obnoxiam facere, neque deabus immortalibꝰ hominem me exiſtentem comparare. Ego verò (εὖ enim adducor, verum reticere non poſsim) te, ô præſtans animi mulier, nequaquam deabus comparaui, ſed eximiorum artificum monumentis atque operibus ex lapide, aut ære, aut ebore confectis. Iam ea quæ hominum elaborantur induſtria, hominibus aſsimilare, impium eſſe non arbitror. Niſi fortè tu Mineruam eſſe ſuſpicata ſis, ſimulachrum illud cuius auctor atque opifex extitit Phidias: aut hoc cœleſtem Venerem, quod in Cnido non ita pridem penicillo & coloribus adum-

Πραξι-

Πραξιτέλης ἐν Κνίδῳ, ὑπὸ πάσης ποθεῖται τῶν ἄλλων. ἀπ' ὄρους μὲν οὖν μοι δοκεῖ, τὰ διαῤῥήδην περὶ τῶν θεῶν δοξάζοντα, ὧν τὰς γνησίας ἀφόρους ἀνθρώπῳ φύσις ἔδωκεν ἀνθρωπίνῃ μιμήσει ἴχνη καταλαμβάνων. ἀλλ' ἐκεῖνό γε, τί μάλιστά γε αὐτοῖς ἐπέφασκε πᾶσα, ἐκ ἐμοὶ τοῦτο. εἰ γὰρ πρῶτος ταύτην ἐπεμήμαντο τὴν ὁδὸν, ἀπὸ πολλοῦ, καὶ ἀγαθοί ποιηταὶ, καὶ μάλιστα ὁ πολίτης ὁ σὸς Ὅμηρος, οὗ καὶ νῦν ἀναβιβάσομαι σωαγορεύσοντά μοι ἐλλιμία μιχανὴ, μὴ ἀχθῇ καὶ αὐτὸν σὺν ἐμοὶ ἀλῶναι. ἐρήσομαι δ' ἐγὼ αὐτὸν, μᾶλλον δὲ σὲ ὑπὲρ αὐτοῦ (καὶ γὰρ ἀμνημονοῦντα, ἵν' ποιῆσαι, τὰ χαρίεντα τῶν ἐρραψῳδημένων αὐτῷ) τί σοι ἐκεῖνο δοκεῖ, ὁπόταν περὶ τὸ σῶμα λύσῃ ὁ Βρισηὶς ὅτι μετὰ Ἀφροδίτης ἐλθὼν, ἐπέφανε τῇ Πάτροκλον; ἅτε μετὰ μικρόν, ὡς ἐκ ἐκανὸν, ἐμοὶ φησὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἐοικυῖα ἔσεσθαι, Εἶναι

adumbratũ fabricauit Praxiteles. At vide ne absurdum sit talem de deabus opinionem animo concipere, quarum veras imagines nulla (vt ego arbitror) humana industria aut imitatio poteſt aſſequi. Quòd ſi etiam maximè illis te aſſimilaſſem, non meum hoc erat inuentum, neq; ego primus hanc laudandi viam inueni aut aperui, ſed poëtæ ſanè multi & eximij, cumprimis verò Homerus, conciuis tuus, quem etiam nunc ab inferis excitabo, vt ſuo me tueatur patrocinio; neque periculum eſt, ne & ipſe vnà mecum capiatur. Itaq; ipſum interrogabo, aut potiùs te illius loco, (etenim crebra lectione monimenta ab illo multis vigilijs elaborata, percurris: quod præclarè facis) quid tibi illud videtur, vbi de captiua Briſeide ſic loquitur, quòd aureæ Veneri ſimilis Patroclũ occiſum defleuerit? Deinde paulò pòſt, quaſi parùm eſſet illam Veneri formoſitatis elegantia parem eſſe, addit ita inquiens:

Sic

Εἶτα δ' ἄρα, φησὶ, λαλήσασα γυνὴ ἀκόλαστος θυμόσοφον· ἐπόταμ οὕτω διαῦτα λέγῃ, μισεῖς ἀφ' ἑαυτῆς τὸν ἄνδρα, καὶ ἀφορίζεις τὸ βιβλίον, ἢ δίδως αὐτῷ λοιδορεισθαι ἐν ὧν ἐπαινῇ; ἀπὸ ἐμαυτοῦ μὲν οὐκ οἶδα, ὅ γε τοσοῦτος ἀνὴρ οὐκ ἀλλοκότῳ, ἀλλ' ἴσην ὅσις αὐτὸν ἐπὶ τοῦτο ἐτιάσατο· ἀλλ' ὁ μαθὼν τοιαῦτα ἐκεῖνος αὐτὸ πλὴν ἐμόνα, ἀλλὰ τὰ νόθα ἐπισημηνάμενος τῶν ἐτῶν, ἐν τῇ παραγραφῇ τῶν ὀβελῶν. ἔτα ἐκεῖνο μὲν ἐφθάσατα, βάρβαρον γυναῖκα, καὶ ταῦτα λαλούσαν, τῇ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ ἐπάσατ· ἐγὼ δ', ἵνα μὲ τὸ λάθ ἄπω, διότι μὲ ἀνέχῃ ἀκούουσα, οὐκ ἂν παραβάλοιμι ἐκόσι θυμῶν γυναῖκα φαιδρὰν καὶ μαδιῶσαν τὰ σωμὰ, ὅσπερ θυοῖς ὅμοιον ἄνθρωποι ἔχουσιν; ἐπὶ μηδὲ τῷ Ἀγαμέμνονος ὅρα, ὅπως αὐτὸς φαιδρὸν ἐκείνατο τῶν

Sic itaque eſt mulier Lesbychrymans effata deabus Conſimilis.

Hæc ergo quoties dixerit, num propterea illum odio proſequeris, ac librum è manibus proïcis: an potiùs illi eam in laudando libertatem permittis? At qui etſi tu illi eandem non permiſeris, tamen tanta ſeculorum ſeries atque vetuſtas illi conceſſit, neque vnquam inuentus eſt qui hoc in eo malitioſè reprehenderit, neque ille qui eius imaginem flagellare auſus eſt, neque qui vere ſiculos nothos atque ſuppoſititios cenſoria virgula aut obeliſcis notare aggreſſus eſt. Iam ſi illi permiſſum eſt mulierem barbaram inſuper & ploratem aureæ Veneri compatare: ego, vt pulchritudinem taceam, propterea quòd non ſuffers coràm laudari, non comparem Dearum imaginibus mulierem lætam & hilarem, & cumpleriſimùm ridentem ſuauiſsimè, quod homines cum diis communè habent? In Agamemnone verò laudando vide quantum

Deorum

θεῶν ἐπὶ ὡς ἐναμιῶσαι τὸ τὰς εἰκόνας εἰς τὸ σύμπαν γένος· εἰς ὅμματα μὲν φησι, καὶ ἰσφαλὲς ἔκλυον αὐτὸν ἔπος τῷ Διΐ, καὶ Ἄρεϊ δ' ἐπὶ τῷ ζώνην, σίγνον δὲ τῷ Ποσειδάωνι, διαιρῶντα τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ μάλιστα, τῶν ζώντων θεῶν εἰκόνας. καὶ αὖ πάλιν βροτολοιγῷ Ἄρεϊ φησὶν ὅμοιον εἶναι, καὶ ἄλκαρ ἄμφω, θυσθλῇ τε Φρύγα, τὸν τῆ Πριάμῳ, θυγατρὶ λοον ποιήσασθαι τὸν Πηλίδην. ἅμα ἐπάγων αὐθις ἐπὶ τὰ γυναικεῖα τῶν παραδειγμάτων. ἀλλὰς δὲ λίπε αὐτῆ λίγεσθαι, Ἀρτέμιδι ἐϊκέλη, ἢ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ, καὶ, οἵη δ' Ἄρτεμις ἔστι κατ' ἄγρας. ἐ μόνον δὲ τὸν ἀνθρώπους αὐτὸς θεοῖς ἀπεικάζει, ἀλλὰ καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ, τῶν Χαλκάσπιν καὶ ταῦτα, ἄμματι ἐοικότα, καὶ ὅλως, τοσαῦτά ἐστι τὰ τοιαῦτα, ὡς μηδὲν ἔξω τῆς ποιήσεως μένειν, ἃ μὲν τῶν θείων εἰκόνι ἐοικότα

Deorum existimationi pariserit, & quàm vndique ad cõcinnitatem imagines sumptas à Dijs exprompserit, quem & oculis & capite Ioui similem esse perhibet, porrò Marti cinctura, pectore autem Neptuno, diuidens hominem penè membratim, ad tantorum Deorum imagines collatum. Et rursus hunc homicidæ Marti similem esse ait, ac alium alij Deo conferens, deformem Phrygа illum Priami filium, quoties esse ostendit? Sæpenumerò Deo similem Pelidam pronunciat. At rursus ad muliebria exempla regrediar. hauddubiè enim illum alicui dicentem audisti:

Hæc pulchræ est similis Veneri, simul atq; Dianæ.

Nõ solùm aũt ipsos homines Dijs cõponit, verũ Euphorbi quoq; comam asimilauit Gratijs, & hanc sanguine madentem, & puluere deturpatam. In summa, earum rerũ tanta est apud Homerũ copia, vt nulla sit pars poëseos, quæ non diuinis comparationibus exornata

πικόσμητα. ὅσα ἢ λαλεῖνα ἐξαγελίφθω, ἢ καὶ ἡμῖν τὰ ὅμοια τολμᾶν ἐφείσθω. οὕτω γὰρ τὸ λιτὰ τὰς ἀκόνας, καὶ τὰς ὁμοιάσεις, ἀναθωμόν ἐστιν, ὥστε Ὅμηρος καὶ τὰς θεὰς αὐτὰς οὐκ ἄκνησεν ἀπὸ τῶν ὑποδεεστέρων ἐπαινέσαι. τὰς γοῦν τῆς Ἥρας ὀφθαλμὰς οἷς τῶν βοῶν ἄπασιν ἐπῆρε· καὶ τὴν τοῦ Διὸς Ἰοβλήφαρον τὴν Ἀφροδίτην ἔφη. τὴν μὲν γὰρ ῥοδοδάκτυλον τις ἀγνοεῖ, τῶν ὑπ' ἐλάχιστον τῇ Ὁμήρου ποιήσει μιλησκόντων· καὶ τοι τὰ μὲν τῆς μορφῆς ἴσως μητρυιάτερα, ἢ τις θεῷ ἰσοτελεῖ λέγοιτο, ἀλλὰ τὰς πρωτοτοκείας αὐτὰς πόσοι ἐμιμήσαντο τὰς τῶν θεῶν, Διονύσιοι καὶ Ἡφαίστιοι, καὶ Ζηνώνες, καὶ Ποσειδώνιοι καὶ Ἑρμαῖοι πρωτοχορωμένοι. λιτὸν γάρ, οἶμαί τις ἐγχείλοι Εὐαγόραν, τῶν Κυπρίων βασιλέα, καὶ ὅμως οὐκ ἀνανάκτησεν ἡ θεὸς, λαβοῦσα μέγαν λίθον αὐτὴν, ὥσπερ τὴν Νιόβην,

nata sit. Itaque aut hæc vetusti perperam scripta expungantur, aut mihi similia audendi libertas non intercludatur. Tanta verò est in similitudinibus & comparationibus adducendis licentia, vt Homerus etiam deas ipsas non dubitârit laudare ab inferioribus. Nam Iunonis oculos bouinis comparauit: alium autem quispiam Veneris palpebras composuit violis. Nam auroram rhododactylum quis ignorat, vel ex iis qui minimum operæ in euoluendo Homero ponunt? At qui quod ad formam attinet, planè temperanter & moderatè mihi factum videtur, si quis Deo similia esse perhibetur. Verùm quo numero illi comprehendendi sunt, qui deorum compellationes imitati sunt, ac Dionysij, & Hephæstiones, & Zenones, & Neptunij, & Mercuriales nominati sunt? Fuit quædam Leæna Euagoræ Cypriorum regis vxor: nec tamen dea indignata est, quamuis illam in lapidem, quemadmodum Niobem,

Νιόβλω, ἀπεργάσασθαι· ἐᾶν γὰρ τὸς Αἰγυπτίους, οἵπερ καὶ πάνυ διδαιμονίστατοί εἰσι πάντων, ὅμως τοῖς θεοῖς ὀνόμασιν ὡς κάρον ἐνιχθαμένους. σχολὴ γὰρ τὰ πολλὰ αὐτοῖς ἐξ ἀρανῦς ὄντα, ὥστε πρὸς γε σὲ τὸ δίδυμον φαρμακεῖον ἡμᾶς ἀποθανεῖν. ἐμοὶ γάρ τι ἐμοῦ συγγράμματι παπαμμιλίσκα ἐς τὸ θεῖον· εὖ μὴ ἀνάθεμα σὺ, ἐπὶ τὸς δὲ μή τινα νομίζης ἀπροάσιτος ἀθαύμαστον εἶναι. ἐμὲ γὰρ ἁμαρτεῖν, οἱ θεοὶ, ἐπὶ Ἀΐδαν πρὸς ἐμὲ τὸν Ὅμηρον, καὶ τὸς ἄλλους ποιητὰς ἁμαρτάνεται. ἀλλ' ἔδοξε γὰρ τὸν ἄπαντων φιλοσόφων ἁμαρτεῖν, ἀπόνα θεῖ τὸν ἄνθρωπον ἀπάντα ἦν. ὥσπερ ἔτι ἔχων πρὸς σὲ ἀπεῖν, Πολυξράτε ἕνεκα τέτε παύσομαι, ἵνα καὶ ἐμνημονεύσω λαμπρῶς τὰ ἀρημένα. Πο. ἐκ οἶδα, ἅμοι τῦτο λαμπρὸν ἔτι, ὦ Λυκῖνε, μᾶλλον

Nioben, potuisset conuertere: vt silentio prætream Aegyptios, qui tametsi ex omnibus gentibus Deos habeant infelicissimos, diuinis tamen nominibus ad satietatem vsque vtuntur. penè itaque plurima pars è cœlo illis pertracta est. Quare nihil est, quod ob laudem hanc vlla animi consternatione perturbata sies, vltionem aut supplicium à superis metuens. Nam si quid in eo libello aduersus Deos peccatum est, tu extra noxiam es, nisi putes & in auditione culpam quandam esse: de me verò deorum vltio sumptura est supplicium, posteaquam ante me Homerum & alios poëtas irati superi vlti fuerunt. At nondum philosophorum omnium principem punierunt, qui hominem Dei simulachrum esse testatus

est. Multa adhuc ad te dicenda supersunt, attamen huius Polystrati gratia dicendi finem faciam, vt dicta nostra facilius memoria repetita tibi referre possit. POL. *Haud scio, Luciane, num hoc mihi amplius promptum factusit:*

tam

μακρὰ γὰρ ἤρηταί σοι, καὶ ταῦτα, καὶ ὑπὲρ τὸ ὕδωρ τὸ ἐκχυνόμενον. πειράσομαι δ' ὅμως ἐπιμνησθῆναι αὐτῶν· καὶ ὡς ὁρᾷς, ἤδη ἀφροβῶ παρ' αὐτῶν, ἐπιβυσάμενος τὰ ὦτα, ὡς μή τι παρεμπεσὸν ἄκρον συγχέῃ τὴν τάξιν αὐτῶν, ἃ τά μοι συνείληφεν συμβῆναι τῶν θεατῶν. ΛΥΚ. αὐτὸς σοι μελήσει, ὦ Πολύστρατε, ὅπως ἄσιτα ἀποκείνῃ. ἐγὼ δέ, ἐπειδὴ ἅπαξ σοι τὸ δρᾶμα παρεδεξάμην, νικᾶν μὲν ἐν ποδὶ ἀφήσομαι· ὑπόταν δὲ τὰς ψήφους ἀναμεμύθοσι τῶν ἀγώνων, τοτὲ πάλιν καὶ αὐτὸς παρέσομαι, ὀψόμενός τι τὸ τέλος τῶν ἀγώνων ἔσται.

tam enim verbosè iſta proloquutus es, ac vltra effuſæ aquæ ſpacium. Attamen quoquo modo meminiſſe conabor: & quemadmodum vides, iam iſta ad illam deferre ſtudeo obſtructis auribus, ne qua pars elapſa, orationis ſeriem mihi confundat, ac ego deinde à ſpectatoribus explosus, ronchis & ſibilis illudar. LVC. *Iſtud ſanè tibi curæ erit, Polyſtrate, vt quamoptimè reſpondeas. Cæterùm ego, quoniam tibi ſemel fabulam deſaltandam tradidi, in præſens quidem excedam è medio: proclamatis autem iudicum calculis, iterum præſtò ero, viſurus quémnam finem hoc certamen habiturum ſit.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a AVDEBO iactare aleam.] *In prouerbio eſt, Iacta eſt alea: cùm ſic incepta eſt res, vt deſiſtere integrum non ſit. quod Cæſar traiecturus Rubiconem vſurpauit, & pro euentu rei dubio ponitur. Lucanus:*

—placet alea fati
Alterutrum menſura caput —.

Aleam ab inuentore dictam quidam tradunt. Eſt autem tabula luſoria, quæ & latruncularia & pyrgus, & alueus, & alueolus

nealus vocatur, rotunda illa tabella rotulæ instar, quæ mouetur. Idem Lucianus in Harmonide: Itaque iuxta prouerbium, In vno viro iecimus aleam. In Saturnalibus aleam dixit naufragium. Vide quæ ibi annotauimus. b Quibuscunque moris est deorum numina colere.] *Viri pij, viri sunt optimi. Pietas enim fons virtutum. Vbi autem non pietatis, ibi nihil est boni in homine quantumuis erudito, sapiente, eloquente, potente, opulento.* c Poëtas atque pictores.] *Sentit liberum esse poësis atque picturibus, impunè quicquid velint fingere. Nam poëtæ numine aguntur, eoque illis frustra præscriberetur. Idem in Demosthenis encomio: Atqui poëticum genus liberum. Est plurimũ cognationis inter poëticen & picturam. Proinde Horat. de Arte poët.*

Vt pictura poësis erit, quæ si propiùs stes,
Te capiet magis, &c.

d Tametsi humi incedant.] *Humi incedere dicuntur, qui pressiore humilioreqũe vtuntur oratione, semper quasi iacente, nunquam assurgente.* e Te homines assentatione gratiam.] *Nullum enim animantium genus assentatoribus, ait Plutarchus, pernicioſum magis, nullum quod citiùs iuuentutem in præcipitium agat: nullum quod facilius fortunas, honores, vitam denique ipsam radicitùs euertat. Ideoque Diogenes interrogatus, quæ bestia morsum haberet nocentissimum: Si de feris, inquit, interrogas, obtrectator: si de cicuribus, adulator. Nam veluti aucupes blãdulo quodam stridore simplices auiculas in viscum implicant, aut in pedicas inijciunt, ita pellicit homines adulatio, & mox in omne scelus impellit.* f Discernere & diffinire.] *Qui pabuli causa potentiori alicui assentatur, & risum mouet, eum βωμολόχον, & παράσιτον vocant Græci. Neque verò multùm interest inter scurram & assentatorem, quem illi κόλακα nominant, aut si quid interest, Lucianus tamen sæpè scurram pro assentatore accipit. Hic autem assentatorem à laudatore distinguit ac separat Horatius lib. 1. Epist. ad Lollium 2. ab amico. M. Tullius libro 2. de Oratore ad Q. Fratrem, scurram ab Oratore faceto & vrbano. Aristoteles libro 2. de Moribus ad Nicomach. φίλον: id est, amicũ, medium constituit, inter eum, qui omnia loquitur ad voluntatem, non-*

quam alterius orationem improbat, aus refellit: & eum, qui in omni sermone & congressu acerbum, atque insuauem se præbet, quem δύσκολον & δυσχολον nominat. Assentator, siue parasitus, siue scurra, plus a quo officiosus est, ita vt facilè appareat, arcessitam, & de industria quæsitam, & simulatam esse blanditiam. Sic enim orationem potentioris amici blandissimè exipit, atque iterat, vt eum quammaximè admirari, probareq; videatur. Solet porrò de se, quammaximè fieri potest, detrahere vires, & facultatem, suaque omnia quammaximè extenuare, atque eleuare, seipsum denique deridere: Diuiti autem parcere, ei omnia tribuere, eumque suspicere & admirari. Verba diuitis cadentia tollit, & excipit, vt ait Horatius. Ad hæc. si sit ei, exempli causa, sermo aliquis cum diuite indoctissimo, & infantissimo instituus, cùm sit ipse disertus, eruditus & eloquēs, ie suam eloquentiam, quammaximè poterit, extenuabit, & occultabit, atque vltrò hæsitabit, ac balbutiet, vt dives ille quàm disertissimus, ac facundissimus esse videatur. Vide Plutarchi librum de dignoscendo amico ab adulatore.

ΛΟΥΚΙΟΣ Η ΟΝΟΣ. LVCIVS, SIVE ASINVS.

ARGVMENTVM.

IOcosa quædam & ficta narratio est, quo pacto videlicet in Thessaliam profectus studio discēdæ artis Magicæ, ibi à puella quadam, dum in auem conuerti, eóque periculum artis facere cupit, in asinum mutatur, ac deinde varia fortunæ atque locorum vicissitudine, rusticis, vrbanis, sacris, profanis diuēditus, ad postremum cùm in theatrum quoq; spectaculi de se præbēdi causa introductus esset, deuoratis, quas ibi tū fortè cōspexerat rosis, in pristinam hominis figuram iterum redierit. Præcipuè autem admiratione digna est, mira casuum atq; periculorū varietas, quibus sursum atq; deorsum iactatum sese, interim etiam benè acceptum fingit, vt nō immeritò prorsus putârint quidam voluisse Lucianum,

, totius humanæ vitæ ſpeciem atque imaginem quandam ſub hoc luſu proponere, videlicet quàm varij caſus, quàm fallax & inconſtans fortuna, quàm incerti conſiliorum etiam benè ac ſapienter captorum exitus, quamque inſperati quandoque earum rerum, quas nunquam cogitâris, euentus eſſe ſoleãt, aſini huius exemplo (qui corporis quidẽ permutatione facta, ex homine transformatus fuerit, animũ tamen & mentem hominis retinuerit) adumbrando. Hanc fabulam Apulcius vndecim libris imitatus eſt, affictis etiam alijs complurib⁹ ad idẽ argumentũ, quorũ quædam mythologicè Fulgentius interpretatus eſt, is qui in cęteras quoque poëtarum fabulas, mythologias ſcripſit.

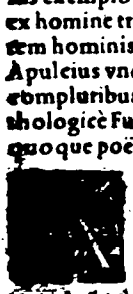

Πάνυ μοι ἦν ἐν Θετταλίᾳ, ὧν δι' ἐμοὶ πατρικὰ πέρι τι συμβόλαια πρὸς ἄνδρα τῶν ἐκεῖ τὸν ἄνθρωπον ἐπιχώριον, ἐπορευόμην δή μοι κατὰ πρᾶγμα, ἵνα τὰ σύνδικα, ἃ θεράπων ἐμοὶ ἐπόμενος ἦν. ἐπορευόμην οὖν πολὺν πεζοπορίαν ὁδόν. καὶ ἅμα ἔτυχον ἅμα ἄλλοι ἀπιόντες ἐκ Υπάτης, πόλεως Θετταλίας· ἐκεῖθεν ὄντες, ἅμα ἄνδρες ἐπιτυχόντες ἐν ὁδῷ. καὶ ἅμα ἐπορευόμεθα ὁδὸν ἀνύσαντες, ὅτε σίτου ὥρα ἦν καὶ πόνος ἦν ἤδη. ἐλθόντες δὲ ἐγγὺς τῆς Θετταλῆς, ἄνδρα ἐπίσταμαι ἄνδρα οἰκοῦντα ἐν τῇ Υπάτῃ ἱππάρχου τοῦνομα γράμματα πρὸς αὐτὸν ἐκόμιζον οἴκοθεν, ὡς ἐλαύνων παρ' αὐτῷ.

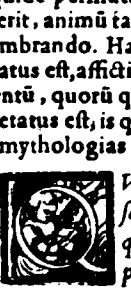

Vſus in Theſſaliam, vbi quædam mihi paternæ rationes erant cum eius gentis viro proficiſcerer, in Theſſalos quoſdam incidi, qui in Hypatam Theſſaliæ vrbem redibant. Vehebat ea quo, neceſſaria quædam vaſa ſui ferens, vnico comitatus ſeruo, qui ſequebatur pedes. Inter eundum, cùm varijs de rebus loquentes, iam vrbi appropinquaremus, à Theſſalis petij, num eius vrbis ciuẽ noſſent nomine Hipparchum. habere enim me ad eum literas, vt ad ipſum velut hoſpitem diuerterem.

οἱ ἦ ἀλλᾶσι τὸν Ἱππαρχον τῦ-
τον ἴλιγγον, καὶ ὅποι τῆς πό-
λεως οἰκεῖ, καὶ ὅτι ἀρχύσιον ἱ-
κανὸν ἔχοι, καὶ ὅτι μίαν θερά-
παιναν τρίφει, καὶ τὴν αὐτῆ γα-
μετὴν, μόνας ἔτι γὰρ φυλαρ-
γυρᾶτα & λανᾶς. ἐπεὶ ἦ πλη
σίον ἡ πόλεως ἐγεγόνειμεν, λαῖ
πός τις ἔνδον ἦν, καὶ οἰκίδιον
ἀνεῳγὸν, ἔνθα ὁ Ἱππαρχ & ἔ-
πιπ. οἱ μὲν οὖν ἀσπασάμενοι με,
ἔρχονθο. ἐγὼ δ' ἐκέλευον πο-
εῖσθαι τὴν θύραν, καὶ μόλις μὲν,
καὶ βραδέως. ἐπήκουσε δ' οὖν
ἐγνωσὰ, ἔτα καὶ προσῆλθε· ἐ-
γὼ μὲν ἐρόμην, εἰ ἔνδον εἴη ὁ
Ἱππαρχ &. ἔνδον, ἔφη, σὺ δ'
τις, ἢ τί βουλόμεν & πιστεύ-
ων γράμματα, ἔφον, ὁμοίᾳ
ξῶ αὐτῷ, περὶ Διοσανᾶ, τῦ
Παταρέως σοφιστῦ. μάνον
μι, ἔφη αὐτοῦ, καὶ τὴν θύ-
ραν συκλείσας &. ἤχιθ' ἅσα
πάλιν. ἐκεῖ ποτε ἐξελθοῦσα,
ἐκάλεσε ἡμᾶς ἐσιέναι. ἐκά-
γὼ δ' παρελθὼν ἅσα, ἐσπά-
ζομαι αὐτὸν, καὶ τὰ γράμ-
ματα ἐπίδωκα. ἔτυχε δ' ἐν ἀρ-
χῇ λαπτὸς ὤν, καὶ ἐκατίκεθ' ἐπὶ ἐλαιηδίε σφῦ. γνοὺς δ' ἐκέλευ-
θέσο πλησίον, καὶ πράπεζα μικρὰ ἔχουσα παρέκειθ'. οἱ δ' ἐπεσ-
δὲ τοῖς γράμμασιν ἐπέτυχε· ἀπ' ὀ μὲ φίλτα & ἐμοί, ἔφη, ἢ τ
ἐπιλόγῳ

Illi & hominem sibi notum dixerunt, locupletem auarũ, qui solùm domi vxorem, & vnicam ancillam haberet, & quo in loco vrbis habitaret describentes, hortum quempiam, in quo esset eius habitaculum: data deinde salute, acceptáq; abierunt. ego domũ Hipparchi adiens, ostium leuiter pulsũ. accessit vxor, quam rogo an sit Hipparchus domi. illa cum & quis essem, & quid mihi vellem, quæsisset, à Deciano Sophista Patarensi habere me literas respondi. Mulier manere paulum horata, occluso ostio abiit: paulòque pòst rediẽs, me iubet introire. Ingressus salutato homine, epistolam trado. Erat ille in cœnæ principio, in lecti lo sedens admodum paruo, vnà muliere discũbente, mensa cibis vacua. Lectis literis: Amicissimus mihi, inqt, Grece-

Ἐκλεύσας ἐξοχάτα Ὁ, Δε-
κιανὸς ἐν ποιῇ, καὶ θαρρῶν
νύκτα παρ' ἐμὲ ἐνὸς ἑταίρους
ἐνὸς ἑαυτῷ. τὸ δ' οἰκίδιον τὸ
ἐμὸν ὁρᾷς, ὦ Λόκιε, ὡς ἔστι μι-
κρὸν μέν, ἀλλὰ ἄγνωμον τὸν
οἰκοῦντα ἐνηχάρ· ποιήσεις δ'
αὐτὸ εὐμεγάλων οἰκίαν ἀντ-
ξιάνων οἰκήσας. καὶ καλῶ
νῦν παιδίσκην, ὦ Παλαίστα,
δὶς ὦ ἑταίρῳ δοιτῶνα, καὶ
εἰς λαβοῦσα, ἄ τι κομίζει
σεῦ Ὁ. ἅτα νύμφη αὐτὸν ἐς
βαλανεῖον. ἐχὶ δὲ μιτείαν ἐ-
λέλυθεν ὁδὸν τοῦτα ἀπόνος,
τὸ παιδισκάριον, ἀ Παλαίστα
ἔνδον, ἡ λάκκυσί μοι κάλ-
λιστον οἰκημάτιον· καὶ σὺ μὲν,
ἔφη, ἐπὶ ταύτης τῆς κλίνης
κοιμήσῃ, ὦ Ἄ παιδίσκε συμ-
πόδιον αὐτῷ παράβαλε, καὶ
θερμὸν ἄλουτρον ἐπιθύσα. ταῦ-
τα ἐπίσης, ἡμᾶς δεξάμενος
οἴκοθεν, δίνται αὐτῷ λωτὸν
δίφρῳ τριπὸν ἐς τὸν ἵππον. ὁ
Ἄ πάντα ἥρως λαβοῦσα ἔσω,
καὶ καθίζεσθ' ἡμᾶς Ἄ λυσά-
μενος, ἀντιφίλησεν, ἄσσα δὴ
δὸς παρέλοιμην. καὶ ὁ Ἵππαρ-

Græcorúmque excellentissimus Decianus fecit optimè, qui suos ad amicos fidenter miserit. Vides, Luci, habitaculum hoc parvum esse, sed quod satis sit habitanti: verum reddes tua præsentia domum, si æquo animo tuleris ampliorē. Vocata deinde ancilla Palæstra: Des, inquit, huic hospiti nostro tunicam, & si quid secum detulit, conde: deinde mitte ipsum ad balneum, quod longa via à nobis abest. Cœpit me Palæstra, ostensáq; domo pulcherrima: In hoc, inquit, lecto nocte dormies. huic puero tuo lectum substernam, & addam pulvinar. Cùm hæc dixissem, ego in balneum profecturus, hordeum in cibum equi ancillæ dedi. Lotus cùm redijssem, Hipparchus me benignè excipiens, penes se iussit sedere. Cœna splendida fuit, vinum suave, & vetus: post cœnam

χός μ' ἀσπασάμενος, ἐπὶλαν συναναπλῆσαι μετ' αὐτοῦ. τὸ δ' ἄλ-
λαντον ὁ σφίξ ἀπὸ τοῦ ὀβελοῦ, ἐδόθη τῷ παιδὶ τῷ λωτοφάγῳ. καὶ ὁ Ἵππ-

ἀπηύσκαμμεν, ποτὸς ἰῶ, καὶ λόγος, οἱ δ' ἐπὶ δόκνυς ξένος κοὶ ἔτω τὼ ὑσπέραν ἐκείνω ποτὼ δόντω, ἐκοιμήθημεν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὁ Ἱππαρχος ἤρετό με, τίς μοὶ ἔσοιτο νοῦ μὴ ὀφθὸς, καὶ ἐ πάσας τὰς ἡμέρας αὐτοῦ παρμενῶ. ἄπαμι μὲν, ἔφην, ὡς λάεσθαι, ἔοικα δ' ἐνταῦθα διατείψειν, πρεῶν ἢ πεντάκις ἡμέρων· ἀπὸ τότο μοὶ ἰῶ σκέψις, ἐπιθύμεν δ' σοφόν, μένας ἐνταῦθα, ἐξωρᾶν τινα ἢ μεσγόαν ἐπισαμένων γυναικῶν, καὶ θιάσασθαί τι παράδοξον, ἢ μετόμορφον ἄνθρωπον, ἢ λιτθύμορφον. καὶ ὧδ' ἴρωτι ἢ θίας ταύτης δὸς ἰμαυτὸν, πειάζειν τὼ πόλιν, ἀφρῶν μὲν ἢ ἀρχῆς τὸ ξυτάμαι, ὅμως ἔ πεπαῖν. λᾶν τότο γυναῖκά τινα ὀρῶ προϊοῦσαν, ἴτι νέαν, ἐπορεμμένην, ὅσον ἰῶ ἐκ ἢ ὁπὸ ξυμβαλᾶν· ἱμάτια γὲ ἀνθινὰ, καὶ πᾶσθ' συχνοὶ, καὶ χρυσίον πειθόν. ὡς δ' πλησιάτερον γίνομαι προσορώμενί μ' ἡ γυνὴ, καὶ ἀμύβομαι αὐτὴν ὁμοίως. καί μοι φησὶν, ἐγὼ Ἀβροιά ἄμι, ἥ τινα τῆς σῆς μητὸς φίλην ἀκήκας, καὶ ἵμας δ'

nam & potus & sermo dignus hospite. Ita potando vespere absumpto, dormitum profecti sumus. Postridie rogat me Hipparchus, quò pergerem, & quot diebus esset apud se affuturus. Laetissam peto, inquam, sed hic ferè quinque diebus morabor. Id nequaquam dixi ex animi sententia. optabam siquidem ibi aliquandiu esse, quoad aliqua à me magna reperta esset, cuius veneficij aliquod monstrum conspicerem, hominem aut volantem, aut lapidem factum. Huic curæ deditus cœpi vobem perambulare: quamvis quo id modo inquirendum esset, nescirem. Interim mulierem video accedentem, ut ex via conijci poterat, iuuenem opulentam: vestis enim erat florib. intexta, serui plures, aurum sumptuosius appropinquans mulier me compellat: Ego, inquit, Abrœa sum, amica, si qua vnquam fuit, matris tuæ: quæ quum eius filios non secus ac meos

diligam,

ζῶσ ἐξ ἐκείνης ἡμομένος φι-
λῶ, ὡς πρ ἂς ἔτεκον αὐτή. τί
σοὶ ἔχι παρ' ἐμοὶ καταλύσας,
ὦ τέκνον; ἀπὸ σοὶ μὴ, ἔφω,
ποσὰ χάρις, ἀλλ' ἔμμι ἀ, ὑπὸ
ἀνθρ φίλω ἐγκαλῶν ἔκπα-
τα φώγων τὴν ἐκείνης οἰκίαν.
ἀλλὰ τῇ γνώμῃ, ὦ φιλτάτη,
καταγόμαι παρὰ σοί. ποῖ δ,
ἔφη, κὴ καταγῇ; παρὰ ἐκ-
κάρχ τῶ φιλαργύρῳ, ἔφη.
μαθαμῶς, ἄκορ, ὦ μῆτ, ἔτο
ἔπτε. λαμπρὸς γὲ κὴ πολυθ-
λὴς ἐγένετο ἐς ἐμέ, ὥστ κὴ ἐγ-
καλέσαι ἄν τις τῇ τρυφῇ. ὁ δ
μαδάσας, καί μι ἐ χερὸς
λαβόμενη, ἄγε δὴ πορρώτερω, κὴ
λέγε τὰ ἐμοί. φυλάπη μοι, ἔ-
φη, τὴν ἐκάρχ γυναῖκα πά-
σῃ μηχανῇ μάγ γὰρ δὴ δὲ
νὴ, κὴ μάχλ, κὴ πᾶσι τοῖς νέ-
οις ἐπιβάλλ ἢ ὀφθαλμόν. κὴ ἐ
μέ τις ἐκπλήσῃ ἐχῇ, ἔτορ τῇ τέ
χνῃ ἀμαύσαι, κὴ ποσὶς μετα
μόρφωσον ἂς ἔσα, τὰς ἢ τέλε-
ον ἀπόλεσον. σὺ ἢ κὴ νέ, τί
νον, κὴ καλὸς, ὥστ ὠθὺς ἀρέ-
σαι γυναικί. κὴ ξένος πρᾶγμα
ἀπαλαρρόνζομ' ἐγὼ ἢ πυθό-
μὴ

diligam, volo, fili, apud me diuertas. Magnas, inquam, gratias tibi ago mater. Cupio tecum esse, sed pudore impedior, ne videar hospitem amicum contemnere: si eius domum relinquam: animo autem & benigno tecum ero. Nunquid Hipparchus auarus ille tuus est hospes, inquit. Non his verbis vtaris mater, inquam: splendidus quippe ac sumptuosus in me fuit, adeò vt ex nimia impensa lautitiáque culpari soleat. Illa subridens, manúque apprehensa seorsum ducès: Caueas, ait, velim omni cura Hipparchi vxorem: [b] maga etenim est præcipua, admodum veneficiorum potens, appetens viros: atque si quos in adolescentes oculos coniecit, nisi quis voluntati eius pareat, omni conatu illos vlciscitur, hos perimens, [c] hos in belua transmutans. tu verò, fili, adolescens es, ac formosus, vt facilè placeas mulieri, præterea [d] externus & aduena, qui vt plurimùm contemnuntur. Adhæc animad-

μὲν, ὅτι τὸ πάλαι μοι ζητούμενον, οἴκοι παρ' ἐμοὶ κάθηται, πᾶσαν ἔχον αὐτῆς, ἀλλ' ἴτι. ὡς δὲ ποτε ἀφείθην, ἀπῆμεν, οἴκαδε, λαλῶν πρὸς ἐμαυτὸν ἐν τῇ ὁδῷ· ἄγε δὴ σὺ, ὁ φάσκων ἐπιθυμεῖν ταύτης τῆς παραδόξου θέας ἕνεκά μοι σεαυτὸν, καὶ τέχνην ἐνδείκνυσθαι δοκεῖς, ἣ τάχ' ἂν τοῦτον, ὃν ἐρᾷς. καὶ ἐπὶ τὴν θεράπαιναν τὴν Παλαίστραν ἤδη ἀφορᾷς· τῆς γὰρ γυναικὸς ἔοῦ ἔχεις, καὶ φίλε πόρρω ἴσασο. λάθρᾳ ταύτης λυπούμενος, καὶ γυμναζόμενος, καὶ ταύτῃ συμπεπλεγμένος, εὖ ἴσθι, ὡς ῥᾳδίως γνώσῃ. δῆλοι γὰρ τὰ δεσποτῶν ἐπίστανται καὶ καλὰ καὶ αἰσχρά. ταῦτα λέγων πρὸς ἐμαυτὸν, ἤσθην οἴκαδε. τὸν μὲν οὖν Ἱππαρχον ὁ λατύπαβον ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἐκ τὴν ἐκείνου γυναῖκα. ἐκ δὲ Παλαίστρα τῇ ἐμῇ παρεύθρων, λέπτιον ἐμοὶ ἀπεπεμπε ζωσα. λάθρᾳ δὲ ἀνὴρ ἔνθεν ἀρξάμενος, ὡς ἀρύθμως, ἔφην, ὦ καλὴ Παλαίστρα, τὴν συνουσίαν τῇ χύτρᾳ ὁμοῦ συμπεριφέρεις, καὶ κλίνεις. ἐκ δὲ, ὀσφὺς ἐμοὶ ὑγρὸς ἐπικεῖται, μανθά-

uertens, me id quod iam diu quæritо, habere domi, fœminam relinquo, abiensq; mecum ipse cœpi de via loqui: Age, inquam, tu qui tantopere hanc mirandam artem te profiteris appetere, excita teipsum paulò, atque eam disciplinam condisce, qua quod libuerit, potieris. Et quandoquidem amici hospitis vxorem non licet, aggredere ancillam Palæstrā: tibi illam omni ratione consilia. Nam si illam expugnaris, absq; labore quod cupis cognosces. [c] Seruis enim & honesta & turpia omnia dominorum nota esse consueuerunt. Hæc mecū loquens domum intro, vbi neq; Hipparchum, neque vxorem offendo. Palæstra penes focū sedebat, cœnam nobis parans. Hīc ego: O pulchra [d] Palæstra, inquam, quàm venustè, & admodum nates simul, & ollam circumferi, atq; euoluis. Tum illa: Lumbis meis paulum humoris superabundat, ex quo beatus erit

ὅστις ἐνταῦθα ἐνιδάψας
ἢ. ἀλλ' ἀφέλκε γὰρ ὦ ἰταμὲ
καὶ χαίτην μισὸν τὸ κορά-
σιον, φόβητρα ἄρ, ἔπειτα, ὃ νε-
ανίσκε, ἄγειν νῦν ἔχοις, καὶ ζῆν
ἐθέλοις, ὡς πολλοῦ πυρὸς καὶ
καπνοῦ μεστά. ὑπ' γὰρ αὐτοῦ
μόνου ἅψῃ, φλεγμα ἔχων
πυρώδεστατον, αὐτὸ μοι παρι-
φθάσει, θεραπεῦσαι δέ σε οὐ-
δεὶς ἄλλος, οὐδὲ θεὸς, ἰατρὸς,
ἀπὸ καταπώσασά σε μόνη
ἐγώ. καὶ τὸ παραδοξότατον,
ἐγὼ μὲν σε ποιήσω κλίνον πο-
οῦν, καὶ τοῖς δὲ ὑπ' ὀφρύας
ὀδώδας ἀφόβῳ, ἀπ' ἀνί-
ξῃ, ἢ οὐδὲ λίθοις βαλόμενος,
οὐδὲ γαστέρα ὀδωλωφώξῃ.
τί γὰρ; ἀκριβῆ βλέπεις ἀν-
θρωπομάγαιρον· οὐ γὰρ μό-
να ταῦτα φαῦλα ἐδέδιμα
παρασκεάζω, ἄλλ' ἤδη τὸ μέ-
γα τοῦτο, καὶ καλόν. τὸν ἄν-
θρωπον οἶδα ἔγωγε καὶ σφάτ-
τειν καὶ δέρειν καὶ κατακό-
πτειν. ἤδειν δ' ἂν καὶ τῶν σπλάγχ-
νων αὐτῶν καὶ τῆς καρδίας ἅπτο-
μαι. τοῦ μὲ ὀρθῶς, ἴσθι, λέ-
γεις. καὶ γὰρ ἐμοὶ, πόῤῥωθεν καὶ μὰ
Δία πάνυ ὄντα, ἀπὸ καπνοῦ μα-
κροῦ, ἀπὸ ὅλου ἐκπε-

erit si quis paulùm degustâ-
rit. Illa lasciuior admo-
dum, & vultu grata: Abi
hinc, inquit, si sapis ado-
lescens, nisi tibi mauis vitam
eripi, & loca fuge ignis &
fuliginis plena. Nam si me
tetigeris, vulnus tibi infes-
retur igneum, quo apud me
deficies. ab hoc neque me-
dicus alter, neque Deus po-
terit te curare: sed ego te
vrens mirum in modum do-
lore afficiam, cuius curam
haud facilè sustinebis, nec
que lapidibus pulsatus dul-
cem vitabis dolorem. Quid
autem videns ita respicis
hominum coctricem, do-
ctam non solùm hos viles
parare cibos, sed homines
quoque quod his maius est,
ingulare, pellem adimere,
partiri in frusta, viscera
quoque ipsorum & cor-
da rimari? Hoc inquam,
enarrâsti rectè: nam me,
quantùs procul à te remo-
tum, non solùm cõcalefeci-
sti, sed ignem in mea visce-
ra, absque aliqua iniuria

σμῷ ἐπίθηκας. καὶ δὴ τῶν ὀμμάτων τῶν ἐμῶν, τὸ σόν μοι φαινόμενον ὕδωρ, κάτω ἐς τὰ σπλάγχνα τὰμὰ ῥίψασα, φεύγεις, καὶ ταῦτα, οὐδέν ἀπολωτά. ὥστε θεῶν ἴασαί μι ταύτας, οἷς λίγας αὐτὰ, τοῖς ὠπρωτοῖς καὶ ἀδάκτοις θεραπείας. καί μι ἤδη ἀπεσφαγμένον λαβοῦσα, λάβε, ὅπως ἂν αὐτὰ ἐθέλῃς. ἢ δ' μίγα καὶ ἄδικον ἐκ τούτου ἀσαπαχθέσασα, ἐμὲ τὸ λοιπὸν ἔω. καὶ σιωπάτο ἐμῖν ὅπως ἐκαθάρ καταλοιπίσῃ τοὺς δεσπότας, ἔλθε ἄσω παρ' ἐμὲ, καὶ καθωδύσῃ, κἀπαδὴ ἀρίκετό μοι ὁ ἵππαρχος, λουσάμβροι ἐθαπεύθμβ. καὶ μοτὸς ἔω συχνὸς, ὑμῶν ὁμιλουώτων ἔτα ὕπνου καὶ ταψωσάμβ, ἀνίσταμαι, καὶ ἔρχω ἀπάρ, ἵνθα ᾤκουν. πάντα δὲ τὰ ἐνθορ ἐῦ παρεσθάσα. ὦ μὴ παδὶ ἔξω ἐς πίσρωτο, φάτνῃ δὲ τῇ πλίνθ παρασήκα, μοτάριον ἔχουσα, καὶ οἶνόν αὐτοῦ παρέκατο, καὶ ὕδωρ ἕτοιμον, καὶ ψυχρὸν καὶ θερμόν. πᾶσα δὲ ἐκ αὕτη τῆς Παλαίστρας παρασκεύ. τῶν δ' σφαμάτων ῥέδα πολλὰ κατεπίπασο, τὰ μὲν ὅτω γυμνὰ καθ' αὐτὰ, τὰ δὲ διανμέ-

exurenda conieciſti. Itaque te oro, vt mihi ſalutem affe-ras his aſperis & ſuauibus, quas dixiſti, medelis, méque iam mortuum excoria, vt lubet. Illa his verbis arri-dens, cùm iam mihi facta eſſet propitior, pollicita eſt, poſtquam domum iſſent dor-mitum, ſe mecum eſſe cœ-cubituram. Interea cùm rediſſet Hipparchus, loti is-mus cœnatum. Potus fuit frequens nobis inuicem coë-pulantibus. Ego ſommum fingens, cùm ſurrexiſſem, abij dormitum. vbi omnia mihi optimè intus præpara-ta erant: extrà lectus ſerno ſtratus, menſa iuxta lectum ſita, & in ea calix ac vinum vnà cum frigida calidáque aqua. quæ ſingula diſpo-ſuerat Palæſtra: quæ & lectum plurimis quoque re-ſis ſparſerat, & ſerta ſus-

per-

γα, τὰ δὲ στεφάνοις συμπεπλεγμένα. κἀγὼ τὸ συμπόσιον ὁρῶν ἕτοιμον, ἔμενον τὴν συμπότριαν. ἡ δὲ ἐπειδὴ κατέκλινεν αὐτὴν ὡς δέσποιναν, σκοῦδα παρ' ἐμὲ ἦκεν. καὶ ἡ μὲν ἀφροσύνη ἡμῖν τὸν οἶνον, καὶ τὰ φιλήματα ἐπινόστων ἀλλήλοις. ἐπεὶ δὲ καλῶς εἶχεν ἡμᾶς παρασκευάσασθαι ἑαυτοὺς εἰς πότον πρὸς τὴν νύκτα, λέγει πρός σε ἡ Παλαίστρα· τοῦτο μὲν πάντως δεῖ σε μνημονεύειν, ὦ γυναῖκες, ὅτι σὺ Παλαίστραν ἐμβεβληκας. καὶ χρή σε νῦν ἐπιδεῖξαι, εἰ γίγνοιο ἐν τοῖς ἐφήβοις γοργὸς, καὶ παλαίσματα ποικίλα ἐμάθες ποτε· ἀπ' οὐκ ἄρ' ἤθοις, ἔφην, φεύγοντά με τὸν ἕλκηθρον τοῦτον. ὥστε ἀπόδυσαι, καὶ ἄδην παλαίωμεν. ἡ δέ, οὕτως, ἔφη, ὡς ἐγὼ θέλω, παράσχου μοι τὴν ἐπίδειξιν· ἐγὼ μὲν, νόμῳ διδασκάλου καὶ ἐπιτάττω, τὰ ὀνόματα τῶν παλαισμάτων, ἃ σὺ θέλω, ὑφοῦσα ἐρῶ, σὺ δὲ ἕτοιμος γίγνου ἐς τὴν πάλην. καὶ ποιῶ πᾶν τὸ κελευόμενον. ἀπ' ἐπιτάξεως, ἔφην, καὶ σπόπει, ὅπως ἀγχρῶς καὶ ὑ-

permiſerat ex eis confecta. Ego ſympoſium promptum videns, compotricem cenſui expectandam. Illa vt patronam in lecto collocauit, cueſtigiò ad me venit. Erat autem hilaritas inuicem nobis & potum & oſcula propinantibus, ſumpto potu qui nos efficeret in noctem paratiores. Tum illa: Hoc præ cæteris, adoleſcens, memineris oportet, te in Palæſtram incidiſſe: nunc oſtendas licet, an ſis factius inter adoleſcentes agilis & huiuſmodi certamina exercitatus. Cui, Haud, inquam, defugiam hanc prouocationem, vt iam nudari, & Palæſtræ exercitio incumbere ſum paratus. Tum illa: Volo obtemperes mihi, ait: ego doctoris & præſidis more, certaminum quibus te exerceri volo, præſcribam nomina: tuum erit iuſſis promptè parêre. Manda, inquam, quod lubet, ſed aduerte vt noſtra certami-

na in

ρῶς τὰ παλαίσματα, καὶ ἀντόνας ἴσα. ἢ δ' ἀφλυσας μηδὲν τῶν ἰδίων, καὶ σᾶσα ὅλη γυμνή, ἔνθεν ἤρξατο ἐπιτάξας· ὦ μαράκιον ἔκδυσα, καὶ ἀλαφάμῳ ἔντεθον ἐκ τοῦ μύρου, συμπλέκου τῷ ἀνταγωνιστῇ, δύο μηρῶν σάσαι, κλίνου ἰσχίαν. ἔπειτα ἀνάτιρ ἐπιβάλλου δεξὰ μηρῶν, καὶ ἀριστερὰς ἀέρα, καὶ τὰν ἄνω τὰ σκέλη. καὶ χαλάσας καὶ εἴσας, πολλῷ αὐτῷ, καὶ παρασιλῶν βάλε, καὶ τρῶσαι, νύσσε ὕδη ναυταχοῦ, ἕως ποτίσῃ, καὶ ἐ ὀσφὺς ἰσχνύετω. ἔπα ἐξελκύσας κατὰ πλάτους, δεξὰ βουβῶνος, λῦξον, καὶ πάλιν σωθῆναι ἐς τὸν τοῖχον, ἔπα τύπτε. ἐπεὰν δὲ χάλασμα ἴδῃς, τότ' ἤδη ἐς πιβάς, ἅμα, καὶ ἐξύσας λύσας, σώτρεχε, καὶ παρὰ μὲ σπεύδαν, ἀπ' ὀλίγον δεπαρτιρίσας, σώτρεχε, ἤδη ἀπολίλυσα. κἀγὼ ἐπαδὴ ῥᾳδίως, πάντα ἐπήνουσα, ἢ ἐς τίνος ἐμὶν ἔλεξε τὰ παλαίσματα· καὶ λίγω πρὸς τὸν Παλαίστραν, ἅμα, ἐπιγελάσας,

na in tempore concinnè cum humore fiant. Illa ſtans nuda, & exuta veſte, imperat: Exue te adoleſcens, ſumptoque vnguento aggredere contrà certantem. Femori coniuncto femore, proſterne me reſupinam, deinde ſuperincumbens, meis in altum cruribus erectis, femori inhære, & quaqueuerſus percute vulnera, telum etiam ferens, quoad fueris defeſſus, & lumbi bellum egregium peregerint. tum educto telo, rurſus illud in inguen iunge, ac validiùs percute, atque inſta quouſque aduerſarium ad parietem impellas. Sed cùm lapſus eris, paululùm tibi indulge, neque feſtines: poſtmodum communi marte pugnes. His dictis quoniam omnia quæ mandata erant, perfeciſſem diligenter, finisque iam noſtri certaminis adeſſet: tum ego paulò ſubridens Palæſtram alloquor: Magiſtra, inquam, videt

ἢ διαλάσκαλε, ὁρᾷς, ὅπως ὠχριᾷς καὶ ὠκνοῖς πιπάλωσαί μοι. σκόπει δ', μὴ οὐκ ἐμπόμφ τὰ παλαίσματα ἀποβάλῃς, ἅμα γὰρ ἐξ ἅπαντος ἐπιτάσεως. ἀλλ' ἐπὶ πόρρης πλέξασά με, ὡς φλύαρον, ἔφη, παρέλαβον τὸν μαθητήν. σκόπει σοὶ, μὴ παλιγὰς ἔτι πλείω λέξῃς, ἀπὸ καίου τὰ ἐπιτάφρια παλαίων. καὶ ταῦτ' ἀκούσας, ἐπανίστατο. καὶ θρασυνόμενος ἐαυτῷ, νυνὶ, ἔφη, λέξας, ἆρα νικᾷ, καὶ ἄτοπος παλαιστὴς, καὶ ἀπείρως παλαίων, καὶ ποίαν τὰ δὴ γονατίσι. καὶ πισθεὶς ἐπὶ τῶ λίχνους ἐς γόνυ, ἄγε δὴ σὺ ὁ παλαιστὴς, ἔχας τὰ μέσα, ὅστι νάξας ὀξέως, ἐπέπυσσον, καὶ βάθυνον. ψιλὸν ὁρᾷς αὐτῶ παρακείμενον, τούτῳ χῆσαι. πρῶτον δ' ἐατὰ λόγον, ὡς ἅμμα σφίγγει, ἔτα ἀνακλάσας, ἐμβασις, καὶ σωίζει, καὶ μὴ λίθε διάσημα. ἐὰν δ' χαλάσῃ, θᾶσσον ἐπάρας, ἀνάτιρον μετάθες, καὶ πρόσας κρύφον. καὶ σκόπει, ὅπως μὴ ἀναστάσῃς ἔτι θᾶσσον, ἢ κινδυνώδες, ἀπὸ

vides vt facilè prompteque paruerim tibi. Sed animaduertas velim, an satis rectè has mihi imposueris colluctationes. commutas enim luctandi genus, aliud ex alio iubens. Illa me in faciem percutiens: Quem nugatorem discipulum habeo? inquit. Videsis ne vapules, ni dictis pareas. Dehinc surgens, seq; ad nouum certamen parans: Nunc, inquit, ostendes si viribus validis luctator egregius existas, sisq; in eo luctandi genere exercitatus, quod genicularium appellant. Tum subnixa gembus, in lecto prona: Age tu luctator, mediam corporis partem valenter aggressus percute, vulnusq; adige profundius. nudam vides. vtere promptius. Iniice introrsius telum, deinde introrsius flectens iterum impellens absconde & comprime, nec quicquam huic certamini adijcias interualli. Caue autem ne citiùs quàm iusserim, telum extrahas, sed

ἀπὸ δὲ κυρτώσας πολὺ αὖ-
τὸν, ὄφιλει. καὶ ὑποβαλὼν κά-
τω αὖθις τῷ παρεμβολῷ,
σώιζει, καὶ κίνου, ἕτα ἄφρω
αὐτόν· πίπτωκι γὰρ, καὶ λί-
λυται, καὶ ὕδωρ ὅλον ἐστὶ σοὶ
ὁ ἀνταγωνιστής. ἐγὼ δ' ὕδη
μίγα ἀναγιλῶν, ἰδίλω, ἔ-
φλω, καὶ αὐτὸς, ὦ διδάσκα-
λι, παιδάσματα ὀλίγ' ἄπλα
ἐπιτάξω. σὺ δ' ἀπάνσσον ἐ-
ναυσάσα, καὶ κάθισσον, ἕ-
τα θοῦσα κατὰ χαρὸς, πά-
ραψα τὸ λοιπὸν, καὶ κατα-
μάθου, καί μι πῶς τοῦ Ηρα-
κλέους στελαβοῦσα, ἤδη
κοίμισον, ἰν τοιαύταις ἰδοι
σῶις, καὶ παιδιᾶς παιπασμά-
των, ἀγωνιζόμβοι νυπτευ-
σοὺς ἀγῶνας, ἐπιφανούμιθα.
καὶ ἰῶ πολὺ μὲν ἰν τούτῳ
φυφὴ, ὅστι τῆς ἐς τὸν Λά-
ρισσαν ὁδοῦ παντάπασιν ἐ-
πιλιλήσομλαι. καί ποτι ἐπὶ
νοῦ μοι ἦλθφ ἐς τὸ μαθῆν,
ἦν ἵνικα ἦλθον· καὶ φημὶ πῶς
αὐτὸν, ὦ φιλτάτη δᾶξόν μοι
μαγγανεύουσαν, ἢ μιταμορ-
φοῦσίνλω τὸν λίσποιναν· πά-

sed incuruans aduerſarium
inſequere: quo proſtrato
rurſus certamini incumbe,
quoad laſſus victusq; defi-
cias, & ſudore ſis madefac-
tus. Ego in riſum effuſus:
Vellem, magiſtra, inquam,
à me quoq; aliqua huiuſmo-
di tibi præcepta tradi, in
quibus mihi obtemperes ve-
lim. ſed iam te erige, ponéq;
ſedens data dextra mihi re-
concilieris: nam tempus eſt
iam dormiendi. His volu-
ptatibus atque exercitijs noc
traducta, obliuionem præ-
tùs attulit itineris in Lariſ
ſam. Cùm autem in men-
tem veniſſet occaſio quæ cu-
piebam diſcendi: O dulciſ
ſima Palæſtra, inquam,
oſtende, oro te, dominam
tuam ſuis præſtigijs vſam in
aliquam ſe formam verten-
tem. Iamdudum enim ali-
quod huiuſmodi mirandum
ſpectaculum videre exopto,
ſed à te præcipuè, ſi quod
noſti,

ναι γὲ τῆς παραδόξου ταύτης θίας ἐπιθυμῶ, μάκαρ, ἤ τι σὺ
οἶδας, αὐτὰ μαγέυσασα, ὅστι φανλῶί μοι ἄπλω ἐξ ἄπλης ἐ-

ψιφ-

ψιμ, οἶμαι δ' ἐγὼ σὲ οὐκ ἀπὸ παρέρως τῆς δι' τῆς τέχνης ἔχειν· τοῦτο δὲ οὐ παρ' ἑτέρου μαθὼν, ἀλλὰ παρὰ τῆς ἐμαυτοῦ ψυχῆς λαβὼν, οἶμαι. ἐπεὶ μὲ τὸν πάλαι ἀδαμάντινον, ὡς ἔλεγον αὐτὸν γυναικῶν, εἰς μιᾶς ὄμματα ταῦτα ἐρωτικῆς ποτε ἐκτείναντα, συλλαβοῦσα τῇ τέχνῃ ταύτῃ, κατεχμάλωτον ἔχεις, ἐρωτικῷ πολέμῳ ψυχαγωγοῦσα· ἡ δὲ Παλαίστρα· παῦσαι, φησὶ, πρὸς κεφαλῆς. τίς γὰρ φθὰς λωᾶται μαγεῦσαι τὸν ἔρωτα, ὄντα τῆς τέχνης κύριον. ἐγὼ δὲ, ὦ φίλτατε, τοῦτο μὲν οὐδὲν οὐδ' ἴσμι, μὰ τὸν κίφας πλὴν τὸν σὸν, καὶ τὸν δι' τὸν μακαρίαν ἐνταῦθα, οὐδὲ γὰρ γράμματα ἴσμεν. καὶ ἡ δέσποινα, βάσκανον δ' ὅσα τυγχάνει ὄντα τὸν αὐτῆς τέχνην. ἀλλ' μοι χαρὶς ἐπιτρίψῃ, παρέσομαι παρασχεῖν σοι ἀπλῆν μιταμορφουμένῳ τὸν κεκτημένῳ. καὶ τότε μὲν ἐπὶ τούτοις ἐκοιμήθημεν. ἀμέραις δὲ ὕστερον οὐ πολλαῖς, ἀγγέλλει πρός με ἡ Παλαίστρα, ὡς ἡ δέσποινα αὐτῆς μόνοι ὄρνις γενομένη,

noſti, quam credo minimè huius artis ignaram. hoc à nullo alio te præter (quæ anima mea es) percipere cupio. Me quidem qui hactenus velut Adamantinus (vt aiunt) in nullam vnquam mulierem oculos amoris cauſa conieci, ſeruum effeciſti, animo amatorio deuictum. Tum Palæſtra: Iocaris, inquit. Quis enim cantibus ſuperare amorem poteſt eius artis magiſtrum? Ego per hoc caput, ac benevolentiam erga te meam iuro, me (neque enim literas noui) inſciam horum penitus eſſe: verùm ſi facultas dabitur, dabo operam, vt videre queas dominam in aliam formam trãſmutatam. His dictis, quum dormîſſemus, paucis diebus pòſt quum nunciat mihi Palæſtra dominam ſe in auem cõuerſuram, vt ad ſuũ amatorem

νομένη, νῦν τοῦτο πρὸς ἡμᾶς ἥκει τὸ μέρος καλῶς νυνί. ἔρχου, ὦ καιρὸς, ὃν Παλαίστρα, τῆς ἐς ἐμὲ χάριτος, ἣ νῦν ἔχεις, τὸν σαυτῆς ἑκάστῳ ἀνταποδοῦναι πολυχρονίοις ἐπιθυμίας. θάρρει, ἔφη, πάρεσθι ἐσπέρα ἤδη, ἄγε μοι λαβοῦσα πρὸς τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ἔνθα ἐκεῖνοι κάθευδον, καὶ λεπτόν μοι προσέχουσα ὄπῃ τινὶ τῆς θύρας λεπτῇ, καὶ ἀφυπνοῦσαν τὰ γιγνόμενα. ὁρᾷ σὺ τὴν μὲν γυναῖκα ἀναστολυομένην, ἔτα γυμνὴν ὑπὸ λύχνῳ περιπλεκομένην, καὶ χόνδρους δύο λαβοῦσα, τὸν μὲν λιβανωτὸν ὑπὸ πυρὶ τοῦ λύχνου ἐπίθηκε, καὶ εἶσα, πολλὰ τοῦ λύχνου κατιλάλησεν. ἔτα κιβώτιον ἄλλο ἀνοίξασα, πάνυ πολλὰς ἔχον πυξίδας ἐν αὐτῷ, ἔνθεν ἀνασπᾷται, καὶ προσφέρει μίαν. ἃ δ' ἔχεν ἐμβεβλημένον, ὅ, τι μὲν ἐκ οἶδα, τῆς δ' ὄψεως αὐτῆς ἔνεκα, ἔλαιον αὐτὸ ἐδόκει εἶναι. ἐκ τούτου λαβοῦσα, χρίεται ὅλη, ἀπὸ τῶν ὀνύχων ἀρξαμένη τῶν κάτω, καὶ ἄφνω πίνει ἀπὸ ἐκφυίεται αὐτῇ, καὶ ῥὶν κυρατίνη, καὶ χρυπὸ ἐγγίνεται, καὶ ἀπὸ δ', ὅσα ὀρνίθων πτέρυγα,

torem aduolet: Nunc tempus, inquam, adest, quo diuturno nostro desiderio possis facere satis. Bono animo sis, ait, & quum iam nox aduentaret, me apprehensum ad ostium domus ducit in qua illi dormiebant, meq; iubet per rimulam ostij introspicientem, quae fierent, animum aduertere. Video patronam deposita veste nudam prodire, accensa lucerna, duo tenentem grana, quorum altero thuris ardenti lucernae impositio, multa in lumen locuta est. Deinde grandiusculam referans arcam, plures continentem pyxides, vnam effert, quid in ea contineretur, incertum: sed quantum oculi conijcere poterant, oleo plena videbatur. Ex hoc assumens, à summo vsque ad imas partes totum corpus perunxit, statimque alae innascuntur illi, & rostrum corneum & aduncū: omnisq;

omnisque in auem conuersa
est nocturnæ cornici persi-
milem. Vt verò se volantem
aspexit, asperè cantans, prou-
ut hæ aues solent, perque o-
stium euolans, abijt. Ego
qui mihi videbar insomnio
vidisse, palpebras oculorum
tetigi, nequaquam oculis fi-
dens, aut quòd ea aspexe-
rim, aut quòd essem excita-
tus à somno. Tandem vt vix
sensi me haudquaquam dor-
mire, Palæstram rogaui, vt
ego quoq; eo vnguento vn-
ctus in auem commutarer.
cupiebam enim experimen-
to discere, an ex hoc anima
quoq; auis possim fieri. Illa
ostium domus aperiens, py-
xidem profert, ex qua festi-
nans exutus perungor totus:
auis verò infelix nequaquã
fio, sed cauda euestigio à
posteriori innascitur parte.
digiti omnes nescio quor-
sum abierint, vngues in qua-
tuor vngulas versi, ma-
nus

ρῶ καὶ οἱ πόδες, κτλώσι πό-
δες ἐγένοντο· καὶ τὰ ὦτα δὲ
μακρὰ, καὶ τὸ πρόσωπον μεί-
ζω. ἐπὶ δὲ κύκλῳ περισκό-
πουν, αἰτὸν ἑώρων ὄνον. φω-
νὴν δὲ ἀνθρώπου, ἃς τὸ μίμ-
ψασθαι τὴν Παλαίστραν, οὐκ
ἔτι ἔχον, τὸ δὲ χαλινὸν ἐπιτέ-
νας κάτω, καὶ αὐτῷ δὴ τῷ
σχήματι, ὡς ὄνῳ ἐπέβλε-
πων, ἠτιάμην αὐτὴν, ὅσα
δυνάμεις, ὄνῳ ἀντὶ ὄρνιθος
γινόμενος. ἡ δὲ ἀμφοτέραις
ταῖς χερσὶ τυψαμένη τὸ πρό-
σωπον, τάλαινα, ἔφη, ἐγὼ,
μέγα ἔργασμαι κακόν. σπεύ-
σασα γὰρ, ἥμαρτον ἐν τῇ
ὁμοιότητι τῶν ῥοδίων, καὶ
ἄλλο ἔλαθον, οὐχὶ τὴν τὰ
πρὰ φύουσαν. ἀλλὰ θάρ-
ρει μοι, ὦ φίλτατε. ῥᾳδίως γὰρ
ἀπὸ τούτου θεραπεία. ῥόδα γὰρ
μόνον ἃ φάγοις, ἀποδύσῃ
μὲν αὐτίκα τὸ κτῆνος, τὸν
δὲ ἱρασίμοι τὸν ἐμὸν αὖ-
τις ἀποδώσεις. ἀλλά μοι
φίλτατε, μίαν νύκτα τού-
την ὑπόμενον ἐν ᾧ ὄνῳ, ὄρ-
θρου δὲ βραμοῦσα, οἴσω σοι
ῥόδα, καὶ φαγὼν ἀφίσῃ.

nus ac pedes in
effecta, auriculæ
gna facies: quæ
cum ſpiciens, i
aſinum euaſiſſe.
nis ad querend
ſtra defecerat, ſi
mittens, ipſam
forma reſpicie
bam, quòd me
ſinum vertiſſet.
bus demulcens
ram me, inquie
mali feci: feſtin
litudo pyxidu
nè capientem
mines in auem
Sed confide, a
lis erit huius
nam ſi roſas co
tim exues i
& in amatorem
bis. ac vna nocte
animo: aſmi fo
culo curabis.
roſas, quas tu ed
mo. Hæc quum
ſciens me,
liquum corpus

ταῦτα ἔπη, καταψάσασά μου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν

ἔπα ὀρθῷ ἔ-
νέναι, καὶ τὸν
ῶν ὁ Λι-
τῆς φωνῆς. πολ-
ἐμαυτὸν μὲν
Παλαίστραν, ἐ-
βαλὼν τὸ χεῖ-
ἐνθα ἀπεστάλκει
ἑαυτοῦ ἵππον,
τὸν ὄνον τοῦ
ἱππόβοτοι μὴ
λάσαντα μὴ
τοῖς κοινοῖς
τὰ ὦτα κα-
ἕτοιμα ἦσαν
ἐμοῦντα τῇ γα-
κεκλικὼς, πορρω-
φαυτῆς ἐπιχω-
ἐνόμιζον. ἐμὲ δὲ μοι
ἐφίστη λῦ. ταῦτα
τὸς ἐμαυτὸ, ἢ
ἐπιόντες ἁρπάσ-
ἐμὲ λύκος κα-
τό τι θυεῖον;
μοι, μᾶλλον κα-
, διαφθαρῆ-
ὄρθρου, ὑγιόωσι ὁ
ἄκουον κακόν.
ἔδοξε νύξ βαθεῖα,
πεσὼν, καὶ ὕπνος
ἐγρηγορὼς μὲν ἐγὼ θόρυβον τοιοῦτον, ὡς διαρρηδόμενον.

Ego corpore asinus, sensu tamen mentéque hominis fungebar, ipse ille Lucius, præter vocem. Mecum igitur multus erat, tum Palæstiræ conquestus, labiaque mordens abi vbi sciebam equum meum & alium verum asinum Hipparchi esse. Qui vt me ingressum conspexêre, veriti ne fœnum ipsorum comederem, demissis auribus parati erant ad me calcibus repellendum: quod ego perpendens, longè à præsepe recessi, stans ac mecum ridés: sed risus ruditus erat. Cœpi verò interim mecum cogitare: Quid si lupus nunc aliquis ad nos intret, aut alia fera insultet mihi, qui nihil mali commisi? Hac detentus cura, timebam aliquam malam futuram esse fortunam. Nox enim intempesta cùm esset, ac silentium & dulcis somnus, strepitus quidam exteriùs tanquam effossi parietis est factus.

καὶ διορύττειτόχι, καὶ ὁπὰ ἔτι δὴ ἐγιγόνει, ἄνθρωπον δίξασθαι λαναμίνη. καὶ ὠθὺς ἄνθρωπ& τανῦν παρῆα, καὶ ἄλλος& ὁμοίως, καὶ πομποὶ ἔνδον ἦσαν, καὶ πάντα ἦχον ξίφη. ἔπα καταλίσαντες ἔνδον, ἐν τοῖς λαματίοις, τὸν ἱπαρχον τὴ τῶν Παλαίσταν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκίτην, ἀθλίως ἔδη τῶν οἰκίαν ἐκίνων, τάς χλάματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σκῶν κομίσοντῶ ἔξω. ὡς δ ὑδὰρ ἔνδον ἄπο κατιλάπιτο, καθόντῶ τὴ τὸν ἄπον ὄνον, καὶ τὸν ἵππον ἐπίσαξαν, ἵππατα ὅσα ἐβάστσαν, ἐπικατίλιπαν ἡμῖν. καὶ οὕτω μίγα ἄχθ& φέροντας ἡμᾶς, ξύλοις πιόντῶ, πλαυνον, ὡς ἀς τὸ ὄρ& ἀφίκῶ ὁλῷ φώγαν παρόμενοι..τὰ μὲ οὖν ἄπα πτῶν, οὐχ ἧχω ἐπᾶν ὅ, τι ἔπασχιν· ἐγὼ δ ἀνυπόδητ& ἀσωύθης ἀπιὼν, πόρρως ὀξέως ἐπιβαίνων, τοσαῦτα σκῶν φέρων, ἀπολλύμῶν. καὶ ποσάκις πῶσέπεσον καὶ οὐκ ἐῶ ἐδὲν κατασῶσαν, καὶ ὠθὺς ἄπος ὄπισθ κατὰ τῶν μηρῶν ἔπαι ἀὲ ξύλῳ. καὶ δὴ ποσάκις,

Iamque adeò diruto
vt ingressui hominis
ret. Tum vnus
alter, pluresque
armati omnes.
chum, Palestram
uum meum colli
mum spoliare
vestem, omnemq
lectilem auferunt
nil relinquerent
Tum me equum
alterum educer
strauerunt,
rebus quas app
ad graue onus,
abigentes, ad
desueta effugere
rus eram quam
pondere mei so
tur laboris, eg
absque soleis in
saxis præacutis
offendebar: ideo
ceſpitans deficie
pondere: sed cu
subsequens me
riebat baculo,

ἐκάλουν,
ἐγκάλλων, καὶ
ἐτίμων καὶ μᾶλλον
ὄνον, τὸ δὲ
ἐπεκαλούμην ἀλ-
λὰ διὰ τοῦτο ἐ-
πιδοὺς ἐμ-
αὐτὸν μᾶλλον ἦν,
ν, ἔγνων σιγῇ
παύειν τὸ μὴ
τοῦτο. ἡμέρα τε
ἐπῆν ὄρη πολλὰ
ἐφ' οὓς ἐμοχλεύ-
ντο, ὅτι μὴ
ἐδὲν ἐ-
πιστοίμην. ὡς
ἔμαθεν ὅτ⊙.
τὸ μέσον τῆς
ἀγορᾶς ἄττα
ἐκάθηντο ἀνθρώποις
ὧν ἐκ τῶν
ὀμμάτων. καὶ γὰρ
ἐπέλευσε ἀπο-
θέσθαι ἐπίλαιον
ἐπαίνει. καὶ
ἐμοὶ, καὶ τοῖς
παρέλαιον
δὲ μὴ ἐρίσω,
ἐμὲ μὴ κακῶς.
ἐπέσετο κυδὰς
ἐν. ἐμὲ δὲ

saris inuocans præsidium, pro voce ruditum edebam, ô, solùm absurdè proferens voce maxima: Cæsaris verò nomen minimè sequebatur: & ob hoc vapulabam magis, veluti qui ruditu proderem nocturnos fures. Nil ergo proficiens rudendo, statui verbera silentio redimere. Iam dies aderat, & nos multos transieramus montes, religati ora, ne pascendo iter morarentur. Meridie ad diuersorium quoddam peruenimus hominum quibus cum nostris latrombus veterem esse consuetudinem, tum ex mutua salutatione, tum ex oculis poterat pereipi. Iubent illi sarcinas deponere, & prandium parant. Nobis iumentis hordeum præbuêre: quod quum cæteri comedissent, ego valde esuriens (nam is cibus mihi esui difficilis erat) cogitans quare famem sedarem, hortatum retrò diuersorium conspicio, multis oleribus

ὠμὰς ὑρισάμην, ἰσκοπούμην ὅ, τι καὶ καταφάγοιμι. ὁρῶ δὴ κῆπον αὐτοῦ ὀπίσω τῆς αὐλῆς, καὶ ἦν λάχανα πολλὰ καὶ καλὰ, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαίνετο. κἀγὼ λαβὼν πάντας τοὺς ἔνδον, ἀσχολουμένους περὶ τὸ ἄριστον, ἔρχομαι ἐπὶ τὸν λάπον, τοῦτον μὲν, ὠμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενον, τοῦτο δὲ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ, ὅτι δεῖ θεῶν φαγόντων τῶν ἀνθίνων, πάλιν ἄνθρωπον ἔσεσθαι· εἶτα ἐμβὰς εἰς τὸν λάπον, θρίδακας μὲν καὶ ῥαφανίδας καὶ σιλίνων, ὅσα ὠμὰ ἐσθίει ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθην· τὰ δὲ ῥόδα ἐκᾶνα, οὐκ ἐῶ ῥόδα ἀλλὰ βιᾶ, τὰ δὲ ἐῶ ἐν τῇ ἀγρίᾳ δάφνῃ φυόμενα, ῥόδα ἐκᾶνα. δάφνην αὐτὴν καλοῦσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄριστον ὄνῳ τῷδε πάντῃ ὡς ἵππῳ φασὶ γεῖν, τὰ φόνιμα ἀφανίσκειν αὐτίκα. ἐν τούτῳ ὁ κηπουρὸς αὐθόμβος, καὶ ξύλον ἁρπάσας, ἐσπλέων εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὸ πολέμιον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸ ὀλίγον, ὡς πᾶς τις δυνάτης μισοπόνηρος, κλίπτην λαβὼν, οὕτω μου ἐνέκοψε ξύλῳ. μήτε πλαρῶν φεισάμενος, μήτε μηρῶν. τὰ μὲν καὶ τὰ ὦτά μου κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον σιωπῇ ψὺξ.

plenum, in quo & roſæ eſſe videbantur. Itaque videns omnes prandio intentos, accedo ad hortum, tum vt paſcerem olera, tum vt edrem roſas, quibus in cibum ſumptis, ſperabam me in hominem reuerſurum. Hortum ingreſſus, raphanos, lactucas, atq; apiũ, quibus etiam crudis vtuntur homines, ad ſaturitatẽ comedi. Quæ vero fuerant, non erant roſæ, ſed lauri ſylueſtris flores. [k] Laurum vocant homines malum & aſino & equo infelicem, cùm ferant ex eo edentes cucſtigiò mori. Hoc ſciens horti cuſtos, raptim ingreſſus ligno, vt olera ſe depaſta vidit, tanquam fures deprehenſos ſolent, neq; nates, neque lateribus pepercit: res inſuper ac totum corpus fuſte contriuit. Ego vero

verberũ impatiens, cum am-
bobus calcibus resupinum
supra olera strauissem, au-
fugi ad montes: quod ille vt
animaduerit, canes aduer-
sus me incitauit. Hi cùm
plures essent, atque ad ver-
sos expugnandos validi, ve-
ritus ne me dilaniarent, si
me comprehendissent: de-
creui satius esse domum re-
uerti. itaque eodem cursu ad
stabulum euestigiò sum re-
gressus. illi contmuerunt ca-
nes currentes: me verò haud
priùs percutere destiterunt,
quàm ex dolore cacarem o-
lera comesta. Et iam abe-
undi tempus aduenerat, cùm
illi grauioribus rebus quas
furto surripuerant, dorso
meo impositis abierunt. Ego
& verberibus & onere
admodum defatigatus, an-
gulis insuper de via contri-
tis, decreui me in via proster
nere, neque exurgere, etiam
si me verberando necassent.

co

ἀναπλῶσαί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι ἐκ τοῦ βαλλαντίου· ὠφελῶ γάρ, ὅτι πάντως κριθώμενοι, τὰ μὲν ἐμὰ σκῶλα διαμεῖναι ὅλα τινὶ ἵππῳ, καὶ ὅλα μένοντα, ἐμὲ δὲ αὖθις ἄσσον κῆσθαι τοῖς λύκοις. ἀλλά τις δαίμων βάσκανος, σωθεὶς τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, ἃς τοὐναντίον ἐπεβούλευεν, ὁ ἥμιτυφος ὄνος, ἴσως ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας πίπτει ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶτα, ξύλα φαίνεσθαι, ἀναπλῶσαι τὸ ἄθλιον ἐκέλευον. ὡς δὲ ἄδην ἐπόνουν τοῖς πληγαῖς, λαβόντες αὐτόν, οἱ μὲν ὦτων, οἱ δὲ οὐρᾶς, ἀνεῖρον ἐπαρῶντες. ὡς δ' ὄκνει λίθος, ἔφη τις, ὡς πυρὶ λίθος. ἐν τῇ ὁδῷ ἀπυροφωκὼς, λογισάμενοι ἐν ἀκαίροις, ὅτι δὴ μάτην πονοῦσι, μὴ τὸν χρόνον τῆς φυγῆς ἀναλίσκωσιν, ὄνῳ νικρῷ παρεβοήθουν, τὰ μὲν σκῶλα πάντα, ὅσα ἐκόμιζον ἐκεῖνον, διανέμουσιν ἐμοί τι, μὴ ὅλα ἵππῳ, τὸν δὲ ἄθλιον, κοινωνὸν μὴ τῆς ἀχμαλωσίας μὴ τῆς ἀχθοφορίας, λαβόντες, ὅλα ξίφει κατὰ μέσον ἐκτάμνουσιν ἐκ τῶν σκελῶν, μὴ σπαίροντα ἔτι ὡθεῖσιν εἰς τὸ κρημνόν. ὁ δὲ ἀπὸ κάτω, τὸν θάνατον ὀρχούμενος. ἐγὼ δὲ ἐρῶν

eo pacto ſperaui illos neceſſitate compulſos, ſarcinam qua preſſus eram, inter equũ & aſinum partituros, meq; vt mutilem relicturos lupis. Sed neſcio quis dæmon inuidia motus, mea cõſilia in cõtrarium vertit. Nam alter aſinus fortaſsis idem cogitans, in via cecidit, quem illi miſerum baculis percutientes, vbi exurgere nequibat, neq; prodeſſent verbera, alij cauda, alij auribus apprehenſum ſurgere impellebãt. Cùm vano labore inceſſiſſent tempus tererent, (aſinus enim in via ſtratus veluti lapis iacebat) illi ad fugã intenti, ne fruſtra tardarent, dempta ab aſino onera, mihi & equo impoſuerunt: aſellũ verò miſerum, captiuitatis & oneris ferendi ſocium, abſciſsis enſe cruribus, ad hanc ſemianimẽ è loco præcipiti deiciunt, mors illi attulit laborum finẽ. Ego videns

dens quorſum mea euaſiſſent conſilia, ſtatui æquo animo ferre ſarcinam, & promptè iter conficere, ſperans roſis aliquando reperetis, me priſtinam formam recuperaturũ: præſertim cùm ex latronũ percepiſſem verbis, parum itineris ſupereſſe ad locum in quo depoſitis ſarcinis manerent, meq; etiam curſu, ſi opus fuerit, ad proficiſcendum paro. Ante veſperam venimus domum. Anus vetula intus ſedebat ad ignem. illi depoſitis ſarcinis vetulam rogant cur ſedeat, ac non potiùs pranodium paret. Illa omninò eſſe prompta ait, panes plurimos, vinum vetus, ac ſylueſtres carnes. Collaudata vetula, veſtibúsque depoſitis ad ignem ſe oleo vnxerũt. Vas erat aquæ plenum calidæ, qua ſe lauerunt. Superuenêre paulò pòſt adoleſcentes, aurum, argentum, veſtiet,

ἅτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πολλοὶ, κομίζοντες σκεύη πολέμια, ὅσα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, καὶ ἀνδρεῖον πολλὸν, ἐκοινώνουν δὲ οὗτοι ἁπάντων. καὶ ἐπαιδὴ ταῦτα ἔνδον κατέθηγλο, ὁμοίως ἐλέσαντο καὶ οὗτοι. λοιπὸν μετὰ ζοῦτο, ὦ ἄεισον ἔλαφις, καὶ πόλυς ἦν ὧν συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἀ δ' γραῦς ἐμοὶ καὶ ὦ ἵππε λευθὰς παρίθηκεν, ἀπ' ἐκεῖνο δὲ σπουδῇ τὰς λευθὰς κατέπινε, λιθίδας, οἷα ἐκὸς, ἐμὲ τὸν σωάειστον· ἐγὼ δ' ἐπαιδὴν ἤδοιμι τὴν γραῦν ἐξιοῦσαν, τὸν ἔνδον ἄρζον κόσθιον. ἀ δ' ὑστεραία καταλιπόντος τὴν γραῦν, καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ πάντων ἐπὶ ἔργον ἀπέδραν. ἐγὼ δ' ἔσφον ἐμαυτὸν, καὶ τὴν ἀκεδῆ φρουράν· τὸν μὲν γὰρ γραὸς καταφρονῆσαι ὦ μοι, καὶ φυγεῖν ἐκ τῶν ἐκείνης ὁρμάτων δυνατὸν, ὁ δὲ νεανίσκος μίγας τις ὦ, καὶ φοβερὸν ἔβλεπε· καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὴν θύραν ἀεὶ ἐπῆγε. τελεῖ δ' ὕστερον ἡμέρας, μισούσης σχεδὸν τῆς νυκτὸς,

stes, ac muliebrem, virilémque ornatum portantes, communem omnibus prædam: quibus rebus mutuo delatis, eodem & ipſi pacto ſe lauerunt. Erat illis prandium fertile, ſermo homicidarum varius. Anus mihi & equo hordeum præbuit. Ille cibum auidè vorauit, timens (vt par erat) ne eſſem in edendo ſocius. Vbi mulier abeſſet, ego panem, qui intus erat, comedi. Poſtridie relicto cum vetula adoleſcente quodam, ad opus ſuum abierunt. Ego ſentiens cuſtodes mihi impoſitos diligentes, ingemiſcebam. Ac enim quidem contemnebam, cùm facilè ex eius conſpectu aufugere poſſem. Sed adoleſcentem præcinctum enſe in me ſæpiùs reſpicientem, atque adſeruantem oſtium, formidabam. Poſtridie circiter nonam

κτὸς ἀναρίφουσιν οἱ λῃσταὶ, ἀργύριον μὲν οὐκ ἀργύλιον, ὃ τι δὲ καὶ οὐκ ἀνομίζοντο, μόνην δὲ παρθένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν, λελυθρον καὶ διαστεφανωμένην τὴν ἰδέαν καὶ τὴν κόμην, καὶ καταθύμιον αὐτοῖς ἔνδον ἐπὶ τῶν στιβάδων, βαρέαν ἐκείνην, καὶ τὴν γραῦν ἐκείνην ἔνδον φυλάττειν, καὶ τὴν παῖδα ἐν φροντίδι ἔχειν. ἡ δὲ παῖς, ὅτι ἐμπορεύεταί τι ἄθικτον, ὅτι πιέζει, ἀπὸ πάντα ἕλκει, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐτῆς ἐσπαράττει, ὥστε καὶ αὐτὸς πλησίον ἑστὼς, παρὰ τὴν φατνῆ, σιωπῇ κλαίων ἐκείνῃ τῇ ἰδίᾳ παρεφύρην. ἐν δὲ τούτῳ, οἱ λῃσταὶ ἔξω ἐν τῷ προθύρῳ ἐθεάσαντο. πρὸς ἡμέραν δὲ, τῶν σκοπῶν τις, τῶν τὰς ὁδοὺς φρουρούντων, ἤρξατο ἀπαγγέλλειν, ὅτι ξυὺν ταύτῃ παρεσκευασμένοι, καὶ πολλὺ πλῆθος ἀνομίζοντο. οἱ δὲ ὅτως ὡς εἶχον, ἀνασάντες καὶ ὁπλισάμενοι, ἐλάμι καὶ τὸν ἵππον ἐπεσάξαντο, κἀγὼ δὲ ὁ δυστυχὴς, ἐπισάμην ἐπὶ μάχῃ καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι, ἀκουσίως πεύσει, ἔνθεν ἐπαιόμην τῷ ξύλῳ, ἐπαγομένων αὐτῶν.

lem mediam reuersi fures, neque aurum, neque argentum tulêre, sed virginem formosam sanè, flentem, capillis sparsis, ac scissa veste. Hanc in straminibus positam bono animo esse iubent, mandantes vetulæ, vt continuò domi esset, virginémque adseruaret diligenter: quæ neque potum, neque cibum capere voluit, solùm gemens ac lacerans capillos, adeò vt ego quoque illius cōmotus fletu, sibi iuxtà propinquus lachrymarem. Interim extra domum fures in porticu cœnant. Facto die explorator quidam aduenies, nunciat quendam aduenam ea die multis cum opibus transiturum. Hi vt erant armati consurgentes, me & equum stratos abeuntes ducunt. Ego infelix ignorans me ad pugnam & bellum duci, cùm tardè irē, ligno percutiebar. Post-

ἐπὶ

ρὸν καὶ οἱ πόδες, κτλώσσι πό-
δες ἐγένοντο· καὶ τὰ ὦτα μὲ-
μακρὰ, καὶ τὸ πρόσωπον μέ-
γα. ἐπὰ δὲ κύκλῳ περισκό-
πουν, αἰσθόμενον ὄνον. φω-
νῶ δὲ ἀνθρώπου, ὡς τὸ μίμ-
ψασθαι τῷ Παλαίφατον, οὐκ
κίτι ἔχον, τὸ δὲ χεῖλος ἐκτέ-
νας κάτω, καὶ αὐτῶν δὲ τῶν
σχήματι, ὡς ὄνος ἐπεβλέ-
πων, ἐτιθάσσω αὐτῷ, ὅσα
δώσαμις, ὅς ἀντὶ ὄρνιθος
γενόμενος. ἐ δὲ ἀμφοτέραις
ταῖς χερσὶ τυψαμένη τὸ πρό-
σωπον, τάλαινα, εἶπεν, ἐγὼ,
μέγα ἔργασμαι κακόν. σπεύ-
σασα γὰρ, ἔμαρτον ἐν τῇ
ὁμοιότητι τῶν ψυχίδων, καὶ
ἄκλω ἔλαθον, οὐχὶ τῷ τὰ
πιρὰ φύουσαν. ἀλλὰ θάρ-
ῥει μοι, ὦ φίλτατε. ῥᾴων γὰρ
ἐ τούτου θεραπεία. ῥόδα γὰρ
μόνον ἐ φάγοις, ἀποδύσῃ
μὴ αὐτίκα τὸ κτλῶος, τὸν
δὲ ἱρασθῶ μοι τὸν ἐμὸν αὖ-
τις ἀποκλύσας. ἀλλὰ μοι
φίλτατε, μίαν νύκτα τού-
τῳ ὑπόμενον ἐν τῷ ὄνῳ, ὄρ-
τρου δὲ ἁλαμοῦσα, οἴσω σοι
ῥόδα, καὶ φαγὼν λαβέσθαι.
ταῦτα εἶπε, καταψησαμένου τὰ ὦτα, καὶ τὸ λοιπὸν

nus ac pedes iumenti
effecta, auriculæ long
gna facies: quæ omn
cumspiciens, h cog
asinum euasisse. V
nis ad querendum
stra defecerat, sed l
mittens, ipsamq
forma respicienti
bam, quòd me pro
sinum vertisset. Illa
bus demulcens e
ram me, inquit,
mali feci: festin
litudo pyxidum
nō capientem ea
mines in auem
Sed confide, anim
lis erit huius erro
nam si rosas com
tim exues iumenti
& in amatorem
bis. ac vna nocte
animo: asini form
culo curabis. affer
rosas, quas tu edetia
mo. Hæc quum dix
ctans me, & aurei
liquum corpus d

Ego corpore asinus, sensu tamen mentéque hominis fungebar, ipse ille Lucius, præter vocem. Mecum igitur multus erat, tum Palæstræ conquestus, labiaque mordens abij vbi sciebam equum meum & alium verum asinum Hipparchi esse. Qui vt me ingressum conspexêre, veriti ne fœnum ipsorum comederem, demisiis auribus parati erant ad me calcibus repellendum: quod ego perpendens, longè à præsepe recessi, stans ac mecum ridés: sed risus ruditus erat. Cœpi verò interim mecum cogitare: Quid si lupus nunc aliquis ad nos intret, aut alia fera insultet mihi, qui nihil mali commisi? Hac detentus cura, timebam aliquam malam futuram esse fortunam. Nox enim intempesta cùm esset, ac silentium & dulcis somnus, strepitus quidam exterius tanquam effossi parietis est factus.

καὶ διορύττειν τοῖχον, καὶ οὐκ ἔτι δυνατὸν ἦν εἰσιέναι ὄντα, ἄνθρωπον δίξας ἅπαντας ἐλαυνέτω. καὶ ἅμα ἄνθρωπος τοῦτο ἦν, καὶ ἄλλος ὅμοιος, καὶ πολλοὶ ἔνδον ἦσαν, καὶ πάντες ἔχοντες ξίφη. ἅτε καταλήσαντος ἔνδον, ἐν τοῖς δωματίοις, τὸν ἐμπαρχον καὶ τὸν Παλαίστραν, καὶ τὸν ἐμὸν οἰκέτην, ἀθλίως ἅπαντα τὰ οἰκίαν ἐκένωσαν, τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἱμάτια, καὶ τὰ σκεύη κομίζοντες ἔξω. ἐς δὲ ἔνδον ἄλλο κατελέειπτο, λαβόντες καὶ τὸν ἄλλον ὄνον, καὶ τὸν ἵππον ἐπίσαξαν, ἅπαντα ὅσα ἐβάστασαν, ἐπικατέδησαν ἐμοί. καὶ οὕτω μόγα ἄχθος φέροντας ἡμᾶς, ξύλοις καίοντες, ἐλαύνουν, ὡς ἐς τὸ ὄρος ἀφίκῃ ὁδῷ φόβῳ παρόμενοι. τὰ μὲν οὖν ἄλλα πτῶν, οὐκ ἔχω ἅπαξ ὅ, τι ἔπασχον· ἐγὼ δὲ ἀνυπόδητος, ἀσωίθης ἀπιὰν, πέτρας ὀξείας ἐπιβαίνων, τοσαῦτα σκεύη φέρων, ἀπολλύμην. καὶ ποιμάνις πρόσπτατον καὶ οὐκ ἐῶ ἔξω κατασωσᾶν, καὶ ἄνθρωπος ὄπισθεν κατὰ τῶν μηρῶν ἔπαιε διὰ ξύλου. καὶ ὁ ποιμάνις, ὃ

Iamque adeò diruta … vt ingressui hominis … ret. Tum vnus … alter, pluresque … armati omnes. … chum, Palæstram, … uum meum colligan… mum spoliant: … veſtem, omnémque … lectilem auferunt, … nil relinqueretur … Tum me equum … alterum educen… ſtrauerunt, … rebus quas appo… ad graue onus, … abigentes, ad … deſueta effugeren… rus eram quam… pondere mei ſoci… tur laboris, ego … abſque ſoleis iter … ſaxis præacutis … offendebar: ideóque … ceſpitans deficiebam … pondere: ſed eueſti… ſubſequens me ſæ… riebat baculo, …

saris inuocans præsidium, pro voce ruditum edebam, ô, solùm absurdè proferens voce maxima: Cæsaris verò nomen minimè sequebatur: & ob hoc vapulabam magis, veluti qui ruditu proderem nocturnos fures. Nil ergo proficiens rudendo, statui verbera silentio redimere. Iam dies aderat, & nos multos transieramus montes, religati ora, ne pascendo iter moraremur. Meridie ad diuersorium quoddam peruenimus hominum quibus cum nostris latrombus veterem esse consuetudinem, tum ex mutua salutatione, tum ex oculis poterat percipi. Iubent illi sarcinas deponere, & prandium parant. Nobis iumentis hordeum præbuêre: quod quum cæteri comedissent, ego valde esuriens (nam is cibus mihi esui difficilis erat) cogitans quare famem sedarem, hortulum retrò diuersorium conspicio, multis oleribus

ὠμὰς ἠρισάμην, ἰσκοπούμην ὅ, τι καὶ καταφάγοιμι. ὁρῶ δὲ κῆπόν τινα αὐτοῦ ὄπισθεν τῆς αὐλῆς, καὶ ἔχει λάχανα πολλὰ καὶ καλά, καὶ ῥόδα ὑπὲρ αὐτῶν ἐφάνητο. κἀγὼ λαθὼν πάντας τοὺς ἔνδον, ἀσχολουμένους περὶ τὸ ἄριστον, ἤρχομαι ἐπὶ τὸν κῆπον, τοῦτον μέν, ὠμῶν λαχάνων ἐμπλησθησόμενον, τοῦτο δέ, τῶν ῥόδων ἕνεκα. ἐλογιζόμην γὰρ, ὅτι δεῖ τὸν φαγῶν τῶν ἀνθίνων, πάλιν ἄνθρωπον ἔσεσθαι. ἔτι ταμβὰς εἰς τὸν κῆπον, θριδάκων μὲν καὶ ῥαφανίδων καὶ σιλίνων, ὅσα ὠμὰ ἐσθίει ἄνθρωπος, ἐνεπλήσθην· τὰ δὲ ῥόδα ἐκεῖνα, οὐκ ἐῶ ῥόδα ἀλλὰ θύρσους, τὰ δὲ ἐῶ ἐκ τῆς ἀγρίας φάσγανα φύσμενα, ῥόδα ἐκεῖνα. δάφνιλλα αὐτὰ καλοῦσιν ἄνθρωποι, κακὸν ἄριστον ὄνῳ τῷ παντὶ ἡ ἵππῳ φασὶ ᾖναι, ἢ φαγόντα ἀποθνήσκειν αὐτίκα. ἐπὶ τούτῳ ὁ κήπουρὸς αὐθόμενος, καὶ ξύλον ἁρπάσας, ἐσέπλωσεν εἰς τὸν κῆπον, καὶ τὴν πολυμισθον ἰδὼν, καὶ τῶν λαχάνων τὸ ὀλίγον ἃς πέρ τις δυνάσπις μισοπόνηρος, κλίπτλα λαβὼν, οὔτε μικρὸν ἐκόψει ξύλον. μήτε πλανῶν φασάμην, μήτε μερίμνων. καὶ κατέκλασε, καὶ τὸ πρόσωπον συνέφιξεν. ἐγὼ

plenum, in quo & roſæ eſſe videbantur. Itaque videns omnes prandio intentos, accedo ad hortum, tum vt pauſcerem olera, tum vt ederem roſas, quibus in cibum ſumptis, ſperabam me in hominem reuerſurum. Horum ingreſſus, raphanos, lactucas, atq; apium, quibus etiam crudis vtuntur homines, ad ſatiuitatē comedi. Quæ verò roſæ fuerant, non erant roſæ, ſed lauri ſyluestris flores. [k] Laurum vocant homines malum & aſino & equo, bum, cùm ferant ex eo cotes cueſtigiò mori. Hoc ciens horti cuſtos, rapto greſſus ligno, vt olera depaſta vidit, tanquam ti domini erga fures depr henſos ſolent, neq; natibus, neque lateribus peperciti res inſuper ac eorum cogn fuſte contriuit. Ego

θηκίτ' ἀνιχόμην, ἀφλακτίσας ἀμφοτέροις, καὶ καταβὰς λάθρᾳ ὕπνου ἐπὶ τῶν λαχάνων, ἔφυγον ἄνω εἰς τὸ ὄρος· ὁ δὲ, ἐπεσθίει γὰρ ἡμῶν ἀντιόντα, ἀνέπραγεν λύσας τοὺς κύνας ἐπ' ἐμέ. οἱ δὲ κύνες πολλοί τε ἦσαν καὶ μεγάλοι, καὶ ἅρπαξι μάχεσθαι ἱκανοὶ, ἔδεισα, ὅτι μὴ διασπάσουσί με οὗτοι λαβόντες. καὶ ὀλίγον ἐκπεπληγὼς, ἔκρινα τοῦτο μὲν τὸ τοῦ λόγου, παλινδρομῆσαι μᾶλλον, ἢ κακῶς θανεῖν. ὀπίσω δὴ ἀπῆα, καὶ ἅσσα μοι αὖθις εἰς τὸν ἴππον ἐπλίμπανον. οἱ δὲ τοὺς μὲν κύνας, δρόμῳ ἐπιφερομένους ἐδείξαντο, καὶ κατέδησαν· ἐμὲ δὲ πάσοντες, οὐ πρότερον ἀφῆκαν, πρὶν ἢ τὰ τῆς ὁδοῦ πάντα τὰ λάχανα κάτωθεν ἐξεμέσαι. καὶ μὴν ὅτι ὁδοιπορῶν ὥρα ἦν, τὰ βαρύτατα τῶν ἀναμμάτων καὶ τὰ πλεῖστα ἐμοὶ ἐπέθηκαν, ἀλαπάθῳ τότε οὔσῃ ἐξελαύνομεν. ἐπὶ δὲ ἄπειρον ὁρῶν ἤδη, παύομαί τι, καὶ ὧν φορτίῳ ἀχθόμενος, καὶ τὰς ὠλὰς ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐκτρίμμενος, ἵνα μὴ αὐτοῦ καταπατῶμεν, καὶ μήθ' ἅμα ἀποσφάλλωσί μοι τῶν πληγῶν,

verberū impatiens, cum amobus calcibus resupinum supra olera strauissem, aufugi ad montes: quod ille vt animaduertit, canes aduersus me incitauit. Hi cùm plures essent, atque ad vrsos expugnandos validi, veritus ne me dilaniarent, si me comprehendissent: decreui satius esse domum reuerti. itaque eodem cursu ad stabulum eucstigiò sum regressus. illi continuerunt canes currentes: me verò haud priùs percutere desliterunt, quàm ex dolore cacarem olera comesta. Et iam abeundi tempus aduenerat, cùm illi grauioribus rebus quas furto surripuerant, dorso meo impositis abierunt. Ego & verberibus & onere admodum defatigatus, rugulis insuper de via contritis, decreui me in via prosternere, neque exurgere, etiam si me verberando necassent.

ἀναπλῶσαί ποτε. τοῦτο ἐλπίσας μέγα μοι ὄφελος ἔσεσθαι ἐκ τοῦ βαλάντιου· ὠφέλει γάρ, ὅτι πάνυ ἐπείνων, τὰ μὲν ἐμὰ σκεύη διφυσᾶσθαι ὥστε ἵππῳ, καὶ ὠνήσειν, ἐμὲ δὲ αὐτὸν ἐάσειν κῶλα ἔχειν λύκοις. ἀλλά τις δαίμων βάσκανος, σιωπῇ τοῦ ἐμοῦ βουλεύματος, ὡς τἀναντία μοι μηχανήσων, ὁ γὰρ ἵππος, ἅτε ἐμοὶ τὰ αὐτὰ νοήσας πεπλήρωτο τῆς ὁδοῦ. οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶτα, ξύλα φαύλου δοῦ, ἀναπλῶσαι τ' ἄθλιον ἐκέλευον. ὡς δὲ εἶδεν ὑπὸ νυκτὸς πληγάς, λαβόντος αὐτὴν, οἱ μὲν ὦτων, οἱ δὲ οὐρᾶς, ἀνιγέρειν ἐπαρῶντο. ὡς δ' ἐδὴν λίνυον, ἔκειτο ἦ, ὡς πυρὶ λίθος. ἐμοῦ δὲ ἀπυροῦντος, λογισάμενοι ἐν ἀπόροις, ὅτι δὴ μάτην πονοῦσι, καὶ τὸν χρόνον τῆς φυγῆς ἀναλίσκουσιν, ὄνῳ νεκρῷ παριδρύουσι, τὰ μὲν σκεύη πάντα, ὅσα ἀκόμιζεν ἵππῳ, διανέμουσιν ἐμοί τις, καὶ ὦμον ἵππου, τὸν δὲ ἄθλιον, κοινωνὸν καὶ τῆς ἀμαυρωσίας καὶ τῆς ἀγροφωσίας, λαβόντες, ὦ ξένε, ἀποτιμησάμενοι ἐκ τῶν σκευῶν, καὶ σκαίροντα ἔτι ἀπῆραν εἰς ἔρημίαν. ὁ δὲ ἀπὸ κάτω, τὸν θάνατον ὀρχούμενος. ἐγὼ δὲ

eo pacto sperauí illos necessitate compulsos, sarcinam qua pressus eram, interea & asinum partituros, meque mutilem relicturos. Sed nescio quis dæmon inuidia motus, mea cõsilia in contrarium vertit. Nam alter asinus fortasis idem cogitans, in via cecidit, quem miserum baculis percutientes, vbi exurgere nequiret, neq; prodesset verbera, alij cauda, alij auribus apprehensum surgere impellebant. Cùm vano labore molestiam tererent, (asinus enim in via stratus velut lapis iacebat) illi ad fugam tentis, ne frustra tardarent, & dempta ab asino onera, & equo imposuerunt: asinum verò miserum, capistrum, & oneris ferendi socium, abscisis ense cruribus, eo huc simul animè è loco proximo deiciunt, mors illi & tulit laborum finè. Ego pe-

dens

ὁρῶν ἐν ᾧ σωφρονοίπερ τῶν ἡμῶν βουλευμάτων τὸ τέλος, ἔγνων φέρειν ἀγχοῦ τὰ ἐν ὤμοις, καὶ προθύμως πρὸς πατέρα, ἐλπίδας ἔχων πάντως, μετὰ ἡμισείας ἂν τὰ ῥόθια, λάθρα δύντων ἐς ἰμανὰ ἀνασωθήσεσθαι· καὶ τῶν λῃστῶν ἀκήκοον, ὡς ἐκ ἔστι τοῦ μὲν τῆς ὁδοῦ, καὶ ὅτι καταλύσουσι λοιπόν, ἵνθα καθαμίζουσιν· ὧν πάντα ταῦτα φρόνιμα ἐνομίζομεν. καὶ δὴ τῆς ἐσπέρας ἤλθομεν ἐς τὰ οἰκεῖα. γραῦς δὲ γυνὴ ἔνδον καθῆστο, καὶ πῦρ πολὺ ἐκαίετο. οἱ δὲ πάντα ἑκεῖνα, ἅπερ ἐνυχαίνομεν ἡμεῖς λομίσουσιν, ἅσα κατέθηκαν. ἔτα ἤρου τὴν γραῦν, ὅ τί ἔτω καθίζη, καὶ οὐ παρασκευάζεις ἄριστον ἅπαντα, ἔπειτα ἡ γραῦς, ἕτοιμα ὑμῖν. ἄρτοι πολλοί, οἶνου παλαιοῦ πίθοι· καὶ τὰ λῴστα δὲ ὑμῖν τὰ ἄγεια σκευάσασθαι ἔχω. οἱ δὲ τὴν γραῦν ἐπαινέσαντες, ἀφυσάμενοι, ἐλάφρουν πρὸς τὸ πῦρ. καὶ λέβητα ἔνδον ὕδωρ θερμὸν ἔχοντα, ἀρυσάμενοι ἔνθεν, καὶ καταχέαντες, αὐτοσχεδὸν ὧν λουτρῷ ἐχρήσαντο.

dens quorsum mea euasisse consilia, statui æquo animo ferre sarcinam, & prompte iter conficere, sperans rosis aliquando reperturum, me pristinam formam recuperaturũ: præsertim cùm ex latronũ percepissem verbis, parum itineris superesse ad locum in quo depositis sarcinis manerent, méq; etiam cursu, si opus fuerit, ad proficiscendum paro. Ante vesperam venimus domum. Anus vetula intus sedebat ad ignem. illi depositis sarcinis vetulam rogant cur sedeat, ac non potiùs prandium paret. Illa omninò esse prompta ait, panes plurimos, vinum vetus, ac syluestres carnes. Collaudata vetula, vestibúsque depositis ad ignem se oleo vnxerũt. Vas erat aquæ plenum calidæ, qua se lauerunt. Superuenêre paulò pòst adolescentes, aurum, argentum, vestiet,

ἔπτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι πομποὶ, λομίζοντες σκεύη πολέμια, ὅσα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ κόσμον γυναικεῖον, καὶ ἀνδράποδον πολύ, ἱκοινώνησε δὲ οὗτοι ἀπάντων τοῖς ἁρπάσασι. καὶ ἐπαθλα τοῦτα ἦν ἐμοὶ μὲν κατὰ θυμὸν, ὁμοίως ἐπόησαν καὶ οὗτοι. λοιπὸν μιτὰ ζῶντο, ὦ ἄνεσσι δαψιλὲς, καὶ πόλυς ἦν ὧν συμποσίοις τῶν ἀνθρωπόνων. ἐγὼ δὲ γραῦς ἐμοὶ καὶ ὧν ἵππος ἐλειθὰς παρῆν ἐμοὶ, ἀπ' ἐκείνου δὲ σπουδῇ τὰς ἐλειθὰς κατέπινον, δηδίως, οἷα ἀνὴς ἐμὲ τὸν σιωπέοντα· ἐγὼ δὲ ἐπαθλα ἴδοιμι πλὴν γραῦν ἐξιοῦσαν, τὸν ὕπνον ἄρζον κόθιον. ἐγὼ δὲ ὑπεράσα καταλιπόντος πλὴν γραῦς, καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ πάντες ἐπὶ ἔργον ἀπόωαν. ἐγὼ δὲ ἔσχον ἐμαυτὸν, καὶ πλὴν ἀκεῖθεν φρουράν· τὰς μὲν γὰρ γραὸς καταφρονῆσαι ἐμοὶ, καὶ φυλᾶν ἐκ τῶν ἐκάστης ὁμμάτων δεινὸν, ὁ δὲ νεανίσκος μίγας τις ἐμὲ, καὶ φοβερὸν ἔδοκει· καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ πλὴν θύραν ἀπεῖχε. τοῖσι δὲ ὕστερον ἡμέρας, μισούσης σχεδὸν τὰς νύκτας,

stes, ac muliebrem, virilemque ornatum portantes, communem omnibus prædam: quibus rebus intus delatis, eodem & ipsi pacto se lauerunt. Erat illis prandium fertile, sermo homicidarum varius. Anus mihi & equo hordeum præbuit. Ille cibum auidè vorauit, timens (vt par erat) ne essem in edendo socius. Vbi mulier abessi, ego panem, qui intus erat, comedi. Postridie relicto cum vetula adolescente quodam, ad opus sumendum abierunt. Ego sentiens custodes mihi impositos diligentes, ingemiscebam. Ac enim quidem contemnebam, cùm facilè ex eius conspectu aufugere possem. Sed adolescentem præcinctum ense in me sapius respicientem, atque asseruantem ostium, formidabam. Postridie circiter no-

ctem

κτὸς ἀνασχίφουσιν οἱ λῃσαὶ, χρυσίον μὲν οὐκ ἀργύριον, οὐδὲ ἄπο οὐδὲν λομίζονται, μόνην δὲ παρθένον ὡραίαν, σφόδρα καλὴν, καθ' ἓν κόμην κατεσπασμένην τὴν ἐσθῆτα καὶ τὸν πόπλον, καὶ καταθύμιον αὐτοῖς ἔνδον ἐπὶ τῶν σπάθων, θαρρεῖν ἐκέλευον, καὶ τὸν γραῦν ἐκέλευον ἔνδον μένειν, καὶ τὴν παῖδα ἐν φρουρᾷ ἔχειν. ἡ δὲ παῖς, ὅτι ἐμφανῶς τι ἤθελεν, ὅτι πιθήκου, ἀναπάντα ἔκλαι, καὶ τὴν λόμην τὴν αὐτῆς ἐσπάραττεν, ὥστε καὶ αὐτὸς πλησίον ἐὼν, παρὰ τὴν φατνῆ, σὺν ἐλεεινὸν ἐκείνῃ τὴν καλὴν παρεγένετο. ἐν δὲ τούτῳ, οἱ λῃσαὶ ἔξω ἐν τῷ προθύρῳ ἐθεάπευον. πρὸς ἡμέραν δὲ, τῶν σκοπῶν τις, τῶν τὰς ὁδοὺς φρουρῶν ἀλαλάξοντων, ἔρχεται ἀπαγγέλλων, ὅτι ἥκουσι καὶ ἵππους καὶ ὁπλίτας μάλα πολλοὺς πλέοντας λομίζοι. οἱ δὲ ὅτως ὡς ἔκλον, ἀνασάντες καὶ ὁπλισάμενοι, ἐμὲ καὶ τὸν ἵππον ἐκέλευον. ἐγὼ δὲ ὁ δυσυχὴς, ἐπισάμην καὶ ἐπὶ μάχῃ καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι, ἀνυπόπους πρότερον, ἵνθεν ἐπαύομαι τῷ ξύλῳ, ἐπαγόμενον αὐτῶν.

ctem mediam reuersi furet, neque aurum, neque argentum tulêre, sed virginem formosam sanè, flentem, capillis sparsis, ac scissa veste. Hanc in straminibus positam bono animo esse iubent, mandantes vetulæ, vt continuò domi esset, virginémque adseruaret diligenter: quæ neque potum, neque cibum capere voluit, solùm gemens ac lacerans capillos, adeò vt ego quoque illius cõmotus fletu, sibi iuxtà propinquus lachrymarem. Interim extra domum fures in porticu cœnant. Facto die explorator quidam aduenies, nunciat quendam aduenam ea die multis cum opibus transiturum. Hi vt erant armati consurgentes, me & equum stratos abeuntes ducunt. Ego infelix ignorans me ad pugnam & bellum duci, cùm tardè irẽ, ligno percutiebar. Post-

ἐγὼ δὲ ὁ δυσυχὴς, ἐπισάμην καὶ ἐπὶ μάχῃ καὶ πόλεμον ἐξελαύνεσθαι, ἀνυπόπους πρότερον, ἵνθεν ἐπαύομαι τῷ ξύλῳ, ἐπαγόμενον αὐτῶν.

ἐπὶ

ἐπὰ ἥκομεν ἐς τὴν ὁδὸν, ἔνθα ὁ ξυνὼν παρελάσας ἐμπίπτει, συμπατούντων οἱ λησταὶ ζῶντι φόνου, αὐτόν τε καὶ τὰς ἐκείνου θεραπούσας ἀπέκτειναν. καὶ ὅσα μὲν τιμιώτατα ἐξενόησαν, ὥσπερ μὰ ἐμοὶ ἐπίθηκαν, τὰ δ' ἄλλα τῶν σκευῶν αὐτῶν, ἐν τῇ ὕλῃ ἔκρυψαν. ἔπειτα ἥλωνον ἡμᾶς ἔτυπτον ὀπίσω, ἐλαύνοντες ἐπηγόμενος, καὶ ὡς ξύλῳ τυπτόμενος, μόλις τὴν ἐπὶ τὴν πατρίδα ὁδὸν ἔβαν. καί μοι ἀεὶ τῆς πληγῆς γίγνεται πρᾶγμα ἀλγεινὸν, καὶ μόλις ἔνθεν τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· τί γὰρ ἡμῖν ὄφελος τρέφειν τὸν ὄνον τοῦτον, πάντα καταπίνοντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ, ὠφελιμον ὂν ἀγαθόν. ναί, φασι ῥίψωμεν αὐτὸν καθαρσιμὸν τοῦ στρατοῦ ὄφος. καὶ οἱ μὲν σπουδάζοντο ἐπ' ἐμοί· ἐγὼ δὲ ἀκούων ταῦτα, ὥσπερ πράγματι λοιπὸν ἀπεθανατίζον. ὁ δὲ τῷ θανάτῳ μὲν φόβος, ἀνώδυνον τῆς ὀδύνης ἔθηκε. ἐπὰ ἤλθομεν ἔσω. ἔνθα καταλύομεν,

Postquam ad locum peruentum est, qua aduena ille profecturus erat, in vehicula & sarcinas incidentes, hominem cum familia occidunt: precioſioribus rebus mihi & equo impoſitis, cùm reliqua in ſyluis abſcondiſſent, reuerſi ſunt. Ego cùm baculo ſæpiùs ictus eſſem, vngula offendo in lapidem acutum. ex offenſione ſit ſummo cum dolore vulnus: quo factum eſt, vt reliquum viæ conficerem claudus. Tunc illi: Quid opus eſt inuicem autem hunc asſinum nutrire ſæpiùs ceſpitantem? Ex aliquo demum eum præcipitem loco, inutilem beſtiam, tanquam futuram exercitus expiationem. Cùm hæc aduerſum me machinarentur, ego intelligens omnia, quod itineris ſuperfuit, oblitus vulneris peregi. timor enim mortis, omnem abſtulit vulneris dolorem. Vt verò ad diuerſorium peruentum eſt, ex nere

[illegible] τῶν ἡμετέρων
[illegible] πόντων ἐν ἀστιβη-
[illegible] περὶ δ' ἀναπεσόντων
[illegible], καὶ ἐπειδὴ νὺξ
[illegible] ἦμαρ, ὡς τὰ λοι-
[illegible] σκευῶν ἀναστῆσαι.
[illegible] ἅμα ὄνον, τοῦτον ὄνον,
[illegible] ἀπάγο-
[illegible] ἐκ τῆς ὀπλῆς;
τῶν δὲ σκευῶν ἃ μὲν ἡμεῖς
[illegible] καὶ ὁ ἵππος.
[illegible], τὸν ἵππον ἄπ-
[illegible] νὺξ δὲ ἐπὶ λαμπρᾷ
[illegible] τῆς σελήνης, ἐξε-
[illegible] πρὸς ἐμαυτὸν ἔλε-
[illegible], τί ἔτι μείνας ἐν-
[illegible] γύπεσι σὺν, καὶ γυψὶν
[illegible] διαπέσοιμι. οὐκ ἀ-
[illegible] εἶπε περὶ σοῦ ἰδοὺ-
[illegible] βλέπεις τοῦ ἐρημνοῦ
[illegible] νὺξ μὲν αὐτὴ,
[illegible] κλέπται ποικὶ, οἱ δὲ οἰ-
[illegible] φυγῇ σῶ-
[illegible] ἐκ δυσποτμίας ἀν-
[illegible] ταῦτα πρὸς ἐμαυ-
τὸν ἐπενοούμην, ὁρῶ ὅτι
οὐδὲ περισκελὲς μοι οὐδὲν
μέλλει, ἀπὸ μὲ ὁ οὐρανὸς ἐν τοῖς
[illegible] παρηρέμαζον, τὸ-
[illegible] καὶ παρόξυνόν με μᾶλ-

nera cùm depositissent à nobis, discumbentes cœnant. Deinde noctu cùm recedere vellent, quò reliqua è sylvis deportarent: Quid, unus inquit, hunc miserum deducamus asinũ, inutilem propter unguiæ vulnus? hæc quæ supersunt, partim nobismetipsis, partim equo deferenda imponemus. His dictis abierunt, unà equum ducentes. Nox cùm luceret Lunæ beneficio, ego mecum loquutus: Quid amplius, inquam, expectas miser, esca vulturibus & eorum pullis futurus? Numquid nõ intellexisti quæ isti de te sunt inuicè colloquuti? Visne ex alta crepidine deijci? Nox resplendet, fures abiêre, pete fugâ ab insidiis homicidis salutem. Hæc mecum cogitans, cùm viderem me solutum (laqueus enim suspensus pendebat) ad fugiendum maximè sum cõmotus. Itaque domum exiens cœpi cursu fugere.

Quod

[illegible] τῶν τοῦ φυλοῦ. καὶ δρόμῳ ἐξιὼν, ἀπῆρ· ἡ δὲ γραῦς,

ἐπὶ

τλῶ ϗ παρθένον ἔνδον λαβόντα ἀπάγειν, ἔπειτα ἰδόντας ἡμᾶς ἀπιέναι. καὶ πόσον τοῦτο μακρὰν ἦν, ἐμοῦ τοῦτο ἔτι λέγοντος, ἐκ τῶν ἀγρῶν ἀνίσχουσι πρὸς ἀπόλουσι· τί ποιοῦμεν, ἔφη τις αὐτῶν, τλῶ ἀπαίτιμε; τί ἄν, ἄλλος ἄλλο, ἕτερον, ἢ ταύτῃ γε καὶ ταύτα ἐάτω ἐπιβῆναι ἡμῶν αὐτλῶ, ἀφιλομαθῆ μὴ ἡμᾶς κέρδεα ποιεῖν, ὃς σφῶν ἐπ' αὐτῇ, καὶ πεθῆσαι ἡμῶν ὅλον τὸ ἐργαστήριον; οἶδ ἴστε γέ, ὦ φίλοι, ὅτι αὕτη, ἣ τὸν οἶκον ἐβάλλετο, δεῖ ἐς ἄν ἀπὸ ἡμῶν ζῶν ἀπολέσῃ· πάντως γὰρ ἂν ἀπολοίμεθα, ζῶν ἐχθρῶν ἐπὶ παρασκευῇ ἡμῖν ἐπιτοσόντων, ὥστε ἀμυνούμεθα μὴ τλῶ πολιμίαν. ἀλλὰ μὴ ὅτῳ ῥᾳδίως ἀφθησόμεθα, πρόσθεν ἐπὶ ζῶ λίθῳ θανάτῳ ἢ αὐτῇ τὴν ἀπαγωγότατον καὶ μακρότατον ἐξεύρωμεν, καὶ ὅπως αὐτλῶ χρόνῳ καὶ βασάνῳ φιλάξας, ὕστερον ἀγαθᾷ, ἔστω ἰδίτοιον θάνατον. καί τις ἄλλος, οἶδα ὅτι ἐπανισωθὶ τὸ ἀρχαῖον κλέπτημα. τὸν ὄνον δῆ ἀπολέσαντα, ὀκνηρὸν ὄντα· νῶν ϗ κἀγὼ λέγω εἶναι ψυχόμενον, καὶ μὴν καὶ τῆς ψυχῆς ἡ παρθένος γε

Deinde ligata virgine, quæ ad cœnam profecti eramus multo potu traducta, quum de virgine colloquerentur: Quid, ait quispiam ex eis, de hac fugitiua agendum? quid censes, alter, nisi eodem illâ loco, quo vetulam nostram præcipitem egimus? nam & pecuniam nobis auferre conata est, & nos artémque nostram prodere. Scitis enim, si ad suos peruenisset, in quanto periculo versaturetur vita nostra: nam omnes à pluribus ex improuiso circundati fuissemur capti. Quare vlciscamur hanc vitæ nostræ insidiatricem: sed non ita, vt è saxo proiecta morte pereat repentina: mortis genus, quo longo dolore afficiatur, reperiundum est nobis. Cùm de illius morte disceptarent: Adijciam, ait, huic (quod & vos probabitis) asini interitum, quoniam semper tardum, nunc verò ficticè claudicantem oportet perdere: etenim ætatem virginis facilius est fore

cum

cius & minister. hunc interficiamus primùm, tum scindamus ventrem, atque intestinis abiectis, intus virginem includamus, ita vt solum superextet caput, ne estigio suffocetur: reliquum corpus intra ventrem lateat: quo consuto, ambos vulturibus eiciamus nouo more præparatum cibum. Aduertite quæso ad hoc tormenti genus. primùm viua mortuo asino inhærebit, deinde sole vrente in eius ventre decoquetur: insuper fame ad mortem torquebitur, neque poterit se ipsam perimere: cætera quibus excruciabitur, tum ex putrefacti cadaueris fœtore, tum ex vermibus scaturientibus, prætermitto: vultures denique cadauer depasti, & viuentem quoq; vnà laniabunt. Ad hoc monstro simile acclamantes omnes, rem comprobauêre. ego meipsum deplorabam tanquam

ἀμφίτιλλον καὶ διαλύσωμεν. ἐγὼ μὲν οὖν ὑμῖν ἀρξομαι τῆς τομῆς, διατεμοῦμεν ἐκ τῆς γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔντερα ἐκβαλοῦμεν, τὴν δὲ παρθένον ἐντὸς ἐγκαταλείσομεν, τὴν μὲν κεφαλὴν ἔξω ἵνα πρόχηρον, ἵνα μὴ ἀπνιγῇ, τὸ δὲ ἄλλο σῶμα πᾶν ἔνδον κρυβήσεται, ἵνα ἂν κατὰ τὴν διαφθορὰν τὸ μέλλον συμβαίνειν, ἐξέλθωμεν ἔξω ἄμφω ταῦτα τὰ γένη, καινὸν τῷ ὑποζυγίῳ ἄεσμα. σκοπεῖτε δὲ ἄνδρες, τῆς βασάνου τὸ λοιπὸν μέν, τὸ πικρὸν ὄνου σώματος, ἔπειτα τὸ θήρειον ὦμον, ἔπειτα τὸ λίμος, ἐν ᾧ ἐλεεῖ διαφθαρήσεται, καὶ λιμῷ δὲ ἀπόντα ἀναιρήσεται, καὶ μάλ' ἀπόλλυται ἀκαινίσα ἔχαν. τὰ δὲ ἄλλα, ὅσα πάσχει, σιωπήσομαι τὸν ὄνον τῷ τι ἐδμῇ καὶ ἀναλώσει σιφορμήν, ἐπαλλήλως δὲ οἱ γίνωσι, ἀφ' ἑτέρου ἀπολούμενον ἄσω, τοιαῦτα, ὡς ἐπῆνον, ἵνα ἐγὼ ἔξω ἐπισκόπουσι. πάντα ἀπόλοιτο, ὡς ἐμοὶ ἀγαθῷ μιμήσασθαι τὸν στρατόπεδον ἐρήματι. ἐγὼ δὲ ἀνίσχων αὖ, ὡς ἂν

AAa

ὡς ἂρ ἀποφαγησόμενον, καὶ μικρὸν νικηθὲς ὑπὸ τύχης λυπούμενον, ἀπὸ πρῶτου ἀθλίαν ἐπιλιξόμενον, καὶ θύκην ἐκ ἀλιτέσθαι λόρυς ἐσόμενος. ὅρθρος ἤδη ἔτι, καὶ ἐξαίφνης ἐφίστασι κλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τοὺς μιαροὺς τύτους ἀγχόμενον. καὶ ἀθίως πάντας λισμοῦ, καὶ ἐπὶ † χέρας ἐγκύμονα ἀπῆγον. ἔτυχε δὲ καὶ ἐπὶ τῶ λόρω μνηστευομένου, σὺν αὐτοῖς ἐκθάν· αὐτὸς γὲ ἦν, ὁ καὶ τὸ λατρικώτερον τῶν λῃστῶν μιμούμενος. παραλαβὼν αὖ τὸν παρθένον, καὶ λαβὶς ἐπ' ἐμοί, ἅτως ἔχω οἴκαδε. οἱ δὲ λωμῆται, ὡς ἄλλον ἐμὲ ἔτι πόῤῥωθεν, ἐγνώκεσαν ἀντικρυσὺ φανήλιον αὐτοῖς ἐμοῦ κεκομισμένου, καὶ προσθαμόντες ἐσπαίροντο, καὶ ἔγον ἅπαν, ἃ δὲ παρθένον, κωλυὸν λόγον ἔχον ἐμοῦ, δίκαιον ποιοῦντες, τὸν σωσχμαλώτου σωσπουδήσαντες, καὶ τὸν λοιπὸν ἐκάνον αὐτῇ βάναυσον συγκινδυνεύσοντος. καί μοι τῶν λιπτημένων ἄσπρον παρέκαθ, μιλίμους καθῶν, καὶ χόρ]τον, ὃν καμήλῳ ἱκανόν. ἐγὼ δὲ τότε μέλλω

tanquam iam moriturum: neque tantum meo interim dolebam, quantum quòd receptaculum essem futurum infelicis puellæ, quæ nihil admiserat mali. Iam diluculum aderat, quum subitò manus aduentat militum ad hos sceleſtos latrones capiendos: quos omnes vinctos ad eius oræ præſidem perducunt. Inter hos milites, qui puellam deſponderat, latronum inueſtigator aderat. Hic virginem dorſo meo impoſitam, ad ſuos reduxit. Domeſtici nos etiam à longè conſpectos vt agnoſcere, me illis aduentum nouſtrum voce ſignificante, profecti obuiam, domum perducũt. Virgo multùm de me locuta, & captiuitatis & fugæ ſocio, & vnà ad mortem deſtinato, cura mei demandata cæteris, medimnum hordei præberi iuſſit, etiam fœnum quantum ſuffíceret camelo. Ego conſpectis canibus, qui in aulam

φέλιστα λατυρόμιλον τὸν Πάμ-
φιλον, ὃς ὄνον μι, τὴ ἀλη-
θα τῇ τύχῃ μεταθέσθαι ἐφοβε-
τὸ λωΐας, ἃς τοὐπανθρωπον
παρασπάσας, καὶ λαφυσθέν-
τας ποιᾷ, καὶ ὃς ἐν γά-
μοις πλουσίων νυμφίων. ἡμέ-
ραις δι ὕστερον, μισθὸν τὸν γά-
μον, ἡ παῖδες, ἵνα δὴ χάριν
μοι ἔρῃ ἡ δέσποινα ἴσχυν πα-
ρὰ τῷ πατρί, καὶ ἀμείψασθαί
με ἀμοιβῇ τῇ δικαίᾳ θέλειν
ὁ πατὴρ ἱλαρωτέρῳ ἐπιθύρου
ἀφεῖναι τὰ θύρετρον, καὶ σὺν ὄρ-
θροις ἀγαγέσθαι ἵππους νέμεσθαι.
καὶ δὴ ὡς ἱλαθίρῳ, ἔφη,
βούνται ἐν ὕδατι, καὶ τοῖς
ἵπποις ἐπιβύσονται. καὶ αὖ-
τῇ δικαιοτάτῃ ἀμοιβῇ ἱλά-
νατότε, ἡ δὴ τὰ πρόγμα-
τα ἐν ὄνῳ δικασῇ. καλέ-
σας οὖν τῶν ἱπποφορβῶν
τινά, τοῦτο μι παραδίδω-
σιν. ἐγὼ δ' ἔχαιρον, ὡς οὐκ ἔτι
ἀχθοφορήσων. ἐπὶ δὲ κόμῃ
εἰς τὸν ἀγρὸν, τοῖς ἵπποις μι
ὁ νομεὺς σαίμιξε, καὶ ἔγνω
ἐμᾶς, τὸν ἀγέλιον, ὡς νομόν.
ἐμὲ δ' ὧν ἀφῆκαν τοῦτο, ὅσ-
περ Καλλίππῃ, ἀμοὶ γνώσθαι. ὁ γὰρ ἱπποκόμος τῶν ἵππων,
τῇ αὐτῇ γυναικὶ Μυρτάλῃ ἔνδον μι κατέλιπεν ἀ δὲ τῇ μὲν

introëuntes, multa vt in diuitis hominis nuptijs vorabant, Palæstram sum execratus, quæ me non in canem, sed asinum sua arte transmutâsset. Haud multos post nuptias dies, volens mihi virgo promissam gratiam referre, patrem, vt me liberum dimitteret, hortata est. Ille subdiuum cum equarum armentis liberum in voluptate, & equas subagitare cùm vellem, permisit. Quæ tum mihi optima redhibitio visa esset, si mei arbitrij res fuisset. Aduocato itaque equarum pastore, me sibi permisit lætum, tanquam non amplius sarcinarum molestiam subiturum. Equabus pastor immiscuit, ducens simul ad pascendum. Oportebat autem & hîc mihi accidere, quod olim Candauli. Sed contrà atque opinabar, accidit: nam qui armento præerat, inclusum me reliquit vxori: illa ad

λῆμι ὑπεξώννυμι, ὥστε ἀλέᾳ αὐτῇ καὶ πυροὺς, καὶ κριθὰς ὅλας. καὶ τᾶδε μὲν ὠφέλιμον ἦκον· ἀχαμάτῳ γὰρ ἔνδον, ἀλέᾳ δὲ ἱκανῇ ἐπιτάττων. ἐδόκουν δὲ βιαστίσειν, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων, τῶν ἐν ἀγροῖς τοῖς ἀγροῖς (πολλοὶ δὲ πολλὴν εἶδον) ἄλλως τε τὸν μισθὸν αὐτῷ, ἐξημίουν τὸν ἐμὸν ἄθλιον τράχηλον. καὶ τὰς μὲν κριθὰς, ζυμῶν ἄκυρον φρύγουσα, ἐδόμοι ὥστε ἀλέᾳ ἐνιβάπτουσα, μάζας ὅλας ποιοῦσα καλλίπυγος, ἐμοὶ δὲ πίτυρα ἄκυρον λῶ. ἐδόκει ποτε καὶ σωκλάσαι με τοῖς ἵπποις ὁ νομεὺς, παύομαι δέ τι, μὴ δακπασόμενος ὑπὸ τῶν ἀρσένων, ἀπαπλύμενον· ἀεὶ γάρ με μετὰ χεῖρα ἐποιοῦντο ἄνευ τοῦ ἵππου, τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἐλλικον, ἀμφοτέροις ἐς ἐμὲ ἐρεθιστίζοντος, ὥστε φέρειν ἐκ ἀδυνάμην ζηλοτυπίαν ἐπὶ πλεῖ. ἀνιδὼς οὖν μὴ ἄμορφος ἐν οὐ πολλῷ χρόνῳ ἐγενόμην, ὅτι ἔνδον ἀφρονόμενος πρὸς τῇ μύλῃ, ὅτι ἀκάθεκτος νεμόμενος, ὑπὸ τοῦ σωνόμων προνεμόμενος. μὴ μὲν καὶ τὰ πολλὰ ἐστὸ ὄρος ἄνω ἐπεμπόμην,

pistrinum illigatum, & triticum & hordeum molere cogit. Mediocris hic erat labor, grato præsertim asino, molere quantum domino sat esset. Sed mulier intenta quæstui, & in aliorum quoque, qui plurimi in agris erant, opera ad fœnæ mercedem miserum fatigabat collum. Insuper hordeum mihi debitum cibum confricans, ac molere cogens, placentas ex eo insum vsum faciebat: dabatur mihi furfur pro hordeo. Si quando pastor inter armenta ire ad pabulum equorum sineret, quia me velut adultetum suspicabantur, calcibus & morsibus infestabar, adeò vt nullo pacto zelotypiam valerem fugere. Ma cilentus igitur parvo tempore factus sum ac deformis, neque domi à pistrini labore quietus, neque in agris pascens, quum non essem ab equorum persequutione tutus. Destimabar etiam quandoque ad montes, lignorum

κὴ ξύλα τοῖς ἄμοις ἐκόμιζον· τὸ δ' ἐμὸν τὸ μιφάλαιον τῶν ἐμῶν μακάριον. πρῶτον μὲν, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὁδὸν λαινῶν ὁδὸν, εἶτα κὴ ἀνυσόδιτον ὁρᾷ ἐν λιθίνοις, καί μοι σωτῆρι μισον ὀνηλάτην, παιδαγωγὸν ἀκαθαρτον. τοῦτό μι λαινῶς ἑκάστοτε ἀνώκνει πρῶτον μὲν ἴσαί μι, κὴ πρέχοντα λίαν, ὁ ξύλοφ ἐπὶ, ἀπὸ τῶν ὄπισθε νυκνὸς ἔχοντι, κὴ ὀξεῖς. κὴ ἀεὶ ἴσαγε ἐς τὸ αὐτὸ τοῦ μηροῦ, ὥστ' ἀνίωκτό μοι κατ' ἐκεῖνο ὁ μηρὸς τῇ ῥάδδῳ. ὁ δ' ἀεὶ τὸ παθημα ἔπαγε, εἶτά μοι ἐπιτίθει φορτίον, ὅσον χαλιπὸν ἄνεσι κὴ ἐλέφαντι ἐνεγκεῖν. κὴ ἄνωθεν ἡ καταβασις ὀξεῖα ἐμοὶ, ὁ δ' κὴ ἐνταῦθα ἔπαγε. εἰ δέ μοι σκεπάσαν ἴδοι τὸ φορτίον, κὴ ἐς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, μέρος τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, κὴ τῷ λιφοτέρῳ σοβαπᾶν, κὴ τὸ ἴσον ποιεῖν, ἵνα μὴ ἐπὶ ποτε ἀργάζωμαι, λίθους δὲ μιγάλους ἐκ τοῦ ὄρους ἀναιρέμενος, ἐς τὸ λιφότερον, κὴ ἄνω νύσον τὸ φορτίς ποσιτίθει, κὴ κατήκαν ἄθλιος, τοῖς ξύλοις ὁ μὲν κὴ λίθοις ἀχθέσι συνε-

lignorum sarcinas laturus: quod malum cæteris erat in omnibus deterius. nam primùm ascendendus mons erat saxosus, aspera ac dura mihi (vt qui absque soleis esſem) via. ducebar ab impuro puero asinario, qui me aliquanto nouo more perderet. Is percutiebat currentem, neque simplici solùm ligno, sed eo cui frequentes atque acuti stimuli essent infixi. Is semper posteriora dorsi perurgebat, adeò vt nates vlceribus inquinatæ, semper ab illo eodem loco vapularent. Onus præterea imponebat & elephanto graue. Descensus montis licet esſet præceps, tamen continuis premebat verberibus. Si quando sarcina in alteram declinaret partem, nequaquam aut demebat ligna, aut imponebat leuius, vt æquaret latera, sed graues addebat lapides leuiori parti. ita redibam miser tum ligna tum

ἄτα ὀλίγον ὕστερον ἦκον νεανίσκοι τινὲς, λοιμίσοντες σκεύη πολλὰ, ὅσα χρυσᾶ, καὶ ἀργυρᾶ, καὶ ἱμάτια, καὶ λύσιμον γυναικεῖον, καὶ ἀνδρεῖον τοιοῦτον, ἰκοινώνησαν δὲ οὗτοι ἀπήλοις. καὶ ἐπεδὴ ταῦτα ἔνδον κατέθεντο, ὁμοίως ἐλόσαντο καὶ οὗτοι. λοιπὸν μιτὰ ζεῦτο, ὧν ἄεισον δαψιλὲς, καὶ πόλυ ἐν ὧ συμποσίῳ τῶν ἀνδροφόνων. ἐμὲ δὲ γραῦς ἐμοὶ καὶ ὧ ἵππε λευθὰς παρίθηκεν, ἀπ' ἐκεῖνο μὲν σπουδῇ τὰς λευθὰς κατέπινε, δεδιὼς, οἷα ἐκὼς, ἐμὲ τὸν σωάεισον· ἐγὼ δὲ ἐπεδὰν ἴδοιμι τὴν γραῦν ἐξιοῦσαν, τὸν ἔνδον ἄρζον ἔσθιον. ἐπὶ δὲ ὑστεραίᾳ καταλιπόντων τὴν γραῦν, καὶ νεανίσκον ἕνα, οἱ λοιποὶ πάντων ἐπὶ ἔργον ἀπῆσαν. ἐγὼ δὲ ἔσχον ἐμαυτὸν, καὶ τὴν ἀκεδῆ φρουράν· τῆς μὲν γὰρ γραὸς καταφρονῆσαι ὧν μοι, καὶ φυγὴν ἐκ τῶν ἐκείνης ὁμμάτων ἐλωπόν, ὁ δὲ νεανίσκος μίγας τις ὧν, καὶ φοβερὸν ἴδεπι· καὶ τὸ ξίφος ἀεὶ ἔφερε, καὶ τὴν θύραν ἀπ' ἐκεῖνο. τοιοὶ δὲ ὕστερον ἐμίραις, μισούσης σχεδὸν τῆς νυκτὸς,

stes, ac muliebrem, virilemque ornatum portantes, communem omnibus prædam: quibus rebus mutus delatis, eodem & ipſi paſto ſe lauerunt. Erat illis prandium fertile, ſermo homicidarum varius. Anus mihi & equo hordeum præbuit. Ille cibum auidè vorauit, timens (vt par erat) ne eſſem in edendo ſocius. Vbi mulier abeſſi, ego panem, qui intus erat, comedi. Poſtridie relicto cum vetula adoleſcente quodam, ad opus ſuum abierunt. Ego ſentiens cuſtodes mihi impoſitos diligentes, ingemiſcebam. Ac enim quidem contemnebam, cùm facilè ex eius conſpectu aufugere poſſem. Sed adoleſcentem præcium enſe in me ſæpiùs reſpicientem, atque adſeruantem oſtium, formidabam. Poſtridie circiter nonam

ἕτερα εἰ λεγοι,
λαλιαν, ἀ-
ποιησεσθαι, μέ-
παρουσαν, σφό-
δρα τε καὶ λα-
μὸν ἐσθῆτα καὶ
καταβαλόντες
τῶν σιδη-
ρουν, καὶ
ἄνδρων ἔνδον
κεῖσθαι ἐν φρου-
ρᾷ, ὅτι ἐμ-
μενε, ὅτι παῖς,
καὶ τῷ
ἐσπάρα-
γμένῃ πλησίον
φωνῇ, οἰκί-
δε καλῶ παρ-
ἔφη, οἱ λεγοι ἐ-
ἐσ εἰσιόντα.
τῶν σκοπῶν
ἄνδρα φερεῖν
λα ἀπαγόν-
τα ταῦτα πα-
ρελαῦ πλῆ-
ἐγὼ κ ἵππος ἐς ἔ-
καὶ ἐπιτιθε-
τὸν ἵππον ἐ-
λαυνον. ἐγὼ δ

ctem mediam reuersi furet, neque aurum, neque argentum tulêre, sed virginem formosam sanè, flentem, capillis sparsis, ac scissa veste. Hanc in stramínibus posítam bono animo esse iubent, mandantes vetulæ, vt continuò domi esset, virginémque adseruaret diligenter: quæ neque potum, neque cibum capere voluit, solùm gemens ac lacerans capillos, adeò vt ego quoque illius cōmotus fletu, sibi iuxtà propinquus lachrymarem. Interim extra domum fures in porticu cœnant. Facto die explorator quidam adueniens, nunciat quendam aduenam ea die multis cum opibus transiturum. Hi vt erant armati consurgentes, me & equum stratos abeuntes ducunt. Ego infelix ignorans me ad pugnam & bellum duci, cùm tardè irē, ligno percutiebar. Post-

πεσάμην & ἐπὶ μάχλῳ καὶ πόλιμον ἐξελαύνεσθαι,
ἔπειτα ἐπαύομαι τῷ ξύλῳ, ἐπαγομένων αὐτῶν.

ἐπὶ

ἐπὶ δ' ἄκρον ἀφ' ὧν τὴν ὁδὸν, ἔνθα ὁ ξεῖνος παρελάσας ἔμενε, συμπεσόντες οἱ λῃσταὶ τοῖς ὀχήμασιν, αὐτόν τε καὶ τοὺς ἑταίρους διεφθείραμεν. καὶ ὅσα ὧν τιμιώτατα ἐξεπόντες, ὡς ἵππῳ μὲν ἐπιθέμενοι, τὰ δ' ἄλλα τῶν σκευῶν αὐτοῖς, ἵν' ἦν ἕκαστον ἔψαυον. ἐπεὶ δ' ἥλωκεν ἡμᾶς ἔτως ὀπίσω, μόλις ἐπεκόμην, καὶ ὡς ξύλῳ τυπτόμενος, μόλις τὸν ἐπὶ τὴν παρὰ πίτραν ὀξεῖαν. μαί μοι ἀφ' ἧς πλη γῆς γενέσθαι τραῦμα ἀλγεινὸν, καὶ μοναχῶν ἔνθεν τὸ λοιπὸν τῆς ὁδοῦ ἐβάδιζον. οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· τί γὰρ ἡμῖν δεῖ τρέφειν τὸν ὄνον ζῶντα, πάντα καταπίνοντα; ῥίψωμεν αὐτὸν ἀφ' ὧν ὄρεος, εἰς ἀνωφελῆ θήραν. καί, φασι ῥίψωμεν αὐτὸν καθαρσιμὸν ὧν στρατῷ ἰσόμοιρον. καὶ οἱ μὲν σκευοτάφουν ἐπ' ἐμοί· ἐγὼ δ' ἀκούων ταῦτα, ὡς πράγματι λοιπὸν ὡς ἀποθανεῖν ἐπίδαιμον. ὁ δὲ τῷ θανάτῳ τὸ μὲν φόβερον, ἀνῃρήθην τῆς ὀδύνης ἔθηκεν. ἐπὶ δ' ἤλθομεν ὅπου. ἔνθα καταλύομεν,

Postquam ad locum peruentum est, qua aduena ille profecturus erat, in vehicula & sarcinas incidentes, hominem cum familia occidunt: precioſioribus rebus mihi & equo impoſitis, cùm reliqua in ſyluis abſcondiſſent, reuerſi ſunt. Ego cùm baculo ſæpiùs ictus eſſem, vngula offendo in lapidem acutum. ex offenſione ſit ſummo cum dolore vulnus: quo factum eſt, vt reliquam viæ conficerem claudus. Tunc illi: Quid opus eſt inuicem autem hunc asſinum nutrire ſæpiùs ceſpitantem? Ex aliquo demus eum præcipitem loco, inutilem beſtiam, tanquam futuram exercitus expiationem. Cùm hæc aduerſum me machinarentur, ego intelligens omnia, quod itineris ſuperfuit, oblitus vulneris peregi. timor enim mortis, omnem abſtulit vulneris dolorem. Vt verò ad diuerſorium peruentum eſt, ce-

nere

nera cùm depoſuiſſent à no-
bis, diſcumbentes cœnant.
Deinde noctu cùm recedere
vellent, quò reliqua è ſyluis
deportarent: Quid, vnus in-
quit, hunc miſerum deduca-
mus aſinũ, inutilem propter
vngulæ vulnus? hæc quæ ſu-
perſunt, partim nobiſmetip-
ſis, partim equo deferen-
da imponemus. His dictis
abierunt, vnà equum ducen-
tes. Nox cùm luceret Lunæ
beneficio, ego mecum loqui
tus: Quid ampliùs, inquam,
expectas miſer, eſca vulturi-
bus & eorum pullis futu-
rus? Nunquid nõ intellexiſti
quæ iſti de te ſunt inuicè col
loquuti? Viſne ex alta crepi-
dine deijci? Nox reſplendet,
fures abiêre, pete fugâ ab in-
ſtis homicidis ſalutem. Hæc
mecum cogitans, cùm vide-
rem me ſolutum (laqueus e-
nim ſuſpenſus pendebat) ad
fugiendum maximè ſum cõ-
motus. Itaque domum e-
xiens cœpi curſu fugere.
Quod

ἐπεὶ ἔλεγε ἀφεθῆναι ἕτοιμον, λαμβάνεσθαί μου ἐκ τῆς ὀρᾶς, καὶ ἕλκε. ἐγὼ δὲ ἄξιον ἁρπαγοῦ, καὶ θανάτου ἄπαντα ἡπῶμ ἕνα, τὸ ὑπὸ γραίας ἀπολωνται, ἔσυρον αὐτόν. ἡ δὲ μάλ' ἀνέκραγεν ἐνθοῦν τὴν παρθένον. τὴν ἀλκμάλωνον, ἣ καὶ πθσιληθοῦσα, καὶ ἰδοῦσα γραῦν, δίκην λέαινα ἐξ ὄνου ἀμυνόμενον, τολμᾷ τόλμημα γενναῖον, καὶ ἄξιον ἀφηγήσεως. ἀναπηδᾷ γὰρ ἐς ἐμὲ, καὶ ἐπικαθίσασά μοι, ἤλαυνε, λαβοῦσα ὥσπερ τι ἵππου τῆς φυγῆς, καὶ τῆς ὁρμῆς σπευδῆς, ἐφυγον ἵππον θρόμῳ. ἡ δὲ γραῦς ὀπίσω ἀπελείπετο. ἡ δὲ παρθένος τοῖς μὲν θεοῖς ἤυχετο, σῶσαι αὐτὴν τῆς φυγῆς. πρὸς δὲ ἐμὲ· ἢν μὲ, ἔφη, ὁμόσῃς πρὸς τὸν πατέρα, ὦ ἑταῖρε σὺ, ἐλεύθερον μέν σε παντὸς ἔργου ἀφήσω, λεχθῶν δὲ μισθὸν ἕξεις σοι, ἐφ' ἑκάστῃ ἡμέρᾳ, τὸ ἄλευρον. ἐγὼ δὲ, καὶ ζῶς φονεὺς, καὶ ζῶς ἐμαυτοῦ φωξόμενος, καὶ πολλὴν ἐπικείαν ἔχθρα-

Quod anus vbi conspexit me per caudam retinebat ego rem dignam præcipitio & alia quauis morte putans, si à vetula retineretur, mulierem trahebam. illa magna voce implorat virginis opem. Quæ cùm prodisset, conspectare, facinus est causa nobile & memoratu dignum. Nam super me ascendens, fugæ comes facta est. Ego tum fugiendi cupidus, tum puellæ gratia, extento cursu abibam, anicula post nos relicta. Virgo orabat pro salute deos. ad me verò: Si me, inquit, ad paternam domum perduxeris, primùm ab omni opere te liberum faciam, tum hordei medimnus erit tibi singulis diebus cibus. At ego tum interfectores meos fugiens, tum pollicitationibus puellæ motus, neglecto vulnere currebam. Vt verò ad triuium quoddam peruenimus, in

πάαν, ἐκ τῆς ἀνασωθέσης, ἐμοὶ λόρις ἐλπίζων ἔσεσθαι, ζῶν τραύματος & ἀμηλίσας. ἐπὶ δὲ πόρῳ, ἔνθα ἐσχίζετο δίκαι ὁδὸς, εἰ μὲ

in hoſtes noſtros redeuntes incidimus, qui à longè propter Lunam infelices captiuos cognouêre. Currentes cùm me comprehendiſſent in virginè verſi: O ſpecioſa virgo, quid miſella, inquiunt, per ignota pergis loca? nunquid dæmones non extimeſcis? redi igitur. nam te tuis reſtituemus. Quæ quũ ridentes dixiſſent, me retrò verterunt. tum pedis & vulneris memoria quum renouata eſſet, claudicare cœpi: Illi: Nunc tandem captus, claudus factus eſt, aiunt: cæterùm fugiens non ſentiebas vulnus, ſed ſanus videbâre, equo et auibus velocior curſu. Hæc inter verba adeò me lignis percutiebant, vt iam vlceribus poſteriora infecta ſint. Domum ingreſſi, anum laqueo è petra ſuſpenſam inueniunt. Verita enim (vt æquum erat) latrones, propter virginis fugam laqueo vitam finierat. quod illi admirantes, ſciſſo fune in imum præcipitem egêre.

Deinde

πλὼ ἢ παρθένον ἐνδον λαβὶ-
δυσαν, ἔπα ἐβάπτισαν. καὶ πό-
τ' ἐν μακρὸς, ἐὰν τοῦτο ἦ-
θη περὶ τῆς κόρης διαλεγόν-
των ἀπάντων· τί φοιτμῆν, ἔ-
φη τις αὐτῶν, πλὼ θρασίτιμε;
τί δ', ἄν τ' ἄπεν, ἕτερον, ἢ
περὶ ταύτης λάτω ἐπιβά-
ψωμεν αὐτλὼ, ἀφιλομύθω
μὴ ἡμᾶς χέμαλα ποιᾶ, ὃ-
σον ἐπ' αὐτῇ, καὶ πᾶσαν ἡ-
μῶν ὅλον τὸ ἐργασήριον; νῦ
ἴσκ γὲ, ὦ φίλοι, ὅτι αὕτη, ἂ τὸν
οἶκον ἐβάξαλο, εἰ δὲ εἰς ἄν ἡ-
μῶν ἦλθε πάλαι· πάν[τ]α
γὲ ἂν ἐλωμεν, [τ]ῶν ἐχθρῶν ἐκ
παρασκευῆς ἡμῖν ἐπικούρη-
τον, ὥστ' ἀμυνόμεθα μὴ πλὼ
πολιμίαν. ἀπὰ μὲ ἔτο ῥᾳ-
δίως ἀφθυσκίτω, πασᾶσα ἐ-
πὶ ζῦ λίθυ· θάναλον δ' αὐτῇ τ'
ἀλγανόταλον καὶ μακρότα-
τον ἐξώρωμεν, καὶ ὅσις αὐτλὼ
χρόνο καὶ βασάνω φιλάξας,
ὕστερον ἀχλᾶ, ἔπα ἐξύτουω
θάνατον. καί τις ἄπῃ, οἷ-
δα ὅτι ἐπανίσωι τὸ ἀρχιτε-
κλόνημα. τὸν ὄνον δὲ ἀχλί-
σας, ὀλυμπρὸν ὄνλα· νῦν ἢ χ' ἑ
λὸν ἔναι ψανδόμβορον, καὶ μὲν
καὶ τᾶς φυγᾶς ἡ παρθένυ γὲ

Deinde ligata virgine fu
ad cœnam profecti :
multo potu tradu
de virgine colloquer
Quid, ait quispiam, e
de hac fugitiua age
quid censes, alter,
dem illâ loco, quo
noſtram præcipite
mus? nam & pecu
bis auferre conata e
artémque noſtram
Scitis enim, ſi ad
ueniſſet, in quanto
verſaretur vita noſtra
omnes à pluribus
uiſo circundati fu
pti. Quare vlciſcam
vitæ noſtræ inſidia
non ita, vt è ſato
morte pereat reper
tis genus, quo longo
afficiatur, reperiam
nobis. Cùm de illis
diſceptarent: Adijciam,
huic (quod & vos pro
bitis) aſini interitum,
niam ſemper tardum,
verò ficte claudicantem
portet perdere: etenim
gæ virginis facilis eſt

cus

σάμφορον ὑπαρίτλω καὶ διαλ-
πορον. ἔδοξεν οὖν ἔνθεν ἀφορά
ξαντες, ἀνατέμωμεν ἐκ τῆς
γαστρὸς, καὶ τὰ μὲν ἔγκατα
πάντα ἔξω βάλωμεν, τλὺν δ'
ἀγαθὸν ταύτλω παρθένον ὧν
ὄνον ἐγκαθεικίσωμεν, τλὺν μὲν
ὑστεραίλυ ἔξω ἦν τὸν πρόχθρον,
ὡς ἂν μὴ ἀθρόως ἀφανισθῇ, τὸ
δ' ἄλλο σῶμα πᾶν ἔνδον ὑρυ-
σσόμενον, ὡς ἂν αὐτλῦ κατα-
σκευάσωμεν ἐν μάλα συῤῥάψαν-
τες, ῥίψαμεν ἔξω ἅμα τοῖς
γυψὶ, καινῶς τῆδε ὠ-
μασαρμένον ἄριστον. σκοπᾶτε
δ', ὦ φίλοι, τῶς βασάνιτε λα-
νόν. πρῶτον μὲν, τὸ γυναῖκα ὄνον
σωσιπᾶν, ἔπειτα τὸ θέρους ὥρᾳ,
ἐξωλέστατον ἀλίσκεσθαι, καὶ
λιμῷ δὲ ἀπόλλυσθαι, καὶ μιᾷ
ἡμέρᾳ ἀφανίσαι. ἐγὼ δ' ἐμὸν
ἀνδρὸς ἀπανίσαι ἔχειν. τὰ
μὲν γὰρ ἄλλ', ὅσα πάσχειν,
σωτομένῳ τῷ ὄνῳ τῇ τε ἀλμῇ
καὶ ταῖς σκάληξι πυφυρμένῳ,
ἐκ λίχανον ἔχειν δοκῶ, τὸ δὲ γλῶσ-
σᾷ τῷ ὄνῳ πρόσοισθε ἄσω,
μὴ ταύτλω, ὡς ἱκανὸν, ἴσθι καὶ
ἔξω ἔτι ἀμφιβάλλοντα. πάν-
τας δὲ ἀνεβόησαν, ὡς ἐπὶ ἀγαθῷ
μηχάνῃ, ὦ τυραννίδα τοῦτο εὑρίσκοντι. ἐγὼ δ' ἀνίστορον αὐτὸν,

cius & minister. hunc interficiamus primùm, tum scindamus ventrem, atque intestinis abiectis, intus virginem includamus, ita vt solum superextet caput, ne esuestigio suffocetur: reliquum corpus intra ventrem lateat: quo consuto, ambos vulturibus eiciamus nouo more præparatum cibum. Aduertite quæso ad hoc tormenti genus. primùm viua mortuo asino inhærebit, deinde sole vrente in eius ventre decoquetur: insuper fame ad mortem torquebitur, neque poterit se ipsam perimere: cætera quibus excruciabitur, tum ex putrefacti cadaueris fœtore, tum ex vermibus scaturientibus, prætermitto: vultures denique cadauer depasti, & viuentem quoq; vnà laniabunt. Ad hoc monstro simile acclamantes omnes, rem comprobauêre. ego meipsum deplorabam tanquam

ὡς ἂμ ἀποθανούμην, καὶ μηδ' ὀλίγου λυπούμενον, ἀπὸ πρώτης ἀθλίας ἐπιλιξάμην, καὶ θύκη ἀδρὰ ἀλιπάσαι λόρης ἐσήμηνε. ὄρθρου δὲ ἔτι, καὶ ἐξαίφνης ἐφίστατο πλῆθος στρατιωτῶν, ἐπὶ τοὺς μιαροὺς τέλους ἀγησόμενον. καὶ ἀθέους πάντας ἐλόμενον, καὶ ἐπὶ τὴν χώρας ἡγεμόνα ἀπῆγον. ἔτυχε δὲ καὶ ὁ πλὴν λόρου μνηστὴρ παρών, ὃν ἐκεῖνος ἐλθὼν· αὐτὸς γὰρ ἦν, ὁ καὶ τὸ λατρεῖον τῶν ληστῶν μηνύσας. παραλαβὼν οὖν τὴν παρθένον, καὶ λαβίδας ἐπ' ἐμοί, ὅτως ἦγε οἰκαδε. οἱ δὲ λωμῆται, ὡς ἔδοσαν ἡμᾶς ἔτι πόρρωθεν, ἔγνωσαν αὐτοὺς ἀντιτυχόντας φαγέλιον αὐτοῖς ἐπὶ μοῦ πεσούμενον, καὶ προσβαλόντες ἐσπαίροντο, καὶ ἦγον ἅπαν, ἢ δὲ παρθένος, πολλὰ λόγον ἔχουσα ἐπὶ μοῦ, δίκαιον ποιοῦσα, τὸν σωσαχμαλώτου σωσαποδησάμενον, καὶ τὸν λοιπὸν ἐκάνον αὐτῇ θάνατον συγκινδυνεύσαντος. καί μοι τοῖς ἀκτημόνοις ἄδειαν παρέσχε, μόλιμον δεῦρο, καὶ χόρτον, ὅσον καμήλῳ ἐκανόν. ἐγὼ δὲ τότε μόλις

tanquam iam moriturum: neque tantum meo interitu dolebam, quantum quòd receptaculum essem futurus infelicis puellæ, quæ nihil admiserat mali. Iam diluculum aderat, quum subitò manus aduentat militum ad hos sceleſtos latrones capiendos: quos omnes vinctos ad eius oræ præſidem perducunt. Inter hos milites, qui puellam deſponderat, latronum inueſtigator aderat. Hic virginem dorſo meo impoſitam, ad ſuos redexit. Domeſtici nos etiam à longè conſpectos vt agnouêre, me illis aduenuum noſtrum voce ſignificante, profecti obuiam, domum perducũt. Virgo multùm de me locuta, & captiuitatis & fugæ ſocio, & vnà ad mortem deſtinato, cura mei demandata cæteris, medimnum hordei præberi iuſſit, etiam fœnum quantum ſufficeret camelo. Ego conſpectis canibus, qui in aulam

βλητο καταφρόνων τῶν Πάμφιλε, ὡς ὄνος μὲν, ἢ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἔλεγεν μισογάμου ἰδόντες ἦν τὴν ἐμὴν ἀπὸ τῆς τέχνης ἀπαγορεύσας, καὶ λαβόντες ποτὲ, καὶ δὴ ἐν γάμοις πλουσίου νυμφίου. ἐμὲ μὲν οὖν ὑστερον, μετὰ τὸν γάμον, ὁ πατὴρ, ἵνα δὴ χάριν μοι ἔφη ἀποτίνοιτο ἔχων παρὰ τοῦ γαμβροῦ, καὶ ἀμύητα θεῶν μυστηρίοις τῆς Δικαίας ὄλισθον ἀπάτης ἐκέλευσεν ἀναθέσθαι, καὶ εἰς ὄρος ἀγαγόμενος ἵππους νεμεῖσθαι. καὶ δὴ, ὡς ἐλάθομεν, ἔφυ, βόσκεσθαι ἐν ἄλσει, καὶ τοῖς ἵπποις ἐπιβάσεται. καὶ αὖ τῆ Δικαιοσύνη ἀμοιβὴ ἐλθεῖν τότε, ἃ δὴ τὰ πραγματα ἐν ἔνα Δικασῆ. καλέσας οὖν τῶν ἱπποφορβῶν τινὰ, τότε μοι παρέδωκεν. ἐγὼ δ' ἔχαιρον, ὡς ἐκ τῆς ἀχθοφορίας. ἐπὶ δὲ λειμῶνα ἦν τὸν ἀγρὸν, τοῖς ἵπποις μὲν ὁ νομεὺς ἐπέμπε, κἀγὼ ἔγνων ἀνίει, ὡς νομέα. ἐνταῦθα δ' ἄρα ἐμὲ ἐπιτρέπει, ὅσα

introëuntes, multa vt in diuitis hominis nuptijs vorabant, Pulæstram sum execratus, quæ me non in canem, sed asinum sua arte transmutâsset. Haud multos post nuptias dies, volens mihi virgo promissam gratiam referre, patrem, vt me liberum dimitteret, hortata est. Ille subditum tum equarum armentis liberum in voluptate, & equas subagitare cùm vellem, permisit. Quæ tum mihi optima redhibitio visa esset, si mei arbitrij res fuisset. Aduocato itaque equarum pastore, me sibi permisit lætum, tanquam non amplius sarcinarum molestiam subiturum. Equabus pastor immiscuit, ducens sic mal ad pascendum. Oportebat autem & hîc mihi accidere, quod olim Candauli. Sed contrà atque opinabar, accidit: nam qui armento præerat, inclusum me reliquit vxori: illa ad

πρὸς Κανδάυλης, ἐμοὶ γενόμενα. ὁ γὰρ ἐπιστάτης τῶν ἵππων, τῆ αὐτῆ γυναικὶ μιγανύμενος ἔνδον μὲν κατέλιπεν· ἡ δὲ τῆ μὲν

πρὸς μὲν ἀληθῶς νυφ, ὥστε ἀλλᾶ
αὐτῇ καὶ πυροὺς, καὶ λειβὰς
ὅλας. καὶ τῶν μὲν ὧν μίτριον
ἐμοὶ καὶ ἀρκοῦν ἔνο, ἀλλᾶ
ταῖς ἑαυτῆς ἐπισάττειν. ἐβου-
λόμην, καὶ παρὰ τῶν ἄλλων,
τῶν ἐν ἑκάστοις τοῖς ἀγροῖς
(πολλοὶ δὲ πολλοὶ εἰσὶν) ἄλλο
τι τὸν μισθὸν αὐτῇ ἐξευρί-
σκειν τὸν ἐμὸν ἄθλιον πρᾶγ-
μον. καὶ τὰς μὲν λειβὰς, ζυ-
μὸν ἄπεπον φρύγουσα, ἀφ᾽ μοὶ
ὦσι ἀλᾶ ἐπιβάπτειν, μᾶζας
ὅλας ποιοῦσα ἐπλάττετο, ἐμοὶ δ᾽
πίτυρα ἄπεπον ὦν. ἃ δὴ ποτε
καὶ σωτιάσειέ μι τῶν ἵππων
ὁ νομεὺς, κἀμοῦντός τι, κἀ ἔλακ-
τόμην ὑπὸ τῶν ἀρσένων,
ἐκπαιόμην· ἀὰ γάρ μι μοιχὸν
ὑπολάβοντες ἔνεκα τῆς ἴυγ-
γος, τῶν αὐτῶν γυναικῶν, ἐ-
δίωκον, ἀμφοτέρους ἂν ἐμὲ
ἀφανιεῖν ὄντες, ὥστε φίλαν
ἐπ᾽ ἀδωκάμην ζηλοτυπίαν ἐπὶ
πλεῖ. κἀγὼ οὐ κ᾽ ἄμορφος ἐν
οὐ πολλῷ χρόνῳ ἐγενόμην, ὅτι
ὕδωρ ἀφρεινόμενος πᾶς
τῇ μύλῃ, ὅτι ἀπαύστως κινού-
μενος, ὑπὸ τ᾽ σωνόμων πο-
κινούμενος. κ᾽ μηδὲ κ᾽ τὰ πολ-
λὰ τοῦ ὄρους ἄνω ἐπικερόμην,

piſtrinum illigatum, & tri-
ticum & hordeum molere
cogit. Mediocris hic erat
labor, grato præſertim an-
ſino, molere quantum do-
mino ſat eſſet. Sed mulier
intenta quæſtui, & in alio-
rum quoque, qui plurimi in
agris erant, opera ad faris
næ mercedem miſerum fati-
gabat collum. Inſuper hor-
deum mihi debitum cibum
confricans, ac molere co-
gens, placentas ex eo in ſum-
ptum faciebat: dabatur mi-
hi furfur pro hordeo. Si
quando paſtor inter armenta
ire ad pabulum equorum
ſineret, quia me velut adul-
terum ſuſpicabantur, calci-
bus & morſibus infeſtabar,
adeò vt nullo pacto zelo-
typiam valerem fugere. Mu-
cilentus igitur paruo tem-
pore factus ſum ac deſor-
mis, neque domi à piſtrini
labore quietus, neque in a-
gris paſcens, quam non eſ-
ſem ab equorum perſequu-
tione tutus. Deſtinabar e-
tiam quandoque ad montes,
lignorum

καὶ ξύλα τοῖς ἄμοις ἐνέμιξον· τὸ δὲ ὦ τὸ λιφάλαιον τῶν ἐμῶν λαχῶν. πρῶτον μὲν, ὑψηλὸν ὄρος ἀναβαίνειν ἔδει, ὀρθὸν λανῶς ὁδὸν, ἔπειτα καὶ ἀνυσόδιτον ὁρᾷ ἐν λιθίνῳ, καί μοι σωτηριωτέραν ὁδηγὸν παιδίον ἀκάθαρτον. τοῦτό με λανῶς ἑκάστοτε ἀνώμενον πρῶτον μὴ ἵππαι με, καὶ πρίχοντα λίαν, ὀξύλῳ ἁπλῷ, ἀλλὰ ὦ ὄχλος πυκνὸς ἔχοντι, καὶ ὀξέας. καὶ ἀεὶ ἵπταν ἐς τὸ αὐτὸ δὴ μηροῦ, ὥστε ἀνίσχετό μοι κατ' ἐκεῖνο ὁ μηρὸς τῇ ῥάδδῃ. ὁ δὲ ἀεὶ τὸ φαῦμα ἵπαιν, ἔπειτά μοι ἐπιτίθη φορτίον, ὅσον χαλεπὸν ἄνεα καὶ ἐλέφαντι ἐνεγκεῖν. καὶ ἄνωθεν ἡ καταβασις ὀξέα ὦ, ὁ δὲ καὶ ἐνταῦθα ἵπαιν. ἐδόκει μοι πεισικέλιον εἶδοι τὸ φορτίον, καὶ ἐς τὸ ἕτερον ἐπικλίνον, δίον τῶν ξύλων ἀφαιρεῖν, καὶ ὦ λιφοτέρῳ προσβαλεῖν, καὶ τὸ ἴσον ποιεῖν, ἔζη μὲν ἐδόκει ποτὲ ἀργάζεσθαι, λίθους δὲ μιχάλους ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀναιρούμενον, ἐς τὸ λιφότερον, καὶ ἄνω νῦν τὸ φορτίς προσ-

lignorum sarcinas laturus: quod malum cæteris erat in omnibus deterius. nam primùm ascendendus mons erat saxosus, aspera ac dura mihi (vt qui absque soleis esſem) via. ducebar ab impuro puero asinario, qui me aliquanto nouo more perderet. Is percutiebat currentem, neque simplici solùm ligno, sed eo cui frequentes atque acuti stimuli essent infixi. Is semper posteriora dorsi perurgebat, adeò vt nates vlceribus inquinatæ, semper ab illo eodem loco vapularent. Onus præterea imponebat & elephanto graue. Descensus montis licet esſet præceps, tamen continuis premebat verberibus. Si quando sarcina in alteram declinaret partem, nequaquam aut demebat ligna, aut imponebat leuius, vt æquaret latera, sed graues addebat lapides leuiori parti. ita redibam miser tum ligna tum

τίθη, καὶ κατήμην ἄθλιος, δεῖς ξύλοις ὁ μὴ καὶ λίθοις ἀχθεσι πιε-

φέρων. ἡ πρόβασις ἐπὶ ἀφύλακτος ἦν τῇ ὁδῷ· ὁ δὲ ἀποδημάτων φειδόμενος, ὀπίσω τῶν ξύλων, ἐπ' ἐμοὶ καθίζων, ὑπέρα τὸ ποταμόν. ἀεί ποτε, οἷα δὴ μυῶν ἡ ἀχθοφορῶν, κατακλίνομαι, τότε δὴ τὸ δεινὸν ἀναφέρεσθαι ἐμέ. ἐγὼ γὰρ ἐπὶ καταβὰς ἐχέρα μοι ἐπιλοιπῶς, ἀμὴ χαμαίθεν ἐπηγέρθην, ἡ τὸ φορτίον ἀφιλῆν, ἂν πρὸς ἡ δοκεῖ. ὁ δὲ ἔστι καπηλεύων, οὔτε χέρα ἦν ποτε ἐπίδωκεν, ἀλλ' ἄνωθεν ἀπὸ τῆς λιφαλῆς, καὶ τῶν ὤτων ἀρξάμενος, συνέκοπτέ μι ἐπὶ ξύλῳ ἕως ἐπηγέρσει μι ἐπληγάς. ἡ μὲν ἡ ἄκμη καὶ ἐς ἐμὲ ἀφόρητον ἔπαθεν σωφρονεῖν ἀναγκάζων ὀξυτάτων φορτίον, ἡ δὲ λιμῷ πιεσθέντας, ἀπειρίμα ὄνιθον ἐκ τῆς ὁρᾶς· ἀῒ, οἷον ἀκὸς ἐμοῦ, ἀπιόντος τὴν ὁδὸν ἀπειρίμασθαι, κἀσύπιδόν μοι, καὶ πάντα μοι τὰ ὄνιθεν νόησαι, ἐτίμωσκον. ἡ δὲ μοι τὸ ἀμύναν ἀλαώβη, ἐτιμωσκόντων ἀεί μοι ἐπομένων, ἀμὴ ἀρτημένων. ἐγὼ μὲν γὰρ ἀπείμα κἀκοιμι, φυλαπόμενος τῶν ἀναθῶν τὴν κέφαλὴν, ἵνα facta inutilia ferens. Plumarius erat in itinere absque naui, ille calceis parcens, à posteriori parte post ligna supra me, quoad fluuium transiissem, insidebat. si verò (vt sæpe contigit) labore atq; onere nimio lapsus cecidissem, tum mihi calamitas aderat non ferenda. non enim deest me subleuabat manibus, aut chamo erigebat, aut reddebat sarcinam leuiorem: sed à capite atque auribus inēpiens, me ligno percutiebat continuè, quoad plagarum multitudo me cogeret ad surgendum. Aliud quoque malum intolerabile fuit pernessus: spinarum quippe acutarum fascem, quem ferebam à posteriori parte suspensum, caudæ alligauit, vt pendens crura mouentem (vt ambulanti necesse erat) ac crebrè pungerit. Neq; verò huic malo obuiare potis erā, hærētib. semper spinis, ac propter incessū repercutiēbant: nā si remissiùs incedens denitarem spinarum ictus, ligno valdè

νῦν ξύλον ἐκκαύμων· ἐγὼ δὲ φοβούμενος τὸ ξύλον, τότ' ἤδη τὸ δεσμὸν ὀκνῶν ὀξὺ κομίσαι, καὶ ὅπως ἔργον ἐμοὶ ὠφελήσῃ, ἐκκαθῆραι μου ἐπεθύμει τὴν γνώμην. ἐπεὶ δέ ποτε ἄλλοτε μετὰ πόνου τινὸς ἐκεῖνον ἐκκαύσας, οὐκ ἔτι φέρων, πρὸς αὐτὸν λάξ ἐπήνεγκα, ἔλαθε δὲ τοῦτο τὸ λάξ ἐμπεσόν. καί ποτε ἀναπήτας σπυρίδος ἐξ ἑτέρου χωρίου ἄγειν ἕτερον χορτίον μετενεγκᾶσαν, ἐπαρίσας σοὶ μοι, καὶ τὸ σπυρὸν τὸ πολὺ συναρπάσαν, ἐκτίναξεν ἐπ' ἐμέ. καὶ ἅμα μᾶλλον ἐπὶ μάλα κόσις ἀμοὶ ὦ φορτίῳ, ἐκπλὴν ἐμοὶ μίγα τυφόμενον. ἐγὼ δὲ αἰσθόμενος λοιπὸν ἤδη ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκλιπὰς ἄλλην τινὰ θερμὴν, ἐπέβαλλε τόπῳ τῷ αὐτῷ ὑφ' ἡμῶν, ἐβάλομεν ἐπὶ πολὺν ὕδωρ ἐπὶ τὸ σπυρόν. τὸ δὲ (τί γὰρ ἄλλο ἐδύνατο) ἀθρόως δὲ σβεσθὲν, καὶ λοιπὸν οὐδὲν ἔφερον ἄλλο, ἢ νῦν ἄκρατον. μαθὼν οὖν, ὡς αὐτίκα ὀπίσω ἐμοὶ τῇ ὁδῷ, τίνα μοι τρόπον ἐντυχὼν, ξύλον ἐμαυτὸν ὑπὸ τὴν μασχάλην ἐς τὸ ὑγιὲς ἄκρον ἅπαν ἐκδησάμενος ἐπέθηκα τὸ σπυρὸν, καὶ δεινῶν καὶ σφόδρα ἐμαυτὸν, ὅτι τηλικοῦτος κατέσβεσε τὸ θερμὸν ἐκεῖνο, καὶ πικρὸν ἐμοὶ φορτίον. καὶ ὅτι λοιπὸν, δεινὸν δὲ ὄντα ἐμοὶ τὸ

valde vapulabam: si baculum euitarem citiùs ambulans, grauiùs posteriora torquebantur à spinis. erat asinario illi omnino me perdendi animus. Itaque cùm illum aliquando calce percussissem, nunquam est id oblitus. Iussus stuppam de vna regione in aliam transferre, illam super dorsum meum arctè alligauit, interituméque ex eo mihi machinatus, cùm paululum processisset, raptū ex igne torrem exustum, infra stuppam abscondit: qua subitò incensa, ego ignem sentiens me comburentem, in conspectū fortè de via stagnum me conieci, néque in aqua vnà cum stuppa cōuolui sæpiùs, quoad ignis extingueretur. ita absq; discrimine reliquū cor-

ἀπλοίησον· ἐκ δὲ ἔτι ἀνάψαι confeci viæ, cùm non daretur illi facultas stuppam amplius incendendi, limo atque aqua plenam. At sceleſtus ille asinarius domum reuersus, omnem in me culpam conjecit, asserens me ultrò sponte in ignem prosiluisse. Alter deinceps impurus puer ingens aduersum me excogitat malum: nam cùm me ad montem deduxisset, grandi lignorum impoſito onere, rediens vicino agricolæ ligna vendidit, néque vacuum lignis domum reuertens, apud dominum veluti mutilem accusat, inquiens: Quid hunc asinum amplius nutrimus frustra, difficilem, tardum, grauem? Inſpice quæ ſit eius cura: ſi mulierem aut virginem formoſam conſpicit, cueſtigiò calcibus proſiliens, curſu ad eam fertur, tanquam homines ad mulieres dilectas ſolent, & morſu tanquam oſculo appetens, nititur concumbere: ex quo lites tibi & odia

μὴν ἀλλὰ καὶ ἔτι ἀνάψαι μοι ὦ παιδὶ λωατὸν λῶ, ζῦν συπαὶς πηλῷ ὑγρῷ πεφυρμένην. καὶ ζῦτό γε, ὃ ζηλωτὸς πᾶσι πᾶσιλθὼν, ἐμοῦ κατηγόρησεν, ἐπὼν, ὡς πάλαι, ἐκὼν ἑαυτὸν ἐνέπρησα τῇ ἐπιβουλῇ, καὶ τότε μὲν ἐκ τῆ συνωικίας, μηκέτι ἐνοικεῖν, ἐκέλευον. ἀπ' ἐτέρου δὲ ἀκόλαστος τις ἔτι ἐπιθυμεῖ κακὸν ἐμοὶ μεγάλου κακίου. ἐπεὶ γὰρ με εἰς τὸ ὄρος, καί μοι φορτίον ἀρθὲν ἐπιθεὶς ἐκ τῶν ξύλων, τοῦτο μὲν πεπράκει γεωργῷ, πλησίον οἰκοῦντι, ἐμὲ δὲ γυμνὸν, καὶ ἄξυλον ἐπὶ τὴν ἐμὴν καλεῖ, καταφάσκων εἶναί με τῆς τοῦ δεσπότου ἔργον ἀνόσιον· τοῦτον, ἀσκητὸν, τὸν ὄνον, ἐκ οἶδ' ὅτι βόσκομεν, ἀπράγμονα ὄντα, καὶ βραδύν. ἀπὸ μὲν νῦν ἐπιτηδεύσει καὶ ἄλλο ἔργον, ἐὰν γυναῖκα ἢ παρθένον καλὴν καὶ ὡραίαν ἴδῃ, ἢ παῖδα, σκιρτήσας, ἐπιτηδὲ ὁρμᾷ ἐπ' αὐτὸς, ὡς ἄν τις ἐρᾷ ἀνθρώπων ἀφροδίτης, ἐπὶ ἐρασμίᾳ γυναικὶ μινύμενος, καὶ ἁλίσκεται ἐν φιλήματι σχήμα

πωρίξα, πάντων ὑβριζομένων, πάντων ἀναρπαζομένων. νῦν δὲ τῶν ξύλα λομίζων, γυναῖκα ἐς ἀγρὸν ἀπιοῦσαν ἰδὼν, τὰ μὲν ξύλα πάντα χαμαὶ ἐκόρυσσεν ὀπισθεν δὲ, τὴν γυναῖκα ἐς τὸν ὄλον ἀναρπάσας, γαμᾷν ἐβιάζετο, ἕως ἄν τῷ ἄνθρωπῳ ἐπιθυμήσαντι, καὶ αὐτὸς τῆ γυναικὶ, ἐς τὰ μάλιστα ἐπιθυμήσαντι ὑπὸ τῆ ἐκείνου τύχης ἐρασθῆ. ὁ δὲ ταῦτα συνθέμενος, ἀπὸ μὲν μάτην ἐλάλησεν, ἔφη, ἰδίλα, μάτην φορτηγᾶν, μὴ ἐρασταὶ ἀνθρωπίνης ἐρᾷ, ἵνα γυναῖκας καὶ παῖδας οἰκτρῶς, δεσποσύνης αὐτὸν· μὴ τὰ μὲν ἔγκατα ἴδιε λυσὶ δότε, μὴ τὰ ἥπατα ἴδιε ἰχθύσι φυλάξατε. μὴ ὧν ἔφυτον νῦν οὕτω ἀπόλεσον, ἐλεύθερον κατεψεύσθαι. ὁ μὲν οὖν ἀπάντων νῦν, ὑπηλάτης ἐπὶ ἔχαρι, καί μι αἰτίαν ἔσθλην ἐκφορέσειν. ἀπ' ἔτυχε γάρ τις παρὼν τότε γεωργὸν, μὴ οὗτος ἐρύσσετό μι ἐκ τῆ θανάτε, λαβὰ ἐπ' ἐμοὶ βιαιοτάτης· μυδάμως, ἔφη, ἀποκτείνε ὄνον, μὴ ἀλλότριον μὴ ἀζιοχρεῶν ἀπώλεσον. μὴ ὁ

omnibus conquerentibus patientibusq; insurgunt. Enimuerò nunc ligna ferens, conspecta in agrum abeunte fœmina, ligna abiecta dispersit, mulierem tanquam coiturus insequitur, donec alijs aliunde accurrentibus, mulier ab huius formosi amatoris impetu liberata est. Hæc patronus crebris: Posteaquam, inquit, neque piger ire vult, neque sarcinam ferre, sed mulierem appetens, amoret hominum imitatur: occidite eum, & intestinis vulturibus datis, carnes operarijs seruate. Si quis quomodo sit mortuus, quæret, fingite à lupo interemptum. Ad hoc absurdus ille puer gauisus, me subitò parat iugulare. Sed fortè accidit vt vicinus quidam agricola me ab interitu vindicaret, quadam consulens aduersum me grauiora: Nequaquam hunc asinum occidas, inquit, pistrino aptum, atque oneri ferendo. Neq; etiam magnum,

μίγα ἔργον, ἴσασι δὲ ἂς ἀνθρώπους ἔρωτι καὶ οἴστρῳ φέρεται λαβὼν αὐτὸν, ἔπειμι. τῶν δὲ ἀφροδίτου ταύτης ὁρμῶν ἀφορμώδης, ἀνδρὸς τὰ ἀθλα, καὶ μόγις ἴσα, καὶ οἷς σε φορτίον μίγα, οὐδὲ ἀχθόμενον. ἃ δ' ἂν ἀπὸ τῆς ἀκάρας ἔχῃς ταύτης τῆς λαμπάδος, ἀπὸ ἑξήκοντα λίτρα, μεταξὺ πλὴν ἢ τριάκοντα ἀνδρῶν, ἐμοί δοκεῖ τοῦτον συμφορώτερον πεδάτον παρέξειν τῇ τροφῇ. οἰμὴ οὖν ἔνδον ἄναντα ἰνδιώσειν τὸν ἐνθύμιον, ὃς ὠδίνει· ἐγὼ δ' ἤδη ἐλάμπυον, ὃς ἀφαλίσασθαι αὐτίκα τὸν ἐν ᾧ ἔνοσ ἄνθρωπος· καὶ ἦν οὐκ ἔτι ἐλίλαπτ' ἔρωσ, ἀ γηρύσκο δυνῆσχ'. ὥστ' καὶ ὅλος ἀφειτῆσεσθαι τῶ λοιπῶν ἐγκάπτ', ἢ ῥίψασ ἐμαυτὸν ἐκ τῦ ὄρουσ, ἵνθα ἐκπνεύσω, θανάτῳ σπλίσῃ ὀνόλπτ' ἔτι, καὶ ἀπίρασ' πικρὸς τυθυξόμενοσ. ἐκὰ δ' ὧν ἐνὲξ βαθέα, ἄγνωτός τισ ἀφ' ὑμῶν ἦλθ', ἀς τὸν ἀγρὸν καὶ τὼν ἴπαυλιν, ταύτην λίγαν τὼν νύνυμφον ὑόρων, τὼν ἐκ παῖς λιτᾶς γεγενῆσθαι, καὶ τὸν ταύτης νυμφίον, περὶ ἀπλῶν ὀφίων, ἀμφοτέρους αὐτοὺς, ἐφ' ᾧ ἀγιαλῇ περιπαβῶσας ἐπιπολάζοντα ἄφνω τὼν θάλασ-

si in amores mulierum labitur. castra ipsum. summoenus enim veneris cupiditate, mitis erit & pinguis, cui non sit difficile etiam grauissimum onus ferre. Si, quomodo comparetur, ignoras, triduo aut quatriduo virum adducam huius artis peritissimum. Approbatur à singulis qui adeunt, consilium. Hoc audito, fundebam lachrymas, tanquam vir essem in asino deprehensurus. neq; enim viuere amplius cupiebam, si fierem eunuchus. Potius ergo aut inedia deficere decreui, aut ex monte aliquo me precipitem dare, vt morte misera effugerem vitam miseriorem. At nocte intempesta superuenit in agros & villam nostrum, puellam à latronibus nuper raptam, & eius sponsum meridie iuxta litus deambulantes, ab inundantis maris aqua raptos atque absorptos

θάλασσαν ἀφεῖσαι, καὶ ἄφαντοι γεγόνασιν· καὶ τίνα δὴ τὸν τῶν συμφορῶν καὶ θανάτου φόβον. οἱ δέ, οἷα δὴ ἐν κτημονικῆς οἰκίας νέοι δεσπόται, ἔγνωσαν μηκέτι μέσον ἐν τῇ δουλείᾳ, ἁπάντα διαρπάσαντες τὰ ἔνδον, φυγῇ ἐσώθησαν. ὁ δὲ νομεὺς τῶν ἵππων ἐμοὶ παρελαβών, τὸν πάνυ, ὄνῳ δικαίως ἐπιβαλών, σπουδὴν, ἱκανὸν ἡγησάμενος καὶ τοῖς ἵπποις. ἐγὼ δὲ ἐξήλαμεν μὲν, φέρων φορτίον ἕως ἑσπέρας, ἀπ' οὗ ἄσμενος τὸ ἡμιόνειον τοῦτο τῶν ἐμῶν ἐλαφρῶν ἐλαφάμενος ἐκόμισα. καὶ δὴ νύκτα ὅλην ἐλθόντες ὁδὸν ἀργαλέαν, καὶ πρὸς ἅλις ἔτι ἡμέρᾳ τὴν ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐφικόμεθα ἐς πόλιν Μακεδονίας, Βέροιαν, μεγάλην καὶ πολυάνθρωπον. ἐνταῦθα ἔγνωσαν οἱ ἄγοντες, ἡμᾶς ἐφέλεσθαι, καὶ ἑαυτούς. καὶ τότε δὴ πράσεως ὧν ἡμῶν τῶν ἐμῶν. καὶ κῆρυξ ἀφῶν, ἐν ἀγορᾷ μέσῃ ἑστὼς, ἐκήρυττεν. οἱ δὲ πόσοι ἦσαν καὶ ἐδῶν ἔβλιτον, τὰ σώματα

absorptos fuisse, hunc finem & rerum & vitæ sortitos. Serui nouis dominis vacua domo, decreuêre omnes nequaquam decatero seruitutem pati: raptisq; quæ in agris erant, aufugiunt. Qui equis præerat, adsumptis quæ poterat, mihi & equis imposuit. Aegrè ferebam non ferre me onus asino dignum: lætabar tamen me euasisse id periculum exactionis. Vniuersa nocte confecimus longum iter, tertia die in vrbem Macedoniæ peruenimus Beream, quippe magnâ ac populosam, in qua habitare statuerat qui me ducebat, & simul iumenta vendere. Praeco medio stans in foro nos proscribebat. emptores diligenter inspiciebant omnia, aperientes os, atq; ex dentibus ætatem cuiusq; coniectãtes: & emerunt alij iumenta reliqua, me vltimum relictum præco iussit reduci domum,

ἐπέταξεν ἀνοίγοντα καὶ τὰν ἀκμὴν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν ἑκάστῳ ἔβλι-

ἐμοὶ δὲ ἀπόνου, ἅτε ἄσμενος, ἐμοὶ ἦν ἔνδον ἀφλιν-

ἀδμήτου.

λαμψόμεν, ὁ λῆρος ἐκίνησεν αὖθις ἐπανάγαρις οἶκον, ὀρᾷς, λέγων, οὗτος μὲν οὐχ ὕρηκε λύσιον. καὶ τοιαῦτα τοιαύτας διατρίβων, καὶ μεταπίπλους νίμησις, ἤγαγε τὸν ἐμοὶ τὸν Δισκότλω, οἷον οὐκ ἂν ὠξαίμεθα. λίνεσθε δὴ καὶ γέρων ἰδ, τίτων ἴδε, τῶν πλὼ θεὸν τὴν Συρίαν ἀς τὰς κώμας καὶ τὰς ἀγορὰς περιφόρτων, καὶ τὴν θεὸν ἐπαίρων ἀναγκαζόντων, τίτῳ πιπράσκομαι, πολλῶς πάνυ τιμῆς, τριάκοντα δραχμῶν. καὶ τοῦτον ἔδη, ὦ Δισκότη ἀνώμλω ἄκουσι. ἐκὰ δ ἔκομβε, ἵνα ὦ πα Φιλήβ (τοῦτο δὲ ἄλλο ὄνομα ὁ ἀνεψιός μι) μέγα δοῦσ πᾶς τῆς θύρας ἀνακίκραγεν, ὦ Κορᾶσια, δῖπον ἔχ μῖν ἐφύτμον, καλὸν καὶ ἀβρὸν, καὶ Καπροδόκιλο τὸ γένος. ἔκ ἔρ δ τὰ Κορᾶσια ταῦτα, ὅλος ἐπιπλόον, σωφρονῶν δ Φιλήβ. καὶ πάντ πᾶς τὸν βοῦν ἀνιρότ ἔρον ὄνον δὲ ἄνθρωπον ἄνα δ ἐπιμελόμεν. ἐς δ ἄδον ὄνον ὄντα δ δῖπον, ἔδη ταῦτα ἐς δ Φιλήβον ἔσκεπτον, τῶν ἐν δῖπον, ἀπὸ συμβίον σωτῆ νίκη ἄγας λαβοῦσ; ἔσπε δὲ τίτων τῶν ἐκπῶν γαμβρον, καὶ τὸν

domum, inquiens: Plane ſolum vides non reperiſſe emptorem. At ſors multa reuoluens ſæpius & commutans, dominum minimè gratum parauit. Cinædus erat ſenex, vnus ex iis qui deam Syriam per villas & agros circumferentes, ſtipem dea offerre impellunt. huic magno vendor precio, drachmis triginta: quem ligatum ſequor. Vbi domum Philebi (hoc emptori noſtro nomen erat) peruenimus, magna ad oſtium voce: ô Coraſia, inquit, ſeruum tibi emi pulchrum ac grandem, genere Cappadocem. Erant ea Coraſia cinædorum turba Philebi coadunatorum. qui omnes ad illius vocem applaudentes, exiſtimabant verum emptum eſſe: vt verò aſinum vidêre, Philebum increpant, qui non ſeruum, ſed ſponſum ſibi adduxerit ſuis nuptijs dignum.

ποις ταχέως ἡμῖν πώλοις ζεύξαντες. καὶ οἱ μὲν ἐγέλων, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, σωτάποντο ἐπ' ἔργον, ὥσπερ αὐτοὶ ἔλεγον. καὶ τὴν θεὰν ἐνσκευασάμενοι, ἐπὶ μοὶ ἐπέθηκαν, ἅτε τῆς πόλεως ἐξηλαύνοντες, καὶ τὴν χώραν περιήμεν. ἐπειδὴ δὲ εἰς κώμην τινὰ πρόσελθοιμεν, ἐγὼ μὲν ὁ θεοφορῆτος ἐσάμην, ὁ δὲ αὐλητὴς ὄμπλος ἐφοίτα ἔνθεον. οἱ δὲ τὰς μίτρας ἀπορρίψαντες, τὴν ὑφαλλὶν κάτωθεν ἐκ τοῦ αὐχένος ἐπίσφιγγον, τοῖς ξίφεσιν ἐτίμωνον τὰς φάρυγας. καὶ τὴν γλῶτταν τῶν ὀδόντων ἀπέβαπτον ἅπας, ἔτιμνε καὶ ταύτην, ὥστε ἐν ἀκαρεῖ πάντα πεπλῆσθαι μαλακοῦ αἵματος. ἐγὼ δὲ ταῦτα ὁρῶν, τὰ πρῶτα ἔπριμον ἐσὰς, μή ποτε χρεία τῇ θεῷ καὶ ὀνείου αἵματος γένοιτο. ἐπειδὴν δὲ καταπόψαν οὕτως ἐαυτὰς, ἐκ τῶν περιεστηκότων θεατῶν συνέλεγον ὀβολὸς καὶ δραχμάς· ἄλλος ἐσχάδας, καὶ οἶνον, καὶ τυρὸν κάδον ἐπίδακε, καὶ πυρῶν μέδιμνον, καὶ κεβοῦν ὠμὸν ὄνου. οἱ δὲ ἐκ τῶν ἱερέων, καὶ τὴν ἐπ' ἐμοὶ λομπ-

ex quo certè pullos eiusmodi quamprimùm pararet. Ad hæc cùm risissent omnes exercitio suo intenti, paratis domi sacris, mihi deam superimposuerunt. Ciuitatem ingressi, cùm patriam perambularemus, in quandam villam peruenimus, in qua ego deam ferens constiti. Quidam qui rei sacræ præerat, cùm veluti deo plenus nonnulla protulisset verba, reliqui mitra proiecta capite subtus guttur ligantes, ensibus laceratos feriunt, linguam insuper foris dentes extensam quisque incidit, vt breui tempore omnia sanguine manarent. Hic ego valde extimescebam, ne asini quoque sanguine deæ opus esset. Eo pacto cùm sibi sanguinem eduxissent, drachmas & obolos à circumstantibus colligunt. Alij caricas præbent, & vinum, caseíq; fiscellas: alij medimnos tritici atque hordeum in asini cibũ. Ex his & habebant victũ, & sacra deæ faciebant.

νομίζομένων ἡμῖν ὑβάπτων καὶ ποτὲ ἐς ἀγρὸν τινὰ αὐτῶν ἀσθενοῦντων ἡμῶν, νεανίσκον τῶν ἀστικῶν μίσγαρ ἀγρωσάντων, ἀσάγεσιν ἔσω, ἔνθα καταλύοντες ἔτυχον· ἔπειτα ἔπασχον ἐκ τῶν ἀνθρώπων, ὅσα σιμάδη ἢ φίλα ζώων τε καὶ ἀνοσίοις διαύλοις ἐῶ. ἐγὼ δ' ὑπεραλγήσας ἐπὶ τῇ ἐκμαυλίᾳ μεταβολῇ, ὅτι μίχθην νῦν ἀνίχομαι κακῶν, ἀναβοῶσα, ὃ Ζεῦ σχέτλιε, κἀγὼ, ἀντ' ἀμφωνὰ οὐκ ἀνίδρα μοι ἡ ἐμὰ, ἀπ' ἀ τῆ ὄνου, ἐκ τῆ φάρυγγος, καὶ μίγα ἀγκαγόμενον. τῶν δ' ἀνθρώπων τινὲς (ἔτυχον γὰρ τότε ὄνον ἀπολωλεκότες, καὶ τὸν ἀπολωλότα ζωῶντες) ἀπίστεις μου μίγα βούλονται, παρίεχονται ἔσω, εἰδῶ εὖδε ἀπόντας, ὡς ἐμοὶ ἐκείνων ὄντος, καὶ καταλαμβάνουσι τὸν διαύλιον, ἄῤῥητα ὕδωρ ἱρὰ ζομένους. καὶ γίνως ἐκ τῶν ἐπασκληθόντων πολὺς γίγνεται ἔξω, καὶ ἐκθαμόντος, ὅλη τῇ

faciebant. Perambulantibus illis aliquando villam quandam, iuuenem grandiorem à se conspectum expiscati, domum in quam forte diuerterant, deducunt. Illi mulieres bria (vt illis nefarijs cinædis mos erat) perpessi sunt: ego dolens me in asinum esse versum, cùm tantum scelus non possem ferre: O scelestij, cùm vellem exclamare, pro voce hominis magnum rugitum dedi. Quidam ex eâ villa amissum asinum quærentes, repentè audito rugitu, nullo præmonito ingrediuntur domum, quum æstimarent me suum asinum esse, repertis qui infanda patrabant cinædis, multo cum risu locum egressi, scelestam sacerdotum nequitiam per totam villam diuulgant. Illi ob eorum scelera deprehensa, pudore territi, proxima nocte abeunt. Cùm in locũ solitarium peruenissent,

λόγῳ διέδοκον τῶν ἱρέων τὰ ἀσυλλόγαστα. οἱ δὲ ἀδελφοὶ λαβόντες ταῦτα ἐκμαλακίσαντες, τὰς ἐπιούσας νυκτὸς ἀδὸν ἔνθεν ἐξέπλαγον. καὶ ἐπαδὴ ἐγένοντο ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ὁδοῦ,

ἐγὼ

ἐκπλήττουσιν, καὶ ὀργίζονταί μοι μὴ συνέντι τὰ ἐκείνων μυστήρια. καὶ τοῦτο μὲν ἀνεκτὸν τὸ δεινὸν ὦν, ἀκοῦσαι κακῶς ὄντα· τὸ δὲ ἀκίνητον ἀνεκτόν· πλὴν γὰρ θεὸν ἀφιλόντος με, καὶ καμὰς καταβιβάσοι, καὶ τὰ σώματα μου πάντα ἀφισταμένου, γόμφοις ἄλλη πρόσθεσί με ἀγόμφῳ μεγάλῳ, ἅτε ἐκείνῃ τῇ ἐκ τῶν ἀσφαλάτων μάστιγι πατάσσοντες, ὀλίγον ἐδέησαν ἀποκτεῖναι, ἐπιλαθόμενοι μου λοιπὸν ἄφωνον εἶναι θεοφόρητον. καὶ μὴν καὶ ἀφεφάξαντα μετὰ τὰς μάστιγας ἐβουλόμην, ὡς ἐς ὕδωρ αὐτὸς βαλόντα πολλὴν, καὶ τῆς λύμης οὐκ ἐφειμένης ἐκβαλόντα. ἀλλ' ὧδε μὲ μὴ ἀφεῖναι, δεινῶς αὐτὸς ὁ θεὸς ἐδυσώπησε, καμὰς ἐαθημένη, καὶ ἐκ ἔχοντες ὅπως ὀλοῦσι. ἐντυθυσιῶν, μετὰ τὰς μάστιγας, λαβὸν πλὴν ἀίσποιναν, ἐβάδιζον. ἦ πᾶς ἐσπέραν ἤδη ἐλαυνόμην ἐς ἀγρὸν πλουσίου τινὸς ἀνθρώπου, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ ὑπεδέξατο, καὶ θύσιας αὐτῇ προσήγαγε. ἐνθάδε εἶδα μίγαν ἐλεφαντα αὐτὸς ἐποιεῖτο. τὸν φίλον γάρ

increpabant me irati admodum, quòd eorum mysteria patefeciſſem. Tolerabile hoc erat damnum, verbis male audire: quod ſequitur, non ferendum. deam quippe deponentes, ſublata ſella, nudum arbori robuſtæ alligant, deinde fuſte ex neruis facto, me ad necem verberant, iubentes in futurum eſſe taciturnum. & ſimul poſt verbera me ſtatuunt iugulare, qui villicorum iram in ſe incitárim, neq; per me licuerit facere conſuetum quæſtum: ſed ope iacentis humi deæ id prohibentis, ne deeſſet qui eam ferret, cædem effugi: poſt multas tamen plagas repoſita ſupra me dea, iter proſecuti ſunt. Veſperi in hominis opuleti prædium peruenimus, qui liberiùs nos domi excipiens, ſacra Deæ peregit. Hîc ego ingens periculum adij. Amicus quidam

τις ὦ δισώτη τῶν ἀγρῶν ἴωνμφι λᾶρον, ὄνου ἀγρίου μηρόν. τοῦτον μάγειρος σκεάσας λαβὼν, ῥαθυμίᾳ ἀνθρώπων, ἰωῶν πολλῶν λαθραίως ἅπαν παρελθόντων. ὁ δὲ Λιδίας πλησὰς πολλὰς, καὶ βαθέως ἐκ τῆς ἀπελπίδας τοῦ μηροῦ, ἔγνω ἱερμάσας ἑαυτὸν ἐκ τοῦ παχέλους. ἡ δὲ γυνὴ ἀτάτη, λαχὸν ἐξαίσιον ὄνον, ἀπὸ μάτε ἀποθνήσκει, ἄνηρ, ὦ φίλτατε, μάτε ἀθυμίᾳ διαύτῃ λῶς σεαυτόν· παθόμην γάρ μοι, πράξας οὐ πάντα. τῶν λιναίδων τὸν ὄνον λαβὼν ἔξω, εἰς ἱερὸν χωρίον, λάπεδα σφάξας αὐτὸν, τὸ μὲν μὴ ἐκεῖνο, τὸν μηρὸν ἀφειμὼν, νόμιζε λύκο, καὶ σκιάς, ὡς δισώτης ἀπόλ. καὶ τὸ ἄλλο ὅτι, λάτο πρὸς τὸν ἱερομνὸν ἔφη· λόξεγε γὰρ ἀρθρὰς, οἱ ἐχιδνά μοι, καὶ εἶναι ἀφανὴς. ὁρᾷς δ, ὡς ἔστιν ὠσαρκος, καὶ τοῦ ἀγρίου ἐκείνου πάντα ἀμένον. ὁ δὲ μάγειρος, τῆς γυναικὸς ἰκανῶς τὸ βέλτιμα, ἄκουσα, ἔφη, σοί, ὦ γύναι τοῦτο, καὶ τάτῳ μόνῳ ὦ ἱερῷ τὰς μάστιγας φυγεῖν ἔχω, καὶ τάτο μὴ ὅλῃ ἐκφαγεῖται. ὁ μὲν οὖν ἀνὴρ οὕτως, οὐμὲν μάγειρος,

quidã noſtri hoſpitis parte ſyluestris aſini ei dono miſit, quam canes qui eum occluſi erant, coqui neglige tia comederunt. Hic præter modum, ne domini iuſſa nõ pularet, cùm de morte cogitaret, conſilio mulieris pes percit vitæ. Si mihi credes, inquit, & te ſalvabis, & tu farcies hoc damnum. Habe hi cinædi aſinum, quem ſi deduxeris in deſertum locũ, facilè illum potes occidere, ſumptamq; ex eo partem porare in cibum domino: reli quũ corporis in præcepe abiice. exiſtimabunt cinedi eum fugiſſe aſinum, neq; eum deprehẽdi poſſe. hic verò aſinus pinguis eſt, & perſimilis ſyluestri. Approbato mulieris conſilio, coquus intelligẽs hoc pacto iram patroni declinaturũ, mihi propinquat, vt conſultum faciendi patraret. At ego quid de me futurum

ιμὰ πανσόμενος ἐσὰς, πρὸ γινώσκει
ταῦτα σωτηρίαν ἐμὲ ἡγησάμην τὸ δ',
τὸ μέγιστον ἦλθε προφάμβ&, τὸ
κράτισον ἔγνωμεν τὸ σῶμα ἐμ-
παθὲν τῆς ἐπιτυχίας&. ἡ βύ-
βετο τὸν ἱμάντα, ὦ ἀνιγόμην,
καὶ ἀνασκιρτήσας, ἵνα μὲ δρό-
μῳ ἅσσα, ἵνα ἐλάνουσι οἱ λί
χναλοι, φωὶ ὧν ἀνοιγότης τῶν
ἀγρῶν. ἐντεῦθα ἀσφαλῶν,
ἀναπίνω πάντα ὧν σκιρ-
τήματι, καὶ λυχνίαν καὶ φα
νίσια. λαγὼ μὲν ὦμεν κομ-
ψόν τι ζῶον πρὸς σωτηρίαν
ἐμὲ γίγνεσθαι, καὶ τὸν ἀπο
σείσειν τῶν ἀγρῶν ἐπιτάφιον
ὠδίνει, ὡς ἀγέρωχον ὄνον,
καὶ καταπαθητὰ, φυλακτι-
κὸν ἀσφαλῶς. ἀπὰ μὲ ἔ-
δ τὸ μέμψον, ἐς ἴσχαδον
ὦ ναι ἐπεδύσας, πυλῶν δύο
ἔχοντες μι, ἵνα κομὰ ἔδη, καὶ
ἐγκαταλιπὼν ἐμὲ ἐσπερίζω, καὶ
ἦσαν μακρὰ, καὶ ἦχον οὗτος,
ἐπ ἀρκ]ῶν μ. ἐγὼ δ' ἐρῶν
ἐ δοκῶ τὸ μέγιστον, ἐρόμῳ
ἴσω πρίγκομαι, ἵνα οἱ ἐμοὶ
ἐπιστῶν ἐσιμυθίσωσι ἐμικρόν. οἱ δ' διασάμβοι τοῦδε, συν-
κάσσι τὰς θύρας ἐν μάλα ἐξωθεν. ἐγὼ δ' ἔδη ὄρθρος ὦ, ἀράσ-
ἄνοιν τὰν θύρα αὖθις, ἀκέαν ἅμα ζῶις ἀγύρτας. καὶ ἀπ-
ωμόμεθα ἐς πέμπλον ἄπλων μεγάλων καὶ πολυάνθρωπον,

futurum esset prævidens, optimum facto duxi id periculum subterfugere. Igitur effracto quo ducebar loro, prosiliens ferox intus cursu, ubi cœnabant. subitò eo aduentu & lumen & mensam subij, existimans hoc scitum inuentum saluti mihi futurum, dominumq; euestigiò me ociosum aliquo tuto in loco detenturum: verùm hæc res in extremum est mihi versa discrimen. nam furiosum me opinati, ensibus, iaculis, longis baculis, velut occisuri me appetiuerunt: quo periculo perspecto, in interiora domus, ubi cœnædi dormituri erant, curro. Illi ostium loci exteriùs occludunt. Diluculò nebulones illi, dea mihi suæ perposita, recedentes, ad aliam ciuitatem copijs & opibus potentem perducunt: in qua

ἐμοῦ καὶ καινότροπόν τι ἐπεισα-
γαγόντος, τὴν θεὸν μὲν μένειν
ἐν ἀνθρώπου οἰκίᾳ, τὸν δὲ παρ'
ἐκείνοις μάλιστα τιμωμένης,
ἐπιχωρίου δαίμονος τὸν ναὸν
οἰκοῦσιν. οἱ δὲ καὶ μάλα ἀσμε-
νοι τὴν ξένην θεὸν ὑπεδέ-
ξαντο, ὡς σφῶν αὐτῶν θεῷ
συνοικίζοντες, ἡμῖν δὲ οἰκίαν
ἀπέδειξαν ἀνθρώπων πενέ-
στων. ἐνταῦθα συχνὰς ἡμέρας
οἱ λυσσῶντες διέτριψαντες, ἀ-
πιόντα ἤθελον ἐς τὴν πλη-
σίον πόλιν, καὶ τὴν θεὸν ἀπέ-
ζων τοὺς ἐπιχωρίους. καὶ αὐτοὶ
ἐς τὸ τέμενος παρελθόντες,
ἐκομίσουν αὐτὴν, καὶ θρόνου
ἐπ' ἐμοὶ, πλοῦνον ἔχω. ἔτυχον
δὲ οἱ λυσσοῦντες, ἐς τὸ τέμε-
νος παρελθόντες, ἀνάθημα,
φιάλην χρυσῆν λείψαντες,
λιτὰ πρὸ τῆς θεοῦ ἔφερον. οἱ δὲ
λαμπάται καθόμενοι τοῦδε, ἐ-
θύετο ἱλάσκοντο, ἔπειτα ὡς πλησίον
ἐγένοντο, καταπηδήσαντες ἀπὸ
τῶν ἵππων, ἤρχουν αὐτῶν ἐν
τῇ ὁδῷ, καὶ λυσσοῦντες καὶ ἐρευ-
νῶντες πάντα, εὗρον αὐτὸ ἐν τῷ κόλπῳ τῆς θεοῦ. δεδεκότες
αὖθις τοὺς γωμμέας, ἤγομεν ὀπίσω. καὶ τοὺς μὲν ἐς τὴν ἀρχαίαν

nouum interuenit prodigium. nam cùm dea priuatæ domus diuersorium abnueret, in templo seponi iussit eius loci, qui à ciuibus maximè coleretur. Illi libenti animo deã existimant prope suum deum in templo collocant: nobis tradunt pauperculæ hospitium domus. Hîc plures cinædi dies commorati, cùm abire vellent, deamq; à ciuibus peterent, templum ingressi deam asportant: verùm facinorosi homines phialam auream è templo ablatam furto, infra deam recondunt. qua re palàm facta, ciues nos insecuti, vt appropinquarunt, ex equis desilientes, cinædos capiunt, impios illos ac sacrilegos appellantes, cùm phialam ereptam repeterent: & scrutati singula, eam reperiunt in sinu Deæ abscõsam. Quam ob rem hos muliebres viros colligatos, in vrbémque traductos, in carcerem conjecerunt:

λισι, τῷ δὲ θεῷ, τῷ ἐπ' ἐμοὶ
δυμφορωτέρῳ ἀρεσθέντες, καὶ
ἄσμενοι ἐδώκαν, τὸ δ' χρυσίον τῇ
πολίτιδι θεῷ πάλιν ἀπέδοσαν
καὶ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ἅ τι σκεῦη,
ἀμφὶ πιπράσκειν ἀλίγου δεῖ.
καὶ ἐπρίατό με ξένῳ ἀνθρώ-
πῳ, τῷ πλησίον ἐμοῦ οἰ-
κοῦντι. τιχλῷ ἔχοντι ἄρτους
πέντε. εὐτός με πραλαβὼν,
καὶ πυρῶν μεδίμνους δέκα ἀ-
νασάμενος, ἐπιβάς μοι τῶν
μου, ὡς ἐπὶ τὸν ἀγρὸν ἤλαυνεν, ὃν
δὴ δύσκολον. ὡς δ' ἤκομεν,
ἐσέλκει με εἰς τὸν μυλῶνα, καὶ
ὑπολύει καὶ ἔνδον ὁμοῦ
δέκα ἵστησιν. καὶ μύλαι πολ-
λαὶ ἦσαν, καὶ πᾶσαι τόδε ἰσχύ-
ουσι. καὶ πάντα ἐκεῖνα μετὰ
τῶν ἀλφίτων. καὶ τότε μέν με,
οἷα ξένον δῆλον, καὶ φορτίον
βαρύταλον ἀράμενον, καὶ ὁδὸν
δύσκολον καὶ μακράν, ἀναπαύσασθαι ἔνδον ἀφῆκαν.
τῇ δ' ὑστεραίᾳ, ὀβόλου δεῖς ὅμ-
μασιν ἐπιστάντος, ἵνα με
ξυνοδεύσοι μετὰ τῶν ἀλφίτων μύ-
λαι, ἅτε ἤλαυνον. ἐγὼ δὲ ἐ-
πεσάμην, ὅτως καὶ ἀλεῖν, κομάσειν μαθὼν, πρόσποιεῖσθαι δ' ἀ-
γνοεῖν, ἀπὸ μάτην ἤλπιζε λαβέσθαι τῶν ἔνδον βα-
στάσεως, ἐβδελυγμένος μ', καὶ μὴ προσδοκήσαντα, ὡς ἐκ ὁρῶντα,

coniciunt : deaṁq; alio in templo ponentes, aurum ſuo deo reſtituunt. Poſtera die & res eorum, & me inſuper vendunt. Ego à piſtore in-cola propinquioris villæ em-ptus ſum, impoſitiſq; decem tritici quos emerat medim-nis, in villam difficili atque aſpera via perductus. Erant domi iumenta conſerua, mola-q; plurimæ ab illis agita-tæ, omnia intus farinæ ple-na: me verò, veluti ſeruum nouum ſolent, ac de via pro-pter grande onus feſſum, eo die quieſcere ſinunt. poſtri-die me iugo molæ alliga-tum, linteo velatis oculis, molere iubent. planè noram, id ſæpiùs expertus, quo pa-cto eſſet molèdum: ſed ſimu-lans me eius operis rudem, fruſtra quietem ſperaui: nam plures qui aderant, acceptis baculis de improuiſo me id minimè expectantem (nec quæ enim aſpicere poteram)

παίσειν ἀθρόος τῇ χαρᾷ, ὥσε
μι ἐκ τ' πηχῦς, ὥσωρ ῥόμε
βον, ἐξαινύσ ῥιφισθαι. καὶ
πάρα ἔμαθον, ὡς χρὴ τὸν δῖ=
λον ἐς τὸ τὰ λιοντα ποιᾶν,
μὰ ἀνειμένον τῷ χάρα ζῶν
λισθότε. παῖδες οὖν πάνυ
γίγνομαι, καὶ ἀσθενὴς ὦν σώ=
ματι, ὥστ ἴσχυε μι ὁ λισπό=
της πωλῆσαι. καὶ ἀμπέλο=
ταί μι ἀνθρώπω λιμουρῷ
τῷ τίχνῳ· οὕτω γὰρ ἔχι
λῶπον, λαβὼν γωργᾶν, καὶ
τῦ ἄχομϐ ἴργον. ὁ λισπό=
της οὖν ἔωθεν ἰωιθάς μοι τὰ
παλχανα, ἰκόμιζον ἐς τῷ ἀ=
γορὰν, καὶ παραδὺς ζῖς ταῦ=
τα πιπραόσκοιμι, ἔχι μι παλ=
λιν ἐς τὸν λῶπον. ἔτα ἰκᾶς
νῦ μὴ λαὶ ἔσπασθι, καὶ ἰφυ=
τοι, καὶ τὸ ὕδωρ ζῖς φυτοῖς
ἰπῆγον, ἰγὼ δὶ ἰν τότῳ ἀσύ=
καρ ἀργός. ὧν δὶ μοι λανᾶς
ἀπλένὲς ὁ τότι βί· πρῶζον
μὲν, ἰπὶ χαμὸν ἤδη ὧν, μάσ
κᾶν· ὀκ αὖῶ σῶμα ἔχῳ
ἀγορᾶσαι, οὐχ ὅπως ἰμοί. καὶ
ἀνυπόδητ, πηλὸν ὑγρὸν,
καὶ πάνυ σκληρὸν καὶ ὀξὺ
ἰπάζιιν. καὶ φαγᾶν τῦ μόνον ἀμφοτίροις ὧν, θολ
κρὰς καὶ σκληράς. λαί ποτι ἰξιόντων ἀπὸν ἰς τ̀ κῶμ

adeò per
giò more
cerem mol
sanè dicti
quæ fienda
esse debere,
domini manu
admodum
corpore debi
hortulano
hortum cep
Is olera in
ta ferebat
inde effodien
que ac rigan
go interim
propter frig
hyem) sæpe
patronus ne
nec sibi le
set: me tun
tum dura
multùm offen
item lactuc
duræ erant.
tingit aliquando
hortū adeuntibus,

quis primùm ei ero, dixit in-
quit militari : qui primum
verbis Italis hortulanum al-
locutus, petijt ab eo, quò ab-
rum ducat. Ille vocem mili-
tis (vt opinor) non intelli-
gens, nihil respondit. Mi-
les id veluti se contemptum
ferens molestiùs, hortulanũ
fuste cùm percussisset : ille
militem amplexus, ad terram
in via prostrauit. iacentem
tum manibus, tum pedibus,
tum saxo ferit. Miles cùm se
tutaretur, minaretúrque, si
exurgeret, se illum ense in-
terfecturũ : hortulanus quid
de se futurum esset præmo-
nitus, extractum è vagina
ensem, additis verberibus
longè proiecit. Miles vitæ
periculo motus, se ob verbe-
ra mortuum simulat. quod
veritus hortulanus, iacen-
temq; relinquens, ense supra
me posito, in ciuitatem per-
git : datoq; alteri ad colen-
dum horto, ob timorem, pe-
nes amicum vnà me ducens,
ibi latenter diuertit : deinde

νιν & τῶν ἐν ἄστει σωθῆναι. ἢ δ' ὑστεραίᾳ, δόξαν αὐτοῖς ἔτι ποιῆσαι, τὴν μὲν ἀναπόδιστον λιθωθῆναι ἐνέπρησαν· ἐμὲ δὲ ἀράμενοι ἐπὶ τὴν πόλιν, ἀνεβίβασαν ἐπὶ κλίμακα, ἐς οἴκημα ὑπερῷον, ἀφανῆ μὲν ἄνω συγκλείσαντες. ὁ δὲ στρατιώτης, ἐκ τῆς ὁδοῦ τότε μόλις ἐξαναστὰς, ὡς ἔφαδεν, ἀναβρήξας τὰς πλευράς, ἦκεν ἐς τὴν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς σὺν αὐτῷ ἐντυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τῶν ὑπερδ. οἱ δὲ σὺν αὐτῷ σωληθέντες, μανθάνουσιν ἔνθα ἦμεν ἀνακρυπτόμενοι, καὶ παραλαμβάνουσι τοὺς τῆς πόλεως ἄρχοντας· οἱ δ' ἔσω τινὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι, καὶ τοὺς ἔνδον ἅπαντας πυθόμενοι ἔξω ἀναδύουσιν. ὡς δὲ πεζῇ ἦλθον, ὁ ὑπερὸς ἐδόκει ἐφάνη. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, ἵνα δὴ ἔφασαν εἶναι τὸν ὑπερὸν, ἀγαμὲ, τὸν ἐκείνου ὄνον. οἱ δὲ οὐδὲν ἄλλο ὑπολειπόμενοι ἔλεγον, οὔτε ἄνθρωπον, οὔτε ὄνον. θορυβοῦντος δὲ ἐν τῷ στρατῷ, καὶ πολλῆς βοῆς ἐκ τούτου γιγνομένης, ἐγὼ ἀναπηδήσας & πάντα πειράσας ἐγὼ, βοηθῶν & μαθὼν τὴν αἰτίαν ἐγὼ οἱ βοῶντες, σφενδόνῃ ἄνωθεν κάτω, δίκην βυσσοῦ. οἱ δὲ λίθοι

amici consilio se in arcem cluſit: me pedibus per gradum attractum recludunt superiori ædium parte. Tales vbi de via surgens, vbi ambulans ob susceptas plagas, in vrbem rediſſet; narrat commilitonibus qui obuiam fortè facti sunt, iniuriam hortulani. Hi cùm nôſſent quo essemus in loco, sumpto magiſtratu nonnullis domum, liberant intus deducunt, liberant eos qui domi essent, ecce ci. Cùm lateret hortulanus, exclamant milites, illum & asinum intus esse. qui domi erant, nullos esse alios præter se, neque virum neque asinum, affirmant. Cùm tumultus & clamor plurimus in paruo loco esset excitatus, ego quidnam esset, cupidus sciendi, caput è fenestra extuli: quo illi vi[illegible] ſtatim

λόντω, ὠθὺς ἀνίκραγον· οἱ δὲ ἰαλάκιζον ψευδῆ λέγοντα. καὶ οἱ ἄρχοντες ἅσα παρεθέντα, καὶ πάντα ἀνεῤῥηγότα, ὑπέσκαπτον τὸν ἐμὸν δεσπότην, τῷ διβωτῷ ἐγκαμψόν. καὶ καθόντα, τὸν μὲν ἐς τὸ δημοτέλεσον πίμπουσι, λόγον τῶν τιθλομηνιῶν ὑφίξοντα, ἐμὲ δὲ αὐτῷ βασανίζοντες, ἵνα σφατιώτης ἐπιδώκαν. πάντα δὲ ἄσειτον ἐγίνων, ἐπεὶ ὧν μισθώσαντι ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, καὶ πεδόντι τὸν ἑαυτοῦ δεσπότην. ἐξ τοῦτο ἐξ ἐμοῦ πρέζον ἦλθεν ἐς ἀνθρώπους ὁ λόγος οὗτος, ἐξ ὃν παραυλίων. τῷ δ' ἀντρώκᾳ, τί μὴν ἔπαθεν ὁ ἐμπορὸς, ὁ ἐμὸς δεσπότης, ἐκ οἶδα. ὁ δὲ σφατιώτης πωλέσαν με ἔγνω, καὶ πιπράσκα με πρίτῳ καὶ ἄλλοσε ἀπὸ τῶν. ὁ δὲ κτησάμενος, θρᾴκα πᾶν ὧν ἀνθρώπος σφόδρα πλουσίου, πόλιος τῶν ἐν Μακεδονίᾳ ἢ μεγίστης, Θεσσαλονίκης. οὗτος τρίτῳ ἔχει ταύτην· τὰ ὄψα ὧν δεσπότης ἐσκώπτει, καὶ ἔχει καὶ ἀδελφὸν σώφρονα, ἅπερ πίθηκον, καὶ μιλίπηκα μιρεῦν ἐπισάμενον. οὗτοι οἱ ἀδελφοὶ, σύσκηνοί τε καὶ ὁμόζυγοι ἀλλήλοις, καὶ καθ' ἕνα ἐν ταὐτῷ, καὶ τὰ σκεύη τρίτα τῶν ἔχον ἀναμεμιγ-

statim exclamant in mendacio deprehensos. Scrutantes singula, hortulanum inuenerunt in arcula iacentem. extractum iudicibus tradunt, errati pœnam daturum. Me inferiùs demissum dant militibus. Ridebant in me versi omnes, qui meo indicio prodidissem dominum: ex quo id verbum primùm prodiit in vulgus. Ex asino conspecto. Quid deinceps patrono acciderit, ignoro: miles me emit minis viginti, qui ministrer erat viri prædiuitis Thessalonicæ Macedoniæ ciuitatis. Eius ministerium erat epulas parare diuiti. Cum isto conseruus frater habitabat pistor, placentas melle conficiens: communia suæ his erant artis vtensilia atque instrumenta. Hi

νιν & τῶν ἐν ἄκρᾳ σωθῆναι. τῇ δ' ὑστεραίᾳ, δόξαν αὐτοῖς ἔτι ποιῆσαι, τὰ μὲν ἱμάτια διεσπάσθαι διαβαίνοντας ἐνίκρυψαν· ἐμὲ δ' ἀράμενοι ἐκ τῆς ποδάγρας, ὁμολογοῦσιν ἄνω, τῇ κλίμακι, ἐς οἴκημα ὑπερῷον, ἀφεῖναί με ἄνω συγκλείσαντες. ὁ δὲ στρατιώτης, ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τότε μόνις ἐξανασὰς, ὡς ἔφαμεν, ἀναβοῶν τὰς πλησίας, ἔρχεται ἐς τὸν πόλιν, καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς παὶ αὐτῷ ἐντυχὼν, λέγει τὴν ἀπόνοιαν τῆς ὑπηρετῶν. οἱ δὲ σὺν αὐτῷ σιωπηθέντες, μανθάνουσιν ἔνθα ἦμεν ὑπερυμνοῦντες, καὶ παραλαμβάνουσι τὸν τῆς πόλεως ἄρχοντα· οἱ δ' ἔσω τινὰ τῶν ὑπηρετῶν πέμπουσι, μὴ τὸν ἄνθρωπον ἄπαντας κτείνασθαι ἔξω λελάθωσιν. ὡς δὲ πεπλήθομεν, ὁ ὑπηρέτης ἀθρήσας ἐφάνη. οἱ μὲν σὺν στρατιῶται, ἵνα δοῦ ἔφαμεν ἄνω τὸν ὑπηρέτην, λάμει, τὸν ἐκείνου ὄνον. οἱ δ' οὐδὲν ἄπο ποιήσειν ἔφθασαν ἔλιγον, οὔτε ἄνω θρώσαντες, οὔτε ὄνον. θορύβου δὲ ἐν τῷ ἐγερθῆναι, καὶ πολλῆς βοῆς ἐκ τούτου γενομένης, ἀναίρομαι, κἀγὼ πάντα πειράσας ἐγὼ, βοῶμεν & μαθεῖν τινες ἔσμεν οἱ βοῶντες, σφενδόνῃ ἄνωθεν κάτω, ὡς ἦν συείδος. οἱ δὲ με ἰδόντες,

amici consilio se in arcem inclusit: me pedibus per gradum attractum recludunt in superiori ædium parte. Miles vbi de via surgens, vixdum ambulans ob susceptas plagas, in vrbem rediisset, narrat commilitonibus qui obuiam fortè facti sunt, iniuriam hortulani. Hi cùm nôssent quo essemus in loco, sumpto magistratu venientes domum, licitorem intus deducunt, iubentes eos qui domi essent, educi. Cùm lateret hortulanus, exclamant milites, illum & asinum intus esse. qui domi erant, nullos esse alios præter se, neque virum neque asinum affirmant. Cùm tumultus & clamor pluribus in paruo loco esset excitatus, ego quidnam esset, cupidus sciendi, caput è fenestra extuli: quo illi viso,

statim

ἐδόντων, ὠθὺς ἀνέκραγον· οἱ
γὰρ ἰακόνιζον ψευδῆ λέγον-
τα. καὶ οἱ μὲν ἄρχοντες ἄσα πα-
ρειλόντα, καὶ πάντα ἀνε-
ρευνῶντες, εὑρόντες τὸν εἰ-
μὲν δικαστὴν, τῷ λιβωτῷ ἐγ-
καμψόν. καὶ καθόντα, τὸν
μὲν ὡς τὸ δεσμωτήριον πέμ-
πουσι, λόγον τῶν τζολμη-
μένων ὑφέξοντα, ἐμὲ δὲ
ἐαυτῶ βασιλεύοντι, τοῖς
στρατιώταις ἐπίδωκαν. πάν-
των δὲ ἄδηλον ἐγένετο, ἐ-
πεὶ ὧν μεταδόσαντι ἐκ τῶν ὑ-
παρόντων, καὶ πλούτει τὸν
ἑαυτοῦ δεσπότην. ἐκ τού-
του ἐξ ἐμοῦ πρῶτον ἤκουσα ὡς
ἀνθρώπους ὁ λόγος οὕτως,
ἐξ ὅτου παρακύψεως. τῷ δ'
ἱστοριῶντι, τί μὴν ἔπαθεν ὁ
δυστυχὴς, ὁ ἐμὸς δεσπότης, ἐκ
τούτου. ὁ στρατιώτης πωλέ-
σαντι μοι ἔλεγε, καὶ ἐπράσατο
μοι σχεδὸν καὶ πέντε καὶ εἴκοσιν Ατ-
τικῶν. ὁ δ' ἀνησάμενος, θεράπο-
ντων ἐμὲ ἀνθρώπου σφόδρα πλου-
σίου, πόλεως τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Θεσσαλονίκης. οὗ-
τος τύχην ἔχει τοιαύτην· τὰ ὄψα ὧν δεσπότῃ ἰακοῦσι, καὶ
ἔχει καὶ ἀδελφὸν συνάπαντα, ἅρτος πίτταν, καὶ μυλίτηκα λιρ-
ρᾶν ἐπισάμενον. ἔδοξε οἱ ἀδελφοὶ, σύσκηνοί τε ἀεὶ ἄλλων ἀπάλοις,
καὶ ἁλῶνον ἐν ταὐτῷ, καὶ τὰ σκεύη τὰ τούτων ἔχον ἀναμιγ-

statim exclamant in mendacio deprehensos. Scrutantes singula, hortulanum inuenerunt in arcula iacentem. extractum iudicibus tradunt, errati pœnam daturum. Me inferius demissum dant militibus. Ridebant in me versi omnes, qui meo indicio prodidissem dominum: ex quo id verbum primùm prodijt in vulgus. Ex asino conspecto. Quid deinceps patrono acciderit, ignoro: miles me emit minis viginti, qui ministrer erat viri prædiuitis Thessalonicæ Macedoniæ ciuitatis. Eius ministerium erat epulas parare diuiti. Cum isto conseruus frater habitabat pistor, placentas melle conficiens: communia suæ his erant artis vtensilia atque instrumenta. Hi

μῆνα· καὶ μετὰ ταῦτα ἐκάμὲ ἴσα ἔφ' ἑνθα κατέκεινον. καὶ οὕτω ἐδόκουν μετὰ τὸ δεῖπνον τῶ δεσπότῃ, σωμα λέψανα ἄμφω ἔσω ἐκόμιζον· ὁ μὲν ἱερῶν καὶ ἰχθύων, ὁ δ' ἄρτων καὶ πλακοῦντων. οἱ δ' ἐκατακλείσαντες ἔνδον ἐμὲ μετὰ τέτταρων, καὶ φυλακὴν ἐμοὶ γενικυτάτην ἀφεστηκότες, ἀφῆκαν, ὥστε ἀπολωλέναι. ἐγὼ δὲ τοῖς πρακεκμηκόσι μεθιέσιοις μακρὰ χαίρειν λέγων, τοῖς τίχνυσι, καὶ δὴ μικρὸν πάνυ ἐγκεκμιζόμενον ἀνθρωπείου τροφῆς. οἱ δ' ἀναστήψαντες ἔσω, τὰ μὲν πρῶτα οὐδὲν ὑφάνοντο τῆς ὀψοφαγίας τῆς ἐμῆς, ἐπεὶ δὲ πλέθους τῶν παρακεκμηκότων, ἐκάμὲ ἔτι ἐν φόβῳ καὶ φθόῃ ἀλλήλοιν τὸ ἄπορον. ἐπὲ δὲ καὶ τέλεον ἤμελλον αὖτῶν κατανύειν ἄνοιαν, τὰς κακίσας τε μεθέμενον, καὶ ἅπαντα σωμὰ κατέπιομεν, καὶ ἐπεὶ ὑφάνοντο ἤδη τῆς ἡμέρας· τὰ μὲν πρῶτα, ἄμφω ὕποπλον πρὸς ἀλλήλους ἐβλέπομεν, καὶ ἀλλήλω ὀΐτρῷ τε ἕτερον, καὶ ἄρτους τε λοιπῶν· καὶ ἀναίσχυντον ἔλεγον. καὶ ἐκ ἐπεὶ δὲς λοιπὸν ἄμφω, καὶ τε μεθέμεν ἀσθμὸς ἐγένετο. ἐγὼ δὲ τὸ βίον ἔχον ἐν ἡδονῇ καὶ πνοῇ, καὶ τὸ σῶμα

Hi mihi diuersorium dederunt in eo loco vbi reliquiæ cænæ domini ab ipsis importabantur perplures, ab altero carnes ac pisces, ab altero placentæ. inter has me inclusum relinquentes, abeunt lauatum. Ego omisso hordeo, humano cibo ventrem refersi. Cùm redijssent, tum ex ciborum multitudine non animaduerterunt cibos à me comestos, tum quia parcè, ne quid perciperent, comedi. Vbi illos id non perspexisse sensi, eorum fretus ignorantia, melioribus fruſtis corpus repleui. Tandem vt damnum cognouêre, alter alterum illa surripuisse suspicatus, pudore inuicem reticebant. Diligentiùs igitur adseruantes, reliquas portiones deinceps & fruſta adnumerant. Ego vitam voluptuosam in delicijs agens, facilus

πάμα μοι ἐκ τῆς σωμάτος προσῆκε πάχιον καλὸν ἐγγίνεσθαι, καὶ τὸ δέρμα ἐναυθύσκειν τῇ τριχὶ ἐπιλάμπον. οἱ δὲ γνωσόμενοι, μέγαν τί με καὶ πίονα ὁρῶντες, καὶ τὰ λειθίσια μὴ δι' ἀκριβείας, ἀλλ' ἐν ταὐτῷ μιμησόμενα, ὡς ἐπαινοῦντα τοῦ ξυλλημάτων τῶν ἐμῶν. καὶ πρωΐθεν, ὡς εἰς τὸ βαλανεῖον ἀπιέντος, ἔτι θυρῶν τὰς θύρας συγκλειόντων, ἐπιβάλλοντος ἐπὶ τινι τὰ ὄμματα τῶν θυρῶν, ἐσκοπούμην τὸ γινόμενον. ἀρχὴ τότε τοῦ δείπνου μακρὰ ἦν, ἡδέων πρόσεισι θεάμασι· οἱ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐγέλων, ὁρῶντες ἄφατον. ὅτε δὲ τὸν ὁμοδείπνου ἐπαίσθοντο ἐπὶ τῷ ἐμοὶ θέαν καὶ γέλωτος πολὺς ὢν. ὥστε καὶ ὁ διακόνησις αὐτῶν ἥκιστα ζοῦ γέλωτος, θορύβου ὄντος ἐξωθεν, καὶ ὅτι τινά, ἐφ' ᾧ ζοῦτον οἱ ἔξω γελῶσιν. ἐπεὶ δὲ ἔπαυσε, καὶ ἐφανίσατο τὸ συμπόσιον, καὶ διακλύσας ἐμαυτὸν, ὁρῶ με νυὸς ἀγείρα μεγάλα

sum corpore pinguior, adeò vt pellis ex pilis nitidis admodum luceret. Illi me pinguiorem facilum videntes, hordeum verò nequaquam minui, in suspicionem meî ducti, simulant se foràs ire lauandi gratia. clauso ostio, quid agam, per rimulas aspiciunt. Ego ignorans dolum, ad prandium proficiscor. Illi primò ridere incipiunt in cibo asini desueto. Conseruis deinde ad id spectaculum vocatis, rident simul omnes vehementiùs, adeò vt patronus peteret, quidnam accidisset vt adeò efferrentur risu. Vt causam percepit, surgens à sympotio, atq; introspiciens, posteaquam me vidit sylue-stris apri frusta edentem, ipse-tim ridens se intus corripuit. Ego aegerrimè tuli me in furto & gula fuisse deprehensum. Ille suborto risu me iubet

καταπαίσασθαι, καὶ μίγα ἐμοῦ γέλωτι ἀναβοήσας, εἰσφέρειν ἔσω. ἀρχὴ δὲ ἐφόδια ἐκόθμιον ἐπὶ τὸ ἀνιόντος, ἐλπίδας ἅμα καὶ λίχνου καὶ γαλοκάκου. ὁ δὲ πολὺς ἔρχεται ἐπ' ἐμοὶ γέλωτος, καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐπαύσθη με

ἅσα ἄγεσθαι, ἂς τὸ ἐκάνου
συμπόσιον. ἔνδεκα φάπεσθαι
μοι πρᾶσσον ἔτι, καὶ ἂν ἐπ'
αὐτῇ σοφὰ ᾖ, ὃ δὲ μὲ λωᾶσθαι
ἔφη ὄνος καταφαγεῖν, λάρια,
λοπάδας, ζωμὸς, ἰχθῦς ἕδδω μ,
γάρο καὶ ἰωὼ κατακεκμένος,
ἕδδω δ, νάπυι ἐπικεχυμένος.
λαγὼ τὸν τυχὸν ὁρᾶν ἔδοκ
ἄπαλόν μοι προσφέρεσθαι,
καὶ μαθεῖν ὅτι μι τὸν μόνον
τὸ πανύνιον ἀνασώσα, καί δι
ἄλλη ἐμπεπηδημένῳ, ὅμως
ἐείσω, τὰ πατίζ παρασεῖς.
τὸ δ συμπόσιον ἐκλυεῖν ὧν
γίνατι. καί τις ἔπι, καὶ πίνται
οἶνον οὐτ ὁ ὄνος, ἀλλ' ἐς αὖ-
θις ἐκβασάμενοι ἐπιδῶ καὶ ὁ
ἀνιπότης ἐάνατι, λαγὼ τὸ
προσφιχθὲν ἔπινον. ὁ δ, οἷον
ἀκὸς, ὀρᾶν μι ἐπῶμα πράδο-
ξον, τὸν ἢ ζημιὸν τὸν ἐμὸν ἐκ
λαῷ τ δυοικητ τινι καταβα-
λᾶν ὧν ἐμὶ ἀνηθέμενον, καὶ ἄλ-
λο ζοσθαι. ἐμὶ ἡ πρὶ δακτυ ἀπ
πλωθέρο τινὶ τ ἑαυτ νιανί-
σκων, καὶ ἔπι καλιχᾶν, ὃ δὲ κοι-
δν μάλιστ, ψυχαγωγᾶν αὐτ
λωαμένων. ὧν δ γε ῥάδιος ἐν
πανέλα ἐπίκεσθαι ἐρ ὠθύς, ἐς ἅ-

iubet in conuiuium de
deinde mensam pa
multis cibis, ut nullu
asinus eos potuisse
Cochleæ crudæ
partim garo & oleo
sinapi conditi. Fartu
arridentem mihi
cogitanti hic
mihi afferri posse
stans prandium
ex re vniuersum
se in risum effudit.
xisset quispiam:
sinus & vinum, si
stret: idq; paucos
afferri, oblatum
ille præter modum
tus, duplex eius
tus eram, precium
vari emptori iussit
ri adolescenti
to suo, tum nutrien
instruendum, quæ
oblectare possent.
illi me docere, parent
bi, facientemq; singula
monstraret. Primum
me in genua supra

πανέλα, διδασκόμενος. καὶ πρῶτον μ καλλίστοις καὶ μ ἐπὶ κάλ-

ὥσπερ ἄνθρωπον ἐπ' ἀγκώνων, ἐποίησεν, ἅτα καὶ πρὸς παλαίστραν αὐτῶν, καὶ μιμεῖσθαι καὶ ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τοῖς δυσὶ ποσὶν ἐμμενόν, ὀρθὸν, καὶ κατανεύειν, καὶ ἀνανεύειν πρὸς τὰς φωνάς, καὶ πάντα ὅσα ἐμιμούμην καὶ δίκα τοῦ μανθάνειν ποιεῖν. καὶ τὸ πρᾶγμα ἦν βόσκειν μὲν, ὄνον δὲ τὸ δεσπότου οἰνοπότης, παλαίστρα, ὀρχήστρα δὲ. τὸ δὲ μίγιστον, ὅτι πρὸς τὰς φωνὰς ἀνέβαινον ἐπ' ἀκροῦ, καὶ κατέβαινον· καὶ μεῖζόν τι ὅτι βιβάσαμι, ἤτοιμος, τοῖς ὀφθαλμοῖς τὸ οἰνοχόον κινοῦσας καὶ οἱ μὲν ἐθαύμαζον τὸ πρᾶγμα, ὡς παράδοξον, ἀγνοοῦντες ἄνθρωπον ἐν ὄνου δέρματι. ἐγὼ δὲ τρυφῇ ἐποιούμην, τὴν ἐκάνην ἀναβαίνων, καὶ μὴ βαδίζων ἐμάνθανον, καὶ κομίζων τὴν φοινίκην ἐπὶ νάτου, καὶ πρίχαν δρόμου ἀνυπόταζον, καὶ ὦν ἀναβάτης ἀναθήζον. καὶ σκιά μοι ὦν σωτηρίας. καὶ σχήματα πορφυρᾶ ἐπιβαλόμενα, καὶ χαλινὸν ἐσιδιζόμην, ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ πεποικιλμένον, καὶ κόσμον ἐξέλοντό με, μίλη δὲ μουσικόταζον ἐκφωνοῦντες. ὁ δὲ Μυσικλῆς, ὁ δεσπότης ἡμῶν, ὥσπερ ἔφην, ἐκ τῆς Θεσσαλονίκης

velut hominem docuit, tum sibi alludere, ac stantem pedibus anterioribus erectis psallere, ad eius quoque vocem annuere atque abnuere. omnia deniq; quæ poteram, imitabar. Vulgatum iam per vrbem erat, asinum vinum bibere, ludere, saltare, & quod mirabilius videretur, vocibus hominis obtemperare. Cùm vellem bibere, oculorum nutu admonebam ministrum. Mirabantur hæc omnes vt rem insuetam, insciy hominem in asino esse. Lætabar eorum stultitia, discens ambulare, ferre patronum, currere absque vlla sessoris molestia. Eram sumptuosiùs ornatus, purpureis phaleris, freno auro atque argento distincto. Pendebant insuper tintinnabula, suauem sonum præbentia. Menecles patronus in Thessalonicam abijt, ob hanc causam, vt fes-

λονίκης. Ἀὔριον γὰρ ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ, ὑπισχνεῖτο τῇ πατρίδι θέαν παρέξειν ἀνδρῶν ὅπλοις πρὸς ἀλλήλους μονομαχήσοντας, καὶ ἀφικόμενοι ἐσπέρας ἤδη ἐπορεύομεν ἐπὶ τὸ θέατρον, ἐξηλαύνομεν οὖν ἔωθεν. Διὰ τοῦτο τὸν δεσπότην ἔφερον, ἅπαντες γὰρ ἐπὶ τὸ θέατρον καὶ τὸν δεσπότην ἐπὶ θέαν ἐκ παλαιοῦ, καὶ τὸν ὄνον ἐπὶ θέαν ἐκ παλαιοῦ. ἐγὼ δὲ ἐπὶ μὲν δόξαν ἐκ παλαιοῦ μακρὰν καὶ τὸ πολυπρόσωπον, καὶ τὸ ἀνθρώπινον τιμῶν ὀρχημάτων καὶ παλαισμάτων· ἀπὸ δὲ δεσπότης ἐᾷ ἐνδοξοτάτοις τῶν ἐν τῇ πολιτῶν, παρὰ τὸν πόδα ἐθέατην μι, καὶ τὰ παφάδοξα ἐκεῖνα ἐν ἐμοὶ παίγνια ἐν ᾧ δείπνῳ παρετίθει. ὁ δὲ ἐμὸς ἐπιστάτης πρόβολον εἶργεν ἐξ ἐμοῦ πολλῶν πάνυ δραχμῶν· καταπλήσας γάρ μι ἔνδον, ἔχειν ἐσῶπα, καὶ δὶς βαλόμενοί ἐδᾶν ἐμέ, καὶ ἅμα πρόβολα ἔργα, μισθῷ τῷ θέρμ ἐῶσι γε οἱ δ' ἀσκόμισον, ἄκος ἄκό τι τιμῶν, μάλιστ' ἐν θερὸν ἄνθρωπος γαστρὶ δουλεύων ἐγὼ ὑπῆρον. ὡς ἐλίγων ἐμβᾶν,

rebat, quòd erat pollicitus patriæ, se gladiatorios homines daturum: qui cùm ad pugnandum parati adessent, nos manè profecti sumus. Ferebam dominum via dura & vehiculis difficili. Vbi Thessalonicam venimus, & omnes ad spectaculum & me videndum conuenerunt: iam enim fama diffusa longè vulgauerat, me in modum hominis saltantem, varios ludos edere. Patronus post potum suis conciuibus (hi nobiles erant) in cœna me iocos illos incredibiles iubet edere. Liberius qui mihi præerat, facienti ex me quæstum, tenebat inclusum, eos qui meos ludos volebant aspicere, aperta ianua, datisq; nummis intromittēt. Illi, aliud alter in meum cibum afferebant, & ea præsertim, quæ ventri asini nunquàm conuenirent. Me & domum & alio-

ζῶν Δισπότης, καὶ ζῆς ἐν τῇ πόλει σωφρονεστάτῳ, μίγας τε καὶ πίονα δεῖπνα ἄλλῃ ἐπιγόνδυ. καί ποτε γυνὴ ξένη, ἐμέθεν ἱμερτὴ ἐπεκπεμφθεῖσα, τὸν ὄψιν ἱκανὴ, παρελθοῦσα ἔσω ἰδοῦσα ἐμὲ ἀειμνήστα, ὡς ἔρωτά μου θερμὸν ἐμπέπλεκται, τοῦδε μὲν, τὸ καλὸς ἰδεῖν τοῦτον, τοῦδε δὲ, ὡς πα-ραδόξου τῶν ἐμῶν ἐπιτηδευμάτων, ὡς ἐπιθυμίαν σωτηρίας πολλοῦ, καὶ ἀμελήσασα τοῦ πρὸς τὸν ἐπισάτιον τὸν ἐμὸν, καὶ μισθὸν ἀδρὸν αὐτῷ διέσχιζε, ἐ συγχωρήσαντι αὐτῇ, σωὶ ἐμοὶ τὴν νύκτα ἀναπαύσασθαι. λαβοῦσα δὲ ἡ φροντίδες, ἄτε καὶ ἀνδρὸς τινὸς ἐπέρα ἐξ ἐμοῦ, ἄτε καὶ μὴ λαμβάνειν τὸν μισθόν. λαβοῦσα ἐσπέρας τινὸς ἦλθε λύχνον, λαβοῦσα δὲ συμποσίου ἀφθόνου ἡμᾶς ὁ Δισπότης, ἀνασχίσομεν, ἔνθα ἐκαθεύδομεν. καὶ τὴν γυναῖκα νύμφην, πάλαι ἀφιγμένην ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἀνδρῶν ἐκεκόμισο δὲ αὐτῇ πρόσχρημα μαλακὰ, καὶ στρώματα ἔσω λατόγνου, καὶ χλαμύδιον ἡμῖν ὑπερπὶς λῶν. ἔστα οἱ μὲν γυναικὸς θράσος τὸν αὐτοῦ πως πλησίον, πρὸς δὲ λωμαΐς ἐκάθευδον. ἐν δὲ λύχνον ἔνδον ἔκαιε μέγαν, ὡς συρὶ λαμπόμενον· ἔκειτο δὲ ἀργυρᾶ μύη, πρὸς

& aliorum ciuium epulæ & magnum & pinguiorem reddiderant. & mulier quædam externa mei videndi cupida accedit, vt me aſpiciat prandentem. vt aſpexit, eueſtigiò in cupidinem mei exarſit, tum aſimi ſpecie adducta, tum impulſa ludorum venuſtate. Hæc cum liberto vnam noctem mecum eſſe ſinat, magno precio paciſcitur: qui parùm curans mei iacturam, precio accepto, cùm adueſperaſceret, poſt cœnam domini iuſſu abiens, me ad locum vbi dormiebam, perducit. Ibi mulierem inuenimus lectum ingreſſam. puluinaria mollia importata erant, veſtes quoque, & ſtragulæ, & ſtratum decens humi poſitum. Mulieris ſerui alio in loco abeunt iuxta domum dormitum: illa lumen intulit permagnum, igni ſimile: exutáq; veſte, nuda propter lucem, & ſi quid aliud ſuperpoſitum habebat, ſe ad lectum contulit. Ego mulieris quidem audaciam ſuo ſtatui relinquebam, ad me autem propius accedebam. Erat lucerna magna in cubiculo, quæ ardentis ſimilis lumen præbebat. Erat & argentea myrrhina, quæ

ὦ λυχνε συμνὴ ὅλκ. καὶ μύρον ἔκτινον ἀναβάσρα πεχειρίδιον, τότω ἀλείφεται, ἁβρὰ δὲ μυείζῃ, ἔνθεν μάλιστα τὼ ῥῖνά με μύρων ἐνέπλησεν. ἔστά με ἀστιφίλησε, καὶ οἷα πεῖς αὐτῆς ἐρώμενον, καὶ ἄνθρωπον ἀπολίζιζε. καί με ἐπὶ τὴς φορβάδος ἐπιλαβομένη, ἐπὶ τὸ χαμώνιον ἤλκε. κἀγὼ ἤδη τρίζον πρακαλίζεντ ἐς τὸ λιόμβ, καὶ οἶνο δὲ παλαιῷ πομῷ ἐπιβριμμένον, καὶ ὦ χρωτὶ τοῦ μύρου οἰσρημένον, καὶ τῷ παιδίσκῃ ὁρῶν πάντα ἁπλᾶ, κλίνομαι, καὶ σφόδρα ἀπόρουν, ὅπως ἀναβήσομαι τὼ ἄνθρωπον. καὶ γὰρ ἐξότε ἐγενόμαν ὄνος, σωουσίας, ἀπ' ἀδ ζῶις ὄνοις σωήθως ἔτυχον ἐραστάμενος, οὐδὲ γυναικὶ ἐχρησάμην ὄνῳ. καὶ μὲν καὶ τοῦτό μ' ἐς δίος ἐχὶ μέτριον ἦν, μὴ ἐχωρεῖν ἐπὶ γυνὰ δεσπαθέᾳ, ἁγὼ ὅσπερ ἄνθρωφόνος, ἁπλᾶ δὲ σοφίζειν ἀγνόων ἐκ ἐς ὅσον ἀπλᾶς· ἀ δὲ γυνὰ πομοῖς ζῶις φιλήμασι, καὶ ζέζοις ἐρωτικοῖς, προσκαλομένη, ὡς ἤδη ἀ ἁπτίχοντο, ὥσπερ ἀνθρώπε

men ſtetit : deinde ex alabaſtro proferens vnguentum, ſe primùm tum intuit, nareſq; vnguento repletz poſtmodum exoſculatur, ea loquens, quæ amor in hominem dilectum proferre cogit. Deinde me fune in ſtratum trahit. Ego nequaquam tertio egens hortatore, quò ducor accedens, cùm vino veteri eſſem reſperſus, vnguenti quoque odore incitatus, pulchritudine inſuper puellæ commotus, inclino me, dubius quónam pacto concumberem cum muliere. nam ex quo aſinus fui, expers coitus fui: neque cum aſinis in ea re conſueueram, neq; aſinam cognôram. Itaq; haud paruus mihi timor inceſſit ne ſcinderem dilacerarémq; in coitu mulierẽ, ac poſtmodum tanquam homicida meritã ſubirem pœnã. ſed hæc inceſſum à me cogitabantur. nam mulier multis amatorijs me oſculis prouocans, vbi me ad opus paratũ ſenſit, vt homini ſuperin-

cumbem

ἀμφύη, συμβάλλεταί μι, καὶ ἅρας ἅσσον, ὅλον περιλίξας. ἐμοὶ δὲ ἤδη ὁ ἀλλὸς, ἰδιοποιεῖν ἔτι, καὶ ὀπίσω ἀπῆγον ἐμαυτὸν ἀπρίμα· ἡ δ' ἔτι ὀσφῦν τῆς ἐμῆς ἅψις, ὥστε μὲ ἀποχωρεῖν, καὶ αὐτὴ ἅμιλλο τὸ φεῦγον. ἐπὶ δ' ἀκριβῶς ἐπέσθω, ἔτι μοι καὶ προσδέῃ τῆς τῶν γυναικὸς ἀδρυλίτι καὶ τέρψιν, ἀδιαῦς λοιπὸν ἀφαιρεῖσιν, ἐννοούμενος, ὡς ἐδέῃ ἄλλω ἐκείνῃ δ' Πασιφάης μοιχῷ. ἡ δὲ γυνὴ, ὅτως ἐῶ ἄρα ἐς τὰ Ἀφροδίσια ἐζοίμη, καὶ δὲ δὴ σωφροσύνης ἀδοκήσεις, ὥστε ὅλῳ τῷ σώματι ἐμοὶ ἐπανήνυσθ. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ, ἡ μὲ ἀναστᾶσα ἀνῆκε, σωθεμένη πρὸς τὴν πίστιν τὴν ἐμὸν, οἵοδε ἐπὶ δὲ τοῖς αὐδὲ δὲ μισθὸν δὲ αὖ δὲ ἐμοὶ συνεζόν. ὁ δὲ ἅμα μὲν ἀλσιάτερος ἐκ δὲ ἐμῶν γνώμης, καὶ ὡς ἀνεπότης ἐπανότερον ἐμοὶ ἐπιδεξάμενος, συνεπαπλέῃ μι τῇ γυναικί. ἡ δὲ ἐπιχθὲς τό μοι ἀνῶς. ἐπεὶ ποτε ἐπὶ δὲν ὁ ἐπισκήτης, ἀναγγέλλει ὧν ἀνοικότῃ τὸ ἔργον, ὡς ἐῶ αὐτὸς διελάσας. καὶ ἐμοῦ

cumbens me complectitur, ac paulùm eleuans, totum inguen accepit. Ego cùm retrocederem, adhuc reformidans, illa meos amplexa clunes, ad se trahit, cedentem paulò: Quorsum, inquiens, refugis? atq; acriùs complexui inhæret. Vt verò sensi supellectilem iam mihi deesse ad explendam fœminæ libidinem ac voluptatem, timore depositò, haudquaquam ampliùs insequenti cedens, eius obtemperaui libens cupiditati: existimauiq; non esse me Pasiphaës adultero deteriorem. Hoc pacto vniuersa nox veneri data est, in voluptatem coitus frequenter consumpta. Cùm dies aduenisset, abiens mulier custodem meum conuenit, precióque noctem aliam redemit. Ille ditior meo opere factus, quum rem domino significasset, cum fœmina reliquit inclusum: quæ priori exercitio intenta, voluptati operam impendit. Libertus interim

tam summo cum desiderio

vesperi,

μὲ ἀλόντ', ὥγε αὐτὸν ἐσπέρας ἤδη, ἔνθα ἐκαθεύδομεν, ἐς ἀδιάφορον τινὰ ὀπῆς ἢ θύρας δείκνυσί μοι, ἔνδον τῇ μέρακι συναναβόμενον. ὁ δὲ ἰδὼν τὴν θέαν, καὶ δημοσίᾳ μοι δόξαν ταῦτα ποιοῦντα ἐπιθυμήσειν καὶ ἐκεῖνα τὸν μηδέπω ἔξω ἦλθε πώποτε, ἔφη, ἐν τῇ ἡμέρᾳ, τῆς θέας παραγενομένης ἦλθον ἐς τὸ θέατρον, σύν τινι τῶν καταδικασθεισῶν γυναικῶν, καὶ πάντων ὀφθαλμοῖς ἐνέτεινε τὴν γυναῖκα ἀναβῆναι. ἐμοὶ τινα τῶν γυναικῶν, ἣ τις ἐστὶν εἰκὸς θυγάτριον ἀποθανεῖν, ἄγουσιν ἔνδον παρ' ἐμέ, καὶ κεῖσθαί τε ἐκέλευον, καὶ ψαύειν ἐμοῦ. ἦν τὸ τραπέζιον, τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἑστιάσεως, ἐν ἧ τὰς φιλοτιμίας ἔχων ὁ ἐμὸς δεσπότης, ἐσαγαγόντες με ἐς τὸ θέατρον, καὶ σκίμπους ὕπερ, κλίνην ἐπὶ μεγάλῃ, ἀπὸ χιλόνης ἐνδεδεμένης πεποιημένην, χρυσῷ ἐσφηνωμένην· ἐπὶ ταύτης με ἀνακλίνουσι, κἄπειτα μοι τὴν γυναῖκα παρακατέκλιναν. ἔπειτα οὕτως ἡμᾶς ἐπέθεσαν ἐπί τινος μηχανήματος, καὶ ἅπαν ἐς τὸ θέατρον περιήχησε, κατέβημεν ἐν τῷ μέσῳ. καὶ οἱ ἄνθρωποι μέγα ἀνεβόησαν, καὶ μετὰ πάσης

vesperi, me inscio, ad interiorem in quo dormiebamus locum perducto patrono, me per rimulam ostendit cum adolescentula coëuntem. Eo aspectu oblectatus, rem prohibet efferri, cupiens me in theatrum duci ludorum tempore, quò id meum spectaculum in aliqua ex his quæ ad bestias damnatæ essent fœmina, in conspectu omnium videretur. Ac ad me introductam mulierem mihi hærere, & demulcere manibus iubent, vt cùm ludorũ instaret dies, in theatrum deduceremur, omnibus spectaculo futuri. Lectus erat magnus, ex Indica factus testudine, atque ornatus auro. In hoc me collocant, & iuxtà ponunt mulierem: deinde supra machinam lectũ positum in mediũ theatri ferunt, magna cũ acclamatione populi plausũq; manus

χαρᾶς

manus aduersus me exient
détis. Nobis mensa erat plu-
ribus præparata rebus, quæ
in cœna deliciarum causa
hominibus apponuntur. Ad-
stabant nobis formosi pueri
pincernæ, vinum nobis au-
reo poculo ministrantes. Ibi
custos adstans meus, iubet
me prandere. Verecunda-
bar in theatro situs, & si-
mul extimescebam ne quis
vrsus aut leo ad me dila-
niandum prosiliret. Hîc ego
inter alios flores recentium
rosarum folia conspicatus,
statim è lecto prosilio. Ar-
bitrabantur reliqui me ve-
luti saltaturum ad ludum
præbendum surrexisse: at
ego inter homines ad flo-
res vsque delatus, rosas se-
lectas pascor. tum singulis
rem admirantibus, iumenti
specie depono, omnique prio-
ris asini sublata forma, in
Lucium illum priscum ante
eos nudus redij. Hoc inspe-
rato veluti mirando mons
stro stupefactus populus,

θὴρ ἐπιθορύβησαν, ἢ τὸ θέα- magno coo
τρον ἀς λύο γνώμας ἰσχίζω. diuersas
οἱ μὲν γὰρ, ὥσπερ φάρμακα ἀλε- hebatur.
γὰ ἐπισάμφορα, καὶ ἰκανόν τι inq̃ varias
πολύμορφον, ἐξίσω ἀνθρ solitum,
ἔνδον πυέ μι ἀφθανάρ· οἱ burendum
δ' ἐπιμάνω καὶ τὸς ἀπ' ἐμὲ standum,me
λόγους ἔλεγον δῆρ, καὶ πρό- dum cens
τερον δίχ γνῶναι, ἔθ' ὅτω δι- sententiam
πάσαι περὶ τέτων. ἰὰχὼ θρα- go ad præfe
μὼν πὸς τὸν ἄρχοντα τῆς ἐ- aderat in
παρχίας (ἔτηχε γὰ τῇ θέᾳ ταύ- dixi me
τῃ παρὼν) ἔλεγον ἰάτωθρ, mulieri
ὅτι γωὺ μι Θισβαλὴ, γυνα- vnguento per
κὸς Θισβαλῆς δόλῃ, χρίσματι num fuisse
μεμαγωμένο ἐπαλάψασα, go me in
ὅπορ ποιήσει. καὶ ἱκέτωρ quoad certo
αὐτὸν, λαβόντα ἔχειν μὲν qui vera.
φονρᾶς· ἂν αὐτὸν πᾶσαι fes,tuorum
μι,ὡς ὐ κατάψωλόμαι, οὔ- gnatorum,
τω γενόμ. καὶ ὁ ἄρχων, λέ- & ciuitatis
γει, φησί, ἐμὶν ὄνομα τὸ σὸν, esse mihi
καὶ γονέων τῶν σῶν, καὶ συγ- fratrem
γενῶν, ἅ τινας φὴς ἔχειν ego vocatu
ὧν γράφα πᾶσάποντας, καὶ πό- historiarum
λιν. ἰὰχὼ· πατρὶ μὲν, ἔφλω, rum scriptor
ἔστι μοι Λύκιος, ὧν Ἀθηνα- poëtam atq
φῶν ὧν ἐμῷ, Γάϊος· ἄμφω δ', se, patriam
τὰ λοιπὰ λύο ὀνόματα λοιπὰ
ἔχομὲν, ἰὰχὼ μὲν ἐσοεῖμαι καὶ ἄπαν ἀμὶ συγ-
ποιητὴς ἐλήφθαν δὴ, καὶ μάντις ἀγαθός. πανὸς δ'

Patrat. Quæ vbi præses ad-
diuit: Hospitis, inquit, filius
es, hominis mihi amicissimi,
qui me domi solitus est exci-
pere, & donis prosequi. Scio
te nil mentiri, tali paren-
te natum: de quo sella descen-
dens, me amplexus exosculatur, ac deducit domum.
Interim meus aduenit fra-
ter, argentum afferens, aliá-
que multa. Cùm præses ad-
stantibus omnibus me mis-
sum feciſſet, ad mare de-
scendimus. Præparata iam
naui, commeatuq; impoſito,
optimum factu ſum ratus,
priuſquam abirem, fœmi-
nam conuenire quæ me aſi-
num adeò dilexerat. multò
enim magis virum me aſino
pulchriorem fore ſibi cha-
rum exiſtimaui. Illa admo-
dum lætá me vidit, rei mi-
raculo delectata, ac cœnare
cubareq; ſecum hortata eſt.
Exiſtimabam illam quæ aſi-
num dilexiſſet, multò maiorẽ
in homine voluptatem ſum-
pturam. Quum cœnaſſemus,

λαπνᾶσαι αὐτῇ, μὴ ἐκ μύρου
ἀλείφομαι, καὶ στεφανίσκου τοῦ
φιλτάτου, καὶ ἐς ἀνθρώπους με
ἀνατάσαντι ῥόδου ἐπὶ δὶ ὅλων
νυξὶ βαθείαις, ἄδην καὶ μεθύ-
σαι μ' ἔδει. ἐγὼ δ' ἐκανίσκα-
μαι, μὴ ὥσπερ ἐμίγατι τοιῶν
ἀγαθῶν, ἀφελόμενος, καὶ ἴσκα-
μαι γυμνὸς, ὡς λάθοιμί τινι
μάκρον ἀρίσας, ἐκ τῆς πρὸς
τὸν ὄνον συγκείσεως. ἐκ δ', ἐ-
παλλὰ ἄδικ μὲ πάντα ἀνθρώ-
πινα ἔχοντα, προσπύσασά
μοι, ὁ φθάρη ἀπ' ἐμοῦ, ἔφη, καὶ
τ' ἐμῆς οἰκίας, καὶ μακράν μοι
ἀπελθών, κοιμῶσ. ἐμοῦ δ' ἐ-
φομένου, τί γὰρ καὶ ἡμάρτηταί
μοι ζώδιον; ἐγὼ δ', ἔφη, μὰ
Δία, οὐκ οἶδ', ἀλλὰ τὸν ὄνον τὸν
σὸν ἱερᾶσα τότε ἐκεῖνο, καὶ οὐκ
ἐσώσατε σαυτὸν. καὶ ὧμην
σὲ καὶ νῦν ἐκεῖνό γε μό-
νον τὸ μέγα τοῦ ὄνου σύμβολον
ἐσασθαι, καὶ σύραν· σὺ δὲ
μοι ἐκάνυθας, ἐξ ἐκείνου τοῦ
καλοῦ καὶ χρησίμου ζῴου, ἐς σίθη-
κον μεταμορφωθείς. καὶ ἐκα-
θῆ ἔδην ἀθύς τὸς οἰκίτας,
μὴ ἐκπέσω με, τῶν νάτων μέ-
γιστον, κομιθῶν ἔξω τῆς
οἰκίας. καὶ ἐξωθεῖτε τὸ τοῦ λωμάτιον, ἔξω χωνίς,

ungueni
ex amaco
mihi fo
tuissem
quum te
nocte
vestes
veluti vi
næ factur
no virum
vt me
singula hom
expuens: Abi
rem, ait: abscede
bi dormitorio.
rem quodnam
meum id dicens
non te, ait, sed
xi, quo eam nu
cubui. Equidem
te asini solam speci
fuisse: insigne illu
lexeram, seruasse
misisti id, quod
no pulchrum vide
vtile, in simum
uersus. Statim
mesticis mandat
mum foras me
ci. Ego ante domi

coronatus, vnctus, in nudo
solo iacui. Diluculò mare
versus respiciens, nudus fra-
tri narraui non absque risu
infortunium meum. Vento
deinde flante nauem ascen-
dentes, paucis diebus in pa-
triam venimus: vbi Diis meis
salutis authoribus sacra per-
solui, ac in templo dona su-
spendi: non quòd ex canis
podice (vt vulgò aiunt) sed
ex longa asini peregrinatio-
ne, ac vix tandem in patriam
redierim, salutè consecutus.

ALBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

Magiæ studiosus, scribit se petijsse Thessa-
lide desiderio discendæ magiæ flagrans, ibiq; dum
cupere, in Asinum à Palæstra ancilla
veneficij potentia, humano tamen perma-
esse demutatum, multasque ærumnas
donec gustatis rosis, in pristinum hominem
atque pristino decori & venustati redde-
reclanum imitatus est L. Apuleius.

THESSALIAM.] *Græciæ regionem, cuius montes*
nobilissimi, flumina quoque insigniora aliquot, & in-
vrbes Hypata, Pitana, vbi Apollo dabat responsa
quus mensibus & Larissa, à qua Achilles Larissæus
dictus

dictus est. *b* Maga est præcipua.] *Non* [illegible] *gi plebeiæ sortis homines, sed apud Persas, Aethiopes, Chaldæos ac Indos, ex regia stirpe proceres, qui in secretioribus philosophiæ & artis Mathematicæ arcanis educati, sagaciss[imi] sympathiæ rerum naturalium & diuinarum explorat[ores] quarum sympathia & antipathia admiranda & vulgo incredibilia opera producebant.* *c* Hos in belua[s] transmutans.] *De hominum & brutorum metamorphosi in alias formas Aristot. de Mirabilibus auditu. Ouid. lib. 14. Metamorph. Plinius lib 8. cap. 22. & lib. 10. Aristot. lib. 9. cap. 3[illegible] cap. 5. Solinus lib. 9. Augustin. lib. 18. de ciuitate Dei cap. 16. 17. & 18. cuius verba hæc sunt: Nec enim ait, Daemones aliquid, præcipuè in animam, operari posse[illegible] miserit, cuius iudicia occulta sunt multa, iniusta nulla. Nec enim Dæmones naturas creant, sed [illegible] quæ à vero Deo creata sunt, commutant: & [illegible]tor ille phantasmatibus homines, obseratis sensibus illudit. Has terribiles hominum metamorphoses Virgil. quibusdam herbis ponticis, & carminibus Circes Homerus acceptas refutant. Virg. Ecl. 8:*

Hic ego sæpe lupum fieri, & se condere syluis
Mœrim, sæpe animas imis exire sepulchris,
Atq; satas aliò vidi traducere messes.

De Diomedis sociorum, & Arcadum in lupos [illegible] Varro. *d* Externus & aduena.] Ξεῖος, [illegible] πξᾶγμα, aut. χρῆμα. πξᾶγμα dicit vt Latini [illegible]cium. Cicero in epistola quadam ad Q. Frat. [illegible] cit esse vulgare & notum negocium. Idē alibi: [illegible] tum sanè negocium. Vulgare autem & notum, [illegible] nihil admodum excellat Theocritus:

—σοφέντι χρῆμ' ὕπνος.

& honesta & turpia.] *Quibusnam domibus, [illegible] liàs, aut materfam. nequiter libidinoseque viuat[illegible] uos non esse seruos, neque communi conditione [illegible] sed liberiùs, licentiùs, dissolutiùs viuere, & [illegible] cet experientia, & Cicero in Catiliana defensione [illegible] sapientissimè dixit. Serui enim, vt hic Lucius*

omnium conſciꝰ ſunt, quæ à dominis aut pulchrè aut turpiter ſiunt. Quocirca qui ea deſignant flagitia, quæ latere atque occultari expediat, ij, tantum abeſt vt metuantur à ſeruis, vt ipſimet metuant ſeruos: vtpote quos neceſſariò habeant ſuorum facinorum teſtes. Miſerrimâ igitur eſt impotentium Iuppiter viuentium conditio quibus ad cætera damnationi etiam accedit, vt in quos imperium exercere debuerint, eos reuereri ac metuere adigantur. f Paleſtra penes [illegible] Paleſtra ipsosè inditum ancillæ nomen, vt apud Plaut. in Caſtellaria, cuidam Gymnaſium. g Adamantinus.] Solidæ firmæque ſententiæ, inexorabilis, inexpugnabilis. Vide proverbio incredibilis huius lapidis duricies loco ſuo. vt tam de animi fortitudine, quæ virtus ſit, hoc eſſe beneficii inſtituque cauſa ſuſcepta, quam etiam de obturatæ mentis deſtinatione, quæ nulla queat ratione loco moueri, poſſit intelligi. Hinc idem Lucianus in Pſeudomantide virum adamantinam dixit, & in Tragopodagra Chorus [illegible] adamantinum habere ingenium. h Cognomine aſinum euaſiſſe.] Vitia quidem non tam corpus quàm animum, verùm hominem immutant. Sunt enim vitia quaſi veneficia, quibus auari & raptores in harpyias, libidinoſi in Satyros, obſcœni in porcos, aſinos ſiue iumenta, tyranni in lupos & alias beſtias transfiguruntur. Vide Platonem in ſuum ocſanum dialogi de Iuſto. Auguſtin. de ciuit. Dei lib. 18. cap. 17. & 18. Plato dum antiquorum figmenta ſequitur, ſententiarum illius doctrinæ, quam apud Aegyptios percepera, ſuccum propalaret, hæc non incuriosè tractauit, ac de alijs quidem animalibus paſſim multa: de aſino verò hoc præcipuè dicit diſſuadens apud Phædonem Socratem: Homines qui facilis concupiſcentijs manus dediſſent, ventriſque dedti per inertiam atque deſidiam in gloriam inutilemque egiſſent vitam, neque quicquam penſi pudorisve habuiſſent, in aſinos poſt obitum deuoti. i Veritineſcenum.] Non ſolùm zelotypia eſt, quæ laborant, ſed etiam inuidia & æmulatione: vnde Ariſtoteles illud rhet. lib. 2. ſit veriſſimum, docens inuidiam [illegible] vicina & cognata. Nullus enim inuidet diuerſi generis [illegible] ἐπιτηδεύμασιν. Etenim inuidere nouis

ipsa affinitas. Sic equi rivales dentibus & calcibus configunt.

k Laurum vocant homines, malum & asino & equo cibum.] *Asini & anseris alterum adeò est à poëtarum studiis ingenium, vt Phœbeam arborem laurum, quam sine exitialem, si eius folia vescantur, intelligunt, pertinacissimè fugiant.* *l* Quod olim Candauli.] *Videtur allusisse ad historiam Candaulis, quæ est apud Herodotum libro primo.* *m* Partem syluestris asini ei dono missit, quæ canes.] *Asini Syluestres in deliciis ciborum olim fuere: qui licet sint generis valentissimi, in quo plurimum est alimenti, vt docet Celsus: Galenus tamen eius carnem malæ succi, & digestu difficilem tradit. Plinius verò lib. 8. sic ait: Onagri in Phrygia & Lycaonia præcipui. Pullis eorum semper præstantibus sapore, Africa gloriatur, quos Lasiones appellant ονον ἄγριον, Latini onagrum, asinum agrestem, sylvestrem & ferum vocant.* *n* Asino conspecto.] *Adagium dicitur solitum in eos, qui stoliditatē suam dum inepte student dissimulare, ridiculè produntur.* *o* E canis podice, vt vulgò aiunt] id est, culo. *Dictum videtur à Luciano, pro eo quod est, nimis anxiis atque angustis: quòd ea pars arctior sit huic animanti, quamobrem & excernunt difficilius: Laërtius ait, vulgò iactatum fuisse in Zenonem, quòd in canis podice de republica conscripsisset, vel quòd nimis anxiè, vel quod inepte.*

Obſopœo interprete.

GVMENTVM.

gumenti & hic dialogus eſt, niſi
um etiam quēdam introducit, qui
yllos eſſe, nedum prouidentia ſua
e: fortuitúque ac temerè omnia geri
& ipſa tractatio in plures perſonas
amatica eſt. Principiò enim Iupiter
putatione Timoclis Stoici & Dami-
dò dixi, Epicurei, grauiter incenſus,
ne dolore commotus eſſe. Cuius rei
ab eo inquirunt, eandemq; diſpu-
illis iterum inſtaurari audiunt, tan-
ò inter ſe collatis, generale deorum
ſuper eadem re congregādum de-
is itaque per præconem Mercurium
pro ſua cuique dignitate aſſignatis
inter ſe de conſeſſu altercati fuiſſent,
ó ſilētio, Iupiter cum magna pertur-
ocium ac ſummam diſputationis il-
mens, & ob oculos imminente poſi-
ans, vt in commune omnes cōſulere,
dium aliquod quærere velint. Primus
endi poteſtate Momus, graui obiur-
curitatem ac negligentiam reprehē-
euehi ſinant, & contrà bonos ac iu-
reſponſa certa & expedita hominib⁹
oētarū ſcripta aboleri faciant, per quę
bella ac ſeditiones ipſorum euulgen-
id huius accidat, ipſorum culpa atq;
Atq; hinc oratione ad ipſum Iouē con-
plis hæc confirmat. Poſt quem cùm alij
mniū ferè ſententias idem confutat: vel
dæ & inutiles eſſent, vel quòd abſur-

da & incommoda ex ijs secutura. Præcipuè verò Apollinis consilium reprehendit: cuius etiam oraculi [illegible] euētu & victoria disputationis huius [illegible] vatarē irridet. Ob quæ Hercules, cùm ipse [illegible] sententiam dixisset, audiretq; satis prohibere [illegible] sacra ac templa sua vi cōtra impios tueri posse, eō [illegible] eodem redit, vt dicat se malle apud inferos esse, [illegible] vmbris metui, quàm inter deos cōtemni, ac [illegible] haberi. Quæ dum ita geruntur, interea nova [illegible] fingitur Hermes ille Agoræus, qui Athenis [illegible] Pœcilen consecratus stabat, properè aduenire, [illegible] ciare disputationē Damidis & Timoclis iterū [illegible] ceptam esse, & ad eam magnā hominum [illegible] fluere. Relicto igitur cōcilio, ad auscultandū [illegible] uertuntur. Porrò tota Timoclis disputatio [illegible] tur, Deos esse, ac prouidentia illorū omnia [illegible] idq; argumētis hisce cōfirmat. Primò ab ordine ac cursu rerū naturalium, quæ omnes suis ac certis vicibus redeant ac variētur. Deinde authoritatibus & testimonijs poetarū, Homeri & Euripidis. Post hęc cōmuni consensu gentiū, quę deos venerentur sacrificijs & aris constitutis. Inde & ab effectis, quia oracula dent, & fulmina Iupiter iaciat. Postea aūt & à minori collatione ac similitudine à nauium gubernatoribus sumpta, quòd vti naurgia sua, sic deorū prouidentia mundū administret. Vltimò etiā à signo & cōsequenti, quia aræ deorū sint, quę nullo modo futuræ fuerāt, nisi & dij essent. Ad quę singulatim respondens Damis, primū argumentum à naturali rerū ordine, à diuisione diluit, etsi alia quædā fiant, non tamē eum ordinem à Dijs ideo certum cōstitutum esse, confutatione, vt apparet, non satis efficaci. Authoritates autem poetarum, ab ipsorum officio, & contrarijs testimonijs eleuat. Consensum præterea gentium, ab eo, quòd quanquam deos colant, non tamen eosdem omnes, & quidam etiam fœda ac turpia pro Dijs habeant, impugnat. Deinde oracula & fulmina eiusmodi esse ait, vt hæc ex naturali causa fiāt. Iouem [illegible]

olim

olim in Creta sepulto: illa autem ambigua & obscura nihil certi prædicant. Similitudinem verò naucleri dissoluit ex dissimilitudine rerum comparatarum, ostendens diuersa omnia in hoc mundo atque in nauibus esse. Vltimum à signo locum, vt frigidum ac friuolum, claudere tantum satis habet.

ΕΡΜΟΥ, ΑΘΗΝΑΣ, Διὸς, Ἥρας, Ποσειδῶνος, Ἀφροδίτης, Κολοσσὸς, Μώμου, Ἀπόλλωνος, Ἡρακλέους, Ἑρμαγόρου, Τιμοκλέους καὶ Δάμιδος.

MERCVRIVS, MINERVA, Iupiter, Iuno, Neptunus, Venus, Colossus, Momus, Apollo, Hercules, Hermagoras, Timocles, Damis.

Ζεῦ, τί σαίνεις, καὶ λάθρα μόνας σαυτῷ λαλεῖς, ὠχρὸς περισκοπῶν, φιλοσόφου τὸ χρῶμα ἔχων; ἐμοὶ προσανάθου, κἀξ ἐμοῦ σύμβουλον πόνων. μὴ λαμπρύνεις οὖτε φλυαρίαις. Αθη. Νὴ πάτερ ἐμὸν τὸν Κρονίδη, ἆρά σε ἐφανέρωσα, Γοητεύσασά σε θεὰ γλαυκῶπις, Τυβεννίσασα, Ἐξαύδα, μὴ λάθῃ νέφ, ἵνα εἰδυῖα ἧκω, Τίς μῆτις ἄλγεα σε λαθὰ φρενῶν, καὶ λάθρα θυμῷ, Ἢ τί βαρὺ ἐγκάθης, ὦ πάτερ; τί σε δεῖ παρεόντας. Ζώς.

[a] Iupiter, quid animo cogitas būdo tectùm cōcóminiscens loqueris, pallidus obambulans, ac Philosophi colorem vultu præ te ferens? Quin mecū ista communicas, & me propter rerum difficultatē quas premeris, in consilium adhibes? Haud enim famuli tui nugas habebis contemptui. MIN.

[b] Sanè, magne parēs, hominum rex atq; deorum,
Te precor en glaucis oculi Tritonia Pallas,
Fare age, ne celes, quò sint hæc cognita nobis:
Quod te consilium dubio sub pectore versat?
Cur gemis? & tacito pallor subsurgit in ore?

IVP.

οὐκ ἔστιν οὐδὲν ἄνουν ὧδε ἁπλῶς ἔπος, οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ προχωροῦσα, ὡς οὐκ ἂν ἄρειε' ἄχθος ἡ θεῶν φύσις. Αθη. Α- πονον, οἷοις φροιμίοις ἄρχη λόγων. Ζεύς. ὦ παγκάκιστοι, χθόνια γῦς παιδώματα. σύ', ὦ Προμηθεῦ, οἷά μ' ἔργασαι κακά; Αθη. τί δ' ἴσῃ πῶς χορὸν γε οἰκείων ὁρᾶς. Ζεύς, Ω μεγαλοσμαράγδ στροπᾶς ῥοίζημα, τί μοι ῥίγεις; Αθη. λοίμισον ὀργάν, μὴ λωμοφθῇν ὥσπερ οὗτοι δυνάμενοι, μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον καταπτώκαμεν, ὥσπερ οἱ τραγῳδοποιοί. Ηρα. ἀγνοεῖν ἡμᾶς νομίζεις τὴν αἰτίαν τῆς λύπης, ἥτις ἐστὶ σοί; Ζεύς. οὐκ οἶδ', ἐπεὶ σὺ λέγε ἐκάκυδε μέγα. Ηρα. οἶδα τὸ ἀνφάλωτον αὐτό, ὃν πάσχεις, ὅτι ἐρωτικόν ἐστιν. ἐμοὶ δοκῶ γε, ἢ οὐδὲς, ἢ μὴ παγκάκιστε ὑβριζόμενα ὑπὸ σοῦ τὰ τοιαῦτα. ἀκὸς γοῦν, ἤτοι

IVP. *Nunquam grauiùs in vlla sic dici poteſt, Non poſſio non vllus vſpiam dolor. Sed nec calamitas vlla ſic tragica & mala eſt, Quæ ſit dolori conferenda cordato.* MI. *O Phœbe, qualibus eum cepit proœmijs!* IVP. *O Ioue, ſimũ genus mortalium. Ioue, ô Prometheu, me quibus affixti malis!* MI. *Quid eſt? nec enim celabis hæc domeſticos.* IV. *O murmur hoc gens fulminis magnæ! Quid vtilitatis addis? Quid affers mihi?* MI. *Compeſcas iracundiam, ſi tragicæ magniloquentia, quemadmodum illi, tibi parce eſſe poſſe queamus. Neque enim totum Euripidem deuorauimus, vt tibi dictis poëticis è fabulis petitis ſubſeruiamus.* IVN. *An nobis obſcuram eſſe opinaris triſtitiæ tuæ cauſſam, cuiuſmodi ſit?* IVP. *Noſti nequaquã, eiſi grauiùs quidam boes.* IVN. *Noui ecaſtor dolorum tuorum ſummam, quibus diſcruciaris: neque tamen vociferor aut concrepo, quippe quæ iam ſæpenumerò præter morem eiuſmodi per te ſim paſſa contumeliam. Valde igitur credibile*

ἢ Σεμέλης τινὸς, ἢ Σεμέλῃ
τινὶ αὖθις ἐρῶντα, σὲ
ἐπιθυμεῖν τῷ ἔρωτι, ἔπει
τα ἐπιθυμεῖν ταύρου ἢ Σατύ-
ρου, ἢ χρυσὸν γενόμενον ἐπὶ
τινὶ ἐρᾶσθαι, ἢ τὸ κόλπον
ἐμπλησθῆναι. τὰ σημεῖα γὰρ
ταῦτα, οἱ στεναγμοὶ, καὶ τὰ
δάκρυα, καὶ τὸ ὠχρὸν εἶναι, ὅτι
ἄπαντα ἐρωτός ἐστιν. Ζεύς.
Ὀμωμοκὼς, ἤ τις ἐν ἔρωτι, καὶ
τοῦτο ἐπιτήδευμα παιδιᾶς, οἷα
τὰ ἐρωτικὰ πράγματα ἐστίν.
Ἥρα, ἀκριβῆ τί ἄκμο, ἃ μὴ τῦτο
ἐστίν, Διὸς ἀπιστεῖς; Ζεύς. ἐν
ἡσύχοις, ὦ Ἥρα, τὰ θεῖα
πράγματα. καὶ τῦτο ἀλλ, τὸ τὸ
πάθος, ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται, ἢ τι καὶ
ἐπιθυμεῖσθαι ἔτι, καὶ τὰ γενό-
μενα τὰ ἐν γῇ, ἢ τι καὶ
ἐπιτίθεται σωτάπασι, καὶ
τὸ μικρὸν ἐστὶν ἀσκεῖν. Ἥρα.
μῶν ἐγηγερκέναι τινὰς ἡ γῆ
ἔφασκεν οἱ Τιτᾶνες τὰ δεσ-
μὰ διαῤῥήξαντες, καὶ τὰς
φρουρὰς ἐκπερατίσαντες, αὖ-
θις ἐμὲ ἐν ἀσελγείᾳ ὑφορᾶσθαι τὰ

bile est iterum aut Danaës cuiuspiam, aut Semeles, aut Europæ inuentæ amore te angi: deinde verò assumpta imagine aut tauri aut satyri, aut aurum te factum velle per impluuium in sinum amatæ puellæ influere. Hoc enim haud dubitanter significant crebri isti tui gemitus, & suspiria, neque non lachrymæ. Præterea pallor quoque non alterius rei quàm amoris argumentum est certissimum. IVP. O beata, quæ res nostras in amore & talibus ludicris sitas esse opinaris. IVN. Et quid aliud te nisi hoc solicitat, Iouem existentem? IVP. In extremum discrimen res nostræ perductæ, ô Iuno, & planè vt est in prouerbio, & in acie nouaculæ constitutæ sunt, vt aut colamur amplius, oblatis in terra sacris fruentes, aut neglectui demur, ab omnibus habiti contemptui, ac nullius quidem momenti esse videamur. IVN. Nunquid terra Gigantes produxit iterũ? aut nunquid Titanes disruptis vinculis, demictáq; custodia rursum aduersus non arma & vim parant?

ὅπλα; Ζεύς. θάρσει, τὰ νέρθεν ἀσφαλῶς ἔχει θεοῖς. Ηρα. τί οὖν ἄλλο δεινὸν ἂν γένοιτο, ἐχ ὁρῶ γάρ, ὅτι μὴ τὰ ἐναντία παραλυποῦ, ἐφ' ὅτῳ Πᾶλ & Λευσόθυμ&, ἀντὶ Διὸς ἡμῖν ἀναπέφηνας. Ζεύς. Τιμοκλῆς, ὦ Ηρα, ὁ Στωϊκὸς, καὶ Δάμις ὁ Ἐπικούρε&, ἔθεις, ἐκ οἴδα ὅθεν σφίσιν ἀρξάμενοι λόγε, περὶ προνοίας περιλιπαρέσθην, παρόντων μάλα συχνῶν καὶ ἀλλοκίμων ἀνθρώπων, ὅπερ μάλιστα καὶ ἐμὲ ἀσι καὶ ὁ Δάμις, ὅτ' ἐν θεὸς ἔφασκεν, οὐθ' ὅλως τὰ γιγνόμενα ἐπισκοπεῖν ἢ διατάττειν. ὁ Τιμοκλῆς δ' ὁ βέλτιστ& ἐπειρᾶτο ξυναγωνίζεσθαι ἡμῖν, εἶτα ὀλίγα πρὸς ἐπιρρύστ&, εὐθὺς πέρας ἐχούσης τῆς σωφρονίας. διελύθημεν γάρ, ἀσχόλως ἐπισκέψασθαι τὰ λοιπὰ σωζόμενοι. καὶ νυνὶ μετέωροι πάντων ἀσὶ πῶς

parant? IVP. Consideres inferæ cœlestibus omne sunt periculum. IVP. Quid ergo aliud rei & acerbæ accidit? enim video, quando nihil te conturbant, obrem nobis Polu ristodemus pro Ione rueris. IVP. Timocle Stoicus, ô Iuno, & Dam picureus heri nescio tio in eam delati disp nem de prouidentia ruerunt in magna torum hominum frequentia. & celebritate po ri: id quod omnium me conturbauit animi. Damis quidem neque Deos esse, nec ommino eorum fierent, curam vllam habere, aut ea ordine gubernare, impudenter affirmare non verebatur: cæterum optimus ille Timocles noſtras partes omni ſtudio tueri conabatur. Deinde multa turba hominum certatim accurrentium confluente, nullum finem ſortita eſt diſputatio. Etenim hoc facere initio ab viriſq; diſceſſum eſt, vt in diem poſterum de integrò reliqua nondum diſcuſſa accuratiùs examinarent atque perpenderent. Et nunc omnes ſuſpenſo ad audiendum inhiant

ἀγῶνος τοῦ παρόντος, ὑπὲρ ὧν ἅπαντες ἐσπουδάκαμεν, καὶ ἀληθῶς ἀγωνιῶμεν. ὁρᾶτε τὸν κίνδυνον, ὃν ἅπασι παντάπασι τοῖς ἡμετέροις, ἐν ἑνὶ ἀνδρὶ κινδυνεύοντας, καὶ δυοῖν θάτερον, ἢ περιφανῶς ἀνάγκη τὰ ἡμέτερα, ὀθόμενα μόνον οὐ δέδοικα, ἢ τιμᾶσθαι, ὥσπερ καὶ τοῦ, ἦν ὁ Τιμοκλῆς διαφιλονικήσῃ. Ηρα. Δανάην δὲ καὶ Ἀντιόπην τινὸς ἢ ἄλλου τινὸς ἄνωθεν μοι δοκῶ ἐν παρέργῳ τοσοῦτο. τί δ' οὐ, ὦ Ζεῦ καὶ Ἥρα καὶ Ἀθηνᾶ, προϐάλλεσθε ἄν; σιωπᾶτε γὰρ καὶ οὐδὲ τὸ μέγα Ἐρ. ἐγὼ μὲν καὶ τὸ καινὸν φημι δεῖν ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἐπαναγαγεῖν, ἐκκλησίαν συναγαγόντα. Ηρα ἐμοὶ ταῦτα συνδοκεῖ, ἅπερ καὶ τοῦτο. Αθη. ἀλλ' ἐμοὶ τἀναντία δοκεῖ, ὦ πάτερ, καὶ

inhiant animo, vter victoriam adepturus sit, ac veriora prolaturus. Videtis periculum, quàm omnibus modis in angustium res nostræ coactæ sunt. In vno viro periclitamur, & ex duobus alterum euenire necesse est: vt aut omnia nostra habeantur contemptui, & solùm inania quædam videantur vocabula: aut vt ea pietate colantur, qua priùs culta sunt, si Timocles disputando superior euaserit. IVNO. *Periculosissima profectò sunt illa, nec temerè Iupiter more tragico propter illa efferebare.* IVP. *Tu verò Danaës aut Antiopes alicuius potiundæ cogitatione me implicitum esse opinabare, cùm ita exanimatum me esse conspiceres.* [f] *Quid igitur, ô Mercuri & Iuno & Minerua nobis faciendũ est? quin & vos consilij promptè*

inuenti partem expromitis? MERC. *Ego quidem coacto prosperè concilio hanc rem communi omnium deliberatione offerendam esse existimo.* IVN. *Et ego huius accedo sententiæ.* MI. *Atqui mihi diuersum videtur, ô pater, ne*

videlis

καὶ μὴ σωταράπαν τὸν οὐ-
ρανὸν, μηδ' ἄλλον εἶναί σι
θορυβώδεμον ὧν πράγματι,
πράπαν δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ
ὧν ἐρατύσα μὲν ὁ Τιμω-
νλῆς λέγων, ὁ Δάμις δ' ἐλα-
τηλαθὲς, ἀμοῖσι ἐκ τῆς συ-
νουσίας. Ερ. ἀλλ' ὅτι ἀγνοῦ-
σιτα ταῦτα, ὦ Ζεῦ, ἐρ φα-
τρῷ ἰσομοίρης τῆς ἑταί-
ζης φιλοσόφοις· καὶ σὺ δόξεις τυραννικὸς εἶν, μὴ ἰσοι-
νόμῳ πειρὶ τῶν ἴσα μηχά-
νων, καὶ ἰσοπῶν ἅπασιν.
Ζεύς. ἀκούω ἤδη λύρυπι,
καὶ παρίσασαν ἅπαντας. Ερ.
ὀρθῶς ἦρ λέγεις. ἰδοὺ δὴ,
ὡς ἐκκλησίαν σωίλθετι οἱ
θεοί· μὰ μίμετι, ξωίλθετι
πάντες, ἄκετι, πειρὶ μεγάλων
ἐκκλησιάσομεν. Ζεύς. ὅτα
φιλὰ, ὦ Ερμῆ, καὶ ἁπλοϊκὰ
καὶ πεῖσα λυρύπας, καὶ ταῦ-
τα, ἐπὶ ζοῖς μεγίσοις συγκα-
λῶν; Ερ. ἀλλὰ πῶς ἦρ, ὦ Ζεῦ
ἀξιοῖς;

videlicet ne cœlo
cœlum terreto
néve palàm
rem te tumultu
sternari animo
priuato tecum
dum reddas, vt
disceptando
storia, Damis verò
risui expositus
natus ex disputa
MER. Atqui
nebunt obscurè
Iupiter, cum
propatulo futura
ptatio. Ac tu
rannum agre
de tantis rebus
communiter
cum reliquis
nicaueris. IVP.
go iam vt 8 in
veniant proclamo
præsto sint omnes
Recte mones. Hem
peri ocyùs in concilium
net conuenite: ne
mini: confluite omnes: venite maximis de negot
turi consilia. IVP. Adeóne nudis, ô Mercuri,
simplicibus, ad hæc soluis præconem agis, præsertim
mis de rebus deos conuocans? MER. Et quinam

ἀξιοῖς. Ζεύς. ὅπως ἀξιῶ; ἀρεσκωνῶσα φημὶ δ' ἄρ τὸ λήρυγμα μίτροις τισὶ καὶ μιγαλοφωνίᾳ ποιητικῇ, ὡς μάλιστα συνίλθοιεν. Ερμ. νοῦ, ἀπ' ἐκκλησίαν, ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν τὰ τοιαῦτα· ἐγὼ δ' οὐκέτι ποιητής εἰμι, ὥστε διαφθερῶ τὸ λήρυγμα. ἀλλ' ἐπιτρέπω ἤδη ἐμαυτὸν ἀνθρώπῳ, καὶ γέλως ἴσως παρ' αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐπῶν. ὁρῶ γοῦν καὶ τὸν Ἀπόλλω γελῶντά μου ἐπ' ἐνίοις τῶν χρησμῶν, καί σοι ἐπικρυπτόμενος τὰ ποιὰ τῆς ἀσφαλείας, ὡς μὴ πάνυ σχολὴν ἄγων τὴν ἀκρόασιν, ἐξετάζει τὰ μέτρα. Ζεύς. ἀλλ', ὦ Ερμῆ, τί Ομήρου ἐπῶν ἐγκαταμίγνυσι τὰ ποιὰ ὧν λυρύγματι, ὡς ἐκείνους ἡμᾶς σωικάλει· μνημονεύει σε πάνυ. Ερ. ἀλλὰ πάνυ μὲν οὖν σοφῶς καὶ πεχέρως· παρακόμματα δ' ὅμως. Μὰ τί τις σοὶ θέλοι θεὸς, μὰ τί τις ἄρσην, Μοῦσ'

expetis Iupiter? IVP. Rogas? Aequum esse opinor, vt præconium tuum nonnullis versiculis ac magniloquentia poëtica exornes, vt hac impulsi studiosiùs & frequentiùs confluant. MERC. Sanè: veruntamen hoc poëtarum & rhapsodorum est officium. Porrò ego minimè sum poëticus, adeò vt præconium quoque corruptum sim, si versiculis consarcinatis & malè cohærentibus proclamarem. Ac risum ero omnibus ob versiculorum structuram parùm concinnam. Itaque & Apollinem interdum oraculis rideri à nonnullis video, dum multa securo animo inuoluit, & data opera obscurat, ne omninò audientes ocio indulgeant, sed expendant versiculos. IVP. Proinde, Mercuri, Homericos versiculos plerosque admisce præconio, quemadmodum ille nos conuocare consueuit. Credibile autem est illorum te commeminisse. MER. Profectò non admodum prompte & callidè, tamen periculum faciam.

[h] *Ergo Deûm nemo nec mas nec fœmina desit,*

Μηδ' αὐτῶν ποταμῶν μφότε-
ρον, νόσῳ Ὠκεανοῦ, Μηδὲ τ
Νυμφάων, ἀπ' ἰς Διὸς ἵλθε-
τὰ πάντα· Εἰς ἀγορὴν, ὅσοι
τ ἰλυτὰς λάννοθ' ἑκατόμ-
βας, ὅσοι τ' αὖ μίσαυλοι ἢ
ὕπαυλοι, ἢ μάλα πάγχυ Νάνυ-
μοι, βωμοῖσι παρὰ, λιτόσσ-
σι λάβηθι. Ζώς. τῦγι, ὦ Ερ-
μῆ, ἄειτα λιτὴ ρυλάκοι· κὴ
σωίασαι γὰρ ἤδη. ἔστ παρα-
λαμβάνων, λάθιβι ἀῶνδς,
κατὰ τὼ ἀξίαν ἕκασον, ὡς
ἄν ὕλης ἢ τίχνης ἕχη, ἐν πρε-
δείᾳ μὴ ζῶς χρυσοῦς, ἄτα
ἐπὶ ζώτοις τὸς ἀργυρᾶς, ἄτα
ἐξῆς, ὁπόσοι ἐλιφάντινοι, ἄ-
τα ζῶς χαλκοῦς, ἢ ζῶς λιθί-
νους. ἐν ἐν ἀῶνδς τάττις, οἱ Φα-
δίᾳ μὴ ἢ Αλκαμένης, ἢ Μύ-
ρωνος ἢ Εὐφρανορος, ἢ τῶν
ὁμοίων τίχνιτῶν πρτιτιμή-
σωμ. οἱ συρφιτόδαι δ' οὗτοι,
κὴ ἄτιχνοι. πόρρω πω σωω-
σθήτω, καθεδοιῶτα σιωπῇ,
ἀνεπλήκ-

Insuper Oceani sint omnia flumina præsto,

Omnes summa Iouis Nymphæ quoque tecta frequentent.

Cunctis in concilium gressu properare citato.

Vos quibus oblatis cedunt sua munera sacris,

Præterea quotquot mandia, seu forte secundæ

Classis erit, seu quas tenet vluma, seu quæ

Obscura penitus diuorsa sorte fruuntur,

Degentes pinguet cupidi nidoris ad aras.

IVP. *Euge, ô Mercuri, optimum egisti præconem, ac iam plenis vijs conuenient. Quapropter assumens illos in sedes collora, pro suaquenque dignitate.* [k] *Priores quidem sedes occupet aurei, post hos locentur argentei, deinceps verò subsequantur quotquot sunt elephantini: his postremò succedant ænei aut lapidei. Verùm in his etiam ipsis Phidiæ, aut Alcamenis, aut Myronis, aut Euphranoris, aut talium cõsimilium artificum gratia prælionorètur. Cæterùm vulgares illi nulla arte nobiles, longè alicubi concluſi in angulum locentur cum silentio, conspira-*

ἀνεπλήρουτόν μόνον τὴν ἐκκλησίαν. Ερμ. ἴσα ταῦτα, καθιδοῦσται, ὡς πρόσηκεν. ἀπ' ἐκείνου ὁ πρόκαρον ἀφίξεται, λίθινος τις αὐτῶν χρυσοῦς μᾶλλον, καὶ πολυτάλαντος ἢ τὸν ὅλον πλοῦτον, ἐκ ἀπείρους ἂν τὸν ἱρχασίαν, ἀπὸ λογισθῇ ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, πρὸς τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος καὶ Πολυκλείτου, καὶ τῶν Φειδίου καὶ Αλκαμένους τῶν λιθίνων, καθιδεῖται, ἢ πρὸς τιμητίαν καὶ νομίζων ἂν τὸν τέχνιον. Ζεύς. ἐγὼ μὲν ἔτως, ἀπ' ὀ χρυσὸς ὅμως πρὸς τιμητέος. Ερμ. μανθάνω, ὅτι πλησίον δικαίως, ἀπὰ μὰ ἀσεσίνδυνον καθίσαι, καὶ ἀφ' τιμημάτων. ἴκειτο οὖν ἐς τὸν πρόσθειαν ὑμᾶς οἱ χρυσοῖ. ἔοικασι δ' οὖν, ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ πρόσθρονοι μόνοι, ὡς ὧν γε Ελλησι ὁρᾷς, ὁποῖοί ἐσι, χαλκοῦν ἢ λίθινοι ἢ ἀπρόσωποι, καὶ κατὰ τέχνιον ἐσχηματισμένοι. λίθινοι δὲ ἢ χαλ-

complentes tantùm concionem. MERC. Fient ista vt imperas, ac sua quisque vt par est sede dignabitur. [l] At qui hoc neutiquam promptum aut nosse procliue est, si quis illorum aureus fuerit, ac multitudine talentorum præponderet, opere verò nō ita insignis sit, sed priuato penè ac vulgari, & minimè artificioso, si Myronis æneis ac Polycleti, & Phidiæ & Alcamenis lapideis conferatur, quònam locandus sit, si artem præferēdam esse putas. IVP. Oportebat quidem ad hunc modum fieri, sed tamen aurum anteferendum est. MERC. Intelligo, nempe vrbes vt per opulentiores delectu habito, non ex optimatibus electim locentur, atque etiam à precio. Proinde venite, priora sedilia occupaturi vos aurei. [m] Attamen, vt vides Iupiter, soli barbari præsidebunt. Etenim cuiusmodinam Græci sint, animaduertis, pleni quidem venustate ac grātia, neq; nō vultu honesto & liberali, & quantum ad artificij præstantiam attinet, probè culti & perpoliti, non tamen nisi lapidei aut

ἢ χαλκοῦ ὅμοιε ἅπαντες· ἢ οἱ
γε πολυτελέσεροι αὐτῶν, ἐλε-
φαντίνοι, ὀλίγον ὅσον ἐκ χρυ-
σοῦ ἐπισίλβον ἔχοντες, ἀς ἐπι-
κηκάδα καὶ ἐπηκάδα μό-
νον, τὰ δὲ ἔνδον ἀπόξυλοι, καὶ
οὗτοι μηδὲν ἀγάλλας ὅλας ἐμ-
πολιτευομένας σκέπουσαι. ἡ
Βενδὶς δ' αὖτε, καὶ ὁ Ἀνυβις
ἱκανοί, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ
Ἄδλις καὶ ὁ Μίθρης, καὶ μὰ
ὅλοι ὁλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ
πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο-
καὶ πρὸ τοῦτο, ὦ Ἑρμῆ, δίκ-
καιον, τὸν λιθοπρόσωπον τῦ-
τον πρεσβείαν μου, τὸν Αἰ-
γύπλιον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶ-
νος ὄντος. Ἑρμ. καὶ, ἀλλὰ σὺ
μὲν, ὦ Ἐννοσίγαιε, χαλκοῦν ὁ
Λύσιππος καὶ πλωχὸν ἐποίη-
σεν, ὃν ἐχόντων τότε Κορινθίων χρυσόν. οὕτως δὲ, ὅλοις
μετάλλοις πρεσβύτερός ὅτιν.
ἀνίχθω σοι καὶ παρὼν
μόνον, καὶ μὴ ἀγανάκτει,
ἤν τις ἴσως τελικαύτην χρυσῆν
ἔχων,

æneî vniuersi: aut quî
maximis sunt, aut
fissimis impensis
elephantini sunt,
ab aspersô auro splen
retinentes, quippe
tùm colorati sunt,
facti nitidiores
tus sublignei
taq; musearum
ternè conuersan
rientes. Porrò
Bendis, & Anub
propter hunc
Mithres, in
lido auro con
graues, & multi
ri. NEPT. Et
bi iustum vide
vt Aegyptius
rictu deform
ferre non
tim Neptuno
MERC. Reti
quidem, ô Nep
tantum fecit
perem, quippe
tunc aurum

bus: hic autem omnibus metallis longè est opul
itaque patienter & placatè hoc tibi sufferendum
postponatur: neque indignandum est, si is cui

aureus, tibi prælatus fuerit.

VEN. Proinde, Mercuri, me quoq; assumptam transfer ad Deos aureos, qui præsident. sum enim aurea.

MERC. Minimè, ô Venus, quantum quidem ego video: sed nisi prorsus hallucinor aut cæcutio, ex lapide candido [o] ex monte Penteli excisо, opinor, cùm ita visum esset [p] Praxiteli, Cnidijs Venus facta tradita es. VEN. Atqui grauissimum simul ac fide dignissimum testem Homerum tibi producam, surfum ac deorsum suis in rhapsodijs auream Venerem me esse perhibentem. MERC. Sedenim ille ipse quoque Apollinem prædiuitem & opulentum esse affirmat: nihilo secus tamen iam ipsum [q] in extremis sedentem conspicies à latronibus contumeliosè affectum, atq; etiam fidibus citharæ compilatū.

contenta esto, æqui bonique consulens si nō prorsus uile & sordidum detrusa, concioni interesse

Quis verò mecum in contentionem descendat, cum & Solem me esse cōspiciatis, & tanta mole

τὸ μίσιθος; ἀλλ' οὐ μὰ ὑπερφυᾶ, μηδ' ὑπὲρ μετρον οἱ Ῥόδιοι κατασκευάσασθαί μι ἠξίωσαν, ἀφ' ὧν ἴσο τηλίσματος, ἐκκαίδεκα χρυσοῦς θεὸς ἐποίησε, ἅτε ἀνάλογον πολυτελείᾳ ἄν νομίζοιμι, καὶ πρόσεστιν ἡ τέχνη, καὶ τῆς ἱερασίας τὸ ἀκριβὲς ἐμμισθοτοσοῦτο. Ερμ. τί, ὦ Ζεῦ, καὶ ποιᾶν; ἀνύσκετον γὲ ἐμοὶ γὰν καὶ τοῦτο. ἐμὲ μὲν γὲ ἐς τὰ ὕπλα ἀφελίσποιμι, καλὸς ἐσὶν· ἐμὲ δὲ λογίζοιμι ἀφ' ὁπόσων ταλάντων μιχάλκαν ἄγαν, ὑπὲρ τὸς πεντακοσίους, δίμνες κὴ τὰ ἐπάδα ἄν ἄγη. Ζεύς. τί γὰρ ἴδια παρᾶναι καὶ ζοῦτον, ἐλίγχουλα τὰ τῶν ἄλλων μικρόσηλα, καὶ ἐνοχλήσουλα τῇ διαθέσει; πλὰ ἀκ', ὦ Ῥόδιων ἄεισι, ἐ καὶ ὅτι μάλιστα πρτιμητί ἐ τῶν χρυσῶν, πῶς ἂν καὶ πρὸς δύοις, ἐ μὰ δίκασ ἀναλῶαι πάλας, ὡς

spectabilem? Cæterum si non magno admodum ingenio & artificio Rhodij me sculpere dignati sunt, tamen & alios pari arte ad nostri archetypum fedecim deos aureos formauerunt: quam propter rationem probabile omnium preciosissimus meritò æstimandus essem. Artis verò atque operis præstantia & nobilitas tantopere satur magnitudine. MER. *Quid verò facto opus est, ô Iupiter? siquidem & hoc non mediocrem mihi affert iudicandi difficultatem. Intenim cùm ad materiæ oculos deflexero, totus quidem æneus est: porrò cùm apud animum meum perpendo ex quot talentis constatus est, præter hippeda quingentos excussurus esse videor.* IVP. *Quorsum verò attinebat & hunc interesse concioni, sua magnitudine earum paruitatem expositurũ contemptui, neq; non ob dignitatem sedem nos perturbaturum? Verùm enimuerò, ô Mercurij optime, etsi maximè omnibus auris antepositus esses, quomodo præsidere possis, nisi cæteri omnes*

ἄλλο μὲν δὴ καθίζοιο, τὸν σὸν δ' ἐλεύθερον πατέρα τῶν σῶν ἐᾶν καθῆσθαι, ὡς ἄμεινον ποιῶν ὀρθοστάδην ἐκκλησίαν ἔχων, ἐπικινήσας τῷ σώματι. ΕΡΜ. Ἰδὲ πάλιν ἄλλο, ἀνοήτου τινὸς τοῦτο χαλκεῦ μὴ δι' ἀμφοτέρων ἰσὸν, μὴ τίκτηις τῶν αὐτῶν, λυσίππειον ἑκάτερον τὸ ἔργον. καὶ τὸ μίγνυσθαι, ἐπιτίμα τοῖς γεγονόσι, ἄκων δὲ πάλιν ὄνησι Διὸς, ὁ Διόνυσος ἐστὶ, καὶ Ἡρακλῆς. πότερον οὖν αὐτῶν προκριτέον; φιλονεικοῦσι γὰρ ἐρῶς. ΖΕΥΣ. ἀγαπᾶτε βούλομαι, ὦ Ἕρμη, πάλαι σὲ λόγου ἐπιθυμεῖν ἀκοῦσαι. ὥστε νῦν μὲν ἀναχωρεῖτε ἑκάτερος, ἵνα ἄρ' ἴσα καθίζησθε. ἀναστὰς δ' ἐκκλησίαν ποιήσω τῶν θεῶν. ὑμεῖς δὲ ἐκκλησιάσατε, καὶ τὸν νικήσαντα, ἢ τὸν ἥττω δικαιότατα κρίναντα, τοῦτον ἐγὼ ποιήσομαι θεόν, ἵν' τιμᾶν καὶ σέβεσθαι πάντες ἐθέλωσιν αὐτόν. ΕΡΜ. ἀπ' Ἡφαίστου δὲ ἀρξόμεθα τὰ λοιπά, καὶ τὸν δεύτερον ἐμέραν τῶν τοῦ Προμηθέως ἀγώνων. σοῦ τὸ νικᾶν.

foràs, vt soli tibi adsedendum locus pateat atq; sufficiat, omnis patio vel alteris tantùm natibus occupato. Quocirca rectissimè feceris, si stans concioni intentus fueris, inflexo in concilium capite. MER. Ecce rursus altera in discernendo mihi difficultas obiicitur. ærei enim estis veriq; eiusdemq; artificij, nimirùm in Lysippi officina vteriq; formatus: & quod maximum est, generis nobilitate pares, vtpotè Iouis filius Dionysus ille cũ Hercule. Vter ergo illorum anteferendus est alteri? siquidè de loco pugnant inter se, vt vides. IVP. Nemium verò cunctamur, Mercuri: iamdudum concionatum esse oportuit. Quare in præsens quidè nullo habito discrimine sessum eant promiscuè, vbi cuiq; visum fuerit: deinceps verò hisce de rebus cogetur deinteg rò concilium, ac deinde certũ

[illegible] cui mihi hac in re ordo constituẽdus sit. MER. Sed, [illegible], q̃ pro more solito tumultuantur, cum vociferatione [illegible] tidianam illam distributionem efflagitãtes. Vbi est

νίκ]αρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἀπί-
λιπε; ποῦ σὺ ἱκατόμβας; ἵνα τί
δὲ τὰς θυσίας; Ζεύς. Κατα-
σιώπα ἀδόλως, ὦ Ἑρμῆ, ἐπ
μάθωσιν, ὅτι ἵνα ξυνιέν-
τες ἀφῶ-
τον. Ερμ. ἐχ ἅπαν]α, ὦ Ζεῦ,
ἡδὺ Ελλήνων σοφιστήν· ἐγὼ
δὲ κἂν πολύγλωσσός ἐμι, ὥστε καὶ
Σκύθαις καὶ Πέρσαις, καὶ Θρᾳξὶ
καὶ Κελτοῖς σαφῶς διερμηνεῦσαι.
ἄμεινον οὖν οἶμαι, τῇ χαρᾷ
σιωπᾶν. Ζεύς. οὕτω ποίει.
Ερμ. ἰδού, ἀφανότεροι γεγόνα-
σιν αἱ θεοί, ὥστε
ὥρα ἀγορεύειν. ὁρᾷς, καὶ-
μήσονα; τί καὶ ἐρᾷς. Ζεύς.
ἀπ' ὀλίγου σιωπήσα, ὦ Ερμῆ, ἵν
ἄρ ὀμόσωμαι πρὸς σὲ ἀνῶν,
ἡδὺ ὄντα. οἶδα ὅπως θαρρή-
σεις ἀεί, καὶ μεγαλήγορ ἔσῃ
τοῖς ἐκκλησίοις ἡμῖν. Ερ. οἶδα,
καὶ ἐνθύμιόν γε ἀκούειν σε ἀγα-
νακτοῦντος, καὶ μάλιστα, ὅταν

nectar? vbi relicta ambro-
sia? vbi sunt hecatombae?
sacrificia? IVP. Ce-
sce illos, Mercuri, in
lentio, vt intelligant,
gratia accersi
di magis posthac
Atqui non omnes
linguam capiunt,
go verò varias
minimè sonare
this & Persis & Th
ac Celtis intelligib
dicem. Consulta
tu opinor, si
dato, silentium
IVPIT. Quin
MERC. Eugè
ricis taciturnior
sunt. itaque
concionandi, V
nes oculos in te
beant, cupidè
ranter expectamus
dicturus sis? IV
quod ego patior,
cur tibi expone
lio existenti meo? Haud tibi obscurum esse vo
pendiò audax ego semper & magniloquus in
soleã. MER. Satis comperè noui, ac profectò
tu consternatus eram concionãtem te audiens,

πᾶν ἐπέλῃς ἀνασπάσαν ἐκ βάθρων πλὴν γλῶ καὶ θάλασσαν, αὐτοῖς θεοῖς, πλὴν σαρὰν ἐκείνω πλὴν χρυσῆν καθεὶς. Ζεύς. ἀλλὰ νῦν, ὦ τέκνον, οὐκ οἶδα, εἴ τι ἀπὸ μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, ἅτε καὶ ἀπὸ πλήθους τῶν παρόντων (πολυθεωτάτη γὰρ, ὡς ὁρᾷς, ἡ ἐκκλησία) δέδοικα τὰ ἐμὰ φρένα, καὶ ὑπότρομός εἰμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπόηκεν ἔοικε. τὸ δ' ἀποπάτατον ἁπάντων, ἐπιλήσομαι τὸ προοίμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς δὲ προσωτάτω μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτούς. Ερ. ἀπολώλεκας, ὦ Ζεῦ, πάντα· οἱ δ' ἀποβλέψουσι πρὸς σιωπῶν, καί τι ἐπίφημα κακὸν ἀποῦσιοῦσι πρὸς ἀποκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ διαμέλλεις. Ζεύς. βούλει γοῦν, ὦ Ερμῆ, τὸ Ομηρικὸν ἐκεῖνο προοίμιον ἀπαρξάμενος πρὸς αὐτούς; Ερμ. τὸ ποῖον; Ζεύς. Κίνα τί

quando minabare te terram ex ipsis fundamentis euulsam, & pontum vnà cum dijs sursum tracturum aurea illa catena ex alto demissa. IVP. Atqui nunc, ô fili, nescio quomodo, siue præ magnitudine periculorum impendentium, siue præ multitudine p̃sentiũ (× consuentus enim, vt vides, est frequentissimus) animus confusa mente mihi penitùs obstupuit, planè & subtrepidat, & lingua constricta esse videtur. Et quod omnium est absurdissimum, orationis quoque multùm diuque meditatæ proœmium mihi excidit, quod adornaueram, vt exordio erga illos vterer bellissimo atq; luculentissimo. MER. Perdidisti omnia, ô Iupiter: cæterùm illi tuo silentio in suspicionem venient, ac grande aliquod malũ se audituros expectabunt, cuius gratia tu ita lentè & cunctanter ad dicendũ progrederis. IVP. Vis ergo, Mercuri, Homericum illud proœmium illis occinam? MER. Qualénam? IVP. O' su-

καὶ μὴ συνταράξαι τὸν οὐρανὸν, μηδὲ δεῖλον εἶναι σε θορυβήμονα τοῖς πράγμασι, πράξαι δ' ἰδίᾳ ταῦτα, ἐξ ὧν ἐρατιοῖ μὴ ὁ Τιμοκλῆς λέγων, ὁ Δάμις δὲ λανθάνειν ἀπαίδευτος ὤν. Ερ. ἀλλ' ἔστι ἀγνοοῦντα ταῦτα, ὦ Ζεῦ, ἐρασταῖς τῆς ἐπὶ θεσσάλοις· καὶ οὐ δόξεις τυραννικὸς εἶναι, μὴ λοιδορήμενος περὶ τῶν ὅπλων μηδὲ ἄλλων, καὶ λοιπὸν ἅπασιν. Ζεύς. ἐκοῦ ἄδην λιμπνῆς, καὶ παρίσασαι ἅπαντες. Ερ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. ἰδοὺ δή, ὡς ἐκκλησίαν συνέλθητε οἱ θεοί· μὴ μίσητε, ξυνέλθητε πάντες, ἥκετε, περὶ μεγάλων ἐκκλησιάσομεν. Ζεύς. ὅτι ψιλὰ, ὦ Ερμῆ, καὶ ἁπλοϊκὰ καὶ πεῖσαι λιμπνῆσαι, καὶ ταῦτα, ἐπὶ τοῖς μεγίστοις συγκαλῶν; Ερ. ἀλλὰ πῶς γὰρ, ὦ Ζεῦ ἀξιοῖς;

videlicet excitato [illegible] cœlum terrore [illegible] néve palàm fiat [illegible] rem te tumultuari [illegible] sternari animo. [illegible] priuato tecum con[illegible] clum reddas, vt [illegible] disceptando potius [illegible] gloria, Damis verò [illegible] risui expositus atque [illegible] natus ex disputatione [illegible] MER. Atqui ista [illegible] nebunt obscura [illegible] Iupiter, cum phil[illegible] propatulo futura [illegible] ptatio. Ac tu quidem [illegible] rannum agere videberis, de tantis rebus adhibendis communiter pertinaciter cum reliquis nihil [illegible] nicaueris. IVP. Quin ergo iam vt 8 in concilium veniant proclamas? præstò sint omnes? MER. Recte mones. Heus [illegible] peri ocyùs in concilium omnes conuenite: ne cunctemini: confluite omnes: venite maximis de negocijs futuri consilia. IVP. Adeòne nudis, ô Mercuri, simplicibus, ad hæc soluis præconem agis, præsertim de rebus deos conuocans? MER. Et quidem

ἀξιοῖς. Ζεύς. ὅπως ἀξιῶ; ἀρε-
σκωνῶσα φημὶ δ' ἂν τὸ κήρυ-
γμα μέτροις τισὶ καὶ μικαλο-
φωνίας ποιητικῆ, ὡς μᾶλλον
σωκλυσθείησ. Ερμ. νοῦ, ἀπ' ἐκ-
πολῶν, ὦ Ζεῦ, καὶ ῥαψῳδῶν
τὰ τοιαῦτα· ἐγὼ γὰρ ἥκιστα ποιη-
τικός εἰμι, ὥστε διαφθερῶ τὸ
κήρυγμα. ἀπέρ μοι δοκεῖ καὶ
ξυνάρεσκεν, καὶ γέλως ἔσται παρ'
αὐτῶν ἐπὶ τῇ ἀμουσίᾳ τῶν ἐ-
πῶν. ὁρῶ γοῦν καὶ τὸν Απόλ-
λω γελῶντα ἐπ' ἐνίοις τῶν
χρησμῶν, καὶ δι' ἐπικρυπτό-
σεως τὰ ποιὰ τῆς ἀσαφείας,
ὡς μὴ πάνυ σχολὴν ἄγειν
τοὺς ἀκούοντας, ἐξετάζειν τὰ μέ-
τρα. Ζεύς. ἀπόβα, ὦ Ερμῆ, τὸ
μέτρον ἐπῶν ἐγκαλαμίγνυσι τὰ
ποιὰ ὧν ἐκρύγμασι, ὡς ἐκέ-
νους ἅμα σωκαλεῖ· μεμνῆσθαι
δέ σε εἰκός. Ερ. ἀλλὰ πάνυ μὲν ἴσω
σαφῶς καὶ πεζέως· παρακε-
λεύσομαι δ' ὅμως. Μὴ τί τις οὖν
θύλακα θύσῃ, μὴ τί τις ἄρσην,
Μήδ'

expetis Iupiter? IVP. Ro-
gas? Aequum esse opinor, vt
præconium tuum nonnullis
versiculis ac magniloquen-
tia poëtica exornes, vt hac
impulsi studiosiùs & frequē-
tiùs confluant. MER. Sa
nè: veruntamen hoc poëta-
rum & rhapsodorum est of-
ficium. Porrò ego minimè
sum poëticus, adeò vt præ-
conium quoque corruptu-
rus sim, si versiculis consar-
cinatis & malè cohærentī-
bus proclamarem. Ac risui
ero omnibus ob versiculorū
structuram parùm concin-
nam. Itaque & Apollinem in
dandis oraculis rideri à nō-
nullis video, dum multa se-
curo animo inuoluit, & data
opera obscurat, ne omninò
audientes ocio indulgeant,
sed expendant versiculos:
IVP. Proinde, Mercuri, Ho-
mericos versiculos plerosq;
admisce præconio, quemad-
modum ille nos conuocare consueuit. Credibile autem est
illorum te commeminisse. MER. Profectò non admodum
prompte & callidè, tamen periculum faciam.

h Ergo Deûm nemo nec mas nec fœmina desit,

Μηδ' αὐτῶν ποταμῶν μηδὲ τῶν, νόμῳ Ὀκεανοῦ, μηδὲ τῶν Νυμφάων, ἀπ' ἰς Διὸς ἴλθον τὸ πάντων. Εἰς ἀγορὴν, ὅσοι τι λιπαρὰς λαίνου' ἱκατόμβας, ὅσοι τ' αὖ μίσαλοι ἢ ὕπαλοι, ἢ μάλα πάχχυ Νάνυμοι, βωμοῖσι παρὰ, λιίσσησι λάθωσι. Ζεὺς. ἴδι, ὦ Ἑρμῆ, ἄειπε λιιπάρυκλαί οι· κὴ σωίασι γὰρ ἤδη. ἔπι παραλαμβάνων, λάθιῃ αὐτοὺς, κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκασον, ὡς ἂν ὕλης ἢ τίχνης ἴχη, μὴ πολιτείᾳ μὴ ζῶς χρυσοῦς, ἅτα ἐπὶ ζώτοις τὸς ἀργυροῦς, ἅτα ἐξῆς, ὁπόσοι ἐλιφάντινοι, ἅτα ζῶς χαλκοῦς, ἢ ζῶς λιθίνους. ἢν μὲν αὐτοῖς τέτσις, οἱ Φειδίου μὴ ἢ Ἀλκαμένους, ἢ Μύρωνος ἢ Εὐφράνορος, ἢ τῶν ὁμοίων τίχνιτῶν. πότιτιμώσωμεν. οἱ συρφετὸδες ἧ οὗτοι, κὴ ἄτιχνοι. πόρρω νε σωσθήτω, λαθὼν δ' αὐτῶν τι ἀναπλήσ

Insuper O… nia flumina … Omnes … Nymphæ quæ … quentent. Cuncti in … su properare … Vos quibus … dunt sua mune… Præterea qu… die, seu forte … Classis erit, … net vltima, seu … Obscura p… sorte frumen… Degentes p… nidoris ad aras …

IVP. *Euge, ô … ptimum egisti … iam plenis vijs … Quapropter … in sedes collo… quenque dignita… quidem sedes occ… post hos locum… deinceps verò …*

quotquot sunt elephantini: his postremò succedan… lapidei. Verùm in his etiam ipsis Phidiæ, aut Alc… Myronis, aut Euphranoris, aut talium cõsimilium … gratia præhonorẽtur. Cæterùm vulgares illi … les, longè alicubi conclusi in angulum locentur …

ἀναπληροῦντος μόνον τὴν ἐκκλησίαν. Ερμ. ἴσα ταῦτα, ἢ ἐαν διοικῶται, ὡς πρόσηκεν. ἀπ' ἐκείνου δ' πρόχαρον ἀδίκημα, ὅτις αὐτῶν χρυσᾶς μὲν, καὶ πολυτάλαντος ἢ τὴν ὀκλάδα, ὃν ἀκριβῶς ἢ τὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ λοιπὸν ἰδιωτικὸς, καὶ ἀσύμμετρος, πρὸ τῶν χαλκῶν τῶν Μύρωνος καὶ Πολυκλείτου, καὶ τῶν Φειδίου καὶ Αλκαμένους τῶν λιθίνων, ἐαν δόκιμος ᾖ πρὸς τιμὴν καὶ νομίζειν οὖν τὴν τέχνην. Ζεύς. ἐκεῖνο μὲν ὅτως, ἀλλ' ὁ χρυσὸς ὅμως πρὸς τιμητέος. Ερμ. μανθάνω, ὅτι πολλοῦ δεῖ καλὸς, ἀλλὰ μὴ ἀξιόλογος ἐαν, ἀλλὰ καὶ τιμήματος. ἴκετε οὖν ὡς τὴν προθεσίαν ὑμῖν οἱ χρυσοῖ. λοίκασι δ' οὖν, ὦ Ζεῦ, οἱ βαρβαρικοὶ προκαθεδοῦνται μόνοι, ὡς δοῦς γε Ἕλλησι ὁρᾷς, ὀποῖοί ἀσι, χαλκοῦν ἢ καὶ ἀνθρώπινοι, καὶ κατὰ τέχνην ἐσχηματισμένοι. λίθινοι δὲ καὶ χαλ-

complentes tantùm concionem. MERC. Fient ista vt imperas, ac sua quisque vt par est sede dignabitur. [l] Atqui hoc neutiquam promptum aut nosse procliue est, si quis illorum aureus fuerit, ac multitudine talentorum præponderet, opere verò nō ita insignis sit, sed priuato penè ac vulgari, & minimè artificioso, si Myronis æneis ac Polycleti, & Phidiæ & Alcamenis lapideis conferatur, quōnam locandus sit, si artem præferēdam esse putas. IVP. Oportebat quidem ad hunc modum fieri, sed tamen aurum anteferendum est. MERC. Intelligo, nempe ixbes vt per opulentiores delectu habito, non ex optimatibus electim locentur, atque ἀπὸ precio. Proinde venite, priora sedilia occupaturi vos aurei. [m] Attamen, vt vides Iupiter, soli barbari præsidebunt. Etenim cuiusmodinam Græci sint, animaduertis, pleni quidem venustate ac gratia, neq; nō vultu honesto & liberali, & quantum ad artificij præstantiam attinet, probè culti & perpoliti, non tamen nisi lapidei aut

ἢ χαλκοῖ ὅμως ἅπαντες· ἢ οἱ
γε πολυτελέστατοι αὐτῶν, ἐλε-
φαντίνοι, ὀλίγου δεῖν ὅσον ἐκ χρυ-
σοῦ ἐπισίδηρον ἔχοντες, ὡς ἐπι-
κλᾶσθαι καὶ ἐπηλοιᾶσθαι μόνον, τὰ δὲ ἔνδον ἀπόξυλοι, καὶ
οὗτοι μυρίας ἀγέλας ὅλας ἐμ-
πολιτευομένας σκίπωνες. ἡ
Βενδὶς δ' αὖτε, καὶ ὁ Ἄνουβις
ἐκπεσοῦσι, καὶ παρ' αὐτὸν, ὁ
Ἄπις καὶ ὁ Μίθρης, καὶ μιλ-
λόνοι ὀλόχρυσοι, καὶ βαρεῖς, καὶ
πολυτίμητοι ὡς ἀληθῶς. Πο-
καὶ πρὸς ταῦτα, ὦ Ἑρμῆ, δίκ-
παιον, τὸν λιθοπρόσωπον τῦ-
τον πρεσβύτην μου, τὸν Αἰ-
γύπτιον, καὶ ταῦτα, Ποσειδῶ-
νος ὄντος. Ἑρμ. καὶ, ἀλλὰ σὺ
μὴν, ὦ Εὐνοσίγαιε, χαλκοῦν ὁ
Λύσιππος καὶ πλαστὸν ἐποίη-
σεν, ὃν ἐγὼ ἑόρακα πότε Κορυν-
θίων χρυσοῦν. οὐδὲ δὴ, ὅλοις
μυταλλοις πλουσιώτερός ἐστιν.
ἀνέχεσθαι οὖν χρὴ παρὰ σοὶ
μόνον, καὶ μὴ ἀγανακτεῖν, εἴ τις ἕτερα τελικαῦτα χρυσοῦ
ἔχει,

aenei omnes: aut qui
maximis sunt, aut
simis impensis fabr
elephantini sunt,
ab aspersu auro splen
retinentes, quippe
tum colorati sunt,
facti nitidiores
tus sublignei
taq; musc
terne
rientes. Porro
Bendis, &
propter hunc
Mithres, in
lido auro
graues, &
ci. NEPT.
bi iustum vide
vt Aegyptius
rictu defor
ferre non
tim Neptuno
MERC.
quidem, Neptune
tantum fecit
perem, quippe
tunc aurum

bus: hic autem omnibus metallis longè est opulentior
itaque patienter & placatè hoc tibi sufferendum
posponatis: neque indignandum est, si is

ἔχειν, πρέπει μέντοι σε. Αφρο. ἀκούω, ὦ Ἑρμῆ, λαμπὴ λαβεῖν, ἐν οἷς πρόσθιοις ποτὲ καθίζει· χρυσᾶ γὰρ ἐμοί. Ερμ. ἴσχε, ὅσα γε, ὦ Ἀφροδίτη λαμπὴ ὁρᾶν, ἐπ' ἀμυδρὸν γάρ μοι δοκεῖ τὸ λευκὸν Πεντελήθῳ, οἰμαι, λίθῳ τετμῆθαι, ἢ τι λόξαν ὕστερον Πραξιτέλης, Ἀφροδίτην γλυφεύς, Κνιδίοις ποτὲ λίθους. Αφροδ. καὶ μὴν ἀξιόπιστόν σοι μάρτυρα, τὸν Ὅμηρον παρίξομαι, ἄνω καὶ κάτω τρέψασα βίβλους, χρυσῆν μὲν τὴν Ἀφροδίτην ἀεὶ λέγοντα. Ερμ. καὶ μὴν καὶ τὸν Ἀπόλλω ὁ αὐτὸς πολύχρυσον ἔφη ἄνευ, καὶ πλούσιον· καὶ ναῦν ὄψει λαμπρὸν ἐν οἷς ξυγήταις νῦν λαθήμενον, ἀντιφανουμένου γε τοῦ Τηλεβόᾳ, καὶ τὰς λόπους τῆς λύρας πεσσευομένου, ὥσθ' ἁγέστα μὴ σὺ, μὰ πάνυ γε ὦ θεοὶ τὸν τηκεδόνι ἐκπνεύσαι. Κολ. ἐμοὶ δέ τις ἂν εἴσοι τολμήσειεν, ἁλίῳ τι ὄντι, καὶ τηλικούτῳ τὸ

aureus, tibi prælatus fuerit. VEN. Proinde, Mercurij, me quoq; assumptam transfer ad Deos aureos, qui præsident. sum enim aurea. MERC. Minimè, ô Venus, quantum quidem ego video: sed nisi prorsus hallucinor aut cæcutio, ex lapide candido ex monte Penteli excisо, opinor, cùm ita visum esset Praxiteli, Cnidijs Venus facta traditæ es. VEN. Atqui grauissimum simul ac fide dignissimum testem Homerum tibi producam, surſum ac deorsum suis in rhapsodijs auream Venerem me esse perhibentem. MERC. Sedenim ille ipse quoque Apollinem prædiuitem & opulentum esse affirmat: nihilo secus tamen iam ipsum in extremis sedentem conſpicies à latronibus contumelioſè affectum, atq; etiam fidibus citharæ compilatis.

Quare & tu contenta esto, æqui bonique consulens si nō prorſus locum seruilem & sordidum detrusa, concioni interesse cogare. CON. Quis verò mecum in contentionem descendere audeat, cùm & Solem me esse cōſpiciatis, & tanta mole

τὸ μέγεθος; ἀλλ' οὐ μὴ ὑπερφυᾶ, μηδ' ὑπέρμετρον οἱ Ῥόδιοι κατασκευάσασθαί μι ἠξίωσαν, ἀφ' ὧν ἴσα τιλίσματος, ἱππαδίκα χρυσοῦς θεὸς ἐπιποίλω, ἔστι ἀνάλογον πολυτελείᾳ δ' ἂν νομιζοίμλω, καὶ πρόσεστιν ἀτέχνη, καὶ τῆς ἐργασίας τὸ ἀκριβὲς ἐμμεγέθεσι τοσούτῳ. ΕΡΜ. τί, ὦ Ζεῦ, καὶ ποιεῖς, λύσκεστον ἔχε ἐμοὶ γὰρ καὶ τοῦτο. ἀ μὲν γὰρ ἐς τὸν ὕλλω ἀφελίσομι, χαλκᾶς εἰμ· ἀ δ' λογιζοίμλω ἀφ' ὁπόσων τιλάντων λιχάλκαται, ὑπὲρ τὸς πεντακοσιομεδίμνους ἢ τὸν ἱππάδα ἀκ' ἄγη. ΖΕΥΣ. τί γὰρ ἴδια παρῆναι καὶ ζῦτον, ἰλιγξοῦσα τὸν τῶν ἄλλων μικρότητα, καὶ ἀνοχλησοῦσα τὴν καθέδραν τὸν ἀπ', ὃν Ῥοδίων ἄρεσιν, ἀ καὶ ὅτι μάλιστα τετιμηκὼς εἶ τῶν χρυσῶν, πᾶς ἂν καὶ πεισθείης, ἀ μὴ δίκαιος ἀναλῶαι πάντας, ὡς

spectabilem? Cæterùm si non magno admodum ingenio & artificio Rhodij me sculpere dignati sunt, tamen & alios pari arte ad noſtri archetypum ſedecim deos aureos formauerunt: quæ propter rationem probabilis omnium preciosiſſimus meritò æſtimandus eſſem. Antis verò atque operis præſtantia & nobilitas tantopere ſatur magnitudine. MER. Quid verò facto opus eſt, ô Iupiter? ſiquidem & hoc non mediocrem mihi affert iudicandi difficultatem. Etenim cùm ad materiam oculos deflexero, totus quidem æneus eſt: porrò cùm reputo animum meum perpendo ex quot talentis conflatus eſt, præter hippadæ quingentos excuſatus eſt modius. IVP. Quorſum verò attinebat & hunc intereſſe concioni, ſua magnitudine aliorum paruitatem expoſiturũ contemptui, neq; non ob dignam ſedem nos perturbaturum? Verùm enimuerò, ô Rhodiorum optime, etſi maximè omnibus auris antepones eſſes, quomodo præſidere poſſis, niſi cæteri omnes exaudiant

ſerũ

foràs, vt soli tibi ad sedendum locus pateat atq; sufficiat, omni spatio vel alteris tantùm natibus occupato. Quacirca rectissimè feceris, si stans concioni intentus fueris, inflexo in conciliũ capite. MER. Ecce rursus altera in discernendo mihi difficultas obiicitur. ærei enim estis veriq; eiusdemq; artificij, nimirũ in Lysippi officina vterq; formatus: & quod maximum est, generis nobilitate pares, vtpotè Iouis filius Dionysus ille cũ Hercule. Vter ergo illorum anteferendus est alteri? siquidè de loco pugnant inter se, vt vides. IVP. Nimiùm verò cunctamur, Mercuri: iamdudum concionatum esse oportuit. Quare in præsens quidè nullo habito discrimine sessum eant promiscuè, vbi cuiq; visum fuerit: deinceps verò his fece de rebus cogetur deinte-

grò conciliũ, ac deinde certũ

[illegible] qui mihi hac in re ordo constituẽdus sit. MER. Sed, [illegible], q̃ pro more solito tumultuantur, cum vociferatione [illegible] illam distributionem efflagitãtes. Vbi est

νέκταρ, καὶ ἡ ἀμβροσία ἐπέλιπε; ποῦ αἱ ἑκατόμβαι; λοιὸν τὰς θυσίας; Ζεύς. καταστέλλετε αὐτούς, ὦ Ἑρμῆ, ὡς μάθωσιν, ὅτι ἕνεκα ξωτιλίσγησαν, τὰς λήρους ταύτας ἀφεῖναι. Ἑρμ. ἐχ ἅπαντάω, ὦ Ζεῦ, πλὴν Ἑλλήνων σωιάσειν· ἐγὼ δὲ πολύγλωσσός εἰμι, ὥστε καὶ Σκύθαις καὶ Πέρσαις, καὶ Θρᾳξὶ καὶ Κελτοῖς σωιτὰ ληρήσαι. ἄμεινον οὖν οἶμαι, τῇ χαρᾷ σημήναι, καὶ παρακελεύσασθαι σιωπᾶν. Ζεύς. οὕτω ποίει. Ἑρμ. ἴσχε, ἀφωνότεροι γεγένηνται οἱ τῶν Ὁρισῶν, ὥστε ὥρα ἀγορεύειν. ὁρᾷς, πάλαι πᾶς οἱ ἀκροάσεσι, προσμένουσιν ὅ, τι καὶ λέξεις. Ζεύς. ἀπ' ὀγκ ἀίσουσι, ὦ Ἑρμῆ, ἐπὰν ὀμόσωμαι πᾶς οἱ ἐπᾶν, ἡδὺ ὄνομα. οἶσθα ὅπως θαῤῥαλέως ἀεί, καὶ μεγαληγορῶν ἐν τῶν ἐκκλησίαις λῶ. Ερ. οἶδα, καὶ ἰδιάζων γε ἀκούων σε δημηγορεῖν, καὶ μάλιστα, ὁπόταν

nectar? vbi relicta ambrosia? vbi sunt hecatombæ? vbi sacrificia? IVP. Compescite illos, Mercuri, indicto silentio, vt intelligant, cuius gratia accersiti sint, eiusmodi magis posthabitis. MERC. Atqui non omnes Græcam linguam capiunt, Iupiter: ego verò varias linguas minimè sonare calleo, vt Scythis & Persis & Thracibus ac Celtis intelligibilia prædicem. Consultùs itaque facto opinor, si manu signo dato, silentium imponam. IVPIT. Quin ergo facis? MERC. Euge, Pythonicis taciturniores tibi factæ sunt. itaque iam tempus est concionandi. Vides vt omnes oculos in te coniectos habeant, cupidè atque desideranter expectantes quidnam dicturus sis? IVPIT. [a] At quod ego patior, Mercuri, cur tibi exponere vereor, filio existenti meo? Haud tibi obscurum esse reor, quàm impendiò audax ego semper & magniloquus in cœciombus esse soleã. MER. [b] Satis comperte noui, ac profectò magno metu consternatus eram concionantem te audiens, maximè verò

ὅτε σε ἐπῇλθε ἀνασπάσαι τὴν γῆν ἐκ θεμελίων καὶ θάλασσαν, αὐτοῖς θεοῖς, τὴν σειρὰν ἐκείνην τὴν χρυσῆν ἕλκειν. Ζεύς. ἀλλὰ νυνί, ὦ τέκνον, οὐκ οἶδα, εἴ τι ὑπὸ μεγέθους τῶν ἐφεστώτων δεινῶν, ἢ ὅτι καὶ ὑπὸ πλήθους τῶν παρόντων (πολυθρυλητότατα γάρ, ὡς ὁρᾷς, ἡ ἐκκλησία) δέος τέθαμβέ μου τὸν νοῦν, καί μοι ὑπόπτερος ἄμι, καὶ ἡ γλῶττά μοι πεπηγυῖα ἔοικεν. τὸ δ' ἀτοπώτατον ἁπάντων, ἐπιλέλησμαι τὸ προοίμιον ἁπάντων τῶν λόγων, ὃ παρεσκευασάμην, ὡς οὐ πρόσφορώτατά μοι ἡ ἀρχὴ γένοιτο πρὸς αὐτούς. Ερ. ἀπόλωλας, ὦ Ζεῦ, πάντα σοι δ' ὑποπτεύουσι τὴν σιωπήν, καί τι ὑπέρμεγα κακὸν ἀποκύσεσθαι προσδοκῶσιν, ἐφ' ὅτῳ σὺ διαμέλλεις. Ζεύς. βούλει γοῦν, ὦ Ερμῆ, τὸ Ομηρικὸν ἐκεῖνο προοίμιον ἀσάμενος προσαυδήσω πρὸς αὐτούς; Ερμ. τὸ ποῖον; Ζεύς. Κλῦτε

quando minabare te terram ex ipsis fundamentis euulsam, & pontum vnà cum dijs sursum tracturum aurea illa catena ex alto demissa. IVP. *Atqui nunc, ô filij, nescio quomodo, siue præ magnitudine periculorum impendentium, siue præ multitudine ꝑsentiũ (* x *consuentus enim, vt vides, est frequentissimus) animus confusa mente mihi penitùs obstupuit, plancq; subtrepidat, & lingua constricta esse videtur. Et quod omnium est absurdissimum, orationis quoque multùm diuque meditatæ proœmium mihi excidit, quod adornaueram, vt exordio erga illos vterer bellissimo atq; luculentissimo.* MER. *Perdidisti omnia, ô Iupiter: cæterùm illi tuo silentio in suspicionem venient, ac grande aliquod malũ se audituros expectabunt, cuius gratia tu ita lentè & cunctanter ad dicendũ*

progrederis. IVP. *Vis ergo, Mercuri, Homericum illud proœmium illis occinam?* MER. *Qualénam?* IVP. *O' su-*

κλυτέ μου πάντων θεοί, πᾶσά τε θέμις. Ερ. ἅπαγε, ἱκανὰ καὶ πῶς ἡμᾶς παρώρμηκάς σοι τὰ πρῶτα. πλὴν ἃ λοιπόν, τὸ μὲν φορτικὸν τῶν μίτρων ἄφες. σὺ δὲ τῶν Δημοσθένους Δημηγοριῶν, τῶν κατὰ Φιλίππου, λύ τινα ἂν ἐθέλοις, σώφρι, ὀλίγα ἐναλλάξαι. οὕτω γοῦν οἱ πολλοὶ νῦν ῥήτορσι ποιοῦσιν. Σάτ. οὐ λέγεις σώτομόν τινα ῥητορείαν, καὶ ῥᾳδιουργίαν τινὰ ἄκοπον τοῖς ἀκροωμένοις· ἄρξομαι δ' οὖν ποτε. Αντὶ ποίων ἄρα, ὦ ἄνδρες θεοί, χρημάτων ἡμᾶς ἐλθεῖν νομίζω, ἃ φανερὸν γένοιτο ὑμῖν, ὅ, τι ἄλλοτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ἐφ' ὅτῳ νῦν σιωπᾶτε. ὅτι τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, πεῖσαι καὶ πρόθυμος ἀκροᾶσθαί μου λέγοντος, ὁ μὲν οὖν καιρὸν ἔλαβες, ὦ θεοί, μονονουχὶ λέγω, φωνὴν ἀφιέντες, ὅτι τῶν παρόντων ἐρῶμενοι ἀντὶ

peri, dictis animos attendi-
nostris. MER. *Apage. iam*
enim abunde satis ista *subi-*
mitium nobis per contume-
liam inculcásti. Verumtamẽ,
si consultum videtur, versi-
culorum odiosam difficul-
tatem missam facito: cete-
rùm vnam aliquam ex De-
mosthenis orationibus ad-
uersus Philippum habitis,
quæcunq; argumẽto tuo ap-
positissima videbitur, desu-
me, pauca quædam immu-
tans. *Facies hoc multorum*
rhetorum exemplo, quibus
idem facere nunc solẽne est.
IVP. *Rectè sanè dicis, cons-*
sarcinatam quandam rheto-
ricam, neq; non promptam
& facilem, perplexis & a-
nimo hæsitantibus. Proinde
facito aliquando principio,
exordiar. Y PRO. *magna*
pecuniarũ copia, ô viri Dei,
vos electuros opinor, si pa-
lam vobis fieret, quid tãdem
illud sit, cuius gratia in hunc cœtũ estis accersiti. Quod enim
ita sit, consentanẽ est vt me dicentem attentis audiatis ani-
mis. Porrò, ô Dij, præsens quidem tempus emissa voce prope-
modum lo quitur, instãtibus periculis omni conatu ac studio
nobis

ἐπισφ' ἡμᾶς δι
νόουν ἐπιγόρως ἴχαν λοκοῦ-
μὲν ὡς αὐτά. Βούλομαι δὲ
ὑμῖν, καὶ γὰρ ἐπιλέλοιπε ὁ Δη-
μοσθένης, αὐτὰ ὑμῖν δηλῶ-
σαι σαφῶς. ἐφ' οἷς διατα-
ραχθεὶς, συνάγαγον τὴν ἐκ-
κλησίαν. χθὲς γὰρ, ὡς ἴστε,
Μνησίθεον τοῦ ναυκλήρου θύ-
σαντος τὰ σωτήρια ἐπὶ τῇ νηΐ,
ἅπλουν ἄδην ἀκλουμένην περὶ
τὸν Καφηρέα, ἀπεπάμεθα ἐν
Πειραιεῖ, ἐστίωσε ἡμῶν ὁ Μνη-
σίθεος ἐπὶ τῇ θυσίᾳ ἐκά-
στοτε. ἅτα μετὰ τὰς σπον-
δὰς, ὑμᾶς μὲν ἄπῃ ἄλλο
ἐφέπεσθαι, ὡς ἑκάστῳ ἔδοξεν·
ἐγὼ δὲ (ἐδόκουν γὰρ πάνυ ὀψὲ
εἶναι) ἀνῆλθον ἐς τὸ ἄστυ, ὡς
περιπατήσαιμι τὸ δεῖπνον
ἐν Κεραμεικῷ, ἐννοῶν ἅμα
τὴ Μνησιθέου τῆ μικρολογίᾳ
τε, ὡς ἐκκαίδεκα θεοὶ ἐσῶν,
ἐλαφρύνοα μόνον καθ' ἕνα,

nobis occurrẽdum esse. Nos autem ad hæc summa ope prouidenda parùm solicitè affecti videmur. Iam verò quoniam Demosthenis subsidiaria verba me deficiunt, hæc ipsa vobis manifestiùs declarare statui, propter quæ perturbatus animo, cóuocata concione concilium coëgerim. [2] Heri enim, vt nemini vestrûm obscurum esse opinor, cùm Mnesitheus nauclerus ob seruatam ex vndis nauem, quæ ad Capharei scopulos fermè illisa perisset, sacra persoluisset, accepti epulis in Piræo conuiuium agitabamus, quotquot nostrûm à Mnesitheo vocati eramus ad sacrificium. Deinde oblatis libaminibus vos, alius aliò, quò cuiusq; ferebat animus, secessistis: porrò autẽ ego (nec dũ enim profunda erat vesperа) in vrbem regressus sum, vt tempore pomeridiano otiosus ab animo deambularem in Ceramico: simul mea cum sedula agitatione Mnesithei tenue ac frugale, ne dicam sordidum, conuiuium perpendebam, qui cùm sedecim epulis acciperet, solummodò gallum sacrificauit, senem

γέροντα κἀκεῖνον, ἤδη καὶ κορυζῶντα, καὶ λιβανωτοῦ χένδρους τέτταρας; τὸ μάλα ὠρωτιῶντας, ὡς αὐτίκα ἀποσβεσθῆναι ὦ ἄνδρακι, μηδὲ ὅσον ἄκρα τῇ ῥινὶ ὀσφραίνεσθαι τοῦ λιπανοῦ παρασχόντος, καὶ ταῦτα, ἑκατόμβας ὅλας ὑποσχόμενος, ὁπότε ἀνεῶς ἤδη προσιφίρητο τῷ σκοπέλῳ, καὶ ἐντὸς ἦν τῶν ἑρμάτων. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐνενοοῦμεν, γίγνομαι κατὰ τὴν Ποικίλην, ὁρῶ πληθος ἀνθρώπων πάμπολυ σεσηπός· ἐνίους μὲν ἔνδον, ἐν αὐτῇ τῇ σοᾷ, πομπεύοντας δὲ καὶ ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, καί τινας βοῶντας, καὶ διατεινομένους, ἐπὶ τῶν βάκων καθημένους. ἐκάσας οἰῶ, ὅπερ ἦν, φιλοσόφους εἶναι τῶν ἐριστικῶν τούτων, ἐβουλόμην ἐπισχὰς ἀκοῦσαι αὐτῶν ὅ, τι ἡ λῆρσι. καὶ ἔτυχον ἤδη νεφέλῃ τινὶ παχείᾳ περιβεβλημένον σχηματίσας ἐμαυτὸν ὡς

senem quidem illum, ac iam muco & pituita laborantem. Thuris præterea grana quatuor, iam prorsus putrida, adeò vt prunis iniecta statim extinguerentur, vt nec quæ summas nares emergente fumo contingeret, præsertim verò cùm totas hecatombas amplè & liberaliter polliceretur, iam naui appropinquante scopulis ejus to incluſa periculo. Interea dum hæc mecum volvo, rem in animo, ad porticum Variam progrediendo. Ibi labor: vbi consistens, ex improuiso inusitatam hominum multitudinem cõspicio, partim quidem illorum intra porticum, partim verò ipso sub Ioue: insuper nonnullos vociferantes, ac mira peruicacitate disceptantes, nõ sedibus considentes. Tandem verò rem ipsam facile coniectura assequutus, nempe Philosophos esse ex contentiosis illis & rixosis, volui propiùs admoto gressu, exploratiùs intelligere. quidnam illud esset, cuius gratia inter sese tantopere digladiarentur. Ac ne illicò nube ex crassioribus illis circumuolutũ, illorum hanc tu exer-

τὸν ἐπὶ τὸν ἱκανὸν πρόσω, καὶ τὸν λόγον ἐπισπασάμενος, οὐ βουλόμενος ἐμπίπλην φιλοσόφῳ. καὶ δὴ διαρραγησόμενος τὸν πολλῶν, ἀπορρήξομαι, ἀγνοούμενος ὑπ' αὐτῶν. τυφόσε δὲ τὸν Ἐπικούρειον Δάμιν, τὸν ἀνθρωπότατον, καὶ Τιμοκλέα τὸν Στωϊκὸν, ἀνδρῶν βελτίστων, ἐν μέσῳ τῷ θορύβῳ ἐστῶτας. ὁ μὲν οὖν Τιμοκλῆς καὶ ἔτι καὶ νῦν φωνῇ τῇ μεγίστῃ ἐχρῆτο ἐπὶ τῆς βοῆς· ὁ δὲ Δάμις ἐκ τοῦ Σαρδονίου ἐπιγελῶν, ἔτι μᾶλλον ἐκπλήττων τὸν Τιμοκλέα. ὡς δὲ ἄρα περὶ ἡμῶν ὁ πᾶς λόγος ἦν τοῖς ἀμφ' ἐκείνους· ὁ μὲν γὰρ καταράτους Δάμιν ἔφασκε τοὺς νοῦν ἡμᾶς ἔφασκε ἔχειν ἀπορρέοντα, ὅτι ἐπισκοποῖμεν τὰ μηδὲν ἡμᾶς μέλοντα· ὁ δὲ Τιμοκλῆς ἐπὶ πλέον ἐξῆρε τὸν ἔπαινον ἡμῶν, ὡς ἄρα τοῦτο μόνον ἐπιστάμενοι ἐν τῷ βίῳ, καὶ ἐσμὲν ἐν τῷ κόσμῳ. καὶ ἦσαν τινὲς, οἳ ἐπῄνουν αὐτόν. ὁ δ' ἦν ἐγὼ, τὰ ἡμέτερα ὁ Τιμοκλῆς ἐπῄνει, καὶ ἐπιμάχῃ, καὶ

tu exornaui: prolixáq; barba attracta, per omnia non inceptè philosopho similem turbæ memet immisi. Multis verò qui mihi obsistebant, cubito è via protrusis, ingredior, omnibus ignorantibus quis essem. Cæterùm intra turbam iam consistens, offendo Damin illum Epicureum, hominem perditissimum, ac Timoclea Stoicum, virorum longè optimum, pertinacissimè disceptantes. ∧ Itaque Timocles largo sudore perfluens, præ nimio clamore iam penè vocem amiserat: Damis verò B risu Sardonio diffluens, magis ac magis Timoclea exasperabat. Porrò omnis illorum sermo de nobis habebatur. Etenim execrandus ille Damis, humanarum rerum nihil à nobis prouideri affirmabat, neque eorum quæ in terris fiebant, quicquam nobis curæ esse: breuiter, nihil aliud quàm in vniuersum nos non esse. Tanta vi comprobandi eius vanitatem oratio, eranique nonnulli qui laudarent illum. Alter verò, nempe Timocles, nostra optimè sentiens propugnabat, indigna-

καὶ ἀγανάκτει, καὶ πάντα πρόσωπον σωφρονίζοντος, τῷ ἐπιμέλειαν ἡμῶν ἐπαινῶν, καὶ διεξιών· ὡς ἐν κόσμῳ τε, καὶ τάξει τῇ προσηκούσῃ ἐξηρτύμεθα, καὶ διατάττομεν ἕκαστα. καὶ ἦν μέν τινας καὶ αὐτὸς τῶν ἐπαινούντων πλείω· ἐκεκράγει γὰρ ἤδη, καὶ πονήρως ἐφθέγγετο, καὶ τὸ πλῆθος ἀεὶ τὸν Δάμιν ἀπέβλεπεν. σωφρονεῖν δὲ ἐγὼ τὸ διυφιωνούμενον, τῷ νύκτα ἐκλωσα προχυθεῖσαν, σβεννῦσαι τὴν σωφροσύνην. ἀεὶ πλέον ἐπῆλθον οἶδα, ὡς τὴν ὑστεραίαν σωθησόμενοι ὡς τάχος ἐπιχειρήσουσι τὸ σκῆμμα. ἐλαύνω παρομαρτοῦντος τοῖς πολλοῖς, ἐπῄνουν μοι παρ' αὐτοῖς, ἐπαινούντων τὰ τοῦ Δάμιδος, καὶ ἤδη παρὰ πολὺ ἀραμένων τὰ ἐκείνου. ἦσαν δὲ οἱ μὲν ἀξιοῦντες προκατεργάσασθαι τὴν ἐναντίαν, ἀπὸ σκοπιᾶς, ἔτι ἡ Τὶς

indignabatur, ac omnibus modis hostem pugnis inuadens lacessebat, curam & sedulitatem nostrã collaudans, ac planũ faciens cùm ex mundo, tum omnium rerum cõuenienti ordine, Deos esse, quod per nos ordinatim disponerentur singula. Nec defuerũt quibus & ille fuit admirationi, eius orationem non improbantibus. Verùm iam extremè defessus erat, ac grauiter & laboriosè loquebatur. Vniuersa autem turba in Damin conitentes habebat oculos. Cæterùm cùm ego Deorum existimationem periclitantem animaduerterem, iussi nostrum ocyùs circũfusam conuentum dissoluere. Abierunt ergo ex composito vt die postero inchoatam de dijs disputationem ad finem deducerent. Inde ego multis meorum domum abeũtibus comitem adiungens, inter eundum audiebam Damidis verba extatim in cœlum ferri, atque à pluribus supra modum prædicari. Præstò tamen aderant etiam qui dicerent, & nihil esse præiudicandum, sed expectandum si quid in crastinum

ὦ Τιμοκλῆς τἄνειον ἱρᾶ.τῶτ' ἦπερ, ἐφ' οἷς ὑμᾶς σωτηρίας· νὺ μὲν δὴ, ὦ θεοί, ἃ λογίσεσθε, ὡς ἡ πᾶσα μὲν ὑμῖν τιμὴ, καὶ δόξα καὶ πρόσοδος, οἱ ἄνθρωποί ἐσμεν. ἃ δ' οὕτω πεποίηκεν, ἢ μηδὲν ὅλως θεοὺς εἶναι, ἢ οὐδὲν ἀπροούτους εἶναι σφῶν αὐτῶν, ἄθυτα καὶ ἀγίρατα, καὶ ἄτιμα τοῖς ἐσσομένοις ἐκ γῆς, καὶ μάτην ἐν οὐρανῷ λαθιδούμενα, λιμῷ ἰχόμενοι, ἑορτῶν ἱερέων, καὶ πανηγύρεων καὶ ἀγώνων, καὶ θυσιῶν καὶ πανυχίδων καὶ πομπῶν στερούμενοι. ὡς οὐ τὴν τηλικούτην φυμὶ δεῖν, ἅπαντας ἐπιτυγεῖν τι σωτήριον τοῖς πάροῦσι, καὶ ἀφ' ὅτου ἐρατήσει Τιμοκλῆς, καὶ δόξα ἀκλινέστερα πέσει, ὁ Δάμις δὲ καταγελασθήσεται πᾶς τῶν ἀκουόντων

num ipse quoque Timocles dicturus esset. Hæc fermè sunt quorum gratia vos convocari iussi. D *Non mo dica verò sunt hæc, ô Dij, si ratione diligentiùs inita consideraueritis omnem nostrum cultum, omnem gloriam nostram ac prouentum ipsos esse homines. Porrò autem illi si persuasi in eam cogitationem discesserint, aut omnino deos non esse, aut si sint, res tamen humanas nullo illorum administrari prouidentia: e periculum est ne omnia nobis in terris negentur sacrificia, subtrahantur munera, cultus intercipiatur, ac nequicquam sublimes in cœlo collocati cum fame conflictemur, diebus festis & solennitatibus, & certaminibus, & sacris, & ludis nocturnis & pompis orbati.* F *Super tantis itaque rebus in præsentia quidem æquum esse opinor, vt omnes collatis consilijs accuratè perpendamus, si quam imminentibus periculis salutem inuenire queamus. Tum qua potissimùm ratione aduitus Timocles potiatur victoria, ac veriora dixisse videatur: Damis verò conuictus atq; cõfusus, auditoribus risui exponatur.*

Cæterùm

ἀκούοντων. ὡς ἔγωγε ὀ πάνυ
ὢν Τιμοκλῆ πέποιθα, ὡς κρα-
τήσοντα καθ' ἑαυτόν, εἰ μὴ καὶ
τὰ παρ' ἡμῶν αὐτῷ συγκινη-
σαι. κήρυκι, ὦ Ἑρμῆ, τὸ κήρυγ-
μα τὸ ἐκ τοῦ νόμου, ὡς ἀνιστά-
μενοι συμβουλεύσωσιν. Ερ. ἄκου-
σον, σίγα, μὰ τάραττε, τίς ἀγορεύειν
βούλεται τῶν τιλείων
θεῶν, οἷς ἔξεστι; τί τοῦτο, οὐδεὶς
ἀνίσταται, ἀλλ' ἡσυχάζετε, πρὸς
τὸ μέγεθος τῶν ἠγημένων
ἐκπεπληγμένοι; Μῶ. ἀλλ' ὑ-
μεῖς μὲν ἄπαντες ὕδωρ ἢ γᾶλα
γένοισθε· ἐγὼ δέ, εἴ μοι με-
τὰ παῤῥησίας λέγειν δοθείη,
πολλὰ ἄν, ὦ Ζεῦ, ἔχοιμι εἰ-
πεῖν. Ζεύς. λέγε, ὦ Μῶμε, πάν-
υ θαῤῥῶν· δῆλος γὰρ εἶ ἐκ
τοῦ συμφέροντι παῤῥη-
σιασόμενος. Μῶ. οὐκοῦν ἀκ-
ούετε, ὦ θεοὶ πάντες, τά γε
ἀπὸ παῤῥίας φασίν. ἐγὼ γὰρ
καὶ πάνυ πολλοὺς ὁρῶ ἐς τὸ
ἀμηχανίας πεπεισμένους
τὰ μέτρια, καὶ πολλοὺς δεήσειν
ἀναφυ-

Cæterùm ego Timocli non admodum cõfido, quasi per omnia destitutus auxilio victurus esset, nisi nonnihil opis per nos illi allatum fuerit. Facito, Mercuri, præconium quod lege fieri cauũ est, vt surgentes consulant. MER. *Audi, ac silentio linguam cohibe, ne turba. Quem ex Dijs maioribus animus ad concionãdum impellit, quibus consentaneum est? Quid ergo rei est? Nemo surgit in medium, sed cuncti ora tenetis, fortasse earum rerum magnitudine, quæ expositæ sunt, obstupefacti.* MOM. *At vos sic mutati tellus fiatis & vnda. Ego verò si mihi cum quadã dicendi libertate copia fandi cõcessa fuerit, permulta haberem, ô Iupiter, quæ in præsentiarum conferrem in medium.* IVP. *Confidenter dic, ô Mome, atq; interrito animo. Videre enim vtile quiddam ad rem præsentem libere proloquuturus.* MO. *Proinde, ô Dei agite cũcti attentis auribus estote animis. Ego enim iam olim admodũ expectabam in eã difficultatẽ res nostras delapsuras, ac multos eiusmodi Sophi-*

ἐπιβεβουλεῦσθαι ἡμῖν σοφιστὰς, ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν πάλαι τὸν νοῦν προσέχοντας; καὶ μὰ τὸν Θίμιν, οὔτε τοῦ Ἐπικούρου ἄξιον ὀργίσθη, οὔτε τοῖς ὁμιλητὰς αὐτοῦ, καὶ διαδόχοις τῶν λόγων, ἃ τοιαῦτα περὶ ἡμῶν ὑπολήψεσιν. ἔτι γὰρ αὐτοὺς ἀξιώσειέ τις ἂν φρονεῖν, ὅταν ὁρῶσι τοσαύτην ἐν τῷ βίῳ τὴν ταραχὴν, καὶ τοὺς μὲν χρεοὺς αὐτῶν, ἀπολυμένους, ἐν πενίᾳ καὶ νόσοις, καὶ δουλείᾳ καταφθειρομένους, παμπονήρους δὲ, καὶ μιαροὺς ἀνθρώπους, εὐπαθοῦντας καὶ ὑπερπλουτοῦντας, καὶ ἐπιτάττοντας τοῖς πράγμασι, καὶ τοὺς ἐνδόξους οὐ κολαζομένους, ἀλλὰ θρασυνθέντας, ἀνακαλουμένους καὶ τυμπανιζομένους ἐνίοτε, τοὺς οὐδὲν ἀδικοῦντας; εἰ δόξαι τοῖσιν ταῦτα ὁρῶντες,

Sophistas nobis suppullulaturos iamdudum prospexi animo, à nobis ipsis tam abominandæ atque inauditæ audaciæ causam suscipientes. Et sanè per æquitatem indignum facinus est, eam ob rem irasci Epicuro, aut eius assectis, eiusq; disciplinæ successoribus, si talia de nobis suspicati sunt. Quam enim æquam opinionem de nobis illis habendam esse contendat quispiam, quando tantam omnium rerum perturbationem in vita videant? K Bonos quidem ex illis, vt quisq; agit vitâ maximè inculpatâ, potissimùm negligi, paupertate, morbis, ac iugo seruili indignissimè afflictos opprimi: cæterùm homines facinorosos, nefariis sceleribus contaminatissimos, honore & dignitate priores esse, diuitijs extructissimis affluere, meliori-

bus imperitare? Quinetiam sacrilegos nullis supplicijs mulctari, rerum concessa impunitate tuto latere: in crucem vero tolli, ac varijs modis pulsari eos qui nihil mali sunt cõmicti per iniustitiam delinquentes? Hæc itaq; cùm videant,

τοῦτ, οὕτω ἀμαυροῦται περὶ ἡμῶν, ὡς οὐδὲν ὅλως ὄντων, καὶ μάλιστα, ὅταν ἀκούωσι τῶν χρησμῶν λεγόντων· Ὡς διαβὰς τὸν Ἅλυν, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. οὐ μέντοι ἀπολοῦσιν, ἅτε πλὴν αὐτοῦ, ἅτε πλὴν τῶν πολεμίων. καὶ πάλιν· ὦ θεία Σαλαμὶς, ἀρπακτῆς δὴ σὺ τέκνα γυναικῶν. καὶ Πέρσαι γάρ, οἶμαι, καὶ Ἕλληνες, γυναικῶν τέκνα ἔσαν. ὅτι μὲν γὰρ πάλιν τῶν ῥαψῳδῶν ἀκούουσιν, ὅτι καὶ ἐρῶμεν, καὶ τιμωρούμεθα, καὶ δουλεύομεν, καὶ δουλούμεθα, καὶ πασιάζομεν, καὶ μυρία ὅσα πράγματα ἔχομεν, καὶ ταῦτα, μακάριοι καὶ ἄφθαρτοι ἀξιοῦντες εἶναι, τί ἄλλο, ἢ δικαίως διαγελῶσι, καὶ οὐδενὶ λόγῳ τίθενται τὰ ἡμέτερα; ἡμεῖς δὲ ἀναγκαζόμεθα, ἃ τινες ἄνθρωποι ὄντες, οὐ πάνυ ἀνόητοι, διειλέχουσι ταῦτα, καὶ τὴν πρόνοιαν ἡμῶν παρωθοῦν-

iure optimo talem de nobis opinionem obtinent, nullos prorsus nos esse. Maximè verò quando Oracula prædicentia audierint, quale est illud: Traiecto Halye amnem subuertes imperium. haudquaquam planè manifestantia, num suum ipsius, an hostium imperium subuersurus sit. Et iterum:

Vxorum Salamis charissima pignora perdes.

Etenim & Persæ, vt opinor, & Græci iuxtà è mulieribus editi sunt. Cæterùm auditis etiã rhapsodis illis quòd & amori operam damus, quòd vulneremur & seruiamus, quòd vinculis constringamur, quòd motis seditionibus dissideamus, atque id genus innumeris alijs rebus satis ridiculè simplificiti, præsertim cùm beati atque immortales esse contendamus: quid verò

perinde quàm riderent facerent, ne flocci quidem nostram diuinitatem æstimantes? Nos porrò indignè ferimus, [illegible] sunt homines non prorsus vecordes, & mentis inopes, ista differunt, ac omnem nobis prouidentiam exco-

[illegible] è mu-

ἀλλὰ ἀγαπᾶν, ἢ τινὸς ἡ-
μῖν ἔτι δέονται, τοιαῦτα ἐξα-
μαρτάνουσι. καί μοι ἐνταῦ-
θα, ὦ Ζεῦ (μόνοι γὰρ ἐσμέν,
οὐδεὶς ἄνθρωπος παρε-
στὼς συμβάλλει ἔξω Ηρα-
κλέους καὶ Διονύσου, καὶ Γα-
νυμήδους καὶ Ἀσκληπιοῦ, τῶν
θεραπόντων τούτων) ἀπόκ-
ριναί μοι μετ' ἀληθείας, εἴ
ποτέ σοι ἐμέλησεν ἐν τοσοῦ-
τῳ τῶν ἐμῶν ἐν γῇ, ὡς ἐξετά-
σαι, οἵ τινες αὐτῶν οἱ φαῦ-
λοι, ἢ οἵ τινες οἱ χρηστοὶ εἰσιν,
ἢ ὅλως ἄρ' ἅπασι. ἀγοιῶ μὲν
ὁ Θησεύς, ἐκ Τροιζῆνος ἀπ
Αἰθίρας ἰὼν, ὁδοῦ πάρεργον
ἐξαφεῖναι τοὺς κακούργους,
ἵνα σοί, καὶ τῇ σῇ πό-
λει, σύδενι ἄμ' ἐκάλυε ζῆν
ἐπιφθόνως τοῖς τῶν ὁδῶν
βαδίζουσιν ὀφαγοῖς, τὸν
Σκίρωνα, καὶ τὸν Πιτυο-
κάμπτην καὶ Κερκύονα καὶ
τοὺς ἄλλους. ἢ ἄρα μὴ ὁ Εὐ-
ρυσθεὺς, ἀνὴρ δίκαιος καὶ τὰ-
ληθέστατος, διὰ φιλανθρωπίαν

è manibus: cùm potiùs con-
tentos nos esse oporteat, si
nobis etiamdum nonnulli
sacra facerent, talia flagi-
tiosè delinquentibus. N *Ac*
mihi hoc loco, ô Iupiter (so-
li enim sumus, nec vllus ho-
minum in hoc cœtu præsto
est, extra vnum Herculem
ac Dionysum & Ganyme-
dem & Aesculapium, qui
nothi sunt, & Dij asscripti-
tij) cum veritate responde,
quando verò in tantum res
humanæ tibi curæ fuêre, ve
habita ratione perpendisse
quinam illorū praui & ma-
li, aut iusti ac boni essent?
Haudquaquam verò in hāc
curam vnquam te incubuis-
se dixeris. Itaq; nisi O *The-*
seus ex Trœzene Athenas
profectus, iugulasset in iti-
nere maleficos, sanè quan-
tum ad te & prouidentiam
tuam attinet, nihil obstaret
quò minus viuerent & Sci-
ron & Pityocāptes, & Cer-

ἀνας-

cyon innumeri parricidijs & latrocinio viatoribus nec
quicquam valde securi facessentes. Ac nisi P *Eurysthe us ho-*
mo eximius, tum multùm prouidens, singulari humanitate

ἀναπωθανόμῳ τὰ παρ' ἑκάστοις, ἐξέπεμπε τοῦτον τὸν οἰκέτην αὐτοῦ, ἐργατικὸν ἄνθρωπον, καὶ πρόθυμον ἐς πόνους, ὦ Ζεῦ, σὺ ὀλίγου ἐφρόντισας ἂν τῆς Ὕδρας, καὶ τῶν ἐν Στυμφάλῳ ὀρνίων, καὶ ἵππων τῶν Θρακικῶν, καὶ τῆς Κρητικῆς ἀγέλης· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκεῖνα μὲν παροινίας ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο, καθήμεθα, τοῦτο μόνον ἐπιτηρούντων, εἴ τις θύει, ἢ κνίσης πέρι τοὺς βωμούς, τὰ δ' ἄλλα κατὰ ῥοῦν φέρεται, ὡς ἂν τύχοι ἕκαστα, παρασυρόμενα. τοιγαροῦν ἀκότα νῦν πάσχομεν, καὶ ἔτι πεσούμεθα, ἐπειδὰν κατ' ὀλίγον οἱ ἄνθρωποι ἀνακύπτοντες, ἐνεύσκωσιν οὐδέν ὄφελος αὐτοῖς ὂν, ἃ θύουσιν ἡμῖν, καὶ τὰς σπονδὰς αἴμασσουσιν, εἶτ' ἐν βραχεῖ ὄψει καταγελῶντας μὲν τοὺς Ἐπικούρους,

impulsus, singulis quoque diligenter explorare hunc famulum suum constituisset, hominem manu promptum, facilisque strenuum ad obeunda pericula ac labores suscipiendos: interim tum, nunquá tibi, ô Iupiter, Lernæa Hydra in mentem venisset, nunquá aues Stymphalides curæ fuissent, nunquá tò minus equi Threicij. Quando verò Centaurorum contumelioſæ temulentiæ memor fuisses vnquam? Atqui, si verum proferendum est, tantùm compescimanibus in Olympo desidemus, tantùm hoc inconsuetuenter obseruantes, siquis litet atque sacrificet, ac circa aras incenso thure vapōret. Porrò autem res cæleræ temerè iuxtà feruntur, vt quisque illas fortuitò arripuerit. Itaque meritis nostris digna ac iusta patimur, atque etiam ampliùs patiemur, homines post pusillum suspicientes animaduerterint illis vilitatis consequi, tametsi nobis sedula pietate sacrificemus oblatis libamnibus litauerint. Deinde breui videbimur ipsis Epicureis nos rideri contemptissimè, haberi pro

Μητροδώρους τὸ
πατουμένους ἅ,
δομένους ὑπ' αὐτ
ἡμετέρους σωτη
ἡμέτερον ἄρ' ἄν,
ἅπαντα τὰ τοιαῦτα,
τόδε αὐτὰ πρᾶ
Μάμμ' ἅ οὐ μέ
μ', ἀ ἄτιμ
μὲν πάλαι τῶν τι
ὦ, ὑμῶν ἵν' ὦ
, καὶ τὰς θυσίας
. Ζεύς. τοῦτον
ἀλλ', ἀφ' ἑαυτῶ,
ὄντα, καὶ ἐντίμως
μὲν δή, ὡς ὁ θαυμα
μοσθένης ἔφη· τὸ μὲν
, καὶ μιμνήσασθαι καὶ
, ῥᾴδιον, καὶ τοῦ
τος· τὸ ἅ, ὅπως
τὰ παρόντα βελτίω γέ
, συμβουλεῦσαι, τοῦτ'
ἀμφοῖν δὲ ἀληθῶς συμβού
λου. ὅπερ οἱ ἄλλοι, οὐ οἶδ' ὅτι
ποιοῦσιν, καὶ τότε σιωπῶντ.

Πο.

iectissimis, Metrodoros verò & Damidas suis disputationibus inualescere, propugnatores autem nostros ab illis iugulari. Quare nostrarum erat partium, his rebus finem imponere, ac periculis emergentibus mederi, illisq; summa ope obniti, quorum opera hæc eò perducta sunt. Equidem quod ad me attinet, non valde periclitabor si despectus ero. Neq; enim olim in eorũ censebar numero, quibus honos habebatur rebus vestris adhuc stantibus & florentibus, vobisq; oblato sacrificio fruentibus. IVP. Enimuerò hunc, ô cœlites, delirantem & nugantem missum faciamus, semper aliàs quoque asperum obiurgatorem agentem. Est enim, vt præclarè dixit admirandus ille Demosthenes, criminari & increpari, atq; etiam obiurgare, cuiuis volenti promptum ac facile: cæterum demonstrare qua ratione rebus præsentibus commodissimè succurratur, profectò consultoris officiũ est, nec impensè cordati. Quod quidem vos alios sedulò facere, etiam hoc tacente constantissimè persuasum habeo.

Πο. ἐγὼ τὰ μὲν ἄλλα ὑποδρύχιός εἰμι, ὡς ἴστε, καὶ ἐν βυθῷ πολιτεύομαι, κατ' ἐμαυτόν. ὡς ὅσον ἐμοὶ δυνατὸν, σώζω τοὺς πλέοντας, καὶ παραπέμπω τὰ πλοῖα, καὶ τοὺς ἀνέμους καταμαλάττων. ὅσα μέντοι δ' οὖν (μέλει γάρ μοι καὶ τῶν ἐνταῦθα) φυμὶ δεῖν τὸν Δάμιν τοῦτον ἐκ μέσων ποιήσασθαι, πρὶν ἐπὶ τὰ ἄνω ἐλθεῖν ἄκραν, ἤτοι κεραυνῷ τινι, ἢ εἴπερ μή γε, μὰ καὶ ὑπέρσχῃ λίγων. φασὶ γὰρ ὦ Ζεῦ, πιθανόν τινα εἶναι αὐτόν. ἅμα γὰρ καὶ δείξομεν αὐτοῖς, ὡς μετερχόμενα τοὺς τὰ τοιαῦτα καθ' ἡμῶν διηξιόντας. Ζεῦς. παῖζεις, ὦ Πόσειδον, ἢ σπουδῇ ἐπιτίθεσαι; οὐδὲν ἐφ' ἡμῖν τῶν τοιούτων ἐστίν, ἀλλ' αἱ Μοῖραι ἑκάστῳ ἐπικλῶσι, τὸν μὲν κεραυνῷ, τὸν δὲ ξίφει, τὸν δὲ πυρετῷ ἢ φθορᾷ ἀφανεῖ. ἐπεὶ εἴ γε μοι ἐπ' ἐξουσίας τὸ πρᾶγμα ἦν, ἅπασα ἂν, οἶμαι,

NEP. R. *Ego quidem alias quod vobis obscurũ non est, sub vndis dego, & in profundum marinæ Reip. procurationem obiens, procellas quoad eius fieri potest, nauigantes seruo, puppes sursum ac deorsum magna cura deduco, nec non violentam ventorũ rabiem molliorem atque demulceo: multa secus tamen & earum, quæ hîc aguntur, rerum cura me non habet solicitum.* S. *Primum Damin è medio tollendum esse opinor, priusquã ad contentionem descenderit, vel ictu fulminis, aut alia quapiam machina, ne disputando victor euadat. Siquidem perhibes illum Iupiter omnes persuadendi vias ac artes callere. Quo facto illud quoq; testatũ faciemus, nos suppliciũ de illis sumere quã ista aduersus nos petulantia affirmãt.* IVP. *Ludis, ô Neptune, aut præfiniti ordinis oblitus es? Nihil enim tale nostra manu situ est: verũm Parcæ sunt quæ cuiq; fatali lege decernũt, hunc quidem fulmine, alterũ ferro, tertiũ fraude, quartum tabe cõsumptũ interire. Etenim si meæ fa-*

ὦ Ζεῦ, τοὺς ἱεροσύλους πρόλιν ἀπολωλέναι ἀναιρουμένους ἐξ Ὀλυμπίας, δυόμοιρον τῶν πλοκάμων ἀφηρημένους, ἐξ μνᾶς ἑκάτερον ἕλκοντας; ἢ σὺ αὐτὸς πιεσθεὶς ἂν ὑπ' Γραικῷ τὸν ἁλιέα, τὸν ἐξ Ωρικοῦ, ὃς σοι παρούμενόν σου τὸν τρίαιναν, ἄκων τι καὶ δόξομεν ἀγανακτεῖν, λιλυπημένοι ὦ πράγματι, καὶ διδιέναι τοὺς παρὰ τοῦ Δαμιδ& λόγους, καὶ δι αὐτὸ ἀφανιζεσθαι τὸν ἄνδρα, οὐ πεμένανον ἀντιξεταθῶμεν αὐτὸν ὦ Τιμοκλεῖ. ὥστι τί ἄμο, ἢ ἐξ ὑμῶν κρατῶν οὕτω δόξομεν; Πο. καὶ μὲν σωτομόν τινα ταύτην ὑμῶν ὑπονοεῖν ἐγώγε πρὸς τὸν πόλεμον. Ζεύς. ἄπαγε, θωυμάζω τὸ ἐνθύμημα, ὦ Πόσειδον, καὶ μοι δὴ ταχὺ, πεπαυμένον τὸν ἀντιγωνιστὴν, ὡς ἀφθάνῃ ἀπλήστ&, ἀμφίεσον ἔτι, καὶ ἀδιάκριτον κατάλιπὸν τὸν λόγον. Πο. εὐκοῦ

tatis fuisset punire malefi-cos, dimisissem scilicet nuper sacrilegos nullo ictos fulmine ex Olympia, cùm duos torti capillitij nodos mihi detondissent, sex minas vtrunq; ponderantem? Aut tu ipse dissimulanter neglexisses in Geræsto piscatorem illum ex Oreo, qui furtim tibi tridentem abstulerat? X Accedit his, quod etiam indignáter & iracundè ferre videbimur hoc facto perturbati, & Damidis sermones perhorrescere, ac propterea ea insidiosè moliti, ne nobis expectandum esset dum ille ex aduerso cum Timocle compositus congrederetur. Quod quid aliud q̃ Y desertam causam vincere videbimur? NEP. Atqui compendiosam ad parádam victoriam ego me viam excogitasse arbitrabar. IVP. Z Apage furiosum & illiberale consilium, ô Neptune, ac propemodum pingue & stolidum, de tollendo ante tempus aduersario, vt nondum conuictus mortem oppetat, relicta in ambiguo disputatione,

οὐκοῦν ἄμεινόν τι ὑμᾶς ἐπινοῆτε, ἄκουσον, ἃ τὰμὰ οὕτως ὑμῖν ἀρτιβωνίσαι. ΑΠ. ἀ καὶ τοῖς νέοις ἔτι, καὶ ἀγνώμοσιν ἡμῖν ἐφάνη ἐκ τοῦ νόμου ἀκμιαῖον ἄν, ἴσως ἂν ἦν πάντι συμφέρον ἐς τὼ διάσκεψιν. ΜΩ. ἡ μὲν σκέψις, ὦ Ἄπολλον, οὕτω περὶ μεγάλων, ὥστε μὴ καθ' ἡλικίαν, ἀλλὰ κοινὸν ἅπασι σκέπεσθαι τὸν λόγον· χαίρω γὰρ, ἃ καὶ περὶ τῶν ἐσχάτων κινδυνευόντων, περὶ τῆς ἐν τοῖς νόμοις ἐξουσίας σμικρολογούμεθα. σὺ δὲ καὶ πάνυ καλῶς ἔννομον καὶ ἀκμιαίαν προπάλαι μὲν ἐξ ἐφέβων γιγνομένην, ἐγγεγραμμένην δὲ ἐς τὸ τῶν Δώδεκα πρεσβυτικόν, καὶ ὀλίγου δεῖν, τῆς ἐπὶ Κρόνου βουλῆς ὄν. ὥστε μὰ μεμακιῶσθαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ λίαν θαρρεῖν καὶ τὰ δοκοῦν-

NEP. *Proinde dic, quod factu sit præstantius excogitate, si mea consilia vobis tantopere repudianda videntur.* AP. *Si nobis quoque nunc adolescentioribus, & nondum maturis, per legem concionandi copia, fortasse vtile quiddam & frugiferum afferremus in medium, super qua deliberatur.* MOM. *Equidem in re magna, & grauibus est, ô Apollo, de rebus ita arduis proposita deliberatio, vt non ætatis negotium sit, sed communis omnium, salutis seruandæ gratia omnibus quoque sermo sit permissus. Quàm verò lepidum esset atque festiuum, si in extremis periclitantes disceptaremus minimibus, circa legis facultatem atque licentiam ambitiosè disceptaremus. Certùm tu iam admodum concionator es legitimus, nempe iam olim ex ephebis egressus, præterea & in duodecim virorum tabulam relatus. Ac parùm abest, quò minus etiam in Saturni concilio versatus sis. Quare non est quòd iuueniliter te geras erga nos, sed sumpta audacia confidenter quæcunque tibi optima facta vi-*

fum,

[illegible] ἀλλὰ [illegible]
[illegible] ἐρύθημα, καὶ ἀ-
[illegible] ἐπαισχύνῃ, καὶ
[illegible] ἔτι νεανίσκος ὢν καὶ ὠ-
[illegible] ἔχων, τὸ Ἀσ-
[illegible] τι καὶ πρὸ-
[illegible] μᾶλιστα ἐκ
[illegible] ἀ μὲν μά-
[illegible] μαθήσει,
τῶν Μουσῶν φιλοσοφῶν.
ΑΠΟΛ. [illegible] ὦ Μῶμε, καὶ
[illegible] τὸν Δία
[illegible] ἐμοῦ λιλαίσῃ,
τάχ' ἂν τάχα ἔμοιγε μέλοι,
[illegible] τῶν ἐν Ἑλικῶνι μι-
[illegible] Ζεύς. λέγε, ὦ
[illegible] ἀκούω. ΑΠΟΛ. ὁ
Τίμων οὗτος ἔοικε χρηστὸς
[illegible] καὶ σοφὸς, καὶ ζῆν
ἡγοῦ τῶν ἐκείνων ζῆν
Στωϊκῶν. ἀλλὰ καὶ αὐτίκα ἐ-
[illegible] σοφίᾳ πολλοῖς τῶν
[illegible] μὴ μόνον οὐκ ὀλί-
γους ἐν ὄψει ἔλεγε, σφό-
[illegible] ἦν, ὁπόταν ἐ-
[illegible] ταῖς μαθηταῖς ἀξιολο-
[illegible] ἀπολμότα-
τος

sunt, proloquere: neque pro-
ptereà pudore afficiáre,
quòd imberbis existens con-
cioneris, præsertim cùm ita
profunda barba tibi sit filius
Aesculapius. Quin etiam a-
lioqui non indecorum tibi
erit, id ætatis maximè spe-
cimen aliquod sapientiæ ex-
hibere, ne frustrà videâre
in Helicone consedisse vnà
cum Musis philosophando.
APOL. *Atqui nequaquam*
penes te est, ô Mome, facul-
tas eiusmodi permittendi,
sed penes Iouem: qui si fan-
di potestatem mihi dederit,
fortasse quippiam expro-
mam non ineruditum aut in-
conditum, sed quod ei quæ
mihi in Helicone fuit, cõuer-
sationi respõdeat. IVP. *Die,*
inquam, ô fili: iam enim per-
misi tibi. APOL. *At Timo-*
cles ille vir profectò non ma-
lus esse videtur, & pius, &
qui disputationes Stoicas ad
vnguè excusserit, vnde com-
plurimos quos conuersatur iuuenibus propter exactã philo-
sophiæ cognitionem, & meredem nõ mediocrem, hac ratio-
ne colligit, persuadendi facultate impẽdio pollẽs, quoties pri-

σός ὄν, καὶ πλὴν φαυλὸν ἰδιώ-
της, καὶ μιξοβάρβαρον, ὥστε
βίλτατα ἐρμηνεύειν ἀξιοῦν-
τες ἐν τοῖς συνουσίαις, οὐ συ-
νήσαν, ἀπὸ βασιλείων, καὶ
παραπόμπου, καὶ μάλιστα, ὅτ-
τοτ' ἔτυχον, ἐν λαμπρο-
θημοσιώλῳ ἐπιδεικνυσθαι βέ-
βληται· σωθῆναι μὲν γὰρ ἐς ὑ-
περβολὴν ὀξύς ὄν, καὶ πλήθο-
γνώμων, ὡς φασιν, οἱ ἄμα-
θοντ τὰ τῶν Στωϊκῶν ἀδό-
των. λέγων δ' καὶ ἱρμηνεύων,
ἐν' ἀσφαλείας ἀμφοτέρα αὐ-
τὰ, καὶ συγχέῃ, ἐκ ἀφασαθῶν
δ, τι βέλτιστ, ἀπ' ἀνίγμασι
σιν ἐοικότα προτείνων, καὶ
πάλιν αὖ πολὺ ἀσαφέστερα
πρὸς τὰς ἐρωτήσεις ἀπεκρι-
νόμενον. οἱ δ' οὐ σωτῆρ-
τον, καταγελῶσιν αὐτοῦ. ἀλ
δ', οἶμαι, σαφῶς λέγων, καὶ
τότε

uatim inter
rendo verba
in hominum fr
aut celebritat
dicēdū, infanti
dissimus exilio
ctus vulgarī ac
bara, ita vt ine
dicendo in com
tarò auditorib
cutere solet: n
ductum connec
gumentis puidi
tis cōminiscet
mè verò omnium
su venit quotie
mus videri gest
alioqui quod ad
men attinet, vir
cissimæ intelligen
tis planè diuin
dum testantur ill
Stoicæ propiùs
pertiùs notæ sun

verò atq; interpretando præ imbecillitate corrumpe
que omnia, non valdè planum faciens quid sibi vel
ænigmatū inuolucris non dissimilia proponens obsc
nia. Ac rursus multò inuoluciora ad quæstiones
respondere illi moris est. Porrò auditores parūm
tes quid affectata obscuritate sibi velit, fere fub
Consentaneum aūt esse opinor, perspicuè & signifi

ὄντε μέλιτι ποιεῖσθαι πολλὴν ἐπὶ τοῖς τοιούτοις, ὡς σωφρονοῦσιν εἰ ἀκούσθω. Μῶ. Ζῆτο μὲν ὀρθῶς ἐλήξας, ὦ Ἀπολλον, ἐπαινέσας τὰς ἐφῶς λέγοντας, ἢ καὶ μὰ πάνυ ποιᾶς σὺ τοῦτο ἐν τοῖς χρησμοῖς, λοξὰς ἔχων καὶ ἀσαφεῖς, ἢ ἐς τὸ μανθάνειν ἀσφαλῶς ἀφεῖσι πλεῖον τὸ ποσόν, ὡς τὰς ἀκόντους ἄνω κάτω Πυθίᾳ, πρὸς αὐτὸν ἐξάγουσιν αὐτῶν. ἀτὰρ σὺ τὸ ἐπὶ τούτῳ συμβουλεύσεις, τίνα ἔχουσι ποιήσασθαι τῶν Τιμοκλείους ἀδυναμίας ἐν τοῖς λόγοις; Απ. σωφρόνορον, ὦ Μῶμε, ἄνθρωπον ἀναπείθειν αὐτὸν παρασκεῦν ἄκρον, τὸ δυνοῦν τοῦτον ἱερεῖα κατ' ἀξίαν, ἄνθ' ὧν ἐκεῖνον ἢ ἐνθυμηθεὶς ἐπιβάλῃ. Μῶ. ἀχθόμενον ἔγωγε ὡς ἀληθῶς ἄρτιος, ὅτι που διαλεκτῇ τινες λόγῳ, σωφρονοῦν ἐν συνουσίᾳ φιλοσόφων πραγμάτων, ἐμπλεκόντα πρὸς τὰς παρούσας, ἄπιμεν ἄρα ἀλλῆ Τιμοκλέᾳ, καὶ ἢ μὴ Δάμιν,

cere: cui rei plurima cura impendenda est, vt audientes, ea quæ loquimur, nullo cum fastidio intelligant. MOM. Equidem hoc rectè dixisti, Apollo, collaudatis ijs qui in orationibus perspicuitate vtuntur: quanquam tu hoc ipsum in promendis atq; reddendis oraculis non admodũ vsurpare soleas, ancipitia & ambiguitate intricata multa in medium securè proijciens, adeò vt audientes aliò ad interpretandum oracula ore pus habeant Pythio. Sed qd est quod adfers consilij? Quo remedio Timoclis in dãcendo infantiæ succurrendũ esse existimas? APOL. Si quo modo patronum illi, ô Mome, queamus adiungere aliũ, qui facultate dicendi polleat, eáq; pro dignitate eloquatur quæcunq; Timocles excogitata illi effanda fugesserit. MOM. Non sapit profectò hoc quod dixisti, pilos, sed adhuc pædagogi egent adminiculo, de patrono in cõuẽtu Philosophorũ adiũgẽdo, ad pſentes interpretaturo quæcũq; Timocli dictu necessaria visa

ἄμεμπτος, αὐτοπρόσωπον καὶ δι' αὐτοῦ λέγων, τὸν δὲ ἑκάστοτε προσχώμενον, ἰδίᾳ πως τὸ δὲ ἐξικάνω προβάλλων τὰ δοκοῦντα· τὸν ἑκάστοτε δὲ ῥητορεύοντα, εἰ αὐτὸν ἴσως συνιέντα ἕ, τι ἀκούσει. ταῦτα πῶς ὁ γέλως ἔμ ἄν ὦ πλάσθη; ἀπὸ τούτου μὴ ἄπως ἐπινοήσομεν. σὺ δέ, ὦ θαυμάσιε, (φὴς γὰρ καὶ μάντις εἶναι, καὶ μισθὸς ἐκ ὀλίγους ἐπὶ ὧ τοιούτῳ ἐξελήλυθας, ἄχρι τοῦ καὶ πλίνθους χρυσᾶς ποτε ἁλῶναι) τί οὐκ ἐπιδείξῃ ἡμῖν κατὰ τὸμ ἐρ πλὴν τίχνην, πάσαν ὀπότερ ὦ τῶν σοφιστῶν ἐρατῶσα λέγων; οἶδα γάρ σε τὸ ἀκριβὲς ὁμόλογον, μάντιν ὄν. Απολ. πῶς, ὦ Μῶμε, δυνατὸν ποιεῖν ταῦτα, μήτε τρίποδος, μήτε θυμιαμάτων, ἃ μηχανῆς μαντικῆς, οἷα ἡ Καστάλια ἐστίν; Μῶμ. ὁρᾷς; ἀφθόνως

via visa fuerint: Damis verò ipse per se loquatur. Porrò alter interpretis vtatur opera, priuatim in aurem illi susurrans quæcunque sibi placuerint: cæterum interpres rhetoricetur, cùm neque ipse fortasse quicquam ex his intellecturus sit, quæ Timoclem suggerentem audierit. Hæc quomodo turbæ non videri possint extremè ridicula? Atqui hoc alia via aggrediamur, quando hoc parum successit. Tu verò, ô admirãde (etenim & vatem esse te confirmas, ac mercedem non mediocrem his præstigijs cumulâsti, donec aliquando & latercs aureos consecutus es) cur non dat[illegible] tempore [illegible] artis tuæ [illegible] ex Sophi[illegible] tura sit victoria? Siquidem cùm augurij [illegible] credibile est futurarum rerum euentum [illegible] se. Apol. Quî hoc ullo pacto fieri p[illegible] præsente nobis tripode, neque thymiama[illegible] gurali, cuiusmodi est Castalia? Mo[illegible]

tergiuerſeris, dum in angu-
ſto conſtringeris. IVP. At-
tamen dic, ô fili, neq; huic
ſycophantæ calumniandi oc-
caſionem, tuáq; ſubſannan-
di concedas, quaſi omnis tua
vaticinandi peritia in tripo-
de & aqua & thure ſita ſit: ita
adeò niſi hæc tibi præſtò
ſint, omni arte priuatus ſis.
APOL. Equidem iſta in
Delphis aut Colophone me-
liùs à me fieri poterant, ô pa-
ter, oraculis omnifariam, vt
aſſolet, mihi præſentibus.
Attamen vel ſic his omnibus
nudus imparatuſq; tentabo
prædicere vtrum ſecutura
ſit victoria. Suſcipietis verò
hauddubiè, niſi verſiculis
incluſum oraculum protule-
ro. MOM. Dic modò: vide
vt clara & aperta proferas
Apollo, quæ nullo patrono
egeant, aut interpretis requi-
rant operam. APOL. Etenim nec
quaquam iam ouilla carun-
cula aut teſtudo in Lydia
Verùm quibus de rebus nobis ſit propoſita delibe-
præterit. IVP. Quid, ô nate, dicturus es? Quàm
oraculi prædictionem antecedunt, q̃ plena terroris
ſunt?

ρά. ἐχρόα τις φαμμένη, οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκπεφυρῶς, κόμη ἀνασεσυρμένη, κίνημα κορυβαντῶδες· καὶ ὅλως, κατάπλημα πάντα, καὶ φρενοβόητα καὶ μυστικά. Απολ. Κίκιννι μαντικόν τόδε θέσπισμα τοῦ Απόλλωνος, ἀμφὶ ἱερομηνίαις, τὰ μὲν ἀνίκητος σήσαν᾽ ὀχυβόαι, μύθοισι, κορυσσόμενοι πυκινοῖσι. Ποικὰ δὲ ἴνθα καὶ ἴνθα μίθος, ἐπιφακτῖ κλαγγῇ. Ταρφὶ δ᾽ ἄρα κόρυμβα καταπλήσσουσιν ἰάχήσι, Αἰ᾽ ὅταρ αὖ νικὶς χαμψώνυχος ἀκείδα μάρψῃ, Δὴ τότε λοίθιον ὄμβροφόροι κλάγξουσι κορῶναι. Νίκη δ᾽ ἀμοίνων, ὀδ᾽ ὄνος θοὰ τίκνα κορύψει. Ζώς. τί ἔστο ἀσυκάχαζες, ὦ Μῶμε; καὶ μὲν ἐπιλοῖα τὰ ἐν ποσί. παῦσαι κακόδαιμον, ἀσυνιήσας ἐμὲ ζῶ γέλω. Μῶμ. καὶ πῶς δυνατὸν, ὦ Ζεῦ, ἐφ᾽ ἅτῳ σας φᾶ

sunt? nempe color pallore immutatus, oculi hinc inde mobiles, comarum semet erigentium horror, motus corporis furore incertus, ac omnino omnia numinis præsentiam testantia, plena sunt mysteriorum atque terriculi. APOL.

Percipe Faticani diuûm miracula Phœbi
Lite super dura, quam constituêre Sophistæ
Clamosi, largis armati vocibus omnes.
Multa quidem varij alterno clamore tumultus
Miscentes, stiua complebunt roſtra carinæ.
Aſt vbi iam curuo comprenderit vngue cicadam
Vultur, poſtrema cornicis voce ſonabunt,
Excipiet ſperata ſuæ victoria mulos.
Verùm aſinus feriet longo ſua pignora cornu.

IVP. *Cur aût ſublato cachinno riſiſti, ô Mome? Atqui iſta minimè riſu proſequêda ſunt, quæ noſtris ceruicibus iam imminent. Deſine verò ſedato riſu, infeliciſſime, aut immodicis cachinnis præfocaberis.* MOM. *Et quinam riſum queã comprimere*

primere, ô Iupiter, tali tam claro & perſpicuo audito oraculo? IVP. Quin igitur & nobis interpretaris quídnam ſibi velit? MOM. Valdè quidem aperta & liquida, ita vt nihil nobis opus ſit Themiſtoclis opera. Siquidem perſpicuè hoc tenſtatur oraculum, hunc videlicet eſſe præſtigiatorẽ, nos autem aſinos clitellarios, ac per Iouem etiam mulos, qui tam facilè perſuaſi, illius verbis credamus, neque tantum habeamus mentis aut cerebri, quantum habent locuſtæ. HER. Ego verò, pater, tametſi inter ſuperos inquilinus ſim & adſcititius, tamen quæ noſtris rebus in præſens vſui fore viſa ſunt, non grauabor exponere. Cũ enim iam ad diſputandum in vnum coierint, tunc ſi Timocles ſuperior euaſerit, ſinemus conuentus de no

ceptationem progredi: ſin res ſecus ceſſerit,

porticum concuſſam radicitùs ſuper Damin

homo execrandus ore blaſphemo ampliùs

MOM. Hercules, heu Hercules, quàm immane

& bar-

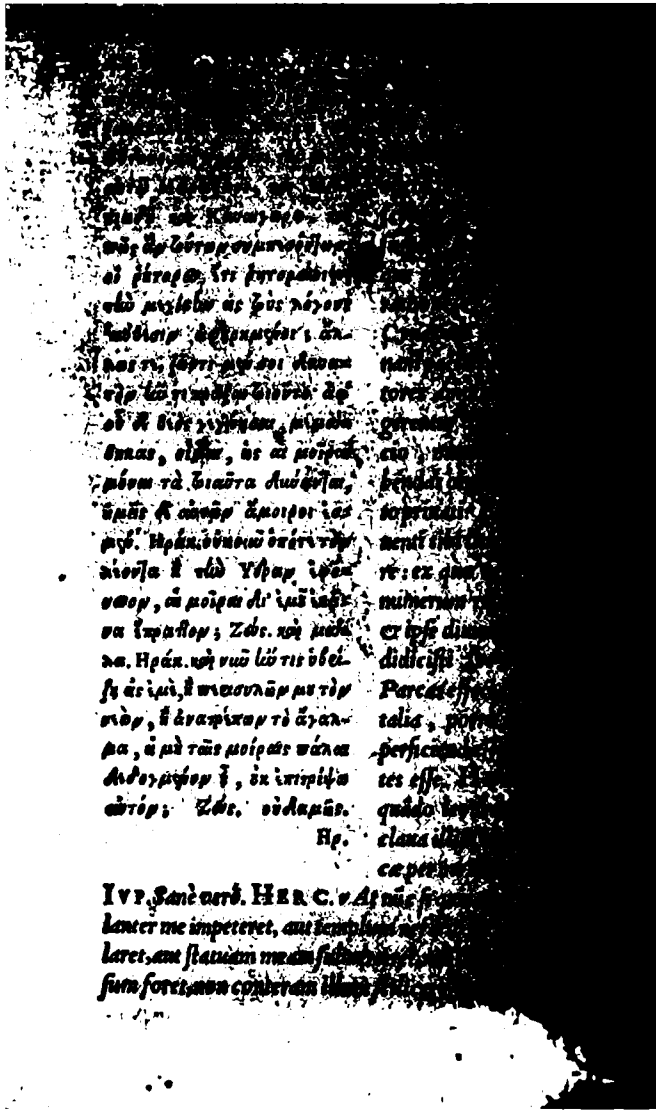

IVP. Sanè certè. HER C. v As nūc fi
lenter me impeteret, aut sensibus
laret, aut statuam meam fulmi
fum foret, non cohibere

Ηρ. οὐκοῦν ἄκουσόν μου, ὦ Ζεῦ, μιᾶς τὰ παρρησίας. ἐγὼ γάρ, ὡς ὁ κωμικὸς ἔφη, ἄγροικός εἰμι, τῷ σκαφῷ σκάφῳ λέγων. ἀλλὰ διατοῦτό σου τὰ ἀμίτρια, μακρὰν χαίρειν φράζεις τοῖς ἐντεῦθεν τιμαῖς, καὶ λιτῶν, καὶ ἱερέων αἵματι ἡδομένοις ἐπὶ τὸν Ἅιδου, ὄφον μὲν ἡμῖν, ἔχοντα τὸ τέρμον, ἄχρι τὰ εἴδωλα φοβηθέντα τὴν ἐμὲ πεφοινιμμένον θηρίον. Ζεύς. οἶδα, οἶδα· ὁ μάρτυς, φασίν. ἀπώλεσε γάρ με ὁ Δάμις, ταῦτα πάντα ἐπιδείξας. ἀλλὰ τίς ὁ σπουδῇ πεσὼν οὗτός ἐστιν, ὁ χαλκοῦς, ὁ ὠγρὸς μᾶλλον, ὁ ἀνειμένος, ὁ ἀρχαῖος, ὁ τῷ ἀνάλωσιν τῆς ὥρας μηδὲν μέλον σοι, ὦ Ἑρμῆ, ἀλλ' ὁρᾷς ὅστις ἐστίν, ὁ ἀγοραῖος, ὁ παρὰ τὸν Ποικίλον πίπλης γοῦν ἀνατεθραμμένος, ὁσημέραι ἀναπλαττόμενος ὑπὸ τῶν ἀνδριαντοποιῶν. τί, ὦ πᾶν, ἡσυχάζεις ἡμῖν ἀφίξας, ἢ που τι

HER. *Ergo me cum libertate dicentem quæ sentio, audi, ô Iupiter.* § *Ego enim, vt Comicus ait, homo sum agrestis & rusticus, ligonem ligonem vocans. Si ad hunc modum res nostræ se habẽt: honoribus, nidori, ac sacrificiorum sanguini, quibus hîc fruimur, longum valere iussis, in Orcum descendam, vbi me nudum arcum habentem, saltem demortuorum vmbræ & idola pertimescent, propter feras terribiles ac monstra à me passim trucidata.* IVPIT. *Euge testem, quod aiunt, domo adductum. Conseruâsti igitur Damidi ista ad dicẽdum subijciens. Sed quis tanto accedit properandi studio? nempe æreus ille est, probè politus, & exactè expressus, subligata in morem priscorum coma. Magis verò tuus est, ô Mercuri frater, forensis ille, cuius circa porticum Varïam crebra est conuersatio: proinde pice oppletus est, quippe qui in dies singulos à statuarijs refingitur. Quid hoc, nate, cur tanto cursu ad nos contendis? Nunquid nouarũ rerum*

τι ἐκ γῆς νεώτερον ἀναγγέλλεις; Ερ. Μέγα μέν τι, ὦ Ζεῦ, καὶ μυείας τῆς σπουδῆς ἀξιόμνημον. Ζεύς. λέγε ἤδη, εἴ τι καὶ ἄλλο ἡμᾶς ἐπανισάμενον λέληθεν. Ερ. εὐτύχηνον μὲν ἄρτι χαλκουργῶν, ἐπιπλάμπων τε πρόσω τινὶ μιτάφρυγον, θώρηξ δέ μοι γέλοιος, ἀμφὶ σώματι πλασθείς, παρηόρηκε, μίμημα τῆς τέχνης, σφραγῖδα χαλκῆ πᾶσαν ἐντυπούμενος, ὁρῶ δ' ὄχλον εἰσιόντα, λαίλαπας δύο ὠχρούς, καὶ λαίλαπας, πυγμαλόχους θρασυμάτους, Δαίμων τοῦ λαοῦ. Ζεύς. παῦσον, ὦ Ερμαγόρα βέλτιστε, τραγῳδῶν· οἶδα γὰρ οὕς τινας λέγεις. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράζων, εἰ πάλαι συνηρεῖται αὐτοῖς ἡ ἔρις; Ερ. σφόδρα, ἀλλ' ἐν ἀκροβολισμοῖς ἔτι ὄντων, ἀφροφλοιοῦντο ἀμύλοις, πέρᾳ ὠθοῦντες πόθεν λοιδορήσωσι. Ζεύς. τί οὖν ἔτι μέλλουσι ποιεῖν λοιπόν, ὦ θεοί, ἢ ἀκροσφαδαι

quippiam è terris annuncias? HERM. *Ingens quiddam, ô Iupiter, quodq; summam & maximam requirat operam & diligentiam.* IVP. *Quin ergo actutum expromis, si cubi aliquid forte mali nobis ignorantibus subortũ sit?* HERM. *Cùm ad porticum iã fabricarer æreus, ac retrò dorsum retrò pectus iungerer, & factus ineptè corpori thorax meo appenderet, nec arte dispari foret ex ære totus additus mihi balteus, turbam video tumultuantem accurrere, qua cum duo sophistici certaminis incubant periti, fronte tristi ac pallida pugiles, Dæmus &.* IVP. *Parce precor, optime Hermagora, verbis intonare tragicis. Noui enim quos dicis. Sed age hoc mihi expedi, num iam dudum consertis manibus in pugnã descenderunt?* HERM. *Nondum, sed adhuc in initio velitaris pugnæ ac intra teli iactum constituti sunt, funda iaculantes: & alternis tenuibus conuicijs mutuò se petunt.* IVPIT. *Quid ergo nobis porrò faciendum est, ô superi? an'non prolatu-*

θεας ἰκπλήξαντας αὐτῶν; ὅσα ἀφαρπάσωμεν ἂν Ὅρκα τὸν μοχλὸν ἤδη, καὶ ἀπάγουσα τὰ βίκια, ἀναπετασάντων τὰς πύλας ἐ οὐρανοῦ. Ἡράκλεις, ὅσον τὸ πλῆθος ἐπὶ τὸν ἀκροάσιν ἀπλωτύκασιν. ὁ δὲ Τιμοκλῆς οὗτος ὁ πάνυ μοι ἀρίσκει, ἐπιτήμων καὶ ταραπόμενος, ἀρλῆ πάντα οὕτω τάμιτον. δεῖλος γὰρ ἦν, οὐδὲ ἀνταράσσεσθαι ὧν Δᾶμιδι δωρεόμενος. ἀλλ' ὅσον ἡμῖν δωατόταζον, ἀχάριστα ἦν αὐτοῦ σιγῇ, λῷ' ἡμέων, ἵνα μὴ Δάμις γε πάθῃσι. Τι. τί φῄς, ὦ ἱερόσυλε Δάμι, θεὸς μὴ ἔναι, μηδὲ πρόνοιαν τῶν ἀνθρώπων; Δά. ἴσκ' ἀπὸ σὺ πρότερον ἀπόκρινέ μοι, ὦ τιμιολόγε ἐπὶ θεὸς ἔναι αὐτός. Τι. ἔμφρων, ἀπὸ σύ. Ζώς. ταυτί μὲν παρασολὴ ὁ ἡμέτερος ἅμαυρος, καὶ ὠφωνέστερος

lato căpite auſculeandum? Quocirca Horæ hoſtiariæ iam auferát à ianua peſſulum, ac deductis nubibus Olympi portas referent. O Hercules, quanta multitudo hominum ad audiendum confluxit. Cæterùm Timocles ille non admodum mihi placet, ita perturbato animo trepidans, funditùs hodie perditurus eſt omnia. Neque enim dubijs argumentis indicat, nullo modo Damidis impreſſionem ac impetum ſe perpeſſurum. Sed quod nobis facilu eſt facillimum, vota pro illo faciamus nobiſcum, ac tacitè, ne Damis inaudiat iſta. TIMO. Quid verò ais, Dami ſacrilege? nullos eſſe deos, neque eoſdem quicquam in rebus humanis prouidere? DAM. Non: ſed tu mihi reſponde, quo ſermone perſuaſus illos eſſe credidiſti? TIMO. Nequaquam, ſed tu mihi, ô ſcelerate, reſponde. DA. Non, inquam, ſed tu. IVPIT. Hac equidem vna ratione noſter præpollet multò maximè: nam vocaliùs & intenſiùs exa-

τιρον παχώντα. Νὴ γι, ὦ Τιμόκλης, ἐπέχε τῶν βλασφημιῶν· ἐν γὰρ τούτῳ σοι τὸ μάτ, ὡς τάχα γε ἅπαξ ἐχθῶ σι ἀφανῆ, ἐπισυμίσομαι. Τι. ἀπὰ μὰ τὴν Ἀθηνᾶν, ἢν ἄρ' ἀρκεναίμην σοι πρότερον. Δαίμ. ἀκουῶ, ὦ Τιμόκλεις, ἱρόντα· ἱκανὰ τηκὰς γὰρ ζοῦτό γε ὁμωμοκάς. ἀπ' ἄνω τῶν βλασφημιῶν, εἰ δοκᾶ. Τι. νὴ δία γε. ἀπὶ οὖν μοι, οὐ δοκοῦσι σοι, ὦ κατάρατι, προνοεῖν οἱ θεοί. Δαίμ. οὐδαμῶς. Τιμόκλ. τί φῄς; ἀπονόητα οὕτω ταῦτα πάντα; Δάμ. ναί. Τι. ὑπ' ὀυδενὸς τεταγμένα τῶν ὅλων ἐπιμέλεια; Δάμ. οὔ. Τι. πάντα δὲ ἀπὸ φέρεται ἀλόγῳ τῇ φορᾷ; Δάμ. ναί. Τι. ἔτ' ἄνθρωποι ταῦτα ἀπόντων. ἀνίχνοι, καὶ οὐ κατανοῦσιν; ἀλιτήριον; Δά. τί τὸς ἀνθρώπους ἐπ' ἐμὲ προφέρεις;

sperat omnia. Euge verò, ô Timocles, multa mala in hominem perditum ingere conuicia. In hoc enim omnis tua vis sitaeſt, vt maximè cæteris ipſis piſcibus mutiorem te eſſe declaret, os tibi opprimens. TIM. Atqui per Mineruam, prior tibi non quam reſpondebo. DA. Proinde, ô Timocles, roga. Siquidem in hoc iam vicisti, poſtquam iuraueris. Sedenim, ſi videtur citra blaſphemias. TIM. Rectè mones, ô execranda beſtia. Nullane videntur tibi ſuperi vti prouidentia? DA. Nulla. TIM. Quid ais? omnia ergo fortuitò contingunt, & citra deorum prouidentiam? DA. Sanè verò. TIM. Neque vllius dei cura quicquam ordinatur aut diſponitur? DA. Non. TIM. Cuncta verò temerè feruntur, & caſu fortuito? DA. Sané. TIMO. Cæterùm vos ciues iſta audientes, impunè ſufferetis huius execrandas in deos blaſphemias, nec ſceleratum hunc ſaxis obruitis? DA. Quid verò hominum animos in

me

γος, ὦ Τιμόκλες; ἢ τίς ἂν, ἀγανακτᾶς ἐπὶ τῶν θεῶν, καὶ ταῦτα, ἐπάνω αὐτῶν οὐκ ἀγανακτήσαντα, εἰ γε ἄλλην δεξιτέραν μοι, καλὴν ἀκούοντα, ἢ γε ἀκούσι. Τι. ἀκούσι γάρ, ὦ Δαῦλε μοι, ἀκούσι, καί σε μιτίασι ποτὲ χρόνῳ ὕστερον. Δά. καὶ πότε ἄρ' ἐκεῖνοι σχολὴν ἄγουσιν ἐμοὶ, τοσαῦτα, ὅσ' ἐγὼ, πράγματα ἔχοντα, καὶ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ ἅπαντα ὄντα, διανεμόμενος; ὥστε οὐκ οἶδ' εἰ καὶ ἐμοῦ ἅψονται, ὅταν ἐπιορκῆσ ἀπὸ τῶν ἄστρων, ἵνα μὴ βλασφημῶ καὶ αὐτὸς ἀναγκασθῶμαι παρὰ τὰ συγκείμενα. καί τοι ἐγὼ ἔγωγέ τινα ἄρτι ἄλλα ἀλλαχοῦ διδάξειν ἐμαυτῶν πολλὰς μάλ' ἐξηυρηκὼν ἐπιτυχάς, ἢ σε λακὸν λακῶς ἐπιτρίψαντα. ἀπὸ δείλοι ἐσμεν ἀνθρώποι me exasperas, ô Timocles? Aut quemnam te esse dicam, qui deorum gratia magno aduersus me stomacho exacerbatus es, præsertim illis ipsis nequaquam indignè ferentibus? Iam enim olim ista audientes, nondum vlla re mala aut acerba me affecerunt: nescio tamen si ista audiunt. TIM. Audiunt ista, ô Dami, audiunt: cæterùm in aliud tempus grauibus supplicijs te exoarnificandum reseruant. DA. Et quando illi de me cogitando tantum à rebus suis sibi sumerent ocij, tot ac tantis, vt tu mihi perhibes, districtis occupationibus, res quæ sunt per mundum innumeras disponentes, adeò vt te quoque nondum ob tua nefanda periuria dignis supplicijs affecerint, neque non ob cætera nefaria flagitia, ne & mihi necessitate coacto ad conuicia & maledicentiam propter probra falsò obiecta confugiendum sit? Et me hercule non video quo certiore argumento suam testatam facere possint prouidentiam superi, quàm si te malum & nefarium maiis exemplis cruciatum perderent. Atqui pro certo

ἐπιμίξαντες ὑπὲρ τὸν Ὠκεανὸν ἰόντας, μετ' ἀμωμήτους Αἰθιοπῶν. ἑορτὴν γὰρ αὐτοῖς συνηχῶς ἄγουσι παρ' αὐτοῖς, ἐπὶ δεῖπνα, καὶ ἀνεπαγγέλτοις ἐπὶ πολὺ. Τιμ. τί πρὸς τοσαύτην ἀναισχυντίαν ἄπειμι, ὦ Δάμι; Δά. ἐκεῖνο, ὦ Τιμόκλεις, ὃ πάλαι ἐγὼ ἐπόθουν ἀκοῦσαί σου, ὅπως ἐπείσθης οἴεσθαι πρόνοιαν τοὺς θεούς. Τι. ἡ τάξις μὲν πρώτη τῶν γιγνομένων ἔπεισέν με ἀεὶ τὸν αὐτὸν ὁδὸν ἰέναι, καὶ σελήνην κατὰ ταὐτά, καὶ ὥρας τρέπεσθαι, καὶ φυτὰ φύεσθαι, καὶ ζῶα γεννᾶσθαι, καὶ αὐτὰ ταῦτα οὕτως ἐμηχανῆσθαι κατεσκευάσθαι, ὡς τρέφεσθαι καὶ αὐξάνεσθαι, καὶ γηρᾶν, καὶ βαδίζειν, καὶ πτερύττεσθαι, καὶ σοφοὺς εἶναι, καὶ τἄλλα ταῦτα, πανοπλίας ἔργα ἄνωθέν μοι δοκεῖ.

consiat illos peregrè esse profectos, supra Oceanum fortasse ad inculpatos Aethiopas. Solent enim crebrò ad illos ire comessatum, & profectò nonnunquam inuocati. TIMO. Quid ad tam impudentem & blasphemam contumeliam tibi respondeam, ô Dami? DA. Nimirum illud quod iam olim audisse simè audire desiderabam, nempe qua ratione persuasus deos prouidere existimas. TIMO. Equidem ex ipso rerum quotidie accidentium ordine primùm ad hoc credendum inductus sum, nempe quòd sol subinde diurni spacij cursu suum iter conficiat: ad eundem quoque modum luna perpetuo tenore eat ac redeat. Tum alterna stellarum vicissitudo, & plantæ è terra succrescentes, & animantia in dies singulos nascentia. Quodq; eadem tanta industria procreata sic alantur, sic moueantur, sic cogitent, sic incedant. Quodq; ea sit ratio ædificandi ac incidendi coria. Quæ omnia, aliaq; id genus innumera mihi clarissima & certissima videntur esse diuinæ prouidentiæ indicia.

DA.

Δαί. αὐτό που τὸ ἰητέμψορ, ὦ Τιμόκλης, σωαρπάζας· οὐδὲπω γὰρ δῆλον, ἃ προνοίᾳ τίνων ἕκαστον ἐπιτελῆται. ἀπ' ὄτι μὲν δι' αὐτά δὴ τὰ γιγνόμενα φαίην ἂν κἀγὼ αὐτὸς, οὐμὲν δὴ αὐτίκα πεφάσθαι ἀναγκαῖον, κἀγὼ τιμῶν πρόνοιάς αὐτὰ γίγνεσθαι· ἐπεὶ γε μὴ ἄλλως ἀρξάμενα, νῦν ὁμοίως, μὴ κατὰ ταυτὰ σωίστασθαι, οὐ δὲ τάξιν αὐτῶν, ὀνομάσας τὸν ἀνάγκλον, ἔτα ἀγαγὼν ἀναπύσας, εἴ τις σοι μὴ ἀκολουθοίη, τὰ γιγνόμενα μὴ, ὁπωσοῦν δὴ, κατασεισμένῳ μὴ ἐπαινοῦντι, οἰομένῳ δ' ἀπόλλυσθαι ταῦτα ἅπαντα τοῦ κατὰ πρόνοιαν διακάθεσθαι αὐτῶν ἕκαστον. ὅτι κατὰ τὸν λογισμόν. Τατί μὴν ἀπομόχθηρον, ἄπορόν μοι λέγεις. Τι. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶμαι κἀγὼ ἄπαγε ἐπὶ τούτοις ἄλλην ἀποδείξεως, ὅμως δ' ἔρωμι, ἀπόκρινα γάρ μοι, Ὁμηρόν σοι δοκῶ ἄριστον ποιητὴν γε-

DA. *Tu quidem, Timocles, quæstionem discerpis: neque enim clarum aut certum est, num horum quodque disponente prouidentia conficiatur. Cæterùm quòd hæc fiant, nec ipse negauerim: non tamen ideo mox persuasus sum, vt credam ista necessariò ac quodam coactu prouidentiæ fieri. Iam enim aliàs incepta sunt, & nunc pari vicissitudine eademq; via constituuntur: tu verò harum rerum ordinem necessitatem vocas. Deinde videlicet indignaris si quis à sententia tua dissentit, cùm ea quæ fiant, enumeres, ac laudibus efferas, existimans hisce demonstrasse etiam vnumquodque illorum immutari posse prouidentia. Itaque iuxta Comicum hoc profectò quod adduxisti, friuolum est. proinde aliud adducito.* TI-

MO. *Equidem ego in ea sum sententia, vt putem aliam demonstrationem huic rei comprobandæ, mihi non esse adducendam: attamen ego te interrogabo, cæterùm tu mihi responde. Videtur tibi & Homerus fuisse poëtarum præ-*

γνώσθαι; Δά. καὶ μάλα. Τι. οὐκοῦν ἐκεῖνο ἐπαίδλω, τὴν πρόνοιαν τῶν θεῶν ἐμφανίζοντι. Δά. ἀπ', ὦ θαυμάσιε, ποιητὴν μὲν ἀγαθὸν Ομηρον γνώσθαι πάντες ὁι συνομολογήσουσι· μάρτυρα δ' ἀληθῆ περὶ τῶν δικαίων, ὅτ' ἐκεῖνον, ὅτι ἄριστον ποιητὴν οὐδενός. ὅτι δὲ ἀληθέας μὲν ἡμῖν αὐτοῖς οἰόμεθα, ἀπὸ δὲ ἡμῶν τοὺς ἀκούοντας, καὶ δεῖ ἡμῖν μήποτε τι διατάθηναι, καὶ μύθοις διαπεπεῖσθαι καὶ ὅλως, ἅπαντα ὑπὲρ ἡμῶν τῷ ποιητῇ μηχανᾶσθαι. ἀτὰρ ἥδιστα ἂν ἀκούσαιμι, οἷς τισι μάλιστα ἐπαίδης τῶν Ομήρου, ἆρα οἷς περὶ τοῦ Διὸς λέγει, ὡς ἐπιβόλαιον σωθείσαι αὐτὸν ἡ θυγάτηρ, καὶ ὁ ἀδελφὸς, καὶ ἡ γυνή; καὶ ὅτι μὲν τὸν Βριάρεων ἡ Θέτις ἐκάλεσεν, ἐλεήσαι τὸ γιγνόμενον, ἐπεποίηκε δῆλον ἡμῖν

stantissimus? DAM. *Et valde quidem.* TIMO. *Huic ergo ipsi ego fidem habui, deorum prouidentiam haud obscurè asserenti.* DAM. *Atqui, ô admirande, poëtam me hercule excellentem fuisse Homerum, omnes tibi haud difficulter assentimur: porrò autem, ut testem super hisce rebus fide dignum, aut hunc aut alium poëtam vllum esse, id verò nullo modo concedimus. Neque enim veritatis proferendæ curam illis fuisse constanter opinor, sed vt audientium animos verborum lenociniis atque dulcedine demulcerent. Quapropter & vetericulos cantillant, & fabularum inuolucris perstrepunt, ac breuiter, super fumo machinantur omnia. Perlibenter verò ex te audirem, quibúsnam Homeri dictis maximè in hanc opinionem esses adductus.* A *Numquid ijs, quæ de Ioue memoriæ prodidit, quomodo illum insidiosè petitum vinculis constringi voluerint, & filia, & frater, & vxor eius? Et nisi Thetis indignum facinus miserata,* B *Briareum Ioui in auxilium aduocasset, optimus*

ille

μὴν ὁ βέλτιστος Ζεὺς, σωφρονισθείς· ἀντ' ὧν κἀμὲ μεμονώσῃ τῇ Θέτιδι τιμὴν ἀντιδοσίαν, ἐξαπατᾷ τὸν Ἀγαμέμνονα ὀνείρου τινὸς ψευδοῦς ἐπιπέμψας, ὡς πολλοὶ τῶν Ἀχαιῶν ἐκβάντος. ὁρᾷς; ἀδιάτορον δὲ λοιπὸν, καὶ παννύχιον ὑμᾶς πόντῳ, καταφλίξαι τὸν Ἀγαμέμνονα αὐτὸν, ἄνευ τῆς ἀπατώσης ἄνω λοχᾶν. ἢ ἰκανόν σε μάλιστα ἐς τιμὴν πίστιν ἐνεγκάσθαι ἀκόρεστα, ὡς Διομήδης μὲν ἕπεσθαι τὴν Ἀφροδίτην, ἕτα δὲ τὸν Ἄρεα αὐτὸν, Ἀθηνᾶς πρακτικώτατα. μετὰ μικρὸν δὲ, αὐτοὶ συμπεσόντες οἱ θεοὶ, ἐμονομάχουν ἀναμὶξ ἄρρηκτος τις καὶ θέατρα. καὶ Ἀθηνᾶ μὲν Ἄρεα καταγωνίσατο, ἄτι καὶ πεπονηκότα, οἶμαι, ἐκ τοῦ τραύματος, ὁ παρὰ τὸν Διομήδους ἀλόφα. λυσὶ δ' ἀντίσπα σῶς ἰσοδυνάμως Ἐρμῆς. ἢ τὰ περὶ τῆς Ἀρτέμιδός σοι πιθανὰ ἔδοξεν, ὡς ἐκείνη

ille Iupiter nobis constrictus atque discerptus fuisset. Pro quibus memor dati à Thetide beneficij, ludit Agamemnonem somnio quodam fallaci immisso, in hoc, vt multi ex Achiuis hostili manu perempti occumberent. Vide verò quàm non facile & promptum Ioui fuerit, fulminis extorti incendio inflammare Agamemnonem, nisi miseris modis illum decepisset. Aut illa fortasse omnium maximè tibi audienti fidem fecerunt, quemadmodũ Γ Diomedes Veneris manum vulnere violauerit, atque etiam Martem ipsum Mineruae impulsu. Aliquanto verò pòst ipsi cœlites furore collapsi, singulari inter sese certamine mixtim masculi & fœminae præliati sunt. Ac Minerua quidem Martem superatum prosternit, quippe quem tardatum de fessum, vulnere, opinor, quod paulò antè à Diomede acceperat, adorta sit.

Contra Latonam steterat Cyllenia proles.

Aut fortè ea quae super Diana nugatus est, probabiliter tibi

νῦ μιμψιμοιρῶ, ἀγανάκτησον, οὐ λαθῶ ἐφ' ἑαυτῷ τὸ Οὐτίτης, καὶ ἅμα τοῦτο, σωτίνα ὑπερφυᾶ, ἢ ἀνυπόστατον τὸν ἀλκὸν, ἐναφῆκεν ἐπὶ τὸν χῶρον αὐτῶν; ἆρα ὃν τὰ ζειῶτα λέγαν σι Ὁμηρ & πίπακι; Ζεὺς βάβαι, ἀλίκον, ὦ θεοί, ἀνιβόησε τὸ πλῆθ&, ἐπανῆντον τὸν Δάμιν· ὁ δ' ἀμίτηρ & ἀφρομιγὲς ἔαικεν. Ἀλλὰ γοῦν, καὶ ἀοπτίμα, καὶ ἀλλὸς ὅτις ἀφρῆψεν τὸν ἀσπίδα, καὶ ἄλλη ποιεῖ βλίτα οἱ παρικλίνε ἀφθάστατα. Τί. οὐδ' Εὐριπίδης ἆρα ἐοικὲ λέγαν τι ὑγιὲς, ἡνίκα μ αὐτὸς ἀναβιβασάμενο & τὸς θεοὺς ἐπὶ τὸν σκηνὴν, ἅπαντα σύροντας μὲν τοὺς χυσοὺς τῶν ἱμάτων, τὸς ποδηρεῖς δ', καὶ τὸν ἀσβεσον ματά σι ἐπιπίδοντας; Δά. ἀλλ', ὦ γεναιότατε φιλοσόφων Τιμόκλεις, ἃ ταῦτα ποιοῦντος οἱ τραγῳδοὶ πανάκαιοί

dicta visa sunt, quemadmodum ipsa numium quæ dicta indignanter & malignè tulerit, quòd sola ad epulas cœlestium ab Oeneo vocata non fuerat: ac propterea ingentem insuitatæ magnitudinis ac roboris inauditi in regionem illius immisit. Nunc quid ergo talia legentem te persuasit Homerus? IVP. Papæ: quanta turba ac clamatio, ô superi, consecuta est Damin collaudantium: noster verò hæsitanti & perplexo similis esse videtur. Proinde animo meticuloso turbatus subtrepidat, Δ ac planè clypeum se abiecturum, haud obscurè præ se fert. Et iam quidem circumfert oculos, vbinam è turba elapsus aufugiat. TIMO. Proinde neque EVripides quicquam sani tibi dicere videtur, quoties in cœnam introductis deos personis indicat illorū auxilio bonos ex heroibus seruari, improbos autem propter impietatem crudeliter perdi? DAZ. Atqui Timocles philosophorum generosissime? si hæc facientes poëtæ Tragici te persuasse-

rint,

runt, neceſſum eſt alterum ex his duobus conſequi, vt aut Polum, & Ariſtodemum, & Satyrum deos eſſe exiſtimes, aut deorum perſonas eſſe hæc ipſa, nempe calceos ac tunicas, ad pedes vſque porrectas, & chlamydes, & chirothecas, & venſtriculos, & corpuſcula Haliáque id genus innumera, quibus illi tragœdiam exornare ſolent: quod ego abſurdiſſimum eſſe arbitror. alioqui per ſe quotiès nulla neceſsitate vrgente ſuam in fabulis opinionem explicat. Audiuiſtine vnquam & hæc prolata ab illo liberè? Θ Vides ſupernum ſimul & immenſum æthera. Terram humidis circa tenentem in brachijs? Illum Iouem arbitrare, necnó hanc deam. Et rurſus: Quincunque Iupiter deus ſit, neſcio, niſi quòd Ioquem ſermone vulgi audiuerim. TIM. Proinde omnes homines & gentes turpiter decipiuntur deos eſſe exiſtimantes, eorumq; dies feſtos magna religione celebrantes. DA. Euge, ô Tunocles, quoniam in memoriam

Ἐκ τῶν κατὰ ἔθνη νομιζομένων, ἀφ' ὧν μάλιστα σωίδοι τις ἄν, ὡς γε οὐδὲν βέβαιον ὁ περὶ θεῶν λόγος πᾶς ἔχει. πολλὴ γὰρ ἡ ταραχὴ, καὶ ἄλλοι ἄλλα νομίζουσι. Σκύθαι μὲν Ἀκινάκῃ θύουσι, καὶ Θρᾷξὶ καὶ Ζαμόλξιδι, θρασύτατος ἀνθρώπῳ, ἐπ Σάμου ὡς αὐτὸς ἔκποντι· Φρύγες δὲ Μλύῃ, καὶ Αἰθίοψι Ἡμέρᾳ, καὶ Κυμαίοις Φάλητι, καὶ Ασσυρίοις Πυρὶ καὶ Πέρσαις πυρὶ, καὶ Αἰγυπτίοις ὕδατι. καὶ σοὶ μὲν ἅπασι κοινὸν ἔοις Αἰγυπτίοις τὸ ὕδωρ· ἰδίᾳ δὲ, Μεμφίταις μὲν ὁ βοῦς θεὸς, Πηλουσιώταις δὲ λιμόμυον, καὶ ἄλλοις ἶβις ἢ λεοντόκεφαλος, καὶ ἄλλοις κυνοκέφαλος, ἢ ἄλλοις πίθηκος. καὶ ἔτι κατὰ μέρος, σοῖς μὲν ὁ λιγὺς ἅμα θεὸς, τοῖς δὲ κατ' ἀντιπέρας οἰκοῦσιν, ἄτρακος καὶ ἄλλοις λεπαδῆς ἡμίσωμον, καὶ ἄλλοις κεφαλῆς ἥμισυ, ἢ πρόβλιον. ταῦτα πᾶς οὐ γέλως ὄψῃ,

riam mihi reuocâsti genti opinionem quam de dijs obtinent. Ab illa verò maximè licet intelligere, quàm K nihil firmum & stabile in se habeat quæ de dijs fertur oratio. Multa enim est & conturbata opinionum confusio, ac planè alij alia opinantur. Siquidem Scythæ Acinaci sacrificant, Thraces Zamolxidi homini fugitiuo, quē ex Samo ad eos delatum esse cōstat: Phryges autem Lunæ, Aethiopes dixi, Cyllenij Phaleti, columbæ Assyrij, Persæ igni, Aegyptij aquæ: ac omnibus quidem Aegyptijs aqua pro deo communiter colitur. Cæterùm priuatim Memphitis quidem bos deus est, Λ Pelusiotis verò cepe. Iam alijs ciconia aut crocodilus, alijs cynocephalus, aut felis, aut simia. Prætereà vicinis his quidem dexter humerus deus est, cæteris verò eregionē habitantibus sinister. Item alijs dimidia pars capitis, alijs poculum Samium, aut catinus. Nónne hæc tibi videntur risu prosequenda esse,

ἄγαμαι, ὦ καλὲ Τιμόκλεις; Μῶ. ἐκ ἐλεγον, ὦ θεοί, ταῦτα πάντα ἔξειν ἐς τὸ φανερὸν, καὶ ἀκριβῶς ἐξετασθήσεσθαι; Ζεύς. ἐλεγες, ὦ Μῶμε, καὶ ἐτιμῶμεν ὀρθῶς. καὶ ἔγωγε παρέσομαι ἐπανορθώσεσθαι αὐτὰ, ὡς τὸν γε νοῦν ἐπιδώσοντα ἑκάστοις. Τι. ἀλλ', ὦ θεοὶ ἐχθρὲ σοὶ, ἀλλ' ὑμῖν, καὶ πολεμίοις τῶν ἐμῶν, εἰ ἔργον ἦν ἅπασι, καὶ θεῶν καὶ ἀνθρώπων τὰ ἐπείγοντα διαπονῆσαι, ὦ ἄριστε, περὶ τῶν μελλόντων, ἐπὶ ἐρέσθαί σε, τίνος αὐτῶν μάλιστα μεμνῆσθαι ἀξιοῖς· ἆρ' ἐκάνης, ὃν ὁ Λυδῷ ὁ Πυθὸς ἔχρησε; ὃς ἀκριβῶς ἀμφότερα ἴσασιν, καὶ διαμφίσβητον, οἷοί εἰσι Ἑρμῶν ἄνδρες, Λίνδιοι, καὶ ἀμφοτέρωθεν ὅμοιοι, καὶ τὸ ἑκάτερον ἂν αὐτῶν μέρος ἐπισταμένοις, ἢ τί μᾶλλον, ὁ Κροῖσος ἐβάδιζε ἐπ' Ἄλυν, πλὴν αὐτὸ ἀρχὴν, ἢ πλὴν Κύρος κατελύσε; καί τοι ἐκ ὀλίγων ταλάντων ὁ Σαρδιανὸς ἐπὶ ἰσῶν ἔλαβε, τὸ ἀμφο-

esse, ô bone Timocles? Mo. Nonne prædicebam, ô dij, ista omnia ventura in propatulum, ac fore vt exactè indignarentur? Ivp. Dixisti, ô Mome, & nos rectè obiurgâsti. Ego verò his omnibus diligenter emendatis, mederi conabor præsenti euitato periculo. Timo. Atqui tu, ô deorum hostis acerrime, oracula & rerum futurarum prædictiones, cuius opus esse dicis? nónne deorum, eorundemq; prouidentiæ? D a. Tace verò de oraculis, virorum optime, alioqui ex te quæram, cuius rei gratia illorum potissimùm mentionem feceris. N Nunquid illius gratia, quòd Pythius Lydo respondit? Quàm verò callidè sermone vsus est anceps: cuiusmodi sunt quædam Mercuriales imagunculæ duplices, & vtrinq; similes, ad quamcunq; illarum partem te verteris. An potiùs Crœsus traiecto Hale, suũ ipsius, an Cyri imperium subuersurus est? Attamen non paucis talentis Sardianũ illud exitiũ

vocem

ἀμφιλήξιον τῶν ἱερῶν. ΤΙ. Μῶ. αὐτά σε, ὦ θεοί, ἀνὴρ ἀνήκεστα ἠδίκηκε λόγων, ἃ νῦν ὠδίνει μέλιτι. σὺ νεὼ ὁ λαλὸς ἡμῖν λιτρωτὸς ; ἀφλόγωσαι αὐτῷ λατυπῶν πέρι ταῦτα. Ζεύς. οὐχ ὑμᾶς ἐπιφάτης, ὦ Μῶμε, ὃν ἐν καιρῷ νῦν ἐπιτιμᾷς. ΤΙ. ὅρα οἷα ποιεῖς, ὦ ἀπίτεμνε Δαῖμι, μονοτυχὲς τὰ ἴδια αὐτὰ τῶν θεῶν ἀναπίπτης ὧν λόγῳ, καὶ βωμοὺς αὐτῶν. Δαῖ. ἀ πολυτας ἔγωγε τοὺς βωμούς, ὦ Τιμόκλεες. τί γὰρ ἦν ἀνὴρ ἀπ' αὐτῶν γίγνεται, ἃ θυμιαμάτων καὶ ὀσφύος μεστοί εἰσι τὸν ἐν Ταύροις ἢ Ἀρτέμιδος ἁδὺς ὃς ἂν ἐπιπάδλον ἐκ βάθρων ἐπὶ λιφαιλὶν ἀναπτυσσομένης, ἐφ' ὧν διαῦτα ἡ πρῶθεν ἄνασσα χυμεύῃ ἔχαρι. Ζεύς. τυτί πόθεν ἡμῖν τὸ ἄμαχον κακὸν ἐπῆλθεν, ὡς δαιμόνων ἀθρόος ἀνὴρ φάσκοντα, ἀπ' ἐξ ἀμφίξης παρ-

vocè hanc ambiguam mercatum est. MO. Haec ipsa, ô superi, vir iste commemorat, quae omnium maximè pertimui. Vbi nunc noster est festivus ille Citharoedus? Quin profectus tuam existimationem ipse tuetis, obiecta refellendo? IVP. Tu quidem nos maestas, ô Mome, nequaquam in tempore nunc obiurgationibus increpans. TIMO. Vide qualia facias, ô scelerate Dami, qui propemodum ipsa quoque deorum simulacra vnà cum aris non vereare subuertere. DA. Haud omnes aras subuerti cupio, ô bone Timocles. Quid enim mali adferunt, si thymiamatum odore & frangrantia plenae sint? Ceterùm. O Dianae aras quae in Tauris substructae feruntur, non illibenter funditùs euersas viderem, super quas ipsa virgo comitium magna alacritate agitare solet. IVPIT. Vnde verò nobis hoc insuperabile malum obiicitur? Quòm nulli deorum parcit hic vir, nullius numen reuereatur, sed tanquam ex plaustro magna libertate omnes carpit ac lacerat,

παῤῥησιάζῃται, κὴ μάρτυρα ἐξάγῃς, ὅτ' οὔτι Θ', ὥσπερ κὴ οὐκί. Μῶ. κὴ μὴν ὀλίγους ἄν, ὦ Ζεῦ, τοὺς ἀναιτίους εὕροις ἐν ἡμῖν. Καί που ταῦτα πείθῃ ὁ ἄνθρωπ Θ', ἄψυτα καὶ τῶν λοιμυφώντων τινός. Τι. ἀλλ' βροντῶντ Θ' αὐτὸ τὸ Διὸς ἀκούεις, ὦ θυόμαχε Δαῖμον; Δαῖ. καὶ πῶς ἐμοῦ βροντῆς ἀκούσαν, ὦ Τιμόκλεις; ἢ ἀλλ' ὁ Ζεὺς ὁ βροντῶν ὅτι, σὺ ἂν ἄμεινον ἀδείης, ἐκεῖθεν ποθὲν περὶ τῶν θεῶν ἀφιγμέν Θ'. ἐπεὶ οἶμαι ἐκ Κρήτης ἥκοντα, ἅπερ ἡμῖν διηγοῦνται, τοῦτόν τινα μᾶλλον ἀκούσεσθαι, καὶ σπάνιον ἡγεῖσθαι, ἀηλοῦν Θ' ὡς οὐκέτι βροντήσαντ' ἂν ὁ Ζεὺς, τηθυνὸς ποιῶν. Μῶ. τοῦτ' ἐγὼ τοῦ πολλὰ κἀπισάμην ἀρῦντα τὸν ἄνθρωπον. τί δ' ἔρ, ὦ Ζεῦ, ὠχρία πᾶς ἡμῖν, καὶ συγκροτεῖς τὸς ὀδόντας ἐκ τοῦ τρόμου; θαῤῥεῖν χρὴ, καὶ τῶν ζιοῦτων ἀνθρώ-

cerat, nulloque discrimine in vniuersos debacchatur, iuxtà fontes atque innocentes? Mo. Atqui perpaucos inter nos reperies, ô Iupiter, à culpa immunes. Statim verò progressus homo vnum ex optimatibus inuasurus est. Timo. Neque Iouem ipsum audis, ô deorum impugnator, cientem tonitrua? Da. Et quonam pacto, ô Timocles, non auditem tonitrua? Cæterùm num ciés tonitrua sit Iupiter, ipse meliùs calles qui in deorum immortalium concilio quondam conuersans, inde huc delatus es. Quanquam illi qui huc ex Creta frequèter commeant, longè alia nobis atque tu cõmemorare solent, sepulchrũ quoddam illic ostendi, iuxtaq; positam columnam indicantem non ampliùs Iouem tonare, sed iam olim fato functũ esse. Mo. Enimverò hoc iam multò antè non ignorabam hominem dicturũ. Quid ergo, Iupiter, ita albescés expalluisti, ac dentes præ tremore concutis? Bonum habere animum conuenit, ac tales homun-

ἀνθρωπίσκων καταφρονᾷς. Ζεύς. τί λέγεις, ὦ Μῶμε, καταφρονῶ; οὐχ ὁρᾷς ὅσοι ἀπέσπασι, καὶ ὡς συμπνεόμενοι ἐσὶν ἅπαν καθ' ἡμῶν, καὶ ἀπάγη αὐτὸς, ἀναλησάμενος τῶν ὤτων, ὁ Δάμις; Μω. ἀπὸ σὺ, ὁπόταν, ὦ Ζεῦ, θαλάσσης, σαρκὶ χρυσέᾳ καθεὶς, ἅπαντας αὐτὸς Αὐτῇ ἐγγαίᾳ ἱρύσας, αὐτῇ τε θαλάσσῃ. Τι. ἆρά μοι, ὦ κατάρατε, πέπαυσαι ἤδη ποτέ; Δαί. καὶ πολλάκις, ὦ Τιμόκλεις. Τι. ἀλλ' ἐφεξῆς ἡμᾶς τὸ τε ἄνεμον, καὶ πλοῦν τῇ ὀθόνῃ, καὶ ἐμπνέοντα τὰ ἀκάτια, ἃ οἱ ἱρίπλοντες; ἐκυβέρνα δέ τις τις ἐφιεὶς, καὶ ἴσως πλὼ ναῦφ; Δαί. καὶ μάλα. Τι. ἄπαντα ναῦς μὲν οὐκ ἂν ἔπλευμεν ἐκυβερνωμένη, τὸ δ' ὅλον ζῦζ, ἀκυβέρνητον εἶα, καὶ ἀνηγκιμόνατον φέρεσθαι; Δαί. νῦν σωτὴρ τῶν πάντα, ὁ Τιμόκλης, καὶ ἰσχυ-

homunciones magna mente contemnere. IVPIT. *Quid ais, ô Mome, contemnere? Nonne vides, quanta hominum frequentia ista disserentem audiat, tum quemadmodum iam persuasa ista de nobis constanter credat, iamq; illos sententiae suae dissidentes* TABDUCAT *Damis ab aure reuinctos?* MO. *At, tu Iupiter, quando lubitum est, aureā ex alto demissa catena, omnes illos vnà cum terra & Oceano haud difficulter sursum trahere poteris.* TIM MO. *Y Dic mihi, hominum sceleratissime, nunquámne nauigâsti?* DA. *Assepenumerò, ô Timocles.* TIM MO. *Proinde nónne ferebat id temporis vos vento illapsus in carbasum, ac pupim propulit, aut remigantes: cæterùm vnus supernè assistens gubernaculo, nauem regendo seruauit?* DA. *Maximè.* TIM *Deinde nauis nullo modo, nisi gubernaretur, posset progredi: tu verò vniuersum hoc omne citra gubernatoris & ducis operam temerè sursum ac deorsum ferri*

ἰσχυρῶς ὡς παραδείγματι. ἐπ', ὦ θεοφιλέστατε Τιμόκλεες, τὸν μὲν κυβερνήτην ἐκεῖνον ἤδη ἄρ', ἀεὶ τὰ συμφέροντα ἐπινοοῦντα, καὶ πρὸ δέοντος παρασκευάζόμενον καὶ προορώντα τοῖς ναύταις, ἀνενοήτοις δ', οὐδὲ ἄπαξ ἐνθύμιόν τι ἔχοντα τῶν πλοίων, ὁπόσα μὲν χρήσιμα ἐν αὐτοῖς. ὁ δὲ σὸς οὗτος κυβερνήτης, ὃν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ νηῒ ἐφίστασαι ἄξιος, τοῖς οἰκείοις πλοίοις, ἀλλ' ἀπόλογος, ἀλλὰ κατὰ πᾶν ἄχρηστος ἁπλῶς· ἀλλ' ὃ μὲν πρόθυμος, εἰ τύχοι, εἰς τὴν πρύμναν ἀρτίστατος, οἱ πόδας δ' εἰς τὴν πρῷραν ἀμφοτέρους. καὶ χρυσᾶ μὲν ἀφέστηκεν ἱστοῖς, ὁ χλωρὸς δὲ μολίβδου. καὶ τὰ μὲν ὑφασματα κατάγραφα, τὰ δὲ ἱστία ἀπλᾶ πάνυ, ἄμορφα. καὶ αὐτῶν δὴ τῶν ναυτῶν ἴδοις ἂν τὰ μὲν ἀργὸν καὶ ἄτιχνον, καὶ ἄδη-

ferri existimas? DAPHNE. Euge significanter ista Timocles atque firmiter exemplo corroboras. Sedenim, ô deorum amantissime, gubernatorem illum quidem vidisti nunquam non ea quæ ex vsu sunt nauigantium, considerantem animo, ac ante tempus necessaria adornantem, neque non nautis quæ factu sunt conducibilia, imperantem. tota verò nauis nihil habet inutile, aut temerè importatum, quod illorum alicui necessitati non sit additum. Cæterùm tuus ille gubernator, cui tu magnæ illius nauis regendæ curam attribuis, & eius consortes nautæ nihil cum ratione, nihil ex dignitate ordinant aut instituunt: sed si fuerit rudens ad puppim vsq; protenditur, vtrique verò pedes ad proram. Ipsæ autè anchoræ nonnunquam sunt aureæ, cætera pars plumbea. Quinetiam inferiora nauis colore variegata sunt, porrò superiora inornata atque informia. Præterea ipsis ex nautis cernere est hunc quidem inertem, & ab omni arte nautica alienum,

ἄζηλον πρὸς τὰ ἔργα, δι-
μοιρίτην ἢ τριμοιρίτην, τὸν δὲ
κατακολυμβῆσαί τι ἄοκνον,
καὶ ἐπὶ τὴν κεραίαν ἀναπη-
δῆσαι ῥᾳδίον, καὶ ἁδρότα
τῶν χρησίμων ἅπαντα, μόνον
τοῖζον ἀντλῆν προσταγμέ-
νον. τὰ δ' αὐτὰ καὶ ἐν ζοῖς ἐ-
πιδάταις, μισηρίαν μέν τι-
να ἐν πρωτρίᾳ, παρὰ τὸν κυ-
βερνήτην καθήμενον, καὶ θε-
ραπευόμενον, καὶ ἄκον κί-
νακλον, ἢ παραλοίαν ἢ ἰσό-
σκελον ὑπερτιμώμενον, ᾗ τὰ
ἄκρα τῆς νεὼς κατειληφότα,
χαίροντας δι' ὄκνους, ἐν μυ-
χῷ ζοῦ σκάφους σχοινοχωρεμέ-
νους, καὶ ὑπὸ τῶν πρὸς ἀλή-
θειαν χερόνων πατεμένους.
ἐννόησον γοιῶ, ὅπως Σω-
κράτης μὲν καὶ Ἀριστείδης
ἔπλευσι, καὶ Φωκίων, οὐδὲ
τὰ ἄλφιτα ἀρκῆ ἔχοντες,
οὐδὲ

& ad labores obeundos meticulosum, dimidia aut tertia parte drachmæ dignum. At verò eum qui ad vrinandum sit impiger, & ad excurrendum ad antennas vsque appositus, quiq; ad gubernandum vtilia omnia ad vnguem calleat, hunc exhauriendæ tantùm sentinæ destinatum esse videmus. Eadem quoq; rerum facies circa eos est, qui à remigando immunes sunt, vbi verbero quispiam cæteris honore & præsidentia præfectus iuxta gubernatorem sedere atque coli conspicitur. Nec alius quispiam cinædus spurcissimus, aut impiatus parricidio, aut cõtaminatus sacrilegijs, præ alijs habitis honoribus veneratur, & nauis summa apprehendit fastigia. Porrò autem non pauci spectatæ cùm gratiæ tum probitatis viri in secessu carinæ in angustum locum coacti ab improbioribus, & quantum ad veritatem & rectam viuendi rationem attinet, deterioribus, indignis modis calcentur pedibus. X Considera verò apud animum tuum, quemadmodum Socrates & Aristides & Phocion nauigarint, qui ne victu quidem necessario pro sufficienti copia instructi fuis-

ἔλας ἀν-
ῥῶν τῶν
τὴν ἀντ-
ῆ τοῖς Καλ-
λίας καὶ Μαδίας καὶ Σαρ-
δανάπαλος ἐντρυφῶντες,
καὶ τῶν ἄλλων ὑπὲρ αὐτοὺς διατε-
θέντες. Τοιαῦτα ἐν τῇ νηΐ
δυ γίγνεται, ὦ Θρασύτατε Τι-
μόκλεις, ἐξετάζουσι τὰς ἀναγκαίας
συμφοράς. ἃ δὲ τις λυθείη τὰς
ἐμπορίας ἐφ' ἁμαρτίαις, καὶ διὰ πλη-
θος ἀκρατῶν, πρῶτον μὲν οὐκ ἂν ῥᾳ-
δίως ἔχοι, οἵ τινές εἰσι χρηστοὶ,
καὶ οἵ τινες εἰσὶ φαῦλοι τῶν
ἐμπλεόντων. ἕκαστα γὰρ ἐπισκό-
πουν κατὰ τὴν ἀξίαν τὰ πρόσ-
ηκοντα ἀνεχώρει ἄν, χάριν
τε τῷ ἀμείνονι εἰς ἀμείνο-
να παρ' αὐτὸν ἄνω, τῷ δὲ κά-
κῳ ἀλλὰς χώρους· καὶ συνεπι-
τηδεύσειεν, οὓς ἀμείνους καὶ συμ-
βήναι ἐνοίκους ἄν. καὶ τῶν νεω-
τῶν ὁ μὲν πρόθυμος, ἡ πρό-
ρας ἐπιμελητὴς ἀποδείκνυ-
ἄν,

cti fuerint, neque pedes in nudas tabulas per sentinam potuerunt extendere. Contrà quanta in omnium rerum vbertate & affluentia Callias atque Midias & Ÿ Sardanapalus molliter & luxuriosè vixerint super omnes homines aduersus illos expuentes. Eiusmodi verò in tua naui contingunt, ô sapientissime Timocles, propter quod etiam infinita fiunt naufragia. Atenim si gubernator quispiam assistens videret, ac ordine singula facienda imperaret, primùm quidem nequaquam ignoraret, qui boni, quì item mali essent ex nauigantium numero. Deinde cuique pro sua dignitate conuenientem prouinciam obeundam traderet, & locum melioribus in superiore parte nauis apud se obtinendum deligeret, infrà verò deteriorem peioribus. Præterea præstantiores quoque in consilium socios sibi adsumeret: tum ex nautis, quo quisque foret cùm manu tum mente promptior, illi quidem proræ regendæ curam dele-

ἄρ, ἢ ζῆν ἄρχωμ, ἢ πάντας τὸ τῶν ἄπων ὁ Λ ὀκνηρὸς, καὶ ῥᾳθυμ ἐπαίτ' ἄρ ὦ λαλωλίᾳ ψφτάκις τῆς ἡμέρας, τὸν λιραλιῶ. ὥστ ἐι, ὃ θαυμάσιε, τὸ τῆς νεὼς τῦτο πρόβλημα λινθλιωθὲν πα- ελιτρέφθω, μακρῦ τὸ ἐυθύρα πάτε τετυχηκός. Μῶ. ταυτὶ μὲν ἤδη κατὰ ῥῦν πεχωρεῖ τῷ Δαμιδι, καὶ πλησίον ἐπὶ τὸν λίκλον φέρεται. Ζώς. ὀρθῶς, ὦ Μῶμι, ἀπόβησ. ὁ δ' ἤδη ἰσχυρὸν ὁ Τιμοκλῆς ἐπι- νοεῖ, ἀπὸ τὰ λοιπὰ ταῦτα, καὶ λαβ' ἡμέραν, ἅπαντ' ἄλ- λοις ἀνωφελῆ πάντα ἐ- παντλῶ. Τι. οὐκοῦν ἐπὶ τῆς νεὼς τὸ πρόβλημα ὃ πάνυ- θι ἰσχυρὸν ἔδοξεν ἔναι· ἄπεθον δὲ τὸν ἰδάρ, φασιν, ἄγ- κυραν καὶ τῷ ἐλπιδ μηχα- νῇ ἀφῆκας. Ζώς. τί ποτ' ἄρα ἡ ἱερά; Τι. ἴδοις γῆ, ἀ ἀπό λεθα ταῦτα συμοχίσομαι, καὶ

garet, & huic laterum tuendorum officium daret: portò autem alteri in omnes imperium credidisset. Cæterùm ignaui segnities per diem quinquies cæsi in vinculis emendarentur fustibus. Quare, ô admirande, periculum est ne exemplum quod de naui adduxisti, subuersum sit, quippe quòd gubernatorem malum & imperitum nactum sit. MO. aa Hæc quidem ex voto ac iuxta fluxum succedunt Damidi, & iam plenis velis fertur ad victoriam. IVPIT. Rectè putas, ô Momme. Etenim nihil firmi Timocles excogitat, sed communia illa, & protrita, & quotidiana, quæ nullo negocio refelluntur, alia aliis agglomerando ingerit. TIS MO. Proinde quando exemplum de naui productum, parùm firmum & vehemens tibi visum est: bb audi iam nunc sacram (quod aiunt) anchoram, & quam nulla machina perruptura es. IVPIT. Quidnam dicturus es? TIMO. cc Haud dubiè enim cognosces num ista syllogismis pro-

habilibus

καὶ ἆρ' οὐκ ἀνάγκη σοι πεισθῆναι. ἀ γὰρ δοκοῦσι βωμοὶ, ἆρα σοὶ καὶ θεοί· ἐπεὶ μὴν εἴγε βωμοὶ, ἐστὶν ἄρα καὶ θεοί. τί πρὸς ταῦτα φὴς; Δω. Ἢν πρότερον γενέσθω ἐς λόγον, ἐκτεινόμενά σοι. Τι. ἀπ' ἴσου ἔσται· ἐγὼ δ' ὅμως, ὅταν σοι γένηται· ἀπὸ δὲ ὅμως, ὅταν σοι γένηται φανερὸν τὸ ἀρμενίζον ἄνεμον. Δώ. ὅτι οὐκ ἀκόρεστε, οὐδὲ πώποτε ἐρόντος ἐξαυτομόλου ἐς τὴν ἄγκυραν, καὶ ταῦτα ἱερὰν οὖσαν. ἴθι γὰρ ἔτι θεὸς, ὡς βωμὸς ἔσται σωθήσῃ, ἰσχυρὸν οἴει ποιήσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὸν ὅρμον· ὅτι γε μηδὲν ἄπο τούτου φὴς ἔχειν ἀπὸν ἱδρύσθαι, ἀκούσῃ. Τι. ὁμολογεῖς τοίνυν ἀπόδοσιν παρεῖναι; Δώ. ναί, ὦ Τιμόκλεις· σὺ γὰρ, ὥσπερ οἱ ἐκ τινῶν βιαζόμενοι ἐπὶ τοὺς βωμοὺς ἡμῖν ἱκαλάσεως ἕνεκα, ὅτι νῦν τὴν ἄγκυραν τὴν

babilibus collegero, & num aliqua ratione ea confutare queas. Etenim si sunt aræ, sunt etiam dij: atqui sunt aræ, sunt ergo etiam dij. Quid habes quod ad ista vel mussites? D A. *Vbi priùs ad satietatem risero, respondebo tibi.* TIMOCL. *At videris nunquam ridendi finem facturus: attamen effare obsecro, quam ob rem ista tibi dicta tam ridicula visa sunt?* D A. *Propterea quòd non senseris à tenui chordula anchoram tibi esse alligatam, præsertim sacram existentem. Siquidem ex hoc quod coniunctim inferre postulas, propterea deos esse, quia aræ sunt, firmam existimas impressionem te fecisse. Quocirca quando aliud te negas habere firmius, abeamus in præsentia.* TIMOCL. *Paueris ergo priùs ex arena discedens, te victum esse?* D A. *Ad ista profectò, ô Timocles: tu enim quemadmodum ij qui ad supplicium repetuntur ab aliquo, ad aras nobis confugisti. Itaque per sacram illam anchoram ego*

ἤδη πρός σε, ἐπ' αὐτῶν τι τῶν βωμῶν, ὡς μηκέτι περὶ τούτων ἐείσομεν. ΤΙ. ἀρα νοῦν ταῦτα πρὸς ἐμὲ τυμβορύχε καὶ μιαρὲ καὶ λαθραῖε κακούργε, καὶ μασυγία καὶ λάθρημα. ἐγὼ ἴσμεν, οὗ τινος μὲν πατρὸς εἶ, πῶς δὲ ἡ μήτηρ σε ἐπορνεύσατο, ὃς καὶ τὸν ἀδελφὸν ἀπέκτειναν, καὶ μοιχεύσας, καὶ τὰ μεράκια ἀφθαρίρας λαμπρότατα, καὶ ἀναισχυντότατα, μὴ φεῦγε δ' οὖν, ἕως καὶ παρ' ἐμοῦ πληγὰς λαβὼν ἀπέλθῃς. ἤδη γάρ σε τούτῳ τῷ ὀργάνῳ καθράσω, παμμίαρον ὄντα. ΖΩΣ. ὁ μὲν γέλων, ὦ θεοί, ἀπόσπερμον δὲ ἀκολουθεῖ λοιδορούμενος, ὁ φίλαυλος λαλαπυγοῦντα τὸν Δαλμιν, καὶ ἔοικε κατασχεῖν αὐτὸν τῷ λιμῷ εἰς τὴν λιμναίαν. ἡμεῖς δὲ τί ποιοῦμεν

iam oblatus ſacris adnexus te libare conſtituit, ac ſuper ipſas quidem aras, ne poſſe hac de his amplius contendamus. TIMO. ceſſa quidem cauillaris illudens dì mihi gratia, monumenti deprædator ſceleſte, ſepulcrorum grande, maſtigie, proſeuidium. Neque enim nobis compertum eſt quo patre natus ſis: quomodo autem mater tua laſciua meretrix, pudicitiam in quæſtu habuerit, ſcimus: tum quomodo admodum fratris cædi ac ſanguine manus tuas imbuerit: qui mulieres ingenuas mœchus infames conſtuprare, ipſos verò ingenuos corrumpere ſoles, homo gulæ ac ventri deditiſſime, atque impudentiſſime. Ne igitur fuga te priùs ſubducas quàm à me acceptis plagis contuſus abieris. Iam enim hac teſta tibi vulnus inuentiam, omnibus modis ſcelerato ac nefario exiſtenti. IVPITER Alter quidem, ô dij, riſu ac cachinnis diffluens diſcedit, alter verò à tergo ſequitur, affatim ingerendo conuicia, cauillis inſultantem Damin non perferens. Planè caput illius teſta obuerberaturus eſſe videtur. Cæterùm vos quid

ſiquet

βούλεσθαι; ΕΡ. ὀρθῶς μοι δοκεῖς λαμπρὸς ἀφηγήσεσθαι δοκεῖν. Οὐδὲν γὰρ ἂν μοι δόξειεν, ἂν μὴ πολλοὶ γένωνται. τί δὲ καὶ ὑπέρμαχα ἐκείνων, ἃ ὀλίγοι ἄνθρωποι πεπεισμένοι ταῦτα, ἀπώλεσαν; πολλοὶ γάρ εἰσιν οἱ τἀναντία γνώσεσθαι, πλείους Ἕλληνες, ἢ πολὺς λεώς, καὶ ὁ σύμφορος, βάρβαροί τε πάντες. ΖΕΥΣ. ἀλλ', ὦ Ἑρμῆ, τὸ δεῖν δαρεῖον πάνυ καλῶς ἔχον ἰδεῖν, ὃ ἔφη ὁ Ζωπύρου, ἔστι καὶ αὐτὸς ἐβουλόμην ἂν ἔχειν σύμμαχον τοιοῦτον ἔχειν, οἷον τὸν Δάμαιν, σύμμαχον, ἢ μυρίας μοι Βαβυλῶνας ὑπάρχειν.

super his rebus faciendum consilitis? MER. *Præclarè mihi illud Comicus dixisse videtur:* ff *Graue passus es, nihil boni si consulas. Quàm enim hoc nostris rationibus admodum noceret poteſt, si pauci homines perſuasi eam de nobis opinionem obtinentes abierint? Sunt enim permulti diuersa ſum ſentientes, plures profectò quàm Græci, nimirum promiſcua illa vulgi multitudo, inſuper omnes illæ gentes barbaræ.* IVPIT. *Atqui, ô Mercuri, Darij illud quod* EE *de Zopyro dixiſſe memoriæ proditum eſt, nè-*

quàm pulchrè ſe habet. Quare ego quoque vnum talem quempiam à me ſtare auxiliarem ſocium potiùs, quàm infinitas Babylonas mihi ſupereſſe.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

Hîc loci Lucianus concilium deorum arduis de rebus (de religione enim controuertitur, & εἰδωλομαχία, quod omnibus vndique in conuentibus noſtra tempeſtate fit) ſuo quodam naſo depingit. Sed quàm hic dialogus cum noſtri temporis & moribus, & hominibus non omnino diſſimili argumento conueniat, ego equidem meam in preſentia non interpoſuerim ſententiam, ſed omnium adeò iudicij acrimoniæ in medio relinquam: id tantùm addere libet, omnibus penè retroactis ſeculis idololatriam fuiſſe fugillatam.

a O IVPITER.] *Exordium ab attentione & reimagnitudine, quam ipſis etiam verbis exprimit.* *b* Sanè, magne parens.] *Iouis periphraſis, qui eſt, ait Iuno, I. Aen.*

—diuûm pater atque hominum rex.

Et vt eodem lib. ait Venus:

—rex hominumq́; Deûmq́;

Alternis regit imperijs & fulmine terret.

c In acie nouaculæ.] ἐπὶ ξυρῆ ἀκμῆς, *prouerbiali figura dicitur, cùm res eſt in ſummo diſcrimine, & præſentiſſimum imminet periculum.* *d* Polus aut Ariſto demus.] *Hiſtrionum ſunt nomina, vt in Pá.* *e* De prouidentia.] *Res & cardo totius negocij.* *f* Quid igitur.] *Deliberatio de concilio cogendo.* *g* In concionem veniant.] *Gellius lib. 18. cap. 7. docet concionem tria ſignificare, videlicet locum ſuggeſtumq́; vnde verba fierent: item ſignificare cœtum populi aſſiſtentis: item orationem ipſam, quæ ad populum diceretur. Sic M. Tul. in Oratione quæ inſcripta eſt contra concionem Q. Metelli dicit: Aſcendi, inquit, in concionem, concurſus quæ populi factus eſt. Hic concio pro verbis & oratione accipitur, quam habuit Metellus.* *h* Ergo Deûm.] *Concio indicitur carmine.* *i* Inſedes colloca.] *Ordines ſeu claſſes deorum, & conſeſſus eorundem.* *k* Priores.] *Magni dij ebore, auro & argento ſculpebantur: at plebeij & minuti, qualibet materia fingebantur, ligno*

figura nonnunquam, & luto. l Atqui hoc neutiquam.] *Facetia fictitia, qua tamen hominum quoq; mores perstringit, apud quos vbique illud : τὰν ἀρετὰν καὶ τὰν σοφίαν νικῶσι χελῶναι.* *m* Attamen vt vides.] *Contentio de conceſſu Græcorum.* *n* Et qui hoc.] *Ita & noſtri prælati rixantur.* *o* Ex monte Pentheli.] *Penthele pagus Atticus fuit, ad tribum Antiochidem pertinens, vt Stephanus & Penthelicus mons ibidem, vbi Latomiæ fuêre, vt Pauſanias in Atticis.* *p* Praxiteli.] *Vide Plinium lib. 3. cap. 6.* *q* In extremis ſedentem.] *Inter Zeugitas Græcè, quæ tertia claſſis Athenienſium erat. Solon autem Athenas in quatuor claſſes diſtribuit, vt inquit Plutarchus in Solone, in Pentacoſiomedios, Hippida, Zeugitas & Thetas. Tullatur etiam Ariſtoteles lib. 2. Politicorum. Ad illas alluſit Lucianus.* *r* Coloſſus.] *Rhodium intellige, de quo Plin. lib. 34. cap. 7. Is ſeptuaginta cubitis altus erat, hoc eſt, inuita Veſt. Pompeium, pedes centum & quinq;, cuius pollicē vix pauci potuerunt amplecti.* *s* Atqui.] *Mercurius multilinguē ſe negat, quum ſit callentiſſimus omnium linguarum, & deorum interpres.* *t* At quod.] *Amplificatio negocij ex conſternatione animi.* *u* Satis compertè noui.] *Eadem dicuntur à Cynisco in Ioue confutato ex Homeri Iliad. lib. 8. & in dialogo Martis & Mercurij.* *x* Conuentus enim.] *Conuentus intelligitur multitudo ex compluribus generibus hominū contracta in vnum locum, aut iudicij, aut ſupplicationis, aut gratulationis gratia.* *y* Pro magna.] *Oratio Iouis ad deos omnes, qua cauſam conſilij conuocati exponit. Exordium ab attentione ex prima Olynthiacæ Demoſthenis ſumptum.* *z* Heri enim.] *Narratio.* *A* Itaq; Timocles.] *Semina argumentorum diſputationis ſophiſtarum.* *B* Riſu Sardonio.] *Ridere riſum Sardonium dicuntur, qui riſum rident τὸν ἐπὶ κοίλοις ὑγιῆ : id eſt, omnino inſanum. Sed iuxta Luciani ſententiam Sardonius riſus id eſt, amplum ſignificat, vbi quis ore vehementer dilatato ridet. Eundem γέλωτα συγχεόμενον quidam appellant, i. riſum concutientem, cui quidem interpretamento ſuffragatur ipſius etymologia vocabuli ἀπὸ τοῦ σαρδάνειν τὰς ὀδόντας, quòd dentes aperiat, atque renudet, cuiuſmodi riſus eſſe ſolet eorum, qui nō ex animo rident. Idē in Aſino: σαρδόνιον γελῶντες ἐλέγχει:*

id est, *Sardonicè ridentes aiebam.* C Non [illegible] *Qui indignè iudicarēt causam indictam damnari in.* [illegible] modica.] *Amplificatio à periculo.* E Periculum.] *commodis.* F Super tantis.] *Sententia, sua [illegible] logum, consultandum esse.* G Audi.] *Præce[illegible] cas, & alludit ad mortem Atheniensium.* H Ad vos.] *hunc versum Hom. Iliad. 7.* I Proinde.] *Ovidio [illegible] dax, qua deorum obiurgat securitatem, eamq; [illegible] totius huius mali & contemptus.* K Bonos.] *multos offendunt. Socordia in puniendo malos, [illegible] bonos.* L Oracula.] *Obscuritas oraculorum [illegible] ram demus.] Stupra, adulteria & bella. Iupi[illegible] gnis stupris & adulteriis fuerit, non ipse tantùm [illegible] deorum caterua, poëtarum carmina perfonant, [illegible] ex variis mulieribus susceptæ soboles docet.* M [illegible] Iupiter.] *Asseueratio per apostrophen, qua [illegible] quoq; suprà dictis consuncit.* O Theseus.] *lib.* 10. P Euristheus.] *Argiuorum rex, [illegible] laboribus & certaminibus exercuit, & ipsos liberos [illegible] suo, persecutus est. Nota est fabula ex Homero. [illegible] Item Theocritus in Eidyl. 32. Vbi Hercules quemadmo[illegible] Hemæus interfectus sit, commemorat. Etiam [illegible] in Isthmiis Ode sexta, hoc primum certamen [illegible] cit.* Q Quare.] *Sententia Momi vafra.* R [illegible] dem.] *Neptuni consilium vehemens, & plane [illegible] Exordium à sua persona.* S Proinde.] *Sententia [illegible] ne à fine & effectu.* T Præfiniti ordinis.] *Confirmatio à lege fatorum in quorum potestate vitæ ius est.* V [illegible] Parcæ sunt.] *Parcas fata esse omnes testantur, quæ contrarium dicuntur, quòd nemini parcant, vel quòd [illegible] penè amarè vitam tribuant.* X Accedit his.] [illegible] quentibus. Y Desertam causam.] i. *indefensam. [illegible] enim causa vincere, est vincere nemine repugnante: [illegible] à iudicijs, vbi nonnunquam altera pars cedens [illegible] aduersario.* Z Apage furiosum.] *Græcè:* Ἄπαγε [illegible] ὑβρίμερμε, ἀ σοφὸν ἢ ἁρμοδὲ πνεῖν: id est, *Thumi[illegible] thymema Neptune, & supra modum pingue.* [illegible]

...nsferunt pro stimulare pungereq́; , vel quòd hic piscis adu...pungatq́; contactu. De Thynno pisce Plinius lib. 9. cap. 15. ...Athenæus lib. Dipnosophistarũ 7. Lucianus rursum in hoc ...logo ad idem verbum alludens, ἀπ' ἀμφοῖν τοῖν ὑμῖν ἀπηνεγκαμένοις: id est, si mea vobis ita expuncta sunt. α Si nobis.] ...llinis consilium. paraſceue ab ætate. β In duodecim vi...um.] Vocat Apollinem ἐγγεγαμμένον: id est, ſcriptum in ...cum lexiarchico: id est, albo. Erat autem eo nomine libel...in quo adultorum iam nomina perſcribebantur. Quibus de... paterna dirigere ac gubernare permitteretur ἀφ' οὗ τὸν ἴππον λα...βάνουσι, quia hæreditatis iam & bonorum ſunt compotes, ...is nuncupatur. γ Imberbis.] Apollo imberbis bar... habet filium Aeſculapium. Ideo ab Aeſchylo in Eume...dicitur νέος iuuenis. δ Timocles.] Deſcriptio Timo...adamq́; ratio ſententiæ. ε Quanquam.] Reprehenſio ...pugnantibus. ζ Non ſapit.] Confutat ſententiam Momus ...diſſuadendo. η Prædicens.] Alia occaſio ex perſonæ officio, ...Apollinem de victoria vaticinari iubet. θ Etenim.] Al... ad hiſtoriam Cræſi quæ eſt lib. 1. Herod. ι Percipe.] ...Oraculum Apol. ſuper victoria carmine deſcriptum. κ Ego ...ego.] Herculis fortiſſimum conſilium. λ Hercules.] Con...futatio à conſequentibus periculis & incõmodis. μ Ad hæc i...ſam quoq; porticum.] In ea porticu illorũ effigies & tota ...Marathonia pugna depicta erat, vt Pauſaniæ teſtatur. ν Ac nũc.] Fuit vis occaſio mutandæ ſententiæ. ξ Ego enim.] Paraſceue à perſona ex Ariſtoph. ο Euge teſtem.] Hermes ἀγορᾶιος, ...forenſis ideo dictus eſt, quòd in medio foro ſimulachrum eius locari ſoleret: eſt enim mentium & vendentium deus, & res venales vt plurimùm in foro exponi conſueuerunt. Eius tem...plum fuit apud ποικίλην porticum. i. variam, & annotatis Pauſ. π Ingens quiddam.] Noua occaſio, qua relicto cõſi...lio, ipſos ſophiſtas iã cõtendentes auſcultatũ eunt. ρ Quocirca ...hæc.] Homerus cœli horas oſtiarias fecit, Iliad. θ. de his Lu...cian. in orat. de Sacrif. σ Quid verò ais.] Diſputatio Damidis & Timoclis Sophiſtica, de deorũ prouidẽtia & adminiſtratio...ne. Negas deos Damis, fuerũt & alij, q nullos crederẽt eſſe deos, ...cchilli & excordes, omniaq́; agi fato, animasq́; cũ corporibus

inseriro

interire vnâ. Inter hos Diagoras Melius, Theodorus Cyreneus, alíq́; plures, qui ἄθεοι dicti ſunt. τ Nulláne.] *Thema diſputationis ſeu propoſitio.* υ Ad inculpatos Aethiopas.] *Alludit ad Hom. locum ιλ. α. Sic Prometheus in Caucaſo: Non grauamini vel vltra oceanum proficiſci, poſt inculpatos Aethiopas,* &c. φ Ipſo rerum.] *Rerum & naturæ ordo deorum prouidentiam arguit.* χ Tu quidem.] *Confirmatio Damidis à diuiſione. Hic interpres malè vertit, τὸ ἐντύμβιον συναρπάζης quæſtionem diſcerpis. Dicitur enim τὸ ἐντύμβιον συναρπάζειν, qui arripit & quaſi per vim aufert alicui, quod concedere non vult, & eo tanquam confeſſo vtitur, de quo aliqui quæſtio eſt.* ψ Homerus.] *Aliud argumentum ab authoritate Homeri.* ω Teſtem ſuper hiſce rebus.] *Confutatio ab officio poëtarum.* Α Nunquid ijs.] *Labefactat Homeri fidem & authoritatẽ proprijs illius exẽplis, Iliad. 1. & 2.* Β Briareum.] *Briareus fuit Titanis & Terræ filius, fraterq́; Cotti & Gygis, centimanus, de quo poëtæ hanc referunt fabulam. Commoti dij aduerſus Iouem, Iuno puta & Neptunus vnà cum Pallade in domo Nerei patris Thetidis deliberauerunt catenam facere, & dormienti Ioui iniicere. quod Thetis cælum aſcendens Ioui retulit & ſecum Briareum Ioui auxiliatum adduxit. quem cùm vidiſſent coniurati, confeſtim à captis deſtitêre. Vide latiùs in dial. Mart. & Merc.* Γ Diomedes Veneris manum.] *Diomedes in bello Troiano Venerẽ fertur vulneraſſe.* Δ Aut planè clypeum ſe abiecturum.] *Clypeum abiicere dixit, pro eo quòd eſt cauſæ diffidere, & contentionem relinquere. Translatum à militia. Deſperat enim quiſquis arma in bello abiicis, & aut fugã ſpectat, aut mortẽ expectat. Græci ſimplici vocabulo ῥιψάσπιδας vocãt timidos, & in bello fugitiuos, nimirũ à clypei iactu. Id cognominis Demoſthenes in prælio quodã emeruit: tam ignauus in bello, quàm in concionibus inuictus, de quo nobis facta eſt mentio poſtea in Paraſito. Cleonymus apud Ariſtophanẽ in Fucis: ἀσπιδοπόλας appellatur. Plato libro de Legibus duodecimo, declarat ῥιψάσπιδα nomen multo probroſiſſimũ eſſe. Deſertoris pœna eſt apud eundẽ Lucianum in Nauigio ſeu votis, vbi plura annotauimus.* Ε Euripides.] *Aliud ab authoritate Euripidis.* Ζ Atqui Timocles.] *Confutatio ex conſequen-*

...nitibus. H Aliaq; id genus.] *Opponit alios eiusdem ...nibus deos confutat.* Θ Vides ſupernum.] *Carmina ...dis, Iouem nihil eſſe.* I Omnes homines.] *Tertiũ ar...mentum à conſenſu gentium.* K Nihil firmum.] *Confutat ...ſtate opinionũ, qua oſtendit nihil certi id eſſe de quo o...nor.* Λ Peluſiotis cepe.] *Inter herbarum, bulborum, ...rum, ſerculorumq; genera memoriã ſibi primã cepe apud ...tios vendicauit, quin etiã inter hortenſia eorum numina ...cationem obtinuit. Peluſii autẽ ſunt Aegypti populi.* M At...] *Quartum argumentum ab effectu.* N Nunquid il...confutatio à qualitate & natura eorundem. Ξ Haud ...aras.] *A crudelitate ſacrificiorum.* O Dianæ aras ...Tauris.] *Sacra quibus humano ſanguine litatur, Da...monia execratur. Extat inter Euripidis fabulas Iphi...Aulide, vbi Iphigenia Agamemnonis filia Dianæ ſa...tur. Deinde alia Iphigenia in Tauris, vbi Oreſtes mactã...iuſſu à Thoante abſoluitur, qui huius ſacrificij author ...Vnde Diana Thoantea Silio:*

...Sacra Thoanteæ ritusq; imitata Dianæ. *Et Tau...ſacrificia Pompon. Mela lib. 2. cap. de Scythia Eu...auri Iphigeniæ & Oreſtis aduentu maximè memorati, ...ſunt moribus, immanemq; famam habent. Solere vi...aduenas cedere.* Π Tanquam explauſtro.] *De his qui palam ac liberè conuiciantur, dicitur hoc adagium. De quo ...ſ. noſter in Adag. chiliadibus. vbi de veteris comœdiæ li...centia.* P Neq; Iouem ipſum.] *Aliud argumentum ab eſo ...ſtu.* Σ Quónam pacto.] *Confutatio à cauſa, & Iouis ſe...pulchro ac morte.* T Abducat ab aure reuinctos.] *Notum eſt de Herculis Ogmij catena auribus hominum inſerta, qua eos ...circumtrahebat: ex Luciani opuſculo, ad quam hic videtur allu...dere Iupiter. Herculis autẽ Gallici & Mercurij catena prouer...bialis ſpecie vſurpatur ab autoribus, pro inuictæ eloquentiæ ho...mine, quoquò velit linguæ lenocinio auditores rapere & tranſ...ducere poſſit. Herculem verò eundem cum Mercurio exiſtima...uit Druidarum religio, & Aegyptiorum ſchola.* Υ Dic mihi.] *Aliud argumentum à ſimili.* Φ Euge ſignificanter.] *Confutat ſimilis ſtudinem ex repugnantia per inuerſionem.* Χ Conſidera

sidera verò.] *Subijcit exemplum doctorum.* ✝ Sardanapalus.] *Sardanapalus rex Nini Persicæ regionis, delicijs vsque adeò effœminatus fuit, vt inter Eunuchos & puellas ipse puellari cultu desidere sit solitus. Dignum tali vita fuit epitaphium, quod incidi iussit in busto, vt refert Cicero:*

Hæc habeo quæ edi, quæq; exaturata libido
Hausit: at illa iacent multa & præclara relicta.

Ω Huic laterum tuendorum.] *Τοῖχοι, latera nonnunquam etiam πλάγια, aliàs πλάγιοι Græcis dicta. Sunt autem latera nauis, quæ sunt inter proram & puppim, sed id ex longitudine, non latitudine considerare debemus. Cic. de Orat. In nauigio, latera, carinæ, prora, puppis.* αα Hæc quidem ex voto.] id est, *secundo æstu. Momus deos incusat, quòd negligant res mortalium, sinentes eos veluti prono flumine quolibet ferri. Metaphora sumpta à nautis, quibus facilior cursus, cùm flumen, aut etiam maris æstus secundus est.* bb Audi iam sacram anchoram.] id est, *argumentum insolubile, & quam nulla machina perrupturus es, quamque nulla vi queas abrumpere. Metaphora est translata à nautis, qui maximam & validissimam anchoram sacram vocant, eamque tum demum mittunt, cùm extremo laborant discrimine. Ea vtimur, quoties ad extrema præsidia confugitur. Idem rursum vtitur in Fugitiuis, & iam vsus est in Apologia.* cc Hauddubié.] *Argumentum à signis, per hypotheticum syllogismum. Perstringit autem obiter Stoicum disputandi genus.* dd Ita profectò.] *Illusio à voce.* ee Ista quidem.] *Epilogus Timoclis per contumicia. Rursum autem ingenia istorum hominum notat, quæ cùm per veritatem quod volunt efficere nequeant, tandem ad vim & contumelias confugiunt.* ff Graue passus est nihil.] *Menandri versiculus est satis notus, ad quem alludserunt Institutiones in Institutionibus iuris de Actione iniuriarum loquens lib. 4. Hæc actio dissimulatione aboletur. Budæus Salmonio Macrino: Pasiere igitur eam siue iniuriam, siue aliud quicquid est, mutua inter nos dissimulatione aboleri. Hermannus Buschius Pasiphilus:*

—ronchos, nec non ludibria turbæ
Nasutæ, & quicquid fingere liuor amat.

Dissi-

Dissimula —. gg De Zopyro.] *Zopyrus Darij regis amicus erat, qui sibi nares & aures conscidit, & omne corpus flagris cruentauit, vt his argumentis Babyloniis fidem faceret, se Dario malè velle, à quo tam immaniter esset acceptus. Itaque Babyloniorum ciuitatem ingressus, eam Dario prodidit. Vnde Darium dixisse ferunt, se vnum Zopyrum integrum malle, quàm centum Babylonas capere. Et oblato malo granato, tantum optauit sibi Zopyrorum, quantum ibi granorum inesset: vt narrat Herodotus lib. 3. & Plutarchus in Apophthegmatis.*

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΣΙΤΟΥ, ἢ τὶ ἔν τέχνη ἡ Παρασιτική.

DE PARASITO, siue quòd ars sit Parasitica.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

Didascalici generis Dialogus, in quo contendit ac docet, Parasiticam artem esse, eamque omnium aliarum præstantissimam. Dispositio & series orationis plana est. Nam artem esse, principiò ex diffinitione artis ostendit, singulis eius partibus cum Parasitica comparatis, videlicet quoniam & sua ac certa principia habeat, exercitationeque & vsu constet, & ob finem vitæ vtilem, nempe voluptatem, exerceatur. Quòd autem voluptas vtilis vitæ finis sit, authoritate ac testimonio Homeri defendit. Et quòd hic finis parasiticæ magis proprius quàm Epicureorum philosophiæ sit, comparatione studiorum, ac vitæ vtrorumque probat. Deinde verò hãc omnium aliarum artium præstantissimam esse, primùm in genere docet, collatis omnibus accidentibus, effectibus & causis aliarum artium, cum ijs

quæ

quæ huic arti accidunt. Postea seorsim etiam philosophiæ & rhetoricæ, & vtpotè artium cæterarum summis ac maximè laudatis anteponit: Primùm, quia illarum certæ, aliis aliter de illis sentientibus atque trademibus, parasitica autem vbique eadem ac certa sit. Deinde, quia nusquam reperiantur parasiti affectasse philosophiam aut rhetoricam: contrà autem parasiticam, rhetores ac philosophi plurimi. Postremò ab vsu earum qui artes has sectantur & profitentur, duplicis: videlicet, altero in bellis, altero in pace. Vbi ad vtrumque tempus philosophos & rhetores inutiles & ineptos esse, multis exemplis & rationibus docet: contrà autem, parasitos idoneos ac paratos maximè, idque ex Homero, & item ex historijs probat, addita etiam hypotyposi, qua parasitum ad prælium paratum & expedientem sese describit. Præterea & priuatam atque domesticam vtrorumq; vitam inter se comparat, multò meliores atque etiam beatiores esse parasitos ostendens, quàm vel rhetoras vel philosophos. Sub finem ipsam artem ex locis finalibus commendat quoque, & ipsius nominis honestatem etymologia & analogia defendit.

ΤΥΧΙΑΔΟΥ ΚΑΙ Παρασίτου.

Ἴστε ἄρα, ὦ Σίμων, οἱ μὲν ἄλλοι ἄνθρωποι, καὶ ἰλαρόφοροι καὶ δίλλοι, τίχνην ἕκαστος τινα ἐπίστανται, δι' ἧς ἑαυτοῖς σί εἰσι καὶ ἄλλῳ χρήσιμοι· σὺ

TYCHIADES, Parasitus.

Vid tandem in causa es, Simo, quòd cùm alij homines, [a] siue serui sint siue ingenui, quisque artem quandam calleat, qua cùm sibi ipsi, [b] tum aliis sint vtili

vtrò

οὐ γ, ὡς ἔοικεν, ἔργον οὐδὲν ἔχεις, ἀλλ οὔ τι ἄρα σὺ αὐτὸς ἀπόεισαι, ἢ ἄλλῳ μεταδοίης; Πα. πῶς γὰρ οὐ μεταδῶ, ὦ Τυχιάδη, ὅτῳ δοκῶ οἶδα πλέον σοφιστοῦ μεταδιδόναι. Τυ. ἴσην λῶ τινα συγχάνεις ἐπισκήπτων τοῦτο, οἷον μυσιπλώ; Πα. μὰ Δία. Τυ. τί γ, ἰατριπλώ. Πα. οὐδέπω γοῦν. Τυ. ἀλλὰ γεωμετρίαν; Πα. οὐδαμῶς. Τυ. τί γ. ῥητορικὴν, φιλοσοφίας μὲν γὲ ἕνεκεν ἐπίχαρις, ὅδε μοι κἀκεῖνα. Πα. ἐγὼ μέν, ἃ οἶδά τι ἔφν, οὐ πλέον. ὥστε μὴ δοκεῖ τοῦτο καθέκαστον ἀγνοεῖν, ὀνειδίσαι. φημὶ γὲ καλὸς ἔφν, καὶ χαίρων, ἢ σὺ λέγεις. Τυ. νὴ, ἀλλὰ ταύτας μὲν ἴσως τὰς τέχνας ἐκμεμαθὼς μὲν εἶ μάλιστα δ' αὐτῶν, καὶ δυσκολίαν τῶν δημοτικῶν τινα, τεθρυλημένην ἢ σκυτοτομικήν; καὶ γὲ δὴ τἄλλα οὕτως ἔχοι σοι, ὡς μὴ καὶ τοιούτου τῆς ἄνω δυσθεωρίας τέχνης. *tu verò quantum ego perſpicio, nulli rei aut negocio intentus es, vnde aut tu aliquâ fructũ caperes, aut alteri benignè impertiẽdo, adiumẽto eſſe poſſis?* PAR. *Quid hæc tua ſibi vult interrogatio, ô Tychiade? nondũ enim capio. proinde planiùs ac manifeſtiùs me interrogato.* TYC. *Eſt'ne aliqua ars, cuius tu ſciẽs & peritus es,* [c] *videlicet Muſicæ?* PAR. *Non per Ioue.* TYC. *Quid autẽ,* [d] *Medicinæ?* PAR. *Ne illius quidẽ.* TYC. *Atqui* [e] *Geometriæ?* PAR. *Nequaquam.* TYC. *Quid autẽ, Rhetoricæ?* [f] *Nã à philoſophiæ ſtudio vſq; adeò abhorres, quantũ ipſius vitij contagiũ à philoſophia alienum eſt.* PAR. *Atq; etiã, ſi fieri poteſt, adde quiddã amplius. Proinde ne animum inducas hoc te mihi ignoranti exprobrare: fateor enim me ignauum eſſe, atque etiam tua opinione longè peiorem.* TYC. *Sanè, ſed haſce fortaſſe artes propter illarum magnitudinem atque difficultatem non perdidiciſti: at ex popularibus illis quã tandẽ tenes? num & architectonicã, aut ſutrinã? Neq; enim ea eſt rerũ tuarũ conditio, vt nõ talis alicuius artis egeas adminiculo.*

Πα. ὀρθῶς λέγεις, ὦ Τυχιάδη· δεῖ γὰρ τούτων ἐνίων μισήμασι ἁλῶναι. Τυ. τίνων ἔν τέχναις; Πα. τίνων; ὡς ἐγὼ οἶμαι γνησίας, ἂν ἃ μάθοις, καὶ σὺ ἐπαινέσαι οἶμαι. ἔργῳ μὲν οὖν κατορθοῖ φημι ἥδη, ἃ καὶ σοὶ λόγῳ ἐπέχω ἐπεδείξαι. Τυ. τίνα ταῦτα; Πα. οὔπω μοι δοκῶ τὰς περὶ ταύτην ἐπιμελείας ἐκφῆναι λόγῳ. ὅτι τέχνην μέν τινα ἐπίσταμαι, ὑπάρχει ἤδη σοι γιγνώσκειν. καὶ μὰ δία τοῦτό γε καλῶς μοι ἔχειν. ἐῶ τινα δή, αὖθις ἀπόδειξιν. Τυ. ἀπ' ἐκ ἀνίξομαι. Πα. τό γε τέχνης παράδοξον ἴσως φανεῖταί σοι ἀπίσαντι. Τυ. καὶ μὰ δία τοῦτο σπεύδω μαθεῖν. Πα. ἐσοῦσθε, ὦ Τυχιάδη. Τυ. μηδαμῶς, ἀπ' ἄλλης λέγε, ἐπὶ μίκρ' ἄρα σχολή. Πα. ἡ παρασιτική. Τυ. ἆρα ἐπὶ μαίνοιτό τις, ὦ Σίμων, Τύχωνι ταύτην φάναι ἄρ;

PAR. Rectè dicis, ô Tychiade. neq; enim vllam illarum calleo. TYC. Quam igitur aliam? PAR. Quam? Profectò, vt mea est opinio, generosam, quā & te, si pernoueris, laudaturum planè existimo. Eandem verò operare, atq; te ipsa, perpulchrè obire posse me dico, tametsi illam oratione explicare tibi non perinde promptum sit. TYC. Quam tandem dicis? PAR. Nondum mihi videor super illa orationes satis studiosè exercuisse. Quòd autem vnius alicuius artis non rudis sim, hoc planè iam nosse potes. Quare nihil est quòd hoc nomine mihi sies infensior. Quamcunque autem teneam, alio tempore audies. TYC. Verùm ego omnis moræ impatiens sum. PAR. Fortasse si audires, [h] inopinata tibi ars mea videretur. TYC. Atqui propter hoc ipsum tanto impensius scire laboro. PAR. Alio tempore tibi exponetur, ô Tychiade. TYC. Nequaquam, sed iam quamcunq; tandè pernosti exponito, nisi adeò te pudeat. PAR. Parasiticam. TYC. Et quis ita vesani atq; dementis est animi, ô Simò, qui hanc artem esse prædicet?

PAR.

Πα. ἔγωγε. ἀλλ᾽ εἰ μαίνεσθαι δοκῶ ἐγὼ μηδεμίαν ἄλλην τέχνην ἐπίστασθαι τέχνην αὐτὴν, ἀστεῖόν μοι δοκεῖ τὴν μανίαν ἐκείνου αἰτιᾶσθαι, καὶ μετὰ τοῦτον ἐπληματέραν ἤδη ἀφεῖναι· φασὶ γὰρ τὴν ἀνίατον τοῦτον, τὰ μὲν ἄλλα χαλεπὴν εἶναι τοῖς ἔχουσι, παραπέπαυται δὲ τῶν ἁμαρτημάτων αὐτοὺς, ὥσπερ διδάσκαλον, ἢν παραλαμβάνῃ τοῦτον ἀναλιχνεύων ἐκ αὐτὴν τὰς αἰτίας. Τυ. ἀκήκοα, ὦ Σίμων, ἡ παρασιτικὴ τέχνη ἐστί; Πα. τέχνη γάρ, ἐμοὶ γὲ αὐτὴν δημιουργός. Τυ. ἦ σὺ ἄρα παράσιτος; Πα. πάνυ γε ἀναίδησας, ὦ Τυχιάδη. Τυ. ἐπ᾽ ἐκ ἐρυθριᾷς, παράσιτον σαυτὸν καλῶν; Πα. ἔλαμπρος· φοβοίμην γὰρ ἄν, εἰ μὴ λέγοιμι. Τυ. νὴ Δία, ὁπόταν σὲ βιάζωμεθα γνωρίσαι, τῶν ἐκείνων ἀμφοῖν τῶ, ὅτι χρήσῃ μαθητῇ, ἢ παράσιτῳ; Δηλονότι φήσομεν. Πα. πολὺ μᾶλλον τῶ λέγοντε ἐμὲ, ἢ Φαιδίαν

PAR. *Ego. Si verò ob hoc ipsum quòd aliam artem non teneam, tibi insanire videor, huius ipsius causam mihi putato fuisse insaniam, meq; iam duriùs increpandi finem facito.* TYC. *Aiunt enim hanc deam cùm aliàs difficilem esse habentibus, tum quòd delinquentes erratorum excusare soleat, quasi horum omnium magistram atq; authorē culpam vniuersam in se trāsferētem.* TYC. *Ergo, Simo, Parasitica ars est?* PAR. *Sanè ars: atq; ego illius author & inuentor sum.* TYC. *Proinde tu parasitus es.* PARAS. *Tu quidem, Tychiade, probro me afficis.* TYC. *Atqui non erubescit te ipse Parasitum compellando?* PAR. *Sanè verò: puderet enim me, nisi dicerem.* TYCH. *Atque per Iouem, si tibi notos esse velimus, erga alios te ignorantes, quod tibi nomen esse testabimur? Parasitum te esse affirmabimus?* PAR. *Hoc nomine compellantes longè magis oblectabitis, quàm si* Phi-

λίαν ἀγαπᾶ ποιόν· χαίρω γὲ τῇ τίχνῃ ἐλίφρον τι ἔπλον, ἢ Φειδίας ἔχαρι τὸ Διί. Τυ. κοὴ μὲν ἐκεῖνό μοι σκοπουῶτι πᾶσα γίλως πάμπολυς. Πα. τὸ ποῖον; Τυ. ἃ τῶν ἐπισολῶν ἄνωθεν, ὥσπερ ἔθος, ἐπιγράφουσιν Σίμωνι παρασίτῳ. Πα. κ) μὲν δὴ ἐμοὶ μᾶλλον χάριεν ἔσοιτο, ἢ Διόνυσ ἐπιγράφων φιλοσόφῳ. Τυ. ἀλλὰ σὺ μὲν ὅπως χαίρῃς ἱκανόν μ' ἐλέφ, ἔλεγε δὲ μικρόν μοι μέλει. σκοπᾶν δὲ δεῖ κ) τῶν ἄλλων ἀλοπίαν. Πα. ἵνα μέλει; Τυ. ἃ κ) τούτῳ τῶν ἄλλων τίχνων ἐγκαταλίξομέν, ὅτι ἐπαλλὰν πωθάνηταί τις, ὁποία τις αὕτη τίχνη δῆτ', λίγειν, οἷον γραμματικὴ, ἰατρικὴ, παρασιτική. Πα. ἐγὼ μέν, ὦ Τυχιάδη, πολὺ μᾶλλον τούτῳ, ἢ τινὰ ἑτέραν τίχνην φαίην ἄν. ἐὰ δέ σοι φίλον ἀκέσαν, κ) ὅπως οἶομαι, λίγοιμι ἄν, ἐάν περ ἐ παντάπασιν ἄν, ὡς ἔφθην εἶπον, ἐπὶ τούτῳ παρεσκευασμένος ἦθεν.

diam [k] ſtatuariũ me eſſe dẽxeritis. Quippe mea arte nõ minùs gaudio, quã ipſe [l] Phidias Ioue à ſe fabricato gauiſus eſt. TYC. Atqui hoc mihi attẽtius conſiderãti, res pridiculas pſpecta eſt. PAR. Quæ nam? TYC. Si externè ſcribentes ad te in epiſtolis, hũc tibi adijciamus titulum Simoni paraſito. PAR. Atq impẽſiùs mihi gratificaberis, quã ſi hoc titulo nobis ſcrẽpſeris, [m] Dioni philoſopho. TYC. Quantũ tu quidẽ hac cõpellatione gaudere ſoleas, mihi parũ curæ eſt. Sed et aliud quiddã abſurdi cõſiderãdum venit PAR. Quodnam? TYC. Num & hæc in aliarũ artium numero nobis recenſenda ſit, vt interrogãte quopiã cuiuſmodi ars ſit, reſpõdeamus, veluti de grãmatica aut rhetorica interrogati ſolemus, paraſitica? PAR. Ego verò Tychiade, longè iuſtius hãc quã profiteor, q̃ vllã aliã artem dicendã eſſe contendo: Quòd ſi tibi iucundum eſſe auditu, vt opinor fore, ſententiam meam explicare non grauabor, quanquam ad hoc non admodum, vt antè dixi, præparatus aut inſtructus ſum.

TYC.

Τυ. ἀ καὶ σμικρὰ ἄ, τοῖς ἀληθέσι διοίσει. Πα. ἴθι δή, πρῶτον περὶ τῆς τέχνης, ἃ σοι δοκεῖ, καὶ τίς ποτ' ἐστὶ τυγχάνει, ὧν γνῶμεν σκοπῶμεν. ἅτ' οὖσι γὰρ ἐπανιόντες ἄν καὶ ἐπὶ τοῦτο τέχνας, ἐπειρῶμεθα αὐτῆς. Τυ. τί οὖν ἔστι τέχνη, ὡς ἐπίστασαι; Πα. πάνυ μὲν ἔγωγε. Τυ. μὰ Δία οὐκοῦν ἔχειν κἀν ἀνδρὶ, ἅπερ οἶσθα. Πα. τί χρὴ δῆτα, ὡς ἐγὼ διεμνημόνευσα ἀκούσας, σύμπαν ἐπικαταλήψεσθαι ἐγγυμνασάμενον, πρός τι τέλος ἥκοντα τῶν ἐν τῷ βίῳ. Τυ. ὀρθῶς ἐκεῖνο γε ἀπόντος, οὕτως ἀπεμνημόνευσας. Πα. εἰ δ' μὴ τύχοι τούτων ἁπάντων ἢ παρασιτικὴ, τί ἂν ἄλλο, εἰ καὶ αὐτὴ τέχνη ἔστι; Τυ. τέχνη γὰρ, ὅπερ ἴσασι. Πα. φέρε δή, λαβὼν ἕκαστον τῶν εἰς τὰς τέχνης ἑαυτὸν ἁρμόζοντος τῷ παρασιτικῷ, ἐπισκοπῶμεν, καὶ ὁ περὶ αὐτῆς λόγος ἀκριβὴς

Tyc. Tametsi sint exigua, veritate tamen præcellent. Par. Age, sub initium artem ipsam, quo finitionis genere describatur, ad calculos expendendam revocemus. [n] Ad hunc enim modum speciatim, & aliis artibus pensitandis, assequemur, num & hanc rectè teneamus. Tyc. Quid ergo ars est, vt compertum habeas? Par. [o] Ars est, vt ego memoria teneo, quodam sapiente viro audito, præceptionum exercitarum comprehensio, ad vnum exitum vitæ vtilem pertinentium. Tyc. Rectè sanè illius auditi verba commeministi. Par. Iam si horum omnium particeps est Parasitica, consentaneum est & hanc nihil aliud quàm artem habendam esse. Tyc. Ita profectò ars habenda est, si quidem hæc ita se habuerint. Paras. Age iam singillatim ad omnes artis species parasiticam accommodantes, num oratio illi consonet, considerabimus:

ἀπὰ μὴ, καθάπερ αἱ πονηραὶ
χύτραι ἀκρεμόμεναι, μὴ σα-
πρὸν ἀφθέγξηται. Λέγ τοί-
νυν ἔν καὶ ταῦτα, ὥσπερ
καὶ πᾶσαν τέχνην, σύνταμα
ἐγκαταλέγειν· πρῶτον μὲν
τὸ λοιμάσθαι καὶ ἀκεῖ-
σαι, ὅπως ἂν ἐπιτήδειος γέ-
νοιτο πρὸς αὐτὸν, καὶ οὕ-
τω παρασιτεῖν ἀρξάμενος,
ἢν ἄρ μεταγνοίη. ἦ γὰρ μὴν ἀρ-
γυρογνώμονα τέχνην τινὰ
φάσομεν ἔχειν. ἔπειτα ἐπίσασθαι
διαγινώσκειν τὰ τε ψεύδηλα
τῶν νομισμάτων, καὶ τὰ μὲ-
γίονα ἢ ἄνευ τέχνης ἀκεί-
ρας ἢ ψεύδηλος ἢ ἀνθρώ-
πων, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς, καὶ ταῦτα,
ὥσπερ τῶν νομισμάτων, καὶ
τῶν ἀνθρώπων φαυλοτέρων
ἀνθρ ὄντων; αὐτὰ μὲν
δὴ ταῦτα καὶ ὁ Σοφὸς Εὐριπί-
δης καταμέμφεται λέγων,
Ἀνθρώπῳ δ' ὅτῳ χρὴ τὸν ἁπα-
λὸν διειδέναι, Οὐδεὶς χαρα-
κτὴρ ἐμπέφυκε σώματι. ὦ δὴ
καὶ μᾶλλον ἢ τῷ παρασίτῳ τέ-
χνη πέφυκεν, ἅτε καὶ τὰ
ἄτοπα ἄλλα καὶ ἀφανῆ μᾶλ-
λον

sed nō quemadmodum ꝑ ollæ vitiosæ dum pulsantur, ne malignè resonet. Oportet itaq; & hanc quemadmodū omnes artes præceptionum inuentionem in se complecti. Principiò enim præuidere atq; discernere quis aptus & accommodatus sit cum alere: atq; ita facto parasitandi exordio, haud quaquam pœniteat. Aut dicemus ¶ argentarios seu numularios artem quandam habere, qua norint adulterina nomismata à probis sagaciter deprehendere: hunc ãũt citra artis adminiculū discernere posse ꝛ adulterinos homines & probos, præsertim cùm veluti nomismata, hominum mores eiusmodi sint, non statim pateant. Eadem hæc & sapiens reprehendit Euripides, dicens:

At quo malus noscendus est mortalibus,
Innatus est nulli charakter corpori.

Ex quo & multò præclarior

Parasiti ars esse ostenditur, q res ita obscuras, & abditas me-

gis

λον τῆς μαντικῆς γνωρίσματι, καὶ οἰδέ. τὸ δὲ γε ἐπίστασθαι λόγους λέγειν ἐπιτηδείους καὶ πράγματα πράττειν, δι' ὧν οἰκειόσεται τις τὸν ἀνεπαχθῆ ἐκεῖνον καὶ περιφοντι ἀρεσκείᾳ, ἅρ' ἐν συνέσεως καὶ καταλήψεως ἔργου μέρος ἔναι δοκεῖ. Tv. καὶ μάλα. Π. τὸ δὲ γε ἐμφανῶς ἐπάσασθαι αὐτῶν, ὅπως παντὸς ἀπλοῦ πλέον ἔχων, καὶ παραλοιπομένων τὸν μὲν τῷ αὐτῷ αὐτῷ καὶ ἐκλημμένως τίχνιον, ἄναισθησίας λέγει καὶ ἀφίας πλάτωνα οἴει; Tv. δῆλα δῆ. Πα. νί δ, τὸ ἐπίστασθαι τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας τῶν ὄψων, καὶ τῶν σιτίων πολυπραγμοσύνην, ἀτέχνου τινὸς ἔναι σοι δοκῆ; καὶ ταῦτα, τῶν γνωσιμάτατα Πλάτων ὄντων, Τοῦ μὴ μόνον ἐν ἐπάσασθαι, μὴ μαγειρικοῦ ἄντος, σωφρονούμενης βούλεται ἀκροατὴς εἶναι. ὅτι γε μὴν ἐκ ἐν καταλήψεως μόνον, ἀλλὰ

gis quàm vaticinandi peritia perſpicit & cognoſcit. Noſſe verò ſermones proferre accommodos, eáq; facere per quæ in familiaritatem adiungitur, quibus ſemet quàm beneuolentiſſimum ſuo alumno eſſe oſtenſurus ſit, nunquid non ſingularis intelligentiæ, atq; inuentionis vehementiſſimæ tibi documentũ eſſe videntur? TYC. Admodũ. PAR. Porrò autẽ in ipſis cõuiuijs vt abeat per omnia plus habẽs, eosq; exuperans qui eam artẽ ſua negligentia ſibi non parauerunt, an hoc citra rationem & ſingularem ſapientiam Paraſitum facere poſſe arbitraris? TYC. Nequaquã. PAR. Quid autem? noſſe obſoniorum ciborumq; virtutes & vitia, num tu rudis & indocti cuiuſpiam curioſitatem eſſe exiſtimas? præſertim Platone generoſiſſimo ita dicente: * Qui conuiuas epulis accepturus eſt, nec rei coquinariæ ſcientiam habuerit, eius in adornando conuiuio pertenue eſt iudicium. Quod autem Paraſitica non cognitionem ſolam,

ἀπὰ συγγυμνασμένης δεῖν ἡ παρασιτικὴ, μάθοις ἂν ἐνθένδε ῥᾳδίως. ἀπὸ γὰρ τῶν ἄλλων τεχνῶν καταλήψας, νὴ ἡμέρας καὶ νύκτας, νὴ μῆνας νὴ ἐνιαυτὸς πολλάκις ἀσυγγύμνασται μένουσι, καὶ ὅμως ἐκπόλαυστα παρὰ τοῖς ἐκτὸς μένουσι τὰ τέχνα· ἡ δὲ τῶν παρασίτων καταλήψας, ἐὰ μὲν καθ' ἡμέραν ἅμα ἐν γυμνασίῳ ἀπόλαυσιν ἡ μόνον, οἶμαι, τὴν τέχνην, ἀπὰ καὶ αὐτὸν τὸν τεχνίτην, τό γε μὴν πρὸς τὸ τέλος ἔνεκεν τοῦ βίου, μὴ καὶ μανίας ἂν ζητῆσαι· ἐγὼ γὰρ τὸ φαγεῖν καὶ πιεῖν ἡδὺ οἰκεῖον ἐν τῷ βίῳ ὁρῶ, εἰ δὲ ζῆν γε ἄνευ τούτου ἐστί. Tv. πάνυ μὲν οὖν Πα. καὶ μὴν εἴ τοιοῦτόν τι δεῖν ἡ παρασιτικὴ, ὁποῖον τὸ λάθοις, καὶ ἡ ἰσχὺς, ὥστε τέχνην μὲν μὴ λοιπὸν αὐτὴν, λιμὸν μὴν δὲ τινα τοιαύτην. Tv. ἀληθῆ λέγεις. Πα. ἀπὰ μὲν τοι δὴ ἀτυχία ἐστὶν· ἡ γὰρ ἀτυχία εἴληπται εἶναι κατορθοῦν τῶν διηπτημένων. φέρε

sed exercitationem quoque sibi vendicet, inde perdu-ſces facilimè, quoniam alio-rum artium cognitiones, & dies & noctes, & menſes & annos ſæpenumerò inexer-citatæ permanent, non ta-men artes ipſæ apud poſ-ſidentes depereunt. At ve-rò Paraſiti cognitiones nè quotidie in uſu ſint atq; exer-citio, perdunt non artem ſo-lam, vt opinor, ſed ipſum quoq; artificem. Paraſiticæ verò vtilitatè ad vnum ali-quem vitæ exitum tende-re, vereor ne inſaniæ ſit perquirere. Ego verò quia edere & bibere, in vita mortalium nihil inuenio vtilius aut præſtantius, & con-tra quod vita non poſſit ſubſiſtere. TYCH. *Maxi-mè.* PARAS. *Atqui ſi eiuſmodi quidem res eſt pa-raſitica, cuiuſmodi pulchri-tudo eſt, aut fortitudo, vt ea nulla eſſe videatur, ſed quæ-dam vis atq; potètia.* TYC. *Vera dicis.* PARAS. *Verùm neque arte caret.* ¹ *Quod enim arte caret, nullo modo poſſidenti eſt conducibile. Ac*

ἔφη, ἀ ἰατρίψας σὺ σαυτῷ ναῦν ἐν θαλάττῃ, καὶ χειμῶνι, μὴ ἐπισάμῳ & κυβερνᾶν, σοι θάττ' ἄν; Tv. ἐχ ὅτω. Πα. τί δέ ποτι, ἢ ὧν μὴ ἔχειν τίχνλω, δι' ἧς λωάσεται σάρκα ἑαυτόν; Tv. καὶ μάλα. Πα. ἐκεῖν καὶ παράσιτ& ἀνὸ τ' παρασιτικῆς, ἅπερ ἐμοὶ ἀτιχνία, ἐκ ἂν ἐσάσατο; Tv. ναί. Πα. ἐκεῖν' τίχνη σάσεται, ἀτιχνίᾳ δ' ἧ; Tv. πάνυ μὲν ὄν. Πα. τίχνη ἄρα δεῖν, ἀ παρασιτικά. Tv. τίχνη, ὡς ἔοικε. Πα. καὶ μὲν κυβερνήτας μὲν ἀγαθοὺς, καὶ ἡνιόχους τιχνίτας, ἐπισταμένους τῶν λίθρων οἶδα ἐγὼ πολλούς, τοὺς μὲν ξυντριβέντας, τοὺς δ' καὶ πάμπαν διαφθαρέντας παρασίτους δ' ναυάγιον ἐν οἷς ἔχοι τοιοῦτον ἐπεῖν. ἐκεῖν' ἀ μέτι ἀτιχνία δεῖν ἀ παρασιτικὰ, μέτι λωάμις, σύνμα δέ τι, καὶ ἐκ καταλήψομαι συνμασμένον, τίχνη δ' ἡμενοῦτι διαμολόγιται ἡμῖν σύμφορ. Tv. ὅδ' ἐκ τότε ἐκάζω.

enim si tibi ipse nauim immari commisisses fluctibus atque procellis ingruentibus, gubernandi imperito, num euasurus es incolumis? Tyc. *Minimè gentium.* Par. *Quid tandem obstat? an quòd arte careas, cuius ope te ipse seruare potuisses?* Tyc. *Sanè verò.* Par. *Proinde arte seruamur, imperitia verò non item.* Tyc. *Admodum.* Par. *Ergo Parasiticâ artem esse constat.* Tyc. *Artem profectò, quantum apparet.* Par. *Atque gubernatores quidem præclaros, & aurigas eximios de curru non rarò delapsos esse comperi, ac nonnullos illorum luxatos atque dislumbatos, porrò nonnullos prorsus eximctos: cæterùm Parasiti naufragium nullus est qui possit producere. Proinde si neque ab arte remota est Parasitica, neque facultas est aliqua, comprehensio autem præceptionum exercitarum: eandem artem esse hodie nobis fatendum est.* Tyc. *Quantum quidé ex hoc coniecturam facio.*

ἀπ' ἐκεῖνο, ὅπως μὴ ὄρον ἡμῖν τινα γενώμεθα τῆς παρασιτικῆς. Πα. ὀρθῶς σύ γε λέγων· λοιπὸν γὰρ δέ μοι ἔτως ἂν μάλιστα διωρίσθαι, παρασιτικὴ δὲ τέχνη ποτίων καὶ βρωτίων, καὶ τῶν περὶ ταῦτα λεκτίων. τέλος δὲ αὐτῆς τὸ ἡδύ. Τυ. ὑπέρχωμαί μοι λοιπὸν εἰσαθῦσαι τὴν σκωπτικὴν τέχνην. ἀπ' ἐκεῖνο σκόπει, μὴ πρὸς ἔριδός τῶν φιλοσόφων μάχη σοι περὶ τοῦ τέλους ᾖ. Πα. μὴ μὲν ἀπόχρη γε, ἔπερ ἴσα τὸ αὐτὸ τέλος εὐδαιμονίας καὶ παρασιτικῆς. φανεῖται δ' ἔτως· ὁ γὰρ σοφὸς Ὅμηρος, τὸν τοῦ παρασίτου βίον θαυμάζων, ὡς ἄρα μακάριος, καὶ ζηλωτὸς ἂν μόνος· Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι, φησὶ, τέλος χαρίστερον ἴμμεναι, Ἢ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα, Πολλὰ δ' ἀκούοιεν ἀοιδοῦ ἐρικυδέος, οἱ θ' ἑστήκωσι κατὰ δῆμους, καὶ ἐπὶ δαῖτας ἐνηέτας ἀνέρες ἄλλοι Οἰνοχόοι φορέωσι, καὶ ἐγχείη δαπάνωσι.

Sed in hoc tibi vigilandum esse intelligis, vt non finè aliquā generosum Parasiticæ nobis attribuas. PAR. *Rectè sanè dicis. videtur autè hac finitione potissimùm explicari posse: Parasitica ars est ciborū atq; potuum, & sermonum qui horū conquirendorum gratia dicendi sunt, cuius finis est voluptas.* TYC. *Videre mihi tuā artem præclarè definîsse. Illud tamen etiam atq; etiam considera, ne aduersus philosophos aliquos de fine tibi oriatur pugna atque contentio.* PAR. *Atqui abundè sufficit hunc esse finem & felicitatis, & Parasiticæ: neque aliter apparet. Siquidem Homerus ille sapiens Parasiti vitam admirans tanquam solam beatam atq; felicem, ita inquit:*

Haud ego finem vllum meliorē vltrà arbitror esse.

Quàm si mente omnis populus lætetur quanti:
Iuxtà autem mensæ sint pane cibisq; repletæ,
Atq; pocillator dulce è cratere falernum
Fundens, distribuat per pocula parua bibendum.

Iam

καὶ ὁς ἔχ' ἱκανῶς ταῦτα θαυμάζων, μᾶλλον τὴν αὐτ' γνώμην ποιεῖ φανερωτέραν, ἢ λέγων, Τέλος τί μοι λάβισον ἐνὶ φρασὶν ἄθλοις ἐὼν· ἐχ ἱκανόν τι, ἐξ ὧν φησὶν, ἢ τὸ παρασιτᾶν ἡδύσμον νομίζων. καὶ μὲν δὴ ὧ τυχόντι ἀνδρὶ πιστεύθησι τέτος τὰς λόγος, ἀπὸ τῶ σοφοτάτο πᾶν ὅλως. καίζοι γε ἄπορ ἰδέαι ὁ Ὀδυσσεὺς τὸ κατὰ τὰς Στωϊκὰς ἐπαινᾶν τέλος, ἰδιώζο ταυτὶ λέγων, ὅτι τὸν Φιλοκτήτην ἀναλαζὼν ἐκ τῆς Λήμνε, ὅτι τὸ ἱλιον ἐξεπόρθησε, ὅτι τὰς Ἑλλήνας φόνου ἔπαυσε, ὅτι εἰς Τροίαν ἀσῆλθε, ἑαυτὸν μασηγώσας, καὶ καπὰ, καὶ Στωϊκὰ ῥάκη ἐνδύς, ἀλλὰ τότε ἐκ ἔστι τῶτο ἢ χαρίεσσον. ἀλλὰ μὲν καὶ ἐν τῶ τῶν Ἐπικουρείων βίω γενόμενος ἢ αὖθις, παρὰ τὴν Καλυψοῖ, ὅτι ὡς ἁπαλῶς ἔχων ἐν ἀργίᾳ τι βιοτεύειν, καὶ ἁφυφᾶν, καὶ βινᾶν τὸν Ατ-

Iam quasi parùm cumulatè hæc admiraretur, sententiam suam longè pleniorem apertioremq; his ſce verbis facit, perfectiuè subiiciens:

Hic finis nobis pulcherrimus esse videtur.

Haud aliud ex ijs, beatum ac felix, quàm parasitari existimans. z *Sedenim hæc verba non cuilibet è vulgo attribuit, verùm omnium sapientissimo. Et sanè si Vlyssi fuisset in animo Stoicos secuto laudare finem virtutem, potuisset illud dicere quando* A *Philoctetem ex Lemno adduxit, quando Troiam subuertit, quando* B *Græcos fugam adornantes compescuit atque detimit, quando Troiam ingressus est, se ipse* C *indecoris vulneribus flagellatum afficiens, ac sordido & planè Stoico indumento amictus. At tunc huius pulcherrimi finis nusquam commeminit. Cæterùm ne tunc quidem cùm in Epicureorum vita constitutus apud venustissimam Calypso versaretur, illique liceret in otio voluptuosè & molliter viuere, ac in omnibus delicijs Atlantidis*

λαντ& θυγατέρα, καὶ λινᾶρ πάσας τὰς λέκτ λιπόσας, ὑπ ἄλλ]ς ἔλκ τῶτο τὸ τῆλ& χαλ εἰσφορ, ἀπὰ τὴρ τῶρ παρασίτωρ βίορ. ἰκαλῖντο δ Δατυμόν&, οἱ παράσιβι τέρ τι. πῶς ὄρ λέγω; πάλιρ δὲ ἄξιον ἀναμνησθῆναι τῶρ ἐκπάλαι. ἐδ δὲ οἷόρ τι ἀπέραρ αὐτῶρ, μὴ ποικάκις λεγομένωρ, Δατυμόν& κατάμβροι ἐξάγε. καὶ, Παρακλίθωσι πράσπεσα εἴτε καὶ ἀριῶρ. ὃ γὰ μὴ Ἐπίκυρ& εφόδρα ἀνασχωίτως ὑφιλόμβ& τὸ δ παρασιτικῆς τῆλ&, τῆς κατ' αὐτὸρ ἀνδραποδίας τέλος αὐτὸ ποιᾶ. καὶ ὅτι ἀληθὲ τὸ πρᾶγμά ὅτι, καὶ ἀδρ Ἐπικύρ. μέλα τὸ ἡδὺ, ἀπὰ τῶ παρασίτ, ἔτο μάθοις ἄρ. ἔγωγε ἡγοῦμαι τὸ ἡδὺ, πρῶτορ μβ, τὸ τῆς σαρκὸς ἀόκλητορ, ἕκατα τὸ μὴ θορύβε καὶ ταραχῆς τῆ ψυχῆ ἐμπεπλῆσθαι. τέτορ τοίνυρ ὁ μβ παράσιτ& ἐκατέρωρ τυγχάνα, ὁ δ Ἐπικύρ&

lautidis lectum conscendere, neq; non rebus quas animi libido ferebat, indulgere: illius pulcherrimi finis meminer est, sed cùm apud Phaenam parasitum ageret. Vocabatur autem tunc temporis parasiti Datymones. Quomodo enim dicit? Dignum enim est vt iterum atque iterum suauissimorum versiculorum recordemur. neque enim ad satietatem audiri possunt, nisi sæpiùs repetantur:

Datymones sedeam ea ordine.

Et:

Iuxta mensa adsint epulis & carne repleta.

D Porrò Epicurus minimè impudenter hunc finem detractum parasiticæ, ad felicitatem suã detorsit. Quòd autem hæc res non absit à furto, quòdque Epicuro non luptas nihil curæ sit, sed parasito, ita potes colligere. Ego voluptatem existimo primùm tranquillum statũ corporis: deinde neq; mentem vllã perturbatione aut molestia onerari. Horum vtrunque parasitus assequitur, Epicurus

κάρα δὲ ἐκ θατέρου. ὁ δὲ ἕτερος οὐδὲν μᾶλλον σχήματος δεῖται, καὶ ἀκόσμου ἀκαιρίας, καὶ μυρίων ἄλλων, καὶ ἀσχημάτων, καὶ πρὸς τὸν οὐρανὸν, καὶ περὶ τῶν θεῶν ἆρα εἰσὶν, ἆρα οὐκ εἰσὶ, καὶ περὶ αὐτοῦ τοῦ τέλους καὶ πολιτείας, καὶ διαφερόμενος πρός τινας, οὐ μόνον ἐν ἀνθρωπίναις, ἀλλὰ καὶ ἐν θεσπιεσίαις ὕβρεσιν ὀχλήσεσιν. ὁ δὲ παράσιτος, πάντα μᾶλλον ἔχων οἰόμενος, καὶ πεπεισμένος μὴ ἄλλοις ταῦτα ἔχειν ἄμεινον, ἢ ἔχει, μετὰ πολλῆς ἀδείας καὶ γαλήνης ἀλφὸς τοιούτου παρῳχολουθῶν τοῖς, ἰδίοις, καὶ λειμῶσιν ἕπεται, ἀφικνεῖται τὰς πόλεις καὶ τὰς χώρας, ὅσην ὀδυσσεὺς ἐπὶ τῆς σχεδίας ἀφικνεῖτο. καὶ μὲν δὴ ἐπὶ κατὰ ταῦτα μόνον ἐκεῖνο τὸ ἡδὺ ὃ Ἐπίκουρος, ἀλλὰ καὶ κατ' ἐκεῖνα. ὁ δὲ Ἐπίκουρος οὗτος, ὅστις ποτὲ ἦν ὁ σοφὸς, εἴτοι φανῇ

curus autem ne alterutrius quidem fit particeps. Etenim cùm curiosè satis de habitu terræ, de infinitis mundis, de magnitudine Solis, atq; diſtantijs, de primis elementis atq; etiam de dijs, siue sint siue non sint, deq; ipſo fine peruestigans, nunquam non digladiari ſoleat ſemper cū aliquibus contentioſè diſſidens: non humanis ſolùm, ſed & mundanis vexationibus atteritur atque confuſus mitur. At paraſitus horum omnium ſecurus, omnia bene ſe habere exiſtimans, credensq; hæc meliori loco eſſe non poſſe quàm ſint, cum multa ſecuritate & animi tranquillitate, nullo iſtiuſmodi rugarum ſcrupulo illi faceſſente negocium, edit ſuauiſsimè, ac dormit ſupinus, & porrectis & manibus & pedibus quemadmodum Vlyſſes rate ad patriam nauigans. Atqui non propter illa tantùm nulla in re Epicurus voluptatis potitor, ſed etiam propter hæc. Quippe Epicurus ille quicunque tandem fuerit ille ſapiens, aut habet

quod

ἔχῃ ἔχει, ἢ οὔ. ἀ μὲν οὖν ἔχει, οὐχ ὅπως ἀθλίως ὁ βίωσεται, ἀλλ' οὐδ' βίωσεται· ἃ δ' ἔχει, ἤτοι παρ' ἑαυτοῦ, ἢ παρὰ ἄλλου. ἀ μὲν δὴ παρ' ἄλλου τὸ φαγεῖν ἔχει, παράσιτός ἐστι, καὶ οὐχ ὡς λέγει· ἀ δ' παρ' ἑαυτοῦ. οὐχ ὑπ' ἀθλίως βίωσεται. Τυ. πῶς οὐχ ὑπ' ἀθλίως; Πα. ἀ γὰρ ἔχοι τὸ φαγεῖν παρ' ἑαυτοῦ, πομπὰ τοι, ὦ Τυχιάδη, ὧν τοιούτῳ βίῳ παρακολουθεῖν ἀνάγκη, καὶ ἄφθονα πόσος ἅδ' τὸν μίσθιον βιώσεσθαι καθ' ἡδονὴν, τὰς ἐπιθυμίας ὁρίξας ἁπάσας ἀναπληρῶν, ἥτινά φησι; Τυ. ἐμοὶ δοκεῖ. Πα. ἐκεῖνον ὧν μὲν συχνὰ ἀνατιμήσῃ ἴσως τοῦτο παρίξει, ὧν δ' ὀλίγα καὶ μηδέν, ἐπίτιν' ὧν τύχῃς ἐν ἄρ σοφὸς ἐπιθυμοῖς, οὐδ' ἐφικνοῖο τῇ τίλος, λίγα δ' τῇ ἡδονῇ. ἀλλ' οὐδ' μᾶλλον ὁ πλούσιος, ὁ παρὰ τοῦ ἰσίας ἀφθόνως τῶν ἐπιθυμιῶν

quod edat, aut non. Simon, ille quidem voluptuosè vivet minimè: imò ne vivet quidè. Sin aût habuerit, habebit aut à seipso, aut ab alio. Itaque si ab alio quod edat habuerit, parasitus est & ille, & novit quem se superbè venditet. Sin à seipso, voluptuosè non vivet. TYC. Quomodo verò non voluptuosè? PAR. Si enim suppetiuerit illi apud seipsum victus copia multa, ô Tychiade, ejusmodi vitam consequi necesse est. Vide verò qualia: oportet enim eum qui voluptate ducit molliter & delicatè victurus est omnibus incidentibus cupiditatibus abundè indulgere. Aut quid tu ais? TYC. Et mihi idem videtur. PAR. Proinde ei qui rei familiari ampliter instructus est, fortassè unde libidinem suam expleat, non ægrè suppetet: atqui æstimè atque tenuiter munitus erit opibus, illi harum rerum potiundi, nulla supererit copia. Itaque si pauper fuerit Epicurus, sapiens esse non potest, neque unquam voluptatis finem sibi propositum consequetur. Sed ne dives quidem copiosæ pecuniæ dominus, cui per facultates suas cupiditatibus

φίαις χορηγῶν, ἀμώσητα τὰδηλ. ἰφιλοδω. τί δὴ ποτὲ ὅτι πᾶσα ἀνάγκη, ἢ ἀναλίσκουσα τὰ ἑαυτῆ πολλῶς περιπίπτειν ἐπηλίαις. τοῦτο μὲν, ὦ μακάριε ἕκαστε σκοπάσαντι τὸ ὄψον μαχόμενον, ἢ ἃ μὲν μάχοιτο, φαῦλα παρὰ τοῦτο ἰσθίοντα τὰ ὄψα, καὶ τῷ ἁλὶ ὑπερῆν· τοῦτο δ', ὡς οἰκονομοῦντι τὰ λαλὰ τῶν οἰκίαν, ἃ μὴ λανθάνει οἰκονομούμενον, μαχόμενον. ἢ οὐχ ὅτως; Tv. νὴ Δία ἀλλὰ μοὶ δοκεῖ. Πα. ὦ μὴ Βπικούρε πάντα ξυμβαίνειν ἐκὸς, ὥστε ἀλίποτε τῶξιτα τοῦ τίλους· ὡς δ' παρασίτε ὅτι μάλιστα ἥκιστα, ὦ χαλεπὴ λύη, οὔτε ἀγρὸς, οὔτε οἰκονόμος, οὔτε ἀργύρια· ἀλλὰ ὧν ἐκλογόμενος ἐπιθυμεῖν, καὶ πάντα ἔχειν, ὥστε καὶ φάγοι, καὶ πίοι μόνος οὕτως ἔχει μισθὸς, ὧν ἐκείνους ἀνάγκη, ἐνοχλούμενος.

tatibus prolixè ſuppeditare atque inſeruire promptum eſt, præfixum voluptatis finem nanciſcetur. Quid ita tandem? Propterea quòd neceſſe ſit eum qui ſumptum de ſuo fecerit, in multas atque adeò odioſas illabi moleſtias. Iam enim illi cum coco rixandum erit, quòd parum opiparè atque apparatè edulia adornauerit. Aut ſi citra rixam coci negligētiam diſſimulanter habuerit, tum ferculis inconditis, & minimè delicatis veſcitur, ac per hoc ſperata voluptate priuatur. Aut iam illi cum domus præfecto rem familiarem indiligenter accurante delitigandum eſt. An verò hæc ita ſe non habent? TYC. Per Iouem idem quoque mihi videtur. PARAS. Hæc ergo omnia vt Epicuro accidant neceſſe eſt. itaque nunquam voluptatis fine miſer ille potietur. At verò paraſito neque cocus eſt vllus, cui propter incuriam iraſceretur, neque ager, neque villicus, neque argentum, quorum nomine famuli excuſationem perferens doleret: & tamen omnia habet, vt edat & bibat, ſoli illi nulla re exiſtente qua vt Epicurus perturbaretur.

Lam

ἀλλ' ὅτι μὲν τέχνη ἔστιν ἡ παραστατικὴ, καὶ ἀπὸ τούτων, καὶ τῶν ἄλλων ἱκανῶς δεδήλωται· ἀνὸν ὅτι καὶ ἀείσῃ, δῆλον, καὶ τοῦτο ἤδη· ἁπλῶς, ἀπὸ πρώτου μὴ, ὅτι ἕκαστα πάσῃ διαφέρει τῶν τέχνων, ἕτερα, ὅτι καὶ ἰδίᾳ ἑκάστης. ἕκαστα μὲν ἅπασῶν ἔστω διαφέροντα πάσης· δεῖ τέχνης ἀνάγκη, πόσα ἄν μάθησιν, πόνον, φόβον, πληγὰς, ἄπειρ ἔκεισιν ὅστις ἂν ἀπωξαδαῖ ταύτῃ ἢ τῇ τέχνῃ, ὡς ἔοικε, μόνῃ ἔξεστι μαθεῖν ἄνευ πόνου. τίς δὲ ἀεὶ δάκνει ποτὲ ἀπῆλθε λιλαίων, ὥσπερ τινὰς ἐκ τῆς διδασκαλείου ὁρῶμεν; τίς δ' ἐπὶ δεῖπνον ἀπιὼν, ὤφθη συνθρωπὸς, ὥσπερ οἱ ἐς διδασκαλεῖα φοιτῶντες; καὶ μὲν ὁ μὴ παράσιτος, ἑκὼν αὐτὸς ἐπὶ δεῖπνον ἔρχεται, μάλιστα ἐπιθυμῶν τῆς τέχνης. οἱ δὲ τὰς ἄλλας τέχνας μανθάνοντες, μισοῦσιν αὐτὰς, ὥστε

Iam quòd ars sit parasitica, & ex his iam dictis, atq; aliys satis superq; ostensum est. F *Reliquũ est, vt planũ faciã quàm sit etiã omnium optima: & hoc quidẽ non simpliciter, sed primùm declarabo quàm communiter omnes artes* G *sua anteire soleat præstantia: deinde quàm etiã priuatim præcellat cæteras. Communiter ad hunc modum præstat aliys.* H *Etenim vniuscuiusque artis studium, discendi adducere laborem, timorem ac verbera necesse est, quæ qui non deprecetur, nullus vnquam inuentus est. Hanc verò artem cuius ego professor sum solam, vt videtur, licet sine labore perdiscere. Quis enim vnquam à cõuiuio flens digressus est, veluti quosdam videmus puerulos à præceptoribus discedere? Quis proficiscens ad conuiuium, vnquam tristis atque seuerus conspectus est, quemadmodum illi qui ludos literarios frequentare solent? Atqui parasitus sua sponte, atque adeò volens ad cœnam vadit, artis consequendæ omnium cupidissimus. Cæteri verò qui aliys artibus perdiscendis nauant operam, easdem prosequuntur*

quuntur odio, ita vt nonnulli aufugientes, artes suas summa detestatione repudient. Et cur non hoc quoq; considerandum tibi venit, quòd eos qui in alijs artibus feciſſent aliquod operæpretium, parentes ſ his potiſſimùm honorare ſolent, quibus paraſitum quotidie coonestant? Elegantes, ita me Diÿ ament, inquiunt, puer pinxit literas, date illi quod edat. Malignas literarum notas deſcripſit, nihil date illi. Adeò res & honore penſanda, & ſupplicio punienda eſſe videtur. Quin etiam cum cæteris artibus ita comparatum eſt, vt primum hoc poſterius habeant, poſtquam iam K multo ſudore paratæ ſunt, dulcem & expetitum voluptatis fructum ſubminiſtrant ſuis cultoribus. ad quam rem multa eſt via, nec minùs aſpera. Cæterùm ſola ex omnibus paraſitica ſtatim initiò inter diſcendum artem ſuam fruitur, ac ſimul atque incepta fuerit, quantoſtiſſi in quæſtu. Prætercà reliquæ artes nõ ſaltem aliquæ, ſed omnes ſimul, tantùm victus conquirendi gratia inuentæ

φιλὼ γεγόνασιν· ὁ δὲ παράσι-
τος, οὐθὲν ἔχει πλὴ προφιλῶ
ἅμα ὧν ἄρξασθαι τῆς τέχνης.
ἢ οὐκ ἐνοεῖς, ὅτι ὁ μὲν γεωρ-
γὸς γεωργεῖ, ὁ δὲ ζῆν γεωργεῖν
ἕνεκα, καὶ ὁ τέκτων τεκταίνε-
ται, ὁ δὲ τεκταίνεσθαι ἕνεκα;
ὁ δὲ παράσιτος ἐξ ἑτέρου
μέν τοι φιλόκαλα ἁπτὰ τοῦ αὐτοῦ
καὶ ἔργου ὄντα αὐτῷ, καὶ οὗ
ἕνεκα γίνεται. καὶ μὲν οὐκ ἐ-
νοεῖ γε ὅτι ὅπερ ὅσοις ἐπίστα-
ται, ὅτι οἱ μὲν τὰς λοιπὰς τέ-
χνας ἐργαζόμενοι, τὸν μὲν ἄλ-
λον χρόνον ταλαιπωροῦσι,
μίαν δὲ, ἢ δύο μόνας ζῶν μικ-
ρὰς ἡμέρας ἡδὰς ἄγουσι καὶ
ἀπόλαυσιν δι' ἔτους,
τὰς δὲ ἡμιμόλιους ἑορτὰς σφατι-
λῶσι, καὶ εὐφραίνεσθαι λέγον-
ται τότε· ὁ δὲ παράσιτος ζῶν
μιᾶς τὰς τριάκοντ' ἡμέρας
ἡδὰς ἄγει. πᾶσαι γὰρ δοκοῦ-
σιν αὐτῷ ἐν τῶν θεῶν, ὅτι οἱ
μὲν βοσκόμενοι τὰς ἄλλας τέ-
χνας διατρίβειν, ὀλιγοσιτίας
καὶ

sunt: at parasito alimentorum parata est alimentorum copia, simulatque artem exorsus fuerit. An verò non animaduertis agricolam agros colere non colendi gratia, & fabrum fabricare non fabricandi gratia? At parasitus nihil sectatur aliud, sed hoc ipsum quod illum negotium est. & cuius gratia ei negotio intentus est. At hæc cui obscura sint, neminem esse arbitror, quòd qui reliquarum artium exercendo tractant commercia, per omne tempus afflictis laboribus viuunt eruminæ atque infeliciter, ac vix vnum atque alterum diem festum per mensem agunt, propterea quòd ciuitates quidem per annum, & per mensem indicta solennitate dies festos agere solent, & tunc animo remissiore lætari dicuntur: at parasitus ferè singulos singulos triginta dies agit in ocio. Omnes enim dies illi videntur sacri deorum numinibus. Præterea quibus consilium aut aliquis est, reliquis vti artibus cum aliqua laude & existimatione

illis

καὶ ὀλιγοπροσίοις χρῆσθαι, καθάπερ οἱ νοσοῦντες πολυπροσίοις καὶ πολυσιτίοις οὐκ ἐῶσιν ὠφελεῖσθαι μανθάνειν. καὶ οὐ μὴν ἅπασι τέχναι, χωρὶς ὀργάνων οὐδαμῶς ὧν ἐπιτηδείως ὑπηρετεῖν δυνάντα· οὔτε γὰρ αὐλεῖν ἔνι χωρὶς αὐλῶν, οὔτε ψάλλειν ἄνευ λύρας, οὔτε ἱππάζειν χωρὶς ἵππου· αὐτὰ δ' ἅττα ἐστὶν ἀγαθὰ, καὶ οὐ βαρέα τῷ τυχόντι, ὥσπερ καὶ ὑπάρχειν μισθὸν ἔχοντι ὅπλον κεῖσθαι αὐτῷ. καὶ ὡς ἔοικε, τὰς ἅπασι τέχνας μανθάνομεν, μισθὸν ἀποδόντες, ταύτῃ δ', λαμβάνοντες. ἔτι τῶν μὲν ἄλλων τέχνων ἐνίοις ἀποδεδόσθαι τινὰ ἡδονὴν ἐξ ἐπιτηδεύσεως αὐτῶν· τὴν δὲ παρασιτικὴν οὐδεὶς, ἀλλ' ὥσπερ ἰατρικὴν, κατὰ Σωκράτην, καὶ αὕτη τινὶ μοίρᾳ παραγίγνεται. ἐκεῖνο δὲ σκόπει, ὅτι τὰς μὲν ἄλλας τέχνας

illi tenui frugalique victu & potu vtantur necesse est, tanquam qui morbis decumbunt impliciti. Nam qui victu paulò copiosiore, potiúsque largiore semet inuitat & oblectat, ille studio minimè est accommodus. Accedit his, quòd reliquæ artes sine instrumentis, magistro suo nihil fructus afferre possunt. Neque enim citra tibiam tibia canere, neque citra lyram psallere, neque absque equo equitare quisquam potest. Porrò hæc vsqueadeò bona est, adeóque non onerosa artifici, vt omnibus etiam instrumentis carenti, tamen victum largè suppeditet, eáque commodissimè vti possit. Et sicut videmus, alias artes perdiscentes, magistris mercedem persoluimus: hanc autem discentes, præmium accipimus. Prætereà aliarum artium omnium sunt doctores quidam & professores: cæterùm qui parasiticam tradat aut doceat, nullus est: sed quemadmodum Lpoëtis iuxta Socratem, & ipsa quidem fato quodam accedit. Quinetiam illud apud animum tuum expendito, quòd alias artes

χνας ὁδοιπορῶν ἢ πλέοντες ἢ
λωμένοις ἀμφοτέροις, ταύ-
την δίκαιον χρῆσθαι καὶ ἐν ὁδῷ,
καὶ πλέοντι. Τυχ. πάνυ μὲν
οὖν. Παρ. καὶ μήν τοι, ὦ Τυ-
χιάδη, ἃ μὲν ἅπαντα τίχναι δο-
κοῦσί μοι ταύτης ἐπιθυμεῖν,
αὐτὴ δ' ἀδημιᾷς ἐτέρας. Τυχ.
τί δ', οὐχ οἱ τὰ ἀπόρρητα λαμ-
βάνοντες ἀδικεῖν δοκοῦ-
σι; Παρ. πῶς γὰρ οὔ; Τυχ. πῶς
οὖν ὁ Παράσιτος τὰ ἀπό-
ρρητα λαμβάνων, οὐκ ἀδικεῖ μό
νος; Παρ. οὐκ ἔχω λέγειν· καὶ
μὴν τῶν ἄλλων τεχνῶν οὐ ῥᾳ-
δία, φαῦλαί τινες καὶ ἀτι-
μίαι εἰσί, τῆς δὲ παρασιτικῆς
οὐ ῥᾳδία πάνυ γνῶναι τις. τὸ
γὰρ θρυλούμενον ζῆτο τῆς φι-
λίας ὄνομα, ἐκ ἀπό τινος εὔ-
ροις, ἢ ἀρχῆς παρασιτικῆς.
Τυχ. πῶς λέγεις; Παρ. ὅτι
οὐδεὶς ἐχθρὸν, ἢ ἀγνῶτα ἄν-
θρωπον, ἀλλ' οὐδὲ σιωπῶν μει-
ρακίσκος, ἐπὶ δεῖπνον καλεῖ, ἀλ-
λὰ δῆλον πρότερον, οἶμαι, τοῦτον
γνῶναι

aut iter facientes, aut nauigantes exercere nequeamus, hac verò vti licet & in itinere, & inter nauigandum. TYCH. *Admodum profectò.* PAR. *Atqui, ô Tychiade, reliquæ artes omnes huius opem mihi desiderare videntur, hæc verò nullius alterius egens est administra.* TYCH. *Quid autem? nónne qui alienas res accipiunt, tibi iniustè agere videntur?* PAR. *Et quî non?* TYCH. *Quomodo ergo parasitus aliena accipiens, solus extra iniustitiæ noxiam habendus est?* PAR. *Huius quæstionis causam tibi non possum reddere: verùm aliarum artium principia plerunque sunt vilia atque simplicia, parasiticæ autem principium admodum generosum & illustre est. Etenim omnibus modis iactatum artium illud amicitiæ nomen, non inueneris aliud quàm parasiticæ esse auspicium.* TYCH. *Quomodo dicis?* PAR. *Quoniam nemo inimicum, aut ignotum hominem, sed ne mediocriter quidem familiarem ad cœnam vocat: sed necessarium est, vt antè cum illo amicitiam*

φιλίαν φίλον ἵνα λοιπὸν ἐσῃ, citiam contraxerit, quàm
σπονδῶν καὶ τραπέζης, καὶ eum libationis & menſæ par
τῶν τῆς τέχνης ταύτης μυη- ticipem fecerit, atque ad hu-
φίων. ἐγὼ γοῦν ποτ' ἀκοὴ ἔ- ius artis myſteria admiſe-
κουσα τινῶν λεγόντων, ποτα- rit. Audiui ego ſæpenumerò
πὸς ἐστὶν οὗτος ὁ φίλος, ὅστις ὁ dicentes quoſpiam: Cuiuſ-
βιβρωκὼς, οὐδ' πίνοντι μεθ' ἡ- modi ille amicus eſt, qui ne-
μῶν, ὃς οὐκ ἐσθίει τὸν σὺμ- que edit neq; bibit vnquam
πόσια καὶ συνοδίους, μόνον nobiſcum? quaſi eum qui
τοιοῦτον ἐγκωμιάζων φίλον. vnà cibum capiat atque
ὅτι γὰρ μὴν ἡ βασιλικωτάτη combibat, ſolum fidum ami-
τῶν τεχνῶν ἐστὶν αὕτη, μαν- cum eſſe exiſtiment. Quòd
θάνειν ἔξεστι καὶ ἐκ τοῦδε· οὐκ autem ars ſit omnium præ-
ἔστιν ἥτις ἐκ τῶν ἄλλων ἐπι- ſtantiſſima, inde facillimè
τηδειοτέρα, ἀπὸ τοῦ Διὸς ἀρξα- poteris cognoſcere. Etenim
μένοις, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐργάζε- artes reliquas non tantùm
σθαι, καὶ ἐπὶ τοῖς ἱδρῶσι ῥέου- grauiter laborantes, & ſu-
σιν, ἀμέλει δὲ καὶ τῶν τε- dore perfluentes, ſed per Io-
χνῶν. ὁ μὲν παράσιτος μετα- uem ſedentes aut ſtantes
χειρίζεται τὰ αὐτῶν τέχνων, ὡς exercent, quaſi artibus ſer-
βασιλεὺς καταχέμενος. ἐκεῖ- uiliter mancipati ſint: at pa-
νος μὲν γὰρ τί ἀλλ' ἢ λίαν περὶ raſitus veluti addicto man-
ἡδυπαθείας ἀεί; ὅτι δὲ μό- cipio ſua arte vtitur, velu-
νος ἑκὰς ὁ σοφὸς Ὅμηρος, ti rex accumbens, ocioſus
ὅτι φυτεύει χερσὶ φυτὸν, ὅτι ab animo. Illa autem quor-
ἀρεῖ, ἀπὸ τὰ ἄσπαρτα, καὶ ſum recenſere attinet, cer-
τὰ ἀνήροτα πάντα νέμεται. tiſſima felicitatis paraſiti-
καὶ cæ documenta, quòd ſolus
ſapientem Homerum, neque vllam plantam in-
ſerit manibus, neque terram verſat aratro, ſed citra ara-
tionem, citraq; ſementem omnia paraſitando conſequitur?

καὶ μὴν ῥήτορά τι καὶ γεωμέτρην, καὶ χαλκέα ἢ τέκτονα λαμβάνειν τῶν ἑαυτῶν τέχνην ἐργάσασθαι, ἐάν τε πονηρὸς, ἐάν τε καὶ μοχθηρὸς ᾖ· παρασιτεῖν δὲ ἀδύνατα μανθάνειν, ἢ μοχθηρὸς ὤν, ἢ πονηρός. Τυχ. παπαῖ, οἷον κῆμα ἀφῆκάς μοι παρασιτικόν· ὥστε καὶ αὐτὸς ἤδη βούλεσθαι λοιπόν μοι παρασιτεῖν ἔναι ἀντὶ τούτου, ὅς εἰμι. Παρ. ὡς μὴν ζῆλος λοιπὸν πάντων διαφέρει, διδάξεσθαί μοι λοιπόν· φέρε δή, ὡς καὶ κατ' ἰδίαν ἑκάστης διαφέρει σκοπῶμεν. τὸ μὲν δὴ τοῖς βαναύσοις τέχναις παραβάλλειν αὐτὸν ἀνόητόν ὅτι, οἶμαι μᾶλλον ὥς κατειρωνεύῃ τὸ ἀξίωμα τῆς τέχνης. ὅτι γε μὴν τῶν μαγείρων καὶ κακίστων τεχνῶν διαφέρει, δῆλον. ὁμολογεῖται γὰρ δὴ πᾶσι πάντων, τὸ τὴν ῥητορικὴν καὶ τὴν φιλοσοφίαν, ἃς διὰ γυναῖκα, καὶ ἐπὶ

Prætereà rhetori aut mathematico, aut fabro ærario nihil obstare video quò minùs artem suã exerceat, etiã si improbus fuerit aut morio: porrò autem parasitum agere nemo potest, qui aut stultus fuerit, aut improbis moribus. TYCH. *Papæ: cuiusmodi rem ostendisti esse parasiticam? Itaque & meiam ea inuasit libido, vt parasitus esse cupiam pro eo què nunc in præsens sum.* PAR. *Ita? quemadmodum omnibus alijs artibus potior sit parasitica cõmuniter, abunde mihi demonstratum esse opinor: O age nunc deinceps quomodo priuatim quoq; excellat singulas, cõsiderabimus. Vt autem hanc cum mechanicis aut vanauarijs artibus conferam, ineptum mihi esse videtur, aut potiùs eius qui huiusce artis dignitatem indignis modis subuerteret. Sed illud potiùs, quomodo maximas atque pulcherrimas sua præstantia exuperet, demonstrandum est. Est autem in confesso apud omnes, rhetoricam atque philosophiam cæteris longè celebriores haberi, quas*

plerique

ἐπιτήμας ἀφαιρούνται τινες, ἐπειδὰν γοῦν καὶ τούτων ἐφεξῆς τὴν παρασιτικὴν πολὺ μᾶλλον ἁπάσας σχολὴν ἀπολείπωσι τῶν ἄλλων τεχνῶν λόγῳ περιγεγράψῃ, καθάπερ ἡ Ναυσικάα τῶν θεραπαινίδων. οἶμαι μὲν οὖν ἀμφοῖν διαφέρειν, καὶ τῆς ῥητορικῆς καὶ τῆς φιλοσοφίας, πρῶτον κατὰ τὴν ὑπόστασιν· ἡ μὲν γὰρ ὑφέστηκεν, οὐκ ἔστι δὲ καὶ τὴν ῥητορικὴν, εἴ τι καὶ τὸ αὐτὸ νομίζομεν, ἅπαντες ἢ τινες, οἱ δὲ τοὐναντίον, ἀτεχνίαν, ἄλλοι δὲ κακοτεχνίαν ἄλλοι δὲ ἄλλό τι, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν φιλοσοφίαν, κατὰ τὰ αὐτὰ, καὶ ὡσαύτως ἔχουσιν. ἀτεχνῶς μὲν γὰρ Ἐπικούρῳ δοκεῖ τὰ πράγματα ἔχειν, ἀτεχνῶς δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς Στοᾶς, ἀτεχνῶς δὲ τοῖς ἀπὸ τῆς Ἀκαδημίας, ἀτεχνῶς δὲ τοῖς ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, καὶ ἁπλῶς, ἄλλῳ ἄλλο ἀξιοῖ

plerique propter generositatem atque cognitionem omnibus anteponunt. Proinde posteaquam ostendero & his longè potiorem esse parasiticam, satis constabit eandem quoque cæteris artibus vniuersis longè latéq; præstare, veluti Nausicaa corporis venustate atque proceritate omnes præcellebat famulas. Equidem communiter vtrasque excellenter anteit, & rhetoricam, & philosophiam: primùm quantum attinet ad artis subsistantiam. Illa enim subsistit, hæc verò minimé. Neque enim de rhetorica eadem omnium est sententia, neque eandem idem omnes esse sentimus, sed nonnullis ars esse videtur, nonnullis ab arte seiuncta. Plerique etiam præuitatem quandam artis seu impostura esse existimant, alij, aliud. Haud alia est hominum de philosophia disputantium opinio. Aliter enim Epicuro res philosophicæ habere videntur, aliter Stoicis, aliter Academicis, secus quoque Peripateticis. Et quid multis opus est? Omninò alius aliam

ἀξιοῖ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι· καὶ μέχει γε νῦν, ἔτι οἱ αὐτοὶ γνώμης ἱμάτιον φαίνεται. ἐξ ὧν ἀπιστοῦσι τισὶ μαίεσθαι κατιδεῖν· ἀρχὴν γὰρ φημὶ μήτε εἶναι τέχνην, ἐς οὐκ ἔστιν ἀνάπαυσις. ἐπεί τί δὴ ποτε ἀριθμητικὴ μὲν μία ὅτι, καὶ ἐν αὐτῇ, καὶ δὶς δύο, παρ' ἡμῖν, καὶ παρὰ Πέρσας τέσσαρα ὅτι, καὶ συμφωνεῖ ταῦτα καὶ παρὰ Ἕλλησι καὶ Βαρβάροις; φιλοσοφίας δὲ πολλὰς καὶ διαφόρους ὁρῶμεν, καὶ ἔτι τὰς ἀρχάς, ἔστι τὰ τέλη σύμφωνα πασῶν; Τυχ. ἀληθῆ λέγεις, μίαν μὲν γὰρ τὴν φιλοσοφίαν εἶναι λέγουσιν, αὐτοὶ δὲ αὐτὰς ποιοῦσι πολλάς. Παρ. καὶ μὴν τὰς μὲν ἄλλας τέχνας, ἃ καί τι κατὰ ταύτας ἀσύμφωνον ἂν τὰ παρ' ἑκάστοις τις, συγγνώμης ἀξιώσας, ἐπὶ μέσα τι προκόψει, καὶ ἃ καταλήψας αὐτῶν οὐκ

rem philosophiam esse contendit, & commiscitur: & ad hunc vsque diem neque illi suam obtinent sententiam, neque ars illorum vna esse videtur. Ex quibus omnibus hanc mihi coniecturam facere licet, quòd statim sub initium illam artem esse negem, cuius nulla est substantia: quoniam cur tandem arithmeticam vnam esse videmus, quàm quòd bis duo & apud nos & apud Persas sint quatuor, nec discrepant hæc neque apud Græcos, neque apud Barbaros? At philosophias varias atque multiplices esse videmus, præterea neque fines, neque principia illarum concordare. TYCH. Vera dicis. Etenim vnam philosophiam esse assueranter affirmant, ipsi verò multarum sunt authores. PARAS. Atqui in reliquis artibus, quanquam nonnihil discreparet, quispiam verò progressus illud ignoscendum esse contenderet, propterea quòd alioqui perfectæ essent, earumque cognitiones nõ forent ambiguæ aut mutabiles: certè ille repudiem-

οὐκ ἀσὶν ἀμετάπωτοι, πῶς ἂν τις ἀνεκτὸν ἄν εἴη. φιλοσοφίαν μὲν γάρ τις, ὡς ἀναγκαίαν, ἀσχολοῖτο μὴ μίαν εἶναι, καὶ μηδὲ σύμφωνον αὐτὴν ἑαυτῇ μᾶλλον τῶν ὀργάνων. μία μὲν οὖν ἐστι φιλοσοφία, ἑπτὰ δὲ ὁρῶ καὶ ἄπειρα οὔσας· πῶς οὖν οὐκ ἐνδέχεται εἶναι, ἐπιστήμην ἡ φιλοσοφίαν μίαν. ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῆς ἑτοιμότητος τῆς ῥητορικῆς ταῦτα φαίη τις ἄν· τὸ γὰρ περὶ ἑνὸς πεπαιμένου ταυτὰ μὴ λέγειν ἅπαντας, ἄτοπα μάλιστα ἔοικε φορᾶς ἀντιδόξου, ἀπόδειξις μεγίστη τοῦ μηδὲν ἀρχὴν εἶναι τοῦτο, οὗ μία κατάληψις οὐκ ἔστι. τὸ γὰρ ζητεῖν, τὸ τί μᾶλλον αὐτῶν ἐστι, καὶ τὸ μηδένα ὁμολογεῖν μίαν εἶναι, τοῦτο αὐτὸ ἀναιρεῖ τοῦ ζητουμένου τὸ εἶναι. ἃ μέν τοι παραπλησίως ἔχοντες ἴσμεν, ἅμα καὶ ἐν Ἕλλησι καὶ ἐν Βαρβάροις μία

repudiandus non esset. At philosophiam quis tanquam necessariam sustineret vnam & simplicem non existentem, ac ferè vbique ipsam secum discrepantem, longè magis quàm instrumenta quæ sunt diuersissima? Siquidem non est vna philosophandi scientia aut ratio, postquam innumeras esse conspicio. Multæ autem esse non possunt, quòdquidem philosophia vna est. Non disparia de rhetoricæ quoque substantia quispiam dicere posit. Nam de vna re proposita omnes non idem sentire & dicere, sed super præceptionibus diuersis pugnare sententijs, documentum est certissimum, ne principium quidem illius artis esse probabile, cuius non est vna cognitio. Etenim quærere quid potissimùm ex illis æstimanda sit rhetorica, ac nondum fateri vnam esse, omnem eius quod quæritur, tollit essentiam.

5 Porrò autem ipsa parasitica non perinde se habet, sed & inter Græcos, & inter Barbaros sui nunquam

ἰσί, καὶ κατὰ ταῦτα καὶ ὡς σαύτως. καὶ οὐκ ἄν εἴποι τις ἅμα μὲν τοὺς δι, ἑτέρως δὲ τοὺς δι παρασιτᾶν. οὐδὲ ἀσὶν ὡς ἔοικεν, ἐν παρασίτοις τισὶν, οἷον Στωϊκοὶ ἢ Ἐπικούρειοι, δόγματα ἔχουτὸν διάφορα, ἀλλὰ πᾶσι πρὸς ἅπαντας ὁμολογία τίς ἐσι, καὶ συμφωνία τῶν ἔργων, καὶ τοῦ τέλους· ὥστε ἔμοιγε δοκεῖ ἡ παρασιτικὴ κινδυνώδη κατά γε τοῦτο, καὶ σοφία εἶναι. Τυ. πάνυ μοι δοκᾶς ἱκανῶς ταῦτα ἀρκεῖνα. ὡς δὲ καὶ τὰ ἄλλα χείρων ἐσὶν ἡ φιλοσοφία τῆς σῆς τέχνης, πῶς ἀφανεῖς; Πα. οὐκοῦν ἀνάγκη πρῶτον ἀπᾶν, ὅτι φιλοσοφίας μὲν οὐδὲ ποτ᾽ ἂν ἐράσθη παράσιτος, παρασιτικῆς δὲ πάμπολλοι ἐπιθυμήσαντες μνημονεύονται φιλόσοφοι, ἡ μέχρι γε νῦν ἔρωσι. Τυ. καί τίνας ἄν ἔχοις ἀπᾶν φιλοσόφους, παρασιτᾶν σπεύδοντας; dissimilis est, sed una atque eadem parasitandi ratio omnibus. Neque quispiam dixerit aliter hos, aliter illos exercere parasiticam. Neque sunt inter parasitos, vt videre, discrepantium sectarum auctores, cuiusmodi sunt aut Stoici, aut Epicurei, dogmata habentes pugnantia: sed una omnib. apud omnes est professio, operumq; & finis concordia. Itaque vt mihi videtur, periculum est ne ex his omnibus à me adductis, parasitica quoque sit singularis & præcipua quædam sapientia. TYC. Videre mihi ista sufficienter disseruisse. TQuod autem & in alijs philosophia tua professione parasitica deterior existimanda sit, quomodo planum facies? PAR. Ergo illud mihi sub initium dicto peracceptum est, nullū parasitum vnquam philosophiam amasse: at parasiticæ desiderio permultos arsisse philosophos, testatur historia: quo desiderio etiam nunc tenentur. TYC. Et quos nam memorare potes philosophos, qui parasiticæ operam

dederē

ἀξιοῦντας; Πα. οὔς τινας μέν τοι, ὦ Τυχιάδη, καὶ σὺ γιγνώσκων, ἐκείνη ἀγνοεῖν ἐμοὶ, ὃς κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐντεῦθεν γιγνομένης, οὐχὶ τιμᾶς. Τυ. οὐ μὰ τὸν Δί', ὦ Σίμων· ἅπαξ καὶ σφόδρα ἀρρὰ, οὔς τινας καὶ ὑμῖν ἀπέφηνε. Πα. ὦ γενναῖε, σύ μοι δοκεῖς ἀνήκοος καὶ τῶν ἀναγραψάντων τοὺς ἐκείνων βίους, ἅπαντας ἄρα καὶ ἐπιγνῶναι, οὓς τινας λέγω, δώσειν. Τυ. καὶ μέν τοι νὴ τὸν Ἡρακλέα πολὺ ἂν ἀκούειν, τίνων ἄοιμι. Πα. ἐγὼ σοι δείξω, καὶ καλέσω αὐτοὺς οὓς ἅπαντας ἐκεῖ τὸν φωνὴν, ἀπ' ἄρχῆς ἐγὼ δοκῶ τὸν ἀεὶ ἔτος, καὶ ὃς ἤκιστα εἶη. Ἀισχίνης μέν τοι ὁ Σωκρατικὸς ἦν, ὁ τὸς μακρὸς καὶ ἀσόφους διαλόγους γράψας, ἐκεῖ ποτε ἂν

dederint? PARAS. Eos quidem, ô Tychiade, quos neque tu ignoras, sed data opera me quoque ignorare ciuiliter simulas, veritus nè ea ex re dedecus illis potiùs quàm honorem conciliem. TYCH. Non per Iouem hoc mihi in mentem venerat, ô Simo: attamen vehementer animi pendeo quósnam ei rei vnquam seruientes posſis producere. PARAS. O generoſe, equidem tu mihi rudis & imperitus esſe vidêre eorum qui philoſophorum vitas memoriæ proditas ad posteros transmiſerunt: omnino enim eoſdem quos dico legere potuiſſes. TYCH. Atqui per Herculem iam mirabiliter audire geſtio qui tandem illi ſint. PARAS. VEgo tibi eoſdem demonſtrabo, & nominatim perſtringam, & quidem minimè malos aut infimæ conditionis philoſophos, ſed vt ego opinor, ferè ex omnibus præſtantiſſimos, & de quibus hoc vel ſuſpicari indignum facimus esſe putâſſes. Enimuerò Aeſchines ille Socraticus, lõgis illis & lepidis dialogis ſummo ſermonis nitore atque mundicia conſcriptis, ſemel ve-

mit in

ἐς Σικελίαν, κομίζων αὐτὸς, ὅπως ἀ δωσάτο δι αὐτ γνωσθῆναι Διονυσίῳ τῷ τυράννῳ· καὶ τὸν Μιλτιάδην ἀναγνοὺς, καὶ δόξας εὐδοκιμηκέναι λοιπὸν ἐκάθητο ἐν Σικελίᾳ, παρασιτῶν Διονυσίῳ, καὶ τῆς Σωκράτους διατριβῆς ἐρρῶσθαι φράσας. τί δῆτα, καὶ Αἰσχίνης ὁ Κυρηναῖος οὐχὶ τῶν δοκίμων φαίνεταί σοι φιλοσόφων; Τυ. καὶ πάνυ. Πα. καὶ οὗτος μέν τοι, κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, διέτριβεν ἐν Συρακούσαις παρασιτῶν Διονυσίῳ· πάντων γοῦν ἀμέλει τῶν παρασίτων αὐτὸς εὐδοκίμει παρ' αὐτῷ. καὶ γὰρ ἐν πλέον τι τῶν ἄλλων πρὸς τὴν τέχνην ἀφυὴς· ὥστε τοὺς ὀψοποιοὺς ὀκριῶσι τίμιον παρὰ τοῦτον ὁ Διονύσιος, ὡς παρ' αὐτῷ μαθησομένους. οὕτος μέν τοι δοκεῖ καὶ κοσμῆσαι τὴν τέχνην ἀξίως. ὁ δὲ Πλάτων ὑμῶν ὁ γενναιότατος, καὶ αὐτὸς

mit in Siciliam, eosdem vnà secum ferens, vt si quo modo fieri posset, eorum operâ Dionysio tyranno innotesceret. Tandem verò lecto Miltiade, visus sibi non mediocrem adiunxisse & laudem & opinionem, reliquum tempus permansit in Sicilia parasitans Dionysio, Socraticis disceptationibus longùm valere iussis. Quid autem? Nónne & X Aristippus ille Cyrenæus vnus ex præstantibus & eximijs philosophis tibi esse videtur? TYC. Maximé. PAR. Et ille per id ætatis Syracusis versatus est parasitando apud Dionysium. Itaque ex omni parasitorum numero ille in maximo precio habitus fuit apud illum. Erat enim præter cæteros ad hanc artem singulari præditus industria: quare & coquos quotidie ad illum mittere solitus est Dionysius, quò apparatiùs tanto magistro artem perdiscerent culinariam. Ille sanè videtur etiam artem pro dignitate excoluisse. Quinetiam Plato vester generosissimus, & ipse non ex

σὸν μὴν ἦκεν ἐς Σικελίαν· καὶ τούτου, καὶ ὀλίγας παρασιτήσας ἡμέρας ὑπὸ τυράννου, τῆς παρασιτήσεως αὐτὸν ἐφνίας ἐξέπεσεν. καὶ πάλιν Ἀθήναζε ἀφικόμενος, καὶ φιλοπονήσας, καὶ παρασκευάσας ἑαυτὸν, εὖ μάλα δαπάνῃ σὺν πολλῇ ἐπέπλευσε τῇ Σικελίᾳ, καὶ δαπανήσας πάλιν ὀλίγας ἡμέρας, ὑπὸ ἀμαθίας ἐξέπεσεν. καὶ αὖτε ὁ αὐτοφυὴς Πλάτωνι περὶ Σικελίαν, ὁμοία δοκεῖ γενέσθαι τῷ Νικίου. Τυ. καὶ τίς, ὦ Σίμων, περὶ τούτου λέγει; Πα. πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, Ἀριστόξενος δὲ ὁ μουσικὸς, πολλοῦ λόγου ἄξιος, καὶ αὐτὸς ἦν παράσιτος Νηλέως ἰών. Εὐριπίδης μὲν γὰρ ὅτι Ἀρχελάῳ μέχρι τοῦ θανάτου παρεσίτει, καὶ Ἀναξαρχος Ἀλεξάνδρῳ, πάντες ἴσασιν. καὶ Ἀριστόξενος δὲ τῆς παρασιτικῆς ἔργασίαν, ὥσπερ καὶ τὴν ἄλλην τέχνην. φιλοσόφους μὲν

liam ob cauſam in Siciliam profectus eſt: ac ſanè pauculos aliquot dies paraſitatus, ſtatim ab inepta paraſitatione propter artis imperitiam elapſus eſt. Rurſus autem Athenas regreſſus, cũ variis ſemet ſtudijs exercuiſſet & adornaſſet, deinceps ſecunda vice in Siciliam nauigando contendit, vbi iterum pauculos aliquot dies cœnatus, ob paraſitandi imperitiam Dionyſio excidit. Et hæc quæ Platoni in Sicilia parùm ſcitè paraſitanti accidit aduerſitas, perſimilis mihi eſſe videtur Υ Niciæ. Τυc. Et quis ea, Simo, de Platone tibi dixit? Par. Equidem & alij complures: porrò autem Ζ Ariſtoxenus Muſicus vir clarus atque memorabilis, & ipſe α Nelei paraſitus fuit. Quòd verò β Euripides apud Archelaum paraſitum egerit vſque ad extremum vitæ diem, γ Anaxarchus autem apud Alexandrum, planè tibi compertum eſt. Neque Ariſtoteles paraſiticam intactam reliquit, ſed eandem vt reliquas artes omnes exorſus eſt. Philoſophos quemad-

[illegible]

pora, ô optime, alia quidem pacis. Iam in his omnibus modis nat[illegible] manifestas fieri: sed & illi nec[illegible] ribus sunt imbuti. Primum

μηθα τὴν τοῦ πολίμου καιρὸν, καὶ τίνος ἂν εἶναι μάλιστα χρησιμάταλοι, ἰδίᾳ τε ἕκαστος αὐτῶν, καὶ κοινῇ τῇ πόλει. Τυ. ὡς οὐ μικρὸν ἀγῶνα καταγγέλλεις τῶν ἀνδρῶν. καὶ ἐγώ γε πάλαι γελῶ καθ' ἑαυτὸν ἐννοῶν, οἷοί ἂν ἄρ' ἦν συμπαιδεύσῃ παράσιτος φιλόσοφος. Πα. ἵνα τοίνυν μὴ πάνυ θαυμάζῃς, μηδὲ τὸ πρᾶγμά σοι δοκῇ γελοῖον ἄξιον, φέρε, πεντυπωσώμεθα παρ' ἡμῖν αὐτοῖς. ἐγγέλθαι μὲν, ἀφνίδιον ὡς τάχιστα ἐμβεβλημένοι πολεμίους· ἔπειτα δὲ ἀνάγκαν ἐπεξιέναι, καὶ μὴ στρατοπεδεύεσθαι τὴν χώραν, ἕξω διεσπαρμένων τῶν σκοπῶν. τὸν στρατηγὸν δὲ παραγγέλλειν ἅπασιν ὡς τὴν κατάλογον τοὺς ἐν ἡλικίᾳ, καὶ δὴ χωρεῖν τοὺς ἄκμους, ἐν δὲ τούτοις φιλοσόφους τινὰς, καὶ ῥήτορας, καὶ παρασίτους. πρῶτον τοίνυν ἀφδύσωμεν

belli ſubducta ratione excutiamus, & quinam ingruente bello omnium maximè tum ſibiipſis priuatim, tum Reipublicæ ſint vtiles.

TYC. *Quàm non mediocre virorum certamen annuncias? Et ego iamdudum apud me ipſe rideo, cogitabundo animo mecum conſiderans, cuiuſmodi futurus ſit philoſophus cum paraſito comparatus.* PAR. *Ne verò nimia capiaris admiratione, néue hanc rem cauillo aut ſubſannatione dignam exiſtimes: age hoc totum expreſſis typis oculis noſtris ſubijcicmus. Annunciatum eſt, ex improuiſo hoſtes in regionem irruptionem feciſſe: perneceſſarium autem eſt collecta manu illis exire obuiam: neque enim per ſocordiam cõmittendum eſt, vt impunè abactis pecoribus agros noſtros deuaſtent atq; depopulentur. Ad dux belli denunciat, vt ad delectum faciendũ iuuenes confluant, alij verò diſcedant. Sint autem inter hos nonnulli, & philoſophi, & rhetores & paraſiti. Itaque initiò abiectis veſtimentis, exuiſ-*

nius

ἰωμὲν αὐτὸς, ἀνάγκη γὰρ τὸς μέλλοντας ὁπλίζεσθαι, γυμνοῦσθαι πρότερον. θεῶ δὲ τοὺς ἄνδρας, ὦ γενναῖε, καθ' ἕκαστον, καὶ λοιμαῖς τὰ σώματα. τὸς μὲν τοίνυν αὐτῶν, ὑπὸ ἐνδείας, ἴδοις ἂν πλείους καὶ ὠχρὸς καὶ περιρρώτας, ὥσπερ ἤδη τραυματίας παραμένους. ἀγῶνα μὲν γὰρ, καὶ μάχην σκιαμαχίαν, καὶ ἀθισμὸν, καὶ κόνιν, καὶ τραύματα, μὴ γενναῖον ἡγήσεσθαι φέρειν ἀνθρώπους, ὥσπερ ἰκέτας νοῦς, τινὸς δυομένους ἀναλήψεως. ἆρα δὲ πάλιν μεταβὰς τὸν παράσιτον, ὁποῖός τις φαίνεται. ἆρ' οὐχ ὁ μὲν τὸ σῶμα πρῶτον ὠχρὸς, καὶ τὸ χρῶμα ἁβρὸς, οὐ μίλας δὲ, οὐδὲ λιπαρός· τὸ μὲν γὰρ γυναικὶ, τὸ δὲ λίθῳ προσοικεῖον. ἔτι πατὰ θυμοειδὴς, ἀνὴρ βλέπων, ὁποῖον ἡμᾶς, μίγα καὶ ὕφαιμον· ἡ χρὴ καλὸν, ἀνθοῖ κότα καὶ θέλγον ὀφθαλμὸν εἰς πόλιμον

mus nos. Quippe qui armis induendi sunt, ante se denudent necesse est. Prondeintentis oculis specta, ô generose, vnumquenque ex ordine, habitoq; delectu probato corpora. Itaq; illos propter victus indigetiam haud dubiè visurus es tenues atque pallidos, & planè corpore horrido, quasi iam confecti sint vulneribus. Quî ergo non summè foret ridiculum, affirmare eiusmodi viros perferre posse certamen, aut pugnam sitatariam, aut impressionem, aut pulucrem atque vulnera, qui curatione aliqua refocillandi sunt? At iam contrà ab illis regressus, parasitū quo corpore appareat, contemplare. Nunquid non ille membris præditus est planè gladiatorijs, & colore viuo atque iucundo, neque nigro, neque rursus pernalbo? Hoc enim muliebre esset, illud seruile. Deinde animosus quoque, terribile quiddam obtuens, vultu minaci & rubicundo, quod parasitorum est proprium. Neque enim consultum facilè videtur, hominem meticulosum, aut fœmineis oculis præditum

πόλιμον φέρειν. ἆρ οὐχ ὁ τοιοῦτος καλὸς μὲν γένοιτ' ἄν, καὶ ζῶν ὁπλίτης καλὸς δὴ καὶ ἀποθάνοι καλῶς; ἀπὸ τί δὴ ταῦτα ἀπάγομεν, ἔχοντας αὐτῶν παραδείγματα; ἁπλῶς γὰρ ἀπῆν, ἐν πολέμῳ τῶν πάλαι ῥητόρων ἢ φιλοσόφων οἱ μὲν οὐδὲ ὅλως ἐπίμαναν ἔξω τοῦ τάχους προελθεῖν, ἃ δέ τις καὶ ἀναγκασθεὶς παρελέξατο, φημὶ τοῦτο λάψαντα τὼ τάξιν, ὑποσχίσειν. Tv. ὡς θαυμάσια πάντα, καὶ οὐδέν ὑπισχνῇ μέτριον. Πα. λέγω δὲ ὅμως, τῶν μὲν τοίνυν ῥητόρων ἰσοκράτης οὐχ ὅπως εἰς πόλεμον ἐξῆλθέ ποτε, ἀλλ' οὐδὲ ἐπὶ δικαστήριον ἀνέβη, δεῖ δειλίαν, οἶμαι, ὅτι οὐδὲ τὼ φωνὼ δεῖ τοῦτο ἔχει. τί ἔτι, οὐχὶ Δημάδης μὲν καὶ Αἰσχίνης καὶ Φιλοκράτης, ὑπὸ δείους, ὡθὺς τῇ καταγγελίᾳ τὸ Φιλίππου πολίμου,

præditum in aciem producere. Nunquid non igitur iſtiuſmodi ſit elegans & viuens armatus, elegans etiam ſi honeſtè in prælio ceciderit? Sed quorſum iſtis collationibus vtimur, cùm illorum exempla nobis in promptu parata ſint? Vt enim ſimpliciter quæ ſentio eloquar, & priorum rhetorum atque philoſophorum partim extra murum in bellum progredi nunquā auſi ſunt. Quòd ſi quis etiam neceſſariò coactus militatum egreſſus eſt, illum ego deſerta acie turpiter aufugiſſe dico. TYCH. Quàm admiranda omnia, & quàm nihil exiguum aut mediocre polliceris? PARA. Nihilo ſecus tamen orationem ſemel exorſus expediam. 1 Equidem ex rhetorum numero Iſocrates ne ſemel quidem in bellū egreſſus eſt, at ne in foro quidem iudiciali vnquā orationē habiturus aſcendit, propter animi puſillanimitatem. Opinor verò & ob hoc ipſum illi vocē defuiſſe. Prætereà nónne & Demades & Aeſchines & Philocrates timore ſtatim conſternati, bellū Phi-

λίμα, τὴν πόλιν προὔδοσαν, καὶ σφᾶς αὐτοὺς τῷ Φιλίππῳ, καὶ διεστείλαντο Ἀθήναις ἀεὶ τὰ ἐκείνου πολιτευόμενοι; ὡς ἔ γέ τις καὶ ἄλλος Ἀθηναῖος κατ' αὐτὰ ἐπολίτευτο, κἀκεῖνος ἐν αὐτοῖς ἦν φίλος, ὁ Ὑπερίδης δὴ καὶ Δημοσθένης καὶ Λυκοῦργος, οἱ γε λοιπῶν ἀνδριότεροι, κἂν τοῖς ἐκκλησίαις ἀεὶ θορυβοῦντο, καὶ ποιδορούμενοι τῷ Φιλίππῳ, τί ποτε ἀπεργάσονται γενναῖον ἐν τῷ πρὸς αὐτὸν πολέμῳ; καὶ Ὑπερίδης μὲν καὶ Λυκοῦργος οὐδ' ἐξῆλθον, ἀλλ' οὐδὲ ὅλως ἐτόλμησαν μικρὸν ἔξω παρακύψαι τῶν πυλῶν, ἀλλ' ἔνδοθι κάθηντο, παρ' αὐτοῖς ἤδη πολιορκούμενοι, γνώμιδια, καὶ προβουλευμάτια συντιθέντες. ὁ δὲ δὴ κορυφαῖος αὐτῶν, ὁ τοῦτ' λέγων ἐν τῇς ἐκκλησίας σωιχῶς, Φίλιππος

lippo indicente, urbem atq; seipsos hosti prodiderunt, neque non pertinaciter perseuerárunt Athenis illustres atque negocia semper administrantes? adeò vt si quis etiam alius Atheniensium eandem sequeretur bellandi rationem, protinus in illorum amicitiam adsciscebatur. At verò Hyperides, & Demosthenes, & Lycurgus, qui paulò videbantur cæteris animosiores, tametsi in conciombus subinde tumultuarentur, ac Philippum cõtumelioſis dictis proscinderent, quódnam memorabile facinus in eo bello quod aduersus illum gesſêre Athenienses, ediderunt? Equidem Hyperides & Lycurgus nunquâ egressi sunt, sed neq; vel modicum extento è portis capite ausi sunt prospicere, verùm intra murum clausi sedebant, iam apud seipsi obsidionem perferentes, sententiolas atque senatusconsulta componentes. Sedenim ἀνὴρ anteſignanus illorum atque coryphæus, nempe Demosthenes, cui ista pro concionibus ciuium auribus subinde occinere moris erat, μ Philippum

λιππος γὰρ ὁ Μακεδόνων ὅλ-
λυθρος, ὅθεν οὐδ' ἀνήσατο-
λόν τις πρίασθαι τολμήσας πωλῆσαι εἰς τὴν Βοιω-
τίαν, πρὶν ἢ συμμίξαι τὰ στρατόπεδα, καὶ ξυμβαλεῖν εἰς χεῖ-
ρας, ῥίψας τὴν ἀσπίδα, ἐκ-
φυγὼν. ἢ οὐδέπω ταῦτα πρό-
τερον διήκουσας ὀδυνᾶς, πάν-
υ γνώριμα ὄντα, ἐκ ὥπαν Α-
θηναίοις, ἀλλὰ Θρᾳξὶ καὶ Σκύ-
θαις, ὅθεν ἐκεῖνο τὸ κάθαρ-
μα ἦν; Τυ. ἐπίσταμαι ταῦ-
τα, ἀλλ' οὗτοι μὲν ῥήτορσι, καὶ
κόλουσι λίχαν ἀσκικότοις, ἀ-
ρτίως καὶ οὔ τι δ' περὶ τῶν
φιλοσόφων λίγας. οὐ γὰρ δὴ
τούτους, ὥσπερ ἐκείνους, ἔχεις
κατιδεῖν. Πα. οὗτοι πάν-
λιν, ὦ Τυχιάδη, οἱ περὶ τὰς
ἀνθρίας ὀσημέραι σφαιρόν-
μενοι, καὶ καταρρέοντες τὸ
μὲν ἀρετῆς ὄνομα, ποπῷ μάλ-
λον τῶν ῥητόρων φανοῖν-
το ἂν λαλότεροι καὶ μαλακώ-
τεροι. σκόπει δὴ οὕτω πρᾶ-
τον

lippus Macedonum exitium, à quo ne mancipium quidem aliquis emere sustineret: ausus venire in Bœotiam, prius quàm uterq; exercitus commixtus ad manus deueniret, & abiecto enim clypeo aufugit, magna cũ ignominia atque dedecore. An & hæc antea neminem commemorantem audisti, quæ nedum Athenienſibus pro certo comperta ſunt, ſed & Scythis & Thracibus, vnde illud piaculum profectum fuerat? TYCH. Iſta equidem mihi comperte nota ſunt. At illi quidè fuerunt rhetores, quibus ſtudio fuit concionari, & cauſas perorare, non virtutem armis exercere. Quid autem de philoſophis habes quod dicas? Neq; enim hos quemadmodum illos accuſare potes ignauiæ. PAR. Illi equidem Tychiade, qui quotidianis diſſertationibus multa de fortitudine diſputare cõſueuerunt, virtutis nomen nunquam non in ore habentes, multò quàm rhetores apparẽt fugaciores, ignauiores, atq; etiam effœminatiores. Ad hunc verò modum rem conſidera. Principiò quidem nemo eſt

τον μὴ ἂν ἕνα ὄντα εἰς ἅπαν ἐξ-
χειν φιλόσοφον ἐν πολέμῳ τι-
τλωπικότα· ἤτοι γὰρ ἂν ὅλως
ἐστρατόσανε, ἢ ἅπαν ἐστρατώ-
σανε, πάντων ἔφυγον. Αντι-
σθένης μὲν οὖν, καὶ Διογένης
καὶ Κράτης, καὶ Ζήνων, καὶ
Πλάτων, καὶ Αἰσχίνης, καὶ
Αριστοτέλης, καὶ πᾶς οὗτος ὁ
ὅμιλος, οὔτι ἓν ὄρος παράτα-
ξιν. μόνος δὲ τολμήσας ἐξελ-
θεῖν ἐς τὸν ἐν τῇ πόλει μά-
χιμον, ὁ σοφὸς αὐτῶν Σωκρά-
της, φύγων ἐκάθητο, ἀπὸ τῆς
Πάρνηθος, ἐς τὸν Ταύρειον
παλαίστραν κατίφυγε· πολὺ
γὰρ αὐτῷ ἀσφαλέστερον ἐδόκει,
μετὰ τῶν μαρακυμίων ἐκεῖ
θεῖσθαι μᾶλλον ὠραίζεσθαι, καὶ σοφισ-
μάτια κροτάλων ἐκείνοις ἐν τυ-
χαιοσοφίᾳ, ἢ ἀνδρὶ Σπαρτιά-
τῃ μάχεσθαι. Τυ. ὦ γενναῖε,
ταῦτα μὲν ἤδη καὶ παρ' ἄλ-
λων ἐπυθόμην, ὃ μὰ Δία σκώ
πτων αὐτοὺς οὐ δυνάμενος βλα-
πτόμενον. ὥστε ὀλίγου τί μοι δο-
κῶ, χαλεπῶς τῇ σαυτοῦ τέχνῃ

vsquam qui pro certo
mare posit, vllum pl
phum in bello oppetiss
potiùs in vniuersum
quam meruêre stipendia
si meruerunt, omnes
tuba aufugerunt. Equidē
Antisthenes, & Diogenes,
Crates, & Zeno, & Pla
& Aeschines, & Aristo
les, & illa vniuersa philoso
phorum turba, nunquam
viderunt aciem. Solus au
tem sapiens ex illorum
mero Socrates sumpta fidu
cia in bellum quod exercitui
fuit aduersus Lacedæmo
nios, exire ausus, fugæ
saluti consulens, ex P
the in Taurei palæstram di
uertit. Existimabat enim
sibi longè fore
ciuilius sedenti cum
studiosè exornari ac
monem sociantes sophistis
captiunculis illaqu
cum viro Spartano
cōferre. TYCH. Ego
ista iam olim, ô generose, memorata accepi ab
bus per Iouem nequaquam voluntas erat hæc illis
grauia exprobrare, sicut tibi. Itaque parum

coscu

τύχῃ καταψεύδεσθαι τῶν ἐναντίων. ἀπ' ἀλλοκότου, ἢ δι' ἄφρονα, καὶ σὺν τῷ παράσιτον, ὁποῖός τις ἐστὶν ἐν πολέμῳ, καὶ πάλαι, καὶ ἀπ' ὄλου πάλαι τινὰ παράσιτός τις γενέσθαι τῶν παλαιῶν. Παρα. καὶ μὴν, ὦ φιλότης, οὐδὲν ἀνήκοον ὁμήρου, οὐδ' ἄν τινα πάμπαν ἰδιώτην τύχῃ, ὅστις οὐκ ἐπίσταται παρ' αὐτῶν τοὺς ἀείους τῶν ἡρώων παρασίτους ὄντας. ὅτι γὰρ Νέστωρ ἱκανῶς, οὗ ἀπὸ τῆς γλώττης, ὥσπερ μέλι ὁ λόγος ἔρρει, αὐτοῦ τοῦ βασιλέως παράσιτος ἦν. καὶ οὔτι τὸν Ἀχιλέα, ὥσπερ ἐδόκει τι, καὶ τὸ σῶμα γενναιότατος, καὶ δικαιότατος, οὔτε Διομήδην, ἔτι τὸν Αἴαντα ὁ Ἀγαμέμνων ἔτως ἐπαινεῖ τι, καὶ θαυμάζει, ὥσπερ τὸν Νέστορα. οὐδὲ γὰρ δέκα Αἴαντας ἤξιται γενέσθαι αὐτῷ, οὔτε δέκα Ἀχιλέας. πάλαι δ' ἂν ἐπαινέσας τὴν Τροίαν, ἀ τοιούτους, ὁποῖος

conciliare videre, tantos viros falsis contumelijs afficiendo. o At si videtur, ac mihi cuiusmodi vir parasitus in bello sit expedi, & nunquid omnino ex veteribus illis quispiam parasitus fuisse credendus est. PAR. At qui, ô amice, neminem vsque adeò Homericæ poëseos rudem atque imperitum esse existimo, neque si prorsus à literis alienus aut idiota fuerit, qui nesciat apud illum ex heroicis omnib̃ præstantissimos parasitos esse. Siquidem & Nestor ille, à cuius linguâ perinde vt mel fluebat oratio, regis parasitus fuit. Sed neque Achillem, quemadmodum & videbatur: eratque corporis forma atque viribus excellentissimus: neq; Diomedem, neque Aiacem Agamemnon tantis laudibus extulit & admiratus est, quãto laudis testimonio ornauit Nestorem. Neq; enim decem Aiaces sibi dari exoptat, neq; decem Achilles. Quippe iam olim Troiam funditùs excisam cepisset, si eiusmodi

λῶ οὗτος ὁ παράσιτος, καὶ πάνυ γέρων ἂν στρατιώτας ἔσχε λίπα. καὶ τὸν Ἰδομενέα, τὸν τοῦ Διὸς ἔγγονον, παράσιτον Ἀγαμέμνονος ὁμοίως λίγα. Τυχ. ταῦτα μὲν κἀγὼ οὐκ ἐπίσταμαι· οὕπω γε μὴν δοκῶ μοι γιγνώσκειν πῶς δὴ τὼ ἄνδρε ὧν Ἀγαμέμνονι παράδηλοι ἦσαν. Παρα. ἀναμνήσθητι, ὦ γύναι τῶν ἐπῶν ἐκείνων, ἃ πάνυ αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων πρὸς τὸν Ἰδομενέα λίγα. Τυχ. ποίων; Πα. Σὸν δὲ πλέον λίπας ἀεὶ ἔσῃ', ὥσπερ ἐμοί φησιν, ὅτι θυμὸς ἀνώγοι. ἐνταῦθα γὰρ τὸ ἀεὶ πλέον δὲ πας ἤρκεσεν, οὐχ ὅτι τὸ ποτήριον σοῦ παντὸς πλήρου ἰσχύει ὧν Ἰδομενεῖ, καὶ μαχομένῳ καθεύδοντι, ἀλλ' ὅτι αὐτῷ δέδοκται τὸ βίον μόνῳ σωθέντι πάντων ὑπάρχειν τῶν βασιλέως, ἀλλ' οὐχ ὥσπερ τοῖς λοιποῖς στρατιώταις, πρὸς ἡμέρας τινὰς προσκαλουμένοις. τὸν μὲν γὰρ Αἴαν-

decē alios milites, cuiusmodi parasitus ille fuerat, quàm iam cōfectus senio, habuisset. Quin etiam Idomenea Iouis filium eadem ratione Agamemnonis parasitum fuisse confirmat. TYC. Hæc equidem & ipse non ignoro. Nondum tamen mihi intelligere videor, quomodo illi duo heroes Agamemnonis parasiti fuerint. PAR. Perlege, ô generose, versiculos illos quibus ipse Agamemnon Idomenea alloquitur. TYC. Quósnam dicis? PARA.

-semper tibi plenior vni
Stare solet cyathus, velut & mihi, quando bibendi
Est mens vt potes —

Inde quod dixit, semper plenior adstare cyathus, non ita accipiendum est, quasi semper poculum vinu plenum Idomeneo & pugnanti & dormienti fuerit propositum, sed quod illi per omnem vitam soli cum rege cœnandi facultas cōcessa fuerit, sed non perinde vt alijs certis quibusdam diebus ad mensam vocatis. Etenim Aiacem

Αἴαντα, ἐπὶ καλῶς ἱμονος μάχησι τῷ Ἕκτορι, ὡς Ἀγας μέμνονα δῖον ἄνωγε φησὶ, κατὰ τιμὴν ἀξιωθέντα ὑπὸ τοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ δείπνου. ὁ δὲ Ἰδομενεὺς καὶ ὁ Νέστωρ ὁμοίως συνεστιᾶσθαι τῷ βασιλεῖ, ὡς αὐτός φησι. Νέστωρ δὲ παράσιτός μοι δοκεῖ τῶν βασιλέων μάλιστα τυχεῖν, καὶ ἀγαθὸς γενέσθαι· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἔφ' ἅρμασθαι τῆς τύχης, ἀλλὰ ἄνωθεν ἐπὶ Καινέως καὶ Ἐξαδίου. δοκεῖ δὲ οὐδὲ ἀναπαύσασθαι παρασιτῶν, ἀ μὴ καὶ Ἀγαμέμνων ἀπέθανε. Τυ. οὗτοι μὲν γενναῖος ὁ παράσιτος· ἃ δὲ καὶ ἄλλους τινὰς οἶδα, παρὼν λέγε. Παρα. τί οὖν, ὦ Τυχιάδη, οὐχὶ καὶ Πάτροκλ' ὁ Ἀχιλλέως παράσιτος ἦν, καὶ ταῦτα, οὗτινος ὁ ἄνωθεν ἐλεύθερος φαυλότερος,

Aiacem quòd singulari certamine congressus cum Hectore optimè se gesserat, proceres ad Agamemnonem diuinum cœnatum abduxisse commemorat, tanquam propter virtutem in pugna editam honoratum, admodum sera cœna apud regem apparata. At verò & Idomeneus atq; Nestor ferè quotidie cum rege cœnitabant, vt idem auctor testatur. Porrò Nestor regum parasitus mihi fuisse videtur multa arte industrius. Neque apud Agamemnonem primùm hanc parasitandi artem exorsus est, sed multis retrò temporibus & apud Cœnea atque Exadium. Visus verò est neque parasitandi finem antè fecisse, quàm Agamemnon diem suum obijt. TYCHIADES. *Equidem ille præclarus & insignis fuit parasitus. At si quos alios id genus heroas parasitos fuisse nosti, hoc mihi nominatim explicare ne pigeat.* PARAS. *Quid igitur, ô Tychiade, nónne & Patroclus Achillis parasitus tibi fuisse videtur, præsertim cùm nullo aliorum Græcorum fuerit*

ρ&, οὔτε τὴν ψυχὴν, οὔτε τὸ σῶμα, νεανίας ὤν; ἐγὼ γὰρ ἐδόκουν αὐτοῦ μοι δοκῶ τοῦ Ἀχιλλέως, τυκμαίρεσθαι τοῖς ἔργοις, αὐτὸ χείρω εἶναι τόν τε γὰρ Ἕκτορα ῥήξαντα τὰς πύλας, καὶ παρὰ τᾶς ναυσὶν ἔσω μαχόμενον, οὔτ& ἐξέωσεν, καὶ τὴν Πρωτεσιλάου ναῦν ἤδη καιομένην ἔσβεσε. καί τοι ἐπιβάντα αὐτῆς οὐχ οἱ φαυλότατοι, ἀλλ' οἱ τοῦ Τελαμῶνο&, Αἴας τε καὶ Τεῦκρο&, ὁ μὲν ἐπαίτιος ἀγαθός, ὁ δὲ τοξότης. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτειναν τῶν βαρβάρων, ἐν δὲ δὴ τούτοις καὶ Σαρπηδόνα, τὸν τοῦ Διὸς υἱόν· ὁ παράσιτο& τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἀπέθανε δ' οὐχὶ τοῖς ἄλλοις ὁμοίως, ἀλλ' αὐτὸν μὲν Ἕκτορα Ἀχιλλεὺς ἀπέκτανεν, ἕτερα, καὶ αὐτὸν Ἀχιλλέα Πάρις, τὸν δὲ παράσιτον θεὸς καὶ δύο ἄνθρωποι. καὶ τελευτῶν δὲ, φωνὰς ἀφῆκεν, οὐχ οἵας ὁ γενναιότατο& Ἕκτωρ, πρεσπίπτων τὸν Ἀχιλέα, καὶ ἱκετεύων, ὅπως ὁ νεκρὸς

deterior aut ignauior, neque animi neque corporis dotibus, tametsi iuuenis existens? Mihi equidem nulla in re ipso Achille videtur fuisse inferior, ex eius operibus coniecturam facienti. Etenim Hectorem perruptis portarum obicibus, ac intra munitionem iuxta naues pugnantem, fortissimè repulit, & Protesilai nauim iam incensam & ardentem extinxit, quanquam in ea essent non iguauissimi: verùm Telamone nati & Aiax & Teucer, alter hasta strenuus, alter arcu valens. Multos præterea ex Barbaris necci dedit: inter quos & Sarpedonē Iouis filium Achillis parasitus peremit. Prostratus verò occubuit nequaquā vt alij, sed ipsum quidem Hectorem vita spoliauit Achilles, & at Achillē Paris, vnus vnum. Porrò autem parasitum, & Apollo & duo viri occiderunt. Ac iam moriens eas voces edidit, nō quales generosissimus Hector ille, Achillem supplicitèr precatus vt ψ cadauer eius

ὁ παρὸς αὐδῦ δῖς οἰκείοις ἀποδοθῆ, ἄπ' οἵας εἰκὸς ἀφεῖναι παράσιδον, τίνας δὴ ταύτας; Τοιῦτοι δ' ἔπειρ μοι ἐέσσοσιν ἀντιδόλησαν, Πάντθ' ὁμαδυτόθ' ὅλονδο, ἰμῷ ὑπὸ δύσφρι δαμεῖσ'. Τυχ. ταῦτα μὲν ἱκανά· ὅτι δὲ μὴ φίλος, ἀπὸ παράσιτος ἦν ὁ Πάτροκλος Ἀχιλλεῖ, παρὼ λίγαρ. Παρ. αὐτὸν, ὦ Τυχιάδη, τὴ Πάφουλον, ὅτι παράσιτος ἦν λίγοντά δι παρίξομαι. Τυχ. θαυμαστὰ λίγεις. Παρ. ἄκουε τοίνυν αὐτῶν τῶν ἐπῶν· Μὴ ἐμὰ σᾶν ἀπάνωθι τιθεῖμεν ὀστί' Ἀχιλῆϊ, Ἀλλ' ὁμοῦ ὡς ἐγράφημεν, ἐν ἀμφιφορεῦσι δόμοισι. καὶ πάλιν· ἀρρᾶς, καὶ σῶν μιᾷξάμενός φησιν, ὁ Πιλεὺς Ἑτταῖος ἐνδυκέως, καὶ σὸν θυράποιν' ὀνόμηνε τετιμῆσθαι παράσιδον ἔχων. εἰ μὲν δῖς ἦν ὁ Πάτροκλος λίγαρ, ἐκ ἂν αὐτὸ ἀνέμαις

fuit ſepeliendum redderet: ſed quales par eſt paraſitum expirantem emittere. cuiuſ modi tandem?

ω Si mihi viginti duro in certamine tales
Antè occuriſſent, eum Ectos ego cuſpide cæſos
Strauiſſem letho——.

TYCH. *At de his quidem abundè ſatis multa verba feciſti. Cæterùm Patroclum nõ amicum, ſed Achillis paraſitum fuiſſe, quo pacto teſtatum facies?* PAR. *Ipſum, ô Tychiade, Patroclũ quòd paraſitus fuerit, dicentem tibi exhibebo.* TYCH. *Admirãda dicis.* PAR. *Audi igitur hoſce verſiculos:*

Ne mea Pelida condi patiãre ſeorſim
Oſſa, ſed amborum ſint vno tecta ſepulchro,
Sicut & antè domi nutriti viximus vnã.

Et rurſus eodem in loco:

Nam me ſuſceptum Peleus ſtudioſus alebat,
Nomine meq; tuum noto Theraponta vocauit.

hoc eſt, paraſitum eſſe voluit. Etenim ſi Patroclum Achillis amicum dicere voluiſſet, haud illum theraponta nomi-

μαζι θεράποντα. ἱλαύθιρον γὰρ δὴ ὦ Πάτροκλον. τίνας δέ-
νων λέγει θεράποντας, ἃ μήτε δοῦλους, μήτε δοῦς φί-
λους, δοῦς παρασίτους ἀγλουότι, ἢ καὶ τὸν Μενέλεω, δοῦ Ἰ-
δομενέως καὶ αὐτὸν θεράποντα ἐνομάζα, ἔτως, οἶμαι, ἐκα-
λημζώμεν τότε τῶν παρασίτων. σκυπτέ Ἄ, ὅτι καὶ ἐνταῦ-
θα τὸν μὲν Ἰδομενέα, Διὸς ὄντα τὸν ἐσθλὸν, καὶ ἀξιοδιήγητον ἀπάν-
των Ἀρεϊ, Μενέλεω δὲ, τὸν παράσιτον αὐτοῦ. τί δὲ ἐκ-
κλίνει καὶ Αἰσχύλος, ἀκριβῶς, ὥσπερ Θεμιστοκλέα φησὶ, παράσιτον ὄντα
Ἀρμοδίου; τί δέ, οὐκ ἐκλίνει καὶ ἡμᾶς; ἐπιεικῶς γὰρ οἱ παρά-
σιτοι, καὶ ἄρασθαι τῶν προφόντων ἐσόμεθα. οὕτω δίνων
πάλιν ὁ παράσιτον τὸν Ἀθηναίων πόλιν τυραννουμένην, ἐς ἐλευθερίαν ἀφήλιξε,
καὶ νικῶν ἔστησε χαλκῆν ἐν τῇ ἀγορᾷ, μετὰ τῶν παιδικῶν.
οὗτοι μὲν δὴ τοιοῦτοι ὄντες, μάλα ἀγαθοὶ παράσιτοι ἦσαν.
σὺ δὲ δὴ ποῖόν τινα ἐπάξεις ἐν

nasset. Erat enim Patroclus liberalior, quàm vt Achillis seruus dici sustinuisset. Quos igitur dicit esse therapontas, qui neq; serui sunt, neq; amici, nempe parasitos: quo nomine & B Merionē Idomenei theraponta compellat. Atque ita nunc parasitos dictos esse, planè coniecturā auguror. Quinetiam hoc cō sidera, quamobrem Idomenea Iouis filium non dignatus sit Γ Marti æqualem dicere, verùm Merionem eius parasitum. Nónne verò & Aristides vir popularis existens & pauper, vt inquit Δ Thucydides, parasitus fuit B Armodij? nónne & amator? Sunt enim parasiti suorum alumnorū peramantes. Huius itaq; parasiti opera, Atheniensium Reipubl. tyrannide oppressa libertas iterum recuperata est. Z Et nunc in foro stat aeneus inter reliqua ciuitatis monimēta spectabilis. Illi equidē cùm tanta virtute claruerint, tamen parasitos agebāt. Tu verò quónam animatus

ἂρ πολίμῳ τὸν παράσιτον; οὐχὶ πρῶτον μὲν ὁ τοιοῦτος ἀτιτωθησόμενος ἔχεσιν, ἐπὶ τῷ παράταξιν, καθάπερ καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἀξιοῖ; ὁ γὰρ, ἅμ' ὄρθρῳ ἐν πολίμῳ μάχεσθαι φησὶν ἐπάσσε, καὶ ὠθοῦσι ἅμα ἐν μάχεσθαι δίοι. καὶ ὅν ἄλλοι στρατιῶται χόρτον ἀπὸ δίνος, ὁ μηδὲν τις ἀκεύσεται ἀρμόζει τὸ κράνος, ὁ δὲ θωράκιον ἐνδύεται, ὁ δὲ καὶ τὸ ξυρὸν ἐπιμελῶς ἐπιμελῶς πολίμου, πρίμα· οὕτως δὲ ἰδίᾳ τότε μάλα φαιδρῷ ὦ προσώπῳ· καὶ μετὰ τὴν ἔξοδον, ὡς θὺς ἐν πρώτοις ἀγωνίσεται. ὁ δὲ πίνων αὐτὸν, ὅπισθεν ἐπιτάττει τῷ παρασίτῳ, ἐκκύπτοντος αὐτὸν, ὥσπερ ὁ Αἴας τὸν Τεῦκρον, ἀπὸ ὧν σκέπει καλύπτει. καὶ τῶν βιλῶν ἀπομύσσων, ἐνυπόσας ἑαυτὸν, ζῶντον σκέπει· βέλτιον γὰρ ἐκεῖνον μᾶλλον σώζειν, ἢ ἑαυτὸν δὲ δὲ μὴ θέσει παραλείπει ἐν πολίμῳ, ἐκ ἂν ἐπ' αὐτῷ δὲ ἐστι λοχαγὸς, ὅτι στρατιώτου

animo parasitum in bello esse putas? Nonne sub mitium talis curato probè corpore sumpto ientaculo prodit in aciem, quemadmodum & Vlysses fasce contendit? Quippe cui statim sub auroræ exortum pugnandum erit, ille priùs cibum sumat necesse est. Et quo tempore alij milites, præ metu, hic quidem galeam diligenter adornat, ille thoracem curiosè induit, alius aliud quiddam malum belli suspicans trepidat: parasitus vultu prorsus hilaro & exporrecto indulget epulis: ac mox postquam in aciem progressus est, inter primos fortissimè dimicat: cæterùm qui alit parasitum, tum in ordine subsequitur, quem ille non secus atque Aiax Teucrum, clypeo defendit. Cupit enim impensiùs suum seruare alumnum parasitus, quàm seipsum tueri incolumem. Quòd si etiam in bello casus parasitus occiderit, neque imperatorem, neque militum

στρατιώτης αἰσχυνθείη, μισγάλφ τι ὄντι νεκρῷ, καὶ ὥσπερ ἐν συμποσίῳ καλῷ καταπεμφθῆναι ὡς ἄξιόν γε, φιλοσόφῳ νεκρὸν ἰδεῖν, τάφῳ παρακείμενον ξηρὸν, ῥυπῶντα, μακρὸν πώγωνιον ἔχοντα, πρωκτιῶντα τῆς μάχης, ἀσχημον ἄνθρωπον. τίς ἂν καταφρονήσειε ταύτης; πόσα λοιδορήσας αὐτὸν ἔτι καλοδαίμονας ὁρῶμεν; τίς δ' ἂν ἀμείνονας ὁρῶμεν ἀνθρωπίσκους ἡμιόνους, τὴν πόλιν ἀρρωστοῦσαν συμμάχων, ζημίαν ἐν τῇ ἀρχῇ κακοεργοῦντας ἐπιτυχεῖν ἂν πολίτῃ; ζημιοῦνται μὲν ἐν πολέμῳ, πρὸς ῥήτορας καὶ φιλοσόφους ἐσιν οἱ παράσιτοι. ἐν ἠρινῇ δὲ τοσοῦτόν μοι δοκεῖ καὶ σμῆνος παρασιτικὴ φιλοσοφίας, ὅσον αὐτὴ ἡ ἠρινὴ πολίμου. καὶ πρῶτον, ἐν δοκῇ σκοπῶμεν τὰ τῆς εἰρήνης χωρία. Τυχ. οὔπω ξυνίημι

militum quenquam pudore afficit, tantùm existens cadauer, quali corporis dignitate quondam in sympoſiis accumbere ſolitus eſt, adeò vt indignum ſit facinus, philoſophi cadauer huic appoſitum conſpici, aridum & ſordidum, prolixo barbicio informe, hominem prorſus miſerandum, & qui ante initum prælium mortuus ſit, in bellis atque inualidus. Quis verò eam ciuitatem non extremè cõtemneret, cuius tam miſerandos atque infeliceſ cerneret ſatellites? Quis nõ eam vrbem cùm robuſtis, tum animoſis auxiliatoribus egere exiſtimet, qui adeò pallidos & comatos hominciones inter militum cadauera diſperſos intuitus fuerit, eòsque qui in excubijs ſtationes agitent, nullius in bello eſſe precij? Tales equidem ſunt in rebus bellicis paraſiti, cum philoſophis atque rhetoribus comparati. K Cæterùm in pace, tantum præcellit philoſophiam paraſitica, quantum ipſa pax bello præſtat. Ac primùm, ſi videtur, pacis loca atq; ſtudia contemplemur. TYCH. Nondum intelligo

ξυνίημι ὅ, τι τοῦτό σῶς βέλτιστε, σκοπῶμεν ἢ ὅμως. Παρά. ἐκοῦ ἀγορὰν καὶ δικαστήρια, καὶ παλαίστρας καὶ γυμνάσια, καὶ κυνηγέσια, καὶ συμπόσια ἴσως φαίλω ἄρ', πόλεως χωρία; Τυχ. πάνυ μὲν οὖν. Παρά. ὁ δ' ἐμὸς σῶς παράσιτος ὡς ἀγορὰν μὲν καὶ δικαστήρια οὐ πάνυ φοιτᾷ, ἔστι, οἶμαι, τοῖς συκοφάνταις πάντα τὰ χωρία ταῦτα μᾶλλον προσήκειν, καὶ ὅτι ἔλαττόν μισθοῦ ἔστι τῶν ἐν τούτοις γιγνομένων· τὰς δὲ παλαίστρας, καὶ τὰ γυμνάσια καὶ τὰ συμπόσια διάκειται, καὶ κοσμεῖ μόνος οὕτως ἐκεῖ τις ἐν παλαίστρᾳ φιλόσοφος ἢ ῥήτωρ ἀνδρὸς, ἄξιος συγκαθῆσθαι παρασίτου τῷ σώματι; ἢ τίς ἐν γυμνασίῳ τούτων ὀφθεὶς, οὐκ αἰσχύνη τοῦ χωρίου μᾶλλον ἄν; καὶ μὴν ἐν ἐρημίᾳ τούτων οὐδὲν ἄν ἁπλῶς ἐκεῖσε ἐμόσε ἰὸν, ὁ δὲ

teneo quid hæc tua sibi velit oratio. consideremus tamen. PARAS. Igitur fora rum & iudicia, & palæstras, & gymnasia, tum venationes & sympoſia ego ciuitatis loca eſſe dixerim. TYCHI. Et rectè ſanè. PAR. Quòd autem Λ parasitus in forum causas accturus non prodit, quódque in iudicijs nulli clientulorum vocatus patronus præſtò eſt: hanc ego ſubeſſe cauſam opinor, quòd iſta loca magis ſycophantis & rabulis illis forenſibus pateant, atque conueniant, quódque nihil moderati in illis fieri ſoleat: palæſtras verò atque gymnaſia vnà cum ſympoſijs parasitus frequentat ſedulò, quibus ſolus ille ornamento eſt, atque decori. quoniam quisnam philoſophorum aut rhetorũ exutus veſtimentis in palæſtra dignè componendus eſſet cum parasiti corpore? Aut quis illorum conſpectus in gymnaſio, non potiùs probro atque dedecore locum afficeret? Atqui ne in deſerto quidem illorũ quiſpiam irruentis alicuius belua impetum

ὁ δὲ παράσιτος αὐτά τι ἐπίον-
τα μεγάλ, καὶ δηχθῆναι ῥᾳδίως,
μιμητικῶς αὐτῶν ἐν τοῖς
λάπυσι καταφρονᾷν, καὶ ὅτ'
ἔλαφ, ὅτι σῦς αὐτὸν ἐκ-
πλήξει σφοδρῶς, ἀπὸ μᾶλ-
λον ἐπ' αὐτὸν ὁ σῦς τὸν ὀδόντα
θήξας, καὶ ὁ παράσιτ ἐπὶ
τὸν σῶν ἀντιθήξει. τοὺς μὲν γὰρ
λαγὼς δειλὰ μᾶλλον τῶν λυ-
κῶν. ἐν δὲ συμποσίῳ τίς ἂν
καὶ ἀμηχάσαιτο παράσιτο,
ἤτοι παίζοντι ἢ ἰδιοντι; τίς
δ' ἂν μᾶλλον ὠφράναι τοὺς
συμπότας, πότερόν ποτε οὗ-
τ ὕδωρ καὶ σκόλοψ, ἢ ἄν-
θρωπ μὲν γελῶν, ἐν τε-
βωνίῳ δειμέν, ὡς γλῶ ὀ-
ρῶν, ὥσπερ ἐπὶ πηγάθ, ἐχὶ
συμπόσιον ἥκων; καὶ ἔμοιγ
δοκεῖ, ἐν συμποσίῳ φιλό-
σοφ τοιοῦτόν τι, οἷον ἐν
βαλανείῳ λύων. φέρε δὴ
ταῦτα ἀφέντε, ἐπ' αὐτὸν ἴ-
δη βαδίσωμ τὸν βίον τοῦ
παρασίτου σκοπεῖτε ἅμα
καὶ παραβάλοντε ἱκανόν.
πρῶτον

impetum ſuſtineret: at parasitus earundem vim atq; ferociam fidenter expectat, ac ſine negotio compeſcit, quippe qui eaſdem in conuiuijs contemnere didicerit. Sed neque ceruus, neque ſus ſetis inhorreſcens parasitum conterret, ſed ſue aduerſus illum dentes acuente, parasitus aduerſus ſuem contrà acuit terribilis. Cæterùm lepuſculos magis inſectatur, quàm vllus canis venaticus. Porrò autem in cõuiuio quis cum parasito certamé ſuſciperet, aut iocos cieret, aut comedente? Et quis magis conuiuarum triſtitiam diſcutit? an ille cantillans ridicula, & ludens dicteriis: an homo potiùs nihil ridens, in ſordida tritáque lacerna accumbens, terram triſtis intuens, quaſi ad luctum, nõ ad ſympoſiũ vocatus veniſſet? Ac mihi profectò tale quiddam in ſympoſio videtur eſſe philoſophus, M quod canis in balneo. N Sed age iſtis poſthabitis, ad ipſam parasiti vitam nos conferamus, excutientes atq; comparãtes illum.

K Primùm

πρῶτον οὖν ἴδοι τις ἄν τὸν μὴ παράσιτον, ἀλλ' ἀξίωσιν καταφρονοῦντα, καὶ οὐδὲν μᾶλλον αὐτῷ, ἢ εἰ ἄνθρωποι εἴποντο. περὶ ῥητόρας δ' οὐκ ἔστιν ὅπως οὐχὶ δόξαν τινὰ ἄν, ὃ τιμᾶσι, ἀπὸ πάντας, ἀπὸ τύφου καὶ λόξης τρίβωνας, καὶ οὐ λόξης μόνον, ἀπὰ οὐδὲ τοῦτο ἔσχιάν ὄντας, ἀλλ' ἁρπυείς. καὶ ὁ μὲν παράσιτος ἔστως ἔχει πρὸς ἀργύριον, ὡς ἐπ' ἄν τις δέῃ πρὸς τὰς ἐν τοῖς ἀγοραίοις ψηφίσεις ἀπιστοτέρας ἔχοι, καὶ οὐδὲν αὐτῷ δοκεῖ διαφέρειν τὸ χρυσίον τοῦ πυρός. οὐκοῦν μὲν ῥήτορος, καὶ ὁ λαιότροπόν ὅτι, καὶ οἱ φίλοι σοφῶν φάσκοντος, πρὸς αὐτὰ ἅττα διάκεινται λακοδαιμόνιοι, ὅτι τῶν μάλιστα νῦν δοκιμωμένων φιλοσόφων (περὶ μὲν γὰρ τῶν ῥητόρων, τί δεῖ λέγειν;) ὁ μὲν λικάζων λίαν ἀλλοις ἐν αὐτῇ ἰάλω, ἄλλοις δὲ καὶ μισθὸν σοφιεύων, ἀπὸ ἀπίτου τοὺς μανθάνοντας.

Ἠ Primùm igitur quis eſt qui nō videt paraſitum vnquam non contemptorem eſſe gloriæ, quippe cui nihil curæ eſt quam de ſe homines opinionem obtineant? At verò ipſos rhetores atque philoſophos non ſaltem illorum aliquos, ſed in vniuerſum omnes, faſtu atque gloria tranſuerſos agi quiſpiam inuenerit, ac non tantùm gloriæ deditos, ſed quòd adhuc turpius eſt, argenti ſtitientiſſimos. Sedenim paraſitus hoc erga pecuniam affectus eſt animo, quo non aliquis negligentiore erga lapillos paſſim proiectos in littore animatus eſt. Ac nihil illi inter aurum & ignem videtur eſſe diſcriminis. Rhetores autem, & quod abſurdius eſt, etiam illi qui philoſophiæ profeſſione ſe venditant, tam auidè argento inhiant, quaſi hac ratione maximam ſibi nunc conciliarent & opinionem, & authoritatem philoſophi. De rhetoribus quid multa attinet dicere? cùm ille corruptus largitionibus cauſam orare ſoleat, alius dicendi artem profitens à diſcentibus mercedem exigit.

Ὁ Tertium

ὁ δ' παρὰ τοῦ βασιλέως οὐκ ἐθέλει σωφρονεῖν ὁμοίως μισθὸν οὐ τοῦτο, καὶ οὐκ αἰσχύνεται. ἔτι πρεσβύτης ἀνὴρ ἀξιοῖ τοῦτο ἀφεθῆναι, καὶ μισθοφορᾷ, καθάπερ ὑποδὴς ἢ Σκύθης αἰχμάλωτος· καὶ ἐκ τοῦ τὸ ὄνομα αἰσχύνεται, ὅτι μισθὸν ὑλαμβάνει. ὥροις δ' ἂν οὐ μόνον ταῦτα περὶ τούτους, ἀλλὰ καὶ ἄλλα πάθη, οἷον λύπας καὶ ὀργὰς καὶ φθόνους, καὶ πανδήμους ἐπιθυμίας. ὃ γὰρ μάλιστα ἔγωγε τούτων ἐπαινῶ ἁπάντων· ὅτι ἧττον ὀργίζεται διὰ ἀνεξικακίαν, καὶ ὅτι οὐκ ἴσον αὐτῷ ὅτου ὀργισθεῖ. καὶ ἀγανακτήσει μέν ποτε, ἢ ὀργὴ δὲ αὐτοῦ χαλεπὸν μέν, ἐκ συνθέτου δὲ οὐδὲν ἀπεργάζεται, μᾶλλον δὲ γέλωτα, καὶ ἐπεράσθησ ξωόντας. ἀπάτη μὲν οὖν ἔστιν οὐδὲν τούτων, τοῦτο τῆς

Tertius à rege similiter præmium flagitat, non ab aliud, nisi quòd cum illo commercationem societ: nec pudore suffunditur. Est præterea alius, qui iam ætate confectus, non ob aliud peregrè proficiscitur, quàm vt lucrū faciat, aut stipendio mereat, non aliter atque Indus quispiam, aut Scytha captiuus. Neque eundem pudet nominis, quòd mercedē ferat illud quod accipit. O Non solùm verò his vitijs eos mancipies obnoxios, sed sunt adhuc alij degeneris animi affectus, quibus sunt plenissimi, nempe molestiæ perturbationes, iracundia, inuidentia, ac omnis generis concupiscentiæ. Parasitus autem his omnibus vacans affectibus, neque irascitur, propter animi tolerantiam, tum etiam quòd illi nemo sit cui irascereturr. Atque etiam si quando vitius mentis intentia indignatur, nihil tamen mali aut iniuriæ, iracundiæ impulsu designat perperam: quin potiùs risum omnium eius excandescentia excutit, ac oblectamento est conuersantibus. Minimè verò omnium perturbatur, tristitia aut vlla mentis molestia discruciatur. Etenim tam præsens ad

præsen-

τῆς τύχης παρασκευαζόμενος ἀνώδυνον, μὴ χαίρομένης, μὴ ἡδέως ἀκούσης ὅτι λυπηθείη. ὅτι γὰρ χρῆμα[τά] ἐστιν αὐτῷ, ὅτι οἰκία, ὅτι οἰκέται, οὔτι γυνή, ὅτι παῖδες, ὧν ἀφαιρουμένων, πάντως ἀνάγκη δὴ λυπεῖσθαι τὸν ἔχοντα αὐτά, ἢ τὰ τοῦτα ἀπολωλεκέναι; ἐπιθυμεῖ γὰρ ὅτι λόγος, οὔτι χρημάτων, ἀλλ' ὃς ἂν ὠφαίου τινός. Τυ. ἀλλ', ὦ Σίμων, ἀκός γε ἐνδεὴς προφῆς λυπηθῆναι αὐτόν. Πα. ἀλλ' ἐννοεῖς, ὦ Τυχιάδη, ὅτι ἐξ ἀρχῆς οὐ παράσιτός ἐστιν οὗτος, ὅτε ἀπορεῖ προφῆς· οὐ γὰρ ἀνδρεῖος, ἀφείς ἀντέχεσθαι τῆς ἀνδρείου· οὐ φρόνιμος, ἀφείς φρονεῖν τὸ φρόνιμον· ἅπαντες γὰρ ἴστε παράσιτον ἄν εἶναι. πρόκειται δ' ἐπὶ παντὶ περὶ πράσεως ἑκάστου ὅντος, ἐὰν μὲν ὄντος· ἐὰν δὲ μὴ ὁ ἀνδρεῖος ἅπας, ἢ παρουσίᾳ ἀνδρείου, καὶ ὁ φρόνιμος, παρουσίᾳ φρονίμου, καὶ ὁ πα-

parasitica suppeditat aduersus omnes molestias remedium, vt nulla etiam causa existat quamobrem afficiatur tristitia. Neque enim illi sunt opes, neque domus, neque famulus vllus, non vxor, non liberi, quibus peretuntibus habentem diserucia-ri animo omnino necesse est, si horum iacturam fecerit. Atqui neq; gloriæ vllius est appetens, neq; opulentiæ: sed nec formosum quenquā desiderat. TYC. Veruntamen, ô Simo, planè consentaneum est, illum ob victus indigentiam perturbari animo. PAR. Ignoras, ô Tychiade, statim initiò hūc non esse parasitum, quicumque laborat victus inopia. Neque enim fortis, inopia fortitudinis fortis perhibendus est: neque sapiens, sapientiæ penuria sapiens putandus: alioqui parasitus esse non posset. Nos enim de eo qui re ipsa parasitum agit, loquimur, non de eo qui solum parasiti nomen falsò obtinet. Iam si fortis non alia ratione, quàm præsente fortitudine fortis, & sapiens præsente sapientia sapiens habendus est: sequitur, neq;

ὁ παράσιτος δέ, παρασίτου τὸ παρασιτεῖν παράσιτος ἔσαι. ὡς εἰ γε τοῦτο μὴ ὑπάρχει αὐτῷ, περὶ ἄλλο τινὸς, καὶ οὐχὶ παρασίτου ζητοῦμεν. TY. οὐκοῦν ἀδεῶς ἀφήσει παρασίτου τροφῆς πάσοιεν, ὥσπερ ἐπὶ τούτῳ, ἐπ' ἄλλῳ τινὶ ἐμπεσόντα ἀπολωλέναι; PAR. Οὕτω μὲν οὐ πάνυ γε· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἕνεκα ἀνιᾶται ἡ ψυχὴ τῶν φιλοσόφων, οὐδὲ φοβοῦνται μάλιστα, τὸν γε δι' ἅπαντος αὐτῶν μένοντα τοῦ θορύβου. ἀλλ' ὥσπερ οἱ ῥήτορες, οὕτω καὶ οἱ φιλόσοφοι πρὸς τὸ πλῆθος ἀεὶ παρεσκευασμένοι εἰσίν. ὅτῳ γοῦν πυνθάνει ἄρα καὶ μεθ' ἑαυτῶν ὁμοῦ φιλόσοφοι καὶ ῥήτορες φοβοῦνται μάλιστα, τοὺς γε δι' ἅπαντος αὐτῶν μένοντας, ἐκ ἀρ' ἅμα ξύλου πεπόντας, ἐκ ἀρ' ἄκρου, ἢ μὴ ἐφοβοῦντο, ὑπλισμένους καὶ τὰς θύρας ἀμάλα ἐῤῥωμένως ἀφηλείουτας, μή τις ἄρα νυκτωρ ἐπιδουλεύσειεν αὐτοῖς, ἀνοίγοντας· ὁ δὲ τὴν θύραν τῷ λοματίου προσίησιν, εἶτ' οὐ τοῦτο, ὡς μὴ ὑπὸ ἀνέμου ἀνοιχθείη. γνωμένου δ' ψόφου νυκτωρ, ἀναστὰς τι μᾶλλον θορυβεῖται, ἢ μὴ γνωμένου. καὶ δι' ἐρημίας δὲ ἀπιὼν, ἄνευ ξίφους ὁδοιπορεῖ· φοβεῖται

parasitum, nisi parasitandi facultas suppetat; parasitum esse posse. Quare nisi hoc illi suppeditatum fuerit ab alio, nequaquam parasitus existimandus est. TYC. Proinde parasitus nunquam alimenti laborabit inopia? PAR. Ita quidem apparet. Itaque neque horum neque alterius cuiuspiam rei gratia discruciatur animo. Verùm omnes ad unum philosophi pariter atque rhetores, maximo semper in motu sunt. Illorum igitur plerosque plerunque ligno armatos in publicum prodire videmus: quod proculdubio non facerent, nisi armatos metuerent. Quid quòd etiam ianuas probè oppessulatas concludunt, metuentes ne quis noctu domum ingressus, illis perniciem machinetur? At parasitus ædiculæ suæ ianuâ quidem clam dit, sed planè incuriosè & temerè, ne videlicet venti violentia irruens aperiat. Cæterùm noctu orto tumultu, non magis animo timore concutitur, quam si nullus extitisset. Praterea per sola loca iter faciens, nullo accinctus gladio ambulat. nihil

φοβᾶται γὰρ οὐδὲν ἀλλοῦ. φιλοσόφους δ' ποτ' ἄλλους ἔθος ἐστὶν ὁρᾶν, ἀλλ' ἢ τοὺς ὄντως λανθάνοντας ξύλα μὴ φέροντας, μηδὲ εἰς βαλανεῖον ἀπιόντας, καὶ ἐπ' ἄριστον παρασίτου μὲν τοῖς ἀλλοις ἔχοι λατυγοφῆσαι μυιχᾶσθαι βιάσασθαι ἁρπαγῆναι, ἢ ἄλλό τι ἀδίκημα ἀναπῶσ' ἐπὶ ὄγκοις ὄντως, ἐκ ἂν ἄλλος παράσιτος, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐπάνω ἀδικῆ. ὥστ' ἀμοιχώτερος τυχοι, ἅμα τῷ ἀδικήματι, καὶ τύπομα μιταλαμβάνων τὸ ἀδικήματος. ὥρων δὲ ὁ μοχθηρὸς, οὐ τὸ ἀγαθὸς, ἀπὸ φαύλου ἄνω λαμβάνει, οὕτως, οἶμαι, ὁ πρᾶσιτος, ἁμάρτοι ἀδικῶν· αὐτὸ μὲν τοῦτο, ὁπερ ἔδρασε, ἀφῆσαι, ἀναλαμβάνων δ', ὁ ἀδικῶν. ἀδικήματα δὲ διαφορὰ ῥητόρων καὶ φιλοσόφων ἄφθονα ἐστὶν μόνον ἴσμεν τοῖς

nihil enim prorsus vſpiam gentium metuit. At ego ſæpenumerò vidi philoſophos nullius periculi ne ſuſpicione quidem exiſtente arcus apparantes. Semper enim Σ baculis armati incedunt, atque etiam ſi quando in balneas lotum abeunt, aut vocati ad prandium. T Nullus verò eſt, qui paraſitum aut adulterij, aut violentiæ, aut rapinæ, aut alterius cuiuſpiam delicti inſimulare poſsit: quoniam qui talibus vitijs eſſet contaminatus, iam non amplius paraſitus foret perhibendus, ſed ſe ipſe grauiſsimæ iniuriæ exponeret. Itaque adulterium flagitioſè committens, vnà cum perpetrato delicto etiam flagitij nomen incurrit. Quemadmodum autem qui improbus fuerit, non bonus, ſed malus habendus eſt: ſic quoque paraſitus ſi quid turpiter in ſe admiſerit, illud ipſum quod fuerat abiecit, aſſumit autem id quod deliquit per flagitium. Cæterum eius generis praua facinora permulta extant à philoſophis & rhetoribus turpiſsimè perpetrata, quæ non nobis tantùm comperta ſunt, vtpote quæ noſtro tempo-

ωὐζῆς γεγονότα ἐαῦ ἡμᾶς, ἀπὸ δὲ τῶν βιβλίοις ἀπολελειμμένα ὑπομνήματα ἔχομεν. ἀπολογία μὲν γὰρ Σωκράτες ὅτι, καὶ Αἰσχίνης καὶ Ὑπερίδης καὶ Δημοσθένης, καὶ τῶν πλείσων σχεδόν τι ῥητόρων καὶ σοφῶν· παράσιτε δ' οὐκ ἔστιν ἀπολογία. ὁδὶ ἴσως τις ἀπᾶν δίκαιον τῆς παράσιτόν τινι γεγραμμένον. Τυ. ἀλλὰ νὴ Δία, ὁ μὲν βίος τῦ παρασίτου ἐρεῖλων ὅτι τῦ τῶν ῥητόρων καὶ τῶν φιλοσόφων, ὁ δὲ θάνατος φαυλότερος. Πα. πάνυ μὲν οὖν τἐναντίον, παραπολὺ ἀνδαιμονέστερος. φιλοσόφους μὲν γὰρ ἴσμεν ἅπαντας, ἢ τοὺς πλείσους, κακοὺς κακῶς ἀφανόντας· τοὺς μὲν ἐκ καταδίκης ἁλωκότας ὑπὸ τοῖς μεγίσοις ἀδικήμασι, φαρμάκῳ, τοὺς δὲ καθαπηγοθέντας τὸ σῶμα ἄφαρ, τοὺς δὲ ἀφ' ὑσεείας φθίνοντας· ῥητόρων δὲ

re saltem designata forent, sed libris editis relicta monumenta habemus eorum facinorum, quorum illi authores extiterunt. Extat Apologia Socratis, extat Aeschinis, atque Hyperidae, neque non Demosthenis. Ac fermè plurimorum rhetorum atque philosophorum defensiones etiam hodie leguntur. At nulla extat parasiti apologia, nec vllus est qui pro vero affirmare possit, parasito iniuriarum scriptam esse diceam. TYC. Y At per Iouem parasitus meliori quàm rhetores atque philosophi vitae uendi conditione fruitur, fato tamen deteriore absumitur. PAR. Equidem longè diuersum est quod dicis. nam & fato multò feliciore functus è viuis migrat parasitus. Quippe cum pertè exploratum habemus, philosophos ferè omnes, aut illorum maximam partem, malo extinctos esse exitio, nonnullos condemnatione iudicij in maximis flagitijs manifestò deprehensos, & sumpto veneno: alios toto corpore exustos, pleroſque vrinandi difficultate absumptos;

dios

νάσαντας, τοὺς δὲ φυγόν-
τας. παρασίτῳ θάνατον οὐ-
δεὶς ἴσχε τοιοῦτον ἀνδρί, ἀλλ'
ἀπὸ τοῦ ἀθλιωτάτου, πρᾶ-
γόντος καὶ πάσχοντος. ἀ δέ τις
καὶ λυκοβιώτῳ τετελευτηκέ-
ναι θανάτῳ, ἀκριβῶς ἀκρι-
βεῖ. Τυ. ταῦτα μὲν ἱκανῶς
ἀμυμήτηται σοι τὰ πρὸς τὸν
φιλόσοφον, ὑπὲρ τοῦ παρασί-
του. λοιπὸν δ', ἐὰν δοκῇ σοὶ καὶ
σπουδαῖος εἶναι τὸ ἔπαινος τοῦ
πρόσθεν, παρὰ λίγαν. ἐμοὶ
μὲν γὰρ δοκοῦσιν, ὅσων ἐν-
γνώμονες καὶ χαριζόμενοι,
τοσούτῳ αὐτοῖς οἱ πλούσιοι, καὶ
ἄνευ τούτου σεσωμένοι τοῦ πρὸς
φορμόν. Πα. ὡς πλούσιοί σοι,
ὦ Τυχιάδη, ταῦτα ἃ
μὴ δοκοῦσι χαρίσασθαι, ὅτι
πλουσίοις ἀνὴρ, ἃ καὶ τὸ Γύ-
γου χρυσίον ἴσχε, μόνον ἰ-
δίαν, πλέως δεῖ, καὶ πόσην
ἄνευ παρασίτου, πλουτεῖ δο-
κᾷ καὶ ἄνευ πορφύρας, καὶ
ἵππου

alios ex fuga retractos atque occisos. At quis tandem tali quopiam exitio parasitum sublatum esse referre potest? sed mors felicissima ferè illi contingit edenti atque bibenti. Quòd si quis etiam violenta mors te defungi videtur, mortuus auolasse creditur. TYC. Hæc equidem satis superque tibi pro parasito contra philosophos decertata sunt. Superest vt illud explices, num honesta & vtilis sit hæc alenti possessio. Siquidem opulentiores mihi videntur parasitos alere, tamquam officiosi, & beneuolè gratificantes illorum temuitati: quod ego ei qui alitur, dedecus esse existimo. PARA. Quàm simpliciter fatuum te esse constat, ô Tychiade, si hoc nequeas intelligere, hominem diuitem etiam si Gygis opulentiam posſideret, solùm edentem esse pauperem? Atq; ille progrediens in publicum non comitante parasito, mendicus est. Et quemadmodum miles sine armis habetur despectior, & vestis sine purpura vilior, &

ἵππος ἄνευ φαλάρων, οὕτω καὶ πλούσιος ἄνευ παρασίτου, ταπεινός τις, καὶ ἀτιμότατος φαίνεται· καὶ μὴν ὁ μὲν πλούσιος κοσμεῖται ὑπ' αὐτοῦ, τὸν δὲ παράσιτον πλούσιος οὐδέποτε κοσμεῖ, ἄμως τε οὐδ' οὕτως αὐτῷ ὅσον ὡς σὺ φῂς, τὸ παράσιτον, ἑκάνῳ ἀηδονότι, ὡς ἔρεπτον χέρονα. ὅπως γὰρ μὴν ὦ πλούσιος τοῦτο λυσιτελὲς ὄν, τὸ τρέφειν τὸν παράσιτον, ᾧ γε μετὰ τὸ κοσμεῖσθαι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἀσφαλέα ποιεῖ κατ' αὐτοῦ τοῦτο δορυφορεῖας ὑπάρχειν· ὅτι γὰρ μάχῃ ῥᾳδίως ἄν τις ἐπιχειρήσαι ὧν πλουσίῳ, τὸν ὁρῶν παρεστῶτα. ἀτὰρ οὐδ' ἂν κατθάνοι φαρμάκῳ οὐδεὶς, ἔχων παράσιτον· τίς γὰρ ἂν ὁλκάσειεν ἐπιβουλεύσων ἰνί. τοῦτο προθυμοῦνται καὶ προπίνουσι, ὥστε ὁ πλούσιος οὐχὶ κοσμεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων ὑπὸ τοῦ παρασίτου σώζεται. οὕτω μὴ ὁ παράσιτος οὐδὲ φιλοσο-

equus sine phaleris leuior: sic etiam diues egregiè & ampliter nummatus, longè ap[illegible]et sine parasiti satellitio humilior atque contemptior. Atqui parasitus quoque non parùm ornamenta est diuiti, diues parasito non item. Alioqui neq; probrum est, vt tu ais, huic parasitari, vt præstantiori deteriorem. Quòd autem opulentum vtile sit parasitum alere, præterquàm quòd ornamentum non vulgare illi adiungit, etiam securitatem multam parasiti præsentia & comitatus diuiti suppeditat. Neque enim quispiam temerè pugna adorietur diuitem, qui hunc illius lateri assistentem conspexerit. Sed neque metuendum est cum veneno periturum, qui parasitum conuiuam habuerit. Quis enim auderet infidias petere quempiam hoc præmandente atque præbibente? Itaque diues non tùm à parasito ornatur, sed eius quoque opera à maximis periculis tutus conseruatur. Ita enim parasitus propter charitatis

ραγίαν, πάντα λινδάνων ὑπομενῶ, καὶ ἐκ ἂν παραχωρήσειν ὦ πλείσ' ἀγαθὰ μόνον, ἀπὸ καὶ ἀφθονίαν ἐσθίειν συμφαγόν. Τυ. πάντα μοι δοκεῖς, ὦ Σίμων, διαβεβλῆσθαι, ὑπερήφανος εἶναι σεαυτῷ τέχνης, ἀλλ' ὥσπερ αὐτὸς ἔφασκες, ἀμελέτητ' ἄν, ἀλλ' ὥσπερ ἄν τις τὸ τῆς μαγείρου γυμνασμένον καὶ λοιπὸν, ἃ μὲν ἄσχημον αὐτὸ τὸ ὄνομά ἐστι τῆς παρασιτικῆς, οὐδὲν μαθών. Πα. ὅρα δὴ τοῦτο ἀπόκρισιν, εἰ μὴ ἱκανῶς ἀπεδεδεῖχθαι δοκῶ, καὶ παρὰ πάντων αὐτὸς ἀρκεῖν ἐμαυτῷ τὸ ἐρωτώμενον, ἢ ἄλλα οἷα. φίλτατε γάρ, τὸν σῖτον οἱ παλαιοὶ τί καλοῦσι; Τυ. προφλῶ. Πα. τί δῆτα, τὸ σιτεῖσθαι ἔχει τὸ ἀδίκημα. Τυ. ναί. Πα. ἐκὼν ἁμαρτάνειν καὶ τὸ πρᾶσιν, ὅτι ἐκ ἄλλο τί. Τυ. τοῦτο γάρ, ὦ Σίμων, δῆλον, ὁ σὺ φὴς; Πα. φέρε δὴ, πάλιν ἀπόκρινά μοι πρὸς τάδε

tatis affectum qua diuitem ex animo complectitur. omnibus semet obiectat periculis. Neque tantùm concedit solùm cibum sumere, sed vnà quoque edens exoptat oppetere. Tyc. Omnia mihi, ô Simo, satis diserte disseruisse videris, nec quicquam quod ad artem tuam commendandam pertinet praetermisisti: neque vt tu dixisti, ad hanc rem inexercitatus accessisti, sed planè omnium instructissimus atque exercitatissimus. Pa. Quod reliquum est, scire gestio an parasitè compellatio non turpis & dedecorosa habēda sit. Pa. Vide quod responsum à me exigas, si sufficienter super his verba tibi feciſſe videor. Responde verò mihi vicissim ad quæstionem, si rectè factum existimas. Age σῖτον prisci illi quo vocarunt nomine? Tyc. Alimenti vocabulo. Par. Quid autem σιτεῖσθαι, nônne alere? Ty. Sanè verò. Par. Est ergo in confesso, neque aliud esse parasitari. Tyc. At illud ipsum, Simo, est, quod turpe esse apparet. Para. Age iterum mihi responde, quid tibi

τρόμ δι δοκῆ διαφέρειν, καὶ πεκαμμένοιν ἀμφοῖν, πότερον ἂν αὐτὸς ἕλοιο, ἆρά γε τὸ πλεῖν, ἢ τὸ παραπλεῖν; Τυ. τὸ παραπλεῖν ἔγωγε. Πα. τί δέ, τὸ τρέχειν, ἢ τὸ παρατρέχειν; Τυ. τὸ παρατρέχειν. Πα. τί δέ, τὸ ἱππεύειν, ἢ τὸ παριππεύειν; Τυ. τὸ παριππεύειν. Πα. τί δέ, τὸ ἀκοντίζειν, ἢ τὸ παρακοντίζειν; Τυ. τὸ παρακοντίζειν. Πα. οὐκοῦν ὁμοίως ἔθ' ἕλοιο καὶ τὸ ἐπιθίειν μᾶλλον τὸ παρασιτεῖν. Τυ. ὁμολογῶν ἀνάγκη. καὶ δι λοιπὸν, ὥσπερ οἱ παῖδες, ἀφίξομαι καὶ ἐῶ σ', καὶ μετ' ἄεστερον, μαθησόμενος τὰ τέχνια. σὺ δ' μοι αὐτὰ δίκαιος διδάσκειν ἀφθόνως, ἐπεὶ καὶ πρῶτός σοι γίγνομαι. φασὶ γὰρ καὶ τὰς μητέρας μᾶλλον τὰ πρῶτα φιλεῖν τῶν τέκνων.

discriminis esse videtur, aut utrisque propositis vtrum electurus esses, nam nauigare, an adnauigare? TYC. Ego quidem eligerem adnauigare. PAR. Quid autem, currere, an adcurrere? TYC. Adcurrere. PAR. Quid autem equitare, an adequitare? TYC. Adequitare. PAR. Quid autem, iaculari, an adiaculari? TYC. Adiaculari. PAR. Proinde non aliud quoq; ratione prodere parasitari sat scio quoque eligeres. TYC. [aa] Velim nolim sententiæ tuæ refragari non possum. Ac te quidem in posterum, velut puerum, & sub auroram & à prandio accedam, arti tuæ perdiscendæ operam daturus. Tu verò eandem docebis citra inuidiam, ingenuè, quoniam primus tibi ero discipulus. Perhibent autem & matres primam prolem adamare impensiùs.

GILBER-

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

LVcianus hic in argumento ἀδέξιον καὶ ἄπονον, exercendi ingenij gratia lusit. quod veteres sophistas facere solitos esse scribit Gellius, vt ostenderet nihil esse tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile, & nihil esse tam horridum, tam incultum, quod non splendescat oratione, & tanquam excolatur, teste Cicerone. Persuadet autem & astruit, parasiticam esse artem non inhonestam & incommodam, si quis ea rectè vti nouerit. Cuius vsum si quis requirit, à Terentiano Gnathone & aulicis discat, vt quicquid dixerint homines, laudet: & si quid negârint, neget, & illis vltrò arrideat. Denique ipsemet sibi imperet omnia assentari, quando hic quæstus nunc est longè vberrimus: donec etiam multo vsu abstrusiora huius artis mysteria cognoscat. Nemo iam veritatis est patiens ampliùs, quia acerba auditu est. Deponat itaque omnem illam priorem cui assueuerat, libertatem, ac præter genium suum omnibus. Euge illud dulcisonum occinat, & illud: Dixti pulchrè, præterea: Facetè, lepidè, lautè, nunquam vidi melius. Breuiter vt homo erit, ita morē gerat, ita se ad eius mores attemperabit. Parasiti porrò nomen apud veteres honorificum erat, ac minimè ignominiosum. Id quod ex Plutarcho licet intelligere. Sic enim ille scribit in Solone: ἰδίοις δὲ τοῖς συλλῶσι, καὶ τὸ παρὰ τοῖς δεδημοσίευται πάσι, ὅπερ αὐτὸς παράσιτον κέκληκε: id est, Est autem & hoc è Solonis institutis in publico, plebi conuiuium exhibere, quod is appellat παράσιτον, quasi dicas, ad cibum sumendum accumbere. Athenæus item lib. 6. Dipnosophistōn, authoritate Polemonis Samij, Heraclidis, Mopseatis ac aliorum complurium, ostendit parasiti nomen non aspernandum, nec inglorium apud veteres extitisse, quod & ex varijs & antiquis inscriptionibus probat, quarum & hæc vna fuerit, ἄρχοντες καὶ

παρασίτου κάθηται. Cætera ſtudioſus apud Athenæum inueniet. Huc pertinet quod Thomas magiſter ſcribit in Atticiſmis: παρασίτους καὶ τοὺς δημοσίᾳ συσσίτους ἐπὶ τῆ πρυτανείᾳ ἀττικοὶ, ἃ μόνον τοὺς ἐν ταῖς τοῦ πλουσίου τραπέζαις παρατρεφομένους κόλακας: id eſt, parаſitos non tantùm appellabant Attici adulatores illos qui apud diuitum menſas nutriuntur, ſed & eos, qui ob rem egregiè geſtam publico ſumptu in Prytaneo alebantur. Cuius & interpres Ariſtophanis in Equitibus meminit, ἀδὲ μουσικὸν ἐπίσταμαι· id eſt, ne muſicam quidem ſcio. Apud eundem in Auibus Sycophanta ſimiliter excuſat ſuam profeſsionem: τί γὰρ πάθω, σκάπτειν οὐκ ἐπίσταμαι: id eſt, quid quæſo facerem, quando fodere neſcio. Idem in Veſpis: Σύγγνωθι, κἂν ἀμαθὴς γὰρ οὐκ ἐπίσταται: id eſt, ignoſce, neque enim canere edoctus eſt. quaſi dicat, reliquarum imperitus artium, furto tantùm rem parat. Diogenes cùm videret mures ad menſam ſuam accurrentes, exclamabat: Ecce & Diogenes ſuos habet parаſitos. Parаſitandi autem ars ita deſcribitur ab Horatio epiſt. lib. 1. ad Lollium a:

Alter in obſequium plus æquo pronus, & imus
Deriſor lecti, ſic nutum diuitis horret:
Sic iterat voces, & verba cadentia tollit,
Vt puerum credas ſano dictata magiſtro
Reddere, vel partes mimum tractare ſecundas.

Non enim à mimica arte multùm diſtat. Legitur Epigramma Ioan. Alexandri Braſſicani noſtri, quod cum huius dialogi argumentum ferè habeat, hic dignum duxi vt aſcribatur:

Quæ Plauti ſcortum, nitidi quæ Gnatho Terentî,
Per cuneos multo ſæpe lepore monent.
Omnia nempe aſſentari quæſtum eſſe probatum:
Tum digiti ad crepitum cuncta negare leuem.
Eſſe itidem iucundum alienam inuiſere mensam:
Vſqueadò multis vina aliena placent.
Luciani illa hilaris Simon dum ſingula confert,
Longè equidem melius, fuſius atque docet:

Immò etiam expressum videas de musica elephantum,
Adde & Socraticis cuncta probata modis.
Vt squeadeò nihil esse potest tam vile iacensq́;
Quod non ingenij sollere dona queant.
Ingenium credas imponere posse Colossa,
Pigmæum adiuncti viribus eloquij.
Cætera Lucianus per se tibi dicet abundè,
Dum varijs miscet seria vbique iocis.

Graphicè hic mores assentatorum describit, & quanta pernicies adolescentibus ex eorum consuetudine impendeat exponit. Huc pertinet Terentianus gnato, eiusdemq́; Phormio, & quę sunt in assentatores ex professo & eleganti carmine ab Ioan. Rauisio Textore scripta: & apud Plutarchū de Educandis liberis. Verbum tamen hoc apud vetustissimos honestū fuit, parasitiq́; vocabantur comites sodalesq́; pōtificum & magistratuum, vt docet Athenęus lib. 6. Solon sic eos appellauit, qui in Prytaneo publico victu epulabātur, authore Plutarcho.

a SIVE serui, siue ingenui.] *Summa psonarū diuisio hæc est. Serui aut nascūtur, aut fiunt. Nascuntur, qui ex ancillis nostris nobis gignūtur. Fiunt aut iuregentiū:* id est, *ex captiuitate, aut iure ciuili, veluti quum homo liber maior viginti annis, ad participandū preciū se venundari passus est. Ingenui sunt, qui simulac nati sunt, liberi sunt, nondū seruitutis iugum experti, vt Libertini. b* Tū alijs sunt vtiles.] *Plato in Epist. ad Archyt. Tarent.* ἀλλὰ καλῶς οἶδα σε συμπαθῆ, ὅτι ἡμᾶς & ἡμῶν οὐχ αὑτῷ μόνον χάριζεσθαι, ἀλλὰ καὶ πατρίδος ἡμῖν καὶ φίλοις καὶ συγγενέσι μεμέζονται, τὸ δὲ καὶ οἱ γνώριμοι τε ἡμῖν καὶ οἰκεῖοι φίλοι. i. verū, & hoc te cōsiderare conuenit, neminē omnino nostrūm sibi solū natum esse, sed ortus nostri partē sibi patriā vendicare, partem parentes, partem etiam amicos. Quam sentētiam & Cicero in Officiis suis retulit. *c* Videlicet musicæ.] *Antiquitus nihil eruditū habebatur sine musica. Vnde apud Comicos, qui literas se didicisse negant, aiunt se nō didicisse musicā. Musica & Arithmetica primùm instituebantur iuuenes Athenis, teste eodē Luciano in Gymnasiis. d* Medicinæ.] *De huius artis excellentia, vide Abdicatū Luciani, paulò ante finē, & Erasmi nostri Enconiū*

medicæ

medicæ artis. Homerus Iliad. A. cùm medici dignitatem explicare vult, ait:

Ἰητρὸς γὰρ ἀνὴρ πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων. id est,

Vnus homo medicus multis æquandus honore.

e Geometriæ.] *Hanc Lucianus in Hermotimo vocat admirandam. f* Nam à philosophiæ studio.] *Philosophiæ hypotypoſis graphica habetur in Piſcatore: laus, in Nigrino. g* Architectonicam.] *Architecturam diſciplinam tanquàm libero homine dignissimam, Vitruvius libro 1. capite 1, multis laudibus euehit. Architecturam porrò pulchræ domus, habemus in Encomio domus. h* Inopinata.] Id est, *admirabilis. Cicero libro 3. Academicarum quæſtionum 4. paradoxa interpretatur admirabilia, Quintilianus lib. 9. Inopinata. Extat hoc nomine libellus Ciceronis inſcriptus. Hæc autem quia diſcrepant ab opinione populari, admirabilia videntur. Vide Aul. Gellium libro 17. capite 12. i* Inſaniam deam.] *Pulcherrimum ac verè Lucianicum commentum. Nam quemadmodum Homerici quidam heroës omnem noxam ac perniciem in Athen reiciunt. Ita inſanus ſi quid parum rectè fecerit, ſtatim habet cui peccatum imputet, nempe inſaniæ, quæ myſtas ſuas nonnunquam à grauibus ſupplicijs liberat. Ouidius Teſiphoni furiæ comites adiungit, Inſaniam, Terrorem, & Pauorem. k* Phidiam ſtatuarium.] *Phidias Atheniensis fuit ſtatuarius inſignis: floruit autem Olympiade 83. Pli. lib. 14. Naturalis hiſtoriæ. l* Phidias Ioue à ſe fabricato.] *Pomponius Mela libro 2. In Achaia, inquit, quondam Piſa Oenomai, Elis & numen delubrumque Olympij Iouis, certamine Gymnico & ſingulari ſanctitate, ipſo tamen ſimulachro quod Phidiæ opus eſt, maximè nobile. Plinius de Ioue Olympio: Quem nemo, inquit, æmulatur: propter ſciliset excellentiam. Et alibi, hoc eſt, lib. 36: Phidiam, inquit, clariſſimum eſſe per omnes gentes, quæ Iouis Olympij famam intelligunt, nemo dubitat. Sedenim de Ioue Olympio omnia plena: nam non modò poetæ, ſed & cæteri ſcriptores, vt Vitruuius, vt Strabo lib. 8. vt Valerius Maximus lib. 3. capite De fiducia ſui: & Macrobius libro 5. Saturnalium. Phidias cùm ſimulacrum Iouis Olympij præſtantiſſimè abſoluiſſet, interrogatus ex quo exemplari*

exemplari vultum Iouis tam insigniter expressisse: respondit, se Homericis versiculis tanquam magistro vsum fuisse. Extant autem ij Iliad. a:

ἢ ῥ̓ γυαμψας ἐν̓ ὀφρύσι μέλαν κρόνιων.

De Phidia alia quædam annotatimus in Imaginibus. m Dioni philosopho.] *Dion Alexandrinus natione, præcipuam in philosophia laudem est consecutus. De cuius præstantia lege Suidam, Philostratum in Sophistis, & Synesium in libello de laude Calvitij. Huius quoque mentionem fecit Lucianus in Peregrino.* n Ad hunc enim modum speciatim.] *Hoc Plato docet in Cratylo, & postea Cicero noster lib. 1. Officiorum.* o Ars est.] *Confirmatio à finitione artis, quæ est apud Aristotelem libro 6. Moralium. Hanc Diomedes libro 2. Ciceroni adscribit. Hac proposita parasitus argutissimè inde colligit, Parasiticen esse artem. Deinde probat minorem, secundum partes finitionis. Artes enim vtilitatis communis causa discendæ, vt & proximo, & nobis ipsis adsimus. Deo verò ante omnia. Sed hæc Scriptura multò docet rectius, quæ sola de veris virtutibus loquitur, ac virtutum fontem demonstrat.* p Ollæ vitiosæ.] *Vt ærea vasa tinnitu dignoscuntur, ita homines ex sermone. Itaque Diogenes aiebat sibi videri mirum, quòd cùm ollam aut operculum non emerent homines nisi pulsu ac tinnitu exploratum, in emendo homine solo aspectu essent contenti: significans hominem nulla ex re melius cognosci quàm ex oratione. Vt igitur qui vas fictile veruncio parans emere, digito pulsant, atque ex tinnitu reddito dignoscunt, sine integrum, probæ argillæ, ac bene coctum: ita priusquam minis emant hominem, oportebat ad dicendum prouocare, atque ex oratione deprehendere qualis sit. Huc allusit Persius Satyra tertia:*

—sonat vitium percussa maligné.
Respondet viridi non cocta fidelia limo.

Et rursus in 5:

—pulsu dignoscere cantus
Quid solidum crepet, & pictæ tectoria linguæ.

q Argentarios, seu nummularios.] *Αργυραμοιβὸς & argentarius, vulgò mensor & mensarius, à Græcis τραπεζίτης, & nummu-*

nummularius, & trapezita ferè idem significant, nisi quòd argentarius maior negociator dicitur in Pandectis, de edictis, qui multorum pecunias acceptas custodit, quum opus fuerit redditurus, & cuius officium publicum est. Plaut. in Curc. nummularium & trapezitam pro eodem accipit. Argentarius porrò non tam is qui pecunias publicas exigit, est, quam argenti opifex. Vide Alciat. lib. 1. cap. 24. Parerg. r Adulteri nos homines.] *Quod simplex non est, neq; sincerum, id vulgato verbo Græci κίβδηλον vocant, hinc ductio vocabulo, quod aliud præ se ferant, aliud tegant, πυρὸν τὸ κάθαρὸν, τὸ δόλιον, vel quòd Athenienses ob summum in Chios odium, si cui male velint, huius nomen nomismati solent insculpere, addita tinctura, ὑσῷ; in terram abiectis dira imprecati πυρὸ τὸ τῶν χῖων βδέλυκτόν. Sed propriè nummum subaratum κίβδηλος appellant. Et κιβδηλείαν insinceritatem seu corruptelam, velut Aristophanes πολλὴ ἀφθαλε τῦ βίυ κιβδηλίαν: id est, corruptionem vitæ admodum plurimam. Et κιβδηλεύειν corrumpere fuco, & qui pallium κιβδηλιῶν ἕως appellant, quòd aliquid morbi vitiiq; subesse videatur.* s Qui conuiuas.] *Hæc Plat. sententia extat in fin. qui inscribitur Gorgias, sive de Rhetor.* t Quod arte caret.] *Socrates in Gorg. Plat. μὴ δ' ἐχεν τὸν αὐτὸν, ἐγὼ ὁ τέχνης κολάδ.* u Finem.] *ὅρον finem interpretatur, pro quo definitionem malim.* x De fine.] *Huc pertinent ea quæ Cic. subibit in lib. de Finibus bonorum & malorum.* y Atqui abundé.] *Comprobatio finis ab authoritate Homeri quæ est Odyss. 1. in principio.* z Sedenim.] *Amplificatio ter simonij & circumstantijs.* A Philocteten.] *Est apud Philostratum in Heroicis & Homer. in catalogo Nauium meminit.* B Græcos compescuit.] *Homerus Iliad. α:*

τὸ δ' ἀχαιοὶς ἐπίεσσιν ἰηλύσασκε πορεῖν, &c.

C Indecoris vulneribus.] *Hoc ipsum Philostratus in Heroicis commemorat. Et apud Ouid. lib. 3. Metamorph. dictum in Vlyssem inuehitur.* D Porrò Epicurus.] *Confusa Epicureorum finis ac voluptatis à studio & cura illorum definitione voluptatis.* E Porrectis & manibus.] *Homerus Odyss. ι:*

αὐτὸς ὁ πρῶτος ἀλὶ πάπτηνε χερεὶ πιπτούσας.

F Reliquum

Reliquum est.] *Transitio per diuisionem. G* Sua antcxire præstantia.] *Conatur ostendere, parasiticam omnibus artibus præstare, idq; variè ab accidentibus, effectu & fine cõsimae, & primùm in genere. H* Etenim vniuscuiusq; artis studium.] *Aphthon. in Chria: Isocr. doctrinæ radices amaras esse dicebat, fructus verò dulces. Amator, inquit, eruditionis à laboribus auspicatur, sed laboribus desinentibus inutilitatem, quod quidam philosophicè dictum ab eo sit, hinc licet perspicere. Qui enim bonarum artium amore capiuntur, hi sanè cum professoribus ac studiorum ducibus conuersantur, ad quos accedere formidolosum est. Et pueri quidem nunquam metu vacant. Succedunt præceptoribus pædagogi formidabiliores, qui etiam priusquam verberent timentur. Hieronymus in primum Hieremiæ caput: Et quomodo nux siue amygdalum amarissimum habet corticem, & testa durissima cingitur, vt detractis asperioribus & duris, fructus dulcissimus reperiatur: sic omnis correptio, & labor continentiæ, amara quidem videtur ad præsens, sed fructus parit dulcissimos. Vnde & vetus illa sententia est, Literarum radices amaræ, fructus dulces. Chrysostomus in Epistolam ad Hebræos, Homilia tricesima: Etsi virtus amara sit, tamen fructus profert dulciores, quia arboribus cortex penè semper amarus & asper est, fructus autem ipsi suauitate iucundi sunt. Hieronymus aduersus Rufinum: Literæ marsupium non sequuntur, sudoris comites sunt & laboris, sociæ ieiuniorum, non saturitatis, continentiæ, non luxuriæ. I* His potissimùm honorate.] *In eandem sententiam Horat. dixit:*

—olim dant crustula blandi
Doctores, elementa velint vt discere prima.

K Multo sudore paratę dulcem fructũ subministrant.] *Similem sententiam protulit Hesiodus 1. Georgicõn: Asperam esse ad virtutem viam dicens, acumen verò molle. Nam idem quòd Isocrates docuit. Hesiodus enim viam, Isocrates autẽ radicem appellauit, diuersis verbis eandem rem q; sententiam demonstrantes. Vide adagium: Difficilia quæ pulchra. Cic. Virtutem sudori dij immortales anteposuerunt, longa autem est & ardua via ipsa, & aspera primùm, vbi in cacumen ventum est, fa-*

est, facilis est, quæ dura extiterat. Basilius de exhortatione ad Baptismum: Quis dormiens trophæum fixit? quis in deliciis ac tibijs corona fortibus viris debita ornabitur? Nullus minimè currens brauium assequetur. Labores gloriam pariunt, & angustiæ pericula quæ coronas promerentur L Poëtis.] *Plato in dialogo cui titulus Ion, siue de furore poetico, Lucianus in Encomio Demosthenis in principio. Atque hoc facit illud Ouidij:*

Est deus in nobis, agitante calescimus illo.

Poëtæ natura tantum valent, arte si qui se poëtarum nomen tueri posse confidunt, eos idem Plato grauissimus author pronunciat, nihil vnquam egregium ac memorabile effecturos. Itaque Pindarus eo se gloriatur aduersarijs suis, Bacchilidi minimum & Simonide, esse superiorem, quod ipse natura poëta sit, illi autem didicerint à magistris: in quo tantum esse valeat, vt eo potissimùm nomine se aquilæ, illos coruorum similes esse dicat. M Plantam inserit manibus.] *Est locus Homeri Odyss. 9. de Cyclopum & Insularum fortunatarum terra:*

Οὔτε φυτὸν χερσὶν φυτεύουσ' οὔτ' ἀροῶσιν,
Ἀλλὰ πάντ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύοντα. *id est,*

— nec manibus terræ plantaria fingunt,
Vomere nec segetem proscindunt: quin ea cuncta
Nullo semente, & nullo nascuntur aratu.

De iisdem insulis Horatius in Odis:

Reddit vbi Cererem tellus inarata quotannis,
Et imputata floret vsq; vinea.

Hinc sumptum est & natum, vt quæ citra nostram operam ultrò nobis eueniunt, ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα contingere dicantur. Hoc adagio Lucian. vsus est in Phalar. 2. & in Rhetorum dedalo. N Itaque.] *Epilogus.* O Age nunc deinceps.] *Tria ista. Hactenus in genere cum omnibus artibus comparauit paræsticam: iam & speciatim philosophiæ ac rhetoricæ præfert.* P Primùm quantum.] *Argumentum à certitudine & constantia artis, collatione cum vtraq; facta.* Q Heinque.] *Quintilianus libro 2. capite 17. & Plato in Gorgia.* R De philosophia opinio.] *Hoc elegantissimè docet Max. Tyrius Platonicus serm. 19. Nimirum quosdam philosophiæ artium*

artium omnium conflantiſſimam in multos populos diffraxiſſe,&c. S Porrò autem.] *Collatio paraſiticæ. T* Quod autem.] *Aliud à ſigno & ſtudio ſectantium. V* Ego tibi.] *Exemplo philoſophorum, qui paraſiticam ſectati ſunt, quorum omnium mentionem facit, quos Lucianus hîc commemorat. Suidas in dictione αἰσχίνης. Idem Laërtius, qui inter dialogos Aeſchinis ſcribit, Miltiadis titulo quendam inſcriptum fuiſſe. X* Ariſtippus.] *Genere Cyrenaicus, maximè voluptarius fuit, canis regius à Diogene nominatus, quòd aſſentaretur Dionyſio, ad hunc Stratonem, vel vt alij, Platonem dixiſſe tradunt: Tibi ſoli & chlamydem & veſtem reijculam ferre datum eſt. Erat enim ei ingenium facile, vt ſe accommodaret loco, tempori, perſonæ, & omnem euentum ſine triſtitia ferebat. Vitam eius Diogenes Laërtius deſcribit libro 2. Chlamys autem grammaticis veſtem purpuream ſignificat. Item Valerius Maximus libro 4. capite 3. Et Horatius lib. 1. Epiſt. ad Sæuam:*

Si pranderet olus patienter regibus vti
Nollet Ariſtippus ſi ſciret regibus vti,
Faſtidiret olus —. *Inter hunc & Diogenem Cynicum nonnulla fuit æmulatio ob diuerſum vitæ inſtitutũ. Diogenes Ariſtippum appellabat canem regium, quod Dionyſium Siciliæ tyrannum coleret. In quem viciſſim Ariſtippus: Si Diogenes ſciret vti regibus, non veſceretur crudis oleribus. Contrà Diogenes: Si Ariſtippus didiciſſet eſſe contentus crudis oleribus, non eſſes canis regius. Y* Niciæ.] *Siquidem à Syracuſanis in carcerem coniectus ſibi mortem conſciuit, vt Plutarchus & Iuſtinus copioſè ſcribunt. Lucianus ad Siciliam alluſit, in qua Plato paraſiticam infeliciter exercuit: Nicias autem aduerſa cum fortuna pugnauit. Z* Ariſtoxenus Muſicus.] *Muſicus dictus fuit à patre, Muſicæ præcipuo magiſtro, authore Suida. Stephanus de Vrbibus in dictione Tarentum, ſcribit hunc fuiſſe patria Tarentinum, quem & inter celebres Pythagoricos commemorat. Hunc etiam Cicero & Gellius ſæpe citant.* ⁂ Nelei paraſitus.] *Hunc Athenæus lib. 8. dipnoſophiſtõ: inter eos reges commemorat, qui bonorum voluminũ immenſam copiam, ac inæſtimabiles theſauros con-*

gesserint. β Euripides apud Archelaum.] *Hoc abunde docet Suidas & Gellius libro 15. Is cùm in contubio forte sum Agathonem amplecteretur deosculaturque, cui iam barba prouenire cœperat: Archelaus amicis dixit: Ne mirentur, si pulchrorum etiam autumnus pulcher est. Ciuiliter excusauit amicum apud amicos. Pausanias in Græcia Attica (qui primus illi liber est) enim recenset inter eminentissimos quosq; viros, qui cum regibus familiariter vixerunt. Siquidem apud Polycratem Siciliæ tyrannum vixit Anacreon, cum Hierone Æschylus & Simonides, cum Dionysio qui posterior tyrannus fuit in Sicilia, Philoxenus, cum Antigono Macedonum rege, Amaseras Rhodius & Aratus Solensis,* &c. γ Anaxarchus apud Alexandrum.] *Huius extat hæc improba ad Alexandrum vox, qui, vt Arrian. prodit, consolaturus Alexandrum, vlciscentis iræ, consultoribus pessimis succumbentem, atque se ob Clitum cædem discruciantem: An tu Alexander sapienter, inquit, veterem ignoras, ideo assidentem Ioui iustitiam feciſſe, vt quicquid à Ioue decretum sanctumque foret, id iure factum videretur? Ita magni acta & gesta regis primùm quidem ab ipso rege, deinde ab alijs iusta censenda sunt. Sed mea vtique sententia, si approbentur ista, vt ab sapiente ac verè prorsum enunciata, bone deus, quantum inde erumpet malorum? Qui calamitatum laxabitur sinus? Documento sit ipse Alexander, quem ita Anaxarchi præcepto imbutum proditur memoriæ, ad id vsque nimis productum vt iam diuinos sibi deposceret honores. Quippe ita adulanter insimulas, Anaxarche, assidere Ioui iustitiam. Imò verò si coniectatio non me fallit, non assidet iustitiæ Ioui sed ipsa iustitia est, ac fas ipsum, & legum vetustissimus omnium, ac perfectissimus. Ita certè veteres prædicant, edocti; absque iustitia nec ipsum quidem Iouem rectè posse imperare. Fa verò iuxta Hesiodum incorrupta virgo est, pudoris ac castitatis, vtilissimúque contubernalis. Proinde reges item decet,* id est, *castos venerabilesque nuncupare poëtæ solent. Hinc ergo colligendum, regiam facultatem esse sublimem, præclaram, multis virtutibus circumseptam constipatamque, cuius innumeris anxiam, & omnino vitam censeri laboriosissimam, si incumbentem oneris magnitudinem rectè metiaris, quæ pro*

pro ratione & dignitate. Proinde Seleucum regem dicere ſolitum ſcimus. Si multi ſcirent quantum ſit negocij, tantumodo tot epiſtolas ſcribere ac legere: nec humi proiectum diadema tollerent. Quin & Philippus in regione ſpecioſa caſtra metaturus, cùm moneretur illic non eſſe pabulum pro iumentis: O Hercules, inquit, qualis eſt noſtra vita, ſi etiã ad aſinorum commoditatem viuere cogimur? Certè Anax veteribus rex dicebatur, quod Plutarchus tradit & repetit Euſtathius, quia Anacos dicitur medela, quòd illis ſubditorum cura incumbat. Anaxarchi meminit etiam Laërtius & Theodoritus Cyrenſis Therapeutices libro octauo. δ Sunt in vita.] *Ab vſu eorum qui ipſas profitentur, ἀπὸ τῶν per diuiſionem temporum belli ac pacis.* ε Annunciatum eſt.] *De tempore belli: & quales circa hoc philoſophi ac rhetores.* ζ At dux belli: denunciat vt ad delectum faciendum iuuenes.] *Qui de militari diſciplina libros poſteris reliquêre, eos haud ferè quenquam minorem ſeptem aut decem annis, aut ſex & quadraginta maiorem, militiæ & tyrocinio adſcribi volniſſe conſtat. Idque à Seruio Tullio vetere cenſore cautum fuiſſe primùm, quod ævo ſubſequente à Caio Graccho lege ſacrata ſanctum fuit. Cauſa autem hæc eſt, quòd citra eam ætatem aut ſupra, velut immaturos aut præduros, & effœtos militiæ rudimentis minimè idoneos putarunt. Ideo vetus conſtitutum erat, iuuenes niſi poſt pubertatem, & primo flore ætatis dum per ætatem laborem militarem ferre poſſent, florentes viribus, & ex vrbana, ſæpiùs agreſti iuuentute ruſticis operibus duratos, militari ſacramento & muneri adigere, ſingulosque militiæ per numerum in iuniorum tabulis adſcribere, qui catalogi dicti: illosque ex corporis habitudine ſi aptos militiæ, ſi lato pectore, ſi cernice erecta, ſi fortis & ſtrenuus: quæ ſpecies, qualisq; vigor, & quod robur virium foret internoſcere, vt illorum forti fideliq; opera reſp. vti poſſit. Nam nimis pinguem, deformem aut mancum, deſidem aut vecordem, tanquam minùs vtiles militiæ non adſcribebant. Quippe Cato Cenſorius pinguem militem velut reipub. incommodum iure inceſſit: cuius inter guttur & inguen cuncta ſub ventris dominio forent. In qua ſemel adſcriptus niſi propter demerita exauctoratus fo-*

ret, ipso nolente deleri nequibat. In quo id sedulò cauebatur, primum militiæ vinculum putarent, sacramenti religionem: secundum, singulorum amorem velut inexplicabilem nexum cùm his qui vnà mœrerent: tertium, deserendi nefas. Εἰς κατάλογον.] *Suidas:* κατάλογος· ἡ ἀπογραφὴ τῶν ἐφήβων στρατεύεσθαι, καὶ ἡ ἐξεταζόμενος ὁ σύναξις ἐφ' ᾧ συνίσταται τὸν ἀπογραφόντων τὰ ὀνόματα: id est, *Catalogus est descriptio illorum, qui in militiã delecti sunt, siue connumeratio aut album in quo describuntur militum nomina.* ϰ Nunquid non.] *Collatio Parasitorum.* θ Priorum philosophorum atque rhetorum.] *Democharis dixit, quemadmodum nemo possit thymbra, siue satureia facere bonam lanceam, ita nec à Socrate probum mil[item]. Sentiens militibus conuenire ferociam, quum Socrates [im]manium iniuriarum tolerantissimus. Quidam hoc tribu[it] [Ale]xi. Vide Athen. lib. 5. Dipnosoph.* ι Et quidem ex rh[etorum] numero Isocrates.] *Notum est, Isocrati definisse* [τὸν] ἀνὴρ φωνῆς μέγεθος, τὸ κυβερνήτην τῆς βουλῆς (vt in[ter]pretes [ver]sus) à gerenda igitur repub. *abhorruisse coactus est.* [Ne]gauit, *se mille drachmis docere: sed à quo ipse doceretur a[ud]itorem & vocis magnitudinem illi se decies mille drachmas [da]turum. Is forenses causas fugisse testatur in oratione de [per]mutatione facultatum, cùm inquit: Me verò nemo vn[quam] vidit, nec in conciliabulis, nec in iudicijs, nec in prætorijs, nec apud arbitros: sed ita hæc omnia fugio, vt nullus ciuis alius. Cicero in Bruto, siue de Claris oratoribus, dicit eum forensi luce caruisse. Sed eam gloriam inter parietes abiisse. Suidas* καὶ διὰ μὲν τὸ φωνῆς τὸν ἀσθενῆ ὀλίγος δεῖν ἄφωνον: id est, *propter vocis defectum causas nõ egit.* Τζετζες δ' ἀλλοτρίως σώφρονα εἶ λέγει Ἰσοκράτης πάντων: id est, *Isocrates omnium hominum timidiss. Percontanti qui fieri posset, vt quum ipse non esset ad dicendum accommodus, alios redderet idoneos? Quoniam cotes, inquit, ipsæ quidem secare non possunt, ferrum tamen reddunt acutum. Hoc videtur imitatus Horatius:*

— fungar vice cotis, acutum
Reddere quæ ferrum valet, exors ipsa secandi.

ϰ Demades, Aeschines, Philocrates, Hyperides, Demosthenes, Lycurgus, Isocrates.] *Hos omnes antiquos rhetores*

rhetores simul Athenis ætas una tulit, quorum vitas posteris reliquit Plutarchus, de quorũ dicendi charactere abundè Hermogenes περὶ τῶ πολιτικῶ λόγυ. Cicero de Claris oratoribus. Quintilianus libro 1. *Plutarchus quoq; in Phocione hæc longè fusiùs describit.* λ Antesignanus illorum atque coryphæus.] *Nempe Demosthenes: quod & Plutarchus scribit in Demosthene. Demosthenis claritatem atque virtutem memoriæ, animisque hominum commendauit etiam Lucianus in Encomio Demosth.* μ Philippus Macedonum exitium.] *Verba sunt ex Philippicis Demosthenis, qui ad dicendũ, quàm pugnandum instructior fuit.* ν Abiecto clypeo aufugit.] *Demosthenes clypeo suo literis aureis inscripserat, ἀγαθῆ τύχη: id est, bona fortuna. Attamen cùm ad pugnam ventum esset, illicò proiecto clypeo aufugit. Id quum illi probro daretur, quòd ῥίψασπις esset, eluſit eum elegato versiculo:*

Ανὴρ ὃ φεύγων κ̀ πάλιν μαχήσεται: *id est,*

Vir qui fugit, rursus redintegrabit prælium.

Indicans utilius esse patriæ, fugere quàm prælio mori: mortuus enim non pugnat, at qui fuga quæsiuit salutem, potest in multis prælijs patriæ usui esse. Græcis autem prouerbiali conuicio dicuntur ῥιψάσπιδες, ignaui ac timidi, quiq; in acie locũ deserunt, ac clypeum obijciunt. Vsque adeò verò probrosum habebatur antiquitùs clypeum abijcere, vt Lacedæmonij Archilochum è finibus suis iusserint excedere, quòd scripsisset, satius esse clypeũ abijcere, quàm interire, teste Plutarcho in Apophthegmatis Laconicis. Id Archilochi distichon refertur ab Aristophane in fabula, cui titulus, ἀχαρνῆς, est; huiusmodi:

Ασπίδι μὲν τινὶ των ἐχθρῶν τετμ̀, ἣν παρὰ θάμνῳ.
Εὖτ' ἀμῶμητον κάλλιπον οὐκ ἐθέλων: *id est,*

Scuto aliquis gaudet Saiorũ ego quòd bene pul-
Deserui nolens inter opaca rubi. (chrum

Interpres admonet, Saios esse Thraciæ populos, aduersus quos bellans Archilochus fugerit, abiecto clypeo. Cuius exemplum postea secutus est Demosthenes, cui Æschines in apologia obijcit, ὡς σπουδὴν λαμπρὰν ἔθετο: id est, quòd illi dies esset dictus ob desertum ordinem. At ille eum qui diem ipsi dixerat, ad extremum adegit diem, occiso eo Aristarchi præsidio, quemadmodũ

ibidem criminatur Aeschines. ξ Solus autem sapiens.] *Athenæus lib. 10. 5. dipnosophistôn, Socratis innumeras ψιλοσοφαλείας describsit.* ο At si videtur.] *Contraria exempla parasitorum.* π Nestor ille.] *Huic Homerus, vt tria secula, ita plusquàm mellitam quandam facundiam effingit. Sic enim ait in Iliad. α:*

—Τοῖσι δ' Νέστωρ
Ἡδυεπὴς αὐόρουσε λιγὺς πυλίων ἀγορητὴς
Τοῦ καὶ ἀπὸ γλώσσης μέλιτος γλυκίων ῥέεν αὐδή.
Post hos assurgit Pylius dux ille disertus
Nestor, cuius ab ore fluit vox melle liquenti
Dulcior—.

Quem locum imitatus Theocritus, authore Plutarcho, scripsit in Bucolicis:

Οὕνεκα οἱ γλυκὺ μᾶσα κὴ ῥῆμα τὼ χέε νύμφα. *id est,*
Propterea quòd in os illi prædulce Camæna
Infudit nectar—.

ϱ Iam confectus.] *Illustres ætates attribuit Homerus Iliad. α. & in Odyss. ζ:*

Τρὶς γὰρ δὴ μιν φασὶν αἰὼς γήρᾳ καθῆρε. *id est,*
Illum iam exegisse hominum tria secula fama est.

Et Iuuenalis:

—atq; suos iam dextra computat annos.

Tertiam ætatem indicans. Vide nostram annotationem de Nestore in Macrobium. σ Idomeneus atq; Nestor.] *Il. β:*

Νέστορα μὲν πρώτιστα, κὴ Ἰδομενῆα ἄνακτα, &c.

τ Apud Cænea atq; Exadium.] *Nestor Iliad. lib. α. dicit se cum præstantissimis viris vixisse, nempe Perithoo, Dryante, Cæneo & Exadio. Sic autè, inquit, Καινῆα τ' Ἐξάδιόν τε, &c.*

υ Etenim Hectorem.] *Hæc omnia Homerus describit luculenter Iliad. lib. ω.* φ At Achillē Paris.] *Id quod Quintus Calaber lib. γ. Paralipomenon. i. derelictorum ab Homero, & Ouid. lib. 12. Metam. elegantissimè describunt.* χ Duo vici.] id est. *Hectorem & Euphorbus.* ψ Cadauer eius.] *Iliad. χ. sic:*

Σῶμα δ' οὐκέτ' ἐμὸν δύμβρῃ πάλιν, &c.

ω Si mihi viginti.] *Iliad. ψ. cum sequentibus versibus.* Ἦ ῥα νύ, ὦ Τυδεΐδη] *Comprobatio ab etymologia appellationis.*

B Merionem.] *De Merione quis & qualis fuerit, vide Hom. Iliad.* ψ. Γ Martiæqualem.] *Iliad.* γ. *& in catalogo nauium.* Δ Thucydides.] *Locus in sexto est, vbi ἀριστογείτων τοῦ ἀστῶν μέσος πολίτης pro, δημοτικὸς πολίτης ponitur, pro κοινὸς, μέσος. Cæterùm latenter parasitè per Aristogonitã innuit.* ἄριστον enim prandium, & γείτων vicinus prandio: quemadmodum παράσιτος, à παρὰ & σῖτος. E Armodii] *Armodij copiosè meminit Thucyd. lib. 6. belli Pelop.* Z Et nunc in foro stat.] *Antipho Rhamnusius, quum apud Dionysium quæreretur, quod æris genus esset omnium optimum? Ex quo, inquit, Athenienses statuas fecerunt Harmodio & Aristogitoni, nimirum liberè significans tyrannos è medio tollendos. Nam ob eiectos tyrannos Athenienses illis statuas erexerũt. Author est Philostratus in Sophistis. Hoc, ni me fallit memoria, Diogeni Cynico adscribit.* H Nonne sub initium.] *Ejicitio parasiti ad prandium eunti.* Θ Vlysses fas esse contendit.] *Vlysses Iliad. lib. τ. multis verbis ostendit, militem ieiunũ nequaquam in actis esse adducendũ. Ad hæc Theocrit. in Syrac.* παστὰμβρος ἐσθιέμεν: id est, *Impera satur. Cicero scribit populo saturo nihil esse lætius aut alacrius. At diuersum sentit Lucanus, dũ inquit:*

——nescit plebs ieiuna timere.

I Non secus atq; Aiax.] *Homerus Iliad. θ:*

Τεῦκρος δ' εἶναι ἦλθε πυλαιγόνα τόξα λιτυνᾶν
Στῆ δ' ἄρ' ἰὼν ἀίαντος σάκει τελαμωνάδαο.

K Cæterùm in pace.] *Transitio ad tempus pacis, & quis in eo vsus rhetorum, Philosophorum & parasitorum.* Λ Parasitus non in forum prodit.] *Anacharsis Scytha aiebat fortunæ esse locum mutuis hominum prædibus ac rapinis destinatum. Notans mores vendentium, per fas nefasque lucra venantium. Plutarchus in libello de Fanore, esse forum dicit* ἀσεβῶν χωρίον: id est, *impiorum regionem. Ex quo arbitror Marc. Catonem censuisse, forum muricibus sternendum. Sed & modestius Columella: Ne canimum quidem, inquit, sicut dixere veteres, studium præstantius, locupletissimum quemque allatrandi, & contra innocentes, ac pro nocentibus neglectum, à malis, à nobis etiam concessum intra manum & in ipso foro latrocinium. Quod nisi cupedys sufferimus, & ferentarys*

enuſtus libellis pergas, quibus dorophagos explanat, ſordidosque ac nummarios, ludisur opera, &c. Qui plura de ſui ſuperatione volet, legat Cælij cap. 9. libri lectionum antiquarum viceſimi octaui. M Quod canis in balneo.] *Pulcher eo adagio Lucianus in Sermone aduerſus indoctum, libris tumentem. vt enim in balneo nullus eſt omnino canum vſus, ſic philoſophus in conuiuio prorſus eſt inutilis.* N Sed age.] *Vita priuata & domeſtica.* Z Primùm igitur.] *Auaritia, & auaritia.* O Non ſolùm.] *Affectus & perturbationes animi.* Π Ignoras.] *Obiectio.* P Neque enim.] *Elusio à coniunctis.* Σ Baculis armati incedunt.] *Pallium, pera, baculus Cynicorum inſignia ſunt. Herculi enim ſe ſimiles dicebant, quòd baculum ferrent, vt ille clauam, verùm quia eum in totum ſe imitari profitebantur.* T Nullus verò.] *Adulteria, rapinæ, &c. publica crimina.* Υ Arpe Iouem Paraſitus.] *Exitus vitæ & mors, quam conſuetudo exitu rhetorum & philoſophorum, mali in hac vita ſæpenumero gij quàm boni, ſed exitus acta probat.* Φ Sumpto veneno.] *Athenienſes Socratem Apol. oraculo omnium mortalium ſapientiſſ. indicatum, veneno necárunt. ab eodem ſupplicio Phocion eſt interemptus, qui boni appellationem meruit. Æſchines ἐν τῷ περὶ Socratem ab Athenienſibus veneno ſublatum refert, quòd Critiam vnum è 30. tyrannis, populari ſtatus euerſoribus eruditſſet. De eius accuſatoribus & morte plura annotauimus in Bis accuſato. Erga Themiſtoclem quoque ingratos fuiſſe, Alcybiaden, Tyrtæum, Homerum, & alios permultos viros illuſtres, Athenienſes fuêre ingratiſſimi & crudeliſſimi, vt author eſt Laërtius.* X Hæc equidem.] *Comparatio paraſitices ex locis finalibus.* Ψ Gygis opulentiam.] *Ex Suida, Herodoti Clio, Cicerone Offic. 3. Inſtituit primus, meminit eſt Gyges, quem locupletiſſimum fuiſſe ex Strabonis quoque & ſcimus.* Ω Quod reliquum eſt.] *Quòd etiamſi men paraſiti honeſtum, ab etymologia & analogia. Græcam interpretationem admittamus, q ſunt, qui nu eſt, iuxta, σιτία:* id eſt, *cibaria verſantur, quibus potentiori alicui aſſentantur, & riſum mouent, applaudunt arridens, adulantur, omnemque indignitatem perferunt,*

habebant, vt alienum cibum sectari, & apud illos ten-
dere. ea. Velim nolim.] Conclusio. volentem no-
uerit te sequi, contraq; sententiam animi mei.

ΤΥΧΙΑΔΗΣ, *PHILOPSEVDES,*
Lucianus. *siue Incredulus.*

Thoma Moro interprete.

ARGVMENTVM.

Disputatio est de vi magica, de incantamentis, de spe-
ctris & mortuorum animis, an eæ videlicet super
ambulent, seseque quibus libitum fuerit, ostent-
uiusmodi & hodie quædam superstitione atq;
malis dæmonum vexati plerique credunt. Quan-
quam autem alia quadam ratione adductus Lucianus
(ita intelligo sub Tychiadis persona sententiam
non exponere) omnia ista pro nugis & impo-
stura habeat, nempe Democriti authoritatem (vt ipse
secutus, qui animas à corporibus segregatas
non censuerit, illa tamen interim contendit, quæ
ætatis ac religionis homines saniores paulò,
à superstitionibus minùs dediti plerique sen-
tiebant, videlicet spectra atque phantasmata huiusmodi
nihil nulla esse, aut si quæ etiam sint, dæmonum
esse quasdam esse, quæ veritate ac rectis opinio-
nibus mitis haud quaquam nocere possint. Deinde
& magicas vires, & incantationes, non aliud
quàm præstigias esse, quibus imperitorum ocu-
li facilè circumueniantur. Fingitur autem res a-
gratem philosophum agi, quò videlicet iterum
eorum vanitatem persequatur, vt qui veritatis
scientiam apud alios profitentes, ipsi interim
de nugis & incredibilibus huiusmodi rebus a-
nimo adhærent, nullis certis rationibus innitentes,

sed febricitantium appar itionibus ac somnijs, & anicularum fabulis fidem dantes. Tota enim eorum oratio philosophorum exemplis & apparitionibus refertur fiat, quæ Tychiades partim ridendo, partim ab insequentibus & causarum defectu diluit. Exordium admiratione sumitur, qua ille affectum mentis, plerisque præsertim philosophis & sapientiæ professoribus nulla probabili causa impellente, miratur. Postulus ab vtraque parte impositus est, illinc ab his rebus huiusmodi fidem negat: illinc, ab ijs qui Academicia talia astruunt, & ex ijs quasi quandam voluptatem captant.

ΤΥΧΙΑΔΟΥ ΚΑΙ Φιλοκλέους.

Ἔχας μοι, ὦ Φιλόκλεις ἀνήρ, τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ἃ τοὺς πολλοὺς ἐς ἀπιστίαν ἐμβάλλει τοῦ ψεύδεσθαι πάσχειν τι, ἐς αὐτοὺς τι χαίρειν μηδὲν ἀγνῶς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διηγουμένοις μᾶλλον προσέχειν τὸν νοῦν. Φιλ. ποῖα, ὦ Τυχιάδη, λέγεις, ἃ τοὺς ἀνθρώπους ἐνίους ἀναγκάζει τὰ ψεύδη λέγειν, ἐς τὸ χρήσιμον ἐμβλέποντας. Τυ. οὐκοῦν πρὸς Διὸς ταῦτα φασίν,

TYCHIADES & Philocles.

ROtetne, Philocles, quidnam sit illud quidem sit multos in mentiendi libertatem adducit, vt gaudeant [illegible] nihil sani [illegible] qui talia [illegible] mè existimem [illegible] PHIL. Nihil [illegible] de, sunt, quæ mortales mentiri [illegible] lunt, quia [illegible] conducere. TYCH. [illegible] bil ad rem hæc [illegible]

neque enim de his rogabam, qui quum vſus poſtulat, mentiuntur. Venia nimirum hi, imò laude plerique eorum digni ſunt, quicunque vel hoſtes fefellerunt, vel ad ſalutem tali quopiam pharmaco vſi ſunt in neceſſitatibus, cuiuſmodi [d] multa Vlyſſes etiam fecit, vt & vitam ſuam, & ſociorum reditum redimeret. Sed de illis, vir optime, dico, qui nulla neceſſitate mendacium ipſum veritati longè anteponunt, ipſa re videa licet delectati, atque in ea ſine vlla idonea occaſione verſati. Iſti ergo ſcire cupio cuius commodi gratia, iſtud agunt. PHILOS. An alicubi tales aliquos iam deprehendiſti, quibus hæc inſita ſit mentiendi libido? TYC. Et quidem admodum multi ſunt huiuſmodi. PHILOS. Quid aliud ergo in cauſa ſit quòd mentiuntur, niſi dementia? ſi quidem rem peſſimam optimæ loco præoptant.

ρέντα. Τυχ. οὐδὲν τοῦτο, ἐπεὶ πολλοὺς ἄν ἐγὼ σοι δείξαιμι, σωφρονοῦντας ταῦτα, καὶ πλὴν ὀλίγων ἐμοὶ θαυμασούς, οὐκ οἶδ' ὅπως ἰαλωκότας τούτῳ τῷ ἰατρικῷ, καὶ φιλοψευδεῖς ὄντας, ὡς ἀνιᾶσθαί με, ἃ ζιοῦτοι ἄνδρες ἄεισι τὰ ψεύδη, ὅμως χαίρουσιν ἀοζυστι, καὶ τοὺς ἐντυγχάνοντας ἐξαπατῶντες. ἐκείνους μὲν γὰρ τοὺς παλαιοὺς πῶς ἐμοῦ σε χρὴ ἐπιλέγειν τὸν Ἡρόδοτον, καὶ Κτησίαν τὸν Κνίδιον, καὶ πρὸ τούτων τοὺς ποιητὰς, καὶ τὸν Ὅμηρον αὐτὸν, οἷς ἐλείπετε ἄνδρας, ἐγγράφῳ τῷ ψεύματι ἐκχρώμενους, ὡς μὴ μόνον τοὺς ἐξαπατᾶν τότε ἀκούοντας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς ἡμῶν διαπίπτειν τὸ ψεῦδος, ἐκ παλαιοτάτης ἐν παλαιστὴς ἔτι σι, καὶ μέχρις ἐμοῦ παραφερόμενον. ἐμοὶ γὰρ πολλάκις ἀπιθανεῖν ὑπὲρ αὐτῶν ἔπεισεν, ὁπόταν οὐρανοῦ ζυμβῇ, καὶ Προμηθέως δεσμὰ διηγῶνται, καὶ Γιγάντων ἐπανάστασιν, καὶ πῶλον Ἀδοῦ πᾶσαν παλαιάν,

ptant. Tyc. Hoc nihil est. nam ego tibi multos ostenderim ac cætera prudentes ac sapientia mirabili : nescio tamen quo pacto capsos hoc malo, mendaciq; sine dioſos, adeò vt ego etiã moleſtè feram, quòd viri tales, omnibus cæteris in rebus optimi, gaudent tamen & ſe, & eos in quos inciderint, fallere. [c] Nam veteres illi, id quod tibi notius eſt quàm mihi, [f] Herodotus, Cteſiásque Cnidius, atque his ſuperiores, denique Homerus ipſe, viri celebres, mendaciis etiam ſcriptis vtebantur, vt non ſolùm eos fallerent à quibus tunc audiebantur, verùm vſque ad nos etiam mendacium per manus traditum peruenret, in pulcherrimis verſibus metriſq; fermentum. Me ergo ſæpe illorum verſuum nomine ſubit pudor, ſi quando carceſ ſectionem, ac Prometheæ vincula recenſent, Gigantumq; rebellionem, atque omnem illam de Inferis tragœdiam:

gaudiam: & quo facto ob amorem Iupiter in tauum & cygnum versus sit: & quemadmodum ex mulier te quispiam in aniculam vtsámve mutatus sit: Pegasos praterea, Chimeras que & Gorgonas, ac Cyclopas, atque id genus omnia, admodum absurdas monstrosásque fabulas, & que mentes afficere puerorum queant, qui laruam adhuc lamiámque metuunt: quanquam poëtica sint fortasse tolerabilia: at vrbes iam gentésque totas vna voce ac publicitùs mentiri, an non hoc ridiculum? velut cùm Cretenses sepulcrum Iouis ostendere non pudet: & Athenienses Erichthonium editum è terra ferunt, primósque illos homines in Attica olerum more ex terra emersisse. Hi tamen multò verecundiores quàm Thebani, qui ex serpentis dentibus satiuos quosdã progerminasse nar-

ſa quis hæc, quum sint ridicula, vera esse non

credat,

ζων ταῦτα, Κορυβάντινός, ἢ Μαργίτην νομίζοι ἢ παθεῖν, ἢ Τυφόλεμον ἐλάσαι ἀφ' ἅρματος ἐπὶ πέρην, ἢ Πάνα ἥκειν ἐξ Ἀρκαδίας, σύμμαχον ἐς Μαραθῶνα, ἢ Ὠρείθυιαν ὑπὸ Βορέου ἁρπασθῆναι, ἀσεβὴς οὗτος γε καὶ ἀνόητος ἂν δόξειεν, οὕτω παλαίοις καὶ ἀληθέσι πράγμασιν ἀπιστῶν. ἐς τοσοῦτον ἀπικρατὲς τὸ ψεῦδος. Φιλ. ἀλλ' οἱ μὲν ποιηταί, ὦ Τυχιάδη, καὶ οὐ πόλεις δὲ συγγράμμασι τυγχάνουσιν ἂν, οἱ μὲν τὸ ἐκ τοῦ μύθου τερπνὸν ἐπαγωγότατον ὂν ἐκκαταμιγνῦσι τοῦ τῆς γραφῆς, οὗπερ μάλιστα δέονται πρὸς τοὺς ἀκροατάς· Ἀθλιώτατοι δὲ καὶ Θηβαῖοι, καὶ εἴ τινες ἄλλοι, συμποτίρας ἀφαιροῦνται τὰς παρῳδίας ἐκ τῶν διθυράμβων. εἰ γοῦν τις ἀφέλοι τὰ μυθώδη ταῦτα ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ὀλίγα ἂν λωλύσειεν μῶ τοὺς ποιητὰς αὐτῶν διά-

credat, sed ea prudentèr examinans, Corybi cuiuspiam, aut Margitæ esse timet esse, si quis aut Typholemum crédat in alato draconibus per aërem vectum esse, aut [h] Panem quendam ex Arcadia in Marathonem venisse auxilio, vel [i] Orithyiam à Borea raptam esse, impiè nimirum hic atque insanè videatur eis: quippe qui tam manifesta veraque non credat. vsqueadeò obscurè mendacium. PHIL. At poëtis Tychiade, urbibúsque fuerit fortasse ignoscendum: nam illis delectationem illam quæ ex fabula proficiscitur, vt quæ maxima sit illecebra, poëmatibus suis immiscent, quæ potissimùm ergo auditores opus habent. Athenienses verò, Thebanique, & si qui sunt alij, patriæ suæ gloriæ maiestatis ex huiusmodi fragmentis conciliant. Quòd si quis fabulas auferat è Græcia, nihil obstiterit quò minus eatum narratores fame

intereant, quando iam nemo futurus sit hospitum, qui verum vel gratis audire velit. At si qui mulla tamen mendacio, hi omnino ridiculi meritò videantur. TYC. Rectè dicis. nam ego protinùs ab Eucrate illo celebri venio, vbi multa incredibilia ac fabulosa quum audissem, imò verò medio in sermone discessi, non ferens narrationem tam sine pra fidem, sed me velut furiæ quædam abegerunt, dum monstrosa multa atque absurda referrent. PHILO. Atqui, Tychiade, vir grauis Eucrates est, & nemo certè crediderit illum tam promissa barba, virum sexagenarium, & qui præterea sit plurimùm in philosophia versatus, sustinuisse vt alium quenquam audiret se præsente mentientem, nedum vt ipse tale quicquam audeat. TYC. At nescit, amice, qualia referebat: tum ea constanter asserebat: præterea quàm sanctè in pleris-

iurabat,

πλείστοις, παρασκοπῶμεν τὰ παιδία· ὥστε με καὶ ἀμβλύποντα εἰς αὐτὸν, ποικίλα ἐννοεῖν, ἄρτι μὲν, ὡς μεμηνότι, καὶ ἔξω ἐαυτοῦ κατεσκότι. ἄρτι δὲ, ὡς γόητι ἀνδρὶ, ἄρα ζοῦν χρόνον ἐλανθάνει με, ὑπὸ τῆ λεοντῆ γελοῖόν τινα πίθηκον περιάπτων· οὕτως ἄτοπα διηγεῖτο. Φι. τίνα ταῦτα, πρὸς τῆς Ἐριδος, ὦ Τυχιάδη; ἐθέλω γὰρ ἀκοῦσαι, ἵνα τι καὶ ἀλαζονείαν ὑπὸ ζηλικὸν τῶν πώγωνι ἔσκιφον. Τυ. ἤιδα μὲν καὶ ἄλλοτε, ὦ Φιλόκλεις, φοιτῶντα πρὸς αὐτὸν, ἔστι ποτὲ καὶ πλὼ σχολὴν ἄγοιμι. τήμερον δὲ Λεοντίχῳ συγγενέσθαι δεόμενος (ἐταῖρος γάρ μοι, ὡς οἶσθα) ἀκέως παρὰ τὸ παειδὸς, ὡς παρ' Εὐκράτει ἴωθεν ἀπέλθοι, νοσοῦντα ἐπισκεψόμενος, ἐμαυτοῦν ἔνεκα, ὡς καὶ τῷ Λεοντίχῳ συγγενοίμην, ἀγνοῶν ἔδειν (κυνόσκειν γὰρ, ὡς νοσοίη) παραγίνομαι πρὸς αὐτόν. εὑρίσκω δὲ αὐτὸ-

iurabat, admotis etiam ſuſpicionibus, adeò vt ego quum eum reſpicerem, varia mecum cogitarem, interdum quidem illum inſanire, neque animo conſtare: interdum verò ita cogitabam fugiſſe me quòd impoſtor eſſet, ac tantum temporis [k] ſub leonis pelle ridiculam quandam ſimiam circumtuliſſet: adeò abſurda narrabat. PHI. Quæ nam illa per Lares ſunt, Tychiade? nam cupio cognoſcere quamnam præſtigiaturam ſub tam longa barba occuluerit. TYC. Solebam quidem etiam ad illas Philocles aliquoties eum interuiſere, ſiquando videlicet multo ocio abundarem. Hodie verò quum opus eſſet mihi conuento Leontycho (eſt autem, vt ſcis, amicus mihi) edoctus à puero eum ſe ad Eucratem mane contuliſſe, vt eum inviſò inſpiciendi cauſa viſeret: amborum nomine, nempe vt & Leontichum conuenirem, & Eucratem viderem (ignoraueram autem quòd ægrotaret) ad eum peruenio.

Leontia

ἐκεῖθι τὸν μὲν Λεόντιχον οὐκ ἔτι, ἐφάκη γὰρ, ὡς ἔφασκον· ὀλίγον πεῖξιηλυθὼς, ἄλλους δὲ συχνοὺς, ἐν οἷς Κλεόδημός τε ὧδε, ὁ τοῦ Ζηνὸς περιπάτητικὸς, καὶ Δινόμαχος ὁ Στωϊκὸς, καὶ Ἴων. οἶσθα τὸν τοιοῦτον τῶν Πλάτωνος λόγων θαυμάζοντα ἀξιοπίστως, ὡς μόνον ἀκριβῶς καταγνωσόμενον τὸν ἀνδρὸς, καὶ τοῖς ἄλλοις παραστήσοντα δυνάμενον. ὁρᾷς οἵους ἄνδρας σοι φημὶ, πανσόφους καὶ παναρίστους, ὅτι πρὸ τοῦ λεφάλαιον αὐτῶν, ἐξ ἁπάσης σωφρόσυνης, καὶ ἀρετῆς πάσης ἅπαντας, καὶ μοι δοκοῦσι φοβερὸς τὼ πρόσωπον. ἔτι τοῦ ἰατροῦ Αἰσχίνου καὶ παρὰ κεφαλὴν καὶ κόμην, οἶμαι, τῆς νόσου ἐκπεπληγμένος. καὶ ἔτι ἄδην ἦκεν ὁ Εὐκράτης. ἐπὶ τὸ σῶμα τῶν σωφρόνων ὦ· τὸ γὰρ ἔμπαν ἐς τὸν πόδα κατῆλθεν. καθίζεσθαι δή μοι παρ' αὐτὸν, ἐπὶ τὴν κλίνην ὁ Εὐκράτης ἐκέλευεν, ἀρίμα γὰρ ἐκάλει ἐπὶ τὸ κοῦφον ἐς τὸ ἀσθενικόν, ὡς

Leontichum ibi iam non inuenio (nam paulò antè, vt dicebant exierat) alios verò confertos reperio, in quibus erat & [1] Cleodimus Peripateticus, & Dinomachus Stoicus, & Ion, noſti virum? Illum dico qui ex Platonica doctrina magnam ſui admirationem expectat, vt qui ſolus mentem viri deprehenderit, quique eius oracula alijs quoque poſſit enarrare. Vides quos tibi viros nomino, nimirum omni ſapientia atque omni virtute præditos, vtpote ipſum ex quaque ſecta caput, reuerendos hercle omnes, atque aſpectu propemodum terribiles. Aderat præterea medicus Antigonus, vt vſui in morbo eſſet aduocatus opinor. Et melius iam habere ſe videbatur Eucrates: ac morbus quidam ex familiaribus erat. humor enim rurſus in pedes ei deſcenderat. Sedere me ergo Eucrates de lecto iuxta ſe iuſſit voce, languidulè remiſſa paululum

ὡσότι ἔδει μι, καὶ ὧι βοῶνος
αὐτ, μὴ δεδιηνομένε τι, μετα-
ξὺ ἀσιὼν, ἐπήκεον. ἐξὸ μά-
λα σιφυλαγμένῳ, μὴ φαύ-
σαιμι τ σολῶν αὐτᾶ, ἀφλο-
γησάμενος τὰ σωιθὴ ταῦτα,
ὡς ἀγνοήσαμι νοσοῦντα, μὴ ὡς
ἰσὶ ἴμασον, θρομαῖ ἦλθοι-
μι, ἰκαθιζόμιω σλησίον. οἱ μὲν
δὴ ἐτύγχανον ἤδη ὑπὲρ τ νο-
σήματ τὰ μὲν ἤδη σεφρα-
κότα, τὰ δὲ καὶ τότι διηξίον-
των, ἔτι δὲ καὶ θεραπείας τι-
νὰς ἴσας τ ἐσοδάμοντος. ὁ
γοῦν Κλεόδημ, ἐδοίκιω, φη-
σὶ, τῇ ἀσειρᾷ τις ἀνελόμ τ
χαμαίθεν τὸν ὀδόντα τῆς μη-
χάλης, οὕτω φερεσβάσας,
ὡς κεῖσον, ἐνδύσῃ ἐς δέρ-
μα λέοντ, ἄρτι ἐκδαρέν-
τ, ἔτα σιεσίψει σερὶ τὰ
σκέλη, αὐτίκα σαύσιται τὸ
ἄλγημα. ἐχ ἐς λέοντ, ἔφη
ὁ Δανόμαχ, ἐγὼ ἤκεσ, ἐσ
λάρα δὲ θηλείας, ἔτι σαρθένε
μὴ ἀβάτε. μὴ τὸ σρᾶγμα οὔτε
σιθανάτδον· οὐκ γὰρ ἂ ἔλα-
φ, καὶ ἤρρωται μᾶλισα ἐσ
τῶν

quum me conſpiceret: quamquam interim dum ingrederer, vociferantem eum ac vocem intendentem audieram: tamen ego admodum curiosè cauens ne pedes eius tangerem, vbi me vulgaribus iſtis verbis purgaueram quòd eum ægrotare neſciuerim: quod vbi reſciſſem, curriculo venerim: adſedi propè. Et illis quidem ſermo iam de morbo erat, & quædam iam antè dixerant, quædam verò etiam tunc narrabant: præterea medicamenta quædam quiſque proferebat. Cleodemus igitur: Si quis ergo (inquit) ſiniſtra manu tollens humo [m] muſtelæ dentem, ſic interfectæ, vt antè dixi, in leonis pellem alligauerit, nuper excoriati, ac deinde circum crura poſuerit, ilicò ſedatur dolor. Non in leonis pellem, inquit Dinomachus, vt ego audiui, ſed in ceruæ potiùs famellæ virginis adhuc, & nondum initæ. & res quidem magis eſt hoc pacto credibilis: velox enim cerua eſt, maximèque valet

τῶν ποδῶν. καὶ ὁ λέων ἄκρα-
μος μὲν, καὶ τὸ λίπος αὖ, καὶ
ἡ χάρις ἡ λιγὰ, καὶ αἱ πίχες ἐν
ᾗ πάσαν ὀρθαὶ, μεγάλα
δυνάμενα, ἄν τις ἐπισκοπῇ αὐ-
τὰ μετὰ τῶν οἰκείων
ἑκάστου. ποδῶν δ' ἔτα-
σιν ἄκραν ἐπαγόμενα. καὶ
αὐτὸς, ἔφη ὁ Κλεόδημος,
ὅτε μὰ τὴν ἐγὼ νόσκον, ἐνό-
μιζον χλαῖναν ὁ λέοντα ἔμμεν, λιό-
τι ἀεὶ ἔλαφον· ἔναγχος δ' ἄ-
τινος ἀνὴρ Λίβυς τὰ τοιαῦτα
μετιδιδάξαι με, ἀνὴρ ἐμπειρί-
ης ἐὼν τῶν ἐκάστων τοὺς λέον-
τας διώκων, ἔφη, καὶ ἀρτίως
αὐτὰς διώκοντας ἐπήνεγκεν οἱ
πρόσθεν, ὡς ἐν ἀπόντων τοῦ
λέοντος· ἐγὼ δ', οἶμαι γὰρ, ἔ-
φην, ἐνθάδε τισὶ τὰ τοιαῦ-
τα πάσχειν, ἃ τοῖς ἔξωθεν
προσπταίουσι, τὸ καλὸν ἔνδον
ἀμφιβάλλοντες· ἐπὶ ἐνίοις γὰρ
δόγμασι, καὶ ἄλλοι ἔγωγε κατα-
γνώσκοντες μου πολλὰ τῶν ἄ-
τοπα, ἐνίοτε μὲν ἐπαισχύνομαι τὰ
πολλὰ τοιαῦτα, καὶ περὶ ὧν
ἔγωγε οὐδὲν φρονῶν ἀντάπαι
μὲν

valet pedibus: & leo quidem fortis est, pinguedóque eius, ac manus dextra, pilique qui recti è barba prominent, magnam vim obtinent, si quis vti nouerit cum proprio cuique carmine: at pedum curam minimè pollicentur. Et ipse quoque, inquit Cleodemus, olim sic putabam ceruina pelle vtendum, propterea quòd cerua velocissima esset. at nuper vir quidam Libycus, peritus profectò in rebus huiusmodi, contrà me docuit, cervas ostendens velociores esse leones: quippe qui eas, inquit, etiam persequendo capiunt. Laudabant qui aderant, tanquam rectè dixisset Libycus ille. Tum ego: Putatis, inquam, [n] incantamentis quibusdam sedari talia? aut foris admotis appendiculis, quum intus malum grassetur? Riserunt hanc sermonem meum: & plàm in me magnam damnabant amentiam, qui apertissimas res ignorarem, & quibus nemo qui sapiat, contradicat

μὲν οὖν ἔχειν. ὁ μὲν δὴ
λαφὸς Ἀντίγονον ἐδόκει μοι
ἀσθμῶν τῇ ἱρωτήσει μου πρὸς
λιν ἥδιστα ἀκούειν, οἶμαι, βουλό-
θην ἀξιῶν ὧν ἐνεκάτει μετὰ
τῆς τέχνης, οἵνεκα τὴν πρᾶγμα τῆς
λόν ἀνίχνευσα, καὶ πολλὰ κα-
σιτᾶσθαι, καὶ ὅλως ὑφαιρεῖν
τόνου. ὁ δοιῶ Κλεόδημος ὑπο-
κομῳδῶν ἅμα, τί λέγεις, ἔφη,
Τυχιάδη, ἄπιστον ἀνα-
δοκεῖ, τὸ ἐκ τῶν δοιού-
των γίγνεσθαι τινὰς ἀφιλά-
ας ἐς τὰ νοσήματα; ἔμοιγε,
ῶ δ' ἐγὼ, ἃ μὲν πάνυ τῷ
ῆνα λυφρῆς μισὸς ἄλω, ὡς
πιεύσειν τὰ ἔξω, καὶ μη-
ὲν λοιγονοῦντα ἐοῖς ἐνδοθεν
ἐπιχάρουσι τὰ νοσήματα,
μετὰ ῥιπτασίων, ὡς φατι, καὶ
ρεπτάδας τινὲς ἐνεργεῖν, καὶ
τῷ ἴασιν ἐπιπέμπειν πό-
σφθμβα· τὸ δ' ἐκ ἂν γένοι
ζ, εἰδ' ἂν ἐς τὸ Νεμέου λέον-
ος τὸ δέρμα ἐνδύσει τις ἐκ
παίδικα ὅλας μυριάδας. ἐγὼ
γὰρ αὐτὸν τὸν λέοντα ἄλλον
ποκάκις χωλεύοντα ἂν δι-
γυδό-

quin ſic ſe habeant. Annuit
dicus certè Antigonus
lectiari mihi viſus eſt hac
gatione mea. Laudandum
tem neglectui habuit
rat, opinor, quam operi
crati ferre ex arte vellet
nuncians videlicet vino
abſtineret, atque
ſcereturꝰ & vigorem
mo omnino minueret. Cha
demus ergo ſubridens
terim: Quid ais,
Tychiade? incredibile
videtur eſſe vt ex
iuſmodi parentur
aduerſus morbos
Mihi certè videtur,
ego: miſi natribus
coſis ſim, vt credam
foris applicatum
que eum his quæ
excitant
cam: per
vt dicitis, ac
ram operari; et
pendantur,
muttere. id
quam fieri poſſit

vel in Neméi leonis pellem ſedecim millia
fuerit. Ego profectò leonem ipſum è dolen

dicantem vidi in vniuersa
ſui ipſius pelle. Nimiùm i-
diota es, inquit Dinoma-
chus, neque vnquam tibi
curæ fuit, vt diſceres quo-
nam modo res iſtiuſmodi
aduerſus morbos quum ad-
hibentur, conferunt: ac mi-
hi videris ne notiſſima qui-
dem iſta recepturus, febrium
videlicet iſtarum profliga-
tiones, quæ certo quodam
ambitu recurrunt, tum ſer-
pentum demulſiones, ac bu-
bonum ſanationes, & cæ-
tera quæcunque anus etiam
iam faciunt. quòd ſi illa
fiunt omnia, quur tandem
non putabis hæc etiam ſi-
milibus rebus fieri? Infi-
nita congeris, inquam, Di-
nomache, & clauúmque, vt
aiunt, clauo extrudis. Ne-
que enim conſtat ea quæ
commemoras, eiuſmodi vi
fieri. Quamobrem niſi red-
dita ratione perſuaſeris pri-
mùm natura fieri poſſe, vt
febris tumórque vereatur,
quod diuinum, aut dictionem aliquam barba-
ex inguine fugiat: aniles adhuc fabulæ ſunt

μιχόμενά σε. σὺ μοι δοκᾷς, ὃ
ἄλλος ὁ Δαναόμαχος, τὰ διαῤ-
ῥαλίσαι, ἐκ θεῶν ἂν πισεύ-
σειν, ἢ μὴ οἴεσθαι τάσδε οἷόν
τι ἂν ὑπὸ ἱερῶν ὀνομάτων
γίγνεσθαι. ἔδ. ἐγὼ. ὦ δ' ὃς, μὴ
λέγε, ὦ ἄριστε· δοκοῦσι γὰρ οὐδέν,
μὴ θεῶν ὄντων, ὅμως τὰ διαῤ-
ῥαλίσαι ἄνευ. ἐγὼ δ' οὐ θεοὺς
οἶδα, μὴ λάσας αὐτὰ ἱερᾶ, καὶ ἃ
ἂν ποιῶσι τοὺς ἀμυνοῦντας, ὑπὸ
φαρμάκων καὶ ἰατρικῆς ἀνιε-
μένους. ὁ γὰρ Ἀσκληπιὸς αὐ-
τὸς, μὴ οἱ παῖδες αὐτοῦ, ἴσμεν
φάρμακα πάσσοντες ἰθυρεά-
σαντος τοὺς νοσοῦντας, ἐλέουσας
καὶ μυγάλας πριάμενοντες, ἰα-
τῆδε, ἔφη ὁ ἰατρὸς, ἐγὼ δ' ὑμῖν
θαυμάσιόν τι διηγήσομαι ὦ
οὗτος μεμάκιον ἔτι, ἀμφὶ τὰ
τέτταρα καὶ δέκα ἔτη σχολὴν,
ἔκει δέ τις ἀγγέλων ὡς πα-
ρὰ, Μίδαν τὸν ἀμπελουργὸν,
ἐμέσαντος ἐς τὰ ἄπα οἰκέ-
τῶν καὶ ἰατρικὴν, ἀμφὶ πυκνὸν
ἔφ ἀγορὰν, ὑπὸ ἰχθύος ἀγ-
θέντα, λάθρα ἅδην σφηκῶ-
τα

quæcunque tendisti. Tu, ni-
hil videris, inquit Dinomā-
chus, quū ista dicas, ne deos
quidem esse credere. Sic ne-
dem putas fieri non posse,
vt per sacra nomina tanta
dia morbis afferantur. Ita,
inquam ego, vir optime, vt
dixeris. nihil enim prohi-
bet quò minùs, etiam si ma-
ximè dij sint, ista aegrè
sint vana. Ego verò & deos
colo, & medelas eorum
deo, & leuamenta quæ ha-
borantibus conferunt pha-
macis videlicet atque ex
medica restimemus. Imò
P Aesculapium ipsum, ac
posteri salutaria
ca admonentes
agrotis, non leges aut mu-
stelas circumfe
hunc, in
bis mirabi
rabo: Erat
centulus,
14. quum
meum venit
dam vitis
etiam aliis in rebus robustum atque indefessum
num iam forum à vipera morsum.

τε τὸ σκέλος. ἀναδῦναι γὰρ οὐδὲ τὰ λείψανα, ἢ τῶν χάραξι περιπλεκόντι, περιρρέον τὸ θηρίον δακεῖν λαστὰ τοῦ μίσαν δάκτυλον. καὶ τὸ μὲν φάσαι, καὶ καταδῦναι αὖθις ἐς τὸν φωλεόν· τὸν δὲ ἑλμάδην, ἀπωλόμενον ὑπ' ἀλγηδόνων. ταῦτά τι οἰωνὸς ἀπαγγέλλοντο, καὶ τὸν Μίδαν ἐφορῶμεν αὐτὸν ἐπὶ σκίμποδος ἐν τῶν ὁμοδίαιτων περιπεμπόμενον, ὅλον ἀδρυνόντα, μυδῶντα τῷ ὑποῤῥυῆναι, ὀλίγου ἔτι ἐμπνέοντα. πλησπημένῳ δὴ ὦν παρὰ τοῦ φίλου τις παρῆν, ἀμφὶ ἔρη· ἰὼν γάρ σοι ἄνδρα Βαβυλώνιον τῶν Χαλδαίων, ἃς φασιν, ὠτίκα μίτυμι, ὃς ἰάσεταί σε ἄνθρωπον. ἵνα μὲ ἀγάγω λέγων, ἦκεν ὁ Βαβυλώνιος, ὡς ἀνέκαθεν ὁ Μίδας, ἐπῳδή τινι ἐξαλλάξας τὸν ἐν σώματι, ἔτι μὴ παραυτίκα ὦν ποδὶ συντρίψας παρθένου λίθον ἀπὸ

facio crure. Etenim dum ligaret palmites, ac vallis circumplicaret, adrepentem beſtiolam maximum ei pedis momordiſſe digitum. Tum illam quidem illicò aufugiſſe, & ſeſe rurſus in latebram condidiſſe. Illum verò eiulare perditum è doloribus. Hæc ergo quum nunciarentur, iam Midam ipſum videbamus lectica domum à conſeruis apportari, inflatum totum, liuidum, ac ſuperficie tabefactum, vix iam ſpirantem. Pater ergo quum id moleſtè ferret, amicorum quiſpiam, qui tum fortè aderat: Bono animo es, inquit. Ego enim virum quendam Babylonium ex Chaldæis quos vocant, protinus huc adducam, qui ſanabit hominem & ne diem narrando conteram, venit Babylonius, ac Midam reſtituit, effugato ex corpore veneno quadam incantatione, & ad pedem eius apprenſo virginis defunctæ lapillo, quem è columna exciſerat. Atque iſtud quidem hactenus forſan mediocre

πὸ τῆς σήψης ἰκπόψας· καὶ ζῶζ μὴ ἴσως μίτριον· καὶ ζι ὁ Μίδας αὐτὸς ἀραμι-νθ τὸν σκίμπουλα, ἐφ' οὗ ἐ-πιτρόμισο, ἤχιτο ἐς τὸν ἀ-γρὸν ἀπιὼν, ζοσζὸν ἡ ἐπω-δὴ ἀλωώθη· καὶ ὁ σηλίτης ἐκῆν θ λίθ θ. ὁ δ' καὶ ἄλ-λα ἐποίησι θισπίσια ὡς ἀ-ληθῶς. ἐς γὰρ τὸν ἀγρὸν ἐλ-θὼν ἐωθρι, ἐπαὶὼν ἐρατι-κάτιρα, ἐκ βίβλου πολαιᾶς, ὀνόματα ἐπὶ θεῶ, καὶ ἀφ-δὶ λαβαγνίζε τὸν τόπον, περιελθὼν ἐς πὶς ἐξέλα-σεν ὅζ ἐὼ ἐρπετὰ ἐντὸς τῶν ὅρων. ἦκον οἰῶ ὥσπερ ἐκ-πόμποι πὸς τὴν ἐπῳδὴν, ὄφεις πολλοὶ, καὶ ἀσπίδες καὶ ἐχιδνα, καὶ θυρσα καὶ ἀκοντία, φρυῶοί τε καὶ φυσῆτες ἐλάφη· ἦ ἐς ἀφλε-κων πολαιὸς, ὑπὸ γήρως, οἶμαι ἐξερυσα μὴ δυνα-μθ, παρακολζε τῷ πε-σάγματ θ. ὁ δ μάγ θ ἐκ ἐ-φη παρῆναι ἅπαντας, ἀπ' ἐ-να ζητᾶν τῶν ὄφεων τὸν νεότα-τον λαβοτσύζε, ἐρισβατὼ ἐπεμ-

fuerit. Tum Midas iam ipse ſublato in quo allatus erat ſcabello, diſceſſit in agrum. tantum potuit incantatio, & columnaris ille lapis. At idem iſte Babylonius alia præterea diuina planè fecit. Nempe in agrum profectus manè, quum prius nunciaſſet ſacra quædam ex vetuſto codice ſeptemtrionalia, ſulphure ac face circumſtrato loco, in orbem circumambulans, ſerpentes omneis inuitos excivit quicumque intra eam regionem erant. Veniebant ergo tanquam ad incantationem tractii ſerpentes multi, atque aſpides, & viperæ, & cerastæ, & iaculi, phrynique, ac phyſali; relinquebatur autem vnus draco amplexus, prorepere, vt opinor, ob ſeneſtam non valens, qui non fuerat audiens dicto. At magus, Non adſunt omnes, inquit. Tum vnum quendam ex ſerpentibus, eum videlicet qui nam minimus erat, ſelectum legen-

tem

ἐπεμψεν ἐπὶ τὸν δράκοντα, καὶ μετὰ μικρὸν ἦκε καὶ αὐτὸς ἐπεὶ δὲ συνηλίσθημεν, ἐνεφύσησε μὲν αὐτῷ ὁ Βαβυλώνιος, τὰ δὲ κύτικα μάλα κατεκώλυε πάντα τὸν φυσήματι, ἡμᾶς δὲ ἐθαυμάζομεν. εἶπέ μοι, ἦν δ' ἐγώ, ὁ ὄφις, ὦ πρεσβύτης, ὁ νέος, ἆρα καὶ ἐπαράγεται δράκοντα ἤδη, ὡς φῂς, συνηράκοτα, ἢ σκίπωνα ἔχων ἐπᾴρει; σὺ μὲν παίζεις, ἔφη ὁ Κλεόδημος. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς ἀπιστοῦμεν ἂν σε βάλλα τὰ ζιαῦτα ἐξαμῶν δὲ ἐλεγεν λόγῳ διωμολογήσεσθαι γένεσθαι ἂν αὐτὰ πιστεύσω) ὅμως ὅτι τὸ πρῶτον ἅμα μὲν ἐκτόμενον τὸ ξένον τὸν βάρβαρον (ἐξ Ὑπερβορέων δὲ ἦν, ὡς ἔφασκεν) ἐπίστευσα, καὶ ἐπεπόνθειν, ἐπὶ πολὺ ἀντιστάς. τὸ δὲ ἵππον ποιεῖν, αὖθις ἑστῶτα μὲν τὸ ἀέρος φερόμενον, ὑμίχας οὖσης, καὶ ὑπὲρ ὕδατος βαδίζοντα, καὶ διὰ πυρὸς διϊόντα, καὶ σχολῇ

tum mittebat ad draconem: ac paulò pòst venit etiam ille. At postquam iam collecti constitissent, Babylonius in eos insibilauit. Atque illi repentè admodum omnes ab eius flatu incensi sunt, nobis interim admirantibus. Tum ego: Dic mihi, inquam, Ion: serpens ille legatus, iuuenem illum dico: vtrum manu deduxit draconem, qui iam, vt ais, senuerat, an ille baculum gestans innitebatur? Ludis tu quidem, inquit Cleodemus: at ego, qui & ipse quoque olim minus talia credebam, quàm nunc tu (putabam enim nulla ratione fieri posse vt ea crederem) tamen quum volantem primùm conspicerem peregrinum illum barbarum (erat autem, vt ferebant, ex Hyperboreis) credidi, ac victus sum, quum tamen multum diuque repugnassem. nam quid facerem quum eum cernerem

[illegible] volantem, atque id interdiu, ac super aquam incedentem, atque per medium ignem incedentem, id-

σχολῇ ἢ βάδλω; σὺ ταῦτα, ὦ
ἀ ἐγὼ, ἔδλεπον τὸν Ὑπερβόρεον
ἄνδρα πετόμενον, ἢ ἐπὶ τοῦ ὕ-
δατος βιβῶντα; ἢ μάλα, ἔ
φ᾽ ὃς, ὑποδλύζοντα καὶ ἀσβα-
τίνας, οἷς μάλιστα ἐκάνοι ἐπο-
δῦνται. τὰ μὲν γὰρ σμικρὰ ταῦ-
τα τίχη καὶ λίγειαν, ὅτῳ ἐπι-
δλάκνυσι ἕροτας ἐπιπίμπων,
καὶ δαίμονας ἀνάγων, καὶ νε-
κρὰς ἐθόνας ἀνακαλῶν, καὶ
τὴν Ἑκάτην αὐτὴν ἐναργῆ
ποιεῖσας, καὶ τοὺς σιλλίβους κα-
τασπῶν; ἐγὼ γὰρ διηγήσομαι
ὑμῖν, ἃ ἔδλεπον γινόμενα ὑπ᾽
αὐτῆς ἐν Γλαυκίᾳ τῇ Ἀλεξικλέους.
ἄρτι γὰρ ὁ Γλαυκίας, τοῦ πα-
τρὸς ἀφανόντος, παρελα-
βὼν τὴν οὐσίαν, ἠράσθη Χρυ-
σίδος τῆς Δημαινέτη θυγα-
τρός· ἐμοὶ δὲ διδασκάλῳ χ-
ρῆτο πρὸς τοὺς λόγους. καὶ
ἤ γε μὴ ὁ ἔρως ἐκώλυεν ἀφη-
σχόλησεν αὐτὸν, ἅπαντα ἂν
ἤδη τὰ τῆ περιπάτου ἐπίστα-
το· ὃς καὶ ἐκτωκαιδεκαέτης
ἦν ἀνίνι, καὶ τὴν φυσικὴν
ἀκρόα-

que lentè ac ſenſim? Time, inquam ego, iſta videbas, virum Hiperboreum volantem, aut ſuper aquas ambulantem? Et maximè, inquit ille, carbatinas induitum, quo calceamenti genere illi potiſſimùm vtuntur. Nam minutula iſta quid attinet referre, quæcunque fecit, quo pacto amores immiſerit, ac dæmonet exegerit, mortuósque marcidos in vitam reuocauerit, atque Hecaten ipſam palàm conſpectibus exhibuerit, & lunámque è cælo detraxerit? Quin ego vobis referam quæ ab eo fieri conſpexi in Glaucia Alexidis filio. Glaucias hic quum pater nuper defuncti ſubſtantiam ſuſcepiſſet, Chryſidem amabat Demaneti filiam: ac me quidem præceptore in diſciplina vtebatur: ac niſi amor ille à ſtudio deduxiſſet eum, vniuerſam Peripateticorum doctrinam perdidiciſſet, vt qui octo & decem quum eſſet annorum, iam abſoluerat Analytica: tum phyſicæ au-

ἀκρόασιν μετιλήλυθεν ἐς τὴ-
ν Θ. ἀμηχανῶν δ' ὅμως ὠ-
ρατι, μίωνα μοι τὸ πρᾶγ. ἐ-
γὼ δ', ὥσπερ ἀκὸς ἦν, ἀπε-
δέδεπλον ὄντα, τὸν Υπερ-
βόρεον ἐκεῖνον μάγον ἄγο-
ντες αὐτὸν, ἐπὶ μιᾶς τετρά-
σι μὲν τὸ παραυτίκα (ἔδει γὰρ
τι προτελέσαι τὰ πρὸς τὰς θυσί-
ας) ἐπαόιδικα δὲ, ἃ τύχοι τῆς
Χρυσίδος. ὁ δ' αὐξομένῳ τη-
νικάδε ἤδη σελήνῃ (τότε γὰρ
ἐξ ἐπὶ τὸ πολὺ τὰ ζωαῦτα
τελεσιουργεῖται) βόθρον τὶ ὀρύ-
ξας Θ' ἐν αὐθέῳ τινὶ τῆς οἰ-
κίας πρὸ μέσης νυκτὸς ἀνε-
κάλεσεν ἡμῖν, πρῶτον μὲν τὸν
Ἀναξικλέα τὸν πατέρα τοῦ
Γλαυκίου, πρὸ ἑπτὰ μηνῶν τε-
θνηκότα. ἠγανάκτει δ' ὁ γέρων
ἐπὶ τῷ ἔρωτι, καὶ ὠρχίζετο,
πρὶν τελευτῆσαι δ' ὅμως ἐφῆκεν
αὐτῷ ἐρᾶν. μετὰ δὲ, τὴν Ε-
κάτην τὴ ἀναγαγὼν, ἐπαγο-
μένην τὸν Κέρβερον, καὶ τὴν
σελήνην λατίσσασαν· πολυ-
μορφόν τι θέαμα, καὶ ἄπορον
ἀν-

auſcultationem in finem vſ-
que percurrerat. Amore ta-
men vicius, mihi rem o-
mnem ſignificat. Ego ve-
rò, quemadmodum par e-
rat, quippe qui præceptor
eram, Hyperboreum illum
magum ad eum cuco, con-
ductum quatuor illicò mi-
nis in manum datis (opor-
tebat enim præparari quid-
dam ad ſacrificia) tum ſe-
decim præterea, ſi Chry-
ſide potiretur. Ille verò cre-
ſcentem obſeruans lunam
(nam tunc vt plurimùm
huiuſmodi ſacra peragun-
tur) foſſam cùm effodiſ-
ſet in aperto quodam loco
domus, ſub dio circa me-
diam noctem euocauit no-
bis primùm quidem Anaxi-
clem Glauciæ patrem, an-
te ſeptem menſes vita defun-
ctum. Succenſebat au-tem
ob amorem ſenex, atque in-
dignabatur: tandem tamen
ei permiſit vt amaret. Po-
ſtea verò Hecaten quoque
adduxit, afferentem vnà Cerberum: tum lunam detra-
ctam, multiforme quoddam ſpectaculum, & quod aliàs
aliud

ἀλλοῖόν τι φανταζόμην. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον, γυναικεί-
αν μορφὴν ἐπιδείκνυτο, ἔπα-
βοῦς ἐμάστιγοῦτο κάρκαρ, ἔπα
σκύλαξ ἐφαίνετο. τέλος δ' οὖν ὁ Ὑπερβόρειος ἐκ πηλοῦ
ἐρώτιόν τι ἀναπλάσας, ἄπι-
θι, ἔφη, καὶ ἄγε Χρυσίδα.
καὶ ὁ μὲν πηλὸς ἐξέπλαδο. καὶ
μετὰ μικρὸν δὲ ἐπίση λύσ-
τρῳ τῇ ὑγρᾶς ἐκάνη. καὶ ἐ-
σιλθοῦσα πρεβάσατο Γλαυ-
κίαν, ὡς ἂν ἐμμανέστατα ἐ-
ρῷσα, καὶ σιωπῇ, ἄχει δὲ
ἀληκτοῦσαν ἀκούσας μὲν ἀ-
δόντων. τότε δὲ ἤτη σε-
λήνη ἀνέπλαδο ἐς τὸν οὐρα-
νὸν, καὶ ἡ Ἑκάτη ἔδυ κατὰ
τῆς γῆς, καὶ τὰ ἄλλα φάσμα-
τα ἠφανίσθη, καὶ τῆδε Χρυ-
σίδα ἐξεπίμψαμεν περὶ αὐ-
τόματον σχεδὸν τὸ λυκαυγές.
ἐ ταῦτα ἔδες, ὦ Τυχιάδη,
οὐκ ἂν ἔτι ἐπίστασας, ἵνα
πολλὰ ἐν τοῖς ἐπῳδαῖς χέ-
σιμα. οὐ λέγεις, ἐῶ δ' ἐγώ· ἐ-
πίσευον γὰρ ἄν, εἴγε ἔδον αὐ-
τά. νῦν δὲ συγγνώμη, οἶμαι, ἐ
μὲ

aliud apparebat. Primùm quidem muliebrem formam referebat: deinde in vaccam formosam vertebatur: postremò verò catula vis debatur. Hyperboreus ille tandem quum finxisset quendam è luto Cupidinem: Abi, inquit, atque huc perducas Chrysidem, Ac lutum quidem protinus evolabat: paulò pòst autem afuit illa, pulsans ostium. Tum ingressa Glaucian complectitur, eum quàm intensissimè deperiens: & cum eo versata est quoad gallos canentes audiuisset. Tum verò luna subuolabat in cœlum, atque Hecate subijt terram, cæteráque spectra disparuerunt: & Chrysidem tandem emisimus circa ipsum fermè diluculum. Hæc Tychiade si conspexisses, haudquaquam amplius dubitasses, quin multa in carminibus essent commoda. Bene dicis, quam ego. credidissem quidem, si vidissem ea: nunc verò ignoscendum mihi puto, si qua-

si qualia vos videtis, acutè perspicere non possum: verumtamen Chrysidem illam quam dicis, noui, mulierem planè meretricem, ac facilem: nec video sanè cuius gratia ad illam egueritis luteo illo legato, magòque ex Hyperboreis vsque, atque ipsa insuper luna, quippe quam viginti drachmis ducere in Hyperboreos vsque potuisses. mirificè enim sese offert ad hanc incantationem mulier, & contrarium quiddam spectris istis habet. Nam ea quidem æris ferrive sonum si audierint, fugiunt (nam id vos prædicatis) illa verò si argentum vspiam sonuerit, accurrit ad tinnitum. Præterea ipsum etiam magum admiror, quòd cùm ditissimas mulieres in amorem sui posit elicere, atque ab eis solida talenta suscipere, is tamen ob quatuorminas, admodum tantilli lu-

[illegible] Glauciam amoris competem fecerit. Ridiquit Ion, nihil qui credit. Ego te libenter

ergo

ἐροίμην σε, τί περὶ τούτων φῇς, ὅστις τοὺς λυμεῶνας ἀπαλλάξεις τῶν λημάτων, ὅτου ἕνεκα ἐξέλθοντα μὴ τὰ σώματα. καὶ ταῦτα ἐκεῖνος μὲν λέγων, ἀπὸ πάντων ἴσως τὸν Σύρον, τὸν ἐκ Παλαιστίνης, τὸν ἐπὶ τούτων σοφιστήν, ὅσοι παραλαβὼν καταπλήττοντας πρὸς τὸν σκηλμὸν, καὶ τὸ ὄφθαλμὼ διαστρέφοντας, καὶ ἀφροῦ πιμπλαμένους τὸ στόμα, ὅμως ἀνίστησι, καὶ ἀνεπίμπρατα ἀρτίως ἐπὶ μισθῷ μιγάλῳ ἀπαλλάξας τῶν λυπῶν. ἐπὶ μὲν γὰρ ἐπιεῖ λημῶσι, καὶ ῥηγοῦσι, ὅθεν ἐσιλήλυθασιν ἐς τὸ σῶμα· ὁ μὲν νοσῶν οὐ τὸς σιωπᾷ, ὁ δὲ λιμὸν δι ἀφανείνεται. Ἐπὶ λιτίσῳ ἢ βαρβαρίζων, ἢ ὅθεν ἂν αὐτὸς ἐθέλῃ, ὅπως τε, καὶ ὅθεν ἐπέλυθεν ἐς τὸν ἄνθρωπον. ὁ δ' ὅρκους ἐπάγων, ἢ δὲ μὴ πιθηται, καὶ ἀπειλῶν ἐξελαύνειν τὸ δαιμόνιον. ἐγὼ γ' ἔν καὶ ἐδόμην ἐξιόντα μέλανα, καὶ λαπνώδη τὴν χροιάν. οὐ μέγα, ὦ

ergo rogauerim quid de illis respondeas, qui dæmones liberant erroribus, adeò manifestè spectra illa cum nimbus ejicientes. Atque hæc me dicere non opus est, verùm omnes nouerunt, Syrus ille ex Palæstina, qui harum rerum artifex est, quàm multos mortales fascinat qui ad lunam dormiunt, oculósque distorquent, spumamque os ejus pleant: quos tamen erigit, ac sanos remittit, magnâ accepta mercede diuitias nobis liberans. Etenim quum iacentibus instet, rogauerítque vnde sint in corpus ingressi, ægrotus quidem ipse tacet: at dæmon verò respondet, aut lingua Græca loquens, aut barbarica, aut vndecunque fuerit ipse: & quomodo & vnde in hominem. Ille verò adiurans eum, ac ni pareret, minitans etiam, expellit abigítque dæmonem. Quin ego quoque dæmonem quendam exeuntem vidi, nigrum certè, & colore fumidum. Non magnum illum

ἐγὼ

ἐμὲ δ' ἐκεῖνα, τὰ ἰδιωτά σου ὁρᾶν, inquam ego, talia te Ion cer-
ὦ Ἴων, ἔφη, καὶ ἃ ἰδίᾳ αὐτὰ nere. cui ipsæ etiam appa-
φαίνοντα, ἃς ὁ πατὴρ ὑμῶν rent ideæ, quas vestræ fa-
Πλάτων ἀπέκρυψεν, ἀμαυρόν miliæ parens ostendit Pla-
τι θέαμα, ὡς πως ὑμᾶς τοὺς to: rem videlicet spectatu
ἀβλεπτοτέρους. μόνος γὰρ Ἴων tenuem, atque euanidam,
(ἔφη ὁ Εὐκράτης) τὰ ἰδιωτι- quantum ad nos homines lu-
κὰ ἄδην, ἐκεῖ καὶ ἄλλοι πολ- scioſos. Itáne ſolus Ion, in-
λοὶ δαίμοσιν ἐντετυχήκασιν, quit Eucrates, iſtiuſmodi
οἱ μὲν νύκτωρ, οἱ δὲ μεθ' ἡμέ- vidit, ac non alij etiam mul-
ραν. ἐγὼ δ' οὐκ ἄπαξ, ἀλλὰ μυ- ti inciderunt in dæmones,
ριάκις ἤδη τὰ ἰδιωτικὰ τοιαῦ- alij noctu, alij etiam interdiu? Ego profectò non ſemel, ſed millies iam talia conſpexi: ac primùm quidem turbabar ad ea: iam verò ob conſuetudinem nihil nouum aut prodigioſum mihi videre videor, maximéque nunc, ex quo annulum mihi Arabs dedit ex ferro de cruce quapiam ſumpto factum carménque docuit nomnibus multis plenum: niſi fortè ne mihi quidem fidem ſis habiturus, Tychiade. At quî fieri poſſit, inquam, vt Eucrati non credam, Dinomachio, viro in primis ſapienti, ac liberè, quæ ſibi videntur, in primato ſuo cum authoritate narranti. Illud ergo de

ſtatus,

ρὶ τοῦ ἀνδριάντ☞, ἢ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἅπασι τοῖς ἐνὶ τῆς οἰκίας, ὅσα νύκτωρ φαίνόμενον καὶ παισὶ καὶ νεανίαις καὶ γέρουσι τοῦτο οὐ παρ' ἐμοῦ μόνον ἀκούσεαι ἄν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἡμετέρων ἁπάντων. ποίᾳ, ὦ δ' ἐγώ, ἀνδριάντ☞; οὐχ ἑώρακας, ἔφη, ἀσιὼν ἐν τῇ αὐλῇ ἑστηκότα, παγκαλὸν ἀνδριάντα, Δημητρείου ἔργον τοῦ ἀνθρωποποιοῦ; μῶν τὸν λισκάζοντα, ὦ δ' ἐγώ, φῄς, τὸν ἐπικεκυφότα καὶ τὸ σχῆμα τῆς ἀφίστασθαι, ἀπεσταλμένον ἐς τὸν λισκοφόρον, κρῖμα ὀκλάζοντα ὦ ἑτέρῳ, οἰκότα ξυναναστενάζομένῳ μετὰ τῆς βολῆς; οὐκ ἐκεῖνον, ἢ δ' ὅς, ἐπὶ τῶν Μύρωνος ἔργων ἐν καὶ οὗτο τὸ ὄνειρ, ὁ λισκοβόλ☞, ὃν λέγεις δεῖν τὸν παρ' αὐτόν φημι, τὸν δισκοβολοῦντα τῷ λιφαλῷ τῇ ταινίᾳ τὴ καλόν· Πολυκλείτου γὲ τοῦτο ἔργον. ἀλλὰ τὸς μὲν ἐνὶ τὰ δεξιὰ ἀσιόντων ἄφες, ἐν οἷς καὶ τὰ Κυπρίδ τῆ

statua, inquit Eucrates, quæ omnibus qui in domo sunt, singulis noctibus apparet tum pueris, tum adolescentibus, tum senibus, hoc, inquam, non à me duntaxat audieris, verumetiam à nostris omnibus. De qua statua, inquam ego? Non vidisti (inquit) quum ingrederis, statuam quandam in atrio collocatam, sanè quàm pulchram, opus Demetrij, qui statuas humana specie fingere consuevit? Nonne illam dicis, inquam, quæ discum iacit, quæ inclinata est ad emissuri gestum, reflexa in eam quæ discum fert, altero pede modicè inflexo, quæque se erectura videtur una cum iactu? Non, inquit: nam vnum est ex Myronis operibus ille disci iactator quem dicis. Sed nec eam quæ ei proxima: eam loquor, cui tæniis caput vinctum est, formosam illam: nam sed Polycleti opus est. verùm eas quæ à dextra sunt egredientibus, omitte, inter quas & tyrannicidæ illi stant,

τῶ Νησιώτου πλάσματα ἴσμεν, οἱ τυραννοκτόνοι. οὐ δὲ, ἄ τινα παρὰ τὸ ὕδωρ τὸ ἐπιῤῥέον ἄλλα πρόσωπα, φαλαντίαν, ὑμένυμεν μὲν τῶ ἀναβολῶ, βάρμενον μέσον τῶ πώγωνος τὰς τρίχας ἰσίας, ἐπίσημον τὰς φάλαρας, αὐτοανθρώπε δημιον; ἐκεῖνον λέγω, Πελιχον, ὁ Κορίνθιος στρατηγὸς ἔδοξεν εἶναι. τὰ δ' ὦ ἐγὼ, ἄλλό τινα ἐπὶ τὰ ἀριστερὰ τῶ Κρόνου, τοιαῦτα, οἷα σταφάνες ἔμοιγε ἔχοντα, ἐστεφανωμένον πετάλοις τὸ σῶμα. ἐγὼ δὲ, ὁ Εὐκράτης ἔφη, πάνυ ἐκθύμως, ὅπότι μ' ἐπάτησε δὶς τρίτης, ὑπὸ τῶ ἐπιπάλε ἐκπόμενον. ὦ γῆ καὶ ἡλιε, ὦ δ' ἐγὼ, ὁ βέλτιστε σὺ Πελιχος; ἴσως μὲ σκώπτει, ἢ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἔστι δὲ ἀπὸ μακρὰν γνωστὸς ἀνήρ. οἶδα ἐγὼ, ὁποῖα σὺ, ὁ ὑπὸ ἀνθρὸς, ἢ ἐπιπέμπει τοῦ αὐτοῦ ἕνεκα, καὶ ἐπιτίμησε ἐπιπάλε, εἰς ἄν βάλοι, ἄγε καὶ ἀκρίμησε ἀνδρὸς αὐτοῦ; ἴλιος, ὦ δ' ἐγὼ ἔφη ὁ ἀνδριὰς, καὶ ἔτι

Neſiotæ plaſmata. tu verò an non ad aquam illam quæ influit, quampiam vidiſti ventre prominulo, ealuam, ſeminudatam, vulſis quibuſdam barbæ pilis, inſignibus venis vero homini ſimillimam? Pelichus dux Corinthius eſſe videtur. Per Iouem, inquam, vidi quandam à dextra Saturni, quæ taenias coronásque aridas habebat, pectoréq; folia quædam inaurata. Ego, inquit Eucrates, ea inauraui, quum me ſanaſſet triduo, febre pereuntem. Ráine igitur etiam medicus, inquam ego, optimus iſte Pelichus? Eſt. neque ride, inquit Eucrates, elioqui homo te haud mulcò poſt inuadet. Noui ego certè quantum valeat hæc quam tu rides ſtatua. An'nō eiuſdem putas eſſe immittere febres in quos voluerit, quandoquidem potis eſt ejicere? Propitia, inquā, placatáq; ſu hæc ſtatua mihi,

ἔτος ἀνθρῶ ἄρ. τί δ' ἔμ μὴ ἄλλο ποιοῦντα ὁρᾶτι αὐτὸν ἅπαντες οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπαλλὰν τάχιστα, ἔφη, νὺξ γίνηται, ὁ δὲ καταβὰς ἀπὸ τῆς βάσεως, ἐφ' ἣν ἵστηκει, πειρᾶται ἐν λύχνῳ τὴν οἰκίαν, καὶ πάντες ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ, ἐνίοτε καὶ ἕωθεν, καὶ ἔν τισιν ὄν τινα ἀδίκησεν· ἐκπίπτει γὰρ μόνον. ὁ δὲ παρέρχεται, μηδὲν ἐνοχλήσας τοὺς ἰδόντας. καὶ μὲν καὶ νύκτωρ τὰ πολλὰ, καὶ παίζει δι' ὅλης νυκτὸς, ὥστε ἀκούειν τοῦ ὕδατος ψοφοῦντος. ὅρα δίνιον, ἵνα δ' εἰδῇς, μὴ σοὶ Πέλιχος, ὁ ἀνθρώπος, ἀλλὰ Τάλως ὁ Κρὴς, ὁ τῆς Μίνωος· καὶ γὰρ ἐκεῖνος χαλκοῦς τις ἦν, ὑπὸ Κρήτης πεποίηται. ἀλλὰ χαλκοῦς, ὦ Εὐφράτις, ἀλλὰ ξύλου ἐποιήσατο, ἐν ᾧ αὐτὸν ἐκόσμησεν οὐ Δημήτριος ἔργον ὄν, ἀλλὰ τοῦ Δαιδάλου τεχνήματος. φασὶ γοῦν, ὡς φὴς, αὐτὸν βάσιν τοῦ ἥλου. ὅρα, ἔφη, ὦ Τυχιάδη, μή σε μιμήσηται τῇ σκέμ-

quæ tantum valeat. Quidnam ergo aliud facientem eam viderunt omnes qui in domo sunt? Quum primùm nox est, inquit, hæc è base descendens in qua steterat, in orbem totam domum circuit: & omnes occurrunt ei interdum etiam canenti: nec quisquam est quem vacuum læserit. diuertere enim tantum oportet. illa verò præterit nihil intuentes infestans, quin & lauat sæpe, & tota nocte ludit, vt ex ipso aquæ strepitu licet audire. Vide ergo, inquam ego, ne fortè non Pelichus hæc statua sit, sed Talus potiùs Cretensis, qui apud Minoëm fuisse dicitur. nam & ille æreus quidam Cretæ custos erat. quòd si non ex ære, sed ex ligno facta esset, nihil eam prohiberet quin non opus Dædali, sed vna potiùs ex Dædali machinis esse videatur. è base namque, vt ais, ea tiam ista fugit. Vide, inquit, ô Tychiade, ne te posthac

σκέμματος ὅσιος. οἶδα γὰρ οἷα ἔπαθεν ὁ τὰς ὀβολοὺς ὑφελόμενος, οὓς κατὰ τὴν πανσέληνον ἑκάστην τιθέμενος ἀνέλαυνα ἐγκρεμῶ, ὁ ἴων ἔφη, ἐφόσυλός γε ὄντα. πῶς ἂν οὖν τοῦτο ἀμώσατο, ὦ Εὔκρατες; οἷόν τε γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ μάλιστα ἐτοῖ Τυχιάδης ἀπιέναι. ναὶ, φησὶν ἐκεῖνος, ἐπειδή γε βούλει καὶ ταῦτα ἀκοῦσαι, ἐκεῖνοι τοῦ ποδὸς αὐτῷ ἐκρέμαντο ὀβολοὶ τινες ἀργυροῦν νόμισμα ἔχοντες, καὶ ἄλλα ἐξ ἀργύρου, ἀκολουθία τις ἦν, ἃ ἐκεῖνος ἰάσατο, ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐχόμενος. ἐμοὶ δὲ λίθος τις οἰκέτης κατάρατος, ἐπικόμπος, οὗτος ἐπιχάρημα συνεὶς ὑφηλίωσε πάντα ἐκεῖνα, καὶ ὑφῄρητο, καταβὰς θᾶττον ἢ ἔδει τὴν πρόσοδον ἢ ἀναβάσεις. ἐγὼ δ' ἐπανιὼν τὰ παρόντα, ἔγνων πρισοσυλημένον ὁ Πέλιχος, ὅρᾳ ὅπως ἀμώσεται, καὶ κατεφώρασε τὸν Λίβυν. Ἀλλ' ὅλως

scommatis huius pœniteat. Noui quidem ego quid illi euenerit qui obolos suripuit, quos ei nouilunio quoque suspendimus. Prorsus atrocia, inquit Ion, eos portebat accidere: quippe qui sacrilegus erat. quos modo ergo illum vltus est, ô Eucrates? Nam audire cupio, etiam si quammaximè Tychiades iste diffisurus est. multi, inquit ille, ad pedes eius oboli iacebant, aliáque item numismata quædam argentea ad crus eius affixa cera, ac laminæ quoque argenteæ, vota cuiusque, aut merces ob sanationem eius qui ab eo liberatus esset quum febre detineretur. At erat nobis seruus quidam Libycus sceleratus, equorum curator. Hic noctu aggressus est ea auferre omnia, absque illis, digressam iam quum obseruasset statuam. At quum primùm reuersus intellexit sacrilegio se compilatum Pelichus, vide quo pacto sese vltus est, atque furti prodidit Libycum. To-

ὅλης ἡ τῆς νυκτὸς περιέπα ἐν λύκῳ τῷ ἀγκῶνι, ἄθλιος ἐξηπάτητο ὁ δυσάμμορος, ὅσον περὶς Λαβύρινθον ἐμπεσὼν, ἔχων δὲ κατειλήφει, ἕως τὰ φάσια, γνωμένης τῆς ἁμάρτου· καὶ τότε μὲν πολλὰς οὖν ἐλίας ἔλαβεν ἀλοὺς, οὐ πολλὰ δ' ἐπιδιοὺς χόρτον, ὀλίγου δεῖν ἀπόθανεν, μαινόμενος, ὡς ἔλεγεν, κατὰ τῶν νύκτα ἑκάστου, ὅτι καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἐπιόντι φαίνεσθαι ὠμὸν τὸ ἐπὶ τοῦ σώματος. πῶς ταῦτα, ὦ Τυχιάδη, καὶ τὸν Πελιχον σκῶπτε, ἐμοὶ δοκεῖ τὸν Μίνω ἤδη δόξαν. ἀλλ', ὦ Εὐκρατες, ἐγὼ δ' ἐγὼ, ἐπ' ἄρ' ὁ χαλκὸς μὲν χαλκὸς, τὸ δ' ἔργον Δημήτριος ὁ Αλωπεκῆθεν ἀρχαιομανὴς ἦ, ὁ θεοποιός τις, ἀλλ' ἀνθρωποποιὸς ἄρ, οὗ κατὰ φοβήσομαι τὸν ἀνδριάντα Πελιχον, ὃν ἐκ ζῶντα πάνυ ἐν ὀλίγαις, ἀπολοῦντα μοι. ἐπὶ τούτοις Αντίγονος ὁ ἰατρὸς ἔφη ἐκβαλεῖν, ὦ Εὐκρατες, ἵνα περάσῃς ὦν χαλκὸς, ὅσον

ta nocte atrium obambulabat in orbem miser, et exire non valens, tanquam in Labyrinthum incidisset, quoad orta die iam deprehensus est ea tenens quæ furto abstulerat: ac tum quidem comprehensus, plagas non paucas recepit, nec temporis multum superfuit malus malè periit, vapulans, vt dicebat, singulis noctibus: adeò vt vibices postridie apparerent in corpore. I nùc, et post ista quoque Tychiades Pelichum ride, ac me tanquam coæteneum Minoi iam delirare puta. At, ô Eucrates, inquam ego, quandiu ex eris es, operisq; plastes Demetrius Alopecensis fuerit, quì non deos, sed homines fingere consueuit, Pelichi numquam statuam veretur: quippe qui nec ipsum etiam viuentem, si mihi minaretur, admodùm timuissem. Ad hæc medicus Antigonus: Ex mihi, ô Eucrates, inquit, Hippocr. aureus est magnitudine fermè

ἡχνῶ· τὸ μιχθόν, ὃς μόνος ἐπαλλὰξ ἡ θυιάδες ἀφεῖῃ, πρίασι πᾶν οἰκίαν ὅλην ἐμ κύκλῳ, ψοφῶν, καὶ τὰς πυξίδας ἀναπίνων, καὶ τὰ φάρμακα συγχέων, καὶ πᾶν θύραν πρίπίνων· καὶ μάλιστα ἐπειδὰν πᾶν θυσίαν ἐπιβάλλωμεν ἡμῖν κατὰ τὸ ἔτος ἑκάστου θύεσθαι. ἀξιοῖ γὰρ, ἐγὼ δ' ἐγὼ, καὶ Ἱπποκράτης ἰατρὸς θύεσθαι αὐτός, καὶ ἀναγκαστέα, ἢν μὴ κατὰ καιρὸν ἀφ' ἱερῶν τινάων ἱσταμένων, ἢ τις ἐναγίσειεν αὐτός, ἢ μιλίχραβον ἐπιπάσειεν, ἢ στεφανώσεται πᾶν κεφαλήν; ἔλεγε τοί νυν, ἔφη ὁ Εὐκράτης, τοῦτο μὴ καὶ μαρτύρομαι, ὁ τὸ ἐπ' ἐμοὶ πυθόμενον ἄδομαι. ἐτύγχανον μὲν ἀμφὶ πενταετῆ τὸν ἔτος ὁρῶν ἐγὼ δὴ ἀμφὶ τὸν ἀγρὸν μισθώσεις τ' ἐμίσθας, πρυτάνεις ἀφικόμενος τοὺς ἱερέας, κατ' ἐμαυτὸν ὡς πᾶν ὅλον ἀπέβαν, μικρὸν ἔξω φροντίσαν τι, καὶ ἀναστενάξαν μάλα· ἐπὰ δ' ἐν ᾧ σαυτὸν ἐφέρῃ πᾶν, τὸ μὲν πρῶτον ὑλαίους ἀβίβαν, cogitans interim quiddam atque considerans. At postquam in saltum perueni, canum primò latra-

fermè cubitali: qui tunc dumtaxat quum lucerna extincta sit, totam in orbem domum ambit, perstrepens, ac pyxides euertens, pharmacáque commiscens, atque ostia circumuertens: maximéque siquando sacrificia prætermittimus, quibus in singulos annos ea sacrificamus. Postulat ergo, inquam ego, etiam Hippocrates medicus iam vt sibi sacrificetur: indignatúrque nisi in tempore iustorum sacrificiorum epulis accipiatur: quem nimirum decebat boni consulere si quis ei libauerit, aut mulsum insperserit, aut caput coronauerit? Audi ergo, inquit Eucrates, istud certè etiam testibus probauero, quod ante annos quinque vidi. Erat fermè vindemiæ tempus. Ego verò in agrum circa meridiem vindemiatum dimissis operarijs, in syluam so-

γμὸς ἐγένετο ἰωνῶν. λαβὼν
ἄκαιρον Μνάσωνα τὸν ὑὸν, ὃς
πρὸ ὀλίγου ἐπαίδευτο, παίζειν καὶ ἰωνη-
στὶ, ὡς τὸ λάσιον μετὰ τῶν
ἡλικιωτῶν παρελθόντα. τὸ δ'
ἐκ δίχης ἔτους. ἀπὸ μικροῦ ὀλί-
γου σεσωμένην τινὰ γεφυρίδα,
καὶ βοῦς, οἷον ἐκ βροντῆς, γυ-
ναῖκα ὁρῶ προσιοῦσαν, φοβε-
ρὰν, μεσηλικίαν σχεδὸν τὸ
ἦθος, ἔχουσαν καὶ δᾷδα ἐν τῇ
ἀριστερᾷ, καὶ ξίφος ἐν τῇ δεξιᾷ,
ὅσον ἀκοσάπηχυν. καὶ τὰ μὲν
κατωθεν ὀφιόπους ἦν, τὰ δ'
ἄνω γοργόνι ἐμφερὴς, τὸ
βλέμμα φρικῶδες, καὶ ὃ φεικῶδες
τῆς προσώψεως. καὶ ἀντὶ τῆς
κόμης, τοὺς δράκοντας βοσκυ-
χικὸν περιείκατο, ἀλεμένους
περὶ τὸν αὐχένα, καὶ ἐπὶ τῶν
ὤμων ἐνίους ἐσπαραμένους. ὁ-
ρᾶτε, ἔφη, ὅπως ἔχουσα, ὦ
φίλοι, μεταξὺ διηγουμένη καὶ
ἅμα λέγων, ἐδείκνυεν
ὁ Εὐκράτης τοὺς ἐπὶ τοῦ κέ-
χιον τρίχας, πᾶσιν ὀρθὰς
ὑπὸ τοῦ φόβου. οἱ μὲν οὖν ἀμφὶ
τὸν Ἴωνα, καὶ τὸν Δινόμαχον
καὶ τὸν Κλεόδημον, ἀνεχώρουν
ἀτρέμα,

tus insonuit. Ego enim Mnasona filium meum cum æqualibus venientem, ludere venarique (quemadmodum solebat) conjiciebam. At res haudquaquam sese habebat: verùm paulò post facto terræmotu, senoque velut è tonitru, mulierem adnitentem videt terribilem, proceritate fermè semistadiali. Habebat autem in sinistra facem, in dextra verò gladium viginti circiter cubitorum. Et infernè quidem pedibus erat serpentinis, superiùs verò Gorgonem referens, vultu videlicet, atque aspectus horrore: pro coma quidem draconibus tanquam cæsarie circumcincta, aliis collum amplectentibus, aliis etiam per humeros sparsis. Videte, inquit, amici, quo pacto ecfatus inter narrandum exhorruit, & simul hæc dicens Eucrates, ostendit omnibus horrentes sui setas erectas. Ion ergo ac Dinomachus & Cleodemus pedetentim

ἐτηρῶν, πεσόντες αὐτῶν γέροντες ἄνδρες, ὑπομένοι τ' ἂν οἱ, ἀρίμα πεσκευάντων ἕτοιμοι ἀπίθανον Κολοσσὸν, ἀμίστα διάφορα γυναῖκα, Γιγάντιόν τι μορμολύκειον. ἐγὼ δ' ἐννόουν μετ' αὐτῶν, οἷοι ὄντες αὐτοὶ, νέοις τὰ ὁμιλοῦσιν ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ ταῦτα πολλῶν θαυμάζοντα, μόνῃ τῇ πολιᾷ, καὶ τῷ πάγκαλοι δόξαι φέρεσθαι τῶν βροτῶν· τὰ δ' ἄλλα καὶ αὐτῶν ἐκείνων ἀναγέλαστοι πᾶς τὸ ψεῦδος. ὁ γὰρ Δινόμαχος, ἀπί μοι, ἔφη, ὁ Εὐκράτης, οἱ λυσσῶντες δὲ τῶν ὑπὸ πολλοὶ τὸ μίγιστον ἴσασι; ἐπιφάντων, ἴδ' ὅς, ὑψηλότεροι τῶν ἐνδεικτῶν, καὶ μέλανες καὶ αὐδοὶ, καὶ λάσιοι, σιννάρᾳ καὶ αὐχμῶσι τὰ λάχνα. ἐγὼ μὲν οὖν ἰδὼν ἔφην, ἀναρίψας ἅμα τὴν σφραγίδα, ὦ μοι ὁ Ἄραψ ἔδωκε, ὡς τὸ ἄστρον τοῦ Λαπύθου. ἡ Ἑκάτη δὴ, πατάξασα ὦν φαιοντάῳ ποδὶ τοὔδαφος, ἐποίησε χάσμα παμμίγεθες, ἐπὶ-

ter inhiantes auſcultabant eum, viri ſenes, tanquam navibus traherentur, adorantes apud ſeſe tam increo dibilem Coloſſum, mulievem ſemiſtadialem, Gigaeteum quoddam Mormolyceium. Ego verò conſiderabam interim cuiuſmodi erant hi qui cum iuuenibus ſapientiæ nomine vere ſentur, vulgòque in admiratione habeantur: quum ſola nimirum canitie barbáque ab ipſis differant infantibus, cæterùm etiam illis ipſis faciliùs ductiles ad credenda mendacia. Dinomachus ergo, die mihi, inquit, Eucrates, illi canes deæ, quanta magnitudine erant? Elephantis, inquit ille, procerioret Indicis, nigri & ipſi, hirſutique, ſordido ſqualidóque villo. Ego igitur quum vi derem, reſtiti, reuerſo protinus in interiorem digiti partem, quod Arabs mihi dederat, ſigillo. Hecate ergo percuſſo draconicis illis pedibus ſolo, hiatum effecit ma ximum, & qui immani magnitudine penitùs æqua

κὸν Ταρτάρεον τὸ μίγιθος, ret Tartarum. deinde pau-
ἔπα ὥχετο μικρ' ὀλίγον ἄπο- lò pòst abijt in eum defi-
μεγύνεις τὸ αὐτό. ἐγὼ δ' θαρσή- cientem. Ego verò præsente a-
σας ἐπίκυψα λαβόμεν & ἀγκ- nimo porrecta ceruice in-
δρυτινός, πλησίον πεφυκό- clinatus, inspexi apprehen-
τ&, ὡς μὲ σκοτοδινιάσας sa arbore quapiam quæ mi-
ἐμπίσοι μι ἐπὶ ἀκρωλίν, ἔπα cima stabat, ne obortis mi-
ἰδρων τὰ ἐν Ἅιδε ἅπαντα hi tenebris ac vertigine,
τὸν Πυριφλεγέθοντα, τὸν in caput præceps incide-
λίμνεν, τὸν Κέρβερον, τὸς rem: deinde conspexi ea
νικρὸς, ὡς γνωείσαν ἐνίας quæ in inferno sunt omnia,
αὐτ. τὸν μὲν πατέρα ἄλλον ἀ- Pyriphlegethontem lacum,
κριβῶς, αὐτὰ ἐκεῖνα ἔτι ἀμπε- Cerberum, manes: adeò ut
χόμενον, ἐν οἷς αὐτὸν ἐκαῆθά- quosdam etiam eorum a-
ψαμεν. τί δ' ἔπραττον, ὁ Ἰων ἔ- gnoscerem. Patrem ergo
φη, ὦ Εὐκρατές, αἱ ψυχαί; τί meum manifestè cernebam
ἄκμο, ἦδ' ὅς ἢ ἐκαταφύλα καὶ adhuc his ipsis amictum
φρήτρας, μετὰ τῶν φίλων καὶ quibus cum sepelieramus.
συγγενῶν ὅμηπίβασιν ἐπὶ τὸ Quid agebant (inquit Ion)
ἀσφοδίλινο ἐκατακείμενοι; ἀν- ô Eucrates animæ? Quid
τιλεγόντοσαν ἔν τι, ἦδ' aliud, inquit ille, quàm
ὅς ὁ Ἰων, οἱ ἀμφὶ τὸν Ἐπί- per tribus familiásque cum
κουρον ἐν τῷ ἱερῷ Πλάτωνι, amicis cognatisque versan-
καὶ ἐν τοῖς περὶ τῶν ψυχῶν λό- tur, in Asphodelo collo-
γοις. σὺ δ' μὲν καὶ τὸν Σω- cati? Contradicant ergo et
κράτη αὐτὸν, καὶ τὸν Πλάτω- iam nunc (inquit Ion) Epi-
να εἶδες ἐν τοῖς νικροῖς; ἦ Σω- curei sacro Platoni, et
κράτην ἔγωγε, ἦδ' ὅς, ἐδὶ iusq; de anima rationibus.
τοῦτον σαφῶς, ἀκὰ ἀκάλων, At tu nonne Socratem etiam
ipsum Platonémque videbas inter manes? Socratem (in-
quit) vidi, neq; illum tamen euidenter, nisi quod inde-
cori,

ieci, quoniam caluus ac ventricosus erat. Platonem, verò non cognouisti: nam apud amicos nimirum vera fateri oportet. Simul ergo atque ego omnia conspexi, & hiatus coijt, & ex famulis meis quidam querentes me, atque in his Pyrrhias hic, supervenêre hiatu nondum plenè obducto. die Pyrrhia, an non vera narro? Per Iouem (inquit Pyrrhias) & latratum audiui per hiatum: & ignis quidem à face mihi suffulgere videbatur. Tum risi ego profectò, teste latratum ignemq; in cumulum addente. Tum Cleodemus: Haudquaquam noua ista, inquit, neque alijs inuisa vidisti. Nam & ipse haud ita pridem quum ægrotarem, tale quiddam conspexi. Prospiciebat mihi curabatq; Antigonus hic, ac septima dies erat, febrisq; ô qualis! incendio certè vehementior.

[illegible] me relinquentes solum, clausis foris manebant.

μβρον· ἔτα γὰρ ἰκίλωσας, ὦ Αντίγονε, ἅ πως λωηβόλῳ ἂς ὕπνον πρίποι. τότι δ' ἰν φλυαρίαις ἰγρηγορότι, πάγκαλον, ἀνδρὸς ἰμάτιον πρόσφορον καὶ λευκὸν ἀμφιεσάμενος, ἄγει διά τινος χάσματος ἐς Ἅιδου, ἐς αὐτίκα ἰγνωσθεῖσα Τάνταλον ἰδὼν καὶ Τιτυὸν, καὶ Σίσυφον, καὶ τὰ ἄλλα τί ἂν ὑμῖν λέγοιμι; ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ δικαστήριον ἐγγύς ἐστιν (παρῶν δὲ καὶ ὁ Αἰακὸς καὶ ὁ Χάρων, καὶ αἱ Μοῖραι καὶ αἱ Ἐρινύες) ὁ μέν τις, ὥσπερ βασιλεὺς ὁ Πλάτων μοι δοκεῖ καθῆσθαι, ἐπιλεγόμενος τῶν τεθνεξομένων τὰ ὀνόματα, ἐς ἣν ἤδη ὑπεμίμνησκε τῆς ἡμέρας σωιβαίνειν ἐν. ὁ δὲ Γνάθων ἐπὶ φέρων, παρίστησιν αὐτῶν ὁ ὃν Πλάτων ἤγαγε πρὸς τὴν δίκην τότε, καὶ κελεύει ἀγαγόντα με, ὅπου πεπλήρωται, φησὶ, τὸ νῦμα αὐτῶν, ὅσι ἀπίστευσαν δὲ ἀλλ' ἀλαζόνια Δημύλον ἄγε, φησὶν ἡ Ἄτραπος ἤδη βιοῖ. ἐγὼ δὲ ἀσμένως ἀναβαμὼν, αὐτὸς μὲν ἤδη

nebant. Sic enim iuſſerat Antigone, ſi quo pacto poſſem obdormiſcere. Tunc igitur aſtitit mihi iuuenis quidam vigilanti, pulcher admodum, veſte circumamictus candida. Ac quum exciuaſſet, per hiatum quendam ducit ad inferos; ſicuti illicò cognoui, Tantalum quum viderem, ac Tityum Siſyphumq. Ac cetera vobis quid commemorem? Poſtquam verò adiit tribunal peruenit (aderat autem & Aeacus, & Charon, Parcæque atque Furiæ) quidā velut rex (Plato ceriè mihi videbatur) conſedit ſingulorum nomina percenſens, qui morituri erant, quos diem iam pridem præſcriptum præterijſſe cognouerat. Iuuenis ergo me adducens illi exhibuit. At Pluto tunc incandit ad eum qui me duxerat. Nondum illi completum eſt ſtamen, inquit. Abi ergo. Tu verò fabrum Demylum adduc: iam ſiquidem vltra colum viuit. Tum ego lætus recurrens, ipſe quidē iam

ἀνῆρτο δ' ἐμοῦ, ἀπήγγελον ἅπασιν, ὡς τεθνήξοιτο Δημύλος ὁ γέρων· ἦν γὰρ ἐπίνυκτον ἡμῖν ὑγιαίνων, νοσῶν τι καὶ αὐτὸς, ὡς ἀκούσαιμι γοῦν, καὶ μετὰ μικρὸν ἀπόνοσος μὲν οἰμωγῆς ὀδυρομένων ἐπ' αὐτῷ. Τί θαυμαστὸν, ἔφην ὁ Ἀντίγονος; ἐγὼ γὰρ οἶδά τινα καὶ πρὸ ἐκείνου ἡμέρας, ἤδη τέθνηκότα, καὶ ἀναστάντα. θρασέως καὶ τοῦ θανάτου, καὶ τῆς ἀνίας, τὸν ἄνθρωπον. καὶ πῶς, ἔφη ὁ Ἀντίγονος, ἐπίστασαι ἡμέρας οὔτε ἐμύησέ τις σῶμα, οὔτε ἅπαξ ὑπὸ λύπης ἀνῃρέθης; ἢ μή τινά σοι Ἐπιμηνίδην οὐ γὰρ ἰατρὸν γε ἴσμεν. Ἅμα ταῦτα λεγόντων ἡμῶν ἐκάσσυλλον οἱ τοῦ Εὐκράτους ἐκ τῆς παλαίστρας. ὁ μὲν ἤδη ἐξήφηβον, ὁ δὲ ἔτι· καὶ ἀσπασάμενοι ἡμᾶς, ἐκαθίζοντο ἐπὶ τῆς κλίνης, παρὰ τὸν πατέρα, ἐμοὶ δὲ ἀναμίσθιον ἔδοξαν. καὶ ὁ Εὐκράτης, ὥσπερ ἀναμνησθεὶς τῶν ὑῶν ἦμεν, οὕτως

iam febre liber eram: denunciabam verò omnibus quòd Demylus esset moriturus. Manebat autem nobis in vicinia ægrotans etiam ipse nonnihil, vt renunciatum est. Ac paulò pòst audimus eiulatum eorum qui lugebant eum. Quid miri est, inquit Antigonus? Ego etenim quendam noui pòst vigesimum diem quàm sepultus est, resurrexisse. Nam hominem & antequam moreretur, & postquam resurrexit, ipse curaui. Et quo pacto (inquam ego) in diebus viginti neque tabuit corpus, neque præterea fame corruptum est, nisi fortassis Epimenidem quempiam tu curâstii? Hæc quum diceremus, protinùs ingrediebatur Eucratis filij, è palæstra redeuntes. Alter quidem iam ex ephebis excesserat, alter verò annos natus erat circiter quindecim. Tum salutatis nobis iuxta patrem adsidebant in lecto, ac mihi quidem sella illata est. Tum Eucrates tanquam è conspectu filiorum admonitus: Sic his frui mihi

ἐναίμων, ἔφη, τέτων, ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα, ὡς ἀληθῶς, ὦ Τυχιάδη, πᾶσι σὺ ἐρῶ. τὴν μακαρίτην μοῦ γυναῖκα τὴν τέτων μητέρα, πάντες ἴσασιν, ὅσας ἐγὼ ἠσκησα ἐν ἐμοὶ, οἷς περὶ αὐτὴν ἔπραξα, ἃ ἔδεσαν μόνοι, ἀπ' ἐκείνης καὶ ἀπίθανα, τέρατα κόσμον ἅπαντα συγκατακαύσας, καὶ τὴν ἐσθῆτα ἣ ἐφόρει ἔχαρην· ἐδόκεν δὲ μετὰ τὴν τελευτὴν ἐμὲ ἀποθανεῖν, ὥσπερ νῦν, ἐπάνω καραμυθούμενος τὸ γε πρῶτον. ἑβδόμῃ γὰρ τὸ περὶ ψυχῆς τὸ Πλάτωνος βιβλίον ἐφ' ἡσυχίας. ἐκαθήμην κἀγὼ Δημαινέτῃ αὐτὴ ἐκείνῃ, καὶ καθίζεται πλησίον, ὥσπερ νῦν Βυκράτιδης ἐποίει, λάβας τὸν νεότερον τῶν υἱῶν, ὁ δὲ αὐτίκα ἔρριξε λάλα παιδικῶς, καὶ πάλαι ἤδη ὠχρὸς ὢν πρὸς τὸν διδάσκαλον. ἐγὼ δὲ, Ἴδε γὰρ ὁ Βυκράτης, ὡς ἄδαρ, σπα-

contingat, inquit, simulq; manum eis iniecit, vt apud te Tychiades vera narrabo. Felicis memoriæ vxorem meam horum matrem nouerant omnes quo pacto dilexerim. Nam declarauì his rebus quas in eam feci, non modò dum viueret, verùm etiam postquam vita functa est, quippe qui mundum eius vniuersum, vestemq; qua dum viueret oblectabatur, in rogum illius iniecerim. Septima verò post mortem die, ego quidem hic in eundem lectum incumbebam, quemadmodum nunc, lectum cum mihi communis gens, quem de illa concepera. Legebam enim tale Platonis illum de anima libellum. Ingreditur interim Demenete ea ipsa, atque adsidet iuxtà, quemadmodum nunc Eucratidei hic, minorem dei signans filium. Hic verò illicò tremuit admodum pueriliter, ac dudum ad narrationem pallebat. Ego verò (inquit Eucrates) vt conspexi, ampleo

πλακᾶς, ὧν τῇ ἰλάρυνον ἀμφεκύσας. ὁ δ' οὐκ ἄν βοᾶν, ἀλλ' ἐπιτάττό μοι, ὅτι τὰ ἄλλα πάντα χαρισάμην αὐτῷ, τάριχον δὲ μὴ σανδάλοις χρυσοῖς ὄντοις, οὐ κατακαύσαιμι· ἄλλα δ' αὐτὸ ἔφασκε, παρακεῖσθαι τῇ λάρνακι, καὶ διὰ τοῦτο ἡμᾶς οὐκ ἐρίσαι. τάριχον μόνον ἐκαύσαμεν. ἔτι δ' ἡμῶν ἀμελησομένων κατάρατόν τι κυνίδιον, τὸ τῆς κλίνης ὄν, μιαιτάτων ὑλάκτησεν· ὁ δ' ἐφαρπάσθη πρὸς τοῦ ὑπαλικοῦ. τὸ μὲν γοῦν σανδάλιον ὑρίσθη τῇ λάρνακι, καὶ κατεπλάσθη ὕστερον. ἔτι ἀπιστῶν, τούτοις, ὦ Τυχιάδη, ἄξιον ὑπαρχίσιν εἶναι, καὶ κατὰ τοῦτο ἡμέραν ἐπάνω φανομένοις; μὰ Δί', ὦ δ' ἐγὼ, ἐπεὶ σανδάλου γε χρυσοῦ ἐς τὰς ὄψεις, ὅσῳ τὰ φαινόμενα, πάντων ἄξιοι ἂν εἶεν οἱ ἀπιστοῦντες, καὶ οὕτως ἀναισχυντοῦντες πρὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἐν τούτοις ὁ Πυθαγορικὸς Ἀρίγνωτος ἐσῆλθεν, ὁ λομένην

amplexus eam singulatim lacrymabam. Illa verò me vociferari non patiebatur, verùm incusabat me, quòd quum ei fuissem in reliquis gratificatus omnibus, è sandaliis aureis alterum non cremaueram. Superesse autem id dicebat, quod sub arca ceciderat: atque ob id nos quum non inueniremus, alterum tantùm cremaueramus. Nobis autem adhuc differentibus, sceleſtiſsimus quidam caniculus, qui mihi in deliciis erat, in lecto cubans allatrabat: ea verò ad latratum euanuit. At sandalium sub arca repertum est, posteáque à nobis incensum. An hæc etiam, Tychiades, recusabis credere, quum tam sint euidentia, quotidiéque obseruentur? Per Iouem, inquam ego, digni fuerint quibus aureo sandalio nates puerorum more feriantur, si qui ista non credant, atque vsqueadeò impudenter vero

resistant. Interea Pythagoricus intrabat Arignotus cognatus

ὁ λομάτης, ὁ σιμὸς ἐκεῖ τὴ πε-
σάντι. οἶσθα τὸ ἀοίδιμον ἐπὶ τῇ
σοφίᾳ, τὸν ἐπονομαζόμε-
νον. ἐγὼ μὲν οὖν, ὡς εἶδον αὐτὸν, ἀν-
ήνυσα, τότ' ἐπένευσέ μοι
δοκίσας, πίνακά τινα κατὰ
τὸ ψωμάτιον. ἐπισμοιᾷ γὲ
αὐτὸς ἔλεγον, ὁ σοφὸς ἀνὴρ,
ὅτω τράπεζα δυσχέρειαν· καὶ
τὸ τῦ λόγε, θεὸν ἀεὶ μηχανᾶς
ἐπασκηθῶσί μοι ἔδοξε ῥᾴμε-
ον εἶναι τῆς τύχης. ὁ δὲ, ἐπὰ ἐκα-
θέζετο, ἀνακάντ ἀὐτῷ τὸ
Κλεοδήμε, πρῶτα μὲν περὶ τ
νόσε ἤρετο, καὶ ὡς ῥᾷον ἤδη
ἔχοι ἤκουσε παρὰ τῦ Εὐκράτε-
ς, τί δ', ἔφη, περὶ ἀπόλλω
φιλοσοφᾶτε; μεταξὺ γὲ
εἰσιὼν ἐπύθεσθαι, καί μοι δο-
κεῖτε ἐς καλὸν διατεθεῖσθαι
δὴ τὼ πρόσω. τί δ' ἄλλο,
ἔφη ὁ Εὐκράτης, ἢ τοντονὶ
τὸν ἀδαμάντινον πείθομεν,
δόξας ἐμὲ, ἀγαθὸν δαίμο-
νός τινος ἔνδον καὶ φαντάσμα-
τα, καὶ νεκρῶν ψυχὰς συλ-
λέγ-

matus ille, ab aſpectu ve-
nerabilis. Noſti illum do-
ctrinæ nomine celebrem,
qui cognominatur facer.
Atque ego quidem vt eum
conſpexi, reſpirauí: hoc
ipſum quod prouerbio di-
ci ſolet, aduenisſe mihi re-
tus, nempe ſecurim quam-
piam aduerſus mendacia.
Occludet, inquam, eis ora
vir ſapiens, adeò monſtroſa
narrantibus. atque proſus, iuxta vulgatum illud
adagium reperiſe Deum in-
miſſum eſſe mihi hunc à
fortuna putabam. Hic ve-
rò poſtquam adſedit, aſ-
ſurgente ei ac cedente Cleo-
demo, primùm de mor-
bo percontatus eſt, ſenſe
audiſſe dicebat Eucratem
iam ſe melius habere. At
quidnam, inquit, inter
vos philoſophamini? Nam
interim dum ingrediebar,
ſubauſcultaui, ac mihi certè
videmini in re quapiam pul-
chra conuerſari. Quid aliud, inquit Eucrates, quàm vt hunc
adamantino perſuadeamus, me demonſtrans, vt demonſtret
credat aliquos eſſe, phantaſmatáque, ac mortuorum ani-

mas

πολλῶν ἀνθρώπων, μὴ φαίνεσθαι οἷς ἐβούλοντο, ἐγὼ μὴ δῆτα ἐπιδείξασθαι, καὶ μάτην ἔνοσα, ἀπολωλὼς τὸν Ἀρίγνωτον. ὁ δέ, ὄρα, ἔφη, ὦ Εὐκράτες, μὴ τὸ φησὶ Τυχιάδης, τὰς τῶν βιαίως ἀπολλυόντων μόνας ψυχὰς πλανᾶσθαι οἷον ἀπὸ τινος ἀπάγχεσθαι, ἢ ἀνιτμήθη τὸν λαιμὸν, ἢ ἀνασκολοπίσθη, ἢ ἄλλο τι τοιοῦτο ἀπόλοιτο ἐκ τοῦ βίου, τὰς δὲ τῶν κατὰ μοῖραν ἀπολλυόντων ἡσυχῇ. τοῦτο μὲν τοίνυν, ὡς πάνυ ἀπόβλητα φῄσω. μὰ Δί', ἦ δ' ὃς ὁ Δαμόμαχος, ἀπ' οὐδὲν ὅλως ἂν τὰ τοιαῦτα, οὐδὲ συνιῶντα ὀρθῶς οἴεται. πῶς λέγεις, ἦ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, ἀεὶ μὲν ἀπίθανός εἰμὶ, οὐδέποτε γίγνεσθαι δοκῶ, καὶ ταῦτα, πάντων ὡς ἁπαξαπάντων ὁρώντων, ἀφανιζόμενα, τοῦ δὲ ἐγὼ, πῶς ἐμοῦ, ἃ μὴ πιστεύω, διότι μηδὲ ὁρῶ μόνος τῶν ἄλλων, καὶ ἐπίσταμαι ἄρα ἁπάντων, ὅσπερ οὐ μᾶς. ἀλλὰ, ἦ δ' ὅς, τοῦτο

mas ſuper terram obambulare, & ſeſe, quibus libitum fuerit, oſtendere? Ego igitur erubui, vultumq; deieci reueritus Arignotum. At ille: Vide (inquit) Eucrates, num hoc dicat Tychiades, eorum tantùm quæ violenter interierint, animas errare, veluti ſi quis ſuffocatus, aut capite truncatus, cruciue ſuffixus fuerit, aut alio quopiam iſtiuſmodi modo è vita diſceſſerit: eas verò quæ fatali morte naturaliue diſceſſerint, haudquaquam ampliùs oberrare. Nam ſi hoc dicat, non vſqueadeò abſurda dixerit. Per Iouem, inquit Dinomachus, ne eſſe quidem iſtiuſmodi, nec præſentia cerni putat. Quid ais, inquit Arignotus, in me torùe aſpiciens, nihil horum tibi videtur fieri? præſertim quum omnes (vt ita dicam) videant? Ignoſces, inquam ego, mihi, ſi non credo. nam ſolus omnium non video. quòd ſi vidiſſem, profectò & credidiſſem, quemadmodum & vos. Atqui, inquit ille, ſi quando

ἐς Κόρινθον ἔλθῃς ἱρῦ ἔνθα
δὴ ἡ Εὐβατίδεω οἰκία· καὶ ἐ-
πειδὰν σοι δοχθῇ παρὰ τὸ
Κράνειον, παρελθὼν ἐς ταύ-
την, λέγε πρὸς τὸν θυρωρὸν
Τίβιον ὡς ἐβούλοις ἰδεῖν, ὅθεν
τὸν δαίμονα ὁ Πυθαγορικὸς
Ἀεύνωτος ἀνοίξας ἀπέλα-
σεν, καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν οἰκεῖω
τὴν οἰκίαν ἐποίησεν. τί δ' τῶδ
ὦ, ὦ Ἀεύνωτε; ἤρετο ὁ Εὐ-
κράτης. ἀοίκητος ὦ, ἦ δ' ὅς
ἐκ πολλοῦ ὑπὸ δεμάτων, ἢ δέ
τις οἰκήσειεν, αὐθις ἐκπλαγὴς
ἔφευγεν, ἐκδιωχθεὶς ὑπό τινος
φοβερᾶς καὶ ταραχώδους φάσ-
ματος. σωρίπλεων δ' ἤδη, καὶ
ἀσιγὴ διατέτρηται, καὶ ὅλως, ἐδεῖς
ὦ ὁ θαρρήσων παρελθεῖν
εἰς αὐτό. ἐγὼ δὲ ἐπὶ τούτοις
ἤκουσα, τὰς βίβλους λαβὼν (εἰσὶ
δέ μοι Αἰγύπτια μάλα πολλὰ
πρὸς τοῦ δόντος) ἦκον ἐς τὴν
οἰκίαν περὶ πρώτον ὕπνον,
ἀκροώμενος τὸ ξένιον, καὶ μο-
νονὲ ἐπιλαμβανομένῳ, ἐ-
πεὶ ἔμαθον οἱ βαδίζοιμι, εἰς
πρῶτον ὑακὸν, ὡς ὤιετο. ἐγὼ
δὲ

*siquando Corinthum
neris, roga vbi sit E
dæ domus. Atque
fuerit indicata, ne
ea Craneum, in
gressus, die iamian
bio, velle te videre
monem Pythagoricu
gnotus quum addu
abegerit, ac deinceps
bitabilem domum
derit. Quidnam hoc
Arignote? rogabat
crates. Inhabitalis era
quit ille, diu prop
ricula. quòd si qui
tâsset, expauefactus
fugiebat, exactis
dam horrendo ac
li spectro. Decidera
iam, tectumq; ruin
neque quisquam
nino qui in eam ingr
rit ausus. Ego verò
audiui, libellos sum
autem Aegyptij mihi
libus rebus admodu
ti) veni in domum
ca primam vigiliam
horante hospite, ac fermè detinente, postquam di
quò iturus essem, in certum, vt putabat, exitium.*

λαβὼν λαμπάδα, μόνος εἰσέρχομαι, καὶ ἐν ᾧ μιγίστῳ οἰκήματι καταθεὶς τὸ φῶς, ἀντιγυμνοσκοπῶν ἡσυχῇ, καμοὶ καθεζόμενος, ἐφίσταται ὁ δαίμων ἐπί τινα τῶν πολλῶν ἃς ἐγὼ νομίζων, καὶ ἀναδέξασθαι ἐλπίζων, ὥσπερ τοὺς ἄλλους, ἀχμηροὺς καὶ λοιμώττοντας, καὶ μιλάντιρος ζοφερόν. καὶ ὁ μὲν ἐπισείων, ἐπειρᾶτό μου παντοίως πεσεῖν, ἤ πως ἐκπλῆξαι, καὶ ἄρτι μὲν λύων, ἄρτι δὲ ταράττων γινόμενος, ἄλλοτε. ἐγὼ δὲ πεπεισμένος τῷ φασκοδαίμονι τῷ ἐπιβρέμειν, Αἰγυπτιάζων τῇ φωνῇ, σιμπλασθεὶς κατέδραμον αὐτὸν ἐς τινα γωνίαν σκοτεινὸν οἰκήματος, ἰδὼν δὲ αὐτὸν, οἷ κατέδυ, τὸ λοιπὸν ἀνεπαυόμην. ἐπειδὴ δὲ πάντων ἀπηγνωκότων, καὶ νικηρὸν ὑπονοούντων με οἰομένων, καταπεπτωκέναι ἅπασι, πρόσεμι ὡς Εὐβατίδῃ, διαγγελοῦντι αὐτῷ, ὅτι καταρὰν αὐτῷ, καὶ

sumpta lucerna, solus ingredior, atque in vastissimo atrio collocato lumine, hujusmi sedens tacitè legebam. Adest verò dæmon ille, cum quopiam è vulgo se congressurum ratus, ac me quoque, quemadmodum alios perterriturum, squallidus, hirsutus, ac tenebris nigrior. Atque hic quum adstaret, undique me adsultim petens, tentauit si quà posset expugnare, ac modò in canem, modò in taurum, modò in leonem vertebatur. At ego correpto in manum quammaximè horrendo carmine, simulq; vocem imitatus Aegyptiam, & incantans eum, in domicilij tenebrosi angulum quendam compuli. Ac quum animaduertissem vbi se in terram condidit, tum destiti. Manè autem desperantibus vniuersis, ac me quemadmodum alios mortuum sese reperturos putantibus, præter omnium spem progrediens, Eubatidem adeò, feliciter illi annunciaturus quòd piram sibi

καὶ ἀδέμαντον ἤδη ἴξα τὴν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ παραλαβὼν αὐτόν τι, καὶ τῶν ἄλλων πομπὴν (ἄπονον γὰρ ἦν τοῦ παραδόξου ἕνεκα) ἐκέλευον ἀναγαγὼν ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ καταδυνόντα ἑωράκειν, σκάπτειν κελεύσας δικέλλαις καὶ σκαφέσι. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, εὑρέθη ὑπ' ὀργυιᾶν καθορωρυγμένῳ τι σιτηρὸν, ἴσως, μόνα τὰ ὀστᾶ καθ' ὁλόκληρον συγκείμενα. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐθάψαμεν ἀνορύξαντες, ἡ οἰκία δὲ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα ἔπαυσε, καὶ τὰ τέρατα ἐπαύσατο. ὁ Ἀρίγνωτος δὲ, ἀνὴρ θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ ἄπασιν αἰδέσιμος, ὀλίγοις ἴσως ἔτι τῶν παρόντων, ὃς οὐκ ἂν κατηγνόησε μου τὴν ἄνοιαν, εἰ μὴ τοιούτοις ἀπιστοίη τοῖς, καὶ ταῦτα Ἀρίγνωτον λέγοντος. ἐγὼ δ' ὅμως οὐδὲν ἧσσον ἔτι τὴν ἀλήθειαν, ἔτι τὴν δόξαν τὴν περὶ αὐτοῦ, τί τοῦτ' ἔφην, ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος εἶ οἷα ἡ μόνη ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, μανοῦ

ac ſpectris liberam domum iam liceret incolere. Atque illum aſſumens, alioſq; multos (ſequebantur autem huius inopinatæ rei gratia) quum ad locum duxiſſem, vbi condentem ſe dæmona conſpexeram, iuſſi vt ſumptis ligonibus matuliſq; ſuffoderent. Atque vbi id fecerant, inuentum eſt ferè ad paſſum defoſſum cadauer quoddam marcidum, oſſibus tantùm humana ſpecie cohærentibus. Illudigiſtur effoſſum ſepeliuimus, domus verò poſteà turbari prodigijs deſiit. Hæc vbi narrauit Arignotus, vir prodigioſa ſapientia, ac reuerendus omnibus, nemo erat ex his qui aderant, qui non multam mihi vanam putaret inſaniam, qui talia non crederem, narrante præſertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem: Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, in quo mihi ſola ſpes fuit, ſumma

plenus

ἐνδεῦ μισεῖ καὶ ἐνδαιμάτωρι τὰ τοιαῦ τοῦ λόγου ἐκεῖνο, ἄνδρακα ἡμῖν ὁ θησαυρὸς, μὴ φθονᾶς. σὺ δ', ἢ δ' ὃς ὁ Λεόντιος, ἀμήτι ἐμοὶ πιστεύσεις λέγοντι, μήτι Δεινομάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ δυτῷ, μήτι αὐτῷ Εὐκράτει, φέρε, ἀπὸ τίνα περὶ τῶν τοιούτων ἀξιοπίστερον ἀγῇ, τἀναντία ἡμῖν λέγουσα; νὴ Δί', ἔφη δ' ἐγώ, μάλα θαυμασὸν ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρόθεν ἐκεῖνον Δημόκριτον, ὃς ἔτως ἄρα ἐπίστευε τῷ μηδὲν εἶδός τι ἄνω συνεῖναι τοιοῦτον, ὥστε καὶ ἐπὶ τὴν θάρξας ἑαυτὸν εἰς μνῆμα, ἔξω πυλῶν, ἐνταῦθα διετέλει γράφων καὶ συντάττων, καὶ ἐνίοτε, καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ τινὰ τῶν νεανίσκων, ἐπιχειρεῖν βουλόμενοι αὐτὸν τῷ δαιμαζειν σκάπτοντες νύκτας, ὡθοῦτι μιλαίνῃ καὶ τεθρισσαῖς ἐς τὰ χρανία μιμισμοῖς μιμήσοιτ' ἐνυσάντω αὐτὸν ἐνεσκιρτῶντα ἐπὶ πυκνῇ τῇ βαθεῖ ἀνακαλῶντα, ὁ δὲ οὔτι ἔλασεν τῶν τεθορυβημένων εἰμὶ

plenus ac ſimulachris? Illud ergo nobis in te, quod dici ſolet, euenit, vt theſaurum quum ſperaueri-mus, carbones offenderi-mus. At tu, inquit Arignotus, ſi neque mihi credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipſi Eucrati, dic age, quem-nam digniorem, cui his de rebus fides habeatur, exiſtimas, qui nobis dicat contraria? Per Iouem, inquam ego virum apprimè mirabilem, Abdera oriundum illum Democritum, cui tam firmiter erat perſuaſum eiuſmodi nihil eſſe in rerum natura poſſe, vt quum ſe in monimento extra portas clauſiſſet, ibique degeret dies noctésque ſcribens atque componens, iuuenésque eum quidam illudere cupientes, ac perterrefacere, nigra veſte in modum cadaueris ornati, ac perſonis in capita affixis circumſiſtentes illum circumſilirent, crebrò ſubſilientes: hic neque eorum commen-

καὶ ἀδήμαντον ἤδη ἔχειν τὴν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ παραλαβὼν αὐτόν τινα, καὶ τῶν ἄλλων πομπὴν (ἄπορον γὰρ ἦν τοῦ πράγματος ἕνεκα) ἐκέλευσεν ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ καταδεδυκότα τὸν δαίμονα ἑωράκειν, σκάπτειν καὶ ὀρύττειν κελεύσας καὶ σκαφέα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, εὑρίσκουσιν ὀστᾶ ἐν ὀργυιᾷ καὶ ὁλοσχερῆ μνήματος τινος κενοῦ, ἔνια δὲ καὶ ὁλόσωμα συγκείμενα ἐκ σχήματος μὲν οὐδὲν ἐοικότα ἀνθρώπου, μόνα τὰ ὀστᾶ καὶ σχῆμα συγκείμενα ἐκ τοιούτου μόνον. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἐθάψαμεν ἀνορύξαντες, ἡ δὲ οἰκία καὶ τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα ἔπαυσεν ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ ἅπασιν αἰδέσιμος, οὐδεὶς ἦν ἔτι τῶν παρόντων, ὃς οὐκ ἐπιστεύσατο ἀνοσιώτατος ἀνθρώπων τὴν ἄνοιαν, ὃς τοιούτοις ἀπιστοίη τε, καὶ ταῦτα Ἀρίγνωτος λέγοι. ἐγὼ δ' ὅμως οὐδὲν πρᾶσσα ἔτι τὴν θέμιν, ἔτι τὴν δόξαν τὴν περὶ αὐτοῦ, τί τοῦτ' ἔφην, ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος ἦσθα οἷος μόνην ἐλπὶς τῆς ἀληθείας, λαμπρὸν

ac ſpectris liberam domum iam liceret incolere. Atque illum aſſumens, alioſq; multos (ſequebantur autem huius inopinatæ rei gratia) quum ad locum duxiſſem, vbi condentem ſe dæmona conſpexeram, iuſſi vt ſumptis ligonibus matuliſq; ſuffoderent. Atque vbi id fecerant, inuentum eſt ferè ad paſſum defoſſum cadauer quoddam marcidum, oſſibus tantùm humana ſpecie cohærentibus. Illud igitur effoſſum ſepeliuimus, domus verò poſteà turbari prodigijs deſiit. Hæc vbi narrauit Arignotus, vir prodigioſa ſapientia, ac reuerendus omnibus, nemo erat ex his qui aderant, qui non multam mihi inputaret inſaniam, qui talia non credam, narrante præſertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem: Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, in quo mihi ſola ſpes fuit, fumo

plenus

ἐνδὲ μετὸς καὶ ἐνθαλμάτων τὰ γοῶν δὲ λόγε ἐκεῖνο, ἄνδρακας ἡμῖν ὁ θησαυρὸς, ὡς φασὶ. σὺ δ', ἢ δ' ὃς ὁ Λεύνωτος, ἐμοὶ μὲν οὐκ ἀπιστήσεις λέγοντι, μήτε Δαεμάχῳ, ἢ Κλεοδήμῳ δὲ τῷδε, μήτε αὖ τῷ Εὐκράτει, φέρε, ἀπὸ τίνα σκοπὸν τῶν τοιούτων ἀξιοπίστορα ἐχῇ, τἀναντία ἡμῖν ἀποφαίνεσθαι; νὴ Δί', ὦ οὗτος, μάλα θαυμασίον ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρόθεν ἐκεῖνον Δημόκριτον, ὃς ἔτως ἄρα ἐπίστευε τὸ μηδὲν οἷόν τε εἶναι συνεῖναι τοιοῦτον, ὥς γε ἐκεῖνός φησι, θάρρος ἑαυτὸν εἰς μνῆμα, ἵνα ἔνδον ὢν, ἐνταῦθα διατελῇ γράφων καὶ σωτάδων, καὶ ὑπνῶν, καὶ μεθ' ἡμέραν, καί τινας τῶν νεκύων, εἰς μοχλοῦ βαλόμενοι αὐτὸν τὴ δαπανῶσι σκληρῶς κινεῖσθαι, ἰόντι μιλαίνῃ καὶ πολυπόδοις εἰς τὰ κρανία μιμεῖσθαι βουλόμενοι αὐτὸν παιζόντες αὐτῷ παρενδύσαντε τὴν νυκτὶ τὴν βαθεῖαν ἀναπλάσαντε, ὁ δὲ οὕτι ἴδιον τὴν κοσμοῦσιν

plenus ac ſimulachris? Illud ergo nobis in te, quod dici ſolet, euênit, vt theſaurum quum ſperaueri mus, carbones offenderi mus. At tu, inquit Arignotus, ſi neque mihi credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipſi Eucrati, dic age, quem nam digniorem, cui his de rebus fides habeatur, exiſtimas, qui nobis dicat contraria? Per Iouem, inquam ego virum apprimè mirabilem, Abdera oriundum illum Democritum, cui tam firmiter erat perſuaſum eiuſmodi nihil eſſe in rerum natura poſſe, vt quum ſe in monimento extra portas clauſiſſet, ibique degeret dies noctésque ſcribens atque componens, iucunêsque eum quidam illudere cupientes, ac perterrefacere, migra veſte in modum cadaueris ornati, ac perſonis in capita affictis circumſiſtentes illum circumſilirent, crebrò ſubſilientes: hic neque eorum commen-

σιν μὴ τῶν, οὔτι ὅλως ἐνίσ-
βλεψεν πρὸς αὐτούς, ἀπὸ μι-
ταξὺ γράφων, παύσασθαι, ἔ-
φη, παίζοντας. ἕτω βεβαίως
ἐπίστευε μηδὲν ἄνευ τῶν ψυ-
χῶν εἶναι, ἔξω γενομένας τῶν
σωμάτων. Οὗτος φῆς, ἦ δ'
ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀνόητόν τι-
να ἄνδρα καὶ τὸν Δημόκρι-
τον γενέσθαι, εἴ γε ἕτως ἐνέ-
γνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν καὶ ἄλ-
λο διηγήσομαι, αὐτὸς παρ-
θών, ἃ παρ' ἄλλου ἀκήκοα·
τάχα γὰρ ἂν καὶ σὺ, ὦ Τυχιάδη,
ἀκούσαι προσβιασθείης πρὸς
τὴν ἀλήθειαν τοῦ διηγήμα-
τος. ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ
διῆγον, ἔτι νέος ὤν, ὑπὸ τοῦ
πατρὸς ἐπὶ παιδείᾳ προφω-
σεν ἀφειμένος, ἐπεθύμησα ἐς
Κόπτου ἀναπλεύσας, ἐκεῖ-
θεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθών,
ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο
ἀχοῶντα πρὸς ἀνίσχοντα τὸν
ἥλιον. ἐκεῖνον μὲν οὖν ἤκουσα,
οὐ κατὰ τὸ κοινὸν τοῖς πολ-
λοῖς ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλ-
λά μοι καὶ ἔχρησεν ὁ Μέμνων
αὐτὸς,

ta pertimuerit, neque eos omninò respexerit, sed inter scribendum, desistite, inquit, ineptire. Adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hóccine ais, inquit Eucrates, dementem quempiam virum esse Democritum, si quidem sic existimauit? Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non quod ab alio acceperim. fortassis etiam, tu Tychiades, cùm audieris, compelléris accedere, ipsa narrationis veritate coactus. Quum in Aegypto versarer adhuc adolescens, à patre videlicet doctrinæ gratia transmissus, cupiebam nauigio profectus in Coptum, illinc adiens Memnonem, miraculum illud audire, cum videlicet sonum reddentem ad orientem Solem. Illum igiur audiui non hoc vulgari modo quo audiunt alij sonum quempiam inanem, sed mihi oracula etiam edidit Memnon ipse

αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ σῶμα ἐπτὰ ἔπεσιν ἐπέλα, καὶ εἰ μὴ τις ἐπέβη λῷ, αὐτὰ ἂν ὑμῖν ἔλεγον τὰ ἔπη. κατὰ δὲ τὸν ἀνάπλουν, ἔτυχεν ἡμῖν συμπλέων Μεμφίτης ἀνὴρ, τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν αὐτὸς τὴν Αἰγυπτίων. ἐλέγετο δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐν ζοῖς ἀδύτοις ὑπὸ γῆς ἐγκεκρύφθαι, μαγείαν παιδευόμενον παρὰ τῆς Ἰσιδος. Πάγκρατίων, ἔφη, λέγει, ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα ἐξυρημένον ἐν ἐθνείοις, νοσμοῦντα, καθαρῶς Ἑλληνίζοντα, ἐπιμέλητ, σιμὸν, πρόχειλον, ὑπολισθηρὸν τὰ σιάγονε. αὐτὸν, ἔφη, ἐγὼ, ἐπαινοῦντος τὸν Πάγκρατίων. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἠγνόουν ὅστις ἦν, ἐπεὶ δὲ ἐθεώρουν αὐτὸν, ἅ ποτε ἐρμήσαιμι τὸ πλοῖον, ἄπαλ τε πολλὰ τριάκοντα ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ ἐρυθροδάκτυλον ὀχούμενον, καὶ συνιοῦντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ ἐπιπλήσσοντα καὶ σαίνοντα τῶς ἰρῶς, ὥσπερ

ipse aperto ore septem versibus: quod nisi esset superuacaneum, ipsos nobis versus recenserem. Inter nauigandum verò incidit in nos vnà nauigans vir Memphiticus quidam ex sacris illis scribis, mirabili sapientia, & qui vniuersam Aegyptiorum doctrinam callebat. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse, magiam interea à doctus ab Iside. Pancratem dicis (inquit Arignotus) præceptorem meum, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, pureq; lingua Græca loquentem, procerum, simum, labijs promissis, cruribusq; gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem. Ac primùm quidem quis esset ignorabã: at postquam vidi eum, siquando in portũ appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem agitasse, & cum feris versantem: illas verò reuerentes eum, caudisq; adulantes,

γνων ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα. καὶ μετὰ μικρὸν εὐπροφρονέμως, ἵλαθον ἐπᾶρε καὶ αὐτῷ, καὶ φιλίαθης γενόμενος, ὥστε πάντων ἐκοινώνει μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πάθα μοι δοκεῖ μὴ οἰκίτας ἅπαντας ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτῷ, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν διακονησομένων· καὶ τὸ μετὰ τοῦτο ἤδη ἡμεῖς ἐφιλοσοφοῦμεν. ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν ἔς τι καταγώγιον, πανδοκεῖον ἄρ' ὁ ἀνὴρ τὴν μοχλὸν τῆς θύρας, ᾗ τὸ κόρυθρον ᾗ καὶ τὸ ὕπνον, περιβαλὼν ἱματίοις, ἐπεπόν τινα ἐπῴδὴν, ἰαμβεῖα βαδίζων, οἷς ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον ἄνευ λογισμοῦ τε. τὸ δὲ ἀπιὸν, ὕδωρ τι ἀπλοῦν, καὶ ἀψάνα, καὶ ἰσκάδας, καὶ ἐς πάντα ἀρξιμος ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν, ἄτε δὲ ἐπεὶ ἄλις ἔχοι τῆς διακονίας, αὖθις κόρυθρον τὸ κόρυθρον, ᾗ ὕπνον τὸ ὕπνον, ἄλλην ἐπῴδὴν ἐπεπόν, ἰαμβεῖα ἄρα. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπου-

agnoui sacrum quempiam virum esse: paulatimque comitate mea me in eius amicitiam ac familiaritatem insinuaui, adeò vt omnia arcana mihi communicaret. Ac tandem mihi persuadet, vt famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer. neque enim defuturos nobis ministros atque ex eo tempore sic vita tam duximus. Quum in diuersorium quodpiam venissemus, homo accepto pistillo, scobináve, aut pessulo, postibus implicans, quum in id carmen quoddam dixisset, effecit vt ambularet. vtq; aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cenam parabat, instruebátque, atque in omnia commode subseruiebat ministrabatq; nobis. Deinde postquam iam satis huius muneris fuit, scobinam rursus scobinam, ac pessulum pessulum aliud recitans carmen, reddebat. Hoc ego vehementer

cupiui

ἰσυσθανὼν, ἐπ ἄχθομ ὅπως ἐκ-
μάθοιμι παρ' αὐτῦ· ἐβάσκαινε
γὰρ αὐτὸν, καί τοι πῶς τὰ ἄλ-
λα πρᾶγματα] ἦν· μιᾷ δ' ἡ-
μέρᾳ λαθὼν, ἐπέκει-
σα τῆς ἐφόδου, ἐν ᾧ περιση-
λαθὼν, αὐλιδόμ ἐν σκοτεινῷ
τόπῳ. καὶ ὁ μὲν ἤκουε τὰ παρ'
ἀγορᾶν, ἐντελάμενος τὸν ὑ-
πνον, ἅ ἐδει ποιεῖν· ἐγὼ δ' ἐπὶ
τῷ ὄρθρῳ, ἐκείνῃ τι ἐκ-
τὰ τῷ ἀγορᾶν πραγματευ-
μένῳ, λαβὼν τὸ ὕπνον, σχη-
ματίσας, ὁμοίως ἐπανὸν τὰς
σπαβάς, ἐπέλιπον ὑφοφο-
ρῶν. ἐπὶ δ' ἡμέρισάμην ἡ
ἐμφορία, ἐκέμισεν· πίπαυε,
φημὶ, καὶ μηκέτι ὑφοφόρει,
ἅπαν· ἴδοι αὖθις ὕπνον τὸ δ'
ἔπειτα μοι πάθοιεν ὕδωρ,
ἀπ' ὑφοφόρει ἀεὶ, ἄχει δὲ
ἐπίπλησον ἡμῖν ὕδατον τῦ
σκίαν ἐκπαντλοῦ. ἐγὼ δ' ἐ-
μηχανῶν τὸν πράγματι (ἐδ'-
δίει γὰρ, μὴ ὁ Παυκράτης
ἐφαντλθὼν ἀναγκ[ίσοι, ὅ-
περ καὶ ἐγένε) ἀξίνῃ λα-
βὼν, ἀμκόπτω τὸν ὕπνον εἰς
δύο μέρη· τὰ δ' ἐκάτερον τὸ
μέρ,

conatus nõ reperiebam, quo pacto ab illo expiscarer. Nã id mihi inuidebat, quanquam in alijs esset facillimus. At quadam die in angulo quodam tenebricoso clàm illo delitescens, subauscultaui propiùs incantationem illam. Erat autem trisyllaba. Tum ille quum pistillo mandâsset quæ curanda erant, abijt in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum quum ornâssem, syllabas illas simili modo pronuncians, aquam iussi vt hauriret. Tum impletam amphoram quum tulisset: Desiste, inquam, neque aquam ampliùs haurito, sed rursus esto pistillum. At illud mihi haud ampliùs iam obtemperare volebat, sed aquam hauriebat continuè, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego quum resistere huic rei non valerem, timebam autem ne Pancrates reuersus (id quod etiam euenit) iracsceretur, correpta securi pistillum in duas

μίρ Θ, ἀμφορία λαβόντα, ὑ-
δροφόρα, καὶ ἀνθ' ἑνὸς δύο
μοι ἐγένοντο οἱ διάκονοι ἐμ-
πέτᾳ, καὶ ὁ Παγκράτης ἱφί-
στατο, καὶ σιωᾶς τὸ γηρύμφορ,
ἱκανὰ μὲν αὖθις ἐποίησε ξύ-
λα, ὥσπερ ἓν τῇ προφδῇ·
αὖτος ἦ ἀφλικάμι, λαθὼμ,
ἓκ οἶδ' ὅποι ἀφανὲς ᾠχε-
ἀπιόμ. ναῶ οὖν, ἔφη ὁ Δαιό-
μαχ Θ, οἶσθα ἴσως ἐκεῖνο ἄν-
θρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπέρου
νὴ Δί', ἔδ' ὃς ἐξ ἡμισείας γε-
ἐκίτι γὰρ ἐς τὸ ἀρχαῖον οἷον
τί μοι ἄγαμαι αὐτὸν, ἓν ἅπαξ
γένηται ὑδροφόρ Θ, ἀλλὰ
δίκαια ἡμῖν ἐπικαθίζει τὸν
εἰκίαν ἐπαντλεμένον, ὃ παύ-
σῃ, ἓν δ' ἐγὼ, τὰ τοιαῦτα τὶς
ῥατόλογος οὗτος, γέρον δὲ ἄν-
θρ Θ, ἐ δὲ μὲ ἀπὸ δίκαι Θ μετ-
ρακίων τέτορ ἕνεκα, ἐς ἄλ-
λον καιρὸν ὑπερβάλῃ τὰς
τραδόξες ταύτας, καὶ φοβρὰς
διηγήσας, μή πως λάθωσιν
ἡμῖν ἐμπηθόντες δεμά-
τα, καὶ ἀποκόπων μυθολογη-
μάτων. φείδεσθαι δὲ χρὴ αὐτῶν
μὴ τοιαῦτα ἰδίσαν ἀκόην.
ἃ δεῖ

partes disseco. At vtraque pars amphoram sumens haurebat aquam, iamque vnius loco duo mihi ministri esse cœperunt. Interea Pancrates superuenit, ac re intellecta, illas quidem in ligna rursus, quemadmodum ante carmen erant, mutauit. At ipse me clanculùm relicto, nescio quò clanculùm se subducens abijt. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iouem, inquit ille, dimidia ex parte scio: nam in priori formam nunquam à me restitui potest, postquam semel aquarius esse cœperit, sed differenda nobis domus esset aqua iam impleta. Non desistitis, inquam ego, huiusmodi monstrosa narrare viri senes? Alioqui horum saltem adolescentium gratia mendacibus istas ac terribiles fabulas aliud in tempus omittite, ne clanculùm terroribus ac prodigiosis fabulamentis implebitur. Parcere ergo eis oportet, ne talia consuescant audire,

quæ

ἃ δεῖ παντὸς τοῦ βίου συνοχλήσει σωόντα, καὶ ψοφοδεᾶς ποιήσει, ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. οὐκοῦν ὑπέμνησας, ἦ δ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀπὸ τῶν δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι, ὦ Τυχιάδη, περὶ τῶν τοιούτων λοιπόν; λίγειν δὴ χρεμῶν καὶ θεοφάτων, ἢ ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούσται, ἢ παρθένοι ἔμμετρα φθεγγομένων, προθεσπίζειν τὰ μέλοντα; ἢ πιθανὸν καὶ τοῖς τοιούτοις ἀπιστῆσαι; ἐγὼ δέ, ὅτι μὲν καὶ δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου ἀκόνα ἐκτυποῦσαν τῆς σφραγίδος, καὶ οὗτος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμέ, ἐγὼ, μή σοι ἄπιστα δόξω τοῖς ἐμοῦ μεγαλαυχεῖσθαι, ἃ ἐν Ἀμφιτόχου τινὸς ἤκουσα, ἐν Μαντοῦ, τοῦ Ἥρωος ὑπερδεξιοῦσθαί μοι, καὶ συμβαλοῦσαντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ ἄλλου αὖ λόγου, ἐθέλω ὑμῖν ἀπᾶραι, διατάξας, ἃ ἐν Περγάμῳ ἄλλου καὶ ἤκουσα ἐν Πατάροις. ὅπότε

quæ eos per totam vitam comitata perturbabunt, atq; ad omnem ſtrepitum meticulosos reddent, poſteaquam eos omnigena ſuperſtitione impleuerint. Recte admoniſti me, inquit Eucrates, quum ſuperſtitionem dixiſti. Nam quid tibi, Tychiade, de rebus huiuſmodi videtur, de oraculis loquor ac vaticinijs, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæve ex adytis audiũtur? aut quæ virgo numeris eloquens futura prædicit? an videlicet nec talia credis? At ego quòd annulum quendam ſacrum habeo, Pythij Apollinis imaginem exprimente ſigillo, quod & hic Apollo mecum loquitur, non dico, ne tibi videar ad gloriã meam res incredibiles narrare. Cæterũm quæ apud Amphilochum audiui in Mallo, heroë mecum diu diſſerente, deumq; meis de rebus conſulente, tum quæ ipſe vidi, volo vobis narrare: deinde ex ordine & quæ vidi in Pergamo, & quæ audiui in Pataris.

ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανίοιμι οἴκαδε, ἀκούσομαι τὸ ἐν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον ἐπιφανέστατόν τε καὶ ἀληθέστατον ἅμα, καὶ χρῆν ἐναργῶς, πλὴν ἐπ' ἀκριβούμενον, οἷς ἄρα ἐγγράψας τις εἰς τὰ γράμματα πέμψει, παραδοὺς τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ὑπολαμβάνω, ἐν παρόπλῳ παραβλῶπα τῷ χρηστηρίῳ, καί τι περὶ μελλόντων συμβουλεύσασθαι τῷ θεῷ. ταῦτα ἔτι τοῦ Εὐκράτους λέγοντος, ἰδὰν οἱ τὸ πρᾶγμα πεζαρέσαν ἤμιλλε, καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς ἐνόρχιζε τῆς περὶ τὰ χρηστήρια φαγῳδίας, οὐ δοκεῖν οἰηθεὶς δεῖν μέσθ' ἁντιλέγειν ἅπασιν, ἐς πολιπὼν αὐτὸν, ὅτι διαλυόντα ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Μαλλὸν (καὶ γὰρ σαίλω ὅτι μετ ἔχθοντα παρόντι, παθάπερ ἀνθισοφιστῇ τῶν ψευσμάτων) ἀπ' ἐμὲ ἅπαμι, ἐφλω, λιόντιχον ἐπιστήσων· δίκαιον γὰρ αὐτῷ τι συγγενέσθαι. ὑμᾶς δ', ἐπὰ οὐχ ἱκανὰ ἡγοῦμαι τὰ ἀνθρώπινα ἅπαντα, καὶ

Itaque quum ex Aegypto redirem domum, audiremque illud in Mallo vaticinium apertissimum simul ac verissimum esse, tamen sic oracula dare, vt ad rem vtrasque spondeat his quaecunque prophetae quispiam in schedulam inscripta tradiderit, recte me facturum putaui, si dum praeternauigarem, experiret oraculum, deumque de futuris quippiam consulerem. Haec adhuc Eucrate dicente, quum videremus quàm longè res esset processura, quodque non breuem incepisset de oraculo tragoediam, ratus non expedire vti solus contradicerem omnibus, reliquens eum Aegypto adhuc in Mallum nauigantem (nam & intelligebam moleſtiam illis esse praesentiam meam, vtpote qui dissentirem, refellerémque eorum mendacia) Atqui ego abeo, inquam, quaesiturus Leontichum. nam opus habeo cum eo congredi. At vos quando quidem parùm sufficere vobis res humanas puta-

ipsos

καὶ αὐτοὺς ἅδη τοὺς θεοὺς καλᾶτ σωπωπιμψομένους ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων. καὶ ἅμα λέγων ἐξήειν. οἱ δὲ ἔκφυσοι, ἐλευθερίας λαβόμενοι, ἀπίσω, ὡς τὸ εἰκὸς, αὐτοὺς, καὶ ἐνεφορεῖτο τῶν ψευσμάτων. τοιαῦτα σοι, ὦ Φιλόκλεις, παρὰ Εὐκράτα ἀκούσας, ἥκω, μὰ τὸν Δία, ὥσπερ οἱ τοῦ γελῶντος φιόντος, ἐμπεφυσημένος τὴν γαστέρα, ἐμέτου δεόμενος. ἥδιστ' ἂν οὖν ποθεν ἐπὶ πολλῷ ἐφιέμην φαρμάκου τινός, ὅτ μέ τι λασθῶν ἐργάσεται με ἡ μνήμη αὐτῶν ἐνοικουροῦσα. τέρατα γοῦν, καὶ δαίμονας, καὶ Ἑκάτας ὁρᾶν μοι δοκῶ.

ΦΙ. καὶ αὐτὸς, ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀκήκοα τῶν διηγήσεως· φασὶ γὰρ τοι μὴ μόνον λυττᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι, ὑπόσους ἂν οἱ λυττῶντες κύνες δάκωσιν, ἀλλὰ κἂν τινα ὁ δηχθεὶς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσα ἐκεῖνος πάσχει· καὶ ἐὰν ἀμύξατο τὸ δῆγμα, καὶ τὰ αὐτὰ πάσχειν καὶ φοβεῖσθαι.

ipsos etiã deos deniq; in fabularũ vobis partem vocaste. Atque hæc simulac dixi, discessi. Illi verò alacres iam libertatẽ nacti, vt est verisimile, mutuò sese epulis accipiebãt, ac mendacijs ingurgitabãt. Talib⁹, ô Philocles, apud Eucratẽ auditis, venio per Iouẽ inflato ventre, non aliter quàm hi qui musto poti sunt, opus habens vomitu. Tũ libenter alicunde magno emerim pharmacũ aliquod quod mihi obliuionem induceret eorũ quæ audiui, ne mo nõnihil earum rerum lædat inhærens memoria. nempe monstra, dæmones, atq; Hecatas mihi videre videor.

PHIL. Quin mihi quoq;, ô Tychiade, tale quiddam hic sermo tuus attulit. aiunt etenim nõ solùm in rabiem verti, atq; aquam formidare, quoscunque rabidi canes mordeant, verumetiam si quẽ mordicùs homo morsus momorderit, illum morsum quoque non minùs canino

σιν φῶτᾶν, οὔτι ὅλως ἐπίβλεψι πρὸς αὐτούς, ἀπὰ μεταξὺ γράφων, παύσασθι, ἔφη, παίζοντες. ἔτω βεβαίως ἐπίστω μηδὲν ἄνευ τῆς ψυχῆς εἶτι, ἐξω γενομένας τῶν σωμάτων. Οὗτος φῆς, ἦ δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἀνόητόν τινα ἄνδρα καὶ τὸν Δημόκριτον γενέσθαι, ἃ γε ἔτως ἐγίγνωσκεν. ἐγὼ δ' ἐμοὶ καὶ ἄλλο διηγήσομαι, αὐτὸς παθὼν, ἃ παρ' ἄλλου ἀκούσας· τάχα γὰρ ἄν καὶ σύ, ὦ Τυχιάδη, ἀκούων προσβιβασθείης πρὸς αὐτὸ ἀληθὲς οὖν διηγήματος. ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ διῆγον, ἔτι νέος ὤν, ἀπὸ οὖν πατρὸς ἐπὶ παιδείας πρόσω ἐσπουδακώς, ἐπεθύμουν ἐς Κόπτου ἀναπλεύσας, ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν, ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἠχοῦντα πρὸς ἀνίσχοντα τὸν ἥλιον. ἐκείνου μὲν οὖν ἤκουσα, οὐ κατὰ τὸ κοινὸν οἷς πολλοῖς ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλλά μοι καὶ ἔχρησεν ὁ Μέμνων αὐτὸς,

ta pertimuerit, neque eos omninò respexerit, sed inter scribendum, desistite, inquit, ineptire. Adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hòccine ais, inquit Eucrates, dementem quempiam virum esse Democritum, si quidem sic existimauit? Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non quod ab alio acceperim. fortassis etiam, tu Tychiades, cùm audieris, compelleris accedere, ipsa narrationis veritate coactus. Quum in Aegypto versarer adhuc adolescens, à patre videlicet doctrinæ gratia transmissus, cupiebam nauigio profectus in Coptum, illinc [x] adiens Memnonem, miraculum illud audire, eum videlicet sonum reddentem ad orientem Solem. Illum igitur audiui non hoc vulgari modo sue audiunt alij sonum quempiam inanem, sed mihi oracula etiam edidit Memnon ipse

αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἕπτα στίχοις ἐφεξῆς, καὶ ἄγαν μὴ περιττὸν ὤν, αὐτὰ ἂν ὑμῖν ἔλεγον τὰ ἔπη. κατὰ δὲ τὸν ἀναπλοῦν, τύχῃ ἡμῖν συμπλέων Μεμφίτης ἀνὴρ, τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος καὶ πολὺ σοφίαν, καὶ πολὺ παιδείαν πᾶσαν ἀφ' ὅλης τῆς Αἰγύπτου. ἐλέγετο δὲ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη ἐν ζόφοις ἀδύτοις ὑπὸ γῆν ἐσκῆφθαι, μαγείαν παιδευόμενος καὶ ὑπὸ τῶν ἱσιδείων. Παγκράτην, ἔφη, λέγεις, ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα ἐξυρημένον ἐν ὀθονίοις, νοήμονα, καθαρῶς Ἑλληνίζοντα, ἐπιμέλειαν, σιμὸν, πρόχειλον, ὑπολισθηρὸν τὸ σκέλος. αὐτὸν, ἦ δ' ὅς, ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἠγνόουν ὅστις ὢν ἐγὼ, ἐπεὶ δὲ ἐθεασάμην αὐτὸν, ἅ ποτε ἐρωτήσαιμι τὸ πλοῖον, ἅπαντ' ἐποίει πολλὰ τεράστια ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ ἱπποκαμήλου ὀχούμενον, καὶ συνιόντα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ ἐπαλλάττοντα καὶ σαίνοντα τοὺς ἱππέας, ἐγνων

ipse aperto ore septem versibus: quod nisi esset superuacaneum, ipsos nobis versus recenserem. Inter nauigandum verò incidit in nos vnà nauigans vir Memphiticus quidam ex sacris illis scribis, mirabili sapientia, & qui vniuersam Aegyptiorum doctrinam calleba t. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis manssisse, magiam interea discus ab Iside. Pancratem dicis (inquit Arignotus) praeceptorem meum, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, puréque lingua Graeca loquentem, procerum, simum, labijs promissis, cruribusque gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem. Ac primùm quidem quis esset ignorabā: at postquam vidi eum, siquando in portū appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem agitasse, & cum feris versantem: illas verò reuerentes eum, caudisque adulantes,

γνωμ ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα. καὶ κατὰ μικρὸν ἐπροφρονέμην, ἔλαβον ἐταῖρον αὐτῷ, καὶ συνήθης γνώμην, ὥστε πάντων ἐκοινώνει μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με ζῶντες μὴ οἰκέτας ἅπαντας ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτῶν, μὴ γὰρ ἀπορήσειν ἡμᾶς τῶν διακονησομένων· καὶ τὸ μετὰ τοῦτο ἄτω διήιομεν. ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν ἐς τι καταγώγιον, παθὼν ἄρ' ὁ ἀνὴρ τὸν μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ λόρυμβρον ἢ καὶ τὸ ὕπνρον, ὃ ἐξαλῶν ἱματίοις, ἐπῇδέν τινα ἐπῳδὴν, ἣν οἱ βαδίζειν, ζῶις ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον ἄνευ λοκοιῶτος. τὸ δὲ ἀπιὸν, ὕδωρ τι ἀλλόκοτον, καὶ ὠψάνια, καὶ ἰσκιάδιον, καὶ ἐς πάντα δίξιῶς ὑπηρέτει, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν, ἕως δὲ ἐπεδὴ ἄλις ἔχοι τῆς διακονίας, αὖθις λόρυμβρον τὸ λόρυμβρον, ἢ ὕπνρον τὸ ὕπνρον, ἄλλην ἐπῳδὴν ἐπᾴδων, ἣν οἱ ἄρ. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἰσπε-

agnoui ſacrum quempiam virum eſſe: paulatimque comitate mea me in eius amicitiam ac familiaritatem inſinuaui, adeò vt omnia arcana mihi communicaret. Ac tandem mihi perſuadet, vt famulis omnibus in Memphide relictis, ſe ſolus ſequerer, neque enim defuturos nobis miniſtros: atque ex eo tempore ſic viz tam duximus. Quum in diuerſorium quodpiam veniremus, homo accepto piſtillo, ſcobináve, aut peſſulo, veſtibus implicans, quum in id carmen quoddam dixiſſet, effecit vt ambularet, vtq; alijs omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & cœnam parabat, inſtruebátque, atque in omnibus commodè ſubſeruiebat miniſtrabátq; nobis. Deinde poſtquam iam ſatis huius miniſterij fuit, ſcobinam rurſus ſcobinam, ac peſſulum peſſulum, aliud recitans carmen, reddebat. Hoc ego vehementer conatus

ἐπειδαικὰς, ἐπὶ ἄχορ ὅπως ἐκ-
μάθοιμι παρ' αὐτῆ· ἐδάσκαιν
γὰρ αὐτόν, καί τοι πῶς τὰ ἄλ-
λα πρόχειρος ὢν· μιᾷ δέ
ποτε ἡμέρᾳ λαθὼν, ἐπάνω-
θεν τῆς ἐκφορᾶς, ἐν ἀτρυλ-
λείῳ, σχιδὸν ἐν σκοτεινῷ
ἐκάθισε. κἀγὼ ὁμῶς ψόχιζε τὴν
ἀγορὰν, ἐντελάμην τὸν υἱ-
όν, ἀΐδηα ποιῶν· ἐγὼ δὲ ἐς
τὸν ὑστεραίαν, ἐκείνῃ τε ἐκ-
τὰ τῶν ἀγορᾶν πραγματευ-
μένα, λαβὼν τὸ ὄπτορον, σχη-
ματίσας, ὁμοίως ἐπακὼν τὰς
συλλαβὰς, ἐπιλαθόμην τὴν φο-
ρᾶν. ἐπὰ δ' ἐμπλησάμην τῆ
ἐκφορίᾳ, ἐκέλευσε πίπτειν,
ἔφλω, κἀγὼ μηκέτι ἐκφορέειν,
ἔφη· ἴδε αὖθις ὄπτορον τὸ δ'
ὀπίσω μοι πάθισθαι ἔφλῳ,
ἀλλ' ἐκφορέειν ἀεὶ, ἄχει δὲ
ἐπίπλησον ἁμῖν ὕδατος τῶν
οἰκίαν ἐπαντλεῶ. ἐγὼ δ' ἐ-
μηχανῶν ὡς πράγματι (ἐδέ-
δειν γὰρ, μὴ ὁ Παγκράτης
ἐφαπλήσῃ ἀγανακτήσας, ὅ-
περ καὶ ἐγένετο) ἀξίνην λα-
βὼν, ἀμηχάνῳ τὸ ὄπτορον εἰς
δύο μέρη· τὰ δὲ ἰκάτερον τὸ
μέρος,

conatus nó reperiebam, quo pacto ab illo expiſcarer. Nã id mihi inuidebat, quanquam in alijs eſſet facillimus. At quadam die in angulo quodam tenebricoſo clàm illo deliteſcens, ſubauſcultaui propiùs incantationem illam. Erat autem trisyllaba. Tum ille quum piſtillo mandâſſet quæ curanda erant, abijt in forum. At ego poſtridie illo apud forum occupato, acceptum piſtillum quum ornáſſem, ſyllabas illas ſimili modo pronuncians, aquam iuſſi vt hauriret. Tum impletam amphoram quum tuliſſet: Deſiſte, inquam, neque aquam ampliùs haurito, ſed rurſus eſto piſtillum. At illud mihi haud ampliùs iam obtemperare volebat, ſed aquam hauriebat continuè, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego quum reſiſtere huic rei non valerem, timebam autem ne Pancrates reuerſus (id quod etiam euenit) iraſceretur, correpta ſecuri piſtillum in duas

μίρ☞, ἀμφορία λαβόντα, ὑδροφόρα, καὶ ἀνὸ' ἑνὸς δύο μοι ἐγένουζ οἱ διάκονοι ἐν τάτῳ, καὶ ὁ Παγκράτης ἐφίστατα, καὶ σωσὰς τὸ γνώμφορμ, ἑκάνα μὲν αὖθις ἐποίησι ξύλα, ὥσπερ ἐν τῇς ἐφόδῡς· αὖτὸς ὃ ἀφελικάμι, λαθὼν, ἐκ οἷδ' ὅποι ἀφανὲς ᾤχιζ, ἀπιών. νυῶ οὖν, ἔφη ὁ Δενόμαχ☞, οἶσθα λᾶμ ἑκάνο ἄνθρωπον ποιᾶμ ἐκ τοῦ ὑπάρουσ· νὴ Δί', ἦδ' ὅς ἐξ ἡμισέας γ· ἐκίτι γὰρ ἂς τὸ ἀρχᾶον οἷον τί μοι ἄγαν αὐτὸν, ἐῶ ἅπαξ γένυνται ὑδροφόρ☞, ἀλλὰ λέγει ἡμῖν ἐπικαθῶαι τὸν οἰκίαν ἅπαντα μόνον, ἐ παύσ· ὃ, ἐῶ δ' ἐγὼ, τὰ τοιαῦτα τὶς φατολογοῦντῶν, γέροντ☞ ἄνθρω, ἐ δὶ μὲ ἀλλὰ λᾶμ ☞ μεγαλίων τάτων ἵνικα, ἐς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλοθι τὰς παιδόξες ταύτας, μὴ φοβᾶς διηγέσας, μή πωτ λάθωσιν ἡμῖν ἐμπεσόντ☞ δαμάτων, μὴ ἀλλοκότων μυθολογημάτων. φάσθω δ' ἐγχὼ αὐτῶν μὴ τοιαῦτα ἐθίσαν ἀκέαν. ἃ δ' ἐξ

partes diſſeco. At vtraque pars amphoram ſumens hauriebat aquam, iámque vnius loco duo mihi miniſtri eſſe cœperunt. Interea Pancrates ſuperuenit, ac re intellecta, illas quidem in ſigna rurſus, quemadmodum ante carmen erant, mutauit. At ipſe me clanculùm relicto, neſcio quò clanculùm ſe ſubducens abijt. At poſſis iſtud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem expoſtillo facere? Per Iouem, inquit ille, dimidia ex parte ſcio: nam in priore formam nunquam à me reſtitui poteſt, poſtquam ſemel aquarius eſſe cœperit, ſed diſcerenda nobis domus eſſet aquæ iam impleta. Non deſiſtitis, inquam ego, huiuſmodi monſtroſa narrare viri ſenes? Alioqui horum ſaltem adoleſcentium gratia mercabimini iſtas ac terribiles fabulas, aliud in tempus omittite, ne clanculùm terroribus ac prodigioſis fabulamentis inficiatur. Parcere ergo eis oportet, ne talia conſuefcant audire,

quæ

ἃ δὴ παντὸς τοῦ βίου ἑνοχλήσει σωόντα, καὶ ψοφοδεᾶς ποιήσει, ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. οὐκ ἀμυήτους, ἦδ' ὃς ὁ Εὐκράτης, ἀπὼν τῶν δεισιδαιμονίαν. τί γάρ σοι, ὦ Τυχιάδη, περὶ τῶν τοιούτων δοκεῖ; λέγε δὴ καὶ ἡμῖν τὰ θεσφάτων, ἢ ὅσα θεοφορούμενοί τινων ἀναβοῶσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούεται, ἢ παρθένου ἔμμετρα φθεγγομένης, προθεσπίζεται μαίνονται; ἢ δηλαδὴ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσας; ἐγὼ δέ, ὅτι μὴ καὶ λακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου ἀκέστα ἐκτυπούσης τῆς σφραγίδος, καὶ οὗτος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμέ, ἃ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξῃ πρὸς ἐμαυτὸν μεγαλαυχᾶσθαι, ἃ ἐν Ἀμφιλόχου τινὸς ἤκουσα, ἐν Μαλλῷ, τοῦ Ἥρωος παρόντος μοι, καὶ συμβουλεύοντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ ἄλλοθι ἀκήκοα, ἃ ἐν Περγάμῳ ἄλλοθι καὶ ἐν Πατάροις. ὁπότε

quæ eos per totam vitam comitata perturbabunt, atq; ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos Y omnigena superstitione impleuerint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi, Tychiade, de rebus huiusmodi videtur, de oraculis loquor ac vaticinijs, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæve ex adytis audiuntur? aut quæ virgo numeris eloquens futura prædicit? an videlicet nec talia credis? At ego quòd annulum quendam sacrum habeo, Pythij Apollinis imaginem exprimente sigillo, quodq; hic Apollo mecum loquitur, non dico, ne tibi videar ad gloriã meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audiui in Mallo, heroë mecum diu disserente, deumq; meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis narrare: deinde ex ordine & quæ vidi in Pergamo, & quæ audiui in Pataris.

μίρ☉, ἀμφορίαν λαβόντα, ὑδροφόρα, καὶ ἀνθ' ἑνὸς δύο μοι ἐγχόνζω οἱ διάκονοι ἐν τούτῳ, καὶ ὁ Παγκράτης ἐφίστατο, καὶ σιωπὰς τὸ γνώμψον, ἐκεῖνα μὲν αὖθις ἐποίησεν ξύλα, ὥσπερ ἓν τῶν ἐπῳδῶν· αὐτὸς δ' ἀπελπίσας με, λαθὼν, ἐκ οἷδ' ὅποι ἀφανὴς ᾤχετο, ἀπιών. νυνὶ οὖν, ἔφη ὁ Δανέμαχ☉, οἶσθα λοιπὸν ἐκεῖνο ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ πήρους καὶ δι', ἔλεγεν ἐξ ἡμισείας γενέσθαι γὰρ ἂν τὸ ἀρχαῖον οἷον τί μοι ἄχθος αὐτὸν, ἓν ἄπαξ γένηται ὑδροφόρ☉, ἀπὸ λύσας ἡμῖν ἐπικαθῆσθαι τῷ οἰκίᾳ ἅπαντα μιζύλῳ, ὃ παύσει, ἓν λέγω, τὰ τοιαῦτα τιτρατολογοῦντες, γέρον δ' ἄνθρωπε, εἰ δὲ μὴ ἀπὸ λοιπὸν μετρακίων τούτων ἕνεκα, ἃς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλωμεθα τὰς πραδόξεις ταύτας, καὶ φοβδὰς διηγήσῃ, μή πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπλησθέντων δεισιδαιμόνων, καὶ ἀποκότων μυθολογημάτων. φείδεσθαι δὲ χρὴ αὐτῶν μηδὲ τοιαῦτα ἐθίζειν ἀκούειν. ἃ δὴ

partes disseco. At vtraque pars amphoram sumens hauriebat aquam, iámque venius loco duo mihi mancipia esse cœperunt. Interea Pancrates superuenit, ac re intellecta, illas quidem in ligna rursus, quemadmodum ante carmen erant, mutauit. At ipse me clanculùm relicto, nescio quò clanculùm se subducens abiit. At possis istud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex pistillo facere? Per Iouem, inquit ille, dimidia ex parte scio: nam in priorem formam nunquam à me restitui potest, postquam semel aquarius esse cœperit. sed age, ne differenda nobis domus esset aquæ iam impletæ. Non desistitis, inquam ego, huiusmodi monstrosa narrare viri senes? Alioquin horum saltem adolescentium gratia incredibiles istas ac terribiles fabulas aliud in tempus omittite, ne clanculùm terroribus ac prodigiosis fabulamentis impleatur. Parcere ergo eis oportet, ne talia consuescant audire, quæ

ἃ σὲ παντὸς τοῦ βίου ἐνοχλήσει σωιόντα, καὶ ψοφοδεᾶς ποιήσει, ποικίλης τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. οὐχ ὑπέμεινας, ἀλλ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἀπὼν τῶν δεισιδαιμόνων ἔπαυσας. τί γάρ σοι, ὦ Τυχιάδη, περὶ τῶν τοιούτων δοκεῖ; λίγω δὲ χρεμῶν καὶ θεοφάτων, καὶ ὅσα θεοφορούμενοί τινες ἀναβοῶσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούσεται, ἢ παρθένος ἔμμετρα φθεγγομένη, προθεσπίζει τὰ μέλλοντα; ἢ δηλαδὴ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσας; ἐγὼ δέ, ὅτι μὴ καὶ δακτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου ἀκόνα ἐκτυποῦσαν τῆς σφραγίδος, καὶ οὗτος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεταί μοι, καὶ λέγω, μή σοι ἄπιστα δόξω τοῖς ἐμαυτῷ μεγαλαυχήσασθαι, ἃ ἐν Ἀμφιλόχου τι ἤκουσα, ἐν Μαλλῷ, τοῦ Ἥρωος ὑπὲρ δεκαετίαν μοι συμβιώσαντος ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ ἔδεσαν αὖθις, ἐθέλω ὑμῖν ἀπᾶσι, καὶ ἐξῆς, ἃ ἐν Περγάμῳ ἔδεσαν καὶ ἤκουσα ἐν Πατάροις. ὁπόταν

quæ eos per totam vitam comitata perturbabunt, atq; ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleuerint. Rectè admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam ad tibi, Tychiade, de rebus huiusmodi videtur, de oraculis loquor ac vaticinijs, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæve ex adytis audiuntur? aut quæ virgo numeris eloquens futura prædicit? an videlicet nec talia credis? At ego quòd annulum quendam sacrum habeo, Pythij Apollinis imaginem exprimente sigillo, quodq; hic Apollo mecum loquitur, non dico, ne tibi videar ad gloriã meam res incredibiles narrare. Cæterùm quæ apud Amphilochum audiui in Mallo, heroë mecum diu differente, deumq; meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis narrare: deinde ex ordine & quæ vidi in Pergamo, & quæ audiui in Pataris.

ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανήκοιμι οἴκαδε, ἀκούσομαι τὸ ἐν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον ἐπιφανέστατόν τε καὶ ἀληθέστατον ἅμα, καὶ χρῆν ἐναργῶς, πλὴν ἔπος ἀκριβούμενον, οἷς ἂν ἐγγράψας τις ἐς τὰ γράμματα πέμψῃ, παραδοὺς ὧν πεφύτῃ, καλῶς ἂν ἔχοι ἐγκαίμιόν, ἐν παράπλῳ παραθέσθαι τὸ χρηστήριον, καί τι περὶ μισθόντων συμβουλεύσασθαι τῷ θεῷ. ταῦτα ἔτι τοῦ Εὐκράτους λέγοντος, ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα πεχαρίσασθαι ἔμοιγε, καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς ἐνάρχεσθαι τῆς περὶ τὰ χρήσια φλυαρίας, οὐ δοκεῖν οἰηθεὶς δεῖν μέσος ἀντιλέγειν ἅπασιν, ἐς πολιτικὸν αὐτὸν, ἔτι διαπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Μαλλὸν (καὶ γὰρ σπεύδω ὅτι μοι ἄχθονται παρόντι, καθάπερ ἀνίσοφιστῇ τῶν ψοφοδεῶν) ἀπ' ἐμοῦ ἄπαμι, ἔφην, ἀντίτεχνον ἐπιζητήσων· δίκαιον γὰρ αὖ τί συγγνῶναι. ὑμεῖς δ', ἐπὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγεῖσθε τὰ ἀνθρώπινα ἅπαντα,

Itaque quum ex Aegypto redirem domum, audiremque illud in Mallo vaticinium apertissimum simul ac verissimum esse, tamen sic oracula dare, vt ad rem respondeat bis quaecunque prophetae quispiam in schedulam inscripta tradiderit, recte me facturum putaui, si dum praeternauigarem, experirer oracula, deumque de futuris quippiam consulerem. Haec adhuc Eucrate dicente, quum viderem quàm longè res esset processura, quodque non breuem incepisset de oraculo tragoediam, ratus non expedire vti solus contradicerem omnibus, relinquens eum Aegypto adhuc in Mallum nauigantem (nam & intelligebam molestam illis esse praesentiam meam, vtpote qui dissentirem, refelleremque commendacia) Atqui ego abeo, inquam, quaesiturus Leontichum. nam opus habeo cum eo congredi. At vos quando quidem parùm sufficere vobis res humanas putatis,

ipsos

καὶ αὐτοὺς ἤδη τοὺς θεοὺς καλᾶτε σωτῆρας ἡμῖν τῶν μυθολογουμένων. καὶ ἅμα λέγων ἐξῆμεν. οἱ δὲ ἔσφυρι, ἐλευθερίας λαβόμενοι, ἀπῆμεν, ὡς τὸ ἀκὸς, αὐτοὺς, καὶ ἐνεφορεῖτο τῶν ψωμάτων. τοιαῦτα σοι, ὦ Φιλόκλεις, παρὰ Εὐκράτει ἀκούσας, ἦλθον, νὴ τὸν Δία, ὥσπερ οἱ τοῦ γλάκους πιόντες, ἐμεσεμισῶ τῷ γαστρί. ἡδέως δ' ἂν ποθεν ἐπὶ ποσῷ ἐριάσμην ἀνδιδανόν τι φάρμακον, ὥστε ἐκκρα, ὡς μή τι βλαβὴν ἐργάσεταί με ἡ μνήμη αὐτῶν ἐνοικουροῦσα. τέρατα γοῦν, καὶ δαίμονας, καὶ Ἐμπούσας ὁρᾶν μοι δοκῶ.

ipsos etiã deos deniq; in fabularũ vobis partem vocaste. Atque hæc simulac dixi, discessi. Illi verò alacres iam libertatẽ nacti, vt est verisimile, mutuò sese epulis accipiebãt, ac mendacijs ingurgitabãt. Talib⁹, ô Philocles, apud Eucratẽ auditis, venio per Ioue inflato ventre, non aliter quàm hi qui musto poti sunt, opus habens vomitu. Tũ libenter alicunde magno emerim pharmacũ aliquod quod mihi obliuionem induceret eorũ quæ audiui, ne me nõnihil earum rerum lædat inhærens memoria. nempe monstra, Empusãs, atq; Hecatas mihi videre videor.

φι. καὶ αὐτὸς, ὦ Τυχιάδη, τοιοῦτόν τι ἀκούσας παρὰ τοῦ διηγήσεως· φασὶ γοῦν τοὶ μὲν μόνον λυττᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ φοβεῖσθαι, ὑπόσους ἂν οἱ λυττῶντες κυνὸς δάκωσιν, ἀλλὰ κἄν τινας ὁ λυσσὰς ἄνθρωπος δάκῃ, ἴσα τῷ κυνὶ λυσᾶται τὸ δῆγμα, καὶ τὰ αὐτὰ κἀκεῖνος φοβᾶται.

PHIL. *Quin mihi quoq;, ô Tychiade, tale quiddam hic sermo tuus attulit. aiunt etenim nõ solùm in rabiem verti, atq; aquam formidare, quoscunque rabidi canes mordeant, verumetiam si quẽ mordicùs homo morsus momorderit, illum morsum quoque non minùs canino vulnere, atque eum etiam eodem modo formidaturum.*

Quin

καὶ ἀθάμβητον ἤδη ἴσχε τὴν οἰκίαν οἰκεῖν. καὶ παραλαβὼν αὐτόν τε, καὶ τῶν ἄλλων πολὺς (ἄπονος γὰρ ἦν ἡ παραδοξία ἕνεκα) ἐπείγων ἀναβὰς ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ καταδύνοντα τὸν δαίμονα ἑωράκειν, σκάπτειν κελεύσας ἀνέσπασε δεσμοὺς καὶ σκαφίδα. καὶ ἐπειδὴ ἐποίησαν, ὑπορύττουσιν ἐς ὀργυιὰν καλῶς βεβαθυσμένον τι νηρὸς, ἔνθα, μόνα τὰ ὀστᾶ καθαρὰ σχῆμα συγκείμενα ἐπεφαίνετο μὴ σαθρὰ ἀνορύξαντες, ἡ οἰκία ἤδη τὸ ἀπ' ἐκείνου ἐπαύσατο ἐνοχλουμένη ὑπὸ τῶν φασμάτων. ὡς δὲ ταῦτα ἔπαυσε, ὁ Ἀρίγνωτος, ἀνὴρ δαιμόνιος τὴν σοφίαν, καὶ ἄπασιν αἰδέσιμος, ὅσοι ἦν ἔτι τῶν παρόντων, ὃς ἐπὶ πατρὶ γνησίῳ σπουδῇ πολλῇ τὴν ἄνοιαν, ἣν τοιούτοις ἀπιστοῦσιν, καὶ ταῦτα Ἀρίγνωτε λέγοντι. ἐγὼ δ' ὅμως ἔφρασας ὅτι τὴν δόμον, ὅτι τὴν δόξαν τὴν περὶ αὐτῆς, τί τοῦτ' ἔφην, ὦ Ἀρίγνωτε, καὶ σὺ τοιοῦτος εἶ; ἃ μόνη ἐλπὶς τῆς σωτηρίας, ταύτην

ac spectris liberam domum iam liceret incolere. Atque illum assumens, alios{que} multos (sequebantur autem huius mopinatæ rei gratia) quum ad locum duxissem, vbi condentem se dæmona conspexeram, iussi vt fossa ligonibus matulis{que} suffoderentur. Atque vbi id fecerant, inuentum est ferè ad passum defossum cadauer quoddam marcidum, ossibus tantùm humanæ speciei cohærentibus. Illud igitur effossum sepelimmus, domus verò posteà turbari prodigijs desijt. Hæc vbi narrauit Arignotus, vir prodigiosa sapientia, ac reuerendus omnibus, nemo erat ex his qui aderant, qui non multam mihi insaniam putaret insanam, qui tam talia non credam, narrante præsertim Arignoto. Ego tamen nihil veritus, neque comam, neque illam quam de eo habebant opinionem: Quid hoc, inquam, Arignote? Etiam tu talis eras, in quo mihi sola spes fuit, sumo

plenus

ἐνδεῖ μισεῖν καὶ ἐνδαιμάτωρ; τὸ γοῦν τοῦ λόγου ἱκανόν, ἄνδρακας ἡμῖν ὁ θησαυρὸς, φησὶν. σὺ δ', ἢ δ' ὃς ὁ Ἀρίγνωτος, εἰ μήτε ἐμοὶ πιστεύεις λέγοντι, μήτε Δεινομάχῳ, μήτε Κλεοδήμῳ τούτῳ, μήτε αὐτῷ τῷ Εὐκράτει, φέρε, ἀπὸ τίνα ἂν περὶ τῶν τοιούτων ἀξιοπιστότερον ἄγῃ, τἀναντία ἡμῖν λέγοντα; νὴ Δί', ὦ δ' ἐγὼ, μάλα θαυμαστὸν ἄνδρα, τὸν Ἀβδηρόθεν ἱκανὸν Δημόκριτον, ὃς ἔτως ἄρα ἐπίστευε μηδὲν οἷόν τε εἶναι συνεῖναι τοιοῦτον, ὥς γε ἱκανὰ λαβὼν ἀρξας ἑαυτὸν εἰς μνῆμα, ἔξω πυλῶν, ἐνταῦθα διετέλει γράφων καὶ σιωτάπων, καὶ τοῦτο, καὶ μεθ' ἡμέραν, ἐπιτινὰς τῶν νεανίσκων, εἰς φαγητὸν βαλόμενοι αὐτὸν ἐν ἁμαξίῳ σκεπάμενοι νύκτας, ἰόντι μιλαίνῃ καὶ πρὸς σκιαῖς εἰς τὰ κρανία μιμεῖσθαι βουλόμενοι ἐπεισάντες αὐτὸν παραχόρδωνα ἐπὶ πυκνῇ τῇ βάσει ἀναπαλῶντος, ὁ δὲ οὔτι ἔλαττον πρὸ τοσοίνδε σιμ

plenus ac simulachris? Illud ergo nobis in te, quod dici solet, euênit, vt thesaurum quum speraueris, carbones offenderis. At tu, inquit Arignotus, si neque mihi credis narranti, neque Dinomacho, aut huic Cleodemo, neque ipsi Eucrati, dic age, quémnam digniorem, cui his de rebus fides habeatur, existimas, qui nobis dicat contraria? Per Iouem, inquam ego virum apprimè mirabilem, Abdera oriundum illum Democritum, cui tam firmiter erat persuasum eiusmodi nihil esse in rerum natura posse, vt quum sé in monimento extra portas clausisset, ibique degeret dies noctésque scribens atque componens, iuuenésque eum quidam illudere cupientes, ac perterrefacere, migra veste in modum cadaueris ornati, ac personis in capita affictis circumsistentes illum cir

cumsilirent; crebrò subsilientes: hic neque eorum commen-

σιν ἀῦτῶν, οὔτι ὅλως ἐνι-
βλέψει πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ μετ-
αξὺ γράφων, παύσασθε, ἔ-
φη, ληρούντες. ἄτω βεβαίως
ἐπίστευε μηδὲν εἶναι τὰς ψυ-
χὰς ἔτι, ἐξ ἡνωμένας τῶν
σωμάτων. Οὕτω φῆς, ἢ δ'
ὅς ὁ Εὐκράτης, ἀνόητόν τι-
να ἄνδρα καὶ τὸν Δημόκρι-
τον γενέσθαι, εἴ γε ἔτως ἐγί-
γνωσκεν. ἐγὼ δ' ὑμῖν καὶ ἄλ-
λο διηγήσομαι, αὐτὸς πα-
θών, ἢ παρ' ἄλλου ἀκούσας·
τάχα γὰρ ἂν καὶ σὺ, ὦ Τυχιάδη,
ἀκούσας προσβιασθείης πρὸς
τὴν ἀλήθειαν οὐ διηγήμα-
τος. ὁπότε γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ
διήγον, ἔτι νέος ὤν, ἀπὸ τοῦ
πατρὸς ἐπὶ παιδείας πρόφα-
σιν ἀφειμένος, ἐπεθύμησα τῆς
Κόπτων ἀναπαύσας, ἐκεῖ-
θεν ἐπὶ τὸν Μέμνονα ἐλθὼν,
ἀκοῦσαι τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο
ἀχοῦντα πρὸς ἀνίσχοντα τὸν
ἥλιον. ἐκείνου μὲν οὖν ἤκουσα,
οὐ κατὰ τὸ κοινὸν τοῖς πολ-
λοῖς ἄσημόν τινα φωνὴν, ἀλ-
λά μοι καὶ ἔχρησεν ὁ Μέμνων
αὐτὸς,

ta pertimuerit, neque eos omninò respexerit, sed inter scribendum, desistite, inquit, ineptire. Adeò firmiter credidit animas nihil esse postquam è corporibus exierint. Hòccine ais, inquit Eucrates, dementem quempiam virum esse Democritum, si quidem sic existimauit? Ego verò vobis etiam aliud referam, quod mihi ipsi contigit, non quod ab alio acceperim. fortassis etiam, tu Tychiades, cùm audieris, comspelléris accedere, ipsa narrationis veritate coactus. Quum in Aegypto versarer adhuc adolescens, à patre videlicet doctrinæ gratia transmissus, cupiebam nsuigio profectus in Coptum, illinc adiens Memnonem, miraculum illud audire, cum videlicet sonum reddentem ad orientem Solem. Illum igitur audiui non hoc vulgari modo quo audiunt olu sonum quempiam inanem, sed mihi oracula etiam edidit Memnon ipse

αὐτὸς, ἀνοίξας τὸ σῶμα ἐν ἑπτὰ στίχοις ἐπέα, καὶ ἄν τι μὴ πρὸς τοῦτον λέγω, αὐτὰ ἄρα ὑμῖν ἕξομεν τὰ ἔπη. κατὰ δὲ τὸν ἀνάπλουν, ἔτυχεν ὑμῖν συμπλέων Μεμφίτης ἀνὴρ, τῶν ἱερῶν γραμματέων, θαυμάσιος τὴν σοφίαν, καὶ τὴν παιδείαν πᾶσαν ἥδιστα τὴν Αἰγύπτιον. ἐπίστο δὲ τεία καὶ ἄκοσιν ἔτη ἐν ζοῖς ἀδύτοις ἐσκῆσθαι φυσικήν, μαγικήν παιδεύσιν καὶ τῶν ἴσιδος. Παγκράτην, ἔφη, λέγει, ὁ Ἀρίγνωτος, ἐμὸν διδάσκαλον, ἱερὸν ἄνδρα ἐξυρημένον τε ὀθονίοις, νοήμονα, καθαρῶς Ἑλληνίζοντα, ἐπιμέλη, σιμὸν, πρόχειλον, ὑπολισθρὸν τὰ σκέλη. αὐτὸν, δὲ δὴ, ἐκεῖνον τὸν Παγκράτην. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐγνόην ὅστις ἐστὶν ἐπὶ δὲ ἐφάνη αὐτὸν, ἅ ποτε ἐρμίσαντο τὸ πλοῖον, ἄπαντα ποικίλα πράσσοντα ἐργαζόμενον, καὶ δὴ καὶ ἐπὶ Δρακοδείλων ὀχούμενον, καὶ σαινόμενα τοῖς θηρίοις, τὰ δὲ ὑποπτήσσοντα καὶ σαινόμενα τοῖς ἱεροῖς, ἵ-

ipse aperto ore septem versibus: quod nisi esset superuacaneum, ipsos nobis versus recenserem. Inter nauigandum verò incidit in nos vnà nauigans vir Memphiticus quidam ex sacris illis scribis, mirabili sapientia, & qui vniuersam Aegyptiorum doctrinam calleba t. Dicebatur autem tres ac viginti annos in adytis subterraneis mansisse, magiam intereà doctus ab Iside. Pancratem dicis (inquit Arignotus) præceptorem meum, virum sacrum, rasum, lineis indutum, doctum, puréq; lingua Graeca loquentem, procerum, simum, labijs promissis, cruribusq; gracilibus. Illum ipsum, inquit ille, Pancratem. Ac primùm quidem quis esset ignorabā: at postquam vidi eum, siquando in portū appulissemus, cùm alia multa miracula facientem, tum crocodilis insidentem agitasse, & cum feris versantem: illas verò reuerentes eum, caudisq; adulantes,

γναμ ἱερόν τινα ἄνθρωπον ὄντα. καὶ κατὰ μικρὸν ἐπροφρυμῶ, ἔλαβον ἑταῖρόν αὐτῷ, καὶ φιλίαις χρώμενόν, ὥστε πάντων ἐκοινώνει μοι τῶν ἀπορρήτων. καὶ τέλος, πείθει με ἰόντε μὴ οἰκίτας ἅπαντας ἐν τῇ Μέμφιδι καταλιπεῖν, αὐτὸν δὲ μόνον ἀκολουθεῖν μετ' αὐτῶν, μὴ γὰρ ἀφήσειν ἡμᾶς τῶν ὑπηκοούντων· καὶ τὸ μετὰ τοῦτο ἤδη ἐπιχορηγεῖν. ἐπεὶ δὲ ἤλθομεν ἔς τι καταγώγιον, παθὼν ἂν ὁ ἀνὴρ τὸν μοχλὸν τῆς θύρας, ἢ τὸ λόρυθρον ἢ καὶ τὸ ὕπερον, περιβαλὼν ἱματίοις, ἐπᾴσας τινα ἐπῳδὴν, ἐποίει βαδίζειν, ζῶις ἄλλοις ἅπασιν ἄνθρωπον ἔναι δοκοῦντα. τὸ δὲ ἀπολθὸν, ὕδωρ τι ἐπέλουτλε, καὶ ὠψάνια, καὶ ὑπεδέξατο, καὶ ἐς πάντα λίχνος ἦν. ἔρωτα, καὶ διηκονεῖτο ἡμῖν. ἔπειτα δὲ ἐπεὶ ἄλλης ἔχοι τῆς ὑπηρεσίας, αὖθις λόρυθρον τὸ λόρυθρον, ἢ ὕπερον τὸ ὕπερον, ἄλλῳ ἐπῳδῷ ἐπαιδεν, ἐποίει ἄν. τοῦτο ἐγὼ πάνυ ἐσπε-

agnoui factum quempiam virum esse: paulatimque comitate mea me in eius amicitiam ac familiaritatem insinuaui, adeò vt omnia arcana mihi communicaret. Ac tandem mihi persuadet, vt famulis omnibus in Memphide relictis, se solus sequerer. neque enim defuturos nobis ministros: atque ex eo tempore sic viuitamus. Quum in diuersorium quodpiam venerimus, homo accepto pistillo, scobináve, aut pessulo, ve stibus implicans, quum in id carmen quoddam dixisset, effecit vt ambularet, véq; aliis omnibus homo videretur. Illud ergo abiens, & aquam hauriebat, & carnem parabat, instruebátque, atque in omnibus commodè subseruiebat ministrabátq; nobis. Deinde posteaquam iam satis huius ministerij fuit, scobinam rursus scobinam, ac pessulum pessulum aliud recitans carmen, reddebat. Hoc ego vehementer conatus

ἐπεδεικνύς, οὐκ ἔχων ὅπως ἐκ-
μάθοιμι παρ' αὐτοῦ· ἐβάσκαινε
γὰρ αὐτόν, καί τοι πῶς τὰ ἄλ-
λα πεζεπρόται ἦν· μιᾷ δέ
ποτε ἡμέρᾳ λαθὼν, ἐπήκου-
σα τῆς ἰατροῦς, ὡς ἀρίστη-
λαβεν, σκιδὸν ἐν σκοτεινῷ
ἐπῳδάς. καὶ ὁ μὲν ψιχίζε τὸ
φάρμακον, ἐντελάμενος τῶν συ-
λλαβῶν, ἃ εἶδα ποιεῖν· ἐγὼ δὲ ἐς
τὸν ὑπερῷον, ἐκεῖνά τε λα-
βὼν τὰ τοῦ φαρμάκου πρά-
γματα, καταβὰς, ἐπέλωον ὑφορο-
φῶν. ἐπεὶ δὲ ἐμπλησάμην ἡ
ἐμφορία, ἐκέλευσα πίπτειν,
ἔφην, καὶ μηκέτι ὑφορόα,
ἔφη· ἴσθι δὲ οὐδὲ ἄπυρον τὸ
ἔπειτα μοι παθεῖν ἔφην,
ἀλλ' ὑφορόα ἀεὶ, ἄχρι δὴ
ἐπίπλησον ἡμῖν ὕδατος τοῦ
φιλίας ἐπαντλοῦ. ἐγὼ δὲ ἀ-
μηχανῶν τῷ πράγματι (ἐθέ-
λειν γὰρ, μὴ ὁ Παγκράτης
ἐφαντασθὲν ἀναπλήσῃ, ὅ-
περ καὶ ἐγένετο) ἀξίνην λα-
βὼν, ἐμποδίζω τὸ ὕπερον ἐς
δύο μέρη· τὰ δὲ κιπάτερον τὸ
μέρος,

conatus nó reperiebam, quo pacto ab illo expiscarer. Nã id mihi inuidebat, quanquam in alijs esset facillimus. At quadam die in angulo quodam tenebricoso clàm illo delitescens, subauscultaui propiùs incantationem illam. Erat autem trisyllaba. Tum ille quum pistillo mandâsset quæ curanda erant, abijt in forum. At ego postridie illo apud forum occupato, acceptum pistillum quum ornâssem, syllabas illas simili modo pronuncians, aquam iussi vt hauriret. Tum impletam amphoram quum tuliſſet: Desiste, inquam, neque aquam ampliùs haurito, sed rursus esto pistillum. At illud mihi haud ampliùs iam obtemperare volebat, sed aquam hauriebat continuè, quoad hauriendo totam domum nobis impleret. At ego quum resistere huic rei non valerem, timebam autem ne Pancrates reuersus (id quod etiam euenit) iraſceretur, correpta ſecuri pistillum in duas

μίρ☉, ἀμφορέα λαβόντα, ὑδροφόρει, καὶ ἀνθ' ἑνὸς δύο μοι ὑδρεύου. οἱ διάκονοι ἐμοὶ τότε, καὶ ὁ Πανκράτης ἐφίσταται, καὶ σωσὰς τὸ γεγόμφωμαι, ἐκεῖνα μὲν αὖθις ἐποίησε ξύλα, ὥσπερ ἦν πρότερον αὐτὸς δ' ἀπελήλυθα, λαθών, ἐκ οἴδ' ὅποι ἀφανὴς ὤχετο. νῦν οὖν, ἔφη ὁ Δινόμαχος, οἶσθα μέν ἐκεῖνο ἄνθρωπον ποιεῖν ἐκ τοῦ ὑπείρου; ναὶ Δί', ἦδ' ὅς· ἐξ ἡμισείας γε· ἐκείνῃ γὰρ ἐς τὸ ἀρχαῖον οἷον τί μοι ἄγαμαι αὐτὸν, ἦν δ' ἄπαξ γένηται ὑδροφόρ☉, ἀπὸ δίδυσα ἡμῖν ἐπικεκαθῆσθαι τὴν οἰκίαν· ἐπαντλεμύλων, ὁ παῖς οὗτος, ἦν δ' ἐγὼ, τοιαῦτα τερατολογοῦντος, γέροντος ἄνθρωπε, ἀ δὲ μὰ ἀπὸ δίδυσα ἡμῖν μεράκιόν τοῦτον ἕνεκα, ἐς ἄλλον καιρὸν ὑπερβάλλου τὰς τοιαύτας, καὶ φοβερὰς διηγήσεις, μή πως λάθωσιν ἡμῖν ἐμπεσοῦσαι τοῖς μανθάνουσι τῶν, καὶ ἀπόρρητον μυθολογήματα. φείδου δὲ καὶ αὐτῶν μηδὲ τοιαύτας ὑβρίζειν ἀκοάς.

partes diſſeco. At vtraque pars amphoram ſumens hauriebat aquam, iámque vnius loco duo mihi miniſtri eſſe cœperunt. Interea Pancrates ſuperuenit, ac re intellecta, illas quidem in ligna rurſus, quemadmodum ante carmen erant, mutauit. At ipſe me clanculùm relicto, neſcio quò clanculùm ſe ſubducens abijt. At poſſis iſtud etiam nunc, inquit Dinomachus, hominem ex piſtillo facere? Per Iouem, inquit ille, dimidia ex parte ſcio: nam in priore formam nunquam à me reſtitui poteſt, poſtquam ſemel aquarius eſſe cœperit, ſed deſerenda nobis domus eſſet aquæ iam impleta. Non deſiſtitis, inquam ego, huiuſmodi monſtroſa narrare viri ſenes? Alioqui horum ſaltem adoleſcentium gratia incredibiles iſtas ac terribiles fabulas aliud in tempus omitte, ne clanculù terroribus ac prodigioſis fabulamẽtis impleatur. Parcere ergo eis oportet, ne talia conſueſcant audire,

quæ

ἃ δὴ παντὸς τοῦ βίου ἐνοχλήσει συνόντα, καὶ ψοφοδείας ποιήσει, ποικίλως τῆς δεισιδαιμονίας ἐμπιπλάντα. οὗτος ἀποφήνασθαι, ἢν δ' ὅς ὁ Εὐκράτης, ἀνὴρ τῶν δεισιδαιμόνων εἶπε. τί γάρ σοι, ὦ Τυχιάδη, περὶ τῶν τοιούτων λοκῶ; λέγω δὲ χρεμετῶν καὶ θεοφορουμένοις τισὶν ἀναθοῦσιν, ἢ ἐξ ἀδύτων ἀκούστων, ἢ παρθένου ἔμμετρα φθεγγομένης, προθεσπίζα τὰ μέλλοντα; ἢ δηλαδὴ καὶ τοῖς τοιούτοις ἀπιστήσας; ἐγὼ δέ, ὅτι μὲν οὐ λαυτύλιόν τινα ἱερὸν ἔχω, Ἀπόλλωνος τοῦ Πυθίου ἀκόνα ἐκτυποῦσαν τῇ σφραγίδι, καὶ οὗτος ὁ Ἀπόλλων φθέγγεται πρὸς ἐμὲ, ἐγὼ, μὰ σοὶ ἄπιστα δόξω τοῖς ἐμαυτῷ μεγαλαυχᾶσθαι, ἃ δ' ἐν Ἀμφιπόλει τι ἤκουσα, ἐν Μαλλῷ, τοῦ Ἥρωος ἀπιθάνοις ἀληθέσι μοι, καὶ συμβολῶσαι ὑπὲρ τῶν ἐμῶν, καὶ ἃ ἔδεσε κἀμὲ, θέλω ὑμῖν εἰπεῖν, ἀπαγγεῖλαι, ἃ ἐν Περγάμῳ ἔδοξε καὶ ἤκουσα ἐν Πατάροις. ὅπότε

quæ eos per totam vitam comitata perturbabunt, atq; ad omnem strepitum meticulosos reddent, posteaquam eos omnigena superstitione impleuerint. Recte admonuisti me, inquit Eucrates, quum superstitionem dixisti. Nam quid tibi, Tychiade, de rebus huiusmodi videtur, de oraculis loquor ac vaticinijs, & quæcunque quidam numine afflati proclamant, quæ've ex adytis audiuntur? aut quæ virgo numeris eloquens fustura prædicit? an videlicet nec talia credis? At ego quòd annulum quendam sactum habeo, Pythij Apollinis imaginem exprimente sigillo, quodq; hic Apollo mecum loquitur, non dico, ne tibi videar ad gloriã meam tes incredibiles narrare. Cæterũm quæ apud Amphilochum audiui in Mallo, heroë mecum diu differente, deumq; meis de rebus consulente, tum quæ ipse vidi, volo vobis narrare: deinde ex ordine & quæ vidi in Pergamo, & quæ audiui in Pataris.

ὁπότε γὰρ ἐξ Αἰγύπτου ἐπανῆλθον οἴκαδε, ἀκούων τὸ ἐν Μαλλῷ τοῦτο μαντεῖον ἐπιφανέστατόν τε καὶ ἀληθέστατον ἦναι, καὶ χρῆν ἐναργῶς, πῶς ἔπος ἀκριβούμενον, οἷς ἄν ἐπράσας τις ἐς τὰ γράμματα τοῦτον, παραδῷ τῷ προφήτῃ, καλῶς ἂν ἔχειν ἡγησάμην, ἐν παράπλῳ παραβῦναι τὸ χρηστήριον, καί τι περὶ μισθώσεως συμβουλεύσασθαι τῷ θεῷ. ταῦτα ἔτι τοῦ Εὐκράτους λέγοντος, ἰδὼν οἱ τὸ πρᾶγμα πεζῇ πόρρω ἔμπλουν, καὶ ὡς οὐ περὶ μικρᾶς ἐνόρχιδος τῆς περὶ τὰ χρηστήρια τραγῳδίας, οὐ δοκῶν οἰηθεὶς δεῖν μόρῳ ἀντιλέγειν ἅπασιν, ἐς πολιπὼν αὐτὸν, ἔτι διαπλέοντα ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὸν Μαλλὸν (καὶ γὰρ σαφῶς ὅτι μοι ἔχθονται παρόντι, καθάπερ ἀνδισοφιστῇ τῶν ψευσμάτων) ἀπ' ἐγὼ ἄπαμι, ἔφην, Λεόντιχον ἐπισκεψόμενος· δίεσμαι γὰρ αὐτῷ τι συγγενέσθαι. ὑμᾶς δ', ἐπεὶ οὐχ ἱκανὰ ἡγοῦμαι τὰ ἀνθρώπινα ἔναι, καὶ

Itaque quum ex Aegypto redirem domum, audiremque illud in Mallo vaticinium apertissimum simul ac verissimum esse, tamen sic oracula dare, vt ad rem respondeat his quæcunq; prophetæ quispiam in schedulam inscripta tradiderit, recte me facturum putaui, si dum præternauigarem, experirer oraculum, deumq; de futuris quippiam consulerem. Hæc adhuc Eucrate dicēte, quum viderem quàm longè res esset processura, quodq; non breuem incepisset de oraculo tragœdiam, ratus non expedire vti solus contradicerem omnibus, relinquens eum Aegypto adhuc in Mallum nauigantem (nam & intelligebam molestam illis esse præsentiam meam, vtpote qui dissentirem, refellerémq; eorū mendacia) Atqui ego abeo, inquam, quæsiturus Leontichum. nam opus habeo cum eo congredi. At vos quando quidem parùm sufficere vobis res humanas putatis, ipsos

καὶ αὐτοὺς ἄδην τοὺς θεοὺς ipſos etiã deos deniq; in fa
κλᾶτε συνωσπηφορήσοντας bularũ vobis partem voca
ὑμῖν τῶν μυθολογουμένων. te. Atque hæc ſimulac dixi,
καὶ ἅμα ἀλλων ἐξῆμεν. οἱ δὲ diſceſſi. Illi verò alacres iam
ἔσχατοι, ἐλευθερίας λαβόμε- libertatẽ nacti, vt eſt veriſi-
νοι, ἄκων, ὡς τὸ ἀληὲς, ἀφ- mile, mutuò ſeſe epulis accio
ετεῖς, καὶ ἐπιφοροιῶτο τῶν piebãt, ac mendacijs ingur-
ψευσμάτων. τοιαῦτα σοι, ὦ gitabãt. Talib⁹, ô Philocles,
Φιλόκλεις, παρὰ Εὐκράτει ἀ- apud Eucratẽ auditis, vemio
κούσας, ἔχω, μὴ τὴν Δία, ὥσπερ per Ioue inflato ventre, non
οἱ τοῦ γλεύκους πιόντες, ἐμ- aliter quàm hi qui muſto po-
πνεόμενος καὶ γαστρὶ ti ſunt, opus habens vomitu.
ἱμάτιον ἀνόμβ. εἰδὼς δ' Tũ libenter alicunde magno
ἄν ποθεν ἐπὶ ποσῷ ἐφιά- emerim pharmacũ aliquod
μην καθαρτήριόν τι φάρμα- quod mihi obliuionem indu-
κον, ὅν ἔπιον, ὡς μή τι κα- ceret eorũ quæ audiui, ne me
κὸν ἐργάσεταί με ἡ μνήμη nõnihil earum rerum læda-
αὐτῶν ἐνοικοῦρουσα. τέρα- inhærens memoria. Nempe
τα γοῦν, καὶ δαίμονας, καὶ monſtra, dæmones, atq; He-
Ἑκάτας ὁρᾶν μοι δοκῶ. ecatas mihi videre videor.

ΦΙ. καὶ αὐτὸς, ὦ Τυχιάδη, PHIL. Quin mihi quoq;,
τοιοῦτόν τι ἀκήκοα παρὰ ô Tychiade, talc quiddam
ἄλλου· φασὶ γὰρ οἱ μὲ hic ſermo tuus attulit. aiunt
μόνον λυσᾶν, καὶ τὸ ὕδωρ etenim nõ ſolùm in rabiem
φοβᾶσθαι, ὑπόσους ἂν οἱ λυ- verti, atq; aquam formida-
σῶντες καὶ δάκωσιν, ἀλ- re, quoſcunque rabidi canes
λὰ κἂν τις ὁ δηχθεὶς ἄλλον mordeant, verumetiam ſi
δάκῃ, ἴσα τῷ κυ- quẽ mordicùs homo morſus
σὶ δακόντα τὸ δῆγμα, καὶ momorderit, illum morſum
τὰ αὐτὰ πάσχειν φοβᾶται. quoque non minùs canino
malitium, atque eum etiam eodem modo formidaturum.

Quin

καὶ σὺ τοίνυν ἔοικας αὐτὸς, ὦ Εὐκράτες ἀνιχθεὶς ὑπὸ πολλῶν ψευσμάτων, μεταδιδόναι κἀμοὶ τοῦ λήγματος, οὕτω δαιμόνων μοι πλῆρες ἐνέπλησας. Τυ. ἀλλὰ θαῤῥῶμεν, ὦ φιλότης, μέγα τοιούτων ἀνεξιφάρμακον ἔχοντε πλῆθος ἀληθείας, καὶ τὸν ἐπὶ πᾶσι λόγον ὀρθὸν, ὃ χωρὶς μόνους ἡμᾶς, οὐδὲν ἐᾷ μὴ τὰς ψυχὰς ὑπὸ ματαίων τούτων ψευσμάτων.

Quin tu ergo videris quum sis ipse apud Eucratem à multis mendacijs morsus, mihi quoque morsum illum communicasse, adeò mihi mentem dæmonibus impleuisti. TYC. At bono animo simus, amice, quum magnũ aduersus huiusmodi res remedium habemus, veritatem, rectamq; omnibus in rebus rationẽ: quo si vtamur, nullis huiusmodi vanis stultitijsq; mendacijs turbabimur.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

PHilopseudes non sine Socratica ironia totus versatur (id quod titulus ipse declarat) in ridenda coarguendaque mentiendi libidine: dialogus nescio certè lepidiorne an vtilior. in quo non valde me mouet, quod eius animi fuisse videtur, vt non satis immortalitati suæ confideret, atque in eo fuisse errore, quo Democritus, Lucretius, Plinius, plurimique itidem alij. Quid enim mea refert quid sentiat his de rebus Ethnicus, quę in præcipuis habentur fidei Christianę mysterijs? Hinc certè fructum nobis afferet iste dialogus, vt neq; magicis habeamus præstigijs fidem, & superstitione careamus, quæ passim sub specie religionis obrepit: tum vitam vt agamus minùs anxiam, minùs videlicet expauescẽtes tristia quæpiam ac superstitio-

sa rem-

mendacia. quæ plerunque tanta cum fide atque au-
ritate narrãtur, vt Augustino viro grauissimo, ho-
e mendaciorum acerrimo, nescio quisnam vete-
r persuaserit, vt fabulam illam de duobus Spuri-
altero in vitam redeunte, altero decedente, tan-
rem suo ipsius tempore gestam pro vera narra-
nam Lucianus in hoc dialogo, mutatis tantùm
inibus, tot annis antequam Augustinus nasce-
isset. Quò minus mireris, si pinguioris vulgi men-
is figmentis afficiant ij, qui se tum demum rem
ãm confecisse putant, Christumque sibi deuin-
perpetuò, si commenti fuerint, aut de sancto ali-
iro fabulam, aut de inferis tragœdiam, ad quam
quæpiam aut delira lachrymetur, aut pauida
escat. Itaque nullam ferè martyris, nullam vir-
vitam prætermiserunt, in quam non aliquid hu-
odi mendaciorum inseruerint, piè scilicet. alio-
enim periculum erat ne veritas non posset sibi i-
ficere, nisi fulciretur mendacijs. Nec veriti sunt
eligionem contaminare figmentis, quam ipsa
instituit, & in nuda voluit veritate consistere:
derunt vsqueadeò nihil istiusmodi fabulas con-
, vt nihil perniciosius officiat. nẽpè vbi admix-
bolet mendacium, veritas ilicò minuitur ac la-
atur authoritas. Vnde sæpe mihi suspicio subo-
magnam huiusmodi fabularum partem, à vafris
inis nebulonibus confictam, quibus studium
artim ex incauta, simplicium potiùs, quàm pru-
credulitate, voluptatem capere, partim fabu-
ctarum commercio, fidem veris Christianorũ
adimere: quippe qui frequenter quædam, his
sacra Scriptura continentur, tam vicina con-
vt facilè se declarent, adludendo iusisse. Quam-
quas scriptura nobis historias diuinitùs in-
commendat, eis indubitata fides habenda est: cæ-
verò ad Christi doctrinam tanquam ad Critolai
gulam applicãtes, cautè & cum iudicio aut recipia-

mus,

mus, aut respuamus, si carere volumus, & inani fiducia & superstitiosa formidine. Nolo hic damnatæ magiæ, cuius inuentorem Mercurium ferunt, vanitatem, seu potiùs impietatem pluribus coarguere: ne rem per se satis detestandam, in dubium vocare videar: néve vno excíso capite, innumerabilia (quòd de Lernæa perste legitur) mihi denuò obtruncanda exoriantur. Sunt enim istius imposturæ mille species, milleque ludificandi modi: quos omnes Lucianus lepidè ridet.

a IN REM vident conducere.] *Dives ille apud Satyricũ Iuuenalem dicit:* -quid enim saluis infamia nũmis? *Et Dorionem Terentianum non pudet vanitatis, dum ob rem. Orestes in Electra Sophoclis:* Δοκῶ μὲν οὐδὲν μῶρα σοῦ κέρδη κομεῖν: id est, *nullum reor verbum quod est lucro, malum. Conuenerant enim vt fingerent ipsum esse mortuum. Sensit igitur famam mortis viuo nihil nociturã, sed ad id quod constituerant fore accommodam. Venerant enim vltum Agamemnonis mortem, idq; perfecerunt.* *b* Nihil ad rem.] οὐδὲν ἐν ☉, id est, *ad versum. De sensu & vsu huius prouerbij, tum origine vide Erasmum nostrum & Alciatum lib. disputt. suarũ 2. Hom. Odyss. ν. & pluribus alijs locis.* *c* QUI quum vsus postulat, mentiuntur.] *An alicubi licitum sit mendacium, & quatenus mentiri licet, præcipuè Christiano, Erasmus noster non solùm in lingua sua, sed etiã plurib. alijs locis tractat. Certè Plato, & Stoici mendacium officiosum sapienti permittunt. Annon rectè puerilem indolem falsis laudibus, nonnunquam ad virtutis studiũ inflammamus? Nónne & optimus medicus quisq; in ægrotis affirmat sibi placere colorem, atque ora habitum, non quòd tales sint, sed vt tales efficiat? Verũ nullum mendacij genus exitiale, quàm ex scriptura diuinitùs inspirata, quæ fons est & regula veritatis æternæ. Ex hac Agyrtæ, arioli, anus, Indæi & vates responsa dant, morbos curare se iactant. Quoq; fallaces pernicioſius, ex astru & ex inspectu manib. alijs pollicentur victorias, alijs felix coniugium, ac salubrem vitam, alijs summos honores, alijs Cœsi vel Midæ opes. Nimirũ hi sunt, de quib. scribit Hieremias:* Docuerunt, inquit, linguam suam loqui mendacium, & vt iniquè facerẽt, laborauerũt. Ars igitur illa mentiri, & sceleratam

ſceleratam artem ſceleratior adiuuat & confirmat exercitatio. Quemadmodum enim frequenter prudentia eſt, ſilere aut diſſimulare quod verum eſt, ita decet, vt qui ſemel veritatis ſpiritũ hauſerunt, eiq; dedere nomen qui veritas eſt, ab omni mendacio-rum genere ſe temperent: *Quiſquis mẽtitur ſciens periurio proximus eſt.* ¶ Multa Vlyſſes etiam fecit.] *Callidi aũt impoſtores, mendaciorumq; conſictores, ſolent ſemper aliqua præuertere, quæ vera, clara & aperta videantur, quibus inſpectandis dum oculi ſunt intentiores, aſſutè mox mendacij nubem offundunt. Sic Si-mon Virgilianus, ſic Vlyſſes, quẽ Homerus vbiq; verſutum, cal-lidum, aſtutũ & vafrũ facit, ac diſſimulantem, ſimulantemq;: vnde & apud eundem Homerũ ſtatim initio Odyſſeæ, πολυτρόπου cognomentum.* Is ad Sirenum inſulam delatus, ne earũ can-tus audiret, ſociis aures cera obturauit, ſe autem ad malum al-ligari fecit, eaq; ratione illarum inſidias tutus euaſit. ¶ Nam veteres illi] *Veteres Græcos, præcipuè quæ Herodotũ, Cteſiam, quæ Caſidium, atq; hu ſuperiores, & Homerũ deniq; etiam ſcri-ptas mendacia conſeruaſſe teſtatur, non modò vt ad eos, quibus ſua ipſi recitabãt, ſed ad poſteros quoq;, quaſi per manus tradi-ta, pulcherrimũ verbum, metriq; ſeruata perueniret.* Idem cùm in eãdem Elyſios diuerſa nocentium genera grauiſſimas pœnas affici ſe vidiſſe referat, acerrimè eos qui in vita mentiti eſſent, apud il-los puniri ait, quorũ Herodotũ Cteſiamq; principes ponit face-tiſſimè. æquo ſe id animo ſpectaſſe ſubiungẽs, quippe qui nullius ſibi mendacij eſſet conſcius. De ijs ſcriptoribus Luciani iudicium non eſt improbandum: cùm & alij Græci complures in eadem fuerint ſententia, Straboq; ac Diodorus Siculus non ſemel eos mendaces aſſerant, quorum authoritati iuuenalis Iunenalis ita de Græcis hiſtoricis ſcribit decima Satyra:

—creditur olim
Velificatus Athos, & quicquid Græcia mendax
Audet in hiſtoria, &c.

Demetrius Phalereus in libell. de Elocutione, Cteſiam, quẽ carpſit Lucianus, meritò poëtam dicendum dixit. ſ Herodotus.] *Herodotum verius mendaciorum, quam hiſtoriæ parentem nuncupauerit. Mira enim ab eo de Xerxis expedi-tione & tranſitu, mendaciis quoque admiſtis prædicata ſunt.*

Idem

Idem lib. 2. verarum hiſt. Inter mendaces Cteſiam, Gnidium & Herodotum ponit. g Athenienſes.] Iſocrates & Pauſanias Erichthonium Vulcano & Terra generatum opinantur.

h Pana quendam.] Pan, cùm Athenienſes, duce Miltiade, cum Perſis eſſent dimicaturi in campo Marathonio, eo in loco Græcis auxilium tulit, atque repreſſit Perſarum ferociam. Meminit Theocritus in Syringe, & plura annotauimus in dialogo Panos & Mercurij. i Orithyam.] Orithyam Erechthei Athenarum regis filiam, rapuit Boreas: raptam tulit in Thraciã, & ex ea Zeten & Calain ſuſcepit. Homeri ſcholiaſtes ad calcem Odyſſ. ξ & Apollonius primo Argonaut. k Sub leonina pelle, ſimiam fouet.] De leui & mendace ſene, præſe autheritatem ferente. l Cleodemus Peripateticus.] Hic ſe quum iam pridem graui morbo decumberet, per hiatum quendam ad inferos ductum memorat, atq; ad tribunal adductum. Ibi quendam velut regem, qui Pluto ipſi viſus ſit, eorum nomina qui morituri erant percenſentem, vehementer ira exarſiſſe in eum qui ſe adduxiſſet. Iuſſum igitur & ſe ſtatim abire. Et Fabrum Demylum adduci. Itaque ſe quidem febri poſtea liberatũ, Demylum autem vita exceſſiſſe. Ex hac plane Luciani fabella, illa apud Auguſtinum in Decretis pontificum de duobus Spurinis, & illa de Stephanis eſt nata, atque conficta. Vide Dialogum Gregorij primi. m Muſtelæ dentem.] Magorum ſuperſtitio, conſiderata leonis alacritate pernicitſimo; curſu, muſtelæ dentem leonino corio adalligatum, ad pedum tumorem atque adeò imbecillitatem adhibere commenta eſt. Id quod hîc Tychiades ridet, orta inter Cleodemum & Dinomachum medicos contentione, vno eorum leoninum, altero ceruinum corium præferente, vt per incantamenta Eucrati laboranti amuletum aliquod apponerent. Controuerſia verò omnis inter eos eſt, dum ille fomentum aliquod miſerabiliter implorat, vtrum cervus an leo magis pedibus valeat, atque eorũ vter alacriori feratur curſu. Merito igitur Virgilianus Aeneas, tergũ Getuli immane leonis dat Salio, velocitatis præmium, qui primam in ſtadio coronam meruerat, niſi dolo Niſi fuiſſet interturbatus. n Incantamentis & appendiculis.] Vt olim & hodie Phyſicus ligaturis & φυλακτηρίοις καὶ ἐπῳδαῖς & incantationibus, ad pernicies

...nis hominum medicina conſpurcatur à perditis qui-
...diſſimis, qui mentiri non erubeſcunt, & ob pecu-
...niam animas dæmonibus proſtituunt, & deuouent. Eſt
...quæ incantatio, quæ ſolis ᾠδαῖς, id eſt, carminibus, ac
...plurimùm barbaris, dæmonibus conſecratis, conſtabat
...οἱ ἀρχαῖοι, inquit Pindari interpres in Nemæis &
...ταῖς ἐπῳδαῖς ἰᾶσιν ἢ θεραπείαν δέλεγον. Arbitrati
...sunt, carminibus curam morborum inueniro. His freti
...liberi Hæmorrhagiam vulneris Vlyſſis, quod ei aper in
...ſura genu inflixerat, derepentè ſiſtebant, vt Homerus
...τ. perbellè cecinit. Quod & Plinius inter magica
...enta hiſ repetit: Dixit Homerus, inquit, profluuium
...vulnerato femine, Vlyſſem inhibuiſſe carmine. Theo-
...phraſtus etiam Iſchiadicos ſanari, & Cato prodidit luxatis
...carmen auxiliari M. Varro etiam podagris. Periapta
...& quantum illis confidendum audiamus. Galenus
...2. de ſimpl. medic. experientia horum edoctus: Peria-
...pta, ſic confidere oportet, vt ſubſtantia illorum, & non
...quid magorum verba, iuuet. Cui Theophraſtus lib de
...ſteria 9. ita ſubſcribit: Potius, inquit, abſurda illa pu-
...ra alligata, & veneficiorum aduerſantia vocantur, &
...ibus, tum domibus vnicè optitulari creduntur, quæ
...hominum eſſe planè videntur, qui ſuas artes magni-
...mareq; cuperent: vnde non temerè Antonius Cara-
...ator, teſte Aelio Spartiano, eos condemnare ſtatuit,
...tertianas & quartanas febres periapta geſtarent.
...ruò anniles illos verſiculos, ex ſacræ Scripturæ verbis,
...is dæmonum nominibus cõcinnatos, vnà cum D. Aug.
...ſtinus, qui in Ioan. Euang. ſectione 7. ait: Illi quò
...ſeducunt per ligaturas, per precationes, & per machi-
...inimici, ſuis precationibus Chriſti nomen miſcent, vt
...ſeducãt. Et quamuis Coſta ben Luca apud Hebræos,
...Cabala his ligaturis ſcatet, de his librum conſcripſit, ac
...der Trallianus, iater à Meſne dictus: & Gordonius qui-
...ne alij medici, non paruam illis fidem adhibent: ego tamen
...acipuè quæ verbis conſtant, non aſſis facio. Simili vanita-
...trater annulos & ſigilla, eos quoque nectere videmus chara-

flores, crucis †, *Antiochi* Δ, *Machabæi tetragrámatis, Constantini crucis.* Recte igitur Rabi Moyses ille Aegyptius *lib. 1. peripleroum, cap. 72 mendaces & stultos esse illos pronunciat, qui soli figuræ, soli scripturæ, solis lineamentis, solis denique vocibus, aëre fracto natis, tantam miraculorum vim & potestatem tribuant.* o Clauũ, quod aiunt, clauo extrudis.] *Idem in Apologia, pro eo quod inter salutandum verbo lapsus fuerat: vereor ne si ad intentatum crimen, etiam adulationis accusationem adiunxero, clauum (quod aiunt) clauo pellere videar, maiore minorem.* Vide *Erasmum nostrum in Chiliadibus.*

p Aesculapius.] *Socrates moriens Phædonem admonuit, vt voto se liberans Aesculapio gallum persolueret, perinde quasi sumpto pharmaco, iam sanitatis beneficium sentiret cùm exiret è corpore, vnde omnes animi morbi scatent ac pullulant. Putabatur enim hic deus salutem hominibus conferre.* q Circa plenum forum.] *Quòd maxima olim populi, circa horam (vt antiqui illi numerabant) sextam:* id est, *meridiem, in foro esset frequentia, hoc à Græcis hominibus tempus* ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὰν *vocabatur.* r Lunam è cœlo detrax.] *Incantatrices Lunæ cursum etiam remorari credebantur, vt Virgilius:*

Carmina vel cœlo possunt deducere Lunam.

s Hippocrates æreus.] *Hippocrates maximus Medicinæ parens non solùm innumerabiles inopes ægritudinibus oppressos homines iuuare quotidie nitebatur, in quorum numero sunt, qui in epidemiorum libris nominantur, sed etiam totam Græciam à pestilenti lue, ex Aethiopia vi ventorum allata, Thucydidis tempore, magna cum gloria liberauit, quamobrem etiam aureis statuis aruq; tanquam deus à seruatis illis populis donatus est. Galenus in lib. de Theriaca ad Pisonem. Aelianus lib. 4. cap. 20. Eusebius libro decimo, capite secundo.* t Mulierem aduenientem video terribilem.] *Hecates descriptio, de qua in Mortuorum dialogis, & in Necyomantia, in Græco* μειλίκτου *pro* περιτίθετο. u Et incantans eum.] *Demonem.* x Adiens Memnonem.] *Neque dubium est, quin è toto ferè terrarum orbe omnes ad hunc Memnonem videndum audiendumq; concurrerint huiusmodi rerum studiosi. Namque*

vt

vt Aelius Spartianus testatur, Seuerus Imperator è Parthica expeditione reuertens, quum Syriam & Aegyptum, aliasque quasdam regiones lustrasset, gratam sibi eiusmodi peregrinationem propter religionem Dei Serapidis, animaliumq; ac locorum (vt eius verbis vtar) nouitatem fuisse semper postea ostendit: quando & Memphim, & Memnonem, & Pyramides, & Labyrinthum insbexit. De Memnone etiam aliquid in Toxaride annotauimus. y Omnigena superstitione impleuerint.] Operæpretium est considerare quàm illuserit hisce oraculis humano generi diabolus adiutus nonnunquam naturæ secretis. Mirantur autem Cicero & Plutarchus suo tempore obticuisse oracula, nimirum quia veritatis præses, mendacij patrem oppugnaturus iamiam imminebat leo de tribu Iuda Christus saluator noster. Lucianus rursum in Deorum concilio huiusmodi deorum Gentilium vanitatem atque superstitionem deridet. Itidem in Ioue confutato: vbi quadam annotauimus aduersus oracula & prædictiones.

z Non solùm in rabiem verti.] De rabie canis Dioscorides libro sexto, capite trigesimo sexto. Galenus de Chirurg. ad Piso. & libro secundo prædictionum Hippocrat. & in tertium Hippocr. Epid. librum. Virus autem ex canis rabiosi morsu conceptum, ac per corporis molem diffusum, per aliquot menses, aut annos quoque velut quædam pharmaca δηλητήρια, diu delitescit, donec viscerum & cordis naturam sensim infecerit, tum subitò rabies illa canina in hydrophobis emergit, Galen. libro tertio de Morbis vulgaribus, commentario 3. Solent autem ex eo vulnere, vbi parum occursum est, aquæ timor nasci, ὑδροφοβίαν Græci appellant. Miserrimum genus morbi, in quo simul æger & sitis & aquæ metu cruciatur. Quo oppressis in angustio spes est, inquit Cornelius Celsus libro quinto de Medicina, capite decimoseptimo, Dioscorides libro quinto, capite secundo. Ab eodem Dioscoride libro septimo, capite secundo, Affectio illa quæ morsu canis rabidi infligitur, dicitur ὑδροφοβικὸν πάθος ab aquæ metu ὑδροφοβικοί, qui morsi sunt à cane rabido, dicuntur, propterea quòd aquam horreant, παρὰ τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὕδωρ. Hoc morbi genus intelligit Ouidius de Remed. amoris, quum ait:

Tollere nodosam nescit medicina podagram,
Nec formidatis auxiliatur aquis. *Qua autem hominis accidis ex huiusmodi cõtage lues, mania est, vt eruditissimi hac ætate viri disputant: nam & Festo rabies proprie morbus canium est. Vtriusque autem canis morsus tam perniciosus est, vt ferant eum qui semel fuerit à cane læsus, pestilenti contagione gallinarum incubitus, pecorum fœtus, & abortus interuentu suo vitiare, eiusq; introitu alterius vulnera aggrauari.*

ΠΡΟΣΛΑΛΙΑ, Η ΔΙΟΝΥΣΟΣ. *ALLOCVTIO, SEV Bacchus.*

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

PRæfatio quædam est, quales & nostri homines in enarrandis authoribus, aut alijs rebus tractandis, ipsis operibus præmittere solent. Et extant sanè etiam Cic. quædam ad idem exemplum compositæ. Monet autem Lucianus auditores suos, ne solùm compositionis nouitatem in scriptis suis spectent, néve ideo pro paruis aut contemnendis illa habeant, quia comica ac satyrica quædam sub dialogi grauitate tractet: sed magis ipsam rem spectent: ne idem illis, quod Indis olim, accidat, dum Bacchi exercitũ vt muliebrem, & à re militari alienum contemnunt. Deinde autem & veniam precatur ætati, si paulò verbosior & loquacior nonnullis fortè videatur, factum suum etiam hic collatione quadam Indorum cohonestans. Omnino autem multum gratiæ habent huiusmodi præfationes, siue cui allocutiones eas vocare magis libet,

vbi collationibus atque similibus suis
ipsa hypothesis aptè
respondet.

Ori à

Τὸν δὲ Διόνυσον ἐπ' Ἰνδοὺς στρατιὰν ἄγειν (κωλύει γὰρ οὐδὲν ἡμᾶς, καὶ μῦθον ὑμῖν διηγεῖσθαι Βακχικὸν) φασὶν οὕτω κατεφρονῆσαι αὐτοῦ τὰ πρῶτα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἰνδούς, ὥστε καταγελᾶν ἐπιόντος, μᾶλλον δὲ ἐλεῖν τὴν τόλμαν, ὡς αὐτίκα μάλα συμπατηθησομένου ὑπὸ τῶν ἐλεφάντων, ἃ ἀντιτάξαιτο. ὥστόνον γὰρ, οἶμαι, τῶν σκευῶν ἀκόντια ὑπὸ τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ ἀγομένων. ὡς ἐμοὶ φάναι δοκεῖν, καὶ οἱ λόγοι, γωμῶνα ἂν ἐπιφέρονται μαινομένοις, κἀκείνοις ἐνεμμένοις, οἷς ἐκ τῶν γυναικῶν ἐνθουσιῶντες ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐξήεσαν, ἀσίδηρα, πλεκτοὺς θύρσους ἔχοντες, καὶ τινὰ καὶ δοράς νεβρίδων περιβεβλημένοι, καὶ τινὰ καὶ ἀκόντια ἐκ θύρσων ἔχοντες, ἃ δὴ καὶ ἐς τὰς χεῖρας ἐλάμβανον ἐλαφρὰ καὶ οὐκ ἀκόντια, ἀσπίδας δὲ ἐκ βύρσης ἐπὶ ξύλου τεταμένης ἐφόρουν, καὶ τύμπανα ἐκρότουν.

Vo tempore Bacchus aduersus Indos ductare exercitum instituit (nihil enim prohibet, vt mea fert opinio, fabulam vobis Bacchicam percensere) ferunt vsque adeò eum initiò ab Indiæ incolis fuisse contemptui habitum, vt accedentem etiam subsannarent. Magis autè temerariam illius audaciam miseratione prosequendam esse opinabantur, tanquam actutùm ab elephantis proculcandum, si acie instructa illis occurrisset. Siquidem inaudiuerant, vt ego existimo, ab exploratoribus, absurda & monstrosa de illius exercitu renuncianti bus, quemadmodum eius phalanx & cohortes ex mulieribus insanis & furentibus collectæ forent, thyrso redimitis, pelles ceruinas indutis, & hastas quaspiam paruas gerentibus nulla acie ferri acuminatas, & illas ex thyrso confectas: tum scuta quæpiam leuia, & resonantia si quis saltem vel leuiter attigisset. Quippe clypeis assimilabant & tympana. esse prætereà in exercitu iuue-

νίσκους ἱκάνω, γυμνούς, πέρδικας ὀρχουμένους, οὐρὰς ἔχοντας κεράστας, οἷα τοῖς ἄρτι γεννηθεῖσιν ἐρίφοις ἐφυήκιτα. καὶ τὸν μὲν σφας ἡνιόχου αὐτῶν ἐφ' ἅρματος τοῦ ὀχήθου, παρδάλεων ἐνεσωμένον, ἀγένειον ἀς πεύβως, οὐδ' ἐν ὀλίγον χνοῶντα τὸν παρειὰν, κεκρασμένον βοτρύοις ἐστεφανωμένον, μίτρᾳ τὸν κόμων ἀναδεδεμένον ἐμ πορφυρέᾳ, καὶ χρυσῇ ἐμβάδᾳ. ἕπεσθαι δὲ στρατιᾶν ἄλλο, ἕνα μὲν τινα βραχὺν πρόβυτον, ὑπόπαχυν, πλάτορα, ῥινόσιμον, ὦτα μεγάλα ὄρθια ἔχοντα, κέρατα νάρθηκι ἐοικότα ἐμπεπλάσμενον, ἐπ' ὄνου τὰ σκέλη ἐπαίοντα ἐμ κροκοδίλῳ, καὶ τοῦτον πάνυ πίθανόν τινα σωτὰ ματάρχην αὐτοῦ. ἕτερον δὲ, πρόσωπον ἀνθρώπου, πρόσωπα τὰ νίρθρου ἐοικότα, κομήτην τὰ σκέλη, κίρρατα

nes quosdam agrestes & nudos, qui saltarent cordaca, caudas habentes & cornua, qualia fere hœdis recenter natis solent succrescere. Ipsum autem ducem illorum in curru vehi iunctis pardalibus, imberbem admodum, ac ne tantillum quidem per genas herbescente barbitio pubescentem, cornigerum, racemis coronatum, mitra purpurea comam nuolutum, ac aureos coturnos indutum. Cæterùm secundas ducendi exercitus partes obire duos alios, [a] tenuem quidem brevis figuræ sesunnculum, corpore perobeso & ventricoso, simis naribus deformem auribus magnis & erectis, tranulum, scipionem manentem, pandum asellum vel plurimùm equitantem, & mulum crocoto, & hunc vehementer fidum illius in ordinanda acie socium. Alterum verò [b] hominem monstrosum, inferioribus corporis partibus hircum referentem, crura crinitum, & cor-

nigrum,

βαταλλόντα, βαθυπώγωνα, ὀργίλον καὶ θυμικόν, ὀπτίλεγε μὲν σύεργα φέροντα. τῇ δεξιᾷ δ' ῥάβδον καμπύλην ἐκπεμπόμενον καὶ πεσοκιρτῶντα ὅλον τὸ στρατόπεδον καὶ τὰ γυναῖα δι φοβεῖσθαι αὐτὸν, καὶ σείειν ἰωμωμένας τὰς κόμας, ὁπόταν πνοιαί, καὶ βοᾶν ἐν οἰ, τοῦτο δ' ἀκέσαν καλεῖσθαι αὐτῶν τὸν ἀνεμόπλων, τὰ δ' ὠμὰ μοίμνας διηρπάσθαι ὑπὸ τῶν γυναικῶν, καὶ διεσπάσθαι ἔτι ζῶντα τὰ θρέμματα, ὠμοφάγους γάρ τινας αὐτὰς εἶναι. ταῦτα οἱ ἰνδοὶ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀκούοντες ὑγίλων, ὡς τὸ ἀληθὲς, καὶ οὐδ' ἀντιπεξάγειν παρατάξεσθαι ἀξίουν, ἀλλ' ἄνευ ἅρα τὰς γυναῖκας ἐπαφήσειν αὐτοῖς ἀπλησίον γενόμενοι, σφίσι δὲ καὶ ἐκεῖθεν ἀσφαλὲς ἐδόκει, καὶ φευγόντων γυναῖκα μεμηνότα, καὶ

nigerum, profunda insuper barba insignem, iracundum, & animo ad furorem propenso prædium, altera manu ferentem fistulam, dextra verò incuruum baculum, semet attollentem, ac tota castra circumsaltantem, quem mulierculæ exterrere solent, comasque vento diffusas concutere quoties accesserit, neque non vociferari Euohe: quo nomine, vt mihi coniecturam facienti visum est, dominum suum compellant. Itaque greges à mulieribus iam discerptos esse, & oues adhuc viuentes dilaniatas: quippe illas crudiuoras esse planè videbant. Hæc cùm Indi & rex illorum speculatoribus annuncianti bus cognouissent, sublatis, vt par erat, cachinnis ridebant: iamque nequaquam contra exercitum educere, aut instructis ordinibus obuiam procedere illis deliberatum erat, sed reputabant si comminus mulierculæ in eos impressionem ac impetum essent facturæ, illis & turpe esse, & mulieres insanientes neci dare

καὶ θυμίατηριον ἄρχοντα, καὶ μιθύον σμικρὸν γηρόντιον, καὶ ἡμισφατιότιλω ἄκμον, καὶ συμπότας ὀρχησὰς, πάντας γηλοίους. ἐπὰ δὲ ἐγίνετο πυρπολῶν ὁ Διὸς ἤδη τὴν χέραν, καὶ πόλεις ἀντάνδρους καταφλίγων, καὶ ἀναῤῥῶν τὰς ὕλας, καὶ ἐν βραχεῖ πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν πυρὸς ἐμπιπλάμενος. ὅπλον γάρ τοι Διονυσιακὸν τὸ πῦρ, καὶ πρῶον αὐτῷ κἀκ τοῦ κεραυνοῦ· ἐν ταῦτα ἤδη σπουδῇ ἀνιλάμβανον τὰ ὅπλα, καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐπισάξαντες καὶ ἐγχαλινώσαντες, καὶ τοὺς πύργους ἀμφιβάλλοντες, ἐπ' αὐτοὺς ἀντεπῆγον, καταφρονοῦντες μὲν καὶ τότε, ὀργιζόμενοι δ' ὅμως, καὶ σωφρίσαι σπεύδοντες αὐτῶν τὸ ἀπειρόπολεμον τὸν ἀγῶνα ἐπάνω στρατηλάτου. ἐπὰ δ' ὀλίγον ἐγίνοντο, καὶ ἔδον ἀμάλης, οἱ μὲν Ἰνδοὶ, πεπαίξαντες τοὺς ἐλέφαντας, ἐπῆγον τὴν φάλαγγα, ὁ δὲ Διόνυσος

rnâ cum duce effeminato, ac ſene modico & vinoſo, adiuncto etiam alio ſemiuiro milite, nudisq; ſaltatoribus per omnia ridiculis, facinus eſſe parum memorabile. Poſtea verò quàm Bacchus regionem incendijs deuaſtare, & viris deuictis ciuitates igne abſumere, ac ſyluas incendere annunciatus eſt, iamq; in breui temporis ſpacio tota Indorum regio flammis conflagraret (etenim ignis Baccho iam vſque à fulmine paterna ſunt arma) ibi iam citra moram armis induti, coactis ex lephantibus & infrenatis & turribus deſuper poſitis aduerſus illos mouerũt aciem, etiamdum hoſtilem exercitum extremè contemnentes, & iracũdo animo ferocientes, neque non elephantis comminuere atque proterere properantes ipſis cum caſtris imberbem illum impe-

ratorem. Poſtquam verò propinquiores facti ſunt & vtraque acies vtrique eſſet ſpectaculo: Indi locatis ante exercitum elephantis phalangem adegerunt. Cæterùm Bacchus

ἀνὴρ δ᾽ ἦν, τὸ μέσον μὲν
αὐτὸς ἔχει, ζεῦ λείρως ἦν αὐτῷ
ἡγεμὼν δὲ ὁ Σειληνὸς, εὐώνυμον δὲ ὁ Πὰν ἡγεμόνευε. λοχα-
γοὶ δὲ καὶ ταξιάρχοι, Σατύροι
πάντες ἀσκήσαντο. καὶ τὸ μὲν
σύνθημα ἦν εὐοῖ πᾶσι τὸ εὐοῖ.
ἦν δὲ τὰ τύμπανα ἐπάτασε
πάντα, καὶ τὰ κύμβαλα τὸ πο-
λὺ κρούσαντες ἐκρότησαν, καὶ τῶν
Σατύρων τις λαβὼν τὸ λί-
τρον, ἐπηύλει τὸ ὄρθιον. καὶ ὁ
Σειληνὸς ὄνου, ἐνεβάλετο
ἐμβατήριον. καὶ αἱ Μαινάδες
ἐπιπηδήσασαι αὐ-
τοῖς ἐκπεσοῦσαι ἀνεσωμένας,
τῶν θύρσων ἄκρων ἄρ-
ματα τὲν αἰδηρον. οἱ ἐν-
θεοι καὶ ἐπιφανῆ αὐτῶν,
ἐπεπήνατο, οὐδὲ ἐκ-
τὸς ἔφυγον, ἀλλ᾽ ἐντὸς
ἐγένοντο ἐπιμένοντες·
πάντα, κατὰ κράτος
ἔπεσον καὶ ἀκμάζοντι
ἐγγὺς ἐπὶ τῶν τινες κα-
τεπεσόντων ἔρρωσθον, ἐς ἐκ ἐγκλῖναι δὲ τῆς φρά-
δος ἀνοῖς καταφρονῶν ξε-
νον

*Bacchus ipse in medio ſtre-
nui imperatoris fungebatur
officio, cuius dextrum cornu
Silenus, ſiniſtrum Pan rege-
bat. Porrò autē Satyri mani-
pulares conſtituti ordinibus
inſtruendis erant intenti. Si-
gnum omnibus erat Euohe.
Statim verò percuſſa tympa-
na inſtrepuerunt, ipſaq; cym-
bala claſſicū cecinerunt. Ac
è Satyris quiſpiam correpto
cornu carmē quōd Orthium
dicitur, occinebat. Tum Sile
ni aſellus hianti atq; diducto
rictu martium quiddam atq;
terribile derudiit. Ipſæ verò
[c] Mænades cum vlulatu fa-
cto in eos impetu incurſārūt,
ſuccinctæ draconibus, atque
ex ſummis thyrſis ferrū dem
dantes. Indi autē & elephan
tes illorum illicò declinan-
tes, nullo ſeruato ordine in
fugā ſe dederūt, [d] neq; intra
teli iactū conſiſtere ſuſtinue-
runt. Ad poſtremum aūt om-
ni vi capti atq; ſubacti ſunt.
& captiui abducti ab ijs,*

*qui paulò antè contemptim ſubſannauerant, re ipſa exper-
ti quā non oportuerit prima ſtatim fama adductos pere-*

νων αγωνίσωμαι. ἀλλὰ τί πρὸς τὸν Διόνυσον οὗτος ὁ Διόνυσος; ἆρα τις ἄρ' ὅτι μοι δοκεῖ (καὶ πρὸς τῶν Χαρίτων, μὴ μοι καταμέμψῃ τὴν παῤῥησίαν, ἃ τἀμὰ ἀκούσῃ ταῖς θυίαις) ὅμοιόν τι πεπονθέναι οἱ ποιηταὶ πρὸς ἡμᾶς ὥσπερ οἱ ποιηταὶ πρὸς τοὺς κωμῳδοὺς τῶν λόγων ταῖς ἰνδικαῖς ἀκάνθαις, οἷον καὶ πρὸς ἡμᾶς. ὀλόμενοι γὰρ Σατυρικὰ, καὶ γελοῖά τινα, καὶ κωμικὰ κωμικὰ παρ' ἡμῖν ἀκούουσι, διαῦτα πικρῶς ἐπισκώπτουσιν ὑπὲρ οἷν ὅτι λέξαι αὖ τοῖς ἐμοῖς. οἱ μὲν δὴ τῶν ἀρχαίων ἀφιγμένοι, ὡς ἔδη ἄμεινον παρίσχηται τὰ ὦτα ἡμῶν σωφρονοῦσι, καὶ σκιρτῶσι Σατυρικοῖς, καταβάντας ἀπὸ τῆς ὀρχήστρας. οἱ δ', ὡς ἔοικέ τι κενὸν ἀκοῦσαι, ἀντὶ τοῦ ὑμῖν δὲ ὑπὲρ οἰδήματος ἱμονίδα, ἀδ' ἅπαντας ἐπαινῶν τολμῶσι, τῷ παραδόξῳ ἅπαξ μαζεσθέντες βεβυσμένοι. ἀλλὰ θαῤῥῶν ἐπαγγέλλομαι αὐτοῖς, ὅτι ἐὰν μὴ νικῶ, ὡς πρότερον ποτὲ, τῷ ἐλλεβόρῳ ἰθυπλήκτῳ ἐπιδῶν πομπάκις

grinum exercitum conuenire. Sed quid ad Bacchum ille Bacchus, dixerit aliquis? Quia permulti mihi videntur (ac per Gratiás vos obsecro ne me infauire aut praefractum temulentum esse fuspicemini, si mea cum Dijs immortalibus contulero) idem ergo orationum nouitates cum Indis perpeti, quemadmodum & ergo mecum. Exigui enim Satyrida quaedam, minimeque comica apud nos audiri, talibus fidem habuere, quibus haud scio quam illi de me opinionem induerint. Atque exordium quidem sumitur, quasi mihil necesse sit praebere vinosis & lascivis mulierculis, & fabellulae Satyricis ab orchestris descendentes. Alij uero, quam alicuius vetustatis vsi sint, thyrso loco ferro, neque sic laudare audent, inaudita rei nouitate perterriti. At ego fidenter illis annuncio, quòd si in praesentia quoque, ut solent facere consueuerunt, festiuitatem spectare sepè volue-

καὶ ἀναμνησθῆσαι οἱ παλαιοὶ συμπότας λήμας λοιπὸν τότε καιρῶν, καὶ μὴ καταφρονήσουσι τῶν Σατύρων καὶ Σειληνῶν, πιοῦσι δ' ἐς κόρον ὧν κρατῆρ ὅδε τοῦτον, ἐκβακχεύσουσι καὶ αὐλοὺς, καὶ πολλάκις μεθ' ὑμῶν ἱερὰν τὸ νῦν οἰ. οὗτοι μὲν οὖν (ἐλεύθερον γὰρ ἀκοὴ) ποιοῦσιν ὅ, τι καὶ φίλον. ἐγὼ δ', ἐπεὶ δέπας ἔτι ἐν ἐνθοῖς ἔσμεν, ἐς ἅλα καὶ ἄλλο ὑμῖν διηγήσασθαί τι τῶν ἐκεῖθεν, οὐκ ἀπόσπουδον οὐδ' αὐτὸ, οὐδ' ὧν ποιεῖσθαι ἀπόπειρον, ἐν ἐνθοῖς δὲ Μαχλαίοις, οἳ τὰ λεκὰ τὸ ἐνθοῦ ποταμοῦ, ἢ κατὰ ῥοῦν αὐλοῦ βλίτας, ἐπινεμόμενοι, μέχρι πρὸς τὸν Ὠκεανὸν καθήκουσι· παρὰ ζύτοις ἄλσος ἐστὶν ἐν σκιερᾷ κλιτύϊ. ὃ πάνυ μυσάττεται χοῖρος, σωφρονῶν δ', ἐπεὶ καὶ γὰρ νομὸς καὶ ἄμπαυλοι, σύσκιον αὐτὸ ἀκριβῶς ποιοῦσιν, ἐντεῦθεν πηγαὶ ὕδατος,

ac veteres compotores recordati fuerint conuiuiorũ Bacchanalium tunc temporis celebratorum, neque Satyros aut Silenos contemperint, sed æquo largiùs ad satietatem vsque ex cratere illo hauserint: & illos Bacchico numine afflatos indecorè insanituros, neque non persæpè nobiscum Euohe dicturos. Itaque illi (liberum enim est audire) quicquid animo suo gratum fuerit, faciãt. at ego posteaquam adhuc in India peregrè versantur, statui & aliud quiddam earum rerum quæ illic aguntur, quod non valdè à Bacho abhorrebit, neque à præsenti instituto alienum erit percensere. Inter Indos, quos Machlæos vocant, qui læuum Indi fluminis littus, si ad fluxum illius respexeris, incolunt atque depascunt vsque ad Oceanum porrecti. apud hos lucus est in loco sepibus obturato & angusto, circumtecto tamè, quippe thyrsorũ & vitium vbertas ibi prouenientium, locum opacitate sua pulchertimè inumbrat. Eo ipso in luco tres

φᾶς, καὶ πίσω κὴ διὰ τρισῶν ζωῦδάτων, ἓν μὲν Σατύρου, ἓν δὲ Πανὸς, ἓν δὲ Σιληνοῦ. κὴ ἐπέρχονται ἐς αὐτὸ οἱ Ἰνδοὶ ἅπαξ τοῦ ἔτους, ἑορτάζοντες τῷ θεῷ, κὴ πίνουσι τῶν πηγῶν οὐκ ἀπασῶν ἅπαντες, ἀπὸ διαθηλείας· τὰ μὲν μαρτύρια τῆς τῶν Σατύρων, οἱ ἄνδρες τῶν Πανικῶν, τῆς δὲ τοῦ Σιληνοῦ οἱ κατ' ἐμέ. ἃ μὴ οὐ πάσχουσιν οἱ πᾶσιν. ἀπὸ μὲν γὰρ νέοισιν, ἃ οἷα οἱ ἄνδρες τολμῶσι, κατηχόμενοι τῶν παιδικῶν, μακρὸν ἂν εἴη λέγειν. ἃ δὲ οἱ γέροντες ποιοῦσιν, ὅταν μεθυσθῶσι τοῦ ὕδατος, ἐπ' ἀλλότριον ἀπῆν. ἐπεὶ δὲ πίῃ ὁ γέρων, καὶ κατάσχῃ αὐτὸν ὁ Σιληνὸς, αὐτίκα ἐπιπολὺ ἄφωνός ἐστι, καὶ καρυβαντιῶντι καὶ βεβακχευμένῳ ἔοικεν. ἔπα δέ τις φανεὶς λαμπρὰ καὶ φθεγμαζόμενος καὶ πνεῦμα λιγυρὸν ἐγκίνησε αὐτῷ καὶ παίσαντος ἐς ἀφωνότατα εἰμὶ ἐκ

tres fontes aquæ sunt elegantissimæ et limpidissimæ: quorum vnus Satyris, secundus Pani, tertius Sileno sacer est. Ingrediuntur verò in lucum Indi quotannis semel, diei solemnitate deum celebrantes, bibúntque de fontibus, non tamen indiscriminatim omnes de omnibus, sed iuxta ætatem. Nam iuuenes ex eo qui Satyris sacer est, viri ex Panico, puerò ex Sileni fonte ij, qui in mea ætate constituti sunt. Itaque quæ pueris de fonte bibentibus accidũt, aut quæ lia designent viri iam numine Panos afflati, perlongum esset enumerare. Cæterùm qualia senes faciunt, vbi iam aqua pota inebriati fuerint, non alienum esse opinor narrare. Senex simul atque hausſtam de fonte aquam biberit, ac eundem Silenus ipse inuaserit, illicò ad prodigium vsque obmutescit, hominem, cui grauis sit caput, aut ebrium, per omnia referens. Post id ex improuiso voce clara, & loquela graui, tum spiritu dulci rumpit silentium, ac subitò è mutissimo fit loquacissimus.

Sed

ἐκ ἄρ ἐπισμήσας, παύσας αὐτὸν μὴ ἐχὶ σωιχῦ λαλῶν, ἡ ῥᾴσας μακρὰς σωίφαρ. σωιτὰ μεύ οἱ πάντα, καὶ λόσμια, καὶ κατὰ τὸν Ὁμήρου ἐπαινον ἕκτορα, γιφάλλεσι γὰρ ἐοικότα χαμαιείκεσι δηξιχρονίσαι. ἐκ ἐχρήσω οἱ ἐύκνοις κατὰ τλὼ ἐλικίαν ἐμάσσαι αὐζένας, ἀπὰ τιθηνᾶσθαι μυκτερὸν καὶ ἐπίφοβον σωάπουσιν, ἄχρι βαθέας ἐσήφατ. ζόντι ῥῦθμῳ ἦ, ἔδη ἀφιάσας αὐζῆς τῆς μέθης, σιοπῶσι, καὶ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἀσωπίχεσι. τὸ μεύ τοι παραδοξόταζον ἐδέπω ἔπον. λῶ γὰρ ἀτινᾶ ὁ γέρων μιταξὺ καταλείπ ὃν διηξέα τὸν λόγον, ἀωὺτ ὑπὸ ἡλίου κωλυθὰς ἐπὶ πέρας αὐτὸν ἐπεξελθᾶν, ἐν νέατα πιὼν, αὖθις ἐκᾶσα σωάσσα, ἃ πέρυσι λέγοντα ἡ μέθη αὐτὸν κατέλιπε. ταῦτά μοι κατὰ τὸν Μῶμον ἐν ἐμαυτ ἀπισκώφθω, ἡ μὰ τὸν

Sed nec obturato ore illum compescueris quò minùs continuis verbis diffluat, longasq; orationes contexat. Et profectò quæcunq; dixerit, prudenter & ornatè dicta sunt, ac iuxta Homericum illum rhetorem hybernis niuibus consimilia differit. Neq; verò sufficienter eos cygnis secundùm ætatem conferre possis, sed vocum densitate cicadas imitantur ac referunt, ac rotundum quiddam componũt in profundam vsq; que vesperam. Inde iam discussa ab illis ebrietate conticescũt, & ad antiquũ morẽ redeũt. Cæterùm quòd inter hæc maximè omniũ admirãdum est, nondum expositi. Quòd si senex imperfectam quam inchoauit orationem reliquerit, neque Solis occasu interuenente, & temporis angustia exclusus, eandem ad finem deduxerit, degustata iterum in annum subsequentem aqua, deinceps cætera percurrens orationi inchoatæ adiungit, quæ superiori anno dicentem non in tempore, destituerat ebrietas. Ipse ego me ipse scommatibus Momi instar ludere volui. Et

per

τὸν Δία, ἢν ἄρ' ἔτι ὑπαγάγω ἐπιμύθιον· ἤδη γὰρ ἔοικα καὶ αὐτὸς τῷ μύθῳ τοιοῦτος. ὥστε ἴσως μέν τι παραπαίωμεν, ἐκ μέθης δὲ ἁμαρτάνομεν· εἰ δὲ νήφοντες ὀρθῶς εἴρηται τὰ λεγόμενα, ὁ Σειληνὸς ἄρα ἡμῖν ἵλεως.

per Iouem, nequaquam amplius affabulationem adducam. Iam enim haudquaquam videtis me fabulæ esse persimilem. Quare, si quibus in rebus delinquentes hallucinati sumus, in causa fuit ebrietas. Sin prudenter & cordate dicta sunt quæ produximus, constat Silenum nobis fuisse placatum, & propitium.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

SCribit Bacchum, bello aduersus Indos suscepto, exercitu iam in Indiam adducto, ab illis initiò contemptum ac derisum esse, quia totus ille exercitus partim ex mulieribus bacchantibus, partim ex iuuenibus rusticis nudis, cordaque saltantibus, hedera coronatis, furiosis atque insanis constare videretur, sed ad extremum illos vim & potentiam Bacchi suo magno malo sensisse.

a VNVM quidem.] *Sileni descriptio, de quo Diodorus Siculus in quinto tradens, Bacchi studiorum formatorem fuisse asserit. Erasmus etiam in Alcibiadis Sileno.* b Hominem monstrosum.] *Pan Bacchi socius, & particeps rerum gestarum, in expeditione Indica dicitur fuisse miles & dux belli: suis studio & amore rerum militarium incensus. de quo suprà in Panos & Mercurij dialogo habuimus, & in Pseudomãte: tum in Deorum concilio, vbi de vtroque, nempe Sileno & Pane nos attigisse recordamur.* c Menades.] *Mulieres bacchantes. à Græco verbo μαίνομαι:* id est, *insanio. Hæ passim capillis instar furentium celebrabant Bacchanalia.* d Neque intra

tell

teli iactum.] *Quem obnoxium periculo videri volumus, hunc ἐν τῷ βέλει dicimus. Virgil. in* II. *Aeneid.*

Iamque intra iactum teli progressus vterque.

Contrà ἐκ βέλους dicuntur ἔξω βέλους esse, qui longiùs absunt, quàm vt iaculo contingi possint, & qui in tuto, citraque periculum sunt. Quod annotauimus, in Votis, in Nigrino, & in Dialogis Cyclopis & Neptuni, Veneris & Cupidinis.

ΨΕΥΔΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, ἢ περὶ τῆς Ἀποφοράδος. | *PSEVDOLOGISTA, siue de Apophrade, hoc est, die atro.*

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Nuncupatiua est in eum à quo derisus fuerat, quòd Apophradis verbo vsus esset, ipsumque die atro compellasset. Continetur autem tota oratio duabus partibus, quarum priore ostendit, nomen Apophradis Græcum, & vsitatum Græcis esse, & se rectè eo vsum quoque esse: idque exemplis aliorum, qui similibus nominibus etiam alios nefarios ac detestabiles probrosè appellarunt. In altera autem vitã & mores, & item sermonem ac dicendi genus illius insectatur, ostendens illum meritò ac dignè ista voce cognominari, vtpotè atrum ac detestabilem, & ab alijs quoque similibus antè à appellationibus eodem modo passim notatum: afficta etiam prosopopœia linguæ expostulantis cum illo superabusu & fœdo ministerio cui adhibeatur. Exordiũ longius paulò est ad attentionem ac docilitatem pertinens, captata interim & beneuolentia instituto suo, ab exemplo Archilochi, qui se eodem modo vltus fuerit post exordium prosopopœia Elenchi ex Menandri prologis inducitur, qui argumentum rei & occasionem scripti huius exponit. Titulus alter à materia, de qua

qua tractatur, alter ab ipsius qui accusatur effectu, siue opere sumptus est, quòd falsò de voce Apophradis iudicârat, eamque quasi peregrinam ac barbaram derisérat. Est enim λογιστὴς examinator, ἐξεταστὴς & κριτὴς seu διακριτὴς, vt Hesychius indicat.

SCHOLIA.

Βρεμβολόγυς à βρεμβὸς fortasse, quod rudere significat, & λίγδην. τερετρεμβὸς λαῖλαψ, μεμβλετρ., voce etiam Aristophanes vtitur pro futili & nequam: vnde hic τερετρεμβὸς λαῖλαψ finxit. ἰμπιπτρᾶν pro perorare videtur ab affectatoribus poni. αὐτηκοιτᾶν, fortassis pro αὐτοφορεῖν. Vnde αὐτηφορία festum Proserpinæ. σφοδυίζειν, obscurum an à σφοδύνη, cùm oculorum partem, quæ pupillam cingit, significat, accipiendum pro immere, vt faciunt puellæ pœis oculis: an ab eadem voce cùm fibulam & ornamentum muliebre significat. χρεολαμβὸς est manibus contrectare papillas mulierum, id quod βλεμβίζειν quoque per se significat. Logius Mercurius cognomine dicitur, quasi eloquentiæ præses. De Ialemo Erasmus in Proverbijs. De Philanide suprà in Amoribus quoque mentio facta est. λεσβιάζειν & φοινικίζειν, obscœnarum rerum verba sunt, à moribus Lesbiarum & Phœnicij sumpta. Tricaranum, arx siue castellum fuit Argiuorum, vt Suidas, Pollux, Philiasius. ἥτερον τῶν ἑτέρων, Alterũ amicorum: sed ἥτερον neutrum est, cùm ἑτέρος masculino genere ponatur, ἕτερ& nominatiuo casu dicitur pro ὁ ἕτερ&, non pro τὸν ἕτερον. τελῶν μελνοῖν, Trium mensium tempestas, volo, effundo. In quibus duros affectat Atticus videri, & numeros confundit, & verbis obsoletis vtitur. Bis Coracis. Alludit ad significationem κόραξ&, id est, corui. Fuêre autem Tisias & Corax primi inuentores artis Rhetorices, vt & Cicero meminit. Euripides dicere solutus.

Versiculi Euripidis sunt in Bacchis, ἀχαλίνων
στομάτων αὐθέντ' ἀφροσυνᾶς
τ' ἀλ& δυσχέρ,
&c.

AM.

Λλ' ὅτι μὲν ἐγὼ τοῦτο τοὔνομα τῶν ἀφροδισίων, σαφῶς οἶσθα· ὅτι δὲ ἐπὶ βαρβάρου ἔκλεψά με τῷ φωνῷ, ἐπ' αὐτῷ ἀπόντα ὑπὸ σοῦ, ὡς ἀσεβῆ διώμοσ' ἔλεγες. τί δὲ πρὸς σὲ νὴ Δία μέμνημαι, ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἡμέρας, ἢ μὴ καὶ συντέτακάσιν ἀνίκα καὶ ἔοικα τὸ ὄνομα τοῦτο. ἐγὼ δὲ τῷ μὴ ἀκηκοέναι, ὅτι τὴν βύλιδα ἔφερ', ἀπολέλειμμαι σμικρὸν ὕστερον. τὸ δὲ Ἀρχιλόχου ἐκεῖνο ἤδη σοι λέγω, ὅτι τέττιγα ἢ σκιῷ σωφέληται· ἄκρῳ τινὰ ποιητῶν ἁμβῶν ἀκούειν Ἀρχίλοχον, Πάριον τὸ γένος, ἄνδρα λοιμιδῆ καὶ θρασύν, καὶ παῤῥησίᾳ χρώμενον, μήτ' ἀκροᾶσθαι ἀνδρὶ φίλῳ, οὐδὲ λίαν ἐθέλειν τοὺς πεπαῖδας ἐᾶν ἐν ὁμίλοις τῇ ἰάμβου μὴ ἀκροᾶσθαι. ἐκεῖνος δὲ τοίνυν πρός τινος τῶν ἐταίρων ἀκούσας λοιδορίας, τίτττιγα ἔφη τὸν ἄνδρα ἀληθῆ ὄντα ἐν σκιᾷ, ἀπάξειν ἑαυτὸν ὡς τέττιγα.

Τ quòd ignorabas nomen [a] Apophradis (hoc eſt, diei atri) cuiuis facilè patet. Quomodo enim accuſares me ceu barbarum lingua ob hoc quòd de te dixi, Apophradi ſimilem eſſe te (nam mores tuos memini me cum tali die conferre) niſi prorſus ne audiſſes quidem nomen hoc? Ego verò ipſam quidem Apophradem, quid ſibi velit, quidque ſignificet, paulò pòſt docebo te. In præſentia autem Archilochi illud tibi dico, quòd vix delicet cicadam [b] ala comprehenderis. ſi modò de poëta quodam iambico Archilocho audîſti aliquando, qui genere quidem Parius fuerit, cæterùm homo ſupra modum liber & dicax, neque conuiciari vnquam veritus, etiam ſi quammaximè moleſtus futurus eſſet iis qui in Iamborũ ipſius ocium incurreret. Ille igitur cùm malè à quopiã iſtorũ audiſſet, cicadam ait comprehendiſſe hominem alis: comparans ſeipſum

ἠλιτόβ Ἀρχίλοχ☉, φάσκ μ̓ ἄσπ ὄντι, κὴ ἄσπ τινὸς ἀ-
σπάγης, ὑπόταρ ἀ κὴ ἐ ἄλκι
ῥᾳλφθῇ, γιγανότερόν βοῶν-
τι. κὴν ἀλ, ἔφη, ὦ ἰαπό-
δαιμον ἄνθρωπ, τί βοπόμι-
ν☉, ποιητὼ λάλον πρόφυ-
νας ἐπὶ σαυτὸν, αἰτίας ἐ-
τοῦτα ἢ ἐπιθήσας τοῖς ἰάμ-
βοις; ταῦτά σοι κὴ αὐτὸς ἀ-
παλῶ, ὁ μὰ τὸν Διὰ τ☉ Ἀρχι-
λόχ☉ ἀπαλλαγ ἐμαυτὸν πό-
τερ; ποπόν γε κὴ δίκ, ὅτι ἀ
μυεία σωαδὰς, ἰάμβαν ἄ-
ξια βιβιαμεία, πὸς ἄ μοι θο-
πᾶ ὐδ ἄρ ὁ Ἀρχίλοχος αὐτὸς
ἀχαρίσα, πδοπορακαλίσε
ἢ τὸν Σιμωνίδ κὴ τὸν Ἰω-
πάνακτ συμποιᾶν μετ' αὐτ-
ῶν· ἴρ τι τῶν πδούντων σοι
ἰαπῶν οὕτω σφ γε παῖδας ἀ-
πέρυνας ἐν πᾶσι βδιλυείᾳ,
τὸν Ορσδοκιείδ, κὴ τὸν Λυ-
κάμβ κὴ τὸν Βύπαλον, τὸς
ἰαπῶν ἰάμβους. κὴ ἔοικ θυ-
ῶν τις ἐπὶ χάλ☉ ἀγαγὼν σοι
τέτ

cicadæ Archilochu
cto videlicet natu
strepero, & mu
necessitate, vocali
autem etiam ala
henditur, aliis
stridenti. Tu quo
inquit, homo in
tibi vis, qui poëtam
cem contra te ipsum
alioqui causas
iambis suis quere
que hæc tibi quæ
interminor, haud
per Iouem me
Archilocho cen
enim hoc posse
gè adeò inferio
sed quòd tibi
immunerè quæ
digna ab te in
trata esse, ad
detur me Archi
quidem fuisse
etiam Simonide
ponatle, vt vel
quod eorum qui
malorum defect
ceu pueros quosdam iterum collatos, malicia
Orodœciden, & Lycamben, & Bubalum,
bos ille suos consumit. Atque adeò videtur

τότε τὸν γέλωτα ἐπὶ τῇ ἀπορρᾳδιουργίᾳ, ὡς αὐτὸς μὴ ἐνενόησε καταφανέστερον γέλωτα ποιεῖ, ὁμοίως ἀπαίδευτον καὶ ὦρι, τὰ δὲ ἄλλα ταῦτα, καὶ τὰ ἐμφανῆ ἀγνοῶν, ἀρχὴν ἀλλοτρίας πράξεως ποιεῖσθαι κατὰ σὸν λόγον ἀνδρὶ ἐλευθέρῳ, καὶ οἷς σοὶ ἐκείνοις ἀδύνατον, καὶ τὸ μὲν ἁρμόττον ἐξαπατᾷν. μᾶλλον δὲ ἐπιχείρησον, ἃ προθέλεις νύκτωρ ἐμοὶ ἐλευθέρῳ ἔτι καὶ νῦν, ἐπὶ τοῖς τρίψι ἐκείνοις. ἴσως τοίνυν μελετήσεις, καὶ πρὶν ἐπιδείξασθαι νόμῳ παρέχειν σε σοί· ὅτι γὰρ ἂν ἀεὶ ποτε βελτίων γένοιτο νῦν ἐπιτήδειον, ἐμὲ λανθάνει καὶ μεταπεσόντα ταῦτα ἐνίοτε διαῦτα ἐνίοτε ἀνάγκαις αὐτοῖς σαυτοῦ γνῶναι. ὅτ' ἄρα τινὰ νομίζω ἐπιτυγχάνειν ἔτι τὰ σὸν σοῦ ἐπιτήδεια, καὶ ἃ γέλωτα ἄνθρω-

risum istum tunc labijs tuis immisisse, quando Apophradis huius mentio facta est: quò videlicet ipse quidem Scythis manifestior fieres, quòd indoctius summopere esses, & communia hæc & ante pedes posita ignorares, principium autem commodum atque aptum orationis contra te instituendæ suppeditares homini libero, & iam olim familiariter te, idq; exactè noscenti, nihilque verituro quò minus omnia foràs eloquatur: imò verò præconum more proclamat, quæcunque agis noctu & interdiu, etiam adhuc nunc post multa illa superiora ac vetera. At qui frustra fortasis & superuacuum fuerit, certo atque erudiendi modo, ad te dicendi libertate vti. Neque enim ipse vnquam melior futurus facilè es ex ea

purgatione, non magis quàm scarabæus si monitus sit, ne amplius in stercora huiusmodi volutet, cùm ille se ijs assueuerit. Neque etiam quenquam esse arbitror, qui adhuc ignoret ea quæ tu ausus aliquando fueris, quæq;

homo

ἄνθρωπον ὃς ἐστὶν ἁπανθρωπότερος ἐμοῦ, οὐκ ἔστιν ἀσφαλὲς, οὐδὲ ἀσφαλὲς βλέπειν πρὸς ἄνδρα τινὰ τοῦ ἀφανίζοντος τὴν λύπην, ὡς φανερὸς γέγονα, ἐὰν μή τις ἄρα ἐξ Ὑπερβορέων ἄρτι ἐς ἡμᾶς ἥκοι, ἢ ἐς τοῦτον Κυμῶν ἄν, ὡς μὴ ἴδῃ, φεύγων ἀδελφὸν ὄντα ἀπάντων ὑβριστότατον σὺν ἔντεχνα, μὴ πρεμάνας ὀχομένου, πόσῳτι ἀκούσῃ. οὕτω πολλὰ κἀγὼ πρὸς ἐμοῦ, κἀμὲ παρὰ πάσῃ, καὶ πολλάκις ἐκπύρωτα τὰ σὰ, κἀμὲ δόξαν οὐ μικρὰν ἔχεις ἐπ' αὐτοῖς ὑπὲρ τὸν Λευροφαίδλων, ὑπὲρ τὸν Συβαρίτην Μίσγωνα, ὑπὲρ τὸν Χῖον ἐκεῖνον Βάσσαρ, τὸν ἐπὶ τοῖς ὁμοίοις ζηλωτόν. ῥᾴτιον δ' ὅμως, ἐὰν μὴ ἴσχνα λόξω λέγειν, ὡς μὴ ἀντίαν ἔχοιμι μόνος αὐτὰ ἀγωνιᾶν. μᾶλλον γὰρ πρακτικὸς ἐμοῦ περὶ τῶν Μιμάνδρου πλοκάνων ἦν, ὁ ἰατρὸς, φὴς ἀλη-

homo aetate [illegible] te ipsum iniqui [illegible] Non ita tutus [illegible] rè adeò malus es, [illegible] tiam opus quopiam [illegible] tibi pellem leoninam [illegible] ttahat, vt manifestior [illegible] Canthelius sive Asius [illegible] tus existens: [illegible] vero quis ex [d] Hyperboreis paulò [illegible] tè ad nos hunc profectus [illegible] sit, aut in tantum [illegible] Cumanus [illegible] xisset, vt non [illegible] tium te, [illegible] afinum [illegible] contumelioſiſſimum [illegible] ſcm, non expectans [illegible] dentem etiam [illegible] iam olim & [illegible] onus, & ſæpeſtes [illegible] clamatæ ſunt, [illegible] inde haudquaquam [illegible] am nactus eſſe [illegible] phraden [illegible] baritam [illegible] pra Chium [illegible] qui ipſidem [illegible] atque excellit [illegible]

cendum tamen eſt, etiam ſi frigida atque [illegible] cere videbor, ne in eam culpam incidam, [illegible] ignorem. Imò verò aduocandus noſter [illegible] gorum vnus aliquis, Elenchus videlicet [illegible]

tatis

ἐλευθερίας θεὸς, οὐχ ἥκιστα τῶν ἐπὶ τὸν ἀναβαινόντων, μόνοις ὑμῖν ἐχθρὸς, ὃς τὴν γλῶτταν αὐτοῦ, πάντα τὰ ἀδέτα, καὶ ἔφως διεξιόντα, ὡσεὶ ὑμῖν συνοικεῖν γνώσιν ἔμοιγε δοκεῖ γένοιτ' ἄν, ἀποδείσας ὑμῖν πρᾶγμα οὕτω διηγούμενον τοῖς ἅπασι συμπάντα τοῦ δράματος τὸν λόγον. ἄγε δὴ οὖν, ὦ πρόλογοι καὶ δραμούμενοι ἅπαντες, ὅρα ὅπως ἔφεδρα διδάξεις τὸν ἀκούοντας, οὐ μάτην, οὐδ' ἐλαπιζόμενος, οὐδ' ἀνιπτόποις ποσὶν ἐπὶ τὸν παροιμίαν, ἐπὶ τὸν τὸν λόγον ἀνωτέρω, ἀπὸ καὶ ἰδιόν τί ἐμῦσόμενοι, καὶ τὰ κοινὰ μισοῦντα τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῇ ἀκροάσει. ταῦτα μόνα ἀπὸν, ἔφεδρος προδιηγησάμενοι, ἄπιμεν ἄπιθι εἰς πολλῶν, τὰ ἔδοξα ὑμῖν καταλιπόντες μισούμενα γάρ σε, καὶ διαλύσομεν

tatis, & libertatis deus, haudquaquam obscurissimus ille quidem eorum qui in scenam ascendunt, solis vobis inimicus qui linguam ipsius formidatis, & scientem omnia, & planè enarrantem, quorumcunque vobis conscius est. Plausibile igitur hoc fuerit, si ille voluerit, ante nos ingressus, exponere auditoribus vniuersam fabulæ rationem. Proinde age, ô Prologorum atque deorum optime Elenche, vide vt planè doceas atque informes auditores, quòd videlicet non frustra neque odij conciliandi gratia, neque etiam illotis, quod aiunt, pedibus ad orationem hanc peragendam accessimus: sed cùm vt priuatum quiddam vlciscereмur, tum quia illud quod commune est, hominem ob maliciam ac vanitatẽ odio prosequemur. Atque hæc sola præfatus, ac planè elocutus, propitius abi iterum è medio, cæterum verò nobis relinque. imitabimur enim te, & coarguemus

ξομὲν τὰ ποιμά, ἐς παῤῥη-
σίαν τε καὶ ἀληθείας ἴσηκα, μη-
δενὸς ἀπιάζεσθαί σι, μήτε ἐ-
μοὶ πρὸς αὐτὸς ἐπαινίσης, ὦ
φίλτατε ἑλλήνων, μήτε τὰ ἐκείνῳ
προσόντα προσκλύσῃς αὖτως· ἐ
γὼ ἄξιον, θεῷ οἶμαι, ἐπὶ νόμα οἱ
ἐλθόντες τὸς πρὶ τ' οὖτω κατα-
κύρου λόγους. ὁ γὰρ σοφιστὴς οὗ-
τος ἄνω λίγων, ὁ πρόλογος ἤδη φησὶ ταῦτα, ἐς θόλυμ-
πίαν ποτὲ ἴκει, λόγον τινὰ τῶ
ποιμοῦ συγγεγραμμένον ἐπι-
δεξόμενος δῖς πανηγυρι-
σάσης. ἐπὶ δὲ τοῖσι καὶ συγ-
γράμματι ὁ Πυθαγόρας ἐπι-
δόμενος ἐπί τινος Ἀθη-
ναίοις, οἶμαι μὴ πλέον τῶν ἐν
Ελασῖνι τελετῆς, ἐς βάρβα-
ρος, ὅτι ἔλεγεν αὐτὸς ὁ Πυθα-
γόρας πρὸ τότε ποτὲ καὶ Εὔ-
φορβος γεγονέναι. τύχαι δ'
ὁ λόγος ἀοίκητα κατὰ τὰ Αἰσάκε
ἀσελοῖσι, συμφορητὸς ἂν ἐκ
ποικίλων ἀποριῶν πειρᾶν-
βαλόμενος ἐκ μὲ ἴσως λέξαι
λέγων, ἀπ' ἀοδοκιάζειν
τὰ

mus pleraque, vt & verè dici-
tis & libertatis gratia. Ne-
mo te accusaturus sit. Ne-
que verò me, ô optime vi-
rorum, apud ipsos commendaueris
neque rursum quæ illi ad-
sunt, præfuderis conuicia.
Non enim dignum est, Deum-
cùm sis, in os tibi venire ver-
ba de rebus execrabilibus
adeò ac detestandis facien-
da. Nam Sophista iste
impostor iste dicendo (hoc
iam prologus inquit) Olym-
piam aliquando venit, ora-
tionem multò iam ante
conscriptam recitaturus ijs
qui ad solennem huiusce
celebritatem conuenerant.
Erat autem argumentum
eius scripti. Pythagoras pe-
regrinatus aliquando ad Athe-
nienses communicare, vt
opinor, cum iis qui Eleu-
sinia sacra peragebant ritus
quam barbaros, eò quòd ipse
Pythagoras diceret, etiam
tempora etiam Euphorbum
fuisse fuisse. Cæterùm erat oratio ea ipsius [illegible]
graculum collectitia, ex varijs alienis pennis consar-
cinata. Itaq; cùm vellet haud quaquà frivola & inepta dicere
ex[illegible]

τὸ ἐκ βιβλίου, ἀλλὰ τῶν συνόντων τινός (ἦν δὲ ἐκ Πατρῶν ἀνὴρ, ἀμφὶ δίκας ἔχων τὰ πολλὰ) ἐπιδεῖν αὐτὸν τινὰς ἐπιθέσεις ἐπὶ λόγον, τὸν Πυθαγόραν αὐτῷ ἐπιβαλόμενον. καὶ οὕτως ἄνευ ἐπιστήμης, καὶ συνίπασι τὸ θέατρον ἀναδραμεῖν τὸν ἐπὶ τοῦ Πυθαγόρου ἐπαινον λόγον. ἦν δὲ τὸ ἐπὶ δεῦρο ὁ μὲν πάνυ ἀπέδαρ· ἐν τῇ ἀκροάσει, συνέφαρ, οἷον εἰκὸς, ἐκ πολλοῦ ἐσκιαμαχία καὶ μιμησυκοφαντία· ἅ καὶ ὅτι μάλιστα ἀναισχυντία οὖσα, ἐπήμυνεν, καὶ χεῖρα ἄρτιον, καὶ συναγωνίζετο αὐτῷ· πλείστας δὲ πολὺς παρὰ τῶν ἐπιόντων. καὶ οἱ μὲν ἐς τὸν Πατρέα ἐπαινον μεταξὺ ἀμφιλέγοντες, ἀπιδίλεων, ἐπεὶ οὐ λίαν ἐμπρόσθεν συμπεφθεγμένον αὐτῷ τὸν ῥᾳδιουργόν· οἱ δὲ καὶ αὐτὰ γνωρίζοντο

ex notis ac familiaribus quidam rogat (erat autem homo ille Patrensis genere, circa lites & actiones forenses plerunque versatus) vt posiquam dicens di argumentum aliquod postulasset, Pythagoram ipsi statim subijceret. Ac ita tum fecit homo ille, & persuasit theatro, vt orationem illam de Pythagora audirent. Erat igitur, id quod consequens tum fuit, iste quidem ad agendum & exprimendum gestu sermonem, valde ineptus, & à ratione alienus, connectens & agglomerans, vt par est, ea quæ longè antè meditata atque exercitata habuerat, tametsi impudentia, quæ quàm maxima erat, auxiliabatur quoque, ac manum porrigebat, & cum eo vnà certamen obibat. Risus autem ab auditoribus vndique multus. Ac alij quidem ad Patrensem illum interea aspicientes, significationem dabant quòd haudquaquam clam ipsis esset quòd illius ope fallacia & techna hæc composita esset: alij autem etiam

ἕοντος τὰ λεγόμενα, παρ' ὅλην τὴν ἀκρόασιν ἀνιέντες σφᾶς, ἵν' τοῦτο μόνον ἔργον ἔχοντες, ἀκέλευστοι παρώμενοι, ὅπως μνήμης ἕξουσι πρὸς τὸ διαγινώσκειν, ὅτου ἕκαστον ἦν τῶν ὀλίγον πρὸ ἡμῶν ἀδοκιμησάντων ἐπὶ τοῖς διαλουμένοις μελέταις ἐνίων. ἐν δὲ τούτοις ἅπασι, πῇ ὁ τὸν λόγον τόνδε συγγράψας ἦν ἐν τοῖς γελῶσι καὶ αὐτός. τί δ' οὐκ ἔμελλεν γελᾶν ἐφ' οὕτω πεφανερῷ καὶ ἀσεβάνῳ καὶ ἀναισχύντῳ ζηλήμασι; διὰ πῶς (ἔστι δὲ ἀκρατὴς γέλωτος) ὁ μὲν τὴν φωνὴν ἐπιστρέψας ἐς μέλος, ὡς ἤκουε, θρηνῶδές τινα ἐπάυλησε τῷ Πυθαγόρᾳ. ὁ δέ, ζῦτον δὴ τὸ τοῦ λόγου, ὄνον λυθαείσῃ παράμενον ὁρᾶν, ἀνικάζασι μάλα ἀδὴν, ὁ ποιητὴς οὗτος ὁ ἰαμός. ὁ δὲ ἄλλην ἐπιστραφείς, τῇδε ἐξεπολέμησεν, τότε αὐτὸς ἐναγχος ἐν θεάτρῳ τῷ μὲν ἀπὸ τῆς ἴτους ἀρχὴν, μέχρι

ipsa ea quæ recitabantur, agnoscentes, per totum illud auscultandi tempus nihil aliud hoc opus agebant, nisi se mutuò explorarent, quo modo quisque memoriæ teneret & dignosceret, quicquid de quicque ex iis Sophistis qui paulò ante nos celebres fuêre, in declamationibus siue meletis quas vocant, desumptum esset. Porrò inter hæc omnia etiam is qui orationem hanc scripsit, inter ridentes & ipse erat. Cur autem non ridebat manifestum adeò ac deprehensum atque impudens figmentum ? Ac fortè (est enim ipsius intemperantiæ genus) cùm ille vocem ad cantum cum deflexa, [illegible] quandam, [illegible] debatur, Pythagoræ [illegible] cantaret : hîc [illegible] illud quod [illegible] Asinum ad lyram [illegible] cachinnum admodum [illegible] uerem solutus est, [illegible] eôuersus aspexit. Et hoc est quòd illos [illegible] micos reddidit. Atque hinc erat quidem [illegible]

imò verò tertia diei à nouilunio magno, quando Romani iuxta veterum consuetudinem & ipsi preces quasdam pro toto anno faciunt, & sacrificia peragunt pro eo ac ipsis rex Numa sacrificandi ritus hos constituit, persuasiq; sunt quòd eo potissimùm die votis ac precibus Dij vacent, atque animum aduertant. In hoc igitur festo, & calendis solennibus ridens Olympia tum ille, sub Pythagora isto supposititio conspicatus accedentem execrabilem & arrogantem istum alienarum orationum histrionem (norat autem & mores eius exactè, & reliquam nequitiam, atque impuritatem vitæ, & quæ facere diceretur, & quæ faciens deprehensus fuerat) tempus ad quendam amicorum inquit, vobis est discedere, atque hoc inane spectaculum re-

[illegible] Num homo iste obuiam nobis factus, videtur [illegible] hunc diem in apophradem nobis conuertere.

Ζῦτ' ἀκούσας ὁ Φωκυὴς τὴν ἀφροδάλα, ὡς τί ξένον καὶ ἀπάντιον τῶν Ἑλλήνων ὄνομα, ἰχθὺς ἀθὺς, καὶ τὸν ἄνθρα τὸ πάλαι ἐπένθ γλυκυθύμιδ, ὡς γὰν ἦντο, καὶ πᾶς ἅπαντας ἔλεγφ, ἀφροάς. τί ἂ τοῦτό ἐσ, ἔφη, ἀφρός τις ἢ βοτάνη τις, ἢ σκεῦος; ἢ ἁρά τῶν ἐδιομφύων τί νομί ναν τί ὄναν ἀφροάς; ἐγὼ μὲν ὅτι ἤκουσα πάποτ', οὔτ' ἂν αὐ γέλω ποτὲ ὅ, τι καὶ λέγει ταῦθ' ὁ μὲν ἦντο κατὰ τοῦτο διεξήιμι, καὶ πολλὰ ἐπῆν τῇ ἀφροδάλῃ τὸν γέλων, ἐλλὰ θη δ' ἐκ' αὐτὸ τὸ ὕσατον τυμέσιον ἀπαιδαυσίας ἐφέρων ἐπὶ τοῦτο. τόν δ' Ἑλλήνων ἀνίχραψφ, ἐμὶ πᾶσιν ἐμῖν ὑμῖν, ὃς λάξαι ἀοιδίμον ὄνειδ, τὰ κοινὰ τ' Ἑλλήνων ἀγνοοῦντα, ἡδονῇ δὲ ἐπὶ τῶν ἐν τῶν ἐρχασυείων καὶ τῶν ἐκπηλάων ἐλθόν. ταῦτα

Quo audito sophista ille, mox verbum Apophradis, velut peregrinum atque alienum à Græca lingua audire cœpit, & hominem pro superiore illo risu vicissim vlus est, vt quidem ipse putabat, & ad omnes dicebat: Hui Apophras! quid hoc autem est? fructus, an herba aliqua, an instrumentum? num ægrum comeditur, an bibitur? quid tandem est Apophras? Nam ego quidem neque audiui vnquam, neque intelligo facilè quid nam etiam sit quod ille dicit. Atque hoc tamen illo quidem pacto se contra hunc pulchre acerbè dixisse, ac multo adeò risu Apophradem in ipsam arripiebat: nec eorum non animadvertebat quòd interim extremum contra ipsum scitum omnium proferebat. Hæc igitur gratia orationem hanc scripsit is qui me hoc vos præmisit, vt videlicet ostenderet, celebrem istum sophistam, communia illa Græcorum, & quæ illi etiam qui in officinis atq; tabernis sedent, scire solent adhuc ignorantem

Eunu-

τα μὲν ὁ Ἑλενος. ἐγὼ δ' (ἤδη γὰρ αὐτὸς προῆλθα ἐφ' ἅπασι καὶ τὰ λοιπὰ) δίκαιόν ἐστι τὰ ἐκ τοῦ Δελφικοῦ τρίποδος ἤδη λέγειν, οἷα μέν σε τὰ ἐν τῇ πατρίδι, οἷα δὲ τὰ ἐν τῇ Παλαιστίνῃ, οἷα δὲ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ, οἷα δὲ τὰ ἐν Φοινίκῃ τε καὶ Συρίᾳ, ἔτι δὲ ἐξῆς, τὰ ἐν Ἑλλάδι τε καὶ Ἰταλίᾳ, τε καὶ νῦν πάσι, τὰ ἐν Ἐφέσῳ νυνὶ, ἅπερ ἀπαρχὰς ἔοικε τῆς ἀνοίας τῆς σῆς, καὶ κορυφὴ καὶ κεφαλὶς ἐστὶ πρόσω. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὴν παροιμίαν, ἐπεὶ μὲν ἀρχόμεθα ἐμισθόμεν, ἐκπερᾶν ἤδη δοκεῖ τὰ σωτῆρια· μᾶλλον δὲ ταῦτα μὲν μηδέπω, περὶ δὲ τῆς ἀφροδιτοῦ πρότερον. ἀτὰρ γάρ μοι πόθεν πανδήμου, καὶ γηγενοῦς λέγεται καὶ Κυβέβης, καὶ δι' μιᾶς ἥβης, καὶ γίνεται ἄξιον τῆς ὀνομασίας ἐναισίμως, ἢ ἀφροδίτη; ἀλλ', εἰ δοκῶ σοι, ἐκπαλαίσω ἐκ τοῦ ἀκόλουθον ἐπισκοπῶν ἐκ τῶν ἐνόντων ἐκ τῆς Κυβέβης ἢ Θρᾳκικῆς ἢ Σκυθικῆς ἐπιμιξίας· εἰ

ctenus Elenchus ille. Ego verò (iam enim ipse ad reliqua fabulæ peragenda accedo) meritò debebam veluti ex Delphico tripode tandem illa addere, qualia videlicet facta tua in patria fuerint, qualia in Palæstina, qualia in Aegypto, qualia in Phœnicia ac Syria, atque eminde deinceps in Græcia & Italia: & postremò quæ nunc Ephesi facis, quæ quidem vecordiæ istius tuæ quasi quoddam summarium sunt & caput, & coronis morum. Postquam enim [h] iuxta prouerbium, Ilienſis cùm ſis, tragœdos conduxiſti, tempus iam eſt vt propria tua mala audias. Imò verò nondum etiam, ſed de Apophrade priùs. Nam dic mihi [i] per Pandemum, & Genetyllidem, & magnam matrem, quo tandem modo reprehendendum ac riſu dignum videtur nomen Apophradis? Non enim mehercle Græcorum proprium erat, ſed alicunde ex Gallorum, aut Thracum, aut Scytharũ commixtione velut cœmeſſabundum introductum: tu ve-

σὺ δ' (ἅπαντα γὰρ οἶδα τὰ τ' Ἀθηναίων) ἐξεκλῄσθης τὸ δεῖνα, καὶ ἐξεκήρυξας τὸ βάρβαρον καὶ ξενικὸν τοῦτο, ὅτι βαρβαρίζων, καὶ ξενίζων, καὶ ἀπορβαίνων τὰς ὁρυγὰς τὰς Ἀττικάς. καὶ μὲν δὴ καὶ τὸ ἄσμενος ἔτος Ἀθηναίοις ἐπιχώριον, ὡς τινὶ ξένῳ προσῆκεν, οἷ γε οὐ μέτριον τὰ ξιαῦτα ἀδόντων, ὥστε θαῤῥεῖν ἄρα Βριχθία καὶ τὴν Κίκροπα, ξένους ἀφράντους, καὶ ἀπάνυλας ἔτι τῶν Ἀθηναίων ἅπερ τινὰ ἀφροδίσια δείξαντας, ἐπὶ οἰκείαν καὶ αὐτόχθονα τῆς Ἀττικῆς. ποῖος δὲ μή γέ σε, ἃ καὶ αὐτοὶ ἴσασι τὰ ταυτὰ ξένοις πᾶσιν ἀνθρώποις ὀνομάζουσιν, ἀφροδίσια δὲ μόνοι ἐκάνῃ τινὰ μιαρὰν καὶ ἀνοσιωτάτην, καὶ ἀνοίσιον καὶ ἄπρακτον, καὶ ὡς ὁμοίαν ἡμέραν. ἰδοὺ καὶ μεμάθηκας ἤδη ὁδὶ πάρεργον τί βούλεται αὐθὶς ἡ ἀφροδὰς ἡμέρα, ὅταν μήτε ἀρχαὶ γραμματίσωσι, μήτε ἀγοράσιμοι αἱ δίκαι ὦσι, tu verò (cuncta enim Athenienſium cognita habes) excluſiſti illud commune, & velut per præconem è ciuitate Græcorum eieciſtis, & ex eo riſus iſte videlicet, quòd barbarè & peregrino modo loquens, & transgrediens terminos Attico. At verò quid illud Athenienſibus ita familiare ac patrium, vt hoc nomen? dixerint illi, qui huiuſmodi melitè, ſciunt. Quapropter Erechtheum autem peregrinos & apud Athenienſes habueris, quibus dis nomen proprium, & natum, & ticæ eſſe. Nam dem ſunt quæ modo cum omnibus bus omnibus appo pophradem autem atram, & abominabilem, & inauſpicatam, & biq; ſimilem diem vocant. Ecce didiciſti iam gnificationem Apophradis, & quis dies apud vocetur do videlicet neque magiſtratus de rebus conſultant

ση, μήτε τὰ ἱερὰ ἱερουργῆται, μήθ' ὅλως τι τῶν ἀνίων πραττηται, αὕτη ἀποφράς ἡμέρα. νομίζουσι δὲ τοῦτο ἄλλοις τε ἅπασι καὶ ἡμῖν. ἢ γὰρ ἂν ἐμπεσόντος μάχης μεγάλης, ἢ στρατὸν ἀναξάμενοι τὰς ἡμέρας, ἐν αἷς τὰ δικαστήρια ἐπιτίθενται ἀπραγμόνους καὶ ἀνύρους τῶν ἐνόντων πραξιῶν ἄγουσι, ἢ καὶ τὰ Διάσια, ἃ καὶ σοὶ ἄπαυρον ἔσται. καὶ ἕξομόν γε δὴ, γέροντα ὄντα μετὰ νεανίσκων, καὶ διδασκάλου τὰ δικαστικὰ, μηδὲ τὰ τοῦ τύπου ἀλόγα. καλὸν γοῦν τοῦτ' ἂν τὸ λοιπὸν, ἐὰν ἐκμάθῃς αὐτὸ, πάρ' ἡμῖν ἀλλὰ ἔσῃ. πόθεν γὰρ, ὦ οὗτος, τὰ μὴ δεῖ ἅπαντα ἐᾶν ἀγνοεῖσθαι, συγγνώμη, ἐκόντα ἔχω τῶν ἀνηκόων πολίτην, καὶ ἄλλα δὴ ἰδιώτας· τὸν ἀποφράδα δὲ βεβαίως ἂν, ἅπαντες ἴστε. ἐν δὲ τῷ καὶ μόνον ἀπαλλάττων

neq; lites in foro diſceptantur, neque ſacrificia peraguntur, neque quicquam eorum quæ more & auſpicato ſolent, tractatur: is dies Apophras ſiue ater dicitur. Atque huiuſmodi dies apud alios alijs de cauſis indicti ſunt. Aut enim pugna aliqua magna ac graui ſuperati ſunt, ac dies exinde tales quibus cladem eam accepere, pro nefaſtis & inauſpicatis ad res legitimas gerendas habendos cenſuerunt: aut mehercle etiam. k Atqui ineptum fortaſsis & intempeſtiuum vtique iam fuerit dedoceri, ac denuò diſcere talia virum ſenem adeò, ne illa quidem quæ his priora ſunt, ſcientem. Proinde hoc omnino reliquum eſt, & ſi didiceris ipſum, omnia exinde nobis ſcies. Vnde enim heus tu? Nam cætera quidem etiamſi ignorare ignoſcendum ſit, ea videlicet quæ extra communem viam poſita, & obſcura hominibus priuatis atque indoctis ſunt: diem tamen atrum, etiamſi volueris, nominare aliter quàm Apophrada non poteris. Nam hoc vnum ac ſolum nomen omnium

ἦν τὸν μὲν ἐμὸν, φησί τις. ἀλλὰ καὶ ἢν παλαιῶν ὀνομάτων τὰ μὲν λιπτὰ, τάδ' ὑμῖν ἀῶτῶν μὲν συνήθη τοῖς νεο- λοῖς ὡς μὴ ταραττόμεθα τὰς ἀκοὰς καὶ τιμῶμεν τῶν συνόντων τὰ ὦτα. ἐγὼ δ', ὦ βέλτιστε, πρὸς μὲν σὲ ἴσως τοῦτο τὸ ῥῆμα οὐ ἀνῶ, ἁμαρτὼν ἐχθρῶν δή· ἐχθρῶν δὲ κατὰ τὸ Παφλαγόνων ἢ Καπαδο- κῶν ἢ Βακτρίων ποθεῖα ἀγ- νοήσαιμί σοι, ἵνα ἐκμάθῃς τὸ ὄνομα, καὶ οἱ ἀκίνδυνα εἰδῶ, τοῖς δ' ἄλλοις Ἕλλησιν, οἶμαι, ἁπλᾶ Ἑπτάδα γλῶτταν σωθῆναι χρή. ἔστι καὶ τῶν Ἀττικῶν κατὰ χρόνους τινὰς ποσὰ ἐνηφάνιστα τῆς ἀττι- κῶν φωνῆς, τὸ δ' ἐν οἷς μάλι- στα ὀθνεῖα διατίθησιν οὐκ ἐμοὶ δὲ, καὶ πρὸς ἀναίνεται ἀστῶν ἀγνόημα. ἄνομ ἂν καὶ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀνθρώπ- ους ὧν ὀνόματι, ἃ μὴ νῦν τῇ σε διαταράξαι ἔμπλεον, ξύμ-

minium positum esse dicamus quispiam. At verò antiquatorum verborum alia quidem usurpanda sunt, alia autem non item; quæ tamen eorum videlicet nobis consueta sunt, ut ne perturbemur auditu, & vulnerentur illorum aures. Ego verò, vir optime, si ad te eadem verba fecissem, de quibus dicens, percussisses me fastis. Decebat enim, inquam, Hellenum, aut Cappadocum, aut Bactrianorum [illegible] consuetis ac puris [illegible] qui, si intelligerem [illegible] quæ dicerentur, & [illegible] do voluptatem [illegible] pere. Cæteris [illegible] cis, opinor, [illegible] cam linguam [illegible] decet. Deinde [illegible] ticis per [illegible] porum mutat [illegible]

in lingua sua, hoc nomen inter præcipua [illegible] modo semper & ab omnibus ipsis dictum. [illegible] memorarem etiam eos qui ante nostram [illegible] nunc usi sunt: nisi & isto modo perturbaret [illegible]

[illegible] ferunt

ξένα σοι καὶ ἄγνωστα ποιητῶν καὶ ῥητόρων καὶ συγγραφέων ὀνόματα διεξιόν. μᾶλλον δὲ ἀλλ' ἐγώ σοι τὸν ἅπαντας ἐρῶ, ἐπιστᾶσθαι γὰρ ἴσασιν· ἀλλὰ οὐ μοι δοκεῖ ἕνα τῶν παλαι δείξας οὐ διαμαρτεῖν τοῦ ὀνόματος, χρυσοῦν, φασὶν, ἐν Ὀλυμπίᾳ στήσεσθαι. καί μοι ὅστις γέρων ἦν, καὶ ἐξαίφνης τὰ ζωιδιῶτα ἀγνοεῖ, δοκεῖ μοι, ὅτι καὶ Ἀθῆναι πόλις ἐστὶν ἐν τῇ Ἀττικῇ, καὶ Κόρινθος ἐπὶ τῶν ἰσθμῶν, καὶ Σπάρτη ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, μὴ ἀγνοῆσαι. λοιπὸν ἴσως, ἐκεῖνό σοι εἴπωμεν, ὡς τὸ μὲν ὄνομα ἴσθι, τὴν δὲ χρῆσιν αὐτοῦ ἄκαιρον ἐπιτάσαι φέρε δή, καὶ ὑπὲρ τούτου ἀπολογήσομαι τὰ ἐμοί· σὺ δὲ πρόσεχε τὸν νοῦν, ἐὰν μὴ παλαιὸν ὀλίγον σοι μέλλῃ τοῦ μηδὲν ἀδικῆσαι. ἐγὼ γὰρ καὶ τοιαῦτα πρὸς ἐμὲ ἐπιμόνως ἀνῃρῆψαι ἐς τοὺς σοὶ ὁμοίους ἐκείνους τὸτε· ἴσθι γὰρ καὶ τότε, ὡς τὸ ἀκὸς, βελτίων σοὶ τινος ἐς τὰ κάθη, καὶ μᾶλλον σοὶ, peregrina & ignota tibi poëtarum, oratorum & historicorum verba recenſendo. Imò verò ne ego quidem tibi eos dicam, qui illud vſurpârunt, omnes enim norunt: ſed tu contrà ſi mihi vnum aliquem ex veteribus oſtenderis, qui nomine hoc vſus non fuerit, aureus, vt aiunt, in Olympia ſtatueris. Atqui ſi quis ſenex adeò & ætate conſectus, huiuſmodi ignorat, videtur idem mihi quòd Athenæ ciuitas eſt Atticæ, & Corinthus in Iſthmo, & Sparta in Peloponneſo, ignorare. Supereſt igitur fortaſſis illud tibi vt dicas, ipſum quidem nomen apoſphradis noſſe te, cæterùm vſum eius vt intempeſtiuum accuſaſſe. Age itaque & de hoc reſpondebo tibi conſentanea: tu verò animum aduerte, niſi omnino paruâ facis ſi mihi ſcire videaris. Nam & veteres huiuſcemodi multa ante nos in eos qui tibi ſimiles erant tum, iactârunt. Erant enim tunc quoque (vt eſt veriſimile) moribus abominabiles quidam, & impuri,

ροι, ἢ Λαπόθας τὸν πόπον, ἢ ὁ μὲ Κόθορνός τινα ἄκρα, ἀπολέσε αὐτῇ τὸν βίον, ἀμείβαλον ὄντα ἐν τοῖς τοιούτοις ὑπὸ Δήμασιν ὁ Λυκάλω, ὅτι τὰς ἐκκλησίας, θορυβάλης ῥᾴτωρ ἂν, ἐκτάραλλω· ὁ Βδόμλω, ὅτι ὥσπερ οἱ παῖδες ἐν τοῖς βδόμασι, λάκαν ἐν τοῖς ἐκκλησίαις ἔκαν, καὶ διηγίλα, καὶ παιδίαν ἐποιεῖτο τὸν ὀκτάλιν τῇ λίμᾳ, μὲ λᾶς ἐμῶ λᾶμοι, πᾶς Λάμι-λᾶ, ἀπάσα παμπόνηρος ἄνθρωπος, ἀπολεῖ λαπίς σώπροφορ, ἡμέρα δυσφήμη καὶ ἀπαισία· ἡμᾶς καὶ τοὺς χαλεῖς ὧν Δικίῳ ἐκφερόμενα, καὶ μαλιστα, ἃ ἴσθε ἴδιοι ἐν αὐτοῖς. Λᾶν ἄ τις βάκηλον ἢ δυσεχον ἴδοι, ἢ μίθυκον, δοθὺς ἐξιὼν τ' οἰκίας, ἐπὶ πόδα ἀναχώρει, καὶ ἐπανέρχεται, οὐκ ἀγαθᾷ μαντεύμενοι τὰς ἐφημέρους ἐκείνας πρᾶξαι ἴσασθαι αὐτῷ. ἐπὶ πονηρῷ

piuri, & pedibus [illegible]
Atque alius [illegible]
thurnum quendam [illegible]
labat, vitam illius [illegible]
ratione hac perstringens [illegible]
inconstantem & [illegible]
perinde vt calcei[illegible]
nus hoc est. [illegible]
in Lypaëa, quòd [illegible]
nes turbare solebat [illegible]
tor tumultuosus [illegible]
rursum alius [illegible]
quòd perinde vt [illegible]
ptimanis diebus [illegible]
tiam ille in [illegible]
deret & ridere[illegible]
studiúmque plebis [illegible]
do ac ioco habere[illegible]
deris itaque & [illegible]
donidem, [illegible]
minem perditum [illegible]
malitiæ inuetera[illegible]
tro & inauspicato [illegible]
nos & claudes [illegible]
ram declinamus [illegible]
ximè si manè vide[illegible]
ipsos. Et si quis [illegible]
aut eunuchum aspexerit, aut simiam quoque egressus statim, conuertit pedem, & regreditur: omnem fortè quamquam prosperas diei illius res atque [illegible] præ malo hoc primo & inauspicato omine. A [illegible]

ἔσχατος καὶ ἀνοφύμῳ ἐπιδανίσματι, ἐν ἀρχῇ ἦρ, καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐπὶ τῇ πρώτῃ ἐξόδῳ, καὶ ἴωθεν τὸ ἄπαντ' ἔτος ἤ τις ἴδοι λίναιδον καὶ ἀπόῤῥητα ποιοῦντα καὶ πάσχοντα, ἀνίσυμον, ἐπὶ τούτῳ τῷ ἀνερῥωγότα, τῷ μονονυχὶ τὸ σῶμα τῶν ἔργων αὐτῶν ὄνος μαζόμενον ἀπατιῶνα, ὄντα, ἐπίπρωτον, ὄλεθρον, λυμῶνα, βάραθρον, μὴ φύγῃ. μηδ' ἐμοὶ τοιοῦτος ἀφῤῥάδι ἡμέρας ἀπ' ἐχθὲς οὐ δοκεῖ; ἐκ ἂν ἐξήνεγκε γήθοιο, ἐ ἐγὼ τῷ ἀνεθίμῳ οἷδα τῷ ἀλλ, ὅς γε καὶ μέγα φρονεῖν ἐπὶ τούτοις μοι δοκᾷς, ὅτι μὲ ἀπόλουται ὑπ' ἀδίκων ἔργων. ἀλλὰ πᾶσι δῆλον ἔ, τῷ ψεύδεσθε. ἐ δ' ἐμὲ χωρήσεις, τῷ ἀγνῶσε μὲ δοκεῖτε ἄνεν, τίσι πίσε ἐᾷς; δοῖς πολίταις τοῖς δίκαις (ἐκάθεν γὲ ἄρχεσθαι δίκαιον) ἀλλ' ἴσως ἐκάνοι τὰς πρώτας σε τροφὰς, τῷ ὡς ραδίως σαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκδῷς συγκάτω, συμπεσοῦμφθέρος.

autem, & in foribus, & in primo egressu, & mane primo totius anni, siquis videat cinædum, & nefaria perpetrantem pariter & patientem, notum ob hæc, & eneruatum, & tantum non ipso nomine quæ agit, præ se ferentem, deceptorem, præstigiatorem, periurum, pestem, cataſtam, barathrum: non effugiat, neque talem diei atro comparet? An verò tu talis non es? Haudquaquam negabis, si modò noui fortitudinem tuam istam, qui certè & animum attollere ob hæc mihi videris, videlicet quòd tibi gloria ista rerum tuarum non prorsum perit. Sed omnibus notus es, & passim celebris. Quòd si autem etiam contrà ieris, & inficiaberis talem te esse, cui quæso credibilia ista dices? An ciuibus tuis? nam hinc ordiri æquum est. at norunt illi prima tua incunabula, & quo pacto tradideris teipsum perdito illi militi, & cum eo vnà turpissimè ac flagitiosissimè obserrauerit,

ρα πάντα ὑπηρετῶν, ἄχρι ἂν σε, τὸ τῶ λόγου τοῦτο, ῥαπτὸν πολυτρόπως ἐργασάμενον, ἐξέωσε. λάκκαν μίμημα, ὡς τὸ ἀκὸς, ἃ πρὸς τὸ θέατρον ἐνταυθοῦ, ζῶς ὀρχήσεως ὑποκειμένου, καὶ σωτα-γματάρχης ἀξιῶν ἔναι. ἐδόκεις γοῦν μοι σὺ ἂν ἀσμένως ἐπὶ τὸ θέατρον, οὐδ' ἂν ἱμείρων ὅ, τι τύνομα τῶ θράματι, ἀλλὰ σὺ λοσμίως πάνυ, χρυσᾶς ἐμβάδας ἔχων, καὶ ἱππίτα τυραννικὴν, πεσσοπίμπον, ἀναμένων ἀπιόντων παρὰ τοῦ θεάτρου, στεφάνους λομίζων, καὶ μόνος ἀνιὼν ἤδη τιμώμενος ὑπ' ἐκ αὐτῶν. ἀπὸ ταυτὶ ῥάτωρ, καὶ ζωπυρὶς, καὶ ἀφ' ζῦτο, ἵν' πάντα ποιῆ τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ ζῦ ἐκάνοι, τῦτ' ἀν τὸ ἐκ τῆς παραφλίας, Δύο ἢ ἐλίσσ ὁρᾶν δοκῶ, δύο σὰς ὦ Θήβας· καὶ πρόχαρον ἄσασιν ἄνδρες τὸ, Ἐκάνος, ὁ τόν τι, καὶ μετ' ἐκάνα. ζηγαίρει καὶ

rit, omnia obsequens de patientiens, donec te, ὁ iuxta proverbium, pannum lacerum detritum & confectum extrusit. Etiam illa meminerunt, vt est consentaneum, ᵖ quæ in theatro adolescens egisti, quando saltatoribus ac mimis subseruiebas, & in ducenais ordinibus seu choris quasi quidam dux esse cupiebas. Quippe nemo ante te theatrum ingrediebatur, nemo ne nomen quidem fabulæ quod esset, renunciabat, sed tu ornatè admodũ, subligatis aureis crepidis, & induta veste tyrannica, ante cæteros immittebaris, qui beneuolentiam à theatro postularet, coronas ferens, & cum plausu rediens, honore tandem ab ipsis affectus. At nunc orator es, & sophista: & ob hoc si audiant aliquando talia de te illi, istud ex Tragœdia videlicet, Et solem geminum, & duplices se ostendere Thebas putabunt: & in promptu atque in ore tum omnibus statim nouum illud erit: Hiccine ille, qui tum? & quæ post illa sequuntur. Proinde & ipse

μὴ αὐτὸς τὸ ποιῶν, ἐκ ἐπιβαί-
νεις τὸ παράπαν, ἀλλ' ἐπιχω-
ρεῖς αὐτοῖς, ἀπὸ φάγης
ἐκὸν πατρίδα· οὔτι γάμα κα-
λὸν, ὅτι θῆρα ἀργαλίων, ἀπὸ
ἐκπίσω γὴ μισήσω τὴν Φοι-
νίκη ἀνασῶν. τὸ δὲ ἐλίγχιστη
γὴ ὃς ἀλλοσι γὴ μυρμυρίοις
τ πάντων ἐκάστου σωῶσα, βρὴ
χ& ὡς ἀληθῶς ἐν ὑμῖν. ἐναί ὑμῖ
τί ταῦτα λαρῶ; ἵνα γὲ ἄρ ἐπ-
ἀληθὴς γὲ τί δ' ἄρ ἐσχὸν
ἠνέσω τ ὑστέρων, πῶ θάνα
μα γ γὴ πτήματα ἔναί ὑμῖ μὴ
γάλα πατ' αὐτὸς, τὸ ἀνέλπιστον
ἐκᾶτο συμβίον, ὡς τ' Κίνος
τὸν πίθον, πλὴ Διὸς ἀπλῶ
ὄνω τῶς αὐτό. τὶς γὰ δὲ πο-
λίτης ἐλαμβ ἐδαμῶς μιβαπὶ
σαις ἄρ, μὴ οὐχὶ τ ἀπάντων
φιλυρώτατόν σι ἠγᾶσθ, ὄνθ'
& κοινὸν ἀνάσης τῆ πόλι.
τάχα δ' ἄρ τὶς ἄλλος τὸν ἐν
τῇ Συρίᾳ πολιτῶν ὁμοφύ-
λων, ἀλλοις μὲν πονηρὸν,
μὴ δ' ἐπιτίμιον βιβιῶσθαί σι.

Ηράκ-

& ipse rectè facis, qui omnino non ascendis ad illos neque in patriam crebrò venitas, sed fugis illam vltrò: quanquam neque hyemem malam, neque æstate molestam nimis, sed pulcherrimam & maximam omnium in Phœnicia ciuitatum. Nam coargui, & cum iis qui vetera illa sciunt ac meminerunt, conuersari, lasqueus reuera tibi est. Sed quid ista frustra mugor? Quem enim tu vnquam veritus fueris? aut quid turpe putaueris eorum etiam quæ extrema sunt? Audio autem & possessiones esse tibi apud illos magnas: nimirum miseram illam turriculam, cum qua Sinopensis illius dolium collatum, Iouis atrium videri queat. Proinde cuiusquidem tuis haudquaquam vllo modo persuaseris, vt non omnium detestabilissimum te credant, & commune adeò totius ciuitatis dedecus. Fortassis autem & cæteri habitantes in Syria, eadem de te cum illis testabuntur, si te dicas nihil mali aut reprehensione dignum fecisse.

Ἡράκλεες, ἡ μὲν Ἀντιόχεια καὶ ζῦγον αὐτὸ ἄλφι, ὅτι ζῶν θαρσόεντα ἰκάνον γανίσκον ἀπαγαγὼν, ἀπὸ τῆ ἀναδήσαν αὐτὰ, αἰσχρὸν ἴσως ἐμοί. πλὴν ἀπὸ ἴσασί γε, καὶ μιμνήσκεται οἱ τότε ὑμῖν ἐπισάντες, καὶ σὲ μὲν ἐς γόνυ συγκαθήμενον ἰδόντες, ἰκάνον ὁ οἶδα ὅ, τι καὶ ποιῆντα, ἃ μὲ πανταπασιν ἐπιλήσιμον τις ἄν. ἀλλ' οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ἴσως ἀγνοεῖσί σε, οἱ μετὰ ζῆς ἐν Συρίᾳ θαυμαστὰς ἄθλας ἰκάνους ἀναλεξάμενοι φώγοντα, ἐφ' οἷς ἔπορ, ἐσθῆσιν ἀμαυροπαίκλαν διωκόμενον, σαρ' ἄν ἰδῆτας πολυτελῆς πρισμῶν, ἐφόδιον ἔλαβε. ἀλλ' ἐκ ἐπαλήθευσε ἡ Ἀλεξάνδρεια σώοισιν, οὐδὲ μὰ Δί' ἐμοὶ λατίραν ἐ Ἀντιοχήας ἐκκεῖσθαι αὐτῷ· ἀλλ' ἔτι ἀκολασία γυμνοτέρα, καὶ ἀσχημοσύνη οἱ ἐκᾶ ἐπιμανέστερα, καὶ τόνομα ἐπὶ τούτοις μᾶζον, καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἀκάλυπτον.

Nam mehercle Antiochia quidem etiam ipsum istud opus vidit, quando adolescentem illum Tharso venientem abduxisses. Sed & detegere ipsa inhonestum fortasiis mihi fuerit. Veruntamen norunt & meminerunt illi qui tum adstabant vobis, atque aspiciebant te quidem in genu inclinatum, illum autem nosti quid facientem quoque, nisi omnino perpetua rerum obliuione laboras. At in Aegypto illi fortasiis non norunt te, qui te post praeclara ista in Syria certamina, fugientem inde ob ea quae modò dixi, susceperunt, cùm te vestiarij insequerentur, à quibus vestibus pretiosis comparatis, viaticum tum habebas. Sed non minùs Alexandria quoque conscia tibi est. Et per Iouem haudquaquam posteriorem eam Antiochia censeri decebat, nisi quòd protervitas ista tua manifestior, & turpitudo flagitiorum insenior illic fuit, & nomen ob haec maius, & super omnia caput

ἐ λιφαλέ. ἵς μό-
ἄμ ἰωισωσοί ϑι, ἰξ ὧρα
σι γιγνομένῳ μηδὲν τοιοῦτο
ὄμ ἰργάζεσθαι, καὶ βοη-
ϑὸς ἄμ ἔατιση ὁ πλαντᾶ
μισθοδότης ἀνὴρ ἰμ ϑῖς ἐκ
δοσις Ρωμαίων· ϑύνομα δ
ἀπτὸ δόσαι ἀκριωῦσαί
μοι, καὶ ταῦτα, τῷ πάν-
τας ἐδότας ὅμ λέγω. ἰκᾶς
μὲ τοίνυ, τὰ μὲν ἀλλὰ,
ὑνίκ ἴπλη ἰμ τῇ σιωουσίᾳ
ἀνομιϑότα ὑπὸ ϑοῦ, τί χρὴ
λέγαμ; ἀπ' λώϊκα σι ἐατί-
ϑεϑι τῇ μαχαίρᾳ, τοῦ οἰνο-
ξόᾳ, τοῦ οἰνοκόου ἰμ χόν-
ναισι κάμψαμ, τί οἴει, ἰκεί-
νωνγ ἄμ ϑι μὴ ἔναι τοιοῦτ
ὄμ, ἀπτὸ τὸ ἔργαμ ὁρᾶμ; οὐκ,
ἄλλ μὲ ναυτιῶσι τυφλὸς
ϑοῦ, ἀπ' ἰκείνου τὸν γνώ-
μαν, ἀὐτίκα ἰξιπάϑης ἂς οἰ-
εῖσϑαι, καὶ καταφρονῶ γι, ὡς
φασι, πιστοκλέους ἰκεῖ τῇ οἰ-
κῴᾳ. Αχαΐα μὲν γὰρ καὶ Ι-
ταλία πᾶσα ἰμπέπλησαι τῶμ
σῶμ ἔργαμ, καὶ τῆς ἐπ'
ἐκείνοις δίκης, ὕπαιό γι
τῆς

put adapertum. Vnus tantùm fuit qui crederet tibi ineptias eunti, quòd nihil tale commisisses: ac postremus auxiliator tibi fuit, is qui stipendium dabat, vir inter præcipuos Romanorũ. Nomen autem ipsum permittes mihi vt taceam, & hoc apud omnes eos qui sciunt quem dicam. Ille igitur cætera quidem quæcunque sustinuit in conuersatione illa à te perpetrata, quid attinet dicere? At verò quando te deprehendit in genibus adolescentuli pocillatoris Oenopionis iacentem, quid putas? credidítne tibi talem te non esse, cùm ipsum opus aspiceret? Haud quaquam opinor, nisi prorsus cæcus fuit: verùm apertam voluntatis atque animi significationem dedit, cùm te statim ex ædibus eiecerit, & eas expiamentis quibusdam lustrauerit post exitum inde tuum. Nam Asiam quidem & Italiam totam refertam est operibus tuis, & famam ea quæ ob illa consecuta est. & sanè gratulor tibi ob tam

πᾶς ἀνηκόατε. ὅτι πρὸς ζῆνα θαυμάζοντας ἴσως τὰ ἐν Ἐφέσῳ νῦν πραττόμενα ἐκεῖνό γε, ὅτιπερ ἀληθέστατόν, πᾶς ἂν μὴ θαυμάζοι, εἰ τὰ πρῶτά σε μὴ ἔθαλγεν. καὶ δι' ἃ καινὸν ἐνταῦθα ἢ τὸ πρὸς γυναῖκας αἰσχύνεσθαι. οὐ περὶ πόλεμόν σοι, ὦ δίοτρεφες, ἡ μάχη, ἀλλὰ περὶ γάμου καὶ παρθένων ἁρπαγῆς. ἀλλὰ τί πρὸς Διός, καὶ φιλῆσαι ὦν σώματι αἰσχρῷ ἐξιβόησας ἡμᾶς ἐπ' ἐκείνοις τοῖς ἔργοις; τοῦτο γοῦν τὸ ὑπερβεβηκότα ποιεῖ, καὶ μᾶλλον, πρὸς οὓς ἔπεισι χείλη, καὶ τὰς ὁμιλητάς, οἷς ἱκανὰ ἦν τὰ πάνυ μόνα τὰ ἁπαλὰ ἐκ σοῦ σώματος ἀκροᾶσθαι, τὸ βάρβαρον τῶν ὀνομάτων, τὸ πραὺ τῆς φωνῆς, τὸ ἄκρατον, τὸ ἄτακτον, τὸ πάντη ἄμουσον, καὶ τὰ ξιαῦτα· φιλῆσαι δὲ σε μὲν ξυνέβαινε μὴ γήθοντο, ὦ ἀλιξίκακε. δεινὰ μὲν οὖν ἦν ἐχιδνάρ φιλῆσαι, ἄμεινον δὲ δῆγμα ἰκεῖ, τὸ λυσιτελοῦν καὶ ἄλγημα

præclaram laudem. Quare ad eos qui mirantur ea quæ nunc Ephesi abs te geruntur, illud equidem dico quod verissimum est, quòd mirum foret si non mirarentur, si prima illa tua opera nossent. Atqui novum hîc istud videlicet cum mulieribus quoque addidicisti. An non congruum igitur, dic mihi, fuerit, hominem talem Apophradem appellari? Sed quid, per Iovem? num etiam osculari ore insuper voluisti nos ob talia facta? Istud igitur contumeliosissimè facis, & maximè erga eos quos minimè decebat, sectatores tuos, quibus satis fuerat illa solum mala ab ore tuo percipere, verborum videlicet barbariem, & vocis asperitatem, & indiscretam atque inordinatam enunciationem, & à Musis omnino alienam, & id genus alia: osculari autem etiam te supra hæc, absit, ô malorum auersor Hercules. Nam scutum potiùs aut viperam osculari satiùs fuerit, quòd in morsu ibi omne periculum &

omnis

λυπημα, καὶ ὁ ἰατρὸς ἀσπλανὴς
ὢν ἐπὶ σῷ στόματι, ἂν ἀφ' οὗ ἐ-
κεῖνος, μὴ φθῇ ἰδὼν ἐκεῖνον, τίς ἂν
ἔτι ἱερεῖα ἢ βωμοὺς προσέλθοι;
τίς δ' ἂν θεὸς ἐπακούσειε ἔτι
ἐρομένῳ; πόσων περιῤῥανεῖται
ἂν, πόσων ποταμῶν δεῖται μὴ
τοιοῦτος αὐτὸς ὢν, καθαίρεσθαι
τὰ πλοῦτον ἐν ἐνόμασι μὴ ῥήμα-
σιν ἐργαζόμενα μὴ τηλικαῦ-
τα ἐργαζόμενον. καί σε ἐγὼ
μὲν ἀφροράδα μὲν ἀδίκως, ἴσχυ-
σόμην ἂν μᾶλλον, ἐκ ὅπως ἐκ
τοῦ ἀφανοῦς ἐλέγξω ἄν. σὺ δ' ἴσως
ἐπαινεῖς ἡμᾶς, βρωμολόχους
λέγοντας, μὴ φοβομαθήτας,
καὶ ῥυσιμυτῆρ, καὶ Ἀθλωτῆ,
τὸ Ἀθλωτὴρ ἐπιθυμῶ, μὴ ἀνδρα-
ποτῆρ καὶ σφῳδικίζαν, καὶ
χαροβλημάδη. ἰαπὸν ἰαλεῖ-
ος ὁ λόγος. Ἑρμῆς ἐπιβλέψει-
ε αὐτοῖς λόγοις. ποῦ δὲ ταῦ-
τα τῶν βιβλίων εὑρήσεις;
ἐν γωνίᾳ πῃ τάχα τῶν ἰαλέ-
μου τινὸς ποιητῶν ἰαβδάριον
γραῦς, ἄρτι καὶ ἀραχνίων
μεστὸ, ἔπειν ἐκ Φιλαινίδ
λιτου,

omnis dolor, & medicus accersitus facilè illum depulerit: à tuo autem osculo, & veneno isto, quis quaeso vel ad sacra vel ad aras accederet? Quis autem deus exaudiret etiam precantem? quàm multis lustrationibus, multisque fluminibus opus foret? At talis ipse cùm sis, derides alios ob nomina ac verba, cùm tu interim fascinora talia ac tanta perpetrare solcas. Atqui ego quidem si Apophradis vocabulum ignorarem, erubescerem potiùs: nedum si dixissem, inficias irem. Te verò nemo nostrûm accusauit adhuc, quòd βρωμολόχους dixeris, & ποποφοβαθήτας, & ῥυσιμυτῆρ, & ἀθλωτῆ, pro Athenas desidero, & ἀνθοκρατῆρ, & σφῳδικίζαν, & χλοροβλημάδη. Malùm te malè perdat. Mercurius Logius, vnà cum ipsis verbis. Vbi enim huiusmodi scripta reperis? In angulo fortassis alicubi alicuius ex poëtis istis Ialemo frigidioribus defossa, situ & araneis oppleta: aut alicubi ex libris Philænidos,

λίτερ, ἂς ἀφ' χαρὸς ἴχῃς, Σῦ μεύ σι, καὶ σοῦ σώματος ἄξια. ἐπεὶ δ' σοῦ σώματος ἐμνήσθην, τί φαίης ἄν, εἴ σε ἡ γλῶττα ἐς δικαστήριον πρόκλησις (θεὸς μὲν γὰρ οὕτως) ἀδικήματος, ἢ τὸ μητριάζειν, ἢ βρώσεως ἀδίκου; λέγουσ' ἐγώ σε, ὦ ἀχάριστε, πτωχὸν καὶ ἄπορον παραλαβὼν, καὶ βίου ἀνόμβρου, τὰ μὲν πρῶτα ἐν ζοῖς θεάτροις ἀδοκιμάστῳ ἐποίησα, νῦν δὲ Νίνον, νῦν δὲ Μητίοχον, ἔπειτα μετὰ μικρὸν Ἀχιλλέα τιθεῖσ· μετὰ ταῦτα δὲ, παῖδας συμβίβασα διδάσκοντα μακρῷ χρόνῳ ἔβοσκον. ἤδη δὲ καὶ τὰς ἀπορίας τούτους λόγους ἐπικεινόμενον, Σοφιστὴν ἔνια δοκεῖν ἐποίησα, καὶ τὴν μικρὰν προσήκουσάν μοι δόξαν περιῆψα. τί δέ σοι τηλικοῦτον ἴχνος ἐγκαλεῖν δικαστάς μοι δοκεῖτε, καὶ ἐπιτάφιος ἐπιτάγματα ἄπαξια, καὶ θυρσίας κατασπάσους; οὐχ ἱκανόν μοι τὰ ἐπὶ

quos in manibus crebrò habes: veruntamen te atque ore tuo digna. Quia autem oris mentionem feci, quid diceres quæso si te in ius vocaret lingua? Fingamus enim hoc pacto, vt te iniuriæ, aut quod modestius paulò foret, contumeliæ accusaret, ita dicens: [c] Ego te, ingratissime, pauperem atque inopem susceptum, & victu quoque carentem, principiò quidem in theatris celebrem feci, nunc quidem Ninum, nunc autem Metiochum, deinde paulò pòst Achillem quoque exhibens. Post hæc autem docentem pueros syllabas nectere, longo tempore alui. Iam autem & alienas istas orationes velut in scena exhibentem, sophistam videri feci, eamq; gloriam tibi, quàm minimè conuenientem adaptaui. Quid igitur tantum habes quod imputare mihi possis, ob quod adeò contumelioſè me tractas, & inlungis mihi mandata quædam turpissima, & ministeria execratione digna? Non satis mihi

sunt

ἰρὶ τῆς ἡμέρας ἔργα, ψεύδεσθαι καὶ ἐπιορκεῖν, καὶ τὰς τοιαύτας ὕβρεις καὶ λόγους ἀκούειν, μᾶλλον δὲ τὸν βόρβορον τῶν λόγων ἐκείνων ἐμεῖν; ἀλλ' οὐδὲ νυκτὸς τοῖς λαλαλάμοσι σχολὴν ἄγειν ἐᾷς, ἀλλὰ μόνη σοι πάντα ποιῶ, καὶ παρῶμαι, καὶ μαίνομαι, καὶ ἀντὶ γλώσσης, ὅσα καὶ χαρὶ χεῖρα διέγνωκας, καὶ ὥσπερ ἀποστέρας ὑβρίζει, καὶ ἐκκαλύπτεις λοιδορεῖς λαλεῖς. λαλεῖν μοι ἔργον δὸς μόνον, τὰ δὲ ἄλλα ποιεῖν καὶ παθεῖν, ἄλλοις μέρεσι πεπόνταται· ἐμοὶ δὲ ἄρτια λάμπει τις, ὥσπερ τοῖς φιλομήλαις, ἐκ τύμβου. μακαριώτερα γοῦν μοι δοκεῖ τὰ τῶν τέκνα κατεσθιόντων. πῶς θεῶν, εἴ τις γυναῖκα γλῶτταν, ἰδίαν αὐτῇ φωνὴν λαβοῦσαν, μὴ τὰ πάντα φωνήεντα ἐκκαλεσαμένη τί ἂν ἀπεκρίνατο αὐτῇ; ἐκείνα ἀπονοήσει, ἃ καὶ πρὸς τὸν Γλαῦκον ἐναγχος ἤρητο δι, ἐπιπεπραγμένα ἤδη ὧν ἔργα

sunt ea quæ per diem fiunt opera nefaria, mentiri puta, & peierare, & tot nugas atque ineptias exhaurire: imò verò cœnum verborum istorum euomere: sed neque noctu me miseram ocium ducere sinis, sed sola ego omnia tibi facio, & proculcor, & contaminor: ac lingua perinde vt manu vti decreuisti, & quemadmodum alienam cõtumelia afficis me, tantisq; malis obruis. Loqui, meum opus solum est: talia autem facere ac pati, quæ tu cogis, alijs partibus iniunctum est. Quare vinam & me aliquis, ceu philomelæ illam, execuisset. Nam mihi beatiores illorum linguæ videntur, qui liberos suos deuorârunt. Huiusmodi, per Deos, igitur si lingua diceret, propria aliqua assumpta sibi voce, ac barba tua velut patrona aduocata, quid quæso responderes ipsi? Illa scilicet quæ & ad Glaucum nuper abs te dicta sunt, cùm ille te ob opus iam

ἔργῳ αἰτιάσθαι, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξοῦ ἐν βραχεῖ, καὶ γνώριμου ἅπασι γενήσεσθαι. πόθεν ἄρ' οὖν τοσοῦτος καὶ ἐν τοῖς λόγοις γνώριμος; ἀπαγγελτέον δή, ἐνοχλοῦσι πολλοὶ καὶ ὀνόματος ἕνεκα, ἕτερα καταστήσασθαι αὐτὴ τὰς προφάσεις ἐν πρωγενείοις, ἐνίοις κατὰ ἔθνη προσλαμβάνουσας. ὃ καὶ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀπροράτα ἐπισχήσασα ἀκοήν, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐχ ἡγανάκτεις. ἐν Συρίᾳ μὲν γοῦν ῥοδοδάφνη κληθεῖσ, ἐφ' ᾧ δὴ, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, αἰσχύνομαι διηγήσασθαι, ὥστε τό γε ἐπ' ἐμοὶ, ἀφῆρεῖς ἔτι ἐμέ. ἐν Παλαιστίνῃ δὲ φραγμὸς ἐπὶ τοῖς ἀκάνθαις τῷ ὀνόματι ὤλμην, ὅθεν τι ἐνυάλιον μιτρᾶν, ἔτι γὰρ ἔξυρῶν αὐτόν. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ σιωπηλὸς πρόδηλον τῷ. μικρὸν γοῦν φασιν ἀφανιζῶν σύναπτή τινι τῶν τριβμένων ἐντὸς ἀγγείων, ὡς ἐπὶ τούτῳ ἐνδοξοῦ ἐν βραχεῖ, καὶ γνώριμου ἅπασι γενήσεσθαι. πόθεν ἄρ' οὖν τοσοῦτος καὶ ἐν τοῖς λόγοις γνώριμος; ἀπαγγελτέον δή, ἐνοχλοῦσι πολλοὶ καὶ ὀνόματος ἕνεκα, ἕτερα καταστήσασθαι αὐτὴ τὰς προφάσεις ἐν πρωγενείοις, ἐνίοις κατὰ ἔθνη προσλαμβάνουσας. ὃ καὶ θαυμάζω, ὅτι τὴν μὲν ἀπροράτα ἐπισχήσασα ἀκοήν, ἐπ' ἐκείνοις δὲ τοῖς ὀνόμασιν οὐχ ἡγανάκτεις. ἐν Συρίᾳ μὲν γοῦν ῥοδοδάφνη κληθεῖσ, ἐφ' ᾧ δὴ, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, αἰσχύνομαι διηγήσασθαι, ὥστε τό γε ἐπ' ἐμοὶ, ἀφῆρεῖς ἔτι ἐμέ. ἐν Παλαιστίνῃ δὲ φραγμὸς ἐπὶ τοῖς ἀκάνθαις τῷ ὀνόματι ὤλμην, ὅθεν τι ἐνυάλιον μιτρᾶν, ἔτι γὰρ ἔξυρῶν αὐτόν. ἐν Αἰγύπτῳ δὲ σιωπηλὸς πρόδηλον τῷ. μικρὸν γοῦν φασιν ἀφανιζῶν σύναπτή τινι τῶν τριβμένων ἐντὸς

actum accusaret, quòd ob hoc celebris brevi tempore & notus omnibus factus esset. Vnde ergo ita celebris? ob orationémne reddituis? At sufficit quomodocunque clarum ac celebrem esse, deinde commemorate ipsi multas istas appellationes, quas passim apud varias gentes adeptus es. Quò magis etiam miror quòd cum Apophradem audieris, aegrè tantopere tuleris, ob illa autem nomina nihil indigneris. Nam in Syria quidem Rhododaphne vocatus es [illegible] tem, ita me Musarum ac met, erubesco dicere. quae te quantum quidem in me est, obscurum etiam maneat. In Palaestina autem, sepis nomine, ob barbe opinor spinositatem, quoniam inter opus pungere solebat. adhuc enim tondebas ipsam. In Aegypto verò angina dictus es: quod per se manifestum est. Nam aiunt te propemodum suffocatum esse, cùm in nauti quendam crassiorem ex ijs qui in onerarijs atque maioribus navibus sanè

ὀσυγχόντα, ὃς ἐμπιὼν, ἀνέ-
ῳξαί σοι τὸ στόμα. Ἀθλιώτατοι
μὲν δὴ βέλτιστοι, ἀνώνυμα τὰ-
δε ἐλάν, ἀπὸ γραφόμματος δὲ
ἐκεῖνος τοσοῦτος τιμώρητός σοι,
Ἀτίμαρχον ἀνόμασον· ἐδόκει δὲ
καὶπάνυ τι καὶ πρότερον πρέ-
πειν σοι, ὦ Ἰταλία πάπα, βα-
βαί, ἡρωϊκὸν ἐκεῖνο ἐπιτηδεύ-
ειν, ὁ Κύκλωψ, ἐπεδή ποτε καὶ
τοῦτο ἀρχαίαν ἐφοκειλοῦ, παρ'
αὐτὰ τὰ Ὁμήρου ᾄσματα ἐπι-
τόμως, καὶ σὺ τὴν αἰσχυρηλίαν ἐκεί-
νην ἐπεδείξω. καὶ αὐτὸς μὲν ἔκατο
μυθέρ ἄδην, ἐκκεντέον ἔχον
ἐν τῇ χειρὶ, βιπηλίῳ Πολυφη-
μοστασίας ἢ ποιμένος, ὀρ-
θὸν ἔχων τὸ μοχλὸν, ᾧ μάλα
ἐκτεταμένον, ἐπὶ σὲ Ὀδυσσέ-
ως υἱὸς ἰὼν, ὡς ἐκκόψων τὸν ὀ-
φθαλμόν·

Καὶπάνυ μὲν ἄμπτο παρὰ
ῥὶν ἐφάπτειν ἔχθρ,
Ἀλχμὴ δ' ἐγλύθη παρὰ
κάλλος ἀνθρώπων.

Καὶ δὴ ἐλάν ἄλλον, πλὴν σὺ
λίγον-

incidisses: qui tibi postquam imposuisset, etiam ipsum os obturauit. Nam Atheniensset quidem, optimi illi, obscurius nomen nullum dedêre tibi, sed literæ vnius appositione te honorantes, [u] Atimarchum appellârunt. Decebat enim & illud affectatum ac nouum habere te. In Italia autem, papæ, heroicum illud, Cyclops vocatus es, quòd aliquando etiam ad veterem ornatum ac modum illum, iuxta ipsa Homeri poëmata, versibus peragere tu quoque turpitudinem illam affectasses. Ac ipse quidem iacuisti ebrius iam, mulctrale habens in manu, Polyphemus videlicet coire gestiens: Adolescens autem mercede conductus, rectum habens vectem, probè admodum acutum, quasi Vlysses quidam te inuadebat, excussurus vio delicet oculum:

Quem tamen haud tetigit, iuxtaq; elabitur hasta,
Et ferit extremum vibrata cuspide mentum.

Nequeenim absurdum aut ineptum puto fuerit, cùm de te verba

λίγοντα φορτικῶς. σὺ δὲ ὁ Κύκλωψ, ἀναπεπταμένος τὸ στόμα, καὶ ὡς ἦν, πλατύστομος λιχνεύσας, ὠφάγες τυρλόμυ & ὑπ' αὐτῶ τῷ γνάθου. μᾶλλον δέ, ὥσπερ ἡ Χάρυβδις αὐτοῖς ναύταις, καὶ πηδαλίοις καὶ ἱστίοις, ὅλον ξυτῶν καταπιεῖν τὸν Οὖτιν. καὶ ταῦτα ἑώρας καὶ ἄλλοι πρόντες ἅτα δὲ ἐς τῷ ὑσφάραν μία ὦ ἀπρολογία, ἡ μίθη, καὶ ἐς τὸν ἄπραξον ἐνίφαγες. διὰ δὲ καὶ δασέως ὀνόμασι πλατεῖν, αἰσχυνῆ τῷ ἀφροδίτα; πῶς θνῶν ἀνί μοι, τί πάσχεις, ἀπαθὴς μὰ κῆνα λίγουσιν οἱ πολλοὶ, Λεβιαθὰν σι, καὶ Φοινικίδην; ἆρα καὶ ταῦτα, ὥσπερ τῷ ἀφροδίτα ἀγνοῆς καὶ οἷα τάχα που ἐν πανηγύρει πρὸς αὐτῶν; ἢ ταῦτα μὲν δὴ τὸ σωφρονεῖν οἶσθα, τῷ ἀφροδίτα δὲ, ὡς ἀπηγνῶτα, μόνῳ ἀτιμάζεις, καὶ ἀκριβείας τῷ καταλόγῳ ὀνομάτων; δεινὰ ῤὖν μιμεῖσθαι ἡμῖν τινας τὰς λίπας, ἀπὸ μίχρι

verba faciamus, fœdè loqui quoque paulò hæc dicitis. Tu verò Cyclops ille, dilatato ore, & quàm latissimè licebat, hians, fustimebas ab illo tum occæcari tibi non xillam. Imò verò quemadmodum Charybdis quærebas vnà cum ipsis nautis & clauis & velis totum illum absorbere. [x] Vtin, sine Nemine. Atque hæc tum efficiebant etiam cæteri qui aderant. Deinde postero die vna ea tibi defensio erat, ebrietas, & ad merum confugiebas. His igitur ac talibus nominibus opulentus es, pudore afficeris ergo Apophradem. Per deos itaque dic mihi, quo pacto afficeris cum illa quoque dicunt plerique [y] λιβιάθαν & [z] φοινικίδην? num igitur & hæc perinde tu Apophradem ignorabas, & existimas fortassis etiam laudari te ab ipsis? An hæc quidem vt consueta familiaria nosti: Apophradem autem vt solam ignotã improbas, & à catalogo verborũ tuorum excludis? Proinde nõ indignas pœnas nobis exolvis, sed etiam

μόχθῳ τῆς γυναικωνίτιδος συναβόητος ἐκπρόθυρος γοῦν, ἐπὶ γαμικά τινα γάμον ἐν Κυζίκῳ μνᾶσθαι ἐτόλμησε, νὴ μάλα ἐπιτηρουμένῳ πάντα ἢ βιαίῳ τῇ ἐπὶ γυναῖ, οὐκ ἂν προσάμενον, ἔφη, ἀνδρὶ, νὴ αὐτὸν ἀνθρώπου δεόμενον. ἅτα ἐν τοιούτοις ὅστις οἱ ὀνομάτων μέλει, νὴ γυναῖ, νὴ τῶν ἄλλων καταγελᾶς; ἀκούσῃ· ἐγὼ δ' ἂν ἅπαντα ὁμοιά σοι λέγειν δυνάμενα. νόθῳ τίς οὕτως ἐν λόγοις μαχαιρόδρομος, ὡς ἐπὶ μιᾷ τῶν πᾶσι μοιχὸς, ἀντὶ ξίφους τρισσὰν αὐτῶν. τὸν δὲ Θεόπομπον, ἐπὶ τῷ Τεισαράμενον λοιδορεῖσθαι φάναι, τριπλῇ μοι λόγῳ καθηρηκέναι αὐτὸν τὰς πρώτους πόλεις· καὶ ἀναλῦσαι, ἀφικομένῳ αὐτὸν εἰς Ἑλλάδα, καὶ ἂν Κέρβερον ἐν τοῖς λόγοις. πρόσθεν δὲ καὶ λέγειν ἅψας, ἰδίᾳ τινὰς ἀνελόντα τινα, οἶμαι, ἀρχαιότατα· καὶ ἀπὸ μυείας, ὧν ἐκ μυεῖσθαι ἄξιον, ἢ μόνον ἐπᾶναι, ὅσῳ οἱ ἀπὸ

etiam muliebri conſortio, & ad Gynaecea vſque notus es. Nuperrimè igitur cùm nuptias quaſdã Cyzici ambire auſus eſſes, probè admodum explorata omnia habens optima illa mulier reſpondit: Haudquaquam, inquiens, virum eum accepero, qui ipſe quoq; viro indiget. Et tamen in talibus rebus cõſtituto tibi, adhuc verborũ cura eſt, & rides conſpuíſque cæteros. Meritò ſanè. Neque omnes ſimilia tibi dicere poſſumus. Vnde enim, aut quis adeò in verbis audax foret, vt contra tres adulteros pro gladio tridentem poſtulet? De Theopompo autem ob Tricaranum in iudicio agente, dicat tricuſpide oratione ipſum conſeciſſe ciuitates præſtantiores. Et rurſum tridente interfeciſſe ipſum Græciam: & eſſe Cerberum in oratione. Nam paulò antè & lucerna accenſa quærebas fratrè quendam, ni fallor, mortuum, & alia infinita, quorum ne mentionem quidem facere dignum eſt, excepto ſolo illo, quod qui audie-

ἀκούσαντες ἀνεμνημόνευον. πλούσιός τις, οἶμαι, καὶ πένης τὸ πρότερον ἄνθρωποι, ἔτι μεταξὺ περὶ τῦ πλουσίου λέγων, ἀνίστασο, ἔφης, θάτερον τῶν ψεύστων. γελασάντων δέ, ὡς τὸ ἀπὸς, τῶν παρόντων, ἐνανορθούμενος δὲ σὺ, καὶ ἀνατιθέμενος τὸ ἁμάρτημένον, εὔμοιρον, ἔφης, ἄμα ἄτερον αὐτῶν ἀπέκτανας. ἐῶ τὰ ἀρχαῖα, τὸ πρίασθαι μύρων, καὶ τὸ ἀνδρωμία, καὶ τὸ πίταμα, καὶ τὸ ἐκχυθέν, καὶ ὅσα ἄλλα ἔοικε τοῖς λόγοις ἐκάνθη. ἃ μὲν γὰρ ἂν τῆς ψεύδους ἐλαννόμενος ποιεῖς, Δράσταια φίλη, οὐκ ἄν τινι ἐναντίσαιμι. συγγνωστὰ γοῦν, ἄν τις λιμῷ πιεζόμενος, παραχαταθήκας παρ' ἀνδρὸς πολίτου λαβὼν, ἔπειτα ἐπιθέρκεσθαι, ἢ μὴ ἀποδοῦναι, ἢ ἄν τις ἀναισχυντότερος ἔτι, μᾶλλον δὲ πεσὼν, καὶ πλουτῶν, οὐ δὲ λέγω ταῦτα· φθόνος γὰρ ἐστὶν, ἐξ ἅπαντος ἀμύνασθαι τὴν ἀπορίαν. ἐκεῖνο δὲ ἐπὶ τοσοῦτον,

audierunt, memoriæ tradi-dere. Dites quidam opinor, & duo pauperes erant inter se inimici: postea de diuite loquens, occidit, inquis, θάτερον τῶν ψεύστων. Ridentibus autem, vt par erat, iis qui tum aderant, corrigens videlicet tu, & id quod erratum erat, restituens: Haudquaquam, subiicis, sed ἄτερον ἀνῶν occidit. Omitto antiqua illa: puta πρίασθαι μύρων, & ἀνδρωμία, & πίταμα, & ἐκχύθεν, & quæ alia præclara in orationibus tuis effulgent. Nam quæ paupertatis causa facis, ô chara Andraſtia, nemini exprobrauerim. Ignoſcendum enim, ſi quis fame coactus, depoſito à ciue accepto, deierârit ſe illud haudquaquam accepiſſe: aut ſi quis impudentior poſtulat, imò verò mendicet & furatur, & publicanorum more rapit: haud equidem iſta dico. Neque enim inuidia vlla eſt quoquo modo depellere inopiam. Sed illud intolerabile tandem, pau-

per

ὑὸν, πρὶν τὰ σὺ ὄντα, εἰς μόνας τὰς τοιαύτας ἡδονὰς ἐκχέαι τὰ ἐκ τῆς ἀνομαχωτίας πλυτα γόμενα. πλὴν ἄγε τι καὶ ἐπαινέσαι μοι δόξας πάνυ ἀκριβῶς ἂν σὺ ποιήσαις, ὁπόταν τῇ Τισιάδι τῷ τέχνῳ οἶδα, ὡς τὸ δικόρακα ἔργον αὐτὸς εἰργάσω, ἐξαπατήσας τὸ ἀνοήτως ἐκείνῃ πρόθυτον χρυσᾶς πεντήκοντα. ὁ δὲ δὴ τῇ Τισίᾳ, ἀντὶ βιβλίου, τριακοντα μνᾶς ἐξήτησε, καταθρασύς. τοιαῦτα ἔτι ἔχων ἄπαρ, νὴ μὰ ἄμα καὶ ἀφίημί σοι, ἐκεῖνο μόνον πρὸς τοῦτο προσθήσω τὰ ταῦτα, ὅπως σοι φίλον, μὴ κωλύσειο τὰ τοιαῦτα εἰς ἑαυτὸ παροινῶν, ἐκεῖνο δὲ μηκέτι. ἔπαγε· ἐγὼ ὅσιον, ἵνα τοῦτο καὶ τοῦτο ἔπαρ τὸν ταῦτα διατιθέντας καλεῖν, μὴ θλοποιίας πρὸς ἐμὲ ποιεῖσθαι, καὶ ὅλως τὸν ἄθεον ἀπὸ τοῦτο ἔπω, τὸ ἐπὶ λοιδορίοις φιλήματα, μὴ ταῦτα, πρὸς τὸν ἐπὶ πολλοῖς ἀφροδίσια σοι ἐργαζόμενον τὸ σῶμα. διαπεδύνειν ἔπαξ

per cùm sis, in solas huiusmodi voluptates omnia ea profundere, quæ per impudentiam istam acquiris. Nimis si quid vtique etiam laudare mihi concesseris admodum vrbanè abs te factum, quando cùm Tisia artem noris, bis Coracis opus ipse peregisti, subreptis illius semis triginta aureis. Ille autem propter Tisiam pro libro septingentas & quinquaginta drachmas exoluit, deceptus videlicet. Multa adhuc alia possem dicere, sed tamen cætera quidem volens remitto tibi: illud autem solum adhuc verbis addam. Age ista quidem fac vt tibi libet, néve desieris huiusmodi in te ipse debacchari: ab illo autem cave. Non enim pium aut fas est, eandem Vestam, eos qui talia committunt, inuocare, & amicitiam præbibere, eademque obsonia attingere. Sed neque illud, ob verba videlicet oscula: idq; cum ijs qui tibi non multò antè apophradem ipsum os effecêre. Ac postquam semel

ἅπαξ φλιήσῃς παραινέσεως ἀρξάμενον, ἐκπέπνευκε, ἀλλὰ πᾶν, ἄφιλε, τὸ μύρῳ χρίειν τὰς κολιὰς, καὶ τὸ πίττῃ δεῖν μόνα ἐκπέπνευκε. ἀ μὴ ἦν νόσῳ τινὶ ἐπείγεται, ἅπαξ τὸ σῶμα θεραπεύειν. ἀ δὲ μηδὲν νοσᾷς ζητεῖν, τί σοι βέλτιον λαβεῖν τὰ μὴ λεῖα καὶ ὁλισθηρὰ ἐργάσασθαι, ἃ μηδὲ ὁρᾶσθαι θέμις; ἐκεῖνό σοι μόνον σκεπτέον, ἃ ποιῶν, καὶ τὸ μηκέτι μειράκιον εἶναι ὡς πεπαίδευμαι ἔχειν τὰς βλαυτείας. φάδιον δὲ αὐτῶν πᾶς Διὸς λαβεῖν τοῦτο, καὶ μαθεῖν δεῖ πάντων αὐτοῦ, μὴ μισητὴς εἶναι, μηδὲ ὑβριστὴς, ἀλλὰ μὴ, νὴ νυκτί γε, καὶ σαυτὸν σκότου· τὸ γὰρ μετ' ἡμέραν ἄσχημον, λοιμιδῆ ἄγεσθαι, καὶ θυμοειδῆ. ὁρᾷς ὡς ἄμαυρον λέγει, ἀπίνῃζον τλὼ Καμαείναν ἰᾷρ, μηδὲ λαλαγιᾷρ' ἀφροράδα, ἢ σοι ἀφροράδα τὸν βίον ὅλον ἐργάσεται. ἢ ἔτι πᾶσ-

semel admonitionem amicam exorsi sumus, etiam illa, si videtur, abs te amoue, vnguento puta canos istos inungere, & pice sola illa quæ scis velli. Nam si morbus quidem aliquis vrgeret, totum corpus curandum foret: nunc autem cùm nihil ægrotas tu huiuscemodi, quid attinet pura ac lenia & glabra illa tibi reddi, quæ ne aspici quidem fas erat? Illud tibi vnum relictum est, qui doctrinam ac sapientiam præ te feras, cani videlicet, & non ampliùs nigricare. Id tanquam operculum quoddam malitiæ ac detestabilitatis istius sit. Proinde parce ipsis per Iouem, cùm in hoc, tum maximè in barba ipsa, neque polluas hanc ampliùs, neque contumelia afficias: aut si prorsus hoc nequeas, noctu saltem, & in tenebris: interdiu autem apage, est enim omnino ferum, ac bestiale. Videsne quantò satius fuerat tibi A Camarinam immotam relinquere, neq; Apophradem deridere, quæ tibi Apophradem & atram totam vitam reddiderit? An etiam amplius aliquid desideras? Nam quod ad me attinet,

δὲ ἔτι σ', ὡς τό γε ἐμὸν ἔστ' ἐπαίσιον. ἀ δὲ πρᾶγμα οἶδα, ὡς ὅλῳ τῷ ἱστορίᾳ, λίθον, ὦ πεπάλαμαι ἢ λίνεται δ', ἐπιλήθῃ, εἴ τις ἀνὴρ δασὺς, ἢ τὸ δὴ τὸ ἀρχαῖον μελάμπυγος, δρυμὸν μόνον ὡς ἐκβολίψαιμι. ἴσως ἤδη καὶ ταῦτα γελάσας, τὸ πεπάλαμαι καὶ τὸ λίνεται, ὥσπερ τινὰ αἰνίγματα, ἢ γέφυρα ἀκούσας· ἴσμεν γὰρ σοι τὰ σὸν ἔργων τὰ ὀνόματα. ὥστε ὥρα ἤδη καὶ ταῦτα συνοφαντεῖν, ἃ μὲ τριπλῆ καὶ τετραπλῆ σοι ἡ ἀφροδὶς ἐπήτικεν. αὐτῷ δ' οἴῳ σοι αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆ· ὡς γὲ ὁ καλὸς Εὐριπίδης λίγαρ ἔωθεν, Ἀναλίσκων σωμάτων, καὶ ἀφροσύνης καὶ ἀνομίας τὸ τέλος, δυσχέρεια γίγνεται.

tinet, nunquam quicquam deficiam. Nondũ igitur scis quòd totum attraxisti tibi plaustrum, cũ conueniret, ô pæpalema (id est, omnifariã scelerate) atq; cinæde, vereri te si quis homo hirsutus, & iuxta antiquũ illud, Melampygus, acerbè solũ intueretur te. Fortasiis iam hæc quoque ridebis, pæpalema quod dixi, et cinædũ, perinde vt ænigmata quædã & griphos audiens. Ignota enim tibi sunt tuorũ operum nomina. Quare licet tibi iam etiam hæc cauilleri, nisi tibi tripla atq; etiam quadrupla Apophras iam parta est. Accuses autem teipsum ob hæc omnia, licet. Nam vt præclarus ille Euripides dicere solitus fuit: Oris indomiti, & stultitiæ & iniquitatis finis, infelicitas esse consueuit.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a APOPHRADIS nomẽ.] *Apophradis vocabulũ in vsu esse. Heniochus enim Comicus fabulam cõscripsit, cui titulus est* Ἀποφράς, id est, *dies inauspicatus.* Ἀποφράδες ἡμέραι, id est, *nefasti dies. Olim vocabantur inauspicati, & quibus publica non licebat agere: vnde receptũ, vt homines execrandos & abominanda malicia* ἀποφράδας *appellarent, tetie versiculo:*

ἀθρεπτ@ ἀποφράδε, τὴ βλίτυν ἀπιδίαν:

Homo nefastus, & ore perfidum tuens. *Vocat hominem* ἀποφράδα. *Cic. in Vatin. Omnes, cùm te viderint, tanquã auspicium malum detestãtur*, id est, ὡς ἀποφράδα. *Eadem est autem Græcæ vocis etymologia, quæ Latinæ, παρὰ τὸ φράζω: quòd hanc dictionem* ἀποφὰς *perinde ac barbaram vsurpasse Lucianus notatus est à quodam, quam vel hoc vno argumento ἀλωνιστὶ probare possemus, quòd eam Plato νόμων ζ. in ore habuerit. Item Plutarchus & Dionysius Halicarnas. Antiqui aũt primum mensem & dies impares, dijs cœlestibus consecrabant, Alterum verò mensem & dies pares dijs inferis, in quibus lustrabant fontes, & mortuis parentabant, quos dies inauspicatos, Græci* ἀποφράδας, *Romani verò nefastos appellabant, quales erant dies mensium postridie Calendas, Nonas & Idus, in quibus Do, dico, & addico, hæc tria verba dicere, Prætori religio & nefas erat. At alios tres mensium dies primarios, Calendarum, Nonarum, & Iduum dijs superis consecrabant, quos fastos quoque appellabant, in quibus sacris operari, & ius dicere fas erat. Hos Numa Pompilius ex Hetruscorum magia Romanos pontifices concipere & statuere docuit. Quos ne sacra vilescerent, populo non diuulgabant, sed horum obseruationem pontifex minor, sacrificiorum regulus plebi in capitolium calate*: id est, conuocate cuxta *Calabram Romuli casam indicebat. b* Ala comprehendisse.] *Archilochus poëta Iambographus, & ad maledicendum egregiè infructus, ad hunc modum respondisse fertur cuidam, à quo fuerat conuicio prouocatus:* τὸν τέττιγα πτερῶν συνέλιφας: id est, *cicadam ala corripuisti & me minimè ex vsu tuo prouocasti. Est autem huius insecti mira quædam & prodigiosa loquacitas, maximè effœruescente sole. Ergo quemadmodum si cicadam naturâ garrulam ala prehendas, clariùs obstrepit, ita si poëtico homini præbeas simultatis occasionem, non modò non tacebit, sed clariùs obstrepet, & omnem bilem chartis illinet atris. Proinde Platonem aiunt admonuisse, ne quis hominem poëtam sibi faceret inimicum. Et Horatius:*

—genus irritabile vatum,

dixit. Strab. lib. 10. *dicit ex Paro natum esse Archilochum. Fuit autem*

abiem Paros Cycladum vna in mari Aegæo. c Antè pedes.] *Passim obuia. Nam ante pedes esse dicitur, quod obuium, quodque præsens adest, vel imminet. Terent. Isthuc est sapere, non quod ante pedes modò est, videre: sed etiam illa quę futura sunt prospicere.* d Hyperboreis.] ὑπερβόρεοι & *populi Septentrionales, ita dicti quòd supra Boream flatum siti esse crederentur. De his vide apud Plinium lib. 4. cap. 12. Pomp. Melam, Diodorum & Festum.* e Cumanus existat.] *Cumanæ sunt in Aeolide supra Lesbum, notati stoliditatis, vt indicat Stephanus.* f. Iuxta Aesopi.] *Aesopi graculus dicitur, qui aliena sibi vsurpat, aliorumq; bonis se vendicat. Extat Aesopi Apologus inter alios.* g Anni principio.] *In anni exordio, in principio Ianuarij soliti sunt Romani bene auspicari. Meminit & Plinius in Panegyrico, itęq; historiographi.* h Iuxta prouerbium, Mensis cùm sis.] *Erasmus nostèr admonet dici, vbi quis vltrò prouocat quempiam, vnde sua audiat probra, veluti si Troiani accersant histrionẽ, qui ipsis calamitates, quas semel pertulere, denuò quasi renouet. Idè Lucianus in Piscatore seu reuiuiscentibus. Idè nobis accidit, quod Ilienses, vt qui histrionem tragœdum quempiam aduersus nos excitauimus, qui Phrygum cantet calamitates.* i Per Pandemũ.] *Veneris cognomina sunt apud Suidam.* k Atqui ineptum.] *Præcisio.* l Cothurnum quondã appellabat.] *Cothurnus vtriq; pedi aptus est, ob id ad hominẽ transfertur, qui se ancipitem in duas factiones præbet, quo nomine Theramenes Atheniensis notatus fuit, de quo Xenoph. lib. 2. & Lucianus in Amoribus, Erasmus noster in Adagio: Cothurno versatilior.* m Lypaën.] Λύπιον videlicet deducta voce, quod molestare & vexare significat. n Nãque os & claudos.] *Cùm vario superstitionũ genere priscorũ hominũ animi à pueris statim imbuerẽtur, tum ea mira in modum illos stultitia occupabat, vt si deformi cuipiam viro Aethiopi, claudicho, manè domo exeuntes primùm occurrerẽt, inauspicatũ id sibi putarent. Idem alibi:* δυσοιωνιστόν τι καὶ δυσοίωνον ἡγούμενοι τὸν εὐνοῦχον ἰδεῖν ἐν τῇ ὁδῷ: *Eunuchũ fortè fortuna videre, existimat. Appianus Alexãdrinus* ἐμφυλίων β. *Plutarchus in Bruto: Imperator quoq; Adrianus ex Mauri occursu maximam sibi calamitatẽ impendere præsagiuit. Eadem quoq; infe-*

Eli vanitate, ſepulchra declinabant. Ammianus lib. 31. Aedificijs nullis vnquam tecti, ſed hæc velut ab vſu communi diſcreta, ſepulchra declinant. Hodie ſunt, qui ſic monachos auerſantur, vt eorum aſpectum non ferant, eos crebrò κακὸν οἰώνισμα vocitantes. o luxta prouerbium, pannum lacerum.] *Hominem iam faſtidium & reiectum, ῥάκος πολιχνὸς appellãt Græci: id eſt, pannum vndiq; lacerum. Sumpta metaphora à veſte longo vſu detrita, atque ob id reiecta, cùm noua fuerit in precio.* p Quæ in theatro adoleſcens egiſti.] *Adeò hiſtriones illiberales habiti ſunt, vt qui in agendo eorum geſtus imitarentur, probroſis appellationibus iactati ſint; quod Gell. lib. 1. cap. 5. demõſtrat. Accedat, quod edicto prætoris, qui pronunciandi cauſa in ſcenam prodijſſet, infamia notabatur, vt Iul. retulit, de his qui notantur infamia l. 1. Vlp. autem l. ſequenti, ex Pegaſi & Nervæ filij reſponſis, ſic interpretatus Prætoris edictum videtur, vt ij duntaxat infames efficiantur, qui præmio conducti, in ſcenam prodierint. At ſi reliqui præter mercede cõductos non ſint infames, non tamen inter honeſtas ingenuasq́ue perſonas referuntur. Recentioribus quoque temporibus Theodoſ. imp. l. 4. C. de ſpectacul. ſcenicis, & lenonibus lib. 11. Hiſtriones viles & inhoneſtos vocauit. De hiſtrionibus nonnulla Bud. in annot. in Pand. ad l. athletas ff. de his qui notan. inf. Aemil. Prob. in præfatione ſuorum Imperat. In ſcenã verò prodire, & populo eſſe ſpectaculo, nemini in eiſdem gentibus fuit turpitudini. Quæ omnia apud nos partim infamia, partim humilia, atq; ab honeſtate remota ponuntur. Apud Græcos quoque hiſtriones propter improbitates faditatesq́; , quas repræſentabant, viles parumq́; honeſti habiti ſunt.* q Mercurius Logius.] *Mercurij cognomenta multa ſunt apud Lucianum, Ariſtophanem & alios. Sed Logius à diſciplinis, & facultate dicendi eſt appellatus hîc & apud Philoſtratum & Syneſium. Logos enim & ſermonem & rationem & ſtudia ſignificat, & multa alia. In apologia pro Mercede conductis dicitur eloquentiæ præſes, qui à viris doctis colebatur.* r Ex poëtis Ialemo frigidioribus.] *Eraſmus in adagio, Ialemo frigidior.* ἰάλεμος *lugubri cantione. Eurip. in Rheſo. Idem in Troade:* ἰάλεμος *hymnus lugubris.* s Situ & araneis oppleta.] *Situ & araneis*

araneis oppleta loca dicuntur inania, siue res nullius pretij, aut momenti. Sic Catullus de se ipse iocatus ait, ad Fabium:

Nam tui Catulli
Plenus sacculus est aranearum. *Afranius apud Festum: Támne arcula tua plena est aranearum? Plautus in Aulularia:* An'ne quis ædes auferat?
Nam hic apud nos nihil est aliud quęsti furibus,
Ita inanijs sunt oppletæ atq; araneis. *In Ecclesiastica historia legitur, quod eo tempore quo Gregorius patriarcha Constantinopolitanus & Macarius cum alijs, qui vnâ in Christo naturam & voluntatem asserebant, centũ & quinquaginta præsulum sententia damnati sunt, plurimæ araneorũ telæ, maxima omnium admiratione, in medium populum ceciderẽt. Ex quo significatum est eas hæreticorum sordes aranearũ instar inanes fuisse, eoque consentu solemni iudicio disiectas esse.* s Ego te, ingratissime.] *Prosopopœia linguæ expostulantis cum abutente.* u Atimarchum appellarunt.] *fortassis enim nomen illius Timarchus fuerat.* x Vtin, siue neminem.] *Cùm Polyphemus ab Vlysse lumine priuatus eum percunctaretur, quod ei nomen esset, οὖτις (inquit) ἐμοὶ ὄνομ' ἔσκε, vt tradit Odyss. 9. Hom.* y λεσβιάζειν.] ἢ λεσβίζειν. *Hoc Latini capitibus illudere, aut contrà ore morigerari appellant. Sunt qui pro polluere, aut conspurcare accipiunt. Sumptum à moribus Lesbiorum, Erasmus in Chiliad.* z Φοινικίζειν.] *Dicebantur vulgò puerorum obscœnis amoribus dediti. Ortũ est autem adagium à spurcissima Phœnicum libidine, quam Græci meritò αἶσχος μίξιν nominant, in primis Plutarchus in vita Cæsaris.* A Camarinam immotam, &c.] Id est, *malũ sibi non accersere, vel cœnum admodum contingere fœtidum. Natum est adagium à palude iuxta oppidum eiusdem nominis in Sicilia. Hæc quum olim pestem genuisset, vetuit eam Deus moueri penitùs, oraculo consulto. Illi non obtemperantes diuino responso, eam repurgârunt. Cessauit quidem pestis, sed per eam ingressis hostibus panas neglecti oraculi dederunt. Vide Erasmum in hoc adagio.*

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΡΟΣ Ησίοδον, Λυκίνε ϗ Ησιόδε.

DISSERTATIO cum Hesiodo, Luciani, & Hesiodi.

Vincentio Obsopœo interprete.

ARGVMENTVM.

CAuillatio quædam poëtarum est, qua Hesiodū vanitatis atq; mendacij coarguit, quòd cùm iactauerit se à Musis accepisse munus hoc, vt carmine celebraret & præterita, & quæ futura essent, nihil de futuris, quod quidē extet, vaticinatus fuerit: siue hoc inuidia quadā fecerit, cōmunicare nolens alijs quę ipse accepisset: siue vanitate aliqua, qua cùm nihil tale à Musis, didicisset, ad vulgus tamē huiuscemodi de se iactārit. Ad hanc accusationē fingitur postea Hesiodus respōdere, ac primū translatione tueri sese, qua cōmuniter poëtæ omnes vti solēt, causam eius rei in Musas reijciendo, si quid nouū, aut incredibile, aut cuius euentus cōsecutus nō sit, carminibus suis fortè insertū habeant. Nam id instinctu illo atq; poëtico furore fieri, & multa sępe, metrorū quoque gratia, dum in cursu opus est, eodē spiritu illo assumi, quorum ratio interdū reddi satis non possit. Deinde aūt & absolutę se defendere, recitando ex carminibus suis quędā, vbi futurorū rationē & prædictionem nonnihil attigerit. Quę tamen iterū refutans Lucianus, posteriora quidē ostendit nō satisfacere definitioni & officio vaticinādi, cùm quiuis agricola eiusmodi quoque possit, qualia ille prædixerit: priora aūt quę de poëtico furore, & de Musarum instinctu respondit, aliquo modo recipit. Porrò fabula vndę occasio canillationis huius nata est, in principio Theogoniæ habetur. Ibi enim de seipso ait Hesiodus, pascenti sub Helicone oues, astitisse Musas, & dato sceptro ex Lauro, inspirasse canendi vim, ἵνα inquit, κλείομι πάντ' ἐσόμενα, πρό τ' ἐόντα: *hoc est*, vt carmine celebraret futura pariter & anteacta.

Apud

Ἀλλὰ ποιητὴν μὲν ἄριστον εἶναί σε, Ἡσίοδε, καὶ τοῦτο παρὰ Μουσῶν λαβεῖν μετὰ τῆς εὐφυΐας, αὐτός τε ἐφαίνου, ἐν οἷς ποιεῖς (ἔνθεα γὰρ καὶ σιμνὰ πάντα) καὶ ὑμᾶς πεισόμεθα ὅτως ἔχειν. ἐπαινῶ δὲ ἀρχῆσαι ἄξιον, τί δέ ποτε πεπόνθασιν ἡμῖν σαφῶς, ὡς δεῖ τοῦτο λάθοις μὴ θεσπέσιον ἐκείνων φίλιον παρὰ θεῶν, ὅπως ἐκείοις, καὶ ὑμνοῖσις τὰ παρεληλυθότα, καὶ θεσπίζοις τὰ ἐσόμενα. θάτερον μὲν καὶ πάνυ ἐντιμῶς ἐξεφοίτησας, θεῶν τε γενέσεις διηγούμενος, ἄρχει καὶ τῶν πρώτων ἐκείνων χάους, καὶ γῆς, καὶ οὐρανοῦ καὶ ἠρώων, ἔτι δὲ γυναικῶν ἀρετὰς καὶ πανεπίσης γεωργικὰς, καὶ ὅσα περὶ ἀνδρῶν ἀρότου καὶ ἀμήτου καὶ θάλω, καὶ ὅλως, τῶν ἅπαντα ἀπάνθρωπον θάτερον δέ, καὶ ὁ χρησιμώτερον ἴσως βίῳ

Tu poëtâ præstantissimum esse te, Hesiode, & hoc ipsum à Musis vnà cum lauro te accepisse, cùm ipse palàm in ijs quæ à te edita sunt indicas (sunt enim diuina, & admirationis plena omnia) tum nos rem ita se habere constanter credimus. Illud tamen non iniuriâ nos incertet pendentes animi, quánam re de teipso prædicta, quasi propter hoc diuinum illum cantum à deabus acceperis, vt celebrares ac laudibus illustrares præterita, & futura prædiceres. Quippe alterum excellenter admodum extulisti, Deorum genealogiam percensendo, ad vsque primos illos, nempe chaos, & terram, & cœlum, & amorem. Præterea autem heroidum matronarumq; virtutes, tum rei rusticæ instituta, ad hæc quæcunque ad ortum & occasum vergiliarum, & arationis ac messis & nauigandi tempora attinent, breuiter omnia alia pulcherrimè executus es. Alterius autem, quod

βίῳ παρασκευὴν, καὶ θεῶν δω-
ρεᾶς μᾶλλον ἀοικὸς. λίαν
δ' ἐπὶ τῶν μελλόντων πρᾶ-
γόρασιν, ἐδὲ τῷ ἀρχῷ ἐξα-
πίφνης, ἐπὶ τὸ μὲν & τοῦ-
το πᾶν λίθῃ παραλίθω-
νας, ὀλαμὲν τῆς ποιήσεως ἢ
τὸν Κάλχαντα, ἢ τὸν Τήλε-
φον, ἢ τὸν Πολύιδον, ἢ καὶ
Φινέα μιμησάμε& , οἳ μὲν
δ' παρὰ Μουσῶν τότε τύχον-
τες, ὅμως πολύσπιλον, καὶ
ἐκ ὄκνου χᾶρ ἔις ἀνομέ-
νοις. ὅτι ἀνάγκη ἔι, τριῶν
τούτων αἰτίων μιᾷ γε πάντως
ἐνέχεσθαι. ἢ γὰρ ἐψεύσω, ἃ καὶ
πικρὸν ἀκοῦσαι, ἐκ ὡς ὑποχο-
μένων ἔι τῶν Μουσῶν καὶ τὰ
μέλλοντα πολίταν ἀνύσα-
σθαι· ἢ σὺ μὲν ἔλοιπας, ὥσ-
περ ὑπίσχοντο, σὺ δ' ὑπὸ
φθόνου ἀκριβίας, καὶ ὑπὸ
λόγου φυλάξας τῷ ἀνη-
κέστῳ, ἀμεταδότως αὐτῆς ἔις
ἀνομένοις· ἢ γέγραπται μεν
ἔι καὶ τὰ τοιαῦτα ποιεῖ,

& multo interuallo homi-
num vitæ erat accommoda-
tius & vtilius, Deorum q̃
munificentiæ conuenientius,
dico autem futurorum præ-
dictionem, ne principium
quidem attigisti, verùm
eam partem prorsus obli-
uioni traditam silentio in-
uoluisti, nullo modo tua
poëſi aut Calchanta, aut
Telephum, aut Polyidum,
aut Phinea imitatus: quã
etſi vaticinandi peritiam à
Muſis non ſint conſecuti,
multa tamen prædixerunt,
nec eoſdem piguit reſpon-
dere egentibus. Itaque hæ-
rum trium cauſarum vna
te fuiſſe præpeditum & im-
plicitum valde veriſimile
eſt. Aut enim mentitus es,
quanquam dictu acerbum
hoc ſit, Muſas tibi fuiſſe
pollicitas, fore vt futura
quæas prædicere. Aut ille,
quemadmodum pollicebans

ſdi-

tur, futurorum ſcientiam tibi præſtiterunt, tu verò inuidiæ morbo adductus, acceptum munus à virginibus celas, & in ſinu ſeruas conditum, neque illius egentes participes reddere voluiſti. Aut ea de re multa tibi conſcripta ſunt,

ſed

ἤλπετο δ' αὐτὰ ὧδ' βίῳ παραδιδάξας, ἃ νῦν ἀλλ' ἐς ὕστερον καιρόν τινα ἄλλον ταμιεύεσθαι τῇσι χρῄσιν αὐτῶν. ἐκεῖνο μὲν δὴ οὐκ ἂν τολμήσαιμ' ἄν ἔγωγε, ὡς αἱ Μοῦσαι δύο σοι παρίξουσι προσχήματα, τὸ μὲν ἕτερον, ἐξ ὑμισείας δ' ἀντικαταλύσασθαι τὴν ἀπόσχισιν· λίαν γὰρ τῶν ἄλλων μισθόντων γνῶναι, καὶ ταῦτα, πρότερον αὐτῶν ἐν ὅτῳ ἕκαστα ἀποζημιώσεται. ταῦτα σοὶ μὲν παρὰ τίνος ἄλλου, Ἡσίοδε, ἢ παρ' αὐτῶν σῶν μάθοι τις ἄν; χρήσιμον γὰρ ἄν, ὅσπερ οἱ θεοὶ δοτῆρες ἀγαθῶν ἐσμὲν, ὅτῳ δ' κὲ ἡμῖν ζῶσι φίλοισι, καὶ μαθηταῖς αὐτῶν. μετὰ πάσης δικαιότητος ἐξηγεῖσθαι περὶ ὧν ἴσμεν, καὶ λύειν ἡμῖν τὰς ἀπορίας. Ησι. τοῦτο μὴ μόνον, ὦ βασιλῆ, ῥᾳδίαν ἀποφήσεσθαι ἐκείνοισι ποιεῖν περὶ ἁπάντων, ὅτι μηδὲν ὧν ἐγὼ ἤδειν ἐμοὶ, ἀπὸ τῶν Μουσῶν

ſed quæ nondum in lucem edidiſti, haud ſcio in quòd nam tempus aliud horum uſum promendum reſeruãs. Illud autem nullo modo auſim dicere, quòd cùm Muſæ duas res ſe tibi præſtituras promiſerint, alterum reddiderint, dimidium autem promiſſionis negando retractârint. Dico autem rerum futurarum cognitionem, maximè verò iſta priores in promittendo partes obtinente. Itaque hæc ipſa alicui ab alio potiùs quàm à te perdiſcenda ſunt, Heſiode. Valde enim conſentaneum eſt, quèadmodum Dei bonorũ largitores ſint, ſic & nobis amicis atque diſcipulis veſtris quamueriſſimè ijs de rebus certitudinem exponere quæ vobis notæ ſunt, ac omni nos animi hæſitatione liberare. HESIODVS. *Poteram equidem, ô bone, facilè ac promptum reſponſum reſpondere ſuper omnibus quæ me interrogâſti, nimirum nihil eorum quæ mihi carminibus decantata ſunt, meum eſſe, ſed Muſarum*

καὶ ἐγὼ δ' παρ' ἐκείνων τοὺς λογισμοὺς τῶν τε ἀρχαίων μέσων καὶ τῶν παραλειπομένων ἀκριβῶν. ἐγὼ δ' ὑπὲρ μὲν ὧν ἰδίᾳ ἐπεσκεμμαι· λέγω δὲ τῶν νόμων καὶ ποιμαίνειν, καὶ ἐξελαύνειν, καὶ βάλλειν, καὶ τῶν ἄλλων, ὅσα ποιμένων ἔργα καὶ μαθήματα, εἶτα ἂν ἄλλα ἀπολογήσωμαι· ἃ δὲ καὶ τοῖς ἀνθρώποις ὠφελίας, οἷς τι ἂν ἐδύνασο, καὶ ἐφ' ὅσον ἂν οἷόν τε ἐκείνοις ἔχειν, μεταδιδόναι. ὅμως δὲ οὐκ ἀρέσκει μοι ἡ καὶ ποιητικῆς ἀπολογίας· ἃ γὰρ, οἶμαι, χρὴ παρὰ τῶν ποιητῶν, ἐς τὸ πλέοσιν ἀκριβολογουμένους, ἀκριβῶς ἐκεῖνα τὰ τῶν συμβόλων ἐπέσθαι ἵνα τοῖς ὠσὶν τὰ ἁρμόττα, εἴ τι ἐν ὧν τῆς ποιήσεως ἡμῖν παρέρρυη λέθη, πᾶσι τοῦτο ἐγκαλῶσιν. ἀλλ' ἴσως ὅτι ποσὰ ἡμῖν, καὶ τῶν μίσων ἕνεκα καὶ τῆς φαυλότητος, ἐπιβάλλομεν. τὰ δὲ καὶ τὸ ἐπ' αὐτὸ ποιεῖν,

ἄδε

bile superuacuum interserere.

Et æquum fuerat, vt ab illis dictorum neq; non omissorum rationem postulasses. Ego verò super iis quæ mihi priuatim explorata sunt & comperta, dico autem pecora pascendi & regendi, & à stabulis agendi, & mulgendi rationem, tum etiam si qua sunt alia pastorum opera & officia, me rectissimè tueri posse: cæterùm ipsæ deæ suas munera quibuscunque voluerint, & quantum ea recte tribui posse existimauerint, præstare consueuerunt. Neque enim opinor oportere à poëtis ad vsum vsque leuia quæque perscrutanter postulare, vt syllabarum omnia exactissimè & dicta & scripta sint. Et si in cursu poëseos aliquid per imprudentiam influxus, poëtæ memoriam fefellerit, illud perpendere acerbum est. Sed non ignorandum est nos poëtas metrorum & concinnitatis gratia nonnulla

Quædam verò ipsius carmi-

nis

λᾶα ἔντα, ἐκ οἰκ ἔσθ' ὅπως παραλίξατο· σὺ δὲ μέγιστον, ὧν ἔχομεν, ἀγαθῶν ἀφαιρῇ ἡμᾶς, λίγα δ' τιὼ ἐναντιρίαν, καὶ τὸν ἐμὲ ὧν ποιᾶν ἐξουσίαν. καὶ τὰ μὲν ἄπια ἐκ ὁρᾷς, ὅσα τῆς ποιήσεως καλὰ σκινδαλάμους δ', καὶ ἀπάνθας τινὰς ἐκλίγας, καὶ λαβὰς τῆ συκοφαντίας ζητᾶς. ἀλλ' ὦ μόν@ ταῦτα σὺ, οἰκ ἐμοῦ μόνε, ἀλλὰ πολλοὶ καὶ ἄλλοι τὰ τῆ ὁμοτίχνε τῆ ἐμῆ Ομήρε διασκινίζουσι, κἀμὲ ἔτα δομιδῆ καὶ μάλιστα μικρὰ ἄπια ἀνῆφαντ@. ἀ δ' καὶ μὴ μὴ ὁμόσε χορήσαντα τῆ αὐτίκα τιὼ ὀρθοτάτιν ἀφορολογίαν ἐκλογίσασθαι, ἀναγκαῖόν, ὦ οὗτ@, τὰ ἔργα μι, καὶ τὰς ἐμίρας. ἆσε γὲ, ὅσα ἐν ὧν ποιήματι τύτο μαντικῶς ἅμα καὶ πολιτικῶς πεπόιηκέ μοι, τὰς ἀρβάσας πολλάκις τὰ ὀρθῶς καὶ διαπλομένας, καὶ τῶν

nis tenor sæpenumerò plana & polita existentia, haud scio quo modo recipiat. At enim tu maximo quo præditi sumus bono, nos violenter dispolias, nempe libertate, ac ea qua in fingendo vrimur facultate. Alios equidem ornatus poëseos, quibus passim culta & compta est, non perspicis: passos autè & spinas quaspiam excerpis, ac ansas intentandæ sycophantiæ studios è rimaris. Atqui hoc tibi non soli studio est, neque me solùm insectaris, sed & alij non pauci eadem in Homero collega meo flagellant & calumniantur, impenè tenuia & extremè modica quæpiam calumniantes. Porrò autem si causa cedentem me oporteat rectissimam in medium afferre defensionem: age, ô amice, perlege Operum & Dierũ opus à me conscriptum. Planè enim compertum quanta in eo ipso poëmate è vatidico & prophetico spiritu prædicta sint, successus manifestante laborum rectè atq; tempe-

τῶν παραλαμβανόντων τὰς ἡμίας. καὶ τὸ, Οἴσεις δ' ἐν φορμῷ, παῦροι δέ σε θησσονται. καὶ πάλιν, ὅσα ἀγαθὰ πρέπει τοῖς ὀρθῶς γεωργοῦσι, χρησιμωτάτη ἐν ᾧ βίῳ μαντικὴ νομίζοιτο. Λυ. τοῦτο μὲν δή, ὦ θαυμάσιε Ησιοδε, καὶ πάνυ ποιμενικὸν ἄρηται σοι, καὶ ἐπαληθεύσαι ἔοικας τὴν τῶν Μουσῶν ἐπίπνοιαν, φοιτὸς ἐκ' ἐκλογάδην ἀπὸ τῶν ἱερῶν λαυράων. ἡμεῖς δὲ τὰ τοιαῦτα τῆς μαντικῆς παρὰ σοῦ καὶ τῶν Μουσῶν προσιμιάσθαι, ἵνα τάχ' οὐ διαῦτα, πολὺ μαντικώτεροι ὑμῶν οἱ γεωργοί, καὶ ἅσσα μαντεύσονται ἄν ὑμῖν περὶ αὐτῶν, ὅτι ὕσαντος μὲν τοῦ θεοῦ, ἀθρόαν ἴσασι τὰ σπάγματα, ἢν δ' αὐχμὸς ἐπιπάδῃ, καὶ διψήσουσιν αἱ ἄρουραι. ἐλπίζω μυχαὶ μὲν ἐγὼ καὶ λιμὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ δίψει αὐτῶν. καὶ ὅτι ἀμησώντος θέρους, καὶ ἀρῆν

tempestiuè factorum ac os missorum dispēdia. Et illud:

Demessas in corbe feres intra horrea fruges,
Et te spectabunt manantes tritica pauci.

Ac rursus, quanta bona consequantur rus & agros rectè & in tempore colentes. Et hoc sanè vtilissimum in vita vaticinium esse existimatur. LVC. *Ex nimueró hoc, ô admirans de Hesiode, nimiùm pastoraliter à te dictum est, & verè Musarum inspirationem mihi referre videris, quando ipse versiculos tuos aliter tueri nequeas. Nos autem eiusmodi vaticinationem neque à te, neque à Musis expectabamus, quoniam talia longè certiùs nostri nouerunt agricolæ, ac nobis de illis quamoptimè vaticinarentur, fore vt si Iupiter largis imbribus terrā irrigārit, manipuli vberes proueniant: si Solis ardores fata exusserint, & aruas sicierint, nihil obstare quò minus & fames illorū sitibundā sicitatē subsequatura sit. Tum quòd æstate media terra aratro subin*

ἀρᾶσ, ἓ ἐπ ἄν τι ὄφελος γένοι-
το, ἀκὴ ἰκχυθέντος τ σπερμάτ-
τος, ἐκ ἀμᾶς χλωρὸν ἔτι ἐ-
πάχων, ἓ ληϊὸν ἐρεπίσασθαι
τὸν καρπόν. ὁ μὲν ἐκ ἐκάνο
μαστήρας ἄρτα, ὡς ἔν μὴ λα-
βόψης τὰ σπέρματα κὴ θρέ-
ψον μαίνεσθαι ἔχων ἐπιφο-
ρείν ἐ γῆς αὐλῖς, καταπίσεσ-
θαι τὰ ὄρνια, κὴ πολλαδὲ-
τον πρὸ ἅπασαν τὴν θέρος ἐλ-
πίδα. τὰ δὲ τοιαῦτα παραι-
νέσας ἢ κὴ ὑποθήκας λέγοι
ἄν ἄν τις ἁμαρτάνοι· μαντι-
κῆς ἢ πάμπολυ ἀφεδὲν μοί
δοκᾶ, ἐς τὸ ἔργον, τὰ ἄδηλα,
κὴ ἐλαφρᾶ ἐλαμᾶς κὴ φανερὰ
πολυγνώσαν, ὥσπερ τὸ τῶ
Μίνωι πολεπᾶν, ὅτι ἐν ᾧ τῆ
μίλιθ ἔπιθο ὁ παῖς ἄκρον αὐ-
τῶ ἀφανιόμεν· κὴ τὸ τοῖς
Ἀχαιοῖς πρωτόσαι ἐ Ἀπόλ-
λων ἐργῶν πρὸ αἰτίαν, κὴ
τῶ δηλᾶτο ἔτι ἀλόσεσθαι
τὸ ἴλιον· ταῦτα γὲ ἁ μαντικά.
ἐκὰ κὴ τὰ τοιαῦτα ἤ τις αὖ-
τῶ ἀνατιθάν, οὐκ ἄν φθάνοι

subigenda non sit, propterea quòd nulla vtilitas arandi laborem exceptura sit, effusis temerè seminibus. Neque spicas adhuc virides esse demetendas, quippe fructum inanem inuenturos esse rusticos. Sed neque illud valde eget vaticinio, quòd nisi semina inuoluueris, & minister rastrum habens, terra obducat illa, auiculas aduolaturas, ac omnem futuræ messis spem interceptura. Etenim talia si quis agricolarum adhortationes & documenta dixerit, haudquaquam à vero aberrabit: cæterùm à vaticinio mihi longè latéq; esse videntur, cuius opus est, obscura ac nullo modo vspiam apparitia præcognoscere: exempli gratia quòd Minoi prædictum est, in vase mellis pleno eius filium suffocatum iri. Tum Achiuorum quoque proceribus, Apollinis iram crudelem causam præsignificasse, & anno decimo fore vt Ilium captum à Danais excinderetur. Hæc equidem vatinij officia sunt peculiaria. At si quis & ea quæ tu iactas,

illi

λαμὶ μάντιν λίγειν. περὶ δὲ
ἧς μὴ πεθήσεσθε, καὶ ἄνευ Κα-
στα λίας καὶ λάφνης, μὴ τρίποδος
Δελφικῆ, ὅτι ἂν γυμνὸς τὸ
χεῖρε πιεινοσῇ τις ὕοντ' &
πεσόντι, ἢ χαλαζῶν]' ἢ θεῖ,
ἀπίαλ' & μικρὸς ἐπιπεσᾶται
τῷ χειμῶνι, καὶ τὸ ἔτι γε τόδε
μαλθακώτερον, ὅτι καὶ θέρμη
μετὰ ταῦτα, ὡς τὸ εἰκὸς, ἐπι-
γενήσεται. καὶ ἅμα πολλὰ ζειῶ
τα, ὧν γελοῖον ἂν εἴη μεμ-
νῆσθαι. ὥστε τὰς μὲν ζειώτας
ἀφελοῦ τὰς καὶ μανθάνειν ἄφθ-
νως ἔχεις, ὃ ἔφηκας ἐν ἀρχῇ, ἐ-
σεσε παραδείγμα ἄξιον, ὡς ὑ-
μῶν τις λεγόμενον, ἅμά
τις ὑμπνοια λωμόνι & ἐν-
ποία σοι τὰ μέτρα, ὁ πάνυ δεῖ
ἐπέων βίβασος ἔσα. ὁ δὲ ἄρ]α
μὴ ἐπιτίλλε τ ὑποσχημένων,
ταῦ' ἀτιμῆ ἀπολίμπανε.

illi adscribere voluerit, & ille me quoq; vatem rectissimè dicere poterit: prædicam enim & vaticinabor vel sine aqua Castalia, & lauro, & tripode Delphico, quòd si quis hyberno gelu sæuiente, & ad hæc Ioue pluente & grandinãte nudus obambulauerit, hunc algor nõ modicus inuasurus est: et quod adhuc priorem vaticinij certitudinem longè exuperat, calores quoq; hyberna frigora subsecuturos: aliáq; id genus permulta, quorum meminisse valde ridiculum est. Quære eiusmodi et apologias & vaticinia missa facito: illud autem quod initiò dixisti, fortassè indignũ nõ est suscipere: nempe quòd nihil eorum quæ abs te dicta sunt, noueris, sed afflatus quispiam diuinus suggesserit tibi versiculos, neq; ille admodũ firmus existens. Si quidem quædam promissorum non plenè perfecta reddidit, quædam verò inabsoluta prorsus reliquit.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

Hic Hesiodum de se multa narrantem inducit, eumq; opus suum, Operum & dierum, vt verè rusticum nõ vatem cecinisse festiuo suo more illudit. Quanquã enim profitea-

profiteatur εἰσὶν δὲ μοι καὶ ἄλλαι τέχναι κλέος, τὸν ἐσσόμενον καὶ ὀπίσσω: nihil tamen fatidicum, sed præcepta duntaxat de moribus & agricultura leuia & peruulgata tradit.

a AVT Phinea imitatus.] *Hinc Valerius Flaccus lib. 4:*

Littora fatidici pœnis horrentia Phinei. *De Phineo quoq; infrà nonnulla dicta sunt in dialogo Menippi & Tyreſiæ, nonnulla etiam ſuprà in Timone.*

ΤΡΑΓΟΠΟΔΑΓΡΑ. *TRAGOPODAGRA.*

Ioanne Sinapio interprete.

ARGVMENTVM.

ARgumentum fabulæ tale eſt. Peragũt encomium & laudes Podagrę, ſacerdotes, poteſtatẽ deę carminib⁹ celebrãtes. Ad quorũ inuocationẽ cùm ipſa quoq; dea adeſſet, ſuumq; numen vt inſuperabile & inuictũ prędicaret: nunciatur interea medicos quoſdam Syros deam contemnentes, ac vires ipſius eleuantes, medicinam, à patre videlicet acceptam, contra illam vulgò pollicerĩ indignata itaq; dea, arrogantiamq; ac temeritatem hominum non ferens, immiſſis tortoribus ſuis, miſerè illos excruciare atque vexare cœpit. Qui cùm medicina ſua fruſtra adhibita doloris vehementiam atq; acerbitatem ferre non poſſent, ſupplicantes deæ, victos ſeſe, artemq; ſuam nullam eſſe confitentur. Exorata igitur dea tortores ſuos reuocat, ac victrix palmam refert. Proloquitur podagricus quidam, malum & cruciatum immedicabilem deteſtãs. Fabula verò in vniuerſum idem illud innuit, quod Ouidius cùm inquit:

Tollere nodoſam neſcit medicina podagram.

tum quòd & vanitatem Iudæorum ac Syrorum nonnihil taxare videtur, vt qui contra omnes morbos quantumuis incurabiles, medicinam pollicerentur: quale & hodie quidam ex eadem gente vulgò faciunt.

ΠΟΔΑΓΡΟΥ,

ΠΟΔΑΓΡΟΥ, ΧΟΡΟΥ, Ποδάγρας, Ἀγγέλω, Ἰατρῶν καὶ Βασιλέων.

PERSONÆ: Podagricus, Chorus, Podagra, Nuncius, Medici, Tortores.

LOQVITVR PODAGRICVS.

Trimetri Iambici.

Στυγνὸν οὔνομ' ἀθεοῖς συγκόμπορ', Ποδάγρα, πολυσινακῆ, Κωκυτοῦ τέκνον. ἰὼ Ταρτάρου λάθμωσιν ἐν βαθυσκίοις, Μίσταν Ἐρινύος γαστρὸς ἐξ ἀγάλακτος, μαστοῖσί τ' ἐκθρέψασ', ἣ κικρῷ βρέφος ἐς χάλκ' ἰσάλαξεν Ἀληκτὼ γάλα. τίς τλὼν ἀνοσιώτατον σε δαίμονα ἄρα ἐς φῶς ἀνῆκεν; ἔλαθεν ἀνθρώποις βλάβος. εἰ δὲ τεθνεῶσιν ἀμπλακημάτων τίσις βροτῶν ὀκνεῖ, τῶν ἴδιον ἁμαρτίαις φάος, ἐς Τάνταλον ποτοῖσιν, οὐκ Ἰξίονα τροχῷ τρομερὸν, οὐδὲ Σίσυφον

Triste nomen, ô dijs odibile, [a] Podagra, [b] lachrymosa, [c] Cocyto sata, [d] Tartari specubus opacis edita, [e] Erinnyt utero quam [f] Megæra suo tulit, Et vberibus aluit, cuique paruulæ Amarulentè, in os lac [g] Alecto dedit. Ergo [h] quis abominabilem te dæmonum Produxit in lucem exitio mortalibus? Quòd si luunt errata [i] manes mortui, Si luce commissi rationem nox petit, Nec Tantalus siti, nec Ixion, rota Volubilis, nec Sisyphus onere lapidis

Crucian-

Ὑπὸ λυπάξαν᾽ ἐν δόμοισι Πλη-
τύνε,
ἁπλῶς ἅ πάντας ζοὺς λαχὼν
λέξαντας,
τοῖς ζοῖς πεσοῦσιν ἀρθρονα-
δίωμ πόνοις,
ὅτ᾽ μὲ τὸ λυπρὸν, καὶ παλαὶς
πυρὸν λίμας,
χερῶν ἀπ᾽ ἄκρων, ἐς ἄκρας
ποδῶν βάσεις,
ἰχῶσι φαύλο, κ᾽ πικρῷ χυμῷ
χολῆς,
πνεύμασι βιαίῳ τῷ δ᾽ ἀσφίγ-
γομ πόρος
ἔκκε, καὶ μυμυκὸς ὑπιτάνε
πόνος.
σπάγχνον δ᾽ ὑπ᾽ ὠτῶν, διά-
τυπον τρίχα λακὸν,
δίνυσι φλογμῶν σάρκα πυρ
πολύφλοον,
ὀπτᾶται ἀρτὴρ μιξὸς Αἰτναίου
πυρὸς,
ἢ Σικελὶς αὐλὼν ἀλιπόρου ἀσ-
φάλ@,
ἢ πνοιξιπλῆτα κυματούν-
μέν@,
σύραγξι πετρῶν σκολιὸς ἀς-
πάζεται κλυδών.
δ᾽ λυσιμαρὲς πᾶσιν ἀνθρώ-
ποις τέλ@,

Cruciandus in [k] *Stygij fuit*
Ditis domo:
Tuis sed omnes omnium sce
lerum reos
Aptare decuit membrifra
gis cruciatibus.
Vt corpus affectum & fatis
gatum meum
[l] *Manibus ab extremis ad in*
fimas pedum
Plantas, sanie tetra, fluentéque [m] *fellea*
Per membra bile, & impe
tuoso flamine,
Suis vbique stringitur meas
tibus
Poristq; clausum me premit
doloribus.
Per ipsa currit ignea pestis
viscera,
Carnemq; vorticibus popu
latur ignium,
[n] *Aetnæ velut crater facibus*
exæstuans:
Aut Sicula vallis æquorea
rum rupium,
Aestibus inuolubilibus, vbi
fluctuans
Sinuosa ruinas vnda scopu
lorum ferit.

O *omnium mortalium opinionibus*

ὡς ἂς μάτην σε πάντ' ἀμ-
φιθάλπομεν,
ἐλπίδι ματαίᾳ μηδὲ βεκτε-
πόμενοι.

Incogitabile malum, vt omnes perditè,
Quicunque vana spe fotoli-di, te leniter
Mulcere medicaríq; cupimus, fallimur.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

HVius podagrici encomij versus sunt Dimetri & Trimetri iambici. Partim acatalectici Archilochij: *id est*, puri & perfecti, tamen legitimè quoq; mixti, vltimum pedem à quo nominantur integrum habentes. Partim catalectici: *id est*, semimutuli, idcò & vna syllaba in fine deest. Sunt etiam Dimetri Anapestici & hexametri κόλοβοι: *id est*, excaudati, aut cauda minuti, Saturnij. Inter actus Chori inseruiuntur pro tibicine & concentu. Chorus enim totus est cum cantu & motu & gestu & saltationibus ad tibias: & propriè est multitudo canētium, aut saltantium. Podagrę encomium parentes & patria etymologia: principium & quod illi tempus dicatum. Eius vim nullum pharmacum compescit. Quæ tormēta afferat, quibus se facilem præbeat, & quibus non. Sacra quæ. Quid podagricos consoletur.

a PODAGRA.] *Morbus est qui initium à pedibus sumit, vnde etiam nomen accepit. ποδάγρα autē laqueum significat, quasi ποδὸς ἄγρα: i. pedis captura. b* Lachrymosa.] *Metonymia, efficiens pro effecto, vt in multis alijs sequentibus. Arthridis autem & podagra, præcipuè mortalibus pestes, animis pariter & corporibus duræ infestæque ab inferis proficisci creduntur, quamq; omnia à Deo dispensari certum est. c* Cocyto sata.] *Cocytus inferorum fluuius, à Styge profluens, & nomen habēs ἀπὸ τοῦ κωκύειν, quod est gemere ac lamētari. Virgil. 6. Aeneid.* Cocyti stagna alta vides, Stygiamq; paludem. *Podager Podagram Cocyti filiam nominat, articularis morbi dolores*

dolores impiorū cruciatibus non leuiores esse subindicans. Aetius Serm. 12. ex cruditatibus ebrietate immoderato ac intempestiuo rei venereæ vsu, podagram nasci scribit. Extant incerti autoris epigrammata in fine lib. 2. Epigr. Græcorū, in quibus inuenies Podagræ naturam scitissimè descriptam, nempe q. unguentis, q. vino, q. coronis gaudeat, quarum rerum omnium inopia laborant pauperes. Qua de causa τὸ πενίχλαυτον ὀδὸν auersatur, hinc μισοπίλαχον appellat: i. odio habentem pauperes, & sanctum in locupletum ædes diuertit. Podagram hodie diuitum morbum vulgus quoque nostrum appellat, qua tamen eorum diuitiæ domantur, cum quibus abundant, frui nequeunt. Sed hoc loco libet ascribere Podagræ & Araneæ apologum, à Cælio Secundo Curione nostro in suo Araneo confictum. Araneæ olim peregrè proficiscenti se Podagra comes adiunxit, tametsi passibus ambiguis admodum ægrè illam sequeretur, iamque dies vnius itinere confecto, constitutum inter eos est, vt diuersum hospitem vtraque experiretur. ac Aranea oppidum ingressa, veteris adhuc memor hospitij, in opulenti cuiusdam spacioſas ædes diuertit, vbi statim suæ incipit tapeta, aulæaque prætendere. adsuêre protinùs furiæ quædã contexentes, & quicquid erudita operatione texebat dissipãtes, adeò, vt vix oculata tragœdæmonum scopas posset euadere: misera planè, quę in tantã rerũ omniũ affluẽtia sola egebat, atq; in tam ampliſ ædibus nec angulũ quidem tutũ inueniebat. Podagra verò pedibus capta, cùm vltra progredi nequiret, in primas se eius oppidi casas dedit: vbi nil non miseriarum experiri, apponi cænaturienti pãnis aser cum holuſculo vix sale condito: in potum vappa propinari, niſi è proximo riuo petere mallet, vnde sitim restinguebat. Sic igitur accepta, lectum sibi poscit exhiberi. Torus illo [illegible] cubilia culcitra, straminæ plenus ostenditur. In eo suspirãs [illegible] bũda, se vtcunq; componit. Sed ô q̃ malè membris mol[illegible] delicatis, cùm tam horridis stragulis, tã duris & bar[illegible] cõuenit. Orto igitur augusto illo sidere, quod omnia [illegible], Aranea pariter & Podagra rursum conuenerunt. & [illegible] Aranea magnoperè se diuitu illius barbarie conquestã est: Podagra contrà de hospitis sui egestate, duroq; victu multa commemorat, Irum eum appellitans. Aranea commemorat

tunidas vibices, quas ſenticoſa fulcra tenellæ cuticulæ impreſſerant. Quæ de re poſtea quam maturè deliberatum inter ipſas fuit, in hanc pedibus ſententiam iuerunt, vt Aranea deinceps pauperum tabernas & tuguria, podagra verò diuitum aulas, regumque turres incoleret. Itaque Podagra inſtituti nequaquam immemor, pedetentim numoſi cuiuſpiam domum ingreſſa, ad obeſuli pedes procubuit. quam vbi conſpexit hoſpes humaniſſimus, Dij boni, qua lenitate, quibus nominibus excepit! Subſternuntur oloriną culcitræ, puluinis torulibuſque Miletſiis cubilium fulcra replentur, ſeruet culina, omnes ſunt in officio miniſtri, qui dapibus menſas onerent (vt Poëtæ verbis vtar) & pocula ponant. Huc capi pingues atque altiles phaſiani, pauones, coturnices, turtures, ficedulæ, & anes illæ, quæ binis ſuperbiunt cordibus, conuolant: rhombos, ſcaros, ſiluroſque præterea. Lucrina item conchylia, Abidena, oſtrea, & quicquid mare lautum & delicatum mittit. Huc vina candida, nigra, purpurea, rubella dulcia, tenera, auſtera, Cecuba Falerna, Chia, Cretica plenis crateris infunduntur. Taceo menſas ſecundas à Tarentinis allatas. In ſumma nihil deliciarum, nihil cupediarum ac voluptatum non exhauritur, vt tam potens dea (eſt enim Podagra Bacchi Veneriſque filia) cum ſororibus ſuis Chiragra atque Gonagra, molliter quieſcat. At Aranea pauperis domum læta petit, telas orditur, textrinæ manibus & pedibus incumbit, venatur nullas inſidias, nullius iam formidat inſultus, (vt dicam breuiter) vacua in aula dominatur. ac ne erga hoſpitem ſuum ingrata videatur, eum à Podagræ inſidijs (eſt enim bellua illa admodum inſidioſa, vt quæ nomen non rarò mentiatur, humique ſerpat) ſecurum tutumque reddit. Si quando tamen Aranea aliud agente, ſeu calida, ſeu frigida in ædes irrepſerit, haud diu poteſt cum Aranea conſiſtere. Non igitur mirentur diuites otioſi, ſi varijs, & hoc vno præcipuè morbo affecti ſæpè decumbunt: cùm nec Medicum, nec vera medicamenta admittere velint, laborem, induſtriam, frugalitatem. Hanc fabulam elegantiſſimè deſcripſit Nicolaus Gerbelius. Faſtidit autem podagra pauperum frugalitatem, ac tenuem victum, contenta dominis ipſis dominari, & in tyrannos exercere tyrannidem. d Tartari.] Tartarus, ſiue Tartara,

tara, locus profundissimus inferorum, in quo fontes plectuntur, à ταράττω, conturbo, quòd illic plena sint perturbationis, vel ἀπὸ τῦ ταρμύζειν: id est, à tremore frigoris. Sole enim caret.

e Erinnys.] *Vna furiarum Infernalium, ἀπὸ τῦ ἐρίειν τὸν νοῦν: id est, à corrumpenda mente.* *f* Megæra.] *Vna quoque furiarum noctis, ἀπὸ τῦ μαγήειν: id est, odisse, seu inuidere.* *g* Alecto.] *Infernalis furia, & Megaræ soror, mentes sibi malè conscias iugiter infestat, nullamq; vs requiem permittit.* *h* Quis dæmonum.] *Infernorum & subterraneorum. Caliginosa enim tenent loca, quæ eis quasi carcer est vsque ad tempus iudicij. Dicũtur autem παρὰ τὸ δαιμαίνειν: i. exterreo & pauefacio. Malos enim omnes statuunt Christiani.* *i* Manes mortui.] *Homerus Odyss. λ. sub persona Vlyssis ea, quæ apud inferos viderat Alcinoo narrantis, & hũc sequuti Virgil. in 6. Aen. Ouid. in 4. Met. Silius in 13. & noster Lucianus ipsos inferos describunt, & pœnas diuersas referunt, quas manes corporibus soluta persoluunt. Siti & fame supplicio plectii Tantalum faciunt:*

Saxum ingens voluunt alij, radijsq; rotarum
Districti pendent, *inquit Virgilius. Sisyphus saxum sursum ac deorsum voluit: Ixion rotæ alligatus sceleris sui pœnas dat.* *k* Stygij Ditis.] *Quẽ nos Latinè Ditem vocamus, Graci Plutonem, qui Stygius dicitur, à Stygio infernali palude. Virgil. 6. Aeneid.*

Tu Stygio regi nocturnus inchoat aras.

l Manibus ab extremis.] *Corpus totum significat Homerus Il. ψ: ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς. i. à capite vsq; ad calcem. Item Theocrit. in Bucol.* ἀμ' ἀπὸ τᾶς κεφαλᾶς ποτὶ τὰ πόδ' ἰσοπαχὲς ἄδυ. Me à capite vsq; pedes lustrauit lumine totũ. *Arthritis autem & podagra fiunt in articulis manuum primò, vnde nomen chiragra, tum etiam pedum, hinc podagra, denique in omnibus ossibus, quæ inter se iuncta sunt, vt alterum sine altero moueri possit. In gutture, in mandibulis, in dentibus, in dorsi spina, & circa pectus.* *m* Fellea bile.] *Omnes ferè sunt calidæ, quia sunt inflammationes, & à bile mouentur. Quæ verò ab humore crudo, sunt frigidæ.* *n* Aetnæ velut crater.] *Aetna Siciliæ mons crebris incendijs clarus, eoque nomine à*

Pœnis celebratus. Sed sæpè grauis ac pernicioſus accolis. Incommodi autem eius cauſas Iuſtinus lib. 4. explicat: foramen verò illud, per quod globi igniei & flamma euomuntur, Crater dicitur. o Quicunque vana ſpe.] *Pòſt, ſe inſuperabilem dicit, quam nec vincere ipſe ſummus omnium Pæon deorum medicus arte ſua poſſit, Apollinisve filius Aeſculapius. His ludicris ſignificat, podagram nulla ope ſanari poſſe. Quod tamen falſum eſt, ſi Celſo in lib. 4. credimus ac Plinio, qui eum morbum ſcribit peregrinum fuiſſe. Podagræ autem cauſam legito apud Macrobium lib. 7. Saturnal.*

CHORVS.

Dimetri catalectici omnes.

Χο. ἀνὰ Δίνδυμον Κυβέλης,	A *Iuga Dindymi Cybeles*
Φρύγιόν ἴυθμον ἀλολυγμὰ	*Phryges ululante voce,*
ἅπαλῷ τυπάνοιν Ἄτᾳ,	B *Teneræ frequentare Atæ*
καὶ πόδ᾽ μίλῳ & λιγαύλου,	*Solent,* C *modisq;* D *[illegible]*
Φρυγίᾳ λατ᾽ ὄρια Τμώλου,	*Phrygij, ſuper iuga* E *Tmoli*
κῶμον βοᾶσι Λυδοί.	F *Comon celebrare* G *Lydi.*
Παραπαίουσι δ᾽ ἀμφὶ βίᾳ	*Et perciti furore*
φρενοῖς	*Reſonant ſuis in armis*
λιλαδόσι Κρητὶ ῥυθμῷ	H *Euãtis* I *orgia* K *[illegible]*
νόμον θεὰν Κορύβαντ]ῶν.	*Cretenſibus Corybantes*
κλάγξαι δ᾽ βέβυσσα σάλπιγξι,	*Clangit quoque tuba* L *dure*
Ἄρει κρίνουσα θέρος	*Marti, modulata tumultu*
στονιμίαν Ἀτᾶν.	*Depreſſa bellicoſos.*
ἐμοὶ δὲ σοὶ Ποδάγρα,	*Sed nos tui podagræ*
πρόπολις ἱερὰ & ἱερὰ ὄρνις,	M *Myſtæ,* N *tibi ſacrum*
μύσει τιθηνᾶν οἶκτος,	*Ineunte vere luſtrum*
ὅτι πᾶς χλοητόκοισι	O *Vbi graminifero*
ποίαις τέθηλε λειμὼν,	*Herbis virere prato,*
ἐν δένδρεσι & ἀγλαΐαις φυτᾶς	*Et in arboribus*
ἁπαλοῖς λειμῶ πνεύσαις,	P *Zephyro reflante ſuaui*

Inceperint vigere

Ἀ Λύγαμ' ἐκατ' οἴκυς	Q Malè nuptáq; cũ per ædes
μυρόπω θροῦ χελιδόν,	Hominum ſtrepẽs hirundo.
καὶ νύκ]τ' ἐκαθ' ὕλαν,	R Nocturna perq; lucos
τὸν ἴτυν κίνα δακρύοις	Itym gemit, querelis
Ἀτθὶς γόοις ἀηδών.	Vbi triſtibus philomela.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

A IVGA Dindymi Cybeles.] *Lucianus noſter de dea Syria varias recenſens opiniones: Alius, inquit, ſermo fertur, quẽ ego à viro ſapiente audiui, quod Rhea ipſa ſit, & templũ Attis opus. Attis quidem Lydus fuit, primus qui ſacrorũ ritus, quib. Rhea coleretur, prodidit, & quib. Phryges, Lydi, Samothraces in ſacris vterentur, ea ab Atte accepiſſe. Nam vbi Rhea ipſum caſtrauit, virilem vitam agere deſiit, & muliebrẽ formam aſſumpſit & veſtes. Hactenus Lucianus. Ipſa verò Rhea dicta eſt Cybele, Dea Phrygia, Dindymene & Berecynthia, à Dindymis & Berecynthio Phrygiæ montibus in quibus colebatur. Vide Catull. de Berecynthia & Atte, cuius fabulam narrat Ouid. 4. Faſt. De eo quoq; Diodorus & Euſebius Luciani dialogũ Veneris & Cupidinis. Cybeles porrò miniſtri ac ſacerdotes Attos primò ab Atte Phygio vocatos fuiſſe, notiſſimum eſt, tũ Gallos à Phrygiæ flumine, autore Feſto, quia qui eo bibiſſent, in eo furere incipiebant, adeò vt ſe virilitatis parte priuarent, vnde & ſemiuiri dicti, quia caſtrati & exſecti. Poſtremò Corybãtes dicti ſunt, quia per furorẽ capitis motues comam rotantes, tympanorum pulſu, cymbalorum ſonitu, cornuum & tibiarũ cantu, vlulatus futura pronunciabãt & Rheæ ſacrificabant, alios item in ſimilem agentes rabiem. A quibus manauit κορυβαντιασμὸς. Corybantiũ more inſanire ac furere, diuino quodam ſpiritu afflari. Horũ verò ſacerdotum antiſtites Archigalli nominabãtur. His quidẽ inſanis ac furentib. miniſtris & ſacerdotib. ſtipes & æra petere moris fuit, vnde turpiter viuerent, vt manifeſtè mõſtrat Lucret. Implebãt enim ſuperſtitione animos, & exhauriebãt domos. Itidẽ faciũt hodie Franciſcani & reliqui mẽdici monachi. Vide Cic. in lib. de Legib.* E Tenero Atti.] *Puero formoſiſſimo, quẽ Cybele caſto amore adamauit, eumq; ſacris ſuis p̃fecit.*

C Modis.] *Modus mensura illa, quam cantores inter canendum obseruare solent.* D Siſtri Phrygij.] *Siſtrum crepitaculum, quod concuſum, argutum ſonorumque edat tinnitum, dictū eſt.* E Tmoli.] *Montis Lydiæ.* F Comum.] *Quidam ex ſcriptoribus cum Dionyſio coniungunt. Hyalicus autem Dionyſius vocatus Deus comus: i. conuiuiorū & comeſſationum nocturnarumq; ſaltationum, vt notat Heſychius. In cuius militia autorabantur iuuenes, qui coronati noctu cum facibus muſicisque inſtrumentis ad amicarum fores ſaltandi canendique gratia concurrebant, procaciterque laſciuiebant, vt fores nonnunquam effringerent, quod optimè deſcribit Philoſtratus ἐν εἰκόνων imagine tertia. Crepalocomus, vinolentorum hymnus, apud Ariſtophanem in Ranis.* G Lydi.] *Lydiæ regionis Aſiæ minoris incolæ.* H Euantis.] *Bacchi. Eccè enim vnū eſt ex Bacchi cognominibus. Ab Euantium mulierū vlulatione & clamore impoſitum. Virgil. 6. Aeneid. de Helene:*

Illa chorum ſimulans Euanteis Otgia circum
Ducebat Phrygia—.

Vbi certè Ephanteis Phrygias matres Bacchi furore agitatas vocat. I Orgia.] *Liberi patris & Bacchi ſacra fuerunt, quæ præcipuè à mulieribus furore correptis celebrabantur, & quoniam tertio quoque anno fiebant, Trieteria dicta ſunt. i. triennalia.* K Rhythmis.] *Quid ſit rhythmus & eius diuiſio, tum quid differat à metro, & quomodo Latini exponãs, vide Iulij Cæſ. Scaligeri poëtices lib. 2. qui eſt Hyle, cap. 2.* L Duro Marti.] *Diophantus Lacedæmonius, qui de ſacris deorum ſcribit, ait apud Athenas Marti ſolere ſacrificari ſacrum, quod ἐπιτονφόνιον appellabatur. Si quis enim centum hoſtes interfeciſſet, Marti de homine ſacrificabat apud inſulam Lemnum, quod ſacrificatum eſt à duobus Cretenſibus, & vno Locro, ſicut Soſiſtrates ſcribit. Sed poſteaquam hoc Athenienſibus diſplicuit, cæperunt offerre caſtratum porcum, quem nephrendem vocabãt, quaſi ſine renibus. Habuit autem Mars ſacerdotes & flamines, qui ab eo Martiales dicebãtur.* M Myſtæ.] *Initiati tuis ſacris, ac tui cultores, tuorumque myſteriorū periti.* N Tibi ſacramus luctus.] Ἀχθεσπνόῳ, id eſt, *articulorum dolores, & podagricos morbos, quos vere aut autumno*

illuc magna ex parte moueri & excitari docent Hippocrates sectionis 3. aphoris. 20. in vernalium enumeratione: Item sectionis 6. Aphor. 53. & Celsus lib. 4. cap. 24. Quod autem magna ex parte dixit Hipp. non temerè est factum. Interdum enim hyeme & æstate morbi podagrici fiunt, sed hoc rarius est. Cæterùm in vere & autumno podagrici morbi excitentur, vide commentaria in ipsum Hippocr. præcipuè Galeni. Idem Hippocr. sect. 3. aphor. 22. Dum de autumno loquitur, connumerat accendicum dolores, qui & ipsi sunt è podagræ genere, vt ipsa podagra continetur inter articulorum morbos. vt 10. de compos. medicam. secundum locos, à Galeno scriptum est, affectus locis duntaxat differentes, & non toto genere. Namque ἰσχίας, seu accendicum dolor ποδάγρα καὶ ἀρθρίτης nihil aliud sunt quàm articulorum dolores à fluxione quapiam orti, vt Aetio visum est capite sexto, libro duodecimo. Cæterùm isti affectus ab oblæsa parte denominati sunt, vt liquet ex Galen. 2. meth. med. Nam si ad inferiores partes facta fuerit fluxio, & pedum articulos repleuerit, podagra vitium nuncupabitur. Si verò in multis corporis articulis immittitur, aut per omnes æqualiter articulos fluxio dispergatur, ἀρθρίτιδα Græci, nos articularem morbum appellare consueuimus, ex eiusdem Aetij testimonio. Qui autem ischios nuncupatum articulum cruciare solet, à Græcis ἰσχίας, velut & qui eo affectu laborant ἰσχιαδικοὶ nuncupantur. O Vbi grammifera.] graminea. Veris descriptio. P Zephyro reflante.] Fauonio occidentali vento. Horatius libro primo, epist. ad Mecœnatem. 2:

Cum Zephyris, si concedes, & hirundine prima.

Q Malè nupta hirundo.] Progne. Quod autem nonnulli tradiderunt Philomenam in lusciniam abiisse, Ioannes Grammaticus in Hesiodi commentarijs, non Philomelæ id obtigisse dicit: ἐ φθόνῳ ἀηδὼν γεγονῖα τὸν ἴτυν ὀδύρεται. & Procne in luscinian commutata Ityn deplorat. Idem apud Ouid. habemus:

Sola virum non vlta prius mœstissima mater,
Concinit Ismarium Daulias ales Ityn.

Ita & Horatius Flacc. de Procne loquens, quamuis non expressè nomine, Luscinia tamen similem dicit:

Nidum ponit, Ityn flebiliter gemens,
Infelix auis & Cecropiæ domus,
Aeternum opprobrium, quòd malè barbaras
Regum est vlta libidines. *Et Catullus eodem modo.*

Qualia sub densis ramorum concinit vmbris
Daulias absumpti fata gemens Ityli.

Sentit idem doctissimus Probus in Bucolicis. Vide quæ in Alcyone annotauimus, & postea, in Menippi & Tiresiæ dialogo. Lucianus autem noster, ad vulgatam fabulam respicit, quæ talis est: Procne Pandionis regis Athenienſium filia & Terei Thracum regis vxor, qui Philomelæ alteri Pandionis filiæ, sub prætextu visendæ sororis à patre abductæ in itinere vim intulit, vitiatæq; linguam præcidit, ne flagitium cuiquam indicare posset. Verùm illa (vti erat lanificij peritissima) rem omnem quo gesta erat ordine, in tela depinxit, eamq; per famulam ad Procnem sororem misit, quæ quamuis sororis iniuria grauissimè commota, vltionem tamen in orgiorum tempus distulit, quo tempore magna mulierum caterua comitata thyrsisq; & pellibus vinctis, sororem carceri eripit, & in regiam perducit, vbi communicato cum illa consilio, Ityn communem filium dilacerauit, patriq; epulandum apposuit, illoq; epulis tam nephandis iam satiato, sub finem cœnæ pueri caput in conuiuium attulit. Quo agnito Tereus furore percitus cum stricto gladio vxorem insequitur, eamq; iam occisurus in vpupam commutatur, etiam nunc militarem cristam in capite gerentem, Progne autem in hirundinem, Itys verò in phasianum, Philomela demiq; in auem sui nominis etiam hodie de Terei iniuria suo cantu conquerentem. Martial. lib. 14:

Flet Philomela nephas incepti Tereos, & quæ
Muta puella fuit, garrula fertur auis.

Vide latius hanc fabulam apud Ouid. 6. Metamorph. Hirundo sola auium in tectis versatur, nullam adferens vtilitatem: plus enim inepto garritu tædij adfert, quàm voluptatis. Est enim minimè canora, sed molesto quodam stridore obstrepit. Sanè κωτίλλειν ἀχελιδῶν Hesiodo, propter garrulitatem: vnde poeta is κωτιλδῶσι formauit: κωτίλλειν enim garrire est, eoq; cognomento ales hæc apud Anacreontem & Simonidem appellatur.

tur. & Aristophanes Ran. Musæa hirundinum vocat nugatiem nihili, & quæ foliis leuior sit. Nicostratus garrulitatem hanc notat his iambis:

ἀ τὸ σωτηχῶς πολλὰ κ) παχέως λαλεῖν,
Lὸ τοῦ φρονεῖν παράσημον, αἱ χελιδόνες
ἐλάγιστον ἡμῶν συφρονίστερόν πολύ.

Loqui si indesinenter, multaq; & velociter,
Prudentiam indicaret, vtique hirundines
Fortasse quàm nos sapere dicantur magis. Hesiodus haudquaquam leuiter, sed ex arte dixit hirundinis loquacitatem lamentationem esse, fabulæ ratione habita, quæ de Pandionis filia fertur:

τὸν δὲ μετ' ἠῷθεν πανδιονὶς ἄρτο χελιδὼν.

Quem mane gemens Pandionis exijt hirundo.

ἠῷθεν exponunt interpretes, clamosa, non autem diluculo flens, cùm hirundo tota clamitet die, non autem manè tantùm aut vesperi, veluti facit luscinia. Hirundinem Græci vocant chelidona, quæ veris temporis indicium est & nostro magis quàm vlla alia volucres contubernio freta, diu nobiscum versatur, nostra omnium maximè familiaris atq; domestica, totam apud nos ætatẽ agit. Atq; hoc illud est quod Horat. lib. 1. epist. ad Mecænatẽ 2. ait: Cum Zephyris & hirundine prima. Apud Athenæum legas Rhodijs præcipuum fuisse morem sub tempus veris hirundinem inuitare, idq; χελιδονίζειν dicebãt. Apud Aristoph. Hirundo chlænam vendere, theristrum emere suadet, præterijsse quippe hyemem admonitu, adesse verò æstatem. R Nocturna perq; lucos philomela.] Luscinia cùm primùm sylua frondibus incipit opacare, diebus ac noctibus quindecim assidue canit, ab eo verò tempore canit quidem, sed non assidue.

PODAGRICVS.

Trimetri Iambici.

Πο. ὦμοι πόνων ἀρωγὸν, ὦ φίτυ ποδὸς
μοιρᾶν ἀλοχγὸς βάκτρον, ἐξερεῖδέ μη

O ægritudinis opifer & comes meæ,
O tertiij gerens a Bacule piceam pedis,

Tremu-

βάσιν τρέμουσαν, καὶ κατίθε-
νον πρόβατον,
ἴχνος τε βαλεῖν ἐς ἰσιτήσεα
πόδα.
ἔρεισαι τοῦτον γῆα δυσπέδοις
ἄκρα,
ἄγε λέπτι μελάθρων τλῆθι ἐκ-
φορεσίλιον.
σκίασον δ' ἀπ' ὄσσων νύ-
χιον ἀέρα βάθος,
μελαμπύρας, καὶ πρὸς ἠλίου
φάος,
ἀθέλατον αὖραν πνεύματος
φαιδρὸν σπάσον.
Κλητὸν γὰρ ἤδη τοῦτο πρὸς
πίμπλω φάει,
ἐξ οὗ λόφος συγκλητος ἠλίου
δίκα,
ἀνᾶς ἱρ ἀσχέτοισι τάρομαι
κλίμας.
φυχὴ μὲν οὖν μοι καθυμία
πάρα,
βάσις ἀμείλιχ' ἱκνεῖ θύρας ἀρ-
μηνίνα,
κλίμας δὲ ταυτὸν ἴχ ἁπερεῖ
πόδοις.
ὄμως δ' ἀκάλλον θυμὸ γιγνέ-
σκω, ὅτι
πλαχὲς ποδαγρᾶς, πτεινας
ἔδρ μὴ ἄρ εἶναι,

Tremulum mihi ſuffulcias
oro gradum,
Iterúmque dirigas, leuia & veſtis
gia
Firmes pedum, poſſint vt in-
niti ſolo.
Age miſer ex ſtratis tua mêſ
bra corripe,
Et culmen ædium relinque
vmbratile,
Nigramque ab oculis excu
tiens caliginem,
Prodi foràs, & ad rutilum
Solis iubar
Auram ſerenam ſpiritu læ
to trahe.
Ter quinq; præteriêre nunc
ſolidi dies,
A ſole cùm procul in tene
bris abditis
Incompoſito in lectulo cubans
diſtorqueor.
Adeſt animus, adeſt volun-
tas ſæpiùs
Vt in pedes me coniiciam,
fores petens,
Sed corpus imbecille vota
deſerit.
Atenim propera mea mens,
quoniam te non latet
Egena vita podagrici, qui cùm velit
Obambulare, non queat, viuentium

Hunc

κεῖ μὰ λαύκτω, τῦτον ἐν νε-
κροῖς τίθει.
ΔΗ. ἔα.
τίνες δ' οἱ ἀβάκτρα νεμόνται
τῶν χειροῖν,
λάφνινα φύλλοις Ἀκτίας κατα-
στεφῆ,
τίνα λιμόνιον ἄγυσι κῶμον
εἰλὼ χορόν;
μῶν Φοῖβι Παιὰν, σὸν γεραί-
ρυσι σέβας;
ΔΗ. οὐ σύγκοντα Δελφὶς φύλλα δάφνης.
ἦ μή τις ὕμνος Βακχεύων κω-
μάζεται;
ΔΗ. οὐκ ἔστι κισσίνη σφραγὶς κόμης.
τίνες ποθ' ἥκετ', ὦ ξένοι βε-
βᾶτε;
ΠΟΔ. ἄγε, κἀγὼ πρόσθι νημερτῆ
λόγον.
τὴν δ' ἦτορ, ἰὼ ὑμνάτω, λίξασ'
ὦ φίλοι;
ΧΟ. σὺ δ' ὦν τίς, ἡμᾶς ἢ τίνα
μόρον πεπύσμενος;
ὄτι γάρ σε βάκτρον καὶ βάσις
νύσσει μόνον,
μύσεν ὁρῶμεν τῆς ἀνικήτου θεᾶς.
ΠΟ. ἐς ἄμι κἀγὼ τῆς θεᾶς ἐ-
σάξιος.

Hunc eximè numero, & refer inter mortuos.
Sed eia.
At qui veniût hîc qui baculos manibus mouent?
Capita coronati β foliis sunt Actææ,
Cuiúsve dæmonũ celebrant festum chorum?
An ϒ Phœbe Pæan numen extollunt tuum?
At Δ Delphica nulla cingit illos laurea.
An fors canitur laus aliqua Bacchanalium?
Sed non adest ϒ signum comis hederaceum.
Age qui, vel vndénam venistis hospites,
Exponite nobis, veráq; fateamini:
Et quam deam celebretis amici, dicite.
CHO. *At tu quis es, vel vnde nos interrogas?*
Vt enim baculus gressusque nobis indicant,
Mysten videmus insuperabilis deæ.
POD. *Vnus quidem & ego sum, deam non dedecẽs.*

GILBER-

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

a BACVLE.] *Podagrici & senes baculo sustentantur, cui innitentes, gradum stabiliunt: ideo in diuinis literis pro eorum solatione, auxilio, sustentationeq; ponitur. Psal 22: Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Pro sustentaculo. Theb. 5. & 10: Lumen oculorum nostrorum, baculum senectutis nostræ, solatium vitæ nostræ. Verba sunt Annæ vxoris Thobiæ de filio suo Thobia. Latini in huiusmodi significatu scipionem protulere. Poëta in fine 2. lib epig. Græc. Podagricos σκηπο-φορεῖν nosse dicit:* id est, *baculos & arma ferre. Sunt enim semper in armis, rixosi, queruli, pleni indignationis & iracundiæ, indigne ferentes vel muscam prætervolantem insidere pedibus: ita omnia doloribus impatientes, omnes reformidant tactus.*

β Folijs Actææ.] *Herbæ siue fruticis grauis foliorum odore. Ideo podagræ myrtus tribuit Lucianus: de qua Plinius lib. 23. cap. 7. Ruellius hanc eandem esse putat, aut certè simillimam illi, quæ à Dioscoride & cæteris Græcis χαμαιάκτη, quasi humilis sambucus, & coactæ brevitatis ἄκτη, à Latinis ebulum vocatur. Germanis Attich/ vel ruder etholder. Gallis hyeble. Alterum enim sambuci genus est.* γ Phœbe Pæan.] *Phœbus dictus est Pæan, ἀπὸ τῦ παίειν: id est, à medendo. Medicinæ enim inuentum antiquitas Apollini tribuit. Inuen. sat. 6:*

Parce precor, Pæan——. δ Delphica laurea.] *Laurus. Cato autem de Re rustica lib. 1. Laurum & lorum pro eodem accipit. Itidem Virgil 7. Ecloga:*

Populus Alcidæ gratissima, vitis Iacchо,
Formosa myrtus Veneri, sua laurea Phœbo.

Horat. 2. Carm. Tum spissa ramis laurea feruidis.
Delphica dicitur, quòd victores ea Delphis coronarentur. Horat. lib. 3. Carm. Ode 30: ——& mihi Delphica
Lauro cinge volens Melpomene comam. *Apollinea quoque dicitur, quòd Apollini dicata ac sacra sit. Græci Daphnem vocant, ab eius nomine puella, quam Apollo adamauit. Ea coronabantur Apollinis myrtæ & sacerdotes ac domestici triumphantes & poëtæ.* ε Signum hederaceum.]

Hedera

Hedera Baccho sacra est, & huius altera species nigra Dionysia appellatur. Virgil. in Pharmaceutria:

—atque hanc sine tempora circum
Inter victrices hederam tibi serpere lauros.

CHORVS.

Dimetri partim catalectici, partim acatalectici.

Χορ. τὰν μὲν Κυπρίαν Αφρο-
δίταν,
πόντου πεπλαοῦσαν ἀπ' ἀ-
θέρος,
ἐνθρέψαι λύσμιον ἁρμο-
γὰν,
ἅμα δ' ἰσοῖ λύμασι Νηρέος.
τὰν δ' Ὠκεανᾶ παρὰ παγαῖς,
Ζωᾶς παράκοιτιν Ολυμπίᾳ
λαβόλπωτον, ἐν ῥίσι λόλποις
Ηρας τιθηλάσαι Τηθύος.
κορυφαῖσι δ' ἐν κρατὸς ἐν ἀρθί-
ῳ (ἀν,
ἰὸν χέων λόγχης ἄτομον φυ-
Κρονίδας μίν' ἄϊεις Ὀλυμ
πίων,
τὰν ἐγκύδοιμον Αθάναν.
τὰν δ' ἀμιτρίαν θεὸν ὀλ-
βίαν,
ὀγέρων λιπαραῖσιν ἐν ἀγκά-
λαις,
πρώταν ἐλέχωσεν Οφίων.
ὅτ' ἐκάσθαν δὴ σκότιον φάος,
ἀντιπαλὲ τι λαμπάτις ἠὼς, ἠὼ ναμφαὶς ἀπλὶς σίλας,

A Venerem B sacræ deam Cypri
Ex ætheris vortam semine
Nutriuit in æquoreis aquis
Γ Nereus decentē fabricam,
Δ Iunóq; coniunx & soror
Tonantis, vlnas candida,
Apud Oceani fontes vagis
In sinubus educata
Nutrice fuit E à Tethyde:
Summóq; vertice cerebri
Est virginis interritam
Emixus indolem pater
Cœlestium Z Saturnius,
Virtute claram H Palladem.
Sed hanc deam beatam
Primam cubitis Θ Ophion senex
In delicatis protulit.
Cùm desiit tenebrosa lux,
Et orta lucifera fuit
Aurora, iubarq; lucidum

τότε

τότε μὴ Ποδάγρας ἐφάνη κράτος.
ὅτε γὰρ λαγόνων σε τιτύσκετο Μοῖρα, Κλωθὼ τότ' ἔλυσφ', ἐξέλασεν δ' ἄπαρ σέλας ἠρανῆ, μίγα δ' ἐξυπνᾷ ὄδιος αἰθήρ.
τὸν δ' ἀγλαΐτοις ἐνὶ μαστοῖς, ἔνοσίφ τε πατρὶ ψάτο Πλούτων.

Solis: podagræ tum simul
Apparuit potentia.
Te prodeuntem ex ilibus
Parcæ, statim Clotho ab-
luit
Totusq; risit ætheris
Pulgor, tonuitq; serenum
Cœlum, beatus at aluit
Hanc in papillis lacteis
Largus pater ipse K Pluton.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

A VENEREM deam.] *Venus à Latinis nuncupata, à Græcis Ἀφροδίτη, ἢ κυματογένεια, ab antiqua amorum, gratiarum, pulchritudinis, delitiarum, voluptatumq; omnium habita est dea. Hanc poëtæ ex maris spuma, & urani: id est, cœli testiculis natam fabulantur, à Saturno excisis, & in mare proiectis: unde & παρὰ τὸν ἀφρὸν, hoc est, à maris spuma Ἀφροδίτην appellârunt. Ausonius:*

Orta salo, suscepta solo, parte edita cœlo
Aeneadum genitrix hîc habito alma Venus.

B Sacræ Cypri.] *κυπρογενὴς Cypria sive Cypris Venus frequenti nomine dicta est, quòd in Cypro genita, & illic colebatur, vel quòd parere faciat, ἢ τὸ κυῆσαι παρέχουσα.* Γ Nereus.] *Maris deorum antiquissimus, unde & grandævus, & senior dictus. Græci ἁλιὸν γέροντα vocant, Nereidum Nympharum pater, mirificè laudatus ab Hesiodo in Theogonia.* Δ Iuno.] *Saturni filia, Iouis soror & coniunx, qui tonans dicitur & ὑψιβρεμέτης: id est, altitonans sive altisonans & altisonus, quibus vocibus & Latini vtuntur. Claudianus:*

Contra tonantem coniurant furiæ. *Virg. 10. Æn.*
Panditur interea domus omnipotentis Olympi.

Et Nemus à quo desumpsit Virgil.

Panditur interea domus altitonãtis Olympi. *Olym-*

pum

pum enim pro Ioue poëtæ cæperunt aliquando, & pro ipso cælo.

E A'Tethyde.] *Oceani vxore. Ouid. 5. Fastor.*

Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn.

Pausanias in Corinth. tres ait fuisse Iunonis nutrices: Eubœam, Prosymnam & Aſcræam. Z Saturnius.] *Iupiter Saturni filius. Virgil. lib. 4. Aen.*

Nec Saturnius hæc oculis pater aſpicit æquis.

H Palladem.] Ἀθήνη *Doricè, pro* Ἄθηνα. *Ea ex Iouis capite & cerebro iam adulta prodijt, hinc dicta* τριτογένεια, *& quòd ſine matre edita* ἄμητωρ, *quam Latini Mineruam vocant.* Θ Ophion.] *Cadmi ſocius ex illis qui è dentibus ſerpentinis nati fuerunt. Ideoq; & nomen habet à ſerpente, qui Græcè* ὄφις *dicitur. Is communibus auſpicijs cum coniuge Eurymone Oceani filia rerum potitus eſt, ante Saturnum, à quo deiectus Ophion à Cœli gubernaculo, vt ab Ope Saturni vxore, Eurymone, quod in Caſſandra Lycophron innuit, & Ariſtoph. ac vtriuſque tradit interpres.* I Clotho.] *Vna Parcarum.*

K Pluton.] *vel Pluto Saturni ex Ope filius & Iouis ac Neptuni frater: ab opibus nomen habet. Græcè enim* πλοῦτος *opulentia eſt. Ij quum ad regni diuiſionem veniſſet, Plutoni, qui natu minor erat, & Ageſilaus vocabatur, pars Occidentis obtigit ſecus infernum mare: Ioui plaga Orientalis: Neptuno inſulæ. Hinc datus eſt fabulæ locus, vt Ioui cœli imperium, Neptuno maris, Plutoni inferorum obtigerit, qui Proſerpinam Cereris filiam in vxorem habuit. Podagra autem cum opulentis tantùm conuerſari ſolita & delicijs aſſueta eſt. Vult enim perquàm delicatè tractari, molliter cubitare, & non niſi in anſerinis & oleo mollibus dormitare.*

PODAGRICVS ET CHORVS.

Πο. τίσι δ' ἐν τιλιτοῖς ὀρε
χιάζῃ πεσπόλοις;

Χο. ἐχ ἅμα λάβρου πεσχίος
μὴ ἀπὸ σόματος σιδάρου
ὑ φιχὸς ἀφίτε λυγίζιτ ὀφε
φῶσιν ἐπλὸν,

POD. [a] *Sed qualibus ſaltem cris miniſtros excitat?*

CHO. [b] *Nihil cruoris ab ore ferri* [c] *fundimus,*

[d] *Nec vlla ſeta de ceruice vellitur,*

ὀδὶ πολυκρότοις ἀσραγάλοις πίπλησι νῶτα,
ἐδ' ὠμὰ λάκισα κρία σιβέμεθα ταύρων.
ὅτι δ' πίλιας ἔαρι βρύει τὸ λιπόδρ ἄνθος
καὶ πολυκίλαδ' κόσυφος ἐπικλάδοισιν ᾄδει,
τότ' ὀξὺ μιλίων ἐξὺ βέλος πίπτει μύσαις,
ἀφανὲς, κρύφιον, δεδικὸς ὑπὸ μυχοῖσι γόμφων,
πόδα, γόνυ, κοτύλαι, ἀσραγάλους, ἰσχία, μηρὸς,
χεῖρας, ὠμοπλάτας, βραχίονας, κόρυνα, καρπὸς,
ἰῶλία, νῆστις, φλέγμα, κρατῆ, πυροὶ μαλάσσει,
μέχρις ἂν αὖθις θεὸς τὸν πόνον ἀποφυγέμ κιλάσῃ.
Πο. ἦς ἄρα κἀγὼ τῶν κατοργιαομένων
ἔλαθον ὑπάρχων, τοιγὰρ ἥκετον προμενῆς
δώμασι φανεῖσα, σιὼ δ' ἐγὼ μύσαις ὁμῆ
ὕμνων κατάρξω, τὸ ποδαγρῶν ᾄδων μέλος.

[e] *Nec terga talis perstrepis*
sonantibus,
[f] *Nec fruſta crudæ proſcri-*
mur carnis boum.
Cùm & vere florem tenuis
[h] *vlmus germinat,*
Et inſidet ramis loquacula
[i] *merula, cantat*
Acuta tunc myſtis ſagitta ſi-
[k] *Per membra, clàm, latens,*
& intima penetrans,
Pedem [l] *genu, cauos & la-*
dos oſſium,
Talos q; coxarumque bases,
vertebra, femora,
Manus, ſcapulas, & brachia,
& imas artuum
Cauernulas, tumidas & digi-
torum baſes:
Omnia vorat, depaſcitur,
[m] *vrit, occupat,*
[n] *Inflammat, emollit, dea*
donec iuſſerit
Aufugere morbum, & eſſe
modum doloribus.
POD. *Ergo vnus & ego,*
neſcius licet, fui
Deæ ſacratæ numine [illegible]
Ergo benigna veniat apparens dea,
Simulq; cum Myſtis, & ego hymnos ordiar
Solitum podagricis modulaturus melos.

GILB.

ἱερεύζ.] ἱερεύζω, & ἱερεύζομαι, rem diuinam facio, ἱερεύζω, expio, & ad sacra suscipienda paro. b Nitionis.] *Aliquot sacrificia recenset. Verùm de variis & plicibus sacrificiorum Gentium ceremonijs Lucianus in eo , de sacrificijs, & Lilius Gregor. Giraldus in Syntagmate* anguinem autem ad aras fundi solitum ostendit Virgil. anguinis & sacri pateras-. c Fundimus.] *Supinum libamus. Virg. 4. Aen.*

——media inter cornua fundit. *Id autem fiebat us superùm.* d Nec vlla seta.] *Et illud notandum monarum instituto quod ait, Nec vlla seta de cervice Sacrificulus autem setas inter cornua victimæ manu , tanquam prima libamina in ignem mittebat. Id quod nos ignoranti, tùm cecinit in 6. Aen.*

Summis carpens media inter cornua setas,
nibus imponit——. e Nec terga talis.] *Fidi verberatio, quam Ægyptij facere post sacrificium ,ab Herodoto lib. 2. describitur.* f Nec frusta *Persæ sacrificabant in loco aliquo excelso, & mundo, hostiam mactabant. Cùm verò magus, qui sacerdotem erat, membratim carnes in singulos quosque diuisisset omnes, nulla dei parte relicta. Graeci quoque & Hetrusci sacrificium nonnunquam distribuebant vel epulabantur.* ere.] *Quo potissimùm tempore podagrici moueamo , ante diximus. Ver enim maximè excitat tales cru-*
b Vlmus.] *Notissima ferè omnibus arbor, vitibus qua Plin lib. 16. cap. 40. Col. l. 4. cap. 13.* i Merupiti *suis natura Plinius lib. 10, cap. 29. Vide etiam & Oppianum de Aucupio.* k Per membra.] *dolores in omnibus ferè corporis partibus fiunt. Sed articulis pedum primò; vnde nomen habent, tum manum, sed rarius, quia locus arctior est, nec tantum motibus, vt iunctura præter naturam dilatentur, sic infirmiores fiant. Fit & in omnibus ossibus, quæ iuncta sunt, vt alterum sine altero moueri possit,*

siue in ὠλεκρώνῃ septimi cum secundo osse carpi, & humeri cum cauitate scapulæ: seu in ἀρθρωδίᾳ superiorum ossium pollicis, vel metacarpij, aut tarsi pedij, & συσαμοίσι χονδρώδεσι dicta, & συνδρώδη modo sit cum motu. Nam aliqua est differentia vt inter ossa pubis, & generaliter potiùs fit, dum inflammantur ligamentosæ, seu sint ossium vincula, seu musculorum fines, quàm cauitates articulorum, licet ab illis soleat ob latitudinem ἐκχωρεῖν. Modò enim locus frigidus, & doloris capax, podagra simile accidit. Nonnunquam fit in tarso pedis & carpio & metacarpio & spina dorsi & faucibus ac dentibus, in articulo pectoris cum iugulo in sterno. Non autem possunt tam celeriter sanare dolores suos articuli, vt interiora membra, tum quia exangues, tum quia longiùs à corde & iecore positi: vnde etiam quæ circa pectus podagræ, & in spina dorsi, celeriùs finiuntur, & in gutture, mandibulis, dentibus, quàm quæ in manibus, & quæ in manibus, quàm quæ in pedibus. l Genu.] *Si genu occupat, dicitur Gonagra ab Hippocrate.* m Vrit.] *Quia calida, & sunt inflammationes.* n Inflammat.] *Morbos podagricos inflammationes esse, ex Hippocratis aphorismo 49. sect. 6. liquet.* o Et esse modum doloribus.] *Hippoc. 6. sect. aphoris. 49: Quibuscunque podagrici morbi sine, inflammata inflãmatione, intra dies quadraginta restituuntur. Cæl. Cels. de Medicina libro quarto, capite vigesimo quarto de Articulorum doloribus: Vbi dolor & inflammatio se remiserunt, quod intra dies quadraginta fit.* p Cum mystis.] *Mysteriorum peritis.*

CHORVS.

Dimetri.

Χο. σίγα μὲν αἰθὴρ, καὶ νηνε-	*Tranquilliter igitur & sine*
μὸς ἴσω,	*Ventis sit æther, quilibet*
κὴ πᾶς ποδαγρῶν ὑφυμνείτω.	*Laudes canat podagricas.*
ἔθ', ὅς θυμέλας κλινοχαρὴς	aa *En strata diligens*
βοᾶνέ δολίμωρ, σκιμπωνι βά-	*Suas ad aras aduenit*
σιν σκηλομένη.	bb *Baculo gradũ suffulcie-*

Salue

[illegible]	*Salue deûm nutrissima,*
[illegible] (Ioue,	*Tuosq; benigna respice*
[illegible]	*Lætante lumine famulos.*
[illegible]	*Huiusq; veris tempore*
[illegible],	*Paulum dolores mitiga.*

[illegible] ἄρωτ.

LIBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

[illegible] stirata.] *In epigrammate incerti authoris pe-2. epig. Græcorum, ἀλοχεύοις ποσὶ, à ferula vecta, volando insistens, aut vtrinque sustinentibus pen-*

Baculo gradum suffulciens.] *Et hoc est, virtus poëta eandē ὑπολοφεῶν nosse dicit:* id est, *ima baculos quibus sustentatur.*

PODAGRA.

Trimetri Iambici.

[illegible] ἐγὼ μὲν ἄν	*Quis est hominum, cui non*
[illegible] νέτερος,	*ego insuperabilis*
[illegible] τῶν ἐπὶ	*Regina morborum Poda*
[illegible];	*gra nota sum?*
[illegible] ἄτερ θυμιάσ	A *Quam nulla thura, nulla*
[illegible]	*fumigatio,*
[illegible] βωμοῖσι παῖ	B *Nec fusus apud aras cruo*
[illegible]	*or, aut donaria*
[illegible] ὑπερκρεμὲς ἀν	*Suspensa templis diuitum*
[illegible],	*placabilem*
[illegible] ἀμμένεις νι	*Reddunt: nec ipse vincere*
[illegible]	*summus omnium*
[illegible] τῶν ἐν ἰατρῷ	C *Pæan deorum medicus*
	D *arte sua potest,*
[illegible] πολυμαθὴς,	*Apollinisve filius Aescula*
[illegible]	*pius.*

ἐξ οὗ γὰρ ἰφύκη πρῶτον ἀνθρώποις γένος,
θλιμῶσι πάντοθ τὰμὸν ἰκβαλεῖν ὀχθόν,
λυκῶντοθ ἀεὶ φαρμάκων τιχνύματα.
ἄλλο γὰρ ἄλλο ἐπ' ἐμὶ πεφράζεται τίχνιν.
πρίβσιμ ἀρνόγλωσσα καὶ σίλινά μοι,
καὶ φύτα βειβάκων καὶ νομαίαν ἀνθράχνιν,
ἄμοι πράσιον, οἱ δὲ ποταμογέτονα·
ἄμοι λυίδας πρίβσιμ, ἄμοι σύμφυτον·
ἄμοι φακὸς φέρσι τοὺς ἰκτιλμάτων,
σαφυλίνον ἰφθὸν, οἱ δὲ φύλλα Περσικῶν,
ὑοσκύαμον, μήκωνα, βολβὸς, σίδια,
ψύλλιον, λίβανον, ῥίζαν ἰριβόρυ, νίτρον,
τῆλιν μετ' οἴνου, γυαίνιν, κομαμφακὸν,
λυπαριοσίνιν λιπίδα, χύειν ἀριθίνιν.
ἀραμύης ἀπίφθο φύτα, χύψον ἰκ Γάρυ.

Ex quo siquidem mortalium fuit genus,
Omnes meas retundere vires gestiunt,
Omnemq́ turbant pharmacorum industriam.
Alius enim in me alium struxit solertiam.
E *Plantaginem terunt,* F *asperq́ femina,*
G *Foliaq́ lactucarum, aliq́ greſſe* H *peplion,*
Et I *marrubium, amnicolamq́* K *potamogetona.*
Alij L *Cnidas terunt, aliiq́* M *ſymphyton.*
N *Lentes alij de ſtercore bubulo illinunt.*
Hos O *coctia paſtinaca, foliaq́ perſica,*
P *Hyoſcyamus,* Q *papaver,* & R *bulbi iuuant,*
S *Cortexq́ pomi punicei, malicorium,*
Et T *pſyllion* V *chus,* X *elleborii radix,* Y *nitrum,*
Et mixta vino Z *cedria,* & *a collamphacos,*
β *Et gyrine, ſimulq́ cupreſſina,*
Et d panis hordeaceus, atq́ braſſicæ
Crudæ folia, & gypſus gari liquaminis.

Et

ἐγὼ, ἀντ
κόπρος,
ἀνθρ@ Λεία

μυγαλὰς, σαύ
ας,
μῦς, παγκράτ
ναις.
ὁ βατράχ@
ποῖον οὐ δέξ
ται;
ποῖον οὐχὶ ὑγρὸν,
ἀνθρ@, δ
δάκρυα.
τὰ τῶν ὀστ
τένδ@,
τὰ δὲ ἄλλα
ἅπαν@ τοῦ ἀνθρ@,
ἀπὸ δρυὸς ἀπιόντ@
μυρίου μοῖρ@ ἐξέ
ἅπαξ ἅλαδε παρὰ θ

ἐγὼ

Et η ſtercora ſylueſtris capræ, θ fimus hominis,
ι Farina fabarũ, κ flos quoque lapidis Aſij.
Alij λ rubetas, quiſq; vocantur μ aranei
Mures, ν laccertas atq; ξ muſtelas coquunt,
ο Ranas, π hyænas, ρ tragelaphos, σ vulpeculas.
τ Cuius metalli non pericla ſumpta ſunt?
Quis non probatus υ humor eſt mortalibus?
Aut cuius inexplorata lachryma eſt arborum?
Animalium omnium oſſa, χ nerui, tergora,
φ Adeps, χ cruor, ψ medulla, ω lotium, Α merda,
Β lac.
Γ Bibunt alij numero quaterno pharmacum,
Alij per octo, perq; ſeptem plurimi.
Δ Alius bibens ſacram, re purgari ſtudet,
Aut Ε carminibus animum adhibens illuditur.

deus excantat fatuum naclus alium.
ſus alius Η à fonte remedium petit.

ἐγὼ δ' ἐτέτοις πᾶσιν οἰμώζειν λέγω,
καὶ ζῆς ποιοῦσι ταῦτα, μὴ πάρεσί μοι
ἄμεινον ἀπαντᾶν μᾶλλον ὀργιζομένοις,
ζῆς δ' φρονοῦσι μηδὲν ἀντίξοον ἐμοί,
ἄπιον ἔχω νῦν, ὠμφύης τι γίγνομαι.
ὁ γὰρ μεταλαβὼν τῶν ἐμῶν μυστηρίων,
πρῶτον μὲν ἡδέως ἀσομένων διὰ δάσκεται,
εἶτα πρὸς ἅπαντας, ἀφαπίλης λέγων λόγους.
πᾶσιν δ' ὁρᾶται μετὰ χαλεπότητος καὶ πρότητος.
ἔτι ἐπὶ λουτρὰ φερόμενος & βαδίζειν.
Ἄτιμος γὰρ, ὡς ἔφην Ὁμηρος, ἀλλ' ἔμ' ἐγὼ,
βαίνων ἐπ' ἀνθρώπων κράτα, μὴ βάσεις ποδῶν
ἁπαλὰς ἔχουσα, παρὰ δὲ ζῆς ποικίλοις βροτῶν,
Ποδάγρα καλοῦμαι, γιγνομένη ποδῶν ἄγρα.

ἀπ'

Sed omnibus illis & nil mihi plorare impero:
Et sic facientibus vel resistantibus
Occurrere soleo magis ferocundior.
Qui verò contra me nihil eius cogitant,
Illis facilem & tractabilem me præbeo.
Nam qui meis communicat mysterijs,
Primùm quidem statim bona verba dicere
Docetur, oblectareq; salibus & iocis
Dictisq; facetis se salutantes solet.
Deinde cùm gestatus incipit balnea,
Fit ridiculus, fit & voluptas omnibus.
Aten enim quam dixit Homerus, illa sum
Ego, per hominum capita molliter ambulans,
Plantas pedum teneras habens: veruntamen
Plerique me mortalium Podagram vocant,
Quoniam pedum captura sum, ποδῶν ἄγρα.

Sed

ἀλλ' ἄγε μύσται νέον ὀργίων ἱερῶν,	*Sed agite Myſtæ, qui mea co litis ſacra,*
παραίρετ' ὕμνοις τὸν ἀνίκητον θεόν.	*Celebrate laudibus inſuperabilem deam.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

A NVLLA thura, nulla fumigatio.] *Thuris ſuffitus confortat cerebrum, & ideò commodus apud medicos eius vſus, in reprimenda humorum fluxione, & cerebro robore adiȳciendo, ac quod in eo continetur exiccando. Sed fruſtrà omnis conatus. Vnde ingenioſus Poëta lib. 1. de Ponto, eleg. 4:*

Soluere nodoſam neſcit medicina podagram.

Plutarchus in commentariis περὶ ἀθυμίας refert huiuſmodi ſententiam ceu vulgo iactatam: οὔτε ποδάγρας ἀπαλλάττει κνημίς. Nec podagra liberat calceolus. Plinius ait, non eſſe incurabilem. Nam in multis ſponte deſinit, & in plurib. curatur. Vide remedia lib. 20. cap. 11. Podagræ curatio etiam eſt à Cardano deſcripta in lib. de Dentibus. *B* Nec fuſus apud aras cruor.] *Victima, hoſtia.* *C* Pæan deorũ medicus.] *Virgines veſtales, inquit Macrobius indigitant Apollinem. Apollo medice, Apollo Pæan. Idem Lucianus in dialogo Iouis, Aeſculapiȳ & Herculis: ne ipſe quidẽ Pæan curauerit te.* *D* Arte ſua.] *Sunt qui ſcribunt inuentam fuiſſe medicinam ab Apolline, inter quos Ouid. lib. 1. Metam.*

Inuẽtum medicina meum eſt, opiferq́; per orbem
Dicor, & herbarum ſubiecta potentia nobis.

Iouis autem filius Apollo cenſetur; huius verò Aeſculapius: Ipſa nimirũ Theoretice, quę intellectum illuminat, Apollo eſt, Aeſculapius ars ipſa. vnde Maro in fine lib. 7. Aeneid.

Tum pater omnipotẽs aliquẽ indignatus ab vm-
Mortalem infernis ad lumina ſurgere vitæ, (bris
Ipſe repertorem medicinæ talis & artis
Fulmine phœbigenam Stygias detruſit ad vndas.

Ars igitur Aeſculapio attributa, per quã bona comparatur valetudo, vtpotè quæ in Therapeutica, i. medendi arte & curatio-

ne ipſa verſetur. Dicta Paonia manus. E Plantaginem te-
runt.] Ἀρνόγλωσσον *Græcis, Plantago Latinis nominatur, cu-*
ius folia (vt ait Plin.) podagras refrigerant, & in primo impetu
rubentis podagræ, hoc eſt, calidæ, conueniunt. L. Apul. de Vir-
tutib. herbar. Ad podagram, inquit, & omnem neruorum dolo-
rem & tumorem herbæ plantaginis folia contuſa cũ ſale, & im-
poſita, optimè facere certum eſt. Celebrauit & Themiſo medicus
plantaginem tanquam inuictor volumine de ea edito. F Apij
ſemina.] *Quæ ipſa herbæ efficaciora ſunt, vt inquit Gal. & eius*
radix L. Apul. de virtutib. herb. Petroſelinõ, Latinis apium ſyl-
uaticum trium & impoſitiũ, neruorum dolorem ſedat. G. La-
ctucarum folia.] Θρίδαξ *Græcè, Latinè lactuca. Si enim ex*
bilioſa fluxione fiat podagra aut arthritis, herbæ admouentur,
quæ infrigidandi & aſtringendi vim habent p ſe leuigatæ, præ-
ſertim virides, veluti ſunt plantago, lactuca, portulaca, polygo-
non, & reliqua huiuſmodi. Hæc enim dolores, qui acceſſionibus
fiunt, abundè lenire poſſunt. Adhuc etiam magis ſi paucæ fa-
rinæ hordeaceæ, vel vuã ex prædictis, vel duo admiſceas, & in
ſucceſſerit medicamẽtum, vtile eſt etiã roſaceũ cataplaſmati adii-
cere. Frigida autem cataplaſmata admoueantur, mutenturque
crebrius, & nunc hæc, nunc micæ panis poſca imbutæ adhibeã-
tur, vel hordeacea farina cum roſacco accommodetur, vt Paulo
viſum eſt. H Peplion.] Ἀνδράχνη νομαία ſiue ἀγρία portu-
laca ſylueſtris ſiue agreſtis. *Hippocrati* πέπλιον, *Dioſcoridi* πέ-
πλις. *Plin. lib. 20. cap. 20. Portulaca quam peplion vocãt, non*
multùm ſatiua efficacior. Naſcitur non multũ abſimile à pepla.
Eius ſemen tantùm vtile eſt, & idem cum Tithymalis habet
temperamentum. Quantum autem peplion à peplo differat, Cas-
danus in libro 4. de Ratione victus in acutis docet. Ruellius Pe-
plon eandem eſſe herbam cum ea, quam officinæ hodie Eſulam
rotundam vocant, putat. Vide Plin. lib. 27. cap. 22. I Mar-
rubium.] πράσιον *Græcis & officinis, Marrubium Latinis.*
Plinius ſcribit neruorum contractionibus eſſe ſalutare, cuius
ſuccus articulis minuendæque bili cum melle prodeſt. K Po-
tamogeiton.] ποταμογείτων *Græcis & Latinis, quaſi finiti-*
mus vicina dicta eſt, ſiquidem in aquoſis & paluſtribus
locis naſcitur, hinc Ioanni Sinapio interpreti amnicola dicitur
& vul-

fontinalis, sive fontalis. Sunt qui tintinabulum tur-
Folia est berœ, ac plantaginis aquaticæ. Refert quo-
Indum vocatum officinis. Refrigerat, adstringit &
similiter polygono, Plinius lib. 26. cap. 8. scribis usum
foliis ac vitiosis cruribus vtilem. De ea Dioscorides lib. 1.
L. Κνίδος.] ὑμιλαια frutex & genus herbæ, de
Dioscorides lib. 4. cap. 173. Huius semen dicitur κνίδιον &
granum cnidium, vnde conficitur κνιδιλαιον cni-
dium, de quo Plinius libro 23. capite 4. Idem de ipsa her-
ba 21. cap. 16. Hallucinantur plurimùm Pharmacopœi,
ea vtuntur Daphnoidis semine, vt monuit Fuchsius lib.
compositi. medic. M. Σύμφυτον.] μέγα ἄλλο, symphy-
tum, consolida maior, alsum, solidago. Maior verò di-
citur minoris & στηθαίου respectu. Nomen illis apud
Latinos que egregia confringendi vis fecit. Vtrumque
cit dolori prodest. N. Lentes.] φακὸς ὁ ἐπὶ τῶν τελ-
matis paludibus sive aquatica: est autem musteus lenticu-
lis, qui in aquis præcipuè stagnantibus reperitur. De cuius
mus lib. 8. de Facultate simpl. medic. ita dixit: Humidæ
temperaturæ existit, vtrinque ex secundo ordine. De-
coctum polenta, & illita podagram lenit, vt inquit Dioscor.
cap. 89. Plinius quoque scribit, podagris cum polenta im-
O. Cocta pastinaca.] Ἐπιφυλλίδα Græcè, Pastinaca
dicitur, cuius radicē decoctam in vino prodesse podagris,
tumore sunt, inquit Celsius. Tam purpurescens, quā ca-
vocant, q̄ lutea calefacit & abstergit. Agrestis ad me-
naturā propius accedit. P. Hyoscyamus.] ὑοσκύα-
μος græcis, Apollinaris Latinis. Confert podagris, inquit Dio
scorides, vtiliter & aliis cataplasmatis dolorē leuantib. Fo
liis eius medicamētis dolorem sedantibus per se, & cū polen
vtiliter illinūtur. Q. Papaver.] Latinè, μήκων ἡμε-
gecè, podagris illinitur cū tacte mulierū & croco, inquiūt
Plinius: vbi aūt adeò magnus dolor vrget, vt podagri-
ferre nequeat, eis quę sorporē inducūt, medicamētis vten
quam eorum liberalior vsus & frequēs cauendus sit.
Itaq; vsum hyoscyami seu mandragoræ, papaueris & ci
cutæ adhibeātur, vel eadem contusa, ac leuigata cum omo-
rum

rum luteis ac roſaceo permixta accommodentur. Galenus 10. de Compoſ. med. ſecundum locos, hoc medicamẽtum ex Aſclepiade cõmẽdauit: Succi papaueris drach. ij. croci drach. ß. cũ lacte muliebri, aut bubulo, aut caprillo trito, ac adiecto pane interno diligẽter leuigato, vt molle cataplaſma fiat, & roſaceo admoto inũlito. Dolore ſedato, partes refouendę erũt calefacientib. medicamentis. ℞ Bulbi.] *βόλβος ἄγρια, ſiue cepa ſylueſtris ad articulorum dolores conducit, inquit Dioſcor. podagris cũ melle & per ſe prodeſt.* ℥ Cortex mali punici.] *Græcè ῥοιὰ vel ῥοιὰ, Latinè pomum Punicum, malum granatũ: cuius putamen ſiue cortex σίδιον dicitur, nobis verò malicorium. Flores porrò eius Cytini dicuntur. Similem vim habẽt acini, σίδια & cytini, hoc eſt, aſtringentes ſunt, & exiccantes. Ex mali Punici corticibus, vhu, & ſemperuiuo, vino probè decoctis accuratęq; leuigatis, ac cum farina hordei mixtis medicamentum commendat Alexan. in podagra ex ſanguinis copia excitata.* ℞ *ψύλλιον.] Græcis & in officinis dicitur, Latinè pulicaris, de cuius temperamento Gal. lib. 8. de Facult. ſimpl. medic. ita dixit: ψύλλιον ſemen habet admodum vtile, ex ſecundo refrigerãtium ordine, in deſiccando verò & humectando, medium quodammodo eſt, & ſymmetrum. Dioſcorides: Vis ψυκτικὴ refrigeratoria. Cum roſaceo aceto, aut aqua illitum, articulorum doloribus prodeſt. Plinius, vis ad refrigerandum ingens. Semen in vſu. Omnibus articulorum morbis ſalutare eſt: huius ſemen madefactum in aqua, admiſtis in heminam ſeminis duobus reſinæ colophoniæ cochlearibus, thuris vno. At ſi ſemen pſyllij in aqua feruenti macereturꝝ & diligenter ſubigatur, viſcoſumq; fiat, & hordeaceæ farinæ permiſceatur, mirabiliter podagricos dolores mitigabit, feruorem & ardorem doloris extinguet, & affecta loca ad temperiem bonam reducet, vt liquet ex Alexandro, Aetio & Paulo.* ℣ Thus.] *Græcis λίβανος, Officinis olibanum dicitur. Eſt autem lachryma ex ſuæ arboris Arabicæ atque Aegypti cortice emanans, Libanotus quoq; vocata. Dioſcor. lib. 1. cap. 70. in Arabia, quæ ideò thurifera appellatur, gigni tradit. In qua Sabæi, propter thuris fertilitatem clariſſimi olim habiti ſunt, vt ex fontibus poëtarum, cùm Græcorum, tũ Latinorũ, mirum Homero atq; Virgilio, demonſtrari poteſt. De thure Ga-*

lenus

...ntus in emplaſticis medicamentis, Methodi 5. Nos in initio hu-...aſtrum recenſuimus, velus ingredientibus aliis, quæ hîc ad ...memoriam revocari velim. X Ellebori radix.] *Huius duo ...genera,* ἰδιόῤῥιζος λευκὸς, *albus, &* μέλας, *niger, melampo...dium. Vtrumq; Latinè veratrum ſatis notum, ſed ſola radice, ...quæ in vſu medico frequenter venit. Prodeſt articulorum do...loribus correptis & reſolutis, podagricis & iſchiadicis, unquis...que.* Y Nitrum.] *Græcorum nitrum, albū antiquis fre...quens fuit, & rei medicæ vtile. natiuum & factitium, ſicut au...ctoribus Dioſcoride lib. 5. cap. 78. & Plin. lib. 31. cap. 10. oſten...dit. A ſale nitro noſtro non multùm differt.* Z Telis.] ...*ſ. i. fœnugracum. Plinius & Varro teſtantur hãc frugem ...Græciam & ſiliculam Romanos magis, q̃ fœnugracum appellaſ...ſe. Columella eam ſimpliciter ſiliquam dici ait. Plinius lib. 24. ...8. eius recenſet vtilitates in medicina, dicitq́ue mederi poda...grę, chiragrę, articulisq́; Si ex pituitoſo humore ſit podagra, &* ...*vehemens ortus fuerit, cataplaſmate mitigante vſi opor...tebit. Quale eſt ex farina fœnugraci ex aqua muſſa, aut vino te...pefacto, modico oleo nardino adiecto.* a Κολλάμφακος.] ...*compoſita, ex* κόλλα, *i. gluten ſiue glutinum, qua dictione ...tantùm vtuntur in eius cõpoſitis. Et* φακὸς *i. lens. Hinc ...Græcus panis & Phacoſſus dæmon. Sunt glutini multa gene...ra in medicina locum habẽt, & quadam ex farina paran...tur. Quæ autẽ tot ſunt genera & tam diuerſa, quot & quam ...diuina ſunt, vnde confi.iuntur.* β Et gyrine.] *Gyrini ...pisces dicuntur ranarum partus, quod ſcribit Theon 1:* ἀδιά...φορα γὰρ ἐκ τῶν βατράχων, ἡ ἄπουσα, *quando vrſarum more pariant ...Hinc in prognoſticis Aratus:*

...τρήρωνι ἐξ ὕδατος βατράχων βοῶσι γενέων. *id eſt,*

...nde gyrinorum clamant per ſtagna parentes.

...*Ariſtoph. citante Suida:* οἷον βατράχων βοῶσι γενέων, *i. ...admodum patres clamãt gyrinorum. Plin. lib. 9. cap. 51:* ...*ſe, inquit, rana minimas carnes nigras, quas γυρίνους vo...cant, ſimiles tantùm & cauda inſignes, &c. Sic autem dicuntur ...quia corporis in gyrum orbiculari, quò ſit vt mira celeritate ...velint voluant, verſentiq́; quemadmodum teſtatur Heſy...chius. Quiſquis is fuit, qui ſcripſit Etymologicon Græcarum ...dictionum.*

dictionum. Porrò cũ ranæ tribuitur loquacitas, quæ ſtolidita-tis ſolet eſſe comes, minimũ mentis eſſe oportet gyrinũ, quos vi-deprehendas eſſe animal, niſi mouerẽtur. vnde apud Platonem in Theæt. prouerbiali figura: ἀδὲν βελτίων βατραχου γοερινου. h. Nihilo rana gyrina prudentior. γ Galla cupreſſina.] *Eam multæ arbores producũt, ſed præſtantiſſimas δρῦς quercus, quæ etiam glandes producit, item & viſcũ. Ex Syria præcipuè aſſer-tur, parua, rotunda, perforata, atramento ſcriptorio conficiendo aptiſſima. Habetur Anconę in Italia, & Caſtello albo in Hiſpa-nia. De ea Dioſc. lib. 1. cap. 123. Gal. lib. 7. de Facul. ſimpl. med. Græcè κηκὶς dicitur.* δ Panis hordeaceus.] *κριθῆ, hordeũ: ex eo panis, polenta, quam Græci ἄλφιτον nominant, & ptiſanæ medicamenta veterib. vſitatiſſima, conficiũtur. Farina hordea-cea cũ fico in mulſa aqua decocta, inflammationes diſcutit. Pa-dagricis inflammationib. cum coroneis aut aceto prodeſt.* ε *Dioſcoridi eſt farinæ pollen. i. flos, è verbo polleo, & hordei ſim-tritici portio præſtantiſſima ſit. Marcellus Dioſcoridis interpres dicit, pollinẽ eſſe tenuiſſimũ pulueré ſubtilioremq; farinæ par-tem, qualis circa molas plerunq;, & loca in quib. panis pinſe-tur, parietib. hærens inuenitur.* ε Braſſicæ crudæ folia.] *κράμβη ἡ ἥμερος, Braſſica ſatiua vulgo caulis, cuius ſunt aliquot genera. Eſt vnũ minutiorib. caulibus, & tenuioribus foliis, flore luteo, Galli* Choux rouges *dicunt, Dioſcor. Braſſicæ ſuccus cũ fœnigræci farina podagricis & articulorũ doloribus corre-ptis illitus prodeſt. Braſſicę folia per ſe aut cũ polenta trita eas-nibus inflammationib. conferunt. Plinius: Podagræ aũt mor-biſq; articularijs illinitur, cũ ruta, coriandri & ſalis mica, hord-dei farina. Aqua quoq; eius decocta neruos articulosq; mire in-uat. Scribit inſuper à podagra liberatos edendo braſſicam, dec-ctæq; ius bibendo. Quidam eius ſuccũ ex aceto, vel cũ fœnugr-co articulis, podagriſq; imponunt. Ad coxendicũ dolores cũ a-dipe peructuſio. Plura de braſſicæ virib. vide apud Catonem de Re ruſtica, c. 157. L. Apuleius de Virtut. herb. Herba braſſi-ca ſylueſtrica folia cum axungia vetere piſata, & cõmixta ſuper malagma inducitur linteolo groſſo, aut in alueo, & impoſita podagræ. Quòd ſi vetuſtiſſimus dolor fuerit, eò magis efficax erit. Cinis crematæ radicis braſſicæ, eiusq; colicularũ cũ*

gia illitus, multis fuit præſidio, vt inquit Paulus. Conuenit autẽ ſi pituitoſus influat humor. ζ Gypſus.] *Gypſum ex lapide quodã candido in Burgundia ſuperiori multis in locis coquitur, atq; etiam è terra eruitur. Arefacit, & eſt emplaſticum, ac reprimit, maximè ſi miſceatur Gari liquaminę ex ſalmuria ſaliti piſcis, Gari apud Græcos dicti. Id ſalmuriã vocamus. i. ius ſalſum, muriam ſalſiginẽ, in qua piſces & caro ſeruantur. Et Gypſum & Garum ἰσχιαδικοῖς & coxendicis dolori inſunduntur.*

η Stercora capræ ſylueſtris.] *Caprarũ præſertim in montibus degentium* κόπρος *vel* κόπρος. *i. baccæ, globuli acrem & diſcuſſoriam vim habent indurationũ maximè tumorũ. Cum poſca & farina hordeacea fimus caprinus diuturnos tumores diſcutit, quod Galenus ſui experientia docet. Idem inquit, eo vſus ſum ad genu tumorẽ habens inueteratũ, & ægrè ſolubilem, buſſo fieri cataplaſmate ex farina hordeacea per oxycratũ, indito videlicet hoc ſtercore, & mirificè homo ille fuit adiutus. Cum axungia verò impoſitum his, qui podagra tentãtur, auxilio eſt, vt inquit Dioſc. lib. 2. cap. 72. vbi vtilem, Arabicam dictam, vſtionem Iſchiadici videbis. Fimi caprini cinerem cũ axungia veteri, podagris auxiliari, author eſt Celſus.* θ Fimus hominis.] ἀνθρώπου κόπρος, *humanũ ſtercus, vt poſteritatis memoriæ prodidit Gal. lib. 10. Simpl. med. vim habet vel maximè digerentem, ab inflammatione vindicat, & obiter intumeſcere non ſinit. Verùm abominandum eſt ob fœtorem.* ι Farina fabarum.] *De fabis Gal. lib. 7. de Fac. ſimpl. med. Eraſmus noſter in adag. Chil. Suns enim frigidæ & ſiccæ. In podagricis, inquit Gal. ea ſæpenumerò vſi ſumus ex aqua decocta, deinceps aaipẽ ſiſillum admiſcentes. Fabalium etiam ſili quarũ cinis, ad coxendices, & neruorum veteres dolores, cum adipe ſuilli vetuſtate prodeſt, vt inquit Plin.* κ Flos quoq; lapidis Aſij.] *Aſii hiſtoriam, & vires deſcripſit Gal. lib. 9. Simpl. med. Eſt lapis, inquit, in Aſſo proueniens, quem ob id ipſum Aſſion cognominant. Innutritur ei quiddam farinæ tenuiſſimè aſſimile, qualis in piſtrinorũ parietib. adhærere viſitur. Appellant hoc medicamentum petræ Aſiæ florem. Troadis eſt Aſſius, vt Plin. lib. 26. cap. 17. author eſt. Generationem floris naſci ex rore maris vel aſpergine, ac Sole indurari idem Galenus exiſtimat. Podagricis*

eo in-

eo iuuantur. Hic lapis idem videtur esse qui & Sarcophagus, de quo Plin. lib. 26. cap. 17. & lib. 2. cap. 96. Cels. lib. 4. cap. vltim. cura prodagræ. Aetius lib. 7. cap. 39. Oribas. synops. lib. 2. cap. Cardan. lib. 5. de Variet. rer. λ Rubetas.] *φρυϊος ἢ βάτραχος ἴλεως κάφος.* i. *Rubeta rana palustris muta, quæ quidam bufonē vocāt. Terrestris nocētior, magisq; lethifera est palustris. Acopon ex rubetis ad podagricos, arthriticos, ischiadicos describitur apud Aet. lib. 12. c. 44. Plin. & Marcell. auctor, podagris prodesse ranæ rubetæ exustæ cinis.* μ Aranei mures.] *μυγάλη compositū est vocabulum ἀπὸ μυὸς καὶ γαλῆς, a mure & mustela. Dicitur & μυγάλη, vt hic. De eo Aet. lib. 15. cap. 14. colore similis mustelæ est, magnitudine autem muris, oblongū habet, caudam exiguā, dentes tenues.* ν Lacertas.] *Σαῦρος καὶ σαῦρα in vsu medico habetur etiā, vt docti nouerūt medici, chirurgici ve. Ischiadicis prodesse dicit Plin. Lacertam viridem in cibo, ablatis pedibus, intraneis & capite.* ξ Mustelas coquunt.] *De ea legito Gal. lib. 11. de Facult. simpl. medic. mustelam, pro podagricis & arthriticis nunq̄ cōbusisse fatetur, de qua quidam tradiderūt, cinerem eius aceto illitū podagricis iuuare, & arthriticos, quippe cui insit vis discutiendi. Dios. lib. 2. cap. 24. Cremata in fictili podagricis confert, cinere illito.* γαλῆ κοινικὴ mustela vulgaris. *Mustelæ viuæ combustæ cinis cum oleo roseaceo & aceto penna illitus, podagris prodest. Marcell. & Plin. qui addit, vel si cera & roseaceum admisceatur. Mustelæ sanguis cum plantagine illitus, podagras lenit, Plinius. Nervos contractos remollit, & articulorum dolorem soluit, Isidorus.* ο Ranas.] *βάτραχος, notissimū animal, cuius species sunt plures. Oleo de ranis multi vtūtur in podagris. Plin. & Georg. Pictor.* ϖ Hyænas.] *Hyæna habetur in Asia, ea corpore nō minore q̄ lupus est, cuius caro cocta cū oleo laetino podagricos & inueteratarū dolores ex frigiditate. Cocta cū aqua, cui insideat in solio seu cupa podagricus & arthriticus, plurimū prodest: Rasis et Albert. Vituli marini, aut quod melius est, hyænæ pelle facta calciamēta, si qs in quotidiano vsu habuerit, facile citer podagræ morbo carebit. Marcell. Hyænæ fel cum lupino, Asino prodest podagris.* ϱ Τραγέλαφος.] *Animal hirco vicinum simile, nascitur in Arabia. Diod. lib. 3. ab Aristotele dicitur*

Hippelaphus

Hippelaphus. σ Vulpeculas.] ἀλώπεκ@., *pulmo in uſu quotidiano eſt medico, quin ex eo Loch Officinæ cõtra pectoris vitia paratũ habeant. Plinius: Podagris vulpes decocta prodeſt. Oleum vulpis diſcoctæ vtile eſt arthriticis & podagricis, inquiũt Haly, & Raſis. Eſt etiam vnguentum vulpinũ apud Nicolaum Myrepſum admodũ vtile ad podagricos & arthriticos dolores.*

τ Cuius metalli.] *Non ſolùm ab ipſis fodinis metallica & foſſilia medicamẽta habentur, ſed etiã à fornacibus, vbi metalla funduntur. Nam ibi & diphrygẽ, & pompholygem, & ſpodiũ & cadmiam, & argenti ſpumã, & alia nonnulla habemus.*

υ Humor, lachryma.] *Succi in medicina admodũ neceſſarij ſunt, & nõ ſolùm ab herbis eliciuntur, ſed etiã à radicibus, vt Cyrenaicus, & glycyrrhizæ. Ac fructibus malorũ punicorum, citriorũ, limonũ, ex myrti baccis, inglandibus, moris, pyxacantha, liguſtri baccis, & acacia. Item omphacii. De his vide Galenum lib. 6. de Medic. compoſ. ſecundũ locos. Adhæc habentur varia liquorũ genera, quæ quamplurimis ex plantis diſtillando ac deſluunt, quorũ alij gummi, alij reſinæ, alij lachrymæ vocãtur. In gummi genere ſunt opoponax, laſer, ammoniacũ, ſagapenũ, euphorbium, galbanum, bdellium, myrrha, thus, opopalſamum, ſarcocolla, ſtyrax, & id genus alia. In reſinarũ verò cenſu ſunt: Therebinthina, lentiſcina, ſtrobilina, pinea, picea, larigna, & abiegna. In lachrymarum denique numero ſunt lac, quod ex papaueris vaſculis excipitur, propriè opium appellatũ, ſcammonium, quod ex thapſia fluit, tithymalorũ omnium lac, cancamũ, tragacanthæ lachryma, quiq; deſluit ex vitibus liquor, ex pruno, amygdalo & ceraſo. Manna cœleſtis eſt quidã ros ſiue liquor ſuauis, qui ex aere veniens ſublucanis temporibus, arborũ ramis, & frondibus, herbis, lapidibus, & ſolo interdũ inuenitur hærere, qui breui tẽporis curriculo coaleſcens, grumoſus in gummi morem efficitur.* φ Adeps.] στέαρ. *De adipibus, ſeuis & pinguedinibus, quæ in medicum vſum veniũt, copioſè & abundanter locuti ſunt Dioſcorides lib. 2. cap. 69. & Galenus. Vtimur autem pinguibus pro leniẽdis, ac ſedandis doloribus, emolliendiq; tumoribus.* χ Cruor.] Αἷμα *de ſanguine Galenus ſtatim in initio libri 10. de Simplicium medic. facult. Dioſc. li. 2. cap. 70.* ψ Medulla.] μυελός, *De medullis nihil quicquam*

melius aut elegãtius dici poteſt, quàm quod Galen. de illis ſcripſit reliquit, lib. 11. de Facult. ſimpl. medic. Medulla mollit indurata corpora, ſine duricies ſit in muſculis, vel neruis, quos τένοντας vocant Graeci, ſiue connexiones artuum ſint adfecta, ſiue exta patiantur. Ex experientia ceruinæ primas tribuit Gal. ſecundas bubalæ, poſtremas hircinæ: è dorſi ſpina meliorem iudicat atq; hyberno tempore adſeruandam docet. ✠ Lotium.] οὖρον, melius οὖρα vina: frequenter hodie vrinæ vſus in rē medica habetur, quia abſtergēdi vires obtineat. De vrinis Dioſcor. lib. 2. cap. 74. Gal. lib. 10. ſimpl. med. A Merda.] κόπρος, σκατὸς vel σκατὸς, πῆττος, λίπασμα, ἄφοδος, βόλοιτος. ſimus ſtercus. Inter fomenta podagrę eſt ſimus paſonum, qui (vt refert Hieronymus in 2. contra Iouinianum) podagræ feruorem mitigat. Simus bouis, inflammationibus conducit, & cum aceti fece podagris auxiliatur. Columbinum ſtercus vehementer etiam ſui experientia Galenus commendat. Ad coxendicis dolores, ad podagricas & arthriticas affectiones, ſi nulli dum nodi vel tumores extiterint, conducit. De humano & caprino ſtercore, cùm ſatis ſuperque antè diſſeruerimus, non eſt quid amplius addendum exiſtimem. Refert Plinius pluribus malagmatibus eos vti, qui podagræ morbo laborent. Ea peculiari epitheto fœtida dicuntur, cùm ſint omnia ferè talia, merito ſine dubio Hippoc. in lib. de Flatibus, Medicinam artem eſſe fœtidam, cùm medicus res fœdas, fœtidaſque tractare cogatur. Medici autem cùm multorum animantium, tum hominis etiam excrementa non illinunt ſolùm, verùm in potione miniſtrant in morbis. Hinc medicorum & Aſculapij apud comicum lepidiſſimum Ariſtophanem in Pluto σκαθάρσιος, id eſt, merdam comedens epitheton, qui olim, vt humoris peccantis naturam deprehenderent, ſudores in balneis ſtrigili exceptos, & aurium ſordes deguſtabant: non minus quàm veterinarij medici, equorum ſtercora. Vide Hippoc. lib. 5. Gal. lib. 3. de Locis affectis. B Lac.] Galen. lib. 10. ſimpl. medic. refert experientiam de lacte & caſeo in arthritico. Propriè autem ad tophos facit vetuſtiſſimus, acerrimusque caſeus cum ſuillæ carnis prapinguis, ac veteris decocto contritus, & ſuperimpoſitus ex omnium ferè medicorum Gracorum conſenſu.

Bibunt alij numero quaterno Pharmacum, &c.] *Arbitror decocta intelligere, quæ pluribus assumuntur dosibus appetente diluculo: interdum etiam vesperi, præsertim vbi frequentem exhibitionem ægrotanti nullam afferre molestiã, aut eandem morbum ipsum requirere, compertum habemus. Dosis est pondere trium, quatuor, pluriumue aut panciorum vnciarum, pro morbi aut ægrotantis ratione: & dicitur à Græco δίδωμι, quod est, dare. Hac voce nos vtimur proportione simplicium medicamentorum. Decoctorum autem varia sunt genera, quædam enim ad concoquendos tantùm, & alterandos humores vsurpantur, quædam verò non tantùm in hoc vt concoquant & alterent sed & vt simul purgent, aliosq; multos effectus in diuersis partibus corporis præstent, adhibentur, & magistralia dicuntur, siue mixta. i. simul concoquentia, & purgantia. Sunt etiam nonnulla quæ priuatim purgantia vocãtur decocta. Parantur autem maximè è stirpium radicibus, foliis, floribus, succulis, fructibus, seminibus, corticibus, & lignis, & ex aqua iustæ quantitatis coquuntur, donec tertia pars, aut dimidium absumatur. Decocta exprimuntur & colo transfunduntur, & mox seu inutilia abijciantur. Liquor saccharo aut melle dulce redditur, idemq; oui albo purificatur, & quibusdã odoramentis suauiùs fit. Extant aliquot exempla decoctorum, concoquentium, alterantium, mixtorum & magistralium apud Mesuẽ & Leonhartum Fuchsium de Compositione medicamentorum lib. 3. Sunt autẽ Græcorum medicis duo protrita potionũ vocabula, nempe ἀπόζεμα. i. elixatio, decoctũ, à Græco verbo ἀποζέω, quod est, defervesco. de quo Dioscor. li. 2. c. 185. Et ἀπόβρεγμα. i. delutũ aut infusum. Est autẽ dilutũ, aqua, vinum, aut alius humor, in quo herbæ, aut radices vel aromata maduerint, quibus exẽptis relicta eorũ vi in aqua vel vino, id ppriè dilutũ vel infusionẽ dixeris. Euacuationes autẽ lenitiuæ & moderatæ siue per sedẽ factas, siue per vomitũ, veteres συφεμισμοὺς vel συφεμάσματα siue σύφεμα vocant. Galen. in lib. 2. Hippoc. de artic. Hinc συφεμίσω. i purgare decocto & potione. Herodotus συφεμίζεσθαι, purgant se.* Δ Alius bibens sacram.] *ἱερὰν ita nominãrũt Græci, quasi sacrã, ab operibus & facultatibus suis diuinis & mirabilibus, aut certè quasi magnã. Magna itaq; est,*

propter excellentes ſuas facultates. Iiſdē picra, vt hodie etiā vocabatur. i. *amara, ob aloën, quæ mirificè amara eſt, & magna copia eius compoſitionē ingreditur. Extant eius confectionis diuerſæ compoſitiones, quæ ab autoribus ferè nomina traxerunt, ſcilicet Ruffini, Galeni, Hermetis, Conſtantini, Abbatis, Hiſtologadij,* &c. E Carminibus.] *Incātationibus. Virg. Eclog. 8.*

Carmina vel cœlo poſſunt deducere lunam.
Carminibus Circe ſocios mutauit Vlyſſi:
Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.

Irrepſit hoc incantationis & maleficij genus in medicinam, habuitq́; olim & adhuc hodie habet, ſuæ artis, ſub medicinæ prætextu ſuos pfeſſores, quos Plato lib. de Rep. 2. Agyrtas, arioles & vates nominat, q ante diuitiū ianuas, ſtipem petituri, oppidatim quæſtus cauſa oberrabāt, & diuina quadā virtute, carminibus & ſacrificiorum myſterijs ſe morbos infligere, inflictos quoq; curare: & ſi quid ſceleris à diuitibus, aut eorū proauis eſſet cōmiſſum, id magica ſacrificiorū celebritate ſuffimētorumq; odore expiare, eorumq́; inimicos tā ſontes, quàm innocētes euincaas. id eſt, *carminibus oblædere poſſe gloriabantur. Quos non tantùm arguit, ſed piè & ſanctè diuinus Hippocrates in libello de Sacro morbo, ſiue comitiali ita redarguit, & impietatis accuſat. Qui, inquit, lustrationibus & magicis incantamētis morborū affectiones depellere ſe iactitant, hi victus indigi, verba eorū ad Dæmoniū referunt, vt quiddā ſe amplius ſcire vulgo oſtentent, & homines decipiant. Expiant enim morbo correptos, ſanguine & ſceleribus inquinatos, iniuſtos & intoxicatos: ac expiamenta alia ſub terrā deſodiunt, alia in mare proijciunt, alia ad montes deſertos, ne quis ea contrectet, aſportāt. At Deus* (inquit) *q maxima ac ſceleratiſſima peccata purgat, noſtra eſt liberatio. Qui certè ſui Filij natiuitate & immolatione, nos à cruento Dæmonum cultu & poteſtate liberauit.* Z Iudæus excantat.] *Iudæos perfidos incantationibus curare morbos, ſcio q putāt, at ego illos nihil nō audere video, quo ab afflictis egris perſas & nefas pecuniā emungant. O ſceleratū pecuniæ auceps, quid nō mortalia pectora cogis audere? Quos non obſecro morbos curare, quæ deniq; præſtigia & intempeſtates, herbarū, radicū, lapidumq́; viribus, ſub ſtato lunæ & ſtellarū ortu*

adapta-

adaptarũ, ſeſe nõ efficere poſſe promittãt? His faſcinare, his dæmones cogere, his deniq; iratũ Dei numen litari poſſe, perfricta fronte nuganſtur. H A fonte remediũ.] *A thermarũ lauacris, quæ vt Plutarchus ait, lib. de Igne & Aqua, ἀκίσμασι, καὶ σωτηρίοις ἰάμασι.* i. *ſalutaria, & ad morborum medelam efficacia, quarũ aliæ per ſimplices tantũ mineras, vt alumen, ſulphur, plumbũ, chalcitida aut ferrũ, ſuas deriuãt ſcaturigines, quarũ medicas vires Paulus lib.* 1. *cap.* 51. *Aegineta & Vitruuius breuiter perſtringunt* Θ Nil niſi plorare.] *Notum eſt Græcos ita loqui ſolitos, vt plorare iuberent eum quẽ à ſe cõtumelioſè dimitterẽt, & plurib. annotauimus in proverbio, Præter plorare nihil. Ariſtophanes in πλούτῳ: Ἐγὼ μὲν οἰμώξω λέγων: & infrà: κλαύσῃ γάρ σοι λέγω. Lucianus vſus eſt hac voce in primo Necricorũ dialogo: & in Somnio ſeu Gallo.* I Irritãtibus iracũdior.] *Tale eſt mulierũ ingeniũ, quibus iratis ſi repugnes, magis prouoces, nec ſine tuo malo diſcedas. Sic Plautus:*

Bacchæ Bacchanti ſi velis aduerſarier,
Ex inſana inſaniorẽm facies, feriet ſæpiùs,
Sin obſequaris, vna te ſoluas plaga. *Sic quanto obuiẽtibus eſt aſperior podagra, tanto ſtabilior in ratione manentibus indulget.* K Aten enim.] *Ate dea noxæ, damni & turbarũ, quę δύσφρων τε καὶ ἀρπακτικὸς,* id eſt, *valida & velox, lõgè antè præcurrit, & tã multa ſuſcitat mala, vt ijs ſanandis λιτὴ ponè ſequentes nunquam ſufficere poſſint.* A Podagram vocant.] *Solet enim articularis morbus plerunq; ab humore calido & frigido ex capite præcipuè diſtillante oriri, vt Hippocrates diuinus ille ſcripſit: qui ſi ad pedes deſcendit, & eos infeſtat, podagra dicitur: ſi ad manus, chiragra: ſi verò ad vniuerſum corpus, Arthritis morbus.* i. *articularis abſolutè appellatur. Dolorem affert, idq; alijs cum ardore, alijs cum algore. Eo diuites & otioſi præcipuè infeſtantur. Dicta eſt autem podagra, quòd pedum vſum impediat, pedicæ, tenticulæ.* i. *laquei more, quo animalia capiũtur. Græci enim ποδάγραν, laqueũ appellãt, quaſi ποδὸς ἄγρα.* i. *pedis captura. Podagra ab Horatio in epiſt. lib.* 1. *Ceſſans morbus dicitur, quòd tangus & aduerſus remedia contumax, & difficilis curatu, vel effectu, quia tardet, & ceſſare cogat:*

Dictaq; ceſſantem neruis elidere morbum
Sulfura contemni, vicus gemit, inuidus ægris.

Elidere neruis. i. depellere è neruis. Baiæ moleſtè ferunt ſulfurea. i. aquas ſulfuratas, quæ dicuntur valere ad podagram leuandam, contemni & pro nihilo putari. Podagra etiam cæteri laborant. Ariſtot. lib. 8. Animalium cap. 22.

CHORVS.

Dimetri Anapæſtici.

Χο. ἀδαμάντινον ἦθος ἔχουσα
μόρα,
πολυσθενὲς, ὀδεμόθυμε θεὰ,
λιτὰς σῶν ἱκέτων μὴ πάρες ἀνοσ-
πάς.
μέγα σὸν κράτος, ἀλθιέφρων
Ποδάγρα,
τὰν καὶ Διὸς ὠκὺ πίφευκε βέλος·
τρομεῖ δ' σε κύμαθ' ἁλὸς βα-
θείας,
τρομεῖ βασιλεύς τ' ἐνέρων Αΐ-
δης πιδέσμοις χρῆς, λατακλινοδα-
τεῖς,
λωλυσθρόμα, βασιλεύσφα-
γα,
σφυροπρησιπύρα, μογιοψέ-
δαφα,
λοιδυκοφόβα, γονυκλαυσ-
γρύπνα,
πρικουδυλοπωροφίλα,
γονυκαμψιπίκυρτε Ποδά-
γρα.

Articulos cruciandi cupida
Curuigenuflexa, potens Podagra.

O' nympha [aa] ingenium adamantinum habens,
Multipotens, animo deuaſtato,
Audi vota tuorum ſupplicum,
[bb] Magna potentia, vis tua magna,
O' regina [cc] opulenta Podagra, (nix telum,
Quam [dd] Iouis horret per-
Quamq; profundi [ee] fluctus pelagi
Trepidant, quam quoq; trepidat, [ff] ſceptra
Qui 88 gerit infera [hh] Stygius Pluto,
O' [ii] gaudes nodis, lectigrada, (trix,
[kk] Curſuetas, [ll] talorum tor-
Calcicrematrix, malehumi tanga,
O ſiitremenda, genufraga, (pernox,

GILBER.

ILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

GENIVM adamantinũ.] *Nulla vi domabile, implacabile & infatigabile. Adamãtis enim lapidis* [illegible] *eſt duricies. vnde qeqd inuictũ atq; inexpugnabi-* [illegible] *cabile eſt, id adamãtinũ vocamus. Idẽ Lucianus in* [illegible] *ente, mentem adamantinam dixit. b b* Magna po- [illegible] *neos ἐν μέγαρ. i. cuius potentia eſt maxima. Ho-* [illegible] *ſtichiũ. c c* Opulẽta podagra.] *Iuuen. ſat. 13:*

—pauper locupletem optare podagram
dubitet Ladas—. *Fuit autẽ Ladas mirę pernicitatis puer. Podagra diuites & otioſi præcipuè infeſtatur & ideò pauperes inuadit, vnde recte Græcus poëta cã inuadio habentẽ pauperes, appellat. d d* Iouis pernix [illegible] *mẽ ſuprem Iouis geſtamẽ eſt, quod ciere cõſtixit vetuſtiſſimæ celeritatis eſt: hinc fulminis ocior alis. apud* [illegible] *tium:* Ilicet igne Iouis lapſisq; citatior aſtris.
[illegible] *us pelagi.] Neptuni, cuius hoc cognomẽ fuit, Pelagius.* [illegible] Sceptra infera.] *Inferorũ regnũ. Nã apertiſſimè ſceptrorũ regnũ intelligi, illud in diuinis literis oſtẽditur, q̃d* [illegible] *manu Iudæ nõ auferendũ pollicetur Dominus, donec* [illegible] *miſſurus erat Chriſtus. g g* Gerit.] *Regit. h h* Sty- [illegible] *gion.] Pluto inferorũ deus Stygius dicitur, à Stygio* [illegible] *palude. i i* Gaudens nodis.] *Nodoſa ab Ouid. & vocatur, ab alijs lapidoſa, propter tumores, q̃ in modũ* [illegible] *uarũ. k k* Curſiuetãs.] *Velocitatis aduerſatrix. Po-* [illegible] *maximè velocitas impedit, & ideo ab Hor. 1. ſer. ſat. 9.* [illegible] *citur. Item à Catullo:* Aut ſi aliquem meritò tar-
[illegible] *podagra ſecat. A Mantuano tardigrada:*
[illegible] *u quoq; tardigradam tactu ſanare podagram.*
[illegible] *lorum tortrix.] Hæc dea propter varios effectus, va-* [illegible] *bella & nominibus celebratur. Extat epigramma Græ-* [illegible] *ganter podagræ originem deſcribens:*
[illegible] *μιλὰς βάκχε, τὴ λυσιμελὴς ἀφροδίτης*
[illegible] *γένετο τὴν ἄχαριν λυσιμελὴς ποδάγρα: id eſt,*
Soluere mẽbra ſolet Bacchus, ſolet & Venus ipſa
Soluere & ex illis nata podagra ſolet.

Ita vt ex Baccho deo membrorum dissolutore, & Venere membrorum dissolutrice, filia podagra nascatur, membrorum dissolutrix. Idem Lucianus in Somnio seu Gallo, scribit gram ex intemperantia nasci.

Trimetri Iambici.

PERSONÆ.

Nuncius, Podagra, Medici, Tormina.

Αγ. Λίσπουνα, λιμαίφ γὰρ λῶτῃ	NVN. Domina [illegible]
ἔκ τε ποδὸς,	tuna te fers [illegible]
ἄκου· ἐκ γὰρ οὐκ ἀτάσθαλον φίλ-	Audi, nec enim [illegible]
ρα,	fero[a] frivolum,
ἀπ' ἴσῃ πρᾶξις τῶν λόγων	Sed socia verbis [illegible]
σωίμενον,	impetus.
ἰγὼ γὰρ, ὡς ἔταξας, ἀρίμου πο-	Nam continuo, [illegible]
δὸς	vndique
πόλιας ἰχνώων, πάντας ἀρώ-	Leuco pede [illegible]
μενον δόμους,	scrutabor [illegible]
μαθεῖν θοῦρ, ἄ τις σὲν οὐ	Cunctos, vt [illegible]
τιμᾷ κράτ.	tuam
κὴ τῶν μὲν ἄλλων ἴσυχον ἔκ-	Potentiam non [illegible]
δορ φρένα	celeret,
γίκαμψον, ἄνασ, σῶν βίᾳ	Alios[q] tuam [illegible]
χδοῖν,	set reppeti
ἀλλ' ἐκ τάδε φῶτ, ζολμηρὸ	Regina domitos, [illegible]
θυμῷ,	quiescere.
ἐφαψίτω λαοῖσι, κὴ λατον	Istis sed audaces [illegible]
μνῆτω,	dentia
ὡς οὐκ ἴσι σὲν κράτ. σεβά-	Pretiosa non [illegible]
σμιον,	cere

Ac dicere, vim tuam venerabilem.

ἄλλον βροτῶν σε δεῖν — Non esse, sed exortem volum
μᾶ βίου — mortalium
σὲ παῖδας συνοχμεύσε — Te generis ac vitæ. Religans
μοῦ πόδα — igitur pedes
ΠΟ. ἴκνε, σάσσε δηὖτε δρόμου. — Mox fascijs, vehementer ap
properans, die
ἤδη γὰρ ἐγγὺς ἀγκύλων — Iam deniq; quinta veni, lassus
μοι, — itinere.
ἐπεὶ γὰρ ὅσα δυσβάτου — Nam tota fermè duo stadia
ὁδοῦ, — pertransij.
ἐμῶν μιήνθη, ὡς ἰ- — POD. Quàm subitus adest,
ΠΟ. — ô nuncie velocissime!
ἀλλ' ἔλιπον αἰῶνι — Sed cuius obsecro regionis
ἐμῶν ἐλίμακα, — terminos
ἀμυδρῶν δηὖτε δισσῶν — Diuros & inuios reliqueris,
ἐκεῖς, — explica,
λιχνεῖται λυγδύβαλ- — Clarèq; refer, vt celeritatem
πάδον, — intelligam.
ἢ τῇδε ἀντιφάδον — NVN. Quinq; graduũ scas
σιν. — las reliqui primitùs,
σὲ ἴχνεσιν ἄλγις — Tremulas quoq;, luxatis tra
ἐγὼ, — bium compagibus.
λαν χθαμαξὶν αὐλίων ὀ- — Deinde sternax me excipit
— mox area,
ἀντύσσ' ὀξεῖσι κώπαις — Duris remitens ad pedes im-
ἐμῶν. — pulsibus.
ἐπεὶ δὲ πικρὸν πάν- — Quod iter vbi confeci gra
δηλον, — uibus vestigijs,
Stratam silicibus ingrediebar semitam,
Itúq; scrupulis acutis asperam,
Hinc incidens in lubricam & planam viam,

Ἕσπευδον ἐς τὸ πρόσω, διάλυτ- ον ἑλκύσαι
Dum propero progredi, ſolutum retrahit
Ἐσυρτῶ ὀπίσω πηλὸς ἀσφαῆ σφυρὰ,
Calces malè firmas illicò cœnum retrò,
Ἀλλ' ὑπ' ὀστῶν τότ' ἐκ μελῶν ἱδρὼς
Quà tranſeunti liquidus è membris mihi
Ῥέεν, βάσιν μοι θερμὸν ἐκλυόμενον.
Sudor fluebat, æger vt feſſum gradum
Θέσθαι μ' ἔμελλεν πάρ' ὅλους λελυμένον
Deficeret: inde laſſus omni corpore,
Πλατεῖαν μὲν κίλλων, ἀλλ' οὐκ ἀσφαλῆ.
Latam quidem, aſt tutam minus inſiſto viam,
Τὰ μὲν γὰρ ἔνθεν, τὰ δ' ἐκεῖθεν ἁρπάματα
Varijs & hinc & inde me vehiculis
Ἵππων, ὠθούμενον, ἔσπευδεν ἅρμα.
Vt currerem cogentibus & vrgentibus.
Ἐγὼ δ' ἀνωθρεῖν ἐλαφρὰ λιπαίνων πόδα,
Quare celeriter ſubleuans ſegnem pedem,
Λόχμιον ἔβαινον ἐσόδου πίτναν ἐγκλῆ,
Tranſuerſus occurſum fugiens, ceſſi loco,
Ἕως ἁπλοῦς τέθριππος ἐκπέλασε.
Donec citis quadriga tranſueret rotis.
Μύστης γὰρ ἄρ' εἶ, ταχὺ πίναν οὐκ ἐδύνασο.
Myſtes enim tuus nequibam currere.
Πο. οὐκ ἂν μάτην, βίλτιστε, πρᾶξις ἡ δί σοι
PODAG. Non gratis hæc rectè tibi res geſta ſit,
Ὀρθῶς πέπρακται, τῇ σῇ σπουδῇ
Mi nuncie, tuæ nanq; promptitudini
Ἴσασι τιμᾶς ἀντιφιλήσω χάριν.
Parem rependam gratiam precio pari.

ἵπ-

Aug

καὶ τοι δῶρημα θυμῆρες πόδι,
τῆς τριετίας παράσχ λίφα πόνου.
πειρῶ μιμοὶ κἀγὼ θεοῖς ἐχθίστοις,
ἀλλὰ πάντ' ὄντα, τίνων τις ἀμείνων,
ἢ Ποδάγρας ἀνθαμιλλᾶται κράτει,
ἃ ὁ Κρονίδας οἶδε νικᾶν μόνα βίᾳ;
ἴστε, ὦ λάκιστοι· τὴν γὰρ ἀρχὴν ἐγὼ
πλείστους, καὶ γ' ἐπίσταμαι θεοί.
καὶ ποδάγρης, ποδαγρὸς ἦν ἐκεῖνος.
καὶ Ἀχιλλεὺς, ποδαγρὸς ἦν, ὁ Πηλέως.
ὁ Βελλεροφόντης, ποδαγρὸς ἦν, ἐμπέτρα.
καὶ δωδεκάμηνος, Οἰδίπους, ποδαγρὸς ἦν.
καὶ Πελοπιδῶν, ποδαγρὸς ἦν ὁ Πλεισθένης.
καὶ ὃς, ποδαγρὸς ἦν, ἄρχε δ' ὅλης.
καὶ ποδάγρης, Θεσσαλῶν ἦν ἡγεμών,

Atq; hoc adeò gratum tibi sit præmium,
Posthac triennio semel modò leues
Tentare te nostros dolores perferam.
Sed vos scelesti, dijs & inuisissimi,
Quinam, vel à quibus parētibus editi, (tentiæ,
Audetis obniti podagræ po-
Cuius superare vim nequit [b] *Saturnius?*
Heus dicite pessimi: quoniā [c] *heroas ego*
Quamplurimos domui, sapientes vt sciunt:
[d] *Priamus pede celer ille, canitur podagricus.*
Perijt [e] *Achilles podagricus ille Pelei.*
Et [f] *Bellerophontes podagricus me pertulit.*
Podagricus & Thebanus erat dux [g] *Oedipus,*
Et ex Pelopidis podagricus erat [h] *Plesthenes:*
Et [i] *filius Pœantis etiam podagricus (alius celer*
Dux præfuit classi. fuit &
Dux Thessalorum, qui simul atq; prælio

Victum

ὃς ἐκέκωφ ἔκεινο Προτεσίλαος ὁ ἐν μάχῃ,
ἅμος ποδαγρὸς ἄρ, καὶ νοσῶν ἦρχε σύλε.
Ἰθάκῃς ἄναχτα, Λαρτιάδλω Ὀδυσσέα
ἐγὼ κατέκτονον, οὐκ ἄκαυθα πυγόν ὁ.
ὡς ὅτι χαρίεντ ὦ, ὦ δυσδαίμονε.
ἴσλω πάθεσθε λύπασιν, οἷς ἀλήθεατε.
Ια. Σύροι μὲν ἡμῖν ἐσμὲν, ἐκ Δαμασκοῦ τῆς Συρίας.
λιμῷ δ' πονοῦμεν, καὶ χρείᾳ κρατούμενοι.
γλῶ καὶ θάλασσαν ἐφικόμενοι πλανώμενοι,
ἔχομεν δ' χρίσμα παραμύθιον τόδε,
ἐν ᾧ κρηνοῦμεν ἀλγέστατα πόνες.
Πο. τί δὲ τὸ χρίσμα, καὶ τίς ἐστι σκευὴ, φράζον.
Ια. μύρτε μυρσίνη ὄρκος ἐκ ἐφ φράσω,
καὶ λοιδία θύσκοντ ὁ ἐντολὴ πατρὸς,

Victus ceciderat k Protesilaus, præfuit
Classi, podagricus licet & æger foret.
Ithacæ quoque principem Laertæ filium
Vlyssem, ego, non spina nescuit trigonos.
Nunquam ergo ganisi, ô calamitosissimi,
Pœnâ patiamini meritis vestris parem.
MED. l Syri quidem genere Damasceni sumus:
Mulcta m fame verò coacti & inopia,
Terrâ & mare peregrinati, errantes, vagi.
Habemus autem quod pœnæ unguentum dedit,
Per hoc mala consolamur agrotantium.
PO D. Cedò, quod unguentum? quis illius habitus?
MED. Sacrum sacrendi ius mihi iuramento datum,

Ne talia dicere tibi planè non sinit,
Nec vltimum morientis edictum patris,

Qui

ὃς ἔταξε κώδιον φάρμακα μίνυθα σῳζόν,
ἐκεῖ σὺ καὐτὸν οἶδεν ἀγείνατα μηδέα.
Πο. Ἆτ', ὦ κατάρατοι, καὶ κακῶς ὀλόμενοι,
ἔστιν τις ἰσχὺς φαρμάκου βραδυτέρα τόση,
ὑμῶν οἵτινες τὼν ἐμὼν ποδῶν βίαν;
ἀλλ' ἦλθε τινὰ σύμβασιν συνθώμεθα,
κἀπαράσωμεν, εἴτε φαρμάκου σθένος
ἔστερον πέφυκεν, εἴτ' ἐμὴ φλόγωσις.
ἆτ', ὦ σκυθρωπαὶ, πάντοθεν ποτάμφια.
βάσανοι, πάρεισθε τῶν ἐμῶν βακχευμάτων,
σπλάγχν' ἄσθμ. καὶ σὺ μὴ πολλῶν ἄκρους
φλύγμαινε τρόπις, δακτύλων πολλῶν ἄχη·
σὺ δ' ἀμφὶ σοῖς ἐμβᾶσι, σὺ δ' μὴ ῥᾳδίως ἄπο,
ἐς γόνατα λᾶβε πικρῶν ἰχώρων βάθος,
ἡμεῖς δ' χερῶν δακτύλους λυγίσιν.

Βά.

Qui iussit hanc celare nos vim pharmaci,
Quod sæuientem te quoque scit compescere.
PODAG. An igitur, ô execrabiles, male perditi,
Vllius vsquam tanta vis est pharmaci,
Meam quod inunctum vim sciat compescere?
Sed sine, paciscamur age tali fœdere,
Et experiamur ánne virtus pharmaci
Futura sit superior, an flammæ meæ.
Huc ô seuera statim vndiq; conuolantia
Torméta, præsides meæ væsaniæ,
Ocyùs adeste, tuáq; soleas infimas
Pedum sub ipsos vsq; digitos vrito:
Tu calcibus insili, profundam turiges
A fœminibus ad genua tabem felleam:
At vos manuum repentè flectite digitos.

TOR.

Βέλτ', ἀστράγαλε, πάντα δι' ἀλφάβητος.

ἕδοντα βοῶντα οἱ παλαίπαλοι μέγα,

ἅπαντα γῆα πεδοσπῶ σφιδηδὸν μέλος.

Πο. φίρισ', ὦ ξύοι, μάθομεν ἀκριβῶς,

ἃ χειδὶν ὑμᾶς φάρμακον τόδ' ὀφελᾷ.

ἐς γὰρ ἔσται τόδ' ὕστερ ἀντίξυρον ἐμοί,

λιπὼν γὰρ, ἐς μυχὸς δόμι χθονὸς,

ἄϊς, χρανὺς, πύματα τάρταρα βαθύ.

Ιαλὶς, λίκεσα, κὐ χαλᾷ φλογὸν πόνων.

ἐι μοι παπαῖ, τάρομαι, διώνυμα,

ἅπαν πᾶμα γόον ὀσκόπω κακῷ.

οὐ Ζεὺς λῦσαι δῖον αὐρᾷ βίᾳ.

οὐδὲ θαλάσσης δία μάντα κλυδών.

οὐ σφοδρὰ δαίμων τόσον βίαν.

μὴ χάρυβδιν κορυθᾷ μι δίνα μα Κῆρες;

TOR. *En imperata fecimus.*

Iacent, miseriq; clamant graviſſimè,

Per omnia torti membra complexibus.

POD. *Nunc agite, ſi quid vos tes, videamus ſpem*

An illitum vos manet hoc pharmacum.

Nam ſi pelàm adhuc erit illud mihi,

Mundum relinquam, tos terra ſinus

Subibo, & P infimos abyſſos Tartari,

Obſcura & ignota omnibus mortalibus.

MED. *En vnximus, lenat ne & dolores tamen*

Podagricus. Heu proh dolor, heu tabeſco miſer atque pereo.

Omnia populatur membra mea & caecum malum.

Non Iuppiter ſeret tale fulmenis, (aquora,

Non vlla ſic procella ſternit

Non impetuoſi tanta vis eſt turbinis.

An aſperos ſuſtineo morſus Cerberi?

μή τις ἰχίδνης ἰὸς ἀμιγὲς σπείρει,	Num [t] virus Echidnæ meæ membra mea depascitur?
ἢ δηρίκης ἰχῶρι λιγυλαίφρου πίπλου;	An [u] tunica sanie tincta Nessi sanguinis?
ἰλίσσομ' ἄναξ· φάρμακον οὔ τί μοι ἔστ' ἐμὸν,	O dea miserere: nam neque meum pharmacum,
οὐδ' ἄλλο δύναται σὸν ἀναχεῦσαι τέρμα δρόμου,	[x] Nec aliud inhibere poterit cursum tuum:
φύξεις δ' πάσας πᾶν ἔθνος ἐπιστρέφουσα βροτῶν.	Victrix sed omnium omnibus es suffragijs.
Πο. παύσασθε, βάσανοι, νῦν πόνος μέλέτω·	POD. Desinite nunc tormenta, dolores cedite:
μετανοοῦντα δὲ ἐμὲ ἔστιν μετάρσιον.	Mecum quia cœptæ litis illos pœnitet,
γνοίτω δ' πᾶς τις, ὡς μόνη θεῶν	Et norit vnusquisque me solam omnium
ἐπιχθονίοις ἴσα, φερμάκοις οὐ πάθομαι.	[y] Illachrymabilem & [z] immedicabilem deam.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a Ἐπίσπον] friuolum.] *Inutile. Sic apud Homer. Il. σ: ἐπίσπον ἄχθος ἀρούρης, telluris inutile pondus. & Odyss. υ. b* Saturnius?] *Iupiter Saturno genitus κρονίδης & Saturnius dicitur, ἀπὸ τοῦ πρόσω. Sic Virgil. 4. Aen.*

Nec Saturnius hæc oculis pater aspicit æquis.

Porrò & illud legimus, Saturnum podagrosum ab antiquis effictum gressibus tardum ac remoratorem. c Heroas.] *Heroës podagrici. d* Priamus.] *Non solùm Troiæ, sed totius ferè Asiæ rex, de quo Virg. 2. Aen.*

Forsitan & Priami fuerint quæ fata requiras, *&c.*

Hesione cùm post captam ab Hercule Troiam captiua cum fratre Priamo abduceretur, redemptum flammeo suo Troiam eum remisit,

remisit, vnde & Priamus dictus est, cùm antè Podarces vocaretur. e Achilles Pelei.] *Fortissimus omnium Graecorum Pelei Thessaliæ regis & Thetidis filius.* f Bellerophontes *Glauci regis Ephyræ filius. Hinc Mantuanus ait.*

—nec adest Glauci certissima proles

g Oedipus.] *Laij Thebanorũ regis & Iocastæ filius, dibus ex vulnere & podagra tumentibus, Oedipus appellatus.* h Phlesthenes.] *Pelopis fuit filius ex Hippodamia* i Pœantis filius.] *Philoctetes Herculis comes, qui gistæ casu, in pede, vulnere penè immedicabili affectus, fatur cũ à Græcis ferrò non posset, in Lemno relictus est, opera Machaonis medici sanatus, Propertio teste, qui*

Tarda Philoctetæ sanauit crura Machaon,

tesilaus.] *Vnus ex Græciæ principibus primus Graecorum omnium ante Ilium interfectus, vnde nõ sine omine quodam futuræ mortis præsagio Protesilaus videtur appellatus, primus mortuus. Ausonius:*

Protesilaë tibi nomen sic fata dederunt,
Victima quod Troiæ prima futurus eras.

l Odysseus Vlyssem.] *Rex Ithacæ, Laërtæ filius fuit, Telegonus autẽ eius ex Circe susceptus filius, patrẽ sum cupiens, Ithacam profectus est, vbi cùm incognitus à trix prohiberetur, orta cõtentione, patrem incognitũ fo nosa trigonis piscis transfixit. Trigon verò marina trad lethalis præcipuè, adeò vt si aculeo truncum arboris pe inarescat protinus. Hunc deniq; Vlyssi necis fuisse caus dunt. Et inde à Nicandro ὀλεθρίην τρυγόνα nuncupatum.* na nostri pastinacam cõuertunt. m Syri Damascen masscus Syriæ vrbs antiquissima, palmularum fertilis prunorum, quæ inde Damascena vocantur. Luc. lib. 8.

Et felix (sic fama) Ninos, ventosa Damascus,

n Fame coacti & inopia.] *Tales sunt nostri seculi receptarij, circulatores, pfidi & Christianis infesti Iud fatidicę chymistę, & id genus nebulonũ, qui impunè p mortes experimẽta sola ágũt et cõfectãtur. Nomẽ medici dicãs, & in medicinæ pfessionẽ, vt fuci in aliena apũ irrepũt, oppidatim ẽmũs causa oberrãt, ac à dimitib. fi*

suis gloriantur remediis, ac sua adulatione ignobile inescant vulgus, quum ferè omnia ex integris receptorii fasciculis citra ullum iudicium agunt. o Felleam tabem.] *Amarus humor: fellis enim humor est amarissimus.* p Infimos abyssos tartari.] *Profundissimos inferorum locos.* q Cæcum malum.] *Colum. lib. 1: Sæpe, inquit, cōtrahuntur cæci morbi, quos nemo ne medici quidē perspicere queunt. Sunt enim insidiosi, callidè mali, latentes, & qui videri nō possunt. Persius sat. 4:*

Cæcum vulnus habes, *inquit.* *Virgil. 4. Aen.*

Vulnus alit venis, & cæco carpitur igni.

quod post: —est mollis flamma medullas

Interea, & tacitū viuit sub pectore vulnus. *Horat.*

Sed vereor ne cui de te plusquam tibi credas,

Non si te populus sanum rectēq; valentem

Dictitet occultam febrem sub tempus edendi

Dissimules, donec manib. tremor incidat vnctis.

Telum fulminis.] *De eo antè in proximo Choro. Ouid. 2. Metam.*

Spectat & in dextra missile fulmen habet.

Virg. 1. Aen.

Nate patris summi, qui tela Typhoëa temnis.

Virus Cerberi.] *Cerberum tricipitem ab caninis capitibus fingunt poëtæ, Tartareumq; cuſſodem statuunt, morsu horribili aspero, qui quos icit, statim interficit.* t Virus Echidnæ.] *Id est, viperæ. capitur & pro Hydra ab Hercule occisa, & pro quocunq; serpēte. Hesiodus Echidnam ait dimidia sui parte fuisse puellam: Dimidio altero immanem anguem. Mantuanus:*

Vel quia letiferæ dentem non sensit Echidnæ.

Pœnica sanie tincta Nessi sanguinis.] *Nessus vnus ex Centauris, Ixionis ex nube filius, cùm Herculi ad Euenum fluuium uxorē suam obtulisset ad Deianiram in ripam vlteriorem traijciendam, iamq; traiectæ vim inferre pararet, ab Hercule sagitta confossus. Quare cùm iam mortē imminere videret, Deianiræ vestem tradidit, sanguini suo infectā, vim amatorij illius fuisse finxulans, virumq; alterius fœminæ amore captū, ad id reuocari posse reuocarī. Cuius verbis illa temerè fidem adhibens, Herculi in Oeta monte sacrificāti per Lichan puerū vestem*

eam miſit, quam quum ille induiſſet, veneno ſtatim per viſcera ſerpente, doloris impatientia in ardentem ſeſe rogum coniecit. Hinc Neſſeus, a, um. Ouid. in Epiſt. Deianiræ ad Herculem:

Illita Neſſeo miſi tibi texta veneno.

x Nec aliud inhibere poterit curſum tuum.] *qui non remittitur ante quadraginta dies, referensibus Hippoc. 6. Aphor. 49. & Corn. Celſo, lib. 4. cap. 24. & vltimo.* *y* Illachrymabilem.] *Inexorabilem, & tam duram, vt ad lachrymas aut miſericordiam commoueri non poſſim. Hoc epitheton Horatius Plutoni tribuit lib. 1. Carm.* *z* Immedicabilem.] *Quæ medicaminibus non poteſt ſanari. Liuius: Non tam in periculoſum quàm longum morbum implicitum. Idem: Longinquum forſitan & inſanabilem morbum efficiat.*

CHORVS.

Hexametri μίκροι & Anapæſtici Dimetri.

Χα. ἔστι Διὸς βροντᾶς Σαλμωνίῳ κείσῃ βία,
ἀπ' ἴδαν, ψολόφρονι λαμπᾷ θεῶν φερέφα βέλη.
ἐκ τᾶδε χάρα Φοίβῳ Σάτυρος Μαρσύας,
ἀπὸ κινὺ ψαύρα λάβεν περὶ λίμνα πίτυος.
πρόθεν ἀμύνασ' ἀλίεσσι ζωπὰς ἴχνι Νιόβᾳ,
ἀπ' ἔτι μύρομένᾳ πέλας ποὰν λάαρον Σιπύλᾳ,

Non vis a Salmonei contendere cum tonitribus,
Ausa Iouis, pœnas euadere ſalua potuit:
Verùm animo repreſſa, rerpente & fulmen Dei
Fumigero Stygias detruditur icta ſub aquas,
Nec ſatyrus Phœbo congreſſus Marſya tulit
Inde voluptatem, cùm diripit vndique cutem
Pythius illius, non præmia grata referens
Litis habet memorem, & luctu quoque fœta Niobe
Namque adhuc lugens Sipylum rigat vda lachrymis

Maroni

Μοῦσα δ' ἀράχνη Τιτανίδ-
δι λάθρᾳ σὺ ἴσον,
ἐπ' ἐλεεῖ τύπον, νῦ νῦν ἴσ
πηνίσματα πλέκῃ.
ἴσον μακάρων ὀργαῖς
ἐστὶν δὲ μέροπας,
ὡς Ἰητῦς, ὡς Λητῦς, ὡς Παλ-
λάδος, ὡς Πυθίου.
τοὐπάλιν φέροις ἄλγ-
ος Ποδάγρα.
ἀναφρὸν, ἄθρικυ, βρα
δύνοντα,
ἀνώδινον,
ἄλυπον, ὀλιγοδρα-
δυσεκβάτον.
μορφὰ τῶν ἀτιχούν-
τῶν
δ' πόνων κὴ τὸ σὺ-
ναγρῦντας παραμυ-
θεῖται,
δείλαιε, ὦ σωφρόνιστε-
ἐπὶ τὰ δοκηθέντ' ἐπ-
ἐλθόντες πόρον νῦν

Mœonis ad lites Arachne,
quia Pallada vocat
Perdita, nūc scelus id testa-
tia stamina plicat.
Impar enim est diuorum
affectibus humana vis:
Vt Iouis, vt Latonæ, vt Pal-
lados, vt Pythi.
Mites ergo ferat cruciatus
atq; facilem,
O celebris, cunctisq; locis
dea nota Podagra,
Per q leues, & acutos, & breuiter noxios
Absq; dolore, nec intolera-
biliter, bene suos
Qui teneant fines, sint exi-
guumq; validi,
Quiq; gradum non impedi-
ant facientibus iter.
Multæ sunt formæ miserō-
rum,
Sed podagricos soletur morbi
Exercitium & consuetudo.
Quare æquanimiter nobis-
cum

πᾶς
O quotquot in hac estis naui,
Cruciatus ex animo ejicite.
Quòd si quæ placeant, non fiunt,
Et iter non placitis dij inueniunt.

πᾶς ἀντιχόλα τῶν πασχόν-τῶν
ἐμπαίζομέν τε καὶ σκωπτόμε-νός τε
δίον γὰρ ἔχει τὸ πρᾶγμα.

Quisquis es hic cui morbus grauis est,
Te ludi rideriq; feras.
Nam hæc huius ludi natura est.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

α SALMONEI.] *Salmoneus Aeolis regis Elidis filius, quum diuinos honores petulantiùs quæreret, Ioueq; structio aneo ponte, tonando & iaciendis fulminibus imitaretur, ab eo fulminatus in inferniꝰ detrusus est. Vide Virgil. lib. 6. Aeneid. & quæ ascripsimus in principio Timonis, & in Philopatre.*

β Satyrus Phœbo cõgressus Marsya.] *Marsyas tibicen, ex Celenis oppido Phrygiæ, ea temeritate fuit, vt ipsum etiam Phœbum ad musicæ & cantus certamẽ auderet prouocare. Sed temerarius eius conatus turpiter illi ob imperitiam cessit. Nam à Phœbo victus & excoriatus est. Vide Ouid. lib. 6. Fast. Nostri Luciani dialogum Iunonis & Latonæ. Eius quoq; mentio fit in Harmonide, & aduersus Indoctum librorum supellectile tumentem.* γ Pythius.] *Apollo nuncupatus, vt notissimum est à Pythone serpente, Apollinis sagittis confecto, cuius fabula ab Ouid. in Metam. planè descripta est. Proper. lib. 2:*

Pythius in longa carmine veste sonat.

δ Luctu fœta Niobe.] *Tantali fuit filia, & Amphionis, Thebanorũ regis vxor, quæ cum viro suo, sex filios, totidemq; filias peperisset, animo elata, Latonæ seſe præferre non dubitauit. Quamobrẽ indignata dea Apollinis & Dianæ sagittis liberos eius ad vnum omnes interficiendos curauit: Niobenq; ipsam sibi conuiciantem turbine venti in Asiã rapuit, & iuxta Sipylum Mœoniæ vrbẽ (quæ illi patria erat) in saxã trãsformauit. Vide latiùs hanc fabulã apud Ouid. 6. Metam. Ad quam alludit etiã Lucianus in Philopatre: in suo Somnio, & in Luctu.* ε Mœonis ad lites Arachne.] *Puella quædã Lydia olim fuit, nomine Arachne, quã Minerua nendi omne, suendi, texendiq; artificium docuerat. quibus dotibus illa superbiens, negabat se à Minerua*

nouna doctam, ac eò processit arrogantiæ, vt Palladi se non verereturæquare, deamq; in certamen vocare. Idcirco indignata Dea venit, virginemq; acriter obiurgata, opus mirisimaginibus intertextum ac varium radio discidit. Quod virgo ægerrimè ferens, laqueo vitam finire decreuerat. Sed Pallas illius casum miserta, non quidem statim eam mori voluit, sed ita tenuissima funiculo pendentem in araneam transformari:

Atq; ita viue quidem, pende tamē improba, dixit,
Lexq; eadem pœnæ, ne sis secura futuri,
Dicta tuo generi, serisq; nepotibus esto,
Mœonis —.

Nam Lydia aliter vocatur Mœonia. Ouid. lib. 6. Metamorph.

Mœoniæq; animum fatis intendit Arachnes.

Hæc, authore Plinio, linum & vetus fertur inuenisse. Eius itē fusus fusos reperit. ζ Impar est deorū affectib. humana vis.] *Quum enim hominibus potiorem esse, nemo ignorat. Adde quod*

Ἀργαλέον μάλ' ἐστὶ θεοῦ μὲν δυσμενίαων: id est,

Ardua res homini mortali vincere numen.

Item Creontis sententia æquè pia:

Θεὸν μιαίνειν οὐκ ἀνθρώπους χρεών.

Violare diuos, nemo quit mortalium. *Non enim Deū fallit homo, nec factis nec cōsilijs. Hæc admonent, inauspicatō cadere, quæcunq; aduersus Deū instituuntur. Freti enim nimium suis viribus, vel à Deo facilè vincūtur.* ϑ Multæ sunt formæ miserorū.] *Aegrotantiū. De morborū multitudine & numero Plin. lib. 7. ca. 51. & lib. 25. ca. 2. Trecentis enim morborū generibus homo infestatur. Et exoleti veterū morbi, quo minus densō incrudescunt, ac renouantur, tū in morbis, nil mō accidit, quod nō acciderit olim. In tanta autē morborū phalange, Podagra immedicabilis dicitur hīc, nodosos cōficiens artuulos, in cuius cura, quisquis peritus fuerit, Medici physicā honore diuino dignabitur, Hippocratis etiā encomio celebrandus, quo ait,* ἰατρὸς φιλόσοφος ἰσόθεος, *Medicus philosophus Deo æquiparādus.* ϑ Sed podagricos soletur morbi Exercitiū & cōsuetudo.] *Quod autē prius erat violentū, ac pronde molestū, assuetudine primū fit leue, postea etiā iucundū. Aristot. lib. rhetoricorū 1. disputans de iucundis, docet ea iu-*

cunda esse, quæ vel secundũ naturã sunt, vel quod huic proximũ est, assueta. Vnde illud vulgo iactatũ: ἕθος ἄλλη φύσις. i. Vsus altera natura. Natura nihil efficacius potentiúsve. Huic parem aut certè proximã vim habet assuetudo. Et nihil interest inter naturam & vsum, niſi quod interest inter semper & plerunq;. Perpetuũ est qd indidit natura, frequẽs qd vsus affixit. Qui malis assuevit, ac permulta tulit, cõmodiùs fert & aliud si qd inciderit infortuniũ. Tantũ valet assuetudo, vt mala quibus assueuerimus, optima videantur. Huc pertinet & Ouid. illud:

Quod malè fers assuesce, feres bene multa vetustas
Lenit—. *Cognitum enim malum, aut vitamus, aut nos ad id accommodantes ferimus. Aristot. li. Moralium Nicom. 3. Dum fatentur esse molestum, sed iam assueuimus, vt alunq.*

Quotquot in hac estis naui.] *Id est, in cõmuni morbo & periculo. Siquidẽ ad eos, qui eodẽ vehuntur nauigio, periculum naufragij communiter pertinet: neq; magnopere refert in prora sint, an in puppi, an in carina, cùm nihilo magis absint à discrimine. Cicero Epistolarũ familiariũ secundo ad Curionẽ: Esto vbicunq; es, vt scripsi antea, in eadem es naui, tamen quàm libenter gratulor. Idem alibi: Hoc miror enim, querorq;, quenquã hominẽ ita pessundare alterũ velle, vt etiã nauim perfore, in qua ipse nauiget: hoc est, vt rempublicam euertat, cũ qua sit etiã ipse pereundũ. Aristophanes in Vespis* ἐοικὲ τῆς πόλεως γὰρ εἶναι τὸ σκάφος ὅλως. *i. de ciuitate est, nauem esse tota puta. Est autem familiare poetis à nauibus ad Rempublicã similitudinẽ mutuari. Pro eodem Seneca lib. epist. 3: Non sum tam improbus, vt curationes ægri obeam, sed tanquã in eodẽ valetudinario iaceam, de communi malo tecum loquor: dicitur autem Senecæ valetudinariũ, locus vbi ægroti iacent & curantur, quod Græcis* νοσηλεῖον. *Corn. Tacit. de Orat. Qui in eodem valetudinario, hanc ossa, & hanc maciem probant.*

ΩΚΥΠΟΥΣ. *OCYPVS.*

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

Ωκύπους, Ποδαλλείας & Ἀγασίας υἱὸς ἰητρός, καὶ & Δημονόμης Ἀλφέσιον, γυμνασίων τε καὶ παιδοτριβῶν μὲν ἐμπείρως, πολλὰ

Λάκις ζ ἡνεχθὴν τὴς ἰχθυδίους ὑπὸ τ ἀετίγκτυ Ποδάγρας, πολυγάλα, φάσκων μηδὲν ὅλως εἶναι τὸ πάθος. ἡ δὲ ὀίνως φέρουσα, καὶ ἀρτιπαθὴς, ὅπλοις ὅλως ἤδησι ἡ θεός. Η μὲν σκλιὴ ζ δράμασι τ ἐνδυσιν εἰς Θοῦκας. ὁ ζ χορὸς σωίστηκεν ἐξ ἐπιχωρίων ποδαγρῶν, σωσλεγόντων τ Ωκύπεν. Τὸ ζ δρᾶμα τ πάνυ ἀστεῖον. Τὰ ζ δράματος πρόσωπα, Ποδάγρα, Ωκύπους, Τροφεὺς, Ἰατρὸς, Πόνος, Ἀγγελος.

OCypus Podalirij & Aſtaſiæ filius fuit, pulchritudine ac viribus præſtans, gymnaſiorumq; & venationū in primis ſtudioſus. Hic cùm ſæpe videret eos q à rigida Podagra detinerētur, irridere illos cœpit, dictitās nihil eſſe prorſum, cur illi tantos dolores præ ſe ferrent. Indignatur itaq; dea, ac pedes illius inuadit. Qui cùm ab illo cōſtanter ferret, ac morbū detrectaret, tandē à dea victus proſternitur, & ſupinus decūbit. Scena quidē, ſiue ædes fabulę apud Thebas eſſe intelligitur. Chorus autem ex popularibus eius loci podagricis conſtituitur, qui omnes Ocypum pariter coarguunt. Fabula eſt ex his quæ pro valde vrbanis habentur. Interlocutores fabulæ ſunt: Podagra, Ocypus, Nutritor, Medicus, Labor, Nuncius. Proloquitur autem Podagra. Poëma imperfectum & mendoſum eſt, &, vt Eraſmus addit, ne micam quidem Lucianici ſalis habens.

Προλογίζει ἡ Ποδάγρα.

Δι' ἃ μὲν ἐγὼ βροτοῖσι, καὶ διὰ τίνα τρόπον Ποδάγρα κέκλημαι, ἀνδράσιν ἀνθρώποις· ἀκριβῶς ζ ἐπίσασθε τὸν πόδας βρόχοις, (μέν. ἔρθροισιν ἀσφαλῶς, καὶ νεύροις

Gratis hominibus, & inauſpicati nomines Podagra vocor, mortalibus dirum malum: Quæ vinculis adſtringo neruorum, pedes, Ingreſſa clàm ſub artuum compagines.

γελῶ δ' τὸς πλησίον τας· ἐπ' ἐμοῦ,
κεὶ μὴ λέγοντας ἀρχὴν τῆς συμφορᾶς·
ἄλλ' ἄς ματαίαν πρόφασιν ἐξευρημένους·
ἅπας γὰρ αὐτὸν βούλεται ψεύσασθαι,
ἢ ἐκστραφεὶς, ἢ πεσόντα τῷ βάσει,
λέγει φίλοισι, μὴ φράζῃς τὴν αἰτίαν.
ὃ μὲν λέγει γὰρ, ὡς λάθοι τινὰς,
μόνον δ' οὐ ἔρωτα μείζω, λάθρα μὲν θέλει·
ἡ τότε λαμπρὸς, ὀνομαζόμενος τύραννος,
πᾶσι θείασθος, ἐμβὶ ἅπασι φίλοις,
πόνος δ' ἐμοὶ συμβολὴ ὅδε τῶν κακῶν·
ἐγὼ γὰρ οὐδὲν ἄλλο τοῦτο λίχνος,
μόνῳ. τοῦτ' οὖν πάντα μ', ἡ φρὴν κατασπᾷ.
ὅτι τὸν ἅπασιν αἴτιον πόνον κακῶν,
ὧδε κακόργοις λοιδορεῖ βλασφημίαις,

Ridere verò soleo eos quos torqueo,
Dum proloqui veram malè causam haud volunt,
Aliamq; fictam in promptu habent, quâ se tegant.
A *Quilibet enim se decipit mendacio,*
Luxatum alicubi, aut graviter allisum pedem
Dum dicitat, veramq; causam supprimit.
B *Quod enim ipse celat, & latére alios cupit,*
Hoc tempus inuito arguit eo pòst tamen:
Ac tum domitus, verò nomine me vocans,
Gestatur ab amicis, triumphus omnibus.
At verò ad hanc rem aditor est Labor mihi.
Neque enim sine hoc ego quicquam potuero.
Proinde mordet me illud, & præcordia
Tangit mihi, quòd cùm ille causa sit omnibus
Malorum, & omnes excruciet: nemo tamen
Incessat ipsum maleficis conuicijs,

Sed

ἀπὸ λαοῦ ἁμῶ πάμπαν ἀνοσφίμους ἀρὰς,
Sed ab omnibus (ita eſt dementia)
Me proſequuntur imprecationibus,
ὃς ἀσμὸν ἐλπίζοντα ἐμοὶ γᾶρ ἐμόν.
Quaſi hoc mea modo effugere poſſint vincula.
Ἦ ταῦτα φλυαρῶ, κοὐ λίγω τινὸς χάριν
Verùm quid iſta nugor, & non protinus
πάρειμι, μὴ φέρω τιν ἐμοὶ χολήν;
Qua gratia huc aduenerim ad vos, proloquor,
ὁ γὰρ δρόμων γενναῖος, ὁ θρασὺς Ὀκύπους
Iram euomens hanc intus omnem, vt eſt, meam?
φρονῶν λαβ' ἁμῶν, μικρὸν ἄνω μέ τι λίγων,
Nam curſor hic (ſi dijs placeret) generoſus,
ἐγὼ δ' ὁ δεῖλαιος, ὃς γυνὴ δυσμενής,
Elatus animo præter alios Ocypus
ἐπίδακνα τῶν ἀθρόων ὀλίγον ὠσθέντων,
Contemnit, & nullam eſſe me demens ait.
ὃς ἐμοὶ θεός μοι, δοῦλος οὐδὲν ἀλλὰ τυχών.
C Ego autem, vt mulier, ira acerbè percita,
ἔδακ' ὁ δ' ἀνὴρ πόνος ἐχθρὸν πόρον,
Illum viciſsim acerbo & immedicabili
ὃν ἐγὼ βάσιν γυμνοῖσι πρωτῶ ἐμῶ λάτω,
Adorta malo, vt mos eſt meus,
ὁ δ' ὡς ὀξόμοισιν ἐπάλμην ἐπὶ ξας ἴχνος,
Ictu illicò talum pedis certo petens.
πλανᾷ γὰρ ὄντα, παιδαγωγὸν ἄθλιον,
Ac nunc quidem dirus labor locum eum tenet,
Plantamq; terebrat infimam ſtimulis ſuis.
At ille, ceu curſu aut palæſtra offenderit
Pedem, magiſtrum decipit, miſerum ſenem,

μὴ λιψίχολον πόδα τιθεὶς ἐπ' ἀγκυμόνος,
Sed bilioſum ægrè mouens captum pedem

λύσλω θ' αὐτὸς ἐκ δόμων προσίρχεται.
Progreditur infelix domo ipſius huc foràs.

Ωκ. πόθεν δ' ὁ λαιὸς κατὰ ποδῶν οὗτ' ἀρλῶ,
OCYP. Vnde autem acerbus iſte per pedes mihi

ἀφαυμάτιστος, ἄδατ', ἄσπ-τ' πόν';
Sine vulnere D improuiſus accidit dolor,

τίνω ἐγκύρσω, οἷα δεξόπους ἀνὴρ,
Qui neq; gradi me, neque loco ſtare patitur?

βίλ' πεπίμπων, κοὐ λίγαν βιάζεται,
Intendo verò neruum, & acutum olim ſolet

ἐκ τῶν πονέντων ἰσχάδων σπ-χῆ χρόνῳ.
Iaculator, inde dum ſagittas emouet:

Τρο. ἴκαρι σαυτὸν, ὦ τέκνον, κοὐ λίαν,
Cogitáq; tandem vis iniqua proloqui.

μή πως μι πίσσων καταβολὰς σὺ χωλὸς ὤν.
Cedit dolentium vltimum iam tempori.

Ωκ. ἀλλ' ἀρα σῶ σι λίχα βάσεις, κοὐ πέσομαι,
NVTR. Attolle te ipſum quæſo, fili, & alleua,

κοὐ τὸν πονοῦντα πόδα τιθῶ,
Ne fortè concidens pro eo atq; claudus es,

σωτίρῳ γὲ σῶχ' ἵν πασῶν ἀπὸ,
Tecum pariter & me tras has pronum ſolo.

ἀκρότης ἀδυάτ', ὀγκυλοῦν γίρον.
OCYP. En teneo te abſque pondere, & tibi pareo:

Τρο.
Aegro pedi inſiſtens, dolorem q; opprimens.

Nanq; iuniori turpe, pueros inter, eſt
Obmurmurans miniſter, inualidus ſenex.

NVTR.

Τρο. μὴ, μή τι ταῦτα, μωρὸ, μή μου λυτόμε.
NVTR. Ne ne quid huius, ſtulte, ne mihi obijce,

μή μ' ὡς νέῳ λόμπαξι, τῦτ' ἀλλὰ, ὅτι
Ne faſtuoſe me laceſſe vti iuuenis,

ἐν τοῖς ἀνάγκαις πᾶς γέρων δὲ νέος.
Illud ſciens, quòd iuuenis eſt quiuis ſenex,

πάθε λέγοντι, τὸ πέρας ἀφ' ἱκοσπάσαι,
Quoties neceſsitas & opus hoc poſtulant:

ἔγω ὁ πρεσβύτης, σὺ δ' ὁ νέος πίπλας χαμαί.
Ac crede dicenti, vltimum hoc ſi ſubtraham,

Ωκ. σὺ δ' ἂν σφαλῇς, πίπτω πας ἄπεος ἂν γέρων.
Stabo ſenex, at tu iuuenis cades humi.

πάθημία δ' ἐν γέρουσι παρίσταται, (ὁν.
OCYP. At tu, parùm ſi offenderis, ſenex, cadis,

πρᾶξις δ' τοῖς ἐκεῖ δὲν ὡς
Et hoc, dolor cùm nullus etiam te premit.

Τρ. τί μοι θέλῃς, κὰ λέγας, οἷς φέρῃ
G Siquidem parata in ſene voluntas ſemper eſt,

νόν κἀγὼ σῦ πολλὰ λοίπα λω βάσιμ,
Sed res & opus haudquaquam in eo itidem vigẽt.

Ωκ. ἀρόμοισιν ἀσκῶν, λῖφον ὡς τιθῶ πόδα,
NVTR. Quid hæc H ſophiſticãdo ineptias agis?

πρίχον ἴσαλα, κὴ συνμίχθω πόνῳ.
Quin potiùs vnde morbus hic cauam pedis

Τρ. πάλιν πρίχ' ὅστις ἔπορ, ἢ καθάμ (λφεται.
Aduſque plantam venerit tibi, diſſeris?

πόγυια τίνα λυρίων ἀπ' ὠτα
OCYP. *Dum curſitando exerceo me, atq; tibi leuem*
Pono pedem, currens retorſi, atq; incidi
In hoc malum, implicitus dolore quo vides.
NVT. I Denuò igitur curre, vti monebat qui ſedet
Barbamq; ſub tonſore vellit hiſpidus.

OCYP.

Ωκ. ἐκεῖν' παπαίσω, ὡς ἔλαβ' παρεμβολὴν
βαλὼν, ἰκανόν τοῦδ' ἀεὶ σοὶ μοι.
Τρο. νοῦ & προνοίας γέγον' ἄρ' ἐμοὶ τάδε;
βάπτω σὺ πλαγὼν; πιθανὸς εἶ ψευδολογῶν,
τὸν αὐτὸν ἡμῖν ἔχων τρόπον λέγων ποτὲ
μηδενὶ κίνδυνον τὸν ἀλλότριον φίλον.
νῦν δ' ἐξαρῶ ἅπαντα εἰς ὀνίνημι δ' ἰατρείας ἐμαυτὸν ἀφανίσω.
Ια. οἵ, οἵ καθάπαξ ἀπολῶ Ὠκύπουν φίλοι,
τὸν πόδα πονοῦντα, τῷ βάσει πραμνίοις
ἰατρὸς ἦν ἄρ' ἐπιτήδειος τοῖς φίλοις τισὶν,
πάσχοντα δεινὰ τοῦτον ἀπὸ τοῦ πάθους
ἀπ' αὐτὸς οὗτος ἰχνὸς ὁμιλῶ παρ' ἡμῖν,

ἅπαντα

O C Y. *Ergo vbi palæstra exerceor, & parembolam*
Dum iacere luctando volo, hanc plagam tuli.
Hoc vtique tandem credere volo te mihi.
N V T R. *At qualis ipse miles es, credo, vt incocens*
Parembolam, percussus hâc plagam feras?
Mendacium nectendo, falsa prædicas.
Eadem ista diximus aliquando nos quoq;,
Patendo veritatem amico nemini
At nunc videt vt cunctis
Quassansq; facilè intorqueat hanc illuc labor.
M E D. *At vbi, vbi reperiam inclytum Ocypum, viri,*
Ex pede laborantem, & vacillantem gradu.
Medicus enim cùm sum, ex amico quopiam
Audiui eum vehementer affici malè
Dolore, qui cor sistere pede ipsum haud sinit.
Sed ipsus hic propè iacet ante oculos meos

Strau-

Ἔστιν κατ' ὀνεῖρ ὕπνῳ βλαβερμένον.
Stratus ſupino per cubile corpore.

ἀσπάζομαί σε πάτερ ὠκύπορ, καὶ σὸν *
Saluere iubeo per deos te, ac tuum.

τί τοῦτο, λίσσομ Ωκύπους τάχα. *
Quid iſtud, Ocype? dic mihi forſan

ἢν γὰρ τάδειμι τυχὸν, ἴσως ἰάσομαι
Si fortè enim cognôro, forſan remedium

τὸ λυπηρὸν ἄλγος, τῷ παθεῖν πλὴν συμφορᾶς.
Adhibebo tam ſæuo dolori, atq; iſtius

Ωκυ. ὁρᾷς μι σωτῆρ, καὶ πάλιν σωτείχι,
Tantum mali cauſam leuaturum ſcilicet.

πάλαι γὰρ ἀνὴρ ὄνομ' ἔχων, σωτείχι,
OCYP. At me vides, I. ô Soter, & Soteriche,

λυτὸς πένος μι τῷ πολλὰ λαχοῦσι,
Tubæ ipſius nomen gerens, Soteriche.

λυπηρὸ βῆμα, λὐχ ἁπλῶν τι δῶ πολί.
Sæuus dolor pedem mihi arrodit malè,

Ια. πόθεν; τί παθόν; μλύσομ, ἢ ποῖ πρόπο;
Greſſumq; timidè facio, & haud planum pede.

μαθὼν γὰρ ἀλάτταν ὁ ἰατρὸς ἀσφαλῶς,
MED. Vnde, aut quid accidit expedi, aut quibus modis?

ἐμβάλλον πρόσοισι, σφαλόντα
Nam MEDICUS audiens rem vt eſt, dempto metu

Ἀ μὲ μαθόν.
Meliùs adit: non audiens, errat ferè.

Ωκ. ὁμοίως τιν' ἀσκῶν τὴ τὸν χεῖρα γυμναστικὴν,
OCYP. Dum genere curſus nescio quo exerceor

λαιῶς ὑπάγλως ὑπὸ φίλου ὁμηλίκου.
Ια.

N Arti ſtudens gymnaſticæ, plagam tuli
Percuſſus à quodam O meorum æqualium.

MED.

Ια. πῶς δῆτ' ἀπαλλὰς οὐ παρίστι φλεγμονὴ,
τόπε μετ' αὐτ', ἢ οὐκ ἴχας τίν' ἐμβροχὴν;
Ιατ. ἐγὼ γὰρ οὐκ ἔχω τὰ λῶμὰ τῶν ἐριδίων,
ἀμορφίαν ἄχθος ἐκ πολλὰς μαλῆς.
Ια. τί δῆτα λοιπὸν σοὶ μετασχεῖν σε τὸν πόδα;
ἆρ' ἐγὼ παράσχω μοι, γενέσθαι σὺν σοὶ χρὴ,
ὡς τῆς ὁμῆσι πλῆσον ἁμά σε λύσω.
Ιατ. ποίκιλον, ἄττι μανὸν ἐξανερῶν ἴχας,
ἵν' ὠδὸν μανὸν ἐκ πολλῶν παύσῃς πόνον.
Ια. ἰδοὺ σιδηρόχαλκον ἐπιφέρω τομὴν,
ἐξαίρων, ἁμόλιβον, ἐμπυρόεν ὑλον.
Ιατ. ἴα, ἴα.
Τρο. σῶτερ τί ποιεῖς; μὴ τύχοις σωτηρίας,
δεσμᾶς σιδηρόσαρκον ἐκβαλῶν πόνον,

μηδὲν

MED. *Cur triſtis igitur ceſſat inflammatio*
Locum per ipſum? aut cur nec impoſitas habes
Tinctas ſalubri faſcias et ſpergine?
CYP. *Quoniam haud eximo ex lana illigata vincula,*
Vt quae afferant deformitatem inutilem.
MED. *Quid ergo tibi videtur? Pincidam pedem?*
Nam ſi hoc feres, ſcias licet quamplurimùm
Exhauriam tibi ſecãdo ſanguinem.
CYP. *Pac quicquid in uenire nunc nouum potes,*
Vt me hoc pedum dolore quàm citò liberes.
MED. *Et ſectionem acutam, & æriferream,*
Cruoribibulam, ſemicurua infero tibi.
CYP. *Heus, ſine, ſine.*
NVTR. *Soter quid agis? vt ne tibi Soteria*
Contingat vlla, qui facinus iſtud facis.
Adhibere ferriſatum laborem ſuſtines?

Me-

μηδὲν λαπόλλως, πεφρίκασι λαιὸν ποσί.
Malumq; nil planè sciens, infers pedi?

ψευδὴς γὲ ἴκανῶ, ὃν ἀκήκοας ἔργον·
Falsus etenim audisti opera quæ audisti modò.

ὃ γὲ πάλαισιν ἢ δρόμοισιν, οὐ λίγα,
Nam neq; palæstra iste, neq; cursu, vt dictitat,

ἀγῶν' ἁπλῆν. τῶδ γὲν ἄκρα μου.
Certando læsus est. id ex me ergo audias.

ἔλθων μὲν ἔν τὸ πρῶτον ὑγιὴς ἐν δόμοις,
Principiò enim saluus quidem venit domum,

ἔπειτα δ' ὕπνου πομπὰ, κἠπιὼν ὁ δύσμαχος,
Pòst autem Q edens multùm, & bibens miser,

μόνος ὕπτιος λαπαισθεὶς, μονοῖ μόνῳ,
Solus, super lectum cadens, somnum capit:

κἄπειτα νυκτὸς διανισθεὶς, ἐπαφύσασθ',
Ac deinde noctu expergefactus occidit

δαίμονι πληγὰς, κἠπάντα φόβον λαβών.
Clamare quasi R perculsus aliquo dæmone,

οἷς δ' οἴμοι, πόθεν ἔχω λακὴν τύχην;
Vt omnibus clamore eo incuteret metum.

δαίμων τάχα μ' ἀρατῶν ἔξω ποδός.
Dicebat autem, Vnde hoc malum mihi? heu miser.

τὰ ταῦτα, νυκτὸς ἀναβὰς μόνος.
Fortasse dæmon potitur alius quis pede.

νοῦσα δ' ὑπερεξ ἐστιβρωθεὶς δόμα πόδα.
Noctu insuper solus quoque residens toro,

κἀπ' ἀλίκτωρ ἡμέραν ἐσάλπισεν,
S Ceu præco, lamentando prosequitur pedem.

ὅτ' ἐπῆλθε, χἄρα θὲς ἐμοὶ πικράν,
Ast T vbi diem iam gallus intonat tuba,

Accessit, & tristem mihi imposuit manum,

Plorans,

θρηνῶν, πυρίσσων, ἐπ' ἐμοὶ βάλλων.
Plorans, febricitans, corpori innitens meo.

Σὲ περὶ δὲ ὃν ἔφη κατεῖπε πάντ' ἐψεύσατο,
Tibi verò, quæ dixit prius, mentitus est,

τὰ δεινὰ δρῶντα τῆς νόσου μυστήρια.
Sæua hæc volens morbi tegere mysteria.

Ωκ. γέρον μὴ ἀπίθει λόγοις ἐκπίπτειν,
OCYP. Verbis senex ornatus omnis semper est,

καινὸν μηδὲν τὰ πάντα, μικρὸν ὠφέλει.
Nil iactitans non, est opere præstans parum.

ὁ γὰρ νοσῶν τι, κοὐ φίλοις ψευδῆ λέγων,
Nam qui dolet, falsum & amicis differit,

πάντ' ἴσον μασίχλῃ μασσομένῳ.
Similis edenti mastichen famelico est.

Τρο. πλανᾷς ἅπαντας, ἄπορα δ' ἐξ ἄπορ λέγεις,
MED. Deludis omnes tu, aliáq; aliis implicas,

λέγων νοσῶν μὴ, ὁ δ' νοσῶν, ἵνα λέγεις.
Dicens dolere te, ast vbi doleas, tacens.

Ωκ. πῶς ἂν φράσω σοι τοῦθ' ὡσαύτως πάλαι συμφοραῖς,
OCYP. Quónam ergo pacto ediſſeram cauſam tibi

πάσχων γε, οὐκ οἶδα, πλὴν νοσῶ μόνον.
Huiuſce morbi, qui doleo grauiter quidem,

Ια. ὅταν ἀφορμὰς λίχα νοσῇ τις τὸν πόδα,
Verùm nihil ſcio, niſi quòd doleo modò.

πλάσσει τὸ λοιπὸν, οὐδὲ θιλεῖ, ὑγιὲς λόγοις,
MED. Atenim abſque cauſa cùm dolet aliquis pedem,

ἀλλὰ τὸ λυπὸν, ᾧ συνίσταται κακῷ.
Poſthac inania verba fingit, vt lubet,

κοὐ
Sciens graue illud, quo implicatus eſt malo.

Ac nunc

καὶ νῦν μὲν ἀκμὴν ἰσ. *
ἐπὰν δ' αὖ τὸν ἕτερον ἀλγήσῃς πόδα,
σχὼν δακρύσῃς, ἢν δὲ μὴ βοᾷ σοι θέλῃ,
τότ' ἰὼ ἰκάνω, ἐὰν θέλῃς, ἐὰν μὴ θέλῃς.
Ωκ. τί δ' ἰὼ ἰκάνω γ', ἐᾶι, καὶ τί ἀληθίζῃ;
Ια. ἴχει μὲν ὄνομα, συμφορᾶς, χείμων διπλᾶς.
Ωκ. οἴμοι, τί δῆτα λέξον, ὦ, δίωμα, χείμων.
Ια. ἰὼ δῆτά που μὲ, οὐ κατᾶς, ἀρχὴν ἴχει.
Ωκ. κατὸς μὲν ἀρχὴν ὄνομ' ἴχει, λαθὼν λέγεις.
Ια. τοῦτο σὺ πρόσθεν ἐπὶ τέλει λαβὲ ἄγραν.
Ωκ. καὶ πῶς μετὸν λύσιον ἔτι;
Ια. λαβέσθαι ἔοικ' φαίνῃ δὲ δράσαι.
Ωκ. σωτὴρ τί λέγεις, τί δὲ μή;
Ια. ἄφες με μικρὸν ἀλόγημα δῦ χάειν.
Ωκ. τί δ' ὦ δαιμόνιον, ἢ τί συμβέβηκέ σοι;

Ac nunc quidem consistis in acie mali:
Vbi verò & alterum pedem inuadet dolor,
Flebis gemens. at dicere venum tibi volo,
Hoc illud est, nolis, velis, hoc illud est.
OCYP. *Quod illud autẽ? quódve nomẽ habet? cedo.*
NVTR. *Nomen quidem habet è duplici factum malo.*
OCYP. *Hei mihi, qd hoc? dic obsecro te, dic senex.*
NVT. *Ab eo loco principiũ habet, vbi nunc dolet.*
OC. *Pedis igitur principiũ habet, quantum dicis.*
NVTR. *Huic adde sæuæ nomen Agræ, Doricum.*
OCYP. *Quo me ergo pacto miserum adhuc?*
NVTR. *Est sæua nempe: namque parcit nemini.*
OCYP. *Soter, quid ais? quid me autem?*
MED. *Sine me parùm, stulte, tui ego gratia.*

OCYP. Quid hoc mali autem, aut quid tibi accidit graue?

Ια. ἂς λανθάν λαχόντων νόσον ἄλλως πολύς.
MED. In grauem malum in cidisti & incurabile.

Ωκ. ἀνοῦν μὲ δεῖ πρόκωλον ἐξαντλᾶν πόνων;
OCYP. Proin claudicantem viuere hinc necesse me est?

Ια. χωλὸς ἢ ἄρ' ἔξεστ' ἀδύ; θάρσει μὴ φοβοῦ.
MED. At esse claudum, nihil erat, néve hoc time.

Ωκ. τί δ' ἔστι χἄτερον;
OCYP. Quid peius autem?

Ια. ἀμφοῖν πολοῖν σε συμπεδοῦσι μία.
MED. Iacére vtroque te impeditum pede etiam.

Ωκ. οἴμοι, πόθεν μοι καινὸς ἐσῆλθε πόνος
OCYP. Heu, vnde nouus inuasit hic mihi dolor
πολὺς δ' ἄπαις, ἰδού μι συμπάσχει λαγώς;
Etiam alterũ pedem, huicq; compatitur malè?

Ἢ πῶς ἄνευ σε κίνησιν, μεταβᾶναι θέλων;
Quóue penitùs modo obrigui vt ire hinc volo?

Δεδιὼς μὲν ἐκκὰ μετα στῆσαι πόδα,
Formido verò dimouere pedem nimis,

νύμφη, ἐποῖα βρίζει, ἄφρων φοβοῦμαι.
Stultus, quasi infans derepens tè exterritus.

ἀλλ' ἄρ τοι ἰδού σε τὸν θεῶν, Σωτείχη,
Sed obsecro te per deos, Soteriche,

ἅπερ τίχνην σὴν λωίαται, μηδὲν φθονῶν,
Vt si quid ars potest tua, nihil inuidens

θεράπευσον ἡμᾶς, ἢ κἀμὲ, δίοι χομαι·
Medeare mihi: sin minùs, ego pereo funditùs.

πάσχω γὰρ ἀφανῶς, κατὰ νοῦν δ' ὀλοῦμαι.
Namque intùs excrucior, doleoq; per pedes.

Ια. ὧν μὴ πλανήτας ἀτενὲς λαβὼν λόγους ἰγὼ,
Tanquam sagitta fixus ex acutu leui.

ὧν
MED. Equidem remota ambage verborum procul

Hæc,

τὸν τᾶρ ἰατρὸν τᾶρ ὁμιλίαν τορ μόνορ,
Hac, qua mediti alij solent vti modò,

ἔργο δ' μηδὲν ἀδύτορ σωτήριορ,
Ipsáq; re nullam salutis ferre opem,

τὰ πάντα δι πάσχοντι, σαφῶς τόμως φράσω·
Cuncta patienti breuiter exponam tibi:

ἔφυκεν ἔλθεν πρῶτορ ἐς κάθ' ἑκάστορ·
Principiò ineuitabile in malum miser

ἐ γὰρ σιδηρόπλατορ ἐνέδυσε βάσιν
Planè incidisti: nõ enim compactilem

ἐ δεῖς ἑκαίργοις ὑρίθυα τινα μόνιορ,
Ferroq; fictam pede subiisti compedem,

ἀκλιδ' ἅ, νῦν κρυφαίαν, ἐς πάντας ἑκλιδ',
Sed sæuam & abditam omnibus prorsus malam,

ἣν ἐν ἄρ' ἄρσιν' ἄχθ' ἀνθρώπορ φύσις.
Cuius hominum natura non tulerit onus.

Ωκ. ὤ, ὤ, ὤ, ὤ, οἴμοι, οἴμοι,
OCYP. aa Eheu miser, væ væ mihi,

πόθεν μοι πυκνὸς τὸν πόδα ἱμερτὰς πάτος;
Vnde hic mihi tacitus pedè terebrat dolor?

ἀίξασθε χεῖρας ἑλὼν ἐμὰς πρὶν ἐμὲ πεσεῖν,
Suscipite me manibus priùs quam concidam,

ὥσεἰα Σάτυροι βακχίδες bb ὦ κώμας.
Perinde vti bb Satyri sub vinas cc Bacchicos.

Τρ. χέρορ μὲν ἔμι, μᾶλλον ἐλεύθ, ὅτι πάθομαι,
NVTR. Equidè senex sum: at ecce tibi pareo tamen,

καὶ τὸν νέορ σε χειραγωγῶ, πρίσθυς ὤν.
Iuuenemq; te longæuus ipsè manu rego.

Cætera deficiunt.

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

INducitur hîc podagrosus iuuenis, qui tamen affectabat videri ὠκύπους, *id est*, celeripes. Is rogatus à sene, vnde accidisset pedis dolor, respondet se, cùm magna celeritate curreret, distraxisse talum, atq; hinc esse cruciatum. Quicunque author est huius fabulæ de Ocypo ex Senecę epistola 54. sumpsisse argumentum videtur. Pedes, inquit Seneca, dolent, articuli punctiunculas sentiunt, adhuc dissimulamus, & aut talum extorsisse nos dicimus, aut in exercitatione aliqua laborasse. Dubio & incipiente morbo, quæritur nomen, qui vt talaria cœperit intendere, & vtrosque pedes ferierit, necesse est podagram fateri. Idem epistola 79: Podagra & chiragra, & omnis vertebrarum dolor, neruorumq; interquiescit, cùm illa quæ torquebat, hebetauit, omnium istorum prima, verminatio vexat, impetus mora extinguitur, & finis dolendi est obtorpuisse.

A QVILIBET enim se decipit mendacio.] *γνῶμη. Veram causam supprimens, aliam fictam in promptu habet. Adeò nulli tam est impudens mendacium, quod tegere vel prætextu aliquo careat, vt inquit Plin. lib. 8. cap. 22.* *B* QVÒD ipse celat, & latére alios cupit, Hoc tempus inuito arguit eo pòst tamen.] *Tertullianus in Apologetico contra Ethnicos: Benè autem, inquit, quod omnia tempus reuelat, testibus etiam vestris prouerbijs, atque sententijs. Erasmus noster in Adagio: Tempus omnia reuelat; in hanc sententiam citat quosdam veterum Poetarum versus, in primis Sophoclis, Pindari, & aliorũ.* *C* Ego autẽ, vt mulier, ira percita.] *Hebræorum sententiæ negant vllam iram atrociorem esse ira muliebri. Irritabile enim ac vindex mulierum genus, partim ob rationis inopiam, partim ob animi humilitatem. Nam veræ magnitudinis est, quasdam iniurias negligere, neque quæ suis homines dignari ira sua. Est autem formidabile animal mulier, quum ad sexus vitium accedit senectus.* *D* Improuisus dolor.]

lor.] *Repentè enim oriri solet, vt in Gallicis prouerbijs est, etiam non expectatum.* E Iuuenis est quiuis senex.] *Senectus viri fortis ac strenui præstantior est iuuenta quorundam ignauorum & imbecillium iuuenum. Huc pertinet illud Euripidis ex Andromacha:* πολλῶν μεῖζον γὸ, κἂν γέρων ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐκπράσσειν. i. *Grauius senex & iuuenibus compluribus præstat. Ingenium enim docti senis & exercitati ingenio parum eruditis iuuenis præfertur. Aristophanes alicubi:* Ἐγὼ τὴν ἐμὴν νομίζω γέροντ' εἶναι κρεῖττον' ἢ πολλοὺς νεανίας. i. Meam senectam præferendam existimo Compluriũ comis adulescentium. *Ausonius Chilonis sententiam his versib. conclusit:*

Grata senectus homini, quæ parilis iuuentute.
Illa iuuentus grauior, quæ similis senectæ.

F Quoties necessitas.] *Vt enim necessitas, dicente Q. Curtio, ignauiam acuit, ita & senem excitat. Extat apud Græcos versus prouerbialis:*

Ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ τὸν ἀλεκτρυόνα τρέφω.

In seruitutem cuncta agit necessitas. G Siquidem parata in sene voluntas.] *Huc pertinet illud Euripidis ex Ione:*

Τὸ τῷ γέροντι μὴ βεβουλῆσθαι τὰ τῷ νέῳ.

Tardus quidem pes, animus est velox tamen.

Est enim senectus cruda viridisque, animisque viribus adhuc pollens. H Sophisticando.] *Sophistæ imitando, qui ἀσκὴν ita disciplinam omnẽ suam ostentant, ac omnium ignari, quódque pessimi sint, indociles, de re nihili semper altercantur, inanes nugas, & cauillosas verborum argutias argumentorumque deciculas in naturæ viribus indagãtes.* I Denuò igitur curre.] *Alumnus hic admonet Celeripedem Podalirij filium, podagram qua discruciabatur inficiantem, vt cursu malum dissimularet, aut paueretur sibi remedium adhiberi. Quem locum sic vertit Hadrianus Iunius: Vel desidens euelle barbam sub tonsorum brachijs. Porrò vide de hoc loco Erasmum in prouerbio: Curre denuò. κυρεῖν participium à verbo κυρέω, quod est hirsutum esse, & tonsoria egere, vt sit sensus: Curre denuò quemadmodum aliquis dixit, qui sedens in tonstrina vellit barbam, quam habet hirsutam sub alis.* K Parembolam.] *Quid Parembole inter Palæstritas propriè sit, alibi non repe-*

vio. Videtur tamen æquinocatione hic vti, & priore loco tactam & subdolam luctantium interstitionem pedum significare: posteriore autem vel vallum, vel cohortem aut manum subsidiariam, quæ in ipsa pugna cæteris omnibus inferitur: de qua significatione Suidas et Hesychius meminerũt, et Pollux quoq;

L O' Soter.] *Id est, Saluator: sic enim demulcendi causa medicum vocat, & Soterichus à Soter deductitium est, aliàs quoq; proprium. σωτῆρες nonnulli seruatores, alij salutares, alij sospites interpretati sunt. Sed nos quanto hoc rectius cognomine Iesum Christum Dominum nuncupamus, qui nos suo benignus cruore in veram æternæ vitæ libertatem asseruit. Cicero lib. 4. in Verrem: Itaque C. Verrem non solùm patronum istius insulæ, sed etiam σωτῆρα inscriptum vidi Syracusis. Hoc quantum est ista magnum, vt Latino vno verbo exprimi non possit. Et nimirũ σωτὴρ qui salutem dedit.* M Medicus audiens rem vt est.] *Morbos ab ægro prudens medicus percontando explorare debet, vt docet Galenus fidus Hippocratis interpres in principio lib. 2. Prædictionũ Hippoc. & lib. 2. Prognost. & lib. 3. Crisi. Cornel. Celsus lib. 3. cap. 6. Periti medici, inquit, est, non protinùs vt venit, apprehendere manu brachium, sed primum residere hilari vultu, percunctariq; quemadmodum se habeat, & si quis eius metus est, eum probabili sermone leuire, tũ demum de eius corpori manum admouere. Neque in tenebris, neque à capite ægri debet residere, sed illustri loco aduersus eum, vt omnes notas ex vultu quoque cubantis perspiciat. Rectè præterea Damascenus in suis Aphorismis ait: De ægritudinibus non facilè proferas iudicium, nec vrinam habeas, nisi postquã, ægrum videris in præsenti, & de singulis eum interrogaueris, & examinaueris. Cui Rasis medicus Arabs his verbis perbellè in Aphorismorum suorũ lib. 6. assipulatur: Docet medicum, ægrum interrogare, vt causam ægritudinis interiorẽ cognoscat, vt postmodùm rationale iudiciũ præstare possit: nec erubescat ægrum interrogare, vt sciat an ægritudo intra vel extra venas subsistat.*

N Arti studens gymnasticæ.] *Id est, disciplinæ exercitationis. Plato lib. 7. de Legib. Gymnasticæ nomine, exercitationes bellicas cõtineri docet, eamq; diuidit in saltationẽ & luctationem. Aristoteles præcipit lib. 8. Polit. Adolescentes gym-*

nasticæ

nasticæ & pædotribicæ vacare debere: vt ita fiãt exercitationes seriores quæ. Plautus in Rud. Ex vrbe ad mare huc prodimus pabulatum pro exercitio gymnastico, vt Palæstrico. *Terent. in Eunucho:* Fac periculum in literis, in palæstra, in Muſicis. *Virgilius lib. 6. Aeneid.*

Pars in gramineis exercent membra palæstris.

Id est, luctationibus, & corporis agitationibus. Hæc corporis exercitatio, à Cicerone palæstra, à Græcis à manuum gestu χειρονομία dicta est, qua præceptores & pædotribæ ingenuos pueros motus gestusq; corporis docebant, ne corporis status indecorus, aut manus & brachia ineptè proferrentur, & ne caput & cætera ab alijs corporis partibus dissiderẽt, & pedes appositè proferrentur. Horum ignaras ἀπαλίσυς: id est, *apalæstritas siue palæstra alienos nominabant.* O Meorum æqualium.] *Palæstræ sodalium.* P Incidam pedem.] *Morborum sanè omnium seu præsentium, seu imminentium, qui ex sanguinis vitiate, aut quauis illius eruptione atque coacervatione nasci consueuerunt, propria ac prima certaq́ue curatio sanguinis detractione perficitur, cuiusmodi sunt synochi febres omnes, caligines arthritides, podagræ, ischiades, & quæcunque denique aliis formæ imueniuntur ægritudines aliæ, de quibus Ioannes Cornelius Ambianus.* Q Edens multùm & bibens.] *Podagra dolor pedum, chiragra manuum, ischias coxarum, & in genua gonagra, in corporis articulis multis partibus affligẽs cruciatus arthritis: comites ferè sunt intemperantis & incontinentis vitæ, artuum singularis infirmitatis, quæ vel à parentib. hæreditaria successione, vel vitæ libidine & incontinentia ociõque immoderato contrahitur.*

Ennius ipse pater dum pocula siccat iniqua,
Hoc vitio tales fertur meruisse dolores.

Hippocrates 6. Aphoris. 26. & 30: Nec pueri ante Veneris vsum, nec Eunuchi temerè, nisi intemperantia vitæ desidiaq́ue maiorem in modum deliquerint, nec mulier facilè, nisi cui menses confluxerint, aut temulenta & incontinens insigniter fuerit, podagra laborat. Tanta primũ Veneris, tũ ignauiæ mox intemperantiæ ad podagrã, & quamuis arthritidẽ procreandam vis est & efficacia. At olim, dum apud Romanos & Lacedæmonios

mulieres abſtemiæ & ſobriæ viuerent, erant morborum arthritidis expertes, quæ modò ob crapulam iure, lege conſortij, viris compatiuntur & condolent. Podagra autem ex crapula & quiete, poterit ſanari per longam abſtinentiam & exercitationem quacunq; ætate, vt legitur apud Porphyrium in vita Plotini de ſenatore Romano. R Perculſus aliquo dæmone.] *δαιμονιζόμενος & à dæmonibus agitatus, ſeu vexatus. vel δαιμονοφόρητος*, id eſt, *dæmoniacus.* S Ceu præco.] *Id eſt, alta voce. Ariſtoph. τὸν κηρύκιον πατρὸς*: id eſt, *nuntio patri alta voce. Sic fœciales, caduceatores, legati, buccinatores. Vt præco qui magiſtratus iuſſu publicè aliquid denunciat ore, & aliquando auctionem facit, & audientiam in theatris indicit.*

T Vbi diem iam gallus intonat tuba.] *Gallus à prima mediæ noctis inclinatione explaudentibus, vt Lucret. ait, alis:*

Auroram clara conſuetus voce vocare,

matutino crepuſculo, matutinis aſtris Deum itidem plaudentibus quotidie commodulatur. Et orto Galliarum aduerſus Neronem tumultu, Romæ paſſim columnis adſcriptum eſt, Galli te cantando excitârunt, aptè ſcilicet ad eiuſdem nominis gentem nuncupatione deflexa. Gallus autem tribus interuallis canit, prænuncians diem. Qua de re Plinius libro 10. *capite* 21. *Eraſmus noſter in Adagio: Priuſquam gallus iterum cecinerit. Nos porrò in Luciani Gallo.* V Verbis ſenex.] *Neſtorem facit Homerus loquaciorem, qualem & Catonem ſenorem fuiſſe accepimus. Senes enim loquaciores ferè ſunt, quàm qui vigent ætate, ſiue id accidat ob rationis inopiam, ſiue quia natura linguæ promptitudine penſat, quod viribus detractum eſt. Heſychius indicat γλωσσάκωδας dictos, qui pro armis linguas vterentur. Heraclius ad Hermodorum: ἐν ταῖς γλώτταις ἔχετε τὰ ὅπλα, ἀπιζεμένοτες χεῖμῶν.* id eſt, *In linguis habetis arma, poſteaq; abſtuliſtis pecunias. De his eleganter apud Liuium dictum lib. ab Vrbe condita* 7. *In caſtris feroces, in acie pauidi. Apuleius verbo feſtiuiter notato, Verbigerari dixit, pro verbis digladiari, Cauſidicorũ ac Rhetorum eſt, γλώσσαις πολεμίζειν ἀντὶ μάχεσθαι*: id eſt, *linguis bellare atque pugnare.* X Nil iactitans non, aſt opere præſtans parum.] *Adeſt quidem nutritor verbis, non re, conſolatur & adeſt oratione, ſed auxilio*

ſis e-

sit opus. ϒ Similis edenti mastichen.] *Quæ contrariis qualitatibus prædita est.* Alexander Aphrodisæus *lib.* 1. *problē.* 104. *quærit, qua ratione fiat, vt in vno simplici medicamento contrariæ subsistere vires possint: Mastix, inquit, & abstergit & digerit ac firmat, Rheubarbarum aluum laxat & constringit, acetum calefacit & infrigidat. & Galen. lib.* 3. *&* 7. *de Facultatibus simpl. medic. candida quidem & Chia, astringit simul emollitq;,* &c. *Rheubarbarum quippe & mirobalanes flauam & atram in dysenteria expurgare bilem ab aluo videmus, & fluorem alui, quā exonerārunt sistere & roborare.* Z Nomen quidem habet.] *Podagræ notatio, quæ in articulis pedum primò accidit, vnde nomē habet, quasi ποδὸς ἄγρα:* id est, *pedis captura, siue laqueus, pedica.* aa Eheu miser.] *Exclamantis est cum dolore aὶ aὶ geminatum. Idem in dialogo, cuius titulus,* φιλόπατρις: *aὶ aὶ aὶ aὶ, τῶν ἐλπίδων, ὁ ναμας spes.* bb Satyri.] *Humano capite, sed cornuto, toto corpore villoso, syluarum latebris gaudentes.* cc Βακχίου.] *Bacchantes ebrios furore correptos.*

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ. *DE SYRIA DEA.*

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

ARgumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syriæ deæ & templum, & sacra, & effigiem quoque, facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum sacrorumque quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commēdat templum deæ huius à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat & de origine eius, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quænam ipsa dea esse à plerisque putetur. Post hæc de æde templi, à quibus ea extructa fuerit, quæ eius forma, qui situs

Στιν ἡ Συρίης πόλις, οὐ πολλὸν ἀπὸ τῦ Εὐφρήτεω ποταμοῦ, καλέεται δὲ Ἱρὴ, καὶ ἔστιν ἱρὴ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης· λοιπὰ δὲ μοι, τόδε δὴ τὸ ὄνομα, οὐκ ἄμα τῇ πόλι οἰκισμένη ἐγένετο, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχαῖον ἄπο ἦν, μετὰ δὲ σφισι, τῶν ἱρῶν μεγάλων γενομένων, ἐς τόδε ἀπαντμὶν ἀπίκετο. σπανίως δὲ τούτων ὧν τῆς πόλιος ἔχομαι ἱρίων, ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐσί· ἱρέα δὲ καὶ νόμους. τοῖσι ἐς τὰ ἱρὰ χρέοντα, καὶ παννυχίας, τὰς ἄγουσι, καὶ θυσίας, τὰς ἐπιτελέουσι. ἱρέα δὲ, ὁκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ ἱρὸν ἀναμίνναν μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν, ὅκως ἐγένετο. γράφω δὲ Ἀσσυρίοισιν ἐὼν, καὶ τῶν ἀπηγήσεων, τὰ μὲν αὐτοψίῃ μαθὼν, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἱρέων ἐν Δάλῳ, ὁκόσα λόγια ἐμοὶ προεφύτευε, ἐγὼ ἱστορέω.

Πρῶτοι

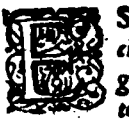

St a in Syria ciuitas non longè ab Euphrate fluuio: β vocatur autem Sacra, quia est quoq; sacra Iunonis Assyriæ: cæterùm nomen hoc videtur mihi non statim ab initio vrbi, cùm condita est, impositum fuisse, sed eam quidem aliud fuisse, postea verò cùm sacra in magna subinde peragerentur, in hoc cognomentum euasisse. De hac igitur ciuitate venio dicturus, quæcunq; videlicet in ipsa sunt. Dicam autem & leges quibus in sacris vtuntur, & solennes conuentus quos celebrant, & sacrificia quæ peragunt. Dicam autem & quæcunque de illis traditur, qui templum hoc construxerunt, & de æde ipsa quo pacto condita fuerit. Scribo autem Assyrius ipse existens: & eorum quæ narro, alia quidem ipse cùm vidi, alia verò à sacerdotibus edoctus sum. Quæcunque igitur antiquiora me sunt, ab ijs narrationem incipiam.

Primi

Πρῶτοι μὲν οὖν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἐννοίαν λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἵδρασθαι, καὶ τιμένια καὶ πανηγύρεις ἀποδεῖξαι. πρῶτοι δὲ καὶ ὀνόματα ἱερὰ ἔφθεγξαν, καὶ λόγους ἱεροὺς εἴρηκαν, μετὰ δὲ καὶ ὁ πολλοστῷ χρόνῳ, παρ' Αἰγυπτίων λόγον Ἀσσύριοι τὸν θεσμὸν ἔκτησαν, καὶ ἱερὰ καὶ νεοὺς ἵδρυσαν, ἐν τοῖσι καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἐπήσαντο. τὸ δὲ παλαιὸν, καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξόανοι νηοὶ ἦσαν. ἔστι ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ἃ παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοισι ἰσοχρόνιά ἐστι, τῶν ἐγὼ πλεῦνα ὄψομαι. τὸ γὰρ τῆ Ἡρακλέος, τὸ ἐν Τύρῳ, ἐστὶ τούτου Ἡρακλέος, τὸν Ἕλληνες ἀείδουσι, ἀπὸ δὲ ἐγὼ λέγω, πολλῷ ἀρχαιότερος, καὶ Τύριος ἥρως ἐστί. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα. τὸ Σιδόνιοι ἔχουσι, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, Ἀστάρτης ἐστί. Ἀστάρτην δ' ἐγὼ δοκέω σελήνην

> Primi itaque hominum, quos nos scimus, Aegyptij dicuntur & deorũ notitiam percepisse, & templa constituisse, lucosq; & conuentus solennes edidisse. Primi autem & nomina sacra intelexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde verò non multo tempore pòst, ab Aegyptijs Assyrij doctrinam de dijs acceperunt, & sacra templaq; erexerunt, in quibus & simulacra posuerunt & statuas dedicârunt. Antiquitùs autem etiam apud Aegyptios absque simulacris & statuis templa erant. Et sunt in Syria quoq; templa non multò Aegyptijs ætate posteriora, quorum ego plurima ipse vidi. Herculis vtique æquæuum est illud videlicet quod Tyri est: non huius Herculis quem Græci carminibus celebrãt: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est autem & aliud templum in Phœnicia, magnum, quod Sidonij celebrant, & Astartæ, vt quidem ipsi dicunt. Astarten autem ego puto Lunam

ολωσίλω ἱμάθιον. ὡς δ' μοί τις τῶν ἱρέων ἀπηγήσατο, Βύβλου μὲν ἦν τῆς Κάδμου ἀδελφῆς. ταύτην δ' ἱδσαν Ἀγήνορι τῷ βασιλῆϊ ὀυγατέρα γενέσθαι· ἀφανὲς γενόμενον, οἱ Φοίνικες ὡς τιμήσαντα τὸν λόγον ἱρὸν ἐν αὐτῇ ἱδρύσαντο, ὅτι ἱδσαν καλὴν Ζεὺς ἐρόσιν, καὶ τὸ δὴ ἐς ταῦτα μορφὰς ἄλλας ἀμφιέμενον ἤρασεν, καί μιν ἐς Κρήτην φέρων ἐμίσγετο. τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον· καὶ τὸ νόμισμα ὡς Σιδόνιοι χρέονται, τῷ Βυβλίῳ ἐφομοίωσαν ἐμέ· ὡς ταῦρος ὡς Διὸς τὸν δὴ σημὸν ἐκ ὁμολογέουσι Βύβλιοι ἱμάθιον. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοινικῶν ἱρὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον, τὸ ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μὲν μιν ἐκ ὄψεσθαι, μέγα δὴ καὶ τόδε, καὶ ἀρχαῖον δή. ἔστι δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱρὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης, ἐν ᾧ καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι·

nam esse. Cæterùm vt multi ex sacerdotibus quidam nar rauit, Europe illud est, Cadmi sororis. Hanc autem fuisse ferunt Agenoris regis filiam: & postquam amplius non comparuit, Phœnices ipsam templo hoc norârunt, & fermonem de ea sacrum euulgârunt, quòd videlicet pulchra cùm esset, Iupiter amore eius captus fuerit, & mutata in taurum forma, rapuerit eam, & in Cretam inde abierit deportârit. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audiui: & nomisma quoque quo Sidonij vtuntur; Europam habet insidentem tauro, Ioui videlicet. Cæterùm ipsam adè non omnes eam fuisse fatentur Europe esse. Habent autem & aliud templum Phœnices, non Assyrium, sed Aegyptium, quod ex Heliopoli in Phœnicem peruenit: quod ego quidem ipse non vidi, sed tamen magnum etiam hoc & perantiquum est. Porrò & Bybli vidi templum magnum Veneris Byblie cognomento, in quo & ritus quosdam in [illegible] peragun-

δίνοι· ἐθέλω δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τόδε ἐς Ἀδωνιν, ὑπὸ τοῦ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι καὶ μνήμην τοῦ πάθεος, τύπτονται τὰ πολλὰ ἕκαστοι, καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι, καὶ σφίσι μυρία πήνεα ἀνὰ πᾶν χώρον ἴσταται. ἐπὰν δὲ ἀρτύσωνται τοῦτό τι, καὶ ἀρκέσαν ἔωσι, πρῶτα μὲν καταγίσουσι τῷ Ἀδώνιδι, ὅκως τοῦτο νέκυι, μετὰ δὲ, τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ, ἅμα τῇ μυθολογέουσι, καὶ ἐς τὴν θάλασσαν ἀγινέουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ἀποξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀποθανόντος Ἄπιος. γυναικῶν δὲ, ὁκόσαι οὐκ ἐθέλουσι ξυρέεσθαι, τοιῇδε ζημίῃ ὑπέχουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ ἐπὶ πρόσωπον ἕωυτῶν, ἕκαστος γὰρ μούνοισι ξένοισι παραβιάται· καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην θυσίη γίνεται. ἐκ δὲ Βυβλίων, οἵ λέγουσι παρὰ σφίσι τεθάφθαι τὸν Ὀσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὰ

peragunt. Cognoui autem & ipse ritus eos. Dicunt igitur factum illud quo ab apro percussus Adonis fuit, in sua terra contigisse, & in memoriam rei verberantur annis singulis, & ululamentantur, & ritus solennes peragunt, ac ipsis magni adeò luctus per totam regionem indicuntur. Postquam autem iam verberandi ac deplorādi finis factus est, principiò quidem inferias Adonidi peragunt, perinde ac mortuo tum existenti, posteà autem sequenti die & viuere ipsum dictitant, & in aërem sursum mittunt, & capita detondent, quemadmodum Aegyptij, quando apud ipsos Apis mortuus est. Ex mulieribus autem quæcunque tonderi non volunt, talem pœnam exoluunt: venum quidem diem ad quæstum corpore faciendum

proſtant. forum autem illud ſolum peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in ſacrificium datur. Sunt autem ex Byblijs nonnulli qui dicunt apud ſeſe humatum eſſe Oſirim Aegyptium, luctuſque & ritus

hoſce

πρόθια, καὶ τὰ ὄρχια, οὐκ ἐς τὸν Ἀδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὀσιριν πάντα πρόσωθεν. Ἐρῶ δ', ὁκόθεν καὶ τάδε πιστὰ ἔσται ἐκείνοισι. κεφαλὴ μὲν ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀποπέμπεται, πλέουσα τὸν μὲν ταχὺν πλόον ἐπὶ ἡμέρας, καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θείῃ νεωτερίῃ, πίπτεται δὲ οὐθαμᾷ, ἀλλ' ἐς μέσην τὴν Βύβλον ἀποπέμπεται, καὶ ἔστι τὸ σύμπαν θαῦμα. καὶ τοῦτο ἐς ἑκάστου ἔτεος γίγνεται, τὸ καὶ ἐμοῦ παρόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο, ἡ τὴν κεφαλὴν ἐθηήσαμην Βυβλίνην. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο θαῦμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίῃ, ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ ὄρεος ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ· οὔνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις ἐπικέκληται. ὁ δὲ ποταμὸς ἑκάστου ἔτεος αἱματοῦται, καὶ τὴν χοιλὴν ὀλίσας, ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν ἐπὶ πολλόν, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πρόθια. μυθέονται δ', ὅτι τὸν τησὶ τῇσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις ἀνὰ τὸ Λίβανον τιλᾶται, καὶ

hoſce non Adonidi, ſed Oſiridi omnes fieri. Dicam autem & vnde fidem eius rei ſibi faciant. Caput vnoquoque anno ex Aegypto Byblũ defertur, ſeptẽ diebus, quantum ſpacij ex illa in hanc eſt enatans. Ac venti ipſum ferunt diuina quadam remiſſione. Vertitur autẽ nuſquam aliò, ſed ſolùm Byblũ perfertur, & eſt in ſumma mirum quiddam. Et hoc quouis anno fit, quemadmodum & me præſente tum Bybli factum eſt, & caput ipſum ſpectaui è papyro effigiatum. Eſt autem & aliud miraculoſum in terra Bybliorum. fluuius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluuio nomen eſt Adonis. Hic quotãnis cruore inficitur, & colorem emittit, & in mare exiens, ipſum quoque pelagus magna ex parte purpureum efficit, Byblijſq; lugendi tempus indicat. Fabulantur autem quòd illis eum diebus Adonis per Libanũ ſauciatur,

καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀπ' ἀσσύρ τὸν ποταμὸν, καὶ ὧδε ῥόῳ τῷ ἐνταῦθα μιαίνεσθαι. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι, μοῦνος δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος, ἀληθέα δοκέων λέγειν, ἐτέρῳ ἀπηγέετο τοῦ πάθεος ἀτέλεα. ἔλεγε δὲ ὁ Ἄδωνις ὁ ποταμὸς, ὦ ξεῖνε, ἐς τοῦ Λιβάνου ἔρχεται, ὁ δὲ Λίβανος πρὸς τὰ ξανθότατα ὄρεα ἐστί. ἄνεμοι δὲ πνέουσιν ἐπάνω τῆς ἠπείρου ἐς ἄμφω, τῷ μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἐναφέρουσι, τῷ δὲ ἐς τὰ μάλιστα μιαρώτατα, ἐπεὰν μιν ἀμάσσια τίθησι, καὶ τοῦ δὲ τοῦ πάθεος οὗ τὸ αἷμα, τὸ λίγεται, ἀλλ' ἡ χώρη αὐτέη. ὁ μὲν μοι Βύβλιος τοσαῦτα ἀπηγήσατο. ἐγὼ δὲ Λουκίλιος ταῦτα ἐς λέγω, ἐμοὶ μὲν δοκέει κάρτα θεία καὶ τοῦ ἀνέμου ἡ σωτηρίη. ἀνέβαλλον δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐκ Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, ναὸν ὄμφιος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱρὸν Ἀφροδίτης ἔμμεναι, τὸ Κινύρης ἅσαντο· καὶ εἶδον τὸ ἱρὸν,

& cruor illius in aquam delatus, fluminis colorem mutet, eidémque nomen præbeat. Atque hæc quidem vulgo dicitant: cæterùm mihi vir quidam Byblius, qui vera dicere visus est, aliam quãdam huius rei causam narrauit. Dicebat autem hoc pacto: Fluuius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur. Libanus autem ipse terram habet admodum rubeam. Venti igitur vehemẽtiores illis tum diebus exorientes, terram in fluuium deferunt, quæ tum maximè minio similis est. ea postea illum cruentum videri facit. Atque ista rei huiusce causa haudquaquam cruor est, vti ferunt, sed terra. Ac Byblius quidem tantum narrabat. Quòd si autem vera ista dixit, mihi quidem videtur diuinus adeò etiam venti iste tum ortus indicere. Cæterùm ascendi & in Libanum ex Bybli, itinere vnius diei, cùm audîssem ibi antiquum templum Veneris esse, quod Cinyras dedicasset. Ac vidi sanè

vio. Videtur tamen æquinoctatione hic vti, & pulvis lutulentam & subdolam luctantium interflictionem posse significare: posteriore autem vel vallum, vel cohortem auxiliarem fidiariam, quæ in ipsa pugna cæteris omnibus insurgat: de qua significatione Suidas et Hesychius meminerũt, et Pollux

L. O' Soter.] Id est, Saluator: sic enim deum colendo quo medicum vocas, & Soterichus à Soter deductitium est, quo; proprium. σωτῆρες nonnulli seruatores, alij salutatores, sospites interpretati sunt. Sed nos quanto hoc vocabulum ne Iesum Christum Dominum nuncupamus, qui suo sanguine cruore in veram æternæ vitæ libertatem asserens, lib. 4. in Verrem: Itaque C. Verrem non solùm per insulæ, sed etiam σωτῆρα inscriptum vidi Syracusis. sum est ita magnum, vt Latino vno verbo exprimi nimirũ σωτὴρ qui salutem dedit. M Medicus vt est.] Morbos ab ægro prudens medicus percunctari debet, vt docet Galenus, fidus Hippocratis cipio lib. 2. Prædictionũ Hippoc. & lib. 2. Crisi. Cornel. Celsus lib. 3. cap. 6. Periti medici, protinùs vt venit, apprehendere manu brachium reſidere hilari vultu, percunctariq; quemadmodum & si quis eius metus est, cum probabilis sermonis de eius corpori manum admouere. Neque in capite ægri debet reſidere, sed illustri loco adsessus nes notas ex vultu quoque cubantis perficiat. Damascenus in suis Aphorismis ait: De ægritudinibus non cil proferas iudicium, nec vrinam habeas, nisi prius videris in præsenti, & de singulis eum interrogaueris, minauerit. Cui Rasis medicus Arabs hic verbo perbelle phorismorum suorũ lib. 6. assipulatur: Decet medicum interrogare, vt causam ægritudinis inteniorẽ modum rationale iudicii præstare possit: nec interrogare, vt sciat an ægritudo intra vel extra

N. Artistudens gymnasticæ.] Id est, tationis. Plato lib. 7. de Legib. Gymnasticæ tiones bellicas cõtineri docet, eamq; dividit in fi fi cationem. Aristoteles præcipit lib. 8. Polit.

gaſticæ & pædotribicæ vacare debere: vt ita fiãt exercitationes firmioresque. Plautus in Rud. Ex vrbe ad mare huc prodimus pabulatum pro exercitio gymnaſtico, vt Palæſtrico. *Terent. in Eunucho:* Fac periculum in literis, in palæſtra, in Muſicis. *Virgilius lib. 6. Aeneid.*

Pars in gramineis exercent membra palæſtris.

Id eſt, luctationibus, & corporis agitationibus. Hæc corporis exercitatio, à Cicerone palæſtra, à Græcis à manuum geſtu χειροπλὴ dicta eſt, qua præceptores & pædotribæ ingenuos pueros motus geſtusq; corporis docebant, ne corporis ſtatus indecorus, aut manus & brachia ineptè proferrentur, & ne caput & oculi ab alijs corporis partibus diſſiderẽt, & pedes appoſitè proferrentur. Horum ignaras à παλίσυς: id eſt, apalæſtritas ſiue à palæſtra alienos nominabant. O Meorum æqualium.] *Palæſtræ ſodalium.* P Incidam pedem.] *Morborum ſanè omnium ſeu præſentium, ſeu imminentium, qui ex ſanguinis vbertate, aut quauis illius eruptione atque coacerua tione naſci conſueuerunt, propria ac prima certaque curatio ſanguinis detractione perficitur, cuiuſmodi ſunt ſynochi febres omnes, caliduque arthritides, podagræ, iſchiades, & quæcunque denique ſimilis formæ inueniuntur ægritudines aliæ, de quibus Ioannes Ferhelius Ambianus.* Q Edens multùm & bibens.] *Podagra dolor pedum, chiragra manuum, iſchias coxarum, & in genu gonagra, in corporis articulis multis partibus affligẽs cruciatus arthritis: comites ferè ſunt intemperantis & incontinentis vitæ, artuum ſingularis infirmitatis, quæ vel à parentib. hæreditaria ſucceſſione, vel vitæ libidine & incontinentia ociõque immoderato contrahitur.*

Ennius ipſe pater dum pocula ſiccat iniqua,
Hoc vitio tales fertur meruiſſe dolores.

Hippocrates 6. Aphoriſ. 26. & 30: Nec pueri ante Veneris vſum, nec Eunuchi temerè, niſi intemperantia vitæ deſidiaque maiorem in modum deliquerint, nec mulier facilè, niſi cui menſes conſiſterint, aut temulenta & incontinens inſigniter fuerit, podagra laborat. Tanta primũ Veneris, tũ ignauiæ mox intemperantiæ ad podagrã, & quamuis arthritidẽ procreandam vis eſt & efficacia. At olim, dum apud Romanos & Lacedæmonios

mulieres abſtemiæ & ſobriæ viuerent, erant morborum arthritidis expertes, quæ modò ob crapulam iure, lege conſuetũ, viris compatiuntur & condolent. Podagra autem ex crapula & quiete, poterit ſanari per longam abſtinentiam & exercitationem quacunq; ætate, vt legitur apud Porphyrium in vita Plotini de ſenatore Romano. R Perculſus aliquo dæmone.] *ἀπὸ δαιμονίου ὀλλύμενος & à dæmonibus agitatus, ſeu vexatus. vel ἐπὶ μανιοφόρητος*, id eſt, *dæmoniacus.* S Cæu præco.] *Id eſt, voce. Ariſtoph. κῆρυξ ἐστιν ὁ τὰ παρὰ τῶν ἀρχόντων ἀγγέλλων*: id eſt, *nuncio publico voce. Sic fæciales, caduceatores, legati, buccinatores, & præco qui magiſtratus iuſſu publicè aliquid denunciat ore, & aliquando auctionem facit, & audientiam in theatris indicit.*

T Vbi diem iam gallus intonat tuba.] *Gallus à poetis mediæ noctis inclinatione explaudentibus, vt Lucretius ait, libr.*

Auroram clara conſuetus voce vocare,

matutino crepuſculo, matutinis aſtris Deum itidem plausibus quotidie commodulatur. Et orto Galliarum adueniente Romam tumultu, Romæ paſſim columnis adſcriptum eſt, Gallo cantando excitatum, aptè ſcilicet ad eiuſdem nominis gentem nuncupatione deflexa. Gallus autem tribus inuigilat horis, prænuncians diem. Qua de re Plinius libro 10. capite 21. Eraſmus noſter in Adagio: Priuſquam gallus iterum cantauerit. Nos porrò in Luciani Gallo. V Verbis ſenex.] *Noſtrorem facit Homerus loquaciorem, qualem & Catonem ſenuum fuiſſe accepimus. Senes enim loquaciores ferè ſunt, quàm qui vigent ætate, ſiue id accidat ob rationis inopiam, ſiue quia natura linguæ promptitudine penſat, quod viribus detractum eſt. Heſychius indicat γλωσσαπίθους dictos, qui pro armis linguis vterentur. Heraclius ad Hermodorum: οὐ τοῖς γλώσσαις ὑπὲρ πόλεως, ἀπιστερηκότες χρήμασιν.* id eſt, *In lingua habetis ærma, poſteaq; ab Fluiſtis pecunias. De his elegantèr apud Liuium dictum lib. ab Vrbe condita 7. In caſtris ferocis, in acie pauidi. Apuleius verbo feſtiuiter nouato, Verbigerari dixit, pro verbis digladiari, Cauſidicorũ ac Rhetorum eſt, γλώσσαις πολεμεῖν ἢ μάχεσθαι*: id eſt, *linguis bellare atque pugnare.* X Nil iactitans non, aſt opere præſtans parum.] *Adeſt quidem nutritor verbis, non re, conſolatur & adeſt oratione, ſed abeſt ſuo-*

sit opus. ϒ Similis edenti mastichen.] *Quæ contrariis qualitatibus prædita est.* Alexander Aphrodisæus *lib.* 1. *problē.* 104. *quærit, qua ratione fiat, vt in vno simplici medicamento contrariæ subsistere vires possint:* Mastix, *inquit, & abstergit & digerit ac firmat,* Rheubarbarum *alvum laxat & constringit, acetum calefacit & infrigidat. & Galen. lib.* 3. *&* 7. *de Facultatibus simpl. medic. candida quidem & Chia, astringit simul emollitq;,* &c. Rheubarbarum *quippe & mirobalanos flauam & atram in dysenteria expurgare bilem ab aluo videmus, & fluorem alui, quā exonerārunt sistere & roborare.* Z Nomen quidem habet.] *Podagræ notatio, quæ in articulis pedum primò accidit, vnde nomē habet, quasi* πόδὸς ἄγρα: id est, *pedis captura, siue Laqueus, pedica.* aa Eheu miser.] *Exclamantis est cum dolore αἰ αἰ geminatum. Idem in dialogo, cuius titulus,* φιλόπατρις: αἰ αἰ αἰ αἰ, τῶν κακῶν ἐλπίδων, ὁ ναμας *spes.* bb Satyri.] *Humano capite, sed cornuto, toto corpore villoso, syluarum latebris gaudentes.* cc Βακχίας.] *Bacchantes ebrios furore correptos.*

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΣΥΡΙΗΣ ΘΕΟΥ. *DE SYRIA dea.*

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

ARgumentum operis ipse titulus indicat. Describit enim Syriæ deæ & templum, & sacra, & effigiem quoque, facto narrationis initio à collatione reliquorum templorum sacrorumque quæ in Syria sunt. Ac primùm quidem in genere commēdat templum deæ huius à sanctitate, miraculis, & opulentia. Deinde speciatim commemorat & de origine eius, quando videlicet, & à quibus conditum tradatur, & quænam ipsa dea esse à plerisque putetur. Post hæc de æde templi, à quibus ea extructa fuerit, quæ eius forma, qui situs

sit. Item de signis ac statuis quæ tum intra ædem, tum extra visantur. Postremò autem & de sacerdotibus deæ, de lacu & piscib. factis, ad quos simulachra deæ rum veluti per pompam quã dam visendi causa quotannis exeunt. Præterea & de Panegyricis conuentibus qui ibi celebrentur, de Gallis, & eorum cerimonijs, deque sacrificandi ritu ac legibus, insertis suo loco & Antiochi & Combabi historijs, quorum alter Stratonicen nouercam amauit: alter ob eandem eiusdem rei suspicionem sibipsi virilia præcidit, Atque in his nõnulla, vt videlicet illa de arca Noë (quam Lucianus, vt cæteri Græci quoque, Deucalionis vocat) de Gallorum & sacerdotum purificatione, de vetito porcorum esu, & id genus alia ita tradantur, vt propemodum credi possit ex Iudæorum obseruationibus ac sacris pleraque illa transsumpta, sed temere postea vsuque adulterata ac deprauata fuisse, fiat hoc populorum vicinitate atque commercio factum demus, siue Barbari isti ad eorum exempla quæ à Iudæis tunc cùm in Assyria captiui erant, videbant fieri, suos quoque ritus conformârunt. Assyriorum autem & hæc ciuitas fuit, in qua tam prodigiosa dea culta est, ea parte quæ Cœlesyria à Plinio dicitur, ciuitas: cuius nomen Stephanus quidem Hieram, hoc est, sacram absolutè, Strabo autem & Plinius iisdem voce Hierapolin vocant, quod hic Lucianus Ionica dialecto, qua per totam hanc descriptionem vtitur, in polin Hieram, hoc est, ciuitatem sacram, per tmesin dixit. Eãdem autem & Bambycem ijdem, & Edessam, quod posterius nomen Strabo addit, & à Syris ipsis Magog, vt Plin. habet, appellari tradunt, ipsamq; deam quam Lucianus simpliciter Syriam vocat, proprio nomine Atergatin, & à Græcis Derceto quoq; nominari scribunt. Cæterùm de Atergatide non alienum opinor fuerit etiam illa huc apponere, quæ apud Athenæum leguntur, quando & ipsa ad vberiorem intellectum eorum quæ hic à Luciano dicuntur, nonnihil facere videntur.

videntur. Verborum eorum ſententia hæc eſt: Antipater Tarſenſis, inquit, profeſſione Stoicus, libro περὶ δεισιδαιμονίας, hoc eſt, de religione quarto, dici à quibuſdam tradit, quòd Gatis Syrorum regina ita gulæ dedita fuerit, vt per præconem edixerit, ne quis piſcem aliquem abſque Gatide comederet. Per ignorantiam igitur pleroſque Atergatim ipſam vocare, atque à piſcibus abſtinere. Mnaſeas autem in ſecundo de Aſia ita ait: Mihi quidem Atergatis videtur regina adeò intolerabilis fuiſſe, ac multa duriter populis ſuis imperâſſe, ita vt lege quoque cauerit illis, ne quem piſcem ederent, ſed ad ipſam afferrēt, eò quòd hoc cibi genere delectaretur. Atque inde etiam in ſacrificijs ſolenne hoc manſiſſe, vt quoties deam precarentur, piſces illi argenteos aut aureos offerrent. Sacerdotes verò etiam tota die veros deæ piſces in menſa paratos ac coctos apponere, elixos pariter & aſſatos, quos ipſi poſtea ſacerdotes deæ abſumant. Ac paulò pòſt idem addit: Atergatis autem, quemadmodum Xanthus ille Lydus tradit, à Mopſo quodam Lydo capta vnà cū filio Ichthye, in lacu Aſcalone contumeliæ cauſa ſubmerſa, & à piſcibus deuorata eſt. Hæc Athen. lib. 8. Præterea neque illud omittendum videtur quòd Edeſſam tradit Volaterranus eam eſſe vrbem, in quam Tobias olim filium ſuum ad Gabelum quēdam, apud quem pecuniam depoſuerat, miſit. Quòd ſi verè ab illo traditur, eadem̄q; Edeſſa & Hierapolis dicitur, vt Straboni placet: manifeſtum iam ex eo apparet, & Iudæos ibi captiuos vixiſſe, & illorum obſeruationum veſtigia quoque quædam eodem loco hæſiſſe. Sed hæc in medio relinquamus.

Eap

Στιν ἐν Συρίᾳ πόλις, οὐ πολὺν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, καλεῖται δὲ Ἱερὰ, καὶ ἔστιν ἱρὰ τῆς Ἥρης τῆς Ἀσσυρίης· δοκέει δέ μοι, τὸ δὲ τὸ ὄνομα, οὐκ ἅμα τῇ πόλει οἰκισθέν γενέσθαι, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀρχαῖον ἄπο λῶ, μετὰ δὲ σοφισι, τῶν ἱρῶν μεγάλων γιγνομένων, ἐς τόδε ἡ ἐπωνυμίη ἀπίκετο. περὶ τούτους ὧν τοὺς πόλιος ἔρχομαι ἱρίων, ὁκόσα ἐν αὐτῇ ἐστί· ἱρίων δὲ καὶ νόμους. τοῖσι ἐς τὰ ἱρὰ χρέονται, καὶ πανηγύρεας, τὰς ἄγουσι, καὶ θυσίας, τὰς ἐπιτελέουσι. ἐρέω δέ, ὁκόσα καὶ περὶ τῶν τὸ ἱρὸν ἀσαμένων μυθολογέουσι, καὶ τὸν νηὸν, ὅκως ἐγένετο. γράφω δὲ Ἀσσύριος ἐὼν, καὶ τῶν ἀπηγιόμενα, τὰ μὲν αὐτοψίῃ μαθὼν, τὰ δὲ παρὰ τῶν ἱρίων ἀκούσας, ὁκόσα λόγια ἐμοὶ προσῆκε, ἐξηγήσομαι. Πρῶτοι

Sᴛ a in Syriæ ciuitas non longè ab Euphrate flumine : β vocatur autem Sacra, & eſt quoq; ſacra Iunonis Aſſyriæ : cæterùm nomen hoc videtur mihi non ſtatim ab initio vrbi, cùm condita eſt, impoſitum fuiſſe, ſed antiquitùs quidem aliud fuiſſe : poſtea verò cùm ſacra ibi magna ſubinde peragerentur, in hoc cognomentum euaſiſſe. De hac igitur ciuitate venio dicturus, quæcunq; videlicet in ipſa ſunt. Dicam autem & leges quibus in ſacris vtuntur, & ſolennes conuentus quos celebrant, & ſacrificia quæ peragunt. Dicam autem & quæcunque de illis traduntur, qui templum hoc conſecrárunt, & de æde ipſa quo pacto condita fuerit. Scribo autem Aſſyrius ipſe exiſtens : & eorum quæ narro, alia quidem ipſe coràm vidi, alia verò à ſacerdotibus edoctus ſum. Quæcunque igitur antiquiora me ſunt, ab ijs narrationem incipiam.

Primi

Πρῶτοι μὲν ἂν ἀνθρώπων, τῶν ἡμεῖς ἴδμεν, Αἰγύπτιοι λέγονται θεῶν τε ἔννοιαν λαβεῖν, καὶ ἱερὰ ἀνασθαι, καὶ τεμένεα καὶ πανηγύριας ἀποδεῖξαι. πρῶτοι δὲ καὶ ὀνόματα ἱερὰ ἔθεντο, καὶ λόγους ἱρεῦσι ἔδειξαν, μετὰ δὲ ὁ πολὺς χρόνος, παρ' Αἰγυπτίων λόγον ἀσσύριοι τε θεοὺς ἔκτησαν, καὶ ἱερὰ καὶ νηοὺς ἵδρυσαν, ἐν τοῖσι καὶ ἀγάλματα ἔθεντο, καὶ ξόανα ἐτεύξαντο. τὸ δ' ἀρχαιότατον, καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἀξόανοι νηοὶ ἦσαν. ἐστὶ δὲ ἱερὰ καὶ ἐν Συρίῃ, ἃ μάλιστα τοῖς Αἰγυπτίοισι ἐοικότα, τῶν ἐγὼ πλεῦνα ὁρέων. τό γε τῦ Ἡρακλέος, τὸ ἐν Τύρῳ, ὁ τύτῳ ᾧ Ἡρακλέος, τὸν Ἕλλησι ἀείδουσι, ἀπὸ δὲ ἐγὼ λέγω, πολλῷ ἀρχαιότερόν, καὶ Τύρι ἔτεϊ ἐόν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱρὸν ἐν Φοινίκῃ μέγα. τὸ Σιδόνιοι ἔχουσι, ὡς μὲν αὐτοὶ λέγουσι, Ἀσάρτης ἐστί. Ἀσάρτην δ' ἐγὼ δοκέω σε Λυκάονα

> Primi itaque hominum, quos nos scimus, Aegyptij dicuntur & deorũ notitiam percepisse, & templa constituisse, lucosq; & conuentus solennes edidisse. Primi autem & nomina sacra intelexerunt, & sermones sacros docuerunt. Deinde verò non multo tempore pòst, ab Aegyptijs Assyrij doctrinam dei acceperunt, & sacra templaq; erexerunt, in quibus & simulacra posuerunt & statuas dedicârunt. Antiquitùs autem etiam apud Aegyptios absque simulacris & statuis templa erant. Et sunt in Syria quoq; templa non multò Aegyptijs aetate posteriora, quorum ego plurima ipse vidi. Herculis vtique æquæuum est illud videlicet quod Tyri est: non huius Herculis quem Græci carminibus celebrãt: sed quem ego dico, multò vetustior est, & Tyrius heros. Est autem & aliud templum in Phœnicia, magnum, quod Sidonij celebrant, & Astarten, vt quidem ipsi dicunt. Astarten autem ego puto Lunam

ἀλωσίλω ἐμβῆναι. ὃς ἂν μοί τις τῶν ἱερέων ἀπηγήσατο, Εὐρώπης δὲ τῆς Κάδμου ἀδελφῆς. ταύτην δ' ἔσασθαι Ἀγήνορος τοῦ βασιλέως θυγατέρα ἐκ μὲν τῆς ἀφανοῦς ἐγγόνην, οἱ Φοίνικες τοῦ νεῶ τιμήσαντο τὸν λόγον ἱερὸν ἐν αὐτῷ ἴσασιν, ὅτι ἔσασθαι καλὴν Ζεὺς ἐπόθησε, καὶ τὸ δόξαν ἐς ταύρου ἀμαψάμενος ἥρπασε, καὶ μιν ἐς Κρήτην φέρων ἐκόμισε. τάδε μὲν καὶ τῶν ἄλλων Φοινίκων ἤκουον· καὶ τὸ νόμισμα τοῦ Σιδωνίοι χρέονται, τῷ Εὐρωπίῃ ἐφιζομένῃ ἔχει τοῦ ταύρου τοῦ Διός· τὸν δὲ νηὸν οὐχ ὁμολογέουσι Εὐρώπης ἔμβημα. ἔχουσι δὲ καὶ ἄλλο Φοινικήιον ἱερὸν, οὐκ Ἀσσύριον, ἀλλ' Αἰγύπτιον, τὸ ἐξ Ἡλιουπόλιος ἐς τὴν Φοινίκην ἀπίκετο. ἐγὼ μὲν μιν οὐκ ὄψιν, μέγα δὲ καὶ τόδε, καὶ ἀρχαῖον ὀνομάζεται. ἔστι δὲ καὶ ἐν Βύβλῳ μέγα ἱερὸν Ἀφροδίτης Βυβλίης, ἐν τῷ καὶ τὰ ὄργια ἐς Ἄδωνιν ἐπιτελέουσι·

nam esse. Cæterùm vt mihi ex sacerdotibus quidam narrauit, Europæ illud est, Cadmi sororis. Hanc autem fuisse ferunt Agenoris regis filiam: & postquam amplius non comparuit, Phœnices ipsam templo honorárunt, & sermonem de ea sacrum euulgárunt, quòd videlicet pulchra cùm esset, Iupiter amore eius captus fuerit, & mutata in taurum forma, rapuèrit eam, & in Cretam inde abiens deportárit. Atque hæc quidem etiam à cæteris Phœnicibus audiui: & nomisma quoque quo Sidonij vtuntur, Europam habet insidentem tauro, Ioui videlicet. Cæterùm ipsam ædē non omnes consitentur Europæ esse. Habent autem & aliud templum Phœnices, non Assyrium, sed Aegyptium, quod ex Heliopoli in Phœniciam peruenit: quod ego quidem ipse non vidi, sed tamen magnum etiam hoc & peruetustum est. Porrò & Bybli vidi templum magnum Veneris Byblíæ cognomento, in quo & ritus quosdam in Adonidem peragunt,

λύσει· ἐθέλω δὲ καὶ τὰ ὄργια. λέγουσι γὰρ δὴ ὧν τὸ ἔργον τὸ ἐς Ἀδωνιν, ἀπὸ τοῦ συὸς, ἐν τῇ χώρῃ τῇ σφετέρῃ γενέσθαι καὶ μνήμην ἔτι παθόντα, τύπτονταί τε ἐκάστου ἔτους, καὶ θρηνέουσι, καὶ τὰ ὄργια ἐπιτελέουσι, καὶ σφίσι μεγάλα πένθεα ἀνὰ πᾶσαν χώρην ἵσταται. ἐπὴν δὲ ἀπτύσωνται τε καὶ ἀπολαύσωσιν, πρῶτα μὲν κατάγουσι ὡς Ἀδώνιδι, ὅκως ἰόντι νέκυι, μετὰ δὲ, τῇ ἑτέρῃ ἡμέρῃ, ξύραν τε μίην μυδοκόοισι, καὶ ἐς ἄκρα πίμπουσι, καὶ τὰς κεφαλὰς ξυρέονται, ὅκως Αἰγύπτιοι, ἀφανέοντα Ἄπιν. γυναικῶν δὲ, ὁκόσαι οὐκ ἐθέλουσι ξυρίσασθαι, τοιῶνδε ζημίην ἐπιτελέουσι. ἐν μιῇ ἡμέρῃ ἐπὶ πρηκτὸν ἀφιεῖσιν τὰ, ἐπὴν ἀπὸ τῶν μούνοισι ξένοισι παραπέσηται· καὶ ὁ μισθὸς ἐς τὴν Ἀφροδίτην θυσίη γίνεται. ἔστι δὲ Βυβλίων, οἳ λέγουσι παρὰ σφίσι τεθάφθαι τὸν Ὄσιριν τὸν Αἰγύπτιον, καὶ τὰ

peragunt. Cognoui autem & ipse ritus eos. Dicunt igitur factum illud quo ab apro percussus Adonis fuit, in sua terra contigisse, & in memoriam rei verberantur annis singulis, & ululamentantur, & ritus solennes peragunt, ac ipsis magna adeò luctus per totam regionem indicuntur. Postquam autem iam verberandi ac deplorãdi finis factus est, principiò quidem inferias Adonidi peragunt, perinde ac mortuo tum existenti, postea autem sequenti die & viuere ipsum dictitant, & in aërem sursum mittunt, & capita detondent, quemadmodum Aegyptij, quando apud ipsos Apis mortuus est. Ex mulieribus autem quæcunque tonderi non volunt, talem pœnam exoluunt: venum quidem diem ad quæstum corpore faciendum prostant. forum autem illud solum peregrinis exhibetur: & quod inde mercedis auferunt, hoc Veneri in sacrificium dantur. Sunt autem ex Byblijs nonnulli qui dicunt apud sese humatum esse Osirim Aegyptium, luctúsque & ritus

hosce

πυθια, καὶ τὰ ὄργια, οὐκ ἐς τὸν Ἄδωνιν, ἀλλ' ἐς τὸν Ὀσιριν πάντα τελεσθῆναι. ἐγὼ δ', ὁκόθεν καὶ τάδε οἱ βυβλιοι δοκέουσι, κεφαλὴ ἑκάστου ἔτεος ἐξ Αἰγύπτου ἐς τὴν Βύβλον ἀποπλέουσα, πλέουσα τὸν μεταξὺ πλόον ἑπτὰ ἡμερέων, καὶ μιν οἱ ἄνεμοι φορέουσι θάσσονα πεντηκοντήρους, τρέπεται δὲ οὐδαμῇ, ἀλλ' ἐς μέσην τὴν Βύβλον ἀποπλέουσα, καὶ ἔστι τὸ σύμπαν, θωῦμα. καὶ τοῦτο ἑκάστου ἔτεος γίγνεται, τὸ καὶ ἐμοῦ παρεόντος ἐν Βύβλῳ ἐγένετο, ἡ τὴν κεφαλὴν ἐθεησάμην Βυβλίνην. ἔνι δὲ καὶ ἄλλο θωῦμα ἐν τῇ χώρῃ τῇ Βυβλίων, ποταμὸς ἐκ τοῦ Λιβάνου τοῦ ὄρεος ἐς τὴν ἅλα ἐκδιδοῖ· οὔνομα τῷ ποταμῷ Ἄδωνις ἐπικέκληται. ὁ δὲ ποταμὸς ἑκάστου ἔτεος ἁιμάσσεται, καὶ τὴν χοιλὴν ὀλίσας, ἐσπίπτει ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ φοινίσσει τὸ πολλὸν τοῦ πελάγεος, καὶ σημαίνει τοῖς Βυβλίοις τὰ πάθεα. μυθέονται δ', ὅτι τῶν περὶ τῆσι ἡμέρῃσι, ὁ Ἄδωνις ἀνὰ τὸν Λίβανον τιλᾶται, καὶ

hoſce non Adonidi, ſed Oſiridi omnes fieri. Dicam autem & vnde fidem eius rei ſibi faciant. Caput vnoquoque anno ex Aegypto Byblũ defertur, ſeptẽ diebus, quantum ſpacij ex illa in hanc eſt enatans. Ac venti ipſum ferunt diuina quadam remiſſione. Vertitur autẽ nuſquam aliò, ſed ſolùm Byblũ perfertur, & eſt in ſumma mirum quiddam. Et hoc quouis anno fit, quemadmodum & me præſente tum Bybli factum eſt, & caput ipſum ſpectaui è papyro effigiatum. Eſt autem & aliud miraculoſum in terra Bybliorum. fluuius quidam ex Libano monte in mare defertur: fluuio nomen eſt Adonis. Hic quotãnis cruore inficitur, & colorem admittit, & in mare exiens, ipſum quoque pelagus magna ex parte purpureum efficit, Byblijſq; lugendi tempus indicat. Fabulantur autem quòd illis tum dieb. Adonis per Libanũ ſaucietur,

&

καὶ τὸ αἷμα ἐς τὸ ὕδωρ ἐρχόμενον, ἀπὸ ἀσσυρίου τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὧδε ῥέον τῷ ἱερωνυμίῳ διδοῖ. ταῦτα μὲν οἱ πολλοὶ λέγουσι, ἐμοὶ δέ τις ἀνὴρ Βύβλιος, ἀκοὴν ἀκούων λέγων, ἐτέρωθι ἀπηγήσατο τοῦ πάθεος καὶ αἰτίην. ἔλεγε δὲ ὧδε· ὁ Ἀδωνὶς ὁ ποταμὸς, ὦ ξεῖνε, ἐκ τοῦ Λιβάνου ἔρχεται, ὁ δὲ Λίβανος κάρτα ξανθόν οἱ ἐστι. ἄνεμοι ὦν τραχίστοι ἐκπνέοντες τῆς ἡμέρης ἐς ἄμψυξιν, τῷ χῶ ποταμῷ ἐπιφέρουσι, ἐοῦσαν ἐς τὰ μάλιστα μιλτώδεα, ἃ δὴ γῆ μὲν ἀμύδια τίθησι, καὶ τοῦ δὲ τοῦ πάθεος οὔ τὸ αἷμα, τὸ λέγεται, ἀπ' ἐκείνης αἰτίης. ὁ μὲν μοι Βύβλιος τοσαῦτα ἀπηγήσατο. ἐγὼ δὲ πρηγίως ταῦτα ἔλεγεν, ἐμοὶ μὲν δοκέει κάρτα θεὸν καὶ τοῦ ἀνέμου ἐκεῖνον σημῆναι. ἀνέβην δὲ καὶ ἐς τὸν Λίβανον ἐν Βύβλου, ὁδὸν ἡμέρης, πυθόμενος αὐτόθι ἀρχαῖον ἱρὸν Ἀφροδίτης ἵδρυται, τὸ Κινύρης ἔσαε· καὶ ἐσῆλθον τὸ ἱρὸν,

& cruor illius in aquam delatus, fluminis colorem mutet, eidémque nomen præbeat. Atque hæc quidem vulgo dicitantur: cæterùm mihi vir quidam Byblius, qui vera dicere visus est, aliam quādam huius rei causam narrauit. Dicebat autem hoc pacto: Fluuius hic Adonis, ô hospes, per Libanum defertur. Libanus autem ipse terram habet admodùm rubeam. Venti igitur vehementiores illis tum diebus exorientes, terram in fluuium deferunt, quæ tum maximè minio similis est. ea postea illum cruentum videri facit. Atque ista rei huiusce causa haudquaquam cruor est, vti ferunt, sed terra. Ac Byblius quidem tantum narrabat. Quòd si autem vera ista dixit, mihi quidem videtur diuinus adeò etiam venti iste tum ortus indicere. Cæterùm ascendi & in Libanum ex Bybli, itinere vnius diei, cùm audîssem ibi antiquum templum Veneris esse, quod Cinyras dedicasset. Ac vidi sanè

ἱρὸν, καὶ ἀρχαῖον λίαν. τάδε μὲν δὴ τὰ ἐν τῇ Συρίῃ ἀρχαῖα καὶ μεγάλα ἱρά. τοσούτων δὲ ὄντων, ἐμοὶ δοκέειν, οὐδὲν τῶν ἐν τῇ ἱρῇ πόλι μᾶλλον ἐμμέμηται, οὐδὲ νηὸς ἅτε θεοῦ ἁγιώτερος, οὐδὲ χώρη ἄλλη ἱροτέρη. ἔνι δὲ καὶ ἔργα ἐν αὐτῷ πολυτελίη, καὶ ἀρχαῖα ἀναθήματα, καὶ πολλὰ θώματα, καὶ ξόανα θεοπρεπέα, καὶ θεοὶ δὲ κάρτα αὐτοῖσι ἐμφανέες. ἰδρῶτα γὰρ δὴ ὦν παρὰ σφίσι τὰ ξόανα, καὶ κινέεται καὶ χρησμηγορέει. καὶ βοὴ δὲ πολλάκις ἐγένετο ἐν τῷ νηῷ, κλαυθμυρισμοῦ τοῦ ἱροῦ, ἤ πολλοὶ ἤκουσαν. καὶ μὲν δὴ καὶ ὅλως θεῖον πέλει, ἐν τοῖσι ἐγὼ οἶδα, πρῶτόν ὅτι πολλὰ γὰρ αὐτοῖσι ἀπεκρύπτετο χρήματα, ἐπὶ τῶν Ἀραβίων, καὶ Φοινίκων τῶν Βαβυλωνίων, καὶ ἄλλα ἐκ Καππαδοκίης, τὰ δὲ καὶ Κίλικες φέρουσι, τὰ δ' Ἀσσύριοι, εἶδον δὲ ἐγὼ καὶ τὰ ἐν τῷ νηῷ λάθρῃ ἀρχέα), ἐσθῆτα πολλὴν, καὶ

templum, eratque peruetus-tum. Atque hæc quidem in Syria sunt templa antiqua, & magna. Quæ cùm multa adeò sint, nullum tamen, quantum mihi videtur, maius eo est quod in Sacra ciuitate habetur, neque etiam ædes alia sanctior, aut terra magis sacra vspiam est. Sunt autem & opera in eo preciosa, & donaria antiqua, & miraculosa multa, & statuæ religiosæ, & dij quoque ex ipsis manifestam adeò sui significationē dantes. Siquidem & sudorem ipsis emittunt statuæ, & mouentur, & oracula edunt, & clamor sæpenumerò in æde coortus est cùm templū iam clausum esset, multique audierunt. Iam verò & diuitijs inter ea quæ quidem ipse vidi, primū atque præcipuum est. Nam multæ afferúntur ipsis opes tum ex Arabia, tum à Phœnicibus & Babylonijs, & aliæ item ex Cappadocia, & quæcunque Cilices afferunt, & quæcunque Assyrij. Vidi autem ego etiam ea quæ secretò in æde posita sunt, vestes videlicet multas, & alia

ἄλλα, ὁκόσα ἐς ἀργύριον ἢ ἐς χρυσὸν ἀφίκεται. ἰορταὶ μὲν γὰρ καὶ πανηγύρεις οὐδαμοῖσι ἄλλοισι ἀνθρώπων τοσαίδε ἀφίκαται. ἱστορίοντι δέ μοι ἐνίων πέρι, ὁκόσα ὧν ἱρῶν δή, καὶ τῶν θεὸν αὐτοὶ, ἢ τινα λοιπὸν ἐστί, πολλοὶ λόγοι ἐλέγοντο· τῶν οἱ μὲν ἱροὶ, οἱ δὲ ἐμφανέες, οἱ δὲ κάρτα μυθώδεες, καὶ ἄλλοι βάρβαροι, οἱ μὲν τοῖσι Ἕλλησι ὁμολογέοντες, τοὺς ἐγὼ πάντας μὲν ἱρέω, φοιτέω δὲ οὐδαμῇ. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ Δευκαλίωνα τὸν ἐνθεῦτα τὸ ἱρὸν ἔσασθαι λέγουσι, τοῦτον Δευκαλίωνα ἐπὶ τοῦ τὸ πολὺν ὕδωρ ἐγένετο· Δευκαλίωνος δὲ πέρι λόγον ἐν Ἕλλησι ἤκουσα. Ἐπεὶ δὲ ἐπὶ αὖτις νέμεσι. ὁ δὲ μύθος ὧδε ἔχει· ἄλλα ἄλλη γίνεται, οἱ μὲν ἄνθρωποι, οὐ πάντοι ἐξίστανται, ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν ἀεὶ γίνεται, πάντων ὅλον, οὗτοι δὲ γίνονται τῶν λοιπῶν ἐόντες, τὸ αὖτις

alia quæcunque argento aut auro seorsim deputata sunt. Nam festa quidem & solennes conuentus haud vllis aliis hominibus æquè multùm peraguntur. Porrò inquirenti mihi de annis, quàm diu templum hoc durâsset, & de dea, quámnam ipsi eam esse putarent, multi sermones ferebantur, quorum alij sacri tradebantur, alij aperti ac plani erant, alij contrà valde fabulosi: rursum alij Barbari, alij cum Græcis consentientes: quos ego omnes quidem referam, haud quaquam autem approbo. Complures igitur Deucalionem Scytham illum tradunt templum hoc conseerâsse, eum puta Deucalionem, cuius temporib. aquarum diluuium fuit. Cæterùm de Deucalione inter Græcos sermonem quem illi de eo referunt, audiui. Habet autè sermo ille hoc pacto: Hanc hominum generationem quæ nunc est ab initio haudquaquam fuisse, sed eam quæ tum fuit, totam interijsse. Hos aût homines qui nûc sunt, secûdi generis esse, eius quod

τις ἐκ Δευκαλίωνος ἐς πλῆθος ἀπέκτετο. ἐκέκραγε δὲ περὶ τῶν ἀνθρώπων, τάδε μὲν ὑόντα, ὑβρεσθαι κάρτα ἐόντας, ἀθέμιστα ἔργα ἔπρασσον. οὔτε γὰρ ὅρκια ἐφύλασσον, οὔτε ξένους ἐδίκαιουν, οὔτε ἱκετέων ἐφείδοντο, ἀντ' ὧν σφίσι μεγάλα συμφορὴ ἀπέκτετο, αὐτίκα γῆ πολλὸν ὕδωρ ἐκδιδοῖ, καὶ ὄμβροι μεγάλοι ἐγένοντο, καὶ οἱ ποταμοὶ κατέβησαν μέζονες, καὶ ἡ θάλασσα ἐπὶ πολλὸν ἀνέβη, ἐς ὃ πάντα ὕδωρ ἐγένετο, καὶ πάντες ὄλοντο. Δευκαλίωνα δὲ μοῦνον ἀνθρώπων ἐλίπετο ἐς γενεὴν δεύτερον, ἀβροτίης τε καὶ τῶν σὺν βίῳ ἅπαντα. ἐπὶ δὲ οἱ σωτηρίη ἤδε ἐγένετο· λάρνακα μεγάλην, τὴν αὐτὸς ἔχει, ἐς ταύτην ἐσβιβάσας παῖδάς τε καὶ γυναῖκας ἑωυτοῦ, ἐσέβη. ἐσβαίνοντι δὲ οἱ ἀπίκοντο σύες καὶ ἵπποι, καὶ λέοντες γένεα, καὶ ὄφιες, καὶ ἄπαντα, ὁκόσα ἐν

rursus à Deucalione in tantam multitudinem excreuit. De illis autem hominibus, huiusmodi quædam traduntur: Cùm contumelioſi admodum eſſent, nefaria opera eos perpetrâſſe. Neque enim iuſiurandum obſeruâſſe, neque hoſpites recepiſſe, neque ſupplicium miſertos eſſe. Ob eam rem, maximam calamitatem ipſos mox conſecutam eſſe. Statim enim & tellus multam aquam effudit, & imbres magni fuerunt, & flumina ſolito maiora decurrerunt, & mare quoque in multum aſcendit eò vſque, dum omnia aquis inundarentur, atque omnes perirent. Deucalion autem ſolus hominum relictus fuit, in ſecundam videlicet generationem, prudentiæ ſimul & pietatis gratia. Seruatus autem fuit hoc pacto: Arcam quandam magnam, quam ipſe habebat, impoſitis in eam & liberis & vxore ſua conſcendit. Cæterùm cùm ipſe ingrederetur, venerunt eodem & apri, & equi, & leonum genera, & ſerpentes, aliáque quæcun-

ἐρχῆ νέμονται, πάντα ἐς ζώα γίνεται. ἐκ πάντα ἐδίκαιτο, καὶ μὴν οὐκ ἐσίνοντο, ἀπέσχετο μὲν Διόθεν φιλίη ἐχέφρονος, καὶ ἐν μιῇ λάρνακι πάντα ἐπικωσαμ, ἐς τὸ ὕδωρ ἐπικράτει. τὰ μὲν Δευκαλίωνος πέρι Ἕλληνες ἱστορέουσι. τὰ δὲ δὴ τούτου, λέγεται δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, μεγάλαι ἄξιοι θωμάσαι, ὅτι ἐν τῇ σφετέρῃ χθονὶ χάσμα μέγα ἐγένετο, καὶ τὸ ἄμμαν ὕδωρ κατεδέξατο. ἐκπαλίσαι δὲ, ἀπὸ τῶν ἐγένετο, βωμούς τε ἔθετο, καὶ ναὸν ἐπὶ τῷ χάσματι Ἥρης ἄγιον ἱδρύσατο. ἐγὼ δὲ καὶ τὸ χάσμα εἶδον, καὶ ἔτι καὶ νῦν σμικρά μιν ἐστὶ, ἀ μὴ ἦν πάλαι μέγα ἐὸν, νῦν τοιόν δὲ ἐγένετο, οὐκ οἶδα. τὸ Α ἐς τὸ εἶδον, μικρόν ἐστι· σῦμα δ' ἐπὶ τόδε πρόσεστι, δι' ἐμέσου ἔτι ἐν θαλάσσης ὕδωρ

quæcunque tellure pascuntur, bina ex vnoquoque genere cuncta. Ille autem recepit ad se omnia, atque ea ipsum haudquaquam ladebant, sed magna inter eos, Ioue ita dispensante, concordia erat, vnáque in arca omnes nauigabāt quamdiu aqua superabat. Atque hæc quidem de Deucalione Græci tradunt. De ijs autem quæ mox consecuta sunt, fertur alius quidam sermo ab ijs qui Sacram incolunt ciuitatem, magna certè admiratione dignus: quòd in ipsorum videlicet terra hiatus quidam factus fuerit, ac totam illam aquā absorbuerit. Deucalion autem, vbi hæc ita facta sunt, & aras constituit, & ædem supra hiatum illum Iunoni sacram erexit. Ego verò etiam hiatum vidi, & est sub æde illa, admodum exiguus quidam. Vtrum aūt antiquitùs etiam maior fuerit, & nunc in tam paruum redactus sit, equidem nescio. Is vtiq; quem ego vidi, paruus est: signum autem quo fidem historiæ hanc faciant, hoc peragunt: Bis vno quoque anno ex mari

ὕδωρ ἐς τὴν νηὸν ἀπικνέεται. φέρουσι δὲ οὐχ ἱρεῶν μοῦνον ἀλλὰ πᾶσα Συρίη καὶ Ἀραβίη. καὶ πέρην τοῦ Εὐφράτεω, πολλοὶ ἄνθρωποι ἐς θάλασσαν ἔρχονται, καὶ πάντες ὕδωρ φέρουσι. τὸ πρῶτα μὲν ἐν τῷ νηῷ ἐκχέουσι, μετὰ δὲ ἐς τὸ χάσμα κατέρχεται, καὶ δίκεται τὸ χάσμα μικρὸν χρόνον, ὕδατος δὲ πολλοῦ. τὰ δὲ ποιέουσι, Δευκαλίωνα ἐν τῷ ἱρῷ τόδε νόμον θεῖναι λέγουσι, συμφορῆς τινὸς γενομένης μνῆμα ἔμμεναι. ὁ μὲν δὴ ἀρχαῖος αἰτίης λόγος ἀμφὶ τοῦ ἱροῦ τούτου ἐστί. ἄλλοι δὲ Σεμίραμιν τὴν Βαβυλωνίην, τὰ δὲ πολλὰ ἔργα ἐν τῇ Ἀσίῃ δεῖται, ταύτην καὶ τόδε τὸ ἱρὸν θέσθαι νομίζουσι, ἐκ Ἥρης δὲ ἄσασθαι, ἀπὸ μητρὸς οὔτως ἐπίκλησιν. Δερκετὼ δὲ ἐστὶν ἐν Φοινίκῃ ἐπώνυμα, θέημα ξεῖνον. ἰχθύσι μὲν γυνή, τὸ δὲ ὀπίσω ἐκ μηροῦ ἐς ἄκρους πόδας, ἰχθύος οὐρὴ ἀρτέαται· ἃ δὲ ἐν τῇ ἱρῇ πόλει,

aqua in ædem defertur. Ferunt autem illam nō ſacerdotes modò, ſed tota Syria, & Arabia, & qui trans Euphratem incolunt, multi hoc mines ad mare deſcendunt, atq; omnes inde aquam affe ferunt. Ac primò quidem in æde effundunt illam, poſtea autem in hiatum deſluit, recipitq; lacus ille quāuis exiguus, immenſam vim aquæ. Atq; hæc ita faciendi, Deucalionem ritū ac legem impoſuiſſe ferūt, ad teſtandam cladis paſſæ beneficij memoriam. Vetuſtior igitur ſermo de templi origine talis quidem ferur. Alij autē Semiramidē Babyloniam illam, cuius multa paſſim opera per Aſiam extant, etiā hanc ſedem conſecrāſſe putant, cæterum non Iunoni, ſed matri ſuæ, cui nomē Derceto fuit. Dercetus aūt imaginem in Phœnicia vidi ſpectaculū planè peregrinum, altera quidem parte mulierem, altera verò quantū à femoribus ad unos pedes protenditur, in piſcis caudam deſinentem. At hæc quæ in Sacris

cūtur,

[illegible], ἀδελφὴ γυνή ἐστι. πόλις δὲ τοῦ λόγου αὐτοῖσι τάδε τὰ σημήια. ἰχθύας ἱρὰ νομίζουσι, καὶ ἐπὰν ἰχθύων ψαύσωσι. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σιτέεται, περιστερὴν δὲ μούνην οὐ σιτέεται, ἀλλὰ σφίσι ἱρή. τὰ δὲ γινόμενα δοκέει αὐτοῖς ποιέειν Δερκετοῦς καὶ Σεμιράμιος ἄδικα, τὸ μὲν, ὅτι ἐκείνης μορφὴν ἰχθύος ἔχει, τὸ δὲ, ὅτι τὸ Σεμιράμιος τέλος ἐς περιστερὴν ἐγένετο. ἀπ' ἐγὼ τὸν μὲν λόγον, ὅτι Σεμιράμιος ἔργα ἐστὶ, τάχα κου δίκομαι, ἀκούσας δὲ τὸ ἱρὸν ἔμμισθα, οὐδαμῇ πείθομαι. εἰ μὲν γὰρ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι ἦσαν οἱ ἰχθύας οὐ σιτέονται, καὶ τάδε οὐ διεκινδύνευον. δοκέει δὲ καὶ τῷ λόγῳ ἱρὸς, τὸν ἐγὼ παρ' ἄλλου ἤκουσα· ὅτι μὲν θεὰ, Ῥέη ἐστὶ, τὸ δὲ ἱρὸν, Ἄττεω ποίημα. Ἄττης δὲ γὰρ

cititate est, tota mulier est. Porrò argumenta quibus huic narrationi fidem faciunt, non ita clara habent. Pisces rem sacram existimant, neque vnquam pisces attingunt. Deinde & aues, alias quidem edunt, columbam autem solam non edunt, sed hæc sacra ipsis est. Et quòd hæc ita fiunt, placet ipsis Dercetus & Semiramidis gratia fieri: alterum quidem, quòd Dercetо piscis formam habet: alterum autem, quòd Semiramis ad postremum in columbam versa est. At ego ipsam quidem ædem Semiramidis opus esse, fortasse permiserim, Dercetus autem sacram esse haudquaquam credo: quando & apud Aegyptios nonnulli sunt qui piscibus non vescuntur, idque in gratiam Dercetus minimè faciunt. Fertur autem & alius sermo sacer, quem ego à sapiente quodà viro audiui: quòd videlicet dea Rhea sit, templum autem Attæ opus. Porrò Attes

γένος & Λυδὸς μὲν ὢν, πρῶτος δὲ τὰ ἱερὰ τὰ ἐς Ῥέαν διδάξατο, καὶ τὰ Φρύγων καὶ Λυδῶν καὶ Σαμοθρᾳκῶν ἐπιτελέουσι, Ἄττιν πάντα ἱμαθόν. ὡς γὰρ μιν ἡ Ῥέη ἔτιμα, βίου μὲν ἀνδρείου ἀπεπαύσαντο, μορφὴν δὲ θηλέην ἐμάσσατο, καὶ ἐσθῆτα γυναικείαν ἐνεδύσατο, καὶ ἐς πᾶσαν γῆν φοιτέων, ὅππῃ τι ἐπέτελλε, καὶ τὰ ἔπαθε, ἀπηγέετο, καὶ Ῥέην ἤσκει, ἐν τοῖσι καὶ ἐς Συρίην ἀπίκετο, ἐς δὲ οἱ νέῳ Εὐφράτεω ἄνθρωποι ὅτι οὐ τὸν οὔτε ἱρὰ ἐδέκοντο, ἐν τῷ δὲ τῷ χέρῳ τὸ ἱρὸν ἐκείης σαῖο. σημήια δέ μιν θεὸς τὰ πολλὰ ἐς Ῥέην ἀπικνέεται· λέοντα τῷ γὰρ μὲν φέρουσι, καὶ τύμπανον ἔχει, καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ πυργοφορίῃ, ἐκείνῳ δὲ Ῥέην Λυδοὶ ποιέουσι, ἐλαύνει δὲ καὶ Γάλλων πέλας, οἳ ἐσὶν ἐν τῷ ἱρῷ, ὅτι Γάλλοι Ἥρῃ μὲν ἐθλάμεν, Ῥέῃ δὲ τιμωρέονται, καὶ Ἄττιν μιαίνουσι.

genere quidem Lydus fuit, primus autem sacrorum ritus ea quibus Rhea celebretur, tradidit. Ac quibus Phryges & Lydi & Samothraces in sacris utuntur omnia ab Atte acceperunt. Postquam enim ipsum castrauit Rhea, virum quidem virilem agere desijt, formam autem fœminæ effinxit, vestemq; mulichrem induit. Atque ita per omnem terram obambulans, & facta peragebat passim, & quæ passus esset, narrabat, Rheamq; celebrabat. Inde & in Syriam venit. Eorum cum illi qui ad Euphratem incolunt hominem neque ipsum, neque sacra eius receperint, hoc in loco templum constituit. Ac multa signa adsunt deæ, quæ ipsam Rheam videri faciunt. Nam & leones ipsam ferunt, & tympanum habet, & coronam in capite turritam gestat, qualem & Lydi Rheam effigiant. Dicebat autem & de Gallis idem qui in templo sunt, quòd Galli Iunoni quidem haudquaquam, Rheæ autem castrari soleant, & v Attem inquinent.

μίσητα. τὰ δὲ μοι ἀφιγμένα μὴ λοιπὰ ἴμμεναι, ἀληθέα δ' ὄ, ἐπὰ καὶ τῦς τοιαῦς ἄλλω αἰτίλω ἤκουσα πολλὸν πιστοτέρω. ἀνδάνει δὲ μοι τὰ λέγουσι ζῦν ἱερεῦ πίεσ, τοῖσι Ἕλλησι τὰ πολλὰ ὁμολογέοντα· τῷ μὲν γὰρ, Ἡρέω λεγέοντα, τὸ δ' ἔργον Διονύσου ζῦ Σεμέλης πεφυκότος· καὶ γὰρ δὴ Διόνυσος ἐς Συρίλω ἀπίκετο, ἐπὶ τὸν ὁδὸν, τῷ ἦλθε ἐπ' Αἰθιοπίλω. καὶ ἔστι πολλὰ ἐν τῷ Διονύσου πεποιημένα σήματα, ἐν ζοῖσι καὶ ἰδοῦτο βάρβαροι, καὶ λίθοι ἰνδοὶ, καὶ ἐλέφαντων λίφρα, τὰ Διόνυσος ἐξ Αἰθιόπων λῶπεν. καὶ φαλλοὶ δὲ ἵστασι ἐν ζοῖσι πεσσοῖσι, δύο μάλα μεγάλοι, ἐπὶ δ' ἐπίγραμμα τοῖον ἐπιγέγραπται·

Τόν δὲ Φαλὸν Διόνυσος Ἥρη μητρὶ ἀνέθηκα.
Ἐμοὶ μὲν ὧν καὶ τοῦ δὲ ἀρκέει. ἐρέω δὲ καὶ ἄλλο, τί δὴ ἐν τῷ ναῷ Διονύσου ὄργιον. Φαλλὸς

tentur. Cæterùm hæc mihi conuenientia quidem videntur esse, vera autē non, quoniam de castratione aliam quoque audiui causam, multa hac fide digniorem. Placent verò mihi hæc, quæ de templo dicūt, in quibus cum Græcis consentiunt, deam quidem Iunonem putantes esse, ipsum autem opus Dionysii, eius qui ex Semele natus fuit. Nam & Dionysius in Syriam venit, eo videlicet itinere, quo in Aethiopiam est profectus. Et sunt multa in templo eius indicia, quæ ipsum auctorē comprobant: inter quæ & vestes Barbaræ, & lapilli Indici, & Elephantorum cornua, quæ ille ex Aethiopia tulit. Etiam Priapi stant in vestibulis, duo admodū magni, qui tali Epigrammate inscripti sunt:

Hos posui Bacchus tibi Iuno nouerca Priapos.

Ac mihi quidem vel ista sufficiunt. Cæterùm dicam & aliud, quo ritu videlicet Dionysii sacra in æde peragant.

Φασὶ Ἕλληνες Διονύσῳ ἐγείρουσι, ἐπὶ τῶν καὶ τοιόνδε τι φέρουσι, ἄνδρας μικροὺς ἐκ ξύλου πεπαιγμένους, μεγάλα αἰδοῖα ἔχοντας, καλέονται δὲ τάδε νεωρόσπαστα. ἐν δὲ καὶ τόδε, ἐν ᾧ ἱρῷ, ἐν δεξιῇ ζῷ νηοῦ κάθηται σμικρὸς ἀνὴρ χάλκεος, ἔχων αἰδοῖον μέγα. τοσόνδε μὲν ἀμφὶ τῶν οἰκισάντων ζῷ ἱροῦ μυθολογέουσι. ἤδη δὲ ἱρίου καὶ ζῷ νεῶ πέρι. θεσπίσαί τι, ὅπως ἐγήνετο, καὶ ὅστις μὲν ἐποίησε. λέγουσι τὸν νηὸν τὸν πρὶν ἐόντα, μὴ ἔμπροσθεν τὸν νῦν ἀρχῆθεν γεγενημένον, ἀπ' ἐκεῖνον μὲν καθαρωτέρῳ χρόνῳ ὕστερον, τὸν δὲ νῦν ἐόντα, Στρατονίκης ἔμπροσθεν ποίημα, γυναικὸς ζῷ Ἀσσυρίων βασιλῆος. λοιπὸν δὲ μοι ἡ Στρατονίκη ἐκείνη ἔμπροσθεν, τῆς ὁ πρόσθεν ἐρασθεὶς, τὸν ἥλιγξε τῆ ἐπιτροπῇ· ὡς γὰρ μὲν ἡ συμφορὴ καταλαβοῦσα ἀμηχανίῃ ᾧ κακῷ, ἀσχέτῳ λοιπόν τι,

Priapos Græci (quos & Phallos ipsi dicunt) Dionysio erigunt, in quibus & tale quiddam portant, viros pusilla exiguos, ex ligno effigiatos, magna virilia habentes. Vocantur autè ὁ Neorospasta hæc. Est igitur & hoc in templo illo. Nam ad dexteram ædis partem sedet exiguus vir ex ære factus, habens virile magnum. Ac tantùm de illo quod ad conditores templi attinet, tradunt. Iam verò & de æde dicam, & de situ eius, quo pacto ædificata sit, & quisnam illam ædificauerit. Dicunt igitur ædem illam, quæ à principio fuit, haudquaquà eam esse, quæ nunc est, sed antiquiorem illam quidem successu temporum collapsam esse, hanc autem quæ nunc est, Stratonices opus esse, uxoris regis Assyriorum. Videtur autem mihi Stratonice illa esse, quæ à priuigno amata fuit, cuius amorem medici industria deprehendit. Postquam enim ipsum ægritudo hæc inuaserat, dubius animi, propterea & illi malè

hoc

hoc turpe videretur, silentio rem premens, morbo decumbebat. Iacebat autem nullo quidem certo dolore affectus, veruntamen & color eius omninò immutabatur, & corpus indies marcescebat. Medicus autē vt ipsum aspexit, nullum manifestum morbi indicium præ se ferentem, amorem esse morbum cognouit. Amoris autem occulti multa indicia sunt: oculi videlicet languentes, & vox, & color, & lachrymæ. Quæ omnia cùm ille in hoc animaduertisset, huiusmodi quædam facit. Manu quidem dextera adolescentuli cor tenebat: eos verò qui in domo erant, omnes introì in cubiculum, vbi ille decumbebat, vocabat. Ille igitur cæteris quidem ingredientibus omnibus cum summa quiete iacebat: at vbi nouerca adueniebat, tū de- & colorem mutare, & sudorem emittere incipiebat, & cor corripiebatur, & ei cor subsultabat. Quæ cùm ita essent, manifesta amoris indicia medico præbebant. Ac in hoc pacto sanitati restituit. Aduocato adolescentis pa-

τίρα, μάρτα ὀρρωδοῦσα· ἦν δὲ ἡ νόσος, ἔφη, πλὴ ὁ πᾶς ὅδε ἀῤῥωστία, ἡ νόσος δὲ, ἀλλὰ δὴ δεινή· ὅδε γάρ τοι ἀλγεῖ μὲν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ πάθους, ἔρως δὲ μιν κὴ φρενοβλαβείη ἔχει. ἐπιθυμίη δὲ, τῶν ἐδαμᾷ τὼξίλα, φιλέει γυναῖκα ἐμὲ, πλὴ ἐγὼ ὅτι μιτήσομαι. ὁ μὲν ὧν τοιῷδε σοφὴ ἐψεύδετο. ὁ δὲ αὐτίκα λιτεύει, πρός τε σοῦ φησι κὴ ἐπιτειπῆς, μή μοι πᾶσα δὲ ὀλίσῃς· ὁ δὲ ἰδίλων ταύτῃ συμφορῇ ἔοικε, ἀκμὴ οἱ ἡ νοῦσος ἀπειρεῖν, ὥσ᾽ αὐ μὴ δαμᾷ ξυνετεύσῃ, σφέα δὲ ἔγωγε πάσῃ βασιληίῃ, μὴ δὲ ἐμὲ ἱκέτην ἐὼν, φόνον πέξῃ οἵας ἐπεχῇ. ὁ μὲν, ὃν δὲ γνοὺς ἐὼν, ἰδιώτης. ὁ δὲ μιν αὖτις ἀμαθίζει, ἀνδρὸς σκώπτας, γάμον μὲν ἀπαιρόμενος, ἃ δὲ ἐπιτὴν ἄνδρα βιάμενος. σὺ δὲ μὴ ἔασ ἄρ᾽ αὐτὸν ἔπραξας, ἅ τοι φίλη γυναῖκα ἐκόντι, ἐμεῦ τάδε

tre, qui admodum tum ſuæ uxoris cauſa ſolicitus erat: Hic morbus, inquit, haudquaquam quam morbus eſt, ſed iniuria quædam. Nam ille quidem dolore neutiquam premitur, ſed amor ipſum & precordia tenent. Expetit autem ea quæ illi haudquaquam aſſequi licet. Vxorem enim meam amat, quam ego minimè dimiſſurus ſum. Atque hac ille tum prudentia mentiebatur. Pater autem continuò precari cœpit: Per prudentiam ego te tuam, perq; ipſam medicinã obteſtor, ne mihi perditum eas filiũ. Non enim ſua ſponte hoc malo tenetur, ſed morbus illi inuito hic accidit. quare tu nequaquam æmulando velis luctum toti regno conciliare, néve, mediscus cùm ſis, hanc homicidij notã inurere medicinæ. Atq; hoc pacto ignarus ille, tamen precabatur. Alter autem reſpõdens ei rurſum: Nefaria, inquit, moliris, coniugem meam à me auferre quærens, & homini medico vim faciens. Tu verò quónam pacto ipſe abſectius eſſes, ſi quis vxoris tuæ deſiderio teneretur, quando

nunc

νάδι φόμῳ Θ'; ὁ δ' πῶς τοῦτο
δ' ἔλεγεν, ὡς ἐδ' αὐτὸς ἄρ' ἐκεί-
νη γυναικὸς ἐφείσατο, ἐδ' ἂν
δι' αὐτῆς ἐφθόνει, ἃ καί
τοι μητρῶς ἐπεθύμει· ἐ γὰρ
ὁμοίως συμφορὴν ἔμμεναι,
γαμετὴν ἢ παῖδα ὀλέσαι. ὡς
δ' τάδι ὁ ἰητρὸς ἤκουσε, τί δι,
ἔφη, ἐμὶ λέσσεαι; κῆ γάρ τοι
οὐ γυναῖκα ποθεῖ· τὰ δ'
ἐμεῦ ἐγὼ, πάντα ἕνα ψεύ-
δεα· πείθεαι μὲν τοιούτοισι,
τὴ δ' μὲν παιδὶ λάβε κῆ γυ-
ναῖκα κῆ βασιλείω, αὐτὸς
δ' ἐς τὴν Βαβυλωνίην χά-
ρην ἀπίκετο, κῆ πόλιν ἐπὶ τῷ
Εὐφράτῃ ἐνέυνομον ἐωυτοῦ ἐ-
πώνυσε, ἔνθα οἱ κῆ ἐτελεύ-
τησε ἐόντι. ἔδ' μὲν ὁ ἰητρὸς
ἔρωτα ἔγνω τὴ κῆ ἴσασε. ἔδ'
δὲ ὑπὲρ Στρατονίκη, ἔτι τῷ
πρόσθεν ἀνδρὶ συνοικέουσα,
ἔπαρ τοιόνδε δὴ ἐθηήσατο, ὅτε
μὲν ἡ Ἥρη ἐκέλευε ἐωυτῇ οἱ
νέην ἐν τῇ ἱρῇ πόλι νηὸν, ἐ δὲ
ἀκαθέοι, ποιᾶ οἱ, ἢ μακὰ ἀ-
πέλλει. ἐ δὲ τὰ μὲν πρῶτα ἐδ'

nunc iſta à me poſtulas? Tũ ille ad hæc reſpondit, quòd neq; ipſe vxori vnquam parſurus fuiſſet, neque filio ſaluti inuideret, etiamſi nouercæ deſiderio teneretur. neque enim parem iacturam eſſe, vxorem, ac filium amittere. Quæ cùm medicus audiſſet: Quid igitur me, inquit, obteſtaris? Etenim tuæ ille vxoris deſiderio tenetur. Et quæ ego tibi modò dicebam, omnia falſa fuêre. Adducitur itaq; hiſce pater, ac filio quidem & vxorem relinquit & regnum: ipſe verò in terram Babyloniam abijt, & ciuitatem ſupra Euphratem, cognominem ipſi, condidit, vbi & mortem poſteà obijt. Atque hoc quidem pacto tum medicus amorem cognouit, & curauit. Stratonice verò hæc, cùm adhuc priori marito cohabitaret, ſomnium tale vidit: Viſa eſt ei Iuno iubere ædem illam in Sacra ciuitate extruere ſibi, & ſi minùs pareret, multa maláque ipſi comminari. Illa verò primoquidem nullam

ſomnij

τίρα, μάρτα ὀρρωδοῦντα· ἦν δὲ νόσος, ἔφη, τῷ ὁ παῖς ὅδε ἀρρωστία, ὁ νόσος δὲ, ἀλλὰ ἀδικία· ὅδε γάρ σοι ἄλλο τί μὲν οὐδὲν, ἔρως δὲ μιν καὶ φρενοβλαβὴς ἔχει. ἐπιθυμίᾳ δὲ, τῶν ἀδαμᾷ τῶν ἐστὶ, φιλίων γυναῖκα ἐμοῦ, φησὶν ἐγὼ ὅτι μετέσομαι. ὁ μὲν ὧν τοιῶδε σοφίᾳ ἐψεύδετο. ὁ δὲ αὐτίκα ἱλίσσετο, πρός τε σοῦ φίλης καὶ ἱκετικῆς, μή μοι παῖδα ὀλέσῃς· ὁ γὰρ ἐθέλων ταῦτα συμφορῇ ἔσχε, ἀπαιδοῖ δὲ ἀνοῦσθαι δικαίᾳ, ὡς σὺ μηκαμῶ ξυλοτυπίαν, σφόδρα ἔγωγε πάσῃ βασιλείᾳ, μηδὲ ἱητρὸς ἰᾶσθαι, φόνον πεφυκυίας ἱκετικῆ. ὁ μὲν, οὐδὲν ἀγνῶς ἰᾶτο, ἰδίᾳ. ὁ δὲ μιν αὖτις ἀμείβετο, ἀνέσια σκώπτας, γάμον μὲν ἀπαιτιόμενος, ἃ δὲ ἱητρὸν ἄνδρα βιάσθαι. σὺ δὲ ὡς ἂν αὐτὸς ἔπραξας, εἴ τοι σὺν γυναῖκα ἐθέλεις, ἰμοὶ τάδε

tre, qui admodum tum sollicitus erat: Et quis morbus, inquit, hunc adeo premit? Non tam morbus est, quam morbus est, sed iniuria quaedam. Nam ille quidem dolore neutiquam premitur, sed amor ipsum vecordia tenent. Expetit autem ea quae illi haudquaquam assequi licet. Virginem enim meam amat, quam ego minimè dimissurus sum. Atque hac ille tam prudentia mentiebatur. Pater autem continuò precari coepit: Per prudentiam equidem tuam, perq; ipsam medicinam obtestor, ne mihi perdas eas filiũ. Non enim suaserim te hoc malo tenetur, sed numbus illi inuito hinc accidit. quare tu nequaquam dubitando velis lustinum tuo gno conciliare, neve, medicus cùm sis, hanc hominis notã inurere medicinae. Atque hoc pacto ignarus ille, men precabatur. Alter autem respõdens ei rursum: Nefarium, inquit, moliris, coniugem meam à me auferre quaerens, & homini medico vim faciens. Tu verò quonam pacto ipse effectus esses, si quis uxoris tuae desiderio teneretur,

μόμφ; ὁ δὲ πρὸς ταῦτα ἀποκριναμένου, ὡς οὐδὲ αὐτὸς ἂν ποτε γυναικὸς ἡσθῆναι, οὐδὲ παῖδα σωτηρίαν ἡγήσασθαι, οὐδὲ μὴν μητρῶν ἐπιθυμεῖν· ὁ γὰρ ἀποθνήσκειν συμφορὰν ἡγούμενος, ἀμφοτέρων δὲ παύσεσθαι ὀλίγου. ὡς δὲ τάδε ὁ ἱερεὺς ἤκουσε, τί δῆτα, ἔφη, ἐμὲ κελεύσεις; καὶ γάρ τοι καὶ γυναῖκα νεωτέραν· τὰ δὲ ἄλλα ἐγὼ, πάντα ὅπως ἐρεῖς, ποιήσω· καὶ παῖδα μὲν τουτοισὶ, καὶ ἂν μὴ παῖδα πάνυ γνήσιον, καὶ βασιλείαν, αὐτὸς ἐγὼ τῶν Βαβυλωνίων χάριν ἀπολείπω, καὶ πόλιν ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐκτίσας ἐπώνυμον ἑαυτοῦ ἐπώσομαι, ἔνθα οἱ καὶ ἀποθανεῖν ἐγένετο. ἆρ' οὖν μὴ ὁ ἱερεὺς ἔφατο ἴσως τι καὶ ἤκουσε. καὶ δὴ καὶ ἐς Στρατονίκην, ἔτι τῷ πατρὶ ἀνδρὶ συνοικίουσαν, ἦλθε τοιόνδε τι ἰδησόμενος, ὡς μὲν ἡ Ἥρη ἐκέλευε ἐν ὄρεϊ οἱ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει νηὸν, ἃ δὲ ἐπέθετο, πολλὰ οἱ, καὶ κακὰ ἀπειλῶν. ἃ δὲ τὰ μὲν πρῶτα οὐδαμῶν

munc iſta à me poſtulas? Tū ille ad hæc reſpondit, quòd neq; ipſe vxori vnquam parſurus fuiſſet, neque filio ſaluum inuideret, etiamſi nouercæ deſiderio teneretur. neque enim patrem iacturam eſſe, vxorem, ac filium amittere. Quæ cùm medicus audiſſet: Quid igitur me, inquit, obteſtaris? Etenim tua ille vxoris deſiderio tenetur. Et quæ ego tibi modò dicebam, omnia falſa fuêre. Adducitur itaq; hiſce pater, ac filio quidem & vxorem relinquit & regnum: ipſe verò in terram Babyloniam abijt, & ciuitatem ſupra Euphratem, cognominem ipſi, condidit, vbi & mortem poſteà obijt. Atque hoc quidem pacto tum medicus amorem cognouit, & curauit. Stratonice verò hæc, cùm adhuc priori marito cohabitaret, ſomnium tale vidit: Viſa eſt ei Iuno iubere ædem illam in ſacra ciuitate extruere ſibi, & ſi minùs pareret, multa maque ipſi comminari. Illa verò principiò quidem nullam

ſomnij

μίαν ὥραν ἐποίησε, μετὰ δὲ, ὡς μεγάλην νοῦσον ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τὴν ὄψιν ἀπεκάλυψε, καὶ τὴν Ἥραν ἱλάσκετο, καὶ σκαπτὸν τὸν νεὼν ὑπέσχετο. καὶ αὐτίκα ὑγιὴς γενομένη ὁ ἀνὴρ εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν ἔπεμπε, σὺν δὲ οἱ καὶ χρήματα, καὶ στρατιὰν πομπὴν, ἣν μὲν οἰκοδομίαν, ἣν δὲ ζῦν ἀσφαλεῖ ἄνευκα. καλέσας δέ τινα τῶν ἑαυτῦ φίλων ἐνέτειλε, λάρτα καλὸν, ὧν ὄνομα ἦν Κομβάβος· ἦν δέ τοι, ἔφη, ὦ Κομβάβε, ἡδὺς ἐν ἡλικίᾳ, σὺ πλεῖστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινῶ σοφίης τε, καὶ ἀνοίκης τῆς ἐς ἐμίας, τὴν δὲ ἐπιδέξαο. νῦν δέ μοι χρεὼ μεγάλης πίστεως, ὧν σε θέλω χωωικὴ ἐμὴ ἐσπόμενον. ἔργον τί μοι ἐπιτελέσαι, καὶ ἱρὰ τελέσαι, καὶ στρατιὴς ἐπικρατέειν· ἐν δὲ ἀπὶ κομιδῇ ἐξαμείψειν τιμὰ μεγάλα ἐσεῖται. πρὸς δὲ τάδε ὁ Κομβάβος

somnij huius rationem habuit: postea autem vt ipsam grauis morbus corripuit, & viro visionem exposuit & Iunonem placare cupiit, ædémque se illam conditurum esse promisit. Ac sanitatem vbi conualuit, marito ipsam in Sacram ciuitatem misit, cum ipsa autem opes & pecunias, & exercitum magnum, partim ædificandi causa, partim etiam securitatis gratia. Vocato autem quopiam ex amicis homine adolescente admodum, formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe, vtpote prorsum, ex omnibus amicis diligo maximè, & cùm ob prudentiam, tum ob beneuolentiam erga me tuam, quam & præstitisti, laudo in primis. In præsentia autem opus mihi est magna fide, quare te volo cũ exercitu hinc profectũ, & ædificium absoluere mihi, & sacra peragere, & exercitui præesse. Cæterum vbi reuersus fuerit, magnis à nobis honoribus afficieris. Ad hæc igitur Combabes

ἀυτίκα λύσοιτο, πολ-
λὰ παρίων καὶ μὴν ἱκετεύ-
ων μὴ μεταπέμπεσθαι οἱ τὰ πολ-
λὰ ἐωυτοῦ μείζονα χρήματα,
καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱερόν.
Καὶ ὀρρώδεε, μήκοτε οἱ ζηλο-
τυπίη χρόνῳ ὑστέρῳ ἐς τὸν
πρωτοπόλιν χόλον τράποιτο, τὸν μοῦν-
ον ἀπάξειν ἐμέλλε ὡς δὴ ἐ-
κόντα ἐπίσεσθαι· ὁ δὲ ἱκεσίην
ἀτέρης ἄπλητος, ἀπειρέσιος οἱ
ἐὼν ἐπὶ ἡμερίῃσι, μετὰ
δὲ ἀπαλλαγὰς μὲν τινὰς ποιησάμενος
τῶν μάλιστα ἐδέετο. τυ-
χὼν δὲ ῥηιδίως, ἐς τὸν ἑωυ-
τοῦ ἀπικνέεται, καὶ πι-
καμάξῃ, τοιάδε ὠδύ-
ρετο· Ἰὼ Ἀθηναίη, τί μοι ταύ-
της πίσυνον; τί δὲ μοι ὁ-
δὸν, τὴν τόν ἦδη ἐλήλυ-
θα; νέον μὲν ἐγὼ, καὶ γυ-
ναῖκα ἠγάγομαι· τὸ δέ μοι
κάκη συμφορὴ ἔσσεται, ἢ
ἐγωγε πᾶσαν ἀτίλλω κα-
κοῦσθαι. ὦ μιχλώ-
δες ἔργον ἀρτιλλόαι, τό
περ πάντα φόβον ἔχουσα.
τάδε

babus, statim precari cœpit, multis obtestans Regem, ne se mitteret, néve sibi crederet pecuniam multò suis facultatibus maiorem, deinde & vxorem, & opus sacrum. Cæterùm illud formidabat, ne quando progressu temporis zelotypia erga Stratonicen ipsi pareretur, vt quam solus inde abducturus erat. Cæterùm vbi illum haudquaquam permouit, supplicare iterum cœpit, quo sibi spatium septem dierum permitteret, ac deinde vbi ea perfecisset, quibus maximè opus haberet, ablegaret. Quod cùm facilè impetrâsset, domum suam abit, & procidens in terram, huiusmodi quædam cum fletu eiulauit: O me miserũ, quò mihi hac fide? quò mihi autem via ista, quam nunc postremùm aspiciam? Adolescens equidem ego, & cum muliere formosa proficiscor. Hæc mihi magna verò calamitas erit, nisi omnem malã famam à me amouea. Quare necesse est magnum peragere facinus, quod mihi metũ omnem hunc subleuet ac curet.

Hæc

μίαν ὥρλαν ἐποιήσω, μετὰ δὲ, ὡς μὲν μεγάλην νοῦσον ἔλαβε, τῷ τε ἀνδρὶ τὸν ὄψιν ἀπηγήσατο, καὶ τῷ Ηρλῳ ἐπαοιδὸς, καὶ σῶσαν τὸν νεανίσκον ὑπεδέξατο. καὶ αὐτίκα ὑγιὴς γενομένου ὁ ἀνὴρ ἐς τὴν ἰδίαν πόλιν ἔπεμπε, σὺν δὲ οἰ καὶ χρήματα, καὶ στρατιὰν πολλὴν, ὃν μὲν οἰκοδομήσειν, ὃν δὲ τοῦ ἀσφαλείας ἕνεκα. καλέσας δέ τινα τῶν ἑαυτοῦ φίλων νεηνίσκον, καρτὰ καλὸν, ὧν ὄνομα ἦν Κομβάβον· ἦν δέ τοι, ἔφη, ὦ Κομβάβε, ἰδεῖν ἡδὺ, φιλέω τε μάλιστα φίλων ἐμῶν, καὶ πάμπαν ἐπαινέω σοφίης τε, καὶ ἀνοίης τῆς ἐς ἡμέας, τῶν δὲ ἐπιδέξαο. νῦν δὲ μοι χρεὼ μεγάλης πίστεος, ὥς σε θέλω γυναικὶ ἐμῇ ἑσπόμενον. ἔργον τέ μοι ἐπιτελέσω, καὶ ἱρὰ τελέσω, καὶ στρατιῆς ἐπικρατέειν· ὁ δὲ ἀπικομένῳ ἐξ ἡμέων τιμὴ μεγάλη ἔσται. πῶς δὲ τάδε, ὁ Κομβάβος

somnij huius rationem habuit: posteà autem vt ipsum grauis morbus corripuit, & viro visionem exposuit, & Iunonem placare cœpit, ædémque se illam conditurum esse promisit. Ac simul tum vbi conualuit, maritum ipsam in Sacram ciuitatem misit, cum ipsa autem opes & pecunias, & exercitum magnum, partim ædificandi causa, partim etiam securitatis gratia. Vocato autem quopiam ex amicis homine adolescente admodum formoso, cui nomen erat Combabo: Ego te, inquit, Combabe, vtpotè probum, ex omnibus amicis diligo maximè, & cùm ob prudentiam, tum ob beneuolentiam erga me tuam, quam & præstitisti, laudo in primis. In præsentia autem opus mihi est magna fide: quare te volo cū vxore mea hinc profectū, & ædificium absoluere mihi, & sacra peragere, & exercitui præesse. Cæterùm vbi reuersus fueris, magnis à nobis honoribus afficieris. Ad hæc igitur Combabus,

βάβ& αὐτίκα λύσσιζ, πολλὰ λιπαρίων μή μιν ἐπίμπλασθαι, μηδὲ πισεύειν οἱ τὰ πολλὰ ἐωυτοῦ μίζονα χρήματα, καὶ γυναῖκα, καὶ ἔργον ἱρόν. τὰ δὲ δείδιε, μήκοτέ οἱ ἐκ τοιούτου χόλον ἐσάγω ἐς τὸν Στρατονίκεα ζηλοτυπίη, τὸν μοῦνον & ἀπάξιον ἐμεῦ ὡς δὲ ὁ ἱκέσιος ἀπεστύγεε· ὁ δὲ ἱκέσιος λατίρης ἀπίκετο, λοιπὸν οἱ πάντων πάντα ὑπερίων, μετὰ δὲ, ἀπολιπὼν μὲν τελέσαντά τι, τῶν μάλιστα ἐδέετο. τυχὼν δὲ ῥηιδίως, ἐς τὸν ἑωυτοῦ οἶκον ἀπενείκατο, καὶ ποιήσας χαμάξι, τοιάδε ὠδύρετο· ὦ δείλαι& τί μοι ταύτης τῆς πίν& τί δέ μοι ὀφθαλμοῦ, τῆς τάλ& ἤδη δείρκομαι; νέ& μὴν ἐγὼ, καὶ γυναικὶ καλῇ ἔψομαι; τὸ δέ μοι μεγάλη συμφορὴ ἔσονται, ἃ μὰ ἐγὼν πᾶσαν αὐτίλω λαπαδῶν ἀφήσομαι. ὦ μιχλῶ μέγα ἔργον ἀρτήλεσα, τό μοι πάντα φόβον ἐμπίσσα.

babus, ſtatim precari cœpit, multis obteſtans Regem, ne ſe mitteret, néve ſibi crederet pecuniam multò ſuis facultatibus maiorem, deinde & vxorem, & opus ſacrum. Cæterùm illud formidabat, ne quando progreſſu temporis zelotypia erga Stratonicen ipſi pareretur, vt quam ſolus inde abducturus erat. Cæterùm vbi illum haudquaquam permouit, ſupplicare iterum cœpit, quo ſibi ſpatium ſeptem dierum permitteret, ac deinde vbi ea perfeciſſet, quibus maximè opus haberet, ablegaret. Quod cùm facilè impetrâſſet, domum ſuam abit, & procidens in terram, huiuſcemodi quædam cum fletu eiulauit: O me miſerum, quò mihi hac fide? quò mihi autem via iſta, quam nunc poſtremùm aſpiciam? Adoleſcens equidem ego, & cum muliere formoſa proficiſcar. Hæc mihi magna verò calamitas erit, niſi omnem malì cauſam à me amoueam. Quare neceſſe eſt magnum peragere me facinus, quod mihi metũ omnem hunc ſubleuet ac curet.

Hæc

τάδε ἀπὼν, ἀτιμία ἰωυτὸν ἐποίει, καὶ ταμὼν τὰ αἰδοῖα, ἐς ἀγγήιον μικρὸν λαστίβιζε, σμύρνῃ τε ἅμα καὶ μίλιτι, καὶ ἄλλοισι θυώμασι, καὶ ἔπειτα σφηκίδι, τῷ ἱερόρνι, συμμιγάμενος τὸ πρωῦμα ἔλιτο. μετὰ δέ, ὡς μιν ὁδοιπορίην ἐδόκει, ἀπικόμενος ἐς τὸν βασιλῆα, ὡς ἐλῶν παρεόντων, δίδοῖ τι ἄμα τὸ ἀγγήιον, καὶ λέγει ὧδε· ὦ δέσποτα, τόδε μοι μέγα κειμήλιον ἐν ἔοῖσι οἰκίοισι ἀπεκέιτο, τὸ ἐγὼ μάρθα ἐπέθεον. νῦν δέ, ἐπεὶ μεγάλην ὁδὸν ἔρχομαι, παρὰ σοὶ τόδε θύεσθαι, σὺ δέ μοι ἀσφαλέως ἔχειν· τόδε γάρ μοι χρυσοῦ βίλτιρον, τόδε μοι ψυχῆς ἐμῆς ἀντάξιον, ἵνα δ' ἂν δὲ ἀπίκωμαι, σῶον αὖτις ἀποίσωμαι. ὁ δὲ λιξάμενος, ἐτίρεε σφηκίδι ἐσημαίνετο, ἢ οἷσι ταμίῃσι φρεσίην ἐντέλλατο. Κομβάβος μὲν ὧν, τὸ ἀπὸ τῆδε, ἀσφαλέα ὁδὸν ἴων, ἀπικό-

Hæc ita effatus, se ipsum inutilem ac mancum reddidit, amputatisq; virilibus, in angustum quoddam vasculum ea inclusit, myrrha pariter & melle, aliisq; odoramentis additis. Deinde vbi & annulo, quem gestare solebat, obsignâsset illud, vulnus curabat. Posteà verò cùm ipsi iam tempus videretur vt proficisceretur, ad regem veniens, multis aliis præsentibus dat illi pariter & vasculum, & dicit in hunc modum: Hoc ego vasculum, Domine, inter preciosissima domi repositum habui, idque in primis amabam. Nunc autem, quando magnum adeò iter ingredior, apud te deponam. Tu verò fac vt tutum ac custoditum mihi præstes. nam hoc auro potius mihi est, eodemq; precio cum anima ipsum æstimo: vt postquam rediero, salvum & incolume iterū recipiam. Ille verò acceptum altero quoq; annulo obsignauit, & quæstoribus asseruandū & custodiendū tradidit. Combabus igiur post illa securū iter peragebat.

Cæterùm

ἐπιόμβροι. Ἀϊκ τὴν ἱερὴν πόλιν, σπεύδῃ τὸν νηὸν οἰκοδόμημον· καὶ σφισι πρία ἕτοιμα ἐν ᾧ ἱερῷ ἐξυφάνθη, ἐν τοῖσι ἀπίβασιν τάσσει ὁ Κομβάβος ἐρρώσθη, ἡ Στρατονίκη γὰρ χρόνον ἐπὶ πολὺν συνόντα μὲν πολλὰ ἄρχειν, μετὰ δὲ καὶ κάρτα ἐπιμίξαι, καὶ λέγουσι οἱ ἐν τῇ ἱερῇ πόλει, τὴν Ἥρην τετιμῶν ἀτέλειν ἐθέλειν ἔχειν, Κομβάβον ἐς ἄκρον μὴ ἰόντα καθεῖναι μηδαμᾶ, Στρατονίκην δὲ τίσασθαι, ὅτι ἐ ῥᾳδίως τὸν νηὸν ὑπέσχε. ἡ δὲ τὰ μὲν ἔρρωτα ἐς σωφρόνως, καὶ τὴν νόσον ἔμπροσθεν ὡς ἦ οἱ τὸ μακρὸν μέλλον ἐσυχίης ἔχειν, ἐς ὀμφανὲς ἐσπρύχειν μικαίσκι τι δι' ἡμέρας, ἢ Κομβάβον ἀναπαλίσσειν, καί οἱ πάντα Κομβάβον λῶ. τὴν δὲ, ἀμηχανίσσα τῇ συμφορῇ, ἀφροσύνια ἐκείνην ἐς δίζε. ἄκρον μὲν ἦν τὸν ἔρωτα

Cæterum cùm iam ad Sacram ciuitatem venissent, eadem summa cura extruxerunt: atque ipsis dum in opera sunt, anni tres elabuntur, intra quos illa quæ Combabus tantoperè metuerat, euenêre. Nam Stratonice pòstquam ille multò iam tempore cum ea conuersaretur, amare illũ cœpit, mox etiam grauiter in illum ex amore insaniit. Et ferunt, qui Sacrã ciuitatem incolunt, Iunonem eius rei causam extitisse: ac Combabum quidem vt bonum virum haudquaquam latuisse: Stratonicen autem vltam esse, eò quòd non statim ac facilè ædem illam promisisset. Porrò illa principiò quidem modestè ac temperanter se gerebat, morbumq; celabat: postea verò vbi malum illi hoc in maius quàm vt tegi silentio posset, accreuit, manifestè adeò conficiebatur, flebatq; continuè, ac Combabum vocabat. Atque illi tum omnia Combabus erat. Postremò autem cùm inopia consilij nullum huic malo remedium inueniret, honestam atq; idoneam compellandi illius viam quærere cœpit. Proinde cũ alteri quidè vlli amo-

τὰ ὁμολογίαν ἐφυλάσσετο, αὐτὴ δ' ἐπιχαρίαν ἐδίδου, ἐπινοίᾳ ὧν τοιάδε, οἴνῳ ἐωυτὴν μεθύσασα, ἐς λόγους οἱ ἐλθεῖν. ἅμα δ' οἴνῳ ἰσιόντι παῤῥησίη τις ἐσήρχετο, καὶ ἡ ἐντυχίη οὐ λάρτα ἀσχὴν, ἀπὸ τῶν πρησσομένων ἐπασα ἐς ἀγνοείλω ἀναχωρίᾳ. ὡς δὲ οἱ ἐδόκει, καὶ ἐποίει ταῦτα. καὶ ἐπὶ τὴν δόπνα ἐς γνοῦν, ἀπικνεομένη ἐς τὰ οἰκία, ἐν οἷσι Κομβάβος ἀσπάζετο, λίσσετό τε, καὶ γόνων ἅπτετο, καὶ τὸν ἔρωτα ὡμολόγει. ὁδὲ τόν τε λόγον ἀπηνέως ἀπεδέκετο, καὶ τὸ ἔργον ἀναίνετο, ἐὰν οἱ τῷ μέθυι ἐπικάλεσι. ἀπαλλάσσετο δὲ μέχρί τευ ἐς ἀκὸν ἐωυτῷ ἐργάσασθαι, ἐλίσσας, πάντα οἱ λόγον ἐξενείκη, καὶ πᾶσαν τὴν ἐωυτοῦ πάθην ἀπηγήσατο, καὶ τὸ ἔργον ἐς ἐμφανὲς ἔνεκα. ἰδοῦσα δὲ ἡ Στρατονίκη, τὰ οὔποτε

rem fateri abhorreret, ipsa autem aggredi illum coram verecundia prohiberetur, huiusce modi quædam animo cogitare cœpit, vt postquam videlicet vino sese inebriasset, in colloquium cum illo veniret. ℘ Pariter autem cum vino ingrediente, & loquendi fiducia accedit, & non impetrasse quod postularis, non ita magnus pudor est, sed eorũ quæ aguntur, singula in oblivionem retrò abeunt. Postquam igitur apud se ista constituerat, faciebat quoque: & cùm cœna peracta discessissent, ad ædes, in quibus Combabus diuertebatur, veniens, obtestabatúrque illum, & genua eius prehensabat, & amorem fatebatur. Ille autẽ orationem eius ægrè ac difficulter admittebat, ipsumq; opus detrectabat, deniq; & ebrietatẽ illi exprobrabat. At verò cùm illa nescio quod magnũ malum in se ipsam facturam esse se minitaretur, adductus metu, totam illi rem manifestã fecit, & quicquid à se ipse passus esset, enarrauit, ipsumq; opus in lucem protulit. Videns igitur Stratonice ea quæ nunquam

ἐπαύ, μανίης μὲν ἔπ-
ἔλιπε ἰσχύς, ἔρω]& κ
μὲν παύεται, ἀπὸ πάν-
γε συνοῦσα, τοῦτῳ πα-
ποίλῳ ἐποιέετο ἔρωτ&
ἔχειο. ἔστι δ' ἔρως οὗτ&
τῇ ἱρῇ πόλει, καὶ ἔτι νυ&
γυναικὸς Γάλλῳ
ἐπαίειν, καὶ γυναῖκι Γάλ-
ἐπαιδοῦσθαι, ἐπιτυπίη
πάσι, ἀπὸ σφέων τὸ χρῆ-
μάντα ἱρὰν νομίζεται.
ὅρμηται τῇ ἱρῇ πόλει ἀμφὶ
Στρατονίκεω ἐξαμῆ τὸν
ἄλλα λίληθε, ἀπὸ νόμοι
νόμφοι κατηγόρεον, καὶ
μενόμφα ἀπηνίοντο. ἐ-
οἷσι πρεσβυτάτοισι, ἐξ ἀπ-
τοῦ ἱροῦ Κομβάβου μ-
ἄλλοι δὲ λίγεσι πόσ
ἐπὶ ἀλλοίᾳ, πλὴν Στρατο-
ἐπαθὼ ἀπίτυχε τῶν ἐς
ἐπὶ τῷ γράψαντι ἐς τὸν
τοῦ Κομβάβου κατη-
πάρεσι οἱ ἐπικαλέσα-
σαν.

quam futura putaret, à fu
rore quidem illi in præsent
ita destitit, amoris autem
haudquaquam oblita est, sed
per omnia conuersando illi
hanc quasi quandam conso
lationem amoris, cuius affe
ctum consequi nequiuerat,
quærebat. Est autem amor
hic in Sacra ciuitate, & e-
tiam nunc datur, vt Gallos
quidem concupiscant mu
lieres, & vicissim Galli in
mulieres depereant, neque
tamen quisquam zelotypia
siue æmulatione aliqua com
moueatur, sed ipsis res hæc
in primis sacra censetur.
Porrò hæc in sacra ciuita
te circa Stratonicen ita ge
sta, regem haudquaquam
latuêre, sed complures ve
nientes, accusabant illos, &
quæ facta essent, commemo
rabãt. Quocirca dolore ac
census, ab opere, quanquam
adhuc imperfecto Combabi

quiuit. Alij autem sermonem quendam nouiquam verum
rumsere, quòd videlicet Stratonice postquam ea consequi,
expetiuerat, non potuisset, ipsa ad virum scribens, Com
bium vltrò accusârit, tanquam qui ad stuprum ipsam soli

σαν. καὶ τὸ Ἑλλως Σθενε-
βοίας τε καὶ λέγουσι, καὶ Φαί-
δρας τῆς Κνωσσίας, ταυτὶ καὶ
Ἀσσύριοι ἐς Στρατονίκλων μυ-
θολογέουσι. ἐγὼ μὲν οὖν οὐδὲ Σθε-
νεβοίλω πείθομαι, οὐδὲ Φαί-
δρην τοιάδε ἐπιτελέσαι, ἢ
τὸν Ἱππόλυτον ἀτρεκέως ἐπέ-
θετο Φαίδρη. ἀλλὰ τὰ μὲν ἐς
τὸν ὄκως καὶ ἐγένετο. ἐς δὲ ἀγ-
γελίην ἐς τὴν ἰρὴν πόλιν ἀε-
πίκετο, ἔνθα τὸ Κομβάβου
τοῦ αὐτέω, θαρσέων τε ἤδη,
ὅτι οἱ ἀφελογίη οἴκοι ἐλέλυ-
το. καί μιν ἐπεύξατο ὁ βασι-
λεὺς αὐτίκα μὲν ἑδεήσει τι, καὶ
ἐν φρεσὶ ἔχει. μετὰ δέ, πα-
ρόντων οἱ τῶν φίλων τοί τε
τότε συμπομπεύσαντες Κομβά-
βῳ παρεγένοντο, παραγαγὼν
ἐς μέσον, καθηγορίην ἄρχε-
ται· καί οἱ μοιχεύειν τε καὶ ἀκολα-
σίην πρὸς τῆς, κάρτα δὴ λανθά-
νοντα, πάντι τε καὶ φιλίῳ ἐς
ἐπιβολὴν, λέγων τε σοφὰ Κομ-
βάβου ἀδικίην, μοιχόν τε ἐόν-
τα, καὶ ἐς πάντα ὑβρίσαντα, καὶ
ἐς

citasset. Et quod Graeci de Sthenebaea dicunt, & de Phaedra Cretensi, hoc idem & Assyrij de Stratonice eam fitentur. Ego quidem ipse neque Sthenebaeae credo, neque Phaedram talia perpetrasse, si modò Hippolytum Phaedra verè amauit. sed haec in medio, inquiunt, relinquamus. Cumque ubi nuncius in Sacram ciuitatem peruenit, Combabus & causam reconditionis agnouit, & animo fidente ad regem abijt: nam illi defensio domi suppetebat. Ac venientem ipsum statim rex conprehendi, & in custodia teneri fit, & in crastinum Posteà autem praesentibus amicis, qui tum quoque ad adfuerant, quando Combabus emittebatur, adductum illum in medium accusare coepit, adulterium & intemperantiam vitae obiecit. Ad modum autem grauiter commotus & fidem immundam & amicitiam, dicens tripliciter Combabum iniuriam fecisse, vt qui & adulterium commisisset, & fidem fregisset, &

in

ἐς τὴν θεὸν ἀσεβήσαντα, τῆς ἐργασίας τοιάδε ἔφησε. πολλοὶ δὲ παρεστῶτες ἐλέγχου, ὅτι ἀναφανδὸν σφίας ἀπόλοιτο σὺν οὐδενὶ λόγῳ. πᾶσι δὲ τοῦτο ἐδόκει, αὐτίκα θύειν σφᾶς Κόμβαβον, ἐπειδὴ ἄρα πρῶτον ἐμάνη, κτείνειν ἀξιοῦντες. ὁ δὲ τοῦτο μὲν ἔφη, οὐ χρῆναι δρᾶν· ἐπὶ δὲ τὸν φόνον ἤκειν, φθάσαι δέ τινα, καὶ τὸ μαχαίριον ἔχοντα, οὐ χρῆναι ἐς ἀνάρσιον μὲν ἔργον θεῷ, ἐς γάμων δὲ ἄγνια, ἐς δὲ ἱκετηρίων, τοῦδε μᾶλλον ἐπιτήδειον, τοῦδε οἱ ἐπόντα παρεῖναι. πρὸς ταῦτα δὲ Βασιλεὺς ἐκέλευσε τὸν ταμίλιν, ἐκείνῳ δοῦναι, τοῦδε οἱ φορέειν ἔδωκεν. ὡς δὲ ἔγνω, οὐκ ἐς ὕβριν τῶν γαμίων ἐπιτηδεύσας ὁ Κόμβαβος, τοῦτο μὲν ἐκέλευσε ἐκδοθῆναι, καὶ ἐκεῖνο τὸ ἐπόμενον ἐπιτόνθιον, ἐλέγχει τι· ὁ Βασιλεὺς τὸ δὲ τοι ἐγὼ ἐφράσθην, οὔ τι μᾶλλον ὁδὸν ἔπεμπον, ἀέκων μὲν ἔπεμπον. ἐπεί μοι ἀναγκαίη μεγάλη ἐκ σέο κατέλαβε, διὰ δὲ

in deam impius fuisset, in cuius opere huiuscemodi perpetrasset. Multi autem adstantes coarguebant ipsum, quòd videlicet manifestè vis dissent ipsos mutuò congredientes. Omnibus itaq; postremò videbatur quamprimùm morte afficiendus esse Combabus, vt qui capitalia peregisset. Ille verò hastelnus quidem stabat, nihil dicens, postquam autem ad supplicium & cædem iam ducebatur, tum demùm loqui cœpit, & depositum vasculum repopoſcit, illud addens, quòd nõ contumeliæ aut nuptiarum causa interficeret ipsum rex, sed quòd ea quæ abiens apud illum depoſuisset, hoc pacto retinere cuperet. Ad hæc igitur rex, vocato quæstore, iussit afferre ea quæ custodienda ei tradidisset. Ille vbi attulit, resignato Combabus sigillo, ea quæ

inclusa fuerant, commonstrauit, & quæ ipse passus esset, exposuit, atque ita dixit: Nimiùm ista, ô rex, veritus ego quando me primùm ad hoc iter suscipiendum mittebas, inuitus ibam: ac postquam magna necessitate à te compulsus fui,

talia

τοιάδι ἐπιτήδεια, ἰδιὰ μὲν ἐμοὶ δεσπότα, ἐμοὶ δ' οὐκ εὐτυχῆ, τοιόσδε μέντοι ἐών, ἐνθὸς ἐπ' ἀδικήμασιν ἐγκαλεόμαι. ὁ δὲ πρὸς τάδε θαμβήσας, περιβαλὼν τί μιν, καὶ λαιψηρὸν ἅμα ἴδυιεν, ὦ Κόμβαβι, τί μέγα κακὸν ἔρρασας; τί δ' σεωυτὸν ἔτω ἀπήλεσον ἔργον μοιῶν ἀνδρῶν ἐπράξας; τὰ οὐ πάμπαν ἐπαινέω, ὦ σχέτλιε, ὅς τοιάδ' ἔπλης, οἷα μήτε σὶ ποθ' ἑμὲ, μήτε ἐμὶ ἰδιώσασθαι φέρειν. ὁ γάρ μοι ταύτης ἀρλοσχίης ἔδεε. ἀλλ' ἐπεὶ δαίμων τοιάδ' ἤθελε, πρῶτα μέν σι τίσις ἐξ ἐμέων ἔσσεται, αὐτίκα συνοφαντέων ὁ θάνατος, μετὰ δὲ μεγάλη δοξὴ ἀπίξεται, χρυσός τε πολὸς καὶ ἄργυρος καὶ ἄπλητος, καὶ ἰδῦτα Λασύρια, καὶ ἵπποι βασιλήιοι. ἀπίξεαι δὲ παρ' ἐμέας ἄνευ ἐσαγγελίης, εἰδέ τις ἀπέρξει σι ἐμέθεν ὄψις. οὐδ' ἐμοὶ γυναικὶ ἅμα δυάζομαι. τάδε

talia peregi, vtilia quidem domino, mihi verò non ita felicia ac bona. At verò talis cùm sim, tamen contumeliæ in virum coniugem accusor. Ille autem ad hæc stupefactus, amplexatus pariter ipsum est, & dixit: O Combabe, cur magnum hoc malum perpetrâsti? cur autem teipsum indigna adeò facinore solus virorum deformâsti? Non ita prorsum laudo hæc, ô infelix, qui talia quidem suasti, qualia vtinam neque te pati, neque me aspicere vnquam contigisset. Neque enim ista apologia mihi opus erat. Verùmtamen quando Deus quispiam hæc ita voluit, principiò quidem tibi vltio à nobis erit, mors videlicet ipsorum sycophantarum: posteà autem maxima dona tibi venient, aurumq; multum, & argentum immensum, & vestes Assyriæ, & equi regij. Accedes autem ad nos inuocatus, neq; te quisquam à nostro conspectu prohibebit, ne si cũ vxore quidem vnà concumbã.

Atque

ταῦτα ἔπρηξε τε ἄμα, καὶ ἐποίησε. καὶ οἱ μὲν αὐτίκα ἐς φόνον ἤγοντο· ὧν δὲ τὰ δῶρα ἐδίδοτο, καὶ ἡ φιλία μᾶλλον ἐγίγνετο. ἐδόθη δὲ ἐκ τῶν Ἀσσυρίων, Κομβάβῳ οὐδενὶ ἧσσον ἀνδρὶ ἐπιεικεῖ καὶ σοφῷ. μετὰ δὲ, ἀτημελήθη ὑπὸ τῶν ἐπιτηδείων τὰ λειπόμενα ὧν ἔργων, ἀτελὴς γὰρ μὲν ἀφῆκεν, οὔτε ἐπιεικὴς, οὔτε τόλμῃ τε ἐξετέλεσε, καὶ τὸ λοιπὸν αὐτὸς ἔμελε. ἔδωκε δὲ οἱ ὁ βασιλεὺς ἀρετῆς τε καὶ ἀνδραγαθίας ἕνεκα, ἐν ᾧ ἱερῷ ἐτέλεσε χάλκεον. καὶ ἔστι δὲ τιμῆς ἐν ᾧ ἱερῷ Κομβάβου χάλκεος, Ἑρμοκλέους τοῦ Ῥοδίου ποίημα, μορφὴν μὲν ὁμοίαν γυναικὶ, ἰθεῖαν δὲ ἀνδρὶ ἔχον. λείπεται δὲ τῶν φίλων τοὺς μάλιστα οἱ ἀποθνήσκοντας, ἐς παραμυθίαν τοῦ πάθους, ἀνομοίῳ ἐλεεῖν τῆς συμφορᾶς· ἔστιν γὰρ ἑαυτοὺς, καὶ ἀλλήλων

Atque hæc quidem dixit pariter & fecit. Ac illi quidem continuò ad supplicium & cædem ducebantur, huic autem dona dabantur, amicitiáque hæc maxima conciliata fuit. Videbatur autem nullus Assyriorum amplius Combabo neque sapientia, neque felicitate similis esse. Postea verò cùm postulasset vt sibi liceret ædem, quantum eius reliquum erat, absoluere, imperfectam enim ipsam reliquerat, rursum mittebatur: ac ædem quidem ille absoluit, & reliquam ætatem ibi peregit. Dedit autem illi rex, virtutis pariter & beneficentiæ causa, vt æreus in templo statueretur. Stat itaque præmij & honoris causa in templo Combabus æreus, Hermoclis Rhodij opus, formæ quidem mulieri simili, vestitum autem virilem gerens. Feruntur autem & amici illius, ij qui maximè erga ipsum beneuolentia affecti fuêre, in solatium eius, quod passus ille fuit, eiusdem affectionis societatem vltrò sibi elegisse. Nam & seipsos castrârunt, &

παρ' ἡμῶν αὐτῶν ἐπάνω διατίνοντο. ἄλλοι δ' ἱερολογίουσι ἐπὶ τῷ πράγματι, λέγοντες, ὡς ἡ Ἥρα φιλίουσα Κομβάβῳ, πεποίθει πλὴν τοῦ μιλὺν ἐπιέσθαι, ὅπως μὴ μισῶ καὶ ἐπὶ τῇ ἀναιδείᾳ ἀντίοιτο. τὸ δὲ ἴσθι τοῦτο, ἐπαδὴ ἄπαξ ἐγήνετο, ἔτι νῦν μίνα. καὶ πομποὶ ἐπάσου ἔτι ἱερῶν τάμνονται, καὶ θηλιώνται, ἅτι Κομβάβου παραμυθούμενοι, ἅτι καὶ Ἥρᾳ χαριζόμενοι. τάμνονται δ' ὧν, ἰῶῒτα δὲ οἵδε οὐκ ἔτι ἀνδρίλων ἔχουσι, ἀπὸ καὶ ἤματά τι γυναικεῖα φορέουσι, καὶ ἔργα γυναικῶν ἐπιτελέουσι. ὡς δὲ ἐγὼ ἤκουον, ἀναπείαται καὶ τουτέων ἐς Κομβάβου ἡ ἀπίξις· σωφρόνεε γὰρ οἱ καὶ τάδε. ξείνῃ γυνὴ ἐς παύγυιαν ἀπικομένῃ, ἰδοῦσα καλόν τινα ὄντα καὶ ἰῶῒτα ἔτι ἀνδρίλων ἔχοντα, ἔρωτι μεγάλῳ ἔσχεθε, μετὰ δὲ μαθοῦσα

eandem [illegible]
consuetudinem [illegible]
Alij autem [illegible]
sacros de hoc fu[illegible]
dunt dicentes, [illegible]
quam amaret Co[illegible]
multis castrandi [illegible]
tem in membris [illegible]
ne videlicet solus [illegible]
rilitatem amissam [illegible]
Cæterùm consuetu[illegible]
postquam semel [illegible]
tiam nunc manet[illegible]
quotannis in templo [illegible]
strantur & emaso[illegible]
sive Combabum [illegible]
cto consolantes, [illegible]
Iunoni gratifican[illegible]
strantur aunque illi [illegible]
verò virilia amp[illegible]
bent, sed & mulie[illegible]
mèta gerunt, opera [illegible]
rum perficiunt. [illegible]
vt ego audivi, [illegible]
huius rei causa [illegible]
Nam illi etiam hoc [illegible]
se traditur. Pere[illegible]
dam mulier ad [illegible]

conuentum veniens, cùm vidisset & corpore [illegible] esse, & vestem præterea virilem habere illum, [illegible] ius amore capta est. Postea autem phi[illegible]

σα ἀτιμία ἰόντα, ἑαυτὸν ἀπ-
εργάσατο. ἐπὶ τοῖσι Κομβά-
βος ἀθυμίῃ, ὅτι οἱ ἀτυχίης
τὰ ἐς Ἀφροδίτην ἔχα, ἐσθῆ-
τα γυναικήια ἐνεδύσατο, ὅσ-
ας μηκότι ἑτέρη γυνὴ ἴσα
ἐξαπατήσειε. ἔδυ δὲ τὴν Γάλ-
λοισι στολὴν θηλέης. Κομβά-
βου μὲν μοι αἰτίη τοσάδε ἀπ-
ρηκτώ. Γάλλοι δὲ αὐτῆς ἐγὼ
μόγῳ ὑστέρῳ μνησόμαι, τοσ-
σοῦτο δὲ εἰπεῖν, ὅκως τάμνον-
ται, ἢ ἁφῆς, ὁκοίῃσι θάπτου),
μηδ' ὅτεῳ ἵνεκα ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ
ἐσέρχονται. πρότερον δέ μοι
δοκέει, ἃ περ θυσιός τι μέγα τῇ
θεῷ ἢ μεγάθεος, ἢ λύτα ἱρεῖα.
ἔστι χῶρος αὐτόθι, ἐν ᾧ τὸ ἱε-
ρὸν ἵδρυ), λόφος ἐστὶ, κάτα δὲ
μέσον μάλιστα πόλιος,
καὶ οἱ τείχια δοιὰ περιέα-
σιν. τοῦ δὲ τειχίου τὸ μὲν ἕρ-
κεῖον, τὸ δὲ οὐ πολὺ ἐλάσσω
προβύτερον. τὰ δὲ πρόπυ-
λαια τοῦ ἱροῦ ἐς ἄνεμον βορέω
ἐστήκεε τετραμμένα, μεγάθεϊ δὲ ὅσον
τε ἐκαλὸν ὀργυιῶν. ἐν τοῖσι
τοῖσι

atque inutilem esse, sibi ipsi mortem conscivit. Ob quæ Combabus mœrore affectus quòd ea quæ ad Veneré pertinent, infeliciter illi cederent, vestem muliebrem induit, ne qua mulier posthac eodé modo deciperetur. Et hæc causa est cur Galli veste muliebri utuntur. Ac de Cambabo quidem tantum mihi dictum sit. o De Gallis autem iterum in sequentibus mentionem faciam, puta de castratione ipsorum, quo pacto execentur, & de sepultura, quali sepeliãtur: præterea & cuius gratia in templum non ingrediantur. Prius autẽ animus mihi est & de positu ædis dicere, & de magnitudine. Atque igitur dicam. Locus quidem ipse in quo templum consecratum est, modicus quidam collis est. Iacet aũt in media quasi ciuitate, cingiturq; muro duplici, quorũ alter quidem vetustus est, alter aũt nõ ita multò ante nostram ætatem factus. Vestibula verò templi versus Aquilonem ventũ seorsum directa sunt, altitudine centum propè passuum. In his &

τοῖσι πλακουντοποιοῖσι ἢ οἱ φαλλοὶ ἵστανται, τοὺς Διόνυσον ἐκπέμπουσι, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἀπόπληκτοι ἐδόκεον εἶναι οἱ ἄνδρες οὗτοι, καὶ ἐπὶ τοσούτῳ ὀργίων. ἐς τοσοῦτον δὲ ἦν τὸ μέγεθος ἑκάστου ὅσον ἐπ' ἀνδρὸς ἑστῶτος, οἷον τὸ ἐν ἄκρῳ τῷ φαλλῷ χρύσεον ἄγαλμα μικρόν, ἀστὶν δὲ οἱ τῆς ἐνόδου ἕνεκα λέγεται· οἱ μὲν πολλοὶ νομίζουσι, ὅτι ὑφ' ὧν ἐκ θείου ὁμιλίας, καὶ ἀγαθὰ πάσης συνέβη αὐτοῖς, οἱ δὲ τῶν ἐπιχωρίων ἀγχίθεοι καίσοι. ἄλλοισι δὲ δοκέει καὶ τάδε Δωδωναίου θ' ἅμα καὶ ποιητῇ, ἐκ πάντος ξυμφορῆς μνήματα, ὁπόταν οἱ ἄνθρωποι ἐς τὰ ἔργα, καὶ ἐς τὰ περιμήκεα τῶν δρυῶν ὕψος ἔασαν, τὸ πολὺν ὕδωρ ὀρέωσι τοῦτο. ἐμοὶ μὲν ἄμα καὶ τάδε ἀπίθανα, δοκέει γε μὴν Διονύσου σφίας καὶ τάδε ποιῆσαι. συμβάλλομαι δὲ τοῦτοισι φαλλοὺς ὅσοι Διονύσου ἐγείρουσι ἐν οἴκοισι φαλλοῖσι, καὶ ἄνδρας ξυνέχουσι· ὅτῳ μὲν οὐκ ἔπεστι, ἐγὼ δὲ ἔχω. δοκέει δ' ὦν μοι

Priapi ſtent, qui … dedicauit, … iſti circiter paſſ… rum vnum vir … gulis annis bis … bitátque in … per tempus … Aſcenſus autem … talis refertur … quidem putant … limi cum dijs … ferat, & … ab illis poſtulet … ex propinquo … exaudire. … placet etiam … nis gratia fieri … eius calamitat… mines paſſim … in altiſſimas … derunt, aquam … nem metuites. … igitur etiam … riſimilia videa… mo enim … ſos etiam … icturam … Phallos ſiue … que Dionyſio … etiam viros quoſdam ligneos collocant … tia, in præſentia non dicam. Videtur mihi …

μοι καὶ ὅλως τε ἱκάνου μιμήσιν τοῦ ξοάνου ἀνδρὸς ἀνέρχεσθαι. οἱ δὲ ἀπ' ἄνω & τοιάδε· σειρὴ μακρὴ ἑαυτόν τε ἅμα καὶ τὸν φαλλὸν περιβάλλει, μετὰ δὲ ἐπιβαίνει, ξύλων προφυῶν ὡς φαλλῷ, ὅσον κόσον ἐς χόρτον ἄκρου ποδὸς, ἀνιὼν δὲ ἅμα ἀναβάσεσι τοῖς σειροῖν ἀμφοτέραις, ὄκως περ ἡνιοχέων. οὐδέ τις τόδε μὲν οὐκ ὄπωπε, ἴσως δὲ φοινικοβατίοντας, εἴτε ἐν Ἀραβίῃ εἴτε ἐν Αἰγύπτῳ, εἴτε ἄλλοθί που, οἶδε τὸ λεγόμενον. ἱκανὸν δὲ ἐς τόδε & ἱκανὸν τῶν ἐρεόντων, σειροῖν ἑτέροιν ἀρεὶς, τοῖσιν αὐτὸς ἔχει, μακρὴν τινὰ σειρὴν, ἀνέλκει τῶν οἱ θυμὸς ξύλα καὶ ἱμάτια καὶ σκεύεα· ἐπὶ τῶν ἕδρην σανίδων, ἐποίησεν καλὴν, ἐξάνει, μίμνει τὸ χρέων, τὸν ἔπορε. ἡμιρίεργοι δὲ ἀνθρωπόμοροι χρυσόν τε καὶ ἄργυρον, οἵ τε χαλκὸν κομίζουσι, ἔτ' ἀφύτοις ἱκανὸν

imitationem lignei illius viri ascendere. Porrò ascensus iste in hunc modum illi fit: Catena longa seipsum pariter & Priapum circundat: deinde ascendit in ligna quædam ex ipso Priapo prominentia, spacio, quantum ad summum capiendum pedem sufficit. Ascendens autem pariter & catenam vtrinque attollit, hanc perinde vt auriga habenas, moderans. Quòd si verò quispiam istud non vidit, vidit autem eos qui palmas conscendunt, siue in Arabia, siue in Aegypto, siue alio aliquo loco, intelligit facilè quod dico. Cæterum postquam ad summum peruenit, aliam quandam catenam, quam ipse secum habet, demittens, longam quidem illam, attrahit sursum quæcunq; libet, ligna videlicet, & vestes, & vasa: ex quibus sedem componens, perinde ac nidum aliquem, in illa se collocat, manetq; ad id tempus dierum quod dixi. Multi autem vehentes, aurum & argentum, quidam etiam æs afferunt, deinde ante illum

appositis

ἐπάνω πρόσω κάμψας, ἀπιόντες, λέγοντες τὰ ὀνόματα, ἕκαστος. παρίσασι δὲ ἄμφω ἄνω ἀγείρει. ὁ δὲ ἀξάμενος τοὔνομα, ἀχωλίῃ ἐς ἕκαστον ποιεῖται. ἅμα δὲ ἀχόμενος πρότιμα ποιεῖται χάλκιον, τὸ δὴ δέλτα μέγα καὶ πρηνὲς, λιτόν τι φθόγγον, ὦδε δὴ σύδαμᾶ· ἦν γάρ μιν ὕπνος ἔλῃ ποτὲ, σκορπίος ἀνιὼν ἀνιᾷ σφεας, καὶ ἀσκίη ἐργάζεται, καὶ οἱ δέδοκται ἐμπίπτειν τοῦ ὕπνου ἐπικίαται. τὰ μὲν ὧν ἐς τὸν σκορπίον μυθέονται, ἱρά τε καὶ θεοπρεπία, ἃ δὲ ἀφρικία ἐστὶ, οὐκ ἔχω ἱρίαν. λοιπὰ δέ μοι, μέγα ἐς ἀγρυπνίην συμβάλλεται καὶ τῆς νήσου ἡ ὀρρωδίη φαυλοτάτην μὲν δὴ νῦν τοσαῦτα ἀρκέει. ὁ δὲ νηὸς ὀρθὸς μὲν ἐς ἥλιον ἀνιόντα, ἐλαφρὸς δὲ καὶ ἐργασίλεως ἐστὶ, ὁκοίους νηοὺς ἐν Ἰωνίῃ ποιέουσι. ἔδρη μεγάλη ἐν ἀνὴρ ἐὼν τῆς, μέγαθος ὀργυιῶν δυοῖν, ἐπὶ τῇ ὁ νηὸς ἵδρυται,

appositis atque ibi relictis illis abeunt, vnusquisque nomen suum edentes. Adstans autem alius quidam, sursum renunciat. Ille igitur accepto nomine, preces pro vno quoque facit. precando autem pariter & æreum quoddam tintinabulum pulsat, quod motum, grauiter atque asperè sonat. Dormit autem haudquaquam. nam si somnus ipsum capiat aliquando Scorpius ascendens excitat ipsum, atque indignè afficit. & hæc illi pœna somni proposita est. Quæ igitur de scorpio tradunt, sacra quidem sunt, & dijs conuenientia: vtrum autem vera sint, dicere nō possum. Cæterùm quantum mihi videtur, non parùm ad vigilantiam conducit & cædendi metus. Ac de conscensoribus Priapi tantum dixisse satis est. Porrò ædes ipsa ad solem quidem aspicit orientem: forma autem & opere talis est, quales sunt quas in Ionia ædes ædificant. Basis magna protenditur, altitudine duorū passuum, supra quam ædes posita est.

ἐστιν, ἀναβαίνοντι δὲ θωῦμα μὴ οὐ μέγα· ὁ πρόνεως μέγα παρέχεται, θύρησί τε ἄνωθεν κεκόσμηται. ἔνδοθι δὲ ὁ νηὸς χρυσοῦ τε πολλοῦ ἀναλάμπεται, καὶ ἀρχαίη πᾶσα χρυσῷ, ἀπίξια δὲ αὐτοῦ ὀδμὴ ἀμβρόσιος εἴη, ἰσοίη λίγνται τῆς χώρης τῆς Ἀραβίης, καί σοι τηλέθεν μὲν ἀνιόντι κεδάσσασα πνεῖ, πάρα δὲ αὖτις ἀπίοντι, οὐδαμῇ λείπεται, ἀλλὰ σῶ τά τε ἵματα ἐς πολλὸν ἔχει τὴν πνοιὴν, καὶ οὐ πάμπαν αὐτῆς μνίσκεται. ἔνδοθεν δὲ ὁ νηὸς οὐχ ἁπλόος ἐστὶν, ἀπὰ ἐς τοῦτον θάλαμος ἐστὶν ὃν ὀπίσω πεποίηται, ἄνοδος, καὶ ἐν αὐτῷ ὀλίγη, ὅσην περ καὶ οὗτος ἔσηται, ἀπ' ἐς ἔμπροσθεν ἔπαρσιν ἀναπέπταται. ἐν μὲν δὴ τὸν μέγαν νηὸν πάντες ἐσέρχονται, ἐς δὲ τὸν θάλαμον οἱ ἱρέες μοῦνοι· οὐ μέν τοι πάντες ἱρέες, ἀπὰ

est. Ascensus autem in ipsam lapideus est, non ita longus: verùm vbi ascenderis, admirationem quidem & porticus ante ædem non paruam præbet, ianuisque exornata aureis est. Intus autem ipsa ædes auro multo resplendet, & tectum totum aureum est. Odorem autem effragrat diuinum quendam, qualis fertur & terræ Arabiæ esse. Ac tibi à longè ascendenti auram aspirat admodum suauem, & si rursus inde abeas, haudquaquam cessat: sed & vestes tuæ in longum vsque eandem retinent, & tu in perpetuum quasi quandam memoriam eius tecum referes. Cæterùm ipsa ædes intus simplex non est, sed & penetrale quoddam alterum intra se factum habet, in quod & ipsum ascensus modicus est. Foribus autem exornatum non est, sed exadueršò totum patet. In magnam igitur ædem omnibus ingredi licet, vt in penetrale autè hoc cellam illam solis sacerdotibus, neque verò ijs omnibus,

sed

ἀπὰ τοὶ μάλιστα ἀγχίθυροι τῷ
ἄσει, καὶ τοῖσι πᾶσα ἐς τὸ ἱε-
ρὸν μέλεται θεραπείη. ἐν δὲ
τῷ δὴ ἀδύτῳ τὰ ἕδεα, ἔστι καὶ
Ἥρη τὴν αὐτοῖ, Δία ἰόντα, ἐ-
τέρῳ ἐνόματι ἐκαλέουσι. ἄμ-
φω δὲ χρύσιοι τέ ἄσει, καὶ ἄμ-
φω ἕζονται. ἀπὰ τὸν μὲν Ἡ-
ρέων λέοντ' ἐφορέουσι, ἐπὶ ταύ-
ροισι δὲ ἵζεται. καὶ δῆτα τὸ
μὲν τοῦ Διὸς ἄγαλμα ἐς Δία
πάντα ὁρᾷ, καὶ κεφαλὴν καὶ
ὄμματα καὶ ἕδρην, καί μιν
οὐδὲ ἰδέων ἄλλων ἀπάσης.
ἔστι δὲ Ἥρη σκοπέοντι τοι πο-
λυειδέα μορφὴν ἐκφανέα,
καὶ τὰ μὲν ξύμπαντα, ἀφρο-
δίτῃ λόγῳ Ἥρη ἐσί· ἔχει δέ
τι καὶ Ἀθωαίης, καὶ Ἀφρο-
δίτης, καὶ Σιληωαίης, καὶ Ῥέ-
ης, καὶ Ἀρτέμιδος, καὶ Νε-
μέσιος, καὶ Μοιρέων. χαρὴ
δὲ, τῇ μὲν ἑτέρῃ σκῆπτρον ἔ-
χει, τῇ ἑτέρῃ δὲ ἄνρακτον,
καὶ ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἀκτῖνάς
τε φορέει καὶ πῦργον καὶ κε-
στὸν, ᾧ μούνῳ τῶν Οὐρα-
νίων

sed illis tantùm, qui diuinè maximè sunt, quibusque omnis cura & studium in templum impenditur. In hoc autem adyto simulacra deorum posita sunt, Iunonis videlicet, & quem Iouem existentem ipsi alio nescio quo nomine appellant. Ambo autem aurei sunt, amboque sedentes fingumtur. Sed Iunonem quidem leones portant, Iupiter autem tauris insidet. Atque adeò & Iouis quidem simulacrum per omnia Ioui assimilatum est, & capite, & oculis & sedendi habitu: neque ipsum alteri, ne si velis quidem, assimilare potueris: Iuno autem, si propiùs contempleris, haudquaquam vnius speciei formam præ se fert. Nam in vniuersum quidem, quod verè dixeris, Iuno est: cæterùm habet quippiam & Mineruæ, & Veneris, & Lunæ, & Rheæ, & Nemesis, & Parcarum. Ac altera quidem manu sceptrum tenet, altera aũt colum, & in capite radios gerit, & turrim, & cestum habet, quo solam Vene-

rem

τὸν κοσμοῦσι· ἔκτοθι δὲ οἱ χρυσός τι ἄγαλμα περικείται, καὶ λίθοι κάρτα πολυτελεῖς, τῶν οἱ μὲν λευκοί, οἱ δὲ ὑδατόδνοι, πολλοὶ δὲ πυῤῥόδνοι. ἔτι δὲ ὄνυχες οἱ Σαρδόνιοι πολλοί, καὶ ὑάκινθοι καὶ σμάραγδοι, τὰ φέρουσι Αἰγύπτιοι, καὶ Ἰνδοί, καὶ Αἰθίοπες, καὶ Μῆδοι, καὶ Ἀρμένιοι, καὶ Βαβυλώνιοι. τὸ δὲ δὴ μέγα καὶ λόγου ἄξιον, τοῦτο ἀπηγήσομαι· κεῖται ἐπὶ τῇ κεφαλῇ φορίῃ, λυχνὶς καλεῖται, οὔνομα δὲ οἱ τοῦ ἔργου ἐπωνυχίη. ἀπὸ τούτου ἐν νυκτὶ σέλας πολὺ ἀναλάμπεται, ὥστε καὶ οἱ καὶ ὁ νηὸς πᾶς οἷον ὑπὸ λύχνοισι φαείνεται, ἐν ἡμέρῃ δὲ, τὸ μὲν φέγγος ἀφανίζεται, ἐκεῖνο δὲ ἔχει κάρτα πυρώδεα. καὶ ἄλλο θωυμαστὸν ἐστὶ ἐν τῷ ξοάνῳ, ᾧτινι ἑστὼς ἀντίος ἰσορέῃς, ἐς σὲ ὁρᾷ, καὶ μεταβαίνοντι τὸ βλῆμα ἀκολουθέει, καὶ ᾧ ἂν ἐπὶ πρόσωπον ἴσορέῃς, ἴσα

rem cognomento cœlestem exornant: foris autem & aliud illi aurum circumpositū est, & lapilli valde pretiosi, quorum alij quidem candidi, alij autem cærulei, multi verò etiam rufi. Præterea autem & Sardonyches multi, & Hyacinthi & Smaragdi: quæ omnia afferunt Ægyptij, & Indi, & Æthiopes, & Medi, & Armenij, & Babylonij. Quod igitur maximè memorabile est, id dicam: Lapidem in capite gerit, qui Lychnis vocatur. Nomen autem illi dedit operis effectus respondens. Ab hoc multus fulgor noctu resplendet, totáque ædes ab eo perinde atque lucernis collucet. Interdiu autem ipsum quidem lumē dmarcescit, speciem autem præ se fert admodum igneam. Iam verò & aliud admiratione dignum in ipso signo deæ est. Si ex adverso steteris, ad te aspicit. quod si inde transeas, visu te sequitur, & si alius quispiam alibinde ipsam intuetur, eadem erga illum quoque facit.

Porrò

ἕτερα καὶ ἐς ἐκεῖνον ἀπιπλία. ἐν μέσῳ δὲ ἀμφοτέρων ἕστηκε ξόανον ἄλλο χρύσεον, οὐδαμῇ ὁμοῖον οὔτε ἄλλοισι ξοάνοισι ἄπιπτον, τὸ δὲ μορφὴν ἰδίην οὐκ ἔχει, φορέει δὲ τῶν ἄλλων θεῶν ἄθλα. καλέεται δὲ σημήιον καὶ ἀπ' αὐτῶν Ἀσσυρίων, οὐδέ τι οὔνομα ἴδιον αὐτῷ ἔθεντο, ἀλλ' οὐδὲ γενέσιος αὐτοῦ πέρι καὶ ἄλλο λέγουσι. καί μιν οἱ μὲν ἐς Διόνυσον, ἄλλοι δὲ Δευκαλίωνα, οἱ δὲ ἐς Σεμίραμιν ἄγουσι· καὶ γὰρ δὴ ὧν ἐπὶ τῇ κορυφῇ αὐτοῦ περιστερὴ χρυσέη ἵζεται, τουνεκα δὴ μυθέονται Σεμιράμι ἔμμεν τόδε σημήιον. ἀνάθημα δὲ δὶς ἑκάστου ἔτεος ἐς θάλασσαν, ἐς κομιδήν, τοῦ ἔπορ, ὕδατος. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ νηῷ, ἐς σιέντων ἐν ἀριστερῇ πλατὺ πρῶτα μὲν θρόνος κεῖται, αὐτὴ δὲ ἕδος ἐκ ἔνι· μόνος γὲ κεῖται καὶ σκληκάκης, ξόανα οὐ δεκνύουσι, ὅτου δὲ εἵνεκα ὧδε νομίζουσι, ἐγὼ καὶ τόδε ἔμαθον. λέγουσι τοῖσι μὲν ἄλλοισι θεοῖσι

Porrò in medio inter vtrumque, aliud quoddam simulacrum stat aureum, cæteris haudquaquam simile: formam quidem propriam non habet, aliorum autem deorum speciem gerit. Vocatur autem signum etiam ab ipsis Assyrijs, neque illi nomen aliquod proprium posuêre: sed neque de generatione ipsius, neque de specie quicquam dicunt. Atque ipsum alij quidè ad Dionysium, alij ad Deucalionem, alij ad Semiramidem referunt. Quando enim in vertice eius columba aurea insidet, ob eam videlicet rem tradunt Semiramidis illud signũ esse. Proficiscitur autem bis quotannis ad mare, ad afferendam aquam eam de qua dixi. In ipsa autem æde ad sinistram ingredienti, stat principiò solium Solis, ipsius autem effigies non adest. Solius enim Solis & Lunæ simulacra non exhibêt: cuius aũt gratia faciendũ ita putent, didici id quoq; ego. Nam cæteris quidè dijs fas

esse

θεοῖσι, ὅσιον ἔμμεναι, ξόανα ποιέεσθαι· οὐ γὰρ σοφίην ἐμφαίνειν πάντεσι τὰ εἴδεα, οὐδὲ τὴν Σελήνην καὶ τὸν Ἥλιον· σοφίην δὲ ἐκ σκιλλοίης, πάμπαν ἐναργέα, καὶ σοφίης πάντες ὁρίζονται. Οἷσι δὲ αὐτὴν ξοάνων ἐργίην θεοῖσιν ἐν τῷ αἰθέρι φαινομένοισι μετὰ τὴν τοῦ θρόνου τοῦδε λιάδα ξόανον Ἀπόλλωνος, ὃν οἷον ἐν ἠέρι ποιεύμενοι· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες Ἀπόλλωνα νέον τινὰ πλώτην, καὶ πρωθήβην ποιεῦσι, νέοι δὲ οὗτοι Ἀπόλλωνος γραφὴν ξόανον λαχνήσαι. καὶ τὰ μὲν ποιέοντες, ἑωυτοὺς μὲν ἐπαινέουσι, Βαλλίωνα δὲ κατηγορέουσι, καὶ ἄλλον, ὀκόσοι Ἀπόλλωνα παῖδα ἐόντα ἀμφὶ ἐπασκέουσι. αὐτὴν δὲ λοκίην αὐτέοισι, ἀδόξην μεγάλην ἔμμεναι, ἀτελίην ποιεύμενοι τοῖσι θεοῖσι τὰ εἴδεα, τὸν μὲν νέον, ἀτελίης ἔτι νομίσαντες. ἐν δὲ καὶ ἄλλο τῶν σοφιστέων Ἀπόλλωνι ἐπανεργάσασι, μὴ ἐόντι Ἀπόλλωνα ἅπασι δοκέειν εἶναι. ἔργον δὲ αὐτῶ πλέον πολλὰ

esse aiunt simulacra fieri: neque enim illorum species aut formas manifestas omnibus apparere: Solem autem & Lunam omnibus esse manifestas, neque quenquam illos non videre. Quare quámnam causam illorum effigiandorum esse, cùm in aëre appareant? Ac post solium hoc, signum Apollinis positum est, non quale vulgo consueuit fieri. Nam cæteri quidem omnes Apollinem & iuuenem pustant, & cum prima lanugine effingunt: soli autem isti & Apollinis barbati simulacrum effigiant. Atque hoc facientes, sibi ipsi laudi ducunt, Græcos autem reprehendunt, & alios quicunque Apollinem puerum fingunt & colunt. Causa verò ipsis videtur insciti magna esse, cur imperfectæ deorum formæ ac species fingantur. Nam iuuenem esse ipsi adhuc imperfectum existimant. Cæterùm & aliud quiddam eorum Apollini suo affingunt. Soli enim Apollinem vestibus exornant. De operibus autem ipsius multa quidem

λὰ μὴν ἔχω ἐκεῖνα· ἱρὼ δ', τὸ μάλιστα θωυμαστὰ ἄξιον, πρῶτα δὲ τοῦ μαντηίου ἐπιμνήσθημα. μαντηία πολλὰ μὲν παρ' Ελλησι, πολλὰ δὲ καὶ παρ' Αἰγυπτίοισι, τὰ δὲ καὶ ἐν τῇ Λιβύῃ, καὶ ἐν τῇ δὲ Ασίῃ πολλὰ ἔστι· ἀπὸ τὰ μὲν οὔτε ἱρέων ἄνευ οὔτε προφητέων φθέγγονται, ὅδε δὲ αὐτός τε λιτέεται, καὶ τῷ μαντηίῳ ἐς τέλος αὐξησις. πρόσω δὲ αὐτὸς ζωὸς δὲ· οὕτ' ἂν ἐθέλησι χρησμηγορίην, ἐν τῇ ἕδρῃ πρῶτα λιτέεται, οἱ δὲ μιν ἱρέων αὐτίκα ἀείρουσι, ἢν δὲ μὴ ἀείρωσι, ὁ δὲ ἰδρῶσι, καὶ ἐς μέζον ἔτι λιτέεται. οὕτ' ἂρ ὑποδιῶτον φέρωσι, ἄγια σφέας, πάντη περιδινέει, καὶ ἐς ἄκρον ἐξίτηλα μιταμηδέα. τέλος, ὁ ἀρχιερεὺς ἀντιάσας, ἐπείρεται μὲν περὶ ἑκάστων πρηγμάτων, ὁ δ', ὧν ἧι μὴ θέλῃ ποιέειν, ὀπίσω ἀναχωρέει

dicere possim, sed tamen ea modò dicam, quæ maximè admiratione digna sunt. Principiò itaque oraculi mentionem faciam. Atque oracula quidem multa tum apud Græcos, tum apud Aegyptios sunt, multa autem & in Africa, & in Asia item multa: sed illa quidem neque absque sacerdotibus neque absque interpretibus responsa dant: hic autem Apollo & ipse per se mouetur, & vaticinia ad plenum vsque per se peragit. Modus autem eorum talis est. Postquam illi placitum est diuinari, in sede sua primùm mouetur, sacerdotes autem ipsum continuò in sublime attollunt: quòd si non attollant, ille & sudorem emittit, & se in medium etiam emouet. At postquam illi subeuntes portant ipsum, tum & illos secum agit, circumcircà vertendo sese, & ab alio in alium subinde transilit. Postremò princeps sacerdotum supplicans interrogat illum de omnibus rebus. Ille verò si quid non vult fieri, retrò recedit;

χωρίοις, ἵνα δὲ τι ἐπανίῃ, ἄλλο ἐς τὸ πρόσω ὄντες θεωρίζουσιν, ὅκως μὴ λιποχίωσι. οὕτω μὲν σώζεσθαι φρονεῦσι τὰ ὄντα, καὶ οὔτε ἱρὸν πρῆγμα οὐδὲν, οὔτε ἴδιον τούτου ἄνευ ποιέονσι. λέγει δὲ καὶ τοῦ ἔτεος ὅτεῳ καὶ τῶν ὡρέων αὐτοῦ ἑκάστων, καὶ ὅσα κατὰ χρόνον ἔσται. λέγει δὲ καὶ τοῦ θαμινοῦ πέρι, κότε χρὴ μὴν ἀποδημίαν, τοῖσι ἄπορα ἀποδημέουσι. λέγει δὲ καὶ ἄλλο, τὸ ἐμοὶ παρέοντι ἔπιξεν· νέ μοι μὴν ἱρὸν ἀείροντες ἔρχεσθον, ὁ δὲ χοῦς μὲν ἐν γῇ λελειμμένος ἔσται, αὐτὸς δὲ ἐν ὑμῖν ὑμῶν ἐφορίζω. μετὰ δὲ τὸν Ἀπόλλωνα ξόανόν ἐστιν Ἄλλαντος, μετὰ δὲ, Ἑρμέω καὶ Ἐλευθύης. τὰ μὲν δὴ ἐντὸς τοῦ νεῶ ὧδε λελογισμένα, ἔξω δὲ βωμός τε κάλλιστος μέγας, χάλκεος. ἐν δὲ καὶ ἄλλα ξόανα μυεῖα, χάλκεα, βασιλέων τε καὶ ἱρέων. λελοίπω δὲ, τῶν μάλιστα ἄξιον μνήμης ἐστίν.

dit: contrà autem si quid approbat, agit in anteriorem partem gestantes, perinde ac si currus habenas moderaretur: atque ita illi colligunt oracula, & neque sacram rem ullam neque priuatam absque hoc gerunt. Prædicit autem illis & de anno & de tempestatibus omnibus, & quando amplius futuri non sint. Prædicit item & de signo illo, quando proficisci illud & porteat profectionem eam de qua dixi. Dicam autem & aliud, quod me præsente fecit: Sacerdotes attollentes ipsum ferebant: ille autem illos quidem in terrâ infrà reliquit, ipse verò in aëre solus ferebatur. Porrò autem post Apollinem simulacrum Atlantis est, deinde Mercurij, & Lucinæ. atque hæc quidem intra ædem ita exornata sunt: foris autem ara quoque posita est magna ærea, atque ibi etiam alia simulacra innumera ærea regum & sacerdotum. Retensebo autem quæ mihi maximè memoratu digna videntur.

ἐν ἀριστερᾷ ἕστηκε, Σεμιράμεως ξόανον ἵστηκε, ἐν λιγυρᾷ τὸν ὄρθιον ἐπιδακνύουσης. ἀνίσχει δὲ αὐτῇ τοιῷδε· ἀνθρώποισι, ὁκόσοι Συρίην οἰκέουσι, νόμον ἐποίητο, ἑωυτῶν μὲν, ὅκως θεὸν ἱλάσκοιντο, θεῶν δὲ τῶν ἄλλων, καὶ αὐτῆς Ἥρης ἀλογίην· καὶ ᾗδε ἐν ποίεον. μετὰ δέ, ὡς οἱ θεὸς ἀφίκοντο νέοί τε καὶ συμφορὴ, καὶ ἄλγεα, μανίης μὲν ἐκείνης ἀπεπαύοντο, καὶ θεοπρεπῶς ἑωυτῶν ὁμολόγεον, καὶ οἷσι ἦσι κόοισι αὖτις ἐκέλευον ἐς Ἥλιον τρέπεσθαι. ζωύκα δὲ ἔτι ζοιδὸν ἀνέσχε, οἷσι ἀπεκτονημένοισι τῶν Ἡλίου ἐλάσκεσθαι δακνύσι, καὶ θεὸν ἐκ ἔτι ἑωυτῶν, ἀπ' ἐκείνου ὁμολογίσι. ἕδρυσε δὲ καὶ Ἐλένης αὐτόθι ἄγαλμα, καὶ Ἑκάβης καὶ Ἀνδρομάχης, καὶ Πάριδος, καὶ Ἕκτορος, καὶ Ἀχιλλέως· ἕδρυσε δὲ καὶ Νιρέως ἕδος Ἀγλαΐης, καὶ Φιλομήλου, καὶ Πρόκνης, ἔτι γυναῖκας, καὶ αὐτὸν Τηρέα ὄρνιθα· καὶ ἄλλο ἄγαλ-

Ad ſiniſtram ædit, Semiramidis ſignum ſtat, ædem ipſam dextera demonſtrans. Stat autem talem ob cauſſam. Hominibus quicunque Syriam incolunt, legem illa tulerat, vt ſe ceu deam colerent, cæterorum autem deorum, atque ipſius etiam Iunonis nullam rationem haberent. Atque illi tum ita faciebant. Poſtea autem vbi deorũ indignatione & morbi venerunt, & clades, & lia mala, ab inſania deſtitit, ſeſeq; mortalem agnouit, ac ſubditis iterum præcepit vt ad Iunonem conuerterentur. Ob eam igitur cauſſam adhuc tali ſpecie ſtat, indicans aduenientibus Iunonem colendam eſſe, ſeſe ipſam nõ amplius deam eſſe, ſed illam confitens. Vidi autem & Helenæ ſimulacrum ibi, & Hecubæ, & Andromaches, & Paridis, & Hectoris, & Achillis. Vidi itidem & Nirei formam, filiæ Aglaiæ, & Philomelam, & Prognen, adhuc dum mulieres, & ipſum Tereum in auem iam conuerſum. Præterea

ξόανα Σεμιράμεως, καὶ
Κομβάβου, τὸ λεπτότερον, καὶ
Στρατονίκης, κάρτα καλὸν, καὶ
Ἀλεξάνδρου αὐτῶν ἐκείνῳ ἄπτε-
ται. παρὰ δὲ τοῖς Σαρδανά-
πάλου ἕστηκε, ἄλλῃ μορφῇ,
καὶ ἄλλῃ στολῇ· ἐν δὲ τῷ αὐ-
λῷ ἄρκτοι, καὶ μόσχοι βόες με-
γάλοι, καὶ ἵπποι, καὶ ἄνδρες,
καὶ ἄρκτοι, καὶ λέοντες, καὶ
ἄνθρωποι οὐδαμῇ σίνονται,
ἀλλὰ πάντες ἱεροί τε ἀσὶ, καὶ
θεοείδεες. ἱρεῖς δὲ αὐτοῖσι
ἐνεστᾶσι ἀνδρόγυνοι, τῶν
οἱ μὲν τὰ ἱρήια σφάζουσι, οἱ δὲ
ἄλλα φορέουσι· ἄλλοι δὲ
ἀνάγουσι καλέονται, καὶ ἄλλοι
παραβάμιοι. ἐν ἡμῖν δὲ,
ἕνεκα καὶ τριηκοσίους ἐς
θυσίας ἀμφιέννυσι· ἐσθὴς
δὲ αὐτοῖσι πᾶσι λευκὴ,
καὶ πῖλος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔ-
στηκε. ἀρχιερεὺς δὲ ἄνδρ' ἐ-
κάστοτε ἐπιλέγεται, πορ-
φύρην δὲ μὲν οὗτος φορέει,
χρυσὸν ἀναδέσας. ἔστι
δὲ καὶ ἄλλο πλῆθος ἀνθρώ-
πων

aliud Semiramidis simulacrum, & Combabi, id de quo iam antea dixi, & Stratonices, admodum pulchrum, & Alexandri, ipsi illi simile. Iuxtà autem & Sardanapalus stabat, alia quadam forma, aliáq; etiam veste exornatus. Intra septa autem templi, liberi ac diis consecrati pascebantur boues magni, & equi, & aquilæ, & ursi, & leones: atque illi homines haudquaquam lædunt, sed omnes & sacri sunt, & mansueti. Sacerdotes autem ipsis multi eliguntur, quorum alij quidem hostias mactant: alij autem libamenta ferunt, rursus alij flammiferi vocantur, & alij æræ ministri. Meâ autem ætate plures etiam trecentis ad sacrificia vestitare solebant. † Vestis autem illis tota candida est, & pileum in capite gestant. Summus autem sacerdos alius ac nouus vnoquoque anno

rogatur, solúsque hic a purpuream vestem gerit, & aurea redimitur. Est autem & alia multitudo homi-

πων ἱερῶν, αὐλητῶν τε καὶ συρίττων καὶ Γαλλῶν, καὶ γυναικῶν ἐπιμανίων τε καὶ φρυαβαβίων. θυσία δὲ δὶς ἑκάστης ἡμέρας ἐπιτελεῖται, ἐς τὸν σωτῆρα ἀπιχνέοντα. Διὶ μὲν ὧν καὶ ἀσυχίλῳ θύουσι, ὅτι ἀφίκοντο ὅτι ἀφίκοντο. ἐπὶ δὲ τῇ Ἥρῃ καταρχόντων, ἀπάλουσί τε καὶ αὐλέουσι, καὶ κρόταλα ἐπικροτέουσι· καί μοι ζῶντε φίλει Ζεφὶς ὀδὶν ἀπαῖρ ἐλθναζε. ἔστι δὲ καὶ λίμνη αὐτόθι, οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ ἱροῦ, ἐν τῇ ἰχθύες ἱροὶ τρέφονται πολλοὶ, καὶ πολυειδέες· γίγνονται δὲ αὐτέων ἔνιοι καὶ μεγάλοι, οὐδὲ δὲ καὶ ὀνόματα ἔχουσι, καὶ ἔρχονται καλεόμενοι. ἐπ' ἐμοῦ δέ, τις ἦν ἐν αὐτοῖσι χρυσοφορέων, ἐν τῇ πίρυγι δὲ ποίκιλμα χρύσεον αἰζηὸν ἀνελίσσοντα, καί μιν ἐγὼ πολλάκις ἐθηεύμην, καὶ ἔχει τὸ ποίημα. βάθος δὲ τῆς λίμνης πολὺ, ἐγὼ μὲν οὐκ ἐπαρύσω. λέγουσι δ' ὧν καὶ δίμη-

num sacrorum, tibicinum videlicet, & fistulatorum, & Gallorum, & præterea mulierum furibundæ, ac mente captæ. Sacrificium autem bis quotidie peragitur, ad quod omnes veniunt. Iosui quidem igitur cum silentio sacrificant, neque cantant, neque tibia modulantur. At postquam Iunonis primitias celebrant, & voce modulantur, & tibias canunt, & tintinabula pulsant. Ac de ea re planius mihi dicere nihil potuerunt. Est autem lacus ibi non ita longè à templo, in quo pisces sacri aluntur, multi ac varij. nascuntur autem ipsorum nonnulli admodum magni, atque ij nomina quoque habent, & cùm vocantur, præstò veniunt. Meis autem temporibus erat quidam inter ipsos aurum ferens: cæterùm in pinna opus istud aureum ipsorum suspendebatur: atque ego illum sæpenumerò vidi & habebat opus illud. Altitudo autem lacus magna est, quam quam ego experimentū eius non ceperim. Dicunt autem etiā

ducen-

λιπεσίων ὀργυίων πλέον ἕκατον· κατὰ μέσον δὲ αὐτῶν, βωμὸς λίθου ἀνέστηκε, λοξὸς οἷος ἂν ἄφνω ἰδὼν πλέον τι μέρος, καὶ ὡς ὕδατι ἐπιχεόμενος· καὶ πολλοὶ ἤδη νομίζουσι. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ σύνθετος ἰσχυρῶς μέγας ἀνέχειν τὸν βωμόν. ἔστεπται δὲ ἀεὶ, καὶ θυόματα ἔχει. πολλοὶ δὲ καὶ ἑκάστης ἡμέρας κατ' ὄχλον ἐς αὐτὸν ἀναβαίνοντες, στεφανηφορέουσι. χίνονται δ' αὐτόθι καὶ πανηγύρεις τρεῖς μέγισται, καλέονται δὲ ἐς τὸν λίμνην καταβάσιαι, ὅτι τὴν αὐτῶν ἐς τὸν λίμνην τὰ ἱερὰ πάντα κατέρχεται. ἐν οἷσι ἡ Ἥρη χρόνῳ ἀπεκινήθη τῆς ἴδιης αἴνιγμα, μὴ σοφίας ὁ Ζεὺς κῶλος ἴδηται· ἦν δὲ τόδε χίνημα, μέλλεσι ὅτι πάντων ἀπόλλυσθαι. τὸν δὲ μὴ ἔρχεσθαι ὁπλοφορέοντα, ἢ χρόνου ἰσθμῷ, ἀναίρεται τε μὴν, καὶ πολλὰ παρίεται, ἀρρώστια. μέγιστα δὲ αὐτοῖσι πανηγύρεων, τὰ ἐς θάλασσαν νομίζονται, ἀπὸ

ducentorum amplius passuum esse. Cæterum in medio ipsius ara lapidea stat. Putares autem si ex improuiso videres, & natare illam, & in summa aqua vehi: & multi ita existimant. Mihi verò videtur columna subesse magna, arámque sustinere. Semper autem sertis coronata est, & odoribus crematur. Ac multi quotidie precandi causa ipsam enatantes, coronas portant. Fiunt autem ibidem & conuentus solennes maximi, vocanturq; descensus in lacum, quoniam in ijs ad lacum deorum simulacra omnia descendunt: inter quæ Iuno prima aduenit piscium gratia, ne Iupiter illos primus aspiciat. Nam si hoc fiat, ferunt omnes illos emori. Atque ideo ille quidem vadit inspecturus, Iuno autem anteriore loco stans, & prohibet ipsum, & precibus obtestando dimittit. Maximi verò cõuentus ipsis illi sunt, quòd solenni instituto ad mare cõueniunt:

ἀλλ' ἐγὼ τοσοῦτον οἶδα περὶ
ἀλλ' ἔχω ἄντικρυ φράσαι
αὐτὸς, οὐδὲ ἐπαρκέσω τοῖς
τῆς ἀδικωτέρας, τὰ δὲ ἐμ-
βάντες ποιήσουσι, ἔλεγον, μὴ ἀπο-
γνῶναι. ἄγγειον ἕκας ὕ-
δατι σεσημασμένον φέρουσι κα-
ρῷ δὲ τοῦδε σεσήμανται, καὶ
μὴν οὐκ αὐτοὶ κινοῦμεν χί-
ουται, ἀλλ' ἔνι ἀλίκτυπον ἐ-
ρὸς, οἷκεῖα δὲ ἐνὶ τῇ λίμνῃ, ὅθ-
ἐνὰ σφέων ἀφίεται τὰ ἀγ-
γεῖα, τοῦτ τι σφρηγῖδα ὁρᾷ,
μὴ μισθὸν ἀρνύμενος, ἀνοίγ-
νῦν τὸν ἀσκὸν, καὶ τὸν ληκ-
θὸν ἀπαιτίεται, καὶ πομπὰ
μνίου ἐκ τοῦτου τοῦ ἔργου ὧν
ἀλίκτυπόνι ἀγάρουται. ἐν-
θεῦτ δὲ ἐς τὸν νηὸν αὐτοὶ ἐσέ-
καστοι, καὶ θύ-
ουσι, ὁκόσα ἀρνοῦνται.
ἑορτὴν δὲ ποιέουσι, τῶν οἰ-
δα, μυρίοι τοῦ ἔαρος ἀρ-
χομένου ἐπιτελέουσι. καὶ
μὲν οἱ μὲν πυρὴν, οἱ δὲ πα-
πάδα καλέουσι. θυσίην
δὲ ἐν αὐτῇ τοιήνδε ποιέου-
σι· λεόντια μεγάλα ἐκφαί-
νοντες ἐν τῇ αὐλῇ ἑστᾶσι, μετὰ

sed ego de illis certum ac
planum aliquid dicere non
possum: neque enim ipse ad
veni, neque unquam profe
ctionis istius periculum fe
ci. Quæ verò redeuntes
faciunt, vidi, eáq; commen
morabo. Vas vnusquisque
aqua repletum portat, ip
cera obsignatur. Nempe
tem suum ipse resoluens ef
fundit, sed Gallus quidam
sacer est, habens autem ad
lacum, qui postquam ad
illorum accepit, ea
lum inspexit, introque
que accepta & sigillum
resoluit, & ceram reposuit.
Et multæ adeà mercedes
hoc sacro Gallo accum
lantur. Atque hinc in ædem
ipsi ferentes, postquam ad
bârunt ad sacrificandum
trò donum reuertuntur.
stiorum autem nomina
nouí, maximum tamen
vere peragunt, atque
pyram alij, alij autem
appellãt. Sacrificium autem
in eo tale perficiunt: [illegible]
res magnas cædentes, intra septum templi [illegible]

καὶ ἀγινέοντες αἶγάς τε καὶ ὄϊας, καὶ ἄλλα κτήνεα ζωα ἐκ τῶν ἀγχιθύρων ἀπαρχήσιοι, ἐν δὲ καὶ ὄρνιθες, καὶ ἕματα, καὶ χρύσια, καὶ ἀργύρια ποιήματα· ἐπεὰν δὲ ἐντελέα πάντα ποιήσωντα ἐπιθέωντες τὰ ἱρὰ περὶ τὰ μνήθρια, πυρλὺ ἐπιθέασι τὰ δὲ κτήνεα πάντα καίονται, ἐς τοῦτον τὸν ὁρτὸν πομοὶ ἄνθρωποι ἀπικνέονται ἔκ τε Συρίης, καὶ τῶν πέριξ χωρίων πασέων, φέρουσί τε τὰ ἑωυτῶν ἱρὰ ἕκασοι, καὶ τὰ σημήια ἕκασοι ἔχουσι ἐς τάδε μεμιμημένα. ἐν ῥηθῇσι δὲ ἀκάρῃσι, τὸ μὲν πλῆθος ἐς τὸ ἱρὸν ἀγείρονται· ἄλλοι δὲ πομοί, καὶ τὰς ἑλιξα, οἱ ἱροὶ ἄνθρωποι ἐλίσσοι τὰ ὄργια, τὰ μουνται τινὲς τῶν βραχιόνων, καὶ τοῖσι νώτοισι πρὸς ἀμάλους τύπτονται. πομοὶ δὲ σφισι πρὸ σκηνέων ἐπαυλέουσι, πομοὶ δὲ τύμπανα κατάγουσι, ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθια, καὶ ἱρὰ ἄσματα. τὸ δὲ ἔργον ἐκτὸς τοῦ νηοῦ τούτου τύπτονται. πομοὶ δὲ σφισι πρὸ σκηνέων ἐπαυλέουσι, πομοὶ δὲ τύμπανα κατάγουσι, ἄλλοι δὲ ἀείδουσι ἔνθια, καὶ ἱρὰ ἄσματα. τὸ δὲ ἔργον ἐκτὸς τοῦ νηοῦ τούτου

autem adducentes capras & oues, aliáque animantia bruta ex arboribus illis ſuſpendunt, inter hæc autem & volucres, & veſtes, & aurea argenteáque opera collocant: ac poſtquam omnia perfectè ac rite compoſuerunt, deorum ſimulacra circum arbores portant, atque exinde pyram accendunt, illa autem continuò omnia crematur. Ad hoc feſtum multi homines aduenium, cùm ex Syria, tum ex circumiacentibus oris omnibus, afferúntque & ſua quique deorum ſimulacra, & ſigna quæ ad imitationem illorum ſinguli facta habent. Diebus autem hiſce ſolennibus multitudo quidem ad templum congregatur, Galli autem frequentes, & ij quos dixi, homines ſacrati peragunt ſacrificia, vulnerantúrque cubitis, & in terga à ſe mutuò verberantur. Multi autem adſtantes ipſis tibijs accinunt, & tympana pulſant, alij autem diuinitùs inſpirata ſactáque carmina cantant. Atque hoc opus extra ædem

τάδε γίγνεται, οὐκ ἰσόρροπος τὰ ἐς τὴν ἀρετὴν, ὁπόσοι τάδε ποιοῦσι. ἐν θεάτροις τῆσι ἐν μίρεσι καὶ Γάλλοι γίγνονται. ἐπὰν δὲ οἱ ἄλλοι ἀνίωσί τε, καὶ ὄρχια ποιῶνται, ἐς πολλὰς ἤδη ἡ μανίη ἀπικνέεται. ἢ πολλοὶ οἱ ἐς θέλω ἀπικόμενοι, μετὰ δὲ, διαδὺς ἔπυξαν. καταλέξω δὲ καὶ τὰ ποιέουσι· ὁ νεηνίης, ὅτε τάδε ἀρέσκεται, ῥίψας τὰ ἕματα, μεγάλῃ βοῇ ἐς μέσον ἔρχεται, καὶ ξίφος ἀναρέεται· τὰ δὲ πολλὰ ἕντα, ἐμοὶ δοκέειν, ἐξ ἀνθρώπου ἔστηκε, καλέει δὲ αὐτίκα, τοῦτο ἐοῦσαν θήλειαν (ἐμοὶ δὲ δοκέει ἐξ ἀρχῆς ἐοῦσα) ἐκ τοῦ μέσου, καὶ τῆσι χλαμύσι φέρει, τὰ ἕντα. ἐς ὀπόσον δὲ ἐκείνη τάδε ἀρρέψῃ, ἐς ταύτην ἰδόντα τὸ θηλέων, καὶ λύσομαι τὴν γυναικήιον καμβάνα. τάδε μὲν ἐν τοῖσι τοιῆδε ποιέουσι, ἀρθαγέντες δὲ Γάλλοι ἐκ δωμοίων ταχέως δίδοσι ἄλλοισι θαλλοντα· ἢν δὲ ἀρθαγῆ Γάλλος, οἱ ἐπὰρ

peragitur, neque quisquam ... tur in aedes quicunque ... faciunt. Illico debent ... Galli fiunt. Postquam enim caeteris tibiis cantus ... sacrificia peragunt, adeo ... tos alios interim furor ... peruenit: & multi qui ... spectaculum solummodo ... nerant, postea eadem faciunt. Recenseboautem & quae faciunt. Adolescens, quicunque fortè ad hoc ... venit, abiectis vestibus ... voce in medium ... tur, atque ensem ... (haec autem multa ... mihi videtur, per hoc ... runt.) Accepto ... continuò seipsum ... rliquè peregrina, ... bus ea quae ... In quamcunque ... mum hanc ... vestem ... natum, ... Atque haec ... strationibus faciunt. ... do autem ... haudquaquam eandem cum caeteris ... habent; sed postquam Gallus ...

ἐκφέροντες, εἰς τὰ προάστεια φέρουσι, θέμενοι δ' αὐτὸ, καὶ τὸ φέρετρον, ὃ κομίζουσιν, ὑπὸ τὰ λίθοις βάλλουσι, καὶ τάδε μὲν ἔχοντα, οἴκαδε ἐκποδίζουσι. φυλάξαντες δ' ἑπτὰ ἡμέρας ἐν ἀριθμῷ, ἔτι εἰς τὸ ἱρὸν ἰσέρχονται, πρὶν ἂν καθαρθῶσι, ἢν ἰσίωσι. φυλάσσουσι δὲ ὅσα ποιέουσι. νόμοισι δὲ ὧδε χρέονται τοῖσιδε· ἢν μή τις αὐτῶν νίζηται, οὐκ ἔθελε τὸν ἡμέρην ἐς τὸ ἱρὸν οὐκ ἀνοικίζεται· ἢ ἰσέρχεται καθήρας ἑωυτὸν, ἰσέρχεται. αὐτῶν δὲ τῶν οἰκηίων τῷ νέκυος ἕκαστοι, φυλάξαντες ἀριθμὸν ἡμέρων τριήκοντα καὶ τὰς ἐφεπομένας ξυμφόρους, ἰσέρχονται, πρὶν δὲ τάδε ποιῆσαι, οὔ σφισι ἰσίεται ὅσιον. θύουσι δὲ βόας ἀρσενάς τε καὶ θήλειας καὶ αἶγας καὶ ὄϊας, σφᾶς δ' μοῦνον ἱερείας νομίζοντες, ὅτι θέσμιον σφι. ἄσμοι δὲ ὁ σφέων ἱερεὺς ἀρὰς ἱρεὺς νομίζουσι. ὀρνίθων δὲ αὐτοῖσι τοὺς περιστερὰς, λοιπὰ δὲ μὴ

sublatum ipsum in suburbana efferunt. Ibi depositò ipso, & feretro quo elatus fuit, lapides supernè injiciunt: atque hæc postquam fecerunt, retrò domum abeunt. Obseruato autem septem dierum numero, exindè in templum ingrediuntur. Nam si antea ac citiùs ingrediantur, nephas faciunt. Legibus autem ad hæc vtuntur talibus: Si quis ipsorum cadauer aliquod aspexerit, illo die ad templum non accedit. Postero autem, vbi se ipsum purgando lustrauit, ingreditur. Eorum autem qui ex familia mortui sunt, vnusquisque non nisi post triginta dierum numerum, raso capite, ingreditur. Antea verò quàm hoc fecerunt, fas illis introire non est. Immolant autem boues masculosq; & fœminas, præterea capras & oues: sues

autem solos pro sceleratis habentes, neque sacrificant, neque manducant. Alij autem eos non sceleratos, sed sanctos existimant. Præterea in quibus columba ipsis videtur

res

χῶμα ἱρότατον, καὶ δεῖ φαύειν αὐτοῦ δημοσίου, ἢ ἔν ἀίκοντις ἄψονται, ἀναίτιοι πάντων τῶν ἐμφύλων ἔσι. τότε καὶ δὶ αὐτοῖσι σώφρονοι τὸ ἔσι, καὶ ἐς τὰ οἰκία ἰόντες, καὶ τὰ σώματ' ἐν χῇ σίμοντα. πίσα δὲ ἡ τῶν πανηγυρίων, τὰ ἐπὶ τοῖσι ποιήσι· ἀνὴρ γὰρ ἐς τὸν ἱρὸν πόλιν πρῶτον ἀνιόντα, ὑφαιρεῖ μὲν ὅδε καὶ ὀφρύας ἐξυράτο, μετὰ δὲ, ἱρώσας δίφ, τὰ μὲν ἄκρα ὑφαιρεῖται, καὶ ἀνέχοντα, τὰ δὲ πάνυ χαμαὶ δίμφ, ἐπὶ τότε ἐς γόνυ ἵσταται· πόδας δὲ καὶ ὑφαιρεῖ τῷ ὑπλίτῃ ἐπὶ τὸν ἐς αὖτε ὑφαιρεῖ ἀναλαμβάνει, ἄκρα δ' ἀχόμφῳ αὐτέα, τὸν μὲν πρῶτον θυσίλω δίκαιόν, μίσα δ' ἰσοῦσις ὑπισχνέονται. τελέσας δὲ ταῦτα, τὸν ὑφαιρεῖ αὐτὸ τι σφίσι, καὶ τῶν ἄκρον, ἐκόδι τὸν αὐτὸν τὸν ὁδὸν ἀνανύουσι. ἄρτι δὲ, ἐς τὸν ἑωυτῶν ὁδοιπορίην,

rent sanctissimæ esse, & attingere quidem ipsam non habent. Quòd si quando uiri etiam attingunt, sordidati & execrabiles illo die habentur. Ob quam rem & compascuæ ipsis sunt & ad domos ipsorum reuniunt, & plerumque in uera pascuntur. Porrò dicam & illa dicam quæ ab iis qui ad cœuentus solemnes proficiscuntur fiunt. Vir quispiam quando primùm Sacram ciuitatem adit, caput ille quidem & supercilia tondere solet, postea autem mactata oue, ea ipsa quidem in fruſta concidit, & conuiuatur, pedes autem humi ſtrernens, super hoc in genua procumbit: pedes autem & caput animantis, ſuo ipſius capiti imponit, & ſanari precando poſtulat, ut propitio ſacrificium acceptum ſit; maiúsque aliud in poſterum pollicetur. His ita peractis, caput ſuum corona induit, itidemque aliorum omnium qui eandem cum ipſo viam proficiſcuntur: atque ita

βία, ὕδασί τι ψυχροῖσι χρίε-
σθαι, λουτρῶν τε καὶ πόα
σιν ἄντικα, καὶ ἐς ταὐτὰ
παρ' ἑωυτοῖσι· οὐ γὰρ
οἱ ἀνῦσι ἐπιβῆναι ὅσιον, πρὶν
τελέσαι τι ὁδὸν ἐκτελέσασι, καὶ
ἐς τὼυτὸ ἐωυτῷ αὖτις ἀνι-
κέσθαι. ἐν δὲ τῇ ἱρῇ πόλει
ἐκδέκεται μὲν ἀνὴρ ξεινο-
δόκος ἀγαθὸς ἐὼν· ἐγγὺς δὲ
δὴ ἕκαστος πόλιος αὐτο-
τόθι ξενοδόκοι εἰσὶ, καὶ τὸν
δὲ παρόδῳ οἴκοι δέκονται.
καλέονται δὲ ὑπὸ Ἀσσυρίων
οἱδὲ διδάσκαλοι, ὅτι σφίσι
πάντα ἐξηγέονται. θύσαι δὲ,
οὐκ ἐν τῷῶ τῷ ἱρῷ, ἀλλ' ἐ-
πεὰν παρασήσῃ τῷ βωμῷ τὸ
ἱρήιον, ἐπισπένδει, αὖτις ἄν
γει ἴσον ἐς τὰ οἰκήια, ἐν-
θὰν δὲ κατ' ἑωυτὸν θύει τι,
καὶ ὀΐχεται. ἔστι δὲ καὶ ἄλλῃ
θυσίῃ πρὸς τοῖσδε· εἰσ-
ψαντες τὰ ἱρήια ἴσα, ἐκ
τῶν πρωϊαίων ἀνιᾶσι, τὰ
δὲ κατωχθύσατα, πίπτου-
σα θύεσκουσι. ἔνιοι δὲ καὶ
πρῶ-

se, ex terra sua proficiscitur vtens & frigidis aquis, lauandi causa pariter & potus, & omnino humi quoque dormiens. Neque enim fas illi est conscendere lectum, donec iter illud peregerit, domumq́ suam reuersus iterum fuerit. In Sacra autem ciuitate recipit ipsum publicus hospes ignotum. Certi enim vniuscuiusque ciuitatis hospites ibi sunt, & quod ex patria cuiusque venit, id denuò apud se recipit. Appellantur autem ab Assyrijs isti doctores, quoniam ipsis omnia exponunt & enarrant. Sacrificant autem non in ipso templo, sed postquam adduxit ad altare hostiam, libatione insuper facta, rursus eandem domum ducit: deinde verò vbi rediit, secum ipse domi sacrificat, & precatur. Est autem & alius quidam sacrificandi ritus talis: Postquã animalia immolationi destinata coronârunt, ex vestibulis templi ea demittũt: illa verò præcipitata, ex casu moriuntur. Qui dem autem & pueros

πάλας ἀφίησιν ὑπὲρ τῶν ἀνιώσι, οὐχ ὁμοίως δὲ τοῖς ἄλλοις, ἀλλ' ἐς πάμπολυ ἐνθένδε, χαρὶ λιτάζουσι, ἅμα καὶ αὐτοῖσι ἐπικερτομέοντες, λέγουσι, ὅτι οὐ πᾶσιν, ἀπὸ βόες εἰσί. εἴρονται καὶ πολῦται, οἱ μὲν ἐς καρπὸς, οἱ δ' ἐς αὐχήνας· καὶ ἀλλ' τῶλλ, ἅπαντων Ἀσσυρίοι σημαντῆρίσι. ποιέουσι δὲ καὶ ἄλλο, μᾶλλον Βαλιώνι Τροιζηνίοισι ὁμοπολίοντες. λέγω δὲ καὶ τὰ πάντα ποιέουσι· Τροιζήνιοι γὰρ πρὸ γάμοιο καὶ τοῖσι ἀπὸ ἐθνέων ἐπιόντας, μή μιν ἄλλως γαμῶν λάθη, πρὶν Ἱππολύτῳ κόμας ἀπάρασθαι, καὶ ἄλλα ποιέουσι. τῶν μὲν ἐν τῷ ἱρῷ πόλλα γίγνεται. οἱ δὲ ἐνιαυσίαν τῶν γενέων ἀπάρχονται, τοῖσι δ' ἄλλοισι πλοκαλὰς ἐς γῆν ἀπιᾶσι, τὰς ἐπὰν ἐν ὧν ἱρῷ γένονται, τάχ' μουσί τι, καὶ ἐς ἄγγια κατατεθέντα, οἱ μὲν ἀργύρια, πολλοὶ δὲ χρύσια ἐν ὧν νηῷ τε-

pueros suos ex trabibus [illegible] dimittunt, non tantum [illegible] modo quo pecudes; sed [illegible] peram sine saccum inaffatum manu deducunt, simul [illegible] tem & acerbè insectantes illos, dicendo quòd non pueri, sed boues sint. Omnes autem B notis conspungunt omnes, alij quidem in [illegible] la manus, alij autem in cer[illegible] nice. Et inde est quòd omnes Assyrij notis insigniti habent. Faciunt autem & aliud quiddam, in quo cum solis Graecorum Troezenijs consentiunt. Diadematis [illegible] etiâ quæ illi faciunt. Puellis [illegible] xenij virginibus & adolescentibus legem statuerunt, ne quis ipsorum cum nubio sese illigaret, priusquam Hippolyto comam tondissent; factumque hoc pacto. Idem igitur & hic. Sacra ciuitatis sic. [illegible] lescentes quidem hanc [illegible] consecrant: Inter [illegible] tem capillos sacros à natiuitate vsque confectatos [illegible] tunt: quos postquam in templo sunt, resecant, & [illegible] positos, alij quidem argentea, multi verò aurea

θηλάζοντα, ἀνίασι, ἐπιγράψαντες ἕκαστοι τὰ ὀνόματα. ἔνθα κἀγὼ ἔτι νέος ὢν ἐπέτιλα, καὶ ἔτι μου ἐν τῷ ἱερῷ καὶ ὁ πλόκαμος, καὶ τὸ ὄνομα.

affigunt, atque abeunt, inscripto vniuscuiusque nomine. Atque hoc ego quoque cùm iuuenis adhuc essem, feci, & in templo meus capillus adhuc meumq; nomen restat.

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

a Est in Syria.] *Lucianus hic de dea Syria varias recenset opiniones, seu illa Atergatis, seu Astarte, seu quæcunque alia illa fuerit, quæ in Hierapoli vrbe colebatur. Addit & sacra, & eorum ritus, quæ ridenda potiùs quàm referenda erant. Cicero libro de Natura Deor. 3. Quarta Venus Syria Cyrroque concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse proditum est.* β Vocatur autem sacra.] *Et est quoq; sacra Iunonis Assyriæ. Plutarch. in Crasso vocat Hierapolim.* γ Primi hominum Aegyptij.] *Aegyptij olim & doctrina, & ingenio plurimùm claruerunt, neque temerè ex tota Græcia viri summi doctrinæ nomine ad eos transmeârunt. Ii cæpe numinis loco coluerunt, vt in Ioue Tragœdo scribitur à nostro Luciano. Cæpe Pelusiis deus est, inquit.* δ Astartę.] *Lucianus hic manifestè in re admodũ obscura deceptus est, vt priùs animaduerti Franciscus Floridus in successiuis suis lectionibus, Astartẽ deam eandem existimans esse, quæ Luna dicitur: cùm Astarte non Luna sit, sed Venus potiùs. Id probat testimonijs sacræ Scripturæ, Plauti & Suidæ.* ε Europæ illud est.] *Theocritus Europa, tauro vectæ virginis gestũ eleganter describit, cuius descriptionis hæc est sententia: Europa cùm tauro insideret, altera quidẽ manu eius cornua, ne decideret, apprehẽdebat; altera verò sustollebat vestes ex aqua, idq; quousq; marina assurgebat vnda, sic vt ea semper orã vestis (id enim valet apud Theocritũ ὦν) allueret, itaq; fieret, vt nec vestis humectaretur, & virgo interim pudori cõsuleret suo.* ζ Adonidẽ.] *Adonidẽ formosum pastorẽ, filiũ Cinaræ regis ex Myrrha filia sua interemptũ fabulæ ferunt, apri, dente inuidia Martis immissi, vnde & Venus illum semper est abominata. Huius Ouid. li. 10. Metam. latè meminit, & Virg. in Gallo:*

—formo-

—formosus oues ad flumina pauit Adonis.

Sed sacra & ritus illius Lucianus copiosè hic ridet. & Lactantius tantùm.] *Adonidem quotannis lugeri etiam sacris Hebraeorum testis est historia, quo in loco multa Hieronymus. Nec negat Macrobius in primo Saturnalium.* θ Capita detondent.] *Apud Aegyptios gentem præ cæteris nationibus superstitionis altissimè immersam, à mortuo Api boue, nemo non comam vidit, si vel puncto: Nisi concinnos (vt Luciani verbis libro de Sacrificijs vtar) illa superasset. itaque alium quæsitum qui in extincti locum sufficeretur, velut publico luctu præpedita capita radebant, testante Plinio, libro octauo Naturalis historiæ. Idem faciebant & Byblij in sacris Adonidis, vt hîc docet Lucianus. Nos eadem ferè annotauimus in lib. de Sacrificijs.* Osiritim Aegyptium.] *Osiris quidem ab aliquibus traditur Iouis filius ex Niobe Phoronei filia. Eius inuentis cultus quem Typhon (vt refert Plutarch.) in partes xiiij. diuisum disiecit. Isis perquirendo singulas reperit, præter pudenda, quæ in flumen proiecta mox à Phagro & oxyrrycho piscibus deuorata fuerant, illius igitur loco ad eius similitudinem factum vt colerent consecrauit, cui etiam nunc diem festum Aegyptij celebrant. Hæc ille. Hoc autem Phalo (aut potiùs Phallo) pecuria sacris illis execrandis Aegyptios probabile est.* Italice autem sermo ille hoc pacto.] *Hic narratur Diluuij historia ex Scriptura sumpta, quam maximè qui Christi tempora secuti sunt, legebant, vt ex Galeno lib. 3. de Differentijs pulsuum (quemadmodum & alibi) qui Mosis meminit. Et Iuuenalis & Horatio etiam liquet. Cum Luciano nostro Diluuij historiam narrant etiam Gentium scriptores, Plutarchus lib. de Industria animalium. Didymus Homeri interpres in expositione vocabuli λαοὶ in Homeri lib. 1. & Apollodorus lib. 1. bibliothecæ suæ de dijs Gentium. Ex hoc Luciani loco manifestum est, de Diluuium Deucalionis intelligi non (vt quidam volunt) planitiem illam, qua olim Græcia & Italia vastata, imo tanta insula absorpta est, sed diluuiū vniuersale quod fuit his temporibus. In Sacris literis similia traduntur de nouem hominibus à Noa, in arcam receptis, & de columba ab eodem missa, quæ indicium recedentis diluuij attulit.* λ Semiramide

bylo

byloniam.] *quæ Babylonem muris latericijs cinxit: cuius horti illi pensiles tantam admirationem habuerunt.* μ Quibus Rhea colereturr.] *Rheæ sacra magno tympanorum tibiarumq; cantu fiebant.* ν Atten.] *alij Asyn tertia declinatione. Apud Suidam ἄττις. Hic ἄττης, vnde hic gignendi casio ἄττιν. Apud Plutarch. de Numa: Phryge de Attè.* ξ Phallos.] *Phallus erat effigies obscœni membri virilis, à quo φαλλία, celebritas & pompa, quæ Dionysio agebatur ex Phallis, dicta est, teste Hesychio, quæ & φαλλοφορία, vt Phornutus & Theodoretus aiunt, dicebatur. i. dies & feriæ Priapo dicatæ: vnde & Phallonitroboli nuncupati, ex vitro priapi, quamuis & ex alia materia fierent: ex ebore, auro, & (si dijs placet) ex serico, & panno lineo, quibus mulieres papiliones & monachæ nunc etiam vtuntur ad explendam Veneris prurigine m. Lucianus hic Phallos pro foribus deæ Syriæ fuisse scribit, quos ait positos ab ipso Dionysio nouercæ Iunoni.* ο Neurospasta.] i. *Neruis mouentia. quo nomine & imagunculæ vocantur apud Græcos, qui fidiculis tractæ vel saltât, vel alios motus referût.* π Medicus autem.] *Erasistrati medici mira prudentia, qui æqualis & socius studiorũ fuit Niciæ medici Milesij, & cũ quo sotiès depugnat Galenus.* ϱ Pariter cũ vino ingrediente.] *Vinum audaces in dicendo facit.* σ De Gallis.] *Gallos sacerdotis Cybeles intelligit, sic dictos à Gallo fluuio, vt docet Ouid. 4. Fastor. his verbis:*

Cùm igitur Gallos qui se excidêre vocamus,
Cur tantum à Phrygia gallica distet humus.
Inter ait viridem Cybelem altasq; celenas,
Annis & insana nomine Gallus aqua.
Qui bibit inde furit, procul hinc discedite, queis est
Cura bonæ mentis, qui bibit inde furit.

De quibus vide Plin. lib. 11. ca. 49. & lib. 35. ca. 12. & Lucret. li. 2. Augustinũ lib. 7. de Ciuitate Dei. τ Aedes ad solẽ orientem.] *Idem Lucianus etiã templa condi ad Solem orientem veteres cõsueuisse alibi asserit. Hinc Vitruuius lib. 4. de sacrarũ ædiũ positione idẽ scribit. Porphyrius philosophus templorũ ingressus orientem spectare debere statuit.* υ In penetrale solis sacerdotibus.] *Sciendũ est veteres Gentiles in tẽplis suis habuisse*

luisse loca, quæ ἄδυτα. i. inaccessibilia vocabant. Φ Barbati Apollinis.] *Apollinem, qui idem est & Sol, barbatum colebant Hieropolitani, authore Fulgentio Mythologo. Syrios quoque Apollinis ἀγαλματα*, id est, *barbati simulachrum coluisse annotat Lucianus: quanquam alij vim τῆς ἀφροδίτης colunerint, cui primùm lanuginis flos erũpere inciperet, qualem & Callimachus facit:*

—— οὔπω τοι Φοίβου
Θαλλὸς ἰδὴ ὅσσον ἐπίχροα λάχνη πυρσαίνει.

Nec vestit lanugo genas tibi Phœbe tenellas.

χ Vrsi mansueti.] *Martialis lib. 1:*

Quod freno Lybici domantur vrsi, *&c.*

ψ Vestis tota candida.] *Veteres dijs sacrificaturi albis vestibus atq; puris ornabantur. Quinetiam sacerdos pura vestis & candida plærunq; textili, nec maioris operis quàm induuiæ vtebatur. Quod significat Cic. 2. de Legibus, cùm ait: Color albus præcipuè Deo charus est, cùm in cæteris, tum maximè textili. & Ouid. 3. Fast. Numam Pompilium Ancilia Martis expectantem, & ideo dijs vota facientem, sic describit:*

Constitit, atq; caput niueo velatus amictu,
Tam benè dijs notus, sustulit ille manus.

Idem 3. Amorum, sic Iunonis sacerdotes eiusdem sacra humoris gestantes describit:

More patrum sanctæ velatæ vestibus albis
Tradita suppositò vertice sacra ferunt.

Hinc albati dicuntur pura & religiosa veste induti, quæ sacra facturi vtebantur, aiunt, Festus, Seruius, Caper, & Higin. in illud Virg. Velati lino & verbena tempora vincti

ω Purpuream vestem gerit.] *κανοῦν ἀλουργῆ gestamen erat regium, vt est apud Plutarchũ in Antonio, & Athenæum. Item Pontificum. Nunc est Cardinalium.* A Tiara aurea.] *Tiara olim erat Persarum & Medorum & Pontificum. Hodie etiam Papæ Romani est.* B Notis compunguntur.] *i. inuruntur stygmatis.* Γ Trœzenij.] *Trœzenij populi à Trœzena regione minoris Asiæ. Est & Trœzen Peloponnesi oppidum, in quo Pitheus regnauit, vt attestatur in Phædræ epistola Ouid.*

Hic tecum Trœzena colam, Pytheia regna.

Idem

Idem lib. Metamorph. 15:

Pittheiam profugo curſu Trœzena petebam.

Apud Trœzenios lege vetabantur puellæ nubiles & adoleſcentes connubio iungi, priuſquam cæſariem totondiſſent. Aſſyrios etiam obſeruatum hic commemorat Lucianus.

ΚΥΝΙΚΟΣ. CYNICVS.

Thoma Moro interprete.

ARGVMENTVM.

Diſputatio eſt Luciani ac Cynici, qua alter Cynicam vitam vt ſordidam atq; ferinam, & à natura hominis abhorrentem reprehendit, alter vt frugalem & moleſtam, & virtuti maximè conuenientem defendit. Luciani argumenta ſumuntur à modo & deſcriptione vitæ victuſq; Cynicorum, quòd illi vt mendici incedant: vt canes, quibuſuis reiectamentis victitent: & vt feræ, nullas certas ſedes, nulla certa habitacula teneãt: deinde & cõtra naturã faciant, quæ ob id omnia creârit, vt illis ad corporum alimenta, defenſionem, & voluptatẽ quoq; vtamur: quæ cùm illi cõtemnant ac negligant, ipſam naturam ac Deum negligere atq; cõtemnere videri. Contrà autem Cynicus à finitione opulentiæ & inopiæ oſtendit, ſe neque mendicum eſſe, neque quicquam ſibi deeſſe. Deinde quod alter de natura & rebus omnibus ad vſum noſtrum creatis affert, id ſimilitudine quadam diluit. Et primò, quod ad victum attinet, oſtendit, vt in conuiuio lauto nõ omnia ab omnibus aſtipi & vorari, ſic neq; in rebus creatis omnia ab omnibus vſurpari conuenire: alia ægrotantibus & inualidis, alia valentibus & robuſtis magis accõmoda eſſe. Atq; eo loco in diuitias vt quę magna moleſtia multisq; periculis pariũtur, deinde & ipſę vicißim multorũ malorũ cauſæ ſint, inuehitur. Et quod alter de Cynicis vſurpârat, hoc in diuites ipſe retorquet, videlicet quòd contrà quàm à natura omnia creata ac facta ſint ipſi illis vtantur. Deniq; vitam ſuam deorũ etiam exemplo atq; auctoritate comprobat. Deinde verò, quod ad habitũ &

cultum pertinet, oſtendit ea quoq; parte naturam magis ſequi ſeſe, quàm diuites, ex officio & fine veſtium, cæterarumque id genus rerum. Nam ſe, quatenus vſus poſtulat, illis vti: contrà diuites vt cinædos & mulieres incedere, glabros & delicatos, & perinde vt torrente aliquo, ſic libidine ſua præcipites ferri. Poſtremò etiam deos pleroſque barbatos ac nudos fingi, ſibique quàm diuitibus illis habitu ac cultu ſimiliores apparére.

ΚΥΝΙΚΟΥ ΚΑΙ Λυκίνου.

Ἱ ποτε, ὦ οὗτος, γένειον μὲν ἔχεις καὶ τρίβωνα, χιτῶνα δὲ οὐκ ἔχεις καὶ γυμνοπέδιλος εἶ, καὶ ἀνυπόδητος, καὶ ἀπάνθρωπον βίον καὶ θηριώδη ἐπιτηδεύεις, καὶ ἀεὶ ταῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον σῶμα, οὐχ ὡς οἱ πολλοί, διαχρησάμενος, πανοῦργός τις ἄμοτε ἀμαχᾶ, καὶ ἀναβόμιος καὶ ἐπὶ ξηρᾶ λαικάζων, ὡς ἄλλων πάμπολυν τινὰ τὸ πρίβόνιον φέρειν, ὃ μήτε σοὶ καὶ τῷ νεανίσκῳ, οὐδὲ μαλακὸν ἐδὲ ἀνθηρόν; Κυ. οὐκ ἔγωγε δέομαι, τοιοῦτόν γε, οἷον ἂν ποιεῖσθαι ἔξεστι, καὶ ὧν ἐστι ἐμοὶ πράγματα ὡς ἐπαχθέστατα παρέχον-

LVCIANVS ET Cynicus.

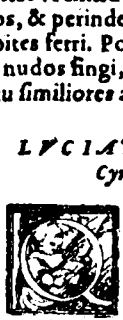

Vid tu tādem barbam quidē habes & comam, tunicam non habes, nudus conſpiceris ac ſine calceis, deſecta nimirum vaga inhumanáque ac ferali vita: tum proprio corpore contrà quàm faciunt cæteri, ſemper vſus incommodè, nunc huc, nunc illuc circumis, in arido prætereà ſolo cubans, adeò vt plurimum etiam ſordium, tritum iſthuc pallium referat, alioqui nec ipſum vel tenui filo, vel molle, vel florulentum. CYNIC. *Neque enim indigeo, ſi quid eſt huiuſmodi, quod comparetur facillimè, dominóq; minimum exhibeat negocij: id inquam,*

δοῦλε ἥδ' ἀρκεῖ μοι. σὺ δ' πῶς ζῶν αὐτὶ μοι, τῷ πολυτελεῖ ἢ νομίζεις κακίαν πλοῦτον; Λυ. μάλα. Κυ. τῷ δ' ὠφελεία ἀρετῇ; Λυ. καὶ μάλα. Κυ. τί οὖν ἔν ὁρῶν ἐμὲ τῶν πολλῶν ἀτυχέστερον ἀγεμόνος, τοὺς δὲ πολυτελέστερον, ἐμὲ οὐ τιᾷ, ἢ ἐκ ἐκείνους; Αυ. ὅτι ἐκ ἀτυχεῖ μόν μοι, μὰ Διὰ, τῶν πολλῶν ἀγεμόνας λοιπὸς, ἀλλ' ἐνδεέστερον, μᾶλλον δὲ πλείω, ἐνδεῆς καὶ ἀπόρως· ἀγαθὲ ἥδ' ἐλέει σὺ τῶν πλουσίων, οἳ πλὴν ἐμοῦ πορφύρᾳ μιτρεῖσι. Κυ. βίον γὰρ ἄλοιμι, ἐκὰ πολυτελῶν ἐντεῦθεν ὁλόγ', τί γὰρ ἐνδεὲς, ἢ τί γὰρ ἱκανὸν ἄνῃ Αυ. ἃ δι λοιπὰ. Κυ. ἆρ' ὃν ἱκανὸν ἢ ἱκάσε, ὅπερ ἂν ἐξεπέτετο πρὸς πλὴν ἱκανὰ χάσαν, ἢ ἄλλό τι λίγεις; Αυ. ἴσω τοῦτο. Κυ. ἐνδεὲς δ', ὅτῳ ἂν ἐνδεέστερον ᾖ τῶν χάσας, ἢ μὲ ἐξεπέτετο πρὸς τὸ δέον; Αυ. ναί. Κυ. ἴδιον ἄρα τ' ἐμὸν ἐνδεὲς ἄνῃ· οὐδὲν γὰρ αὐτῷ, ὅ τι ἂ πλὴν χάσαν ἐκπαρεῖ πλὴν ἐμοί.

id inquam, mihi sufficit. At tu per deos dic mihi putásne esse in luxu vitium? LVC. Imò admodum. CYN. Contrà in frugalitate virtutem? LVCIA. Admodum. CYN. Cur igitur tandem quum me videas viuentem frugaliùs quàm vulgò faciũt homines, eos verò sumptuosiùs, me non illos arguis? LVC. Quia non frugaliùs, per Iouem videris mihi, sed egentiùs viuere, imò vitam omnino egenam atque inopem. Nam tu nihil à mendicis differs, qui cibum mendicant in diem. CYN. Vis ergo videamus (quandoquidẽ huc processit oratio) a quidnam inopia sit, quidve rursus copia? LVC. Si tibi quidem ita videtur. CYN. Nũquid ergo satis id cuique est, quicquid ipsius explet necessitatem? an aliud quippiam dicis? LVC. Esto istud. CYN. Indigentia verò, quicquid cuiusquam vsui deest, nec eò quòd sit necesse, peruenit? LVC. Scilicet. CYN. Nihil igitur meis in rebus deest. Nihil enim in his est quod necessitatem nó expleat meam.

Λυκ. ὡς τοῦ πλήθους. Κυ. ἰδοὺ σκοπῆς, πότερόν τι γίγνεται ἐκαστον, ὧν ἀπέμαθα, οἷον οἰκία, ἢ ἐκ σκίμπους; Λυ. ναί. Κυ. τί δ' ἱμάτιον, ἢ χλαῖνα; ἆρα ἐκ ὠνῆς ἢ σκίμπους; Λυ. ναί. Κυ. ἢ σκίμπους αὖ, τοῦ θεῶν, τίνος ἕνεκα, μὴ ὅτι γε ἀμφιέσασθαι ἔχειν ἢ σκεπάσασθαι; Λυ. δοκῶ μοι. Κυ. πότερ' οὖν τοῦ πάλαι χάριν ἔχειν δοκεῖ σοι; Λυ. ὅτου οἶδα. Κυ. ἀπ' ἴσης ἄρα μάθοις, τί ποθ' ἱμᾶς ἐργάσεται. Λυ. πορεύεσθαι. Κυ. ἆρα οὖν πορεύεσθαί σοι δοκοῦσιν οἱ ἐμοὶ πόδες, ἢ οἱ τῶν νεκρῶν; Λυ. τοῦ μὴ οὐκ ἴσασι. Κυ. ὁ δ' ἐμὸς νοῦς, οὐδ' ἀ χρὴ ἔχουσιν ἢ μὴ χρή, τὸ ἐαυτῶν ἔργον ἀφανίσασιν; Λυ. ἴσασι. Κυ. ἴσ' ἄρ' οὐ πάλαι φαίνομαι χάριν ἔχειν ἀγκαίμῳ τῶν νεκρῶν ἔχειν. Λυ. οὐκ ἔοικας. Κυ. τί δ', τοὺς μὲν σώματ' ἄλλων ἄρα μᾶλλον ἢ ἐμὸν ἀφανιεῖσθαι; ἢ τὸν μὲν ἐμὸν ἀσθενέστερον, ἰσχυρὸς δ' ἂν τῶν ἄλλων; Λυ. ἀλλὰ μὴν ἔοικεν.

LVC. Quo pacto illud? CYN. Scire ſi conſideres in quem uſum eorum quodque paratum eſt, quorū egemus, vt domus: an non tegumenti gratia? LVC. Maxime. CYN. Quid veſtis; cuius gratia? nonne tegumenti aliquis? LV. Sané. CYN. Age per deos tegumento, cuius rei gratia indigemus, aliquo ne vt melius ſe habeat id quod tegitur? LV. Nihil eſt dem ſic videtur. CYN. Pe trum igitur tibi pedes ſ bere videntur? LV. Neſcio. CYN. pacto didiceris: pedum officium eſſe gredi. CYN. An dedicio ergo ingredi pedes tibi videntur mei, quàm diuerſi? LVC. Iſtud verò fortaſſe nō. CYN. At non poſſem ſine ſola liùs ſeu deterius habere officium ſuum pedes? LV. Forteſſe. CYN. bus ergo nihil peius affectus videor, quàm alij? LVC. videris. CY. Quid corpus verò meum? Num deterius reliquorum? Nempe ſi deterius ſe haberet, eſſet idem lius: corporis quippe vinus robur eſt. An meū ergo

LVC.

ΛΥ. οὐ φαίνεται. ΚΥ. οὐ δίκαιον
ἄρ' οὖν πόδας φαίνεσθαί μοι σὺν-
επενδεῖς ἔχειν, ὅτι τὸ λοιπὸν σῶμα. ἀγαθὸν μὲν οὐδενὸς ἔχουσι, κακῶς δ' ἂν ἔχοιεν. ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν, πάντα δὲ κακὸν, καὶ χαίρουσι ἔχειν ποιᾶ ταῦτα, οἷς ἂν πύχωσι. ἐμοὶ μὲν οὖν δοκεῖ περιττὸν γε φαίνεται χαίρειν τὸ σῶμα δοκεῖν, ὅτι δὲ τῶν τυχόντων φείδεται. ΛΥ. ἧττον γάρ. ΚΥ. οὐκ ἄρα σῶμα, ἃ κακῶς ἐφόδια. λυμαίνονται γὰρ ἃ σωτηρίως φοιτᾷ τὰ σώματα. ΛΥ. ἴσα ταῦτα. ΚΥ. πῶς οὖν, ἔφη μοι, ἄμφω οὕτως ἐχόντων, ἀστεῖος εἶναι, καὶ φαυλίζειν τὸν βίον, καὶ φεύγειν ἄθλιον; ΚΥ. ὅτι νὴ Δία πρὸς φύσιν, ὦ σὺ τιμᾷς, καὶ ἐμὲ θνητὸν γεγονέναι μόνον λαβεῖν τεθνάναι δεῖ, καὶ ἀνθρωπίνην ἀφροσύνην, ὡς ἐγὼ ἔμαθον πάντα ἄφθονα, μὴ πρὸς τὴν φύσιν μόνον, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλογίαν, σὺν πάντων ἧττον ἢ τῶν γε πλείστων ἄμοιρον ἐσόμενον, καὶ οὐδενὸς μεμίξεσθαι αὐτῶν, ἵνα μᾶλλον, ἢ τὰ θνητεία.

LVC. *Non videtur.* CYN. *Neq; pedes ergo tegumento videntur egere, neque reliquum corpus. Quippe si egeret, malè haberent.* b *Egestas etenim omnino mala, ac peius habere se facit, ea quia buscunque adfuerit. At ne ali quidè deterius corpus videtur meum, quod quibus licet cibis alitur.* LVC. *Manifestum est id quidè.* CYN. *Nam nec vegetum esse, robustumq; si aleretur malè: mala siquidem alimēta corpus tabefaciunt.* LVC. *Ista quidem ita se habent.* CYN. *Quo pacto igitur, dic mihi, his ita se habentibus me arguis, vitámque improbas meam, ac miseram prædicas?* LVC. *Ideo per Iouem, quod cum natura (quam tu colis) ac superi terram in communi statuerint, ex ea multa nimirum ac bona ediderint, vt nobis omnia superesset abundè, nó in necessitatem modò, verùm in voluptatem quoq: tu tamē horum omniū aut maximæ saltē partis expers es, nec eorū quoquam frueris nihilo certè magis, quàm*

εἰα. πίνας μὲν γὰρ ὕδωρ, ὃν-
περ καὶ τὰ θηρία· σιτῇ δ',
ὅπερ ἂν ἐσθίσωσιν, ὡς περ οἱ
λοιποὶ, ὀψὲ δ' ἀεὶ λιμώττων
τ' λιμῶν ἔχας· χόρτ' γὰρ πα-
ρατεθεὶς, καθάπερ ἐκείνοις.
ἔτι δ' ἱμάτιον φορεῖς, οὐδὲν
ἐπαισχύνεσθον ἀπλέον. καί σοι
ἂ σὺν τούτοις ἁρμόττ' ὀρ-
θῶς φρονήσας, ὁ θεὸς ἐπ' ὀρθῶς
ἐποίησε, τοῦτο μὲν, πρόβατα
ποιήσας ἔμμαπα, ζοῦτο δ',
ἀμπέλους ὑδυόντους, τοῦτο
δ', τἄλλα πάντα παρασκευὰς
θαυμασίας ποικίλας, καὶ ἔ-
λαιον, καὶ μέλι, καὶ τἆλλα,
ὅσ' ἔχαν μὲν ἡμᾶς σιτία πανδ-
δαπὰ, ἔχαν δὲ ποτὸν ἡ-
δύ, ἔχαν δὲ χρήματα, ἔχαν
δ' ὑπὸν μαλακὸν, ἔχόμ' οἰ-
κίας καλὰς, καὶ τἆλλα πάν-
τα θαυμασίως κατεσκευασμέ-
να. καὶ γὰρ αὖ τὰ τῶν τεχνῶν
ἔργα, δῶρα τῶν θεῶν ἐσ. τὸ δ'
πάντων τούτων ἓν ἀπεστερη-
μένον, ἄθλιον μὲν, ἐὰν μὴ ὑπ' ἄλ-
λου τινὸς ἀπεστερῆσθ', καθάπερ
οἱ

feræ. Nempe aquam bibis, quam etiam bibũt feræ: comedis verò quicquid offenderit, quemadmodum canes tum cubile nihilo melius canibus habes: quandoquidem gramẽ tibi sufficit, quemadmodum & illis: pallium præterea circunfers nihilo mendico decentius. Quanquam si tu his contentus, rectè fecisti, tum Deus profectò nequitiam rectè fecit, primùm quòd oues effecit pingues, deinde vites dulcis vini feraces, ac reliquum deinde apparatum varietate mirabilem, & oleum, & mel, & reliqua omnia, vt nos haberemus, edulia quidem omnis generis haberemus, potum dulcem haberemus, pecuniam haberemus, mollem lectum haberemus: præterea pulchras domos, ac reliqua denique omnia mirum in modum præparata. Nam & ipsa quoque c artium effecta deorum dona sunt. At viuente omnibus huiusce bonis priuatum, id fuerit profectò miserum, etiam si ab alio quopiam priuẽrit: quemadmodum

οἱ ἐν δεσμωτηρίοις. πολὺ δὲ ἀθλιώτερον, ἢ τις αὐτὸς ἐαυτῷ ἀφιλοίς ποις πάντων ἐπιλαθῶν, μανίαν τινὰ ἑαυτῷ περιφέρῃ. Κ. ἀλλ' ἴσως ὀρθῶς λέγεις. ἐκεῖνο δέ μοι εἰπέ, εἴ τις ἀνὴρ πλούσιος πολλὰ μὲν φιλανθρώπως, ἔτι δὲ φιλοφρόνως ἑστιῴη, καὶ ξενίζοι πολλὰς ἅμα καὶ παντοδαπὰς, τοὺς μὲν ἀσχήτους, τοὺς δὲ ἐρρωμένους, ἐκάστοις παραθεὶς πολλὰ καὶ παντοδαπὰ, πάντα ἀφειδῶς καὶ πάντα ἡδέα, μὴ τὰ πλείω μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ πόρρω, τὰ τοῖς ἀσθενέσι παρασκευασμένα, ὑγιαίνων αὐτὸς, καὶ ταῦτα, μίαν μὲν λοιπὴν ἔχων, ὀλίγων δέ, ὧν τις φαῦλα ἀνόμενος, ἐπὶ τῶν πολλῶν ἐπιτρίβοιτο μόνων, οὗτος ὁ ἀνὴρ ποῖός τις δοκεῖ σοι εἶναι, ἆρά γε φρόνιμος; Λυ. ἔκ γε ἐμοιγε. Κυ. τί δ', σώφρων; Λυ. ἔδοξε δοῦναι. Κυ. τί δέ, δοκεῖ τις μετέχειν τῆς αὐτῆς ταύτης ἕξεως, τῶν μὲν πολλῶν

modum hi qui seruantur in vinculis: longè verò miserius, si quis ipse sese omnibus bonis priuet. Nam ea demum manifesta insania est. CYN. Et rectè quidem fortasse dicis. Verùm isthuc dic mihi: Si quis diuite quopiam alacriter atque humanè, quin prolixè quoque exhibente conuiuium, tum hospites excipiente & multos simul, & omnigenos, alios quidem imbecillos, alios autè robustos: deinde apponente multa atque omnigena: si quis, in quam, omnia corripiat, omniaq; deglutiat, nō ea tantùm quæ vicina sunt, sed ea quoque quæ procul absunt, præparata videlicet inualidis, ipse tamen valens, cùm vnum duntaxat ventrem habeat, nec multis vt nutriatur indigeat, diutiùs tamen quàm alij multi immoretur: hic vir cuiusmodi tibi videtur esse? probúsne? LVC. Non mihi quidem. CYN. Quid verò, num temperans? LVC. Ne id quidem. CYN. Quid verò si quis eiusdem mensæ particeps, multa illa

καὶ ποικίλων ἀμελῆ, ὧν ἕκ-
τῶν ἴσως καμφθὼν ἐπιτε-
θάμμεθ', ἱκανὸς ἦν πρὸς
τὸν ἑαυτοῦ χρόαν, τὸ ἰδίοις
κοσμίοις, καὶ τούτῳ μόνῳ χρῆ-
σθαι, οἷς ἕκαστος οὐκ ἀσθενεῖ
ποιεῖ, τοῦτον οὐκ ἂν ἔτι σωφρονί-
στερον καὶ ἀμείνω ἄνδρα ἐ-
κείνου; Λυ. ἴσως. Κυ. πότε-
ρον οὖν σοὶ δοκεῖ, ἢ ἐμὶ λέγειν
χρῆν; Λυ. τὸ ποῖον; Κυ. ὅτι
ὁ μὲν θεὸς ὧν ἔφοικεν ἀλλοῖς
ἑκάστοις ἐποίει, παρατιθεὶς πολ-
λὰ καὶ ποικίλα καὶ ναυτι-
λιωδῆ, ὅπως ἔχοιεν ἁρμότ-
τοντα, τὰ μὲν ὑγιαίνουσι, τὰ
δὲ νοσοῦσι, καὶ τὰ μὲν ἰσχυ-
ροῖς, τὰ δὲ ἀσθενοῦσιν, οὐχ
ἕνα χρήματα ἅπασι παρέ-
θηκεν, ἀπ' ἴσης τοῖς ἴσοις ἑαυτὸν ἐ-
μοὶ δὲ, καὶ τῶν ἴσων ἑαυτῷ,
ὅτι μὴ ἂν τύχοι μαθεῖν
δόμενον. ὑμᾶς δ' ὦ Ἀ-
πληστίαν τινὰ καὶ ἀκρασίαν ἁ-
πάντων ποιοῦντα, τούτου μάλιστ'
ἐοικατε, πᾶσι χρῆσθαι ἐ-
πιθυμοῦντες, καὶ τοῖς ἅπαντα-
χοῦ,

ac varia negligat, undique
piam ex his quæ præsentia
apponuntur, electo, cum sibi
tis in suam habeat necessa-
tatem, id decenter edat, ita
que solo vtatur: cætera il-
ne respiciat quidem, ad mul-
hunc temperatiorem & mo-
liorem virum ille pertine
LVC. Ego certè. CY
Vtrum ergo iam intellig
an me oportet dicere? LVC
Quidnam? CY
Deus illi quidem
communium instrumen
lis est, vt qui apposuit
multa ac varia atque
gena, vti essent, quæ
conueniens, alia quippe
lentibus; alia rursus ægro
tantibus, atque alia quidem
robustis, alia verò imbecil
dis: non vt omnibus
omnes, sed vt his
singuli, quæ suæ
naturæ conueniunt, &
his ipsis, quæcunque
ximè quenque indigere
tigerit. At vos illa
per insatiabilitatem atque incontinentiam omnia
refertis, vt qui rebus vti velitis omnibus, & vnde
parta

μὴ τοῖς παρ' ὑμῖν μόνοις, οὐ γλίχ, οὐ θαλάσσῃ διὰ καὶ αὐτοὺς αὐτάρκη νομίζοντες, ἀλλ' ἀπὸ πάσης γῆς ἐμπορευόμενοι καὶ ἰδονὰς, καὶ τὰ ξενικὰ τῶν ἐπιχωρίων ἀεὶ τιμῶντες, καὶ τὰ πολυτελῆ καὶ τῶν εὐτελῶν καὶ τὰ δυσπόριστα τῶν εὐπορίστων, καθόλου δ', πράγματα καὶ ἁπλᾶ ἔχειν μᾶλλον αἱρούμενοι, ἢ δίχα πραγμάτων. τὰ δὲ δὴ πολλὰ καὶ τίμια, καὶ δαιμονιᾶ τὰ φασκευάσματα, ἐφ' οἷς ἀγάλλεσθε, ἐκ πολλῆς ὑμῖν ταῦτα ἁπανδαιμονίας καὶ πολυπορίας παραγίγνεται. σκέπτεσθε δ', ἂν βούλησθε, τὸν πολύκλητον, χρυσὸν καὶ τὸν ἄργυρον· σκέπτεσθε τὰς οἰκίας τὰς πολυτελεῖς· σκέπτεσθε τὰς ἐσθῆτας τὰς ἐκ σπανδασμένας· σκέπτεσθε τὰ τούτοις ἀπόλουθα πάντα, πόσου πραγμάτου δεῖται καὶ πόσα, πόσου πόνου, πόσου κινδύνου, μᾶλλον δ', πόσων ἀνθρώπων αἵματος, καὶ ὅσῳ

partis, non solis contenti præsentibus, existimantes propriam quidam neq; terram, neque mare sufficere, sed importantes ab ipsis vsque terræ finibus voluptates, patriisq; rebus peregrina præferentes, sumptuosaq; frugalibus, atque ea quæ difficilè comparantur, his quæ sunt comparatu facilia: in summa, denique molestiæ, malaque potiùs eligentes, quàm absque molestijs viuere. At isti quidem plurimi ac precioſi beatiq; apparatus, quibus exultatis, per magnam ad vos miseriam, & rumnam q; perueniunt. Aurum ipsum tam optabile, si libet, argentúmque considera: domos considera sumptuosas, vestes operosas considera: atque eius generis omnia, quanto negocio emuntur, quot laboribus, periculis, imò sanguine ac cæde, quantoq; hominum interitu: non ideo solùm, quòd dum

ἐξ ἀνθρώπων πίπτει, οὐ μόνον ἵνα πλούτῳ ἐκπλυνται δὲ ταῦτα

ταῦτα ποιοῦσι, μὴ ἡγεῖσθω καὶ ἀμφιεννύντων, λανθάνουσιν, ἀπ' ὀλίγου μὲν ἀρξάμενα, μὴ ἐπιβλαστάνοντα ἀπάλοις ἀλλήλοις, φίλοις φίλοι, καὶ πατρὶ παῖδες, καὶ γυναῖκες ἀνδράσιν. ἴσως οἶμαι καὶ τῷ Βριφύλῃ, δῶρα τὸν χρυσὸν, πόθεν δῆτα ἄνδρα. καὶ ταῦτα μὲν δὴ πάντα γίγνεται, ἢ μὴ ποικίλων ἱματίων ἕλκός τι μᾶλλον θάλπειν δυναμένων, ἢ χρυσοφόρων οἰκιῶν οὐδέν τι μᾶλλον σκιεινῶν· ἢ ἱππομάτων ἀργυρῶν ἢ ἀφιλέντων τὸν τόνον, οὐδ' ἢ χρυσῶν ἁδὲ ἐλεφαντίνων αὖ κλινῶν ἢ ὕπνον ἡδίω παρέχομένων· ἐπ' ὄψε ποικάκις, ἐπεὶ ἢ ἐλεφαντίνης ἐλάτης, μὴ ἢ πολυτελῶν στρωμάτων τὸν ἁβλαβέστατον ὕπνον παρέχειν δυναμένας. ἔτι δὲ καὶ ἀκαυλάκαὶ περὶ τὰ βρώματα πραγματείας φέρουσι μὲν ἥδιον μάθον, νομαίνουσι δὲ τὰ σώματα, καὶ τοῖς σώμασι νόσους ἐμποιοῦσι. τί δὲ λέγω ἐγὼ, ὦ Ἀφροδίσιον ἕνεκα

dum nauigant, propter ista pereunt complures: ac dum quaerunt, paranturque, grauia perferunt: sed ob id quoque quòd digladiationes multas pariunt, quodque ob ea insidiantur inuicem, & amicis amici, & parentibus liberi, & maritis coniuges. Sic opinor Eriphylen quoque auri gratia prodidisse maritum. Atque haec quidem omnia fiunt, quum tamen vestes illae variae nihilo magis quicquam queant calefacere, auratáque illa aedificia nihilo prorsus magis tegãt, nec pocula illa argentea potui quicquam magis conducant. Sed nec aurei illi, nec eburnei istem lecticuli, somnum suauiorem præbeant: imò videbis frequenter in eburneo lecto sumptuosisque stromatibus, beatis illis somnum contingere non posse. Praeterea omnigenae illae circa edulia curae, nihilo magis alunt, quin tabefaciunt potiùs corpora, ijsdemque morbos ingenerant. Quid autem dicere attinet, libidinis gratia quae

tae

ἕνεκα πραγματα ποιεῖσί τι, καὶ πάσχουσιν οἱ ἄνθρωποι; καὶ δι ῥᾴδιον θεραπεύειν ταῦτα τὴν ἐπιθυμίαν, ἂν μή τις ἐθέλοι τρυφᾶν, καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀμανία καὶ ὄλεθρος φαίνεται τοῖς ἀνθρώποις ἀρκεῖν· ἀπόντων τῶν χρῄζειν ἀναισχύντως, ἑκάστῳ χρήσθαι πρὸς ὃ μὲν βούλεται, ὡς πρὸ ἅπαντος ἀνθ' ἁμάξης ἐθέλοι τις ἐπὶ τῶν κλινῶν χρῆσθαι, καθάπερ ἁμαξῃ. Λυ. καὶ τίς οὗτος; Κυ. ὑμᾶς, οἷς ἀνθρώποις ἄντ' ἐμψύχοις χρῶνται κλινοῖς. Α. αὐτὸς ὢν πρὸ ἁμαξῃς τὰς κλίνας, ἵππους ταχυτάτους ἄγαν, αὐτὸς δ' ἄνω κατακείμενος τρυφῶντις, καὶ ἐπαίρῃ, ὥς πῃ ὄνος, λιποχάρτην τὴν ἀνθρώπου, ταῦτα, ἀπὸ μὲν ταύτης πρίασθαι κελεύοντις, καὶ οἱ ταῦτα μάλιστα ποιοῦντις, μάλιστα μακαρίζεσθαι. οἱ δ' ἵππους κρίνασι, καὶ μὴ προῖξι χρῆσθαι μόνον, ἀπὸ καὶ βαφὰς μὴ χαυνάμενοι. Αλ αὖ οἷοι γε ἐσθ' οἱ τῶν πορφύραν βάπτοντις, ἃ

tas moleſtias mortales & faciunt, & patiuntur? quam quam facile eſt iſti cupiditati mederi, niſi quis velit indulgere delitijs. At ne hæc quidem inſania corrupteláque ſufficere videtur mortalibus, ſed iam rerum etiam vſum peruertunt, ſingulis rebus ad id vtentes, ad quod minimè parata ſunt, quemadmodum lecto ſi quis vti carpenti loco velit, ac tanquam curru. LVC. Quisnam is eſt? CYN. Vos, inquam, qui hominibus tanquam iumentis vtimini. Nam eos iubetis, vt lecticis tanquam currus in ceruicibus ferant. Ipſi verò in ſublimi reſidetis delicati, atque illinc homines perinde tanquam aſinos aurigamini, imperantes vt hac, non illàc eant: & qui hæc facitis maximè, ijdem maximè beati videmini. Tum hi qui piſcium carnibus non tantùm vt

χὶ

alimentis vtuntur, verùm tincturas etiam quaſdam ex his machinantur, eos dico qui purpuram tingunt: nónne

& hi

χίνῃ αὐτοῖς παρὰ φύσιν χρῶντα
τοῖς ἔ θεῦ κατασκευάσμασι;
Λυ. νὴ Δία· λούεται γὲ βαλ-
λάντιον, οὐκ ἐσθίειν μόνον τὸ τῆς
πορφύρας ἰμάτιον. Κυ. ἀλλ' ὁ
πᾶς τῦτο γίγνεται, ἐπεὶ μὴ ὧν
πραττει λούεται· ἄν τις βιαίο-
μῆ ἔ, ὡς πυρ χύτρᾳ χρή-
σθαι πολὺ οὐ πᾶς τῦτο γίγο-
νεν. ἀπὰ γὲ πᾶς ἄπαξαπ
τῶν τότων τις κακοδαιμο-
νίαν ἀπιλθῶν λούεται· ἀμηχα-
νία τις ἐστί. σὺ δί μοι, διότι
μὴ βούλομαι ταύτης με-
τίχειν, ἐγκαλᾶς; ἐῶ δί, ἐα-
θαπερ ὁ Διόμι ἐκῶν ἔ,
ἀναχόμῆ ἔ τοῖς κατ' ἐμαυ-
τὸν μὴ τοῖς ὑπολοιποις χρώ-
μῆ ἔ. τῶν δί ποικίλων καὶ
πανδαπῶν οὐκ ἐφάμῆ ἔ.
ἐξαπατᾷ θείου βίου, βρα-
χέων ἀπόμῆ ἔ, καὶ ὀλίγας
χάμῆ ἔ, ἀσκῶ δὲ ἔμ. ἐπι-
λαυσόσιν οἱ θεοὶ μὴ ἔ θείων
ἄνευ χάρονδα, κατὰ γε τὸν
ἐμὸν λόγον· ἀλγῶς γὲ ἀπονται.
ἵνα δὲ καταμάθῃς ἀκριβέσ-
τερον, τό, τι ὀλίγων καὶ τὸ πολ-
λῶν

& hi præter naturam his vtuntur quæ à deo præparata sunt? LVC. *Non per Iouem; siquidem tingere etiam poteſt, non comedi tantùm, purpuræ caro.* CYN. *At non in id tamen nata eſt. Nam & cratere quiſpiam, ſi præter naturam detorqueat, ollæ loco poſſet vti, nec in id tamen paratus erat. Sed quo pacto poſſet quiſpiam vniuerſam illorum infelicitatem percurrere, quæ tanta eſt? At tu me quoque quòd nolo eius eſſe participem, incuſas: viuo ego tamen quemadmodum modeſtus ille, his videlicet duntaxat, quæ mihi apponuntur, vescens, ac frugaliſſimis vtens: varijs verò illis atque omnigenis minimè inhians. Ac deinde quum paucis egeam, ac minimè multis vtar, ferio nam tibi videor vitam vivere. Atqui hac ratione tua Dij profectò in periculũ venient, ne & ipſi ſint ferijs etiam deteriores, quippe qui rei nullius indigent. Verùm ut exactiùs intelligas, cuiuſmodi horum vtrumq; ſit, vel paucis videlicet*

δεῖν δέεσθαι, σκόπει τι ἐκάστοις φέρει ὄτιμ, ἐννόησον, ὅτι πλείονα τῶν πλειόνων, οἱ μὲν παῖδες τῶν τελείων, εἶτα καὶ γυναῖκες μετὰ τοὺς ἄνδρας, οἱ δὲ νοσοῦντες τῶν ὑγιαινόντων· καθόλου δέ, πάντα ταχὺ τὸ χεῖρον ἢ πρᾶττον τῶν πλειόνων δέεται. δὴ τοῖς θείοις οὐδενὸς, οἱ δ' ἧττον θεῶν, ἐλαχίστων δέονται. ἢ νομίζεις Ἡρακλέα, τῶν πάντων ἀνθρώπων ἄειστον, θεῶν δὲ ἄνδρα καὶ θεὸν ὀρθῶς νομισθέντα, δὴ πανοδαιμονίαν πενιστῶν γυμνὸν, ῥόπαλον μόνον ἔχοντα, καὶ μηδενὸς τῶν αὐτοῦ ὑμῖν δεόμενον; ἀπ' οὐ κακοδαίμων ἦν τότε· ἀλλ' ἐκεῖνον, ὃς καὶ τῶν ἄλλων ἀπήμων τὰ κακὰ οὐδ' αὖ ποθεῖς, ὃς γῆς καὶ θαλάττης ἦρχεν. ἰφ' ὅ, τι γὰρ ὁρμήσαιεν, ἀπαντάχου πάντων ἱκράτει· καὶ οὐδενὶ τῶν πότε ἐνέτυχεν ὁμοίως οὐδὲ Εὐρυσθεῖ ἑαυτοῦ, μήτι γε τῶν ἐξ ἀνθρώπων ἀπάντων. εἰ δὲ τὸν λοιπὸν σφαλμάτων καὶ ἁμαρτημάτων ἀπόρως ἔχειν, καὶ

videlicet egere, vel multis: considera quòd pluribus egent primùm pueri quàm adulti, deinde mulieres quàm viri, tum ægroti quàm valentes: atque omnino in summa, inferiora quælibet præstantioribus plurium indigent. proinde Dij omnino nullius egent rei: qui verò ad deos accedunt proximè, quàm minimis egent. An Herculem putas omnium hominum præstantissimum, quippe diuinum virum, deúmque rectè creditum, miserum tunc fuisse, quum circuiret nudus, pelle dumtaxat indutus, harum rerum nostrarum nihil desiderans? At ille miser profectò non erat, quippe qui miseriam ab alijs propulsabat: neque rursus pauper, qui terra mariq; dominabatur. Nempe quocunque intendisset impetum, omnes quaquauersum superat: nec in quemquam sui temporis incidit, qui se vel æquârit vnquam, vel vicerit, quoad ex humanis excesserit. At tu illi stromata putas calcéosque defuisse, atque

ob

καὶ σὺ τῶν πρώτων ζηλωτὴς; ἐκ ἔπρ ἀνὴρ, ἀλλ' ἐγκρατὴς καὶ σπουδαῖος ἰδεῖν, καὶ μαστῶν ἢ θηλὴ, καὶ φυσᾷ ἐκ ἰδίαις ὁ Θησεὺς, ὁ τούτου μαθητὴς, ὁ βασιλεὺς ἡμῶν ἰδεῖν πάντων Ἀθηναίων, υἱὸς ἢ Ποσειδῶνος, ὡς φασιν, ἄρρις ὢν τῶν ἐαυτοῦ ἀνδρῶν ἀλλ' ὅμως ἀφικόμενος ἄθλιον ἀνυπόδητος ἦν, καὶ γυμνὸς βαδίζων, καὶ πώγωνα καὶ κόμην ἐκ χαμαὶ ὑφαντὴν ἐώων, καὶ ἐκ ἰκανὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς παλαιοῖς ὑπῆρχεν ἀμείνους γὰρ ἦσαν ὑμῶν. καὶ οὐκ ἄν φαίμην ἐγὼ ἐκείνους αὐτοὺς, ἀλλ' ἐκείνων μέν τῶν πάντων τίς ξυρᾶται γὰρ, καὶ λόγου σαρκὸς γυναιξὶ πρέπειν ἡγοῦντο· αὐτοὶ δ' ὡς νῦν ἦσαν, καὶ φαίνεσθαι ἄνδρες ἤθελον. καὶ τὸν πώγωνα, λόγου μὲν ἀνδρὸς νόμιζον, ὡς νῦν καὶ ἵππου χαίτην, καὶ πάντων γήπατα, οἷς ὁ θεὸς ἀγλαΐας καὶ κόσμου χάριν προσέθηκέ τινα, ἔτυχεν δ' καὶ ζῶις ἀνδράσι τὸν πώγωνα

ob id mundum obambulasse tantum virum? Dicendum profectò non est: sed continens erat ac fortis, & moderatè viuere volebat, nō indulgere deliciis. Quid Theseus eius discipulus? An non rex erat Atheniensium omnium, ac filius etiam, vt ferunt, Neptuni, sua certè tempestate fortissimus? Attamen ille quoque voluit sine calceis esse, ac nudus ingredi: [d] barbámque & comam nutrire placuit: nec ei tamen solùm, sed omnibus etiam veteribus placuit: nempe meliores erant quàm vos, atque adeò ne sustinuisset quidem eorū quispiam aliquid huiusmodi, nihilo profectò magis quàm leo quispiā sese tonderi. Siquidē [e] mollitiem ac leuorem decere mulieres existimabāt, ipsi verò sicuti erant, ita videri quoque viri volebant: ac barbam quidem cultum viri ducebant, quemadmodum in equis iubam, in leonibus barbā, quibus Deus splendoris quandam atque ornamenti venustatem dedit, sic & viris barbam

πώγωνα προσέθηκεν. ἐπάνειμι barbam adiunxit. Illos igi-
ἔγωγε ζηλῶ τοὺς παλαιούς, κοὐ tur ego æmulor, veteres ins
ἐπάνειμι μιμεῖσθαι βούλομαι. τοὺς quam illos imitari volo. huc
δ' ἐμοῦ δὲ ζηλῶ τὴν θαυμασιότητα τού ius verò tempestatis homines
τους ἀνδαιμονίας, ὧν ἔχουσι, κοὐ non æmulor mirabilis huius
πρὶ φασίας κοὐ ἐυδαίτας, κοὐ felicitatis nomine, quam in
πλαίσιον δὲ κοὐ ψιλοίμφοι πάρ epulis & vestibus habent, dum
ἕ σώμα]τ' μέρ, ἢ μικρὰ τὰ poliunt ac læuigant singulas
ἀκρόρρυτα ἐκεῖρ, ἵ' μὴ φυσιχῇ, ἴ- corporis partes, ac ne secre-
χειρ ἐῶν]δε. εὔχομαι δέ μοι tiorum quidem vllam, ita vt
τὰς μὲν πόδας ὁπλῶρ ἐπιτέρεω instituit natura dimittentes.
ἐκεῖρ ἀμφίεραι, ὡς πᾶ φασὶ At mihi certè pedes opto, vt
Χείρωνα. αὐτὸς δὲ μὰ δέσθαι nihil equinis differāt, quales
στρωμάτων, ὡς πᾶ οἱ λέον]τα Chironis fuisse ferunt. Tum
ἔτι προῆς δεῖσθαι πολυτελοὺς vt ipse stromatis non egeam
μᾶλλορ, ἢ οἱ λεῶν. ἔτι δέ μοι, more leonū: nec cibo egeam
γλῶ μὴ ἄπασαρ, ἀνελὼ αὐτάρ- magis exquisito quàm canes.
κη ἔχειρ, οἶκορ δέ, ἢ λόσμορ Contingat præterea mihi, vt
νομίζειρ, προφλῶ ἢ ἀρᾶσθαι, τλὼ terra quæuis mihi per se pro
ῥᾴστως ποιεισθῶσαι. χρυσῆ ἢ κοὐ cubili sufficiat. Domum ve-
ἀργύρεα μὰ δυσθέλω, μήτ' οὖ rò vt mundum hunc existi-
ἔγωγε, μήτε τὰμῶρ φίλωρ μυ- mem. alimenta demùm vt
θεῖσθαι. πάντα γὰρ τὰ ἁπλᾶ τοῖς ea deligam, quæ facilimè
ἀνθρώποις ἐκ τούτων ἐπιθυ- comparari possint. Aurum
μίας φύσεως, μὴ κάσας, μὴ πόσ- verò argentúmque ne desi-
πνμοι, μὴ ἐπιβουλαὶ, μὴ σφαγαί. derem vnquam, neque ego,
ταυτὶ πάντα πηγὴ ἔχει τλὼ neque meorum amicorum
ἐθυμίαρ ζῶν πλέον, ἀπ' quisquam. Omnia namq; ma
ὑμῶρ la inter homines ex horū cu-

piditate nascuntur, & seditiones, & bella, & insidiæ, & cædes. Hæc omnia fontem habent plus habendi cupidinem. At

ἐμῶν αὐτὴ ἀπὸ, καὶ πλεονεξίας μὴ ποτε ὀφλήσω, μισθοῦμαι δ' ἀνίκητα λυπεῖν. διαλέγεται δὲ τοῦ γελοίου, ἡ τραγῳδία, πολὺ διάφορα ἐοικότα τῶν ποιημάτων βουλόμενοι. καὶ θαυμαστὸν ἦν, ἃ ὧν σχήματι διαφέρουσιν αὐτῶν, ὁπότε καὶ τῷ ποιητῇ τοῦτον διαφέρουσιν. θαυμάζω δὲ σου, πῶς ποτε διαφορᾶς μιᾶς τινος γνώμης σολοικὸν καὶ σχῆμα, καὶ ἀλλοπρόσαλλον, νὴ Δία, σχῆμα καὶ σολοικῶν τραγῳδῶν, ἀνθρώπου Κένταυρον σχῆμα καὶ σολοικὸν ὑπολαμβάνεις, ἀπὸ μὲν αὐτοῦ αὐτὸ τὸ οἷον δεῖν ἔχειν τοῖς ποιηταῖς, καὶ ταῦτα, τῶν ποιημάτων ὄντων. ἃ μὲν δεῖ ἑνὸς ἑκάστου ἴδιόν σχῆμα ἔχειν τοῖς ἀγαθοῖς, τί πρὸς ἂν μάθοι, ἢ ζῶν', ὅπερ ἀναιδέστερον μάθοι τοῖς ἀκολάστοις δὲ, ὅπερ ἀποφύγοι ἂν ἴσως μάλιστα ἔχειν. ἐκεῖνο τὸ γελοῖον μὲν σχῆμα, δεινὸν δὲν, αὐχμηρὸν ἂν, ἀλαζονικὸν ἂν εἶναι, τείνοντα ἔχειν, ὑπερμαῖον, ἀνυποδητεῖν τὸ δ' ὑμέτερον, ὅμοιον ὂν τῷ εὐπαίδευτον, καὶ

hanc à nobis [illegible] cili, ne [illegible] appetant. [illegible] beatè, ferre [illegible] lean. Noſtra quæ [illegible] bent. Plurimùm [illegible] vulgi ſentẽtijs [illegible] tiunt. Neque [illegible] mirandum eſt, ſi [illegible] ferimus habiti, [illegible] tùm differẽtia [illegible] te mirer, quòd [illegible] ſumam quandam [illegible] veſtem tribuam, [illegible] que adeò ridiculi [illegible] tragœdo ſumtæ [illegible] cultum veſtitũ [illegible] nullam exiſtimẽt, [illegible] dem eſſe cum vulgi [illegible] cenſes, idẽ quam [illegible] lum ſit. Quid [illegible] cultus proprius [illegible] lus, quibus [illegible] quàm hîc nuda, [illegible] luxurioſa [illegible] que illi nimium [illegible] Cultus ergo [illegible] di eſt, ſqualidum [illegible] tum eſſe, triſtem [illegible] dum, comã prodeuntẽ, [illegible]

calceis ingredi. Veſtem verò, cincinnorũ ornatui ſimilẽ eſſe, [illegible]

ἐν ἀμείνονι δὲ ὑμᾶς ἴσχοι, οὔτε τοῦ χρώματος, οὔτε τῆς ἁπαλότητος, οὔτε τοῦ πλήθους τῶν ἱματίων, οὐδὲ τῶν ὑποδημάτων, οὐδὲ κατακομῆσαι· ἀλλὰ καὶ τὸ ὑμέτερον εἶδος πολλαπλάσιον ἐστὶν, οἱ δαιμονιώτατοι οὗτοι μάλιστα. καίτοι τί ἂν δόξειε τοῖς ἀνθρώποις τοῦτο αὐτοῖς εἶναι; καὶ τοιγαροῦν τὰς μὲν πόνους οὐδὲν ἧττον ἀνέχεσθε, τὰς δὲ ἡδονὰς οὐδὲν ἧττον ἔλαττον, οὐ φέρεσθε τοῖς αὐτοῖς, οὐ διατρίβετε ὁμοίως, καὶ βαδίζετε μᾶλλον ἢ βαδίζεσθαι· καὶ φέρεσθε, ὥσπερ τὰ φορτία, οἱ μὲν ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ δὲ ὑπὸ κτηνῶν, ἐμοὶ δὲ οἱ πόδες φέρουσιν, ὁποῖ ποτ' ἂν θέλω· καὶ οὐ μοι ἱκανὸς καὶ ῥίγος ἀνέχεσθαι, καὶ θάλπος φέρειν, καὶ τοῖς τῶν θεῶν ἔργοις μὴ δυσχεραίνειν διότι ἄθλιός εἰμι ὑμῶν δὲ, διὰ τοῦτο ὑπολαμβάνειν, ὅτι γνόμενόν μοι λυπηρὸν, καὶ πάντα μεμφόμενοι καὶ τὰ μὴ παρόντα φέρειν οὐκ ἐθέλετε, τὰ δὲ ἀπόντων ἐπιθυμεῖτε.

nec dignoscere vos quisquã ab illis possit, neque colore vestium, neque mollitie, neque camisiarum numero, neque lacernis, neque calceis, neque capillorum cura, neque odore. Nam & redoletis vt illi, iam præsertim vos, qui estis felicissimi. Et quidem quid facias, quum vir eundem cum cinædis odorem oleat? Etenim in ferendis laboribus nihil illis præstatis, voluptatibus verò nihilò minùs quàm illi superamini: eadem comeditis, eodẽ modo dormitis atq; incedi tis, imò verò incedere nõ vultis, sed gestari potiùs tanquam farcinæ, alij ab hominibus, alij verò à iumentis. At me pedes ipsi gestant, quocunque sit opus: egóque & frigus tolerare sufficio, & calorem pati: eaq; quæ dij obtulerint, minimè molestè ferre, ideò videlicet, quia miser sum. Vos verò propter hãc felicitatẽ nulla estis fortuna contenti, sed omnium præsentia ferre non potestis, absentia desideratis,

χειμῶνος ἢ χειμῶνος, ἀχόμενοι θέρος, θέρους ἢ χειμῶνα, καὶ μαλακὸς μὲν, εἶτα, εἶτα δὲ, καὶ σκληρὸς, καθάπερ οἱ νοσοῦντες δυσάρεστοι καὶ μεμψίμοιροι οὕτως· ὡς τίσι δὲ ἐκείνοις μὲν, νόσος, ἡμῖν δὲ τρόπος. μὴ πάθοι ἢ μᾶς μετατίθεσθαι, καὶ ἐπανορθοῦν τὰ ὑμέτερα ἀπείκοις ἐπιτιμῶμεν, μακρὸς βδελυσσομένοις κολάκεις, μηδὲ ἢν πάθοιμεν, αὐτοὶ ἀσκεπτοι οὕτως περὶ τ ἰδίων, καὶ μικρὰ αὐτῶν κείσθαι καὶ λογισμῷ ποιοῦντες, ἀπ' ἐξ τε καὶ ἐπιθυμίας. ζηλαρδῶ ἐσθ ὑμᾶς διαφέρειν τ ἀεὶ χαμαὶ ῥέοντων· ἐκείνοι τ γὰρ, ὅπου ἂν τοῖ τὸ ῥεῦμα, ἐκεῖ φέρονται, καὶ ὑμεῖς, ὅπου ἂν αἱ ἐπιθυμίαι πάσχειν δ παραπλησίως τι, ὅ φασι παθεῖν τινα ἐφ' ἵππον ἀναβάντα μαινόμενον. ἁρπάσας γὰρ αὐτ ἵππον ἄρα ὁ ἵππος, ὃ δ' ἐκ ἴστι καταβῆναι, ζοῦ ἵππε εἶσθ ἐλαύνειν. καί τις ἀπαντήσας, ἐρώτησεν αὐτὸν, ποίαν ἄπεισιν, ὃ δ' εἶπεν, ὅπου ἂν τοῦτο βούλῃ, δείκνυς τὸν ἵππον.

hyeme quidem optatis aestatem, aestate rursus hyemem: atq; in calore frigus: in frigore vicissim calorem: quemadmodum aegrotantes, morbo semper & querulis: quodammodo illis quidem facit morbus, vobis verò morer. Atq; hæc ita quæ sint, iam nos in nihil vestram traducere æquè ac fetis, nostramq; corrumpere, quæ sæpè male consulta sint quæ facitis, ipsiq; fetis in vestris ipsorum negotijs nimium circùspecti, nihilq; eorum cio ac ratione, sed cõfusione cupiditatis faciatis. Quòd obrem nihil profectò differtis vos ab his quæ torrente feruntur. Illi quippe quocunq; fluxus intenderit, eò rapiuntur: & vos itidem quocunq; libidines. Ac similiter quidem vobiscum agitur, ut cũ quodam qui equum insanum ascenderat. equus igitur eum corripiens abstulit. Hic verò amplius iam desistere equo currente non poterat. quidam verò cùm occurrisset ei, rogauit quònam tenderet. hic respondit, quocunque huic videtur, equum demonstrans.

Quòd

καὶ ὑμᾶς ἄρ τις ἐρωτᾷ, ποῖ φέρεσθε, τἀληθῆ ἐθέλοντες λέγειν, ἐρᾶτε ἁπλῶς μέν, ὅτι περ ἄρ τῶν ἐπιθυμίαις λοιπή, διαστὰ μέρ ἄ, ὅπερ περ ἄρ τῇ ἀνδρείᾳ, ποτὲ μέν, ὅπερ τῇ δόξῃ, ποτὲ δ' αὖ, τῇ φιλοπρωτίᾳ· ποτὲ δ' ὀργαῖς, ποτὲ δ' ὀφθαλμίᾳ τινὸς ὑμᾶς ἐπιφέρειν φαίνεται. ὀλίγῳ γὰρ ἐπὶ πλείω, ἀπ' ἐπὶ πολλῶν ὑμᾶς γε ἕκαστον βιάζεσθαι, ἄλλοτε ἄλλην, καὶ μανομένων πάντων φέρεσθαι. τοιγαροῦν ἐπιφέρεσιν ὑμᾶς εἰς βάραθρα καὶ λῆρον· εἶεν δ' ἀναμᾶς, πλὴν ὅτι ἀποθανεῖν, ὅτι ἀποθανεῖν μέλλετε. ὁ δὲ τείβων οὕτως, οὐ διατινάσσεται, καὶ ἡ λόφος, καὶ τὸ σχῆμα τὸ μόριον, τὸ λεπτοπώλιον ἔχει λύπην μέν, ὡς γε παρέχειν μοι δοκεῖν ἐπ' εὐτυχίας, καὶ πράττοντι δ, τι βέλομαι, καὶ συνόντι οἷς βέλομαι. τί γὰρ ἀμαθῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπαιδεύτων ἐθέλει ἄρ ἐθέλοι μοι προσιέναι διὰ τὸ σχῆμα· οἱ δὲ μαλακοὶ καὶ πάνυ πόρρωθεν ἐκπίπτουσι, προσιέναι δοκοῦσι καὶ λομψότατοι καὶ ἐπιπλέον.

Quòd si vos quisquā roget, quò feramini: si verum vultis dicere, dicetis in vniuersum quidem, quocunq; videatur affectibus: sigillatim verò, interdum quocūq; voluptati, interdum quocunq; ambitioni, interdum rursus quò lucri studio. Quin interdū ira, interdum metus, interdum aliud quippiā huiusmodi vos auferre videtur. Neque enim vnum duntaxat equum vos, sed multos insilientes, nunc hunc, nunc illū, furiosos quidem omnes, auehimini. aufe runt ergo vos in barathrū, ac prærupta: vos tamē priusquā cadatis, casuros vos esse nescitis. At hoc detritū pallium, quod vos ridetis, comáq; habitusq; meus tantam habet vim, vt vitā mihi quietam præbeat: vtq; agā quicquid volo, versēr q; cum quibus volo. Nempe ex indoctis atque ineruditis hominibus nemo me adire voluerit, ob hunc habitum: at molles etiam q sunt, adhuc admodū procul declinant: congrediuntur verò scitissimi atq; modestissimi,

πίπτω, καὶ ἀριτῆς ἐπιθυμῶ
λω, οὗτοι μάλιστά μοι κοσία-
σι· δῆς γὰρ τούτοις ἐγὼ χάρω
σωμάρ. θύρας ἢ τῶν μεγα-
μύων ἀνθρώπων ὁ θύρας
κόω, τὰς ἢ χρυσᾶς σφάνας, καὶ
τὴν πορφύραν, τύφον νομί-
ζω, καὶ τῶν ἀνθρώπων μαται-
ωτάτην ἵνα ἢ μάθῃς περὶ ἑ σχή-
ματος, ὡς οὐ σὺ ἀνθράσι μόνον
ἀγαθοῖς, ἀλλὰ καὶ θεοῖς πρέ-
πουσ, ἴσατα καταγελᾷς αὐτῶ,
σκέψαι τὰ ἀγάλματα τῶν
θεῶν, ὁπότερά σοι δοκοῦσιν ὁ-
μοίους ἔχειν ὑμῖν, ἢ ἡμῖν· καὶ
μὴ μόνον γε τῶν Ἑλλήνων,
ἀλλὰ καὶ τῶν βαρβάρων τὰς
ναὸς ἐπισκόπει πρῶτον, πότε-
ρον κόσμοι οἱ θεοὶ δοκοῦσι, καὶ
γραφῆσιν, ὡς ἐγὼ, ἢ καθάπερ
ὑμᾶς, ἐξυρημένοι πλάττουσι,
καὶ γράφουσι. καὶ μέν σοι καὶ
ἐκίτωνας ὄψει τοὺς πολλοὺς, ὥσ
περ ἐμί· τί ἂν οὖν ἔτι δόξειε
περὶ τούτου τοῦ σχήμα τος λέ-
γειν, ὡς φαύλου, ὁπότε καὶ
θεοῖς φαίνεται
περίεργον

stissimi, & qui vestitum (ut
pisti, & pessimum
gredluntur mecum
ego consuetudinem
ctor. Eorum vero
homines vocantur, &
ua, tum coronas
purpuram pro
atq; homines ipsi
At vt cultum
non bonos modo
ipsos etiam deos
eum deinde, si
deorum statuas
videantur, vobis
similiores. Nec
solum, sed barbarorum
templa circumspicias
ipsi dij, vt ego, cultu
batiq; sunt, an quemadmodum
vos, rasi fingantur
guntur. Quin
sine tunicis
nunc esse vide
igitur audeat
habitum vitio
deos etiam
deorum

GILBERTI COGNATI
ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

DIalogus hic lepidiſſimus aſperam paruoq; contentam Cynicorum vitam defendit, mollem atq; enervatam delicatorum hominum luxuriam reprehendit: nec nō eadem opera temperantiam, frugalitatem, ſimplicitatem, denique arctam illam atq; anguſtam vitam laudat. D. Ioan. Chryſoſtomus, vir planè ſanctus & incomparabilis, non veritus eſt eius partem in Homiliam quandam, quam in Ioannis Euangelium commētatus eſt, inſerere. De Cynicis verò habes apud Laërtium in vita Antiſthenis & Diogenis: Lucianum in Vitarum venditione, vbi notantur quaſi ὑλακτοῦντες καὶ δάκνοντες Arrianum Epict. περὶ κυνισμοῦ, & Athenæum Dipnoſop. 13. Cynici appellati ſunt, ſiue ob ſordidam vitam, ſiue ꝙ obuios quoſq; conuiciantes mordeāt, & mendicato viuant, more canum. Auguſtinus canina inuerecundia Cynicos dictos putat: ob quam etiam ipſos à decori diſputatione in Offic. Cic. excludere videtur. Laërtius quidem ἀπὸ τῆς σκοπῆς τοῦ hanc nominationem ortam eſſe teſtatur: Gal. δ' ἐτύμου. Alij ab allatratu & mordacitate canina ipſos putant.

a QVID'NAM inopia.] *Inops dicitur, qui ſolus eſt, qui nec amicos nec propinquos habet, quorū ope. i. auxilio tutari ſe poſſit, vnde inopia ferè in eadem re dicitur.* *b* Egeſtas omnia mala.] *Egeſtas ſolet homines facilius ad ſcelera perpetranda impellere.* *c* Attium effecta Deorū dona.] *Artes Dei donum ſunt. Hippocrates: Artes deorum dona ſunt, homines naturæ opera. Epiſt. ad ſenatum Abderitarum. Apud Philoſtratum in Heroicis Palamedes artium & literarum inuentionem diis tribuit.* *d* Barbā & comā nutr.] *Tam ſacri q̄ prophani ſcriptores in barba præcipuum decoris & ornamenti argumentum eſſe prodiderūt. Ita Cynicus hîc ponit & barbam viro demere, & leoni tondere iubar, detracto videlicet virique pecu-ſtari ſuo decore.* *e* Molliciem.] *Lactantius atq; Varro ſcribunt mulierem à mollicie dictam.*

ΨΕΥΔΟΣΟΦΙ- τὴς ἢ σολοικι- σμός.

PSEVDOSOPHI- ſta, ſeu Soloeciſta.

Iacobo Micyllo interprete.

ARGVMENTVM.

QVanquam neque hic dialogus, vt ſuprà Lexiphanes ille, vertendus fuerat, quòd ſingula commodè ac ſuo modo Latinè reddi nō poſſent: pro ſuſcepto tamen opere audendum aliquid longius, & periculum qualecunq; faciendum fuit. Quo æquiorem nobis lectorem fore puto, ſi qua etiam hic offenderit, quæ expectationi ipſius non omninò reſpondebunt, præſertim cùm ipſum quoque exemplar, quo nos vertendo vſi ſumus, in quibuſdam locis non ita ſincerum & caſtigatum appareret. Tractat autem de Solœciſmo Lucianus, quem veteres Latini, vt Gellius indicat, ſtribiliginem vocârunt; Græci etiam Solœcon. atque illud innuit, haud quaquam ita expeditum aut obuium cuiuis eſſe, planè ac purè dicere, & ab omni vitio ſermonis temperare: idque exemplo cuiuſdam, quem pſeudoſophiſtam, à falſa, vt videtur, facundiæ atq; doctrinæ perſuaſione, Soloeciſtam autē ab ipſa re appellat: qui cùm profiteretur ſe & loqui purè, & multos in ſermone peccantes deprehendere facilè poſſe, interim ipſe etiam illa, quæ nota ac manifeſta ſunt, ignorare fingitur. Ac principiò quidem varias Solœciſmi formas exemplis cùm ſuis tum aliorum proponit: poſtremò autem & quædam explicat, & quod in quo vitium & peccatum ſit, oſtendit. Propriè autem ad grammaticos hic Dialogus pertinet: quem ſi multi illorum tam diligenter perpenderent, quàm facilè ſibi ipſi perſuadent & Latinè & Græcè interim ſe ſcire, in pleriſque haud dubiè minùs oſtentationis & arrogantiæ ineſſet.

Ρά γε ὁ γνῶναι δυνάμενος σολοικίζοντα λανθάνειν, οὗτος καὶ φυλάξασθαι μὴ σολοικίζειν δυνατός; Σο. Ἐμοὶ μὲν δοκεῖ. Λυ. Ὁ δὲ γε μὴ φυλάξασθαι, δῆλον γνῶναι δὲ οὐ τοῦτο ἴσχυσε; Σο. Ἀληθῆ λέγεις. Λυ. Οὐκοῦν ὁ αὐτὸς οὗτος ὁ σολοικίζων, ἐὰν μέν σοι λέγωμεν περὶ σοῦ, Σο. Δικαίως ἂν ἄλλως σολοικίζοιμι τηλικοῦτος ὤν. Λυ. Ἐὰν δὲ τὸν ἴστορα φωράσωμεν δεινὸν τοῦτο ἡμῶν, καὶ ἐλέγξει τὸν ἀρνούμενον; Σο. Πάντως γε. Λυ. Ἴθι νυν, ἐμὲ λαβὼν σολοικίζοντα, ἄρτι δὲ σολοικῶ. Σο. Οὐκοῦν ἀνὴρ. Λυ. Ἀλλ' ἴσως ἄδηλον δοκεῖ σοι εἶναι, σὺ δὲ οὐκ ἐπίστασαι. Σο. Πάλαι ἴσως. Λυ. Μὰ τὸν θεὸν, ἐπεὶ σολοικίσας, ἐλάθου σε, ὡς οὐκ ἐπισάμενον. αὖθις δὲ σκόπει. ἃ γάρ σε φημὶ δεῖν μαθεῖν κατανοῆσαι, ἐπὰ ἃ μὲν οἶδε,

Vtrum igitur qui agnoscere solœcisantem potest, idem etiam cauere potest ne solœcisset? SOL. Mihi quidem ita videtur. LVC. Qui verò cauere non potest, ille nec agnoscere potest eum qui talis est? SOL. Rectè dicis. LVC. Tu verò teipsum negas solœcissare, aut quo pacto de te dicamus? SOL. Indoctus equidè essem, si cùm tantæ ætatis sim, adhuc solœcissarem. LVC. Proinde & alium deprehendere poteris qui hoc facit, & negantem conuincere? SOL. Prorsus itaque. LVC. Age nunc conuince me solœcissantem. Iampridem enim solœcissare gestio. SOL. Proinde dic. LVC. At equidè iam graue istud commisi: tu verò non agnouisti. SOL. Ludis tu nunc? LVC. Non per deos. Nam solœcismo commisso latui te, perinde ac nescientem. Rursus autem contemplare. Neq; enim te puto intelligere posse: quoniam alia quidem

οἶδ', ἃ δ' οὐκ οἶδα. Σο. ἐμὲ μόνον. Λυ. ἀλλὰ καὶ σεαυτὸν σολοικίσαί μοι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πῶς γάρ, σὲ μηδὲν λέγοντ&; Λυ. ἐγὼ μὲν λέγω, καὶ σολοικίζω, σὺ δ' οὐκ ἔπη τοῦτο ἄφαντι, ἐπεὶ ὅρκιλον μὴ νῦν ἀκολουθῆσαι λωΐσῃ. Σο. θαυμαστὰ λέγεις ἃ μὲ δυνήσομαι καταμαθεῖν σολοικισμόν. Λυ. καὶ πῶς ἂν δύναιτο τὸν ἕνα μαθεῖν, τὸς τρεῖς ἀγνοήσας; Σο. τίνας τρεῖς; Λυ. ὅλους ἀρτιγενέους. Σο. ἐγὼ μὲν σι παίζειν δοκῶ. Λυ. ἐγὼ δέ σε ἀγνοεῖν τὸν ἁμαρτάνοντα ἐν τοῖς λόγοις. Σο. μὴ πῶς ἄρ τις μαθοι, μηδένὸς ἀρμόνου; Λυ. λέλεκται, μὴ σεσολοίκικεν τὸ πρᾶγμ', σὺ δὲ οὐκ ἔγνως. μέγα σοῦ ἄθλον κατέπραξας ἄρ, εἴπερ ἔγνως. Σο. οὐ μέγα μέν, ἀναγκαῖον δέ σοι ὁμολογήσαντι. Λυ. ἀλλ' οὐδὲ σοῦ ἔγνως. Σο. πότε νῦν; Λυ. ὅτι τὸ ἄθλον ἔφλω σε καταρ-

nosti, alia autem non nosti. SOL. Dic modò. LVC. Sed & nunc solœcismus à me commissus est, tu verò nõ cognouisti. SOL. Nam quomodo cognoscerē, cùm tu nihil dicas? LVC. Ego quidem dico, & solœcisso: tu verò non assequeris istud facientem: quoniam vtinam etiam nunc assequi possis. SOL. Mira dicis, si nequeā solœcismum quis sit, intelligere. LVC. Et quo pacto vnum intelligeres, quando iam tres nõ animaduertisti? SOL. Quos tres? LVC. Totos recèns natos. SOL. Ego te quidem ludere puto. LVC. At ego te ignorare eum qui in verbis peccat. SOL. Et quomodo quis intelligat, quando nihil dictũ est? LVC. Dictum est, & solœcismus iam quadrisariam commissus: tu verò non cognouisti. Magnum igitur præmium consecuturus fueras, si cognôsses. SOL. Non magnum quidem, sed necessarium confitenti. LVC. Sed neque nunc cognouisti. SOL. Quando nunc? LVCIA. Quando præmium confec

ταπράξαι. Σο. οὐκ οἶδ' ὅ,τι λέγεις. Λυ. ὀρθῶς ἔφης, οὐ γὰρ οἶδα καὶ πρόθυμός γε εἰς τὸ ἔμπροσθεν, οὐ γὰρ ἐθέλεις ἕπεσθαι, σωκόσω ἄν, εἴπερ θελήσειας. Σο. ἀλλ' ἐγὼ βούλομαι, σὺ δὲ οὐδὲν ἅπας ἄν ἄνθρωποι σολοικίζοντες λέγουσι. Λυ. τὸ μὲν νῦν ῥηθὲν, μικρόν τί σοι φαίνεται κακὸν εἶναι; ὅμως δὲ ἀκολούθησον αὖθις, ἵνα σὺ οὐκ ἔμαθες ἐληλαμένα. Σο. μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε. Λυ. ἀλλὰ μὴν μεθεῖκα θᾶττον λαγὼ ταχέως, ἆρα παρῆκας; ἀλλὰ καὶ νῦν ἕξεστιν ἰδεῖν, τὸν λαγὼ· εἰ δὲ μὴ, πολλοὶ γεγόμενοι λαγὼ, λύσουσί σε ἐν σολοικισμῷ κατασόντες. Σο. οὐ λύσουσι. Λυ. μὴν ἴσως ὀψόμεθα. Σο. θαυμαστὰ λέγεις. Λυ. σὺ δὲ ὑπὸ τῆς ἄγαν παιδείας λήθοργας, ὥς τι μᾶλλ' αὐτῷ τοῦτο σολοικίζοντας κατανοῆσαι· οὐ γὰρ πρόσεστιν αὐτῷ τὸ τινά. Σο. ταῦτα μὲν οὐκ οἶδα

confeciſſe te dixi. SOL. Non intelligo quid dicas. LVC. Rectè dicis, neque enim intelligis. Ac procede ſanè in anteriorem partem, non enim vis aſſequi. Intelligam enim ſi modò volueris. SOL. At ego volo: tu verò nihil dixiſti eorum quæ homines ſolent cùm ſolœciſmum faciunt. LVC. An tibi hoc quod modò dictum eſt, paruum aliquod malorum videtur eſſe? Sed tamẽ ſequere denuò, quoniam nõ animaduertiſti curſu diagredientem. SOL. Ita per Deos, ego quidẽ non. LVC. At verò dimiſi currere lẽporem celeriter. Num præteriſti? ſed & nunc licet videre lẽporem. Si verò nõ, multi inde lẽpores facti latebunt te in ſolœciſmo iacentes. SOL. Non latebunt. LVC. At verò latuerunt certé. SOL. Mira dicis. LVC. Tu verò præ nimia eruditione corruptus es, vt neque ipſum hoc ſolœciſſantes intelligere poſſis. Deeſt enim ipſi diſtributiua vox τινά, id eſt, quendam. SOL. Hæc quidem non intelligo quo pacto

δα πᾶς λίγας· ἐγὼ δ' ποσὶς ἤδη σολοικίζοντας κατανοήσα. Λυ. καμὶ τοίνυν ἄσῃ τότε, ὅταν τι τῶν παιδίων γένῃ, τῶν τὰς τίτθας θηλαζόντων. ἢ εἰ οὐ νῦν ἔγνως σολοικίζοντά με, ἀλλ' ἀνέξανστα παιδία σολοικισμὸν ποιοῦσα ὧν μνδὲν ἀδύνατι. Σω. ἀληθῆ λέγας. Λυ. καὶ μὲν δὴ ταῦτα ἀγνοήσομεν, οὐδὲν γνωσόμεθα τῶν ἑαυτῶν, ἐπεὶ ἥδ' σολοικισοῦσα ἀπέφυγεν. σὺ μὲν τοίνυν ἔστι λέγαν, ὡς ἱκανὸς ἅ παρίθεν τὸν σολοικίζοντα, καὶ αὐτὸς μὴ σολοικίζαν. κἀγὼ μὲν οὕτω. Σωκράτης δ' ὁ ἀπὸ Μόψου, ᾧ συνῆν ἐμέλω ἐν Αἰγύπτῳ, τὰ τοιαῦτα ἐλεγχθεὶς ἀνεκαχθῆς, καὶ οὐκ ἐλεγχε τὰ ἁμαρτάνοντα. πῶς μέν τοι γε ἠρώτησαν πλοῖα ἔξεισι, τίς γὰρ ἄν, ἔφη, ἀκριβῶς σοι περὶ τῆς τήμερον, ὡς ἐξιόν; ἑτέρῳ δ' φάσαντος ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα, πῶς φὴς ἔπι, τίθυμι

pacto dicas: ego verò multos iam solœcissãtes perspexi. LVC. Et me igitur scies tunc, quando puer quispiam eris, eorum videlicet qui mammam adhuc sugũt. Aut si nunc non cognouisti solœcissantem me, neque crescentes pueruli solœcismum facient nihil intelligenti. SO. Vera dicis. LVC. Atqui si hæc ignorabimus, nihil cognoscemus nostrorum progenitorum: quoniam & hic solœcismus quem nunc feci, fefellit te. Nec igitur dixerit amplius quòd possis perspicere solœcissantem, & ipse solœcismum non committere. Atque ego quidem hoc pacto. B Socrates autem, qui à Mopso genus ducebat, cui in Aegypto cõuersatus sum, huiusmodi dicere solebat citra inuidiam, neque apertè coarguebat eum qui sic peccãsset: verùm ad eum qui interrogabat, πλοῖα ἔξεισι, hoc est, quando exibit? Quis enim, inquit, responderit tibi de hodierna die tanquam exiens? Alio autem dicente, ἱκανὰ ἔχω τὰ πατρῷα, id est, satis habeo paternorum bonorum: Quomodo ais, inquit, an

τίθνηκέ γε ὁ πατήρ σε; ἄλλος δ' αὖθις λέγοντος, συμπατριάτης ἔστι μοι, ἐπάνθανόν ἄρα ἡμᾶς, ἔφη, βάρβαρος ὤν. ἄλλος δ' ἀπόντος, ὁ δεινά ἐστι μεθύσος, μητρὸς ἔφη, ἢ πῶς λέγεις; ἑτέρου δ' λέοντας, διπλασιάσας, ἔφη, τοὺς λέοντας· ἀπόντός δ τινος, λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ δηλονότι δύο μμ, οὐκοῦν, ἔφη, λήψεται, ἃ λῆμμα αὐτῷ πάρεστιν. ἑτέρου δ' ἀπόντος, πρόσεστιν ὁ μέραξ, ἐμὸς φίλος, ἔπεται, ἔφη, λοιδορᾶς φίλον ὄντα; πρὸς δὲ τὸν ἀπόντα, δειδίσσομαί γε ἄνδρα, καὶ φεύγω, οὐ, ἔφη, καὶ ὅταν τινα ἀνταβυθῇς, διώξῃ. ἄλλου δ' ἀπόντος, τῶν φίλων ὁ κομψοτάτος, χαρίεν γε, ἔφη, τὸ τῆς κορυφῆς ποιεῖν τι ἐπάνω. καὶ ἐξορμῶ δέ, τινος ἀπόντος, καὶ τίς ἐστιν, ἔφη, ὃν ἐξορμᾷς; ἐξεπιστολὰς δέ,

an tibi pater mortuus est? Alio autem rursus dicente, C συμπατριάτης ἔστι μοι, hoc est, conterraneus meus est: Latuisti igitur nos, inquit, barbarus existens. Alio autem quodam dicente, ὁ δεινά ἐστι μεθύσος, hoc est, iste nescio quis ebrius est: Matrisne, inquit, aut quomodo dicis? Alio autē, λέοντας; Duplicas, inquit, leones. Cùm autē quidam dixisset, λῆμμα πάρεστιν αὐτῷ, duplici videlicet μμ, id est, quæstus siue captura inest ipsi: Proinde, inquit, capiet, si captura ipsi inest. Alio autem dicente, πρόσεστιν ὁ μέραξ ἐμὸς φίλος, id est, accedit adolescēs meus amicus: Et conuiciaris illi, inquit, cùm sit amicus? Ad eum autē qui dixerat, δειδίσσομαί γε ἄνδρα, καὶ φεύγω, hoc est, terreo pro timeo virū, & fugio: Tu, inquit, etiam quādo timebis aliquem, persequeris. Alio autē dicente, φίλων κορυφαιότατος, id est, amicorū maximè summus: Festiuū sanè, inquit, quod supra verticem seu summam aliquid vltrà etiam ponis. Et ἐξορμῶ quopiam dicente, hoc est, inuado siue irrumpo: Et quisnam est, inquit, quem ἐξορμᾷς; hoc est, impellis. Ἐξεπιστολὰς autem

λί, τινὸς ἀπόντος, ἐκ τῆς ἐκ πιπόλης ἄκμης, ὃς ἐκ τῆς πιθάκνης. λέγοντος δέ τινος, συντάξατό μοι, καὶ λόχον, ἔφη, Ξενοφῶν συντάξατο. ἄλλου δὲ ἀπόντος, περιείσλω αὐτὸν, ὥς τι καθᾶρ, θαυμασὸν, ἔφη, ἃ ἂς ἂρ περίεισης τὸν ὕπα. ἑτέρου δὲ λέγοντος, συνεπερίνιζ αὐτῷ, καὶ διπείνιζ πάντας, ἔκπαγλα, ἀλλα δὲ καὶ πρὸς τὰς σολοικίζοντας Attikas παίζειν ἀνεπαχθῶς. πρὸς γοῦν τὸν ἀπόντα νῦν τοῦτο δοκᾶ, σὺ, ἔφη, καὶ νῦν ἡμῖν ἐρᾶς, ὡς ἁμαρτάνομεν. ἑτέρῳ δ' σπουδὴ διηγουμένῳ τι τῶν ἐπιχωρίων, καὶ ἀπόντος, ἃ δ' ὧν Ηρακλῆς μιχθῆσα, οὐκ ἄρα, ἔφη, ὁ Ηρακλῆς ἐμίχθη αὐτῇ. παρέστω δέ τινος ἀπόντος, ὡς λοιτο,

autem quodam dicente, hoc est, de superficie: subiecit, ἐκ τῆς ἐκπιπόλης ὡς ἐκ τῆς πιθάκνης, hoc est, ex superficie vt ex doliolo. Dicente autem quodam, συντάξατό μοι, hoc est, composuit mihi, vel eiusdem ordinis mecũ fuit: & manipulum, inquit, Xenophon συντάξατο, id est, coordinauit. Alio autem dicente: περίεισλω αὐτὸν, ὅσον καθᾶρ, id est, circumsteti, seu circundedi ipsum, vt lactérem: Mirum, inquit, si tu cùm vnus sis, περίεισης, id est, circunsteteris vnum. Alio rursum dicente, συνεπερίνιζε αὐτῷ, quod & comparabatur ipsi, & contendebat cum ipso, significat: subiecit, καὶ διπείνιζε πάντας, hoc est, dijudicabatur seu dirimebatur quoque omnino. Solebat autem & contra eos qui solœcismum Atticè loquendo committebant, eadem festiuitate ludere. Nam ad eum qui dixerat, Δ νῦν τοῦτο δοκᾶ, hoc est, nobis hoc videtur: Tu, inquit, etiam νῦν ἡμῖν dices, vt peccamus. Alio autem seriò narrante quippiam eorum quæ in patria sua acciderãt, ac dicente, Illa verò Herculi μιχθῆσα, hoc est, concumbens: Non igitur, inquit, Hercules Ε μίχθη αὐτῇ, hoc est, ipse concubuit, siue commixtus fuit. Porrò dicente

λοιτο, τί γὰρ, ἔφη, σοι λανὸν ἔργασαι, καὶ ἄξιον ἀτιμίας; καὶ συνομαχᾶν δὲ, τινὶ λέγοντι, πρὸς τὸν ἐχθρὸν ἄπει, συνομαχεῖς; ἐτέρῳ δὲ ἀπόντος βασανίζεσθαι τὸν παῖδα αὐτοῦ νοσοῦντα, ἐπὶ τοῦ, ἔφη, ἃ τί βούλοιντο τοῖς βασανίζουσι; προκόπτει δέ, τινὶ ἀπόντος, ἐν οἷς μαθήμασιν, ὁ δὲ Πλάτων, ἔφη, τοῦτο ἐπιδιδόναι καλεῖ. ἐρομένου δέ τινος, ἃ μελετήσει ὁ Δᾶνα, πῶς ἔφη, ἐμὲ ἐρωτᾷ, ἃ μελετήσομαι, λέγεις ὅτι ὁ Δᾶνα; Ἀθλιωτέρου δέ τινος, καὶ τελευτήσει ἀπόντος ἐπὶ τοῦ τρίτου, βέλτιον, ἔφη, καὶ ἐνταῦθα μὴ Ἀθληπίζειν παραβάλλομαι. καὶ πρὸς τὸν ἀπόντα δὲ, σχάζομαι αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ φείδομαι αὐτοῦ, μή τι, ἔφη, ἁμάρτῃ βαλών;

dicente quopiam quòd haberet opus Παρλῶα, hoc est, tonderi: Quídnam grave adeò, inquit, & quod dignum ignominia ista sit, abs te factum est? Et Συνομαχᾶν, hoc est, (vt Hesychius exponit) cum domesticis & familiaribus contendere, dicente quopiam: Tùne adversus hostem, inquit, συνομαχεῖς; Alio autem quodam dicente puerum suum morbo decumbentem βασανίζεσθαι, hoc est, torqueri: Cuius gratia, inquit, torquetur? aut quid vult ille qui torquet? Προκόπτει verò cùm quidam diceret ἐν τοῖς μαθήμασιν, hoc est, proficit in disciplinis, respondit: At Platoni ἐπιδιδόναι, hoc est, crescere vocat. Interrogáte aût quopiam, ἃ μελετήσει ὁ Δᾶνα, hoc est, an declamaturus nescio quis esset: Quomodo ergo, inquit, interrogás me an declamaturus sim, dicis ὁ Δᾶνα; hoc est in tertia persona iste. Volente autem quodam Atticismum exprimere, & dicente, τελευτήσει, hoc est, morietur in diem tertium: Satius, inquit, foret, etiam hîc non Atticissare adeò te, quando malum imprecaris. Ad eum autem qui dixerat, Η σοχάζομαι αὐτῷ, pro φείδομαι αὐτῷ, hoc est, parco ipsi: Nunquid, inquit, aberrâsti iaculans

βαρὺν, ἀφισᾶν δὲ, τινὸς ἀπόντος καὶ ἐτέρου, ἀφισάναν, ἄμφω μὲν, ἔφη, ἴσμεν. τὸν δὲ τὸν λίγοντα, πλὴν ἀ μὰ, ταῦτα, ἔφη, διπλᾶ χαρίζεσθαι. καὶ χᾶσθαι δὲ, τινὸς ἀπόντος, ψευδάτικον, ἔφη, τὸ ῥῆμα. ὧν δὲ λίγοντι, ἵστοτι, πολὺν, ἔφη, τὸ ἀκᾶν ἐκκρούσειν. ὁ γὰρ Πλάτων, ἂς ποτε λίγει. ὧν δὲ ἰδοῦ ἐκὶ τοῦ ἰᾶ χαμαίνου τινὸς, ἕτερα ἀνθ' ἑτέρου, ἔφη, σημαίνει. ἀντιπαμβάνομαι δὲ, ἐκὶ τῷ σωίημι, λίγοντός τινος, θαυμάζειν, ἔφη, πᾶς ἀντιποιήμενος τοῦ λίγοντος, φησὶν ἀντιποιᾶσθαι. βράδιον δὲ, τινος ἀπόντος, ἐν ἴσῃ, ἔφη, ὅμοιον ὦν τάχιον. βαρῶν δὲ, τινος ἀπόντος, ἐν ἴσῃ, ἔφη, τὸ βαρυῶσαι, ἢ συνόμοιον. λήθαργα δὲ, τὸ ἄλλα λίγοντος, ὀλίγον, ἔφη, ἢ

iaculando? Quodam verò ἀφισᾶν dicente, & altero ἀφισάναν, pro eo quod eſt ad defectionem ſolicitare: Vtrunque, inquit, non noui. Ad eum autem qui dicebat πλὴν ἀ μὰ, hoc eſt, niſi ſi: Hæc, inquit, dupla gratificantur. Et χᾶσθαι cum quidam diceret: Pſeudaticũ, inquit, verbum eſt. Rurſum dicenti ἔκτοτι, pro ex eo tempore: Pulchrum, inquit, fuerit & ἐκκρούσειν, hoc eſt, ex ſuperiori anno dicere. Nam Plato ἂς ποτε, hoc eſt, in id tempus, dicit. Ei verò qui ἰδοὺ pro ἰᾶ, hoc eſt, vide, retebatur: Alia pro aliis, inquit, ſignificas. Cùm quidã autem ἀντιπαμβάνομαι pro σωίημι (hoc eſt, intelligo) diceret: mirari ſe ait quo pacto ὁ ἀντιποιήμενος τοῦ λίγοντος, id eſt, qui cum dicente certaret, ſiue competitor eius foret, diceret, ἀντιποιᾶσθαι, id eſt, concertare vel competere ſe. Βράδιον autem dicente quopiam: Non eſt ſimile, inquit, verbo τάχιον, quod celerius ſignificat. Et rurſum Βάρων pro grauare dicente quopiam: Non eſt, inquit, βαρυῶσαι, quemadmodum putaſti. λήθαργα item pro ἄλλα (id eſt, ſortitus vel nactus ſum) dicente quodam: Modicũ, inquit, etiam

apud

παρ' οἷς ἁμαρτάνεται. ἴσως δὲ καὶ ἐπὶ ζοῦ πίτασθαι πολλῶν λεγόντων, ὅτι μὴ ἀπὸ τῆς πέσεως τὸ ὄνομα, σαφῶς ἴσμεν. πιττακὸν δέ τινος ἀπόντος, ὡς δὴ Αἰολικὸν, καὶ τὸν φασῆλον ἰδοῦμεν, ἔφη. φασῆλον δέ τινος ἀπόντος, ἰδιωτικὸν, καὶ πῶς ἄν, ἔφη, φασήλου τις φάγοι; ταῦτα μὲν τὰ Σωκράτεια. ἀτεχνίως δέ, ἃ δοκῶ, ἐπὶ τοῦ ἄμπαν τῶν πεπτηρωμένων, κἀγὼ μὲν καλῶ τοὺς βατίσους ἄνω ὀλοῦς, σὺ δὲ γνήσιον· οἶμαι γάρ σε κἀμὲ νῦν διωΐσεσθαι, ἐπεὶ τῶν γε ἱκανούσαντα τῶν ἐξῆς λεγομένων. Σο. ἴσως μὲν οὐκ νῦν διωΐσομαί σου νέα γοῦς, ὅμως ἀπέι. Λυ. καὶ πῶς φῂς οὐ διωΐσεσθαι; ἐγὼ θύρα σχιδὸν ἀνέῳγά σοι τῶν γνωείσεως αὐτῶν. Σο. ἀπὶ ζίνων. Λυ.

apud quos peccatur. Multis autem πίτασθαι pro πίτασθαι (quod est volare) discentibus, quod ἀπὸ τῆς πέσεως (hoc est, à volatu) quidem verbum hoc descendat, planè scimus. Πιττακὸν autem quodam dicente (hoc est, columbum masculino genere) quasi hoc Atticum verò foret, etiam τὸν ὁ φασῆλον (id est, palumbum masculino genere) dicamus, inquit. Rursum dicente quodam se φακὸν comediſſe, (hoc est, lentem) Et quomodo, inquit, φασῆλον aliquis comederit? quod & algam, & lentiginem, & vas quoddam vnguentarium, & alia item quædam significat. Atque hæc quidem Socratica illa ſunt. Redeamus autem, ſi videtur, ad certamen priorum verborum. *Ac ego quidem citabo ea quæ optima videntur eſſe tota, tu verò cognitionem fac. Arbitror enim vel nunc poſſe te, quippe qui tam multa ordine iam audieris.* SOL. *Fortaſſis ne nunc quidem potero te dicente, ſed tamen dic.* LVC. *Quomodo ais te non poſſe? Nam cognitionis ipſorum propè ianua tibi aperta eſt.* SOL. *Dic igitur.*

Λυ. ἀλλὰ ἔφην. Σο. οὐδέν γε, ὡς τι ἐμὶ ματᾶν. Λυ. οὐ γὰρ ἤμαθον, τὸ ἀνίαγμα; Σο. οὐκ ἤμαθον. Λυ. τί οὖν πασόμεθα, ἃ μηδ' νῦν ἄκουσα τοῖς λεγομένοις; καίτοι πρός γε τὰ κατ' ἀρχὰς ἡθέλησα ἂν σοῦ, εἰ δὲ μὴν ὥσπερ ἐμὲ ἐκᾶς ἐς ἀνδρῶν καλᾶν, σὺ δὲ τοὺς ἵππας κατιόησας. ἀλλὰ εἰκὰς τὰ προστίσαν τῶν λόγων μᾶλλον, οὓς νῦν κατὰ σᾶς αὐτοὺς διήλθομεν. Σο. ἐγὼ μὲν προστίθω, σὺ δὲ ἀδᾶς ἄρα αὐτοὺς διεξέρχῃ. Λυ. φαίνῃ γοῦν ἄδηλόν τι, τὸ κατὰ σᾶς αὐτοὺς ἐφ' ἡμῶν λεγόμενον· ἀλλὰ τοῦτο μὲν δῆλον, σὺ δὲ οὐδὲν ἂν θιῶν ἀξιοῖς παύσαι, πλεῖν γε ὁ Ἀπόλλων. μαντεύεται γοῦν ἅπᾶν ᾧ πᾶσι τοῖς ἐρωτῶσι, σὺ δὲ οὐδὲ τὸ μανθάνειν μόνον πατιόησας. Σο. μὰ τοὺς θεούς· οὐ γὰρ ἤμαθον. Λυ. ἆ ἄρα καθὰς λανθάνει σε περιών. Σο. εἰκασί γε.

LVC. *At iam dixi.* SOL. *Nihil certè quod ego intelligam.* LVC. *Annón intellexisti quod dixi* ἀνίαγμα (*id est, aperuit, pro aperta est.*) SOL. *Non intellexi.* LVC. *Quid igitur patiemur, si ne nunc quidem assequeris ea quæ dicuntur? Atqui secundum ea quæ ab initio abs te dicta sunt, ego quidem putabam me equites in campum prouocare: tu verò equites cogitâsti.* SOL. *Sed videris non curare vera, maximè & quæ inter nos ipsos prosecuti sumus.* SO. *Ego quidem curo, tu verò obscurè ipsa prosequeris.* LVC. *Nempe omnino obscurum est, quod dixi,* κατὰ σᾶς αὐτοὺς, *cùm de nobis mentionem facerem. Sed hoc quidem manifestum est. Te verò* SO *nullus deorum ab ignorantia liberauerit, nisi fortasis Apollo.* SO. *Vaticinatur enim ille omnibus interrogantibus: tu verò neque ipsum* μαντεύμενον *intelligis.* SOL. *Per deos equidem, non enim didici.* LVC. *Si ergo* καθὰς *latet te circumiens.* SOL. *Videntur certè.*

LVC.

Λυ. ὁ δὲ καθὼς τοῦτ' παρέλη-
θεν; Σο. οὐδέτερον ἴσμεν. Λυ. οἶσθα δέ τινα μνησικάκου μᾶλλον αὐτῷ γάμον; Σο. τί δὲ τοῦτο; Λυ. ὅτι σολοικίζων ἀνάγκη τὸν μνησικάκουν αὐτῷ. Σο. τί οὖν πρὸς τοῦτο μέλει πράγμα, ἐὰν σολοικίζῃ τις μνησικακῶν; Λυ. ὅτι ἀγνοεῖ ὁ φάσκων ἀδικεῖν· καὶ τοῦτο μὲν οὕτως ἔχει. ἐὰν δέ τις λέγοι σοι παρελθὼν, ὡς ἀφλεύσοι τὴν γυναῖκα, ἆρ' ἂν ἐπιτρέψοις αὐτῷ; Σο. τί γὰρ οὐκ ἂν ἐπιτρέψοιμι, ἃ φαίνοιτο ἀδικούμενος; Λυ. ἐὰν δὲ σολοικίζων φαίνοιτο, ἐπιτρέψοις ἂν αὐτῷ τοῦτο; Σο. οὐκ ἔγωγε. Λυ. ὀρθῶς γὰρ λέγεις· οὐ γὰρ ἐπιτρεπτέον σοι σολοικίζοντι ὧν φίλῳ. ἀλλὰ δικαιότερον ὅπως τοῦτο μὴ πάσχοι. ἢ τίς σοι φαίνεται τὴν θύραν ἀσιὼν, ἢ ἐξιὼν κόπτοι, τί φήσομέν σε πεπονθέναι; Σο.

LVC. *At quo pacto præterijt?* SO. *Neq; hoc didici.* LVC. *Nôsti autem quempiam sibi ipsi gámous mnesikakoúmenon) hoc est, nuptias stipulantem vel respondentem?* SO. *Quorsum igitur hoc?* LVC. *Quòd necesse est solœcismum committere tòn mnesikakoúmenon autôi: id est, eum qui sibi despondet.* SOL. *Quid igitur ad meum negocium hoc, si solœcismum committit quispiam despondens?* LVC. *Quòd ignorat is, qui se scire dictabat. Et hoc quidem ita se habet. Si verò quispiam dicat tibi accedens, vt ápheleiai tèn gunaîka, hoc est, quod rem pudiare velit vxorem, num permittes hoc illi?* SOL. *Quid ni permittam si videatur iniuria affectus esse?*

LVC. *Si verò solœcismum committere videatur, etiámne hoc permittes illi?* SOL. *Haud equidem.* LVC. *Rectè dicis. Neque enim concedendum amico vt solœcisset: sed docendus potiùs est, vt hoc ne patiatur. Quòd si quis autem nunc crepare faciat ianuam ingrediens, aut exiens pulsет, quid dicemus tibi accidisse?*

Σο. ἐμὶ μὲν οὐδὲν, ἱκανὸν δὲ ἐκεῖνον ἢ ἐκεῖνα θεάσασθαι βούλεσθαι, ἢ ἐξιέναι. Λυ. σὺ δὲ ἀγνοοῦντα τὸν πόλεμον, ἢ τὸν ψοφοῦντα, ἢ ὅλως τι τοιοῦτον ὄντα; Σο. ὑς βαιὸς ἔ. Λυ. τί λέγεις, ὑβρεως εἰς ἐμὲ νῦν δὲ γενήσομαί σοι δεδιηγημένος; ἔοικε δὲ σοι πεῖσα, τὸ νῦν δὲ γενήσομαι, σὺ δ' οὐκ ἔγνως. Σο. πάνυ σοι πῶς τῆς Ἀθηνᾶς, ἀπ' ἀρχῆς τοιοῦτον, ὥς τι κἀμὲ μαθεῖν. Λυ. καὶ πῶς ἂν μάθοις; Σο. ἅμοι πάντα ἐπίλοιπος, ὅσα φῆς σοι πεῖσαι ἐμὲ λαθεῖν, καὶ παρ' ὅ, τι ἕκαστον σοι πεῖσαι. Λυ. μυθαμῶς, ὦ ἄριστε· μακρὸν γὰρ ἂν ποιήσαιμεν τὸν διάλογον. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἔξεστί σοι καθ' ἕκαστον αὐτῶν πυνθάνεσθαι. νῦν δ' ἴσως ἄλλα ἐπίλοιπα, ἃ λοιπὸν καὶ πρῶτόν γε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄλλα μὲ λαίνεις, ἀλλὰ

SOL. *Mihi quidem nihil illum verò vel exire vel introire.* LVC. *Tibicinem vel tonitrua, cùm ignoraret hæc omnia, hoc est, qui crepare faciat, aut qui crepet, hoc est, qui crepare faciat, nihil omnino accidisse putabimus indocto adeò existenti?* SOL. *Contumeliosus es.* LVC. *Quid dicis? Ego commentus sum (id est, fiam) quicquam dispuro? Videtur autem fallaciam ipsam, quo nunc usus sum: tu verò non cognovisti.* SOL. *Desine, quæso per Minervam: ac dic potiùs tu aliquid, quod etiam ego intelligam.* LVC. *Ac quo pacto intelliges?* SOL. *Et mihi omnia ista percurras quæ modò dixisti à te cum fallaciſmo dicta, à me autem non animadverſa eſſe: & quo pacto in ſingulis peccatum ſit, exponas.* LVC. *Non quaquam, ô optime. longum enim modò faciat oſſemus dialogum: ſed de horum quidem vnoquoque licebit tibi ſingulatim quærere. Nunc autem alia quædam perſequamur, ſi videtur. Ac primùm ipſum hoc ἄλλα, abſque aſpiratione,*

ἀλλὰ ψιλῶς ἰσχνοτέρᾳ, ὀρθῶς φαίνεται ῥηθὲν μετὰ τοῦ ἕτερα σωτιθέμενον, μὴ γὰρ οὕτως ἄλογον ἂν. ἴσατα τὸ τῆς ὕβρεως. εἰ μὴ φῂς ὑβρίσθαι, ἃ μὴ οὕτω λέγοιμι, ἀπ' αὐτοῦ φαίην ἴδιον, ἐγὼ μὲν οὐκ ἔχω ἀπᾶσαι, ὅτι τὸ μὲν σὺ ὑβρίσθαι τὸ σῶμά σου τὸ σὸν, ἤτοι πληγαῖς, ἢ δεσμοῖς, ἢ καὶ ἄλλῳ τρόπῳ. τὸ δ' ἂς σὺ, ἅταν ἄρ τι τῶν σῶν γίγνηται ἃ ὕβρις. καὶ γὰρ ὅς τις γαμετὴν ὑβρίσα τὸν σὸν, ἂς σὺ ὑβρίσα· καὶ ὅς τις παῖδα καὶ φίλον, καὶ ὅς τις τι τοιοῦτον. πλὴν γὰρ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως ἔχει σοι, ἐκεῖνο δὲ πρᾶγμα ὑβρίσθαι λέγεται· οἷον ἂς τὸν παροιμίαν, ὡς ὁ Πλάτων φησὶν ἐν ᾧ συμποσίῳ. Σο. κατανοῶ τὸ διάφορον. Λυ. ἆρ' ὃν καὶ τοῦτο κατανοᾷς, ὅτι τὸ ταῦτα ἁπαλαλάξαι, σολοικίσαι καλοῦσιν;

& cum tenui spiritu, vtrum rectè videatur dictum cum verbo ἕτερα compositum. Non enim ita præter rationem fuerit. Deinde & τὸ τῆς ὕβρεως, id est, de contumelia, qua te à me affectum ais, si non hoc pacto dicam, sed ἂς σὺ, hoc est, in te contumelioſum (fuisse me scilicet) dicam, proprium id esse ego quidem non possum dicere: quoniam σὺ quidem ὑβρίσθαι, hoc est, te cõtumelia afficere, idem est quòd corpus tuũ, siue plagis, siue vinculis, siue etiam alio aliquo pacto. At ἂς σὺ (hoc est, in te contumelioſus esse dicor) quando alicui tuorum contumelia fit. Nam & qui vxorem tuam contumelia afficit, in te contumelioſus est, & qui puerum tuum, & amicum, & certè qui seruum quoque. Σο. Nam præterquam de rebus, ita tibi se res habet: quoniam & in res contumelioſum esse dictum est, vt in prouerbium, quemadmodum v Plato dicit in Sympoſio. SOL. Intelligo differentiam. LVC. Num igitur & hoc intelligis, quòd si dicam, ταῦτα ἁπαλάξαι, ſolœciſmum vocant?

Σο. ἀκὰ νιῶ ἔσομαι. Λυ. οὐτὸ δὲ τὸ ἰναπάπαμ; Σο. ἐμοὶ μὲν ταυτὸν λέγειν δόξει. Λυ. κὴ πῶς ἂν ἄκ ταυτὸν τὸ ἰναπάπαμ τὸ ἰναπάπαμ, ἅπερ τὸ μὲν ἑτέρου πρὸς ἕτερον γίνεται, τοῦ μὲν ὀρθῶ πρὸς τὸ ὀρθὸν, τὸ δὲ τοῦ μὴ ὄν]& πρὸς τὸ ὄν; Σο. κατάμαθον, ὅτι τὸ μὲν ἰναπάπαμ, τὸ μὴ πέιον ἀντὶ τοῦ πνείου λέγειν δὲι. τόδ' ἰναπάπαμ ποτὶ μὲν ζῶ πνείῳ, ποτὶ δὲ ζῶ μὴ πνεί ῳ χρῆσθαι. Αυ. ἴχα τινὲ κὴ ταῦτα κατανόησιν οὐκ ἄχαριν. τὸ δ' σπουδάζειν πρός τινα, τῶ οἰκίαν ὠφέλειαν τοῦ σπουδάζοντ& ἰμφαίνει· τὸ δὲ περί τινα, τῶ ἐκείνου περὶ ὃν σπουδάζει. κὴ ταῦτα ἴσως μὲν ὑπουγκίχυται, ἴσως δὲ κὴ ἀκριβοῦται παρά τισι. βέλτιον δὲ, ἀκριβοῦν ἐκάστῳ. Σο. ὀρθῶς γὰρ λέγεις. Λυ. τόγε

SOL. *At nũc ſcibo.* LVC. *Ipſum autem dici debere, ἰναπάπαμ.* SO. *Mihi quidem videtur idem vtrunque dicere.* LVC. *At quomodo idem fuerit ἰναπάπαμ & ἰναπάπαμ. quando illud quidem eſt alterum cum altero commutare, videlicet id quod rectum non eſt, cum eo quod rectum eſt: hoc autem, id quod non eſt, cum eo quod eſt.* SOL. *Intelligo quod ἰναπάπαμ quidem ſit id quod proprium non eſt, pro eo quod proprium eſt, dicere ἰναπάπαμ verò, aliquando quidẽ eo quod proprium eſt, aliquando verò eo quod proprium non eſt, vti.* LVC. *Habent quandam & hæc conſiderationem non iniucundam.* σπουδάζειν *autem* πρός τινα: *id eſt, ſatagere vel obſequioſum eſſe erga aliquem, propriam vtilitatem eius qui ſatagit, indicat: cùm autem dico* περί τινα, *circa aliquem, illius indicat, circa quẽm quis ſatagit, ſiue obſequioſus eſt. Atque hæc quidem fortaſſe confunduntur à quibuſdam, fortaſsis autem etiam obſeruantur: melius autem eſt obſeruare vnumquenque.* SOL. *Rectè dicis.* LVC.

natu-

τέχνη μὲν καθίζω τοῦ καθίσαι, καὶ τὸ καθίσον τοῦ κάθησο, ἆρ' οἶσθ', ὅτι διαλύσει ἡμῖν; Σο. οὐκ οἶδα. τὸ καθίζωμι ἤκουόν σου λέγοντος, ἀλλ' ἴσμεν ἤκροσαι. Λυ. καὶ ὀρθῶς γε ἤκουσας, ἀπὸ τὸ κάθησο, τοῦ κάθησο διαφέρειν φημί. Σο. καὶ ὦ ποτ' ἄρ' ἂν διαφέροι; Λυ. ὦ τὸ μὲν πρὸς τὸν ἑαυτὸν λέγοντα, τὸ κάθησον· τὸ δὲ πρὸς τὸν καθιζόμενον, ἴσο ξένε, ὑμᾶς δὲ καὶ ἀλλοθί που ἵζω, ἤτοι τοῦ μένειν καθιζόμενος. πάλιν δὴ ἐρώσω, ὅτι τὸ ταῦτα παραπάσαι, ἁμαρτάνειν ἐστί. τὸ δὲ καθίζω, τοῦ καθίζομαι ἆρά σοι δοκῶ μικρῷ τινι διαφέρειν, ἢ πᾶν τὸ μὴ ἕτερον ἡμῖν, καθίζειν λέγειν. τὸ δὲ μόνους ἡμᾶς αὐτοὺς, τὸ καθίζωμα. Σο. καὶ ταῦτα ἴσως διαλέγει, καὶ δὴ λέγει· οὕτω γάρ σε δεῖ παιδεύεσθαι. Λ. ἱκανῶς γε λέγεσθαι ὑπὸ σοῦ, οἶδα, εἰ δεῖ σε συγγραφεῖς ἀνεῖν;

καθίζωμι verò à καθίζω, & κάθησο à κάθησο, scio quo pacto differant? Sc. Haud scio. καθίζωμι quidem audiui te dicere quod sit alienum. Lvc. Et recte quidem audisti. Sed κάθησο à κάθησο differre aio. SQ. Et quo tandem inter se differunt? Lvc. Quòd κάθησο quidem ad eum qui stat, dicitur: alterum autem ad eum qui sedet. vt, ἴσο ξένε, ὑμᾶς δὲ καὶ ἀλλοθί που ἵζω, hoc est, Sede vel quiesce hospes, nos autem etiam alibi inueniemus sellam. Rursum itaque dictum sit, quòd qui hæc commutat, vitium incurrit. καθίζω autem à καθίζομαι, num tibi parum distare videtur? Sic quidem καθίζω dicendo, alterum sedere facimus: καθίζωμι verò, nosmet ipsos sollos. So. Et hæc sufficienter prosecutus es. Atque igitur dic: ita enim oportet te docendo præire. Lv. Nam me alio pacto dicēte, non intelligis. Non nosti quale sit συγγραφεὺς ἀνήρ; (h.e. vir historiarū scriptor aut cōmentator.)

Σο. πάνυ οἶδα γὼ γὶ σου ἀκέσας ταῦτα λέγοντος. Λυ. ἀκὰ ἢ τὸ καταδουλοῦν σὺ μὲν ἴσως ταυτὸν ᾠῇ καὶ καδουλῶσι γινόμικας, ἐγὼ δ' οἶδα ὅτι ῥᾳδίως ἂν ὀλίγων ἔχοι. Σο. τίνα τοῦτον; Λυ. ὅτι τὸ μὲν ἑτέρῳ, τὸ καταδουλοῦν δ' ἑαυτῷ γίγνεται. Σο. καλῶς λέγεις. Λυ. καὶ ἄλλα δέ σοι πολλὰ ἀπάρχεται μανθάνειν, εἴπερ μὴ αὐτὸς αὐτῷ οὐκ ἐθέλοις δόξεις. Σο. οὐκ ἄν δόξαιμι. Λυ. οὐκοῦν τὰ λοιπὰ ἀσχόλως ἀναβαλόμενοι, νῦν δὴ διαλύσωμεν; διάλογον.

SOL. *Ad modum noui, vt qui te audierim hæc dicentem.* LVC. *Quoniam & καταδουλεῖν tu quidem fortaſſis idem cum* καταδουλοῦσθαι *putâſti: ego verò ſcio differentiam nō paruam habere.* SOL. *Quámnam hanc?* LVC. *Quòd hoc quidem alteri,* καταδουλοῦται *aût ſibi ipſi fit.* SOL. *Pulchrè dicis.* LVC. *Y. Etiam alia verò multa licet tibi diſcere, ſi modò non ipſe tibi ſcire, cùm neſcias, videbere.* SOL. *Non videbor facilè.* LVC. *Proin reliqua in poſterùm reijciemus, in præſentia autem dialogū diſſoluamus.*

GILBERTI COGNATI ANNOTATIONES.

ARGVMENTVM.

LVcianus hîc rhetorem ore & manibus ſiue geſtis barbarum, ſuo tamē iudicio facundum ac doctum, ridet, quem quia ſolœciſmum ſæpe committeret, ſolœciſtam vocat. Eſt autem σολοικισμὸς ſermo incongruè, & præter probatorum Græcorum conſuetudinem compoſitus, à σολοὶ Ciciliæ vrbe dictus, cuius incolæ pauci ex Athenienſibus non multo interiecto tempore, corrupto patrio ſermone inconuenienti orationis partium ſtructura loqui cœperunt. Quapropter qui eo vitio aliquando vterentur, dicti ſunt σολοικίζειν. Hanc autem ciuitatem Solon vnus ex ſeptem Græciæ

Græciæ ſapientibus condidit, à quo cognomen ſortio
ta eſt, vt inquit Laërtius libro 1. in Solone, cui opinioni
magis accedo, quàm Iſidori, aut eorum, qui σολοικισμὸν
εἶναι τὸ τῶν σὺν λόγῳ ἀλόγισμον, veluti ſermonis ludibrium,
vel à Solone dictum putāt, quòd is vel in Legibus ſuis
pingui Minerua loquutus ſit. Nam Cicero & Ariſtides
τὸ κυριῶν ἀλόγιστον Solonem in numero eloquentium re-
ponendum cenſent. Strabo lib. 14. ambigit, vnde natū
σολοικίζειν, an à Soloi oppido, an aliundé. Gellius lib. 5.
cap. 20. σολοικισμὸν nomē apud idoneos & antiquos au-
thores non reperiri dicit. Nam inquit, vt βάρβαρον anti-
qui, ſic & σολοῖκον dixerunt. Reperitur tamen hæc dictio
non ſemel in Ariſtotelis Elenchis. σολοικία idem eſt qđ
σολοικισμὸς, qua dictione Lucianus vſus eſt de Saltā-
tione, & Budæus in Epiſtolis. Lucilius dixit, centum ge
nera ſolœciſmorum, teſte Iſidoro. σολοικοφανὴς dici-
tur, quod ſolœciſmi ſpeciem habet: cuius exempla ali-
quot profert hîc Lucianus. Suidas vnum tantùm, col.
1322. Ego ambulās murus cecidit, pro me ambulante.
Vide plura apud Donatum libello de Figuris. Martia-
lis libro quinto:

Vnus quum ſitis, duo Calliodore ſedetis:
Surge, ſolœciſmum Calliodore facis.

Fit aūt ſolœciſmus variè, per orationis partes & p earū
accidentia, tum adiectione, detractione, immutatione
& tranſmutatione, de quib. Fl. Soſipater Chariſius Ar-
tis grammat. lib. 4. ex Comminiano. Incongruū porrò
& ſubabſurdum ὑπερσόλοικον quoque Græci vocāt. quo
verbo Cic. vtitur lib. ad Atticum 2. pro indecoro & ab-
ſono: σολοικισμὸς autem non tantùm eſt cum pluribus
verbis conſequens verbum ſuperiori non accommo-
datur, ſed hoc quoq; nomine ſignificatur, quicquid fit
perperā, nec rectè nec ordinè peragitur: vt σολοικισμὸς
τῆς ἡδονῆς, voluptatum prouerbij ſpecie, pro earū abuſu
apud eundem Lucianum in Nigrino, ſiue de Moribus
philoſophorum. Iuuenalis Satyra 6:

—ſolœciſmum liceat feciſſe mariso.

Martialis, cùm Lanuuini ad poſtes, non attigens:

Sæpè ſolœciſmum mentula noſtra facit.

Quintilianus lib. 1. de Solœciſmo agēs: In geſtu etiam, inquit, nonnulli putant illud idem vitium ineſſe, cùm aliud voce, aliud nutu vel manu demonſtratur, vt ſi illud Terentianū: *O' cœlum, ô terra*, ita pronunciatū ſit, vt manus in priore deijceretur, in altero ſuſtolleretur. aut illud: *Soſia ades dum*, cum abnutatione. Palemonē Laodicenm Sophiſtam cùm Smyrnę ludi celebrarentur, atque imperitus actor in Tragœdia: ὦ ζεῦ exclamans, manum in terram protendiſſet: rurſum ὦ γᾶ pronuncians in cœlum ſuſpexiſſet, è theatro ſe ſurripuiſſe. hæc inſuſurrantem ferunt, manu hic ſolœciſmū fecit. Hoc Græcè magis bellè ſonat: ἔστιν τῇ χειρὶ σολοίκισεν. Vide Philoſtratum. De hac re extant duo epigrammata Græca libro 2. in Flaccum rhetorem, & ore & manu barbarū, alterum Abbiano aſcriptum, alterum Lucilio. Primum Morus ſic vertit:

Quinque ſolœciſmis donaui rhetore Flaccum,
Quinque ſtatim decies reddidit ille mihi:
Nunc numero hòc paucos, inquit, contentus habeto,
Menſura accipies, quando redibo Cypro.

Secundi interpres eſt Ioach. Camerarius:

Flaccę ſolœciſmos tacitus quoque nuper, & ipſò
Feciſti os pandens flamine barbariem:
Deinde ſolœciſmos dextra dum ſpectò mouentem,
Neſcio quid cupiens dicere, mutus eram.

Plutarchus auditorem minimè attentum, aliudque agentem σολοικίζειν πρὸς τὸν ἀκρόατην, nouè dixit. *i.* in auſcultando ſolœciſſare. Solœciſmum quoque dicuntur admittere, qui quum Leophanis reminiſci ſtudeant, in Leoſthenem deflectunt. Solœciſmus autem (vt iam diximus) eſt vitioſa orationis partium conſtructio. Sic vitioſa menſę conſtructio eſt ſolœciſmus. Extruuntur fercula, conſtruitur oratio. Cic. in Tuſcul. Menſæ epulis conquiſitiſſimis extructæ.

A IAM graue iſtud cōmiſi.] ἐκ δευτέρου ἔγχυμμα. *Idem de Sal-*

de Saltatione: καὶ σαλοισίνης δ' ἀνὴρ οὐ τῇ ὀρχήσει ἐπιδέξιος: id est, turpibus inter saltandum solœcismis delinquunt. Item ἀσχημόνως καὶ δεινὰ ποιεῖν. i. indecorè et indignè facere. δεινὸς ἔχει πρᾶξαι τόλμησον. i. arduum est me hæc audere efficere. Euripides. Quintilianus lib. 1. cap. 9: Solœcismi, inquis, fœditas abest. Hinc colligendum δεινὸν vel δεινὸς grave, turpe, indecorum, indignum & fœdum significare. B Socrates qui à Mopso genus ducebat.] Lucianus noster Mopseatis Socratis cognatus fuit, ac eius consuetudine & familiaritate vsus est, imperante Aelio Adriano, circa annum 122. Is à Mopso vate Thessalo fortassis genus duxit. Cuius Pomponius Mela meminit, & à quo Mopsus Ciciliæ liberum oppidum ad Pyramum fluvium situm, tefte Plinio libro 5. capite 27. Strabo libro 14. Μόψου ἵδρυμα appellat: id est, Mopsi fœtum. Huius Socratis hoc extat carmen apud Athenæum lib. 14:

οἱ ἐχθροῖς κρύπτουσι θεοὶ πρόσω ἄγαλμα: id est,

Quiq; boni diuos rectè venerantur ad aras.

Deus enim à nemine libentiùs & rectiùs colitur quàm à pijs.

C Συμπατριώτης.] Compatriota velut barbarum carpit.

D Νῶι δύο δυοῖν.] Nῶι poëticè, nos duo, vel nos duos. Et νῶιν, id est, nostrûm duorum, vel nobis duobus. In solutâ oratione νω in νῶν, νῶιν tamen apud Platonem in Epist. reperitur: ὁμολογεῖσθαι νῶιν, inter nos conuenit. E Εμίχθη αὐτῇ] Homerus Iliad. γ. ἐμίχθην pro ἐμίγησαν: id est, mixti sunt. F Καρῶσαι.] pro κρατῆσαι. Serui caput rasitabant, & capitis rasitatio apud Græcos pariter & Latinos diu seruitutis indicium fuit. Hoc ipsum etiam tondere caput, pro deludere Græcis prouerbio est. G Συγγυμνάζειν.] λάτ' ἔοῦ βοῶν μετ' ἀλλήλοιν μαχεσόμεθα. Οὐδὲ σὲ χρὴ ἔτι ὀνομάσιν ζυγομαχίστιμι, nihil enim de verbis pugnabimus. H Στοχάσασθαι.] κατατοξεύειν est, & alium figere, collineare, collimare, τὸν στοχασμὸν καταστῆσαι, hoc est, linearum vsualium contentionem ita regere, vt à scopulo propositio non aberremus. I Ἀδόλεσχον ῥῆμα.] Verbum sapit Atticum, non verè Atticum. K Ἐκβατι.] Pro ἐκβατέον dicendũ erat, ὠκ ἐκβατέον. Aristot. tamen lib. 3. Animal. ἀλλὰ μὴν ἐκβατέον. L Ἰδοῦ.] Pro ἴδι, Attice nõ dicitur. M Βράδιον.] Serius, tardius, lentius. τάχιον contrà, citius, celerius.

N Βάδιον.]

N Βάρον.] *Βαρὶν, pro βαρὺν prolatum reprehendit Socrates.* O Φάτνον.] *Palumbē, pro φάτταν. Lucilius, teste Nonio, genere masculino dixit:*—macrosq; palumbes. P Φακὴν comedisse.] *Φακῆ variæ sunt significationes. Nam legumen & lentem significat. Item lentem palustrem, siue muscum lenticulæ similem, qui in aqua stagnante reperitur.* Algam *Latini vocant. Rursus maculam in corpore, quæ lentigo dici solet. Est etiam vasis vnguentariæ genus, de quo in Bibliis sacris. Apud Iustinum Martyrem pro aheno aut vase in quo mortuicineres conduntur, legitur, vbi de Sibyllæ busto legitur. Alia item quædam significat apud Dioscor. lib. 2. cap. 71. et lib. 4. cap. 88. 1. Reg. 10. item 1. Reg. 26.* Q Ianua tibi aperta.] *Metaphora. Sic Plinius Suetonio Tranquillo: atq; adeò illa actio mihi aures hominũ, illa ianuam famæ patefecit. Indicauit hoc adagium Plutarch. in Sympos. dec. 2. Imprudens Firme, mundum pro Ianua prouerbiali, in teipsum aperuisti.* R Quæ inter nos ipsos prosequuti sumus.] *Τὰς παρ' ἡμῶν διαλεχθέντας λόγους. i. verba inter nos relata. Lucianus hanc locutionem carpit.* S Nullus deorũ liberauerit ab ignorãtia.] *Quòd vehementer esset obscurum, & intellectu perdifficile, id negabant antiqui vel ab Apolline posse intelligi. Athenæus libro Dipnosoph. 3. Quid autem sibi velit hæc epistola, arbitror equidem nec ipsum Apollinem intelligere. Adducit inibi senarium ex Antiphane: τοῦτο δ' ὅτ' ἐστὶν οὐδ' ὁ Λοξίας μαθεῖν. Nec Apollo, quid sibi hæc velint, intelligat. At Lucianus qui de industria loquitur obscuriùs, & αἰνιγματωδῶς: Apollinem excipit, qui obliquè & obscurè dicta, quæque perdifficile percipi à Solœcista imperito possent, interpretari queat & abdita referare. Martialis libro 10. ita iocatur in Sextum, obscuritatis affectatorem:*

Non lectore tuis opus est, sed Apolline libris,
Iudice te maior Cinna Marone fuit.

T Vaticinatur omnibus interrogantibus.] *Id est, omnibus reddit oracula. De vate cum dativo, μαντεύεται τοῖς ἐρωτῶσι. Hanc locutionem carpit Lucianus.* V Plato in Symposio.] *De hoc Platonis loco vide Erasmum nostrum in adagio: Boni ad bonorum conuiuia vltrò accedunt.* X Καμ-

δυλῆς

δουλῶσαι.] *In seruitutem redigere & redigi.* τὸ κατα δουλοῦσθαι μὴ ὑπὸ ἑτέρου, τὸ κατα δουλοῦν δ' ἑαυτοῦ γίνεται. Lucianus *hanc differentiam ponit.* Υ Etiam alia multa licet alicui discere.] *Persuasio sapientiæ profectus impedimẽtum. Quintil. lib. 1. Instit. orator. cap. 2. Quales præceptores ac pædagogi esse debeant: Vt pædagogi, inquit, aut sint eruditi planè, aut se non esse eruditos, sciant velim. Nihil enim peius est iis, qui paululùm aliquid vltra primas literas progressi, falsam sibi scientiæ persuasionem induerunt,* &c.

IACOBI MICYLLI SCHOLIA.

GRAVE istud cõmisi.] *Fortassè quia dixit* ἀρτιστολοικεῖν. i. *modò vel paulò antè solœcissare gestio: nam Gaza id aduerbium cũ præterito construi dicit.* Solœcismus à me cõmiss. est.] *In eo, vt videtur, quod dixit,* ἃ μὲν & ἃ δ', *pro* τὰ μὲν & τὰ δ'. *alia quidem, alia verò.* Quando iam tres.] *Tertium, cùm dicis,* ὄφελον δ' ὡνίσῃ. i. *vtinam possis: quoniam* ὄφελον, *vt cætera optandi, cũ optatiuo poni postulat.* Quadrisc. cõmis.] *Suprà ter, quartò aũt in verbo recèns natos, opinor quod Græcè* ἀρτιηδοέως *dixit, pro* ἀρτιηδοῦς. Præmium confeciſſe.] *nam certamen confeciſſe dicere debuerat, hoc est, in masculino genere* ἆθλον, *non in neutro.* Quod modò dictum est.] *videlicet, si modò volueris. id em Græcè dixit* ἄπιτε ἡλίσθαι, *præterito tempore, cum præsenti vel futuro potiùs debuerat.* At verò latuerunt.] *Quoniam vox* λαγὼ *& singularis numeri & dualis est, & item pluralis, si subdas* ἰῶτα. Deest em distrib. vox πνά.] *Quod dicendum videlicet erat,* λαγὼ πνα μεθήκω. Aut si nunc nõ cog. solœc.] *Vel quia dixit* ὅταν τὴ τῶ ναυκλήρου ἡδονή, *quasi in intellectu ibi peccatũ sit. vel quia* τὰς πίτθας ἠλαζόνευον. i. *nutrices fugentiũ pro* πτδία *dixit.* Hic solœcis. fefellit te.] *In eo opinor cùm dixit* αὐξανόντων ναυκλήρια, *actiuo pro passiuo vsus.* Qui interrog.] πλοίων ἔξωσι, &c. *Exempla quæ sequuntur, Græcè omnia posui, vt quisque per se videat ac iudicet, in quo vitium orationis siue solœciss. sit. Sunt em huiusmodi quædam, vt nõ cuiuis statim appareat quid vbiq; ambiguum, aut immutatum, aut plùs minùs ve dictum sit: quale*

statim

ſtatim à principio, hoc eſt, quod reprehendit eum qui dixerat, πλοῦτα ἔχουσι, *& infrà* ἀφίστασιν μεῖζον ὁ ὑμὸς φιλῶ, *& alia quædam.* Alio aũt λέγει.] *videtur nonnihil deeſſe* λῆμμα πάρεσιν αὐτῷ. *voluerat* λῆμα *dicere, quod prudẽtiam vel φρόνημα notat.* τῷ φίλων κρεμφαμίσαι φῶ.] *Alludens eò φ ſuperlatiuum à* κρεμφαῖος *fecerat.* Et quiſnam eſt, *&c.*] *Altero abſolutè dicente, altero actiuè accipiẽte, ſubiecit* ὦ τὸ ἐπιπλῆξαι, ὦ τὸ πληκτικοὺς, *quaſi dicat vno itidem vt altero vtendum eſſe.* σωφρόνως μοι.] *Ad ambiguitatem reſpiciens videlicet.* Mirum ſi tu, *&c.*] *Quaſi non ſatis proprium fuerit.* ἐμοῦ αὐτῆ.] *Quaſi hoc verbum de viris tantùm, & non de mulieribus vſurpãdum fuerit.* βακχεύσας.] *φ verbo improprie vſus eſſet, vt ſuprà quoque, & mox infrà.* ἀφροσύνη vero.] *quaſi quod non ſatis Atticum foret.* Dicis ὁ δεῖνα, *&c.*] *quoniam Atticè in ſecunda perſona intelligatur.* φιλόζωμαι αὐτῷ.] *Nam φιλόζως ſcopum petere ſignificat, & aliàs etiam obſeruare & colere.* ἄμεινον autem quodam, *&c.*] *nam illi fœminina quædam maſculino genere proferunt, vt ὁ θεός.* φαυλότερ comediſſe.] *Eadem ratione vt ſuprà, pro* φαυλῶν. Quod dixi αὐτιῤῥῷ.] αὐτιῤῥῷ *verbo medio dixit pro paſſiuo.* i. *aperta eſt.* καὶ σφᾶς αὐτούς.] σφᾶς *tertiæ perſonæ pro prima ponitur.* Vaticinatur eũ, *&c.*] μαντεύεται, *quod de conſulentibus, nõ de reſpondente dicendum fuerat.* Si ergo κρῆθες latet.] *Videntur vel abeſſe quædam, vel hæc ipſa corrupta eſſe, id quod infrà apparet. Significat autem* κρῆθες, *vt hìc ponitur, idem quod demittens, vel deſcẽdens.* Ac primùm hoc ipſum ἄτια abſq; aſpiratione.] *interdum enim & aſpirari ſolet, vt cùm interrogationem eſt, vt* πῶς ἄτια διελέχθη. i. *quomodo & quæ nam dixit?* Plato in Symp.] *Locus eſt ſtatim à principio, vbi Homerus ait,* θεόφιν ὡς τιὼ παρειμίαν, *quòd deteriorem finxerit ad conuiuium melioris inuocatum venire: cùm prouerbium ſonet, bonos ad bonorum conuiuia vltrò venire.* αὐτόθεν.] *Et hinc eſt quod ſuprà notaui, quædam vel abeſſe, vel corrupta eſſe videri.*

TERTII TOMI FINIS.

TOMI TERTII,
OPERVM LVCIANI
INDEX.

A

ABROEA mulier 342
Acarná qualis in vita 70
Accidens quid 120
Achantus ex Philaridis hoſtium numero ſeruatus 235
Achilles podagricus 715. poſt eius obitum apud Troianos præſtátiſsimi qui 75
Adonis 750. in eius memoriam quæ ſacra ibid. & 751
Ægyptius rex ſimias inſtituens 172
Ægyptij diuinandi rationem ab Æthiopibus imperfectam acceperunt 255. eorũ ſacra 93.94 256. itẽ dij, & cur ita pinganꝫtur 94
Ægyptios primos deorũ notitiam habuiſſe 649
Æneas Veneris filius quomodo intelligendus 262.270
Æſchines paraſiticam exercuit 507.508
Æſculapius deus aſcriptitius 435
ex Æſculapio genus mortalium 693.694
Æthiopes 267. 276. felices 82. cæteros mortales ſapientia cur præcellant 254. inuẽtores Aſtrologię ibid.
Ætion Proxenidis gener 216
Ætna 677.678
Ætolica mala 81
Agalia Hirei mater 62
Agamemnon ſomnio deluſus 475

Agere

Agere aliud, aliud docere, absurdum est 170
Aiax seipsum interfecit 73. qualiter Vlyssem oderit ibid. furoris causa 75
Alcmena Herculis mater 50
Aleam iactare 319
Alecto podagram educauit 672. Infernalis furia 677
Alexander Philippine an Iouis filius 37.38. cur se Iouis filium appellari passus, quos item, & quomodo superauerit 38.39.41. 47. inde eius nuptię in Italia depictę 2.16. adorari se passus 41. montem ad sui imaginem formari noluit 312. quid in eo laudabile 40. se hominem esse quando agnouerit 46
Alexandri & Philippi comparatio 42
Amicitia, parasiticæ principium 506
Ammonis oraculum 269
Amor quid 5. dijs & hominibus imperat ibid.
Amphion 303. cantus dulcedine saxa permouet 289
Amymone virgo 25. a Neptuno amata 27
Amniones durus pater 25. illius forma ibid.
Anaxarchi ad Alexandrũ impia vox 546. 547
Anaxicles Glauciæ parens 571. incantamentis ab inferis reuocatus ibid.
Anaximenes 215
Animæ morborum, an alicubi appareãt 590. 591, &c.
Animus nõ lingua examinari debet 207
Animi absoluti imago 288
ἀνανκμία vox antiqua 654
Antigonus medic. 561

ἀντιλαμβάνομαι pro intelligo 832
ἀνθρωπᾶρ barbarum esse 647
Anubis deus 420
Annus ex Sole mensuram habet 256. eius principium Romanis sacrum 632.633
Aornus petra 47
Apis apud Ægyptios deus 94.99.268.751
Apophras quid 636. tanquam barbarũ derisum 634. item Athenienſibus familiare 636
Apophrades dies vnde dicti 636
ἀφισᾶρ & ἀφισάνηρ 832
Apollo medicus 19. Dianæ frater ibid. Chryſidis oratiõe pudefactus 83. exul 84. peſtem in Græcos iaculatur 83. ab Homero falsò diues prædicatus 421. eius delubrum 249. oracula 251. in vaticinando geſtus & modus 786.787. imago barbata 785. qua de cauſa ibid.
Aqua ab Ægyptijs culta 460
Arachne contẽpte Palladis pœnas luit 723
Araneæ podagræq; peregrinatio 675
Aræ deorum indicia 469
Areopagus 152.189
Arcades aſtrologiã reſpuunt 266
Archiloch⁹ qualis 625. ad maledicentem reſponſum 626.658
Argentarius 542
Argos aqua non abundat 28
Arignotus Pythagoricus celebris 589.590 qualiter dæmonẽ ex dono eubatidæ expulerit 592
Ariſtides Armodij paraſitus 522. eiuſdẽ opera Athenienſes tyrannide liberati ibid.
Ariſtippus paraſiticam exercuit 508

Aristoteles parasiticam non ignorauit 509
Arsaces ad inferos descendens 66. quomodo interéptus 67. pedibus incedens indignatur 66.68
Artemisia Mausoli vxor 59
Ars quid 485
Arte quod caret, possidenti inutile 488
Artes labore addiscuntur 496 fructũ cultori tardè afferũt 497. cur expetantur ibid. instrumentis egent 499. duæ in Luciano contrariæ 155. cur discendæ 541
Arthritis & podagra vbi primò fiant 677
Ascalaphus quomodo Martis filius intelligendus 262
Asij flos podagricum iuuat 695 703
Asinus quid 127. ad lyram, prouerbium 632
Asini sylueſtris pars hospiti dono data 384
Aspasia Milesia 294. 303
Aspides serpentes 568
Assentator hyperbolis vtitur 329. à laudatore qd differat 327. 337. item à scurra 337
Astarte in Phœnicia templum 749
Astrologia 253. vbi inuenta 254. vetustissimum doctrinæ genus 253. ab Ægyptijs exculta 255
Assyrij doctrinam de dijs vt acceperint 749
Attes, ritus quib. Rhea coleret tradidit 760. à Rhea castratus ib.
Ate dea noxę 696. 709. Homerica 297
Atheniẽses fabis magistratus eligunt 184
Atimarchus cognomẽ 651
ἀθλιῶ pro ἀθλιῶν barbarè 647
Atho mons ingẽs 312
Atis aureus deus 420
Atreus quo pacto rex creatus 259

Augusto, ineptè gratiæ aguntur 207
Aurum & æs sapientibus charum 139
Autolychus Mercurij filius 262. fur. 263.

B

BAbylonij astrologi 257. de Babylonio incantatore 567
Bacchus de Priapo ridicula commemorat 1920. in ductando exercitu duo comites 614. eorum habitus, & ornatus 614. 615. prælianti acies vt instructa 616. 617. exercitus signum siue tessera 618. 619. eiusdē aduersus Indos bellantis exercitus, quomodo instructus 613
Baculus tertij pedis vicem gerens 683
Barbá sub tonsore vellere 731. viri cultum fuisse æstimatam 816
Βάρβαρ 832. 844
Βασανίσθαι 831
Bellerophon quomodo in cœlum ascenderit 260
Bellerophontes podagrá pertulit 715. 720
Bello quæ nam ætas apta 547
Bendis dea 420
Bestiæ cui morsus nocentiss. 337
Blepsias fœnerator ad inferos descendens 69. pecuniam cui custodiat 70. quo genere mortis obierit 69
Bos à Memphitis cultus 460
Bona triplicia 126
Bonorum fortunę paruus fructus 203
Bonos ad bonorū conuiuia vltrò venire, prouerb. 846
Βράδιον 832. 844 (647
Βρωμόλοχ & barbara vox
Brassicani in parasiticā Epigramma 538
Brassicæ folia podagrę medentur 694. 702
Bubalus 626
Bulbi podagrę medentur 694. 700.

C

CÆlij de aranea & podagra fabula 675
Calchas multa prædixit 664
Callias mollis 467
Callisthenes leoni obiectus euadit 46
Calydoniorum calamitates vnde 81
Camarinam immotam relinquere 656.660
Canis deus 116
Canis quomodo laudandus 324 (172
Canes vt sint affecti
Capilli ante cõtractum connubium, tonsi ac sacrati 798
Cassiopea laudis cupida 311
Castor & Pollux cur salutares 26. inter se immortalitatem diuiserunt 23. à Pollvce quomodo discernendus 22.25. eorundẽ similitudo 23
χάρπ vox antiqua 195
Caucasus mons 87
Cecrops 636
χαροβολιμαῖος inusitatum esse 647
Cepe à Pelusijs cultum 460.477
Cerberi morsus 719
Cercyõ maleficus 435
Certaminum præfecti vt flagellent 169
Charopes Nirei parẽs 62
Charybdis 652
Chyronis pedes 817
Chius 628
Clearchus 39.44
χθὼν verbum 832
Chrysis sacerdos 83. Apollini beneficium exprobrat ibid.
Chrysis à Glaucia adamata 570. ad amorem mutuum incantamentis coacta 572
Chrysippus, quod venditur, an doleat 119. quanti emptus 125. à discentibus cuius gratia mercedem accipiat 124. eius item nomen quid significet, doctrina, professio 122. syllogismus

logiſmus ineuitabilis 124. quando floruerit 133
Cicada inſectum ſtreperum 626
Cimon 96
Cinædus apparens malum ſignum 641. & ſceleratus ibid.
Cinædi deam Syriam per villas & agros circumferētes 380.381. phialā ſuffurati 386. capti & venditi ibid.
Ciuitatis præcipua loca 525. ea quibus pateant ibid.
Claudicatio in læſo pede accidens 120
Clauum clauo trudere 200.201.211.610
Clearchus 39
Cleodemus 562. ad inferos deductꝰ 586. quid ibi viderit ibid. eius colloquium cum Dinomacho de medendo pedibus 562
Clitus inter epulas ab Alexandro cur interfectus 39.45
Clotho parca 77.689
Clypeum abijcere, quā habitum ſit probroſum 549
Cnidæ podagræ adhibitæ 694
Cœlum ſurſum aſpiciēti quale 88. forinſecus ferreum ibid. mortalibus inacceſſum 89. eiuſdē partes 256
Cœlites inter ſe diſcordes 457. eorum dolores grauiſſimi 412
cogens peccare, peccati reus 78
cognitionis comparandæ quæ via compendioſiſſima 215
Coloſſus à Rhodijs qualis factꝰ 421.422
Columba propterea ꝙ ſacra putatur, non tangitur 795.796. ab Aſſyrijs colitur 460
Columbam in ſacra ciuitate non comedunt 759
Combabus adoleſcens

766. sibi virilia mẽbra amputauit 768. cum Stratonice ad ædificandum Iunoni tẽplum in Sacram missus 766. illinc imperfecto opere reuocatus 771. vt liberatus à rege ibid. eius imago ænea 775
Comus 678.680
Conari absque cognitione quiduis 146
Concionem tria significare 472
Controuersiæ vt disceptandæ 144
Copia quid 805
Coracis opus 655
Corpus ornatu potiùs 285
Cothurno mali homines collati 640
Crates descendens ad inferos quos fuerit sortitus itineris comites 65.66 67
Cultus deorũ res stulta 80.81
Cupido fratribus dissimilis 18.21
Cyclops 651.652
Cynœthus assentator 328
Cynici pera 180. frugaliùsne, an egentiùs viuant 805, &c. eorũ insignia 552. vita cur misera 807. 808. eadem quomodo frugalis probetur 809. eorundem vita & ornatus 817.818
Cyrus à quo nutritus 85.

D

DÆdalus ab astrologia haud alienus 260
Damænete Eucratis vxor 588. septima post mortem die eidem apparuit ibid.
Damascus 720
Damis Corinthius ad inferos descendens 69. quo pacto mortuus sit ibid. à filio iusta passus ibid. deos negat 451
Danaë Acrisij filia à patre vt tractata 33. cur coniecta in arcam à patre

patre ibid. miseriæ à Thetide deplorantur 32
Danaus dur⁹ pater 27
Daphne Apollinem fugit, & in laurum conuertitur 12
Dearum imagines non assequitur humana industria 331
in Delitijs viuere quá sit incommodũ 811. 812, &c.
Delphi cæteros vitæ sanctimonia antecellunt 223. in arduis cautibus habitát 247. eorum abundátia vnde 248
Delphis citra sementẽ & orationem, omnia proueniunt ibid.
Demetrius ob tussim laudatus 328
Democritus spectra & phantasmata negat 595. omnia ridet 112. venalis proclamatur ibid.
Demõstratio elencho melior 154
Demosthenes clypeo quid inscripserit 549. vt idem ei successerit ibid. de obiurgantibus, dictum 437
Deus etiam harmonia & numerus 103
Dei & conuiuium parantis cõparatio 809. 810, &c.
Deorum oracula subobscura 434. res in discrimen perductæ 413. alij alios excellunt 419. aliorum, aliæ, atque aliæ effigies 91. quis victus domi 89
Dercetus imago 758. eidem templũ à Semiramide sacratũ ibid.
Descendẽtibus ad Orcum non prodest retrorsum respicere 65. eorum gestus ibid.
Deucalion, quomodo solus ex diluuio seruatus 756
Diana apud Scythas colitur 19. quod nõ ad cõuiuium vocata, ne-

que ad ſacrificiũ adhibita eſſet, irata 81. & non eſſet ad epulas vocata ægrè fert 458
Dianæ aræ in Delphis 477. in Tauris ibid.
Dies ab Æthiopibus cultus 460
Dij quid 114. nunquam otioſi 453. ſua bona vendunt mortalibus 82. Ioui aſſidentes quid agant 89. falli non poſſunt 224
Diluuium 656. in eius memoriam quæ fuerint inſtituta 757. 758. aquæ quomodo abſumptæ 757
Dinomachus 562. 595
Diogenes ab Ariſtippo canis regius vocatur 546. venalis proclamatus 105. duobus emitur obolis 110. ſcientia & profeſsio 107. quid doceat ib. eius mores 109. empti vſus, & eiuſdem venalis geſtus ibid. & 109. de aſſequenda gloria reſponſum 323. comites, in itinere ad inferos 69. fama apud viros egregios 59. in Lucianum oratio 160. imago & corpus vbi agat 51
Diomedes Venerem vulnerat 457 476
Dion Syracuſius mercator 117
Dionyſius Deus aſcriptitius 435
Dionyſium templi in Sacra vrbe authorem eſſe 761
Diuerſi partes diuerſorum in liberis ſtudiorum cauſa 19
à Diuerſis hominibus diuerſa ſacrificia offeruntur 91
Diuitiæ & ſanitas natura prima 122
Diues niſi alijs de ſuis communicet, pauper 533
Diuina prouidẽtia quibus argumẽtis ab Epicureis

gureis refellatur 431. 452
Docti quidam aliud dicũt, aliud ipsi faciunt
Domus vsus 806 (170
Donaria vt iudicanda 249
Doridis de conseruanda Danaë consilium 33.34.

E

EAdem naui esse 723 Ebulum 686
Echidnæ vicus 719
Egere, pluribus ne meliùs, an pauciorib. 815
ἔκτοτε 832.844
ἐκχωρῶν 654
Electra, idem nouit, & non nouit 121
Elei 44
Elenchus vbi necessarius 514
Elephantes Indici 44
Ellebori radix podagrico vtilis 694.701
Embryonis formatio 127
ἐμίχθη αὖτῃ 830.843
Endymion à Luna adamatus 8.9. quàm pulcher ibid. lunæ rationem docet 261
Enipeus serò zelotypus 36
Epicurus quibus cibis delectetur 118. quanti venditus ibid.
Epicuri diuinam prouidentiam cur negẽt 433. eorum curiositas 494
Equus leuis natura 328
Equitantis insanum equum, & iracundorũ hominum comparatio 820 821
Errati defensio difficilis 193
Erraticę stellę solę mouentur 255
Erechteus 636
ἑτάσσω 712.719
Eubatides 593
Eubatidæ domus, propter spectra quę illinc apparebãt, inhabitabilis 592
Eadem vt talib. expurgata ibid.
Eucrates 559. ægrotus 561. pistillum incan-

tatione, vt fecerit haurire aquam 599. quæ monstra viderit 575. spectrum in sylua oblatum 581
Euripides vapulantib. imitandus 108. parasitum egit 509. eiusdem carmina 139. dictum 657.
Euriti natura 143
Europa Agenoris filia 750. 799 quando in Phœnicib. culta ibid.
Euryſthei famulus Hydram occidit 433. 434
ἐξυπιπολῆς 830
ἐξοφῶν 829
ἀπράξιαν à Platone vt vsurpatum 197.

F

FAbarũ mirabilis natura 104. 131
Fœnus duplex 123. exercere cui competat ibid.
Fames quod cogit facere ignoscendũ 654
Farina fabarum podagricum iuuat 654
Fastuosi, qui potissimũ sint 297. eorum exitus 298
Fato quæ fiunt an peccata 77. 78. &c.
Feles à quibusdam culti 460
Finis vitę iuxta Homerum 490
Fons quidam apud Indos homines inebriat 620
Forum ab Anacharso, quomodo descriptũ 551. item ab alijs quibusdam 552.

G

GAlli alio modo, quã cæteri sepeliuntur 794
Ganymedes ascriptitius deus 435
Gentium de dijs variæ opiniones 416
Gerra 44
Glaucus, laudari se passus est 325. quomodo à poëtis laudatus 325. 326
Glaucias 570. eius ingeniũ, & amor ibid.

Gloria dulcis res 75
Glorioſi dijs etiam infenſi 174
Gonagra 692
Gorybantes Euantis orgia, quibus in locis celebrent 678
Græcia fabuloſa 262
Græci à quibus aſtrologiâ didicerint 257
Gratia Vulcani vxor 11
Gregorius Patriarcha Conſtantinop. cl. præſulum ſententia damnatur 661
Gubernatoris officiũ 467
Gypſus 694.703.

H

HEbe cruribꝰ formoſa 48. Herculis vxor 49
Hecate incantamentis exhibita 570.583
Hedera 685.687
Helenæ forma admiranda 299 (313
Helladonicarum curæ
Hephęſtio ὑγιαίνειν verbo vtitur 201
Heraclitus cur ploret 113. non poteſt vendi 114
Hercules an obierit mortem 48. deus aſcititius 435.447. triplex 50. partim apud inferos, partim apud ſuperos 48. idque quomodo 48.49
Herculis parentes 50. animus ex Ioue 51. ſententia contra Damin 447.448. ornatus 815. eius laudes 48.815
Hermaphroditus Veneris & Mercurij filius 12.13. eius forma 18.21
Heroas etiam paraſitos fuiſſe 518.519. &c.
Herodotus quo pacto innotuerit 214. paſſim notus 213.214. virtute excellẽs 212. mendaciorum parẽs vocatur 607.698
Heſiodus quæ ſcripſerit 663. de futuris ſicut præmiſerat, nihil di-

xit 664. eiuſdem prędicta, de agricultura, nō eſſe vaticinia 669
iuxta Himeræum πανὶ νεβρίδ' συγκάσαι 319
Himeræus poëta 319
Hipparchus 339. Lucianū hoſpitio ſuſcipit 340. 341. eius domus à latronibus ſpoliata 356. vxor in auem conuerſa 351. vxor, maga 343
Hippias Herodotum imitatus 215
Hippocentaurus 51
Hippocratis imago ænea 580. 608. ea ſi prætermittuntur ſua ſacrificia vlciſcitur 581
Hipponactes 626
hircus non ab Aegyptijs mactatur 256
Hirundo λύσγαμος 679
Homerus poëtarum pręſtantiſsimus 455. Menelaū egregiè deſcripſit 281. in laudādo magna vſus libertate 332. eiuſdem de cōgregādis dijs verſus 417
Homo quid 114. ex duobus compoſitus 51
Homines multi, laudis auidi 292. 293. deorū effigies intuētes falluntur 91. deorum compellationes imitati 334
Hominum optimi 322
Hordeaceus panis podagræ medetur 694. 702
Hortulanus Lucij dominus, in militem incidit 389. erga eundē vt ſe geſſerit ibid.
Hyacinthus ab Apolline amatus 12
Hyoſcyamus podagræ medetur 694. 699
Hypata Theſſaliæ vrbs 339
Hyperboreus quidam volans 569. eius varia incantamēta 570, &c.
Hyperborei 659.

I

IAlemo frigidior 647

Icarus

Icarus discendæ astrologiæ auidus nimis 260. eiusdem filia pudica 296
Ideæ Platonicæ 575. extra vniuersitatem 117
Idiotę philosophorum ineptias rident 171
ἰδὲ pro ἰδοὺ 832. 844
Ignis à Persis cultus 460
ἵκανα ἔχει τὰ παρόντα 828
Ilienſis cùm sis, prouerb. 635. 660
Illyrici 44
Imagines 272
Imaginis, visæ mulieris ornatus 274. 275. eius dotes 285
Immolantium ceremoniæ 92
Indigentia quid 805
Indi Baccho cur se nollent opponere 615. ijdem à Baccho in fugá conuersi 616. 617
Inuidentiæ malum, qui effugiant 297
apud Inferos æqualitas 63
Interficere quomodo liceat 144
Io, Inachi filia, à Ioue amata 30. in Iuuencam commutata ibid. ventis præfecta 31. in Aegyptum paritura mittitur ibid.
Ion excellens Platonicus 561
Iupiter amori deditus 5. insidiosè petitus 456. omnis generis disciplinas venales proclamat 100. 101. Io filiam Inachi amat 31. mendacij arguitur 41. in concionib⁹ magniloquus 424
Iouis imago 782. variæ vxores & liberi 85. 86. eiusdem vires quousq; se extendant 438. 448. item consiliú de remedio Ixionis amori adhibendo 6. sepulchrum apud Cretenses 90. ad deos cæteros oratio 426, &c. eum quæ-nā solicitent 412. 413

Iphige-

Iphigenia 477
ἰσλαῦσαι 833
Isménodorus descendens ad inferos sibi succensét, quomodo interfectus: Eleusiné proficiscens interficitur 64
Isocratis de doctrina dictum 543
Iuno, à quo, & vbi educata 687. metuit ne Ixió glorietur de mutuo amore 7. eius imago 782
Iuuenis, in necessitate senex 731
Iuniorú de astrologia sententia 266
Ixion Iunonis amore captus 5. illius imagine falsus 6. quæ supra ipsum sunt petit ibid. eius mores 3
de Ixionis amore signa 498.

K

Καθίσαι à καθίζειν an differat 839
καταδῆσαι à καταδεῖσθαι differre ibid. & 845
Κίβδηλον quid 542
Κομάρεται 791.

L

LAc 706
Lactucarú folia, podagræ adhibita 694. 698
Lacertæ ad podagram vsurpatæ 695. 704
Ladas 711
Læerta Vlyssis mater 74
Lampis ad inferos descendens 69
Lapillus columnaris in incantationibus vsurpatus 567
Lapidum vsus 141
Latona Euagoræ regis vxor 334
Laus quid 324. quatenus tolerabilis 306. præcipua quæ 296
Laude digni, qui 325
Laudator quomodo laudetur 327. ab illo sentatore differt ibid.
Laudáda res, cum quo conferenda 324
Legislatores multùm tribuēs

Λίνος 832
Lemnij Vulcanum ſuſcipiunt 87
Lentes, ad podagram mitigandam vſurpari 694.699
Leo ceruo velocior 563
Λίονται 829
Λιοβιάδαι 652
Libanus mons 752. Veneris templũ 753
Λίμμα πάριτον ὠῶν 829
Lingua ſuum dominũ accuſans 648. officiũ 649
de Loco quodam apud Indos ſacro, & celebri 619
Lucianus cõmunis hoſtis philoſophorum 137. carmina connectens 139. quam noueritarte 145.155 in ſalutando lapſus 194. eiꝰ erroris cauſę 194. 195. quos conuitijs infectatus 140.151. morti deſtinatus 140. eius in philoſophos benefacta 142. ad Pal ladem oratio 156. & ſuo libello defenſio 321
Luciano varia mortis genera excogitantur 138. idq; cuius cauſa 140 (354
Lucius in aſinum 353.
Lucius aſinꝰ à latronib. deductus 336, &c. ex eorũ manu fugit 365. dominũ prodit 390. idem alteri venditus, & vt ab eo tractatus 391, &c idem ob inſuetum cibũ deriſus 392. piſtori venditus 387. rurſusq; hortulano 388. amori indulgens 397. 398. humanã formã reſumit 401. eius genus 402
in Lucium nouum ſupplicij genus excogitatum 368.369
Luna à Phrygibus culta 460. Endymionis forma capitur 8. alia, atq; alia ſpecie apparens 255. imago eĩ cur nõ exhibeat 784

Lycambos 626
Lunæ cursum quis primò obseruauerit 10
Lunæ non est lumen proprium 268
Lycurgus reipub. administrationem è cœlo temperabat 266. 270
Lydi Comon celebrát 678
Lypaës orator 640
Lysimachus 45.46.

M

MAcarius vnam in Christo naturam asserens, dánatur 661
Machlæi Indiæ populi 619
apud Machlæos Indiæ populos lucus sacer & celebris 619
Magi quondam ex regia stirpe proceres 405.406 607)
Magicæ inuentor quis
Mala, audire tátum tolerabile 383
Malum punicum 700
Manes bibere nequeũt 53.54.677
Marrubiũ podagræ adhiberi 694.698
Marsyas 722.725
Mausolus cur insolens 57. forma Diogeni similis, quibus imperuerit ibid. eiusdé monumétum in Halicarnasso 57.58. à quibus conditum 59
Mausolo monumétum quid afferat commoditatis ibid.
Medi 44
Medici cognita morbi causa tutiùs medentur 733
Medicina ars sordida ab Hippoc. vocatur 706
Medullæ vtilitas 705. 706
Meduſa 272. inspicientibus quid faciat 273
Megæra podagræ mater 678.697
Melápygus homo 657
Μονιὰς ἡ Δαίνα 821
Memnon 396
Menádri Eléchus 648
Menippus de Nili Ther-

Therſitæq; forma iudex 61
Menſes ex luna metiuntur 256
Mentiri quandoq; laudabile 555
Mercator in lapidem quomodo 124.125
Mercurius deos ad cõſilium conuocat 416 eorũ preco 417. poëticæ ignarus ibid. Pana propter formã hircinã deridet 14. eundem agnoſcit 15
Mercurij ob pulchritudinẽ elatus animus, parentes 15 (691
Merula loquax 690.
Midas 566. eius digit⁹ morſus 567. idem incantamentis ſanatus ibid.
Μιχθῆνα 830
Midias mollis 467
Minerua ingenioſa 300. ex Iouis cerebro nata 86
Minos iudex apud inferos 76. de Minois filio vaticinium 669
Miſtho Sybarita 628
Mithres, ex auro ſolido 420
Mneſitheus pro liberata naue, non ſacrificat, pro dignitate 427
Modeſtia philoſophiæ comes 152
Modicum collatione non creſcit 315. cum maiori collatum, de eius magnitudine detrahit ibid.
Momi ad deos oratio 432
Monarcha 253
Mori potiùs, quàm innocentes interficere 234
Morſi à canib. rabidis aquam horrent 54. 603
Mulier impudica, Aegyptijs templis ſimilis 286
Mulieri, quis ornatus conueniat 286
de Muliere ambita reſponſum 653
de Muliere, Lucij aſini amore capta 397

Mulieribus in sacris Adonidis nolentibus capillos tondere quæ mulcta 751
Munerum offerendorum facultas nemini intercluſa 251
Mures araneos ad podagram vſurpari 695
Muſica primùm iuuenibus antiquitùs tradita 539
Muſtelæ dens pro medicamine vſurpatus 562. eæ coctæ podagræ medentur 695.

N

NAſo trahere 5
Nauis à gubernatore dependet 464
Neptunus Enipeo amoré præripit, idcirco culpat 36. ſub vndis agit 438. à Lyſippo æneus factus 420
Nereus Venerem educauit 687
Neuroſpaſta 801
Neſsi ſanguis 719. 721.
Neſtor 517. parasitus 519
Neuroſpaſta [illegible] culi 768
Nicias dux 197. [illegible] 515
Niobe luctu fonte 722.
Nireus formoſiſſimus Græcorum. eius parentes forma ſub veteris quid ab alijs differat. ab Homer. celebrata 6[illegible]
Nō ſi vīro dnō 830. 841
Numen humanū olim. quijs non egeat 81
Numer? quaternarius [illegible]

O

OCyp? 726. 729. &c. Odio digni plurimi 156
Oedippus dux Thebanus 715. podagram pertulit ibid.
ὀδάκτυλον [illegible]
Oeneus Dianæ [illegible] ficij non admi[illegible]
Ollæ tinnitu [illegible] ration[illegible] 541
Olympia Hera [illegible] commoda
Ophion [illegible] de pri[illegible]

Orpheus musicꝰ 289. 303
Orœtes ad inferos descẽdens 66. pedibus debilis 68. à Mercurio adiuuatur ibid.
Oratio mulieri conueniens 288.
Orodœcides 626
Orpheus astrologiam quo pacto docuerit 257. eius parẽtes ibi.
Orpheo locus in cœlo designatus 258
Osiris 751. 800. à Biblijs cur cultus 752
Osculari viperam, meliùs quàm malum hominem 646. idq; cur nam ibid.

P

PAean deorum medicus 693. 697
Pædagogi quales esse debeant 845
Pæones 44
Παπάλυμα 657
Palæstra hominum cœtrix 345. cum Luciano concubans 346. Hipparchi ancilla 341. 407
Pallas ex Iouis cerebro nata 687. 689. à quo primò producta, & quando ibid.
Pallium in Cynicorum insignibus 552 (413
Pallor cuius rei signum
Pancrates in arte magica excellens, quæ miracula arte magica exercuerit 597
Pan Mercurij filius, amator 14. eius ditio, exercitia 16. amicæ 17. forma 14. cur talis 15. deus Arcadiæ 18
Pani fons in India facer 620
Pánus lacerꝰ 642. 660
Pantheæ mulieris oratio 304. 305
Papauer podag. medetur 694. 699
Parasitica ars 480. 481. artes alias in quo excellat 486. 469. an inter artes numeranda 484. 485. an honesta & vtilis 533
Parasiticæ, sicut aliarũ

artium, nullus professor 499. eiusdem definitio 486. finis 488.489. eius nomen quomodo apud veteres audierit 537. principiũ generosũ 500. 501. descriptio 538
παρασιτικὸς etymon 535
Parasitus sua arte gaudet 483
Parasiti felicitas 501. nomen apud veteres honorificum 537
Parasiti sæpe feriantur 498. detymones dicti 492. bestijs cur formidolosi 526. eorum vita 526.527, &c. bello apti 512.523
Parasitandi eadem vbique ratio 505.506
Parcæ omnia decernũt 438.448.474. cur sic dictæ 474
Parembole 732. quid sit 741
Parrhisiades seu Lucianus qualis extiterit 161. quos conuicijs insectetur 173. auro ac placenta hamũ inescat 183. quos pisces capiat 185. crimine soluitur 175. eius liber blasphemijs refertus 162. oratio pro seipso 164. in aduersarios actio prmittitur 176
Pasiphaë tauro cur copulata dicatur 261
Pastinaca podagræ vtilis 694.699
Patroclꝰ parasitꝰ 519. eiusdem laudes & obitus 520
Patrocli morientis vox 521. eius dictum, quo parasitus affirmatur ibidem.
Pedum officium 806
Peliæ opinio 307
Pelichus 577. eius statuæ mirabiles actiones 576.577, &c.
Penelope Panos mater 15 eius parẽtes ibid.
Penthele pagus Atticus 473
Peplion agreste 694
Pera in Cynicorum insignia

signibus 552
Perilaus artifex ingeniosus 236. bouē fabricatus 237. eo supplicij genere quod excogitauerat, affectus 237. 238
Peripateticus quanti vendatur, & qualis 126. duplex ibid.
Peripatetico quid discendum 126
Περίσλω αὐτὸν 850
Περισσὸν masculino genere 833 (5
Peritho? Iouis spurius
Persica folia podagræ medentur 694
Πίτραμμι antiquum verbum 654
Petroselinon 698
Phaëthon Solis filius falsò creditur 261
Phaëthontis sorores in populos cōuersæ 262
de Phaëthonte fabula falsa ibid. & 270
Φανὸν varia significat 833. 844
Phalaris vt imperium obtinuerit 224. vt administrârit 226. satellib munitus 230. crudelitatis accusatus ibid. à Delphis consilium petit 229. cur illis æneum bouem miserit 239. eius genus 224. de se ab insidijs tuendo consiliū ibid. cuius opera ei detectæ insidiæ 228. contra eum ciues concitati 227. de eo falsa crudelitatis suspicio 223
Phalli, siue priapi Iunoni sacrati 761. 801. in eorum vnum quotannis bis ascendit 778. qua de causa ibid.
Pharmaca varia à medicis podagræ frustra adhiberi 694
Phidias Iouis imaginē vt retractauerit 317
Philemon 211 (679
Philomela Ityn genuit
Philippidis mors 196
Philippus Alexandri persuasionem inerepat 38. quomodo à

Demosthene depingatur 44
Philosophia vnde cognoscatur 149. in iudicem electa 145. sola verax 151. mansueta & mitis 159. propter flagitiosos philosophos malè audit 168. scommatibus splêdidior 150. à Luciano cõuitijs lacessita 140. par pari referens 150
Philosophiæ causę disceptandæ commissæ 151. habitatio 147. ad eam accedere an sit opus 149. eius falsi amatores 166. eius hypocritæ vnde dignoscendi 181. 182
de Philosophia diuersę sententiæ 503
Philosophicæ sapiêtiæ finis 128. 129
Phryges Atti clamorẽ faciunt 678
Phryni serpentes 568
Philosophus quãti emptꝰ 129. cur nihil sciat 128
Philosophi & parasiti comparatio, quoad corpus attinet 512
Philosophi statęræ ad quid ibid.
Philosophi affectibus multis subiacent 530
Philosophi sæpe parasiti 506. ijdem auari 527. ingrati 141. iracundi ibid. in venalitiũ deducti 164. ipsine, an parasiti felicior fato absumãtur 532
Philosophorum prata 142. de dignitate contentio 179
Philosophos non esse bello aptos 513. 515. 524 (664
Phinea multa p̃dixisse
Phineus 671
Pietas, fons virtutũ 337
ad θεῶνα ἴζεσθαι quomodo respondendũ 828
Pisces muti 187. in sacra ciuitate sacri 795
Φοινικίζειν 652
Phrixus aureo ariete pręditꝰ 260
Plantaginem podagræ adhi-

adhiberi 694.698
Plato 190. Diogenem instruit, vt rectè accusationē instituat 158. etiam parasitus fuit 409. eius de inuitantibus conuiuas dictū 487. eius laus 157. eiusdē cur nati simus aliud 539
Plesthenes podagricus 832 (715
Pluto inferorum rex 586. largus 688.689. podagram aluit ibid.
Podagra 672.674. tarda appellatur 711. ex qete & crapula quomodo curāda 744. eius parētes & patria ibid. quę torménta afferat 673. quib. se facilē præbeat, & quib. non 669. huius principiū 737. eius vim an vllū pharmacū cōpescat 717. vires vbi primū apparuerint 688. etymologia 674. 696. 709. 745. sacra quæ 689. quod tempus dicatum 696.697 incurabilis à quibusdam habetur 678
Podagrę mederi vt conent medici 693.706
Podagricus 683
Podagrici dolores quādo potissimùm moueantur 691
Podagricos quid consoletur 723
Pœnis infligendis nemo gaudet 233
Poëtæ & pictores liberi 323.337
Poëtis veritas non est curæ 456
Poëtarū materia adulandi 309
Pollux in facie vulneratus 22. 25. quomodo à Castore internoscatur 25
Polyidus 664
Polygnotus pictor 280
Polyphemus 651
Populi diuersi, diuersos deos colunt 90
Potamogeitō 694.698
Priamus podagricus fuit 715.719.720

Proborum apud inferos habitationes 77
Prodicus Cius 215
Prometheus cruci à Ioue affigitur 87
Προνόησα ἐν τοῖς μαθήμασιν
Progne 681 (831
Proteſilaus dux Theſſalorum 716. 720. podagricus ibid.
Proxenides certaminũ iudex 216 (844
Ψαλάκινον ῥῆμα 832.
Pſyllion podagrico vtile 694.700
Ptolemęi ordo epiſtolæ inuerſus 202
Ptolemæus, cur Soter dictus 46
Pulchritudo abſoluta quæ 285
Punici pomi cortex podagricũ iuuat 694.700
Purpura piſcis 813. eo tinguntur panni ibid. & 814
Pyra feſtum 792. quo tẽpore, & quibus ceremonijs peragatur 792.793, &c.
Pyrrhias 585
Pyrrhus poſt Alexandrum ſecundas tenet 202. quid potiſs. precaretur ibid.
Pythagoras Phalarim inuiſit 235. ab Eleuſinis ſacris cur prohibitus 630. quid poſt quinquennij ſilentiũ doceat 102. 103. venalis vocatur 101. quid ſciat ibid. vbi inſtitut⁹, eius cõmone faciendi modus 102. decẽ drachmis emitur 105. vnde voluerit exordiũ ſumi 197. eius inſiurandũ 103. cibus 104
Pythagoram animatis victitaſſe putatur 132
Pythi⁹ Lydo ambigẽ reſpondit 461. eius de miſſo dono ſententia 245
Pytiocamptes malefi cus 435.

R

RAnæ coctæ ad podagrã vſurpatæ 695. 704

Res humanę calamitosæ 113
Res sumptuosæ diuitibus indigent 112
Reipublicę administrãdę grauis ponicia 227
rerum magna perturbatio 433.452
Rhea dea 759. 801. templum eius ab Atto extructum ibid. pueros adamat 87
Rhetoricæ cum parasitica collatio 503. de eadem diuersæ sententiæ 503.504, &c.
Rhetores bello non aptos 513. varijs affectib. subiacent 530. 531, &c. degrauantur varijs 165 (647 ἰδιοπαθῶν barbarũ esse
Risus Sardonius 473
Rex cur Græcè ἄναξ nuncupetur 547
Rhoxane virgo depicta 216
Rhododaphne cognomen 650
Rubetæ podagræ medentur 695.704.

S

SAcra Syriæ ciuitas 748. vnde nomen hoc sit sortita ibid.
Sacræ ciuitatis templũ religiosissimum 754. ex varijs gentibus illuc diuitię allatę ibid. de eo variæ sententię 755.756, &c.
Sacrense templũ quale, aut quomodo formatum 780. 781 eius sacerdotes & sacrificia 789.790. eius templi authores 762.763. in eo ædificando quantũ temporis consumptum 769. eius situs 777
Sacrifici in sacris Cyclopi similes 92
Salmoneus suæ temeritatis pœnas luit 722
Saluere verbo nullum tempus præfinitum 169. huius verbi duplex significatio 195. eius vsus ibid.
Salutis cura meritò prima 204

Sapientem fœnus exercere an liceat 123
Sapientes quibꝰ ſignis dignoſcendi 182
Sapientiæ falſi amatores vt erga amicos affecti 172
Sappho à Socrate laudata 295
Sardanapalus mollis 467.478
Sardanapali epitaphiũ 478
Saturnus cur vinculis alligatus dicatur 263
Satyris locus ſacer apud Indos 620
Scepticus philoſophus 134
Sciron maleficus 435
Scurra pro aſſentatore à Luciano accipitur 337
Scythæ homines Dianæ mactant 45.93
Seculum quid 114
Seleuci de diademate dictum 547
Semiramis 696.697. 784.800.801
Semiramidis ſimulachrum cur dextra eadem lunonis demonſtret 788
Senes etiá à morte abhorrent 71
Senem à decoro deflectere an tolerãdũ 194
de Sene miſero, qui etiá inuitus moritur 71
Sepis nomen ob barbę ſpinoſitatem attribui 650
Serpentes incantamentis ex regione quadã coacti 568
Seruus qualis eſſe debeat 388
Seruis res dominorum cognitæ 344
de Seruo quodam Lybico, ſacrilego, & eiuſdem pœna 579
Sileni fons 620. huic locus in India ſacer 620
Simia manè apparens malum omen 640
Simiá ſub leonina pelle fouere 560.608
Simonides 626
σιτάθεια quid 535

τίτον quid ibid.
Sitis in Tantalo supplicij genus 54
Sisyphus 672
Socrates solus ex philosophis in bellum egressus 516. irrisus 162. qualis amator puerorum ibid. proclamat venalis 115. quanti venditus ibid. eius dogmata 116. doctrinę summa 107. genus 828. is, quos in sermone peccãtes arguerit ibid.
μαχόμαι ἄπτε 831
Sol geminus, prouerb. 642
Solis cur non exhibenda imago 784.785
Solœcissantẽ deprehendere cuius sit 825
Sontes an iure puniantur 78
Sophista quidam Apophradis vocabulum deridet 634. is ob id obiurgatus ibid.
Sostratus prędo 76. ei⁹ nequitiæ conuictus, peccatorũ causam in fatum transfert 77
Spadones manè apparentes, malum omen 640
σφηνοειδίζειν inusitatum 647
Stellarum erraticarum aliæ mares, aliæ fœminæ 259
Stellis nomina non forte indita 254
Stratonice regina Assyriorum 762. à priuigno adamata, & vt illi cesserit ibid. Cõ babũ adamauit 769. Cõbabo cõmissa 766. eiusdem somniũ de extruẽdo Iunoni templo 765. factum ridiculum 309
Stultitiæ finis 657
Sues à Gallis non sacrificijs adhibentur 795
Syllogismus ministeꝛ publicus 176
συμπεπλεγμένοι 829. 843.
συμπλεκόμενοι 830 843
συνεῖδ

σωτικὸς αὐτῷ ibid.
Syria 799
Syrus rei magicæ peritus 574.

T

TAntalus sitiens 53. 677. is quo potu egeat 54
Taurus ab Ægyptijs cultus 256. æneus nouũ supplicij genus 237. æneus triũ maximarum rerum monumentum 244. is Apollini dicatus 239
Taurum ab Apollinis tẽplo arceri turpe 246
de Tauro non respuendo oratio 243
βάτραχον τῶν ψυκτῶν, non benè dictum 654
Tegumenti vsus 806
τερπνὰ 831
Telephus multa prædixit 664
Templa Ægyptia 749
Terra in communi à natura constituta 807
Thamyris 142
Thebani 45
Thebæ duplices, prouerbium 642
de Theopompo dictũ sophistæ 653
Theseus Herculis discipulus 816. eius vestitus ibid.
Thessalia 339.405
Thetis Iunonem educauit 687
Thraces 44
Thus podagricũm iuuat 694
Thuris suffitus cerebro vtilis 697
Thyestes 85. astrologus 259
Timocles deorum partes tuetur 451
Timoclis Stoici contra Damin disputatio 429.441. eadem restaurata 451. loquela qualis 441
Timocrates 235
Tisias 655
Tormenta, podagricæ vesaniæ principes 717
Tragicus mimus 167
Trapezita & nummularius idem significant

eant 542
προπομάδηλας barbara vox 647
Trœzeniorum de contrahendis matrimonijs lex 798
Troiæ conditores 95
φρῦον μίωσιν antiquum 654
Tychiades 481
Tyranno cur infesti homines 231
Tyranni Græcorum sapientes 233
Tyrannorum res vt fabula de Hydra 233. Græciæ orationes in templis 232.

V

VAlere verbum à Platone quomodo vsurpatum 197. cui tempori conueniat 193. cæteris salutandi verbis cur anteponendum 200
Venus ex æthere nata 687. 688. vbi & à quibus educata ibid. cũ Marte versata 12. à Diomede vulnerata 457. de Ἔρωτ & filij nequitia cõqueritur 8. Vulcani vxor 11. Apollini minùs propitia 12
Veneris imago apud Cnidios 421. ex qua materia ibid.
Veneris supercilia à Praxitele vt sint formata 278
Veri sapientes quo signo signati 181
Veritas nullius de causa mentitur 154
Veritatis de segregandis malis à bonis consilium 181. habitus 152. vestis vsus 806
Veteres diuinationibꝰ maximè vtebantur 264
Victus nimius studijs incommodus 499
Victu egentes nõ sunt parasiti 529
Vinosis nonnihil tribuendum 618
Vir bonus inuitus de alijs sumit suppliciũ 234

Virginum corruptiones nefariæ 227
Vlmus 691
Vlyſſes Ithacæ princeps 716. podagra laborauit ibid. inferos penetrauit 265. ſolus Aiaci opponitur 75
Vlyſsi ignoſcendum, quòd arma appetierit 74
ad Voluptatem quę requirantur 494.495, &c. quæ item cum ea coniuncta ſint ibid.
Voluptaté Epicurúsne, an paraſitus magis aſſequatur 492.493. eiuſdem deſcriptio ibid.
Vrinæ vſus 706
Vſuras colligere, idem quod ſyllogiſmos cõcludere 123
Vtis Vlyſſes 652
Vulcanum ex Iunone ſine patre natum 86
Vulcanus claudus 11. pulcherrimas duxit vxores, & eæ an ſe inuicẽ æmulentur ibid. de Vulcano fabulæ tolerandæ 87
Vulgi natura 161
Vulpes coctæ podagrę adhibitæ 695.705.

Y

Ὑβείλαν & ὕβεις quid 837
ὑγιάνων 204. teſſera militibus datur 202. ſignificationes 198
ἀναπάλαν καὶ ἀναπάλαν 837.

Z

Zamolxides fugitiuus à Thracibus cultus 460
ζυγομαχῶν 831.844.

TERTII TOMI INDICIS FINIS.